ACTA
APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

AN. ET VOL. LXXXVIII

TYPIS VATICANIS
M.DCCCC.LXXXXVI

An. et vol. LXXXVm   2 Ianuarii 1996   N. 1

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

Directio: Palazzo Apostolico - Città del Vaticano - *Administratio:* Libreria Editrice Vaticana

ACTA IOANNIS PAULI PP. II

ADHORTATIO APOSTOLICA POSTSYNODALIS

Episcopis, presbyteris et diaconis, religiosis viris et mulieribus omnibusque laicis Christifidelibus: de Ecclesia in Africa eiusque evangelizandi opere bis millesimum sub annum.

INTRODUCTIO

1. ECCLESIA IN AFRICA vivens quattuor quidem hebdomadas cum gaudio et spe suam in Christum resuscitatum celebravit fidem, videlicet per Coetum Specialem pro Africa Synodi Episcoporum, cuius viva adhuc universa in ecclesiali communitate viget recordatio.

Erga christianismi in Africa primorum saeculorum consuetudinem fideles, pastores eiusdem illius continentis, cum Petri Apostoli Successore communicantes necnon episcopalis Collegii consortes qui aliunde convenerunt ex orbe, Synodum egerunt quae uti spei resurrectionisque eventus contigit eo ipso tempore quo hominum facinora impellere videbantur Africam potius ad animi debilitationem quin immo ad desperationem.

A peritis legatis cleri et religiosorum et laicatus adiuti Patres Synodales ex rerum veritate tum lumina, tum umbras pertractaverunt, tum provocationes tum evangelizationis in Africa exspectationes, dum tertium fidei christianae appröpinquat millennium.

Coetus ideo synodalis illius participes a Nobis petiverunt ut suarum deliberationum et precationum, disceptationum et mutuarum opinionum fruc-

tus patefaceremus cunctae Ecclesiae.[1] Laeti profecto gratique erga Dominum eandem Nos suscepimus postulationem atque hoc die, consentientes cum catholicae in Africa Ecclesiae pastoribus ac fidelibus, tempus aperimus celebrativum Coetus qui impensi diuturnique effectus est collegialis operis.

At convenire omnino arbitramur ut, licet celeriter, varia prius percurramus tempora tam decretorii eventi pro Ecclesia Africana quam rerum in Synodo peractarum ineamus expositionem.

2. Habita historiae salutis ratione, est certo Concilium Oecumenicum Vaticanum II aestimandum angularis lapis totius huius saeculi quod in tertium iamiam influet millennium. Ex illo magno eventu potuit quidem Ecclesia Dei in Africa agere in se vera gratiae tempora. Etenim Episcoporum Afrorum congressionis propositum una aliave ratione ut evangelizationem continentis excuterent, repetitur ab ipso Concilii tempore. Fuit reapse eventus ille historicus probatoria quasi fornax collegialis rationis ac praecipua communionis affectivae et effectivae inter orbis episcopos demonstratio. Data enim opportunitate illa, nisi sunt Episcopi idonea invenire instrumenta quibus suam possent communicare efficientemque reddere sollicitudinem omnium Ecclesiarum (cfr *2 Cor* **11,** 28) atque eius rei causa congruas inceperunt pro singulis nationibus, regionibus totaque continenti terra proponere structuras.

3. Hoc igitur animo Africae et Madagascariae Episcopi Concilio adstantes Secretariatum Generalem suum constituere decreverunt cuius videlicet esset eorum ordinare interpellationes, unde in Aula conciliari posset, quantum fieri licebat, communis una exhiberi sententia. Prima haec communis inter Africae Episcopos opera deinde in iuridicialem transiit institutionem per Kampalae institutum Symposium Conferentiarum Episcopalium Africae et Madagascariae (S.C.E.A.M.). Quod anni MCMLXIX mensibus Iulio et Augusto accidit, invisente Ugandam Pontifice Paulo VI qui primus nempe Episcopus Romanus recentioribus temporibus adiit Africam.

4. Quae statis temporibus ab anno MCMLXVII evenerunt universales Episcoporum Synodi congressiones, Ecclesiae quae est in Africa occasiones utiles praebuerunt ut in universa Ecclesia suam efferrent propriam vocem. Sic quidem anno MCMLXXI in secunda conventione generali ordinaria, Synodales Africae Patres gaudentes magnopere oblatam susceperunt facultatem maio-

[1] Cfr *Propositio* 1.

rem proclamandi « iustitiam in orbe ». Tertia autem congressio universalis ordinaria de evangelizatione in mundo huius temporis (MCMLXXIV), ut nominatim evangelizationis in Africa quaestiones investigarentur effecit. Quo tempore contigit etiam ut Continentis Afrae Episcopi Synodo adsistentes nuntium ederent magni ponderis cui titulus: « Evangelizationis provectio secundum commune omnium officium».[2] Paulo post, vertente Iubilari Anno MCMLXXV, eadem consociatio S.C.E.A.M, suum congregavit plenarium Romae coetum ubi evangelizationis pertractaretur argumentum.

5. Ab anno deinde MCMLXXVII ad annum MCMLXXXIII aliqui Episcopi et presbyteri, consecratae personae, theologi laicique fideles se cupere significarunt ut *Concilium* celebraretur sive *Africana Synodus,* quae evangelizationem in Africa perpenderet, habita videlicet ratione gravium consiliorum de ventura illius continentis aetate capiendorum. Libentes quidem accepimus incitavimusque simul propositum ipsum « consociatae operae uno aliove modo » totius Africi episcopatus « ut communes omnis Continentis quaestiones de religione inspicerentur ».[3] Quapropter Symposium Conferentiarum Episcopalium Africae et Madagascariae (S.C.E.A.M.) dedit operam ut viae rationesque invenirentur ad feliciter exsequendum propositum eius ex universa continenti congressionis. Instituta ideo consultatio est Episcoporum Conferentiarum et cuiuslibet Africae atque Madagascariae Episcopi, post quam potuimus Nos specialem indicere Episcoporum Synodi coetum pro Africa. Die sexto mensis Ianuarii anno MCMLXXIX, intra Epiphaniae sollemnia — festi liturgici ubi novam semper Ecclesia sumit sibi sui muneris conscientiam universalitatis necnon officii inde profluentis ut Christi lumen adferat cunctos ad populos —, iniisse Nos nuntiavimus hoc « magni ponderis inceptum ad Evangelium diffundendum ». Ac simul explicavimus id Nos fecisse postulationem suscipientes saepius iam diuque ab Africae Episcopis declaratam, a sacerdotibus et theologis necnon laicatus primoribus, «ut ordinata pastoralis necessitudo totos per Africae insularumque adiacentium fines promoveretur ».[4]

6. Specialis Synodi Episcoporum pro Africa Coetus *memorabile gratiae tempus fuit:* etenim suum populum *visitavit* Dominus qui in Africa reperi-

[2] *Declaratio* Episcoporum Africae et Madagascariae adstantium III Coetui Generali Ordinario Synodi Episcoporum (20 Octobris 1974): *La Documentation catholique* 71 (1974), 995-996.

[3] Allocutio ad quosdam Episcopos Zairenses ad limina Apostolorum advenientes (21 Aprilis 1983), 9: *AAS* 75 (1983), 634-635.

[4] *Angelus* (6 Ianuarii 1989), 2: *Insegnamenti* XII, 1 (1989), 40.

tur. Haec reapse Continens terra agit hodie illud quod plane dici potest ***signum temporum, acceptabile tempus,*** pro Africa ***dies salutis.*** Immo advenisse ipsa videtur «Africae hora», propitia quidem hora quae vehementer Christi nuntiatores hortatur ut altum mare petant in pisciumque capturam laxent retia (cfr Lc 5, 4). Quem ad modum christianae religionis sub initia magistratus ille Candacis Reginae Aethiopiae, laetatus magnopere quod per baptismum receperat fidem, iter suum persecutus est Christi testis effectus (cfr ***Act*** 8, 27-39), ita hodie in Africa Ecclesia, gaudii plena gratiasque agens de percepta fide, suum prosequatur oportet evangelizandi officium ut eiusdem Continentis gentes ad Dominum perducat doceatque servare omnia quaecumque ipse praecepit (cfr ***Mt*** 28, 20).

Inde a sollemni ipsa eucharistica inaugurationis liturgia, quam die decimo mensis Aprilis anno MCMXCIV Nos una concelebravimus cum triginta quinque Cardinalibus, in Basilica Vaticana, Patriarcha uno, triginta novem Archiepiscopis, centum quadraginta sex Episcopis atque nonaginta presbyteris, Ecclesia Dei Familia,[5] credentium populus, sese conglobavit circum beati Petri tumulum. Suam secundum rituum varietatem adstabat Africa cum Dei populo universo: suam saitando significabat exsultationem, suam erga vitam declarabat fidem sonitu multiplicium instrumentorum, qualia sunt vernaculis sermonibus tamtam, aliaque instrumenta musica Africana. Eo igitur tempore Africa terra se esse sensit «alteram Christi patriam»,[6] ut verbis Pontificis Pauli VI utamur, terram nempe quam Pater aeternus dilexit.[7] Haec ideo causa est cur illam gratiae occasionem Psaltae sacri vocibus salutaverimus: «Haec est dies, quam fecit Dominus: exsultemus et laetemur in ea» ***(Ps*** 118[117], 24).

7. Hanc per Apostolicam Adhortationem post Synodum editam, concordantes cum Speciali Coetu Synodi Episcoporum pro Africa, adloqui cupimus in primis Pastores, fideles, laicos, deinde ceterarum Confessionum christianarum fratres, quotquot praeterea magnas profitentur religiones monotheistas, nominatimque asseclae translaticiae religionis Africanae, omnes demum bonae voluntatis homines qui uno aliove pacto spiritalem corporeamque Africae progressionem curant vel qui ingentis huius Continentis tractant sortes.

[5] Cfr CONC. OECUM. VAT. H, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 6.

[6] Homilia in canonizatione beatorum Caroli Lwanga, Matthiae Malumba Kalemba et viginti sociorum Martyrum Ugandensium (18 Octobris 1964): *AAS* 56 (1964), 907-908.

[7] Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Homilia in conclusione ritus litùrgici Coetus Specialis pro Africa Synodi Episcoporum (8 Maii 1994), 7: *L'Osservatore Romano,* 9-10 Maii 1994, p. 4.

In primis nimirum Afros cogitamus ipsos et omnes Continentis incolas; filios nominatim filiasque cogitamus catholicae Ecclesiae: Praesules, sacerdotes, diaconos sacrorumque alumnos, sodales Institutorum consecratae vitae et apostolicae vitae Societatum, catechistas et omnes quibus vitae propositum est fratribus subvenire. In fide illos confirmare studemus (cfr ***Lc*** 22, 32) atque cohortari simul ut in spe perseverent quam Christus tribuit exsuscitatus, omnem vincentes animi fracti formam.

8. Specialis pro Africa Synodi Episcoporum Coetus argumentum sibi praestitutum altiore ratione pervestigavit: «In Africa Ecclesia eiusque evangelizandi opus sub annum bis millesimum: Eritis mihi testes» ***(Act*** 1, 8). Quocirca proxime idem percurrere iter Adhortatio haec conabitur. Initium quippe hoc sumet ab historiae tempore, id est ***kairós,*** quo acta est Synodus, cuius dein et praeparationem tum etiam exsecutionem perpendet. Hodiernis immorabitur in ***Ecclesiae*** quae est in Africa condicionibus, variis commemoratis nempe operis missionalis gressibus. Agitabit partes etiam varias ipsius ***evangelizandi officii*** quibus nempe sese hoc tempore oportet Ecclesia accommodet, quae sunt: evangelizatio, inculturatio, dialogus, iustitia et pax, socialis communicationis instrumenta. ***Necessitatum*** porro ***prementium*** ac ***provocationum,*** quibus Ecclesia sollicitatur hoc in ***pervigilio Anni Bis Millesimi,*** recensio sinet quidem ut munia Christi testis in Africa delineentur ad efficacius Regni Dei aedificationi conferendum. Fieri ita ad extremum poterit ut Ecclesiae in Africa obligationes definiantur, qua missionariae Ecclesiae: missionis videlicet Ecclesiae quae ipsa evadit missionaria vicissim: «Eritis mihi testes... usque ad ultimum terrae» ***(Act*** 1, 8).

CAPUT I
ECCLESIAE TEMPUS MEMORABILE

-9. «Specialis hic Coetus pro Africa Synodi Episcoporum ***peropportuna*** est ***eventus,*** de quo omnipotenti misericordique Patri gratias referamus oportet per ipsius Filium in Spiritu simulque eum glorificemus ».[8] Hisce videlicet verbis primae Congregationis generalis tempore sollemniter Patres disceptationem inceperunt totius argumenti Synodi. Antea vero iam Nos similem protuleramus sententiam agnoscentes: « Ecclesialis eventus hic spe-

[8] **SYNODUS EPISCOPORUM, Coetus Specialis pro Africa, *Relatio ante disceptationem* (11 Aprilis 1994), 1: *L'Osservatore Romano,* 13 Aprilis 1994, p. 4.**

cialis coetus est summi momenti pro Africa, ***kairós*** nempe, ***gratiae momentum,*** quo Deus suam ostendit salutem. Quod quidem gratiae tempus universa incitatur Ecclesia ut plene agat Bonumque Nuntium accipiat diffundatque. Praeparandae Synodi opus non ipsi celebrationi synodali soli proderit, verum etiamnunc beneficia ***Ecclesiis localibus in Africa peregrinantibus*** praestabit, quarum corroborantis fides ac testificatio, eas efficientes maturiores ».[9]

10. Expressum est hoc gratiae tempus potissimum sollemni fidei professione. Circa beati Petri Sepulchrum conglobati sodales Synodi ad ineundum Specialem Coetum suam sunt fidem sollemniter professi, Petri scilicet fidem qui percontanti Christo: « Numquid et vos vultis abire? », respondit: « Domine, ad quem ibimus? Verba vitae aeternae habes; et nos credidimus et cognovimus quia tu es Sanctus Dei » ***(Io*** 6, 67-69). Africae Episcopi, inter quos Ecclesia catholica iis diebus repperit apud Apostoli Sepulchrum peculiarem suam significationem, credere sese adseverarunt unius Dei omnipotentiam et misericordiam primum patefactas esse praesertim in redimenti Incarnatione Filii Dei, qui in unitate Spiritus Sancti consubstantialis est Patri quique, hac in trinitaria unitate, gloriae recipit et honoris plenitudinem. Haec — adfirmaverunt Patres Synodales — est nostra fides, haec Ecclesiae fides est, cunctarum localium Ecclesiarum fides haec est quae dispersae per Africain continentem ad Dei domum peregrinantur.

Porro eadem in Christum Iesum fides constanter, fortiter et unanimiter declarata est elocutionibus Synodi Patrum per totum Coetus illius Specialis spatium. Africae praesules illa roborati fide Christo Domino suam commendaverunt Continentem, persuasum habentes ipsum unum, Evangelio suo suaque Ecclesia, eripere posse Africam a praesentibus difficultatibus et eius compluribus simul mederi malis.[10]

11. Eodem vero tempore, Coetum illum Peculiarem sollemniter aperientes, Africae Episcopi propalam suam pronuntiaverunt fidem de «unica Christi Ecclesia, quam in Symbolo unam, sanctam, catholicam et apostolicam profitemur ».[11] « Hae notae lineamenta essentialia Ecclesiae eiusque missionis indicant. Eas non ipsa sibi attribuit; Christus enim per Spiritum San-

[9] **Allocutio ad tertium Congressum Consilii Secretariae Generalis Coetus Specialis pro Africa Synodi Episcoporum (Luanda, 9 Iunii 1992), 5: *AAS* 85 (1993), 523.**

[10] **Cfr *Relatio post disceptationem* (22 Aprilis 1994), 2: *L'Osservatore Romano,* 24 Aprilis 1994, p. 8.**

[11] **CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 8.**

ctum Ecclesiae praestat ut sit una, sancta, catholica et apostolica, atque ipse eam movet ut unamquamque harum ad effectum adducat ».[12]

Quicumque privilegio fruiti sunt celebrandi Coetum Peculiarem pro Africa laetati sunt nimirum catholicos Afros videntes magis magisque suum sumere officium suis in localibus Ecclesiis ac melius eos eniti intellegere quid tandem sibi velit catholicum esse simulque Africanum. Coetus Specialis celebratio commonstravit omni orbi « in ecclesiastica communione legitime adesse Ecclesias particulares » Africae, ipsisque esse ius servandi et excolendi proprias traditiones, integro manente primatu Petri Cathedrae, quae universo caritatis coetui praesidet, legitimas varietates tuetur et simul invigilat ut particularia, nedum unitati noceant, ei potius inserviant ».[13]

12. Singulari quodam Providentiae divinae consilio sollemne illud Specialis Coetus pro Africa Synodi Episcoporum exordium contigit altera Dominica die Paschatis, octava videlicet eiusdem Paschatis terminata. Synodales Patres, ipso eo die conglobati in Vaticana Basilica, probe sibi conscii erant suae Ecclesiae laetitiam profluere eodem de eventu qui corda Apostolorum gaudio die Paschatis repleverat: Domini Iesu scilicet resurrectione (cfr ***Lc*** 24, 40-41). Sibi enim plane persuaserant resuscitatum inter sese iam adesse Dominum qui sibi dicebat uti etiam Apostolis: « Pax vobis » ***(Io*** 20, 21.26). Promisisse nempe eum intellexerant in sempiternum se mansurum esse sua cum Ecclesia (cfr ***Mt*** 28, 20) ideoque etiam totum per Coetus synodalis cursum. Paschalis illa adiectio, qua Specialis Coetus opus incohavit suum, suis cum participibus simul congregatis ut suam in Christum resuscitatum profiteantur fidem, sponte sua nostram redegit in memoriam voces apostolo Thomae prolatas a Iesu: « Beati, qui non viderunt et crediderunt » ***(Io*** 20, 29).

13. Revera resurrectionis fuit speique Synodus, quem ad modum laeti ipsi studiosique Synodales significaverunt Patres primis dictionibus ***Nuntii*** sui Dei Populo dicati. Quae dicta libenter quidem efficimus Nostra: « Haud secus ac Maria Magdalena mane Resurrectionis, sicut Emmaus discipuli ardentibus pectoribus mentibusque illustratis, ita Specialis Coetus Synodi Episcoporum pro Africa vociferatur: ***spes nostra resurrexit Christus. Nos convenit nobiscumque ambulavit.*** Nobis Scripturas explicavit et, ecce id quod nobis dixit: « Ego sum Primus et Novissimus et Vivens et fui mortuus et

[12] ***Catholicae Ecclesiae Catechismus,*** **811.**

[13] **CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 13.**

ecce sum vivens in saecula saeculorum et habeo claves mortis et inferni » *(Apc* 1, 17-18) [...]. Et sicut in Patmos, temporibus valde difficilibus, Ioannes spei recepit pro Populo Dei vaticinia, nos similiter spem denuntiamus. Hoc ipso enim temporis momento, quo odia fratricidia provocata politicas ob rationes nostros discindunt populos, quo etiam debitorum externorum pondus aut nummorum deminutionis onus illos opprimit, nos Africae Episcopi una nimirum coniuncti cunctis cum Sanctae huius Synodi participibus, cum Romano Pontifice consociati nostrisque universis in Episcopatu fratribus, a quibus sumus nos designati, verbum hoc pronuntiamus spei solaciique plenum tibimet ipsi, Dei Familia quae in Africa es: tibimet ipsi, Dei per orbem disseminata familia: ***Spes nostra vivit Christus et vivemus Nos!)>.***[14]

14. Totum cohortamur Nos Dei populum in Africa viventem ut apertis animis spei nuntium amplectatur qui a Coetu synodali illi est enuntiatus. Varia agitantes argumenta Synodi Patres, prorsus sibi conscii exspectationes sese portare non Afrorum modo catholicorum verum singulorum virorum feminarumque singularum totius illius Continentis, aperte occurrerunt multiplicibus, quibus hodie adfligitur Africa, incommodis. Implicatam omnem ac vastam rerum condicionem inspexerunt, quas Ecclesia rogatur ut perficiat ad optatam exsequendam status conversionem; attamen id fecerunt animo quodam a pessima rerum interpretatione libero et plana desperatione. Quantumvis adversum sane prospectum praebeant complures Africae regiones, quamvis tristia eventa multae ibidem patiantur non paucae Nationes, tamen Ecclesiae superest officium adfirmandi vehementer has superari posse difficultates. Excitare oportet eam omnibus in Afris verae liberationis spem. Solido namque eius fiducia innititur fundamento, ipsa tandem pollicitationis divinae conscientia, unde confirmatur nostram historiam haud in sese concludi, sed ad Dei Regnum patere. Hinc ergo causae rationesque sunt quamobrem nec desperatio nec pessima rerum interpretatio defendi possint quotiescumque futurum Africae tempus perpendatur sive cuiusvis alterius orbis provinciae.

15. Priusquam ingrediamur in variorum argumentorum pertractationem, id efferre volumus, quemadmodum scilicet sit Episcoporum Synodus maxime propitium instrumentum unde ecclesialis provehatur communio. Sub Concilii Vaticani II finem, cum Pontifex Paulus VI fe. re. Synodum excitavit, luculenter edixit ex primariis illius propositis unum quidem esse com-

[14] **NN. 1-2: *L'Osservatore Romano,* 8 Maii 1994, p. 4.**

monstrare ac provehere mutuam Episcoporum, per orbem sparsorum, communionem, duce ipso sancti Petri successore.[15] Simplex subest huic Synodi Episcoporum institutioni principium: quo firmior est Episcoporum coniunctio inter se, tanto magis sua in summa locupletatur Ecclesiae ipsius communitas. Quorum dictorum veritatis testis est Ecclesia in Africa, quandoquidem studiosum experta est fervorem nec non solidos effectus qui Coetus Synodi Episcoporum illi dicati praeparationem sunt comitati.

16. Cum Consilium Secretariae Generalis Synodi Episcoporum primum convenimus, quod idcirco omnino congregatum est ut Specialem pro Africa compararet Coetum, rationem illustravimus ob quam peropportunum visum erat eundem Coetum convocare, id est promotionem « pastoralis necessitudinis bene ordinatae per omnes Africae fines insularumque adiacentium».[16] Ea nempe locutione praecipua cupivimus perstringere proposita et consilia ad quae idem Coetus sese dirigere debebat. Quo dein melius exspectationes Nostras definiremus, addidimus deliberationes ad praeparandum Coetum respicere debere « ad maiores omnes aspectus vitae Ecclesiae in Africa, ac nominatim tangere evangelizationem et inculturationem, dialogum et pastoralem curam in campo sociali atque communicationis socialis instrumenta ».[17]

17. Tempore pastoralium Nostrarum visitationum per Africam, saepius quidem Nos Specialem memoravimus Coetum pro Africa ac potissima proposita ob quae erat convocatus. Cum primum in terra Africa interfuimus congregationi ipsius Consilii Synodi, haud omisimus testari persuasum Nobis esse synodalem Coetum ad consultationem redigi non posse de cotidianis argumentis. In eo enim est vera illius ***ratio cur sit*** quod crescere non valet Ecclesia nisi corroborata simul inter Ecclesiae membra coniunctione, initio facto ab ipsis pastoribus.[18]

Quivis synodalis Coetus demonstrat et enodat ipsam necessitudinem inter rectores Ecclesiarum particularium, in suorum munerum exsecutione ultra dioecesis suae fines. Sicut docuit Concilium Vaticanum II: «Episcopi,

[15] Cfr Motu proprio *Apostolica sollicitudo* (15 Septembris 1965), II: *AAS* 57 (1965), 776-777.

[16] Allocutio ad Consilium Secretariae Generalis Coetus Specialis pro Africa Synodi Episcoporum (23 Iunii 1989), 1: *AAS* 82 (1990), 73. Cfr *Angelus* (6 Ianuarii 1989), 2: *Insegnamenti* XII, 1 (1989), 40: qua in oratione primus datus est publicus nuntius convocationis Coetus Specialis pro Africa Synodi Episcoporum.

[17] *Ibid.,* 5, l.m., 75.

[18] Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Allocutio ad Consilium Secretariae Generalis Coetus Specialis pro Africa Synodi Episcoporum (Yamoussoukro, 10 Septembris 1990), 3: *AAS* 83 (1991), 226.

qua legitimi Apostolorum successores et Collegii episcopalis membra, inter se coniunctos semper se sciant atque omnium Ecclesiarum sollicitos sese exhibeant, cum ex Dei institutione et praecepto apostolici muneris unusquisque Ecclesiae una cum ceteris Episcopis sponsor sit ».[19]

18. Quod speciali Coetui argumentum proposuimus — « Ecclesia in Africa eiusque evangelizandi opus sub annum bis millesimum. "Eritis mihi testes" (*Act* 1, 8) » — comprobat quantopere cupiamus ut tempus illud usque ad Magnum Iubilaeum Ecclesia haec agat tamquam « novum Adventum », exspectationis videlicet tempus ac praeparationis. Praeparationem namque ad annum bis millesimum unam ex clavibus ad totum Nostrum interpretandum pontificatum consideramus.[20]

Per triginta annorum spatium synodales Coetus — Generales nec non Speciales in continentibus, regionibus vel nationibus — omnes collocantur hoc in prospectu praeparationis Magni Iubilaei. Quod evangelizatio ipsa argumentum est harum omnium synodalium Coetuum, id profecto indicat quam viva sit in Ecclesia conscientia muneris salvifici quod ipsa a Christo accepit. Talis conscientia demonstratur singulari prorsus evidentia in Adhortationibus Apostolicis post-synodalibus quae evangelizationem tractaverunt et catechesim, familiam et vocationem missionemque laicorum, presbyterorum institutionem, paenitentiam ac reconciliationem in vita Ecclesiae totiusque hominum generis.

19. Iam a principio ipsius praeparationis Coetus Specialis magnopere Nos cum Consilio Secretariae Generalis consentientes efficere optavimus ut Synodus haec reapse esset Africana, nempe sine ullis ambagibus. Necessario simul intererat ut *plene in communione cum universali Ecclesia* celebraretur Specialis Coetus. Et revera Coetus hic rationem semper habuit universalis Ecclesiae. Cum vicissim tempus fuit *Lineamenta* foras dari, Fratres in Episcopatu omnes hortati sumus totumque Dei populum per terras dispersum ut precando meminissent Specialis pro Africa Coetus seseque participes sentirent singulorum coeptorum illius rei gratia.

Haud secus ac saepius repetivimus, momentum habet magnum pro universali Ecclesia hic Coetus, non tantum ob studium quod eius convocatio ubique excitavit, sed propter communionis ecclesialis indolem ipsam quae cunctos temporis locorumque terminos excedit. Evocavit enim Specialis

[19] Decr. de pastorali Episcoporum munere in Ecclesia *Christus Dominus,* 6.

[20] Cfr Litt. Ap. *Tertio millennio adveniente* (10 Novembris 1994), 23: *AAS* 87 (1995), 19.

Coetus preces multiplices et opera bona, quibus fideles ipsi atque communitates Ecclesiae aliis in continentibus progredientem comitatae sunt Synodum. Et quomodo dubitandum sit quin, in mysterio communionis ecclesialis, etiam preces sanctorum Caeli illi sub venerint? Statuentes ut primum tempus laborum Coetus Specialis Romae ageretur, voluimus etiam multo eloquentius vincula extollere quae obstringunt Ecclesiam in Africa cum universali Ecclesia, ita quidem ut ***omnium fidelium*** officium erga Africani illustraretur.

20. Sollemnis concelebratio eucharistica ad aperiendam Synodum, cui in Basilica sancti Petri praesedimus, Ecclesiae universalitatem mirabili permoventique modo ostentavit. « Hanc universalitatem, quae non uniformitas est, verum communio differentiarum inter se cum Evangelio congruentium,[21] omnes Episcopi senserunt. Omnes conscii erant se esse consecratos qua membra corporis Episcoporum Collegio Apostolorum succedentis, non solum pro aliqua dioecesi, sed pro totius mundi salute ».[22]

Deo Omnipotenti gratias agimus ob occasionem, qua nos donavit, Coetus Specialis merito, id cognoscendi quod germana secum fert fides catholica. « Vi huius catholicitatis, singulae partes propria dona ceteris partibus et toti Ecclesiae afferunt».[23]

21. Praecipuum Ecclesiae in Africa obeundum munus, secundum Patres Synodales, est describere quam clarissime quid ipsa sit et quid plene efficere possit ut nuntius eius aptus et credibilis evadat.[2*] Ad talem re vera gravem et primariam necessitatem, ***sinceram pro Ecclesia in Africa provocationem,*** spectaverunt omnia in Coetu consilia.

Utique verum esse constat « Spiritum Sanctum in propagatione Evangelii primas agere, utpote qui et moveat ad Evangelium nuntiandum, et hominis intima ad excipiendum intellegendumque verbum salutis praeparet».[25] Hac tamen veritate iterum confirmata, iure Coetui Speciali addere placuit Evangelii diffusionem operam esse quam Christus Iesus suae concredidit Ecclesiae, ducente viresque suppeditante Spiritu. Necessaria est nostra

[21] **SYNODUS EPISCOPORUM, Coetus Specialis pro Africa, *Nuntius Synodi* (6 Maii 1994), 7: *L'Osservatore Romano,* 8 Maii 1994, p. 4.**

[22] **Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de activitate missionali Ecclesiae *Ad gentes,* 38.**

[23] **CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 13.**

[24] **Cfr *Relatio ante disceptationem* (11 Aprilis 1994), 34: *L'Osservatore Romano,* 13 Aprilis 1994, p. 5.**

[26] **PAULUS PP. VI, Adhort. Ap. *Evangelii nuntiandi* (8 Decembris 1975), 75: *AAS* 68 (1976), 66.**

adiutrix industria férvidas per preces, altam meditationem, idonea incepta, copiarum collectionem.[26]

De *apto* et *credibili* modo nuntii Ecclesiae in Africa fieri non potuit quin disceptationes complecterentur cogitationem de *ipsa credibilitate praeconum huiusmodi nuntii.* Recta via, sinceritate maxima, omnis indulgentiae impatientes Patres agitaverunt quaestionem. Eadem hac de re prius iam tractaverat Pontifex Paulus VI qui memorandis omnino vocibus admonuit: « Saepius... homines dictitant aetatem nostram sitire sinceritatem ac veritatem rerum. Adulescentes praesertim dicuntur abhorrere prorsus ab omni falsa vel ficticia rerum natura, atque contra requirere totam earum veritatem et claritatem. Haec signa temporum magnam Nobis suadent vigilantiam. Etenim vehementer semper — sive taciti sive magna voce — nos interrogant: Creditisne vos ipsi ea quae dicitis? Vivitisne ea quae creditis? Praedicatisne revera ea quae vivitis? Plus quam umquam alias testimonium vitae sic factum est pernecessaria condicio plenae efficacitatis praedicationis. Quapropter, ecce in nos ipsos tamquam auctores quadamtenus recidit omnis progressus et effectus Evangelii, quod proclamamus ».[27]

Haec ideo ratio est cur de Ecclesiae officio evangelizandi in iustitiae pacisque provincia ipsi dixerimus: « Magis quam umquam sibi conscia est Ecclesia suum nuntium socialem prius in *operum testimoniis* auctoritatem et fidem habiturum, quam in ipsius congruentia interioreque ratione ».[28]

22. Hoc etiam loco commonendum est octavum Coetum Plenarium S.C.E.A.M., qui Lacupoli in Nigeria anno MCMLXXXVII evenit, luculenter iam quaestionem excussisse de credibili aptoque modo nuntii Ecclesiae in Africa. Declaravit idem ille consessus pendere fidem Ecclesiae auctoritatemque in Africa ex Episcopis ac sacerdotibus qui vitae testimonium in exemplum dare possint Christi vestigia secuti; sodalibus religiosis revera fidelibus, veris testibus ob suam rationem colendi evangelica consilia; ab actuoso laicatu, parentibus penitus credentibus, educatoribus suorum officiorum consciis, politicis moderatoribus alto morali sensu permotis.[29]

23. Die vicesimo tertio mensis Iunii anno MCMLXXXIX cum Sodales alloqueremur Consilii Secretariae Generalis, valde quidem postulavimus ut uni-

[26] Cfr *Relatio ante disceptationem* (11 Aprilis 1994), 34: *L'Osservatore Romano,* 13 Aprilis 1994, p. 5.

[27] Adhort. Ap. *Evangelii nuntiandi* (8 Decembris 1975), *Io: AAS* 68 (1976), 67.

[28] Litt. Encycl. *Centesimus annus* (1 Maii 1991), 57: *AAS* 83 (1991), 862.

[29] Cfr Nuntius VIII Coetus Plenarii S.C.E.A.M. (19 Iulii 1987): *La Documentation catholique* 84 (1987), 1024-1026.

versus Dei populus, omnibus in ordinibus, praesertim in Africa partes ageret proprias in Coetu Speciali apparando. « Si bene parata erit — inquimus — Synodi sessio efficiet ut singulae communitatis christianae partitiones, christifideles, parvae communitates, paroeciae, dioeceses atque institutiones locales, nationales et internationales ea re implicentur ».[30]

Inter Pontificatus Nostri exordia et incohatum Coetum Specialem pro Africa Synodi Episcoporum decem potuimus apostolica peragere itinera in Africa ac Madagascaria atque invisere triginta sex nationes. In peregrinationibus apostolicis convocationem illius Coetus Specialis subsecutis argumentum Synodi ac necessitatis ipsius, nempe ut omnes fideles ad Specialem Coetum sese compararent, insigniter pertractatum est semper Nostris in congressionibus cum Dei Populo in Africa. Usi pariter sumus occasionibus visitationum *ad limina* Episcoporum illius continentis ut adiutricem omnium sociatamque operam incitaremus ad Specialem pro Africa apparandum Coetum. Tribus porro datis opportunitatibus transegimus Nos, una cum Consilio Secretariae Generalis Synodi, consessus operi navando in solo *ipso Africano:* in urbe Yamoussoukro in Litore Eburneo (anno MCMXC), Luandae in Angola (anno MCMXCII) et Kampalae in Uganda (anno MCMXCIII), usque vocantes Afros ipsos ut veluti una voce industriam impigram suam ad Synodalis Coetus praeparationem conferrent.

24. Cum autem deinde die vicesimo quinto mensis Iulii anno MCMXC *Lineamenta,* in urbe Lomé in Togo, praebita sunt nempe occasione noni Conventus generalis S.C.E.A.M., factus alius est novus ac praecipuus passus in via ad Specialem parandum Coetum. Immo vero dici plane licet edita illa *Lineamenta* Synodi praeparationem apud cunctas Africae particulares Ecclesias protinus iniisse. Coetus S.C.E.A.M, in urbe Lomé *Precationem pro Coetu Speciali* adhibuit petivitque ut tam privatim quam publice persolveretur universis in Africae paroeciis usque ad ipsam Synodi celebrationem. Prosperum admodum fuit hoc consociationis S.C.E.A.M, inceptum neque in reliqua omni Ecclesia universali illud silentio est praeteritum.

Quo praeterea latius ipsa disseminarentur *Lineamenta,* curaverunt complures Episcoporum Conferentiae nec non singulae dioeceses documentum in linguas illas convertendum, verbi causa in sermonem Swahilianum, Arabicum, Malgascium aliosque sermones. « Libelli sunt editi, acroases sunt ha-

[30] **Allocutio ad Consilium Secretariae Generalis Coetus Specialis pro Africa Synodi Episcoporum (23 Iunii 1989), 6: *AAS* 82 (1990), 76.**

bitae atque conventus de Synodi argumentis variis ab Episcoporum Conferentiis, Theologiae Institutis et Seminariis, Consociationibus Institutorum vitae consecratae, a quibusdam actis diurnis, commentariis maioris ponderis, a singulis Episcopis ac Theologis ».[31]

25. Maximas ex animo reddimus omnipotenti Deo grates ob curam illam sedulam qua Synodi *Lineamenta* ac *Instrumentum laboris*[32] composita sunt. Opus illud susceptum peractumque est ab Afris ipsis, Episcopis et peritis, iam inde a Commissione antepraeparatoria Synodi mense Ianuario et Martio anno MCMLXXXIX. Commissioni successit dein Consilium Secretariae Generalis Coetus Specialis pro Africa Synodi Episcoporum a Nobis die vicesimo mensis Iunii anno MCMLXXXIX institutum.

Gratissimam insuper mentem testamur coetui operis, quoniam tam bene Eucharisticas Liturgias ad aperiendam claudendamque Synodum disposuerunt. Coetus ille, qui theologos complectebatur et Liturgiae peritos nec non versatos in cantibus et Africanis instrumentis liturgicae actionis, ita efficere voluit ut Nostram ad voluntatem illi clara pervaderentur indole Afra.

26. Hoc loco addere oportet Afrorum responsionem hortationi Nostrae redditam, ut nempe apparandae Synodo communiter operarentur, mirabilem revera fuisse. Recepta sunt *Lineamenta* tum intra quam extra ecclesiales communitates Africanas et quidem studio quod longe omnem excessit exspectationem. Iis *Lineamentis* usae sunt complures Ecclesiae locales ut fideles concitarent et congregarent, et iam nunc incipiunt se prodere Synodi effectus novo ex fervore ac renovata Africae Christianorum conscientia.[33]

Per omnes gressus praeparationis Coetus Specialis plurima membra Ecclesiae in Africa — clerus, religiosi et religiosae, laici — iter synodale ingressi sunt exemplari modo, « una ambulantes » suasque conferentes quisque dotes Ecclesiae ministerio ac simul ardenter pro Synodi felici exitu precantes. Ipsi Synodi Patres in Coetu synodali non semel adseveraverunt officium suum adiutum esse in primis « accurata subtilique huius Synodi prae-

[31] SYNODUS EPISCOPORUM, Coetus Specialis pro Africa, *Relatio Secretarii Generalis* (11 Aprilis 1994), VI: *L'Osservatore Romano,* 11-12 Aprilis 1994, p. 10.

[32] Cfr SYNODUS EPISCOPORUM, Coetus Specialis pro Africa, Ecclesia in Africa et eius munus evangelizationis sub Annum 2000: « Eritis mihi testes » *(Act* 1,8), *Lineamenta,* Città del Vaticano 1990; *Instrumentum laboris,* Città del Vaticano 1993.

[33] Cfr *ibid.,* Ex triginta quattuor Conferentiis Episcopalibus Africae et Madagascariae, opiniones suas patefecerunt triginta et una, reliquae autem tres id facere non potuerunt ob adiuncta difficilia in quibus versabantur.

paratione, quae exacta est actuosa totius in Africa Ecclesiae participatione omnibus in ordinibus »z[34]

27. Gentium Apostolus nuntiat nobis: « Deus omnes homines vult salvos fieri et ad agnitionem veritatis venire. Unus enim Deus, unus et Mediator Dei et hominum, homo Christus Iesus, qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus» ***(1 Tim*** 2, 4-6). Quandoquidem ad unam eandemque sortem, quae est divina, universos Deus invitat homines, « Tenere debemus Spiritum Sanctum cunctis possibilitatem offerre ut, modo Deo cognito, huic paschali mysterio consocientur ».[35] Redimens enim Dei amor omne complectitur hominum genus, unamquamque stirpem tribum nationemve: populos igitur etiam Africanae Continentis omnes amplexatur. Voluit etiam divina Providentia ut Christi passioni interesset Africa in Simonis Cyíenensis persona, qui a Romanis militibus coactus est ut Domino Crucem báiulánti sub veniret (cfr ***Me*** 15, 21).

28. Liturgia sacra sextae dominicae Paschatis anno MCMXCIV, intra sollemnem Celebrationem eucharisticam qua terminabatur sessio operis Coetus Specialis, opportunitatem Nobis obtulit enucleandae alicuius notionis de Dei salvifico consilio pro Africa. Locorum Biblicorum unus, ex Actibus Apostolorum excerptus, eventum enarrat qui ***primus gressus in Ecclesiae missione erga paganos*** iudicari potest: narratio enim est de Petro, Spiritu Sancto instigante, cuiusdam pagani domicilium invisente, nominatim centurionis Cornelii. Ad id usque tempus Evangelium praedicatum praesertim Hebraeis erat. Aliquamdiu Petrus cunctatus, a Spiritu illustratus, in domum pagani sese recipere decrevit. Illuc adveniens, magno cum gaudio obstupuit quod centurio iam Christum exspectaret atque baptismum. Tradit liber Actuum Apostolorum: «Et obstupuerunt, qui ex circumcisione fidèles, qui venerant cum Petro, quia et in nationes gratia Spiritus Sancti effusa est; audiebant enim illos loquentes linguis et magnificantes Deum » (10, 45-46).

Pentecostes miraculum in Cornelii aedibus quadamtenus iteratum est. Tunc Petrus ait: «In veritate comperio quoniam non est personarum accepter Deus, sed in omni gente, qui timet eum et operatur iustitiam, acceptus

[34] ***Relatio ante disceptationem*** **(11 Aprilis 1994), 1: *L'Osservatore Romano,* 13 Aprilis 1994, p. 4; cfr *Relatio post disceptationem* (22 Aprilis 1994), 1: *L'Osservatore Romano,* 24 Aprilis 1994, p. 8.**

[35] **CONC. OECUM. VAT. II, Const. past. de Ecclesia in mundo huius temporis *Gaudium et spes,* 22; cfr *Catholicae Ecclesiae Catechismus,* 1260.**

est illi... Numquid aquam quis prohibere potest, ut non baptizentur hi, qui Spiritum Sanctum acceperunt sicut et nos? » *(Act* 10, 34-35.47).

Sic enim initum est Ecclesiae munus ***ad gentes,*** cuius princeps praeco futurus dein erat Paulus Tarsensis. Qui primi in Africain mediam appulerunt missionarii cognoverunt miraculum simile illi quod Christiani experti sunt temporibus apostolicis coram Spiritus Sancti effusione.

29. Consilium Dei pro Africae salute primas agit partes in disseminatione Ecclesiae in Continenti Africa. Cum tamen Ecclesia secundum Christi voluntatem sua ex natura missionaria sit, sequitur Ecclesiam in Africa vocari ad partes actuosas sumendas pro salvifico Dei consilio. Qua ex causa saepe diximus « Ecclesiam Africanam esse Ecclesiam missionariam Ecclesiamque simul in missione ».[36]

Specialis pro Africa Coetus Synodi Episcoporum officium habuit considerandi modos quibus Africani melius mandatum complere poterunt quod resuscitatus Dominus suis discipulis dedit: « Euntes ergo docete omnes gentes » *(Mt* 28, 19).

CAPUT II

ECCLESIA IN AFRICA

I. IN CONTINENTI EVANGELIZATIONIS BREVIS HISTORIA

30. Die ipso quo Coetus Specialis pro Africa Synodi Episcoporum incohavit, primus nempe huius generis, Synodales Patres magnalia quaedam commemoraverunt, quae Deus in historia Africanae evangelizationis operatus est. Quae historia ab ipso Ecclesiae ortu repetit memoriam. Evangelii disseminatio in Africa varias per aetates est effecta. Primis fidei christianae saeculis Aegyptus et Africa septentrionalis evangelicum nuntium receperunt. Secunda aetas regiones illius continentis complectens quae infra Saharam sunt sitae, saeculis XV et XVI est peracta. Tertia aetas, quae magno missionario impetu designatur, saeculo XIX initium cepit.

31. Episcopos alloquens veneratus Decessor Noster Paulus VI omnesque Africae populos, ut corporale spiritaleque bonum proveheretur, fulgidum praeteriti temporis splendorem christianae in Africa fidei nitidis verbis memoriam revocavit: « Convolat scilicet cogitatio Nostra ad christianas Africae

[36] **Allocutio in Audientia generali diei 21 Augusti 1985, 3: *Insegnamenti* VIII, 2 (1985), 512.**

Ecclesias, quarum origo a temporibus apostolicis ducitur, atque, prouti traditum est, nomine et doctrina Marci Evangelistae decoratur. Memoriam pariter repetimus innumerae sanctorum, martyrum, confessorum virginumque multitudinis, ad easdem Ecclesias pertinentium. Re namque vera a II ad IV saeculum p. Ch. n. in aquiloniis Africae partibus christianorum vita multiplici operum genere enituit, quorum non pauci sive divinarum rerum doctrina sive orationis colore longe inter aequales praestiterunt. Continuo enim occurrunt magnorum doctorum scriptorumque nomina: hoc est Origenis, S. Athanasii, S. Cyrilli, scholae videlicet luminum, quae Alexandrina vocatur; in opposita autem superioris Africae ora, nomina eminent Tertulliani, S. Cypriani, in primis vero S. Augustini, qui sane christianae gentis clarissima lux est putandus. Commemorare etiam iuvat insignes sanctos eremitas Paulum, Antonium, Pachomium, primos illius monasticae vitae conditores, quae subinde, eorum praelucente exemplo, per Orientis et Occidentis regiones propagata est. Inter ceteros demum silentio praeterire nolumus S. Frumentium, Abba Salama appellatum, qui episcopali dignitate a S. Athanasio auctus, Aethiopiae apostolus exstitit».[37] Haec prima per Africanae Ecclesiae saecula, quaedam quoque mulieres sua testimonia Christo reddiderunt. Inter eas peculiariter sanctae Felicitas et Perpetua, sancta Monica et sancta Tecla sunt memorandae.

« Porro tum clara virtute homines, tum praestantissimi sanctissimique Summi Pontifices, in Africa orti, id est Victor I, Melchiades et Gelasius I, communi veluti hereditate ab universa possidentur Ecclesia. Auctorum vero christianae Africae scripta maximi momenti nostra etiam aetate sunt, ut quis, sacris Litteris illustratum, rerum gestarum historiam pervestiget, atque cognoscat, quae ad hominum salutem attinent. Attamen, dum veterum Africae christianae laudum redintegramus memoriam, eas impensa prosequi observantia placet Ecclesias, quibus haud plena utimur communione: Ecclesiam dicimus Graecam Alexandrini Patriarchatus, Ecclesiam Coptam Aegypti et Ecclesiam Aethiopicam. Ipsae enim communes cum catholica Ecclesia et doctrinam et spiritualem disciplinam hereditarias habent a magnis Patribus sanctisque viris, qui non modo ad earum regiones, sed ad universam etiam Ecclesiam antiquam pertinent. Huc accedit quod tot egregia opera patraverunt durasque acerbitates perpessae sunt, ne umquam per varietatem temporum christianum nomen in Africa restingueretur ».[38] Ecclesiae hae

[37] **Nuntius *Africae Terrarum* (29 Octobris 1967), 3: *AAS* 59 (1967), 1074-1075.**

[38] ***Ibid.,* 3-4, l.m., 1075.**

nostris quidem temporibus christianum vigorem testificantur, quem ex suis apostolicis radicibus deprompserunt, in Aegypto potissimum atque in Aethiopia necnon, usque ad XVII saeculum, in Nubia. In reliqua continentis parte alia aetas tum incipiebat evangelizationis.

32. XV et XVI saeculis, ab Africanum litus lustrantibus Lusitanis, mox evangelicus nuntius in regiones infra Saharam inductus est. Qui labor et nisus, cum in alias regiones, tum in nationes illas sunt conversi, quas nunc Beninum, Insulas S. Thomae, Mozambicum, Angolani atque Madagascariam vocamus.

Die VII mensis Iunii anno MCMXCII, Pentecostes sollemnitate contingente, cum Luandae D anni commemorarentur evangelizationis Angolae, inter alia effati sumus haec: « Apostolorum Actus nomine proprio significant diversorum locorum incolas, qui testes fuerunt ipsi Ecclesiae orientis Spiritus Sancti virtute. Haec autem omnes dicebant: "Audivimus eos loquentes nostris linguis magnalia Dei" (*Act* 2, 11). Abhinc D annos, huic linguarum concentui Angolanae gentes accesserunt. Tunc temporis, in patria vestra Africana, Hierosolymitana Pentecostes renovata est. Avi vestri Evangelii nuntium audiverunt, quod est Spiritus loquela. Eorum corda primo verbum hoc acceperunt et ipsi caput inclinarunt in baptismi lavacrum, in quo homo, Spiritu Sancto operante, cum Christo cruci affixo moritur atque in eius resurrectione noviter renascitur [...]. Certe idem Spiritus homines fide imbutos concitavit, primos scilicet missionarios, qui anno MCCCCXCI ad Zairensis Fluminis ostium appulerunt, Pindam nominatim, heroica sane missionaria incohantes facinora. Idem etiam Spiritus, qui sua quidem ratione in hominum cordibus operatur, Nzinga-a-Nkuwu, clarum Congi regem, permovit ut missionarios ad Evangelium nuntiandum arcesseret. Idem Spiritus quattuor primorum Angolae christianorum vitam sustentavit, qui, postquam ex Europa remigraverant, fidei christianae praestantiam sunt testati. Primos post missionarios, alii multi ex Lusitania aliisque Europae nationibus venerunt, qui incohatam operam producerent, proferrent et firmarent ».[39]

Quaedam episcopales sedes eo tempore conditae sunt, atque inter huius missionalis curae primos eventus consecratio reponenda est Domini Henrici, episcopi titulo Uticensis, filii Domini Alfonsi I, Congi Regis, quae Romae facta est anno MDXVIII a Leone X. Itaque Dominus Henricus primus factus est Episcopus indigena Africae nigrae.

[39] **Homilia in V evolvente centenaria memoria Angolae evangelizationis (Luandae, 7 Iunii 1992), 2: *AAS* 85 (1993), 511-512.**

Illo quidem tempore, anno videlicet MDCXXII, Decessor Noster Gregorius XV Congregationem ***De Propaganda Fide*** stabilem reddidit, quo melius missionale opus componeret et proveheret.

Ob varii generis difficultates, secunda aetas Africanae evangelizationis saeculo XVIII concluditur, cum missiones, in regionibus infra Saharam sitae, paene omnes exstinguuntur.

33. Tertia ordinatae evangelizationis Africanae aetas saeculo XIX initium cepit, quod tempus spectabili quodam studio nisuve denotatur, claris agentibus apostolis et Africanarum missionum fautoribus. Aetas haec celere incrementum vidit, quem ad modum rationes significant quae in synodali Conventu Congregationis pro Gentium Evangelizatione commonstrant.[40] Perstudiose Christo vocanti respondit Africa. His superioribus proximis decenniis complures Africae nationes primam suae evangelizationis centenariam memoriam celebraverunt. Quod Africana Ecclesia iam centum hosce annos aucta est, hoc est mirum quoddam Dei beneficio adscribendum.

Gloria et splendor huius temporis Africanae evangelizationis insigniter collustrantur a sanctis quos recens Africa Ecclesiae donavit. Paulus VI diserte quidem hanc rem significavit, cum in Petriana Basilica martyres Ugandenses in sanctorum catalogum rettulit, Missionali Die Universali contingente anno MCMLXIV: « Hi igitur Martyres Africani albo victorum, quod est martyrologium, paginam addunt, qua res simul funestissimae et magnificae perhibentur: paginam dicimus, sane dignam, quae adiungatur egregiis illis narrationibus veteris Africae. [...] Africa enim, sanguine horum Martyrum irrorata, qui primi sunt huius aetatis (et utinam, Deo volente, postremi, cum holocaustum eorum tantum sit tamque pretiosum!), libera et sui iuris facta renascitur ».[41]

34. Catalogus sanctorum quos Africa Ecclesiae donat, qui catalogus summo est ei honori, producitur usque et extenditur. Quo modo non commemoremus inter recentiores Clementinam Anwarite, virginem et martyrem Zairensem, quam in Africano solo in numerum Beatorum rettulimus anno MCMLXXXV, Victoriam Rasoamanarivo Madagascariensem et Iosephinam Bakhita Sudaniensem, ipsas quoque Pontificatu evolvente Nostro in Beatorum

[40] **Cfr Situazione della Chiesa in Africa e Madagascar (alcuni aspetti e osservazioni):** ***L'Osservatore Romano,*** **16 Aprilis 1994, pp. 6-8; GENERALE ECCLESIAE RATIONARIUM, Ecclesia in Africa: numeri et rationes:** ***L'Osservatore Romano,*** **15 Aprilis 1994, p. 6.**

[41] **Homilia in sollemni canonizatione beatorum Caroli Lwanga, Matthiae Mulumba Kalemba et viginti sociorum Martyrum Ugandensium (18 Octobris 1964):** ***AAS*** **56 (1964), 905-906.**

numerum adscriptas? Atque cur Isidorum Bakanja, Zairensem martyrem, non recordemur, quem, Coetu Speciali pro Africa occurrente, honori duximus in Beatorum album referre?

« Aliae Causae progrediuntur. ***Africana Ecclesia martyrologio suo conscribendo consulere debet,*** claris primorum saeculorum hominibus [...] recentiorum aetatum addendo martyres et sanctos

Pro Ecclesiae Africanae ingenti incremento his proximis centum annis, coram sanctitatis fructibus qui inde obvenerunt, una dumtaxat interpretatio exhibetur: haec omnia Dei donum sunt, quandoquidem nullus humanus nisus breviore quidem tempore huiusmodi opus complere poterat. Attamen immodico humano triumpho non datur locus. Clarum splendorem Africanae Ecclesiae commemorantes, Patres Synodales mirabilia solummodo celebrare voluerunt, quae Deus Africae liberandae servandaeque gratia patravit.

« A Domino factum est istud
et est mirabile in oculis nostris» ***{Ps*** 118, 23).
« Quia fecit mihi magna, qui potens est,
et sanctum nomen eius» ***(Lc*** 1, 49).

35. Magnificum Ecclesiae Africanae incrementum et peracta opera magna ex parte gratuito strenuoque labori sunt tribuenda quem missionariorum agmina per saecula sustinuerunt. Id quidem ab omnibus agnoscitur. Benedictum Africae solum monumentis strenuorum Evangelii praeconum distinguitur.

Cum Africae Episcopi Romam ad Coetum Specialem celebrandum convenerunt, sibi prorsus erant conscii de grati animi officio, quod eorum continens erga fidei avos habet.

In sermone, quem in prima congressione Coetus S.C.E.A.M, die xxxi mensis Iulii anno MCMLXIX habuit, Paulus PP. VI de hoc grati animi officio mentionem fecit: « Vos Afri vestri ipsorum iam estis missionarii. Ecclesia Christi revera hoc in benedicto solo complantata est (cfr Decr. ***Ad gentes,*** 6). Officium quoddam est nobis explendum: illorum repetere debemus memoriam qui in Africa ante vos, et hodie quoque vobiscum, Evangelium nuntiarunt, quem ad modum Sacrae Litterae nos monent: "Mementote praepositorum vestrorum, qui vobis locuti sunt verbum Dei, quorum intuentes exitum conversationis imitamini fidem" ***(Heb*** 13, 7). Historia haec

[42] IOANNES PAULUS PP. II, Homilia in extrema celebratione Coetus Specialis pro Africa Synodi Episcoporum (8 Maii 1994), 6: *L'Osservatore Romano,* 9-10 Maii 1994, p. 5.

non est de memoria deponenda; particulari Ecclesiae authenticitatis et nobilitatis notam haurit, notam scilicet "apostolicam"; ea argumentum est caritatis, strenuae virtutis, sacrificii, quod ipso ab ortu magnam sanctamque reddit Africanam Ecclesiam ».[43]

36. Specialis Coetus hoc grati animi officium est exsecuta, in prima sua Congressione Generali, cum declaravit: « Laudes perstudiose sunt *missionariis* tribuendae, viris videlicet et mulieribus omnium Institutorum religiosorum et saecularium cunctisque nationibus, qui fere per duorum millenorum annorum decursum Africanae continentis evangelizationis penitus se dediderunt vitae christianae flammae transmittendae [...]. Quocirca nos, miri huius eventus felices heredes, sollemni hac occasione Deo gratias persolvere volumus ».^

In *Nuntio* ad Dei Populum Synodales Patres vehementer quidem missionariis laudes iterum tribuerunt, at non sunt obliti Africae filios filiasque honore afficere, catechistas potissimum et interpretes, qui cum iis communicarunt operam.*[5]

37. Clararum rerum gestarum missionariarum beneficio, quas hisce duobus saeculis Africana continens vidit, nos Romam convenire potuimus ad Specialem Coetum celebrandum. Semen namque olim iactum uberes fructus fudit. Fratres Nostri in episcopatu, populorum Afrorum filii, id plane testantur. Una cum presbyteris maximam partem evangelizationis opus iam ipsi sustinent. Complures quoque id testantur Africae filii filiaeque, qui antiquis missionariis Congregationibus se mancipant vel nova Instituta, in Afro solo orta, ingrediuntur, suis manibus faculam accipientes absolutae consecrationis in Dei Evangeliique famulatu.

38. Quod intra fere duorum saeculorum spatium catholicorum in Africa numerus celeriter crevit hoc per se ipsum omni ex parte magnus est eventus. In continenti confirmari Ecclesiam quaedam elementa peculiariter demonstrant, quae sunt circumscriptionum ecclesiasticarum magnum celereque augmentum, cleri indigeni incrementum necnon seminariorum tironum et candidatorum Institutorum vitae consecratae, catechistarum numerus

[43] Allocutio in symposio Conferentiarum Episcopalium Africae et Madagascariae (Kampalae, 31 Iulii 1969), 1: *AAS* 61 (1969), 575.

[44] *Relatio ante disceptationem* (11 Aprilis 1994), 5: *L'Osservatore Romano,* 13 Aprilis 1994, p. 4.

[45] Cfr N. 10: *L'Osservatore Romano,* 8 Maii 1994, p. 4.

maior in dies, quorum opera in Evangelium inter Afrorum gentes proferendum collata omnibus liquet. Permagni tandem est momenti ingens Episcoporum nativorum numerus, qui in illa terra iam Hierarchiam constituunt.

Synodales Patres multiplices profectus admodum insignes, quos Africana Ecclesia in culturae adipiscendae ac dialogi oecumenici provincia est consecuta, agnoverunt.[46] Quae porro magna et merito digna in educationis provincia acta sunt, haec ab omnibus perspiciuntur.

Etiamsi catholici quattuordecim centesimae partes Africanae gentis sunt, catholicae institutiones ad sanitatem respicientes septemdecim centesimas valetudinis structurarum totius continentis sibi vindicant.

Quae animose recentes Africae Ecclesiae susceperunt, Evangelium « usque ad ultimum terrae » *(Act* 1, 8) nuntiaturae, omnino digna sunt quae laudentur. Missionaria Instituta in Africa orta numero creverunt atque non modo Nationibus huius continentis missionarios praebere coeperunt, verum et aliis terrarum orbis regionibus. Dioecesani Africae sacerdotes, quorum numerus pedetemptim augescit, promptos paratosve se praebent per aliquod tempus, veluti presbyteros ***fidei donum,*** ad alias dioeceses iuvandas, quae eorum in nationibus vel alibi auxilio indigent. Africanae provinciae Institutorum religiosorum iuris pontificii, seu virorum seu feminarum, sodales suos augeri perspexerunt. Hoc modo Ecclesia Afris populis ministram se praebet; ipsa porro consentit in « donis permutandis » cum aliis particularibus ecclesiis, cuncto Dei populo prae oculis habito, se consociare. Haec omnia certe et perspicue Africanam Ecclesiam suam adeptam esse maturitatem ostendunt: haec profecto effecerunt ut Specialis Coetus Synodi Episcoporum celebraretur.

39. Paulo minus abhinc triginta annis, non paucae Africanae Nationes e colonico imperio se liberaverunt. Quae res magnas exspectationes concitavit quod spectat ad Afrorum populorum politicum, oeconomicum, socialem culturalemque progressum. « Quod sicubi vero — pro dolor! — publicarum rerum status ad optatam firmitatem nondum pervenit, sed vis praeponderavit ac praeponderat, iustum idcirco omnino non est, vel cunctum quendam populum, vel cunctam quandam nationem, vel — quod peius est — cunctam continentem terram una eademque obstringere criminatione ».[47]

[46] Cfr *Relatio post disceptationem* (22 Aprilis 1994), 22-26: *L'Osservatore Romano,* 24 Aprilis 1994, p. 8.

[47] PAULUS PP. VI, Nuntius *Africae terrarum* (29 Octobris 1967), 6: *AAS* 59 (1967), 1076.

40. At quae est re Africanae continentis in universum condicio nostris temporibus, munere potissimum Ecclesiae evangelizantis spectato? Hac de re synodales Patres se interrogaverunt: « In continenti hac, malis nuntiis referta, quomodo christianus nuntius nostro populo fit "bonus nuntius"? Cum omnia incessat desperatio, ubi sunt spes et animus meliora praesagiens, quae secum Evangelium fert? Evangelizatio complura ex illis praecipuis bonis affert, quibus nostra continens penitus caret: affert scilicet spem, pacem, gaudium, concordiam, amorem et unitatem ***b.***[4]*

Postquam iure meritoque confirmarunt esse Africani peramplam continentem, admodum diversis affectam condicionibus ideoque vitandas esse generales rationes sive de quaestionibus ponderandis sive de remediis comparandis, synodalis Coetus dolenter fateri debuit: « Communis condicio ex eo exstat quod Africa difficultatibus repletur: in omnibus fere nostris nationibus terrifica est miseria, paucarum rerum, quae praesto sunt, prava administratio, rerum politicarum moderandarum inconstantia et socialis ordinis perturbatio. Harum rerum exitus est ante oculos nostros, squalor scilicet, bella, desperatio. Quandoquidem terrarum orbis a divitibus imperiosisque nationibus regitur, Africa reapse additamentum quoddam sine auctoritate facta est, quae saepe in oblivione iacet atque ab omnibus neglegitur ».[49]

41. Compluribus synodalibus Patribus hodierna Africa comparari potest cum homine illo, qui descendebat ab Ierusalem in Iericho; ipse incidit in latrones, qui despoliaverunt eum et, plagis impositis, abierunt, semivivo relicto (cfr ***Lc*** 10, 30-37). Africa hodie quaedam est continens, in qua innumeri homines — viri ac feminae, pueri et adulescentes — quodammodo in viarum marginibus iacent, aegrotantes, sauciati, vi destituti, vitae segreges ac derelicti. Omnino ii bonis Samaritanis indigent qui iisdem auxilium ferant.

Quod ad Nos spectat, exoptamus ut Ecclesia patienter perseveranterque in suo boni Samaritani opere sustinendo perseveret. Etenim per longum temporis intervallum, quaedam regimina, hodie exstincta, valde Afros fatigarunt eorumque obnitendi vim extenuarunt: omnes humanitatis suae facultates recuperare debet vulneratus homo. Eiliis filiabusque Africae opus est ut quis adsit et pastoralem sollicitudinem demonstret. Oportet eos iuvare ut suas colligant vires, quae ad bono communi serviendum locentur.

[48] ***Relatio ante disceptationem*** **(11 Aprilis 1994), 2:** ***L'Osservatore Romano,*** **13 Aprilis 1994, p. 4.**

[49] ***Ibid.,*** **4, l.m.**

42. Africa, quamvis magnae sint inibi rerum naturae divitiae, in oeconomica perstat paupertatis condicione. Ea tamen culturalium bonorum necnon humanarum proprietatum eximiarum magnam varietatem possidet, quae Ecclesiis cunctaeque humanitati potest offerre. Synodales Patres nonnulla ex his culturalibus bonis collustraverunt, quae profecto opportunum suppeditant apparatum ad Evangelium transmittendum; bona sunt quae certum subsidium afferre possunt, ut acerbissima illius continentis condicio superetur atque progressio omnium rerum iterum concitetur, ex qua singularum Nationum pendet exoptatus profectus.

Africani alto religionis sensu praediti sunt, sacrarum rerum sensu, Dei creatoris existentiae sensu et rerum spiritualium. Peccatum, in suis tum privatis tum socialibus formis, in illorum populorum conscientia inest, atque necessitas quoque purificationis et expiationis rituum animadvertitur.

43. In Afrorum cultu moribusque, familiae locus in universum primas agit. Patens ad hunc familiae sensum, vitae amorem et observantiam, Africanus liberos diligit, quos festive tamquam Dei donum suscipit. « ***Omnes Africae filii filiaeque vitam diligunt.*** Ipsa vitae dilectio eos iubet avorum cultui tantum tribuere momentum. Duce natura mortuos illos adhuc vivere arbitrantur cum iisque coniuncti manent. Nonne quodammodo haec est ***praeparatio ad Sanctorum communionem credendam?*** Afrae gentes vitam verentur, quae concipitur et nascitur. De hac vita laetantur. Cogitatum respuunt eandem deleri posse, etiamsi "civiles cultus auctiores", qui dicuntur, ad id compellere conantur. Actiones vitae infestae per oeconomicas rationes iis iniunguntur, quae immodico divitum commodo inserviunt fr.[50] Africani reverentiam praestant vitae usque ad naturalem exitum atque locum in familia senibus necessariisque servant aptum.

Afrorum cultus acri humanae necessitudinis vitaeque communis sensu fruuntur. Nulla intellegitur in Africa celebritas quam integer pagus non participet. Reapse, in Africanis societatibus communis vita significatio est ampliatae familiae. Perstudiose sane oramus atque preces flagitamus, ut semper servet Africa pretiosam hanc hereditatem culturalem, numquam vero concedat illecebris individualismi, qui optimis eius moribus omnino est absonus.

44. Etsi quidam condicionum Africae aspectus calamitosi, quos super memoravimus, minime sunt parvi pendendi, operae est pretium memorare

[60] **IOANNES PAULUS PP. II, Homilia in Liturgia Specialis ingrediendi Coetus pro Africa Synodi Episcoporum (10 Aprilis 1994), 3: *AAS* 87 (1995), 180-181.**

quaedam bona a populis illius continentis effecta, digna quae laudentur et confirmentur. Synodales Patres, exempli gratia, in suo ***Nuntio*** ad Populum Dei laetanter memoraverunt complurium Nationum Africanarum incohatum democraticum processum, atque optaverunt ut idem solidetur impedimentaque sollicite amoveantur nec non quae Regimini iuris officiunt abducantur, per omnium primorum consociatam operam et boni communis sensum.[51]

«Mutationis venti» vehementer in multis continentis locis fiant, atque populus ut iura humanaque libertas agnoscantur et provehantur instantius usque flagitat.

Hac de re laeti animadvertimus Africanam Ecclesiam, suae vocationi fidelem, fortiter afflictorum, populorum voce destitutorum et derelictorum sustinere partes. Eandem firmiter concitamus ut hanc testificationem reddere pergat. ***Anteposita pauperum optio*** est « singularis forma primarum partium tenendarum in caritatis christianae exercitatione, quam tota Ecclesiae Traditio testatur [...]. Sollicitudo animos exstimulans de pauperibus, qui secundum significantia verba sunt "pauperes Domini", transferatur oportet, in omnibus gradibus, in actos "concretos", adeo ut cum animi firmitate ad continuas reformationes necessarias perveniatur ».[52]

45. Quamvis adsit paupertas et opes, quae praesto sunt, sint paucae, Africana Ecclesia de totius hominis progressu primas agit. Regimina et internationales periti plurima quae ipsa hac in provincia perfecit saepenumero agnoscunt.

Coetus Specialis pro Africa animum penitus gratum significavit erga « omnes christianos omnesque bonae voluntatis homines, qui in subsidii humanaeque provectionis ambitu operantur, cum nostra ***Caritas*** vel nostris progressioni promovendae institutis ».[53] Quod ipsi, boni Samaritani, Africanis bellis et cladibus obnoxiis, perfugis et profugis suppeditant, id omnium admirationem, gratam memoriam et adiumentum meretur.

Nobis tandem in Africanam Ecclesiam gratus animus est significanda pro officio quod ipsa saeculorum decursu ad pacem reconciliationemque promovendas sustinuit, ubi contentiones, res novae bellave intestina exstiterunt.

[51] Cfr N. 36: *L'Osservatore Romano,* 8 Maii 1994, p. 5.

[52] IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Enc. *Sollicitudo rei socialis* (30 Decembris 1987), 42-43: *AAS* 80 (1988), 572-574.

[53] *Nuntius Synodi* (6 Maii 1994), 39: *L'Osservatore Romano,* 8 Maii 1994, p. 5.

II. QUAESTIONES ECCLESIAE IN AFRICA PRAESENTES

46. Africanis Episcopis duae prostant primariae quaestiones: quomodo Ecclesia evangelizandi munus anno bismillesimo adventante explere debet? Quomodo christiani Africani Domini Iesu testes usque fideliores fieri poterunt? Ut interrogationibus his aeque respondeatur, Africani Episcopi, in ipso Coetu Speciali atque etiam ante, praecipuas numeraverunt provocationes, quas hodie ecclesialis communitas Africana obire debet.

47. Primum praecipuumque illud animadverterunt Synodales Patres, Africanas gentes Deum sitire. Ne tali exspectatione frustrentur, Ecclesiae membra fidem suam in primis animo comprehendere debent.[54] Etenim cum sit prorsus evangelizatrix, Ecclesia «suum init opus, Evangelium sibi afferendo ».[55] Oportet ipsa provocationem recipiat hoc comprehensam argumento « de Ecclesia, per suam non intermissam conversionem et renovationem, se ipsam evangelizante, ut credibili ratione valeat mundum evangelizare ».[56]

Synodus plane necessitatem agnovit Bonum Nuntium proclamandi in Africa innumeris hominibus, qui Evangelium nondum receperunt. Ecclesia certe religiones non christianas observat existimatque quas plurimi Africanae continentis homines colunt, quandoquidem ipsae significanter animum exprimunt magnae gentium partis, tamen « neque reverentia et egregia aestimatio huiusmodi religionum neque implicatum genus quaestionum propositarum Ecclesiam inducunt, ut silentio tegat, ad non christianos quod attinet, nuntium Iesu Christi. Contra, ea opinatur hasce multitudines hominum ius habere cognoscendi Christi mysterii divitias (cfr ***Eph*** 3, 8); in quibus, ut arbitramur, tota humana familia invenire potest pienissimo modo ac nulli exspectationi obnoxio, ea omnia, quae quasi temptabünda ipsa perquirat de Deo, de homine eiusque sorte futura, de Vita et morte, deque veritate ».[57]

48. Iure meritoque asseverant Synodales Patres « eximium studium inculturationis verae aequabilisque ad Evangelium respicientis omnino esse necessarium, ut turbatio vitentur et alienatio iii nostra societate, quae cele-

[54] Cfr SYNODUS EPISCOPORUM, Coetus Specialis pro Africa, *Relatio ante disceptationem* (11 Aprilis 1994), 6: *L'Osservatore Romano,* 13 Aprilis 1994, p. 4.

[55] PAULUS PP. VI, Adhort. Ap. *Evangelii nuntiandi* (8 Decembris 1975), 15: *AAS* 68 (1976), 14.

[56] *Ibid.,* l.m., 15.

[57] *Ibid.,* 53, l.m., 42.

riter evolvitur ».[58] Malavium anno MCMLXXXIX invisentes diximus Ipsi: « Nos hodie provocamus vos, provocamus, inquimus, ad respuendam vivendi rationem, quae cum vestris optimis loci moribus cumque fide christiana minime congruit. Multi in Africa homines ultra Africain contuentur, inclinantes "ad libertatem vivendi iuxta recentiorem modum". Hodie vehementer vos cohortamur, *ut intra vos inspiciatis. Vestrarum traditionum divitias respicite,* fidem respicite quam hac in congressione celebravimus. Ibi veram libertatem reperietis, ibi Christum qui ad veritatem vos ducit invenietis ».[59]

49. Alia provocatio quam Synodales Patres collustrarunt ad multiformes pertinet divisiones, quas per dialogum sincere exercendum componere necesse est.[60] Merito sane dictum est intra fines qui ex colonicis regiminibus manarunt, translaticiarum consuetudinum, sermonum et etiam religionum diversarum coniunctam exsistentiam saepe ob mutuas contentiones impedimento esse. « *Tribuum dissentiones* in discrimen vocant, si non pacem, in universum societatis saltem bonum commune adipiscendum, atque difficultates quoque afferunt Ecclesiarum vitae necnon aliarum stirpium pastoribus recipiendis».[61] Quocirca Africana Ecclesia animadvertit se teneri certo officio has divisiones minuendi. Hoc quoque in rerum prospectu Specialis Coetus momentum dialogi oecumenici cum aliis Ecclesiis ecclesialibusque communitatibus explicavit, necnon cum Africana translaticia Religione et Islamismo. Patres etiam sunt percontati quibusnam instrumentis hoc propositum teneri possit.

50. Magni ponderis provocatio, quam ante oculos posuerunt fere unanimiter Conferentiae Episcoporum Africae in responsis illis, quae *Lineamenta* postulabant, christianum matrimonium familiaremque vitam tangit.[62] De summa re agitur: « Ventura enim mundi et Ecclesiae per familiam transeunt ».[63]

[58] *Relatio ante disceptationem* (11 Aprilis 1994), 6: *L'Osservatore Romano,* 13 Aprilis 1994, p. 4.

[59] Homilia in exitu sextae visitationis pastoralis in Africa (Lilongwe, 6 Maii 1989), 6: *Insegnamenti* XII, 1 (1989), 1183.

[60] Cfr SYNODUS EPISCOPORUM, Coetus Specialis pro Africa, *Relatio ante disceptationem* (11 Aprilis 1994), 6: *L'Osservatore Romano,* 13 Aprilis 1994, p. 4.

[61] Cfr PONTIFICIA COMMISSIO «IUSTITIA ET PAX», Documentum *I pregiudizi razziali. La Chiesa di fronte al razzismo* (3 Novembris 1988), 12: *Ench. Vat.* 11, 918.

[62] Cfr SYNODUS EPISCOPORUM, Coetus Specialis pro Africa, *Instrumentum laboris,* 68; *Relatio ante disceptationem* (11 Aprilis 1994), 17: *L'Osservatore Romano,* 13 Aprilis 1994, p. 5; *Relatio post disceptationem* (22 Aprilis 1994), 6, 9, 21: *L'Osservatore Romano,* 24 Aprilis 1994, p. 8.

[63] IOANNES PAULUS PP. II, Adhort. Ap. *Familiaris consortio* (22 Novembris 1981), 75: *AAS* 74 (1982), 173.

Aliud praecipuum officium, quod Specialis Coetus collustravit, curam vocationum sacerdotalium contingit et vitae consecratae: quae sapienter diiudicandae sunt, iis periti educatores consulere debent earumque institutionis natura, quae praebetur, est ponderanda. Ex huiusmodi quaestionis solvendae sollicitudine spes pendet, exitus vocationum missionariorum Africae incrementi, quod Evangelium nuntiandum per omnia continentis loca eiusque quoque extra fines postulat.

51. «In Africa vehementer animadvertitur necessitas Evangelii cum vita concreta copulandi. Quomodo Christus hac in amplissima continenti enuntiari potest, si obliviscimur eam esse inter paupérrimas mundi plagas? Quomodo non considerare possimus fastos, qui aerumnis replentur illius terrae, ubi in multis adhuc Nationibus fames, bella, stirpium tribuumque contentiones, politicae inconstantiae et humanorum iurium violatio grassantur? Haec omnia evangelizationem provocant ».[64]

Omnia praeparatoria documenta, sicut etiam ac sese evolvente conventu disceptationes, insigniter collustrarunt quaestiones, veluti paupertatem in Africa augescentem, vitae urbanae extensionem, internationale aes alienum, armorum commercium, perfugarum profugorumque quaestionem, demographicas quaestiones et minas quibus familiae afficiuntur, mulierum liberationem, illius morbi quod AIDS appellant propagationem, servitutis adhuc in quibusdam locis exstantis condicionem, ethnicarum partium studium et stirpium contentiones, ad praecipuas provocationes pertinere, quas perpendit Synodus.

52. Specialis Coetus egit tandem de communicationis socialis instrumentis, quae res est summi momenti, quandoquidem agitur de evangelizationis instrumentis eodemque tempore de instrumentis novae culturae proferendae, quae quidem evangelizatione indiget.[65] Synodalibus Patribus, ut ita dicamus, triste quiddam occurrit: « Nationes ad progressionem nitentes, potius quam in Civitates sui iuris vertantur, quibus curae sit iter ad communia omnium bona et commoda iure participanda, partes fiunt machinamenti, ingentis nempe cuiusdam rerum conexionis. Hoc saepe fit ipsa in regione subsidiorum viarumque socialis communicationis, quae cum curentur plerumque a sedibus in septentrionalibus orbis plagis, ipsa haud semper iu-

[64] IOANNES PAULUS PP. II, *Angelus* (20 Martii 1994): *L'Osservatore Romano,* 21-22 Martii 1994, p. 5.

[65] Cfr *Nuntius Synodi* (6 Maii 1994), 45-48: *L'Osservatore Romano,* 8 Maii 1994, p. 5.

stam considerationem in priores partes et in quaestiones harum Nationum intendunt neque servant earum humani cultus naturam, sed haud raro distortam vitae hominisque rationem proponunt, ita ut non verae hominum progressionis necessitatibus satisfaciant ».[66]

III. INSTITUTIO OPERATORUM EVANGELIZATIONIS

53. Quibus subsidiis Africana Ecclesia obviam it provocationibus, quas modo memoravimus? Post Christi gratiam, ut plane liquet, maximi ponderis est populi adiumentum. Dei populus — theologico sensu acceptus prout ***Lumen gentium*** explicat, populus scilicet qui totius Corporis Christi membra complectitur — munus accepit, quod simul honor simul officium est evangelici nuntii edicendi [...], Communitas tota necesse est ad evangelizationem instituatur, rationes intellegat et confirmetur, unusquisque intra Ecclesiam pro sua peculiari parte.[67] Idcirco Synodus magnopere extulit momentum institutionis auctorum evangelizationis in Africa. Iam de congrua institutione candidatorum ad presbyteratum et vitam consecratam mentionem fecimus. Coetus pariter in necessariam fidelium laicorum institutionem animum intendit, cum eorum omnino necessarium opus in Africa evangelizanda agnosceret. Potissimum et merito quidem actum est de catechistarum laicorum institutione.

54. Novissima quaestio oritur: satisne Africana Ecclesia laicos instituit ut sua officia civilia perite sustinerent atque politica socialiaque negotia sub Evangelii lumine Deique in fide perpenderent? Opus hoc certe christianos provocat ad socialem compaginem permovendam, ut non modo mens, verum et societatis ipsae structurae immutentur, ita ut Dei de humana familia consilia in iis eniteant. Hanc ipsam ob rem laicorum integram institutionem exoptavimus, quae ut vita omnino congruenter exigatur iuvet. Fides, spes et caritas germani Christi discipuli mores dirigant oportet in cunctis eius operibus, rerum condicionibus et officiis. Quia patet «evangelizare idem revera esse ac Bonum Nuntium exportare in omnes usque coetus generis humani, ut, dum hoc propria vi intrinsecus penetrat, humanitatem

[66] IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Sollicitudo rei socialis* (30 Decembris 1987), 22: *AAS* 80 (1988), 539.

[67] SYNODUS EPISCOPORUM, Coetus Specialis pro Africa, *Relatio ante disceptationem* (11 Aprilis 1994), 8: *L'Osservatore Romano,* 13 Aprilis 1994, p. 4.

ipsam novam efficiat»,[68] Christiani sunt erudiendi in Evangelii socialibus consectariis tenendis, ita ut eorum testificatio prophetica fiat quaedam provocatio adversus omnes res quae Africae ceterarumve continentium virorum mulierumque vero bono officiunt.

CAPUT III

EVANGELIZATIO ET INCULTURATIO

55. « Euntes in mundum universum praedicate evangelium omni creaturae» ***(Me*** 16, 15). Hoc ipsum mandatum discipulis suis Christus ab inferis exsuscitatus credidit, prius quam ad Patrem ascendit: « Illi autem profecti praedicaverunt ubique » ***(Me*** 16, 20).

«Mandatum Evangelii omnibus hominibus nuntiandi primariam naturalemque esse missionem Ecclesiae [audivimus] ... Siquidem evangelizandi munus habendum est gratia ac vocatio Ecclesiae propria, verissimamque eius indolem exprimit. Ecclesia evangelizandi causa exstat ».[69] Ex evangelizandi opere Iesu atque duodecim Apostolorum orta ipsa in vicem mittitur, penes quam « depositum Boni Nuntii hominibus afferendi constitutum est [...]. Ecclesia suum init opus Evangelium sibi afferendo». Deinde «ipsa vicissim evangelizatores mittit. Eos Salutis verbum, quasi in ipsorum ore positum docet ».[70] Quem ad modum Gentium Apostolus Ecclesia dicere potest: «Si evangeliza vero, non est mihi gloria; necessitas enim mihi incumbit: Vae mihi est, si non evangelizavero! » ***(1 Cor*** 9, 16).

Nuntium Bonum adfert Ecclesia non tantum verbi ***nuntiatione*** quod a Domino accepit, verum etiam ***vitae testificatione,*** ob quam fidei reddunt Christi discipuli rationem et spei ac caritatis quae iis insunt (cfr 1 ***Pe*** 3, 15).

Illud autem testimonium, quod Christo Evangelioque reddit Christianus, ad supremum perducere potest sacrificium: martyrium (cfr ***Me*** 8, 35). Eum scilicet et Ecclesia nuntiat et Christianus qui est « signum cui contradicetur» ***(Lc*** 2, 34). Christum namque praedicant «crucifixum, Iudaeis quidem scandalum, gentibus autem stultitiam» ***(1 Cor*** 1, 23). Prout superius ediximus, praeter illustres priorum saeculorum martyres, de suis etiam gloriari potest Africa martyribus atque sanctis recentioris aetatis.

[68] **PAULUS PP. VI, Adhort. Ap. *Evangelii nuntiandi* (8 Decembris 1975), 18: *AAS* 68 (1976), 17.**

[69] ***Ibid.,*** **14, l.m., 13.**

[70] ***Ibid.,*** **15, l.m., 15.**

«Eo ... spectat evangelizatio, ut perficiatur haec interior mutatio ut humanitatem ipsam novam efficiat ».[71] Unico in Filio ac per Illum, rationes coniunctionis inter homines et Deum nec non ceteris cum hominibus omnique denique creatura redintegrabuntur. Hac de causa Evangelii nuntiatio ad interiorem transfigurationem aliquid conferre potest omnium bonae voluntatis hominum, qui Spiritus Sancti actioni patens exhibent cor.

56. Evangelium tum voce tum actibus testificari: ecce quod accepit mandatum Coetus Specialis pro Africa Synodi Episcoporum quodque nunc continentis Ecclesiae transmittit. «Eritis mihi testes» *(Act* 1, 8): de hoc agitur, hi ipsi fructus Synodi esse debent in Africa in quaque vitae humanae provincia.

Exorta ex praeconio fortium Episcoporum missionariorumque presbyterorum, quos efficienter adiuverunt catechistae — « laude dignum agmen illud de opere missionum ad Gentes tam optime meritum »,[72] — Ecclesia in Africa, terra « nova Christi patria »[73] facta, officium iam gerit missionis per totam continentem et in orbe: « Vestri iam ipsorum estis Afri missionarii », Kampalae elocutus est Decessor Noster Paulus VI.[74] Maxima quandoquidem incolarum Africae continentis pars Boni Nuntii salutis nondum recepit praeconium, suadet Synodus ut missionariae foveantur vocationes atque obsecrat ut promoveatur actuoseque sustineatur oblatio precum, sacrificiorum, subsidiorum concretorum pro missionali Ecclesiae opere.[75]

57. « Commonet Synodus evangelizare idem prorsus atque annuntiare esse sermone et vita Bonum Iesu Christi Nuntium crucifixi mortui resuscitati, viae veritatis et vitae ».[76] Toti Africae, quae odii violentiaeque undique premitur elementis, contentionibus et bellis, ***spem vitae mysterio paschali innuentem*** proferre debent evangelizatores. Tum enim maxime, cum ipsius vita ad exitum vergere videretur — humana videlicet ratione —, Iesus Eucharistiam instituit « futurae gloriae pignus »,[77] ut in tempore spatioque de

[71] *Ibid.,* 18, l.m., 17.

[72] CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de activitate missionali Ecclesiae *Ad gentes,* 17.

[73] PAULUS PP. VI, Homilia in sollemni canonizatione beatorum Caroli Lwanga, Matthiae Mulumba Kalemba et viginti sociorum Martyrum Ugandensium (18 Octobris 1964): *AAS* 56 (1964), 907-908.

[74] Allocutio ad Symposium Conferentiarum Episcopalium Africae et Madagascariae (31 Iulii 1969), 1: *AAS* 61 (1969), 575; cfr *Propositio* 10.

[75] Cfr *Propositio* 10.

[76] *Propositio* 3.

[77] Hymnus *O sacrum convivium.*

morte sua perpetuaret victoriam. Haec ideo causa est cur Specialis pro Africa Coetus, hoc nempe tempore ipso quo in condicionibus difficilibus quadamtenus Africana versatur continens, se praebere voluerit « *Synodum resurrectionis, spei Synodum... Christus spes nostra vivit ipsique vivemus!* ».[78] Haud ad mortem Africa destinatur, verum ad vitam!

Necesse propterea est « collocetur evangelizatio nova in consortione cum *Christi persona vivente* ».[79] « Eo spectet prima nuntiatio oportet ut homines hanc Christi Iesu experientiam percipiant, quae conturbai inflammatque simul; is enim ad sui sequelam allicit in fidei incepto ».[80] Officium hoc et opus insigniter quidem inde expeditur quod «homo Africanus sua ipsa ex vita traditaque religione Deum conditorem esse credit. Patet igitur plenae ac postremae Dei revelationi in Christo Iesu, qui est Deus nobiscum, Verbum factum caro. Iesus, Bonus Nuntius, Deus est qui Africanum ex oppressione eripit ac servitute ».[81]

Attingere debet evangelizatio « hominem ac societatem omnibus in eorum vitae ordinibus. Variis ipsa sese in operibus ostentat, iis praesertim quae tractavit nominatim Synodus, quae sunt nuntiatio, inculturatio, dialogus, iustitia et pax, communicationis socialis instrumenta ».[82]

Quod munus ut plane succédât, efficiendum est ut «in evangelizatione ad Spiritum Sanctum perpetuus fiat recursus, ut continuata eveniat Pentecostes, in qua habebit, sicut in prima Pentecoste, suum locum Maria».[83] Virtus enim Spiritus Sancti in veritatem omnem integramque inducit Ecclesiam (cfr *Io* 16, 13), cui praeterea concedit ut mundo occurrat, Christum cum fiducia et securitate nuntiatura.

58. Quod ex ore Dei prodit verbum vivum est et efficax nec umquam revertitur ad Eum sine consecutione (cfr *Is* 55, 11; *Heb* 4, 12-13). Sine intermissione ergo illud proclamari oportet atque instare « opportune, importune ... in omni patientia et doctrina» *(2 Tim* 4, 2). Ecclesiae in primis concreditum Dei verbum «propria interpretatione non fit» *(2 P e* 1, 20); Ecclesiae proinde est veram illius suppeditare interpretationem.[84]

[78] *Synodi nuntius* (6 Maii 1994), 2: *L'Osservatore Romano,* 8 Maii 1994, p. 4.

[79] *Propositio* 4.

[80] SYNODUS EPISCOPORUM, Coetus Specialis pro Africa, *Synodi nuntius* (6 Maii 1994), 9: *L'Osservatore Romano,* 8 Maii 1994, p. 4.

[81] *Propositio 4.*

[82] *Propositio* 3.

[83] *Propositio* 4.

[84] Cfr *Propositio* 6.

Ut Dei verbum cognoscatur et diligatur, ponderetur et conservetur in fidelium animis (cfr *Lc* 2, 19.51), conatus sunt multiplicandi ut ad Sacras Litteras accessus facilior reddatur, maxime per conversiones non integras aut integras Bibliorum, peractas quatenus fieri potest aliis etiam adiuvantibus Ecclesiis et ecclesialibus communitatibus, easque auctas adnotationibus lectioni utilibus pro precatione ac studio in domibus vel communitatibus. Biblica praeterea institutio provehenda est cleri ac religiosarum familiarum, catechistarum ac laicorum ipsorum in universum; aptae proin disponendae sunt Verbi celebrationes; apostolatus adiuvandus biblicus, opitulante Centro Biblico pro Africa et Madagascaria aliisque similibus institutis quae usquequaque confirmari sustentarique necesse est. Paucis verbis: danda opera est ut omnium fidelium in manibus iam inde ab infantia Sacra Scriptura inveniatur.[85]

59. Crebrius extulerunt synodales Patres momentum praecipuum quod habet in ipsa evangelizatione insertio in culturam: processus nempe quo catechetica institutio diversis in culturis veluti *concorporatur.*[86] Duplicem motum prae se fert haec inculturatio: hinc «intimam... transfigurationem verorum cultus humani bonorum per ipsam eorum receptionem in rem christianam », illinc vero « nominis christiani insertionem varias in culturas ».[87] Iudicat Synodus inculturationem esse primariam quandam actionem ac necessitatem in particularium Ecclesiarum vita ut revera altis radicibus Evangelium in Africa stabiliatur,[88] «postulatum evangelizationis»,[89] «iter ad plenam evangelizationem»,[90] unam maiorum provocationum pro Ecclesia in Africa appropinquante tertio millennio.[91]

60. « At ubi venit plenitudo temporis » *(Gal* 4, 4), altera Sanctae Trinitatis persona, Verbum, unicus Dei Filius, « incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria virgine et homo factus est».[92] Incarnationis Verbi hoc est excelsum mysterium, quod *in historia* evenit: in temporis ac loci bene circumscriptis adiunctis, aliquem inter populum cui propria erat forma cultus hu-

[85] Cfr *ibid.*

[86] IOANNES PAULUS PP. II, Adhort. Ap. *Catechesi tradendae* (16 Octobris 1979), 53: *AAS* 71 (1979), 1319.

[87] IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Redemptoris missio* (7 Decembris 1990), 52: *AAS* 83 (1991), 299; cfr *Propositio* 28.

[88] Cfr *Propositio* 29.

[89] *Propositio* 30.

[90] *Propositio* 32.

[91] Cfr *Propositio* 33.

[92] Symbolum Nicaenum-Constantinopolitanum, *DS* 150.

mani, quem elegerat Deus quemque etiam comitatus erat totam per salutis historiam, ut per ea quae in illo populo patrabat commonstraret quid universo hominum generi efficere cogitaret.

Lucidum amoris Dei erga homines documentum (cfr ***Rom*** 5, 8), Christus Iesus, vita sua Bonoque pauperibus prolato Nuntio, passione morte et gloriosa resurrectione, peccatorum remissionem nostrorum perfecit nostrique simul cum Deo reconciliationem Patre suo et ex ipsius beneficio etiam Patre nostro. Verbum quod Ecclesia nuntiat, illud omnino est Verbum Dei factum homo, subiectum simul et ipse eiusdem Verbi obiectum. ***Bonus Nuntius est Iesus Christus.***

Uti «Verbum ***caro factum est*** et habitavit in nobis» ***(Io*** 1, 14), ita Nuntius Bonus, sermo videlicet Iesu Christi gentibus nuntiatus, in vitae condicionibus eius auditorum ***inseri debet.*** Ex hoc enim consistit inculturatio, evangelici nempe nuntii insertione ipsas in culturas.[93] Filii namque Dei incarnatio, in quadam certa cultura fuit incarnatio, ob id ipsum quod integra fuit atque concreta.[94]

61. Propter artum ordinatumque vinculum exsistens Christum Iesum inter et verbum quod nuntiat Ecclesia, nuntii revelati inculturatio « logicam » sequi necessario debet ***mysterii Redemptionis*** propriam. Verbi enim incarnatio non momentum est separatum, sed ad « Horam Iesu tendit adque paschale mysterium »: « Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet; si autem mortuum fuerit, multum fructum affert » ***(Io*** 12, 24). « Ego — inquit Iesus — si exaltatus fuero a terra, omnes traham ad meipsum » ***(Io*** 12, 32). Haec sui ipsius exinanitio, ***kenosis*** haec ad sequentem exaltationem necessaria, iter hoc Iesu et singulorum eius discipulorum (cfr ***Philp*** 2, 6-9), illuminat culturarum occursum cum ***Christo eiusque Evangelio.*** « Unaquaeque cultura necesse est principiis Evangelii transformetur ad paschalis mysterii lumen ».[95]

Ac sub Incarnationis et Redemptionis mysterii luce distinctio facienda est bonorum et maiorum singulis in culturis. Quem ad modum per omnia Dei Verbum nobis simile est factum peccato excluso, sic plane boni Nuntii inculturatio universa vera hominum culturarumque bona accipit a peccato purgata et ad eorum restituta plenam significationem.

[93] Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Adhort. Ap. *Catechesi tradendae* (16 Octobris 1979), 53: *AAS* 71 (1979), 1319.

[94] Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Allocutio ad Studiorum Universitatem Conimbricensem (15 Maii 1982), 5: *Insegnamenti* V, 2 (1982), 1695.

[95] *Propositio* 28.

Cum ***Pentecostes mysterio*** artos nexus etiam inculturatio habet. Propter Spiritus effusionem et actionem, qui ad unum redigit dona ac talenta, cuncti orbis populi Ecclesiam ingredientes novam experiuntur Pentecosten, proprio sermone unicam profitentur fidem in Christum Iesum ac miracula testificantur sibi a Domino patrata. Spiritus, qui in ordine naturali pristina populorum sapientiae est scaturigo, ad cognitionem totius integraeque Veritatis illuminatione supernaturali perducit Ecclesiam. Vicissim Ecclesia, diversarum culturarum bona sumens, fit ***sponsa ornata monilibus suis (Is*** 61, 10).

62. Officium difficile est hoc magnaeque prudentiae, quia de fidelitate Ecclesiae ipsi Evangelio et Apostolicae Traditioni quaestionem ponit intra perpetuam culturarum progressionem. Iure igitur et merito notaverunt Patres Synodales: « Quod pertinet ad celeres mutationes culturales, sociales, oeconomicas et politicas, Ecclesiae locales nostrae operam dare debebunt cursui sive processui inculturationis usque renovatae, his duabus servatis normis: compositione cum christiano nuntio atque cum universali Ecclesia communione [...]. Quidquid erit, curabitur ne ullus admittatur syncretismus».[96]

« Velut plenam ad evangelizationem via illuc spectat inculturatio ut talem reddat hominem qui Christum Iesum complecti possit tota in summa suae vitae singularis et culturalis, oeconomicae et politicae, unde Deo Patri adhaerere valeat vitamque sanctam, duce Spiritu Sancto, transigere ».[97]

Deo gratias reddens pro fructibus illis, quos inculturationis conamina ad Ecclesiae iam vitam contulerunt in continenti Africana maximeque ad orientales antiquas Africae Ecclesias, suasit Synodus «Episcopis Episcoporumque Conferentiis ut rite animadverterent omnes partes Ecclesiae vitae atque evangelizationis inculturationem continere: theologiam et liturgiam, vitam et structuram Ecclesiae. Quod omne ostendit quam necesse sit inquirantur culturae Africanae tota in ipsarum complexa natura ». Hanc ipsam omnino ob causam hortata Synodus est pastores « ut quam plenissime facultatibus utantur quas vigentes Ecclesiae normae ea in re iam concedunt».[98]

63. Non solum de inculturatione locuta est Synodus, verum eam etiam ad effectum adduxit, recepta in exemplum notione pro evangelizatione Africae ***Ecclesiae*** veluti ***Dei Familiae.***[99] Inibi enim Patres Synodales reppererunt descriptionem naturae Ecclesiae admodum aptam Africae. Effert enim imago illa curam alterius de altero, humanam necessitudinem, fervidam in-

[96] ***Propositio*** **31.**
[97] ***Propositio*** **32.**
[98] ***Ibid.***
[99] **Cfr CONCILIUM OECUMENICUM VATICANUM II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 6.**

dolem rationum et receptionem hominum, dialogum ac fiduciam.[100] Eo igitur evangelizatio tendet ut *Ecclesiam tamquam familiam exstruat,* omni ethnocentrismo amoto immodicoque particularismo, et contendet ut conciliationem provehat veramque diversas inter Stirpes communitatem, favendo necessitudini atque participationi, quod attinet ad ministros et opes particularium Ecclesiarum, sine ulla indebita ordinis ethnici consideratione.[101] «Vehementer quidem exoptatur ut theologiam Ecclesiae-Familiae theologi concinnent, omnibus eiusdem notionis usurpatis divitiis, eiusque complementariam naturam enucleent alus ex Ecclesiae imaginibus».[102]

Hoc autem prius postulat altiorem meditationem de biblico ac translaticio patrimonio quod in dogmaticam Constitutionem *Lumen gentium* Concilium Vaticanum II inclusit. Doctrinam Ecclesiae mirabilis ille locus proponit adhibens imagines ex Sacra Scriptura excerptas, quales sunt Corpus mysticum, Dei populus, templum Spiritus, grex et ovile, domus in qua cum hominibus deversatur Deus. Sponsa Christi est Ecclesia, secundum Concilium, nostraque mater et civitas sancta ac venturi Regni primitiae. Ratio habeatur certe oportebit harum imaginum fervidarum dum, secundum Synodi monitiones, enodabitur ecclesiologia posita in notione Ecclesiae-Familiae Dei.[103] Sic quidem aestimari licebit cuncta sua in ubertate ac plenitudine adfirmationem illam Concilii, unde profecta Constitutio est: « Ecclesia est in Christo veluti sacramentum seu signum et instrumentum intimae cum Deo unionis totiusque generis humani unitatis ».[104]

64. In re, ulla sine iniuria traditionum cuiusque Ecclesiae, sive Latinae sive Orientalis, « *liturgiae* inculturatio excoli debebit, data nempe opera ne quid necessariis in partibus mutetur, quo populus fidelis liturgicas celebrationes melius intellegere vi vereque possit ».[105]

Rursus confirmavit Synodus, etiam cum difficulter doctrinae percipiuntur quamquam longum fuit evangelizationis spatium, vel cum exsecutio doctrinarum graves adhuc secum ferunt pastorales quaestiones praesertim sacramentali in vita, fidelitatem Ecclesiae magisterio servandam esse eodemque tempore personas ipsas esse in iustitia reverendas pastorali cum vera caritate. Hoc autem praeposito, se optare confessa Synodus est ut epi-

[100] Cfr *Propositio* 8.

[101] Cfr *ibid.*

[102] *Ibid.*

[103] Cfr *ibid.*

[104] CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 1. Videantur capita I et II eiusdem.

[105] *Propositio* 34.

scoporum Conferentiae cum studiorum Universitatibus coniunctim operantes atque Institutis catholicis, excitent consilia studiosorum, praesertim quod attinet ad matrimonium, cultum maiorum, spirituum regionem, ut penitus omnes partes ac rationes culturales pervestigentur quaestionum propositarum in re theologica et sacramentali, rituali et canonica.[106]

65. « Habitudo dialogi est vivendi modus proprius christiani intra communitatem, tum etiam cum aliis credentibus virisque et mulieribus bonae voluntatis ».[107] ***Exercendus in primis est dialogus intra Ecclesiam-Familiam*** universis in ordinibus: inter Episcopos, Conferentias episcopales vel Hierarchiae coetus et Sedem Apostolicam, inter Conferentias vel episcopales Conventus variarum Nationum eiusdem continentis atque Conferentias Episcopales aliarum continentium, et, in unaquaque Ecclesia particulari, inter Episcopum et presbyterium, personas consecratas, pastorales operatores ac fideles, sicut et inter diversos intra eandem Ecclesiam ritus. Curabit S.C.E.A.M, sibi providere « structuras et instrumenta unde dialogi huius exercitatio in tuto collocetur»,[108] ut praesertim ordinatae pastorali necessitudini faveatur.

«Cum Christo coniuncti sua in testificatione catholici in Africa admonentur ut ***oecumenicum dialogum*** persequantur universis cum fratribus sororibusque baptizatis ceterarum Confessionum christianarum, ut unitas illa perficiatur pro qua est Christus precatus, sicque ministerium eorum pro continentis populis Evangelium magis reddat credibile ante oculos omnium Deum quaerentium».[109] Huius modi poterit dialogus expleri solidis quibusdam coeptis, qualia sunt oecumenica Bibliorum interpretatio, pervestigatio theologica variorum aspectuum fidei christianae aut exhibitio consociatae testificationis evangelicae pro iustitia et pace atque pro dignitatis humanae observatione. Cura hinc dabitur ut consilia nationalia ac dioecesana pro oecumenismo constituantur.[110] Officium enim in christianos simul coniunctos recidit testimonium Evangelio in tota continenti reddendi. Illuc etiam oecumenismi spectant progressus ut testificationi huic maiorem efficaciam adiungant.

66. « Muslimos quoque bonae voluntatis complecti hoc dialogi officium debet. Christianis haud licet oblivisci complures in animo habere Muslimos

[106] Cfr. *Propositiones* 35-37.
[107] *Propositio* 38.
[108] *Propositio* 39.
[109] *Propositio* 40.
[110] Cfr *ibid.*

fidem imitari Abrahami ac vivendo satisfacere Decalogi postulatis ».[111] Quod ad hoc pertinet ***Synodi Nuntius*** haec in luce ponit: « Caeli terraeque conditor, vivens Deus ac Dominus historiae, Pater magnae illius est familiae quam efficimus nos. Qua talis, testimonium Ei reddere nos vult observantes bona necnon religiosas cuiusque proprias traditiones, hominum promotioni ac progressioni adlaborantes simul omnibus in ordinibus. Nedum is esse cupiat cuius nomine alii occiduntur homines, credentes obstringit vitae servire in iustitia atque in pace ».[112] Animus idcirco singulariter intendetur ut diverbium Islamicum-Christianum ex utraque parte religiosam conservet libertatem cum omnibus iis rebus quas secum infert, non exemptis externis publicis fidei demonstrationibus.[113] Vocantur Christiani et Muslimi ut sese ad provehendum dialogum obstringant qui ab irenismo pessimae notae sit immunis aut a fundamentalismo militante, utque vocem tollant contra rationes politicas et actiones infidas, quemadmodum etiam contra omnem defectum mutuae vicissitudinis, quoad religiosam libertatem.[114]

67. Quod ad translaticiam religionem Africanam pertinet, dialogus serenus ac prudens poterit hinc ab affectionibus noxiosis defendere, quae saepe vim habent in complurium catholicorum vivendi rationem, hincque certis bonis tutis reddendis conferre, qualia sunt fides in Ens Supremum, Aeternum, Creatorem, Providentem iustumque Iudicem, quae cum bono fidei congruunt. Haec immo videri possunt ***praeparatio ad Evangelium,*** quandoquidem continent utilia ***semina Verbi*** apta ad ducendam, sicut iam praeteritis temporibus evenit, magnam personarum multitudinem ad se «aperiendam plenitudini Revelationis in Iesu Christo per Evangelii praedicationem».[115]

Valde reverenter igitur observanterque eos tractari oportet qui religioni translaticiae adhaereant omnemque vitari sermonem ineptum et iniuriosum. Huius inde rei causa in institutionis sacerdotalis ac religiosae domibus aptae praeceptiones tradentur de religione translaticia.[116]

68. Completus hominum progressus — scilicet singulorum progressio hominum totiusque simul hominis, eorum maxime qui pauperiores sunt atque a communitate excluduntur — in intima inest ipsius evangelizationis parte. « Inter evangelizationem et promotionem humanam, seu progressionem et

[111] *Propositio* 41.

[112] Cfr N. 23: *L'Osservatore Romano,* 8 Maii 1994, p. 5.

[113] Cfr. *Propositio* 41.

[114] Cfr *ibid.*

[115] *Propositio* 42.

[116] Cfr *ibid.*

liberationem, interveniunt intima vincula coniunctionis: vincula sunt ordinis anthropologici, quia homo evangelizandus non est aliquid a rebus abstractum, sed persona obnoxia quaestionibus socialibus et oeconomicis; vincula sunt etiam ordinis theologici, quia consilium creationis segregari non potest a consilio redemptionis, quae pertingit usque ad condiciones valde concretas iniustitiae evincendae itemque iustitiae reparandae; vincula sunt etiam ordinis summe evangelici, qui est ordo caritatis: quo modo, enim, mandatum novum proclamari potest, nisi cum iustitia et pace promovetur vera ac germana progressio hominis? ».[117]

Ita, cum ministerium suum publicum in synagoga Nazarethana Dominus Iesus incoharet, messianicum locum apud Isaiam prophetam elegit ut munus explicaret suum: « "Spiritus Domini super me; propter quod unxit me evangelizare pauperibus, misit me praedicare captivis remissionem et caecis visum, dimittere confractos in remissione, praedicare annum Domini acceptum" » *[Lc* 4, 18-19; cfr *Is* 61, 1-2).

Se ideo Dominus mitti arbitratur qui hominum mitiget miseriam omnemque exclusionis devincat formam. Venit enim hominem *liberaturus;* nostram ut in se infirmitatem susciperet venit sibique aegritudines nostras assisceret: « Omne namque Iesu ministerium cum cura eorum cohaeret quotquot circum illum dolore adiiciuntur: qui nempe dolebant, qui paralitici erant, leprosi, caeci, surdi, muti (cfr *Mt* 8, 17) ».[118] Non est profecto admittendum « in evangelizatione neglegi posse vel debere gravitatem maximam ... illarum quaestionum, quae hodie tantopere agitantur et quae respiciunt iustitiam, liberationem, progressionem et pacem in mundo »:[119] de liberatione autem quam evangelizatio proclamat, constat « eam contineri non posse aliqua ratione arta quidem et simpliciter oeconomica, politica, sociali vel doctrinali, sed respicere debere integrum hominem, secundum omnes eius facies et partes, quatenus etiam patet ad "absolutum" quiddam, immo Absolutum, quod est Deus ».[120]

Merito proinde adseverat Concilium Vaticanum II: « Ecclesia quidem, proprium suum finem salutarem persequens, non solum vitam divinam cum homine communicat, sed etiam lumen eius repercussum quodammodo super universum mundum fundit, potissimum per hoc quod personae hu-

[117] PAULUS PP. VI, Adhort. Ap. *Evangelii nuntiandi* (8 Decembris 1975), 31: *AAS* 68 (1976), 26.

[118] SYNODUS EPISCOPORUM, Coetus Specialis pro Africa, *Lineamenta,* 79.

[119] PAULUS PP. VI, Adhort. Ap. *Evangelii nuntiandi* (8 Decembris 1975), 31: *AAS* 68 (1976), 26.

[120] *Ibid.,* 33, l.m., 27.

manae dignitatem sanat et elevat, humanae societatis compaginem firmat, atque cotidianam hominum navitatem profundiore sensu et significatione imbuit. Ita Ecclesia per singula sua membra et totam suam communitatem multa se conferre posse credit ad hominum familiam eiusque historiam humaniorem reddendam ».[121] Ecclesia nuntiat complereque iam Regnum Dei incipit Iesu ingressa vestigiis, quoniam « Regni natura communio est omnium hominum inter se et cum Deo ».[122] Ita quidem « Regnum plenae liberationis et totius salutis hominibus fons est; Ecclesia ergo cum ipsis ambulat et vivit et cum eorum historia ***in solidum*** intime reapse conectitur ».[123]

69. In Verbi Dei Incarnatione verum suum accipit sensum hominum historia; est enim restitutae ***dignitatis humanae*** fundamentum. Per Christum, « qui est imago Dei invisibilis, primogenitus omnis creaturae » ***(Col*** 1, 15), redemptus homo est; quin immo «Filius Dei, incarnatione sua cum omni homine quodammodo Se univit ».[124] Licet cum Leone Magno ergo exclamare: « Agnosce, o Christiane, dignitatem tuam ».[125]

Christum proinde annuntiare est ***homini propriam dignitatem revelare quae non potest abalienari,*** quamque Deus per unici Filii sui incarnationem restituit. His ita vocibus prosequitur Concilium: « Cum autem Ecclesiae concreditum sit manifestare mysterium Dei, qui est ultimus finis hominis, ipsa homini simul aperit sensum propriae eius exsistentiae, intimam scilicet de homine veritatem ».[126]

Tali praeditus incomparanda dignitate non valet in condicionibus homo vivere vitae socialis et oeconomicae, culturalis et politicae, quae infra humanum sunt ordinem. Hoc ecce theologicum fundamentum contentionis pro singulorum dignitatis defensione, pro iustitia ac pace sociali, pro humana progressione ac liberatione, pro universali hominis et cuiusque hominis processu. Haec ecce causa cur, habita illius dignitatis ratione, progressus populorum — intra singulas nationes et in necessitudinibus inter nationes — perficiendi sint modo ***solidali,*** prout Decessor Noster Paulus VI aptissimis

[121] Const. past. de Ecclesia in mundo huius temporis *Gaudium et spes,* 40.

[122] IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Redemptoris missio* (7 Decembris 1990), 15: *AAS* 83 (1991), 263.

[123] IOANNES PAULUS PP. II, Adhort. Ap. post-synodalis *Christifideles laici* (30 Decembris 1988), 36: *AAS* 81 (1989), 459.

[124] CONC. OECUM. VAT. II, Const. past. de Ecclesia in mundo huius temporis *Gaudium et spes,* 22.

[125] *Sermo* XXI, 3: *SCh* 22a, 72.

[126] Const. past. de Ecclesia in mundo huius temporis *Gaudium et spes,* 41.

est elocutus dictis.[127] Hoc ipso in rerum prospectu potuit ille confirmare: « Nemo dubitat progressionem idem valere ac pacem ».[128] Iure propterea dici potest « progressio universalis praesumere dignitatis humanae observantiam quae nec fieri potest nisi in iustitia ac pace ».[129]

70. Fide confirmati ac spe de salvifica Iesu virtute synodales Patres opus suum terminaverunt denuo se obligantes accipere provocationem et officium ut salutis fierent instrumenta variis in vitae adiunctis populorum Africanorum. « Debet Ecclesia — affirmaverunt — pergere propheticum suum explere munus eorumque esse vox quibus non vox est »,[130] ut ubique tribuatur cuique personae humana dignitas ipseque homo praecipua ac veluti media pars sit omnium coeptorum cuiusque regiminis. « Conscientiam appellat Synodus principum nationum atque boni publici auctorum, ut magis ac magis liberationem praestent concordemque suorum populorum progressionem ».[131] Hoc dumtaxat modo ac pretio pax inter nationes conglutinatur.

Illa vero incepta provehat evangelizatio oportet quae perficiendo proficiant et *nobilitando* homini propria in spiritali corporalique vita. De progressu agitur cuiusque hominis et hominis totius, non solum separatim accepti, sed etiam ac praesertim in coniuncto congruentique progressu omnium membrorum alicuius nationis atque omnium terrae populorum.[132]

Repudiare denique devincereque evangelizationem necesse est ea omnia quae hominem deminuunt et destruunt. «Ad exercitationem *ministerii evangelizationis* in re sociali — quod est facies *muneris prophetici* Ecclesiae — pertinet etiam denuntiatio maiorum et iniustitiarum. Oportet tamen declarare annuntiationem semper maioris momenti esse quam denuntiationem, atque hanc seiungi non posse ab illa quae ei veram firmitatem ac vim summarum causarum exponendarum tribuit ».[133]

71. «Ab omni tempore sua designatur Deus communicandi voluntate. Eam diversis quidem rationibus exsequitur. Omnibus enim rebus creatis animantibus vel inanimis concedit ut sint. At cum homine potissimum rationes connectit excellentiores. "Multifariam et multis modis olim Deus locutus

[127] Cfr Litt. Encycl. *Populorum progressio* (26 Martii 1967), 48: *AAS* 59 (1967), 281.

[128] *Ibid.,* 87, l.m., 299.

[129] *Propositio* 45.

[130] *Ibid.*

[131] *Ibid.*

[132] Cfr PAULUS PP. VI, Litt. Encycl. *Populorum progressio* (26 Martii 1967), 48: *AAS* 59 (1967), 281.

[133] IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Sollicitudo rei socialis* (30 Decembris 1987), 41: *AAS* 80 (1988), 572.

patribus in prophetis, in novissimis his diebus locutus est nobis in Filio" *[Heb* 1, 1-2) ».[134] Sua natura Dei Verbum vox est, sermo atque communicatio. Venit enim ille hinc ut redintegraret communicationem et necessitudinem inter Deum atque homines, illinc vero coniunctionis rationes inter ipsos.

In se animum totius Synodi converterunt instrumenta socialis communicationis, quod ad duos aspectus pertinet magni quidem ponderis et inter se completivos: alterum, qua novum atque emergentem orbem culturalem; alterum, qua summam instrumentorum in commodum ipsius communicationis. Iam a principio efficiunt illa novam quandam culturam cui proprius est sermo necnon bona propria atque incommoda definita. Hoc ideo nomine oportet ea, haud secus ac reliquas omnes culturas, evangelizan.[135]

Re quidem vera nostris diebus instrumenta haec non solum peculiarem constituunt iam orbem, verum culturam etiam et formam humanitatis. Atque in hunc quoque orbem mittitur Ecclesia ut Nuntium Bonum salutis inferat. Evangelii praecones illuc igitur *ingredi* debent *seseque sinere* nova hac humanitate et cultura *pervadi,* sed ut congruenter demum ea uti sciant. « Primus huius aetatis areopagus est *scaena communicationis,* quae ad redigendum in unum genus humanum idemque reddendum — uti dici solet — "vicum universum" procedit. Instrumenta communicationis socialis tantum adepta sunt momentum, ut multis sint nuntii monitorii et institutorii praecipuum instrumentum, regulae et consilii ad suas ipsorum, familiares, sociales se gerendi rationes ».[136]

Institutio ergo ad talium instrumentorum usum quaedam certa iam necessitas est, non iis tantum qui Evangelium *nuntiant,* qui ceterum *artem* communicationis habere debent, verum *lectoribus* etiam et *receptofibus* atque *telespectatoribus* qui, ad huius generis communicationis intellegentiam educati, sciant necesse est percipere fructus iudicio acri animoque discernenti.

In Africa autem, ubi *traditio voce facta* uña est notarum illius culturae, decretorium momentum prae se fert talis instructio. Hoc idem genus communicationis commonere debet pastores ipsos, Episcopos praesertim et presbyteros, Ecclesiam in mundum mitti üt *loquatur,* ut Evangelium vocibus gestibusque praedicet. *Tacere ei haud proinde licet,* cum fieri possit ut suo desit officio, nisi quibusdam forte in adiunctis idem silere valet ac dicere et testimonium reddere. Semper idcirco nos praedicare oportet opportune et

[134] SYNODUS EPISCOPORUM, Coetus Specialis pro Africa, *Instrumentum laboris,* 127.

[135] Cfr *Nuntius Synodi* (6 Maii 1994), 45-46: *L'Osservatore Romano,* 8 Maii 1994, p. 5.

[136] IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Redemptoris missio* (7 Decembris 1990), 37, c: *AAS* 83 (1991), 285.

importune (cfr ***2 Tim*** 4, 2), eo consilio ut in caritate aliquid aedificemus veritateque.

CAPUT IV

IN PROSPECTU TERTII MILLENNII CHRISTIANI

I. PROVOCATIONES PRAESENTES

72. Specialis Coetus pro Africa Synodi Episcoporum congregatus est ut Dei Ecclesiae, in continenti diffusae, copia daretur perpendendi munus suum evangelizandi tertio adventante millennio, et praeparandi, sicut iam memoravimus, «ordinatam pastoralem coniunctionem toto in Africano solo et fmitimis insulis ».[137] Hoc munus, sicut antea animadvertimus, ***instantias provocationesque prae se fert, quae ex magnis et celeribus Africanarum societatum mutationibus*** ortae sunt atque ex effectibus, quos civilis cultus universalis inducit.

73. Prima necessitas, ut liquet, ipsa est evangelizatio. Hinc melius usque nuntio imbui debet Ecclesia, quem ei concredidit Dominus. Illinc nuntium hunc testificari debet ipsa nuntiareque hominibus, qui Christum nondum noverunt. Etenim pro iis Dominus Apostolis dixit: « ***Euntes ergo docete omnes gentes » (Mt*** 28, 19).

Quem ad modum Pentecostes die, ***lcerygma*** praedicatum illuc naturaliter spectat, ut audientes ad ***metanoiam*** perducat adque ***Baptismum:*** « Verbi Dei nuntiatio ad ***christianam conversionem*** spectat, plenum nempe sincerumque obsequium erga Christum et eius Evangelium per fidem ».[138] « Conversio autem ad Christum cum baptismo iungitur: quod quidem fit non ex usu Ecclesiae tantum, verum Christi e voluntate qui Ecclesiam suam misit ut discipulos faceret omnes gentes et baptizaret (cfr ***Mt*** 28, 19): hoc evenit etiam ex intrinseca illa necessitate suscipiendae in illo vitae plenitudinis: "Amen, amen dico tibi — docet Iesus Nicodemum —- nisi quis natus fuerit ex aqua et Spiritu, non potest introire in regnum Dei" ***(Io*** 3, 5). Etenim nos ad Vitam filiorum Dei denuo baptismus generat, cum Iesu Christo coniungit nos atque in Sancto Spiritu ungit: ille igitur haud est simplex conversionis sigillum, quasi ***exterius*** quoddam ***signum*** unde ea monstretur cön-

[137] ***Angelus*** **(6 Ianuarii 1989):** ***Insegnamenti*** **XII, 1 (1989), 40.**

[138] **IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl.** ***Redemptoris missio*** **(7 Decembris 1990), 46:** ***AAS*** **83 (1991), p. 292.**

firmeturque, sed ***sacramentum quod indicat consummatque*** novam hanc ex Spiritu nativitatem, vera et incorruptibilia cum Trinitate vincula contrahit, homines Christi corporis reddit membra, quod est Ecclesia ».[139] Conversionis idcirco iter quod ad baptismum non pervenit, in media via intercipitur.

Homines profecto bonae voluntatis, qui absque sua culpa ad evangelicum nuntium non pervenerunt, at consentanee cum sua conscientia secundum Dei legem vivunt, a Christo et in Christo servabuntur. Cuique namque homini semper praesto est Dei vocatio, quae agnosci vult atque excipi (cfr ***1 Tim*** 2, 4). Ad hanc agnitionem acceptionemque faciliores reddendas Christi discipulis suadetur ne animum remittant ante quam salutis nuntius ad homines cunctos perveniat.

74. Christi nomen etenim unum est in quo statutum est nos salvos fieri (cfr ***Act*** 4, 12). Quoniam in Africa innumeri sunt homines nondum evangelizatio Ecclesiae est officium, necessarium sane impellensque, ***Bonum Nuntium hominibus proclamandi eosque qui audiunt ad baptismum adque fidem christianam perducendi.*** « Actionis missionalis necessitas patet ***ex penita novitate vitae*** quam Christus adduxit et ex qua eius discipuli vixerunt. Haec nova vita est donum Dei et postulatur ab homine ut illud accipiat et educat, si vult se ipsum efficere pro sua integra vocatione congruenter Christo ».[140] Nova haec vita in ipsa Evangelii proprietate, morum et cultus cuiusvis in orbe terrarum populi quasdam abruptiones secum fert, quoniam Evangelium numquam est quiddam quod ex aliqua natione intrinsecus oritur, sed semper « extrinsecus » venit, desursum venit. Magna provocatio Baptizatis erit vitae christianae congruentia cum baptismatis officiis, quae mortem peccato significant et cotidianam resurrectionem ad vitam novam (cfr ***Rom*** 6, 4-5). Hac dempta congruentia, Christi discipuli difficulter sal ***terrae*** et ***lux mundi (Mt*** 5, 13.14) esse possunt. Si Ecclesia in Africa studiose ac sine cunctatione hanc viam ingreditur, Crux in qualibet Continentis parte figi potest, ut populi serventur qui Redemptori aditum recludere non dubitant.

75. In omnibus ecclesialis vitae ordinibus summi momenti est institutio. Nemo enim fidei veritates reapse cognoscere potest quas numquam didicit neque quicquam agere potest ad quod numquam est institutus. Quapropter « communitas tota necesse est ad evangelizationem instituatur, rationes intellegat, confirmetur, unusquisque intra Ecclesiam pro sua peculiari par-

[139] ***Ibid.,*** **47, l.m., 293-294.**
[140] ***Ibid.,*** **7, l.m., 255-256.**

te ».[141] Hoc quoque respicit ad Episcopos, presbyteros, sodales Institutorum vitae consecratae, Consociationum vitae apostolicae nec non Institutorum saecularium sodales atque cunctos fideles laicos.

Fieri non potest quin missionalis institutio praecipuum teneat locum: « Opus localis Ecclesiae est institutio missionalis cum auxilio quidem missionariorum ipsorum eorumque Institutorum nec non ministrorum iunioribus ex Ecclesiis. Haud vero est haec industria existimanda versari velut in vitae christianae margine, sed medio in eius puncto ».[142]

Ratio autem institutoria laicorum formationem in primis complectetur, qui plene munus suum christianae actuositatis in temporali provincia (politica, culturali, oeconomica, sociali) gerant, quod est proprium officium saecularis vocationis laicatus. Hac de re ne neglegatur laicos peritos validisque rationibus permotos confirmare, ut ad negotia publica se convertant,[143] in quibus, per dignam honorum procurationem « bono communi consulere et simul Evangelio viam sternere possint ».[144]

76. Ecclesia in Africa ut evangelizatrix sit, in primis Evangelium sibi afferre debet. « Ipsi necesse est, ut continenter audiat et id in quod credit, et suae spei rationes, et novum amoris praeceptum. Quatenus Dei populus, qui mundo inseritur ac saepe idolis tentatur, ipsa constanti necessitate premitur, ut nuntiationem excipiat magnalium Dei ».[145]

In Africa hodie «fidei institutio [...] nimis saepe in primis rudimentis stetit, atque factionibus commodo est emolumento haec ignoratio ».[146] Quapropter illud instat ut serio fides pervestigetur, quia celeres societatis mutationes novas provocationes induxerunt, quae potissimum cum condicionibus familiaris eradicationis, studii incolendae urbis, vacuitatis operis, iunguntur itemque cum rerum materialium variis illecebris, cum quadam in saeculum inclinatione atque tandem cum illa quadam mentis perturbatione, quae no-

[141] SYNODUS EPISCOPORUM, Coetus Specialis pro Africa, *Relatio ante disceptationem* (11 Aprilis 1994), 8: *L'Osservatore Romano,* 13 Aprilis 1994, p. 4.

[142] IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Redemptoris missio* (7 Decembris 1990), 83: *AAS* 83 (1991), 329.

[143] Cfr SYNODUS EPISCOPORUM, Coetus Specialis pro Africa, *Nuntius Synodi* (6 Maii 1994), 33: *L'Osservatore Romano,* 8 Maii 1994, p. 5.

[144] CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de apostolatu laicorum *Apostolicam actuositatem,* 14.

[145] PAULUS PP. VI, Adhort. Ap. *Evangelii nuntiandi* (8 Decembris 1975), 15: *AAS* 68 (1976), 14.

[146] IOANNES PAULUS PP. II, Sermo Conferentiae Episcoporum Cammaruniae habitus (Iaunde, 13 Augusti 1985), 4: *Insegnamenti* VIII, 2 (1985), 378.

tionum congeriem parit parum ponderatarum, quas instrumenta communicationis socialis effundunt.[147]

77. Christiani non modo sunt instituendi ut technicam peritiam consequantur ad fidei elementa melius transmittenda, at etiam oportet sibi penitus de his sint conscii, ut eadem efficaciter in sua vita testificentur. Quotquot ad Evangelium nuntiandum vocantur, Spiritui perquam oboedientes operentur, qui « hodie, quemadmodum initio Ecclesiae, in unoquoque Evangelii praecone operatur, modo se ei tradat dirigendum ».[148] « Equidem evangelizationis artes bonae sunt; sint tamen illae absolutae atque perfectae, nequeunt secreto Spiritus instinctui sufficì. Vel diligentissime adhibita praeconis praeparatio, nihil agit sine Illo; quaevis dialectica, nisi Illo spirante, est ad hominem permovendum impar; disciplinae tum sociologicae tum psychologicae inventa, subtilia licet, sine Illo, nullius virtutis deprehenduntur ».[149]

Verum testimonium, a fidelibus reddendum, hodie in Africa omnino est necessarium, ut fides sincerum in modum enuntietur. Peculiari modo oportet ii mutuum sincerumque amorem testificentur. « Haec est vita aeterna, "ut cognoscant te solum verum Deum, et quem misisti, Iesum Christum" ***(Io*** 17, 3). Missionis finis ultimus est efficere ut communio participetur, quae est inter Patrem et Filium. Discipuli vivere debent ex unitate inter se, manentes in Patre et in Filio, ut cognoscat mundus et credat (cfr ***Io*** 17, 21-23). Significans hic textus missionalis ostendit in primis nos esse missionarios ***ob id quod sumus*** qua Ecclesia, quae alte vivit ex unitate in amore, potius quam ***ob id quod dicimus vel facimus*** ».[150]

78. Ob vehementem persuasionem ***«fidem culturamque non modo culturae ipsius beneficio verum et fidei componi*** », quoniam « fides quae cultura non fit, haud plene accipitur, haud plane percipitur, haud fideliter in vitam transfertur »,[151] Specialis Coetus pro Africa Synodi Episcoporum inculturationem censuit principem necessariumque obtinere in Africae particularium Ecclesiarum vita locum, sicque tantum Evangelium in christianis continen-

[147] Cfr *ibid.,* 5, l.m.

[148] PAULUS PP. VI, Adhort. Ap. *Evangelii nuntiandi* (8 Decembris 1975), 75: *AAS* 68 (1976), 65.

[149] *Ibid.,* l.m., 65-66.

[150] IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Redemptoris missio* (7 Decembris 1990), 23: *AAS* 83 (1991), 269-270.

[151] IOANNES PAULUS PP. II, Sermo Internationalis Conventus participibus ecclesialis motus culturalis officii habitus (16 Ianuarii 1982), 2: *Insegnamenti* V, 1 (1982), 131.

tis communitatibus solidas radices agere posse. Concilium Vaticanum II[152] subsequentes, synodales Patres inculturationem processum quendam iudicarunt totum christianae vitae spatium complectentem — theologiam, liturgiam, mores, structuras —, profecto iure divino non violato neque Ecclesiae magna disciplina, per saeculorum decursum miris fructibus virtutis et heroismi confirmata.[153]

In Africa inculturationis provocatio in eo est ut discipuli Christi melius usque evangelicum nuntium approprient, sincera Africae bona minime respuentes. Eidem omnibus vitae christianae humanaeque provinciis inserere, idcirco est arduum opus, quod tantum explicari potest Domini Spiritu assidente, qui Ecclesiam ducit ad omnem veritatem (cfr ***Io*** 16, 13).

79. Dialogi provocatio est, denique, provocatio immutationis, quae hominum, Nationum populorumque necessitudines in vita religiosa, politica, oeconomica, sociali culturalique contingunt. Dilectionis Christi omnes in homines est provocatio, quam dilectionem discipulus in sua vita imitari debet: « In hoc cognoscent omnes quia mei discipuli estis: si dilectionem habueritis ad invicem» ***(Io*** 13, 35).

« Evangelizatio Dei cum hominibus dialogum producit, qui dialogus in Iesu Christi persona culmen attingit ».[154] Ipse per crucem inimicitiam in se interfecit (cfr ***Eph*** 2, 16) quae homines alios ab aliis distrahit.

Atqui, licet exstet hodiernus civilis cultus « vici universalis », qui dicitur, in Africa sicut alibi in mundo, dialogi mens, pacis reconciliationisque longe abest ut habitet in hominum cordibus. Bella, contentiones, ab aliis alienigenisque stirpibus aversio nimis adhuc in humanas necessitudines dominantur.

In Africa Ecclesia necessarium esse animadvertit se locum verae fieri pro omnibus reconciliationis, per suorum filiorum Aliarumque testimonia. Sic, cum aliis ab aliis ignoscitur atque mutuo ii reconciliantur, veniam et reconciliationem mundo exhibere possunt, quas Christus, Pax nostra (cfr ***Eph*** 2, 14), per Ecclesiam hominibus praebet. Alioquin cuiusdam aciei magis magisque habebit speciem terrarum orbis, ubi solummodo propria cuiusque commoda vigent atque ***violentiae lex*** imperat, quae ex necessitate humanitatem ab optato ***civili amoris cultu*** abducit.

[152] Cfr Decr. de activitate missionali Ecclesiae *Ad gentes,* 22.

[153] Cf. *Propositio* 32; CONC. OECUM. VAT. II, Const. de Sacra Liturgia *Sacrosanctum Concilium,* 37-40.

[154] *Propositio* 38.

II. FAMILIA

80. « Ventura mundi et Ecclesiae aetas per familiam transit ».[155] Enimvero non modo familia prima est cellula ecclesialis communitatis vivae, verum et societatis. In Africa potissimum familia cardo habetur totius societatis. Quocirca Synodus familiae evangelizationem censet maximam principalemque rem, si volumus eandem vicissim sumere partes ***subiecti activi*** sub prospectu evangelizationis familiarum per familias.

Quod ad pastoralem rem attinet, hoc vera est provocatio, si politicae, oeconomicae, sociales culturalesque difficultates considerantur quibus in Africa a familiis occurrendum est, universalibus exstantibus societatis huius temporis immutationibus. Quamvis recipiat bona quae novitas suppeditat, Africana familia essentialia bona sua servare debet.

81. Hac de re Sancta Familia quae, secundum Evangelium (cfr ***Mt*** 2, 13ss.), per aliquod tempus in Africa vixit, est ***«christianarum exemplar familiarum omnium»,***[156] ***«exemplar et spiritalis fons»*** pro unaquaque christiana familia.[157]

Ut Pauli VI verba referamus in Terram Sanctam peregrinatoris, «Nazareth schola est quaedam ubi Iesu vita intellegi coepta est: schola est ***Evangelii.*** [...] Hic, hac in schola necessitatem intellegere debent spiritalem disciplinam adipiscenda qui Christi discipuli fieri velint ».[158] In Nazarethano mysterio alte meditando Paulus VI tríplices monitiones excipiendas suadet: ***silentii*** scilicet, ***vitae familiaris, laboris.*** Nazarethana in domo suam quisque missionem agit, plane cum ceteris Sanctae Familiae membris consentiens.

82. Viri mulierisque dignitas ex eo manat quod Deus cum hominem creavit, ***«Ad imaginem Dei*** creavit illum; masculum et feminam creavit eos» ***(Gn*** 1, 27). Sive vir sive mulier «ad imaginem Dei» creati sunt, intellegentia scilicet ac voluntate et ideo libertate praediti. Id demonstrat de protoparentum peccato narratio (cfr ***Gn*** 3). Psalmista sic incomparabilem hominis dignitatem cantat: « Minuisti eum paulo minus ab angelis, gloria et honore coronasti eum et constituisti eum super opera manuum tuarum » ***(Ps*** 8, 6-7).

[155] IOANNES PAULUS PP. II, Adhort. Ap. *Familiaris consortio* (22 Novembris 1981), 75: *AAS* 74 (1982), 173.

[156] *Ibid.,* 86, l.m., 189-190.

[157] Cfr *Propositio* 14.

[158] Homilia in Basilica Annuntiationis Nazareth (5 Ianuarii 1964): *AAS* 56 (1964), 167.

Uterque ad imaginem Dei creatus, vir et mulier, etsi sunt difformes, quoad humanitatem ***essentialiter aequales*** sunt. « Ambo inde ab exordio personae sunt, dissimiliter ac cetera animantia circumiectorum. Mulier est altera persona in communi humana natura ».[159] Alter alteri opitulatur (cfr ***Gn*** 2, 18-25).

« Deus, homines creans "masculum et feminam", pari donavit personali dignitate virum et mulierem, augens eos iuribus, quae abalienari non possunt, officiisque humanae propriis personae ».[160] Synodus mores illos et consuetudines reprehendit, « quae mulieribus iura ac debitam observantiam adimunt »[161] atque postulat ut inibi Ecclesia contendat ad haec iura servanda.

83. Deus, Pater, Filius et Spiritus Sanctus caritas est (cfr ***1 Io*** 4, 8). « Dei hominumque communio perficitur postremum in Christo Iesu, Sponso, qui amat seque donat ut humani generis Salvatorem, cum illud corpori suo adnectit [...]. Primigenam matrimonii veritatem Ipse patefacit, veritatem "principii", et hominem a cordis duritia liberando idoneum efficit ut eam veritatem integre exsequatur [...]. Revelatio haec ad ultimam suam adducitur plenitudinem tum in amoris dono, quod hominibus defert Verbum Dei sumpta natura humana, tum in sacrificio sui ipsius, quod Iesus Christus in Cruce pro Sponsa sua Ecclesia offert. Eo in sacrificio plane reseratur consilium illud, quod Deus humana impressit in viri ac mulieris natura iam inde ab eorum creatione (cfr ***Eph*** 5, 32-33); baptizatorum itaque Matrimonium efficitur ***solidum signum novi aeternique Foederis,*** Christi sanguine firmati [...] ».[162]

Inter coniuges baptizatos mutuus amor Christi Ecclesiaeque amorem significat. Amoris Christi signum, matrimonium Novi ***Foederis sacramentum*** est. « Coniuges igitur sunt pro Ecclesia recordatio perpetua illius rei, quae in Cruce evenit; sibi vicissim et filiis sunt ***testes*** salutis, cuius eos efficit consortes sacramentum. Illius salutiferi eventus matrimonium, sicut quodvis sacramentum, est memoriale et exsecutio et vaticinium ».[163]

Illud ideo est vitae condicio, sanctitatis christianae via, vocatio quae ad gloriosam resurrectionem adque Regnum perducere debet, ubi « neque nu-

[159] IOANNES PAULUS PP. II, Ep. Ap. *Mulieris dignitatem* (15 Augusti 1988), 6: *AAS* 80 (1988), 1662-1664; *Lettera alle donne* (29 Iunii 1995), 7: *L'Osservatore Romano,* 10-11 Iulii 1995, p. 5.

[160] IOANNES PAULUS PP. II, Adhort. Ap. *Familiaris consortio* (22 Novembris 1981), 22: *AAS* 74 (1982), 107.

[161] *Propositio* 48.

[162] IOANNES PAULUS PP. II, Adhort. Ap. *Familiaris consortio* (22 Novembris 1981), 13: *AAS* *U* (1982), 93-94.

[163] *Ibid.*

bent neque nubentur » *(Mt 22,* 30). Quocirca Matrimonium indissolubilem amorem requirit: propter hanc stabilitatem efficaciter potest prodesse coniugum baptismali vocationi ad effectum plene adducendae.

84. Multa in synodali aula dicta sunt, quae minas significaverunt Africanae familiae hodie instantes. Synodalium Patrum sollicitudines tanto magis intellegebatur propterea quod cuiusdam Nationum Unitarum Conferentiae praeparatorium documentum, Cairensi in urbe mense Septembri anni MCMXCIV actae, in Africano solo, quaedam consilia capere videbatur, haud paucis familiaribus Africae bonis contraria. Factis suis sollicitudinibus, quas antea supra memoratae Conferentiae atque totius orbis terrarum Nationum Moderatoribus patefeceramus,[164] ii rogaverunt atque obsecraverunt ut familia servaretur: « Nolite pati — clamaverunt — Africanam familiam in suo solo iniuria affici! Ne siveritis Internationalis Familiae Annus fiat annus familiae eversae ».[165]

85. Matrimonium, natura sua, coniuges ipsos transgreditur, cum perpetuandi genus humanum peculiare sustineat officium. Similiter, sua natura, familia fines praetergreditur laris familiaris: ipsa ad societatem dirigitur. « Familia coniungitur cum societate quasi vinculis ratione vitali et ordinata, quoniam eius fundamentum efficit atque perenne alimentum per suum ipsius munus vitae inserviendi: nam ex familia cives nascuntur et in familia primam scholam socialium illarum virtutum inveniunt, quae societatis ipsius vitam animant progressionemque. Ita ex natura vocationeque sua tantum abest ut familia in se concludatur ut aliis etiam familiis et societati aperiatur, proprio sociali officio suscepto ».[166]

His insistens vestigiis, Specialis Coetus pro Africa fatetur evangelizationis finem esse Ecclesiam ut Dei Familiam aedificare, quae est quaedam, etsi incohata, anticipatio Regni in terra. Hac ratione Africanae familiae «ecclesiae domesticae » fient, societatis progressum iuvantes ad vitam magis fraternam adipiscendam. Hac ratione per Evangelium Africanae societates commutabuntur!

[164] Cfr Nuntius dominae Nafis Sadik, Secretariae generalis Conferentiae Internationalis anni 1994 de hominum multitudine et progressu (18 Martii 1994): *AAS* 87 (1995), 190-196.

[165] SYNODUS EPISCOPORUM, Coetus Specialis pro Africa, *Nuntius Synodi* (6 Maii 1994), 30: *L'Osservatore Romano,* 8 Maii 1994, p. 5.

[166] IOANNES PAULUS PP. II, Adhort. Ap. *Familiaris consortio* (22 Novembris 1981), 42: *AAS* 74 (1982), 134.

CAPUT V

« ERITIS MIHI TESTES » IN AFRICA

86. Memoratae provocationes ostendunt quam opportunus fuerit Coetus Specialis pro Africa Synodi Episcoporum: Ecclesiae munus illa in Continenti ingens exstat; ad illud obeundum omnes sociam operam navent oportet. ***Testificatio*** cardinem missionis constituit. Christus suos interrogat in Africa apostolos eisque committit mandatum quod die Ascensionis discipulis dedit: « Eritis mihi testes » ***(Act*** 1, 8) in Africa.

87. Boni Nuntii verbo et opere facta declaratio corda hominum ad ***sanctitatis*** studium aperit, conformationis ad Christum. Sanctus Paulus, in Epistula prima ad Corinthios, loquitur « sanctificatis in Christo Iesu, vocatis sanctis cum omnibus, qui invocant nomen Domini nostri Iesu Christi in omni loco ipsorum et nostro» (1, 2). Evangelii nuntiatio eo etiam tendit ut Ecclesiam Dei aedificet, in exspectatione adventus Regni quod Christus in consummatione saeculi Patri tradet (cfr ***1 Cor*** 15, 24).

« Ingressus in Regnum Dei postulat conversionem mentis ***(metanoia)*** modique se gerendi, nec non vitam testimonii verbis et operibus perhibiti, nutritam in sinu Ecclesiae per Sacramentorum participationem, praesertim Eucharistiae, sacramenti salutis ».[167]

Aditum ad sanctitatem etiam inculturatio constituit, per quam fides in personarum earumque primigeniarum communitatum se inserit vitam. Quemadmodum Christus in incarnatione humanam assumpsit naturam peccato tantum excepto, ita similiter per inculturationem christianus nuntius bona assumit illius societatis cui nuntiatur, seponens quidquid peccato inficitur. Prout alicuius culturae bona explere valet ecclesialis communitas, instrumentum fit per quod illa cultura ad mensuras christianae sanctitatis aperitur. Inculturatio prudenter effecta diversorum populorum culturas mundat et extollit.

Hoc sub prospectu conspicuum obtinet locum liturgia.

Utpote efficax modus proclamandi et colendi mysteria salutis validam dare potest operam alicuius populi extollendis et locupletamus peculiaribus culturae formis. Quapropter competentis auctoritatis erit curare, secundum

[167] ***Propositio*** 5.

exemplaria artificiose eximia, inculturationem illorum elementorum liturgicorum quae, ad normas vigentes, commutari possunt.[168]

I. EVANGELIZATIONIS OPERATORES

88. Evangelizatio operatoribus indiget. Etenim, « quomodo ... invocabunt, in quem non crediderunt? Aut quomodo credent ei, quem non audierunt? Quomodo autem audient sine praedicante? Quomodo vero praedicabunt nisi mittantur? » ***(Rom*** 10, 14-15). Evangelii nuntiatio pleno iure fieri potest tantummodo per navam omnium fidelium operam, in quovis gradu sive universae sive particularis Ecclesiae.

Proprium est Ecclesiae particularis, et quidem de Episcopi vigilantia, componere munus evangelizationis, fideles congregando, eos in fide ope presbyterorum et catechistarum confirmando, in singulis adimplendis missionibus eos sustentando. Hunc ad finem, dioecesis necessarias instituet structuras congressionum, colloquiorum consiliorumque capiendorum. Earum auxilio Episcopus opportune diriget operam presbyteris, religiosis et laicis navandam, cuiusque dona accipiendo et charismata, quae profectui renovati et efficacis operis pastoralis suppeditet. Magnam utilitatem hoc sub aspectu afferent varia Consilia de quibus vigentes Iuris Canonici normae loquuntur.

89. Patres Synodales statim quidem agnoverunt Ecclesiam-Familiam plenam suam Ecclesiae mensuram ostendere posse, ea sola condicione ut in satis parvas communitates distribuatur, quae artioribus humanis vinculis faveant. Proprietates harum communitatum ita summatim a Coetu sunt expositae: sedes sint in quibus praesertim propriae evangelizationi provideatur unde dein Bonus Nuntius ceteris deferatur; quapropter sedes sint oportet orationis et auditionis Verbi Dei, in quibus sodales ipsi plenam adipiscantur conscientiam sui oneris in vitae ecclesialis tirocinio; et insuper sedes recogitationis, Evangelio illustrante, de diversis humanis quaestionibus. Peculiari modo in iis contendendum erit ut universalis colatur Christi amor, qui praetergreditur fines necessitudinum naturalium gentium, tribuum aliorumque id genus coetuum.[169]

90. Laici edoceantur ut magis magisque conscii fiant ordinis quem in Ecclesia obtinere tenentur, hoc modo honorem tribuentes missioni quae illo-

168 *Qf, Propositio* 34.
169 cfr *Propositio* 9.

rum quatenus baptizatorum et confirmatorum propria est, secundum doctrinam Adhortationis Apostolicae Postsynodalis ***Christifideles laici***[170] et Litterarum Encyclicarum ***Redemptoris missio***.[171] Hi ergo per apta Instituta vel Scholas biblicae et pastoralis formationis ad hoc expediantur. Simili ratione christiani qui auctoritatem exercent accurate edoceantur ad politicum, oeconomicum et sociale munus per validam institutionem de sociali Ecclesiae doctrina, ut Evangelium fideliter testificentur in sua quisque laboris sede.[172]

91. «Catechistarum munus in Africa magni ponderis fuit et esse pergit sive in condenda sive in dilatanda Ecclesia. Synodus monet ut catechistae non tantum initiali institutione augeantur [...], sed etiam in posterum doctrinali instruantur formatione ac morali spiritalique auxilio sustententur ».[173] Tam Episcopi quam presbyteri causam ex animo suscipiant catechistarum, contendentes ut dignis vivendi operandique condicionibus illi fruantur, unde recte munus suum exsequi valeant. Eorum opera a christiana communitate agnoscatur et honoretur.

92. Synodus appellationem fecit apertam ut singulae christianae familiae fiant « praeeminens evangelicae testificationis locus »,[174] vera « ecclesia domestica »,[175] communitas credens et evangelizans,[176] communitas cum Deo colloquens[177] atque propensa ad homini liberaliter inserviendum.[178] « Parentes in sinu familiae, verbo vitaeque exemplo, primi sint oportet qui fidem filios doceant ».[179] « Hac in sede eminentiore modo exercetur ***baptismale sacerdotium*** patris, matris, filiorum, omnium familiae membrorum "per Sacramentorum participationem, per orationem et gratiarum actiones, per testificationem

[170] Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Adhort. Ap. post-synodalis *Christifideles laici* (30 Decembris 1988), 45-56: *AAS* 81 (1989), 481-506.

[171] Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Redemptoris missio* (7 Decembris 1990), 71-74: *AAS* 83 (1991), 318-322.

[172] Cfr *Propositio* 12.

[173] *Propositio* 13.

[174] *Propositio* 14.

[175] CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 11.

[176] Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Adhort. Ap. *Familiaris consortio* (22 Novembris 1981), 52: *AAS* 74 (1982), 144-145.

[177] Cfr *ibid.,* 55, l.m., 147-148.

[178] Cfr *ibid.,* 62, l.m., 155.

[179] *Catholicae Ecclesiae Catechismus,* 1656, qui memorat CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 11.

vitae sanctae, per donationem et actuosam caritatem". Lar familiaris ita primaria fit schola vitae christianae nec non "schola humanarum virtutum" ».[180]

Parentum erit christianam filiorum institutionem curare. Consilia et certa subsidia quaerendo a validis, serenis et responsalibus familiis christianis, dioeceses ordinare poterunt apostolatum familiarem in ambitu consociatae actionis pastoralis. Quippe cum sit « ecclesia domestica », solidis culturae fundamentis et copiosis bonis traditionis familiaris Africanae subnixa, familia christiana invitatur ut apud societatem celeribus et magnis mutationibus obnoxiam valida sit cellula christianae testificationis. Synodus peculiarem huius appellationis instantiam persensit in contextu Anni Internationalis Familiae dicati, quem tunc Ecclesia simul cum universa communitate celebrabat.

93. Ecclesia in Continenti Africana probe novit iuventutem esse non tantum praesentia humanitatis sed praesertim futura. Iuvenes igitur adiuventur oportet ad superanda quae ipsorum progressionem coercent impedimenta, qualia sunt litterarum ignorantia, segnitia, fames, medicamenta stupefaceva.[181] Ut adversus has provocationes occurratur, iuvenes vocandi sunt, qui sui ambitus veri sint evangelizatores. Illis enim nemo melior praeco esse potest. Opus est ut ***pastoralis iuvenum ratio*** in consociata dioecesium et paroeciarum actione pastorali ita expresse contineatur, ut opportunitas iuvenibus tribuatur quam celerrime percipiendi praestantiam donationis sui, quae primarium iter est ad personae protectionem.[182] Ad rem quod attinet, celebratio Diei Internationalis Iuventuti dicati offertur tamquam praecipuum instrumentum actionis pastoralis iuvenum, idoneum ad eorum institutionem per orationem, studium et meditationem provehendam.

94. « In Ecclesia Dei familia, ***vita consecrata*** peculiarem obtinet locum, non modo ut omnibus ad sanctitatem vocationem demonstret, verum etiam ut in communitate vitam fraternam testificetur. Quapropter consecrati ut suae vocationi respondeant invitantur, communionis et cum suis quisque Episcopis clericis laicisque cooperationis spiritu permoti ».[183]

In hodiernis missionis in Africa condicionibus, oportet ut religiosae vocationes vitae contemplativae atque activae provehantur, eaedem prudenter

[180] *Catholicae Ecclesiae Catechismus,* 1657, qui memorat CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 10 et Const. past. de Ecclesia in mundo huius temporis *Gaudium et spes,* 52.

lai (xf, *Propositio* 15.

[182] Cfr *ibid.*

183 *Propositio* 16, quae palam memorat CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 43-47.

ante omnia seligantur atque solida humana spiritalique, apostolica missionariaque, biblica theologicaque disciplina erudiantur. Haec institutio procedentibus annis constanter certoque ordine est renovanda. De novis religiosis Institutis magna cum prudentia sagacique mente est agendum, ob oculos rationibus habitis, quas Concilium Vaticanum II enuntiavit quasque canonicae normae vigentes tradunt.[184] Instituta, semel condita, iuvanda sunt ut iuris statum consequantur autonomiamque adipiscantur tum in propriis operibus faciendis tum cuiusque in rebus nummariis suppeditandis.

Synodalis Coetus, postquam monuit « Instituta religiosa quibus non sunt in Africa domus », ne sibi permitti credant « novas vocationes perquirere sine praevio cum Ordinario loci dialogo »,[185] Ecclesiarum localium moderatores itemque vitae consecratae Societatisque vitae apostolicae Instituta est cohortatus, ut dialogum inter se foveant, unde in Ecclesiae-Familiae spiritu permixti sociatae operae coetus constituantur veluti fraternitatis testificatio atque unitatis signum in ministerio communis missionis.[186] Hoc sub prospectu etiam in Synodalium Patrum sententiam discessimus, ut recognoscerentur, si necesse fuerit, quaedam etiam partes documenti ***Mutuae Relationes***™ quo melius in Ecclesia particulari vitae religiosae partes agendae circumscriberentur.[188]

95. « Hodie plus quam umquam — Patres Synodales dixerunt — cura adhibebitur de ***futuris sacerdotibus*** cuiusque Nationis instituendis, ut ipsi vera culturae bona, honestatis sensum, officii conscientiam atque erga promissa fidelitatem consequantur. Doceantur ut illis ornentur virtutibus quae propriae sunt Christi legatorum, germanorum famulorum et auctorum christianarum communitatum [...], ut sacerdotes spiritaliter sint firmi promptique, qui Evangelio se dedant, qui sint ad Ecclesiae bona fideliter ministranda habiles, qui tandem apti sint ad vitam modestam pro loci condicionibus agendam ».[189] Ecclesiarum Orientalium peculiaribus traditionibus observatis, seminarii tirones sic instituantur, « ut veram affectus maturitatem

[184] **Cfr Decr. de activitate missionali Ecclesiae *Ad gentes,* 18 et Decr. de accommodata renovatione vitae religiosae *Perfectae caritatis,* 19.**

186 *propositio* 16.

186 cfr *Propositio* 22.

[187] **CONGREGATIO PRO RELIGIOSIS ET INSTITUTIS SAECULARIBUS et CONGREGATIO PRO EPISCOPIS, Notae directivae pro mutuis relationibus inter Episcopos et religiosos in Ecclesia *Mutuae relationes* (14 Maii 1978): *AAS* 70 (1978), 473-506.**

m cfr *propositio* 22.

is» *Propositio* 18.

consequantur atque plane pro comperto habeant sibique sint conscii de inseparabilitate caelibatus sacerdotisque castitate »;[190] ii porro « congruenter doceantur quid significet Christo consecratio in sacerdotio et quem locum occupet ».[191]

96. Ubi pastorales condiciones sinunt ut huius Ecclesiae antiquum ministerium reputetur atque aestimetur, Conferentiae et Episcoporum Coetus de aptioribus rationibus considerabunt et decernent, ut diaconatus permanens promoveatur et sustentetur, «veluti ministerium ordinatum et instrumentum quoque evangelizationis ».[192] Ubi autem diaconi iam sunt, iis impertienda erit accommodata et absoluta institutio.

97. Gratum plane animum significans cunctis sacerdotibus, dioecesanis et Institutorum sodalibus propter expleta eorum opera, atque omnino sibi conscius de postulatis inductis ab evangelizatione populorum Africae et Madagascariae, synodalis Coetus eosdem cohortatus est ut «suam fideliter vivant vocationem, sese penitus missioni dedendo et in plena cum proprio Episcopo communione ».[193] Episcoporum erit continuatam sacerdotum institutionem curare, primis potissimum eorum ministerii annis,[194] praesertim eos adiuvando ad pertractandum sacri caelibatus sensum adque perseverandum in fideli erga illum adhaesione, ut « agnoscant praeclarum illud donum, quod a Patre sibi datum est quodque a Domino tam aperte extollitur, necnon prae oculis habeant magna mysteria, quae in eo significantur atque adimplentur ».[195] Hoc in institutionis itinere peculiariter quoque culturae sani valores sunt observandi, qui proprii sunt ambitus sacerdotum. Oportet praeterea memorare Concilium Vaticanum II « quandam communem vitam » presbyteris suasisse, aliquam scilicet communitatem vitae in diversis formis quas ipsae personales pastoralesque necessitates suadent. Istud spiritus mentisque vitam, apostolicam pastoralemque actionem, mutuam caritatem sollicitudinemque alet, praesertim quod pertinet ad sacerdotes senes, aegrotos et in difficultatibus versantes.[196]

[190] *Ibid.*

[191] *Ibid.*

[192] *Propositio* 17.

[193] *Propositio* 20.

[194] Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Adhort. Ap. post-synodalis *Pastores dabo vobis* (25 Martii 1992), 70-77: *AAS* 84 (1992), 778-796; *Propositio* 20.

[195] CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de Presbyterorum ministerio et vita *Presbyterorum ordinis,* 16.

[196] Cfr *ibid.,* 8.

98. Ipsi Episcopi omnem curam conferent in Dei Ecclesiam pascendam, quam Deus acquisivit sanguine Filii sui, munus explentes quod iis Spiritus Sanctus concredidit (cfr ***Act*** 20, 28). Iuxta conciliarem monitionem, « ad suum ... apostolicum munus intendant ut Christi testes coram omnibus hominibus »[197] ipsi per se, cum fiducia cooperantes cum presbyterio ceterisque pastoralibus operariis, necessarium quidem unitatis famulatum in caritate exercebunt, sollicite docendi, sanctificandi et regendi munus pastorale sustinentes. Nec relinquent praeterea munus theologicam culturam pernoscendi ac spiritalem vitam roborandi, accedentes ad congressiones, prout fieri poterit, quae ad praesentia accommodatam doctrinam pertractant atque institutionem quas Episcoporum Conferentiae vel Apostolica Sedes comparant.[198] Numquam ex memoria iis erit deponenda S. Gregorii monitio, iuxta quam pastor lux est suorum fidelium, per integros potissimum mores, sanctitate imbutos.[199]

II. EVANGELIZATIONIS STRUCTURAE

99. Est quod laetemur et solacio fruamur quia « fideles laici plus plusque Ecclesiae missioni in Africa et Madagascaria sociantur », praesertim per « dynamicam vim sodaliciorum actionis catholicae necnon consociationum apostolatus et spiritalitatis motuum. Synodales Patres ut hoc studium in omnibus laicatus gradibus, qui adultos complectantur, iuvenes ipsosque pueros, producatur et promoveatur vehementer exoptarunt ».[200]

100. Paroecia natura sua est consuetus vitae cultusque fidelium locus. Ii incepta ibidem suscipere et peragere possunt, quae fides christianaque caritas credentium communitati suadent. Paroecia locus est ubi ***variarum sodalitatum ac motuum communio*** manifestatur, qui ibi spiritale materialeque fulcimentum inveniunt. Sacerdotes laicique omne studium ponent ut paroecialis vita concorditer agatur, in illo Ecclesiae ut familiae contextu, in quo omnes sunt «perseverantes in doctrina apostolorum et communicatione, in fractione panis et orationibus » ***(Act*** 2, 42).

[197] CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de pastorali episcoporum munere in Ecclesia *Christus Dominus,* 11.

[198] Cfr *Propositio* 21.

[199] Cfr *Epistularum liber,* VIII, 33: *PL* 77, 935.

[200] *Propositio* 23; cfr *Relatio ante disceptationem* (11 Aprilis 1994), 11: *L'Osservatore Romano,* 13 Aprilis 1994, p. 4.

101. Communio fraterna ad vivum testimonium Evangelio reddendum finis quoque erit apostolicorum motuum et religiosarum consociationum. Fideles laici peropportunam inibi reapse nanciscuntur occasionem ut farinae sint fermentum (cfr ***Mt*** 13, 33), praesertim quod ad temporalia administranda secundum Deum attinet itemque ad contentionem de humana dignitate provehenda, de iustitia deque pace.

102. « Catholicae scholae sunt evangelizationis simulque integrae institutionis sedes, inculturationis necnon dialogi ediscendi inter iuvenes diversarum religionum et socialium condicionum diversarum ».[201] Ideo in Africa et in Madagascaria Ecclesia operam dabit « scholae pro omnibus » provehendae[202] scholae catholicae in ambitu, minime « discipulorum scholarum non catholicarum christiana institutione neglecta. Studiorum universitatum auditoribus congruentem eorum studiis institutionem religiosam praebebitur ».[203] Haec omnia, ut patet, requirunt humanam, culturalem et religiosam institutorum formationem.

103. Studiorum Universitates et Altiora Instituta catholica in Africa magni ponderis agunt partes in Verbo Dei salutifero nuntiando. Documentum Ecclesiae augescentis sunt quippe cum in suis inquisitionibus perhibeant veritates et fidei experientias componant easdemque ad internitatem redigant. Hae sedes studiorum hac ratione Ecclesiae inserviunt: nam bene excultos homines praebent; quaestiones magni momenti theologicas socialesque vestigant; Africanam theologiam promovent; inculturationis opus, in liturgicis potissimum celebrationibus obeunt; libros edunt et christianam doctrinam effundunt; pervestigationes, quas Episcopi illis committunt, agunt, scientifico studio culturarum operam dant ».[204]

His quidem temporibus, socialibus motibus in continenti ubique exstans tibus, christiana fides efficaciter Africanam societatem illuminare potest. ***« Catholicae culturae sedes*** Ecclesiae singularem occasionem praebent in culturalium mutationum provincia versandi et agendi. Re quidem vera veluti publica sunt fora quae efficiunt ut christiana iudicia de viro, de muliere, de familia, de opere, de oeconomia, de societate, de politica, de internationali

[201] ***Propositio*** **24**
[202] ***Ibid.***
[203] ***Ibid.***
[204] ***Propositio*** **25.**

vita, de rerum denique natura late proferantur ».[205] Ipsa sic fiunt auditionis loca, vicissim obsequii et tolerantiae.

104. Hoc ipso in rerum prospectu, Synodales Patres manifestius significaverunt quem ad modum necesse sit ut omnes christianae communitates suis necessitatibus ipsae, quoad fieri possit, providere valeant.[206] Praeter peritos ministros, evangelizationi opibus materialibus opus est et pecuniariis magni ponderis, atque dioeceses plerumque longe absunt ut illis fruantur. Oportet igitur festinanter Africanae Ecclesiae statuant quam primum suis necessitatibus ipsae consulere, hoc modo prospicientes ut sibi sufficiant. Ideo vehementer quidem Episcoporum Conferentias, dioeceses omnesque communitates christianas Ecclesiarum continentis cohortamur ut magis magisque operam dent, pro suis officiis, ut sibi per se revera prospiciant. Eodem tempore sorores terrarum orbis Ecclesias rogamus, ut Pontificia Missionalia Opera largius fulciant ita ut, per sua auxilii instituta, dioecesibus indigentibus oeconomica adiumenta afferant, cogitatis exsequendis destinata, per quae congerantur opes, quarum auxilio paulatim sibi ipsae dioeceses consulant.[207] Illud autem non est obliviscendum, Ecclesiam quandam propriarum rerum pecuniarumque sufficientiam consequi posse, dumtaxat si populus ei commissus a summa miseria eripiatur.

CAPUT VI

REGNUM DEI AEDIFICARE

105. Mandatum, quod Iesus discipulis dedit in caelum ascensurus, est Ecclesiae Dei in omne tempus et in omnem locum concreditum. Ecclesiae Familiae Dei in Africa est Christus testificandus etiam per provectionem iustitiae et pacis in ea Continenti inque mundo universo. « Beati pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur. Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est Regnum Caelorum » (*Mt* 5, 9-10), dicit Dominus. Ecclesiae testimonium coniungi debet cum cuiusque membri populi Dei cura de iustitia atque hominum necessitudine. Hoc peculiare habet momentum in laicis qui publicis funguntur muneribus, quoniam eiusmodi te-

[205] *Propositio* 26.
[206] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de activitate missionali Ecclesiae *Ad gentes,* 15.
[207] Cfr *Propositio* 27.

stimonium spiritus habitum postulat stabilem et vitae rationem fidei christianae consentaneam.

106. Patres synodales, huius testimonii rationem ecclesialem in luce ponentes, sollemniter declaraverunt: « Ecclesia suum propheticum munus exsequi perget eorumque qui vocem non habent vox erit ».[208]

Sed ut hoc efficaciter ad effectum adducatur, Ecclesia, qua communitas fidei, fortis debet esse iustitiae ac pacis testis etiam in suis structuris atque in necessitudinibus inter membra. ***Synodi Nuntius*** animose affirmat: « Ecclesiae Africanae etiam agnoverunt ne in suo quidem sinu iustitiam semper servari erga eos, qui in earum sunt ministerio. Ecclesia debet iustitiae esse testis ideoque confitetur audentem hominibus de iustitia loqui niti debere ut sit eorum in oculis iustus. Idcirco diligenter sunt consideranda acta, bona et Ecclesiae ratio vitae ».[209]

Quod ad iustitiae provectionem attinet et praesertim iurium humanorum fundamentalium defensionem, apostolatus Ecclesiae non potest subitus esse et fortuitus. Conscii in multis Africae Nationibus hominis dignitatem et iura manifeste violari, a Conferentiis episcopalibus postulamus ut, ubi nondum sunt, Commissiones instituant « Iustitia et Pax » variis in gradibus. Harum erit communitates christianas commonefacere evangelicorum officiorum quibus tenentur quod spectat ad iura humana tuenda.[210]

107. Si iustitiae et pacis nuntius est muneris evangelizandi pars necessaria, inde sequitur ut horum bonorum provectio pars quoque sit rationis pastoralis cuiusque communitatis christianae. Eam ob rem necessitati insistimus omnes operatores pastorales apte formandi huius apostolatus prospectu: « Cleri, religiosorum et laicorum institutio in propriis eorum apostolatus provinciis impertita, Ecclesiae doctrinam socialem illustrabit. Quisque, pro suo vitae statu, suorum iurium et officiorum conscius fiet, sensum et servitium discet boni communis, sicut etiam normas honestae bonorum publicorum administrationis probaeque in vita politica praesentiae, ut possit credibiliter contra iniustitias sociales se interponere ».[211]

Ecclesiae, utpote corpori ordinato in media societate et in natione, ius est et officium ut plene operam det societati iustae ac pacificae aedificandae omnibus subsidiis, quae in promptu habet. Est hic mentio facienda

[208] *Propositio* 45.
[209] N. 43: *L'Osservatore Romano,* 8 Maii 1994, p. 5.
[210] Cfr *Propositio* 46.
[211] *Propositio* 47.

eius apostolatus in regione institutionis, curarum ad valetudinem pertinentium, societatis sensificandae aliorumque vigilantiae modorum. Prout his suis industriis confert ad ignorantiam minuendam, ad publicam salutem meliorem reddendam adque maiorem fovendam participationem omnium quaestionum societatis in spiritu libertatis communisque responsalitatis, Ecclesia ad progressum iustitiae et pacis condiciones creat.

108. Hodie, in societate notata multiplicitate, praesertim propter catholicorum sedulitatem in vita publica, potest Ecclesia vim exercere efficacem. Exoptatur ut catholici, sive artium periti sunt vel magistri, sive negotiatores vel magistratus, sive publicae securitatis ministri vel viri civiles, bonitatem, veritatem, iustitiam et amorem Dei in suis cotidianis negotiis testificentur. «Laici [...] est esse sal terrae et lux mundi [...], ibi potissimum, ubi solus potest intervenire ».[212]

109. Officium operam dandi populorum progressioni non tantum ***singulare*** officium est, eoque minus ***individualisticum,*** velut si possibile esset illam privatis cuiusque conatibus consequi; sed ***omni viro omnique mulieri,*** sicut et ***societatibus atque nationibus,*** necessitas est; peculiariter est Ecclesiae catholicae necessitas ceterisque Ecclesiis et Communitatibus ecclesialibus, quibuscum catholici hoc in campo sunt ad operam sociandam parati.[213] Proinde, sicut catholici invitant fratres christianos ad sua incepta participanda, ita invitationibus acceptis ad se conversis, se paratos dicunt ad illa communicanda quae ab illis ineuntur. Ut huic faveatur integro hominis progressui multum catholici facere possunt etiam cum aliarum religionum credentibus, sicut ceteroqui iam fit pluribus in locis.[214]

110. Patres synodales una voce fassi sunt maximam provocationem ad iustitiam perficiendam et pacem in Africa positam esse in negotiis civilibus bene administrandis duarum provinciarum inter se coniunctarum, nempe artis politicae et oeconomiae. Quaedam quaestiones originem trahunt extra continentem ideoque non omnino gubernatorum et rectorum nationum in potestate sunt. Sed Coetus synodalis agnovit multos continentis nodos oriri ex saepe corrupto gubernandi modo. Necessaria est fortis conscientiarum

[212] SYNODUS EPISCOPORUM, Coetus Specialis pro Africa, *Nuntius Synodi* (6 Maii 1994), 57: *L'Osservatore Romano,* 8 Maii 1994, p. 6.

[213] Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Ut unum sint* (25 Maii 1995), 40: *L'Osservatore Romano,* 31 Maii 1995, p. 4.

[214] Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Sollicitudo rei socialis* (30 Decembris 1987), 32: *AAS* 80 (1988), 556.

excitatio coniuncta cum affirmata voluntate, ut illae solutiones efficiantur, quae nequeunt amplius differri.

111. In provincia politica, arduo processui exstructionis unitatum nationalium peculiaria obstant impedimenta, cum maior rerum publicarum pars sit satis recens. Altas componere diversitates, inveteratas devincere inimicitias naturae ethnicae et ordinem internationalem sustinere: haec omnia magnam poscunt in arte gubernandi peritiam. Quam ob causam Coetus synodalis fervidam Domino adhibuit precem ut oriantur in Africa rerum ***civilium periti*** — viri atque mulieres — ***sancti;*** ut sancti rerum publicarum moderatores exsistant, qui usque in finem populum suum diligant et ministrare malint quam ministrari.[215]

112. Bonae gubernationis fundamenta legibus niti debent, quae iura protegant civiumque officia constituant.[216] Magno cum animi dolore animadvertimus non paucas Africanas nationes adhuc sub dominationibus imperiosis et crudelibus pati, quae subditis personales libertates negant et iura fundamentalia, praesertim vero libertatem consociationis atque significationis politicae, nec non ius proprios eligendi gubernatores per libera et aequa suffragia. Eiusmodi iniustitiae politicae contentiones gignunt, quae saepe in dimicationes armatas mutantur inque bella intestina, noxiosas consecutiones inducentes, quales sunt annonae difficultates, contagiones, caedes, destructiones, ne de internecionibus, de scandalo deque scelesta perfugaf um calamitate loquamur. Idcirco Synodus iure censuit veram democratiam, pluralismi observantem, « unam esse ex viis praecipuis in quibus Ecclesia graditur cum populo. [...] Laicus christianus, qui secundum Evangelii monitionem democraticis certaminibus invòlvitur, signum est Ecclesiae, quae adesse vult tum cum status iuris tota in Africa constituitur ».[217]

113. Synodus insuper Africanos gubernatores compellat ut apta inducant politica consilia ad provehendum incrementum oeconomicum adque pecuniae collocationes fovendas, ut novae instituantur operae.[218] Hoc postulat ut sanis studeatur rationibus oeconomicis, ut recti principatus statuantur in opibus patriis utendis et distribuendis, interdum quidem exiguis, ita ut necessitatibus praecipuis personarum consulatur caveaturque probae iu-

[216] Cfr *Nuntius Synodi* (6 Maii 1994), 35: *L'Osservatore Romano,* 8 Maii 1994, p. 5.
216 cfr *Propositio* 56.
[217] *Nuntius Synodi* (6 Maii 1994), 34: *L'Osservatore Romano,* 8 Maii 1994, p. 5.
[218] Cfr *Propositio* 54.

staeque beneficiorum atque onerum divisioni. In primis rectorum necessarium officium est ***patrimonium commune*** tueri ab omnibus generibus dissipationis ac repetundarum, quae e civibus oriri solent sensus civilis expertibus aut ex advenis inhonestis. Rectorum quoque est apta aggredi incepta commercii pancosmii ad meliores reddendas condiciones.

Africae quaestiones oeconomicae graviores fiunt quorundam turpium moderatorum improbitate, qui in utilitatibus privatis localibus aut externis opes publicas pro suo commodo intervertunt, pecuniam communem super schedulas privatas transferentes apud exteras argentarías. Furta sunt haec vera, quaecumque est legalis excusatio. Vehementer ominamur ut Instituta internationalia, et Nationum Africanarum aut aliarum mundi Nationum integrae personae, vias iuridicas congruentes suppeditent ad pecunias reducendas immerito surreptas. Etiam in commodanda pecunia permagni refert ut responsalitas probetur atque fides eorum qui pecuniae accipiendae sunt destinati.[219]

114. Qua Coetus Episcoporum Ecclesiae universalis cui Petri successor praefuit, Synodus occasio fuit peropportuna ad utiliter iudicandum Africae locum eiusque partes in Ecclesia universa inque totius mundi communitate. Cum rerum condiciones in quibus vivimus inter se coniunctiores usque sint, variarum regionum sortes et problemata sunt inter se conexa. Ecclesia, utpote quae sit Dei familia super terra, signum vivum esse debet et instrumentum efficax necessitudinis humanae universalis, respectu aedificationis communitatis iustitiae ac pacis equidem tantae, quanta est tota terra. Tunc mundus melior exorietur, si super fundamentis solidis sanorum principiorum moralium ac spiritalium aedificabitur.

In praesenti mundi condicione nationes Africanae in iis inveniuntur quae maxime difficultatibus laborant. Oportet Nationes divitiores clare consciae fiant officii sui sustinendi Nationum conatus, quae de paupertate deque miseria exire contendunt. Ceterum in ipsum Nationum divitum commodum cedit viam necessitudinis eligere, siquidem hoc solo modo humani generis paci concordiaeque stabili consuli potest. Ecclesia autem quae in prosperis Nationibus vivit, adiunctam responsalitatem ignorare non potest quae ei a cura christiana de iustitia et caritate provenit: etenim omnes, viri ac mulieres, Dei imaginem in se gestant vocantur que ut pars sint eiusdem

[219] Cfr *ibid.*

familiae Christi sanguine redemptae: unicuique provideri debet iustus accessus ad opes terrae, quas Deus in communionem omnium contulit.[220]

Non est difficile multas praevidere implicationes effectivas, quae ex eiusmodi dispositione proficiscuntur. Oportet efficiant homines ut in primis meliores reddantur rationes sociales-politicae inter Nationes, maioris iustitiae et dignitatis condicionibus provisis pro iis inter eas quae breviore ex tempore conventum internationalem sunt ingressae ob adeptam libertatem. Oportet deinde propenso animo vox anxia exaudiatur Nationum pauperum, quae auxilium petunt in campis peculiaris momenti quales sunt: cibi insufficientia, vulgatus deterior status habitus vitae, paucitas instrumentorum ad iuvenes formandos, inopia servitiorum ad salutem populi pertinentium nec non socialium elementiciorum, quam sequitur diuturnitas ingruentium morborum, diffusio terribilis pestis, quae morbus AIDS vocatur, debiti internationalis pondus grave et interdum intolerabile, bellorum civilium nefas, quae improbo aluntur armorum commercio, turpe ac miserandum exsulum ac perfugarum spectaculum. Hi nonnulli sunt campi in quibus necessarii sunt interventus immediati, qui sunt prorsus opportuni, quamvis in universum ii insufficientes videantur.

I. SOLLICITUDINIS ELEMENTA

115. Oeconomica paupertatis condicio modo peculiariter pernicioso iuvenes offendit. Hi adultorum vitam ingrediuntur modica cum alacritate propter praesentia non paucis signata frustrationibus et minore etiam cum spe aspiciunt futura utpote quae iis tristia videantur et obscura. Idcirco ad fugienda loca rustica inclinant et ad urbes conveniunt quae, re vera, non multa eis praebent meliora. Eorum non pauci ad exteras nationes migrant tamquam in exsilium, ibique perfugarum oeconomicorum vitam degunt precariam. Cum Synodi Patribus Nostrum esse animadvertimus eorum causam perorare: oportet et urget solutionem invenire eorum impatientiae vitam Nationis et Ecclesiae participandi.[221]

[220] Cfr PAULUS PP. VI, Litt. Encycl. *Populorum progressio* (26 Martii 1967): *AAS* 59 (1967), 257-299; IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Sollicitudo rei socialis* (30 Decembris 1987): *AAS* 80 (1988), 513-586; Litt. Encycl. *Centesimus annus* (1 Maii 1991): *AAS* 83 (1991), 793-867; *Propositio* 52.

[221] Cfr SYNODUS EPISCOPORUM, Coetus Specialis pro Africa, *Nuntius Synodi* (6 Maii 1994), 63: *L'Osservatore Romano,* 8 Maii 1994, p. 6.

Eodem autem tempore iuvenes volumus compellare. Cari iuvenes, a vobis postulat Synodus ut progressus vestrarum Nationum onus, suscipiatis, ut populi vestri culturam ametis illique refovendae operam detis per fidelitatem erga vestram culturalem hereditatem, per spiritum perficiendum ad scientiam adque technicam pertinentem et, potissimum, per fidei christianae testimonium.[222]

116. Hac in scaena generalis paupertatis et servitiorum ad publicam valetudinem spectantium haud aptorum, Synodus considerationem intendit in morbi AIDS pestilentiam, quae in multis Africae plagis dolorem mortemque serit. Repperit ea partes quas mores sexuales improvidi egerunt in morbi AIDS diffusione, hancque enuntiavit hortationem: « Affectus, gaudium, felicitas et pax quae a matrimonio christiano et a fidelitate proficiscuntur, sicut et securitas a castitate manans, fidelibus, praesertim vero iuvenibus, continuo proponantur oportet ».[223]

Omnibus est contra morbum AIDS nitendum. Patrum synodalium voci respondentes Nos quoque ab operatoribus pastoralibus poscimus ut fratribus atque sororibus morbi AIDS peste affectis omne tum materiale tum morale et spiritale solacium ferant quod ferri potest. Ab iis qui scientiis student, et ab iis qui res publicas totius orbis terrarum regunt, instanter petimus ne opibus pareant idoneis ad huic pestilentiae finem imponendum, amore permoti et singularum personarum observantia.

117. Bellorum calamitas, quae Africani dilaniant, est a Patribus synodalibus his significantibus verbis descripta: «Africa theatrum est iam plura decennia bellorum civilium, quae populos imminuunt eorumque naturales culturalesque divitias destruunt ».[224] Acerbissima haec res praeter externas Africae causas, internas quoque habet, quales sunt «nimium studium tribuni, cognatos, gentem suam fovendi, error fanaticus, sitis potestatis, maxima quidem in effrenis absolutisque imperiis, quae hominis iura ac dignitatem impune ludificant. Populi irrisi et elingues redditi, tamquam victimae innocentes et patientes, has omnes iniustitiae condiciones experiuntur ».[225]

Non possumus Nostram vocem non coniungere voci membrorum Coetus synodalis, ut inenarrabilis doloris condiciones arguamus tot certaminibus partas, quae iam sunt vel potentiali vi pollent, utque flagitemus eos, quot-

[222] Cfr *ibid.*
[223] *Propositio* 51.
[224] *Propositio* 45.
[225] *Ibid.*

quot id possunt, ut quam acerrime nitantur eiusmodi casuum luctuosorum finem facere.

Adhortamur insuper, cum Patribus synodalibus, ad actuosam curam de provehendis in illa continenti condicionibus maioris iustitiae socialis iustiorisque exercitii potestatis, ad solum paci praeparandum. « Si vis pacem, age pro iustitia ».[226] Potius est — et etiam facilius — bella praevertere, quam eadem sistere postquam orta sunt. Tempus iam est ut populi confient gladios in vomeres et lanceas suas in falces (cfr ***Is 2,*** 4).

118. Ecclesia in Africa — praecipue per suos curatores — primore in acie versata est in inquisitione solutionum paciscendarum quod ad certamina armata multis in continentis plagis oborta. Hoc pacificationis munus non intermitti debet, prout confirmatur Domini promissione in Beatitudinibus: «Beati pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur» ***(Mt*** 5, 9).

Qui bella in Africa fovent armorum commercio, odiosis criminibus contra genus humanum obnoxii sunt. Nostras facimus, hac de re, hortationes Synodi quae, postquam affirmavit: « Armorum commercium, quod mortem serit, scandalum est », omnes compellavit nationes quae Africae arma vendunt, easdem deprecans « ut hoc desinerent commercium », atque gubernatores Africanos rogavit ut «nimiis sumptibus militaribus renuntiarent, maiores opes in educationem, sanitatem et commodum populorum suorum collatum ».[227]

Necesse est Africa quaerere pergat vias pacificas et efficaces, ut dominationes militares imperium tradant civilibus. Attamen pariter verum est ad peculiare suum munus explendum in natione militares vocari. Idcirco Synodus, dum « fratres milites laudat propter servitium quod nomine praestant populorum nostrorum »,[228] statim « eosdem fortiter monet eos coram Deo se rationem esse reddituros cuiusque actus violentiae contra innocentium vitam ».[229]

119. Unus ex acerbissimis bellorum et difficultatum oeconomicarum fructibus phaenomenon est perfugarum et exsulum, quod phaenomenon, sicut memorat Synodus, mensuras attigit luctuosas. Exitus optimus positus est in pacis iustae restitutione, in reconciliatione inque progressu oeconomi-

[226] **PAULUS PP. VI, Allocutio ad « Civitatem puerorum » habita Die V mundiali pacis (1 Ianuarii 1972): *AAS* 64 (1972), 44.**

[227] ***Propositio* 49.**

[228] ***Nuntius Synodi* (6 Maii 1994), 35: *L'Osservatore Romano,* 8 Maii 1994, p. 5.**

[229] ***Ibid.***

eo: oportet ergo instituta nationum, regionum et totius mundi aeque atque stabiliter perfugarum et exsulum quaestiones expédiant.[230] Interea tamen, quandoquidem continens confertissima laborat perfugarum migratione, instanter rogamus ut iis corporeum feratur auxilium atque pastorale praebeatur praesidium ubi sunt, in Africa nempe vel aliis in continentibus.

120. Quaestio debiti Nationum pauperum erga divites magnam sollicitudinem affert Ecclesiae, sicut ex multis documentis publicis patet et non paucis Sanctae Sedis sententiis in internationalibus congressibus prolatis.[231]

Patrum synodalium nunc verba resumentes, ante omnia Nostrum esse sentimus adhortari « Rerum publicarum gubernatores eorumque magistratus in Africa ne populos debitis opprimant internis et externis ».[232] Deinde oramus obtestamurque « Institutum nummarium orbis terrarum, Argentariam universi mundi, sicut et omnes creditores, ut debita lèvent, quae Africanas comprimunt Nationes ».[233] Vehementer denique poscimus « a Conferentiis Episcopalibus Nationum quaestuosa industria provectissimarum ut huius causae advocati fiant apud suarum Rerum publicarum magistratus aliaque Instituta quorum interest ».[234] Multarum Nationum Africanarum tam gravis est condicio, ut non sinat nos desides esse et neglegentes.

121. Unum ex nostrae aetatis propriis signis est crescens intellegentia dignitatis mulieris eiusque congrui muneris in Ecclesia atque generatim in societate. « Creavit hominem ad imaginem suam; ad imaginem Dei creavit illum; masculum et feminam creavit eos» ***(Gn*** 1, 27).

Ipsi semel atque iterum fundamentalem declaravimus aequalitatem et locupletantem rationem completivam quae intercedit viro cum muliere.[235]

230 Cfr ***Propositio*** **53.**

231 **Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. past. de Ecclesia in mundo huius temporis *Gaudium et spes,* 86; PAULUS PP. VI, Litt. Encycl. *Populorum progressio* (26 Martii 1967), 54: *AAS* 59 (1967), 283-284; IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Sollicitudo rei socialis* (30 Decembris 1987), 19: *AAS* 80 (1988), 534-536; Litt. Encycl. *Centesimus annus* (1 Maii 1991), 35: *AAS* 83 (1991), 836-838; Epist. Ap. *Tertio millennio adveniente* (10 Novembris 1994), 51: *AAS* 87 (1995), 36, in qua proponitur «internationalis aeris alieni retractatio, si non cuncta eiusdem remissio, quo complures Nationes gravantur» tamquam inceptum opportunum respectu Magni Iubilaei anni Bis Millesimi; PONTIFICIA COMMISSIO « IUSTITIA ET PAX », Documentum *Al servizio della comunità umana: un approccio etico del debito internazionale* (27 Decembris 1986), Città del Vaticano 1986.**

232 ***Propositio*** **49.**

233 ***Ibid.***

234 ***Ibid.***

235 **Cfr Epist. Ap. *Mulieris dignitatem* (15 Augusti 1988), 6-9: *AAS* 80 (1988), 1662-1670; *Lettera alle donne* (29 Iunii 1995), 7: *L'Osservatore Romano,* 10-11 Iulii 1995, p. 5.**

Synodus ad condicionem mulierum in Africa haec accommodavit principia. Earum iura et officia, quod pertinet ad aedificationem familiae atque ad participationem plenae progressionis Ecclesiae et societatis, sunt fortiter illustrata. Quantum proprie ad Ecclesiam spectat, expedit ut mulieres congruenter institutae in gradibus consentaneis participes fiant apostolicae navitatis Ecclesiae.

Ecclesia reprehendit et damnat, prout in variis societatibus Africanis adhuc insunt, omnes « mores et usus qui mulieres iuribus suis privant atque reverentia quae eis debetur ».[236] Valde optandum est ut Conferentiae Episcopales Commissiones speciales instituant ad altius perscrutandum studium quaestionum mulieris opera sociata cum administrationibus publicis quarum interest, ubi fieri potest.[237]

II. BONI NUNTII COMMUNICATIO

122. Multa dixit Synodus de quaestione communicationis socialis in evangelizationis Africae campo, praesentibus circumstantiis attente respectis. Is, a quo quasi a capite initium capitur theologicum, est Christus, Communicator optimus qui veritatem tradit iis qui credunt in illum, vitam atque amorem cum Patre caelesti Sancteque Spiritu participatum. Quapropter « Ecclesia conscia fit officii communicationem socialem fovendi ***intrinsecus*** et ***extrinsecus.*** Ea vult intus in se communicationi favere, meliorem efficiendo inter membra sua nuntiationis diffusionem ».[238] Id ei proderit in mundo patefaciendo Bono Nuntio amoris Dei in Iesu Christo revelati.

123. Formae translaticiae communicationis socialis nequaquam sunt parvi pendendae. Multis in Africanis locis adhuc utilissimae sunt et efficaces. Praeterea « minus carae sunt et accessu faciliores ».[239] Eae cantus et musicam, mimos et theatrum, proverbia et narrationes comprehendunt. Quatenus sunt véhicula sapientiae et spiritus popularis, praestantem constituunt fontem rerum et inspirationis etiam instrumentis aetatis nostrae.

124. Nova instrumenta communicationis non sunt tantummodo viae nuntiis deferendis, verum etiam mundus quidam evangelizandi. Quod ad nuntios spectat quos ea produnt, perspicere oportet ut bonum, verum et

[236] ***Propositio* 48.**
[237] **Cfr *ibid.***
ass *Proportio* 57.
[239] ***Ibid.***

pulchrum proponant. Patrum Synodalium sollicitudinem resumentes, anxitudinem Nostram significamus quod ad continentiam moralem spectat plurimarum repraesentationum, quas instrumenta communicationis in continenti Africana diffundunt; praesertim de pornographia monemus deque violentia, per quas in nationes pauperes invadere statuitur. Ceterum iure Synodus accusavit « repraesentationem iniquissimam quam instrumenta communicationis praebent Africani hominis et poscit ut mox haec finem habeat ».[240]

Cuique christiano curandum est ut instrumenta communicationis vehiculum sint evangelizationis. At christianus qui huius materiae est peritus, suas peculiares partes habet explendas. Eius est enim efficere ut christiana principia momentum habeant ad usum professionis, posita etiam in hac parte technica et ad administrationem pertinente. Ut congruenter ei liceat hoc munus exsequi, oportet sana instruatur formatione humana, religiosa et spiritali.

125. Ecclesia nostrae aetatis in promptu habet varia communicationis socialis instrumenta, cum translaticia tum recentia. Oportet quam optime ipsa iis utatur ad nuntium salutis disseminandum. Tamen, quod pertinet ad Ecclesiam in Africa, accessus ad haec instrumenta multis impedimentis difficilis redditur, potissimum vero eorum caro pretio. Insuper multis in locis normae publicae valent, quae hac de re indebitam custodiam imponunt. Omni ope nitendum est ut eiusmodi impedimenta removeantur: instrumenta communicationis, privata aut publica, personis servire debent, nullo facto discrimine. Quocirca particulares Africae Ecclesias adhortamur, ut quae possint faciant ad hoc propositum assequendum.[241]

126. Instrumenta communicationis, maxime in recentioribus suis formis, vim exercent, quae omnes superat fines; hac in provincia est idcirco necessaria arta compositio, qua efficacior reddatur cooperatio in omnibus gradibus: dioecesano, nationali, continentali et universali. In Africa Ecclesia admodum indiget consensione Ecclesiarum sororum Nationum divitiarum et in re technologica provectiorum. Item in Africa quaedam rationes cooperationis continentalis iam operantes, sicut «Consilium episcopale omnium Africanorum communicationum socialium », confirmandae sunt et excitandae. Atque sicut Synodus suggessit, artior est statuenda cooperatio aliis in

[240] *Propositio* 61.

[241] Cfr *Propositio* 58.

campis, quales sunt institutio professoria, structurae quaestuosae rei radiophonicae et televisionis atque stationes radiophonicae quae momentum habent continentale.[242]

CAPUT VII

« ERITIS MIHI TESTES USQUE AD ULTIMUM TERRAE »

127. In Coetu Speciali Patres synodales Africanas condiciones in universum penitusque perscrutati sunt, ad certius usque et credibilius testimonium Christi exhibendum omni Ecclesiae locali, omni Nationi, omni regioni atque universae continenti Africanae. In omnibus Coetus Specialis considerationibus et hortatibus praeponderans apparet optatum ***Christum testificandi.*** Agnoscimus in illis spiritum earum rerum quas quibusdam Episcopis in Africa diximus: « Bona propria et divitias hereditatis culturalis populi vestri observando, tuendo et fovendo, illum ducere poteritis ad meliorem mysterii Christi comprehensionem, quod est colendum in experientiis nobilibus, certis et cotidianis vitae Africanae. Non agitur de Verbo Dei adulterando nec de evacuanda potentia Crucis (cfr ***1 Cor*** 1, 17), sed potius de Christo ferendo in mediam vitam Africanam deque vita Africana ad Christum extollenda. Ita, non solum religio christiana ad Africam aptam se ostendit, sed ipse Christus, in corporis sui membris, est Africanus ».[243]

128. Ecclesia in Africa vocatur ad Christum testificandum non in sola continenti; etiam ad ipsam enim dirigitur verbum Domini ab inferis suscitati: «Eritis mihi testes [...] usque ad ultimum terrae» ***(Act*** 1, 8). Ob id ipsum, in disceptationibus de re proposita Synodi, Patres accurate quemlibet vitaverunt Ecclesiae in Africa recessum. Quovis temporis momento Coetus Specialis in prospectu mansit mandati missionalis, quod Ecclesia accepit a Christo, illum in mundo universo testificandi.[244] Patres synodales arcessitum agnoverunt, quo Deus Africam vocat ut pleno iure suum, totum per orbem terrarum, munus exsequatur in generis humani salutis consilio (cfr ***1 Tim*** 2, 4).

129. Respectu sane huius muneris catholicitatem Ecclesiae contingentis, ***Lineamenta*** Coetus Specialis pro Africa declaraverunt: « Nulla Ecclesia par-

[242] **Cfr *Propositio* 60.**

[243] **Allocutio ad Episcopos Kenianos (Nairobiae, 7 Maii 1980), 6: *AAS* 72 (1980), 497.**

[244] **Cfr PAULUS PP. VI, Adhort. Ap. *Evangelii nuntiandi* (8 Decembris 1975), 50: *AAS* 58 (1976), 40.**

ticularis, ne paupérrima quidem, officio solvi poterit suas opes spiritales, temporales et humanas communicandi cum ceteris Ecclesiis particularibus cumque Ecclesia universali (cfr ***Act*** 2, 44-45) ».[245] Ipse Coetus Specialis protulit in lucem onus missionis Africae « usque ad ultimum terrae » his verbis: «Dictum propheticum Pauli VI "Vos, Africani, vocati estis ut vestri ipsorum missionarii sitis" ita est intellegendum: "estote missionarii pro toto mundo" [...] Africae Ecclesiae particulares compellatae sunt pro missione extra fines dioecesium suarum [...] ».[246]

130. Cum gaudio gratoque animo huius Coetus Specialis declarationem probantes, omnibus fratribus Nostris Episcopis Africanis id iterare cupimus, quod aliquot ante annos diximus: « Officium Ecclesiae in Africa, pro quo esse debet in se ipsa missionaria et continentem evangelizare, cooperationem postulat inter Ecclesias particulares in contextu cuiusque nationis Africanae et diversarum nationum continentis et etiam aliarum continentium. Hoc modo Africa plene cumulatur in navitate missionali ».[2*7] In superiore vocatu, ad omnes Ecclesias particulares tum recentis tum antiquae constitutionis directo, iam diximus: « Mundus magis magisque procedit ad se in unum redigendum; oportet spiritus evangelicus omnia infringat repagula quae ex cultura atque nimio suae gentis studio oriuntur, omnem interclusionem vitando ft.[248]

Animosum Coetus Specialis consilium obstringendi iuvenes Africae Ecclesias missione « usque ad ultimum terrae », studium patefacit sequendi quam generosissime unam ex gravibus normis Concilii Vaticani II: « Ut hic zelus missionarius apud domesticos patriae florescat, valde convenit ut Ecclesiae novellae quam primum Missioni universali Ecclesiae opere participent, mittendo et ipsae missionarios qui evangelium ubique terrarum annuntient, etsi penuria cleri laborent. Communio enim cum Ecclesia universali quodammodo consummabitur cum et ipsae navitatem missionalem ad alias Gentes actuose participabunt ».[249]

131. Sub initio huius Adhortationis significavimus Nos, convocationem nuntiantes Coetus Specialis pro Africa Synodi Episcoporum, prospicere pro-

[246] **N. 42.**

[246] ***Relatio post disceptationem*** **(22 Aprilis 1994), 11:** ***L'Osservatore Romano,*** **24 Aprilis 1994, p. 8.**

[247] **Allocutio ad Conferentiam Episcopalem Senegaliensem, Mauram, Promunturii Viridis, Guineae Bissaviensis (Poponguine, 21 Februarii 1992), 3:** ***AAS*** **85 (1993), 150.**

[248] **Litt. Encycl.** ***Redemptoris missio*** **(7 Decembris 1990), 39:** ***AAS*** **83 (1991), 287.**

[249] **Decr. de activitate missionah" Ecclesiae** ***Ad gentes,*** **20.**

vectionem « necessitudinis pastoralis congruentis in cuncta continenti Africana et in insulis circumiacentibus ».[250] Laeti agnoscimus Coetum fidenter hoc propositum esse persecutum. Disceptationes Synodi ostenderunt Episcoporum sedulitatem alacritatemque quod ad hanc necessitudinem pastoralem atque cum aliis suarum opum communicationem, etiam cum et ipsi missionariis indigebant.

132. Ipsos Episcopos Fratres, qui « Officio [...] evangelizationis orbis obstringuntur Nobiscum directo [...] tam uti collegii episcopalis membra quam uti Ecclesiarum particularium pastores »,[251] hac in re peculiariter volumus alioqui. In cotidiana cura gregis sibi commissi numquam iis est e conspectu amittenda Ecclesiae universalis necessitas. Quippe cum sint Episcopi *catholici,* ii non possunt non animadvertere sollicitudinem omnium Ecclesiarum, quae in corde Apostoli flagrabat (cfr *2 Cor* 11, 28). Tunc praesertim eam non possunt non animadvertere, cum *una simul* cogitant et consilia capiunt, tamquam suarum Conferentiarum Episcopalium membra quae, per instituta coniunctionis regionalia et continentalia, necessitates pastorales in aliis mundi partibus emergentes melius percipere possunt et iudicare. Singulariter autem consensionem apostolicam Episcopi significant in Synodo, quae idcirco, « inter generalis momenti negotia, activitatis missionalis, maximi sanctissimique Ecclesiae muneris, specialem habeat rationem».[252]

133. Coetus Specialis insuper commonuit ad praeparandam consensionem pastoralem communem in Africa necesse esse renovationem fovere institutionis sacerdotum. Numquam satis considerabuntur verba Concilii Vaticani II: « Donum spirituale, quod presbyteri in ordinatione acceperunt, illos non ad limitatam quandam et coarctatam missionem praeparat, sed ad amplissimam et universalem missionem salutis, "usque ad ultimum terrae" *(Act* 1, 8) ».[253]

Quocirca Ipsi sacerdotes adhortati sumus ne omittant «paratos se opere praebere Spiritui Sancto et Episcopo ut Evangelii praedicandi causa extra suae nationis demandentur fines. Quod ab iis non maturitatem dumtaxat vocationis poscet, verum singularem quandam facultatem sese a patria,

[250] *Angelus* (6 Ianuarii 1989), 2: *Insegnamenti* XII, 1 (1989), 40.

[251] Litt. Encycl. *Redemptoris missio* (7 Decembris 1990), 63: *AAS* 83 (1991), 311.

[252] CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de activitate missionali Ecclesiae *Ad gentes,* 29.

[253] Decr. de presbyterorum ministerio et vita *Presbyterorum ordinis,* 10.

stirpe, familia sua seiungenda atque aptam simul promptitudinem ad inserendos se sapienter observanter que alienis cultus humani formis ».[254]

In Deum gratissimi sumus quod accepimus crescentem sacerdotum dioecesanorum Africanorum numerum rogatui respondisse ut testes sint « usque ad ultimum terrae». Ardenter quidem speramus hanc propensionem in omnibus Africae Ecclesiis particularibus concitatum et confirmatum iri.

134. Magnum pariter solacium affert nuntius Instituta missionaria praesentia in Africa iamdudum maiore usque modo suscipere candidatos advenientes ex novensilibus illis Ecclesiis quas ipsa condiderunt,[255] ita efficiendo ut eaedem Ecclesiae navitatem missionalem Ecclesiae universalis participent. Pariter memorem gratulationem significamus novis Institutis Africanis missionariis quae orta sunt in continenti quaeque hodie sua membra mittunt ad gentes. Peropportunus et mirus auctus est hic, qui maturitatem ostendit atque dynamismum Ecclesiae, quae est in Africa.

135. Potissimum Nostram facere velimus manifestam Patrum synodalium hortationem ut in unaquaque Ecclesia particulari et in unaquaque Natione quattuor Pontificia Missionalia Opera constituantur tamquam instrumentum ad efficiendam ***consensionem pastoralem congruentem*** pro missione « usque ad ultimum terrae ». Iis, Summi Pontificis et Collegii Episcopalis Operibus, «iure primus locus tribui debet quippe quae media sunt tum ad catholicos inde ab infantia sensu vere universali et missionario imbuendos, tum ad excitandam efficacem collectionem subsidiorum in bonum omnium missionum pro cuiuscumque necessitate ».[256] Eorum actionis fructus significans « est vocationes ***ad gentes*** in vitaeque perpetuitatem suscitare tam apud antiquas quam inter iuniores Ecclesias. Vehementer ideo cohortamur suum ut ministerium animationis magis magisque hanc in partem intendant ».[257]

136. Synodus confirmavit omnes filios Aliasque Africae ad sanctitatem vocari atque ad Christum ubique gentium testificandum. « Exempla historiae comprobant evangelizationem per actionem Spiritus Sancti fieri ante

[254] Litt. Encycl. *Redemptoris missio* (7 Decembris 1990), 67: *AAS* 83 (1991), 316.

[255] Cfr *ibid.,* 66, l.m., 314.

[256] CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de activitate missionali Ecclesiae *Ad gentes,* 38.

[257] IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Redemptoris missio* (7 Decembris 1990), 84: *AAS* 83 (1991), 331.

omnia ***testimonio caritatis, testimonio sanctitatis*** ».[258] Quam ob causam omnibus Africae christianis verba repetere cupimus, quae aliquot ante annos scripsimus: « Quisque missionarius revera talis est modo si viae sese commendat sanctimoniae [...] destinatur quippe christifidelis omnis ad sanctimoniam missionemque [...] Novus hic impulsus in missionem ***Ad gentes*** sanctos requirit missionarios. Haud enim rationes pastorales renovare sufficit nec ordinare et componere melius ecclesiales copias neque accuratius fundamenta fidei biblica et theologica scrutari: opus potius est novum excitare "sanctitatis ardorem" inter missionarios totaque in christiana communitate ».[259]

Nunc quoque, sicut tunc, christianos alloquimur novarum Ecclesiarum, ut eos suorum officiorum commonefaciamus: « Vos his diebus spem prae vobis fertis nostrae huius Ecclesiae, quae duo milia iam vivit annorum: cum fide iuvenes sitis, primos imitari debetis christianos et circum vos fervorem diffundere et magnanimitatem in alacri quadam donatione Deo facta atque proximo; brevi in viam dare vos oportet sanctitatis. Hoc uno dumtaxat modo signum Dei in mundo esse poteritis ac vestris in Nationibus missionalem renovare splendorem priscae Ecclesiae. Simul vero studii missionalis fermentum senioribus Ecclesiis adferetis ».[260]

137. Ecclesia quae est in Africa cum Ecclesia universali communicat « altam vocationem ad efficiendam, primum in se, generis humani unitatem praeter discrimina ethnica, culturalia, nationalia, socialia et eiusmodi, ut fragilitatem ipsorum horum discriminum probet cruce Christi abolitorum ».[261] Respondens vocationi ut sit populus redemptus et reconciliatus, Ecclesia confert ad provehendam communionem inter populos, gentis nationisque differentiis superatis.

Propria vocatione perpensa quae a divino Conditore est Ecclesiae commissa, instanter a Communitate catholica quae est in Africa rogamus ut coram universo generi humano testificationem perhibeat universalitatis christianae, quae a Dei paternitate manat. « Omnes homines a Déó creati eandem habeat ***originem;*** quaecumque est eorum dispersio geographica aut eorum diversitatum natura in historiae cursu, ii ***destinati sunt*** ad unam efficiendam familiam secun-

[258] **IOANNES PAULUS PP. II, Allocutio ad quosdam Episcopos Nigeriae in visitatione ad limina (21 Ianuarii 1982), 4: *AAS* 74 (1982), 435-436.**

[259] **Litt. Encycl. *Redemptoris missio* (7 Decembris 1990), 90: *AAS* 83 (1991), 336-337.**

[260] ***Ibid.,* 91, l.m., 337-338.**

[261] **PONT. CONSILIUM « IUSTITIA ET PAX », Documentum *I pregiudizi razziali. La Chiesa di fronte al razzismo* (3 Novembris 1988), 22: *Ench. Vat.* 11, 929.**

dum Dei consilium "a principio" statutum ».[262] Ecclesia in Africa provocatur ut in caritate obviam se det omni homini, fortiter credens Filium Dei quodammodo se univisse « incarnatione sua cum omni homine ».[263]

Praesertim Africa conferre debet ad motum oecumenicum, cuius nuper in Encyclicis Litteris ***Ut unum sint*** iterum momentum commemoravimus tertii millennii prospectu.[264] Ea haud dubie graves agere potest partes in dialogo inter religiones, rationes praecipue colendo impensas cum Muslimis attentamque observantiam fovendo bonorum translaticiae religionis Africanae.

138. Christum testificans « usque ad ultimum terrae » Ecclesia quae est in Africa sustentabitur profecto persuasione ***de bono positivo et morali*** quod continet maior intellegentia ***mutuae obnoxietatis*** inter homines et nationes. « Quod viri et mulieres, in variis mundi partibus, tamquam proprias sentiunt iniustitias et violationes iurium humanorum longinquis in regionibus aetas, quas numquam fortasse visent, aliud est signum quendam eventum in ***conscientia*** esse mutatum notamque moralem esse consecutum ».[265]

Ominamur ut Africae christiani magis usque conscii fiant huius mutui inter homines et Nationes nexus paratique sint ad respondendum ***necessitudinis*** virtutem explicando. Humanae necessitudinis fructus est pax, bonum quidem tam praestans populis nationibusque omnium mundi partium. Re vera prorsus per instrumenta idonea provehendae confirmandaeque humanae consensioni Ecclesia ad veram pacis culturam proprie et efficienter potest conferre.

139. Rationem iniens sine discrimine cum mundi populis cumque diversis colloquens culturis, Ecclesia alios aliis admovet et eorum quemque adiuvat ad accipienda, in fide, vera aliorum bona.

Parata ad operam consociandam cum omni homine bonae voluntatis cumque communitate omnium nationum, Ecclesia in Africa non sibi commoda quaerit. Consensio quam ea exprimit « se ipsam nititur superare, nititur rationes ***speciali modo christianas*** plenae donationis gratuitae induere, veniae et reconciliationis ».[266] Ecclesia ad hominum conversionem conferre

[262] ***Ibid.,*** **20, l.m., 925.**

[263] **CONC. OECUM. VAT. II, Const. past. de Ecclesia in mundo huius temporis *Gaudium et spes,* 22.**

[264] **NN. 77-79: *L'Osservatore Romano,* 31 Maii 1995, p. 6.**

[265] **IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Sollicitudo rei socialis* (30 Decembris 1987), 38: *AAS* 80 (1988), 565.**

[266] ***Ibid.,*** **40, l.m., 568.**

vult illos adducens ad se Dei salvifico consilio aperiendos per evangelicum testimonium cum operibus caritatis pro pauperibus cumque ultimis coniunctum. Hoc faciens, numquam obliviscitur primas partes rerum transcendentium spiritaliumque veritatum, quae primitiae sunt aeternae salutis hominum.

In disceptationibus ad necessitudinem Ecclesiae cum populis atque Nationibus pertinentibus, Patres synodales semper conscii fuerunt progressum terrenum a Regni Christi augmento accurate distinguendum esse, et tamen «inquantum [...] ad societatem humanam melius ordinandam conferre potest, Regni Dei magnopere »[267] interesse. Idcirco Ecclesia in Africa sibi persuasum habet — idque clare labor ostendit Coetus Specialis — ultimi adventus Christi exspectationem « numquam causam afferre » posse « praetextam cur homines in certa definitaque condicione sua personali et vitae socialis, nationalis et internationalis neglegamus »,[268] quandoquidem hominis terrestres condiciones eiusdem ad aeternitatem peregrinationem adstringunt.

CONCLUSIO

140. Circa Virginem Mariam quasi ob novam Pentecosten Specialis Coetus membra congregata penitus consideraverunt evangelizandi munus Ecclesiae in Africa *ad limen tertii millennii.* Huius Adhortationis apostolicae postsynodalis finem facientes, in qua huius Coetus fructus exhibemus Ecclesiae quae est in Africa, in Madagascaria, atque in insulis circumiacentibus et universae catholicae Ecclesiae, Deo, Patri, Filio et Spiritui Sancto gratias agimus, qui Nobis beneficium dederunt ex hoc vero « gratiae tempore» vivendi, quod Synodus fuit. Vehementer erga populum Dei qui est in Africa grati sumus propter ea quae pro hoc Speciali Coetu fecit. Synodus haec cum alacritate et ardore praeparata est, sicut responsiones testantur ad interrogationes documento praeliminari *(Lineamenta)* adiunctas, atque considerationes collectae in *laboris instrumento.* Christianae Africae communitates pro exitu laborum Coetus Specialis fervide oraverunt; cui Coetui large Dominus benedixit.

141. Cum Synodus convocata sit ut Ecclesia in Africa modo quam maxime efficaci suum sumere possit munus evangelizandi respectu tertii millennii chri-

[267] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. past. de Ecclesia in mundo huius temporis *Gaudium et spes,* 39.

[268] IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Sollicitudo rei socialis* (30 Decembris 1987), 48: *AAS* 80 (1988), 583.

stiani advenientis, per hanc Adhortationem Populum Dei qui est in Africa — Episcopos, sacerdotes, personas consecratas et laicos — invitamus ut se prompte ad Magnum Iubilaeum vertant, quod ad aliquot post annos celebrabitur. Pro omnibus Africae populis optima ad novum millennium praeparatio alia esse non potest nisi firma cura adducendi ad effectum magna cum fidelitate consilia rationesque, quae hac in Adhortatione, Successoris Petri apostolica auctoritate proponimus. Consilia sunt et rationes quae ad veram pertinent rationem Ecclesiae doctrinae normarumque ac praesertim Concilii Vaticani II, quod praecipuus fons fuit inspirationis Coetus Specialis pro Africa.

142. Nostra adhortatio ad Populum Dei qui est in Africa ut se praeparet ad Magnum Iubilaeum Anni bis millesimi esse vult etiam ***viva ad christianam laetitiam invitatio.*** « Gaudium magnum, ab angelo nocte qua Christus natus est nuntiatum, reapse ad universum populum pertinet (cfr ***Lc*** 2, 10) [...]. Primum quidem per os Gabrielis archangeli id allatum est ad beatam Mariam Virginem, cuius hymnus, a verbo ***Magnificat*** incipiens, iam canticum exsultationis omnium humilium fuit. Quotiescumque Rosarii preces recitamus, mysteria, gaudii nomine appellata, eventum illum ineffabilem referunt, qui est veluti centrum et fastigium historiae, nempe adventum in terra Emmanuelis, qui est « nobiscum Deus ».[269]

Bis millesimum diem anniversarium huius eventus, gaudio pieni, celebrare accingimur per proximum Magnum Iubilaeum. Africa, quae « est quodammodo Iesu Nazarethani "altera patria", qui, parvulus infans, ipsa in Africa refugium invenit contra Herodis crudelitatem »,[270] ad gaudium idcirco vocatur. Simul « omnia in primarium Iubilaei propositum tendere debebunt, quod est ***fidem christianorumque testimonium confirmare et roborare »***.[271]

143. Propter multas difficultates, discrimina et conflictationes, quae tantam afferunt miseriam tantumque in continenti dolorem, nonnulli Africani interdum sollicitantur ad putandum Deum eos deseruisse, illos oblitum esse (cfr ***Is*** 49, 13)! « Numquid oblivisci potest mulier infantem suum, ut non misereatur filio uteri sui? Et si illa oblita fuerit, ego tamen non obliviscar tui. Ecce in manibus meis descripsi te» ***(Is*** 49, 15-16). Utique, in palmis manuum Christi, crucifixionis clavis transfixarum. Cuiusque vestrum (Afri-

[269] PAULUS PP. VI, Adhort. Ap. *Gaudete in Domino* (9 Maii 1975), III: *AAS* 67 (1975), 297.

[270] IOANNES PAULUS PP. II, Homilia ad ineundum Coetum Specialem pro Africa Synodi Episcoporum (10 Aprilis 1994), 1: *AAS* 87 (1995), 179.

[271] IOANNES PAULUS PP. II, Ep. Ap. *Tertio millennio adveniente* (10 Novembris 1994), 42: *AAS* 87 (1995), 32.

canorum) nomen in his manibus est descriptum. Magna igitur cum fiducia dicamus: "Dominus adiutor meus et protector meus, in ipso speravit cor meum, et adiutus sum, et exsultavit cor meum" ***(Ps*** 28, 7) ».[272]

144. Grati propter huius Synodi gratiam, ad Mariam convertimus Nos, evangelizationis Stellam, atque, tertio millennio adventante, Ei Africam commendamus illiusque evangelizandi munus. Nos ad Eam convertimus cogitationibus sensibusque expressis oratione¡, quam Fratres Episcopi composuerunt concluso Romae Synodi coetu laboris:

O Maria, Mater Dei et Mater Ecclesiae,
beneficio Tuo, Annuntiationis die,
novorum temporum diluculo,
totum humanum genus cum suis culturis
laetatum est se detegisse Evangelio idoneum.
Nova Pentecoste imminente
pro Ecclesia in Africa, pro Madagascaria
et insulis circumiacentibus
Populus Dei cum suis Pastoribus
ad Te convertitur atque Tecum exorat:
Spiritus Sancti effusio
Africanas culturas
loca communionis in diversitate efficiat,
incolas magnae huius continentis
in animosos Ecclesiae filios mutando,
quae est Familia Patris,
Filii Fraternitas,
Imago Trinitatis,
germen et initium in terra
illius aeterni Regni
quod suam habebit plenitudinem
in Civitate cuius aedificator est Deus:
in iustitiae, amoris et pacis Civitate.

Datum Iaunde, in Camarunia, die xiv mensis Septembris, Exaltationis Sanctae Crucis festo, anno MCMXCV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

IOANNES PAULUS PP. II

[272] **IOANNES PAULUS PP. II, Homilia habita in Missa celebrata Khartumi (10 Februarii 1993), 8: *AAS* 85 (1993), 964.**

LITTERAE APOSTOLICAE

I

Venerabili Servae Dei Agneti a Iesu Galand Beatorum honores decernuntur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — «Sub umbra illius, quem desideraveram, sedi... et vexillum eius super me est caritas» ***(Ct 2,*** 3-4). His dilectae sponsae verbis apte consonat frequens Agnetis a Iesu duplex effatum: « Qui Deum habet, omnia possidet», nam «Deus perpetue nos diligit». Haec aeterni Patris servula totam suam vitam, non in longam aetatem productam, sed cotidianis cordis ascensionibus auctam (cf ***Ps*** 84, 6), Dei Filio plene sacravit.

Agnes a Iesu Galand die xvn mensis Novembris anno MDCII Anicii in Gallia ortum habuit, una e septem filiis cuiusdam piae familiae arti fabrili deditae; pater puellulam quinque annorum optimo magistro instituendam concredidit. Mox in Agnetis animo Marialis increvit devotio atque duos post annos in Deiparae Virginis servitutem ardentissime se tradidit. Novem annos nata quoddam precationum officium in Sancti Spiritus honorem recitare coepit. In cives suos caritate incitata, adulescens iis plura suppeditavit auxilia, pueris in primis et egenis.

Anno MDCXXI, obsequens spiritus moderatori, in Tertium Praedicatorum Ordinem, de Paenitentia Sancti Dominici appellatum, est ingressa. Nec satis: nam biennio post oppidum Langiacum petiit, ut in monasterium eiusdem Ordinis, recens a fundamentis excitatum, ingrederetur. Paupercula et de seipsa perquam demisse sentiens, inter sorores, quae conversae dicebantur, cooptari maluit: tamen, qua infirma erat valetudine graviores operas fabriles relinquere debuit, atque, omnibus consentientibus, in numerum adscita est earum quae liturgicis precibus ad horam vacabant.

Postquam sollemnia vota nuncupavit, magistrae noviciarum et priorissae munus implevit; de hoc tamen altero officio, calumniis petita, coacta est desistere. Vestigia sequens Sanctae Catharinae Senensis, cuius appellatione monasterium Langiacense decorabatur, tota mentis intentione et cordis affectu Christo cruci affixo haerebat, cuius sanguinis effusionem in eucharistico mysterio recolebat assidueque adorabat. Angelus tutelaris semper ei adfuit solacio et consilii.

Maxime cordi eius fuit salus peccatorum, atque potissimum celsior almae Ecclesiae splendor eiusque ministrorum mira conversatio. A Beata Virgine Maria, Summi et Aeterni Sacerdotis Matre, munus accepit orandi pro quodam iuvene presbytero Parisiensi, qui tunc regimen abbatiae de Pébrac tenebat. Agnes per triennium, multis lacrimis et paenitentia suffulta, Deum obsecravit usque dum obviam illi factus est eximius vir Ioannes Iacobus Olier: cui significavit divinitus concreditum munus seminaria in Gallia instituendi ad mentem et normas sacrosancti Concilii Tridentini. Quod ille providus implevit, Societatem Presbyterorum a Sancto Sulpitio condens ad aptam cleri institutionem fovendam.

Agnes vero, instar spiritalis matris, cum tam praeclarum munus esset iuncta, paucos terrenae exsistentiae dies sibi manere persensit; nam die xix mensis Octobris anno MDCXXXIV in osculo Domini placide obdormivit.

Beatificationis et Canonizationis Causa inita est anno MDCXCVIII in dioecesi Sancti Fiori et Decretum super eius introductione apud Sanctam Sedem anno MDCCXIII est promulgatum. Pius VII, die xix mensis Martii, anno MDCccviii, declaravit Sororem Agnetem a Iesu virtutes théologales, cardinales iisque adnexas heroum more exercuisse.

Congregationi de Causis Sanctorum prolatum est mirum eventum, anno MCMLI Langiaci patratum et intercessioni eiusdem Venerabilis Servae Dei adscriptum. Mirum die XXI mensis Decembris anno MCMXCII est approbatum. Statuimus igitur ut Beatificationis ritus die xx mensis Novembris anno MCMXCIV celebraretur.

Hodie igitur in Patriarchali Basilica Vaticana, intra Missarum sollemnia, formulam hanc protulimus:

Nos, vota Fratrum Nostrorum Camilli Cardinalis Ruini, Vicarii Nostri pro Romana dioecesi, Ioannis Honoré, Archiepiscopis Turonensis, Henrici Brincard, Episcopi Aniciensis, Alberti Houssiau, Episcopi Leodiensis, et Eugenii Ravignani, Episcopi Victoriensis Venetorum necnon plurimorum aliorum Fratrum in episcopatu multorumque christifidehum explentes, de Congregationis de Causis Sanctorum consulto, auctoritate Nostra Apostolica facultatem facimus ut Venerabiles Servi Dei Hyacinthus Maria Cormier, Maria Poussepin, Agnes a Iesu Galand de Langeac, Eugenia Joubert et Claudius Granzotto, Beatorum nomine in posterum appellentur eorumque festum: Hyacinthi Mariae Cormier die vicesima prima Maii; Mariae Poussepin die decima quarta Octobris; Agnetis a Iesu Galand de Langeac die decima nona Octobris; Eugeniae Joubert die secunda Iulii; et Claudii Granzotto die secunda Septembris in locis et modis iure statutis quotannis celebrari possit.

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti.

Beata haec, quae complura pro animarum salute patravit ac miranda dedit virtutum exempla, non modo fidelibus est colenda, verum etiam imitanda, praesertim nostra aetate qua homines, innumeris negotiis distracti multisque illecebris allecti, in rectam viam inducantur oportet.

Quae autem his Litteris decrevimus nunc et in posterum firma esse volumus, contrariis rebus quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xx mensis Novembris, anno MCMXCIV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

68 **ANGELUS** card. **SODANO**
Secretarius Status

Loco © Sigilli
In Secret. Status tab., n. 375.674

II

Venerabili Dei Servo Raphaeli Guizar Valencia Beatorum honores decernuntur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — « Omni die in templo et circa domos non cessabant docentes et evangelizantes Christum, Iesum» ***(Act*** 5, 42).

Verba haec, ad Apostolos sane referenda, apte ad Venerabilem Dei Servum Raphaelem Guizar Valencia conveniunt. Eximius ipse episcopus Verae Crucis, quandoquidem omnem vitam suam ad fidem proferendam studiose dicavit non modo sua in patria verum etiam in Guatimala et Cuba, persecutionibus exstantibus et mortis periculis, merito Mexici Apostolus appellatur et Pastor bonus, vitam suam gregis defendendi causa oblaturus (cfr ***Io*** 10, 11).

In oppido ortus quod Cotija, Michoacán, vulgo vocant, die xxvn mensis Aprilis anno MDCCCLXXVIII, ex frequenti familia, christiana fide ampie locupletata, suorum parentum exempla persequens, puer pietatem virtutesque coluit. Anno MDCCCXCIV Ocelense Mexici Seminarium ingressus est et anno MCMi sacerdos est renuntiatus.

Novensilis sacerdos in pastoralibus visitationibus Episcopum comitabatur, atque apostolico studio permotus, recenti quidem et iuvenili, in veram popularem missionem immutabat singulas visitationes. Pater spiritus paulo

post destinatus Ocelensis Seminarii necnon cathedralis canonicus, his servatis officiis, populares missiones instituere perrexit, dum apostolatus artem Seminarii tirones docebat eorundemque in cor Eucharistiae dilectionem et filialem blandamque in Virginem Mariam pietatem inducebat.

Anno MCMXi ut adversus Ecclesias contumeliis et maledictis officeretur, Mexicopoli catholica acta diurna constituit, quae mox a seditiosis ablata sunt. Cum eius vita peteretur, sine stabili domicilio aliquot per annos vixit. Uni rei ille studebat, ut animas salvaret. Ut cunctis spiritale levamentum praeberet, religiosa persecutione saeviente et tumulto, institoris induens personam vel medici homoepathici, acies frequentabat, ut sacramenta sauciatis moribundisve ministrarentur, haud semel mortis exstante periculo. Sicut Gentium Apostolus, asseverare poterat: « Omnibus omnia factus sum, ut aliquos utique facerem salvos» ***(1 Cor*** 9, 22).

Cum eum inimici persequerentur, cumque iam in Mexico manere non posset, periculo impendente ne caperetur, sub anni MCMXV exitum in Foederatas Civitates Americae Septemtrionalis commigravit. Inde Guatimalam et Cubam petiit, ubicumque missiones instituens, conversiones innumeras afferentes.

Die i mensis Augusti anno MCMXIX, dum apostolatum Cubae obibat, Episcopus renuntiatus est Verae Crucis. Die xxx mensis Novembris anno MCMXIX consecratus in cathedrali templo Sancti Christophori de Habana, die ix mensis Ianuarii subsequenti anno suam dioecesim ingressus est.

Apostolico studio concitus, ab initio suum agrum invisere cunctisque fidelibus, una cum Dei verbo, solacium et adiumentum ferre studuit. Verae erant missiones suae visitationes atque eodem tempore iuvamina ad sublevandos a terrae motibus afflictos, qui solitudinem et mortem pauperibus intulerant.

Inter praecipuas suas sollicitudines annumerabatur sacerdotum institutio. Idcirco, cum regimen Seminarium clausit, ab eo Ialapae magno cum labore conditum, Mexicopoli aliud clam seminarium, magnis cum animi contentionibus, haud mediocres cum profudisset opes et gravem pertulisset laborem, instituit, quo ccc seminarii tirones coadunavit. In illa rerum perturbatione unum fuit illud superstes Seminarium.

Perinde ac Magister, Raphael episcopus persecutiones falsaque crimina per suae vitae spatium est passus. Ex xvni annis quibus dioecesim temperavit, ix annos in exsilio egit vel in occulto, cum capitis damnatus peteretur. Cum autem omnem vim respueret, suis sacerdotibus suadebat ut aequo

animo persecutiones paterentur. Se attamen plane animosum demonstravit, cum cuidam se persecutori ostenderet et se pro restituendo cultu praeberet piaculum.

Mense Decembri anno MCMXXXVII, cum missionem Cordubae praedicaret, defectione cordis correptus est, quae in lecto eum usque detinuit. Pessima valetudine affectus, varia dioecesis negotia agebat potissimum Seminarii, dum ad Patrem conveniendum assidua fiduciaeque plena precatione se, comparabat.

Pie Mexicopoli obiit die vi mensis Iunii anno MCMXXXVIII. In cathedrali templo Ialapae conditus est atque eius sepulcrum ab innumeris fidelibus frequentatami est. Canonizationis causa incohata anno MCMLII, omnibus a iure statutis expletis rebus, die xxvn mensis Novembris anno MCMLXXXI de virtutibus heroum in modum exercitis Decretum prodiit.

Anno MCMXCii Ialapae canonicus processus de mira sanatione quadam, eidem Venerabili Dei Servo adscripta, constitutus est. Eventu a medicis et theologis Congregationis de Causis Sanctorum felici cum exitu inquisito, die II mensis Iulii anno MCMXCIV Nobis coram Decretum super miro prodiit. Statuimus igitur, ut beatificationis ritus Romae die xxix mensis Ianuarii anno MCMXCV celebraretur.

Hodie ideo in Petriana Basilica inter missarum sollemnia formulam ediximus hanc:

Nos, vota Fratrum Nostrorum Sergii Obeso Rivera, Archiepiscopi Ialapensis, Michaelis Cardinalis Giordano, Archiepiscopi Neapolitani, Eliae Yánes Alvarez, Archiepiscopi Caesaraugustani, et Angeli Cella, Episcopi Frusinatensis-Verulani-Ferentini, necnon plurimorum aliorum Fratrum in episcopatu multorumque christifidelium explentes, de Congregationis de Causis Sanctorum consulto, Auctoritate Nostra Apostolica facultatem facimus ut Venerabiles Servi Dei Raphael Guizar Valencia, Modestinus a Iesu et Maria, Genovefa Torres Morales et Grimoaldus a Purificatione Santamaria Beatorum nomine in posterum appellentur eorumque festum: Raphaelis Guizar Valencia die vicesima quarta Octobris; Modestini a Iesu et Maria die vicesima quarta Iulii; Genovefae Torres Morales die quarta Ianuarii; et Grimoaldi a Purificatione Santamaria die decima octava Novembris in locis et modis iure statutis quotannis celebrari possit.

In Nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti.

Quae autem his Litteris decrevimus nunc et posthac rata firmaque esse volumus, contrariis minime quibuslibet obsistentibus rebus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxix mensis Ianuarii anno MCMXCV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

68 **ANGELUS** card. **SODANO**
Secretarius Status

Loco ffi Sigilli
In Secret. Status tab., n. 366.110

III

Venerabili Servo Dei Iosepho Vaz Beatorum honores decernuntur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Specialis vocatio missionarii « demonstratur in toto studio de evangelizationis ministerio: est enim studium quod integram complectitur personam universamque missionarii ipsius vitam, cum ab eo donationem flagitet virium temporisque sine limite ». Quae in Nostris scripsimus Litteris Encyclicis ***Redemptoris missio [AAS*** LXXXIII [1991], 313) effecta sunt etiam in vita Venerabilis Servi Dei Iosephi Vaz, « apostoli Taprobanae » (Sri Lanka), sacerdotis Oratorii Sancti Philippi Neri, qui unus ex insignissimis fuit Ecclesiae missionariis.

Goae natus, in India, die xxi mensis Aprilis anno MDCLI, ordinatus est sacerdos anno MDCLXXVI. Cum audivisset condicionem religiosam parvae communitatis catholicae in Taprobana (Sri Lanka), astrictum se sensit illi subvenire. Ecclesia catholica in Taprobana orta erat inter Lusitanorum illius insulae occupationem, sed anno MDCXXXVII Neerlandienses his profligatis, acerbam inceperunt contra nascentem Ecclesiam persecutionem: presbyteri sunt in suo ministerio impediti, ecclesiae destructae, conversiones coactae ad Calvini doctrinam. Servus Dei quoquo modo nisus est ad Taprobanam se conferre, sed interim Oratorium Sancti Philippi Neri condidit in India. Anno MDCLXXXVII Jaffham ingredi potuit servi veste indutus: Cum catholicis dispersis congrediens Ecclesiam coepit constituere. Pedibus insulam est emensus longe lateque Sacramenta ministrans, communitates catholicas condens, praedicans, quamvis ab auctoritatibus agitaretur. Aliquot annos egit in custodia, sed exceptus est in regno Candii; Consociationem catechistarum laicorum instituit; catechismum conscripsit loci sermonibus; formam generum conatus est demoliri, ex India sacerdotes Oratorianos inve-

xit, catholicis localibus officium nummarium et administrativum concredidit in eorum ecclesiis, bonam consuetudinem coluit cum Buddhistis et Mahometanis. Propter suum amorem erga Ecclesiam et incolarum Taprobanensium respectum Servus Dei Iosephus Vaz statuerat ad eos gratiam sacramentorum ferre, neglectis persecutionibus, iniuriis, fame, inclusione in custodiam. Per magnam Candii variolae pestilentiam anno MDCXCVII aegrotos curavit, morientibus adfuit, mortuos sepelivit. Magna humilitate munus episcopi recusavit. Eius fides et fortitudo per xxiv annos apostolatus in Taprobana eminuerunt, unde iure appellatus est « Apostolus Taprobanensis ». Initio vitae suae sacerdotalis sibi proposuerat ut tamquam servus Mariae viveret, et sub eius tutela laboravit donec morbo consumptus Candii mortuus est die xvi mensis Ianuarii, anno MDCCXI.

Duobus post eius mortem annis inita est beatificationis Causa, quam Oratoriani perrexerunt (annis MDCCXXX-MDCCXXXVIII); sed aliae persecutiones adversus Ecclesiam (anno MDCCXXXXV) et politicae eversiones eandem retardaverunt. Iis quae iure statuuntur rite peractis, coram Nobis die xin mensis Maii anno MCMLXXXIX decretum promulgatum est super virtutibus heroicis. Interea in India mirum factum erat deprecationi ascriptum Venerabilis Servi Dei. Apud curiam Goanam anno MCMXCI instructa est canonica inquisitio. Casu favente cum exitu permisso Congregationi de Causis Sanctorum, in conspectu Nostro die vi mensis Maii anno MCMXCIII promulgatus est decretum super miraculo.

Quamobrem decrevimus ut beatificationis ritus fieret die xxi mensis Ianuarii anno MCMXCV per Nostram pastoralem visitationem in Taprobana.

Hodie igitur, inter Missae sollemnia, multis circumstantibus Christifidelibus, hanc pronuntiavimus formulam:

Acceding to the request of our brothers Joseph Vianney Fernando, Bishop of Kandy, and Raul Nicolau Gonsalves, Archbishop of Goa, of many other Brothers in the episcopate, and of many of the faithful, and after consultation with the Congrégation for the Causes of Saints, by our Apostolic Authority we declare that the Venerable Servant of God, Joseph Vaz, shall hereafter be invoked as Blessed, and that his feast shall be celebrated every year on the 16th day of January, the date of his birth to eternai life, in the places and according to the norms established by Church Law.

In the name of the Father and of the Son and of the Holy Spirit.

Spectabilis hic cáeles claras dedit pietatis operumque bonorum testificationes, qui ubicumque terrarum tanquam fulgens sidus habetur, unde ea-

tholica fides usque proferatur et quam plurimos homines attingat, cum Salvatoris salus et Evangelii beneficia cunctis gentibus largiter destinentur.

Haec vero quae decrevimus et fecimus firma omnino esse volumus atque rata quibuslibet minime rebus contrariis obstantibus.

Datum in Taprobana, sub anulo Piscatoris, die primo et vicesimo mensis Ianuarii, anno MCMXCV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

68 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco © Sigilli
In Secret. Status tab., n. 375.368

IV

Venerabili Dei Servae Iosephinae Gabrielae Bonino Beatorum honores decernuntur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — « Virtutes quas Nazarethana Sancta Familia exercuit in nostra religiosa Communitate redintegrare contendamus itemque in familiis ex quibus societatis humanae omnis reformatio pendet ».

His quidem verbis Venerabilis Dei Serva Iosephina Gabriela Bonino, quae S. Nazarethanam Familiam coluit atque est imitata, maximum suae vitae apostolicique operis propositum significabat, ad Christi dilectionem effundendam penitus, versum in puellas indigentes potissimum, pauperes, aegrotos et senes.

Haec mulier, Deo cara et Ecclesiae, Saviliani, in archidioecesi Taurinensi, die v mensis Septembris anno MDCCCXLIII, ex divite familia pietissimaque orta est, quae eam ad proximum observandum et amandum instituit. Una cum parentibus complures annos Augustae Taurinorum transegit, ubi laetanter et constanter humanum spiritalemque cultum persécuta est: privatim castitatis nuncupavit votum et sacramentis, assidua precatione caritatisque operibus animam suam aluit. In nativum pagum régressa, patri aegrotanti sollicite assedit. Sed studio incensa a familiaribus opibus discedendi, nomem dedit Carmelitano Tertio Ordini deinde Franciscali. Moderatrix fuit Pii Sodalicii Filiarum Mariae, sacerdotes, inopes ecclesias, aegrotos iuvit, suis sumptibus novam sedem praestitit instituto illi quod Ioanna Colombo Saviliani pro puellis parentibus orbatis constituerat. Parentibus ipsa

orbata, Dei Serva domum reliquit atque canonici Aloisii Davicino voluntate, institutum, quod supra memoravimus, moderari coepit. Ibidem, ecclesiastica auctoritate comprobante, Congregationem Sororum Sacrae Familiae Saviliani condidit, ut pupillas educaret atque aegrotos senesque iuvaret, cum sibi persuasum omnino haberet «pulcherrimam esse missionem illam, quae omnem vitam complecteretur ab ortu ipso, id est a iuventute, usque ad occasum id est ad senectutem ». Usque ad mortem sollicita prudensque fuit generalis Antistita sui Instituti atque humilitatis robore et Providentiae adiumento sustentata, censuras et difficultates superavit. Congregationis domum aedificavit et proximum sacellum S. Familiae atque quinque domus condidit, incipiens a Lauretano oppido. Continenter animadvertit se regno Christi proferendo, societatis Ecclesiaeque bono navare operam, cum pupillas animi cum affectu institueret et futuras matresfamilias humane christianeque educaret. Peculiariter suas Sorores instituere studuit, quibus veluti exemplar S. Familiam Nazarethanam praebuit. Ipsa prima exercebat quod sociis tradebat atque sine mora in perfectionis christianae semita ambulavit, sincera fide, ferventi caritate, spe certa, secura in rebus adversis patientia, firmata. Apostolicum opus cum regendi officio composuit silens, cum Deo coniunctionem perquirens deprecando. Peculiariter Eucharistiam Virginemque Mariam coluit, cui dicere solebat: « Monstra te esse Matrem ». Dei voluntatem persequens, ad quam tenendam usque se comparavit, sanctitatis fama perfusa, die VIII mensis Februarii anno MCMVI Savone pie obiit. Beatificationis canonizationisque Causa anno MCMLXIV apud Curiam Taurinensem incohata est. His omnibus completis a iure perscriptis, Nos Ipsi, die XXVI mensis Martii anno MCMXCIV, declaravimus Dei Servam heroum in modum théologales, cardinales virtutes iisque adnexas exercuisse. Nonnullos ante annos, anno nempe MCMLVII, Saviliani sanatio quaedam effecta est quae mira dicebatur eademque Matri Iosephinae Gabrielae Bonino adscripta. Hoc de eventu processus canonicus apud Taurinensem Curiam constitutus est atque felici cum exitu suetae inquisitiones medicae et theologicae sunt peractae. Ideo Nobis coram, die xv mensis Decembris anno MCMXCIV decretum super miro prodiit. Itaque statuimus, ut beatificationis ritus die **VII** mensis Maii subsequentis anni celebraretur.

Hodie igitur in foro Petriano inter sacra hanc ediximus formulam: Nos, vota Fratrum Nostrorum Ioannis Cardinalis Canestri, Archiepiscopi emeriti Ianuensis et Administratoris Apostolici eiusdem metropolitanae Sedis, Iosephi Vincentii Henriquez Andueza, Episcopi Maracayensis, Francisci Iosephi

Mariae Wiertz, Episcopi Ruremundensis, Brunonis Tommasi, Archiepiscopi Lucensis, et Ioannis Cardinalis Saldarmi, Archiepiscopi Taurinensis, necnon plurimorum aliorum Fratrum in episcopatu multorumque christifidelium explentes, de Congregationis de Causis Sanctorum consulto, Auctoritate Nostra Apostolica facultatem facimus ut Venerabiles Servi Dei Augustinus Roscelli, Maria a Sancto Ioseph Alvarado Cardozo, Maria Helena Stollenwerk, Maria Dominica Brun Barbantini et Iosephina Gabriela Bonino Beatorum nomine in posterum appellentur eorumque festum: Augustini Roscelli die septima Maii; Mariae a Sancto Ioseph Alvarado Cardozo die secunda Aprilis; Mariae Helenae Stollenwerk die vicesima octava Novembris; Mariae Dominicae Brun Barbantini die vicesima secunda Maii; et Iosephinae Gabrielae Bonino die octava Februarii in locis et modis iure statutis quotannis celebrari possit.

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti.

Quod autem his Litteris decrevimus, volumus et nunc et posterum tempus vim habere, contrariis rebus minime obsistentibus quibuslibet.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die **VII** mensis Maii anno MCMXCV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

•B **ANGELUS** card. **SODANO**
Secretarius Status

Loco 83 Sigilli
In Secret. Status tab., n. 372.917

V

Venerabili Servae Dei Mariae Helenae Stollenwerk Beatorum honores decernuntur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — « Si quis sitit, veniat ad me et bibat, qui credit in me. Sicut dixit Scriptura, flumina de ventre eius flüent aquae vivae» ***{Io*** 7, 37-38).

Verba haec vitae Servae Dei Helenae Stollenwerk peculiariter aptantur. Inter plura vitae suae discrimina contuitum ad Dominum convertebat. Vocationi quam a Deo exaudiverat est obsecuta in eiusque auxilio speravit. Ferventi pro Spiritus Sancti gloria studio omnimodam sui ipsius pro mundi salute deditionem coniunxit. Eius exemplo plurimae iuvenes alliciebantur

ad idem vitae genus exsequendum. Helena Stollenwerk die xxviii mensis Novembris anno MDCCCLII nata est in pago vulgo Rollesbroich, in dioecesi Aquisgranensi, ohm archidioecesi Coloniensi in Germania. Adhuc puella forma vitae capta est Pontificii Operis Missionarii pro Infantia, quod incrementum obtinuit ob adiumentum pueris Sinensibus praestitum. Vocationem suam missionariam ad maturitatem adduxit per orationem et sacrificii spiritum, dum vehementi inflammabatur fervore erga Sacratissimum Cor Iesu. Tot in discriminibus versans votum fecit fatigationi non indulgendi priusquam cuiuslibet Domus Missionalis limina supergrederetur.

Cum quidem Beatus Arnoldus Janssen die VIII mensis Decembris anno MDCCCLXXXIX fundamenta iecit Congregationis Missionariae Servarum a Spiritu Sancto, Helena cofundatrix exstitit. Ipsa die xvn mensis Ianuarii anno MDCCCXCII religiosum induit habitum, nomen assumpsit Mariam, et die xn mensis Martii anno MDCCCXCIV ad septennium vota religiosa nuncupavit. Prudens et assidua Superiorissa inter annos MDCCCXCI-MDCCCXCVIII Congregationem gubernavit. Die VIII mensis Decembris anno MDCCCXCVIII, Fundatoris menti obsecundans, in clausuram se transtulit, ad partem Sororum Perpetuae Adorationis ante duos annos intra aedes eiusdem Congregationis Missionariae constitutam. Die III mensis Februarii anno MCMIII Serva Dei piissimo obitu extremum edidit spiritum in pago Steyl in Nederlandia, ubi exuviae eius sunt reconditae.

Eius ardens studium in eo erat ut Deus coram omnibus hominibus innotesceret, ab iis amaretur et glorificaretur. Summo orabat fervore et labores doloresque offerebat implorans ut Regnum Dei in dissitiores usque regiones propagaretur. Desiderio compulsa Dei voluntatem etiam in minimis adiunctis exsequendi, praeceptis Fundatoris semper obtemperavit ac summopere curavit Constitutionum spiritu se imbuere. Hoc quidem spiritu per incessantes preces gratiam fideliter servavit atque sancto ardore inducta, votum fecit agendi semper et solummodo ea quae perfectiora sibi videbantur. Dei amore exardescere cupiebat, in oratione perseverare, pauperem contemptamque vitam vivere. Cultu Eucharistico incitata, flagitavit a Fundatore ut quoddam tempus orationi addiceretur utque in bonum communitatis communiones augerentur.

Ob Spiritus Sancti glorificationem singulare studium exhibuit. Cultus Spiritui Sancto tributus duabus notabatur rationibus: oratione nempe in eius honorem atque amore ad proximum. Precationibus invocationem « Veni Sancte Spiritus » saepissime anteponebat. Plenam pietatis efficacitatem

erga Spiritum Sanctum in caritate fraterna reponebat. Delectabatur facultate Beatam Mariam Virginem sub titulo Immaculatae Sponsae Spiritus Sancti venerandi. Virgo vigilans, Helena Stollenwerk dono instructa erat consilii, quo recentem communitatem humilitate, patientia, prudentia ac corde vere materno gubernabat. Tota vita eius sincero orationis, sacrificii et laboris spiritu implicabatur. Verum sic exstitit mirum exemplum religiositatis missionariae et adoratrix.

Causa beatificationis et canonizationis anno MCML apud Curiam Ruremundensem est incohata. Servatis omnibus de iure servandis, Nosmet Ipsi, die XIV mensis Maii anno MCMXCI, declaravimus Servam Dei virtutes théologales, cardinales eisque annexas heroum in modum exercuisse.

Interea apud Curiam Nagoyaensem in Iaponia annis MCMLXXI-MCMLXXII processus canonicus instructus erat de mira quadam patrata curatione, intercessioni eiusdem Servae Dei ascripta. Casu consuetis inquisitionibus medicis et theologicis subiecto, Nobis coram die xxvi mensis Martii anno MCMXCIV promulgatum est Decretum super miro. Quapropter statuimus ut ritus beatificationis Romae haberetur sequenti anno die vii mensis Maii.

Hodie igitur in foro ante Patriarchalem Basilicam Vaticanam, intra Missarum sollemnia formulam hanc protulimus:

Nos, vota Fratrum Nostrorum Ioannis Cardinalis Canestri, Archiepiscopi emeriti Ianuensis et Administratoris Apostolici eiusdem metropolitanae Sedis, Iosephi Vincentii Henriquez Andueza, Episcopi Maracayensis, Francisci Iosephi Mariae Wiertz, Episcopi Ruremundensis, Brunonis Tommasi, Archiepiscopi Lucensis, et Ioannis Cardinalis Saldarmi, Archiepiscopi Taurinensis, nec non plurimorum aliorum Fratrum in episcopatu multorumque christifidelium explentes, de Congregationis de Causis Sanctorum consulto, auctoritate Nostra Apostolica facultatem facimus ut Venerabiles Servi Dei Augustinus Roscelli, Maria a Sancto Ioseph Alvarado Cardozo, Maria Helena Stollenwerk, Maria Dominica Brun Barbantini et Iosephum Gabriela Bonino Beatorum nomine in posterum appellentur eorumque festum: Augustini Roscelli die septima Maii; Mariae a Sancto Ioseph Alvarado Cardozo die secunda Aprilis; Mariae Helenae Stollenwerk die vicesima octava Novembris; Mariae Dominicae Brun Barbantini die vicesima secunda Maii; et Iosephinae Gabrielae Bonino die octava Februarii in locis et modis iure statutis quotannis celebrari possit.

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Consueto deinde habito ad populum fidelem sermone de vita atque virtutibus eorum quos publice

tunc imitandos proposueramus, eosdem Ipsi venerati sumus atque summa religione primi invocavimus.

Quae autem his Litteris decrevimus nunc et in posterum firma esse volumus, contrariis rebus quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die **VII** mensis Maii, anno MCMXCV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

ffi **ANGELUS** card. **SODANO**
Secretarius Status

Loco 6B Sigilli
In Secret. Status tab., n. 375.230

V I

Venerabili Servae Dei Mariae Dominicae Brun Barbantini Beatorum honores decernuntur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — «Venite, benedicti Patris mei... Esurivi enim, et dedistis mihi manducare; sitivi, et dedistis mihi bibere; hospes eram, et collegistis me; nudus, et operuistis me; infirmus, et visitastis me; in carcere eram, et venistis ad me » ***(Mt*** 25, 34-36).

Hisce accensa ac ducta verbis, Maria Dominica Brun Barbantiñi convertit Dei amorem in cotidianum famulatum, respiciens omnino Iesum, quem ipsa inveniebat in egentioribus fratribus Iesum infirmum in infirmis. Ea igitur spiritualibus suis filiis reliquit hereditatem itemque missionem prorsus pretiosam et ad nostram aetatem pertinentem: etenim illas semper hortabatur ut pauperibus infirmis et morientibus inservirent « corde ad Iesu Christi exemplum conformato ac plane flagranti eius caritate » pro certo habentes « se inservire Deo homini facto, morienti in horto atque extremum spiritum effudenti in cruce. Ipsum esse Christum cui eaedem ministrent ».

Venerabilis Serva Dei orta est Lucae die xvn mensis Ianuarii anno MDCCXXXIX ex patre Petro, Helvético militi, et matre Ioanna Granucci: postridie baptizata est. Cum octavum aetatis ageret annum sacro Chrismate est Imita atque triennio transacto, Paschatis die, ad Eucharisticam mensam accessit.

Anno MDCCCXI nupsit Salvatori Barbantini, qui eodem anno obiit: ex eorum matrimonio natus est filius, qui adhuc puer decessit. Post mortem eo-

niugis, cum eius vita funditus esset mutata, votum perpetuae castitatis emisit habens Iesum Christum «suum bonum... suum unicum solumque amorem », quem ardenter quaesivit, amavit cuique servivit in infirmis suae civitatis. Inde orta est fidelis eius sequela Christi in paenitentia, in mortificatione, in vigili et intima oratione, in constanti pervestigatione Dei voluntatis inque fidenti deditione Providentiae Divinae. Insuper vestigia secuta Sancti Camilli de Lellis in via humani doloris, suam misericordiam et bonitatem in universam effudit Ecclesiam, quam affectu filiae iugiter dilexit cuique est famulata zelu apostolico in membris dolentibus ob paupertatem, derelictionem, infirmitatem et mortem.

Quamobrem Serva Dei iniit Piam Unionem Caritatis — efformatam mulieribus laicis quae ferebant opem infirmis derelictis —, excitavit quoque tum monasterium Visitationis sanctae Mariae in urbe Luca tum sedem puellis praesertim dilapsis et periclitantibus educandis; praeterea promovit catecheticam institutionem et actionem catholicam in paroeciis nec non Piam Operam a Sancta Dorothea, a presbytero Luca Passi conditam. Die XXIII mensis Ianuarii anno MDCCCXXIX, cum nonnullas iuvenes suasque simul primas filias, videlicet Sorores Oblatas Infirmorum Curatrices, apud se congregasset, perrexit opera caritatis morientibus egentioribus assistens. Anno quidem MDCCCXLI Archiepiscopus Lucensis, Dominicus Stefanelli, Regulas ab ipsa Maria Dominica scriptas, probavit, novam recognoscens communitatem tamquam Institutum religiosum dioecesanum. Die autem xxin mensis Martii anno MDCCCLII Summus Pontifex Pius IX, Decessor Noster fel. rec, « Decretum Laudis » edidit quo religiosis mulieribus conferebatur definitivus titulus: « Institutum Sororum Infirmis Ministrantium ».

Die denique xxn mensis Maii anno MDCCCLXVIII Serva Dei, dives meritis, Lucae piissime obdormivit in Domino ab omnibus statim sancta habita.

Eius Beatificationis et Canonizationis Causa incohata est anno MCMXXVII, atque iis expletis iure statutis, die xxvi mensis Martii anno MCMXCIV coram Nobis decretum prodiit super virtutibus heroicis. Interea apud Lucensem Curiam peractus est canonicus processus super quadam sanatione anno MCMLix habita, quae mira dicebatur, eiusdem Servae Dei intercessioni adscripta. Eventu feliciter pervestigato a medicis ac theologis Congregationis de Causis Sanctorum, die xv mensis Decembris anno MCMXCIV evulgatum est Decretum super miro Nobis adstantibus. Quapropter statuimus ut Beatificationis ritus Romae celebraretur die VII mensis Maii insequenti anno.

Hodie igitur in foro ad Patriarchalem Vaticanam Basilicam Sancti Petri spectante, inter Missarum sollemnia hanc protulimus formulam:

Nos, vota Fratrum Nostrorum Ioannis Cardinalis Canestri, Archiepiscopi emeriti Ianuensis et Administratoris Apostolici eiusdem metropolitanae Sedis, Iosephi Vincentii Henriquez Andueza, Episcopi Maracayensis, Francisci Iosephi Mariae Wiertz, Episcopi Ruremundensis, Brunonis Tommasi, Archiepiscopi Lucensis, et Ioannis Cardinalis Saldarmi, Archiepiscopi Taurinensis, necnon plurimorum aliorum Fratrum in episcopatu multorumque Christifidelium explentes, de Congregationis de Causis Sanctorum consulto, Auctoritate Nostra Apostolica facultatem facimus ut Venerabiles Servi Dei Augustinus Roscelli, Maria a Sancto Ioseph Alvarado Cardozo, Maria Helena Stollenwerk, Maria Dominica Brun Barbantini et losephina Gabriela Bonino Beatorum nomine in posterum appellentur eorumque festum: Augustini Roscelli die septima Maii; Mariae a Sancto Ioseph Alvarado Cardozo die secunda Aprilis; Mariae Helenae Stollenwerk die vicesima octava Novembris; Mariae Dominicae Brun Barbantini die vicesima secunda Maii; et Iosephinae Gabrielae Bonino die octava Februarii in locis et modis iure statutis quotannis celebrari possit. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti ».

Quae vero per has Litteras decrevimus nunc et in posterum rata esse volumus, contrariis quibuslibet rebus minime obstantibus.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die **VII** mensis Maii, anno MCMXCV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

SB ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco 83 Sigilli
In Secret. Status tab., n. 375.232

VII

Venerabili Servo Dei Augustino Roscelli Beatorum honores decernuntur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Divinum praeceptum: « Estote perfecti, sicut et Pater vester caelestis perfectus est» observare adstringuntur praesertim sacerdotes « quippe qui Deo in Ordinis receptione novo modo consecrati, Christi aeterni Sacerdotis viva instrumenta efficiantur » (CONC. OECUM. VAT. II Decr. ***Presbyterorum Ordinis,*** 12). Quod ad hoc pertinet praeceptum

peculiariter sedulum se ostendit dominus Augustinus Roscelli, qui sacerdotis ac fundatoris sancti expressit exemplar.

Ortus in vico Bargone di Casarza Ligure denominato (in provincia Genuensi sito) die xxvn mensis Iulii anno MDCCCXVIII eodemque die baptizatus, propter praecocem intellegentiam atque indolis mollitudinem est a pauperibus parentibus parocho commendatus, ut eum doctrinae elementa doceret. Mense Maio anno MDCCCXXXV in missione animata ab archipresbytero Clavarensi Antonio Maria Gianelli, Augustinus fortiter animadvertit se ad sacerdotium vocari Genuamque se contulit ut studia iniret. Oculis in proposito defixis, motibus politicis eius aetatis minime illectus, die xix mensis Septembris anno MDCCCXXXXVI est sacerdos ordinatus a Cardinali Placido Maria Tadini. In multiplicibus ministerii sui negotiis semper moribus modestis eminuit, animae propriis quae constanter in divina praesentia manebat. Dominus Augustinus primum frequenti pago S. Martino d'Albaro est destinatus, ubi in spiritu Christi Pastoris inque omnium sacramentorum exsecutione, humile suum incepit servitium in opere sanctificationis sedulo cum studio, caritate et exemplo Corporis Christi incremento se dedens. A primis temporibus apostolatus et deinde annis securis Augustinus Roscelli navus fuit potissimum tamquam confessarius, cooperator Operis quod ab « Artigianelli » appellabatur, consolationis et misericordiae Domini diffusor inter inclusos in carcere Sancti Andreae, cappellanus brephotrophii provincialis. Postea ex intentione tam multas adiuvandi puellas cura morali indigentes, non paucis acceptis confirmationibus, in primis a Summo Pontifice Pio IX, die XV mensis Octobris anno MDCCCLXXVI suum ad effectum adduxit optatum, veste religiosa tradita primis filiis suis, quas nominavit Sorores ab Immaculata Conceptione, iisdemque itinere sanctitatis indicato, Eius singulariter virtutibus signato, quae exemplar est vitae consecratae. Eius Opus, post initiales difficultates, solidatum est et dilatatum extra Genuenses atque Itálicos fines, ubi Sorores ab Immaculata Conceptione suum praestant institutorium ac adiutabile ministerium. Humilitas proprietas fuit eius religionis et precatio continua totius eius vitae nota significantissima et constantissima. Misere sancteque Genuae mortem obiit die VII mensis Maii anno MCMII.

Fama sanctitatis qua vivus claruit etiam post mortem duravit; quapropter Archiepiscopus Genuensis eius Causae beatificationis et canonizationis initium fecit anno MCMXXXI. Huius famae Ipsi fundamentum agnovimus die xi mensis Septembris anno MCMLXXX per promulgatum decretum super introductione Causae, quod secutum est decretum de heroicitate virtutum

die XXI mensis Decembris anno MCMLXXXIX. Interim Genuae, anno MCMLXXV mira est effecta sanatio precibus tributa domini Augustini Roscelli. De hoc casu anno MCMXCIII rite est peracta canonica inquisitio, post quam, solitis perfectis inspectionibus medicis atque theologicis, est coram Nobis promulgatum decretum super miro die xv mensis Decembris anno MCMXCIIII. Quam ob rem statuimus ut ritus sollemnis beatificationis fieret die **VII** mensis Maii subsequentis anni MCMXCV.

Hodie igitur, in foro quod est ante Vaticanam Sancti Petri Basilicam inter Missae sollemnia hanc ediximus formulam: Nos vota Fratrum nostrorum Ioannis Cardinalis Canestri, Archiepiscopi emeriti Ianuensis et Administratoris Apostolici eiusdem metropolitanae sedis, Iosephi Vincentii Henriquez Andueza, Episcopi Maracayensis, Francisci Iosephi Mariae Wiertz, Episcopi Ruremundensis, Brunonis Tommasi, Archiepiscopi Lucensis, et Ioannis Cardinalis Saldarini, Archiepiscopi Taurinensis, necnon plurimorum aliorum Fratrum in episcopatu multorumque Christifidelium explentes, de Congregationis de Causis Sanctorum consulto, auctoritate Nostra Apostolica facultatem facimus ut Venerabiles Servi Dei Augustinus Roscelli, Maria a Sancto Ioseph Alvarado Cardozo, Maria Helena Stollenwerk, Maria Dominica Brun Barbantini et Iosephina Gabriela Bonino Beatorum nomine in posterum appellentur eorumque festum: Augustini Roscelli die septima Maii; Mariae a Sancto Ioseph Alvarado Cardozo die secunda Aprilis; Mariae Helenae Stollenwerk die vicesima octava Novembris; Mariae Dominicae Brun Barbantini die vicesima secunda Maii; et Iosephinae Gabrielae Bonino die octava Februarii in locis et modis iure statutis quotannis celebrari possit. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti.

Quae vero hodie statuimus firma esse volumus in posterum ac rata rebus quibuslibet contrariis haudquaquam obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die septimo mensis Maii, anno MCMXCV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

© **ANGELUS** card. **SODANO**
Secretarius Status

Loco © Sigilli
In Secret. Status tab., n. 375.369

VIII

Beata Maria Virgo titulo «Nossa Senhora da Luz» invocata, Patrona apud Deum civitatis et archidioecesis Curitibensis confirmatur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Constat Christifideles civitatis et archidioecesis Curitibensis in Brasilia usque a xvu saeculo, quo eadem urbs Curitiba est condita, peculiari cultu prosequi Deiparam Virginem titulo «Nossa Senhora da Luz» invocatam, cuius in honorem dedicaverant cathedrale templum Basilicae Minoris gradu et dignitate insignitum. Qua re ductus Venerabilis Frater Petrus Antonius Marchetti Fedalto, Archiepiscopus Metropolita Curitibensis, communia excipiens vota, electionem beatae Mariae Virginis memorato titulo invocatae in Patronam apud Deum civitatis et archidioecesis suae rite probavit atque, litteris die xm mensis Iunii hoc anno datis, petivit ut huiusmodi electio et approbatio secundum Normas de Patronis constituendis et ad Normam Instructionis « de Calendariis particularibus atque Officiorum et Missarum Propriis recognoscendis », n. 30, ab hac Apostolica Sede confirmarentur. Nos vero cupientes tam sollertis Pastoris precibus obsecundare itemque dilectis Brasiliensibus filiis istius catholicae communitatis praecipuum benevolentiae Nostrae documentum praebere, cum constet has electionem et approbationem ad iuris praescriptum peractas esse, ratis plane habitis iis, quae Congregatio de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, tributis a Nobis facultatibus, hac in re egit, summa Apostolica potestate, harum Litterarum virtute perpetuumque in modum beatam Mariam Virginem titulo «Nossa Senhora da Luz» invocatam, Patronam apud Deum civitatis et archidioecesis Curitibensis confirmamus, omnibus factis iuribus ac liturgicis privilegiis secundum rubricas consequentibus. Denique volumus has Litteras religiose servari suosque effectus nunc et in posterum obtinere, contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die VIII mensis Augusti, anno MCMXCV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

68 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ffi Sigilli
In Secret. Status tab., n. 375.765

I X

Sancta Familia Iesu, Mariae et Ioseph principalis Patrona atque Sancti Petrus et Paulus secundarii Patroni Campensis Ecclesiae apud Deum confirmantur

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Usque colere catholica Ecclesia et caelites honorare consuevit, quippe qui tum sanctitatis exempla praebeant luculenter imitanda, tum hominibus ipsis, vitae cursum agentibus, beneficia opemque salutarem ferant. Sancta autem Familia summe id perficit, nostris praesertim temporibus, cum exemplis insignique vitae specie praestet. Principes Apostolorum quoque conspicuum obtinent locum idemque praeclara veluti sidera Christifidelibus exhibentur. Quapropter libenter postulatis obsecundare properamus Venerabilis Fratris Danielis Francisci Walsh, Episcopi Campensis, qui, communia optata excipiens fideliumque mentes significans, a Nobis postulavit ut Sancta Familia Iesu, Mariae et Ioseph principalis Patrona ac Sancti Petrus et Paulus secundarii Patroni confirmarentur, ad normam Instructionis « de Calendariis particularibus atque Officiorum et Missarum Propriis recognoscendis », n. 30. Nos vero ad iuris praescripta omnia acta esse pro comperto habentes scientesque hanc rem fidei et pietatis incrementum afferre, admotis precibus ex animo concedimus.

Itaque iis probatis quae statuit Congregatio de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, factis a Nobis olim facultatibus, placet Sanctam Familiam Iesu, Mariae et Ioseph principalem Patronam et Sanctos Petrum et Paulum secundarios esse haberique Patronos Campensis dioecesis, omnibus concessis iuribus et privilegiis, quae rubricae convenienter tribuunt, contrariis quibuslibet non officientibus rebus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die XV mensis Septembris, anno MCMXCV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

£8 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ffi Sigilli
In Secret. Status tab., n. 377.638

X

Beata Maria Virgo sub titulo « Nossa Senhora Mae da Santa Esperança » Patrona apud Deum dioecesis Sancti Aloisii de Montes Belos confirmatur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Beata Maria Virgo materna sua caritate omnes fratres Filii sui adhuc peregrinantes protegit eorumque fiduciam aetate praesertim angustiarum difficultatumque confirmat. Hac fide suffultus Venerabilis Frater Vasintonius Cruz, Episcopus Sancti Aloisii de Montes Belos, communia vota excipiens, Beatam Mariam Virginem Patronam apud Deum dioecesis suae elegit, atque petivit ut huiusmodi electio ab Apostolica Sede confirmaretur. Nos quidem enixis huius Venerabilis Fratris precibus libentissimo animo obsecundantes, comprobatis iis quae Congregatio de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, facultatibus a Nobis factis, hac in re egit, Apostolica Nostra potestate, harum Litterarum virtute perpetuumque in modum Beatam Mariam Virginem sub titulo « Nossa Senhora Mae da Santa Esperança» Patronam apud Deum dioecesis Sancti Aloisii de Montes Belos confirmamus, omnibus factis iuribus ac liturgicis concessionibus, quae Normis de Patronis constituendis nec non Instructione « de Calendariis particularibus atque Officiorum et Missarum Propriis recognoscendis », n. 30, indicantur. Volumus sane ut hae Litterae Nostrae religiose serventur suosque plenos effectus sive nunc sive in posterum consequantur. Contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xv mensis Septembris, anno MCMXCV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

EB ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ffi Sigilli
In Secret. Status tab., n. 377.639

XI

Imago Beatae Mariae Virginis sub titulo « Porta Misericordiae », quae in templo Transfigurationis Domini Iaroslaviae colitur, pretioso diademate redimitur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Dei Genetrix Maria « ea quidem est quae divinae misericordiae interius percipit mysterium » ***(Dives in misericordia,*** 9); hac sane significatione eam iure vocitamus Portam Misericordiae, quae toti generi humano aperit thesaurum divinae miserationis. Et merito a multis saeculis populus fidelis ad eam peregrinatur, humiliter implorans Virginis potentis intercessionem apud divinum Salvatorem.

Igitur, Excellentissimo Domino Ioanni Martyniak, Episcopo Premisliensi ritus Byzantini Ucraini, qui litteris die xxvm mensis Novembris superiore anno datis communia vota cleri et Christifidelium exprompsit, concedimus libentes ut pulchram valde multisque gratiis praeclaram imaginem Beatae Mariae Virginis sub titulo « Porta Misericordiae », quae in templo Transfigurationis Domini urbis Iaroslaviae pie colitur, Nostro nomine et auctoritate pretioso diademate redimire possit. Contrariis quibuslibet rebus minime obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xi mensis Octobris, Beatae Mariae Virginis Matris Ecclesiae recurrente memoria, anno MCMXCV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

£8 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ffi Sigilli
In Secret. Status tab., n. 377.341

NUNTIUS

Ob diem ad pacem fovendam missus.

1. At the end of 1994, the International Year of the Family, I wrote a Letter to the children of the whole world, asking them to pray that humanity would increasingly become God's family, living in harmony and peace. I have frequently expressed my heartfelt concern for children who are victims of armed conflicts and other kinds of violence, and I have not failed to call these serious situations to the attention of world public opinion.

At the beginning of this new year, my thoughts turn once again to children and to their legitimate hope for love and peace. I feel bound to mention in a particular way children who are suffering and those who often grow to adulthood without ever having experienced peace. Children's faces should always be happy and trusting, but at times they are full of sadness and fear:. how much have these children already seen and suffered in the course of their short lives!

Let us give children a future of peace! This is the confident appeal which I make to men and women of good will, and I invite everyone to help children to grow up in an environment of authentic peace. This is their right, and it is our duty.

2. I begin by thinking of the great crowds of children whom I have met during the years of my Pontificate, especially during my Apostolic Visits to every continent: joyful children who are full of happiness. My thoughts turn to them at the beginning of this new year. It is my hope that all children of the world will be able to begin 1996 in happiness and to enjoy a peaceful childhood, with the help of responsible adults.

I pray that everywhere a harmonious relationship between adults and children will promote a climate of peace and authentic well-being. Sadly, many of the world's children are innocent victims of war. In recent years millions of them have been wounded or killed: a veritable slaughter.

The special protection accorded to children by international law[1] has been widely disregarded, and the dramatic increase of regional and inter-ethnic con-

[1] **Cf. United Nations Convention of 20 November 1989 on the rights of the child, especially Article 38; the Fourth Geneva Convention of 12 August 1949 on the protection of civilian in Time of War, Article 24; Protocols I and II of 12 December 1977, etc.**

flicts has made it difficult to implement the protective measures called for by humanitarian regulations. Children have even become targets of snipers, their schools deliberately destroyed, and the hospitals where they are cared for bombed. In the face of such horrendous misdeeds, how can we fail to speak out with one voice in condemnation? The deliberate killing of a child is one of the most disturbing signs of the breakdown of all respect for human life.[2]

In addition to the children who have been killed, my thoughts also turn to those who have been maimed during or after these conflicts. I likewise think of young people who are systematically hunted down, raped or killed during so-called "ethnic cleansings".

3. Children are not only victims of the violence of wars; many are forced to take an active part in them. In some countries of the world it has come to the point where even very young boys and girls are compelled to serve in the army of the warring parties. Enticed by the promise of food and schooling, they are confined to remote camps, where they suffer hunger and abuse and are encouraged to kill even people from their own villages. Often they are sent ahead to clear minefields. Clearly, the life of children has little value for those who use them in this way!

The future of young people who have taken up arms is often compromised. After years of military service, some are simply discharged and sent home, where they often fail to fit into civilian life. Others, ashamed of having survived when their companions have not, frequently end up as criminals or drug addicts. Who knows what nightmares must continue to afflict them! Will their minds ever be free of the memories of violence and death?

The humanitarian and religious organizations which attempt to relieve these inhuman sufferings deserve heartfelt respect. Thanks are also owed to those generous individuals and families who welcome orphans with love, and do everything they can to heal their traumas and to help them to fit once more into the communities from which they came.

4. The memory of the millions of children who have been killed, and the sad faces of so many others who are suffering compel us to take every possible measure to safeguard or re-establish peace, and to bring conflicts and wars to an end.

[2] Cf. JOHN PAUL II, Encyclical Letter *Evangelium Vitae* (25 March 1995), 3: *AAS* 87 (1995), 404.

Before the Fourth World Conference on Women which took place in Beijing last September, I asked Catholic charitable and educational institutions to adopt a coordinated strategy which gives priority to issues concerning children and young women, especially those most in need.[3] Now I wish to renew that appeal, and to extend it in a special way to Catholic institutions and organizations which deal with children. I ask them to help girls who have suffered as a result of war and violence, to teach boys to acknowledge and respect the dignity of women, and to help all children to rediscover the tenderness of the love of God who took flesh, and who by dying left the world the gift of his peace (cf. ***Jn*** 14:27).

I will continue to point out that all, from the most prominent international organizations to local associations, from Heads of State to ordinary citizens, in everyday actions and at the most significant moments of life, are called upon to make a contribution to peace and to give no support to war.

5. Millions of children suffer from other kinds of violence present both in poverty-stricken and in developed societies. These kinds of violence are often less obvious, but they are no less terrible.

The International Summit for Social Development which took place this year in Copenhagen stressed the connection between poverty and violence,[4] and on that occasion States committed themselves to a greater battle against poverty through initiatives at the national level, beginning in 1996.[5] Similar suggestions were made by the earlier World Summit for Children, held in New York in 1990. Poverty is indeed the cause of inhuman living and working conditions. In some countries children are forced to work at a tender age and are often badly treated, harshly punished, and paid absurdly low wages. Because they have no way of asserting their rights, they are the easiest to blackmail and exploit.

In other circumstances children are bought and sold,[6] so that they can be used for begging or, even worse, forced into prostitution, as in the case of so-called "sex tourism". This utterly despicable trade degrades not only those who take part in it but also those who in any way promote it. Some do not hesitate to enlist children in criminal activities, especially the selling of narcotics, thus exposing them to the risk of personal involvement in drug use.

[3] Cf. Message to the Delegation of the Holy See at the Fourth World Conference on Women (29 August 1995): *L'Osservatore Romano,* 30 August 1995, 1.

[4] Cf. Copenhagen Declaration, No. 16.

[5] Cf. Programme of Action, Chapter II.

[6] Cf. Programme of Action, No. 39 (e).

Many children end up with the street as their only home. Having run away, or having been abandoned by their families, or never having known a family environment, these young people live by their wits and in a state of total neglect, and they are considered by many as refuse to be eliminated.

6. Sadly, violence towards children is found even in wealthy and affluent families. Such cases are infrequent, but it is important not to overlook them. Sometimes children are taken advantage of and suffer abuse within the home itself, at the hands of people whom they should be able to trust, to the detriment of their development.

Many children are also compelled to endure the trauma caused by fighting between their parents, or by the actual breakup of the family. Concern for the children's welfare does not prevent solutions which are often dictated by the selfishness and hypocrisy of adults. Behind an appearance of normality and peacefulness, masked even further by an abundance of material possessions, children are at times forced to grow up in dismal loneliness, without firm and loving guidance and a suitable moral formation. Left to themselves, such children usually find their main contact with reality in television programmes which often present unreal and immoral situations which they are still too young to assess properly.

It is no wonder if this kind of widespread and pernicious violence also has its effect on their young hearts, changing their natural enthusiasm into disillusionment or cynicism, and their instinctive goodness into indifference or selfishness. When young people chase after false ideals, they can experience bitterness and humiliation, hostility and hatred, absorbing the discontent and emptiness all around them. Everyone is well aware of how childhood experiences can have profound and sometimes irreparable consequences on an individual's whole life.

It can hardly be hoped that children will one day be able to build a better world, unless there is a specific commitment to their education for peace. Children need to "learn peace": it is their right, and one which cannot be disregarded.

7.1 have sought to emphasize strongly the often tragic conditions in which many children are living today. I consider this my duty: they will be the adults of the Third Millennium. But I have no intention of yielding to pessimism or ignoring the signs of hope. How can I fail to mention, for example, the many families in every part of the world in which children grow up in an atmosphere of peace? And how can we not note the efforts being made by so

many individuals and organizations to enable children in difficulty to grow up in peace and happiness? Public and private associations, individual families and particular communities have taken initiatives the only purpose of which is to help children who have suffered some traumatic event to return to a normal life. In particular, educational programmes have been developed for encouraging children and young people to use fully their personal talents, in order to become true peacemakers.

There is also a growing awareness in the international community which, in recent years, despite difficulties and hesitation, has made efforts to deal decisively and systematically with problems connected with childhood.

The results achieved thus far encourage us to continue these praiseworthy endeavours. If children are properly helped and loved, they themselves can become peacemakers, builders of a world of fraternity and solidarity. With their enthusiasm and youthful idealism, young people can become "witnesses" and "teachers" of hope and peace to adults. Lest these possibilities be lost, children should be offered, in a way adapted to their individual needs, every opportunity for a balanced personal growth.

A peaceful childhood will enable boys and girls to face the future with confidence. Let no one stifle their joyful enthusiasm and hope!

8. Little children very soon learn about life. They watch and imitate the behaviour of adults. They rapidly learn love and respect for others, but they also quickly absorb the poison of violence and hatred. Family experiences strongly condition the attitudes which children will assume as adults. Consequently, if the family is the place where children first encounter the world, the family must be for children the first school of peace.

Parents have an extraordinary opportunity to help their sons and daughters to become aware of this great treasure: the witness of their mutual love. It is by loving each other that they enable the child, from the very first moment of its existence, to grow up in peaceful surroundings, imbued with the positive values which make up the family's true heritage: mutual respect and acceptance, listening, sharing, generosity, forgiveness. Thanks to the sense of working together which these values foster, they provide a true education for peace and make the child, from its earliest years, an active builder of peace.

Children share with their parents and brothers and sisters the experience of life and hope. They see how life's inevitable trials are met with humility and courage, and they grow up in an atmosphere of esteem for others and respect for opinions different from their own.

It is above all in the home that, before ever a word is spoken, children should experience God's love in the love which surrounds them. In the family they learn that God wants peace and mutual understanding among all human beings, who are called to be one great family.

9. Besides the basic education provided by the family, children have a right to a specific training for peace at school and in other educational settings. These institutions have a duty to lead children gradually to understand the nature and demands of peace within their world and culture. Children need to learn the history of peace and not simply the history of victory and defeat in war.

Let us show them examples of peace and not just examples of violence! Fortunately many positive examples of this can be found in every culture and period of history. Suitable new educational opportunities must be created, especially in those situations where cultural and moral poverty has been most oppressive. Everything possible should be done to help children to become messengers of peace.

Children are not a burden on society; they are not a means of profit or people without rights. Children are precious members of the human family, for they embody its hopes, its expectations and its potential.

10. Peace is a gift of God; but men and women must first accept this gift in order to build a peaceful world. People can do this only if they have a childlike simplicity of heart. This is one of the most profound and paradoxical aspects of the Christian message: to become child-like is more than just a moral requirement but a dimension of the mystery of the Incarnation itself.

The Son of God did not come in power and glory, as he will at the end of the world, but as a child, needy and poor. Fully sharing our human condition in all things but sin (cf. ***Heb*** 4:15), he also took on the frailty and hope for the future which are part of being a child. After that decisive moment for the history of humanity, to despise childhood means to despise the One who showed the greatness of his love by humbling himself and forsaking all glory in order to redeem mankind.

Jesus identified with the little ones. When the Apostles were arguing about who was the greatest, he "took a child and put him by his side, and said to them, 'Whoever receives this child in my name, receives me; and whoever receives me receives him who sent me' " ***(Lk*** 9:47-48). The Lord also forcefully warned us against giving scandal to children: "Whoever causes one of these

little ones who believe in me to sin, it would be better for him to have a great millstone fastened round his neck and to be drowned in the depth of the sea" ***(Mt*** 18:6).

Jesus asked the disciples to become "children" again. When they tried to turn away the little ones who were pressing in upon him, he said indignantly: "Let the children come to me, do not hinder them; for to such belongs the Kingdom of God. Truly, I say to you, whoever does not receive the Kingdom of God like a child shall not enter it" ***(Mk*** 10:14-15). Jesus thus turned around our way of thinking. Adults need to learn from children the ways of God: seeing children's capacity for complete trust, adults can learn to cry out with true confidence, "Abba, Father!".

11. To become like a little child — with complete trust in the Father and with the meekness taught by the Gospel — is not only an ethical imperative; it is a reason for hope. Even where the difficulties are so great as to lead to discouragement and the power of evil so overwhelming as to dishearten, those who can rediscover the simplicity of a child can begin to hope anew. This is possible above all for those who know they can trust in a God who desires harmony among all people in the peaceful communion of his Kingdom. It is also possible for those who, though not sharing the gift of faith, believe in the values of forgiveness and solidarity and see in them — not without the hidden action of the Spirit — the possibility of renewing the face of the earth.

It is therefore to men and women of good will that I address this confident appeal. Let us all unite to fight every kind of violence and to conquer war! Let us create the conditions which will ensure that children caii receive as the legacy of our generation a more united and fraternal world!

Let us give children a future of peace!

From the Vatican, 8 December 1995.

IOANNES PAULUS PP. II

ACTA CONGREGATIONUM

CONGREGATIO DE CAUSIS SANCTORUM

CREMONEN.

Beatificationis et canonizationis Servi Dei Henrici Rebuschini, sacerdotis professi Ordinis Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis (1860-1938)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

«Assiduitas doloribus physicis et spiritalibus aegrotorum praebita id spectat, ut Domini Iesu inexhausta© misericordiae et patientiae atque bonitatis sit continuatio, qui ad omnes se dimisit generis humani miserias peccato sauciati et per corporum dolentium curam pacem animis dedit atque salutem. Vestra idcirco in valetudinariis praesentia, apud pauperes et indigentes, constans sit caritatis Christi radiatio, explicata defensio urbanitatis, gratificationis, heroicae virtutis, si oportet, eorum, qui exemplum Domini Iesu duxerunt unicam vitae suae causam, mensuram generositatis sine mensura, secretum impetus incitamentum sola morte decessuri» ***(Insegnamenti di Paolo VI,*** vol. III, Tip. Pol. Vaticana, 1965, pp. 289-290).

Verba, quibus Summus Pontifex Paulus VI est Clericos Regulares Ministrantes Infirmis allocutus, propositorum et apostolatus Servi Dei Henrici Rebuschini compendium esse videntur, qui Christi exemplum et doctrinam est fideliter secutus suamque impendit vitam aegrotorum atque peccatorum servitio, quibus, cum humilitate et caritate, bona Redemptionis largiter distribuit et misericordiae divinae evangelicaeque necessitudinis dulcedinem experiendam obtulit.

Dignus hic Sancti Camilli de Lellis assecla natus est in oppido Gravedona die 28 mensis Aprilis anno 1860, intra Comensis dioecesis fines, a familia opulenta solidisque principiis moralibus et religiosis exornata. Parentes, Dominicus Rebuschini et Sophia Polti, eum optima instruxerunt educatione, quam puer obsequenter combibit et utiliter eamque ob rem in lumine fidei semper ambulavit, apertam ostendens propensionem ad deprecationem, ad solitudinem, ad familiaritatem cum Domino et ad continentiam. Lycei studiis

confectis est etiam computatoris diploma adeptus patris appetitioni obsecundans, qui eum habilem esse cupiebat mercatorem, cum filius mallet omnino Deo eiusque regno se consecrare, bonis illectus maioribus. Hoc numquam dimisit desiderium, nec in militia, nec tempore quo apud sericorum officinam minister fuit in viculo Cremia ac deinde apud Adniinistrationem valetudinarii civilis Comensis, ubi sollicitudine eminuit de aegrotis.

Patris dissensione superata et consensu obtento episcopi dioecesani, anno 1884 seminarium Langobardum Romae ingressus est coepitque Pontificiam Studiorum Universitatem Gregorianam frequentare, sed anno 1886 fuit ei ad familiam redeundum propter valetudinis causam. Melius cognita Dei voluntate, subsequenti anno postulavit et obtinuit ut in Ordinem Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis reciperetur. Cum Veronae erat novitius est sacerdos ordinatus a Iosepho Sarto, Episcopo Mantuano, idibus Aprilibus anno 1889; insequentis mensis Decembris die 8 vota suscepit simplicia et biennio post vota sollemnia. Superiores, qui eum ob virtutes magni faciebant, statim ei vicarii magistri novitiorum ac theologiae praeceptoris munera crediderunt in scholasticorum sede. Non multo post nominatus est valetudinarii militaris ac valetudinarii civilis Veronensis cappellanus, ubi ardore effulsit, caritate et humanitate qua aegrotis assidebat, in quibus Christum videbat crucifixum; eos visitabat, consolabatur atque bonitate mollitudineque et praesertim fidei ac spei verbis sacramentoque paenitentiae ad Deum adducebat. Pro eorum conversione preces offerebat et in casibus difficilibus ásperas paenitentias obire non dubitavit. Ab anno 1899 Cremonae mansit, muneribus fungens cappellani Filiarum Sancti Camilli, oeconomi domus suae religiosae et nosocomii decemque annos fuit etiam communitatis suae superior, quam potius exemplo sanctitatis suae rexit quam auctoritatis exercitio. Eodem tempore solito cum fervore in curam incubuit spiritualem infirmorum inque confessionum ministerium. Quamvis verecundus esset, in verbis parcus et peculiariter timidus, munia sacerdotalia et communia cum dignitate, diligentia et perseverantia est exsecutus atque, corde in aeternitate et in Deo defixo, constanter est in Christo sequendo progressus et in via perfectionis, Ordinem suum necnon Cremonensem civitatem salutariter movens. Verus homo Dei, semper in lumine fidei vixit, spei et caritatis. Firmiter revelationi assensus est atque Ecclesiae magisterio, artam coluit coniunctionem cum Deo per piam divinorum mysteriorum celebrationem et liturgiae horarum, deprecationem, meditationem aeternarum veritatum. Multum insumebat tempus in Eucharistiae adoratione, singularemque excoluit in Sanctissimam Trinitatem, in Christi Passionem et in Virginem Mariam pie-

tatem. Amoris Dei plenus, omni tempore eius voluntati eiusque legibus oboedivit atque humiliter pro eius gloria et regno laboravit, evangelium testificans et animis serviens cum suavitate, alacritate et prudentia. Caritatem Christi in fratres sodales, in aegrotos, in peccatores effudit in eosque, quibus per diem obviam se dabat. Misericors fuit in omnes, in illos quoque, qui eius fiducia atque bonitate sunt abusi. Erga suam religiosam consecrationem fidelis, diligenter vota et Regulam servavit, abnegavit se ipsum, sensus coercuit, affectiones continuit, ab inanibus mundi rebus fuit alienus, omne peccati et vitii genus effugit, in difficultatibus fortis fuit et patiens. Egregie iustitiam explicavit erga Deum et proximum munereque oeconomi est functus cum probitate, integritate et accuratione, nitens quam optime utilis esse fratribus sodalibus et aegrotis in eorum nosocomio iacentibus. Saepius in vitae cursu magnorum ulteriorum dolorum crucem tulit, quibus tamen non est impeditus, quominus in viis Dei progrederetur et exemplari modo officia sacerdotalia sustineret. Peripneumonia correptus, praemium aeternum, quod semper exoptaverat, die 10 mensis Aprilis est consecutus anno 1938.

Sanctitatis fama, qua in vita claruit, confirmata est et aucta post eius mortem; quapropter Episcopus Cremonensis Causae beatificationis et canonizationis initium fecit per celebratum processum ordinarium informativum (annis 1947-1958), cui additus est processus rogatorialis Comensis (anno 1948). Anno 1980 promulgatum est decretum super Causae introductione et annis 1981-1983, apud eandem Curiam Cremonensem, est processus apostolicus exstructus. Horum processuum auctoritas est a Congregatione de Causis Sanctorum probata decreto pridie idus Iunias anno 1987 promulgato. Positione perfecta, disceptatum est, an Servus Dei heroum more virtutes observavisset. Postridie idus Februarias anno 1995 prospero cum exitu Congressus Peculiaris Consultorum Theologorum est actus. Patres Cardinales deinde atque Episcopi, in Sessionem Ordinariam congregati, Causae Ponente Excellentissimo domino Andrea Maria Erba, Episcopo Veliterno, agnoverunt Dei Servum Henricum Rebuschini heroum in modum virtutes théologales, cardinales iisque adnexas coluisse.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, mandavit ut super heroicis Servi Dei virtutibus decretum conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis ad Se hodierno die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Ponente meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandos, eisque astantibus, Beatissimus Pater sollemniter

declaravit: ***Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Temperantia et Fortitudine, eisque adnexis, in gradu heroico, Servi Dei Henrici Rebuschini, Sacerdotis professi Ordinis Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis, in casu et ad effectum de quo agitur.***

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referri mandavit.

Datum Romae, die 11 mensis Iulii A. D. 1995.

£8 **ALBERTUS BOVONE**
archiep. tit. Caesarien. in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. ©S.

83 Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

DETROITEN.

Beatificationis et canonizationis Servi Dei Francisci Solani Casey, sacerdotis professi Ordinis Fratrum Minorum Capuccinorum (1870-1957)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

« Filius hominis non venit ministrari sed ministrare et dare animam suam redemptionem pro multis» ***(Mt*** 20, 28).

Divini Magistri Verba et exemplum perfecte Francisci Solani Casey vitae consilium comprehendunt, qui suam egit terrenam exsistentiam in humilitate inque fratrum servitio, secundum Sancti Francisci Asisinatis doctrinam.

Servus Dei in Foederatarum Civitatum Americae Septentrionalis urbe Prescott (in Visconsinia posita) ortus est die 25 mensis Novembris anno 1870 ab agricolarum familia, oriunda ex Hibernia, sedecim filiorum sextus. Ambo parentes christianae legis studiosi erant atque religiosi filiosque suos solida instruxerunt educatione religiosa; ex iis tres facti sunt sacerdotes.

Ludo peracto, iuvenis Bernardus aliquot annos in varias incubuit operas, nempe operarii rustici, lignicidae, machinatoris, elettrotechnici, carceris custodis, hamaxostichi urbani gubematoris.

Viginti duorum annorum ingressus est Seminarium dioecesanum Sancti Francisci Salesii Milvaukiae. Propter non iuvenem aetatem et imparem

formationem ingentes in studiis obiit difficultates. Quinque post annis exitus scholastici tam exigui erant ut Superiores ei suaserint proposito sacerdotii desistere et in Institutum intrare vitae consecratae.

Cum docilitate et fiducia eorum consilium accepit et, post sacrum novendiale in honorem Mariae Virginis Immaculatae, statuit Capuccinorum sagulum Detroiti induere, quo die 24 mensis Decembris pervenit anno 1896.

Vestitio religiosa facta est postridie idus Ianuarias anno 1897. Per novitiatum coepit libellum conscribere, in quam annotationes referebat varias, testimonia hagiographia, preces et proposita.

Novitiatu ad finem adducto, die 21 mensis Iulii anno 1898 professionem religiosam fecit et statim studia theologica recoluit ad sacerdotium spectans in Seminario Sancti Francisci Milvaukiensi. Linguae adhibitae, Germanica nimirum et Latina, certe non ei facilem reddiderunt disciplinarum sacrarum cognitionem. Tametsi exitus mediocres fuerunt, tandem Superiores eum sacerdotio dignum habuerunt. Maximi ponderis hac in re iudicium fuit studiorum Praesidis: « Fratrem Franciscum Solanum ordinabimus et tamquam presbyter is populo erit sicut parochus Ars ».

Ordinatus est die 24 mensis Iulii anno 1904, tamquam presbyter simplex, videlicet cum condicione ne propalam confessiones audiret peccatorum neque praedicaret; quam Pater Franciscus Solanus cum spiritu fidei magnaeque humilitatis probavit.

Severae hae exceptiones non eum impediverunt quominus apostolatum sacerdotalem admodum varium ac fecundum explicaret, etiam per humilia munia. Ita post ordinationem sacerdotalem incipit eventus singularis, magnus et longus, Patris Francisci Solani « sacrarii » et « ostiarii », omnino ministerio dediti pauperiorum et egentiorum, qui ostia pulsabant diversorum conventuum quibus est assignatus in urbibus: Yonkers (annis 1904-1918), Manhattano (annis 1918-1924), Detroito (annis 1924-1945), Bruclino (annis 1945-1946), Huntintonia (annis 1946-1956) et demum iterum Detroito (annis 1956-1957).

Inde a primo ministerio in paroecia Sacri Cordis in urbe Yonkers confestim virtutum suarum specimen dedit non communium: fidei, pietatis, bonitatis, caritatis, humilitatis, simplicitatis, et sine mora permanavit eius singularium charismatum fama, nempe donorum prophetiae et sanationum. Notae praecipuae sanctitatis et magnitudinis virtutum, uti in longa vita Servi Dei patent, sunt: fides inconcussa in Deum, nutrita vita constanter acta coram Deo; peculiaris bonitas, non solum naturalis, verum et supera ac sublimis, communione nisa cum Deo Creatore et Redemptore; generositas mira; facilitas absoluta erga om-

nes sine discrimine religionis, condicionis socialis et oeconomicae, nationis vel pellis coloris; amor tenemmus in Virginem Mariam, Dei Opus praestantissimum; maxima humilitas, qua semper Deo gloriam dedit seque semper conversione indigentem putavit; spiritus apostolicus sine intermissione ut omnes ad meliorem vitam spiritalem adduceret et fervida cura agitationis missionalis; spiritus oecumenicus cum respectu personae humanae et cuiusvis conscientiae; singularis et constans in actibus ordinariis sedulitas cum incredibihs patientiae significatione; spiritus supernaturalis in accipiendis difficultatibus vitae cotidianae atque corporis dolorum; mirum exemplum vitae consecratae et paupertatis franciscanae; fidelitas erga Ecclesiam et oboedientia auctoritati ecclesiasticae et religiosae.

Secundum Servum Dei virtutes Fidei, Spei et Caritatis artam constituunt unitatem, quippe quae detegant «signa Sanctissimae Trinitatis in nostris animis immortalibus »; et propter divinam hanc praesentiam homo baptizatus in eis crescit et progressus facit. Non solum is ceteros hortabatur ad vivendum in virtutibus theologalibus, sed magnam in se ostendit congruentiam in earum insueta exercitatione.

Fidem habebat simplicem, sinceram, solidam, impensam, fidem illam immensam quae potest « montes transferre ». De fide crebro loquebatur nec, propter hoc donum, Deo gratias agere desistebat. Suam alebat fidem deprecatione fiduciae plena, filiali, assidua, qua adducebatur ad integras horas nocturnas in oratione degendas.

Vita eius spiritalis cardinem habebat sanctum Missae Sacrificium et Sanctissimum Sacramentum. Peculiari religione Sanctissimam Virginem Mariam colebat. A puero ad cotidianam recitationem Rosarii assueverat tantique hunc ducebat usum ut nocte expergisceretur si inconsulto illum praetermisisset.

Eius fides indicata est obsequio et oboedientia Ecclesiae, Summo Pontifici, Episcopis propriisque Superioribus. Fidem inculcabat in suis oratiunculis et in sermonibus cum hominibus. Studium fidei patefecit in propagatione Operis Seraphici Missarum. Semper propter finem supernaturalem agebat, exclusa omni terrenae mercedis cupidine omnique semper merito Deo tributo in acceptarum gratiarum casibus. Omnes ad fiduciam Dei magnam accendebat, animas assuefaciendo ad Dominum putandum Deum bonum, qui homines atque eventus dirigit ad bonum. Ab omnibus rebus alienus vixit, serenus, numquam quidquam lamentans.

Haud dubie sanctitatis eius caput fuit Dei amor et proximi. Amorem Dei in donum sui mutavit, scilicet ut esset pro aliis. Sua caritate movebatur non

solum ad omnes excipiendos, sed etiam ad manendum cum eis maxima cum patientia plus decem horas cotidie, eo uno consilio, ut eorum consuleret bono spiritali, physico et materiali, sua iustae quietis necessitate neglecta, epulis quoque omissis atque nocturna requie dimissa pro oratione et epistularum commercio.

Eius amor in proximum non ex eius indole felici proficiscebatur, ex eius simplicitate vel molhtudine, sed etiam, immo praesertim, ex vera caritate supernaturali, quandoquidem imaginem Dei in quolibet homine videbat. Hoc ex eo conicitur, quod semper paratus fuit et sedulus in accipienda quavis petitione nullam lassitudinem ostendens, nullum taedium, nullam impatientiam, nullum favorem pro alia persona, potius quam pro alia.

Etiam in exercitio virtutum cardinalium et adnexis Servus Dei diligentiam constantem, iucundam et non communem ostendit. Pater Franciscus Solanus sibi imperare valebat tum etiam, cum malis physicis afficiebatur et rebus adversis exterioribus. Semper iustus fuit in suis muneribus exsequendis erga Deum in deprecatione, in regulae observantia, in paenitentia.

Servi Dei fortitudo apparet ex eius voluntate vocationem sequendi etsi non defuerunt discendi difficultates, ex eius cura ad perfectionem vitae spiritalis contendendi, ex exsecutione munium ei concreditorum, ex tolerantia difficultatum quae ex officiis et personis proveniebant.

Quod ad temperantiam pertinet, moderatus erat in cibo inque requiete, ex solito ieiunium exercebat sine ostentatione, pauperem agebat vitam, sine aliquo commodo, iis contentus, quae necessaria erant. Sancta cum laetitia indignitates excipiebat.

Persuasum sibi habens unum esse exemplar veritatis aeternae, Iesum Christum, Pater Franciscus Solano perseveranter nisus est Christum imitari, potissimum oboedientia et paupertate, castitate atque humilitate, personas alliciens omnis aetatis et ordinis, impios et aliarum confessionum asseclas. Sine cunctatione humillimis muneribus est functus, quae ex consuetudine fratribus non clericis concreduntur, sacrarii et ostiarii. Suas excepit sacerdotis simplicis angustias, expers potestatis praedicandi et peccatorum confessiones audiendi. Unicum habuit pulpitum ostiarii cellam conventus suumque explicavit apostolatum solummodo bonis verbis, caritate fraterna, patientia atque oboedientia.

Die 28 mensis Iulii anno 1954 quinquagesimam celebravit ordinationis sacerdotalis anniversariam memoriam. Sed eius valetudo sensim languescebat ideoque, postquam pluries est in valetudinarium deductus, die 31 mensis Iulii anno 1957, octoginta septem annorum, sacramentis acceptis, verba pronuntians « Animam meam do Christo Iesu », a sorore morte est Vitae traditus.

Mortis eius notitia divulgata, viginta milia fere personarum, omnis ordinis et confessionis, reverentiam corpori eius praestiterunt, quod sepultum est in coemeterio Capuccinorum Detroitensem, deinde in ecclesiam eiusdem conventus translatum.

Fama sanctitatis durante, Archiepiscopus Detroitensis Causae beatificationis et canonizationis initium fecit per celebrationem Processus Cognitionalis (annis 1983-1984), cuius auctoritas et vis probata est a Congregatione de Causis Sanctorum decreto die 7 mensis Novembris anno 1986 promulgato. Confecta Positione super virtutibus, exitu cum secundo actus est Congressus Peculiaris Consultorum Theologorum die 7 mensis Aprilis anno 1995. Patres Cardinales deinde et Episcopi in Sessione Ordinaria diei 20 mensis Iunii subsequentis, Causae Ponente Eminentissimo Cardinali Villelmo Wakefield Baum, professi sunt Servum Dei Franciscum Solanum Casey virtutes théologales, cardinales iisque adnexas heroum in modum coluisse.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, mandavit ut super heroicis Servi Dei virtutibus decretum conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis ad Se hodierno die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Cardinali Ponente meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater sollemniter declaravit: ***Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Temperantia et Fortitudine, eisque adnexis, in gradu heroico, Servi Dei Francisci Solani Casey, Sacerdotis professi Ordinis Fratrum Minorum Capuccinorum, in casu et ad effectum de quo agitur.***

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referri mandavit.

Datum Romae, die 11 mensis Iulii A. D. 1995.

68 **ALBERTUS BOVONE**
archiep. tit. Caesarien. in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. 68 S.

68 Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

HISPALEN.

Canonizationis beati Ioannis Grande religiosi professi Ordinis Hospitalarii S. Ioannis a Deo (1546-1600)

DECRETUM SUPER MIRACULO

Beatus Ioannes Grande Carmonae ortus est in Hispalensi archidioecesi, pridie nonas Martias anno 1546. Industria mercatoria relicta, in eremum secessit ut in deprecationem incumberet inque paenitentiam. Deinde ***Jerez de la Frontera*** se contulit ut pauperibus, aegrotis et insanabüibus assiduitatem praeberet utque hoc assequeretur propositum valetudinarium aedificandum curavit. Cum suis sociis anno 1574 Ordinem Hospitalarium Sancti Ioannis de Deo est ingressus. Plurimam explicavit industriam catechesi tradendae, scortis redimendis operam dedit et, iussu archiepiscopi Hispalensis plura parva valetudinaria in tria nosocomia redegit, casibus adversis, improbationibus et doloribus obitis. Caritatis exercitium impensae coniunxit vitae interiori, maximae austeritati, paupertati ferventique pietati eucharisticae ac mariali. Pestilentia vexatis assidens, eundem contraxit morbum et die 3 mensis Iunii anno 1600 est vita defunctus.

Vivus et mortuus magna claruit fama sanctitatis atque miraculorum, quam ob rem mox inita est beatificationis et canonizationis Causa. Iis peractis, quae id temporis normae iuris statuebant, Summus Pontifex Pius IX eum Beatum renuntiavit idibus Novembribus per sollemnem ritum in Vaticana basilica celebratum anno 1853.

Nuper Causae Postulatio ad canonizationem obtinendam Ioannis Grande iudicio permisit Congregationis de Causis Sanctorum coniectam miram sanationem Cracoviae patratam et intercessioni tributam eiusdem Beati. Sanatio pertinet ad Sororem Mariam Reginam Hoeflich, Sororum Felicianarum Congregationis sodalem, Leopoli natam anno 1877; quae, a Nativitate Domini anni 1931 annum dolore laborare coepit dextri lateris, qui celeriter est perturbatus cum processu infiammatorio et puris praesentia. Otorhinolaryxigoiatrus, qui aegrotam visitavit, diagnosim edixit de aurium infiammatine media purulenta dextra cum mastoidis infiammatine. Etsi iteratae sunt variae therapiae, liquor purulentus gradatim est auctus, quapropter necessaria visa est sectio chirurgica mastoidis, quae tamen fieri non potuit, quia Soror cardiopathia erat affecta. Animadversa scientiae inefficacia, ipsa aegrota die 24 mensis Februarii

anno **1932** cum fiducia auxilium invocavit divinum per intercessionem beati Ioannis Grande et insequenti mane, e somno excitata sensit se omnino sanatam esse. Duobus post diebus medicus factam cognovit sanationem. Instrumentis collectis ad sanationem attinentibus, die **15** mensis Decembris anno **1994** apud Congregationem de Causis Sanctorum sessio acta est Consilii Medicorum, quod uno ore declaravit Sororem sanatam esse ratione celérrima, completa atque stabili et pro scientia inexplicabili ab « otomastoidis inflammatione purulenta acuta dextra in persona diabeta laborante ». Die **24** mensis Februarii anno **1995** actus est Consultorum Theologorum Congressus Peculiaris et die **4** mensis Iulii subsequentis Sessio Ordinaria Patrum Cardinalium atque Episcoporum, Causae Ponente Eminentissimo Cardinali Eduardo Gagnon. Et in utroque Coetu, sive Consultorum sive Carchnalium et Episcoporum, posito dubio num de miraculo constaret divinitus patrato, responsum est prolatum affirmativum.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens, mandavit ut decretum de praedicta mira sanatione conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis hodierna die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Cardinali Ponente, meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater declaravit: ***Constare de miraculo a Deo patrato, intercedente Beato Ioanne Grande, Religioso professo Ordinis Hospitalarii S. Ioannis a Deo, videlicet de celérrima, completa et stabili sanatione Sororis Mariae Reginae Hoeflich ab « otomastoidite purulenta acuta destra in soggetto diabetico ».***

Voluit autem Sanctitas Sua ut hoc decretum publici iuris fieret et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referretur.

Datum Romae, die **11** mensis Iulii **A.** D. **1995.**

83 ALBERTUS BOVONE
archiep. tit. Caesarien. in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. 83 S.

83 Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

MEDIOLANEN.

Beatificationis et canonizationis Ven. Servi Dei Alfredi Hdefonsi Schuster, O.S.B., archiepiscopi Mediolanensis, S.R.E. Cardinalis (1880-1954)

DECRETUM SUPER MIRACULO

Venerabilis Servus Dei Alfredus Ildefonsus Schuster Romae natus est die 18 mensis Ianuarii anno 1880. Puer Ordinem est ingressus Sancti Benedicti in Abbatia Sancti Pauli de Urbe, ubi monasticam fecit professionem et est sacerdos ordinatus. Anno 1918 est suae Abbatiae abbas ordinarius electus et anno 1929 concredita est ei sedes archiepiscopalis Mediolanensis atque dignitas cardinalicia collata. Pastorale suum munus magna cum caritate, ardore et spiritu sacrificii est functus, omnibus omnia factus. Ampla ac solida sanctitatis fama insignis, aeternitatem introivit die 30 mensis Augusti anno 1954.

Anno 1957 inita est beatificationis et canonizationis Causa apud Curiam Mediolanensem. Rebus peractis iure statutis, Summus Pontifex Ioannes Paulus II die 26 mensis Martii anno 1994 declaravit Servum Dei virtutes théologales, cardinales iisque adnexas heroum in modum coluisse.

Consequendae beatificationis ratione Causae Postulatio Congregationi de Causis Sanctorum miram coniectam sanationem iudicandam permisit, intercessioni tributam eiusdem Venerabilis et Mediolani patratam anno 1956. Sanatio pertinet ad Sororem Mariam Aemiliam Brusati, religiosam ursulanam, quae anno 1950 frontis doloribus laborare coepit cum photophobia, lacrimatine atque oculorum caligatine. Cum aegrotae condiciones gradatim aggravarentur, est pluries a medicis oculariis visitata, qui diagnosim fecerunt de amborum oculorum glaucomate. Medicorum therapia inefficax fuit; quapropter est sectio chirurgica suasa, fortiter tamen et continuo detrectante dolore. Scientiae medicae animadversa inanitate, monita quoque est ut sacram peregrinationem Lapurdum susciperet sanationis gratiam a Virgine Maria peritura, sed Soror Maria Aemilia respondit: «Mediolanum ibo et Cardinalis Schuster gratiam mihi concedet». Reapse mane diei 10 mensis Septembris anno 1956 in cathedralem aedem se contulit Mediolanensem ante sepulcrum Servi Dei precatum et, per eius intercessionem, sanationem imploratum. De ecclesia cathedrali egressa, paucas post horas improviso visum recuperavit et, tota dilapsa symptomatologia subiectiva, est perfecte sanata. Secutae medicorum inspectiones absentiam ostenderunt demutationum morbi praegressi propriarum, nec therapia locali opus fuit.

De sanatione, statim mira habita, annis 1962-1963 est processus canonicus instructus, cuius auctoritas est a Congregatione de Causis Sanctorum probata per decretum die 5 mensis Iulii anno 1985 promulgatum. Die 17 mensis Novembris anno 1994 Consilium Medicorum uno ore edixit Sororis Mariae Aemiliae sanationem a glaucomate amborum oculorum inveterato generis congestivi subitaneam fuisse, completam cum restitutione ad integrum, stabilem. Die 21 mensis Februarii anno 1995 Congressus Peculiaris Consultorum Theologorum est actus et subsequentis mensis Maii die 2 Patrum Cardinahum atque Episcoporum Sessio Ordinaria, Causae Ponente Eminentissimo Cardinali Vergilio Noè. Et in utroque Coetu, sive Consultorum sive Cardinahum et Episcoporum, posito dubio num de miraculo constaret divinitus patrato, responsum est prolatum affirmativum.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua, vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens, mandavit ut decretum de praedicta mira sanatione conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis hodierna die infrascripto Pro-Praefecto necnon Cardinali Causae Ponente, meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater declaravit: ***Constare de miraculo a Deo patrato, intercedente Ven. Servo Dei Alfredo Ildefonso Schuster, O.S.B., Archiepiscopo Mediolanensi et S.R.E. Cardinali, videlicet de subitanea, completa et mansura sanatione Sororis Aemiliae Brusati a « glaucoma bilaterale di tipo congestizio ».***

Voluit autem Sanctitas Sua ut hoc decretum publici iuris fieret et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referretur.

Datum Romae, die 11 mensis Iulii A. D. 1995.

£8 ALBERTUS BOVONE
archiep. tit. Caesarien. in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. ©S.

6B Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

CONGREGATIO PRO EPISCOPIS

PROVISIO ECCLESIARUM

Latis decretis a Congregatione pro Episcopis, Ioannes Paulus Pp. II, per Apostolicas sub plumbo Litteras, iis sequuntur Ecclesiis sacros Praesules praefecit, videlicet:

die 17 Iunii 1995. — Cathedrali Ecclesiae Kerriensi R. D. Villelmum Murphy, hactenus templi maximi eiusdem dioecesis administratorem.

die 23 Iunii. — Cathedrali Ecclesiae Salopiensi R. D. Brianum Michaelem Noble e clero dioecesis Lancastriensis, hactenus paroeciae Sancti Benedicti in oppido vulgo dicto Whitehaven parochum.

die 29 Iunii. — Cathedrali Ecclesiae Rapotensi R. D. Philippum Fidelem a Iesu Maria Boyce, Ordinis Fratrum Discalceatorum Beatae Virginis Mariae sodalem, hactenus Pontificiae Facultatis Theologiae « Teresianum » de Urbe Praesidis vicem gerentem.

die 27 Novembris. — Cathedrali Ecclesiae Butuanensi Exc.mum P. D. Ioannem a Deo Pueblos, hactenus Episcopum Kidapavanensem.

die 29 Novembris. — Cathedrali Ecclesiae Caicoënsi, R. D. Iacobum Vieira Rocha, Seminarii maioris Natalensis rectorem.

— Metropolitanae Ecclesiae Parahybensi Exc. mum P. D. Marcellum Pinto Carvalheira hactenus Episcopum Guarabirensem.

die 30 Novembris. — Titulari episcopali Ecclesiae Tabborensi R. D. Eugenium Lambertum Adrianum Rixen, e clero Leodiensi, quem deputavit Auxiliarem Episcopi Assisensis.

die 2 Decembris. — Metropolitanae Ecclesiae Huancayensi R.D. Iosephum Paulinum Ríos Reynoso, e clero archidioecesis Limanae, hactenus Administratorem Apostolicum « sede vacante » praefatae Ecclesiae metropolitanae.

— Titulari episcopali Ecclesiae Baparensi R. D. Raphaelem Conde Alfonzo, Vicarium generalem archidioecesis Caracensis atque Decanum Capituli Metropolitam, quem constituit Auxiliarem eiusdem archidioecesis.

— Cathedrali Ecclesiae Tequinensi Exc. mum P. D. Marium dei Valle Moronta Rodríguez, hactenus Episcopum titularem Novensem et Auxiliarem Caracensem.

die 5 Decembris. — Cathedrali Ecclesiae Youngstoniensi, Exc.mum P.D. Thomam J. Tobin, hactenus Episcopum titularem Novicensem et Auxiliarem dioecesis Pittsburgensis.

— Cathedrali Ecclesiae Sancti Petri in Florida, R.D. Robertum N. Lynch, e clero archidioecesis Miamiensis, paroeciae Sancti Marci in oppido vulgo Fort Lauderdale curionem.

die 6 Decembris. — Coadiutorem dioecesis Itabirensis - Fabricianensis, R.P. Laelium Lara, C. SS. R., hactenus Episcopum tit. uellensem in Mauretania et Auxiliarem dictae dioecesis.

— Archiepiscopum Coadiutorem Metropolitanae Ecclesiae Aracaiuensis, Exc. mum P. D. Iosephum Palmeira Lessa, hactenus Episcopum Propriensem.

— Cathedrali Ecclesiae Basileensi R. D. Conradum Koch, e clero eiusdem dioecesis, in Facultate Catholicae Theologiae in urbe vulgo Luzem professorem.

— Titulari episcopali Ecclesiae Castulonensi, R.D. Richardum Ruotolo, e clero dioecesis Andriensis presbyterum, quem constituit Episcopum auxiliarem archidioecesis Sipontinae-Vestanae.

die 7 Decembris. — Cathedrali Ecclesiae Ielgavensi, noviter erectae, R.D. Antonium Justs, e clero dioecesis Arlingtonensis, Seminarii maioris archidioecesis Rigensis rectorem.

— Cathedrali Ecclesiae Rezeknensi-Aglonensi, noviter erectae, Exc.mum P.D. Ioannem Bulis, hactenus Episcopum Liepaiensem.

— Cathedrali Ecclesiae Liepaiensi R.D. Arvaldis Andream Brumanis, e clero dioecesis Liepaiensis, Seminarii maioris archidioecesis Rigensis professorem.

die 9 Decembris. — Metropolitanae Ecclesiae Perusinae-Civitatis Plebis Exc. mum P. D. Iosephum Chiaretti, hactenus Episcopum Sancti Benedicti ad Truentum-Ripanum-Montis Alti.

— Cathedrali Ecclesiae Sanctissimi Salvatoris Bayamensis-Manzanillensis, noviter erectae, R.D. Dionysium García Ibáñez, hactenus in archidioecesi Sancti Iacobi in Cuba paroeciae Manzanillensis curionem.

— Titulari episcopali Ecclesiae Febianensi R.P. Antonium Mainek, Ordinis Fratrum Minorum sodalem, monasterii in urbe vulgo Vinohradiv superiorem

et Vicarium episcopalem catholicorum Hungarorum in Transcarpatia, quem deputavit Auxiliarem Administrationis Apostolicae Transcarpatiae Latinorum.

die 16 Decembris. — Cathedrali Ecclesiae Oxomensi-Sorianae R.D. Eranciscum Pérez González hactenus Seminarii maioris Matritensis spiritus directorem.

— Titulari episcopali Ecclesiae Curubitanae R.D. Valtherum Pérez Villamonte, e clero archidioecesis Sucrensis, Bolivianae Episcoporum Conferentiae Secretarium generalem adiunctum, quem Auxiliarem eiusdem archidioecesis constituit.

— Titulari Ecclesiae Cluentensi R.D. Claudium Mariam Celli, e clero dioecesis Ariminensis, quem constituit Administrationis Patrimonii Sedis Apostolicae a Secretis et archiepiscopali dignitate ornavit.

— Archiepiscopali Ecclesiae Spoletanae-Nursinae R.D. Richardum Fontana, e clero archidioecesis Pisanae, hactenus Consiliarium apud Nuntiaturam Apostolicam in Italia.

die 20 Decembris. — Metropolitanae Ecclesiae Tucumanensi Archiepiscopum Coadiutorem Exc.mum P.D. Carolum Iosephum Ñáñez, hactenus Episcopum titularem Letaeum et archidioecesis Cordubensis in Argentina Auxiliarem.

— Titulari episcopali Ecclesiae Novicensi R. D. Stanislaum Rylko, e clero archidioecesis Cracoviensis, quem constituit Pontificii Consilii pro Laicis a Secretis.

— Cathedrali Ecclesiae Ilheosensi, R. P. Maurum Montagnoli, Congregationis a Sanctissimis Stigmatibus D.N.I.C. Consiliarium generalem.

die 27 Decembris. — Cathedrali Ecclesiae Sanctissimae Conceptionis de Araguaia R. D. Petrum Iosephum Conti, e clero dioecesis Brixiensis, hactenus in dioecesi Brigantiensi de Para curionem Sacratissimi Cordis Iesu paroeciae in urbe « Paragominas ».

— Metropolitanae Ecclesiae Cascavellensi Exc.mum P. D. Lucium Ignatium Baumgaertner, hactenus Episcopum Toletanum in Brasilia.

COLLATIO DIGNITATIS ARCHIEPISCOPALIS

Decreto Congregationis pro Episcopis

die 2 Decembris 1995. — Exc. mo P, D. Paulo Iosepho Cordes, Episcopo titulari Naissitano, Pontificii Consilii « Cor Unum » Praesidi, dignitas archiepiscopalis collata est.

DIARIUM ROMANAE CURIAE

Il Santo Padre Giovanni Paolo II ha ricevuto in Udienza Ufficiale per la presentazione delle Lettere Credenziali:

Venerdì, 15 Dicembre 1995, S.E'. il Signor REYNIER FLAES, Ambasciatore dei Paesi Bassi presso la Santa Sede.

Lunedì, 18 Dicembre 1995, S.E. il Signor AUGUSTO ANTONIOLI VASQUEZ, Ambasciatore del Perù presso la Santa Sede.

Giovedì, 21 Dicembre 1995, S.E. il Signor JOSÉ MAURICIO RODRÍGUEZ WEVEZ, Ambasciatore del Guatemala presso la Santa Sede.

Il Santo Padre Giovanni Paolo II ha ricevuto in Udienza:

Lunedì, 4 Dicembre 1995, S.E. il Signor ADOLFAS SLEZEVICIUS, Primo Ministro della Repubblica di Lituania.

Giovedì, 7 Dicembre 1995, S.E. il Signor JELIU JELEV, Presidente della Repubblica di Bulgaria.

Mercoledì, 13 Dicembre 1995, S.É. la Signora MARITA ULVSKOG, Ministro per gli Affari Religiosi della Svezia.

Dal 26 novembre al 14 dicembre 1995 ha avuto luogo, alla presenza del Santo Padre, l'Assemblea speciale per il Libano del Sinodo dei Vescovi.

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Con Breve Apostolico il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

7 dicembre 1995. S.E. Mons. Giovanni Lajolo, Arcivescovo tit. di Cesariana, *Nunzio Apostolico nella Repubblica Federale di Germania.*

Con Biglietti della Segreteria di Stato il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

11 novembre 1995. Il dott. Alessandro Filippi, ***Capo Ufficio nell'Amministrazione del Patrimonio della Sede Apostolica.***

20 » » Il dott. Italo Santini, ***Consultore della Prefettura degli Affari Economici della Santa Sede « in aliud quinquennium ».***

» » » P. Marino Maccarelli, O.S.M., ***Sotto-Segretario del Pontificio Consiglio per l'Interpretazione dei Testi Legislativi.***

29 » » Don Giampaolo Montini e P. Donald Kos, O.F.M. Conv., ***Votanti del Supremo Tribunale della Segnatura Apostolica « ad quinquennium ».***

» » » Mons. Francesco Salerno, mons. Giuseppe Versaldi, p. Urbano Navarrete, S.I.; mons. Marian Rola, Don José Maria Pinero Carrion, p. Velasio De Paoli, CS., ***Votanti del Supremo Tribunale della Segnatura Apostolica « in aliud quinquennium ».***

30 » » Gli Em.mi Signori Cardinali Carlo Fumo e Jean P. Schotte; le LL.EE. i monsignori Bernard Agre, Arcivescovo di Abidjan; Lorenzo Antonetti, Arcivescovo tit. di Roselle; Antonio Magnoni, Arcivescovo tit. di Boseta; ***Membri della Congregazione per l'Evangelizzazione dei Popoli « ad quinquennium ».***

» » » L'Eni.mo Signor Cardinale Edmund Casimir Szoka, ***Membro della Congregazione per l'Evangelizzazione dei Popoli « in aliud quinquennium ».***

1 dicembre » S. E. nions. Jean-Louis Tauran, Arcivescovo tit. di Telepte, ***Segretario per i Rapporti con gli Stati « in aliud quinquennium ».***

2 » » S.E. mons. Paul Josef Cordes, Arcivescovo tit. di Naisso, ***Presidente del Pontificio Consiglio «Cor Unum», « ad quinquennium ».***

4 » » L'avv. Carlo tricerri, ***Promotore di Giustizia del Tribunale dello Stato della Città del Vaticano « ad annum tantum ».***

>> » » I monsignori Gianni Sonda, Michele Castoro, Medard Kayitakibga, ***Capi Ufficio nella Congregazione per i Vescovi.***

11 » » P. Ciro Benedettini, C.P., ***Vice-Direttore della Sala Stampa della Santa Sede.***

» » » Le LL.EE. i monsignori Jean-Louis Tauran e Francisco Javier Errázuriz Ossa, ***Membri della Pontificia Commissione per l'America Latina « in aliud quinquennium ».***

11	dicembre	1995.	S.E. mons. Tarcisio Bertone, Arciv. em. di Vercelli, Segretario della Congregazione per la Dottrina della Fede, ***Consultore della Congregazione per il Clero.***
»	»	»	I monsignori François Fleischmann ed Ettore De Marinis, ***Capi Ufficio nella Segreteria di Stato.***
16	»	»	L'Em.mo Signor Cardinale Angelo Felici, ***Presidente della Pontificia Commissione « Ecclesia Dei ».***
»	»	»	L'Em.mo Signor Cardinale Carlo Fumo, ***Gran Maestro dell'Ordine Equestre del Santo Sepolcro di Gerusalemme.***
»	»	»	Mons. Claudio Maria Celli, Arcivescovo tit. eletto di Civitanova, ***Segretario dell'Amministrazione del Patrimonio della Sede Apostolica.***
18	»	»	L'Em.mo Signor Cardinale Roger Etchegaray, ***Membro del Pontificio Consiglio delle Comunicazioni Sociali « in aliud quinquennium ».***
20	»	»	Mons. Stanislaw Rylko, Vescovo tit. el. di Novica, ***Segretario del Pontificio Consiglio per i Laici.***
21	»	»	Mons. Celestino Migliore, ***Sotto-Segretario della Sezione per i Eapporti con gli Stati della Segreteria di Stato.***
22	»	»	S. E. mons. Francisco Javier Errázuriz Ossa, Arcivescovo tit. di Holar, ***Segretario della Congregazione per gli Istituti di vita consacrata e le Società di vita apostolica « in aliud quinquennium ».***
30	»	»	Il signor Vitaliano Tiberia, ***Presidente della Pontificia Accademia di Belle Arti e Lettere dei Virtuosi al Pantheon « ad quinquennium ».***

NECROLOGIO

17	novembre	1995.	Mons. Benjamin de Souza Gomes, Vescovo em. di Paranavai ***(Brasile).***
18		»	Mons. John A. Murphy, Arcivescovo em. di Cardiff ***(Gran Bretagna).***
24		»	Card. Dominio Ignatius Ekandem, del titolo di San Marcello al Corso.
9	dicembre	»	Mons. Mario Brini, Arcivescovo tit. di Algiza.
18		»	Mons. René Kérautret, Vescovo em. di Angoulême ***(Francia).***
21		»	Mons. Pierre Fisette, Vescovo di Hearst ***(Canada).***
29		»	Mons. Joaquín Garcia Ordonëz, Vescovo em. di Santa Rosa de Osos ***(Colombia).***
30		»	Mons. Leo Soekoto, Arcivescovo em. di Jakarta ***(Indonesia).***

An. et vol. LXXXVm 5 Februarii 1996 N. 2

ACTA APOSTOLICAE SE

COMMENTARIUM OFFICIALE

Directio: Palazzo Apostolico - Citta dei Vaticano - *Administratio:* Libreria Editrice Varij

ACTA IOANNIS PAULI PP. II

EPISTULA APOSTOLICA

IV exeunte saeculo ab inita in oppido v. Brest pactione inter episcopos metropolis seu provinciae ecclesiasticae Kioviensis Byzantini ritus et Apostolicam Sedem.

АПОСТОЛЬСЬКИЙ лист

З нагоди 400-річчя Берестейської Унії

Дорогі Брати і Сестри!

I. **Наближається день, коли Українська греко-католицька Церква святкуватиме 400-річчя єдності між Єпископами Київської Митрополії і Апостольським Престолом. До цього з'єднення дійшло під час зустрічі представників Київської Митрополії з Папою 23 грудня 1595 і його урочисто проголошено в Бересті над Бугом, 16 жовтня 1596 року. Папа Климент VIII своєю апостольською конституцією *Великий і достойний найвищої хвали Господь,*[1] оприлюднив цю подію для всієї Церкви і звернувся до Єпископів Митрополії з апостольським листом *Благословенний нехай буде Пастир,*[2] звіщаючи їм про довершене з'єднення.**

Вселенські Архиєреї уважно і дбайливо слідкували за болісним і часто драматичним шляхом цієї Церкви. Тут я хотів би особливо пригадати енцикліку Папи Пія XII *Всі східні,* який у грудні 1945 року написав

[1] *«Magnus Dominus et laudabilis nimis»* - пор. *Bullarium Romanum* V/2 (1594-1602), 87-92.

[2] *«Benedictus sit Pastor»* - пор. WELYKYJ A., *Documenta Pontificum Romanorum historiam Ucrainae illustrantia,* 1.1, p. 257-259.

незабутні слова на згадку 350-ої річниці відновлення повної єдності з Апостольською Столицею.[3]

Берестейська Унія відкрила нову сторінку в історії цієї Церкви,[4] **яка сьогодні бажає радісно співати гимн подяки і прослави Тому, хто ще раз перевів її від смерті до життя, і з новим запалом бажає далі прямувати шляхом, що його накреслив Другий Ватиканський собор.**

До вірних Української греко-католицької Церкви на рідних землях приєднуються у молитві і подяці греко-католицькі Церкви діаспори, які беруть свій початок від Берестейської Унії, разом з іншими східними Церквами й усією Церквою.

Також і я, Єпископ Риму, бажаю духовно з'єднатись з католиками візантійської традиції цих земель, бо вже довгий час, починаючи від мого пастирського служіння у Польщі, я відчував не тільки духовну, але й фізичну близькість до цієї Церкви, яка тоді переживала жорстоке випробування. І тому після мого обрання на Престол св. Петра, йдучи за моїми Попередниками, я вважав моїм невідкладним обов'язком підняти голос в обороні її права на існування і вільне визнавання віри, яких вона була позбавлена. Ось тепер маю привілей зі зворушенням святкувати разом з нею дні приверненої свободи.

В пошуках єдності

2. **Святкування Берестейського з'єдиинення слід розглядати в контексті Тисячоліття Хрещення Київської Русі. Сім років тому, а саме 1988 року, ця подія була дуже врочисто відсвяткована. З цієї нагоди я видав два документи: апостольський лист** ***Ідіть по всьому світу*** **з 25 січня 1988 року для всієї Церкви,**[5] **і послання** ***Великий дар Хрещення*** **з 14 лютого цього ж року, - звернене до українських католиків.**[6] **Властиво тоді йшлося про святкування того основного моменту, який вплинув на формування християнської та культурної ідентичності тих народів і має особливе значення, бо випливає з того факту, що в той час Церкви візан-**

3 *«Orientales omnes»* - пор. Acta Apostolicae Sedis (= AAS) 38 (1946), 33-63.

4 Пор. Іван Павло II, Лист до Верховного Архиєпископа Львова Кардинала Мирослава Івана Любачівського (25 березня 1995 р.), 3: *L'Osservatore Romano,* 5 травня 1995 р., с. 6.

5 *«Euntes in mundum»* - пор. AAS 80 (1988), 935-956.

6 *«Magnum baptismi donum»* - пор. *там же,* 988-997.

тійської традиції і Римська Церква перебували ще у повній єдності.

З часів поділу, що порушив єдність між Заходом і візантійським Сходом, робилися часті та серйозні спроби відновити повну єдність. Тут хочу пригадати дві дуже важливі події: Ліонський Собор 1274 року і, особливо - Собор Флорентійський 1439 року, коли були підписані протоколи єдності зі Східними Церквами. На жаль, різні причини перешкодили, щоб можливості, які знаходились у цих угодах, принесли очікувані плоди.

Єпископи Київської Митрополії, відновляючи єдність з Римом, виразно посилалися на рішення Флорентійського Собору, тобто того собору, в якому, серед інших, взяли безпосередню участь представники Константинопольського Патріярхату.

На тлі цих подій особливо вирізняється постать Київського митрополита Ісидора, вірного речника й оборонця рішень того Собору, який за свої переконання заплатив вигнанням.

Єпископи, які сприяли з'єднанню, як і їхня Церква, ще дуже добре пам'ятали про первісну тісну злуку із своїми православними братами, не кажучи вже про повне усвідомлення східної ідентичності своєї Митрополії, яку слід було дбайливо зберігати також і після з'єдинення. В історії Католицької Церкви дуже важливим є той факт, що це цілком справедливе бажання було пошановане і що акт з'єдинення не означав переходу на латинську традицію, як це дехто думав, що так мало б статися. їхній Церкві признано право мати власну ієрархію і свій особливий устрій, а також право зберігати свою літургійну та духовну спадщину.

Між переслідуванням та розквітом

3. Після з'єдинення українська греко-католицька Церква пережила період розквіту свого церковного устрою, що сприятливо вплинуло на релігійне життя, формування клиру та на духовне піднесення вірних. Велике значення, з помітною передбачливістю, надавалось вихованню. Завдяки цінному вкладу Василіянського чину та інших монаших згромаджень, значно зросло і поширилось вивчення священних дисциплін та рідної культури. Однією з могутніх постатей нашого століття, яка своїми досягненнями на цьому полі здобула собі надзвичайно великий авторитет, не згадуючи вже про терпіння перенесені заради Христа, - був митрополит Андрей Шептицький. В його особі, поряд з освіченістю

і духовною витонченістю, гармонійно поєднався незвичайний дар організатора, який засновував школи та академії, підтримував богословські студії і світську науку, пресу, сакральне мистецтво і зберігання історичних пам'яток.

Однак, такий розквіт церковного життя завжди супроводжувався драмами непорозумінь та опорів, жертвою яких став прославлений архиєпископ Полоцький і Вітебський Йосафат Кунцевич. Його мучеництво було увінчане нев'янучим вінком вічної слави, а тіло тепер спочиває у Ватиканській базиліці, де він постійно приймає вдячний і зворушливий уклін та вшанування усього католицького світу.

Труднощі й терпіння чергувались між собою безупинно. Папа Пій XII згадав їх у своїй енцикліці *Всі східні,* в якій, зупиняючись на попередніх переслідуваннях, вже передбачає нові драматичні гоніння атеїстичним режимом.[7]

Між героїчними свідками як правд віри, так і людської гідності, що особливо визначились в ті тяжкі роки, відзначається постать тодішнього митрополита Йосифа Сліпого. Його мужність у поборюванні труднощів заслання і ув'язнення протягом вісімнадцяти років та незламна віра у воскресіння своєї Церкви, ставлять його серед найбільших ісповідників віри наших часів. Не можна забути і його численних співбратів по стражданнях, особливо єпископів Григорія Хомишина та Йосафата Коциловського.

Ці бурхливі події сильно захитали Церкву в Батьківщині. Але Боже Провидіння уже наперед так установило, що численні діти цієї Церкви змогли віднайти шлях порятунку для себе і свого народу. Вони, починаючи з XIX століття, численно поселювалися за океаном. Еміграційні течії запровадили їх до Канади, Сполучених Штатів Америки, Бразилії, Аргентини й Австралії та інших країн. Апостольський Престол старався завжди йти назустріч їхнім потребам, допомагаючи їм та установлюючи для них душпастирські структури на нових поселеннях аж до утворення справжніх і власних Єпархій. Під час атеїстичного переслідування на їхніх прабатьківських землях, ці вірні з повною свободою могли мужньо та відважно підносити свій голос в обороні рідної Церкви. їхній сильний голос відстояв на міжнародному *форумі* право на релігійну свободу

[7] Пор. AAS 38 (1946), 54-57. Ті побоювання сумно підтвердилися кілька років пізніше, як точно відзначив той же Папа в енцикліці *ORIENTALES ECCLESIAS* (15 грудня 1952 р.): AAS 45 (1953), 7-10.

для переслідуваних братів, підсилюючи, таким чином, заклик Другого Ватиканського собору на захист релігійної свободи [8] і діяльність Апостольського Престолу, розгорнуту у цьому напрямку.

4. Вся католицька Спільнота зі зворушенням згадує жертви стількох лихоліть. Мученики та ісповідники віри Церкви в Україні дають нам гідний подиву приклад вірності, ціною власного життя. І ми, упривілейовані свідки їхньої жертви, свідомі того, що вони спричинилися до підтримування гідності світу, який, як здавалось, потопав у варварстві. Вони пізнали правду і правда визволила їх. Християни Європи і цілого світу, схилені в молитві на порогах концентраційних таборів і в'язниць, повинні бути вдячні їм за це їхнє світло, бо це було світло Христове, яким вони засяяли у темряві. Не дивлячись на те, що темрява впродовж довгих років видавалась для людського ока непереможною, однак, вона не могла погасити цього світла, що було Божим світлом і, одночасно, світлом людини покривдженої, проте незламної.

Така спадщина страждань і слави знаходиться сьогодні на Історичному переломі. Впали тюремні кайдани і Греко-католицька Церква в Україні знову вільно дихає повітрям свободи, повністю віднаходячи властиву їй активну роль у Церкві та в історії. Це делікатне і провидінне завдання сьогодні вимагає особливого роздумування, щоб його виконати розумно і передбачливо.

Слідами Другого Ватиканського Собору

5. Святкування Берестейської Унії слід сприйняти і пояснювати у світлі повчань Другого Ватиканського собору. Здається, що саме цей аспект є найважливішим, щоб зрозуміти вагомість тих роковин.

Відомо, що Другий Ватикаиський собор передусім звернув особливу увагу на таїнство Церкви, так що одним з найважливіших документів, які він опрацював, була конституція *Світло народів.* Власне, поглиблюючи це питання, Собор надає особливого значення екуменізмові. Підтвердженням цього є декрет *Старання про відновлення єдності,* який пропонує дуже ясну програму дій на майбутнє щодо єдності християн.

[8] Пор. Декларацію про релігійну свободу *DIGNITATIS HUMANAE.*

Хоч від закінчення Собору минуло ЗО років, все ж таки, мені видалось доречним цовернутись до цієї програми в енцикліці *Щоб усі були одно,* опублікованій 25 травня цього року.[9] Вона окреслює екуменічні заходи, що мали місце після Другого Ватиканського собору і, одночасно, в перспективі Третього Тисячоліття християнства, старається відкрити нові можливості на майбутнє.

Розглядаючи святкування наступного року в контексті роздумів про Церкву, започаткованих Собором, я, передовсім, дуже хотів би заохотити до поглиблення властивого посланництва, яке Українська греко-католицька Церква покликана сповняти в екуменічному русі сьогодні.

6. Дехто бачить в існуванні східних католицьких Церков перешкоду на шляху до екуменізму. Другий Ватиканський собор не оминув нагоди розглянути цю проблему, вказуючи на перспективи її вирішення, як у декреті про екуменізм *Старання про відновлення єдності,* так і в декреті *Східних Церков,* які спеціально присвячені цим проблемам. Обидва документи написані в перспективі екуменічного діалогу зі східними Церквами, що не є у повній спільності з Римським Престолом, у такий спосіб, щоб краще оцінити ті багатства, що їх інші Церкви мають спільно з католицькою Церквою, і щоб на таких спільних багатствах будувати пошук щораз глибшої та повнішої єдності. Насправді, «екуменізм наміряє працювати у напрямі зростання вже існуючої частинної єдності між християнами до повної єдності в істині та любові».[10]

Щоб сприяти діалогу з Візантійським православ'ям, після Другого Ватиканського собору була створена спеціальна двостороння комісія, до членів якої включені також представники східних католицьких Церков.

У різних документах докладалось чимало зусиль, щоб поглибити взаєморозуміння між православними та католицькими східними Церквами, що дало вже свої позитивні результати. В апостольському листі *Світло Сходу*[11] *та, в* енцикліці *Щоб усі були одно*[12] я говорив уже про

[9] *«UT UNUM SINT»* - пор. *IS OSSERVATORE ROMANO:* 31 травня 1995 року, стор. 1-8.

[10] ***ТОМ ЖЕ*** 14, стор. 2.

[11] Пор. Апост. лист *ORIENTALE LUMEN* (2 травня 1995 р.): 18-19: *U OSSERVATORE ROMANO,* 2-3 травня 1995 року, стор. 4.

[12] Пор. Енцикліку *UT UNUM SINT* (25 травня 1995 р.), 12-14: *L'OSSERVATORE ROMANO,* 31 травня 1995 року, стор. 2.

елементи освячення та правди,[13] спільні для християн Сходу і Заходу, а також про методи, що їх бажано дотримуватись у пошуках повної єдності між Католицькою та Православними Церквами, у світлі еклезіологічного поглиблення, здійсненого Другим Ватиканським собором: «Сьогодні ми розуміємо, що єдність можна осягнути за допомогою Божої любові тільки в тому випадку, коли Церкви будуть спільно цього бажати, в повній пошані окремішніх традицій та необхідної автономії. Ми знаємо, що це може звершитись лише у випадку любові між Церквами, котрі відчувають, що вони покликані виявляти щораз більше єдину Христову Церкву, народжену з єдиного Хрещення та з єдиної Євхаристії, і котрі хочуть бути сестрами».[14] Поглиблення вчення про Церкву під час і після Собору накреслило шлях, який можна назвати новим на дорозі до єдності: шлях діалогу правди, що живиться і підтримується діалогом любові (пор. Еф. 4,15).

7. Вихід з підпілля означав радикальну зміну в ситуації Української греко-католицької Церкви. Вона опинилась перед важкими проблемами відбудови структур, яких була повністю позбавлена і, загально кажучи, мусіла докласти чимало зусиль у віднайденні своєї повної ідентичності, і то не тільки внутрішньої, але також у взаєминах з іншими Церквами.

Господеві належить подяка за те, що дозволив нам святкувати цей ювілей в умовах віднайденої релігійної свободи. Йому належить також подяка за зростання діалогу любові, завдяки якому були здійснені значні кроки на шляху до бажаного примирення з православними Церквами.

Міграційні процеси й численні виселення намалювали нову релігійну карту тих країн; багато років державного атеїзму залишили глибокий слід у людських душах; ще не вистачає духовенства, щоб задовільнити величезні потреби релігійної та моральної віднови: ось деякі з найбільш драматичних вимог, перед якими знаходяться усі Церкви.

Ці труднощі можна розв'язати тільки спільним свідченням любові, щоб проповідь Євангелія не зазнавала перешкод. Як я вже сказав у апостольському листі *Світло Сходу,* «сьогодні ми можемо або співпрацю-

[13] Пор. ВСЕЛ. СОБОР ВАТИКАНСЬКИЙ II, декрет про екуменізм *UNITATIS REDINTEGRATIO,* 3.

[14] ІВАН ПАВЛО II, Ап. лист *ORIENTALE LUMEN* (2 травня 1995 р.), 20: *L'OSSERVATORE ROMANO,* 2-3 травня 1995 року, стор. 4.

вати у проповідуванні Царства, або стати винуватцями нових поділів».[15] Нехай Господь спрямує наші кроки на дорогу миру.

Кров мучеників

8. Відзискавши свободу, ми не можемо забувати переслідувань і мучеництва, що їх на своєму тілі у тих регіонах зазнали як католицькі, так і православні Церкви. Тут йдеться про дуже важливу особливість Церкви усіх часів, про яку я вже згадував в апостольському листі *Наближення третього тисячоліття.*[16] Ідеться про спадщину, що має особливіше значення для Церков Європи, які нею глибоко позначені. І про неї слід нам роздумувати у світлі Божого Слова.

Отже, невід'ємною частиною цієї нашої релігійної пам'яті є обов'язок пригадувати собі значення мучеництва, вказуючи на пошанування всіх конкретних свідків віри у тому переконанні, що давній вислів Тертуліана актуальний ще й сьогодні: *«Кров мучеників - насіння християн».*[17] Ми, християни, маємо вже спільний мартиролог, в якому Бог підтримує та здійснює між хрещеними спільність у найважливішій вимозі віри, засвідченій жертвою власного життя. Дійсна спільність, хоч і недосконала, що вже існує між католиками й православними у їхньому церковному житті, набуває своєї досконалості у всьому тому, що «ми вважаємо вершиною Божої ласки, тобто мучеництво аж до смерті, - найправдивіша участь з Христом, який проливає свою кров і в цій жертві зближує тих, що колись були далекі між собою» (пор. Еф. 2, 13).[18]

Спогад про мучеників не може бути стертий з пам'яті Церкви й людства, незалежно від того, жертвами якої ідеології вони стали - Сходу чи Заходу, бо всіх їх об'єднало насильство, яке, з ненависті до віри, було вчинене над гідністю людської особи, створеної Богом «на Його образ і подобу».

[15] *ТАМ ЖЕ,* ч. 19: *L'OSSERVATORE ROMANO,* 2-3 травня 1995 року, стор. 4.

[16] *«TERTIO MILLENNIO ADVENIENTE»* - пор. AAS 87 (1995), 29-30; Енцикліка *UT UNUM SINT,* 84: *U OSSERVATORE ROMANO,* 31 травня 1995 року, стор. 7.

[17] *«SANGUIS MARTYRUM, SEMEN CHRISTIANORUM»* - Апол., 50,13: *CCL* 1,171.

[18] ІВАН ПАВЛО II, Енцикліка *UT UNUM SINT* (25 травня 1995 р.), 84: *U OSSERVATORE ROMANO,* 31 травня 1995 року, стор. 7.

Христова Церква - єдина

9. *«Вірую в єдину, святу, соборну й апостольську Церкву».* Ця ісповідь віри, що міститься в Нікейсько-Константинопольському символі, є спільною для всіх християн, як для католиків, так і для православних. Це підкреслює, що вони не тільки вірують в єдність Церкви, але й живуть і хочуть жити в одній і неподільній Церкві, яку заснував Ісус Христос. Відмінності, що виникли й розвинулись в ході історії між східним і західним християнством, - це переважно відмінності, що походять з культури і традицій. У цьому випадку, «закономірна різниця зовсім не суперечить єдності Церкви, але, навпаки, додає краси і немало сприяє у виконуванні її посланництва».[19]

Папа Іван XXIII любив повторювати: «Багато сильнішим є те, що нас об'єднує, ніж те, що нас роз'єднує». Я переконаний, що такий дух може бути дуже корисним для всіх Церков. Понад тридцять років пройшло з того часу, як Папа сказав ці слова. Чимало ознак вказують нам на те, що за той час християни поступили вперед на цьому шляху. Промовистими знаками цього є братні зустрічі між Папою Павлом VI та вселенським Патріярхом Атенагором I, як і ті, що я особисто мав з вселенськими Патріярхами Димитрієм та, недавно, з Вартоломеєм, а також з іншими достойними Патріярхами Церков Сходу. Все це, разом з численними ініціативами зустрічей та діалогів, які всюди підтримані в Церкві, додає нам надії. Святий Дух, що є Духом єдності, не перестає діяти між християнами, хоч вони ще між собою розділені.

Однак, людська неміч і гріх продовжують чинити опір Духові єдності. Деколи навіть складається враження, що існують сили, готові на все, аби тільки загальмувати, а навіть і знищити процес єднання між християнами. Але ми не можемо відступати. Ми щоденно мусимо знаходити в собі сміливість і мужність, що одночасно є даром Духа і плодом людських зусиль, щоб іти далі розпочатим шляхом.

10. Передумуючи події Берестейської Унії, запитаймо себе: яке значення має сьогодні ця подія? Тоді йшлося про єдність, що стосувалася тільки обмеженої географічної території, однак, вона згодом стала важ-

[19] ***ТАМ ЖЕ,* 50, стор. 5.**

ливою для цілого ходу екуменізму. Східні католицькі Церкви можуть дати свій дуже важливий вклад в екуменічний рух. Про це нам нагадує соборовий декрет *Східних Церков:* «Східні Церкви, що в єдності з Римським Апостольським Престолом, мають особливий обов'язок сприяти єдності всіх християн, зокрема східних, згідно з засадами декрету про екуменізм, що його затвердив цей Священний Собор; і то передусім молитвою, прикладом життя, ревною вірніртю старовинним східним традиціям, глибшим взаємопізнанням, співпрацею і братньою пошаною до вчинків і почуттів».[20] З цього випливає їхній обов'язок старанно втілювати в життя вищесказане. Від них вимагається визнання, повного покори й вдячності Святому Духові, який веде Церкву до мети, що їй призначив Спаситель світу.

Час молитви

11. **Головною ознакою, яка повинна визначати святкування цього ювілею - буде, отже, молитва. Вона є, насамперед, подякою за всі отримані протягом століть ласки у змаганні за єдність Церкви, а також за спонуку, яка вийшла від Другого Ватиканського собору.**

Молитва є актом подяки Господеві, який керує ходою історії, за дар відзискаиої релігійної свободи, в якій святкується цей ювілей. Вона є також благанням до Духа Утішителя, щоб благословив зростання всього того, що сприяє єдності і щоб додав відваги та витривалості всім тим, що згідно з настановами Соборового декрету *Старання про відновлення єдності,* беруть участь у цій, Богом благословенній, справі. Вона є благанням, щоб отримати дар братньої любові, прощення кривд і несправедливостей, які доводилось зносити протягом усієї історії. Вона є благанням, щоб животворящий Господь своєю силою обернув на добро навіть те жорстоке та багатолике зло, спричинене людською злобою. Ця молитва є також надією на краще майбутнє екуменічного руху. Божа сила є більшою від усіх людських немочей, як давніх, так і нових. Якщо цей ювілей Української греко-католицької Церкви, на порозі Третього Тисячоліття, позначить хоч би один крок вперед у напрямі до повної єдності християн, то це буде передусім ділом Святого Духа.

[20] *ORIENTALIUM ECCLESIARUM,* ч. 24.

Час роздумів

12. Крім цього, ювілейні святкування стануть нагодою до роздумів. Насамперед, Українська греко-католицька Церква, запитає себе про те, яке значення має для неї повна єдність з Апостольським Престолом, а також і про те, що ця єдність означатиме для неї в майбутньому. Вона з покірною вдячністю прославлятиме Бога за свою героїчну вірність Петровому Намісникові і, просвічена Святим Духом, зрозуміє, що саме ця вірність вимагає сьогодні від неї ревної праці для єдності усіх Церков. За цю вірність в минулому вона заплатила стражданнями і мучеництвом, але все це є жертвою, принесеною Богові, щоб виблагати в Нього бажану єдність.

Вірність давнім східним традиціям є одним із засобів, що їх мають у своєму розпорядженні східні католицькі Церкви, щоб сприяти єдності християн.[21] Соборовий декрет *Старання про відновлення єдності* дуже виразно заявляє: «Слід усім пам'ятати, що надзвичайно важливим є: знати, шанувати, охороняти й плекати цю багатющу літургійну та духовну спадщину східних, щоб вірно зберігати повноту християнської традиції і довести до поєднання між християнами Сходу і Заходу».[22]

Пам'ять, довірена Марії

13. Не переставаймо довіряти бажання повної єдності християн Пресвятій Богородиці, завждиприсутній у ділі Господа та Його Церкви. Восьмий розділ догматичної конституції *Світло народів* вказує на Марію, як на Ту, котра нас випередила на нашому земному шляху. Вона ніжно присутня у Церкві, яка, на завершення Другого Тисячоліття, старається знову встановити між усіма віруючими у Христа ту єдність, яку Він сам для них бажає. Марія є Матір'ю єдності тому, що Вона Мати єдиного Христа. Якщо за діянням Святого Духа Марія привела на світ Божого Сина, котрий від Неї отримав людське тіло, то тепер Вона гаряче бажає видимої єдності також всіх християн, які разом творять мі-

ПОР. ТАМ ЖЕ.

UNITATIS REDINTEGRATIO, Ч. 15.

стичне Тіло Христове. Ми впевнені, що почитання Марії, яке так мідно об'єднує Схід і Захід, сприятиме з'єднанню.

Пресвята Діва, що завжди і всюди присутня між нами, у численних храмах і в молитовному житті багатьох родин, безустанно говорить нам про єдність, за яку постійно вставляється перед Богом. Якщо сьогодні, з нагоди святкувань Берестейської Унії, ми згадуємо про те, які чудові скарби почитання Божої Матері зумів зберегти християнський люд України, то захоплені історією, духовністю та молитвою тих народів, не можемо не зробити відповідних висновків щодо єдності, бо з цими скарбами вони так дуже тісно пов'язані.

Марія, що завжди була натхненням у досвідченнях для батьків та матерів, для молоді, хворих і похилих віком; Марія - вогняний стовп, який провадив стількох мучеників за віру, без сумніву, приготовляє так бажану єдність усіх християн, стосовно якої П>еко-католицька Церква в Україні має виконати своє завдання.

Церква висловлює свою подяку Марії і благає зробити нас співучасниками її старань на користь єдності. Віддаймося їй з синівським довір'ям, щоб колись бути разом з Нею там, де Бог буде всім у всіх.

Для Вас, найдорожчі Брати і Сестри, уділяю моє Апостольське Благословення.

З Ватикану, 12 листопада, у день пам'яті святого Йосафата, року 1995, у вісімнадцятий рік мого Понтифікату.

IOANNES PAULUS PP. II

CONSTITUTIONES APOSTOLICAE

I

RATNAPURENSIS

Intra Srilankae fines nova conditur dioecesis Ratnapurensis.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

Ad aptius consulendum in Srilanka evangelizationis operi, quod primarium est officium Ecclesiae, Venerabiles Fratres Nostri S.R.E. Cardinales atque Praesules Congregationi pro Gentium Evangelizatione praepositi, re mature perpensa auditisque pariter eorum, quorum interest, faventibus votis, censuerunt ibidem novam condendam esse dioecesim. Nos igitur, Qui gravissimo fungimur munere Pastoris et Patris universi populi Dei, talem sententiam ratam habentes, summa Apostolica potestate haec decernimus. A Gallensi dioecesi separamus partem septemtrionalem eius territorii; ex eaque novam constituimus dioecesim ab urbe principe eiusdem regionis ***Ratnapurensem*** appellandam, quam metropolitanae Sedi Columbensi in Taprobane suffraganeam facimus atque iurisdictioni Congregationis pro Gentium Evangelizatione subicimus, cuius limites iidem erunt ac fines territorii Provinciae civilis « Sabaragamuwa » nuncupatae. Praeterea iubemus Episcopi cathedram poni in templo Deo in honorem Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli dicato, in urbe « Ratnapura » exstanti, quod ad dignitatem ecclesiae Cathedralis evehimus; cetera vero secundum canonicas leges temperetur. Quae praescripsimus perficienda committimus Venerabili Fratri Osvaldo Padilla, Archiepiscopo titulo Piensi atque in Srilanka Apostolico Nuntio, onere imposito authenticum exemplar actus peractae exsecutionis ad Congregationem, quam diximus, remittendi. Volumus denique singula et omnia hisce Apostolicis Litteris decreta plene vim sortiri suam tam nunc quam in posterum usque tempus, contrariis quibuslibet rebus haudquaquam obstantibus.

Datum Romae, apud S. Petrum, die altero mensis Novembris, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo quinto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

S ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

IOSEPHUS card. TOMKO
Congr. pro Gentium Evang. Praef.

Eugenius Sevi, ***Protonot. Apost.***
Marcellus Rossetti, ***Protonot. Apost.***

Loco ✠ Plumbi
In Secret. Status tab., n. 381.827

II

CUAUHTEMOCENSIS - MATERIENSIS

Praelatura territorialis Materiensis in Mexico ad gradum ac dignitatem dioecesis evehitur mutatis finibus, sede et nomine.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Cum praelatura territorialis Materiensis, intra fines provinciae ecclesiasticae Chihuahuensis posita, hisce recentioribus annis conspicuis mentisque apostolatus operibus auctis haud parva incrementa cepisset, Venerabiles Fratres Ordinarii circumscriptionum eiusdem ecclesiasticae provinciae, Conferentia Episcoporum Mexici antea audita, ab hac Apostolica Sede petiverunt ut haec praelatura territorialis ad gradum et dignitatem dioecesis eveheretur mutatis finibus, sede et nomine. Nos vero existimantes id in animarum bonum esse cessurum, favente quoque eidem rei Venerabili Fratre Hieronymo Prigione, Archiepiscopo titulo Lauriacensi atque in memorata Natione Apostolico Nuntio, de consilio Congregationis pro Episcopis admotae postulationi libenter concedendum esse putavimus. Summa igitur Nostra potestate, praelaturam territorialem Materiensem attollimus ad gradum et dignitatem dioecesis ***Cuauhtemocensis-Materiensis*** nomine, quae constabit integro territorio eiusdem hucusque praelaturae necnon territoriis, ab archidioecesi Chihuahuensi seiunctis, trium municipiorum Cuauhtémoc, Riva Palacio et Cusihuiriachi nuncupatorum, quae iisdem terminantur finibus

quibus municipia ipsa prout in lege civili nunc exstant. Sic conditae dioecesis sedem in urbe « Cuauhtémoc » statuimus, ibique situm paroeciale templum, Deo in honorem Sancti Antonii dicatum, ad gradum et dignitatem ecclesiae Cathedralis evehimus cuique propria insignia, privilegia honoresque tribuimus simulque decoramus titulo ecclesiae Concathedralis, propriis item tributis honoribus et privilegiis, templum iam praelaticium Deo in honorem Sancti Petri Apostoli dicatum, quod in urbe «Madera» exstat. Praeterea dioecesim Cuauhtemocensem-Materiensem suffraganeam facimus metropolitanae Sedi Chihuahuensi eiusque Episcopum metropolitico iuri Archiepiscopi Chihuahuensis subicimus iisdem iuribus, privilegiis, insignibus honoribusque ornatum atque oneribus officiisque adstrictum, quibus Praesules Ordinarii locorum fruuntur atque adstringuntur. Mandamus etiam ut quam primum ibi Collegium Consultorum ad normam iuris constituatur, qui Episcopo, consilio et opera, valido sint auxilio. Congruae ac dignae sustentationi Praesulis novae dioecesis provideatur Curiae emolumentis, fidelium oblationibus atque omnibus bonis temporalibus, quae ad Materiensem praelaturam pertinuerunt et portione bonorum, quae eidem debent obvenire e divisione ad normam canonis 122 Codicis Iuris Canonici facienda quaeque hactenus ad mensam episcopalem archidioecesis Chihuahuensis pertinuerunt. In iis autem quae respiciunt ad Seminarii dioecesani aedificationem atque candidatorum ad sacerdotium institutionem, serventur praescripta iuris communis, habita praesertim ratione normarum ac regularum a Congregatione de Institutione Catholica statutarum. Cum fas erit, selecti Seminarii alumni, philosophicis ac theologicis disciplinis imbuendi, necnon sacerdotes sua studia completuri, Romam mittantur. Quod vero attinet ad conditae dioecesis regimen, bonorum ecclesiasticorum administrationem, dioecesani Administratoris « sede vacante » electionem, fidelium iura et onera aliaque id genus, quae canones Codicis Iuris Canonici praescribunt ad amussim serventur. Simul ac dioecesis erectio ad effectum deducta fuerit, eo ipso sacerdotes illi adscripti censeantur Ecclesiae in cuius territorio ecclesiasticum officium detinent; ceteri autem sacerdotes, clerici Seminariique alumni incardinati maneant vel incardinentur Ecclesiae in cuius territorio legitimum habent domicilium. Acta et documenta quae ad noviter constitutam dioecesim eiusque clericos, fideles et forte bona temporalia respiciunt, a Curiis Materiensi et Chihuahuensi ad Curiam Cuauhtemocensem-Materiensem quam primum transmittantur. Haec omnia perficienda committimus Venerabili Fratri Hieronymo Prigione, quem diximus, eidem tribuentes ne-

cessarias et opportunas facultates etiam subdelegandi, ad effectum de quo agitur, quemlibet virum in ecclesiastica dignitate constitutum, onere imposito ad Congregationem pro Episcopis authenticum exemplar actus peractae exsecutionis remittendi. Hanc denique Constitutionem Nostram nunc et in posterum ratam esse volumus, contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud S. Petrum, die septimo decimo mensis Novembris, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo quinto, Pontificatus Nostri duode vicesimo.

ffi ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

ÊB BERNARDINUS card. GANTIN
Congr. pro Episcopis Praef.

Eugenius Sevi, ***Protonot. Apost.***
Marcellus Rossetti, ***Protonot. Apost.***

Loco £B Plumbi
In Secret. Status tab., n. 381.694

LITTERAE APOSTOLICAE

I

Venerabili Servae Dei Eugeniae Joubert Beatorum honores decernuntur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Iesus quidem asseruit: «Spiritus Sanctus, quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit omnia... quae dixi vobis » ***(Io*** 14, 26).

Venerabilis Serva Dei Eugenia Joubert per totam vitam religiosam haec insculpsit in animo verba, quae praesertim in christiana doctrina fidelibus tradenda ad effectum adduxit. Revera, ut scripsimus in Adhortatione Apostolica ***Catechesi tradendae*** (n. 72), «Catechesis... est incrementum in fide ac maturescens vita christiana versus plenitudinem; consequenter Spiritus Sancti est opus ». Iesus enim dixit: « Spiritus... testimonium perhibebit de me » ***(Io*** 15, 26) et « vos testimonium perhibetis » ***(Io*** 15, 27).

Eugenia Joubert in parva urbe quae vulgo appellatur Yssingeaux, in dioecesi Aniciensi, die xi mensis Februarii anno MDCCCLXXVI ortum habuit et

sacri baptismatis aquis est abluta. Tenera ab aetate orationem et largam pauperum dilectionem a matre didicit. Undeviginti annos nata in Congregationem Sororum Sanctae Familiae a Sacro Corde est ingressa. Mater eam tunc comitans haec dixit: « Filia mea, benignissimo Deo te commendo; noli retrorsum respicere, sed esto sancta ». Illa statim aggressa est opus, consilium capiens omnimodam sui ipsius victoriam consequendi; hac via humilitatem percepit. Die VIII mensis Septembris anno MDCCCXCVII religiosa vota nuncupavit. Iisdem diebus mensis Septembris contigit ut Soror Teresia a Iesu Infante brevem et densissimam terrestrem exsistentiam expleret in coenobio Carmelitano Lexoviensi, postquam et illa parvum iter susceperat spiritualis infantiae, quo altissima fastigia fiduciae, consecrationis Deo, amoris Dei et fratrum attigerat. Soror Eugenia videbatur ipsa Teresia a Iesu Infante. Oboedientiae merito curam adhibuit infantium loci Aubervilliers, quos christianam doctrinam docuit. Pauperrimis ac minore ingenio praeditis servire maluit. Suis non parcens viribus, maiores fructus percepit quam exspectaverat. Eius alacritas, hilaritas, pietas, caritas et fervor exemplo fuerunt communitati. Cum vero prima prodirent aegritudinis indicia, Dei Serva translata est ad recens conditam domum Congregationis Leodii sitam in regione « Saint-Gilles » uti vocatur, ubi menses transegit Augustum et Septembrem anno MCMII. Postquam Romae quoddam temporis spatiuni est commorata, die VII mensis Maii anno MCMIV Leodium est régressa, ibique die n mensis Iulii eodem anno, cum duodetriginta aetatis suae annos ageret, piissime ad Dominum migravit. Eius exuviae in coemeterio Leodiensi sunt reconditae, insequenti vero tempore in sacellum Sororum Sanctae Familiae a Sacro Corde in vico Dinant sunt translatae. Cum eius sanctitatis fama magis magisque in dies percrebresceret, Causa beatificationis et canonizationis apud dioecesim Leodiensem anno MCMXIX est instituta. Servatis de iure servandis, decretum de virtutibus heroum in modum exercitis promulgatum est die ix mensis Iunii anno MCMLXXXIII. Interea, in ipsa urbe Leodiensi sanatio quaedam facta est intercessioni Servae Dei tributa. Canonico processu ad finem perducto atque suetis inquisitionibus medicis et theologicis persolutis, decretum super miro die n mensis Aprilis anno MCMXCin Nobis coram est promulgatum. Quapropter statuimus ut ritus beatificationis die **XX** mensis Novembris sequenti anno celebraretur.

Hodie igitur in Petriana Basilica inter Missarum sollemnia formulam hanc protulimus: Nos, vota Fratrum Nostrorum Camilli Cardinalis Ruini, Vicarii Nostri pro Romana dioecesi, Ioannis Honoré, Archiepiscopi Turo-

nensis, Henrici Brincard, Episcopi Aniciensis, Alberti Houssiau, Episcopi Leodiensis et Eugenii Ravignani, Episcopi Victoriensis Venetorum, nec non plurimorum aliorum Fratrum in episcopatu multorumque christifidelium explentes, de Congregationis de Causis Sanctorum consulto, Auctoritate Nostra Apostolica facultatem facimus ut Venerabiles Servi Dei Hyacinthus Maria Cormier, Maria Poussepin, Agnes a Iesu Galand de Langeac, Eugenia Joubert et Claudius Granzotto, Beatorum nomine in posterum appellentur eorumque festum: Hyacinthi Mariae Cormier die vicesima prima Maii; Mariae Poussepin die decima quarta Octobris; Agnetis a Iesu Galand de Langeac die decima nona Octobris; Eugeniae Joubert die secunda Iulii; et Claudii Granzotto die secunda Septembris in locis et modis iure statutis quotannis celebrari possit.

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti.

Haec vero quae hodie statuimus firma usquequaque esse volumus ac valida fore iubemus, contrariis quibuslibet rebus minime obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xx mensis Novembris, anno MCMXCIV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

68 ANGELUS card. **SODANO**
Secretarius Status

Loco ffl Sigilli
In Secret. Status tab., n. 377.643

II

Memoriae proditur Summum Pontificem Ioannem Paulum H per Apostolicam Visitationem in Republica Cecha die XXI mensis Maii anno MCMXCV coronavisse imaginem Beatae Mariae Virginis, quae pie colitur in Sanctuario mariali loci «c Zarosice » intra fines Brunensis dioecesis.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Inter Apostolicam Nostram Visitationem in dilecta Cecha Republica hoc anno, die xxi mensis Maii, in Sanctuario « Svaty Kopecek» prope urbem Olomocium perquam libenter excipientes preces, quas Venerabilis Frater Adalbertus Cikrle, Episcopus Brunensis, litteris die xxvi mensis Februarii ipso anno datis, nomine cleri populique sui Nobis porrexerat, pretiosis diadematibus, benedictione sacratis, redimii-

mus gratiosam imaginem Beatae Mariae Virginis cum puero Iesu, quae pie custoditur a Canonicis Regularibus Sanctissimae Crucis a stella rúbea in Sanctuario mariali loci « Zarosice » intra fines memoratae Brunensis dioecesis. Pristinus quidem et peculiaris est cultus, quo fideles Moraviae ac propinquae Slovachiae Nationis necnon finitimarum Austriae regionum eandem Virginem prosequuntur et invocant titulo « Antiquam Matrem Dei-Thaumaturgam Moraviae ». Nunc vero ut huius sollemnis coronationis memoria in posterum perennis vigeat ac pariter indicetur fidelium voluntas praecelsam Dei Genetricem diligendi et sequendi utpote solidissimam omnium spem atque ad caelum tutissimam viam, audita antea Congregatione de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, has Apostolicas Litteras dari iubemus, testes verissimas tam fausti ac felicissimi eventus, contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxi mensis Novembris, anno MCMXCV, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

ꟼB ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ffl Sigilli
In Secret. Status tab., n, 369.623

HOMILIAE

I

Tridenti habita, ob decretos Dei Servo Ioanni Nepomuceno de Tschiderer Beatorum caelitum honores.*

1. «Proclamiamo la tua risurrezione! ». La Chiesa proclama la risurrezione di Cristo nel momento centrale di ogni Santa Messa quando, dopo la consacrazione, il celebrante pronuncia ad alta voce le parole: « Mistero della fede! ». Ad esse tutta l'assemblea risponde con l'acclamazione: « Annunziamo la tua morte, Signore, proclamiamo la tua risurrezione, nell'attesa della tua venuta ». Queste parole rimandano al nucleo centrale degli eventi salvifici trasmessi a noi nel Vangelo. La Chiesa annunzia ancora oggi il Cristo crocifisso, come hanno fatto gli Apostoli; come ha fatto san Paolo, che non rite-

*** Die 30 Aprilis 1995.**

neva di sapere altro « se non Gesù Cristo, e questi crocifisso » *(1 Cor* 2, 2). La Chiesa annunzia la morte di Cristo, indicando in essa l'inizio della nuova vita.

Signore Gesù, anche noi oggi in Trento «proclamiamo la tua risurrezione». Insieme con le donne e con gli Apostoli, ci fermiamo presso la pietra rotolata via dall'ingresso della tua tomba, rimasta ormai vuota. Come i discepoli, ti incontriamo sulla via di Emmaus; in modo particolare, ti incontriamo nel cenacolo insieme con gli Apostoli e, con Tommaso, tocchiamo le tue ferite. Ti incontriamo anche in Galilea, sul lago di Genezaret, dove prima eri stato visto tante volte mentre insegnavi. Su quel lago avevi chiamato gli Apostoli a seguirti, ed essi, lasciate le reti, avevano iniziato il cammino del quale tu sei Maestro e Guida.

Su quel lago erano risuonate un giorno le parole da te rivolte a Pietro: « Prendi il largo e calate le reti per la pesca » *(Le* 5, 4). E Pietro aveva eseguito l'ordine, ottenendone una pesca straordinariamente abbondante. Dopo la risurrezione questa stessa scena si ripresenta, come racconta il brano evangelico dell'odierna liturgia. Ancora una volta agli Apostoli, stanchi per la pesca infruttuosa durata tutta la notte, Tu dici: « Gettate la rete dalla parte destra della barca e troverete » *(Cv* 21, 6). Essi dunque gettano la rete, e questa si riempie talmente di pesci da essere tratta a riva con grande fatica.

Quando la Chiesa, celebrando l'Eucaristia, proclama la risurrezione di Cristo, lo fa in virtù della testimonianza resa dagli Apostoli, che hanno personalmente rivisto il loro Maestro vivo. La loro testimonianza oculare è la prima fonte della fede della Chiesa, la quale proclama la risurrezione di Cristo come evento realmente accaduto, fondamento della fede e ragione della speranza di quanti cercano la salvezza.

2. Di questa fede vive la Comunità apostolica a Gerusalemme: ad essa fa riferimento la prima lettura dell'odierna Liturgia. Gli Apostoli, condotti ancora una volta davanti al tribunale del Sinedrio, ricevono nuovamente dal Sommo Sacerdote un ammonimento severo: «Vi avevamo espressamente ordinato di non insegnare più nel nome di costui, ed ecco voi avete riempito Gerusalemme della vostra dottrina e volete far ricadere su di noi il sangue di quell'uomo» *(At 6,* 28). La risposta di Pietro e degli Apostoli è semplice, ma allo stesso tempo ferma: «Bisogna obbedire a Dio piuttosto che agli uomini» *(At* 5, 29): dobbiamo, cioè, obbedire a quanto Dio comanda, a ciò che Egli ci affida come sua parola, piuttosto che a quanto ci viene ordinato dal Sinedrio.

Gli Apostoli, che videro con i propri occhi il Cristo dopo la risurrezione, non potevano tacere la loro straordinaria esperienza. Se Egli si era mostrato ad essi, lo aveva fatto affinché la verità della sua risurrezione giungesse a tutti gli uomini mediante la loro testimonianza qualificata. La risurrezione di Gesù è il nuovo inizio dell'intervento di Dio nella storia del Popolo eletto. Proclamando ogni giorno durante la celebrazione dell'Eucaristia la risurrezione di Cristo, la Chiesa si ricollega a questo nuovo inizio: « Proclamiamo la tua risurrezione ».

3. Durante questa celebrazione solenne ho la gioia di elevare agli altari, qui a Trento, il servo di Dio Giovanni Nepomuceno de Tschiderer. Non è forse questa beatificazione una singolare proclamazione della risurrezione di Cristo? Quest'uomo, che a cominciare da oggi chiameremo « Beato », non partecipava forse spiritualmente all'incontro degli Apostoli con Cristo risorto, di cui parla l'odierno Vangelo? Anch'egli non ha forse udito la stessa domanda che Cristo rivolse a Pietro sul lago di Genezaret: « Mi ami tu? » *(Gv* 21, 15). E non ha cercato anche lui, come Pietro, di rispondere a quella domanda con tutta la sua vita: « Certo, Signore, tu lo sai che ti amo » *(Gv* 21, 15)?

Wenn wir diese bedeutsame Gestalt des neuen Seligen Johann Nepomuk von Tschiderer und seine grenzenlose Christusliebe betrachten, so richtet sich unser Blick auch auf die Region seiner Herkunft und seines so überaus segensreichen Wirkens unter deutschsprachigen Gläubigen. Daher richte ich einen besonderen Gruß an die Gläubigen aus den Diözesen Bozen-Brixen, Innsbruck und Feldkirch. Diese Ortskirchen sind mit Bischof Johann Nepomuk zutiefst verbunden. Geboren und getauft in Bozen, hat er als Seelsorger in deutschsprachigen Pfarreien des Bistums Trient gewirkt. Als Weihbischof in Brixen galt seine Hirtensorge auch Feldkirch.

Bischof Johann Nepomuk von Tschiderer war also ein Mann, der Grenzen überschritten hat. Er machte sich die Weisung des Herrn zu eigen, zu dienen und sich nicht »dienen zu lassen« *(Mt* 20, 26). Bischof Johann Nepomuk konnte Grenzen unterschiedlicher sozialer Lage, verschiedener Sprachen und mannigfacher Mentalitäten überbrücken und verbinden. Der neue Selige hat in der Tat im Herzen Europas gewirkt und vermochte in dem leuchtenden Beispiel seiner Person Identitäten zu wahren und doch Gemeinschaft zu fordern.

Seine Liebe zum auferstandenen Herrn und zu seiner Kirche, die gesandt ist, das Evangelium allen Völkern bis an die Grenzen der Erde zu

verkünden und alle Menschen zu seinen Jüngern zu machen (vgl. ***Mt*** 28, 19), hat in dem neuen Seligen auch die Sorge um geistliche Berufe geweckt. So ist er in diesem Bemühen neben seinem sozialen Engagement in der Diözese Bozen-Brixen noch immer gegenwärtig. Die Bischöflichen Seminare, vor allem das Johanneum, das seinen Namen trägt, vergegenwärtigen auch heute noch dieses für die Kirche so wichtige Anliegen um wohlvorbereitete und für ein ganzes priesterliches Leben tragfahige Antworten auf den Ruf des Herrn in seine besondere Nachfolge. Ich lade alle Gläubigen, Priester und Ordensleute Eurer Diözesen ein, nicht im Gebet nachzulassen, damit der Herr der Ernte Arbeiter in seinen Weinberg sende (vgl. ***Mt*** 9, 37.38).

4. Il Vescovo Giovanni Nepomuceno ebbe da Dio, in straordinaria misura, il dono dell'amore. Ogni atto della sua vita fu animato da un profondo ed intenso rapporto con il Signore, coltivato quotidianamente nel raccoglimento e nella preghiera. Grazie a questo egli seppe vivere un grande distacco da ogni forma di compromesso con gli agi e gli onori della terra. I diversi ministeri che gli furono affidati, con il loro grave carico di responsabilità, vennero da lui affrontati con quel coraggio che viene solo dall'umiltà. Pienamente consapevole della propria inadeguatezza, non esitò a gettare le reti fidando, come Pietro, sulla parola di Cristo.

Se in queste stupende valli trentine continua a risuonare benefico il nome di Cristo e se la risposta di fede in Lui rimane sempre molto viva, lo si deve certamente, oltre che alla grazia dello Spirito Santo, ai primi evangelizzatori di questa terra, san Vigilio e i martiri d'Anaunia, e a quanti dopo di loro seppero superare, come il nuovo Beato, la paura degli uomini per consacrarsi fino in fondo al Vangelo. Il vescovo Giovanni Nepomuceno lo mise al primo posto e lo annunciò con le parole e con la vita. Sul suo atto di morte fu scritto: « Amò Trento e fu l'amore dei Trentini ».

5. Carissimi fratelli e sorelle, sono molto lieto di porgere un cordiale saluto a ciascuno di voi, cominciando dai Presuli presenti, con uno speciale pensiero al Pastore della Chiesa di Trento, il carissimo Mons. Giovanni Maria Sartori, che ringrazio per le cortesi espressioni rivoltemi all'inizio della celebrazione. Saluto il suo venerato predecessore, Mons. Alessandro Maria Gottardi, associandomi di cuore all'augurio di una lunga vita in comunione d'amore con la diocesi da lui guidata per venticinque anni.

Saluto il Cardinale Marco Cé, Patriarca di Venezia, ed i membri della Conferenza Episcopale Triveneta con gli altri Arcivescovi e Vescovi presenti anche dall'Austria, i sacerdoti, i religiosi, le religiose, i laici attivamente im-

pegnati nei molteplici settori pastorali della diocesi. Rivolgo im deferente pensiero alle Autorità amministrative, politiche e militari che hanno voluto partecipare a questa celebrazione liturgica.

Ricordo con speciale affetto gli ammalati, i sofferenti nel corpo e nello spirito, coloro che non hanno potuto essere fisicamente presenti a questa celebrazione e ci seguono attraverso la radio e la televisione. Saluto in modo particolare le famiglie: ad esse sono rivolte le premure della Chiesa, che desidera collocarle al centro della sua azione pastorale, perché sono al cuore della nuova evangelizzazione.

Cari fedeli della Chiesa di Dio che vive in Trento e delle altre diocesi qui rappresentate: ravvivate le radici secolari della vostra fede; custodite e arricchite il prezioso patrimonio delle vostre tradizioni religiose, ricevuto dalle precedenti generazioni a prezzo di sacrifici durissimi; camminate incontro al terzo millennio dell'era cristiana con la certezza che il Signore risorto è al vostro fianco e vi sostiene.

6. « Proclamiamo la tua risurrezione ». La Liturgia eucaristica non proclama soltanto la risurrezione di Cristo testimoniata dagli eventi che ebbero luogo in Galilea dopo la Pasqua o a Gerusalemme nel primo periodo dell'attività della Chiesa dopo la discesa dello Spirito Santo; essa conduce il nostro sguardo di fede anche verso il ritorno finale di Cristo: « Proclamiamo la tua risurrezione, nell'attesa della tua venuta». Nel Libro dell'Apocalisse Giovanni ci parla della visione da lui avuta del Cristo glorificato. A Lui è rivolta la lode degli spiriti celesti e di tutta la creazione: « A colui che siede sul trono e all'Agnello lode, onore, gloria e potenza nei secoli dei secoli» ***(Ap*** 5, 13). Cristo, innalzato alla destra del Padre, è dunque descritto come l'Agnello di Dio, l'Agnello immolato, cioè offerto in sacrificio per i peccati del mondo. Proprio così fu indicato sul Giordano Gesù di Nazaret da Giovanni Battista: «Ecco l'agnello di Dio, ecco colui che toglie il peccato del mondo» ***(Gv*** 1, 29). Parole profetiche, che dovevano compiersi nel Mistero pasquale. Come è eloquente il fatto che tali parole vengano fatte proprie dalla Chiesa ogni giorno nella celebrazione eucaristica al momento della Santa Comunione: « Ecco l'Agnello di Dio, che toglie i peccati del mondo ».

Quando riceviamo Cristo nella Comunione, si ripete in un certo senso l'evento accaduto sul lago di Galilea. Gesù domanda a ciascuno di noi, che ci accostiamo all'Eucaristia: « Mi ami tu? ». Ed ognuno, dopo aver confessato la propria indegnità con le parole del centurione tramandate nel Vange-

lo: «Signore, ... io non son degno» *(Lc* 7, 6), risponde con le parole di Pietro: «Certo, Signore, tu lo sai **che** ti amo » *(Gv* 21, 15).

Oggi la Chiesa a Trento, in un modo del tutto particolare, annunzia la morte di Cristo e proclama la sua risurrezione. Oggi, nel contesto dei 450 anni dal Concilio di Trento, la vostra Chiesa sperimenta anche con speciale intensità l'attesa della venuta di Cristo nella gloria. Essa, infatti, si allieta insieme con il beato Giovanni Nepomuceno de Tschiderer e con tutti i Santi e i Beati per i frutti centuplicati che continuano a sgorgare dalla risurrezione di Cristo.

In comunione con loro, anche noi oggi annunciamo la tua morte, o Signore, proclamiamo la tua risurrezione, ed attendiamo sicuri nella speranza la tua venuta nella gloria alla fine dei tempi.

Amen.

II

In foro Sancti Petri habita occasione oblata sollemnis beatificationis quinque servorum servarumque Dei.*

1. « Io do loro la vita eterna » *(Gv* 10, 28).

Le parole di Cristo, Buon Pastore, che abbiamo ascoltato nell'odierno brano evangelico, costituiscono una meravigliosa introduzione alla solenne liturgia che la Chiesa celebra oggi a Roma, in Piazza San Pietro: la beatificazione di cinque Servi di Dio, figli di diversi Paesi e Continenti. Essi sono: Agostino Roscelli (Italia), Maria de San José Alvarado Cardozo (Venezuela), Maria Helena Stollenwerk (Germania), Maria Domenica Brun Barbantini e Giuseppina Gabriella Bonino (Italia).

Saluto con gioia tutti voi, carissimi fratelli e sorelle, qui presenti.

Un saluto del tutto speciale va al Presidente della Repubblica e ai rappresentanti dell'Episcopato e della Chiesa del Venezuela. La beata Maria di san Giuseppe, al secolo Laura Alvarado Cardozo, che oggi viene elevata agli onori degli altari, è infatti la prima Beata della Chiesa di quel grande Paese, che vanta una lunga tradizione cattolica. Questo evento di enorme importanza rappresenta quasi un nuovo inizio nella vita di quella Chiesa particolare. I santi e i beati confermano in un certo senso la maturità della Co-

*** Die 7 Maii 1995.**

munita cristiana. In essi la Chiesa si esprime in modo definitivo, come Popolo di Dio unito dall'amore del Padre, del Figlio e dello Spirito Santo. Proprio questo amore trinitario si dimostra portatore di frutti nella santità dell'uomo.

Come Vescovo di Roma, che prende parte alle sofferenze ed alle gioie delle varie Comunità ecclesiali del mondo intero, saluto i Fratelli nell'episcopato, che ad esse presiedono. Specialmente saluto i Pastori delle diocesi dalle quali provengono i servi di Dio **che** oggi abbiamo la gioia di vedere elevati alla gloria degli altari.

2. « Acclamate al Signore, voi tutti della terra, servite il Signore nella gioia, presentatevi a lui con esultanza.

Riconoscete che il Signore è Dio; egli ci ha fatti » ***(Sai*** 99/100, 2-3).

L'invito alla lode del Salmo responsoriale esprime bene l'atmosfera del tempo pasquale. La Chiesa gioisce per la creazione. Gioisce perché Dio è il Creatore di tutta la terra, è il Creatore della natura inanimata e di quella animata. Gioisce perché Dio è il Creatore dell'uomo, che ha formato a sua immagine e somiglianza, dandogli un'anima immortale e predisponendolo a partecipare della propria vita divina.

« Egli ci ha fatti e noi siamo suoi » ***(Ibid.,*** 3). La Chiesa confessa questa verità nel periodo pasquale, quando tutta la creazione sembra partecipare al mistero della morte e risurrezione di Cristo. Il Dio che ci ha creati, in Cristo ci ha anche resi creature nuove. Se siamo sua proprietà a motivo della prima creazione — Colui che ci ha creato ha infatti potere su di noi, un potere che i teologi chiamano « dominium altum » —, tale proprietà diviene ancor più profonda e manifesta nel mistero della Redenzione.

Proprio questo mistero della Redenzione viene illustrato dalla liturgia dell'odierna quarta domenica di Pasqua, mediante l'immagine del Buon Pastore: «Le mie pecore ascoltano la mia voce e io le conosco ed esse mi seguono. Io do loro la vita eterna e non andranno mai perdute e nessuno le rapirà dalla mia mano. Il Padre mio che me le ha date è più grande di tutti e nessuno può rapirle dalla mano del Padre mio. Io e il Padre siamo una cosa sola» ***(Gv*** 10, 27-30). Sullo sfondo di tale splendido condensato della verità rivelata, ci soffermiamo ora a riflettere sulla spiritualità dei servi di Dio, che oggi vengono proclamati Beati.

3. Tratto spirituale caratteristico del beato Agostino Roscelli, fondatore delle Suore dell'Immacolata, fu lavorare al servizio dei fratelli senza mai

venir meno all'unione interiore con il Signore. Il vero contemplativo è colui che è in grado di operare con maggiore forza ed incisività per la salvezza delle anime e per il bene della Chiesa.

L'azione apostolica del novello Beato fu veramente feconda, perché scaturiva da un'autentica vita mistica e contemplativa. L'ardente amore per Dio, arricchito dal dono della sapienza, gli permetteva di darsi al limite del possibile al servizio del prossimo, senza mai distaccarsi dal Signore. Nelle opere di carità verso i bisognosi e gli abbandonati, come nelle lunghe ore trascorse al confessionale e nella direzione spirituale, Egli ha potuto realizzare l'immagine del Buon Pastore, che si prende cura del gregge a lui affidato, che va in cerca della pecorella smarrita, che consuma la propria vita per la salvezza di tutti.

4. La beata Maria de San José Alvarado Cardozo descubrió desde muy niña el amor a la Eucaristía, en la que encontró el carisma distintivo de su espiritualidad. Pasaba largas horas del día y de la noche delante del sagrario. Durante toda su vida elaboró con sus propias manos miles de formas para distribuirlas gratuitamente a los sacerdotes. Este ejemplo es seguido aún por sus Hijas, que ofrecen hoy las formas para esta Santa Misa.

Su amor ilimitado a Cristo Eucaristía la llevó a entregarse al servicio de los más necesitados, en quienes veía a Jesús sufriente. Para ello fundó en Maracay la Congregación de Agustinas Recoletas del Corazón de Jesús, dedicada a la asistencia de los ancianos y de los niños huérfanos y abandonados. La caridad, virtud en la que más se distinguió la madre María de San José, la movía a repetir continuamente a sus Hijas: « Los desechados de todos son los nuestros; los que nadie quiere recibir, ésos son los nuestros ». Su sólida piedad, anclada en la Eucaristía y en la oración, estaba enriquecida por una tierna devoción a la Virgen María, cuyo nombre toma y a quien emulaba diciendo: « Desearía vivir y morir cantando el "Magnificat" ».

El testimonio de esta mujer sencilla de nuestro tiempo invita a todos, y en particular a los amados hijos e hijas de Venezuela, a vivir fielmente el Evangelio.

5. Wenn wir uns nun Mutter Maria Stollenwerk zuwenden, so ersteht vor uns eine große Frauenpersönlichkeit und eine Pionierin der Mission, obwohl sich ihr sehnlichster Wunsch, selbst in die Mission gesandt zu werden, nicht verwirklichen ließ. Ihr ganzes Leben, so können wir zusammenfassend sagen, ist ein greifbares Zeichen ihrer Ergriffenheit von Gott. Von Kindheit

an war das Gebetsleben der neuen Seligen vom Päpstlichen Missionswerk der Kinder inspiriert; vor allem das Los der Kinder, denen jedes Lebensrecht abgesprochen wurde, ging ihr zu Herzen.

Durch die Begegnung mit dem seligen Arnold Janssen kam sie ihrem Wunsch näher, Missionsschwester zu werden. Mit ihm gelang es schließlich, die Missionskongregation der Dienerinnen des Heiligen Geistes ins Leben zu rufen. Schon der Name ihrer Kongregation macht deutlich, wie sehr Mutter Maria Stollenwerk die Verehrung des Heiligen Geistes am Herzen lag. Er war ihr Antrieb, das Evangelium zu verkünden und, wie Paulus sagt, allen alles zu werden (vgl. ***1 Kor*** 9, 16.22). Vor allem sah die neue Selige im Heiligen Geist die treibende Kraft der Missionstätigkeit. Aus dieser ganz auf die Kraft des Geistes Gottes vertrauenden Grundhaltung und durch die aus der eucharistischen Anbetung gewonnene Zuversicht auf die beständige Nähe des Herrn, von dem sie sich gesandt wußte, konnte Mutter Maria Stollenwerk sagen: »Gott allein kann unser Herz ausfüllen; er ist zu groß und zu weit, um sich von den Geschöpfen einnehmen zu lassen«. Möge die neue Selige auch in unseren Tagen jungen, missionarisch orientierten Frauen diese Weite des Herzens und eine solche Stärke des Glaubens schenken, damit das ewige Leben, das der Herr allein zu geben vermag (vgl. ***Joh*** 10, 28), in den Herzen der Menschen wachsen und zur Reife kommen kann.

6. Ritroviamo l'immagine vigile e premurosa del Buon Pastore nella nuova beata Madre Maria Domenica Brun Barbantini che, cosciente di essere divenuta « creatura nuova » nel sacrificio di Cristo, non ha esitato a rispondere alla Grazia divina con l'amore, tradotto in quotidiano servizio ai fratelli e alle sorelle bisognose.

Essa ha lasciato alle sue figlie spirituali un'eredità ed una missione quanto mai attuale e preziosa. Un amore evangelico concreto per gli ultimi, gli emarginati, i piagati; un amore fatto di gesti di attenzione e di cristiana consolazione, di generosa dedizione e di instancabile vicinanza nei confronti degli ammalati e dei sofferenti.

In tale compito apostolico e missionario brillano la forza e la verità della parola di Gesù che chiede di essere amato e servito nei fratelli affamati, assetati, nudi, forestieri, malati e in carcere.

7. L'amore di Cristo Buon Pastore ha trovato una singolare espressione anche nella vita di Giuseppina Gabriella Bonino, Fondatrice delle Suore

della Sacra Famiglia di Savigliano. Il suo carisma è stato la carità familiare, appresa e praticata anzitutto vivendo con i genitori fino all'età adulta, e poi seguendo la chiamata del Signore nella vita consacrata. Dalla famiglia come chiesa domestica alla comunità religiosa come famiglia spirituale: così si può sintetizzare il suo itinerario umile, nascosto ma portatore di un valore inestimabile: quello della famiglia, ambiente dell'amore straordinario nelle cose ordinarie.

Giuseppina Gabriella, figlia esemplare — assistette il padre e la madre fino alla loro morte — divenne madre per numerose bambine e ragazze senza famiglia. La sua proposta di vita, prolungata nell'Istituto, costituisce un messaggio attualissimo per la società di oggi: ogni uomo che viene al mondo ha fame di amore più che del pane e ha diritto ad una famiglia e la Comunità cristiana è chiamata a venire incontro alle situazioni di bisogno che inevitabilmente si presentano.

8. « Varcate le sue porte con inni di grazie, i suoi atri con canti di lode... poiché buono è il Signore, eterna la sua misericordia » ***(Sai*** 99/100, 4-5).

Questa esortazione è rivolta a noi tutti. In modo particolare essa sembra riferita a coloro che la Chiesa da oggi chiama Beati: Agostino Roscelli, Maria de San José Alvarado Cardozo, Maria Helena Stollenwerk, Maria Domenica Brun Barbantini e Giuseppina Gabriella Bonino.

A loro si possono applicare le parole del Libro dell'Apocalisse, proclamate nella seconda lettura, che descrive una moltitudine immensa, proveniente da ogni nazione, da tutte le generazioni, da ogni popolo e lingua. «Essi sono coloro che sono passati attraverso la grande tribolazione ed hanno lavato le loro vesti rendendole candide col sangue dell'Agnello. Per questo stanno davanti al trono di Dio e gli prestano servizio giorno e notte nel suo santuario » ***(Ap*** 7, 14-15).

Nella visione apocalittica di San Giovanni, Cristo, il Buon Pastore, appare anche come Agnello. Egli è dunque il Pastore che pasce il gregge di Dio e l'Agnello destinato al sacrificio. Sì, Cristo è il Pastore proprio perché si è fatto Agnello di Dio, Vittima di espiazione per cancellare i peccati del mondo. « Victimae paschali laudes immolant Christiani. Agnus redemit oves: Christus innocens Patri reconciliavit peccatores ».

« L'Agnello che sta in mezzo al trono — scrive l'apostolo Giovanni — sarà il loro pastore e li guiderà alle fonti delle acque della vita. E Dio tergerà ogni lacrima dai loro occhi » ***(Ap*** 7, 17).

L'eredità dei beati è la felicità etema, poiché essi sono definitivamente uniti a Cristo nella gloria. L'Agnello « sta in mezzo al trono », nella gloria del Padre, e coloro che egli guida alle « fonti delle acque della vita » partecipano all'ineffabile gloria di Dio, che è vita e amore.

Amen!

III

Olomuci habita ob decretos Zdislavae de Lemberk et Ioanni Sarkander Sanctorum caelitum honores.*

1. « Odcházím a přijdu zase k vám » ***(Jan*** 14, 28).

Ježíš pronáší tato slova ve Večeřadle, den před svou smrtí. Stručně řečeno v sobě shrnují celé velikonoční tajemství: odchod ze světa smrtí na kříži a nový příchod ve vzkříšení.

Avšak obsah dnešního evangelia poukazuje ještě na jiný rozměr. Čtyřicátý den po vzkříšení Kristus opouští apoštoly, aby se vrátil k Otci. Tento definitivní odchod je zároveň podmínkou pro pozdější přítomnost, která se rozšíří z generace na generaci, jak to sám Kristus řekl: «Jsem s vámi po všechny dny, až do konce svēta» ***(Mt*** 28, 20).

«Jsem s vámi » chce říci: jsem s církví na vás zbudované a přijdu vždy z moci Ducha Svatého. A to je ten mnohotvárný příchod: ve slově evangelia, ve svátostech, zvláště v eucharistii, v tajemném přebývání v lidském srdci prostřednictvím milostí. Na tento poslední příchod se vztahují slova, která jsme právě slyšeli: « Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo a můj Otec ho bude milovat, přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek » ***(Jan*** 14, 23).

Láska způsobuje to, že osoby přebývají duchovně jedna ve druhé. Tak je tomu podle lidských měřítek; a v měřítku Boha-ělověka se toto přebývání ještě podstatně prohlubuje. « Kdo mě miluje, (...) můj Otec ho bude milovat a přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek » ***(Jan*** 14 23). Láska ke Kristu tedy přitahuje lásku Otce a způsobuje, že Syn a Otec jsou přítomni v duši člověka a cele se mu oddávají. Takový «dar» je, dílem Ducha Svatého, dílem nestvořené lásky. A vlitý do lidského srdce způsobuje, že celá Nejsvětější Trojice je v něm přítomná a přebývá v něm.

*** Die 21 Mau 1995.**

Toto přebývání, pramenící z lásky a obohacující lásku, vyžaduje, aby se uskutečňovalo v pravdě. Kdo miluje Ježíše zachovává jeho slovo, slovo o němž on říka: «Není moje, ale mého Otce, který mě poslal» ***(Jan*** 14, 24). Kdo miluje Ježíše žije podle jeho evangelia.

Kristus je Slovo Otce. V něm se uskutečňuje plnost pravdy, která je v Bohu a která je Bůh sám. On «se stal tèlem» ***(Jan*** 1, 14), aby nám tuto pravdu zprostředkoval lidskými slovy, lidskými činy a konečně i velikonočním tajemstvím kříže a zmrtvýchvstání. Nyní Kristus říká: «Jdu k Otci» ***(Jan*** 14, 28). Je to pro něho důvodem božské radosti a přeje si předat tuto radost i svým učedníkům. S lidstvím, které na sebe vzal, se Slovo vrací k vlastnímu zdroji - onomu věčnému prameni, ze kterého bez začátku čerpá svůj počátek.

2. « Odcházím a přijdu zase k vám ».

Přijdu z moci Ducha Svatého. Kristus slibuje: « Utěšitel, Duch Svatý, kterého Otec pošle v mém jménu, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl» ***(Jan*** 14, 26). Liturgie, která nám dnes znovu předkládá tato slova, pronesená Ježíšem ve Večeřadle den před jeho utrpením, vede naše myšlenky k tajemství, které je již blízké Nanebevstoupení Páně a Seslání Ducha Svatého. Apoštolově obdrželi Ducha Svatého už večer v den Velikonoc, kdy vzkříšený Kristus, který přišel mezi ně do Večeřadla, jim ukázal rány na rukou a boku a řekl jim: « Přijměte Ducha Svatého » ***(Jan*** 20, 22).

To co se tehdy odehrálo v soukromí, se má nyní odehrát uprostřed lidu shromážděného v Jeruzalémě ke svátku Letnic. Ježíš nebude přítomen s apoštoly ve Večeřadle, avšak seslání Ducha Svatého způsobí, že Kristus začne v nich a jejich prostřednistvím působit novou mocí: začne působit jako pravda a láska.

Utěšitel, Duch Svatý, bude učit apoštoly a církev až do konce věků všechno to, v čem je vyučoval sám Kristus. Bude bdít, aby Kristovo učení, jeho pravda, přetrvávala bez přestání v církvi; aby Slovo, v Božství jedno s Otcem, mohlo i nadále sjednocovat mezi sebou lidi z generace na generaci touž pravdou a touž láskou, kterou on zjevil svým prvním příchodem na svět. Tak evangelium dnešní neděle směřuje zcela jasně ke zrození církve a k jejímu poslání.

« Odkazuji vám pokoj, svůj pokoj vám dávám » ***(Jan*** 14, 27). Kristus pronáší tato slova v okamžiku, kdy na tvářích apoštolů lze vyčíst znepokojení a úzkost. Jsou to koneckonců poslední hodiny před jeho utrpením. A

proto jim říká: « Ať se vaše srdce nechvěje a nedēsi» *(Jan* 14, 27). Je pravda, budete svědky mého ponížení, mého ukřižování a potupné smrti na kříži. Je pochopitelné, jste-li sužováni podobnou představou, trpíte-li už samotnou myšlenkou, že váš Mistr vás musí opustit takovým způsobem. Neděste se však! Po tomto odloučení se k vám vrátím vzkříšený a budete se těšit z míru, který já vám dám. Uprostřed nepokojů světa vám tento mír umožní být mými svědky, umožní vám hlásat evangelium a vést lidi ke svatosti.

3. « Odcházím a přijdu zase k vám ».

Tato slova, která Kristus řekl ve Večeřadle, se přenášejí po celé generace. Apoštolově, počínajíce dnem seslání Ducha Svatého, šli do celého světa hlásat evangelium všem národům, jak nám to připomnělo i dnešní první čtení ze Skutků apoštolů. Evangelium hlásali Pavel a Barnabas mezi pohanskými národy. A tato otevřenost světu byla stvrzena Duchem Svatým skrze společenství apoštolů, jak to dosvědčuje i takzvaný Jeruzalémský koncil.

Totéž evangelium pravdy a svatosti se dostalo svého času i do našich slovanských zemí - přišlo i do Čech a na Moravu, zde zakořenilo, stejně tak jako i v sousedních krajinách.

Během staletí přineslo bohaté ovoce milosti a svatosti. Toto ovoce přinesla i tato vaše starobylá a vznešená církev, kterou dnes s radostí navštěvuji. Zdravím vašeho milého arcibiskupa, monsignora Jana Graubnera, kterému děkuji za srdečné blahopřání vyjádřené i jménem vás všech. Spolu s ním zdravím i pomocného biskupa a ostatní zde přítomné církevní hodnostáře. Zdravím též kněze, řeholníky a řeholnice, katechety a horlivé laiky i vás, účastníky této slavnosti.

Vždyť dnes, v Olomouci, mám příležitost slavit spolu s vámi svatořečení blahoslaveného Jana Sarkandra a blahoslavené Zdislavy z Lemberka.

4. Život svaté Zdislavy, která se narodila ve třináctém století na Moravě a žila v severních Čechách, se vyznačuje mimořádnou schopností obětovat se pro druhé. Dosvědčuje to zvláště její rodinný život, kde jako manželka hraběte Havla z Lemberka byla - podle slov mého ctihodného předchůdce Pavla šestého - « vzorem manželské věrnosti, oporou rodinné spirituality a příkladem počestnosti mravů ». Dotvrzuje to pak i její horlivá služba na poli charitativním, zvláště u lůžka umírajících, kterým věnovala vždy tak velkou péči a starostlivost, že je dodnes vzpomínaná jako « uzdravovatelka ».

Svatá Zdislava, která intenzívně žila spiritualitou dominikánské terciářky, uměla sama sebe učinit darem, po vzoru Ježíšových slov: « Blaženější je dávat než brát» *(Sk* 20, 35). A to je to tajemství oné velké sympatie, kterou její postava stále vzbuzovala už za života, stejně tak jako i po smrti, až do dnešní doby. Její přiklad je mimořádně aktuální zvláště s přihlédnutím k hodnotě rodiny, která - jak nás ona sama učí - musí být otevřena Bohu, daru života a potřebám chudých. Naše světice Zdislava, je zářným svědkem « evangelia rodiny » a « evangelia života », které se církev snaží, víc než kdy jindy, šířit na přechodu z druhého do třetího tisíciletí křesťanství.

Rodiny v Čechách a na Moravě, vy jste nedocenitelným pokladem tohoto národa a právě napodobováním svých světců a světic se stáváte tím, čím jste už byly v plánu Božím! A ty Zdislavo z Lemberka, ty dobrá statečná, milosrdná a zbožná matko, ved rodiny své vlasti a celého světa k tomu, aby stále hlouběji poznávaly své poslání, aby byly hotovy rozdávat se!

5. Téměř o čtyři století později se setkáváme s Janem Sarkandrem knězem a mučedníkem. Je především vaší chloubou, drazí Moravané, kteří ho stále milujete a uctíváte jako ochránce, zvláště v těžkých dobách svých dějin.

Jeho postava se skví zvláštním světlem především ke konci jeho života, kdy jc uvězněn a přijímá od Pána milost mučednictví. V bouřlivé době vystupuje jeho postava jako znamení přítomnosti Boží a jako znamení věrnosti uprostřed dějinných kontrastů.

Ještě i dnes nás překvapuje neoblomnost tohoto prostého a ušlechtilého kněze: jeho až k smrti věrná oddanost povinnostem. Ve vězeňské cele olomouckého žaláře — který ve mně zanechal hluboký dojem, když jsem ho před lety navštívil - Jan, podrobený ukrutnému mučení, se modlí a Pán mu umožňuje nabídnout sebe samého jako vzácný příklad trpělivosti a vytrvalosti.

Dnes, po Druhém vatikánském koncilu a na prahu třetího tisíciletí křesťanství, více než kdy jindy, je nám dáno chápat tajemný odkaz Jana Sarkandra v kontextu evropské a celosvětové církve. Jeho vítězství je poctou především pro všechny kdo v tomto století, a to nejen na Moravě a v Čechách, nýbrž v celé východní Evropě, dáli přednost ztrátě majetku, ústrkům a smrti, před snadnějším řešením, jímž bylo shrbit se před útlakem a násilím.

Toto svatořečení nesmí v žádném případě znovu otevírat bolestné rány, které v minulosti v těchto zemích zasáhly Tělo Kristovo. Ba naopak. Dnes já, papež římské církve, jménem všech katolíků prosím za odpuštění křivd,

spáchaných na nekatolících v pohnutých dějinách tohoto národa; zároveň ujišťuji, že katolická církev odpouští všechno zlé, co vytrpěly zase její děti. Ai je dnešní den novým začátkem ve společné snaze následovat Krista, jeho evangelium, jeho zákon lásky, jeho svrchovanou touhu po jednotě věřících v Kristu « Aby všichni jedno byli» *(Jan* 17, 21).

6. « Ať tě Bože velebí národy » (odpověď k žalmu).

Tak zpívá církev tuto neděli v době velikonoční. « Nechť se lidé radují a jásají, že soudíš národy spravedlivě a lidi na zemi řídíš » *(Ž* 66/67, 5). Tato výzva k radosti má svůj počátek ve vyplnění Kristova příslibu ve Večeřadle během Poslední večeře: pramení z velikonočního tajemství jeho smrti a vzkříšení.

Je to radost Letnic. Opravdu v síle Ducha Svatého Kristovi učedníci a jejich nástupci hlásali evangelium lidem a národům celého světa, aby celý svět poznal cestu, kterou je Kristus, a aby všechny národy přijaly jeho spásu.[1]

Dnes jsou touto radostí naplněni především Slované v Čechách a na Moravě, kteří kráčejí po cestě evangelia již více než deset století. Zdrojem naší dnešní radosti jsou především ti, kteří šli touto cestou a vedou nás po ní k setkání s Kristem: svatá Zdislava a svatý Jan Sarkander. Jejich svědectví lidem přiblížilo světlo Božího království a osvítilo cestu mnoha generacím, které směřují k nebeskému Jeruzalému, kde Bůh věčně přebývá.

ALLOCUTIONES

I

Ad Venetiolae sacros praesules Apostolorum limina visitantes.*

Queridos Hermanos en el episcopado:

1. Os recibo con sumo gusto en esta audiencia colectiva con la que culmina la visita *ad Limina.* Una de sus finalidades es venerar las tumbas de los santos Pedro y Pablo, Príncipes de los Apóstoles, significando así como una peregrinación espiritual a los orígenes de la Iglesia. Mediante los en-

[1] sr. Ž 66/67, 3.

* Die 9 Maii 1995.

cuentros personales conmigo y con los Dicasterios de la Curia Romana, manifestáis vuestra relación de auténtica fraternidad y devoción hacia la Iglesia de Roma y su Obispo, estableciendo un estrecho vínculo de unión con la entera comunidad eclesial.

Al mutuo gozo de este encuentro se une el de la reciente beatificación de la Madre María de San José, la primera venezolana elevada al honor de los altares. Esta celebración ha constituido un acontecimiento singular para la vida de la Iglesia en vuestro País. Como vosotros mismos decíais en la Exhortación pastoral « Dios ha estado grande con nosotros y estamos alegres », se trata de un hecho que llama « a la renovación y fortalecimiento de la fe, a tomar conciencia de que por el bautismo el hombre renace espiritualmente para tender a la santidad

Agradezco las amables palabras que me ha dirigido Mons. Ramón Ovidio Pérez Morales, Arzobispo de Maracaibo y Presidente de la Conferencia episcopal. Correspondo a las mismas asegurándoos mi aprecio y mi reconocimiento por el generoso trabajo pastoral que realizáis en las comunidades eclesiales que os han sido confiadas y en las que sois «principio y fundamento visible de unidad ».[2] Mi saludo y agradecimiento se extiende a cada una de las Iglesias locales que presidís en la caridad y el servicio, a los sacerdotes, religiosos y religiosas y fieles laicos que, unidos a vosotros, se esfuerzan por vivir y anunciar de palabra y con las obras los valores del Reino de Dios en la sociedad venezolana.

2. Como guías y animadores de vuestro querido pueblo, con la palabra alimentáis su fe y su esperanza y lo orientáis hacia la caridad verdadera que tiene su origen en Dios, para que los católicos sean verdaderamente sal de la tierra y luz del mundo y contribuyan a la necesaria transformación de la sociedad con frutos de vida, de santidad y de justicia para todos.

El Obispo es padre y pastor de toda la comunidad diocesana, estando especialmente al lado de los más necesitados y abandonados. Por eso todos los fieles han de sentiros siempre cercanos y misericordiosos, a la vez que independientes y llenos de celo apostólico para proclamar constantemente y en todas partes la verdad que hace libres. Esa cercanía a todos debe expresarse también de forma visible y concreta, de modo que vuestra presencia en medio de la comunidad diocesana os haga fácilmente asequibles a quie-

[1] N. 9.
[2] *Lumen gentium,* 23.

nes con confianza y amor desean acercarse porque se sienten necesitados de orientación, ayuda y consuelo, pues como exhorta San Pablo a Tito, el obispo ha de ser « hospitalario, amigo de bien, sensato, justo, piadoso, dueño de sí ».[3]

3. La Iglesia en Venezuela, que durante tantos años tuvo escasez de sacerdotes y de vocaciones religiosas, dependiendo de la generosidad misionera de otras Iglesias hermanas, goza hoy del don de un notable aumento de clero, así como de nuevas formas de vida consagrada laical. Junto con la acción de gracias a Dios por ese florecimiento debéis esforzaros en asegurar una sólida y continua formación humana, teológica y espiritual de los presbíteros, lo cual ha de constituir un desvelo primordial en vuestra oración y en la organización de los medios adecuados para ello, a fin de que reaviven el don que recibieron.[4]

Debido a la situación peculiar de la Iglesia en vuestro País, muchos sacerdotes ejercen su ministerio en condiciones humanamente difíciles, pues el territorio es extenso y la soledad se hace sentir en muchas ocasiones. Por ello es fundamental para su perseverancia y crecimiento espiritual —además de ofrecerles siempre vuestra cercanía y una palabra confortadora— la organización de encuentros de fraternidad sacerdotal, de reflexión pastoral y de formación permanente, así como los retiros y ejercicios espirituales que recomienda la disciplina canónica. Los más jóvenes de entre ellos deben ser ayudados también con planes especiales de seguimiento y apoyo para que puedan llevar como carga ligera el peso y la ardua responsabilidad que se les confía.

4. Sabéis bien cuan importante es el Seminario llamado, no sin razón, « el corazón de la diócesis ». Por eso, os exhorto a visitarlo con frecuencia y conocer a cada uno de vuestros seminaristas, ayudándolos con vuestra palabra y animándolos con vuestro ejemplo. Debéis enseñarles a vivir el precioso don del celibato con espíritu de entrega a Cristo; a practicar el apostolado; a estar siempre disponibles al servicio de la Iglesia en el modo como ella espera; así como a desarrollar el espíritu misionero que, si las circunstancias lo aconsejaran, los haga capaces de ir a otras tierras para anunciar a Jesucristo.

[3] *Tit* 1, 8.
[4] Cf. *2 Tim* 1, 6.

La dirección espiritual, el asesoramiento psicológico necesario para alcanzar una personalidad equilibrada y recia, así como el cultivo de un ideal sacerdotal ajeno a vanidades mundanas y fiel a Jesucristo, modelo de pastores, han de ser medios imprescindibles para su buena formación. Además, los seminaristas han de contar con la ayuda cercana de los formadores, los cuales dotados de una sólida preparación académica, deben distinguirse por un testimonio de vida sacerdotal íntegra. Así no sólo ejercerán con competencia su oficio sino que serán, a la vez, modelos para los candidatos al sacerdocio que les son confiados.

5. He constatado con satisfacción el incremento de la activa participación de los laicos en la vida eclesial en vuestro País. Por vuestra parte, sé que proponéis con valentía y acierto las grandes directrices que han de animar a los fieles para hacer frente a tristes fenómenos de corrupción, inmoralidad y situaciones económicas que han degradado la vida de muchos venezolanos, especialmente de los más pobres.

Como expuse en la Exhortación apostólica postsinodal ***Christifideles laici,*** quiero recordar ahora que «para animar cristianamente el orden temporal (...) los fieles laicos de ningún modo pueden abdicar de la participación en la "política"; es decir, de la multiforme y variada acción económica, social, legislativa, administrativa y cultural, destinada a promover orgánica e institucionalmente el bien común ».[6] Por eso, es necesaria una acción pastoral que favorezca la formación y responsabilidad de los cristianos para la vida pública, los cuales uniendo capacidad técnica, honestidad y sentido de servicio, desarrollen su vocación de ciudadanos para el bien de los demás y de la Nación misma.

Compete a la Iglesia proponer, a la luz del Evangelio y de su Doctrina Social, los principios y líneas de conducta que lleven a soluciones moralmente justas, capaces de superar el desánimo y favorecer el crecimiento integral del País, en fidelidad a su tradición católica, salvaguardando la libertad y justicia social.

Además, es particularmente urgente despertar en los jóvenes esta vocación cristiana de servicio público y de rescate ético, pues su gran potencial humano con frecuencia no encuentra cauces adecuados. A ellos quiero recordar el llamado que hice hace diez años en mi Visita Pastoral a vuestro País: « No olvidéis, pues, que Venezuela espera justamente de los seglares

[6] N. 42.

comprometidos en la vida de su pueblo que sean leales, abiertos al diálogo y colaboradores con todos los hombres de buena voluntad. Espera la fidelidad de esa vocación. Esa es vuestra responsabilidad. Ese será vuestro mérito. Esa es vuestra misión propia ».[6]

6. La rica experiencia que ha significado el Año de la Familia me ha llevado a meditar de nuevo y anunciar el Evangelio de la vida, especialmente con la publicación de la reciente Encíclica sobre el valor y el carácter inviolable de la vida humana. Con la colaboración y la comunión de todos los Obispos del mundo, he querido así hacer frente a las amenazas que se ciernen sobre el ser humano en diversas fases de su existencia.

Por eso me complace que hayáis proclamado este año 1995 como «Año por la vida », convocando a los venezolanos a hacer que todas las « reflexiones, compromisos y acciones vayan orientadas tanto a la toma de conciencia, como a mostrar una actitud de defensa y proclamación del don preciado de la vida en todas sus manifestaciones ».[7] Vuestra invitación ha brotado de la contemplación atenta, con espíritu pastoral, de la realidad de vuestro País, que calificáis de « grave situación » en contraste con la verdad cristiana sobre la « grandeza de la vida humana », a la vez que exhortáis a todos a asumir, con ilusión y esperanza el « empeño por la vida ». Os animo, pues, a proseguir con decisión y paso firme por el camino emprendido.

7. Dentro de pocos años celebraréis el V Centenario de la llegada del Evangelio a vuestro amado País. Será un verdadero momento de gracia, que debe potenciar la « nueva evangelización ». En coincidencia con ese acontecimiento, la preparación del Jubileo del Año 2000 ofrece también una ocasión propicia para presentar a todos la salvación que nos trae Jesucristo.

Objetivo prioritario de este gran Jubileo es « el fortalecimiento de la fe y del testimonio de los cristianos », para lo cual « es necesario suscitar en cada fiel un verdadero anhelo de santidad, un fuerte deseo de conversión y de renovación personal en un clima de oración siempre más intensa y de solidaria acogida del prójimo, especialmente del más necesitado ».[8]

Por medio de vosotros, queridos Hermanos en el episcopado, quiero invitar a los hijos de la Iglesia en Venezuela a una conversión más profunda y a su renovación espiritual. De cara al Año jubilar se hace urgente una

[6] *Discurso en la Catedral de Caracas* 28-1-1985, 5.

[7] Exhortación *Compromiso por la vida,* n. 8.

[8] *Tertio millennio adveniente,* 42.

más viva adhesión de fe a los misterios que nos son comunicados por la Revelación divina, que tienen como centro la persona, enseñanza y obras de Jesucristo. Por eso, la fe se ha de robustecer continuamente mediante la meditación frecuente de la Palabra de Dios, con la ayuda de una catcquesis permanente que permita a todos los fieles gustar las riquezas de la sabiduría cristiana y experimentar el gozo de la verdad.

Asimismo, hay que alentar a todos los creyentes en Cristo a un seguimiento más íntimo y fiel de Jesucristo, muerto y resucitado, dando testimonio con la propia vida. Como enseña el Catecismo de la Iglesia católica, « la fidelidad de los bautizados es una condición primordial para el anuncio del Evangelio y para la misión de la Iglesia en el mundo; para manifestar ante los hombres su fuerza de verdad y de irradiación, el mensaje de salvación debe ser autentificado por el testimonio de vida de los cristianos ».[9]

Además, tanto los fieles individualmente como las comunidades cristianas han de ejercitarse en la práctica asidua de la oración, para que de esa forma el trato personal con el Señor mueva a todos a corresponder cada vez más generosamente a su gracia, que los santifica, de modo que puedan « permanecer en la intimidad de Dios ».[10] En este sentido, una pastoral litúrgica renovada permitirá participar con mayor intensidad de la gracia que fluye del misterio pascual, principalmente en la celebración de la Eucaristía, de la cual hay que potenciar la observancia del precepto dominical, y de los otros sacramentos; asimismo, se irá formando el corazón y la mente de los fieles enseñándoles la dignidad y belleza de los símbolos litúrgicos y educándolos en el sentido de Dios y en la esperanza de las realidades últimas.

8. Al terminar este encuentro deseo reiteraros, queridos Hermanos, mi gratitud por los esfuerzos realizados en los diferentes campos de acción pastoral; por el buen espíritu con que guiáis al Pueblo de Dios; por la decidida voluntad de servir al hombre a través del anuncio del evangelio que salva a todo el que cree en Jesucristo.[11] Al alentaros a proseguir con renovado empeño en vuestra misión, os pido que llevéis mi afectuoso saludo y bendición a vuestros sacerdotes, religiosos, religiosas y fieles, en especial a aquéllos que están enfermos, son ancianos o sufren por cualquier causa, los cuales tienen siempre un lugar particular en el corazón del Papa.

[9] N. 2044.
[10] *Tertio millennio adveniente,* 8.
[11] *Rom 1,* 16.

Que Nuestra Señora de Coromoto, a la que se asocia la nueva Beata Maria de San José, interceda ante el Señor por la santidad de todos los fíeles de Venezuela, por la prosperidad en paz de la Nación, por el bienestar de cada una de sus familias. Con estos fervientes deseos, os imparto de corazón la Bendición Apostólica.

II

Ad quosdam Indiae episcopos in visitatione sacrorum liminum.*

Dear Brother Bishops,

1. With intimate joy I greet each one of you, Pastors of the Church in India, from the régions of Tamil Nadu and Karnataka, in the first of this series of ***ad Limina*** visits by the Bishops of your vast country. In the words of Saint Paul: "I thank my God through Jesus Christ for all of you... I mention you always in my prayers... that we may be mutually encouraged by each other's faith" ***(Rom*** l:8ff). When I visited your country in 1986 I spoke to the Bishops saying that "our joint task is to enact the mystery of collegiality".[1] It is this mystery of communion in the College of Bishops, which we are here together to profess, celebrate and strengthen. This communion implies that we be of one mind and one heart in loving and obeying our Lord Jesus Christ, the Chief Shepherd of the Church (cf. ***1 Pt*** 5:4), and that we carry out the ministry entrusted to us in strong and vibrant union of faith and ecclesial order.

2. The Dogmatic Constitution ***Lumen gentium*** reminds us that God's plan is "to make men holy and save them not merely as individuáis without any mutual bonds, but by making them into a single people" (9). The Council text goes on to say that this messianic people "has for its head Christ... the héritage of this people are the dignity and freedom of the sons of God, in whose hearts the Holy Spirit dwells as in his temple... Its law is the new commandment to love as Christ lo ved us... Its goal is the kingdom of God which is to be extended until it is brought to perfection by him at the end of time" ***(ibid.).*** Thus it can néver be sufficiently emphasized that

*** Die 16 Maii 1995.**

[1] ***Address to Bishops,*** **New Delhi, 1 February 1986.**

the Church's mission is transcendent and consists first and foremost in giving men a share in the mystery of God's communication of himself through grace.

Everything else in the Church's life dépends on this. No matter how pressing other concerns may be, including the concern for human development, for justice and the defence of human dignity, for the needs of the poor — and no one can deny that your commitment in these fields must be altogether vigorous and consistent — Pastors cannot ignore the invitation of Christ himself, to "seek first his kingdom and his righteousness, and all these things shall be yours as well" ***(Mt*** 6:33). It would be surprising if precisely in India, the land of ***Satyagraha*** (the spiritual "truth-force" which conquers without violence) and of the ***Rishis*** (holy men), Bishops, priests, Religious and committed lay men and women failed to develop ali the spiritual potential of our Redeemer's saving grace. Therefore, as Pastors, servants of the mysteries of God, in your own lives, in ali your dealings with your priests, with the consecrated men and women who share the bürden of the apostolate with you, in ali your ministry to the lay faithful, and in your missionary efforts to extend the Gospel, one of the concerns which can never be absent from your heart and action is that of promoting genuine faith and holiness of life among the Church's members.

3. To be the spiritual guides and teachers of your people is a serious and demanding task. On the personal level it involves on your part a radical response to Christ. Since, as Saint Paul wrote to Timothy, "the aim of our charge is love that issues from a pure heart and a good conscience and sincere faith" ***(1 Tra*** 1:5), it follows that "a Bishop must be above reproach" (3:2). Without a deep commitment of faith, constant prayer and self-giving "pastoral charity", it is not possible to represent the Good Shepherd who lays down his life for the sheep (cf. ***Jn*** 10:11).

At the level of your apostolate you face many challenges, not least that of a growing secularism, a widespread and powerful trend which is undermining even the deeply rooted spiritual traditions characteristic of India's history and culture. The primai Vedic concept of ***rita,*** order — that which is right and proper in the universe and in human society — directed Indian culture towards the quest for harmony, towards a morality of responsibility for the divine order apparent in ail that exists. The Upanishads later laid emphasis on the notion of ***dharma,*** thus placing at the centre of life's endeavours the acquisition of "righteousness" through the observance of re-

ligion, law and duty. On the basis of these attitudes, which are fundamental to all religious expérience, India became the eradle of a civilization rich in humanitarian and religious values. In this ground the seed of faith was planted from the beginning, giving rise to flourishing communities, sustained through ali the vicissitudes of history by their faith in Jesus Christ, the God-Man, Crucified and Risen, the hope of humanity, who alone can fully reveal the ultimate grandeur and dignity of the human person and his destiny.[2]

Now, a certam disregard for religious truths and values, because they are seen as irrelevant to economie and technological progress, is penetrating many consciences, weakening the spiritual and moral basis of society. None of this leaves the Catholic community immune. The Church in India, as in ali parts of the world, needs to meet this challenge with a great effort of conversion and spiritual renewal.

4. From a renewed commitment to Christ, the one Mediator between God and man (cf. ***1 Tm*** 2:5), and from a revitalized spiritual life will come a greater sensé of unity and communion among ali the Church's members. In the subcontinent of India the Catholic community constitutes a tiny minority, though its présence and role go beyond mere statistics thanks to the vitality of its witness and the dimensions of its service. And this religious minority itself is marked by a great variety: a diversity of rites, a différent history of evangèlization in each région and, on the negative side, the constant threat of fragmentation under the continuing strong influence of ethnie, social and cultural différences. In this respect your mission as Bishops involves a definite and incisive effort to build and strengthen the bonds of fellowship between the Church's members.

We are speaking of the unity which has its source in the Triune God and its dynamism in divine grace. The ***koinonia*** which you are called to foster is nothing less than a sharing in the very communion which exists between the Father and the Son in the Spirit of Love (cf. ***1 Jn*** 1:3). It is a unity which transcends ali human variety and persists in the face of every différence of outlook or behaviour, for "there is one body and one Spirit... one Lord, one faith, one Baptism, one God and Father of us ali" ***(Eph*** 4:4-6). In the Acts of the Apostles we read that the members of the earliest Christian community "devoted themselves to the apostles' teaching and fel-

[2] Cf. *Speech to the Fédération of Asian Bishops' Conferences,* Manila, 15 January 1995, 4.

lowship, to the breaking of bread and the prayers" *(Acts* 2:42). The term "devoted themselves" *(proskarterein)* denotes constant, assidnous fidelity. It evokes the idea of a lively faith, of enthusiasm in living one's life totally in relation to the Bisen Lord, and of zeal for spreading the Good News. It is this interior attitude, wholeheartedly assimilated, which enables us to live the *koinonia,* to expérience the vital sensé of belonging to and being responsive for the community of Christ's followers.

5. Love is the building-force of communion. Saint Paul puts the whole "newness" of the Christian approach in this short phrase: "the love of Christ impels us" *(2 Cor* 5:14). Everything in the life of a Bishop must be guided and inspired by love. To allow your words and actions to be moulded by the all-embracing commandment of evangelical love, by the spirit of the Beatitudes, is the guarantee that your ministry will bear real fruits of evangelization and ecclesial growth.

I encourage you to express that evangelical love first of ali among yourselves, in the esteem and respect which you have for each other, in the fraternal co-operation essential to the Church's well-being, in the context of your Conference. Only in this way will you be able to evangelize, but above all only in this way will you be able to meet the grave difficulties coming from within the Catholic community when unsound teachings are allowed to spread regarding even the fundamental doctrines of the faith and the moral demands of the Christian life. You must face these difficulties with intelligence and courage, and united among yourselves. May you never let criteria in contrast with the Gospel, such as considérations of caste, ethnie origin or traditional cultures, determine your relations with one another. "Put on love" *(Col* 3:14) and let your united testimony shine before the whole community as an incentive to priests, Religious and laity.

Be builders of harmony and peace among your priests: give them the attention which they have a right to expect from you. Listen carefully to their needs and aspirations, be just in dealing with them. If any of them suffer discouragement, be prompt to help them. If ever you have to remind them of their priestly duties, may this be seen as an act of loving fatherly concern. With regard to the men and women Religious whose apostolate is often of decisive relevance in your Diocèses, be guided in ail things by profound respect for their consécration and charism, acting towards them in justice and truth, in careful observance of the spirit and letter of the Document *Mutuae relationes.* Finally, may the lay faithful find

in their Bishop a man of God, a spiritual guide, a true father and brother who has their good at heart and is ready to pay the price of being the Good Shepherd of his flock.

6. Dear Brother Bishops, your ***ad Limina*** visit is taking place when the whole Church is beginning to make special préparations for the Great Jubilee of the Year 2000. Precisely in this historie "Advent", as we look forward to commemorating this bi-millenary anniversary of the Birth of our Lord Jesus Christ, he — the Lord — is calling us — in the words of the Council — to "follow in his footsteps and mould ourselves in his image, seeking the will of the Father in ali things, devoting ourselves with ali our being to the glory of God and the service of our neighbour".[3] This synthesis of the Christian vocation is the grâce I invoke upon you and your Brother Bishops of India.

In addressing you, I cannot but feel close to you and encourage you in all that you do to build and strengthen the Church in India in the unity of faith and harmony of love which flow from the fullness of the Christian life lived according to the standards of the Gospel. As Bishops, we must always remember that the Lord taught us to see the essence of true discipleship in effective and humble service to the brethren (cf. ***Jn*** 13:15). I commend you to the intercession of Mary, Mother of the Redeemer. May she accompany each one of you on the pilgrimage of life, in the faithful service of her Divine Son. With my Apostolic Blessing.

III

Ad Italiae episcopos habita.*

1. A Gesù Cristo, «il testimone fedele, il primogenito dei morti e il principe dei re della terra », a Lui « che ci ama e ci ha liberati dai nostri peccati con il suo sangue, che ha fatto di noi un regno di sacerdoti per il suo Dio e Padre, la gloria e la potenza nei secoli dei secoli. Amen» ***(Ap*** 1, 5-6).

Carissimi Fratelli nell'episcopato, la lode al Cristo risorto sale dai nostri cuori e risuona sulle nostre labbra, nella gioia di questo rinnovato incontro. Il mistero dell'Ascensione del Signore che la liturgia ci invita oggi a con-

[3] Cf. *Lumen gentium,* 40.

* Die 25 Maii 1995.

templare, arricchisce di significati profondi il saluto con cui intendo manifestare il mio grande affetto verso le Chiese che sono in Italia e che voi qui rappresentate. Guardando Gesù che sale a prendere il suo posto accanto al Padre, noi riaffermiamo l'impegno del servizio al popolo italiano, grande nelle sue tradizioni religiose ed insieme bisognoso di sentire di nuovo il Vangelo di sempre.

Ma come è possibile questo? Quali sono le vie che la Provvidenza sta aprendo alle nostre comunità ecclesiali in Italia, in questo « tertio millennio adveniente »? A quali scelte di fedeltà e di coraggio creativo ci chiama Colui che dice: «Ecco, io faccio nuove tutte le cose» *(Ap* 21, 5)? In questi giorni, la vostra Assemblea s'è posta in ascolto di « ciò che lo Spirito dice alle Chiese » *(Ap* 2, 7) sulle sfide della nuova evangelizzazione e sta ora cercando di concretizzare le linee operative opportune per un'efficace azione pastorale.

2. Indicazioni illuminanti al riguardo possono essere tratte dall'esperienza delle prime comunità cristiane. In questo tempo pasquale la liturgia, attraverso le pagine della Scrittura, ci presenta alcuni momenti significativi della loro esistenza, rilevandone il costante riferimento agli eventi pasquali. In particolare, essa ci riporta all'effusione rinnovatrice dello Spirito ed ai momenti essenziali e qualificanti dell'ascolto della Parola dalla bocca degli Apostoli, della frazione del Pane nell'Eucaristia, della vita di comunione e della diaconia della carità (cf. *At* 2, 42-48). Questo stile di vita, permeato di «letizia e di semplicità di cuore» *(At* 2, 46), ha in sé quella carica missionaria che si sprigiona irresistibilmente dalla risurrezione di Gesù. Scrive infatti Luca: « Con grande forza gli apostoli rendevano testimonianza della risurrezione del Signore Gesù e tutti essi godevano di grande simpatia » *(At* 4, 33), anzi tutta la comunità cristiana godeva della « simpatia di tutto il popolo » *(At* 2, 47). Non a caso l'evangelista può annotare: « Intanto il Signore ogni giorno aggiungeva alla comunità quelli che erano salvati» *(At* 2, 48).

È dono dello Spirito è compito che Egli ci affida celebrare oggi la Risurrezione non solo nel rito liturgico, ma anche mostrando al mondo che ci circonda — come allora fecero gli Apostoli e i primi fedeli — segni concreti di risurrezione, ossia comunità che, proprio incontrando nella Parola e nel Pane la presenza di Gesù risorto, operano per diffonderne il messaggio nel mondo, contribuendo anche alla crescita di una nuova società, strutturata secondo le esigenze dell'amore.

3. Il ricordo di ciò che avvenne all'inizio della Chiesa non deve, tuttavia, indurci ad un ripiegamento nostalgico sull'opera allora compiuta dal Signore. Esso deve piuttosto impegnarci a riconoscerlo e ad incontrarlo nel presente come « Colui che era, che è e che viene » ***(Ap*** 1, 8), perché « Gesù Cristo è lo stesso ieri, oggi e sempre! » ***(Eb*** 13, 8).

Il traguardo spirituale del grande Giubileo, che non può non segnare in profondità il lavoro pastorale della Chiesa in Italia, richiama, come ho scritto nella Lettera ***Tertio Millennio adveniente,*** «il compito urgente di offrire nuovamente agli uomini e alle donne dell'Europa il messaggio liberante del Vangelo».[1]

Fate dunque bene a riflettere da Pastori sul rapporto fede-cultura, giacché è proprio della cultura essere uno dei « luoghi » caratteristici in cui il Verbo si fa presente e operante in mezzo a noi. E quali e quanti siano i bisogni e le urgenze, le difficoltà e le resistenze, ma anche le sensibilità e le disponibilità per un rinnovamento culturale di questa società italiana, è a tutti voi ben noto. Urge riproporre all'uomo di oggi la piena verità su se stesso, quella che risiede nella sua natura di essere creato ad immagine di Dio e chiamato perciò a trovare in Lui soltanto piena risposta alla fame e alla sete di libertà e di solidarietà presenti nel suo cuore. Possa il vostro impegno episcopale esprimersi con unità di intenti, coraggio di decisione, fiducia illimitata in Dio e cordiale dialogo con le persone del nostro tempo!

4. Mi rallegro, a questo proposito, per la pubblicazione da parte della CEI del Catechismo degli adulti: La verità vi farà liberi. Il testo, attento e fedele alle indicazioni del Catechismo della Chiesa Cattolica, fondamento e «punto di riferimento per i catechismi e compendi che vengono preparati nei diversi paesi»,[2] costituisce un prezioso e valido strumento per l'inculturazione della fede in Italia.

La corale partecipazione di tutto l'Episcopato al lungo cammino della sua redazione e l'approvazione della Santa Sede gli conferiscono singolare autorevolezza. Esso, pertanto, s'impone, unitamente e in modo coordinato con il Catechismo della Chiesa Cattolica, a tutte le comunità ecclesiali in Italia come libro della fede per gli adulti. Condivido con voi l'auspicio che il nuovo volume costituisca un valido sussidio per la catechesi degli adulti, e più in generale per la loro formazione: resta questa, infatti, la preoccupazione primaria e centrale dell'impegno pastorale in ogni epoca.

[1] N. 57.
[2] CCC, 11.

5. Tra gli avvenimenti più rilevanti della Chiesa italiana in questo 1995 si colloca certamente il prossimo Convegno ecclesiale di Palermo. Giustamente voi gli attribuite grande importanza, e vi sforzate di sensibilizzare alle problematiche che esso affronterà tutte le comunità cristiane ed anzi, in certo modo, tutto il Paese. I Convegni ecclesiali hanno scandito le varie fasi del progetto pastorale che, a partire dagli anni '70, vede impegnata la Chiesa in Italia. Ora, a Palermo, avete il fondamentale obiettivo di ridefinire, con la grazia dello Spirito del Risorto, l'identità e la presenza della Chiesa nell'attuale contesto storico italiano. Il tema scelto, « Il Vangelo della carità per una nuova società in Italia », è prospettiva di grande respiro, che bene esplicita e incarna nella situazione italiana quell'Evangelium vitae che ho voluto riproporre ai cristiani e ad ogni uomo di buona volontà.

In particolare, merita di essere sottolineato il rapporto tra le esigenze della libertà, l'affermazione della giustizia e la ricerca della solidarietà, su cui voi intendete insistere vedendovi un dono ed un'esigenza del Vangelo della carità. Il primo atto della solidarietà cristiana, infatti, sta nel riconoscere a ciascuno la sua dignità di uomo e di figlio di Dio, secondo i suoi diritti e doveri. Libertà e giustizia, d'altra parte, richiedono l'esercizio di una effettiva e generosa solidarietà, così che i diritti e i doveri di tutti possano essere rispettati.

A Dio piacendo, avrò la gioia di essere con voi a Palermo. Intanto, in questa come in ogni altra esperienza di Chiesa, non possiamo non affidarci allo Spirito Santo, perché apra mente e cuore di ciascuno infondendo il discernimento e il coraggio necessari per cogliere la volontà di Dio nel momento presente. A questo scopo mira la preghiera espressamente composta per il Convegno di Palermo.

6. Il riferimento alla preghiera ci rammenta che la storia della salvezza è anche storia della preghiera. Così è stato già nell'antico Testamento per le grandi figure del popolo eletto, dai patriarchi a **Mose** ed ai profeti. Così è stato anche nel Nuovo Testamento, per Maria, per Pietro, per Paolo, per l'intera comunità dei tempi apostolici.

Il Grande Giubileo, che confessa e celebra l'ingresso del Figlio di Dio nel tempo « propter nos homines et propter nostram salutem », è per se stesso un invito a ripercorrere nella preghiera i diversi momenti del mistero della salvezza, deciso dall'amore del Padre, attuato nel sacrificio generoso del Figlio, reso perennemente operante mediante l'effusione dello Spirito.

Qui in Italia, poi, il cammino della Chiesa durante lo scorso anno è stato accompagnato dalla « grande preghiera » del popolo di Dio. Questa esperienza deve continuare, perché molte incognite permangono e le difficoltà sono tutt'altro che superate. Più volte ho avuto occasione di esprimere la mia ammirazione per le tante qualità del popolo italiano e per la ricchezza del suo patrimonio civile e religioso. Oggi, di fronte alle difficoltà economiche, sociali e politiche che il Paese attraversa, esprimo il mio cordiale incoraggiamento e nello spirito della « Grande Preghiera », sottolineo ancora una volta quanto prezioso sia l'apporto dei valori cristiani per l'edificazione di una società veramente degna dell'uomo. Per una proposta convincente del messaggio evangelico nel mondo di oggi è, però, necessario che ciascun membro del popolo di Dio ricuperi e mantenga una solida spiritualità così da discernere in chiave evangelica i segni del bene e del male ed avere forza interiore sufficiente per affrontare senza paure le situazioni inedite e le diverse sfide che il mondo contemporaneo presenta. Solo così sarà possibile proporre in maniera incisiva il « Vangelo della vita » ottenendo sui valori fondamentali il consenso e la collaborazione anche di chi non condivide la stessa visione di fede. « Il popolo della vita — ho scritto nella recente Enciclica — gioisce di poter condividere con tanti altri il suo impegno, così che sempre più numeroso sia "il popolo per la vita" e la nuova cultura dell'amore e della solidarietà possa crescere per il vero bene della città degli uomini ».[3] Nel cuore di questa « Grande Preghiera », accanto e di fronte a noi incontriamo Maria, protagonista silenziosa ed efficace dello schiudersi del terzo millennio, come lo fu degli inizi del primo.

7. Non posso tralasciare di ricordare che in questa Assemblea Generale siete chiamati a svolgere — secondo lo statuto della CEI — gli impegni di avvicendamento delle responsabilità e dunque la nomina di quanti svolgeranno un compito nei diversi organismi. Mentre esprimo viva riconoscenza al Presidente della Conferenza episcopale, Cardinale Camillo Ruini, per la dedizione e la saggezza con cui svolge il suo impegnativo compito, ringrazio tutti coloro che ora concludono il loro mandato ed in particolare esprimo grato apprezzamento ai due Vicepresidenti uscenti, i Cardinali Silvano Piovanelli e Giovanni Saldarmi, come pure ai Presidenti ed ai Membri delle diverse Commissioni. Un vivo ringraziamento rivolgo al Segretario Generale, Monsignor Dionigi Tettamanzi, ora chiamato ad esercitare il suo servizio

[3] ***Evangelium vitae*, 101..**

pastorale nella arcidiocesi di Genova, e con lui mi congratulo per la nomina a Vicepresidente; nomina che egli condivide con Monsignor Alberto Abiondi, al quale pure vanno le mie felicitazioni e i miei auguri.

Con affetto saluto il nuovo Segretario Generale, Monsignor Ennio Antonella finora Arcivescovo di Perugia, incoraggiandolo a mettere le proprie doti umane e pastorali a piena disposizione della Conferenza Episcopale Italiana. Porgo infine voti augurali anche ai nuovi Presidenti delle Commissioni episcopali per il servizio che si apprestano ad offrire alle Chiese che sono in Italia.

Vedo nel rinnovamento di tali periodici incarichi un'opportuna occasione per approfondire la coscienza della comunione episcopale ed il senso di servizio che ogni Vescovo deve coltivare anche verso le porzioni del Popolo di Dio affidate agli altri Pastori. Il vincolo di unità sentita ed operosa, che in tale modo traspare, riveste un valore esemplare, che si rivela tanto più utile quanto maggiore è la frammentazione sociale e culturale del contesto in cui viviamo.

8. Le scelte pastorali a cui vi siete impegnati sono esigenti. Non mancheranno, certo, le difficoltà nel servire il Vangelo in un mondo non di rado sordo o indifferente al dono di Gesù Cristo. Abbiamo bisogno tutti di una grande fede, tanto intraprendente quanto paziente e tranquilla (cf. ***Sal*** 130 [131], 2-3).

Il Cristo dell'Apocalisse, icona biblica che guida il cammino delle Chiese in Italia verso il Convegno ecclesiale di Palermo, è per tutti noi certezza di vittoria, splendore di luce che viene ad abbattere le tenebre del mondo. In Cristo confermiamo la nostra fede e insieme lo invochiamo: « Amen. Vieni, Signore Gesù. La grazia del Signore Gesù sia con tutti voi. Amen» (*Ap* 22, 20).

Con tali sentimenti ed auspici, benedico di cuore ciascuno di voi e quanti sono affidati alle vostre cure pastorali.

IV

Ad sodales Comitatus ad sollemnem Iubileum anni MM apparandum coram admissos.*

Venerati Signori Cardinali,
fratelli nell'episcopato,
Carissimi fratelli/

1. E grande la mia gioia nel ricevervi quest'oggi, in occasione della vostra prima assemblea plenaria, convocata allo scopo di elaborare, in vista del Grande Giubileo dell'Anno 2000, un piano d'azione secondo le indicazioni contenute nella Lettera Apostolica *Tertio millennio adveniente.*

Saluto il Presidente, il Cardinale Roger Etchegaray, e lo ringrazio per le cortesi parole che a nome di tutti ha voluto rivolgermi. Saluto il Segretario Generale e saluto ciascuno di voi qui presenti, soprattutto coloro che, non senza sacrificio, sono venuti da lontano per prendere parte ai lavori dell'Assemblea.

Voi formate un gruppo altamente qualificato, composto, tra l'altro, da eminenti rappresentanti di Organismi episcopali regionali e da responsabili dei Dicasteri Romani. Operando insieme, siete chiamati a far tesoro di ogni dono dello Spirito ed a valorizzare appieno suggerimenti e proposte che verranno, mi auguro in grande numero, dalle Comunità ecclesiali, al fine di suscitare come un'onda di forte e genuina spiritualità, in preparazione del Grande Giubileo all'inizio del terzo millennio cristiano.

2. Il vostro incontro trae spirituale impulso dal clima ancor vivo della recente Pentecoste, nella quale il popolo di Dio ha celebrato l'effusione dello Spirito Santo, fonte della sua sempre nuova vitalità ed insieme della sua comunione. « Vi è diversità di carismi — scrive l'apostolo Paolo ai Corinzi — ma uno solo è lo Spirito; vi è diversità di ministeri, ma uno solo è il Signore; vi è diversità di operazioni, ma uno solo è Dio, che opera tutto in tutti » *(1 Cor* 12, 4-6).

Quest'immagine della Chiesa animata dallo Spirito Santo e coadunata nella comunione trinitaria offre un provvidenziale sfondo ai vostri lavori. Coordinare ed orientare i diversi doni e servizi alla medesima meta, nel

* Die 8 Junii 1995.

medesimo spirito: questo, infatti, è il vostro comune sforzo, secondo le mansioni di ciascuno. La complessità stessa dell'opera alla quale siete chiamati a dedicarvi richiede una straordinaria collaborazione da parte di tutti. Per questo intendete diversificare i compiti ed articolare il lavoro in Commissioni, Sottocommissioni e Comitati. In tali organismi ciascuno può mettere a disposizione l'esperienza e la competenza proprie in campo pastorale, teologico, liturgico e sociale. Unico e comune è lo Spirito che vi guida ed unica è la meta verso la quale siamo tutti incamminati. Il Grande Giubileo dell'Anno 2000 è evento straordinario nella vita della Chiesa e del mondo: proprio per questo non mancherà di farsi sentire, nella sua preparazione e celebrazione, l'azione corroborante dello Spirito Santo.

3. Sin dall'inizio del mio pontificato ho avuto modo di parlare del Grande Giubileo in modo esplicito, invitando a vivere il periodo dell'attesa come « un nuovo avvento ». Sono poi tornato su questo tema più volte, ampiamente soffermandomi su di esso nell'Enciclica ***Dominum et vivificantem*** (cf. nn. 49ss.). In questo periodo che ci prepara a tale evento è necessario prestare particolare ascolto a tutto ciò che lo Spirito dice alla Chiesa e alle Chiese (cf. ***Ap*** 2, 7ss.). come pure alle singole persone attraverso i carismi che Egli distribuisce a vantaggio dell'intera comunità. Occorre, in questo periodo, ravvivare la sensibilità per « ciò che lo Spirito suggerisce alle varie comunità, dalle più piccole, come la famiglia, sino alle più grandi come le nazioni e le organizzazioni internazionali, senza trascurare le culture, le civiltà e le sane tradizioni. L'umanità, nonostante le apparenze, continua ad attendere la rivelazione dei figli di Dio e vive di tale speranza come nel travaglio del parto, secondo l'immagine utilizzata con tanta forza da san Paolo nella Lettera ai Romani (cf. 8, 19-22) ».[1]

In particolare, nell'attuale fase « antepreparatoria », che comprende anche il 1996, lo scopo principale è di far prendere coscienza al popolo cristiano « del valore e del significato che il Giubileo del 2000 riveste nella storia umana».[2] In questa tappa sarà cura del vostro Comitato Generale suggerire al riguardo « alcune linee di riflessione e di azione a livello universale »,[3] rendendo così un servizio alle Chiese locali, nelle quali opereranno, in maniera più capillare, Commissioni appositamente create.

[1] ***Tertio millennio adveniente,*** **n. 23.**

[2] ***Ibid.,*** **n. 31.**

[3] ***Ibid.***

Si tratta di aiutare le Conferenze episcopali, le diocesi, le parrocchie ad « approfondire gli aspetti più caratteristici dell'evento giubilare »[4] coniugandoli con l'impegno ordinario della nuova evangelizzazione, e fornendo a tal fine costanti e validi sussidi pastorali.

So che state predisponendo in questo senso opportuni collegamenti usufruendo il più possibile dei molteplici e modèrni mezzi della comunicazione sociale, perché l'intenso lavoro preparatorio sia conosciuto e condiviso dall'intero popolo cristiano in ogni angolo della terra. A nessuno sfugge quanto sia importante oggi non trascurare il móndo della comunicazione, «il primo areopago del tempo modèrno », che sta unificando l'umanità divenuta, come si suol dire, un « villaggio globale ». Un tale impegno non ha solo lo scopo di moltiplicare l'annunzio: si tratta di un fatto più profondo, perché l'evangelizzazione stessa della cultura moderna dipende in gran parte dall'influsso dei mass media.[5]

La preparazione al Grande Giubileo del 2000, per le caratteristiche peculiari del tempo che stiamo vivendo, è fortemente influenzata dagli attuali modi di comunicare con nuovi linguaggi, nuove tecniche e nuovi atteggiamenti psicologici. Di tutto questo va tenuto conto, perché il cammino verso il terzo millennio della fede cristiana diventi un autentico itinerario di evangelizzazione.

4. Punto di convergenza di ogni sforzo pastorale resta l'annunzio di Cristo, Redentore dell'uomo: « Dio ti ama. Cristo è venuto per te ».[6]

Quest'annuncio è destinato a rivitalizzare la predicazione restituendole una sorgiva forza cherigmatica, capace di riscaldare le coscienze degli uomini contemporanei, non di rado indifferenti, almeno apparentemente, o presi da altri interessi. Una predicazione rinnovata, dunque, per una nuova evangelizzazione: un annuncio incentrato su Cristo Redentore dell'uomo, sul Padre ricco di misericordia, sulla forza vivificante dello Spirito; una predicazione fedele alla Parola di Dio e fedele all'uomo. Per questo il Giubileo del 2000, come più volte ho detto, « vuol essere una grande preghiera di lode e di ringraziamento soprattutto per il dono dell'Incarnazione del Figlio di Dio e della Redenzione da Lui operata ».[7]

[4] *Ibid.*

[5] Cf. *Redemptoris missio,* n. 37.

[6] *Christifideles laici,* n. 34.

[7] *Tertio millennio adveniente,* n. 32.

Sia vostra cura, pertanto, offrire alle Chiese locali, mediante le Commissioni Teologica e Pastorale, utili contributi per l'autentico rinnovamento dell'azione evangelizzatrice. Vorrei richiamare qui l'attenzione su quanto ho scritto nella *Tertio millennio adveniente* a proposito dell'esame di coscienza per i mali del nostro tempo, specialmente per l'indifferenza religiosa ed il relativismo etico.[8] Approfondendo tali fenomeni, a confronto col dato altrettanto evidente e in apparenza contraddittorio della diffusa sete di religiosità, sappiate indicare, anche con l'ausilio delle tecniche moderne, le modalità più idonee per trasmettere l'annuncio di Cristo, che è lo stesso ieri oggi e sempre (cf. *Eb* 13, 8). Il Grande Giubileo permetterà allora alla umanità di varcare la soglia del terzo millennio come soglia di autentica speranza.

5. Rifuggendo da ogni tentazione millenaristica, i cristiani sono chiamati a guardare al 2000 con un senso profondo di fiducia: «Confitemini Domino quoniam bonus » *(Sai* 136, 1). Fare memoria della nascita del Salvatore significa celebrare con rinnovata gioia il mistero dell'Incarnazione, ineffabile manifestazione dell'amore infinito di Dio.

E necessario sottolineare, in proposito, l'essenziale dimensione ecumenica di questa celebrazione, nella quale ci sentiamo in profonda sintonia con gli altri cristiani non ancora in piena comunione con noi: « L'avvicinarsi della fine del secondo millennio sollecita tutti ad un esame di coscienza e ad opportune iniziative ecumeniche, così che al Grande Giubileo ci si possa presentare, se non del tutto uniti, almeno molto più prossimi a superare le divisioni del secondo millennio ».[9]

E qui emerge un'altra pista che potrà rivelarsi particolarmente fruttuosa nei prossimi anni: quella del dialogo interreligioso. In tutte le religioni si esprime la ricerca di Dio da parte dell'uomo. Nel Cristianesimo «non è soltanto l'uomo a cercare Dio, ma è Dio che viene in Persona a parlare di sé all'uomo ed a mostrargli la via sulla quale è possibile raggiungerlo ».[10] Per mezzo del Figlio fatto uomo, Dio Padre non soltanto parla all'uomo ma lo cerca, e fa questo perché lo ama « eternamente nel Verbo e in Cristo lo vuole elevare alla dignità di figlio adottivo ».[11] Così facendo Dio va aldilà di ogni aspettativa od esperienza religiosa puramente umana, e l'uomo è

[8] **Cf. n. 36.**
[9] ***Ibid.,* n. 34.**
[10] ***Ibid.,* n. 6.**
[11] ***Ibid.,* n. 7.**

guidato da Cristo nello Spirito ad affacciarsi sull'insondabile mistero del Padre.

A quale altissima vocazione, carissimi, è chiamata l'umanità! La Chiesa è sospinta dallo Spirito a ricordarlo sempre nuovamente agli uomini distratti, e il Giubileo rappresenta un'occasione storica per invitare a questa presa di coscienza salutare.

Carissimi fratelli e sorelle, preghiamo perché tale evento possa compiersi, secondo la divina volontà, come momento di intenso approfondimento della fede. Per questo lo affidiamo fin da ora alla materna protezione di Maria Santissima, Madre della Chiesa. La Vergine Santa accompagni in particolare voi, carissimi, e il vostro non facile ma esaltante servizio all'intero popolo cristiano. Da parte mia, vi assicuro un costante ricordo nella preghiera, mentre su ciascuno di voi e su tutti i collaboratori imparto di cuore una speciale Benedizione Apostolica.

NUNTIUS

Ob diem ad Evangelium in universo mundo nuntiandum missus.

Carissimi fratelli e sorelle!

1. « La Chiesa ha ricevuto il Vangelo come annuncio e fonte di gioia e di salvezza. L'ha ricevuto in dono da Gesù, inviato dal Padre "per annunziare ai poveri un lieto messaggio" (*Le* 4, 18). L'ha ricevuto mediante gli Apostoli, da Lui mandati in tutto il mondo (cf. *Me* 16, 15; *Mt* 28, 19-20). Nata da questa azione evangelizzatrice, la Chiesa sente risuonare in se stessa ogni giorno la parola ammonitrice dell'Apostolo: "Guai a me se non predicassi il Vangelo" (*1 Cor* 9, 16) ».[1]

Dono del Padre all'umanità e prolungamento della missione del Figlio, la Chiesa sa che esiste per portare, fino agli estremi confini della terra, la lieta notizia del Vangelo, finché non passerà la scena di questo mondo (cf. *Mt* 28, 19-20).

Il mandato missionario, pertanto, è sempre valido e attuale e impegna i cristiani a testimoniare gioiosamente la Buona Notizia ai vicini ed ai lontani, mettendo a disposizione energie, mezzi e persino la vita.

[1] Lett. enc. *Evangelium vitae,* 78.

La missione passa attraverso la croee ed il dono di sé: come il Risórto, colui che ne è investito è chiamato a mostrare ai fratelli i segni dell'amore per vincere la loro incredulità e le loro paure.

«Avrete forza dallo Spirito Santo che scénderà su di voi e mi sarete testimoni a Gerusalemme, in tutta la Giudea e la Samaria e fino agli estremi confini della terra» ***(At*** 1, 8). Nell'accogliere con gioia la chiamata a cooperare alla missione di salvezza, ogni cristiano sa di poter contare sulla presenza di Gesù e sulla forza dello Spirito Santo. Questa Certezza dà vigore al suo servizio evangelico e lo spinge ad essere audace e pieno di speranza, nonostante le difficoltà, i pericoli, l'indifferenza e le sconfitte.

La Giornata Missionaria Mondiale è l'occasione per implorare dal Signore una sempre più grande passione per l'evangelizzazione: ecco il primo e maggior servizio che i cristiani possono rendere alle donne e agli uomini del nostro tempo, segnato da odi, violenze, ingiustizie e, soprattutto, dallo smarrimento del senso vero della vita. Infatti, nulla aiuta ad affrontare il conflitto tra la morte e la vita, nel quale siamo immersi, come la fede nel Figlio di Dio che si è fatto uomo ed è venuto fra gli uomini perché « abbiano la vita e l'abbiano in abbondanza» ***(Gv*** 10, 10): è la fede nel Risorto, che ha vinto la morte; è la fede nel sangue di Cristo dalla voce più eloquente di quello di Abele, che dà speranza e ridona all'umanità il suo autentico volto.

2. Coraggio, non abbiate paura, annunciate che Gesù è il Signore: « In nessun altro nome c'è salvezza» ***(At*** 4, 12)!

Possa l'annuale Giornata delle Missioni trovare l'intera Chiesa pronta ad annunciare la Verità e l'Amore di Dio specialmente per gli uomini e le donne non ancora raggiunti dalla Buona Notizia di Gesù Cristo!

Con grande affetto e riconoscenza mi rivolgo, innanzitutto, a voi, cari missionari e missionarie, e, particolarmente, a coloro che stanno soffrendo per il nome di Gesù.

Dite a tutti che « aprirsi all'amore di Cristo è la vera liberazione. In Lui, soltanto in Lui siamo liberati da ogni alienazione e smarrimento, dalla schiavitù al potere del peccato e della morte ».[2] E Lui via e verità, resurrezione e vita (cf. ***Gv*** 14, 6; 11, 25), è Lui il «Verbo della vita» (cf. ***Gv*** 1, 1)!

Annunciate Cristo con la Parola, annunciatelo con gesti concreti di solidarietà, rendete visibile il suo amore per l'uomo, ponendovi, con la Chiesa e nella Chiesa, sempre « in prima linea su queste frontiere della carità» dove

[2] **Lett. enc. *Redemptoris missio,* 11.**

«tanti suoi figli e figlie, specialmente religiose e religiosi, in forme antiche e sempre nuove, hanno consacrato e continuano a consacrare la loro vita a Dio donandola per amore del prossimo più debole e bisognoso ».[3]

La vostra vocazione speciale ***ad gentes*** e ***ad vitam*** conserva tutta la sua validità: essa rappresenta il paradigma dell'impegno missionario di tutta la Chiesa, che ha sempre bisogno di donazioni radicali e totali, di impulsi nuovi e arditi. Avete consacrato a Dio la vita per testimoniare fra le genti il Risorto: non lasciatevi intimorire da dubbi, difficoltà, rifiuti, persecuzioni; rivivendo la grazia del vostro carisma specifico, continuate senza tentennamenti il cammino che con tanta fede e generosità avete intrapreso.[4]

3. La medesima esortazione rivolgo alle Chiese di antica e di recente fondazione, ai loro Pastori, « consacrati non soltanto per una diocesi, ma per la salvezza di tutto il mondo »,[5] spesso provati dalla mancanza di vocazioni e di mezzi. Mi rivolgo singolarmente alle comunità cristiane in situazione di minoranza.

Riascoltando la parola del Maestro: «Non temere, piccolo gregge, perché al Padre vostro è piaciuto darvi il suo regno » ***(Le*** 12, 32), fate trasparire la gioia della fede nell'unico Redentore, date ragione della speranza che \ vi anima e testimoniate l'amore che in Gesù Cristo vi ha intimamente rinnovati.

Per essere artefice della nuova evangelizzazione, ogni comunità cristiana deve far propria la logica del dono e della gratuità, che trova nella missione ad gentes non solo l'occasione per sostenere chi è nel bisogno spirituale e materiale, ma soprattutto una straordinaria opportunità di crescita verso la maturità della fede.

4. L'annuncio coraggioso del Vangelo è affidato in modo speciale a voi giovani. A Manila vi ricordavo che il Signore «esigerà **molte** cose da voi; chiederà il massimo impegno di tutto il vostro essere nell'annuncio del Vangelo e nel servizio del suo Popolo. Ma non abbiate paura! Le sue richieste sono anche la misura del suo amore per ognuno di vpi »,[6] Non lasciatevi intristire e impoverire ripiegandovi su voi stessi; aprite la mente e il cuore agli infiniti orizzonti della missione. Non temete! Se **il** Signore vi chiama a partire dalla vostra terra per andare verso altri popoli, altre culture, altre comunità ecclesiali, aderite generosamente al suo invito. Ed io vorrei

[3] **Lett. enc. *Evangelium vitae,* 27.**

[4] **Cf. Lett. enc. *Redemptoris missio,* 66.**

[5] ***AG,* 38.**

[6] ***OR* 14.1.1995.**

ripetervi ancora una volta: « Venite con me nel Terzo Millennio a salvare il mondo ».[7]

Abbiate sempre l'audacia di annunciare il Signore Gesù alle famiglie, ai sacerdoti, alle religiose, ai religiosi e a tutti i credenti in Cristo. Ogni credente è chiamato a cooperare alla diffusione del Vangelo e a vivere lo spirito e i gesti della missione nel dono gratuito di sé ai fratelli. Come ricordavo nell'Enciclica ***Evangelium vitae,*** siamo un popolo di inviati e sappiamo che «nel nostro cammino ci guida e ci sostiene la legge dell'amore: è l'amore di cui è sorgente e modello il Figlio di Dio fatto uomo, che morendo ha dato la vita al mondo ».[8]

5. Carissimi fratelli e sorelle! La Giornata Missionaria Mondiale sia per tutti i cristiani una grande occasione per verificare il proprio amore per Cristo e per il prossimo. Sia inoltre opportuna circostanza per prendere coscienza che nessuno deve far mancare la preghiera, il sacrificio, e l'aiuto concreto alle missioni, avamposti della civiltà dell'amore. Lo Spirito del Signore anima e porta a compimento ogni progetto missionario.

Mentre incoraggio e benedico quanti attivamente si dedicano all'azione missionaria, penso in particolare ai responsabili della Pontificia Opera della Propagazione della Fede, alla quale è affidata l'animazione di questa Giornata, e a coloro che sono impegnati nelle altre Pontificie Opere Missionarie, indispensabili strutture di formazione per la cooperazione, e preziosi strumenti per aiutare in maniera equa e attenta tutti i missionari.

Maria, Regina dell'evangelizzazione, sostenga e guidi il prezioso lavoro degli operai del Vangelo e doni ai cristiani gioia ed entusiasmo sempre nuovi per annunciare Gesù Cristo con la parola e con la vita.

A tutti, quale conforto nei rispettivi compiti a servizio del Vangelo, invio una speciale Benedizione Apostolica.

Dal Vaticano, 11 Giugno, Solennità della Santissima Trinità, dell'anno 1995, diciassettesimo di Pontificato.

IOANNES PAULUS PP. II

[7] **Cf.** ***ibid.***

[8] **N. 79.**

ACTA CONGREGATIONUM

CONGREGATIO DE CAUSIS SANCTORUM

LYCIEN.

Beatificationis et canonizationis Servi Dei Philippi Smaldone, sacerdotis dioecesani, fundatoris Congregationis Sororum Salesianarum a Sacris Cordibus (1848-1923)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

« Sicut Christus circuibat omnes civitates et castella curans omnem languorem et infirmitatem in signum adventus Regni Dei (cf *Mt* 9, 35 ss.; *Act* 10, 38), ita et Ecclesia per filios suos iungitur cum hominibus cuiuscumque condicionis, maxime vero cum pauperibus et afflictis, atque libenter pro eis impenditur (cf *2 Cor* 12, 15). Participat enim eorum gaudia et dolores, novit vitae adspirationes et aenigmata, eis in anxietatibus mortis compatitur » (CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de activitate missionali Ecclesiae *Ad gentes,* 12).

Exemplum Christi secutus est etiam Philippus Smaldone qui, caritate pastorali missionalique illectus, iuventutis egenae progressui humano et christiano vitam dicavit, praesertim surdorum ac mutorum, quibus multimodis bonitatem cordis sui et maternam Ecclesiae curam praebuit experiendam.

Servus Dei, coniugum Antonii Smaldone et Mariae Conceptae De Luca primogenitus, Neapoli natus est die 27 mensis Iulii anno 1848 et postridie baptismi accepit sacramentum. Eius educationi pii parentes consuluerunt et sacerdotes qui sacellum dirigebant « Cappella Serotina della Purità » denominatum, quod puer cum assiduitate et diligentia frequentabat, spiritalem percipiens utilitatem. In sollemnitate Corporis Domini anno 1858, primum ad Sanctissimam Eucharistiam accessit et anno 1862 sacramentum Confirmationis ei collatum est. Quamvis tristia tempora essent, in viis Dei processit et, cum sacerdotium peteret, anno 1863 rogavit et obtinuit ut in album ascriberetur Clericorum Neapolitanorum vestemque induit talarem.

Ex consuetudine id temporis Neapoli vigente, in familia vivere perrexit, simul formationem theologicam excolens. Eodem tempore catechesi tradendae se dedidit atque aegrotorum in valetudinariis visitationibus. Peculiari cum sedulitate atque peritia operam navavit sacerdoti Laurentio Apicella in educatione surdorum et mutorum. Iam proposito proximus erat, cum in studiis theologicis in difficultates incurrit, quae insuperabiles videbantur; sed Providentia ei auxilio venit per Archiepiscopum Rossanensem qui eum anno 1869 in sua dioecesi incardinavit. Die 23 mensis Septembris anno 1871 sacerdos ordinatus, Neapoli mansit, ubi multiplicem explicavit apostolatum. Doctrinam christianam pueros docebat, mulieres atque operarios, aegros visitabat in valetudinariis, libenter parochis cooperabatur, qui eius postulabunt auxilium. Imprimis institutioni se tradidit atque curae spiritali surdorum et mutorum in Domo Sanctae Mariae Montium ad Pontes Rubros, in qua stabiliter vivere coepit anno 1876, domo paterna relicta. Iis annis aere ostendit desiderium in Africam proficiscendi ut esset missionarius, sed eius confessarius eum dehortatus est affirmans eius missiones esse surdos et mutos, qui et ipsi evangelizatione indigebant. Cognita hoc modo voluntate Dei, in hoc munus incubuit magna cum alacritate spirituque sacrificii usque ad mortem. Quo aptius surdorum et mutorum opitulationi adesset atque institutioni, Congregationem Sororum Salesianarum a Sacris Cordibus condidit, quae diem ortus sui putant esse diem 25 mensis Martii anni 1885, quo nempe Lupiis domicilium constituerunt, ubi Servus Dei surdorum et mutorum institutum illius provinciae regebat. Decem post annis episcopus Salvator Aloisius Zola, qui novellum institutum dilexit et adiuvit patris benevolentia atque studio, illud canonice instituit eiusque regulam approbavit. Opus, cui Deus benedixit quodque homines existimaverunt, confirmatum auctumque est in locis Italiae meridianae et suam extendit navitatem etiam ad pueras caecas atque ad infantiam pauperem; postea per magna transiit interna et externa discrimina et aerumnas quae potius quam illud debilitarent, fortius reddiderunt et efficacius in Dei et egenorum servitio.

Servus Dei, vexatus et calumniis affectus, omnia tacitus toleravit, mira cum patientia immensaque divini auxilii fiducia et, neglectis difficultatibus, seipsum devovere perrexit pro societatis et Ecclesiae bono. Surdorum et mutorum institutionem humanam ac religiosam vera cum paedagogica intellegentia et sapientibus methodologiis curavit, nitens illos bonos christianos reddere, probos cives, sibi familiisque utiles, idoneos ad utendum

suis iuribus et ad sua officia exsequenda. Pari cum ardore et assiduitate suarum Sororum coluit formationem sermonibus, institutionibus, scriptis et exemplis vitae suae, omnino gloriae Dei atque animis dicatae; cum amabilitate eas incitabat ad perfectionem christianam appetendam et ad agendum pro educatione et aeterna eorum salute, qui earum erant curis commissi. Studio motus regni Dei alias quoque explicavit industrias pastorales. As^ sidue sacramentum Paenitentiae ministravit. Sodalis fuit et praeses Congregationis Missionariorum Sancti Francisci Salesii et aliquas participavit missiones populares; nonnullarum communitatum Sororum fuit confessarius; Societatem Eucharisticam Sacerdotum Adoratorum et Consociationem Matronarum Adoratricum instituit; pietatem fovit erga Infantem Pragensem et Sacrum Iesu Cor. Magni est habitus a populo, a clèro et a suo episcopo, qui multam habens opinionem eius navitatis atque virtutum sacerdotalium, illum anno 1911 canonicum nominavit Cathedralis Ecclesiae Lupiensis honorarium et anno 1917 canonicum effectivum. Cum vir esset admodum simplex et humilis, magis ad laborem et ad crucem assuetus quam ad honores, vitae rationem non mutavit et, in occultatione, in imitatione Christi perseveravit et in ascensu montis perfectionis. Fide illustratus cum Deo ambulavit, in eius verbum firmiter credidit inque magisterium Ecclesiae et vero cum spiritu missionali, sine intermissione pro evangelizatione surdorum et mutorum laboravit atque pauperum proque sanctificatione Sororum Salesianarum a Sacris Cordibus, quarum magister fuit, fautor et praesidium praesertim temporibus difficilibus. Ferventem aluit religionem in Eucharistiam, intento animo Missam celebrabat ac diu in adoratione Sanctissimi Sacramenti inque deprecatione consistebat. Virginem Mariam veneratus est eamque crebra honorabat Rosarii recitatione. Propter amorem Dei voluntatem eius omni in casu fecit; liberum cor servavit a mundi rebus inanibus et a bonis terrestribus alienum; peccatum fugit et accurate sua explevit munera sacerdotalia; aequo animo multa obiit incommoda ut in ordinibus pauperioribus ac derelictis iuventutis lucem funderet evangelii et ignem caritatis. Suis persecutoribus et inimicis ignovit Sororesque hortabatur ut idem facerent: « Boni simus — aiebat -—humiles erga omnes; Dominus nos adiuvabit, nostros nisus remunerabitur, nostros labores, si pergemus bonum facere iis, qui nos spernunt nobisque male faciunt». Spem suam non in suis posuit facultatibus, sed in Providentia, ad quam cum fiducia confugiebat et saepe manifesto quoque divinam tutelam et praesentiam in suum Opus est expertus. Prudentiam etiam exercuit in colendis virtutibus, in apostolatu et

in regenda Congregatione quam condiderat. Iustus fuit in Deum et in proximum, in bono constans, in fidelitate erga suam vocationem inque suum munus fortis, mitis, affabilis, suae mentis compos, temperans, pauper, castus et oboediens auctoritatibus ecclesiasticis.

Longum morbum, ob quem est mortuus die 4 mensis Iunii anno 1923, patienter toleravit. Fama sanctitatis, qua in vita claruit, palam se ostendit in exsequiis et insequentibus annis duravit; quapropter Episcopus Lupiensis Causam iniit beatificationis et canonizationis per celebratum processum ordinarium informativum (annis 1964-1967), cui additus est processus rogatoriae Neapoli instructus (anno 1965). Harum canonicarum inquisitionum auctoritas et vis probata est a Congregatione de Causis Sanctorum die 23 mensis Iunii anno 1989. Positione confecta, actus est die 3 mensis Februarii anno 1995, exitu cum felici, Congressus Peculiaris Consultorum Theologorum. Patres Cardinales porro atque Episcopi in Sessione Ordinaria diei 16 mensis Maii eiusdem anni, Causae ponente Eminentissimo Cardinali Antonio Innocenti, professi sunt sacerdotem Philippum Smaldone heroum in modum virtutes théologales, cardinales et his adnexas observavisse.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, mandavit ut super heroicis Servi Dei virtutibus decretum conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis ad Se hodierno die infrascripto Pro-Praefecto necnon Cardinali Causae ponente meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater sollemniter declaravit: ***Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Temperantia et Fortitudine, eisque adnexis, in gradu heroico, Servi Dei Philippi Smaldone, Sacerdotis dioecesani, Fundatoris Congregationis Sororum Salesianarum a Sacris Cordibus, in casu et ad effectum de quo agitur.***

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referri mandavit.

Datum Romae, die 11 mensis Iulii A. D. 1995.

£B ALBERTUS BOVONE
archiep. tit. Caesarien. in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. ©S.

83 Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

NURSINA

Beatificationis et canonizationis Servae Dei Mariae Teresiae Fasce, monialis Ordinis S. Augustini (1881-1947)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

« Qui evangelica consilia profitentur Deum qui nos prior dilexit (cf *1 Io* 4, 10) ante omnia quaerant ac diligant et in omnibus rerum adiunctis fovere studeant vitam absconditam cum Christo in Deo (cf *Col* 3, 3), unde profluit et urgetur proximi dilectio in salutem mundi Ecclesiaeque aedificationem. Hac caritate etiam ipsa praxis consiliorum evangelicorum animatur et regitur » (CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de accommodata renovatione vitae religiosae *Perfectae caritatis,* 6).

In caritate radicata et fundata (cf *Eph.* 3, 17), quae est vitae christianae initium et consummatio, Mater Maria Teresia Fasce est divinum secuta Magistrum tamquam unum necessarium (cf *Lc* 10, 42), vocem eius audivit (cf *Lc* 10, 39) et de rebus eius sollicitudinis plena fuit (cf *1 Cor* 7, 32). Contemplationem, qua mente Deo adhaesit et corde, atque ardorem apostolicum, quo Redemptionis operi interfuit et regni Dei dilatationi, conciliavit (cf *Perfectae caritatis,* 5). Sua non quaerens (cf *1 Cor* 13, 5), alacriter Ecclesiae ac suae monasticae communitati servivit et a monasterii occultatione lucem Christi in mundo disseminavit pietatemque provexit erga Sanctam Ritam a Cassia, cuius soror fuit atque discipula.

Serva Dei orta est in oppido *Torriglia,* intra fines posito dioecesis Derthonensis, ab Eugenio Fasce et Teresia Valente, bonis terrenis locupletibus, sed magis fide, die 27 mensis Decembris anno 1881, et postridie, nominibus captis Maria Ioanna, novi foederis per Baptismum est particeps facta. Anno 1888 Confirmationis sacramentum est ei collatum et post triennium cum fervore primam Communionem accepit. A familia et ab aliquibus Sororum Institutis, quorum alumna fuit exemplari, cum docilitate fructuque accuratam excepit humanam atque christianam educationem et a pueritia magnam ostendit religionem, fidelitatem erga pietatis exercitia necnon meditationis silentiique studium. Genuae, ubi cum suis habitabat, assiduo paroeciam frequentabat Beatae Virginis a Consolatione, a Patribus Augustinianis rectam, qui eius fuerunt confessores et moderatores spiritus necnon instrumentum quo Providentia est usa ut in eius animo pietatem

accenderet in Sanctam Ritam a Cassia, quae a Summo Pontifice Leone XIII est in sanctorum numerum relata anno 1900. Missae cotidie intererat Christique corpore se alebat; Consociationis Filiarum Mariae sodalis fuit ac libenter tradendis doctrinae christianae et cantui se offerebat. Iis annis, cum nihil in mundo invenire quod eius animam expleret, optimam partem eligere (cf *Lc* 10, 42) statuit et se Beo consecrare. Omnibus admiratione affectis atque quorundam familiarium dissensione superata, voluit inter moniales ingredi Ordinis Sancti Augustini, in antiquo humilique Cassiano monasterio, quod est factum praesentia Sanctae Ritae praeclarum. Ut Dominum sequeretur, qui eam ad se alliciebat sponsam suam eam facturus in perpetuum in misericordia et miserationibus (cf *Os* 2, 21), anno 1906 carissimos suos reliquit terramque suam et exinde «Umbria gloriosa sanctorum parens» (Leo XIII *Acta,* vol. XX, p. 134), facta est patria eius, Ordo Sancti Augustini eius familia, monasterium Cassianum domus. Novitiatu peracto, vota simplicia nuncupavit, nominata Soror Maria Teresia Electa, die 25 mensis Decembris anno 1907, et vota sollemnia die 28 mensis Maii anno 1912. Brevi tam manifestus fecit progressus in virtutibus et in existimatione Communitatis, ut anno 1914 facta sit novitiarum Magistra, Suum sustinuit munus cum generositate, sapientia et aequitate atque, etsi tunc vitam internam monasterii difficultates turbabant, in sanctis propositis ac diligenti Regulae observantia perseveravit. Deinde creata est vicaria et die 12 mensis Maii anno 1920 abbatissa, talisque ex Sororum sodalium voluntate mansit usque ad mortem. Magno cum ardore veroque spiritu servitii suum est antistitae officium exsecuta, solum ad Dei gloriam spectans et ad monialium sanctificationem, quae eam tamquam matrem dilexerunt et tamquam sanctam sunt veneratae. Malos usus evellit, effecit ut vita spiritualis floreret et monastica disciplina, concordiam fovit mutuamque caritatem. Circa omnes seipsam — ut S. Augustinus admonet in Regula — bonarum operum praebens exemplum, monialium atque novitiarum curavit institutionem religiosam; pane verbi et scientiae Dei eas nutrivit copiose earumque vitia sermonibus, praeceptionibus atque adhortationibus communibus et privatis correxit; eas in difficultatibus sustinuit, in fidelitate erga vocationem firmavit, manu firma ac suavi in viis sanctitatis duxit; si res id postulabat, cum severitate eas monebat, Verum etiam materna cum benignitate; earum communicavit gaudia et dolores, in omnes et praesertim in infirmas officiosa fuit. Pro animarum bono pietati favit erga Sanctam Ritam, initio in P. Possidio Marabottini invento auxilio, qui conditor ac di-

rector erat commentarii, quod inscriptum erat « Dalle api alle rose», et excogitator fuit novi templi in honorem Sanctae Ritae a Cassia. Serva Dei operis effectionem cum sollicitudine attendit atque prudentia, quod necessarium erat ad multos peregrinos convenienter excipiendos, et aequo fortique animo non paucas obiit difficultates et aegritudines. Anno 1937 laeta adfuit benedictioni atque primarii lapidis novi sanctuarii impositione sed eius dedicationem non vidit, quae paucos menses post eius mortem est facta. Cum religio pura et immaculata sit visitare pupillos et viduas in tribulatione eorum et immaculatum se custodire ab hoc saeculo (cf ***Iac*** 1, 27), Mater Maria Teresia iuste cultum Dei et ascesis exercitationem atque contemplationis cum operibus coniunxit erga indigentes. Quocirca anno 1938 Alveare condidit excipiendis, curandis educandisque parvis « Apibus Sanctae Ritae », nempe puellulis orbatis parentibus. Eas in parte monasterii collocavit deque iis cum benignitate et firmitudine curam adhibuit omni earum spiritali ac materiali necessitati occurrens. Fuit in pauperes; et aegrotos, qui ad eius auxilium confìciebant, überaus, multique eius sunt bonitatem experti praecipue altero totius orbis terrarum bello. Tamquam spiritualis pulchritudinis amator et bono Christi odore de bona conversatione flagrans (cf S. Augustinus in ***Regula)***, dubitantibus consilia dabat, moerentes consolabatur, pro conversione peccatorum deprecabatur et ad deprecandum irivitabat ostendebatque se peculiare habere charisma ducendi animas ad Deum. Quotquot enim illam adibant forti eius atque amabili indole capiebantur et odorem eminentium eius christianarum virtutum animadvertebant, quas cum perseverantia colebat et gaudio spirituali cumque simplicitate et temperatione in vitae casibus ordinariis et inusitatis testificabatur: Deus caput fuit eius cogitationum et affectuum et pro eius amore in imitatione Christi est progressa continuo, se ipsam castigavit, diligenter talenta desursum accepta feneravit, perfecte ex sua vixit monastica consecratione, exemplari modo consilia evangelica et Regulam quam erat secuta Observavit. Cotidie firma cum voluntate exstruxit spirituale suum aedificium super solidam fidei, spei atque caritatis petram. Non solum in divinam revelationem inque Ecclesiae magisterium credidit, sed secundum ea quae credebat se gessit voluntatique Dei oboedivit cum sedulitate, quae omnium eius actuum norma fuit suprema. Intimam excoluit cum Domino coniunctionem, deprecationem atque Christi crucis amorem. Singularem aluit pietatem erga Eucharistiam, quam crebro diuque adorabat et erga Virginem Mariam, quam etiam cotidiana totius Rosarii recitatione honorabat.

Providentiae se commendavit, cuius interdum praeter solitum est continuum experta praesidium. Ecclesiam dilexit, vehementer est venerata Romanum Pontificem, Episcopos et Sacerdotes. Cum esset animo vere apostolico praedita, aedificationi regni Dei operam dedit nec umquam desiit verbo et exemplo tum in monialibus, tum in puellulis orphanotrophii et in personis quae monasterium et sanctuarium frequentabant fidem confirmare. Mulier intellegens et prudens, rationibus aptioribus est usa ut in perfectione progressus faceret utque Communitati utilis esset et populo, id efficiens, quod in Sacris Litteris est scriptum: « Sapientia aedificantur domus, et prudentia roborabitur; in doctrina replebuntur cellaria, universa substantia pretiosa et pulcherrima» ***(Prv*** 24, 3-4). Evangelii sapientia illuminata et prudentia ducta, auriga virtutum, mundi inania reliquit, praemium aeternum appetivit, pro gloria Dei laboravit omnibus viribus, officio abbatissae est quam optime iuncta, ex consuetudine Sorores sodales ac superiores consulebat; parca erat verbis, erga omnes humilis. Secundum Spiritum ambulavit, carnem suam crucifixit cum vitiis et concupiscentiis (cf ***Gal*** 5, 24-25). Indolem suam coercuit et habitum acquisivit mansuetudinis, interioris atque exterioris tranquillitatis necnon in bonorum terrestrium usu temperantiam; paupertatem explicavit, continentiam ac paenitentiam. Cum iustitia monasterium rexit cumque fortitudine et patientia incommoda obiit cotidiana, difficultates et dolores toleravit operaque perfecit peculiariter ardua, qualia fuerunt Communitatis renovatio spiritualis et disciplinaris, aedificatio novi sanctuarii et orphanotrophii conditus. Christi sponsa fidelis, illum in Calvariae via est secuta eiusque communicavit passionem, pro certo habens « amare idem esse ac pati ». Sicut Sancta Rita spinam tulit in carne, nempe tumorem malignum pectus afficientem, qui ab anno 1920 eius fuit thesaurus absconditus, multorum maiorum causa et sanctificationis praestans instrumentum. Aliis quoque morbis laboravit, quibus extremis temporibus addita est gradiendi imbecillitas. Crucem suam non lamentans est amplexa, animum et serenitatem iis iniciens, qui illi assidebant. A filiis suis spiritualibus desiderata atque a populo Cassiano, ac sanctitatis fama insignis, placide in Domino obdormivit die 18 mensis Ianuarii anno 1947. Post aliquot menses eius corpus est sollemniter a coemeterio ad cryptam novi sanctuarii translatum, ubi adhuc quiescit, a monialibus, a Fratribus Augustinianis et a multis peregrinis veneratum.

Sponte augescente fama sanctitatis atque miraculorum, Episcopus Nursinus Causae beatificationis et canonizationis initium fecit per celebra-

tionem processus ordinarii informativi (annis 1968-1971), cui additi sunt processus rogatoriales Genuensis, Comensis, Derthonensis et Consentinus. Horum processuum auctoritas et vis probata est a Congregatione de Causis Sanctorum decreto die 6 mensis Maii anno 1988 promulgato. ***Positionis*** praeparatione confecta, disceptatum est an Serva Dei heroum in modum virtutes exercuisset. Die 17 mensis Ianuarii anno 1995 actus est, prospero cum exitu, Congressus Peculiaris Consultorum Theologorum. Deinde Patres Cardinales et Episcopi in Sessione Ordinaria diei 6 subsequentis mensis Iunii, Causae Ponente Eminentissimo Cardinali Pio Laghi, professi sunt Matrem Mariam Teresiam Fasce heroum more virtutes théologales, cardinales iisque adnexas servavisse.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, mandavit ut super heroicis Servae Dei virtutibus decretum conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis ad Se hodierno die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Ponente meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater sollemniter declaravit: ***Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Temperantia et Fortitudine, eisque adnexis, in gradu heroico, Servae Dei Mariae Teresiae Fasce, Monialis Ordinis S. Augustini, in casu et ad effectum de quo agitur.***

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referri mandavit.

Datum Romae, die 11 mensis Iulii A.D. 1995.

83 ALBERTUS BOVONE
archiep. tit. Caesarien. in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. ©S.

83 Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

ONITSHAËN.

Beatificationis et canonizationis Servi Dei Cypriani Michaelis Iwene Tansi, sacerdotis professi Ordinis Cisterciensium strictions observantiae (1903-1964)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

«Relictis omnibus, secuti sunt eum» (*Lc* 5, 11).

Christi vocatione accepta, Apostoli prompte omnia reliquerunt, eius amici facti sunt et, Spiritus Sancti virtute, illum usque ad terminos terrae testificati sunt (cf. *Act* 1, 8).

Etiam Cyprianus Michael Iwene Tansi, divini Magistri audita voce, eum est secutus ilico, christianae doctrinae institutor factus et deinde fervidus sacerdos atque animarum pastor; demum, suo relicto populo terraque Africana, in Angliam se contulit, ubi monachus Ordinis Cisterciensis Strictions Observantiae Deum glorificare perrexit corporique Christi mystico servire. Ita eius vita, simplex et humilis, peregrinatio fuit in Domini assectatione et continuus ad perfectionis christianae culmen ascensus.

Hic Dei sanctitatis testis in Nigeria ortus est anno 1903, in pago Igboezunu apud Aguleri, intra fines posito archidioecesis Onitshaënsis, a parentibus paganis, qui Tabansi et Ejikwevi appellabantur erantque modesti agricolae. Volentes filium scholas frequentare, eum sex annos natum apud materteram miserunt in christianorum vicum. Ibi institutus est fideique donum accepit, quocirca anno 1912 est baptizatus ac deinceps assidue Pane eucharistico se aluit et Confirmationis sacramentum sumpsit. Pro necessariis qui illi hospitium praebebant, cum diligentia opera agrestia et domestica exsequebatur. Simul Dei vias alacriter percurrebat, probum se ostendens, industrium et admodum pium. Ad institutionem missionariorum docilis, in exercitio virtutum progrediebatur factusque est primum camillus christianus, deinde catechista, hoc modo proximum adiuvans. Magistri diploma consecutus, praeceptor fuit in urbibus *Aguleri* et Onitsha; anno 1923 munus recepit rectoris scholae Agulerensis, ab omnibus magni habitus propter peritiam, gravitatem et humilitatem quibus munere fungebatur. Otium in operibus domesticis insumebat, in studio et praesertim in deprecatione inque christiana doctrina docenda. A parocho confirmatus, sed a propinquis improbatus, anno 1925 ingressus est seminarium Igbariamense atque constanti cum cura bonisque fructibus ad sacerdotium se praeparavit. Die 19

mensis Decembris anno 1937 est presbyter ordinatus ab episcopo Carolo Heerey, qui ei munera concredidit cooperatoris parochi loci ***Nnewi*** (annis 1937-1939), parochi Dunukofiae (annis 1939-1945), oppidorumque ***Akpu*** (annis 1945-1949) et ***Aguleri*** (annis 1949-1950). Enixum et multiplicem explicavit ubique apostolatum, qui non parum valuit in vitam religiosam, socialem atque culturalem eorum incolarum. Summa cum pastorali caritate et spiritu sacrificii in grege suo vixit, fortiter et efficaciter verbum Dei disseminans bonaque distribuens redemptionis. Erga se et ceteros **Severus** erat; namque plenam exigebat fidei adhaesionem atque praeceptorum divinorum legumque Ecclesiae perfectam observantiam. Conversiones fovit ad religionem christianam et vocationes ad sacerdotium; iuvenum praeparationem ad matrimonii sacramentum curavit et oboedientiam inculcavit disciplinae morum christianae in vita coniugali ac familiari utque hoc consequeretur propositum consociationes instituit laicas. Liberaliter pauperes adiuvit, viduas, alumnos indigentes; leprosos, aegrotos visitabat, grandes natu, tum christianos, tum non christianos; animose contra idololatriam contendit, superstitiones ususque moresque evangelio contrarios; paci favit et concordiae sociali; culturae et disciplinae gradum in scholis sibi obnoxiis auxit; non eum pudebat ipsum manuum opera exsequi gravia. Numquam animo defecit propter difficultates, incommoda, reprehensiones continuaque sacrificia quae pastoris ministerium postulabat. Cum humilitate ac perseverantia vim hausit a Missae celebratione, a meditatione Sacrae Scripturae et a deprecatione diurna nocturnaque, quae cibus fuit solitus animae eius atque illius apostolatus sucus vitalis.

Precationis sitis et meditationis, necnon aliquorum librorum abbatis Columbae Iosephi Marmion lectio cupidinem in animo eius incenderunt vitae monasticae. Cum intellexit illam cupidinem veram esse vocationem, non dubitavit omnia et omnes relinquere ut ad terram longinquam et ignotam se conferret, ubi in occultatione inque sacrificio suam ad effectum immolationem adduceret pro Domino proque animis. Mense Iulio anno 1950, ab episcopo suo comitatus, intravit tamquam Oblatus in monasterium Cisterciense Strictioris Observantiae loci Montis Sancti Bernardi, in comitatu Licestriensi sito, in Britannia. Anno 1953, novitiatu peracto, vota simplicia fecit et anno 1956 vota sollemnia. Singulari cum animi vi, humilitate ac simplicitate se ipsum cotidie abnegavit, a suis praeteritis se abstraxit seque in novum vitae genus inseruit; tacitus, non lamentans, non paenitens, non paucas superavit difficultates, quales fuere sermonis diversitas, culturae, aeris.

In sua vocatione firmus et sanctus monachus fieri paratus, nullam voluit allevationem vel privilegium, nihilque aliud cupivit, nisi in via progredi perfectionis per diligentem regulae et consüiorum evangehcorum observantiam, per liturgiam, precationem choralem et privatam, lectionem divinam, castigationem, opera manuum, quae in officina libris conglutinandis, in refectorio et in agris confecit. Revera non miros egit actus nec muneribus ahcuius momenti est functus, sed non communi cum generositate, perseverantia et gaudio munia cotidiana sustinuit suamque reddidit vitam continentem Domini laudem continuamque sui oblationem pro animarum salute proque Christi regni incremento. Sicut in Africa, ita et in monasterio fide viva et solida illustratus est et ductus, firma spe ferventique et nava caritate. Suarum cogitationum suorumque affectuum caput posuit Deum; semper ambulavit cum eo, prompte eius voluntatem fecit solumque eius gloriam quaesivit. Ut Deo placeret, maxime dilecto, in se Christi effinxit lineamenta, in evangelium credidit et in magisterium Ecclesiae, omne fugit genus peccati mentemque et cor continenter in deprecatione habuit defixa, in meditatione et in contemplatione veritatum aeternarum. Pie Sanctam Missam celebrabat et Hturgiam horarum filiique pietatem excoluit erga Virginem Mariam. Suam collocavit spem in Domino et in divina misericordia atque, a mundi rebus manibus abalienatus, bona expetivit aeterna. Affabilis fuit, officiosum, mitis in fratres sodales et superioribus obsequens. Egregie, in ordinariis et extraordinariis vitae circumstantiis, prudentiam exercitavit, fortitudinem, temperantiam et iustitiam erga Deum et proximum. Mirabili cum patientia et tranquillitate progredientem hebetationem valetudinis accepit et deprecatione ac silentio ad supremum occursum cum Deo se praeparavit, qui eum ad se vocavit die 20 mensis Ianuarii anno 1964, in valetudinario Licestriensi iacentem propter arteriarum amplificationem.

Tota eius vita sacerdotalis splendidum fuerat testimonium plenae fidelitatis erga Deum, Ecclesiam et vocationem; quapropter fama claruit sanctitatis in populo Nigeriano et in Ordine Cisterciensium Strictioris Observantiae. Quae fama confirmata est et aucta annis, qui mortem sunt secuti, multique sunt, qui affirmant se esse beneficiis affectos precibus eius. Eam ob rem Archiepiscopus Onitshaënsis Causam iniit beatificationis et canonizationis per celebratam inquisitionem dioecesanam (annis 1986-1990), cuius auctoritas probata est a Congregatione de Causis Sanctorum decreto die 22 mensis Novembris anno 1991 promulgato. Positione confecta, disceptatum est an Servus Dei heroum in modum virtutes exercuisset. Die 17 mensis

Martii anno 1995 actus est prospero cum exitu Congressus Peculiaris Consultorum Theologorum. Patres Cardinales deinde et Episcopi, in Sessione Ordinaria diei 6 mensis Iunii eiusdem anni, Causae Ponente Eminentissimo Cardinali Francisco Arinze, professi sunt Cyprianum Michaelem Iwene Tansi heroum more virtutes théologales, cardinales iisque adnexas coluisse.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, mandavit ut super heroicis Servi Dei virtutibus decretum conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis ad Se hodierno die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Cardinali Ponente meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater sollemniter declaravit: ***Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Temperantia et Fortitudine, eisque adnexis, in gradu heroico, Servi Dei Cypriani Michaelis Iwene Tansi, Sacerdotis professi Ordinis Cisterciensium Strictions Observantiae, in casu et ad effectum de quo agitur.***

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referri mandavit.

Datum Romae, die 11 mensis Iulii A. D. 1995.

83 ALBERTUS BOVONE
archiep. tit. Caesarien. in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. ©S.

83 Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

PANORMITANA

Beatificationis et canonizationis Servae Dei Mariae Clarae Magro, ludimagistrae et dirigentis Actionis Catholicae (1923-1969)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

Laici « caritate quae ex Deo est impulsi, ad omnes, maxime autem ad domesticos fidei, bonum operantur (cf. ***Gal*** 6, 10), deponentes omnem malitiam et omnem dolum et simulationes et invidias et omnes detractiones ***(1 Pt*** 2, 1) et sic ad Christum homines trahentes. Caritas autem Dei quae

"diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis" ***(Rom*** 5, 5), reddit laicos capaces Spiritum Beatitudinum reapse exprimendi in vita sua » (CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de apostolatu laicorum ***Apostolicam actuositatem,*** 4).

Christi amore capta, Maria Clara Magro suum ei cor donavit et exemplum eius secuta imaginique facta conformis, toto animo suo gloriae Dei proximique servitio se dedidit (cf. ***ibid.,*** Const. dogm. de Ecclesia ***Lumen gentium,*** 40). Vivens « sicut decet sanctos » ***(Eph*** 5, 3), magnum ac fructuosum explicavit apostolatum in puerorum educatione inque catholicis consociationibus atque evangelii lumen caritatisque christianae in mundo diffudit.

Serva Dei Panormi orta est die 3 mensis Iunii anno 1923 a Vito Magro, ludimagistro, et Angela Russo, rerum domesticarum dispensatrice. Subsequentis mensis Augusti die 25 baptizata est. Optima educatione christiana est in familia instructa, quae schola catechismi perfecta est atque Actione Catholica, quam a prima aetate coepit frequentare. Septem annorum primum Pane eucharistico se aluit, qui eius vitae spiritalis caput evasit animaeque eius purae ac simplicis nutrimentum. In studia diligenter incubuit et anno 1940 est magistrae diploma consecuta. Usque ad mortem cum peritia, ardore et gaudio ad institutionem in ludis se contulit urbis suae. Maternis sensibus et curis discipulos dilexit eosque solida imbuit educatione ad intellectum, mores atque religionem pertinente, superiorum, collegarum, alumnorum atque familiarum existimationem sibi concilians. Persuasum sibi habens scholam magnum sociale et ecclesiale habere momentum, suam professionem veram reddidit missionem verumque apostolatum et numquam laborare seque consecrare destitit puerorum bono, quibus non solum scholasticarum disciplinarum praecepta tradidit, verum etiam mirabile vitae praebuit exemplum. Nec minus variis consociationibus catholicis laicalibus se condonavit et praesertim Actioni Catholicae, a qua multum accepit et in qua multum impendit temporis sui, suarum virium ac spiritalium divitiarum, muneribus fungens in gradu paroeciali, dioecesano, regionali ac nationali. Anno 1949 professionem fecit in Instituto Saeculari Missionariarum Regalitatis D. N. I. C, a P. Augustino Gemelli et Armida Barelli condito, cuius consecrationis et apostolatus proposita vehementer excoluit. Scripsit: «Domine mi, utere me pro tua in animis amoris opera; non possum in tuo Mystico Corpore inutilis manere et deses; sed acriter meam sentio infirmitatem. Concede saltem ut granum arenae sim, quod nemo fere videt, quia sensibus percipi non potest, sed necessarium est, una cum ceteris, in aedifi-

cationibus. Vivam semper in umbra, numquam animadvertat sed tibi serviam, Domine mi, et ad tuum regnum in anima mea inque aliorum animis exstruendum prosim ».

Constanter progredi cupivit sine intermissione in sanctitatis via ut Deo daret gloriam et quam optimo modo Ecclesiae serviret et animis. Utque hunc finem adipisceretur non spectabilia fecit, sed singulari cum alacritate, diligentia atque spiritali laetitia officia est exsecuta in Baptismate sumpta et in Confirmatione virtutesque coluit christianas. In fide firma, in caritate impigra, in spe laeta, divinae revelationi est assensa atque Ecclesiae magisterio et non erubescens nec defatigata evangelium nuntiavit christianamque doctrinam verbis quidem, sed potissimum apostolatus fervore et vitae sanctitate. Missa, Communio, adoratio Sanctissimi Sacramenti tempora fuerunt eius dierum pulcherrima et praestantissima et, per Eucharistiam, impensiorem usque et arctiorem suam fecit coniunctionem cum Domino, quem tota mente dilexit, toto corde totisque viribus. A se aliena, nisa est celeriter et accurate Dei voluntatem facere, eius leges observare, omne peccati genus fugere et in Christi progredi imitatione. Ecclesiam, Summum Pontificem et sacerdotes est magno amore prosecuta et libenter, si ei licuisset, vitam pro cleri devovisset sanctificatione: « Quantum meum esse sentio — affirmavit — deprecari meque condonare ut omnes sacerdotes sancti sint et de thesauro gaudeant suis manibus commisso! ». Multum est passa multumque est precata pro emendatione cuiusdam sacerdotis, qui ei peculiariter proximus erat, et numquam destitit super eum divinam invocare misericordiam. Fervidam nutrivit pietatem erga Virginem Mariam, quam exemplar sibi delegit in servitio Dei et animarum illique se consecravit pro spiritu et formula sancti Aloisii Mariae Grignion de Montfort. Cum humilitate, prudentia et urbanitate opera egit misericordiae spiritalis et corporalis erga omnes, quibus per vitam obviam facta est, et in primis erga parentes, propinquos, sacerdotes, seminarii alumnos, discipulos, pauperes et aegrotos, Domini perfecte persequens mandatum: diligite invicem « sicut dilexi vos » ***(Io*** 15, 12). Se ipsam castigavit, inania et mundi bona est aversata, auctoritatibus ecclesiasticis obtemperavit et superioribus, perseverans fuit in castitate, in iustitia, in temperantia et in fortitudine. A iuventute exoptavit passioni Christi sociari et cum spiritus et corporis doloribus est affecta, eos tamquam pretiosum donum accepit. Anno 1961 eius valetudo coepit nutare et anno secuto diagnosis ei facta est de cancro in gianduia subrenali sinistra. Tribus est subiecta chirurgicis sectionibus et cum fiducia Caeli auxi-

lium imploravit. Morbi crucem aequo animo tulit suosque dolores in instrumentum sanctificationis mutavit pro se proque aliis. Omnino Dei obsequens et accensa cum lampade ad Sponsum divinum pervenit die 9 mensis Decembris anno 1969, in valetudinario Romano iacens.

In vita omnium habuit admirationem propter singulares virtutes christianas et ardorem apostolicum, quem explicavit in ludo inque consociationibus catholicis. Post mortem eius fama sanctitatis aucta est et dilatata apud omnem personarum ordinem; quapropter Archiepiscopus Panormitanus initium fecit Causae beatificationis et canonizationis per celebratum processum dioecesanum (annis 1983-1987), cuius auctoritas et vis est a Congregatione de Causis Sanctorum probata decreto die 10 mensis Novembris anno 1989 promulgato. ***Positione*** confecta, disceptatum est an Serva Dei virtutes exercuisset heroum in modum. Die 28 mensis Martii anno 1995 actus est, prospero cum exitu, Consultorum Theologorum Congressus Peculiaris. Patres Cardinales deinde et Episcopi, in Sessione Ordinaria diei 20 mensis Iunii subsequentis, Causae Ponente Excellentissimo Domino Hieronymo Grillo, Episcopo Centumcellarum-Tarquiniensi, professi sunt Servam Dei Mariam Claram Magro heroum more virtutes théologales, cardinales et iis adnexas coluisse.

Pacta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, mandavit ut super heroicis Servae Dei virtutibus decretum conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis ad Se hodierno die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Ponente meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater sollemniter declaravit: ***Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Temperantia et Fortitudine, eisque adnexis, in gradu heroico, Servae Dei Mariae Clarae Magro, Ludimagistrae et Dirigentis Actionis Catholicae, in casu et ad effectum de quo agitur.***

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referri mandavit.

Datum Romae, die 11 mensis Iulii A. D. 1995.

83 ALBERTUS BOVONE
archiep. tit. Caesarien. in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. « S .

83 Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

RATISBONEN.

Beatificationis et canonizationis Servae Dei Annae Schärfer, virginis (1882-1925)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

« Crux mea dux est, mea lux, auxilium meum, meum scutum, consolatio mea, gloria mea, refugium meum, adminiculum meum et meum erit praemium. Si Iesum aspicimus in cruce et amore flagrantem in tabernaculo contemplamur, omnia patienter tolerare possumus. Crux et dolor mea sunt ad coelum disciplina ».

His verbis Anna Schäffer suum crucis amorem significavit firmamque se ad Christum crucifixum accommodandi voluntatem ut mundi expiaret peccata, animarum saluti operam daret et praemium adipisceretur aeternum. Eius vita simplex et abscondita continua fuit immolatio pro regno caelorum et splendidum testimonium fidelitatis erga Domini doctrinam, qui dixit: « Si quis vult post me venire, abneget semetipsum et tollat crucem suam et sequatur me. Qui enim voluerit animam suam salvam facere, perdet eam; qui autem perdiderit animam suam propter me, inveniet eam » ***(Mt* 16, 24-25).**

Serva Dei orta est die **18** mensis Februarii anno **1882** in pago ***Mindelstetten,*** intra fines posito dioecesis Ratisbonensis, a legitimis coniugibus Mi**chaele** Schäffer, fabro lignario, et Teresia Forster, muliere pia, forti et parata ad se pro bono familiae devovendam. Parvula Arma, quae domi solida est instructa educatione religiosa, a pueritia indolem bonam ostendit et quietam, propensionem ad deprecationem et ad oboedientiam. Quamvis gracilis esset valetudine, diligenter in ludi studia incubuit et, vivaci ornata intellegentia, optimos est fructus consecuta. In Tertium Ordinem Franciscanum nomen est professa, sponte castitatis votum privatum suscepit et anno **1893** primum Pane Eucharistico pasta est. Eo in casu scripsit: « Volo, Iesu, tibi expiationem offerre et, si vis, fac victima fiam expiationis. Fac mecum sicut vis ». Exinde Eucharistia eius gaudii fons fuit et vis, quae eam in arduo perfectionis christianae itinere sustinuit.

Institutum vitae consecratae ingredi cupiebat ut missionaria esset, sed familiae copiae non erant, ut dotem necessariam ei pro videret; prospexit igitur ut sibi ipsa dotem provideret suo labore. Nonnullis est famulata familiis donec, die **4** mensis Octobris anno **1901,** dum in urbe ***Stammham*** ser-

viebat, gravis accidit casus qui eius vitae discrimini maximo et definitivo fuit. Eo die in ahenum cecidit lixiviae aestuantis; eius crura altis sunt adustionibus correpta et insanabilibus, quae acerbissimos ei dolores excitaverunt. A pluribus est medicis curata, sed exigua cum efficacitate. Labor fuit ei relinquendus et ad pagum reversa ad mortem usque cum matre habitavit cumque sorore in paupertate a liberali parocho Carolo Rieger, eius magistro spiritus, levata. Anno 1905 eius valetudo irreparabiliter in peius est versa, quamquam multae fuerunt sectiones chirurgicae quas subiit et curae: ambo crura omnino paralytica reddita sunt et ex adustionibus, quae numquam ad cicatricem pervenerunt, continuo pus exibat; omnis curatio dolor erat inenarrabilis. Initio, ut par est, convalescere exoptavit et nisa est; postea vero intellexit suum esse munus in occultatione pati ut Sacrum Cor Iesu consolaretur et animas salvas faceret. Immobilis in lectulo non erat otiosa, sed acu pingebat vel uncinulo vel retícula faciebat. Semper parata erat ad accipiendas, hortandas et consolandas multas personas quae eam cotidie adibant. Praesertim quoad se laboravit, ut sacrificium esset Deo gratius in dies et Ecclesiae utile. Eius vitae propositum verbis comprehendi potest, quae ipsa scripsit: « Unum hic in terra est necessarium, nempe nostras servare animas immortales, ardenter Iesum amare, omnia exsequi cotidiana sacrificia propter amorem Iesu et multum precari pro peccatorum conversione »; et addebat: « Si Iesum diligis, quae Dominus tibi iniungit sunt tibi patienda, et vel cum gaudio accipienda tamquam amoris donum. Iugum meum ego portare volo sine murmurationibus, sine questibus».

Fides eius dierum sol fuit eiusque immolationis. Firmiter in evangelium credidit inque magisterium Ecclesiae nihilque aliud cupivit, quam continenter progredi in cognitione et in adsectatione Christi crucifixi. Deus, ex toto corde, ex tota mente, ex tota virtute dilectus (cf. ***Mc*** 12, 30), eius fuit supremum bonum, eius vitae finis, animae eius simplicis ac purae consolator et sponsus. Ut illi placeret seipsam abnegavit, diligenter divina mandata observavit et leges Ecclesiae, omne fugit peccati genus, flagranter exoptavit cum eo esse illumque consequi in paradiso. Et Deus, qui largus est in eos praecipue, qui illum amant, singularibus eam charismatibus donavit spiritalibusque experientiis non communibus, quae omnia grata et humilis ipsa recepit. Suas inveniebat delicias in deprecatione assidua, in divinorum mysteriorum contemplatione et in Eucharistia, qua se alebat cotidie. Cum Missae interesse non posset, eius lectulus ita erat positus ut per fenestram ecclesiam posset videre in quam spiritu se conferebat, ut se Victimae divi-

nae sacrificio sociaret et Sanctissimum adoraret Sacramentum. « Si oculos ad Iesum converto — aiebat —, si spiritu ante tabernaculum me confero, tum dolor, vel acerbissimus et gravissimus, dulcior mihi fit et omnibus huius miserae lacrimarum vallis thesauris praestantior. Nolim meum aegrotae lectulum cum mundo universo commutare. Quo maiores dolores sunt et angustiae, eo Iesu viciniores sumus. Nihil aliud ego cupio, quam reliquos dies meos vivere pro Iesu, cum eo pati atque mori ». Tamquam filia Virginem Mariam coluit, quam suam habebat perfectionis magistram suamque ducem ad Iesum. Ita Dei Matrem est allocuta: «Virtutes tuas in me imprimere volo ut imiter, multa volo tibi gaudia suppeditare ut in tua bonitate et lenitudine veniam in conspectu divini Filii tui ». Rosarii corona eius fuit comes inseparabilis: «Ea mea est per noctes insomnes consolatrix et in aegritudinibus, mea itineris ad patriam aeternam demonstratrix, delectamentum meum in meo colloquio cum Iesu et Maria. Rosarium meus est liber, quem cum lego omnis obliviscor doloris ».

Quoniam « vocatio christiana, natura sua, vocatio quoque est ad apostolatum » (CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de apostolatu laicorum ***Apostolicam actuositatem,*** 2), Serva Dei animadvertit suum esse operam dare fidei et amoris Dei propagationi. Non solum precibus et sacrificiis, verum etiam testimonio fidelitatis erga evangelium. Fides viva et simplex, firma in Providentia spes, fervens caritas et in Deum atque in proximos, iustitia, fortitudo et laetitia in dolore, prudentia in exercendis virtutibus, temperantia in bonorum terrestrium usu, omnis inordinatae affectionis contemptus, humilitas, castitas, oboedientia, ad attentionem et admirationem inducebant quotquot eam visitabant in eorumque animis cupidinem incendebant illam imitandi. Libenter veritatis christianae panem frangebat, praesertim pueris et iuvenibus, qui eam carissimam habuerunt; sollicita fuit de non christianorum conversione operaque missionalia adiuvit: cum aliquid habebat pecuniae, stipem conferebat pro baptismo infantium paganorum aliosque ad idem faciendum hortabatur.

Ineunte anno 1923 eius valetudo deterior facta est ob immanes convulsiones et cancrum intestini. Paucis ante mortem hebdomadis propter inexplicabilem lapsum e lecto est cerebri vulnere affecta et a facultate loquendi impedita, non autem a facultate comprehendendi. Firma in sua sacrificali oblatione, sancte acerbam terrenam peregrinationem conclusit mane diei 5 mensis Octobris anno 1925. Corpus, veste indutum Tertii Ordinis Franciscani, a multis fidelibus est visitatum, qui etiam ex longinquo venerant

quique sanctam Servam Dei ducebant. Qua fama durante in populo et potissimum in paroecia pagi ***Mindelstetten,*** Episcopus Ratisbonensis Causae beatificationis et canonizationis initium fecit per celebratam inquisitionem dioecesanam (annis 1973-1977), cuius auctoritas et vis probata est a Congregatione de Causis Sanctorum decreto die 11 mensis Novembris promulgato anno 1983. ***Positione*** confecta, disceptatum est an Serva Dei heroum in modum virtutes coluisset. Idibus Ianuariis anno 1995, exitu cum secundo, actus est Consultorum Theologorum Congressus Peculiaris. Patres Cardinales porro et Episcopi, in Sessione Ordinaria diei 25 mensis Aprilis insequentis, Causae Ponente Excellentissimo Domino Ottorino Petro Alberti, archiepiscopo Calaritano, fassi sunt Servam Dei Annam Schäffer virtutes théologales, cardinales iisque adnexas observavisse.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, mandavit ut super heroicis Servae Dei virtutibus decretum conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis ad Se hodierno die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Ponente meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater sollemniter declaravit: ***Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Temperantia et Fortitudine, eisque adnexis, in gradu heroico, Servae Dei Annae Schäffer, Virginis, in casu et ad effectum de quo agitur.***

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referri mandavit.

Datum Romae, die 11 mensis Iulii A. D. 1995.

83 ALBERTUS BOVONE
archiep. tit. Caesarien. in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. **SS.**

83 Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

ROMANA seu FERENTIN.

Beatificationis et canonizationis Servi Dei Germani a Sancto Stanislao (in saec.: Vincentii Mariae Ruoppolo), sacerdotis professi Congregationis Passionis Iesu Christi (1850-1909)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

« Sollicite attendant religiosi, ut per ipsos Ecclesia revera Christum in dies, sive fidelibus sive infidelibus, melius commonstret, vel in monte contemplantem, vel turbis Regnum Dei annuntiantem, vel aegrotos et saucios sanantem ac peccatores ad bonam frugem convertentem, vel pueris benedicentem, et omnibus benefacientem, semper autem voluntati Patris qui Eum misit oboedientem » (CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 46).

Clara haec proposita et doctrinae conciliaris verba feliciter videntur ad effectum adducta esse in vita inque virtutibus religiosis ac sacerdotalibus Servi Dei Germani a S. Stanislao, presbyteri Congregationis Passionis Iesu Christi.

Natus is est die **17** mensis Ianuarii anno **1850** Vici Equensis in Surrentina archidioecesi, a Francisco Ruoppolo et Carmelitide Tozzi. Postridie est baptizatus nominibus ei inditis Vincentio Maria Aloisio **Michaele,** ex quibus primum praevaluit. Parentes, bene de rebus domesticis constituti, integerrimi fuerunt christiani et filios vivissimis imbuerant fidei sensibus et propriorum munerum constanti exercitio. Puer Vincentius, quasi quinque vel sex annorum est ad primam Communionem admissus (quod tunc rarissimum erat), siquidem propter praeparationem atque religionem idoneus est visus sacerdotibus paroeciae. Ob nummarias difficultates, quae supervenerunt, fuit familiae Neapolim demigrandum, ubi pater in famulatu fuit domini Thomae **Michaelis** Salzano, O. P., Episcopi titularis Tanitani et collegii theologorum decani.

In id temporis duarum Siciliarum regno iuvenis Vincentius scholas frequentavit Instituti «Amato», a tribus fratribus sacerdotibus recti, ubi pietate eminuit et progressu in praelectionibus «humanitatis atque rethoricae », pro illius temporis ratione studiorum, ac deinde philosophiae iniit studium. Sed animi bonitate et sacramentorum frequentia praesertim excellebat, unde condiscipulis exemplo fuit. Quindecim circiter annos natus puer vehementer animadvertit vocationem ad vitam religiosam ac sacerdotalem

seque ad Congregationem Passionis Iesu Christi convertit, quodam sacerdote monente et episcopo Salzano adhortante.

Novitiatum Congregationis Passionis ingressus in recessu Romano Scalae Sanctae, ubi magister erat Beatus Bernardus M. Silvestrelli, Vincentius vestem religiosam induit pridie nonas Octobres anno 1865 nomenque cepit Germanum a Sancto Stanislao. Laudabiliter anno peracto probationis canonico, professionem fecit perpetuam nonis Octobribus anno 1866, tribus consuetis votis addito Passionistarum voto proprio, nempe « promovendi pro viribus devotionem Dominicae Passionis iuxta Regulas et Constitutiones ». Usitatum studiorum curriculum ad sacerdotium est civilibus eventibus conturbatum, qui Romae occupatione cumulati sunt die 20 mensis Septembris anno 1870 a copiis Italicis, quique rei publicae pontificiae finem fecerunt. Clericis Congregationis Passionis Roma fuit relinquenda, sicque Servus Dei in Belgica urbe ***Ere*** consedit, ubi est studia theologica prosecutus Gallicique sermonis est peritissimus factus. Demum die 3 mensis Novembris anno 1872 est sacerdos ordinatus. Prima explicavit ministeria praecipue pro Italicis emigrantibus, illud ostendens studium sacerdotale, quod postea vitae eius nota fuit propria.

Post biennium morationis in Gallia, Servus Dei anno 1876 est Romam revocatus munere ei concredito praeceptoris ac rectoris clericorum Passionistarum in recessu Scalae Sanctae et paratissimum se praebuit ad institutionem et ante omnia ad formationem iuvenum secundum spiritum Sancti Pauli a Cruce, quo erat penitus imbutus. Servus Dei omnibus humilis, serenus, facile argutus ac facetus in sermocinatione apparebat, sed semper speciem meditationis prae se ferens atque coniunctionis cum Domino, qua exemplaris fiebat fratribus sodalibus et fidelibus. Interim nec praedicationis nec confessionum audiendarum ministerium neglegebat. Postquam ad recessum transiit Sancti Eutitii Martyris, apud Surrinum ad Ciminum Montem (in provincia Viterbiensi situm), occasionem habuit ad se patefaciendum etiam tamquam archaeologum ob effossiones sub sanctuarium Martyris titularis effectas, laudatis quoque lucubrationibus editis. Deinceps (anno 1887) antiquam domum Romanam repperit Sanctorum Martyrum Ioannis et Pauli sub hodiernae basilicae Caelimontanae pavimentum.

Romae anno 1884 Servus Dei nominatus est Congregationis Secretarius generalis, adiuvans Superiorem Generalem B. Bernardum M. Silvestrelli. Anno 1890 est Postulator Generalis nominatus, quod munus usque ad mortem sustinuit. Anno 1891 Causam iniit Canonizationis Sancti Gabrielis a

Virgine Perdolente, cuius etiam aestimatam biographiam edidit, multum laborem perficiens Beatificatione (anno 1908) et assiduas incipiens undique ex orbe terrarum sacras peregrinationes ad sanctuarium Insulae Fiscelli montis. Alias religiosorum Passionistarum Causas Servus Dei inchoavit, quas eius successores ad finem adduxerunt.

Sed nomen et fama sanctitatis P. Germani iuncta sunt praesertim iuveni mysticae Lucensi Gemmae Galgani (quae annis vixit 1878-1903). Inopinatis enim viis Servus Dei vocatus est ad moderationem spiritalem illius Sanctae quattuor extremis annis vitae eius terrenae, miris ascensibus in spiritus itineribus atque cruentis Passionis Domini participationibus signatis simulque victimali et piaculari proposito. Servus Dei Spiritus dona in Gemma Galgani discrevit eamque manu forti ac paterna in via duxit humilitatis ac simplicitatis. Post Sanctae mortem, P. Germanus scriptor eius vitae fuit doctus et nondum superatus, divulgatis etiam eius epistulis et « Exstasibus », quam et toto in orbe catholico declaravit. Haec opera usque ad hunc diem innumerabilia sunt eorumque editiones et conversiones continuae. Ipse Servus Dei Causae Beatificationis Gemmae Galgani initium fecit duxitque Lucae Passionistas claustrales secundum Sanctae optationem et provisiones, ita fundamenta iaciens illius monasterii-sanctuarii, in quo quiescit et colitur a piis et peregrinis Gemmae corpus.

Omnis tamen P. Germani industria certo nititur ornatu virtutum quibus is verus evasit discipulus Sancti Pauli a Cruce, sacerdos doctus et impiger, exquisitus confessarius et magister spiritus. Fide quodammodo obrutus erat vehementerque illam exercuit animi elationem, quam Deus nobis offert, ad suam ipsius vitam divinam per gratiam. Vitae suae caput posuit multiformem et industriam pietatem erga Eucharistiam, quam et celebrabat et adorabat visibili tota sui ipsius participatione. Cum expiationis spiritu piam unionem instituit « Sanctum Collegium Iesu » denominatum, in quam nomen professi sunt ipsa Gemma Galgani et Servus Dei Ioannes Volpi, multas animas ad altiorem adducens spiritalem gradum. Eius pietas Marialis alte theologica erat, in divina maternitate posita inque Mariae commiseratione ad crucem, a teneris cultus significationibus non disiuncta. Plena rerum terrestrium neglectio firmam indicabat Servi Dei spem, qui omnem collocabat fiduciam in misericordia divina omnemque eventum ad aeterna referebat. Ardens et constans amor in Deum P. Germanum adduxit ad admirabilem coniunctionem cum Domino, effecitque ut vel minimas vitaret culpas viveret que in aura expiationis peccatorum alienorum. Misericordiae

corporalis et spiritalis opera clarissima fuerunt impensissimi Servi Dei amoris erga proximum signa, qui apostolatus sacerdotalis alacrem explicavit vitam, praesertim in ministerio reconciliationis et spiritalis moderationis, ut animas non solum ad vitam gratiae duceret, sed et ut eas ad perfectionem christianam gubernaret pro cuiusque condicione.

Servi Dei virtutes heroum more exercitae ostensae sunt potissimum multis gravibusque expletis officiis quae ei concredita sunt tum in Congregatione, tum in Ecclesiae servitio. Qua Secretarius, Postulator et Consultor generalis Passionistarum prudenter et sedulo laboravit. Sollers ac fortis fuit in numerosis Visitationibus apostolicis in parvis amplisque meridianis Italiae dioecesibus, quae ei sub Pontifice S. Pio X commissae sunt — cui carissimis fuit — quibus etiam corporis valetudine est fatigatus. Valido etiam auxilio fuit Beatis conditricibus Margaritae Caiani (quae annis vixit 1863-1921) et Savinae Petrilli (quae vitam egit annis 1851-1923) et etiam Beato Hannibali M. Di Francia (qui aetatem traduxit annis 1851-1927). Omnia fecit in probata humilitate inque votorum religiosorum exemplari observantia atque in purissimo charismatis Congregationis Passionis spiritu.

Laboribus magis confectus quam aetate, Servus Dei vesperi diei 10 mensis Decembris anno 1909, in laborem incumbens Postulatoris, cerebri haemorrhagia correptus est. Ei statim adiuto sunt Sacramenta Paenitentiae et Unctionis Infirmorum ministrata, sed animam exspiravit, animo non recepto, paulo ante meridiem sabbato die 11 mensis Decembris anno 1909 nondum sexaginta annos natus. Sollemnes exsequiae in Romana basilica Sanctorum Ioannis et Pauli sanctitatis famae Servi Dei indicium fuerunt. Sepultus est in coemeterio Verani, et eius corpus Lucam translatum est anno 1949 positumque in sanctuario mirae filiae eius spiritalis Gemmae Galgani.

Servi Dei fama sanctitatis durante et augescente, annis 1957-1959 celebratus est Processus Ordinarius apud Vicariatum Urbis, cui additi sunt plures Rogatoriales, in quo multi testes interrogati sunt atque multiplicia graviaque instrumenta sunt comparata. Nonis Marths anno 1986 promulgatum est decretum super auctoritate et vi horum Processuum. ***Positione*** confecta, die 28 mensis Februarii anno 1995 actus est prospero cum exitu Consultorum Theologorum Congressus Peculiaris super virtutibus heroum in modum exercitis. Die 4 secuti mensis Iulii acta est Cardinalium et Episcoporum Sessio Ordinaria, Causae Ponente Excellentissimo Domino Fiorino Tagliaferri, Episcopo Viterbiensi, qui professi sunt Servum Dei Germanum

a Sancto Stanislao heroum more virtutes théologales, cardinales iisque adnexas coluisse.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, mandavit ut super heroicis Servi Dei virtutibus decretum conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis ad Se hodierno die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Ponente meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater sollemniter declaravit: ***Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Temperantia et Fortitudine, eisque adnexis, in gradu heroico, Servi Dei Germani a Sancto Stanislao (in saec.: Vincentii Mariae Ruoppolo), Sacerdotis professi Congregationis Passionis Iesu Christi, in casu et ad effectum de quo agitur.***

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referri mandavit.

Datum Romae, die 11 mensis Iulii A. D. 1995.

£8 **ALBERTUS BOVONE**
archiep. tit. Caesarien. in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. ffiS.

ffi Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

THORUNIEN.

Beatificationis et canonizationis Servae Dei Mariae Kariowska, fundatricis Congregationis Sororum Divini Pastoris a Providentia Divina (1865-1935)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

« Christi agendi ratio, Evangelium operum verborumque eius, congruenter id arguit, quod mulieris dignitatem offendit. Hinc mulieres quae cum Christo sunt, se rursus intellegunt in veritate quam Is docet et facit, tum etiam, cum haec est veritas de earum natura peccatoria. Sentiunt se per hanc veritatem liberatas, sibi ipsis restitutas: sentiunt se amore aeterno amari, amore qui in ipso Christo exprimitur. In Christi campo actionis ea-

rum socialis condicio mutatur » (IOANNES PAULUS II, Epist. Apost. ***Mulieris dignitatem,*** 15: *AAS* LXXX [1988], 1688).

Divini Pastoris exemplum secuta, qui venit ut ovem quae perierat quaereret (cfr. ***Lc*** 15, 4-6) et quod perierat salvum faceret (cfr. ***Lc*** 19, 10), Serva Dei Maria Karlowska redimendis puellis ac mulieribus, quae ad extremam societatem detrusae vivebant inque morum corruptela versabantur propter meretricium, se ipsam devovit. Caritate mota, tecto eas excepit maternaque cum cura consuluit ut illis mulierum ac filiarum Dei dignitatem restitueret.

Haec Christi discipula a Matthaeo Karlowski est orta et Generosa Eugenia Dembinska pridie nonas Septembres anno 1865 in Polonico pago Shipówka, hodie Karlowo appellato, intra fines posito archidioecesis Gnesnensis. In familia solida est educatione religiosa instructa et a pueritia indolem ostendit fortem atque animosam necnon claram ad deprecationem proclivitatem. Posnaniae, quo se familia contulerat, utiliter apud scholam privatam studia exercuit; anno 1875 primum sanctam Communionem accepit et anno 1882 votum suscepit castitatis. Parentibus mortuis, est Berolinum missa ut artis suendi atque plumariae cursus sequeretur. Posnaniam reversa, diligenter ac peculiari cum peritia in vestificina laboravit, omnium aestimationem et dilectionem sibi concilians. Unum et viginti annos nata Confirmationem accepit, quae eius confirmavit vitam christianam, assidua sacramentorum participatione, precatione atque caritate in pauperes signatam. Mense Novembri anno 1892, fortuitus cum meretrice occursus, quae ei tristem suam exposuit condicionem moralem, eius vitae improviso ac decretorio discrimini fuit. Namque se a Deo vocari animadvertit, ut de meretricibus redimendis curam adhiberet. Sicut bonus Samaritanus (cfr. ***Lc*** 10, 33-35), statim est magna earum miseratione capta et multo studio laborare coepit, ut eas morali foeditate liberaret et exclusione a vita sociali. Vesperi, post laborem in vestificina, eas adibat et cum amore atque sedulitate earum animarum imprimis vulnera curabat, a peccatis eas arcendo et dirigendo ad bonam frugem. Eiusmodi apostolatus, cum alacritate, sacrificii spiritu immensaque cum patientia explicatus, multarum reprehensionum atque aegritudinum, etiam a quibusdam propinquis, ei causa fuit; sed ea, auxilio confisa divinae Providentiae, non animo defecit et cum fervore suam est prosecuta operam quae, etsi initio graves ei obstiterunt difficultates, non sine fructibus fuit. Ut suis puellis aptam praeberet assiduitatem et futura meliora, anno 1893 in domum privatam eas congregavit, ubi vitam agebant communem, labo-

rabant et necessaria recipiebant auxilia, moralia, spiritualia atque materialia. Anno 1894 in aliam se contulit sedem ac subsequenti anno cum suis adiutricibus cumque puellis in quadam se villa collocavit, a benefica muliere suppeditata, in vico Winiary, non longe a Posnania. Ibi, magno cum gaudio, est ad Archiepiscopo dioecesano visitata ab eoque benedictionem accepit. Cum frustra omnia experta esset ut suum concrederet Opus alicui Congregationi religiosae iam exsistenti, ipsa novum condidit vitae consecratae Institutum; Congregationem nempe constituit Sororum Divini Pastoris a Providentia Divina, cuius usque ad mortem alacris et prudens fuit antistita generalis. Die 8 mensis Septembris anno 1896 religiosam induit vestem ac die 20 mensis Iunii anno 1902 cum septem sociis vota nuncupavit perpetua seseque obstrinxit officio semper pro mulieribus corruptis Iaborandi. Summa diligentia suum explevit munus, praesertim formationem curans Sororum, quas ad fidelitatem hortabatur erga vocationem, regulae observantiam, mutuam caritatem, castigationis exercitium, paenitentiae ac silentii, necnon ad studium salutis animarum. Pari alacritate, firmitudine et amabilitate prospexit puellis novis praeceptis formandis, quas verbo et vitae suae exemplo legis Dei observantiam docuit, precationis studium et manuum laborem, praesertim agrestem: prudentia cum paedagogica eas tamquam filias carissimas tractabat, earum comprehendebat difficultates, fragilitates commiserabatur, tuebatur a periculis, incitabat ad perseverandum in bonis propositis et ad sibi honeste paranda necessaria ad vivendum. Condita Congregatio, quamquam inopia afficiebatur multaeque erant internae externaeque difficultates, solidata est et ita aucta, ut aliae apertae sint domus acceptionis novaeque educationis, inter quas domus loci Jablonowo Pomorskie, quae domus generalitia Congregationis est facta. Serva Dei industriam Instituti sui extendit ad curam, in valetudinariis, mulierum morbis venereis laborantium. Constituit etiam Sodalicium Sanctae Mariae Magdalenae pro puellis quae, ad bonam frugem reversae, apud Congregationem manere volebant eiusque apostolatui operam dare.

Dum summa ope nitebatur pro sua Congregatione proque iuvenum mulierum redemptione, Serva Dei cum sedulitate, perseverantia atque spiritali gaudio animae suae sanctificationem excolebat. Continuo est in Christi imitatione progressa inque familiaritate cum eo; se abnegavit, quam optime divinam voluntatem facere contendit et omnibus viribus Dei regno in mundo aedificando se tradere. In fidei lumine continenter ambulavit, quam fructuosa aluit liturgiae participatione, deprecatione, meditatione Sacrarum Lit-

terarum atque aeternarum veritatum, ferventi in Eucharistiam, Sacrum Cor et Passionem Iesu, Immaculatam Conceptionem religione. Dei amore dives, diligenter eius servavit mandata, Ecclesiae praecepta et normas, vota religiosa atque regulam, quam erat secuta; multa naturalia ac supernaturalia talenta, quae ei Providentia donaverat, multiplicavit, contra peccatum contendit, aequo animo cotidianas tulit cruces et incommoda obiit crebra pro animarum bono, praecipue vitio irretitarum. Opera misericordiae spiritalis et corporalis est exécuta, pauperes, aegrotos, patriam dilexit, iis ignovit, qui eius obstiterunt industriae eique pepererunt maerores. Cum totam suam spem in Domino collocasset, difficultates non timuit, inanibus mundi rebus non adhaesit, corporis ac spiritus dolores non est lamentata; praemium appetivit aeternum nihilque, quod ad illud consequendum prodesset, neglegebat. Exemplari modo coluit etiam virtutes iustitiae erga Deum et proximos, prudentiae in suae sanctificationis opere et in sui Instituti moderatione, fortitudinis in fidelitate erga vocationem, temperantiae in terrestrium bonorum usu, humilitatis in prosperis inque malis exitibus, patientiae in rebus adversis et in morbis qui eam extremis vitae annis excruciaverunt.

Meritis ornata et divinae obsequens voluntati, pie est vita defuncta die 24 mensis Martii anno 1935 in oppido Pniewite, tunc in dioecesi Culmensi sito, hodie vero in Thoruniensi, et est in loco Jablonowo Pomorskie sepulta. Aestimatio et fama sanctitatis, quibus enituit in vita, post mortem quoque duraverunt; quapropter episcopus Culmensis anno 1965 initium fecit beatificationis atque canonizationis Causae per processum ordinarium informativum, cui additus est processus rogatorialis apud curiam Posnaniensem celebratus. Horum processuum auctoritas et vis a Congregatione de Causis Sanctorum probata est decreto die 27 mensis Martii anno 1987 promulgato. Apparata ***Positione,*** virtutes inspectae sunt. Die 20 mensis Decembris anno 1994 felici cum exitu actus est Consultorum Theologorum Congressus Peculiaris. Patres Cardinales deinde et Episcopi, in Sessione Ordinaria diei 25 mensis Aprilis anni 1995, Causae Ponente Eminentissimo Cardinali Edmundo Casimiro Szoka, professi sunt Servam Dei Mariam Karlowska heroum in modum virtutes théologales, cardinales iisque adnexas coluisse.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, mandavit ut super heroicis Servae Dei virtutibus decretum conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis ad Se hodierno die infrascripto Pro-Praefecto necnon Cardinali Causae Ponente meque Antistite a Secretis Con-

gregationis ceterisque de more convocaríais, eisque astantibus, Beatissimus Pater sollemniter declaravit: ***Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Temperantia et Fortitudine, eisque adnexis, in gradu heroico, Servae Dei Mariae Karlowska, Fundatricis Congregationis Sororum Divini Pastoris a Providentia Divina, in casu et ad effectum de quo agitur.***

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referri mandavit.

Datum Romae, die 11 mensis Iulii A. D. 1995.

© ALBERTUS BOVONE
archiep. tit. Caesarien. in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. ©S.

© Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

VICEN.

Beatificationis et canonizationis Servi Dei Ioannis Collell Cuatrecasas, sacerdotis dioecesani, fundatoris Congregationis Sororum Servarunt S. Cordis Iesu (1864-1921)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

«Ex Divini Magistri sententia (cfr. ***Mt 22,*** 37.38.39), christianae vitae perfectio caritate erga Deum, erga proximos potissimum innititur, quae tamen flagrans, studiosa, operosa sit. Ea enim, si ita conformatur, omnes quodammodo amplectitur virtutes (cfr. i ***Cor*** 13, 4-7); atque adeo iure meritoque "vinculum perfectionis" ***(Col*** 3, 14) dici potest. In quibusvis igitur rerum condicionibus versetur homo, opus est prorsus ut mentem suam suosque actus ad hoc propositum dirigat. Ad id tamen peculiari officio adstringitur sacerdos» (Pius XII, Adhort. Apost. ***Menti Nostrae,*** I: ***AAS*** XXXXII [1950], 660-1).

Caritas, contemplatione et pietate erga Sacrum Iesu Cor alita, lux fuit et anima vitae atque apostolatus sacerdotis Ioannis Collell Cuatrecasas, qui cum simplicitate, humilitate et summa generositate Dei, Ecclesiae et animarum servitio se dedidit.

Fidelis hic Christi discipulus Vici Ausonae in Hispania ortus est die 20 mensis Ianuarii anno 1864 eodemque die divinae gratiae donum accepit per

baptismi sacramentum. Pii parentes, Iosephus Collell, faber lignarius, et Narcisa Cuatrecasas, duoque avunculi sacerdotes solida eum christiana educatione instruxerunt, in qua sacerdotii nata est appetitio, aucta cum puer primum eucharistico se aluit Pane. Sine mora est vocationem secutus, alumnus externus factus et postea internus Seminarii dioecesani, ubi in vitam spiritalem, in disciplinae observantiam inque studia optimis cum exitibus incubuit. Iis annis vivam ostendit cupidinem Societatem Iesu ingrediendi, at id non potuit; quapropter intellexit Dominum velle se esse sacerdotem dioecesanum. Sacro excepto presbyteratus Ordine, die 18 mensis Decembris anno 1886, nominatus est vicarius parochi loci Muntanyola, quocum fideliter et impigre laboravit, praesertim in christiana doctrina docenda, in sacramento paenitentiae administrando, in assiduitate spiritali praebenda aegrotis et in contentione contra blasphemiam. Suum nutrivit apostolatum deprecatione, virtutum sacerdotalium exercitio et studio. Anno 1887, Valentiae est in Theologia probatus ac dimissus.

Eius facultates episcopi oculos in se converterunt, qui ei maiora concredidit officia; namque, quamvis admodum iuvenis esset, eum destinavit plurimis seminarii alumnis formandis, munera delegans ei gravia Magistri, id est praefecti disciplinae et rectoris spiritalis (annis 1889-1898), atque nonnullarum scholasticarum disciplinarum praeceptoris (annis 1889-1903).

Dum diligentia, sedulitate ac mira bonitate sacerdotii candidatis formandis prospiciebat, eius apostolatus etiam extra seminarium se extendit, imprimis pro mulieribus operariis, quae, propter aetatem et imperitiam non paucis nec levibus morum periculis obiectae erant, pariterque quaestui ac vexationibus. Cum Vici nullum esset Institutum, quod de iis curam adhiberet, Servus Dei, SS. Sacramentum adorans, consilium cepit novum condendi Institutum vitae consecratae, quod iuvenibus mulieribus operariis quoad spiritum et quoad corpus adesset. Postridie calendas Februarias anno 1891 ut hoc consequeretur propositum Vici primam aperuit domum, a pia domina rectam. Initio hoc inceptum non est a Vicensibus civibus probatum, nec a clero nec ab episcopo; qui tamen postea, consilio mutato, die 31 mensis Decembris anno 1896, Constitutiones novae religiosae familiae comprobavit, quae hodie appellatur Congregatio Sororum Servarum S. Cordis Iesu quaeque, Conditore sollicite ac prudenter moderante, confirmata est et aucta, novis apertis domibus.

Anno 1903 novus dioecesis Pastor, Venerabilis Iosephus Torras i Bages, a muneribus seminarii eum solvit et beneficiarium nominavit Canonicorum

Collegii Pietatis, ita efficiens ut magis suo Operi se dederet atque apostolicae industriae. Semper de regno Christi deque animarum salute sollicitus, cum assiduitate et fructu Paenitentiae sacramentum ministravit, praesertim in ecclesia Pietatis et apud varias religiosas Communitates; instituit et rexit in sua dioecesi consociationem Apostolatus Precationis et continenter religionem propagavit erga Sacrum Cor Iesu, cuius imaginem in multis familiis collocavit; aegrotos visitabat et consolabatur atque adiuvabat, peculiarique cum diligentia formandas Sorores curavit, quibus mutuam inculcavit caritatem et mulierum operariarum amorem.

Non spectabilia faciens, cotidie in imitatione Christi progressus fecit et in sanctitatis via. Suae vocationi fidelis omnia sua sacerdotalia munera cum facilitate, perseverantia et diligentia est executus et omni in vitae casu est nisus praeceptum explicare evangelicum: « Estote vos perfecti, sicut et Pater vester caelestis perfectus est» ***(Mt*** 5, 48). Fidei soliditate effulsit ac simplicitate, quam fervida nutriebat Missae celebratione, crebris SS. Sacramenti visitationibus, diurna deprecatione atque nocturna, meditatione, pietate erga Sacrum Iesu Cor et Virginem Mariam, quam cotidiana honorabat Rosarii recitatione. Omnia faciebat ad maiorem Dei gloriam nihilque, quod divinae voluntati et superiorum ecclesiasticorum normis non esset consentaneum. Assiduo operam dedit ut populi fidem et pietatem excitaret, potissimum iuvenum operariarum urbis suae. Deum dilexit tota mente, toto corde, totis viribus; in eius verbum credidit, eius servavit leges; laboravit ut cognosceretur et amaretur ab aliis, et precibus atque sacrificio iniurias expiavit, quibus a peccatoribus afficiebatur. Misericordiae spiritalis et corporalis opera fecit erga pauperes et divites, sanos et aegros, operarías, puellas in periculis versantes atque parentibus orbatas. Ut proximo utilis esset, non dubitavit sacrificia oppetere et reprehensiones, quas vi caritatis superavit et,divinae Providentiae auxilii fiducia, ad quam humiliter omni in necessitate confugiebat. Repetere solebat: « Sacrum Cor Iesu consulet ». Hac persuasione nisus, a bonis terrestribus fuit alienus, rebus supervacaneis se privavit, pauper vixit voluitque suam Congregationem magni facere paupertatis virtutem. Exemplari modo temperantiam coluit, fortitudinem, iustitiam in Deum et in proximos, prudentiam in apostolatu et in suae sanctificationis opere. Se abnegavit, animi motus coercuit, liberum servavit cor ab inordinatis affectionibus; castus fuit in verbis et in moribus. Etiam per longum et acerbum morbum, ob quem mortuus est, in dies montem perfectionis ascendere perrexit. Die 27 mensis Augusti anno 1921 cum gaudio ob-

tinuit ut posset « in articulo mortis » vota religiosa in Societate Iesu nuncupare. Terrenam conclusit industriam vitam die 5 insequentis mensis Octobris, a clero aestimatus, a Sororibus Servis S. Cordis Iesu, a populo, itemque veneratus.

Sanctitatis fama durante, Episcopus Vicensis iniit beatificationis et canonizationis Causam per celebratum processum ordinarium informativum (armis 1961-1969), cuius auctoritas et vis est a Congregatione de Causis Sanctorum probata decreto die 27 mensis Septembris anno 1984 promulgato. Positione praeparata, inspectum est an Servus Dei heroum in modum virtutes coluisset. Die 27 mensis Septembris anno 1994, exitu cum prospero, actus est Consultorum Theologorum Congressus Peculiaris. Patres Cardinales porro et Episcopi, in Sessione Ordinaria diei 2 mensis Maii anni 1995, Causae Ponente Cardinali Eduardo Francisco Pironio, agnoverunt sacerdotem Ioannem Collell Cuatrecasas heroum more virtutes théologales, cardinales iisque adnexas observavisse.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, mandavit ut super heroicis Servi Dei virtutibus decretum conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis ad Se hodierno die infrascripto Pro-Praefecto necnon Cardinali Causae Ponente meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandos, eisque astantibus, Beatissimus Pater sollemniter declaravit: ***Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Temperantia et Fortitudine, eisque adnexis, in gradu heroico, Servi Dei Ioannis Collell Cuatrecasas, Sacerdotis dioecesani et Fundatoris Congregationis Sororum Servarum S. Cordis Iesu, in casu et ad effectum de quo agitur.***

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referri mandavit.

Datum Romae, die 11 mensis Iulii A. D. 1995.

£8 ALBERTUS BOVONE
archiep. tit. Caesarien. in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. ffi S.

£8 Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

VINDOBONEN.

Beatificationis et canonizationis Servi Dei Iacobi Kern, sacerdotis professi canoniae Gerusenae Ordinis Praemonstratensis (1897-1924)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

« Vere languores nostros ipse tulit et dolores nostros ipse portavit... ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra; disciplina pacis nostrae super eum, et livore eius sanati sumus » ***(Is*** 53,4-5).

Divini Magistri illectus exemplo, qui pro mundi redemptione sanguinem effudit, Servus Dei Iacobus Kern Christi passionem communicare exoptavit ut peccata hominum expiaret et vitae suae devotione operam navaret animarum saluti. Quod cupivit obtinuit; hinc cum Crucifixo coniunctus, multos cum amore et propter amorem dolores est passus et in carne sua adimplevit ea quae desunt passionum Christi pro corpore eius, quod est Ecclesia (cf. ***1 Col*** 1, 24).

Hic Dei amicus Vindobonae ortus est die 11 mensis Aprilis anno 1897 a Francisco Kern et Anna Neidl, qui ex fide christiana congruenter vivebant. Post paucos dies puer, qui Beatae Mariae Virgini antequam nasceretur erat commissus, baptismum accepit, Franciscus vocatus. Exemplo atque praeceptis excitatus parentum, praesertim piae matris, mature Dominum cognoscere didicit et amare, erga omnes bonus esse et humanus, ecclesiam frequentare et suas delicias in deprecatione invenire. Dum ludum frequentabat coepit se cum pietate et laetitia Pane Eucharistico alere. Die Pentecostes anno 1908 ei collatum est Confirmationis sacramentum. Eodem anno, cum iamdudum sacerdotium peteret, seminarium minus ingressus est in urbe Hollabrunn, ubi aequalium atque antistitum existimationem sibi conciliavit propter suam amabilitatem, perfectam oboedientiam, in studiis perseverantiam et impensam religionem. Eucharistia, pietas in Virginem Mariam et precatio fuerunt animae eius cibus cotidianus, quae constanter in viis Dei cum humilitate et gaudio progrediebatur. Quattuordecim annos natus votum fecit privatum castitatis et die 28 mensis Decembris anno 1912 est Tertii Ordinis Franciscani sodalis factus. Eius ad sacerdotium iter est militia intermissum, quam anno 1915 iniit et anno 1918 desiit. Militis munia alacriter et animose sustinuit et, Deo auxiliante, in vocatione firmus mansit

et in fidei professione. Non erubescens cotidie fere sanctissimam Eucharistiam accipiebat et coram omnibus in deprecationem incumbebat, initio commilitonum risum concitans, postea vero admirationem et imitationem. Calendis Ianuariis anno 1916, Sanctissimum Sacramentum adorans in ecclesia quadam Salisburgensi, a Iesu postulavit ut multum pati posset pro Dei gloria et hominum peccatis expiandis. Subsequentis mensis Septembris die 11, in pugna super montem Costón Tirolis meridianae, est graviter sauciatus glande, quae ei pulmones transfixit et iecur. Insigni virtutis militaris argenteo est decoratus, sed nemo potuit ei salutem reddere. Postquam semivivus aliquot egit menses, meliusculus esse coepit, quapropter potuit militiam ad finem adducere. Deinceps cum ardore sanctisque propositis sacerdotii viam resumpsit et in seminarium maius Vindobonense introivit, vitae brevis praesensionem secum ferens et utilem experientiam: « Animadverti — scripsit — quam pauca excelsa sint, ad quae mundus tendat, et didici quam sit pulchrum Sacrum Cor audire, quamvis extrinsecus spernamur». Solita cum diligentia spiritui et menti formandis prospexit ferventi pietate ac navo theologiae studio. Ad metam aequo animo procedebat, cum caritate est motus ad vitam devovendam in suavis odoris sacrificium. Postquam diu secum reputavit et deprecatus est atque a superioribus ecclesiasticis potestatem obtinuit, mense Octobri anno 1920 intravit in Ordinem Praemonstratensem in abbatia loci Geras, in dioecesi sita Sancti Hippolyti, eo consilio, ut se uti victimam satisfactionis emendationi et reditui ad Ecclesiam catholicam sacerdotis Praemonstratensis apostatae condonaret, qui in Cechoslovachia ecclesiam nationalem condiderat. Nomine capto Iacobo die 20 mensis Octobris anno 1921 professionem simplicem fecit; dein studia theologica Vindobonae est prosecutus et die 23 mensis Iulii anno 1922 est sacerdos ordinatus. Incommoda valetudo eum non impedivit quominus impigram explicaret apostolatum tamquam coadiutor paroeciae conventualis loci Geras. Praedicationis ministerio se tradidit et confessionum, institutioni religionis in scholis, actioni pastorali pro pueris et iuvenibus, assiduitati spiritali aegrotis praebendae. Ut Missam celebraret animisque serviret ad vicinos etiam pagos se conferebat pedibus, corporis debilitatem vincens ardore regni Dei. Tempore Paschali anni 1923, cum in sede confessionali erat, est forti gravedine affectus; duo sanguinis vomitus secuti sunt et in pulmone, antea in bello sauciato, puris sedes formatae sunt. Oportuit illum in valetudinarium duci, ubi, sine anaesthesia est acerbae subiectus sectioni chirurgicae, ex qua quattuor ablatae sunt costae ut ad fontem perveniretur vitii

purulenti. Aliquot menses degit in valetudinario Meranensi, beneficium consecutus. Ad suam abbatiam reversus, pastoralem repetivit industriam, sed non diu restitit. Duos extremos vitae menses Vindobonae in valetudinario degit et, conscius se iam esse morti proximum, mira cum interiore pace se ad supremum occursum cum Deo praeparavit. Sicut praedixerat, animam Deo reddidit per sectionem chirurgicam die 20 mensis Octobris anno 1924. Eius exsequiis multi interfuerunt sacerdotes multique fideles et omnes pro certo habebant Servum Dei dignum fuisse Christi discipulum atque fidelem Evangelii testem.

Revera eius vita continuus fuit ascensus ad christianam perfectionem, adeptam sedula munium cotidianorum exsecutione, crucis amore et virtutum exercitio. Fide ductus, spe et caritate, cum Deo a pueritia ambulavit, eius verbo est submisse obsecutus, prompte eius voluntati et legibus Ecclesiae oboedivit, omnia reliquit ut vocationem ad sacerdotium sequeretur, vota religiosa accurate servavit atque Ordinis sui regulam. Ut in familiaritate cum Domino cresceret, maxime dilecto, meditationem coluit veritatum aeternarum, deprecationem, pietatem erga Eucharistiam atque Virginem Mariam et praesertim est Christum crucifixum imitatus adeo, ut vitam devoveret pro Dei gloria, pro mundi peccatorum expiatione et Ecclesiae bono. Sacerdos factus, Missam magna religione celebrabat et sacramenta et fervoris plenus erat in bonis redemptionis populo distribuendis. Plus se proximum dilexit et omnes cum benignitate tractavit, humanitate atque affabilitate. Semper paratus erat ad consolandum, adiuvandum, consilia danda. Peccatores, aegri et ii, quotquot occurrit in vita, multimodis eius fraternam sollicitudinem experti sunt. Quam maxime et supernaturaliter prudens fuit in servitio Dei atque animarum inque sanctificationis suae opere. A bonis et inanibus terrae rebus alienus continuo praemium aeternum exoptavit, semper est auxilio divinae Providentiae confisus. Tum etiam, cum acerbior erat morbus, tranquillitate effulsit, patientia, fortitudine et simplicitate, qua misericordibus Domini manibus se committebat.

Eminentium eius virtutum memoria viva mansit apud propinquos, seminarii sodales, commilitones, religiosos abbatiae loci Geras et populum. Durante sanctitatis fama, Archiepiscopus Vindobonensis initium Causae beatificationis et canonizationis fecit celebrato processu ordinario informativo (annis 1958-1985), cui adiunctus est processus additicius, apud eandem Curiam instructus anno 1988. Harum inquisitionum auctoritas et vis probata est a Congregatione de Causis Sanctorum per decretum die 4 mensis Iu-

nii anno 1993 promulgatum. Praeparata Positione, disceptatum est an Servus Dei heroum more virtutes eoluisset. Die 17 mensis Februarii anno 1995 prospero cum exitu actus est Consultorum Theologorum Congressus Peculiaris. Patres Cardinales deinde et Episcopi, in Sessione Ordinaria diei 6 insequentis mensis Iunii, Causae Ponente Excellentissimo Domino Ottorino Petro Alberti, Archiepiscopo Calaritano, professi sunt Servum Dei Iacobum Kern virtutes servavisse théologales, cardinales iisque adnexas.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, mandavit ut super heroicis Servi Dei virtutibus decretum conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis ad Se hodierno die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Ponente meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandos, eisque astantibus, Beatissimus Pater sollemniter declaravit: ***Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Temperantia et Fortitudine, eisque adnexis, in gradu heroico, Servi Dei Iacobi Kern, Sacerdotis professi Canoniae Gerusenae Ordinis Praemonstratensis, in casu et ad effectum de quo agitur.***

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referri mandavit.

Datum Romae, die 11 mensis Iulii A. D. 1995.

© ALBERTUS BOVONE
archiep. tit. Caesarien. in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. © S.

© Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

CONGREGATIO PRO EPISCOPIS

PROVISIO ECCLESIARUM

Latis decretis a Congregatione pro Episcopis, Ioannes Paulus Pp. II, per Apostolicas sub plumbo Litteras, iis sequuntur Ecclesiis sacros Praesules praefecit, videlicet:

die 25 Iulii 1995. — Cathedrali Ecclesiae Civitatis Quesadensis, noviter erectae, R. P. Angelum San Casimiro Fernández, O.A.R., hactenus curionem paroeciae vulgo « Nuestra Señora del Carmen ».

die 28 Decembris. — Cathedrali Ecclesiae Bernardinopolitanae, Exc.mum P. D. Geraldum Richardum Barnes, hactenus Episcopum titularem Faliscodunensem et Auxiliarem dioecesis Bernardinopolitanae.

die 2 Ianuarii 1996. — Cathedrali Ecclesiae Bellunensi-Feltrensi Exc.mum P. D. Petrum Brollo, hactenus Episcopum titularem et Auxiliarem Archiepiscopi Utinensis.

die 5 Ianuarii. — Cathedrali Ecclesiae Covingtonensi, R. D. Robertum Villelmum Muench, hactenus Episcopum titularem Mactaritanum et Auxiliarem archidioecesis Novae Aureliae.

— Praelatitiae Ecclesiae Tibuensi R. D. Iosephum de Iesu Quintero Díaz, e clero dioecesis Istminanae-Taduanae, hactenus eiusdem Ecclesiae Vicarium generalem.

— Metropolitanae Ecclesiae Compostellanae Exc.mum P. D. Iulianum Barrio, hactenus Episcopum titularem Sasabensem et Auxiliarem Compostellanum.

— Titulari episcopali Ecclesiae Horaeensi R. D. Attilanum Rodríguez Martínez, in archidioecesi Ovetensi curionem, quem constituit Auxiliarem eiusdem archidioecesis.

die 9 Ianuarii. — Cathedrali Ecclesiae Palentinae Exc.mum P. D. Raphaelem Palmero Ramos, hactenus Episcopum titularem Petinensem et Auxiliarem Toletanum.

die 13 Ianuarii 1996. — Cathedrali Ecclesiae Tigiuanaënsi R. D. Raphaelem Romo Muñoz, e clero dioecesis Torreonensis, directorem spiritus Pontificii Collegii Mexicani in Urbe.

die 17 Ianuarii. — Cathedrali Ecclesiae Itapevensi R. D. Iosephum Moreira de Melo, hactenus Pro-Vicarium generalem dioecesis Patensis.

die 23 Ianuarii. — Titulari episcopali Ecclesiae Muliensi, R. D. Ioannem Raimundum Manz, e clero archidioecesis Chicagiensis ibique curionem paroeciae Sanctae Agnetis Bohemiae, quem deputavit Auxiliarem Em.mi P. D. Iosephi Ludovici S.R.E Cardinalis Bernardin, Archiepiscopi Chicagiensis.

die 24 Ianuarii. — Titulari episcopali Ecclesiae Siminiensi, R. D. Robertum Patricium Maginnis, e clero archidioecesis Philadelphiensis Latinorum, Vicarium episcopalem in oppido vulgo Montgomery, quem deputavit Auxiliarem Em.mi P. D. Antonii Iosephi S.R.E. Cardinalis Bevilacqua, Archiepiscopi Philadelphiensis Latinorum.

— Titulari episcopali Ecclesiae Cellensi in Mauretania, R. D. Iosephum Franciscum Martino, e clero archidioecesis Philadelphiensis Latinorum, ibique Moderatorem officii ad renovandam vitam pastoralem, quem deputavit Auxiliarem Em.mi P. D. Antonii Iosephi S.R.E. Cardinalis Bevilacqua, Archiepiscopi Philadelphiensis Latinorum.

die 2 Februarii. — Cathedrali Ecclesiae Ebroicensi Exc.mum P. D. Iacobum David, hactenus Episcopum Rupellensem.

— Cathedrali Ecclesiae Caeci Abulensis, noviter erectae, Exc.mum P. D. Marium Eusebium Mestril Vega, hactenus Episcopum titulo Cediensem et Auxiliarem dioecesis Camagueyensis.

— Cathedrali Ecclesiae Derthonensi Exc.mum P. D. Martinum Canessa, hactenus Episcopum titularem Tigisitanum in Mauretania et Auxiliarem Archiepiscopi Ianuensis.

DIARIUM ROMANAE CURIAE

Il Santo Padre Giovanni Paolo II ha ricevuto in Visita di Stato:

Sabato 20 Gennaio 1996, S.E. JACQUES CHIRAC, **Presidente della Repubblica Francese.**

Ha, altresì, ricevuto in Udienza:

Venerdì 5 Gennaio 1996, S.E. il Signor VALDIS BIRKAVS, **Ministro degli Affari Esteri della Lettonia.**

Sabato 13 Gennaio 1996, l'Eccmo Corpo Diplomatico accreditato presso la Santa Sede.

Mercoledì 17 Gennaio 1996, S.E. il Signor SHIMON SHETREET, **Ministro degli Affari Religiosi dello Stato di Israele.**

Mercoledì 17 Gennaio 1996, S.E. il Signor Liviu MAIOR, **Ministro dell'Insegnamento della Repubblica di Romania.**

Martedì, 23 Gennaio 1996, S.E. il Signor VÁCLAV KLAUS, **Primo Ministro della Repubblica Ceca.**

Sabato, 24 Gennaio 1996, S.E. ANN WIDDECOMBE, **Ministro degli Interni del Governo Britannico.**

Venerdì 12 gennaio 1996, si è riunita, alla presenza del Santo Padre, la Congregazione delle Cause dei Santi.

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Con Breve Apostolico il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

2 gennaio 1996. S.E. mons. Paul Fouad Tabet, Arcivescovo tit. di Sinna, *Nunzio Apostolico in Grecia.*

22 » » Mons. Antonio Petti, *Uditore Generale della Camera Apostòlica.*

Con Biglietti della Segreteria di Stato il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

30 dicembre 1995. Mons. Michael Courtney, ***Inviato Speciale con funzioni di Osservatore Permanente della Santa Sede presso il Consiglio di Europa a Strasburgo.***

4 gennaio 1996. S.E. mons. Francesco Marchisano, Arcivescovo tit. di Populonia, ***Membro della Congregazione per VEducazione Cattolica « ad quinquennium ».***

» » » Mons. Mario Marchesi, ***Capo Ufficio nella Congregazione per il Clero.***

8 » » S.E. mons. Giuseppe Bertello, Arcivescovo tit. di Urbisaglia, ***Osservatore Permanente della Santa Sede presso l'Ufficio delle Nazioni Unite ed Istituzioni Specializzate a Ginevra.***

11 » » S. E. mons. Stanislaw Rylko, Vescovo tit. di Novica, Segretario del Pontificio Consiglio per i Laici, ***Membro del Pontificio Consiglio della Pastorale per i Migranti e gli Itineranti « in aliud quinquennium ».***

18 » » L'Em.mo Signor Cardinale Joachim Meisner, e S. E. mons. Giovanni Cheli, ***Membri del Pontificio Consiglio per il Dialogo Inter-Religioso « in aliud quinquennium ».***

» » » L'Em.mo Signor Cardinale Simon D. Lourdusamy, ***Membro della Congregazione delle Cause dei Santi « in aliud quinquennium».***

NECROLOGIO

7 gennaio 1996. Mons. Joseph B. Brunini, Vescovo em. di Jackson ***(Stati uniti d'America).***

8 » » Mons. Alberto F. Etges, Vescovo em. di Santa Cruz do Sul ***(Brasile).***

» » » Mons. Guy Deroubaix, Vescovo di Saint-Denis ***(Francia).***

10 » » Mons. Laurenz Böggering, Vescovo tit. di Matara di Numidia.

14 » » Mons. Myron Daciuk, Vescovo di Edmonton degli Ucraini ***(Canada).***

17 » » Mons. Mario Miglietta, Vescovo em. di Ugento-Santa Maria di Leuca ***(Italia).***

An. et vol. LXXXVHI 4 Marni 1996 N. 3

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

Directio: Palazzo Apostolico - Città del Vaticano - *Administratio:* Libreria Editrice Vaticana

ACTA IOANNIS PAULI PP. II

PP.

CONSISTORIA

Feria secunda, die XXIX mensis Ianuarii, anno MCMXCVI, mane, in consueta Aula Palatii Apostolici Vaticani, fuit ***Consistorium ordinarium publicum,*** cuius acta ex ordine referuntur:

I - Introductio

Summus Pontifex, stans, signavit se signo crucis et cantavit versum ***Deus in adiutorium*** ad horam Sextam inchoandam, adstantibus Patribus Cardinalibus, sacris Praesulibus et Romanae Curiae Praelatis quibus intimari solet, deinde praesentes certiores fecit de tractandis in Consistorio hisce verbis:

Venerabiles Fratres, opportunitatem iam singuli perpendistis beatum Ioannem Grande Román et beatum Ioannem Gabrielem Perboyre in Sanctorum numero censendi et sententiam vestram per litteras aperuistis. Unum idemque vos sentire et Canonizationi favere ostendistis.

Itaque omnes huc vos convocavi ut una simul peragamus et consilium ultimum capiamus de sanctorum caelitum honoribus iisdem Beatis decernendis; sed et quaedam tractabimus cum ad regimen Ecclesiae tum ad vestrum Collegium pertinentia.

Cum autem agatur de consilio magni momenti in vita Ecclesiae, in primis Domini laudes psallendo narremus, eius verbum fidentes audiamus,

enixas effundamus preces ut ille sua gratia mentes nostras illuminet nobisque ostendat quid sibi gratum sit, qui ad incrementum Ecclesiae proficiat.

II - Peroratio de canonizationis causa et perpensio votorum

P. D. Albertus Bovone, archiep, titulo Caesarien. in Numidia, Congregationis de Causis Sanctorum Pro-Praefectus, brevem excursum habuit sive de Beatorum vita sive de Causarum processu apud eandem Congregationem habito, instanterque eorum canonizationem petiit; tunc Ss.mus ad cardinales et praesules allocutionem ad eorum vota pro canonizatione perpendenda sic habuit:

Apud Congregationem de Causis Sanctorum, ut a Ven. Fratre Alberto Bovone, Archiepiscopo Caesariensi in Numidia et eiusdem Congregationis Pro-Praefecto, accepimus, omnia que opus sunt ut beati Ioannes Grande Román et Ioannes Gabriel Perboyre in Sanctorum numero censeantur feliciter sunt expleta.

Sed et vos, Venerabiles Fratres, antequam hoc Consistorium celebraretur iam per litteras mentem vestram singuli aperuistis et declarastis ipsos Beatos, attentis praesertim nostrorum temporum adiunctis, tamquam vitae christianae et sanctitatis exemplaria Universae Ecclesiae esse proponendos.

Cum autem de re maximi momenti agatur, antequam consilium certum et definitivam capiatur et statuantur dies quibus iidem Beati in Sanctorum album adscribantur, si quis vestrum opportunum existimet aliquid addere, fidenter manifestare velit quid sentiat.

Hic Beatissimus Pater quievit aliquantulum deinde, nemine contradicente, sic peregit:

Gaudeo et letor, Venerabiles Fratres, quod existimastis totius Ecclesie venerationi beatum Ioannem Grande Román et beatum Ioannem Gabrielem Perboyre esse proponendos. Itaque, auctoritate Dei omnipotentis, Apostolorum Petri et Pauli ac Nostra, decernimus ut beatus Ioannes Grande Román et beatus Ioannes Gabriel Perboyre, una cum beato Aegidio Maria a Sancto Ioseph, die secunda mensis Iunii anni millesimi nongentesimi nonagesimi sexti in Sanctorum album referantur.

HI - Optiones ad ordinem presbyterorum

Ad iuris normam rev.mus Franciscus Arinze optavit ad ordinem presbyterorum retenta diaconia Sancti Ioannis a Pinea pro hac vice ad titu-

lum evecta; rev.mus Antonius Innocenti optavit retenta diaconia Sanctae Mariae in Aquiro pro hac vice ad titulum evecta; rev.mus Paulus Augustinus Mayer optavit retenta diaconia Sancti Anselmi in Aventino pro hac vice ad titulum evecta; rev.mus Ioannes Hieronymus Hamer optavit retenta diaconia Sancti Sabae pro hac vice ad titulum evecta; rev.mus Iosephus Tomko dimissa diaconia Iesu Boni Pastoris optavit ad titulum Sanctae Sabinae; rev.mus Andreas Maria Deskur optavit retenta diaconia Sancti Caesarei in Palatio pro hac vice ad titulum evecta; rev.mus Paulus Poupard dimissa diaconia Sancti Eugenii optavit ad titulum Sanctae Praxedis; rev.mus Eduardus Gagnon dimissa diaconia Sanctae Helenae optavit ad titulum Sancti Marcelli; rev.mus Alfonsus Maria Stickler optavit retenta diaconia Sancti Georgii in Velabro pro hac vice ad titulum evecta.

Eandem optionem per procuratorem fecerunt rev.mus Simon Lourdusamy, Protodiaconus, retenta diaconia Sanctae Mariae de Gratiis extra Portam Equitum pro hac vice ad titulum evecta; necnon rev.mus Rosalius Iosephus Castillo Lara retenta diaconia Dominae Nostrae de Coromoto pro hac vice ad titulum evecta.

Et omnes novorum titulorum Bullas seu Apostolicas sub plumbo Litteras de manu Ss.mi acceperunt.

IV - Novus Protodiaconus

Per optiones supra recensitas vacans officium Protodiaconi rev.mus Eduardus Martínez Somalo, Diaconus Sanctissimi Nominis Iesu, suscepit, confirmante Domino Apostolico.

V - Confectio Instrumenti actorum

Statim ac Ss.mus post precationem pro sancta Ecclesia benedictionem impertivit, Magistro celebrationum domni Papae rogante, adstantibus Protonotariis Apostolicis ut iuridica instrumenta de omnibus supra recensitis conficerent, de more mandatum est, et laude omnipotenti Deo reddita Consistorium est absolutum.

CONSTITUTIONES APOSTOLICAE

I

DOMINAE NOSTRAE MARTYRUM LIBANENSIUM IN CIVITATE MEXICANA

Eparchia Dominae Nostrae Martyrum Libanensium in Civitate Mexicana pro Maronitis conditur.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Cum Christifideles Ecclesiae Antiochenae Maronitarum, qui iamdudum in Mexicanam Nationem migraverunt, consociata praesertim opera presbyterorum sui ritus, laeta incrementa, Deo benignissimo dante, feliciter cepissent, visum est ipsam Maronitarum communitatem in Eparchiam erigere ad aptius consulendum bono eorundem fidelium. Nos igitur in beati Petri Cathedra constituti deque universo Dominico grege solliciti, auditis Sua Beatitudine Nasrallah Petro S.R.E. Cardinale Sfeir, Patriarcha Antiocheno Maronitarum cum Synodo Episcoporum eiusdem Ecclesiae necnon Venerabilibus Fratribus Sergio Obeso Rivera, Archiepiscopo Metropolita Ialapensi et Praeside Conferentiae Episcopalis Mexicanae atque Hieronymo Prigione, Archiepiscopo titulo Lauriacensi et in eadem Natione Apostolico Nuntio, libentes excipientes sententiam Congregationis pro Ecclesiis Orientalibus Nobis hoc ipso die relatam ab eius Praefecto Venerabili Fratre Nostro Achille S.R.E. Cardinale Silvestrini, summa Apostolica potestate constituimus Eparchiam ***Dominae Nostrae Martyrum Libanensium in Civitate Mexicana*** pro Maronitis, quos diximus, cunctis factis propriis iuribus atque obligationibus. Haec quidem res reliquaque secundum normas Codicis Canonum Ecclesiarum Orientalium temperentur. Insuper de hoc absoluto negotio sueta documenta exarentur et ad memoratam Congregationem mittantur. Hanc denique Apostolicam Constitutionem nunc et in posterum ratam esse volumus, contrariis quibuslibet rebus nihil obstantibus.

Datum Romae, apud S. Petrum, die sexto mensis Novembris, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo quinto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

EB ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

ACHILLES card. SILVESTRINI
Congr. pro Eccl. Orient. Praef.

Marcellus Rossetti, ***Protonot. Apost.***
Franciscus Chiaurri, ***Protonot. Apost.***

Loco 83 Plumbi
In Secret. Status tab., n. 384.671

II

IELGAVENSIS

Nova dioecesis conditur in Lettonia, Ielgavensis appellanda.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Apostolicum ministerium ab ipso Domino Nobis commissum summa diligentia explicare innitimur, ut eiusdem salutaria beneficia et praecepta omnia loca contingant cunctasque efficaciter gentes. Idcirco Nos res disponere properamus quo facilius commodiusque hoc eveniat. Quocirca cum Venerabilis Frater Ioannes Bulis, Episcopus Liepaiensis, postulaverit ut propter hominum multitudinem in sua dicione degentium nova conderetur ecclesiastica circumscriptio, ipsius dioecesis quodam territorio distracto, favente quoque Venerabili Fratre Iusto Mullor García, Archiepiscopo titulo Volsiniensi et in Lettonia Apostolico Nuntio, de Secretariae Status consilio, haec, Apostolica Nostra potestate usi, statuimus et decernimus: a dioecesi Liepaiensi decanatus seiungimus, scilicet Griva, Ilukste, Jekabpils, Skaistkalne, Jelgava, quibus nova dioecesis constituitur ***Ielgavensis*** appellanda, quae iisdem teminatur finibus quibus supra memorati decanatus simul sumpti. Novae dioecesis sedem in urbe Jelgava locamus, templumque ibidem situm idemque Immaculatae Conceptioni Beatae Mariae Virginis dicatum ad gradum evehimus Ecclesiae Cathedralis, cunctis consentaneis concessis iuribus et privilegiis. Ielgaviensis Episcopus iisdem fruetur iuribus ce-

terisque rebus, quibus reliqui Praesules. Novam constitutam Ecclesiam Metropolitanae Sedi Rigensi suffraganeam facimus eiusque Episcopum metropolitico iuri Archiepiscopi Rigensis pro tempore subicimus. Consultores dioecesani deligantur ad iuris normam, qui ipsi Episcopo opem ferant. Congruam Praesulis sustentationem novae dioecesis Curiae emolumenta, fidelium oblationes et portio procurabunt, quae ei obveniet ex divisione, ad normam can. 122 C.I.C., bonorum quae antehac ad mensam episcopalem Liepaiensem pertinuerunt. Quod ad seminarii institutionem atque sacrorum candidatorum formationem, praescripta Congregationis de Institutione Catholica serventur.

Seminarii quidam tirones itemque sacerdotes ad studia complenda Romam mittantur, si fieri potest. Quod autem ad novae dioecesis regimen pertinet, bonorum ecclesiasticorum administrationem, Administratoris dioecesani, sede vacante, electionem, fidelium iura aliaque horum similia, quae sacri canones praecipiunt serventur. Simul atque novae dioecesis constitutio ad effectum deducta erit, eo ipso sacerdotes Ecclesiae illi censeantur assignati in cuius territorio officium ecclesiasticum habent, ceteri vero sacerdotes, seminariique tirones illi Ecclesiae in cuius territorio legitimum detinent domicilium. Acta et documenta quae in universum novam dioecesim respiciunt, a Curia Liepaiensi ad Curiam Ielgavensem tranferantur. Ad haec tandem explenda quae per has Litteras iussimus, Venerabilem Fratrem Iustum Mullor García legamus, facta etiam potestate subdelegandi quemlibet in ecclesiastica potestate constitutum. Re denique ad exitum perducta, documenta apparentur, quorum sincera exempla ad Congregationem pro Episcopis dihgenter mittantur, contrariis rebus minime obsistentibus quibuslibet.

Datum Romae, apud S. Petrum, die altero mensis Decembris, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo quinto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

83 ANGELUS card. **SODANO**
Secretarius Status

83 BERNARDINUS card. **GANTIN**
Congr. pro Episcopis Praef.

Eugenius Sevi, ***Protonot. Apost.***
Marcellus Rossetti, ***Protonot. Apost.***

Loco 68 Plumbi
In Secret. Status tab., n. 384.565

III

SS. SALVATORIS BAYAMENSIS-MANZANILLENSIS

In Cuba nova conditur dioecesis Sanctissimi Salvatoris Bayamensis-Manzanillensis.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Venerabilis Frater Petrus Clarus Meurice Estiu, Archiepiscopus Metropolita Sancti Iacobi in Cuba, audita Conferentia Episcoporum eiusdem Nationis, ab hac Apostolica Sede enixe petivit ut quodam distracto territorio a circumscriptione ecclesiastica sua nova dioecesis conderetur, quo efficacius consuleretur spirituali saluti fidelium in ea degentium. Nos quidem in beati Petri Cathedra positi deque totius Dominici gregis bono solliciti, favente quoque eidem rei Venerabili Fratre Beniamino Stella, Archiepiscopo titulo Midilensi, in memorata Natione Apostolico Nuntio, de consilio Congregationis pro Episcopis admotae postulationi libenter concedendum esse putavimus. Summa igitur, qua fungimur, potestate quae sequuntur decernimus. Ab archidioecesi Sancti Iacobi in Cuba separamus territorium civilis provinciae « Granma » nuncupatae; atque ex ita distracto territorio novam constituimus dioecesim ***Sanctissimi Salvatoris Bayamensis-Manzanillensis*** appellandam, quae iisdem limitabitur finibus, quibus praedictum territorium, ut civili lege exstat, in praesens terminatur. Sic conditae dioecesis sedem in urbe « Bayamo » ponimus, ibique situm templum, Sanctissimo Salvatori dicatum, ad gradum ac dignitatem cathedralis ecclesiae evehimus cuique propria insignia, privilegia et honores tribuimus. Praeterea eandem dioecesim huius Constitutionis virtute suffraganeam facimus metropolitanae Sedi Sancti Iacobi in Cuba eiusque pro tempore Episcopum metropolitico iuri Archiepiscopi Sancti Iacobi in Cuba subicimus, iisdem iuribus, privilegiis, insignibus et honoribus ornatum atque oneribus et officiis adstrictum, quae Episcoporum residentium propria sunt. Cui ut valide auxilietur ibi quam primum Collegium Consultorum de iure constituatur. Congruae prorsus sustentationi Praesulis novae dioecesis provideatur Curiae emolumentis, fidelium oblationibus ac portione bonorum, quae ad normam canonis 122 C.I.C. eidem obvenire debent quaeque hactenus ad mensam episcopalem archidioecesis Sancti Iacobi in Cuba pertinuerunt. In iis autem quae respi-

ciunt ad Seminarii dioecesani aedificationem atque candidatorum ad sacerdotium institutionem, serventur praescripta iuris communis, habita praesertim ratione normarum ac regularum a Congregatione de Institutione Catholica statutarum. Cum fas erit, selecti sacerdotes sua studia completuri Romam mittantur. Quod vero attinet ad conditae dioecesis regimen, bonorum ecclesiasticorum administrationem, dioecesani Administratoris « sede vacante » electionem, fidelium iura et onera aliaque id genus, quae sacri canones praescribunt ad amussim serventur. Simul ac dioecesis erectio ad effectum deducta fuerit, sacerdotes eo ipso illi adscripti censeantur Ecclesiae in cuius territorio ecclesiasticum officium detinent; ceteri autem clerici Seminariique alumni incardinati maneant vel incardinentur Ecclesiae in cuius territorio legitimum habent domicilium. Acta et documenta quae ad noviter constitutam dioecesim eiusque clericos, fideles et bona temporalia respiciunt, a Curia Sancti Iacobi in Cuba ad Curiam Sanctissimi Salvatoris Bayamensis-Manzanillensis quam primum transmittantur. Quae statuimus perficienda committimus Venerabili Fratri Beniamino Stella, quem diximus, vel, absente eo, illi, qui curat negotia Sanctae Sedis in Cubana Natione, eisdem tribuentes necessarias et opportunas facultates etiam subdelegandi, ad effectum de quo agitur, quemlibet virum in ecclesiastica dignitate constitutum, onere imposito ad Congregationem pro Episcopis authenticum exemplar actus peractae exsecutionis, cum primum fas erit, remittendi. Hanc denique Constitutionem Nostram nunc et in posterum ratam esse volumus, contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud S. Petrum, die nono mensis Decembris, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo quinto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

83 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

83 BERNARDINUS card. GANTIN
Congr. pro Episcopis Praef.

Marcellus Rossetti, ***Protonot. Apost:***
Franciscus Chiaurri, ***Protonot. Apost.***

Loco & Plumbi
In Secret. Status tab., n. 384.444

LITTERAE APOSTOLICAE

I

Venerabili Servo Dei Damiano de Veuster caelitum attribuuntur Beatorum honores.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — "Maiorem hac dilectionem nemo habet, ut animam suam quis ponat pro amicis suis" ***(Io*** 15, 13).

Postremam suam cum discipulis ducens Dominus Iesus cenam, cum erga proximos amoris suum traderet mandatum — « Haec mando vobis, ut diligatis invicem » — sui pariter rationem praestantiamque amoris nobis exhibuit, ut mutuo videlicet inter nos perinde diligeremus ac nos ipsemet dilexit. Sic ideo in prima reperimus Sancti Ioannis epistula scriptum: « In hoc novimus caritatem, quoniam ille pro nobis animam suam posuit; et nos debemus pro fratribus animas ponere » ***(1 Io*** 3, 16), nostram nempe offerentes omnibus viribus vitam nostris pro fratribus ac proximis, et pauperrimis hominibus: nullo declinato opere nec periculo, nullo pro eorum salute dolore aut incommodo recusato. « Ipse infirmitates nostras accepit et aegrotationes portavit» ***(Mt*** 8, 17) et medicus venit eos qui male habebant salvos facere (cf ***Lc*** 5, 31). Haec universa certo quodam modo dici potest Pater Damianus de Veuster, Congregationis Sacrorum Cordium Iesu et Mariae sodalis, veluti suam ipsius praestituisse vivendi normam, cum ad insulam Molokai ut abiret consensit interque leprosos ut viveret « factus infirmis infirmus, ut infirmos lucri faceret » (cf ***1 Cor*** 9, 22). Suam enim vitam donavit quam ad mortem usque in hominum sibi commissorum tradidit beneficium, leprosorum id est suaeque aetatis egentissimorum et maxime derelictorum, inter quos leprosus et obiit tandem ille. Tertio die mensis Ianuarii anno millesimo octingentesimo quadragesimo est in oppido Tremelo editus dicionis Mechliniensis in Belgis, cuius fuerunt Ioannes Franciscus de Veuster atque Anna Catharina Wouters parentes octo denique liberis aucti, ex quibus consecratam amplexi sunt vitam quattuor consiliorum evangelicorum professione. Eorum hic septimus natali suo die baptismum excepit et Iosephi nomen. Infans deinceps ipse atque adulescens solidam christianam institutionem, adiuvante domo sua et matre in primis, adeptus est. Sese cum sibi persuaderet a Domino consecratam destinari ad vitam, Congregationem intravit Sacrorum Cordium Iesu et Mariae necnon Adorationis Perpetuae

Ss. Sacramenti Altaris anno millesimo octingentesimo undesexagesimo, quam ipsius iam ante inierat religiosam familiam frater Pamphilus, atque ineunti novitiatum nomen ei inditum Damianus est qui religiosa postero anno vota rite nuncupavit.

Cum adhuc operam sacrae theologiae anno millesimo octingentesimo sexagesimo tertio navaret, pro aegrotante suo fratre se ut in Insulas Havaianas proficisceretur obtulit, quod et impetravit. Creatus suo tempore presbyter Honoluli die vicesimo primo mensis Maii anno millesimo octingentesimo sexagesimo quarto, primum suum missus est ad apostolicum opus in missione sacra Punae intra principem Havaianam Insulam, ubi magnanimitatem suam demonstrare coepit caritatemque erga omnes. Octo post mensibus a socio religioso rogatus qui deteriore utebatur valetudine alio se contulit, ad missionem nempe Kohalae eadem in insula, ubi eximio apostolatus fervore suum explebat ministerium. Petente dein proprio episcopo Reverendissimo Domino Maigret, sua sese sponte anno millesimo octingentesimo septuagesimo tertio devovit apostolatui inter leprosos apud insulam Molokai. Paucis ideo post diebus, decimo scilicet Maii mensis, comitante appulit episcopo secum breviarium et crucifixum sola gestans impedimenta. Ibidem erat ille reliquum vitae transacturus, cum iis leprosis conversans eorumque omnibus viribus et opibus salutem corporis animaeque procurans, miserorum id est ac desertorum plane leprosorum, et hanc mirandam apostolicae caritatis rationem ad obitum usque propagans. Veluti vocem ac praeconem se omnium necessitatum praebuit carissimorum suorum leprosorum coram tum civilibus tum etiam ecclesiasticis auctoritatibus, cum omnibus simul consiliis mitigare niteretur levareque flebilem prorsus illorum vitae condicionem ac vitia ea miseriasque animi et corporis continere in quae facile procidebant oblivisci conantes suae aegritudinis effectuum. Immenso permotus erga omnes amore, cum et corporali operaretur ratione inter eos et spiritali singulisque opitularetur lenienda illorum vitae condicione, omnis sese artis et operis auctorem praestitit ac ministrum, simul valetudinarium medicumque agens, aedificatorem musicaeque modulatorem, conditorem consociationum de rebus corporis tum etiam animae, ut ipsi vicissim inter se auxiliari ducerentur tam in corporalibus negotiis quam in causis spiritalibus. Ita ergo adsidue suum moliens apostolatum effecit ut converteretur « vivens coemeterium » istud in locum quendam ubi placidi beatique vivebant suae plane aegrotationis conscii, verum animos in Deum proximumque amore repletos habentes et mentem spe de Dei misericordia imbutam qui domi suae,

uti leprosi dicebant, universos eos exspectabat et ubi vitae suae condicionem sciebant in statum transituram verae plenaeque felicitatis.

Germano humilitatis oboeditionisque adfectu munitus necnon pietate maxima in Eucharistiae sacramentum tum etiam religioso Matris Christi cultu complures quidem annos pertulit amaros casus, falsas suorum inceptorum interpretationes. Tandem ipsemet cum lepram sibi contraxisset anno millesimo octingentesimo octogesimo quinto, in eum oculos totus orbis coniecit magnopere illius admiratus caritatem nec quidquam cunctatus heroem ipsum christianae nuncupare caritatis, dum operantem eum contemplabantur homines proprio conflictatum morbo atque paulatim in calvariae suae cacumen sua cum cruce ascendentem. Die itaque decimo quinto mensis Aprilis anno millesimo octingentesimo undenonagesimo in loco Kalawao insulae Molokaiensis obiit claruitque protinus veluti leprosorum apostolus.

Confirmata per terras eius sanctimoniae fama, peracti sunt episcopali auctoritate Ordinarii Processus ab anno millesimo nongentesimo tricesimo octavo ad undequinquagesimum apud Curiam episcopalem Mechliniensem deindeque Rogatoriales Processus in Curiis Parisiensi Northantoniensi Sandwichensi et Hainanensi; quibus omnibus ad Congregationem Rituum delatis, Causa Servi Dei die duodecimo mensis Maii anno millesimo nongentesimo quinquagesimo quinto instituta est, et proximis duobus annis Processus Apostolici, adnuente Sede Apostolica, apud Curias Parisiensem Nannetensem Honoluluensem Versaliensem sunt procurati. Singulos demum Processus Congregationis Rituum sanxit decretum die altero mensis Maii prodiens anno millesimo nongentesimo undesexagesimo. Virtutes vero Patris Damiani heroum in modum exercitas decreto suo comprobavit Decessor Noster Paulus VI die septimo mensis Iulii anno millesimo nongentesimo septuagesimo septimo. Exinde anno millesimo nongentesimo nonagésimo primo prodiit sanatio quaedam prodigiosa, uti narrabant, Servi Dei deprecationi adsignata sex post ipsius mortem annis quae acciderat apud Sanctum Servanum in Gallia anno millesimo octingentesimo nonagésimo quinto. Feliciter hac re pervestigata Nos ipsi die decimo tertio mensis Iunii anno millesimo nongentesimo nonagésimo secundo dictam illam sanationem prorsus uti miraculi effectum definivimus.

Quapropter nihil iam impediebat quin ritum susciperemus Patris Damiani de Veuster concelebrandum sollemni modo. Voluimus autem ut Bruxellis in Belgis fortunatissima eadem res die quarto mensis Iunii conficeretur anno millesimo nongentesimo nonagésimo quinto, in Pentecostes Sol-

lemnitate, a Nobis nempe pastoralem eiusdem nationis peragentibus salutationem, atque inter publica sacra et ante ingentem christifidelium numerum formulam hanc prompti volentesque protulimus:

Ingaande op het verzoek van Bisschop Franciscus Xaverius Di Lorenzo, Bisschop van Honolulu, en van vele andere broeders in het bisschopsambt, alsook van vele gelovigen, en na de congregatie voor de heiligverklaringen geraadpleegd te hebben, verlenen wij op grond van ons apostolisch gezag de toelating om de eerbiedwaardige dienaar Gods, Damiaan De Veuster, voortaan als Zalige te vereren en jaarlijks op 10 mei zijn feest te vieren op de plaatsen en volgens de schikkingen die door het Recht zijn bepaald.

In de naam van de Vader, en de Zoon en de *tf** heilige Geest.

Quae vero hisce Nostris edicta sunt ac decreta litteris, tam in praesens ea singula valere suamque exserere vim volumus quam posterum in tempus et rata firmaque esse perpetuo, contrariis quibusvis causis rebusve neutiquam obsistentibus.

Datum Bruxellis sub anulo Piscatoris die iv mensis Iunii anno MCMXCV, Pontificatus Nostri decimo septimo.

£8 ANGELUS card. **SODANO**
Secretarius Status

Loco 83 Sigilli
In Secret. Status tab., n. 377.939

II

Venerabilibus Servis Dei Carolo Eraña Guruceta, Fideli Fuidio Rodríguez et Iesu Hita Miranda Beatorum honores decernuntur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — « Et ipsi vicerunt illum propter sanguinem Agni et propter verbum testimonii sui; et non dilexerunt animam suam usque ad mortem» *(Ap* 12, 11).

Persecutio quae diversa vehementia diversis in regionibus inter annos MCMxxxiv-MCMXxxix exagitavit Ecclesiam quae est in Hispania, tres quoque infregit religiosos laicos e Societate Mariae, qui in odium fidei mensibus Septembri et Octobri anno MCMXXXVI prope Civitatem Regalem sunt interfecti.

Carolus Eraña Guruceta in pago vulgo Arechavaleta, intra fines dioecesis olim Victoriensis, natus est die n mensis Novembris anno MDCCCLXXXIV.

Inter sodales Societatis Mariae anmimeratus vota temporaria anno MCMIII et anno MCMVIII perpetua nuncupavit. Magna cum peritia et alacritate iuvenum institutionem curavit atque moderator optime egit institutorum urbium Civitatis Regalis, Tetuani in Mauritania et Matriti apud Ephebeum Dominae Nostrae a Columna dicatum. Suum dilexit Institutum, sodales suos et discipulos, qui quidem eius benignitatem, prudentiam et in rebus adversis fortitudinem valde mirabantur. Saeviente tunc temporis sacerdotum et religiosorum acri persecutione, die xxix mensis Iulii anno MCMXXXVI Dei Servus Civitatem Regalem petiit ut auxilium quaereret ab iis qui eiusdem Ephebei exstiterant discipuli.

Fidelis Fuidio Rodríguez ortus est in oppido vulgo Yécora, ad dioecesim Victoriensem pertinente, die xxrv mensis Aprilis anno MDCCCLXXX. Cooptatus inter sodales Societatis Mariae, anno MDCCCXCVII votis temporariis et septem post annos Deo perpetuis votis se consecravit. Per quinque et triginta annorum spatium pluribus in Hispaniae urbibus iuvenum institutioni se dedit, atque egregiam suam eruditionem praesertim de re historica et archaeologica cum discipulis communicavit. Laeta et clementi indole praeditus, benevolentiam fidentemque animum suum ubique effundebat. Anno MCMXXXIII Civitatem Regalem missus est ubi praeceptoris munus exercere perrexit.

Iesus Hita Miranda die xvn mensis Aprilis anno MCM Calagurri, in dioecesi Calaguritana et Calceatensi-Lucroniensi, ortum habuit. Biennio studiorum expleto in seminario dioecesano, duodeviginti annos natus apud sodales Societatis Mariae temporariam professionem et post decennium perpetuam emisit. Eximius praeceptor habitus est ob peritiam et alacritatem quas in scholasticis exhibuit sedibus. Anno MCMXXXVI, die vi mensis Iulii, Matrito urbe relicta, Civitatem Regalem petiit ut aestivas ageret scholas.

Hi tres sodales Marianistae, qui varios adierant recessus Civitatis Regalis, perspicue animadverterunt persecutionem in sacerdotes et religiosos magis magisque in dies saevire. Domino ipsi se commendarunt et Beatissimae Virgini Mariae, atque diuturnas per horas orationi et disciplinae instantes ad subeundum martyrium se compararunt. Mox apprehensi sunt et prope urbem crudeliter immolati: Carolus Eraña die xvin mensis Septembris, Iesus Hita die xxv eiusdem mensis et Fidelis Fuidio die xvn mensis Octobris. Quia eorum martyrii fama hic illic est vulgata, apud Curiam olim Cluniensem appellatam instituta est beatificationis et canonizationis Causa per Processus ordinarii informativi celebrationem annis MCMLXII-MCMLXVI. Peracta sunt quae iure statuuntur, atque die vi mensis Iulii anno MCMXCIII Nobis

coram decretum prodiit super eorum martyrio, nempe Caroli Eraña Guruceta, Fidelis Fuidio Rodríguez et Iesu Hita Miranda.

Quamobrem statuimus ut beatificationis ritus Romae die i mensis Octobris anno MCMXCV celebraretur.

Hodie igitur, in foro ad Vaticanam Basilicam Sancti Petri spectante, inter Missarum sollemnia hanc ediximus formulam: Nos, vota Fratrum Nostrorum Antonii Angeli Algora Hernando, Episcopi Terulensis et Albarracinensis, Francisci Alvarez Martínez, Archiepiscopi Toletani, Iacobi David, Episcopi Rupellensis, Raimundi Malla Call, Episcopi Ilerdensis, Camilli Cardinalis Ruini, Vicarii Nostri pro Romana dioecesi, Raphaelis Torija de la Fuente, Episcopi Civitatis Regalensis, Augustini García-Gaseo Vicente, Archiepiscopi Valentini, nec non plurimorum aliorum Fratrum in episcopatu multorumque christifidelium explentes, de Congregationis de Causis Sanctorum consulto, auctoritate Nostra Apostolica facultatem facimus ut Venerabiles Servi Dei Anselmus Polanco et Philippus Ripoll, Petrus Ruiz de los Paños y Angel et octo Socii, Ioannes Baptista Souzy et sexaginta tres Socii, Dionysius Pamplona et duodecim Socii, Petrus Casani, Carolus Eraña, Fidelis Fuidio et Iesus Hita, Angela a Sancto Ioseph Lloret Marti et sedecim Sociae et Vincentius Vilar David Beatorum nomine in posterum appellentur, eorumque festum:

Anselmi Polanco et Philippi Ripoll die septima Februarii;

Petri Ruiz de los Paños y Angel et octo Sociorum die vicesima tertia Iulii; Ioannis Baptistae Souzy et sexaginta trium Sociorum die decima octava Augusti; Dionysii Pamplona et duodecim Sociorum die vicesima secunda Septembris; Petri Casani die decima sexta Octobris; Caroli Eraña, Fidelis Fuidio et Iesu Hita die decima octava Septembris; Angelae a Sancto Ioseph Lloret Marti et sedecim Sociarum die vicesima Novembris; et Vincentii Vilar David die decima quarta Februarii in locis et modis iure statutis quotannis celebrari possit. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti.

Quae autem his Litteris decrevimus nunc et in posterum rata et firma esse volumus, contrariis rebus minime obstantibus.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die i mensis Octobris, anno MCMXCV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

ꝶ ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ✠ Sigilli
In Secret. Status tab., n. 378.988

III

Sanctuarium nationale Nicaraguanum, quod beatae Mariae Virgini immaculate Conceptae dicatum, in urbe « El Viejo » intra fines dioecesis Leonensis in Nicaragua exstat, ad Basilicae Minoris gradum dignitatemque evehitur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Inter insignes sacras aedes dilectae Nicaraguanae Nationis merito recensetur templum beatae Mariae Virgini immaculate Conceptae dicatum, quod in urbe « El Viejo » intra fines dioecesis Leonensis in Nicaragua exstans, sanctuarium nationale antiquitus habetur. Ad istud enim Christifideles e variis regionibus frequentes accedunt veneraturi gratiosam imaginem Deiparae Virginis eodem titulo invocatae, quae, ut fert historia, anno MDLXV a fratre Roderico Sanctae Teresiae Abulensis allata, volvente anno MDCCXLVII inter iubilantes cives sollemni ritu coronata est. Qua re, cum Venerabilis Frater Boscus M. Vivas Róbelo, Episcopus memoratae Sedis, litteris anno MCMXCIV datis, etiam cleri populique sui nomine postulaverit ut templum idem titulo ac dignitate Basilicae Minoris honestaremus, Nos, praecipuae benevolentiae documentum cupientes praebere, tam sollertis Pastoris precibus perquam libenter obsecundandum esse putamus. Ratis igitur plane habitis iis, quae Congregatio de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, tributis a Nobis facultatibus, hac in re egit, summa Apostolica potestate, harum Litterarum virtute perpetuumque in modum sanctuarium nationale, quod diximus, ad Basilicae Minoris gradum dignitatemque evehimus, omnibus factis iuribus ac liturgicis concessionibus, quae sacris aedibus hoc nomine exornatis rite competunt, iis tamen servatis, quae secundum Decretum « De titulo Basilicae Minoris » die IX mensis Novembris anno MCMLXXXIX editum, servanda sunt. Minime vero dubitamus quin concessus honor causa sit laetitiae carissimis Nicaraguanis filiis, quos proxime, benignissimo dante Deo, invisemus sollicitudine et affectu summi Pastoris Ecclesiae et universalis Patris. Has denique Litteras nunc et in posterum ratas esse volumus, contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die XX mensis Decembris, anno MCMXCV, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

83 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco 83 Sigilli
In Secret. Status tab., n. 384.878

DECLARATIO COMMUNIS

Inter Dominum Apostolicum et Dominum Patriarcham Constantinopolitanum.

« Benedetto sia Iddio e Padre del Signore Nostro Gesù Cristo, il quale ci ha benedetti in Cristo dall'alto dei cieli con ogni specie di benedizione spirituale».[1]

1. Ringraziamo Dio anche per questo nostro fraterno incontro, realizzato nel suo nome e con l'umile e convinto intento di obbedire alla sua volontà, affinché i suoi discepoli siano una cosa sola.[2] Questo nostro incontro è avvenuto nella scia degli altri grandi avvenimenti che hanno visto le nostre Chiese dichiarare la loro volontà di relegare nell'oblìo le antiche scomuniche e di incamminarsi sulla via della ricomposizione della piena unità. I nostri venerati predecessori Athenagoras I e Paolo VI si sono fatti pellegrini verso Gerusalemme per incontrarsi nel nome del Signore, proprio là dove il Signore, con la sua morte e resurrezione, ha portato agli uomini il perdono e la salvezza. In seguito, i loro incontri al Panar e a Roma hanno aperto questa nuova tradizione di visite fraterne per incoraggiare il vero dialogo di carità e di verità. Tale scambio di visite si è ripetuto durante il ministero del Patriarca Dimitrios, quando si è dichiarato, tra l'altro, aperto il dialogo teologico. La riscoperta fraternità nel nome dell'unico Signore ci ha portato alla discussione franca, al dialogo che ricerca la comprensione e l'unità.

2. Questo dialogo — attraverso la Commissione mista internazionale — si è mostrato fecondo e ha potuto progredire sostanzialmente. Ne è emersa una comune concezione sacramentale della Chiesa, sostenuta e trasmessa nel tempo dalla successione apostolica. Nelle nostre Chiese la successione apostolica è fondamentale per la santificazione e l'unità del popolo di Dio. Considerando che in ogni Chiesa locale si realizza il mistero dell'amore divino, e che in tal modo la Chiesa di Cristo manifesta la sua presenza operante in ciascuna di esse, la Commissione mista ha potuto dichiarare che le nostre Chiese si riconoscono come Chiese sorelle, responsabili insieme della salvaguardia della Chiesa unica di Dio, nella fedeltà al disegno divino, in modo del tutto speciale per quanto riguarda l'unità.

[1] *Ef* 1, 3.
[2] Cf. *Gv* 17, 21.

Dal profondo del cuore ringraziamo il Signore della Chiesa perché con queste affermazioni fatte insieme non soltanto rende più spedito il cammino per la soluzione delle difficoltà esistenti, ma sin da ora abilita cattolici ed ortodossi a dare una comune testimonianza di fede.

3. Ciò è particolarmente opportuno alla vigilia del terzo millennio, quando cioè, a duemila anni dalla nascita di Cristo, tutti i cristiani si apprestano a fare un esame di coscienza sulla vicenda del Suo annuncio di salvezza nella storia e tra gli uomini.

Celebreremo questo grande Giubileo mentre siamo in pellegrinaggio verso la piena unità e verso quel giorno benedetto, che preghiamo non sia lontano, quando potremo partecipare allo stesso pane e allo stesso calice, nell'unica eucaristia del Signore.

Invitiamo i nostri fedeli a fare spiritualmente insieme questo pellegrinaggio verso il Giubileo. La riflessione, la preghiera, il dialogo, il reciproco perdono e la mutua carità fraterna ci avvicineranno di più al Signore e ci aiuteranno a comprendere meglio la Sua volontà sulla Chiesa e sull'umanità.

4. In questa prospettiva esortiamo i nostri fedeli, cattolici ed ortodossi, a rafforzare lo spirito di fraternità che proviene dall'unico battesimo e dalla partecipazione alla vita sacramentale. Nel corso della storia e del più recente passato vi sono state reciproche offese e atti di sopraffazione; mentre ci apprestiamo, in questa circostanza, a chiedere al Signore la sua grande misericordia, invitiamo tutti a perdonarsi reciprocamente ea manifestare una ferma volontà che si instauri un nuovo rapporto di fraternità e di attiva collaborazione.

Un tale spirito dovrebbe incoraggiare cattolici ed ortodossi, soprattutto là dove essi vivono gli uni accanto agli altri, ad una più intensa collaborazione nel campo culturale, spirituale, pastorale, educativo e sociale, evitando ogni tentazione di indebito zelo per la propria comunità a scapito dell'altra. Che sia il bene della Chiesa di Cristo a prevalere sempre! Il reciproco sostegno e lo scambio dei doni non può che rendere più efficace la stessa azione pastorale e più trasparente la testimonianza al Vangelo che si vuole annunciare.

5. Riteniamo che una collaborazione più attiva e concertata potrà anche facilitare l'influsso della Chiesa per la pace e la giustizia nelle zone di conflitto per cause politiche o etniche. La fede cristiana ha inedite possibilità di soluzione per le tensioni e le inimicizie dell'umanità.

6. Il Papa di Roma ed il Patriarca ecumenico, incontrandosi, hanno pregato per l'unità di tutti i cristiani. Nella loro preghiera hanno incluso tutti coloro che, battezzati, sono incorporati a Cristo ed essi hanno chiesto per le diverse comunità una fedeltà sempre più profonda al Suo Vangelo.

7. Essi portano nel loro cuore la preoccupazione per l'intera umanità, indipendentemente da ogni discriminazione di razza, colore, lingua, ideologia e religione.

Perciò incoraggiano il dialogo, non soltanto tra le Chiese cristiane, ma anche con le diverse religioni e soprattutto con quelle monoteistiche.

Tutto ciò costituisce, indubbiamente, un contributo e un presupposto per il consolidamento della pace nel mondo, per la quale le nostre Chiese pregano incessantemente. In questo spirito, dichiariamo, senza esitazioni, di essere a favore della concordia dei popoli e della loro collaborazione, specialmente per ciò che ci riguarda più direttamente; e preghiamo per la piena realizzazione, senza ritardi, dell'unione europea, auspicando che i suoi confini siano allargati verso l'Est.

Allo stesso tempo, rivolgiamo un appello affinché tutti, con la più grande attenzione, si impegnino per l'attuale, scottante problema ecologico, in modo da scongiurare il grande pericolo che il mondo attraversa oggi per l'uso perverso delle risorse che sono dono di Dio.

Voglia il Signore guarire le piaghe che oggi tormentano l'umanità e ascoltare le nostre preghiere e quelle dei nostri fedeli, per la pace nelle Chiese e in tutto il mondo.

29 giugno 1995.

B BARTHOLOMAIOS I — IOANNES PAULUS PP. II

HOMILIAE

I

Bruxellis habita ob decretos Servo Dei Damiano de Veuster Beatorum caelitum honores.*

Geliefde broeders en zusters,

1. «Zoals de Vader Mij gezonden heeft, zo zend Ik u... Ontvangt de Heilige Geest».[1]

De Apostelen hoorden deze woorden uit de mond van de Verrezen Christus, op de avond van de verrijzenis, 's Morgens van de eerste dag van de week, stelden de vrouwen en daarna Petrus en Johannes vast, dat het graf waar ze Jezus hadden neergelegd, leeg was. 's Avonds van dezelfde dag verscheen Jezus in hun midden. Het was dezelfde Jezus die ze eerder gekend hadden, maar toch was Hij verschillend. In zijn lichaam droeg Hij de tekenen van zijn kruisiging en terzelfder tijd was Hij verrezen. Met meer onderworpen aan de huidige wetten van de materie, kon Hij het cenakel binnentreden, ook al waren alle deuren gesloten. Na de Apostelen gegroet te hebben: « de vrede zij met u », richt de verrezen Jezus woorden tot hen die voor de toekomst van de Kerk beslissend zijn: « Zoals de Vader Mij gezonden heeft, zo zend Ik u ». Na zo gesproken te hebben, blaast Hij over hen en zegt: « Ontvangt de Heilige Geest. Wier zonden gij vergeeft, hun zijn ze vergeven, en wier zonden gij niet vergeeft, hun zijn ze niet vergeven ».[2]

Het ware moment van de nederdaling van de Heilige Geest heeft plaats op de avond van de verrijzenis. Jezus, de Zoon Gods, één in wezen met de Vader, blaast over de Apostelen. Deze adem manifesteert de oorsprong van de Heilige Geest, die komt van de Vader en de Zoon. Deze adem is heilbrengend. Hij bevat al de kracht van de verlossing die Christus bewerkt heeft. We begrijpen dat Christus, nadat Hij tot zijn Apostelen gezegd heeft: « Ontvangt de Heilige Geest », dadelijk over de vergiffenis der zonden spreekt. Hij geeft hun de macht om zonden te vergeven, een macht die van God komt. Hij verleent hun die macht en terzelfder tijd zijn verlossen-

* Die 4 Iunii 1995.
[1] *Joh* 20, 21-22.
[2] *Joh* 20, 22-23.

de adem, die de definitieve komst van de Heilige Geest aankondigt. Op de dag van Pinksteren leidde de nederdaling van de Heilige Geest over de Apostelen hen die, op het woord van Petrus, in Christus geloofden naar het doopsel. Het waren zij die naar het heil ver langden, dat aan alle mensen gegeven is, door het Kruis en de Verrijzenis van Christus.

2. De Handelingen van de Apostelen beschrijven in detail de gebeurtenis van Pinksteren. De Heilige Geest, de adem van de Vader en de Zoon openbaart zijn aanwezigheid door éen hevige windstoot. Boven de Apostelen, in het cenakel verenigd, verschijnt iets als vuur, dat zich in tongen verdeelt, die zich op ieders hoofd neerzetten. Zo getuigen de natuurelementen wind en vuur van de komst van de Heilige Geest.

Maar deze manifestaties gaan gepaard met een bovennatuurlijk verschijnsel. De Apostelen, beginnen, van de Heilige Geest vervuld, vreemde talen te spreken, naargelang de Geest hun te vertolken geeft. Dit gebeuren wekt grote verbazing onder allen die op dat ogenblik in Jeruzalem verblijven, « vrome joden, afkomstig uit alle volkeren onder de hemel ».[3] Verbaasd en verwonderd roepen ze uit: « Zijn al die daar spreken dan geen Galileeërs? Hoe komt het dan dat ieder van ons hen hoort spreken in zijn eigen moedertaal »?[4]

Wanneer de schrijver van het boek der Handelingen van de Apostelen de lijst opmaakt van de landen van de toen gekende wereld, van waar de bedevaarders afkomstig zijn, die aan het pinkstergebeuren deelnemen, tekent hij bijna een geografie van de eerste evangelisatie, die de Apostelen moeten ten uitvoer brengen, door in de verschillende talen « de wondere tekenen van God» te verkondigen. Met uitzondering van Rome, wordt van geen enkel land uit het Westen, het Centrum, het Noorden of het Oosten van Europa melding gemaakt. België wordt niet genoemd en nog minder worden de eilanden van de Molokai-archipel in de verre Pacifiek genoemd. Geen woord over het vaderland van Pater Damiaan de Veuster, of over het land waar hij naar toe zou trekken als missionaris, om er zijn leven te geven voor Christus, in dienst van de liefde tot de naaste.

3. Bij deze vermelding van de plaatsen die Pater Damiaan lief waren, groet ik Hunne Majesteiten de Koning der Belgen en de Koningin, Hare Majesteit Koningin Fabiola atsook de leden van het Corps Diplomatique en

[3] ***Hand* 2, 5.**
[4] ***Hand* 2, 7-8.**

de burgerlijke gezagvoerders. Mijn broederwens aan Kardinaal Danneels, die zijn verjaardag viert, en mijn hartelijke wensen, ook aan Kardinaal Suenens, die dit over enkele dagen zal doen. Een warme groet aan de verzamelde bisschoppen. Ik ben blij om de aanwezigheid van de familie van Pater Damiaan, van talrijke missionarissen, ook van de delegaties van Tremelo, Malonne en Leuven en van de vereniging van de Vrienden van Pater Damiaan, de Damiaanactie.

Ik ben gelukkig de afgevaardigden van de Hawai:eilanden te verwelkomen:

Weiléna eilohei okou. Mei keikou peikeihé ei peiu kei meiluhlei ei mei kei eilohei o Ieisu Chrésto.

4. De eeuwen door heeft de Kerk zich altijd verder ontwikkeld en het Evangelie gebracht tot aan de uiteinden der aarde. Zo heeft ze de vraag van Christus zelf beantwoord, die de Heilige Geest geschonken heeft, onmisbare kracht om die opdracht van evangelisatie te volbrengen. De Kerk dankt de Heilige Geest voor Pater Damiaan, want het is de Geest die hem het verlangen heeft ingegeven om zich zonder reserve aan de melaatsen van de eilanden van de Pacifiek, in het bijzonder van Molokai te wijden. De Kerk erkent en bevestigt vandaag, door mijn mond, de waarde en het voorbeeld van Pater Damiaaan op de weg van heiligheid. Ze looft God die hem gegidst heeft tot op het einde van zijn bestaan, op een weg die dikwijls moeilijk was. Ze beschouwt met vreugde wat God kan tot stand brengen doorheen de menselijke zwakheid, want « Hij is het, die ons de heiligheid schenkt en de mens is het die haar ontvangt ».[6]

Pater Damiaan heeft, tijdens zijn ministerie, een bijzondere vorm van heiligheid ontwikkeld. Hij was terzelfder tijd priester, religieus en missionaris. In deze drievoudige hoedanigheid, heeft hij het gelaat van Christus zichtbaar gemaakt. Hij heeft de weg van het heil getoond het Evangelie onderricht en onvermoeibaar tot de ontwikkeling bijgedragen. Hij heeft op Molokai het religieuze, sociale en broederlijke leven georganiseerd. De bewoners van het eiland waren toen door de maatschappij verbannen. Met Damiaan kreeg iedereen zijn plaats, werd iedereen erkend en door zijn broeders bemind.

Op deze Pinksterdag vragen wij voor onszelf en voor alle mensen de bijstand van de Heilige Geest om ons door Hem te laten grijpen. Wij hebben de zekerheid dat Hij ons niets onmogelijks oplegt, maar dat Hij ons zijn

[6] Origenes, ***Homilieën op Samuel,*** I, 11, 11.

en ons bestaan, längs soms steile wegen, tot volmaaktheid leidt. Deze viering is ook een oproep tot verdieping van het geestelijk leven van zieken en gezonden, van ärmeren en rijkeren.

Dierbare broeders en zusters van België, u zijt alien tot heiligheid geroepen. Stel uw talenten ter beschikking van Christus, van de Kerk, van uw broeders. Laat u nederig en geduldig kneden door de Geest! De heiligheid is niet de volmaaktheid van de menselijke qriteria. Ze is niet aan een klein aantal uitzonderlijke wezens voorbehouden. Ze is voor allen De Heer is het die tot de heiligheid toegang verschaft, wanneer wij aanvaarden om, niettegenstaande onze zonde en ons soms opstandig tempérament, mee te werken, tot glorie van God en tot het heil van de wereld. In uw dagelijks leven zijt gij geroepen om keuzen te maken die « soms buitengewone offers » vragen.[6] Dat is de prijs van het wäre geluk. Hiervan is de apostel van de melaatsen getuige.

5. Today's célébration is also a call to solidarity. While Damien was among the sick, he could say in his heart: Our Lord will give me the grâces I need to carry my cross and follow him, even to our special Calvary at Kalawao. The certainty that the only things that count are love and the gift of seif was his inspiration and the source of his happiness. The apostle of the lepers is a shining example of how the love of God does not take us away from the world. Far from it: the love of Christ makes us love our brothers and sisters even to the point of giving up our lives for them.

I am pleased to greet the Bishop of Honolulu who accompanied the pilgrims of Hawaii for this solemn joyful célébration.

6. An Euch, liebe Schwestern and Brüder, liegt es, die Fackel Pater Damians erneut zu ergreifen. Sein Zeugnis ist für Euch alle, vor allem für Euch junge Menschen, ein Anruf, ihn kennenlernen zu können und durch sein Opfer in Euch die Sehnsucht nach der Gottesliebe, dem Quell aller wahren Liebe und jedes gelungenen Lebens, wachsen zu lassen, sowie das Verlangen, aus Eurem Leben eine fruchtbare Gabe zu machen.

7. Mon cœur se tourne vers ceux qui sont aujourd'hui encore atteints de la lèpre. Avec Damien, ils ont désormais un intercesseur, car, avant d'être malade, il s'était déjà identifié à eux et disait souvent: « Nous autres, lépreux ». En appuyant auprès de Paul VI la cause de béatification, Raoul

[6] *Veritatis splendor,* **n. 102.**

Follereau avait eu l'intuition du rayonnement spirituel que Damien pouvait avoir après sa mort. Ma prière rejoint aussi tous ceux qui sont frappés par des maladies graves et incurables, ou qui sont à l'approche de la mort. Comme les évêques de votre pays l'ont rappelé, tous les hommes ont le droit d'avoir, de la part de leurs frères, une main tendue, une parole, un regard, une présence patiente et aimante, même s'il n'y a pas d'espoir de guérison. Frères et Sœurs malades, vous êtes aimés de Dieu et de l'Église! La souffrance est pour l'humanité un mystère inexplicable; si elle écrase l'homme laissé à ses propres forces, elle trouve un sens dans le mystère du Christ mort et ressuscité, qui demeure proche de tout être et qui lui murmure: «Courage, j'ai vaincu le monde».[7] Je rends grâce au Seigneur pour les personnes qui accompagnent et entourent les malades, les petits, les êtres faibles et sans défense, les exclus: je pense spécialement aux professionnels de la santé, aux prêtres et aux laïcs des équipes d'aumônerie, aux visiteurs d'hôpitaux, et à ceux qui se dévouent pour la cause de la vie, pour la sauvegarde des enfants, et pour que chaque homme ait un toit et une place au sein de la société. Par leur action, ils rappellent l'incomparable dignité de nos frères qui souffrent, dans leur corps ou dans leur cœur; ils manifestent que toute vie, même la plus fragile et la plus souffrante, a du poids et du prix au regard de Dieu. Avec les yeux de la foi, au-delà des apparences, on peut voir que tout être est porteur du riche trésor de son humanité et de la présence de Dieu, qui l'a tissé dès l'origine.[8]

8. Dans la Première Lettre aux Corinthiens, saint Paul écrit: « Personne n'est capable de dire "Jésus est le Seigneur" s'il n'est avec l'Esprit Saint ».[9] En effet, dire « Jésus est le Seigneur » signifie confesser sa divinité, comme l'avait confessée saint Pierre au nom des Apôtres à **Cesaree** de Philippe. « Le Seigneur » — ***Kyrios*** en grec — est celui qui domine sur toute la création, celui auquel s'adresse le psaume que nous avons entendu: «Bénis le Seigneur, ô mon âme; Seigneur mon Dieu, tu es si grand! Quelle profusion dans tes œuvres, Seigneur! La terre s'emplit de tes biens. Tu reprends leur souffle, ils expirent et retournent à leur poussière. Tu envoies ton souffle: ils sont créés; tu renouvelles la face de la terre ».[10]

[7] *Jn* 16, 33.
[8] Cf. *Ps* 139/138.
[9] *1 Co* 12, 3.
[10] *Ps* 103/104, 1. 24. 29-30.

Ces versets de la liturgie parlent du pouvoir de Dieu sur toute la création. Ils concernent l'Esprit Saint, qui est Dieu, et qui donne la vie avec le Père et le Fils. Aussi l'Église prie-t-elle aujourd'hui: « O Seigneur, envoie ton Esprit qui renouvelle la face de la terre! ». L'Esprit Saint fait en sorte que l'homme parvienne à la connaissance du Christ et confesse sa divinité: « Jésus est Seigneur » — ***Kyrios!***

Cette foi en la divinité du Christ, le Père Damien, d'une certaine manière, l'a sucée avec le lait maternel dans sa famille en Flandres. Il a grandi avec elle et il la porta ensuite à ses frères et sœurs, dans les lointaines îles Molokaï. Pour confirmer jusqu'au bout la vérité de son témoignage, il a offert sa vie au milieu d'eux. Qu'aurait-il pu offrir d'autre aux lépreux, condamnés à une mort lente, sinon sa propre foi et cette vérité que le Christ est Seigneur et que Dieu est Amour? Il devint lépreux au milieu des lépreux, il devint lépreux pour les lépreux. Il a souffert et il est mort comme eux, croyant en la résurrection dans le Christ, car le Christ est Seigneur!

9. Saint Paul écrit encore: « Les dons de la grâce sont variés, mais c'est toujours le même Esprit. Les fonctions dans l'Église sont variées, mais c'est toujours le même Seigneur. Les activités sont variées, mais c'est toujours le même Dieu qui agit en tous. Chacun reçoit le don de manifester l'Esprit en vue du bien de tous ».[11] Par ces paroles, l'Apôtre présente une vision dynamique de l'Église, dynamique et en même temps charismatique. Dans cette vision charismatique, se manifeste l'Esprit que le Père, au nom du Christ, envoie sur les Apôtres. Tout a sa source dans les divers dons de la grâce, qui rendent les croyants capables de réaliser les activités, les vocations et les ministères variés, dans l'Église et dans le monde.

Le regard de Paul est universel et, dans ce regard universel, nous retrouvons certainement une partie de la vie de notre bienheureux: son charisme, sa vocation et son ministère. En tout ceci, l'Esprit Saint s'est manifesté, pour le bien de tous. La béatification du Père Damien sert au bien de toute l'Église. Elle revêt une importance particulière pour l'Église qui est en Belgique, ainsi que pour l'Église dans les îles de l'Océanie.

10. Il est providentiel que cette béatification se déroule au cours de la solennité de la Pentecôte. Dans la Lettre aux Corinthiens, Paul continue ainsi: « Notre corps forme un tout, il a pourtant plusieurs membres; et tous les membres, malgré leur nombre, ne forment qu'un seul corps. Il en est

[11] ***1 Co* 12, 4-7.**

ainsi pour le Christ. Tous, ... nous avons été baptisés dans l'unique Esprit pour former un seul corps. Tous, nous avons été désaltérés par l'unique Esprit».[12] Cet Esprit a soufflé dans les lointaines îles de l'Oceanie, par le ministère du Père Damien; il trouve un écho dans vos familles, dans vos paroisses et dans les Congrégations missionnaires. Dans l'histoire de votre pays, se sont multipliées les œuvres, pour le bien et la croissance de l'Eglise; il faut noter en particulier la naissance de nombreuses congrégations religieuses qui ont eu un rayonnement important, par leurs activités spirituelles, caritatives, intellectuelles et sociales. D'autre part, des personnes douées de profonds charismes ont commencé à réaliser de grandes œuvres. Il suffit de mentionner des fondations comme les Universités catholiques de Louvain et de Louvain-la-Neuve, ainsi que la Jeunesse ouvrière catholique (J.O.C.); il suffit de se rappeler des personnes comme le Cardinal Mercier, pionnier de l'œcuménisme, ou plus tard, le Cardinal Cardijn, fondateur de la J.O.C., et bien d'autres par qui l'Esprit agissait, pour le bien de toute l'Église, non seulement sur votre terre, mais encore dans le monde entier.

11. Bienheureux Damien, tu t'es laissé conduire par l'Esprit Saint, en fils obéissant à la volonté du Père. Par ta vie et par ton œuvre missionnaire, tu manifestes la tendresse et la miséricorde du Christ pour tout homme, lui dévoilant la beauté de son être intérieur, qu'aucune maladie, qu'aucune difformité ni que nulle faiblesse ne peuvent totalement défigurer. Par ton action et par ta prédication, tu rappelles que Jésus a pris sur lui la pauvreté et la souffrance des hommes, et qu'il en a révélé la valeur mystérieuse. Intercède auprès du Christ, médecin des corps et des âmes, pour nos frères et sœurs malades, afin que, dans les angoisses et les douleurs, ils ne se sentent pas abandonnés, mais, unis au Seigneur ressuscité et à son Église, qu'ils découvrent que l'Esprit Saint vient les visiter, et qu'ils obtiennent ainsi la consolation promise aux affligés.

12. « Gloire au Seigneur à tout jamais! Que Dieu se réjouisse en ses œuvres »![13] C'est avec ces paroles du psalmiste que je veux conclure notre méditation, en ce jour solennel si attendu, au cours duquel le fruit mûr de la sainteté — le Père Damien de Veuster — reçoit la gloire des autels dans sa patrie. Frères et sœurs, soyez dociles à l'Esprit Saint, pour qu'à travers votre vie les hommes puissent découvrir le Dieu de qui vient tout don parfait!

[12] *1 Co* 12, 12-13.
[13] *Ps* 103/104, 31.

II

Posonii in Slovakia habita ob decretos Beatis Marco Križina, Stephano Pongráca et Melchiori Grodrieckého, Sanctorum caelitum honores.*

1. «Te Deum laudamus, Te Dominum confitemur. Te aeternum Patrem omnis terra veneratur...».

Drahí bratia a sestry, túžim spievať toto « Te Deum » spolu s vami na slovenskej pôde tu v Košiciach. Veď k tomuto mestu a k tejto cirkvi sa už niekoľko storočí viaže úcta ku Košickým mučeníkom. Tak sa vraciame k hymnu « Te Deum laudamus », v ktorom vyznávame: « Teba oslavuje slávny zbor apoštolov, teba velebí veľký počet prorokov; teba chváli vznešený zástup mučeníkov ».

Liturgická spomienka na mučeníkov sa nám zvyčajne spája s červenou farbou. Ambroziánsky hymnus však hovorí o «bielom-candidatus-zástupe mučeníkov*. To má svoj pôvod v Knihe zjavenia, kde apoštol Ján tvrdí, že mučeníci « oprali si rúcha a zbielili ich v Baránkovej krvi ».[1] Ide o jedinečný odblesk tajomstva vykúpenia, na ktorom má Cirkev účasť prostredníctvom všetkých svätých, ktorí chvália Božie meno.

2. Keď mám dnes radosť z toho, že môžem tu v Košiciach na Slovensku sláviť liturgiu svätorečenia vašich mučeníkov, chcem spomenúť všetkých svätých, ktorých vaša milovaná krajina poznala za dvanásť storočí svojich kresťanských dejín. Prví v tomto veľkom zástupe sú apostoli Slovanov svätý Cyril a Metod, ktorí plnili svoje evanjelizačné poslanie predovšetkým na Veľkej Morave a tým dali vznik kresťanstvu tak na Slovensku, ako aj v Čechách. Presvedčivo to potvrdzuje založenie najstaršieho biskupského sídla v Nitre, na ktoré sa viaže spomienka na svätého biskupa Bystríka. Solúnski bratia mali mnoho žiakov, medzi ktorými bol aj svätý Gorazd, syn slovenskej krajiny.

Koniec desiateho storočia je ožiarený pustovníckym životom svätých Andreja-Svorada a Benedikta. Oni pôsobili aj na území južného Poľska, najmä v dnešnej Tarnovskej diecéze. Napokon sa usadili v údolí Váhu na Skalke pri Trenčíne. Ich relikvie sú uložené v Nitre.

Treba tiež pripomenúť, že svätý Vojtech a svätý Ján Nepomucký, hoci sa priamo viažu na českú krajinu, sú veľmi známi aj na Slovensku. To isté

* Die 2 Iulii 1995.

[1] *Zjv* 7, 14.

možno povedať aj o svätej Zdislave a svätom Jánovi Sarkandrovi, ktorých som nedávno s radosťou kanonizoval v Olomouci na Morave. A isto sú vám drahí aj svätí z blízkeho Maďarska, najmä svätý Štefan a svätá Alžbeta Uhorská.

3. V širšej perspektíve, ktorú pred nami otvára spoločenstvo svätých, chceme sa dnes zastaviť a osobitne uvažovať o troch Košických mučeníkoch.

Oni v zložitých okolnostiach na začiatku sedemnásteho storočia položili spolu s mnohými inými obeťami vražedného násilia svoj život za Krista a za evanjelium.

Na prvom mieste sa tu stretáme s ostrihomským kanonikom Markom Križínom. Prišiel na Slovensko z rodného Chorvátska, aby ponúkol svoju veľkodušnú pastoračnú službu cirkvi, ktorá sa nachádzala v ťažkostiach pre nedostatok kňazov. Marek Križín podľa príkladu Dobrého pastiera neopustil svoje stádo, keď mu hrozilo nebezpečenstvo, ako by to urobil nájomník,[2] ale zostal v službe Božieho ľúdu a vydal žiarivý príklad vernosti Kristovi a svojmu poslaniu. Dnes aj naďalej bdie z neba nad vami a vyzýva každého z vás na odvážne evanjeliové svedectvo a na veľkodušnú službu Cirkvi.

4. Nie menšie hrdinstvo preukázal jezuitský kňaz maďarskej národnosti Štefan Pongrácz. Obetovaním života spečatil svoje rozhodnutie úplne sa zasvätiť službe Bohu a bratom. Štefan prišiel z blízkej Transylvánie. Zriekol sa výhodnej svetskej kariéry a prišiel ohlasovať evanjelium na východné Slovensko. Tu v Košiciach s odvahou plnil ťažkú apoštolskú úlohu, ktorou ho poverili. A Pán odmenil jeho ochotu a obetavého ducha víťaznou palmou mučeníctva. Dnes ho zapisujeme do Martyrológia Cirkvi, ktorá je na Slovensku.

Aj Melichar Grodziecký bol jezuita a bol poľskej národnosti. Pochádzal zo Sliezska. Sem prišiel po rokoch kňazskej služby v Prahe, kde pôsobil ako vychovávateľ mládeže. Keď vypukla tridsaťročná vojna, musel spolu s inými jezuitmi opustiť Prahu, prešiel Moravou a Slovenskom a napokon sa usadil v Košiciach. Tu potom spečatil krvou svoje úplné zasvätenie Kristovi a službe bratom.

Dnes si s vďačným obdivom pripomíname týchto troch odvážnych svedkov evanjelia. Oni v čase skúšky odolali lákaniam i mukám a radšej podstúpili smrť, ako by mali zaprieť vieru a vernosť Kristovi a Cirkvi.

[2] Pórov. *Jn* 10, 11-15.

Toto ich vrcholné svedectvo svieti pred nami ako žiarivý príklad evanjeliovej dôslednosti, ktorý treba mať pred očami v ťažkých a riskantných chvíľach voľby, ktoré nechýbajú ani dnes.

5. Drahí bratia a sestry, dnešná liturgia nás vyzýva zamyslieť sa nad tragickými udalosťami zo začiatku sedemnásteho storočia. Na jednej strane upozorňuje na nezmyselnosť násilia, ktoré sa rozpútalo proti nevinným obetiam. Na druhej strane poukazuje na vynikajúci príklad toľkých Kristových učeníkov, ktorí vedeli podstúpiť akékoľvek utrpenie, len aby nekonali proti svojmu svedomiu. Veď okrem troch Košických mučeníkov mnohé iné osoby, a to aj z iných kresťanských vierovyznaní, museli podstúpiť mučenie a znášať ťažké tresty. Niektorých z nich aj zabili.

Ako neuznať napríklad duchovnú veľkosť dvadsiatich štyroch evanjelických veriacich, ktorých usmrtili v Prešove?! Im a všetkým, ktorí znášali utrpenie a smrť pre vernosť svojmu presvedčeniu a svedomiu, Cirkev vzdáva chválu a vyjadruje svoj obdiv.

V tomto duchu pevného cirkevného spoločenstva pozdravujem všetkých vás, drahí bratia a sestry. Osobitne pozdravujem kardinálov Jána Chryzostoma Korca a Jozefa Tomka i všetkých kardinálov celej cirkvi, arcibiskupa Alojza Tkáča, pastiera tejto arcidiecézy, s jeho pomocným biskupom Bernardom Boberom a všetkých prítomných biskupov. Z hĺbky srdca pozdravujem kňazov, rehoľníkov a rehoľníčky, cirkevné ustanovizne a náboženské hnutia a všetok Boží ľud. Úctivo pozdravujem pána Prezidenta Slovenskej republiky Michala Kováča a pána Predsedu vlády Vladimíra Mečiara a zo srdca ďakujem za účasť na tejto slávnosti. Môj úctivý pozdrav patrí aj občianskym, politickým a vojenským predstaviteľom, ako aj členom úradných delegácií z Chorvátska, Poľska a Maďarska, ktorým ďakujem za prítomnosť na tomto slávnostnom úkone. Cítim osobitnú duchovnú účasť chorých, ktorí sa združujú vo veľkej a zaslúžilej Rodine Nepoškvrnenej, a všetkých trpiacich, ktorí sú v tejto chvíli spojení s nami prostredníctvom rozhlasu a televízie. Všetkým ďakujem za modlitbu, ktorú spolu s obetovaním svojho utrpenia vznášajú k Bohu. Služba pápeža, biskupov a kňazov vďačí za veľa tejto naozaj vzácnej duchovnej spolupráci.

6. Zdá sa nám, akoby sme dnes z úst svätých mučeníkov počuli slová, ktorými sa nám prihovorila liturgia. So svätým Pavlom hovoria: «Kto nás odlúči od Kristovej lásky? Azda súženie, úzkosť alebo prenasledovanie, hlad alebo nahota, nebezpečenstvo alebo meč?... Ale v tomto všetkom slávne víťazíme skrze toho, ktorý nás miluje. A som si istý — píše Apoštol —,

že ani smrť, ani život... ani prítomnosť, ani budúcnosť... ani nijaké iné stvorenie nás nebude môcť odlúčiť od Božej lásky, ktorá je v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi ».[3] Mučeníctvo je najplnší a najradikálnejší prejav takejto lásky, a to podľa slov samého Ježiša: «Nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí svoj život za svojich priateľov ».[4]

S radosťou zapisujeme troch Košických mučeníkov do Martyrológia Cirkvi. Tento vznešený album nás v úzkom spoločenstve so svätými celých dejín spája s obdobím apoštolov. K starodávnym mučeníkom kresťanského Západu i Východu, k mučeníkom neskorších storočí a najmä sedemnásteho storočia pridáva naša doba nový zástup skvelých Kristových svedkov, ktorí svojou smrťou ohlasujú vernosť zmluve lásky, ktorú Boh uzavrel s ľudstvom. Toto Martyrologium som mal na mysli aj vo svojom apoštolskom liste «Tertio millennio adveniente», keď som napísal, aby ho po hrozných skúsenostiach nášho storočia doplnili menami mučeníkov, ktorí nám otvorili cestu do nového tisícročia kresťanstva.[5] Mučeníctvo nás spája so všetkými veriacimi v Krista —tak na Východe, ako aj na Západe—, s ktorými ešte stále očakávame plné cirkevné spoločenstvo.[6]

Chcem teda vyjadrit^v svoju radost^v nad tým, že som mohol pridať tieto nové mená do Martyrológia Cirkvi, ktorá je na Slovensku, a dúfam, že to bude na povzbudenie pre všetky sesterské cirkvi, najmä tie, čo sú v strednej a východnej Európe. Traja noví svätci pochádzali z troch rozdielnych národností, ale vyznávali tú istú vieru a s jej pomocou dokázali spoločne podstúpiť smrť. Nech ich príklad oživuje dnes v ich krajanoch úsilie o vzájomné porozumenie a nech posilní zväzky priateľstva a spolupráce najmä medzi Slovákmi a maďarskou menšinou na Slovensku. Pluralistický a demokratický štát môže žiť a prosperovať iba na základe vzájomného rešpektovania práv a povinností väčšiny a menšín.

7. «Salvum fac populum Tuum Domine et benedic haereditati tuae» — « Zachráň, Pane, svoj ľud a žehnaj svojich dedičov ».

Ambroziánsky hymnus nadobúda po ohlásení najväčších tajomstiev viery tón veľkej prosebnej modlitby. Boh, ktorý je «Otec milosrdenstva a Boh všetkej útechy »,[7] Kristus, ktorý je Vykupiteľ sveta, a Duch Svätý,

[3] *Bim* 8, 35-39.
[4] *Jn* 15, 13.
[5] Pórov. *é.* 37.
[6] Pórov. *č.* 34.
[7] *2 Kor* 1, 3.

ktorý je Tešiteľ, nech vyslyšia túto prosbu, ktorú dnes prednášame v srdci slovenskej krajiny.

«Zachráň, Pane, svoj ľud. » Tento ľud, Kriste, je tvojím dedičstvom v dejinách bohatých na mnohé slávne udalosti. Tento ľud žije z viery vo vykúpenie skrze tvoj kríž a zmirtvýchvstanie. Tento milovaný ľud v krásnej vlasti pod Tatrami je na pochode k spoločnému cieľu všetkých veriacich do večnej vlasti.

« Rege eos et extolle illos usque in aeternum » — « Spravuj ich a vyvýš ich až na veky.» Tento ľud ti chce dobrorečiť každý deň, Bože nekonečnej velebnosti: «in singulos dies benedicimus Te et laudamus nomen Tuum in saeculum et in saeculum saeculi» — «po všetky dni dobrorečíme tebe a chválime tvoje meno naveky ». Takto ti dnes Slovensko mojím hlasom ďakuje za všetkých svätých, ktorí vtlačili svetlé stopy do cesty dejín spásy v tejto krajine.

Velebí ťa za svätých Marka Križína, Štefana Pongrácza a Melichara Grodzieckého. Chváli ťa za biskupa Jána Vojtaššáka zo Spiša a za prešovského biskupa Pavla Gojdiéa. Oslavuje ťa aj za všetkých iných synov a dcéry z rôznych kresťanských vierovyznaní tejto krajiny, ktorí vydali hrdinské svedectvo o Kristovi až po najvyššiu obetu života.

«Benedicamus Patrem et Filium et Sanctum Spiritum, laudemus et exaltemus eum in saecula» — «Dobrorečme Otcovi i Synovi so Svätým Duchom, chváľme ho a vyvyšujme ho naveky».

Amen.

ALLOCUTIONES

I

Ad quosdam Brasiliae episcopos limina Apostolorum visitantes.*

Caríssimos Irmãos no episcopado,

1. Acolho-vos fraternalmente neste momento de vossa Visita ad ***Limina Apostolorum*** e, em vós, saúdo cordialmente toda a Igreja de Deus que está no Brasil, em especial, nos Estados de Minas Gerais e Espírito Santo. A vossa visita traz-vos a procurar apoio nestas colunas da Igreja que são os Apóstolos Pedro e Paulo para um renovado impulso do vosso ministério

* Die 13 Iunii 1995.

pastoral. Os nossos encontros permitem-me conhecer melhor as vossas inquietudes e os vossos motivos de esperança, e confirmar os fortes laços que unem os Bispos com o Sucessor de Pedro e que põem as Igrejas particulares em comunhão com a Igreja universal.

Dou graças a Deus, por meio de Jesus Cristo, por todos vós que anunciais a Boa Nova na imensa « Terra de Santa Cruz » aberta ao acolhimento fraterno de pessoas de todas as proveniências.

As distâncias e as dificuldades de comunicação não vos impedem de chegar até às mais afastadas comunidades de vossas dioceses para conhecer as ovelhas do rebanho, revelando vossas almas de pastores com o testemunho de vida simples e muitas vezes de pobreza pessoal, idêntica à de grande parte do vosso povo.

Escutando-vos, avalio o peso da vossa tarefa, mas ao mesmo tempo entre vej o o vosso ardor, a vitalidade das vossas comunidades na fé e a coragem desinteressada dos operários que trabalham na vinha do Senhor. Agradeço as palavras do Senhor Bispo de Guaxupé, Dom Geraldo Oliveira do Valle, que fazendo-se intérprete dos vossos pensamentos, me tornou partícipe dos projetos e das esperanças que animam o vosso trabalho apostólico.

2. A ocorrência da celebração dos trinta anos de publicação do documento conciliar ***Presbyterorum Ordinis,*** fruto da reflexão do Concílio Ecuménico Vaticano II, apresenta-se como oportuna ocasião para retomar o seu ensinamento sobre o sacerdócio ministerial. Convosco, desejo abordar hoje a importante questão da formação dos futuros presbíteros, tanto mais necessária quanto maiores e mais urgentes são as exigências da nova evangelização.

Nossos sentimentos devem ser os mesmos do Senhor que « vendo a multidão, comoveu-se de compaixão » e disse: «A messe é grande, mas os operários são poucos. Pedi, pois, ao Senhor da messe que envie operários para sua messe».[1] A fraqueza humana, pela oração, se transforma com a graça divina em força, pois tudo podemos naquele que nos conforta.[2]

E digno de louvor e de incentivo ainda maior tanto o esforço de vossa Conferência Episcopal que, através de organismos e comissões do clero, proporciona meios e instrumentos para que os vossos sacerdotes sejam dotados da melhor preparação, como também o sacrifício de bispos que não temem ficar privados temporariamente de alguns de seus colaboradores enquanto

[1] *Mt* 9, 37-38.
[2] Cf. *Flp* 4, 13.

estes recebem capacitação academica nas várias universidades, e de modo particular, nas de Roma.

3. É com alegre esperança que noto, em vosso País, um discreto mas constante aumento do número das vocações ao presbiterato. Embora ainda não se estenda de maneira uniforme a todas as regiões da vossa Nação, o fenómeno exige de todos os Pastores uma especial atenção, já que poderá fornecer elementos para uma reflexão pastoral, uma minuciosa revisão de opções já assumidas, bem como para a elaboração de novas estratégias e diretrizes.

Poderíamos perguntar-nos em que regiões aumentam as vocações, e quais as causas de tal aumento? Que conformação assume a pastoral vocacional local? A mesma interrogação pode ser formulada em modo inverso: lá onde ainda faltam as vocações, o porquê de tal fenómeno? A vocação sacerdotal é um dom de Deus, mediante o qual «participando, a seu modo, do múnus dos apóstolos, os presbíteros recebem de Deus a graça de serem ministros de Jesus Cristo no meio dos povos ».[3] Sabemos, porém, que tal dom deve ser acolhido por um coração atento e sensível ao apelo. Só uma pastoral vocacional que apresente claramente a figura do sacerdócio católico em toda a radicalidade das suas exigências, e que auxilie os jovens a ouvirem o apelo do Senhor e a responder-lhe livre e corajosamente, em plena fidelidade ao Magistério da Igreja e ao Sucessor de Pedro, tornará concreto o grande projeto da «nova evangelização, nova em seu ardor, em seus métodos e em sua expressão ».[4]

Para se enfrentar tão grande tarefa, será necessário dar a mais viva atenção a todas as fases que a pedagogia da Igreja prevê para o acompanhamento dos vocacionados, tanto na seleção dos candidatos e na formação e recepção das Ordens Sagradas, quanto na assim chamada formação permanente. Todo esse cuidado se torna indispensável para garantir a constante eficácia do ministério e para evitar os tristes fenómenos de defecção que ferem profundamente o coração de Cristo e da Igreja.

4. Ao dar novo impulso ao primeiro dever de vossa solicitude pastoral no cultivo e formação dos vocacionados, faz-se necessária uma especial atenção às motivações profundas que levam um jovem a bater à porta do Seminário.

[3] *PO,* 2.

[4] *Discurso aos Bispos do CELAM,* 9-III-1983.

Como não considerar a crise da família, ambiente no qual o jovem cresce e se desenvolve, e que deixa por vezes traços profundos e nem sempre positivos na sua personalidade? Ou ainda os conceitos de vida e de valores produzidos por uma cultura do permissivismo e do hedonismo, que formam como que uma mentalidade difusa, alheia quando não hostil ao espírito de renúncia, e de doação sem reservas que o sacerdócio exige?

Não seriam também objeto de atenta análise, os fáceis e frágeis entusiasmos de quantos fossem movidos ou por uma ilusória perspectiva de melhoria de vida social e económica para o próprio futuro, ou por errónea interpretação do estado clerical e do exercício do ministério, entendido prevalentemente sob o aspecto sociológico, com alinhamento político-partidário e seus consequentes conflitos?

É preciso um discernimento constante acerca da capacitação do jovem; discernimento que se transforma necessariamente em um permanente processo de formação psicológica, humana e espiritual, que se inicia com uma primeira seleção muito acurada. A Igreja tem um dever não só de caridade, mas de justiça, de não aceitar aqueles que, com sinais evidentes, demonstrem possuir distúrbios de personalidade que, se considerados de modo superficial durante a formação, poderão ter consequências funestas e transtornar a futura vida do ministro sagrado. A superação das dificuldades próprias do impacto ministerial com a multíplice dimensão do apostolado se fará com a humilde e sábia partilha da experiência de outros e com a dócil e confidencial comunhão com as próprias autoridades hierárquicas.

Não tenhais receio de serdes rigorosos na seleção: é o bem da Igreja e dos próprios jovens que o exige. E melhor ter poucos candidatos, mas com os quais se poderá iniciar um caminho formativo sério, do que ver cheios os seminários com candidatos que, na sua deficiência pessoal, tornam inviável a própria formação e dificultam a dos demais.

Em um País vasto como o vosso, é preciso estabelecer canais de comunicação entre os responsáveis pela seleção vocacional, os diretores dos seminários, e os próprios Bispos, de maneira a evitar que um candidato excluído de uma casa de formação por válidos e sérios motivos não seja aceito em outra, sem as devidas informações e um conhecimento detalhado das suas circunstâncias pessoais e das causas da exclusão anterior. Especial atenção deve ser dada à admissão de candidatos provenientes de outra região ou de um território não pertencente à própria diocese. Maior rigor ainda quando se trata de candidatos próximos à ordenação diaconal ou presbiteral.

,5. Ao reconhecer os novos desafios a enfrentar, na preparação dos homens que se tornarão os sacerdotes do Terceiro Milénio da Cristandade, quis que fosse publicada a Exortação ***Pastores dabo vobis*** com a finalidade de orientar os pastores e todos os interessados na sua tarefa de revitalizar a preparação humana, espiritual, intelectual e pastoral dos seminaristas.[5]

Tendo em vista que o sacerdote «tomado dentre os homens, é constituído em favor dos homens nas coisas que dizem respeito a Deus»,[6] é necessário que o futuro ministro modele a sua personalidade humana « de modo a torná-la ponte e não obstáculo para os outros, no encontro com Jesus Cristo Redentor dos homens »:[7] o sentido de urbanidade, de respeito pelos outros, de disponibilidade generosa e de boa educação social, tudo, enfim, deve ser orientado de maneira que ele possa atuar in ***persona Christi Capitis*** e no nome da Igreja.[8]

Por sua vez, para que a nova evangelização dê frutos, a Igreja precisará de sacerdotes, cuja vida espiritual tenha sido forjada pela ascese e pela disciplina interior que lhes permita « viver intimamente unidos» a Jesus Cristo.[9] Por isso, o Concílio indicava aos formadores que ensinassem aos seminaristas «a procurar Cristo por meio da fiel meditação da Palavra de Deus; pela participação ativa nos mistérios sacrossantos da Igreja, sobretudo na Eucaristia, e na Liturgia das Horas ».[10] Na verdade, toda a vida do sacerdote está voltada para a Liturgia, « cume para o qual tende a ação da Igreja e, ao mesmo tempo, fonte donde emana toda a sua força »;[11] por isso, « nos seminários e casas religiosas de formação, a disciplina da Sagrada Liturgia deve ser tida entre as disciplinas necessárias e nas faculdades de teologia entre as principais».[12] Por outro lado, o Concílio ressaltava que «no rito sagrado da ordenação, os presbíteros são admoestados pelo Bispo que "sejam amadurecidos na ciência". [...] A ciência, porém, deve ser sagrada, porque é tomada de uma fonte sagrada e se orienta a um fim sagrado ».[13] Esta é a grande importância da formação intelectual, destinada a favorecer a compreensão da Fé. A Filosofia ensinada seja verdadeiramente base para o es-

[5] Cf. n. 42.
[6] *Heb* 5, 1.
[7] *PDV,* 43.
[8] Cf. *Catecismo da Igreja Católica,* nn.. 1548-1553.
[9] Cf. Decr. sobre a formação sacerdotal *Optatam totius,* 8.
[10] *Ibid.*
[11] Cons. *Sacrosanctum Concilium,* 10.
[12] *Ibid.,* 16.
[13] *PO,* 19.

tudo teológico.[14] Os professores de teologia, escolhidos cuidadosamente, não ensinem simplesmente correntes de opinião, mas tenham o cuidado de inseri-las na Doutrina da Igreja. Os futuros sacerdotes não são chamados a ser divulgadores de opiniões teológicas, mas testemunhas qualificadas da fé que recebemos do Depósito da Igreja, e que devemos transmitir fielmente. «Proceda-se — como já foi dito — de modo que nos encontros sacerdotais, e isto vale também na preparação dos futuros sacerdotes, os documentos do Magistério sejam estudados comunitariamente, sob a guia de uma autoridade competente, de maneira a conseguir, na pastoral diocesana, a unidade de interpretação e de praxe que tanto ajuda à obra de evangelização ».[15]

Permiti-me recordar-vos, enfim, que no período seminarístico, o estudo tem a predominância sobre a iniludível necessidade de prática pastoral. Esta, porém, deverá ser praticada como consequência dos estudos, e integrada nestes, como estágio dirigido, e visando preparar a futura atividade do ministro ordenado. Ela nunca poderá ser desculpa para não se dedicar em profundidade aos estudos.[16]

6. Uma vez, pois, feita com todo o cuidado a autêntica seleção dos vocacionados, será necessário, com não menor zelo, cuidar da seleção e preparação dos educadores e formadores nos seminários e noviciados em vista daquela serena mas previdente, sólida e vigorosa formação humana, cultural, espiritual e ascética. Para a boa formação ao ministério pastoral exigem-se formadores bem preparados cultural e disciplinarmente, que sejam estáveis e não improvisados ou ocasionais e temporaneos. Por isso, convém que eles sejam escolhidos entre os melhores do nosso clero, mesmo se, para isso, tenhamos que reduzir outros campos da pastoral diocesana.

Grande cuidado se impõe, também, na escolha dos formadores espirituais. Sejam também psicologicamente capazes de conquistar a confiança e a abertura de ânimo dos candidatos, para orientá-los com prudência e equilíbrio. Ainda que os superiores disciplinares não devam invadir o campo do fórum interno, têm, no entanto, o dever de contribuir para formar os candidatos espiritual e asceticamente desenvolvendo uma metódica ação de iluminação sobre as reais implicações morais e espirituais ligadas ao desempenho do ministério sacerdotal.

[14] Cf. *OT,* 15.

[15] *Diretório para o Ministério e a Vida dos Presbíteros, Tl.*

[16] Cf. *PDV,* 51.

7. Antes, pois, de decidir-se pela admissão às Ordens Sagradas, ocorre certificar-se, para ter certeza moral, de que o candidato tenha consciência clara daquela que será sua vida futura e que tenha sido formado para uma escolha livre e pessoal em base à própria capacidade natural e ao auxílio da graça. Importa, pois, uma especial atenção ao exame completo do candidato, sobretudo antes de admiti-lo às Ordens, com a escrupulosa e religiosa observância dos assim chamados «escrutínios»[17] para se comprovar a idoneidade canónica[18] para o ministério sagrado.

A gradualidade na formação supõe um aumento nas exigências, à medida em que se aproximam as etapas de decisão definitiva. O diaconato deve ser ponto-chave, como ingresso nas fileiras clericais, momento de empenho definitivo pela escolha do celibato eclesiástico. Neste sentido especial atenção seja dada à virtude da castidade e ao amadurecimento em plenitude da personalidade dos formandos. A constatação das virtudes e dotes requeridos se fará na superação das previsíveis dificuldades pessoais ligadas à solidão, com a exemplar observância da vida celibatária, sustentada e alimentada com a oração, a frequência aos sacramentos, a comunhão presbiteral e a dedicação ao trabalho pastoral.

Não posso não chamar a vossa atenção para a responsabilidade pessoal do Bispo, ao impor as mãos sobre o candidato, ordenando-o diácono ou presbítero. Nós responderemos diante de Deus, e diante da Igreja, pelas ordenações que realizamos. Neste contexto, é importante reafirmar uma vez mais a necessidade do Seminário Maior como lugar de formação sacerdotal, casa própria de formação «ambiente normal, inclusive materialmente, de uma vida comunitária e hierárquica»,[19] superados outros tipos de experiência formativa, que já se demonstraram insuficientes e insatisfatórios.

8. Tendo, pois, em justa consideração as dificuldades acima elencadas que mudam de alcance e de gravidade não só em relação ao ambiente do ministério, mas também em relação às características específicas do «ministro sagrado», será necessário que a vossa providente atenção, veneráveis Irmãos, considere, além daquela que temos definido como formação inicial, também a assim chamada formação permanente dos mesmos ministros sagrados.

[17] *CIC,* cân. **1051.**
[18] *Ibid.,* cân. **1029.**
[19] *PDV,* **60.**

Em **1992,** os Padres sinodais justificaram a sua necessidade, «designando-os como "fidelidade" ao ministério sacerdotal e como "processo de contínua conversão" ».[20] Sei que muitas dioceses promovem encontros regulares do Bispo com os sacerdotes jovens, que são acompanhados de perto, de várias maneiras, durante os primeiros anos de sacerdócio, e desejo manifestar minha palavra de incentivo e de apoio. O mesmo se diga da formação dos sacerdotes com anos de experiência ministerial, inclusive dos anciãos: acompanhá-los é um dever de justiça e de fina caridade, pois trata-se de ajudá-los a redescobrir continuamente « a veia donde nasce a espiritualidade sacerdotal »[21] e o sentido da própria consagração a Deus. Um sacerdote santo, santificará o rebanho que lhe foi confiado; um sacerdote incumpridor dos seus deveres, arrasta-lo-á, com o seu mau exemplo, primeiro ao abandono religioso e, depois, — Deus não o permita! — ao indiferentismo religioso, possível prelúdio da perda da fé.

A Declaração Final do primeiro Congresso Latino-Americano de Vocações realizado em **1994,** reafirmou a convicção de que toda vocação é primeiramente obra do Espírito de Jesus Cristo. Isto exige da Igreja, e dos agentes da Pastoral Vocacional uma atitude orante. Maria Santíssima, em sua escuta, vivência e resposta dada a Deus é modelo tanto do vocacionado, como do agente de Pastoral Vocacional. A Igreja e o mundo têm necessidade de sacerdotes que ardam de zelo e se dediquem de corpo e alma à causa do Reino: « Eu vim trazer fogo à terra e como gostaria que estivesse aceso! ».[22]

Estamos às portas do Terceiro Milénio cristão. Serão os sacerdotes a carregar à frente a «tocha » da luz, da vida e do calor que emanam do coração de Deus. A ordem do Senhor — «sereis minhas testemunhas em Jerusalém, em toda a Judeia, na Samaria e por toda a parte até os confins da terra »[23] — ainda está longe da realização completa. Por isso é urgente que os cristãos sejam imbuídos pelo espírito da nova evangelização para a transformação do ambiente em que vivem, levados pelo entusiasmo de nossos ministros sagrados.

9. Queridos Irmãos no episcopado, retornai à vossa amada Pátria com a certeza da minha estima e do meu afeto pelo vosso povo inteiro. Recordai

[20] *PDV,* 70.
[21] *Diretório,* 94.
[22] *Lc* 12, 49.
[23] *At* 1, 8.

aos vossos sacerdotes, aos seminaristas, aos religiosos e aos leigos o meu amor em Jesus Cristo, e dizei-lhes que em Roma « damos sempre graças a Deus por todos eles, lembrando-nos sem cessar deles nas nossas orações».[24] Ao confiar os católicos do Brasil à amorosa intercessão da Virgem de Aparecida, concedo de bom grado a minha Bênção Apostólica como penhor da unidade e da paz no seu Divino Filho.

II

Ad eos qui plenario coetui Pontificiae Commissionis pro America Latina interfuerunt coram admissos.*

Senores Cardenales,
Amados Hermanos en ei episcopado.
Queridos sacerdotes, religiosos y laicos:

1. Con sumo gusto recibo esta manana a los participantes en la IV Reunión Plenaria y en la Sesión General de la Pontificia Comisión para América Latina, organismo de la Curia Romana que tiene como objetivo primordial «promover y animar la Nueva Evangelización de dicho Continente ».[1] Esta Pontifícia Comisión sirve también a la comunión entre las Iglesias de aquellas Nationes dei Continente de la esperanza y la Sede de Pedro. Agradezco vivamente al Seňor Cardenal Bernardin Gantin las amables palabras que, en nombre de todos, ha tenido a bien dirigirme.

2. Me ha complacido mucho saber que habéis iniciado vuestras tareas con una reflexión teológico-bíblica sobre Jesucristo Evangelizador. El es « el primero y más grande Evangelizador ».[2] « Evangelio dei Padre » y «Evangelizador viviente en su Iglesia».[3] El guia ei camino de la Iglesia universal, y por consiguiente el de las Comunidades eclesiales de América Latina, hacia el tercer milénio dei Cristianismo.

Cuando el nombre de Jesus fue anunciado por primera vez en el Nuevo Mundo hace quinientos anos, « el mistério de Cristo, Salvador dei hombre»

[24] *1 Tess* 1, 2.

* Die 23 Iunii 1995.
[1] *Discurso 1 Reunión Plenaria,* 7.12.1989, 5.
[2] *Evangelii nuntiandi,* 7.
[3] *Documento de Santo Domingo,* I y II.

comenzó a difundirse entre aquellos « pueblos del Continente americano »: hombres y mujeres « conocidos por Dios desde toda la eternidad, y abrazados siempre con la paternidad que el Hijo ha revelado "en la plenitud de los tiempos" ***(Gal*** 4, 4) ».[4]

3. Cinco siglos de Evangelización, con todas sus vicisitudes, luces y sombras —« más luces que sombras »,[5]— han ido plasmando un catolicismo que en el último siglo, sin excluir dolorosas y agudas pruebas, ha hecho que éste sea también el « siglo de la Iglesia » en ese Continente.

El Concilio Plenario Latinoamericano, convocado por mi predecesor el Papa León XIII y celebrado aquí en Roma el año 1899, y las cuatro Conferencias Generales del Episcopado Latinoamericano —Río de Janeiro, Medellín, Puebla y Santo Domingo— han ido profundizando en la trayectoria de la Nueva Evangelización de aquellos pueblos. A ello ha contribuido también de manera notable el CELAM, que próximamente cumple sus 40 años de existencia.[6] A ello contribuirá también de manera eficaz e incisiva el Sínodo de América que ya se está preparando.

4. Como puse de relieve en el Discurso inaugural de la Conferencia de Santo Domingo, « condición indispensable para la Nueva Evangelización es poder contar con evangelizadores numerosos y cualificados».[7] Por eso es muy oportuno el tema escogido para vuestra Reunión. De cara al tercer milenio habéis examinado el problema de los Evangelizadores: obispos, sacerdotes, religiosos, religiosas y laicos, teniendo presente la importancia de la solidaridad y la cooperación, en orden a un intercambio de dones entre las Iglesias.

A los obispos, con los presbíteros, sus colaboradores inmediatos, les corresponde, por mandato divino y por la naturaleza jerárquica de la Iglesia, un cometido primordial en la Evangelización. En efecto, entre sus principales funciones destaca el anuncio del Evangelio.[8] De ahí la necesidad de la presencia asidua, activa, vigilante y estimulante de los Pastores entre sus colaboradores y entre sus propios fieles.

Los religiosos y religiosas, por su vocación y entrega, tienen también una especial función en la tarea evangelizadora. Bien conocida es la gran labor misionera tan generosa y eficaz que realizaron y siguen realizando.[9]

[4] ***Homilía,*** **1.1.1992, 4.**
[5] **Cart. ap. *Los Caminos del Evangelio,* 8.**
[6] **Cf. *Mensaje al CELAM,* Pascua 1995.**
[7] **N. 26; cf. *Pastores dabo vobis,* 82.**
[8] **Cf. *Lumen gentium,* 25.**
[9] **Cf. Cart. ap. *Los caminos del Evangelio,* 2-3.**

La Iglesia, además, es consciente de que para llevar a cabo esta obra necesita de la cooperación activa de los laicos y, entre ellos, la de los jóvenes, llamados a ser evangelizadores de los mismos jóvenes. En esta tarea la familia, santuario doméstico donde comienza y se afianza la vida cristiana y la vocación al apostolado, tiene también un papel básico.

5. Por eso quiero pedir a las familias católicas de América Latina que sean generosas en facilitar que sus hijos e hijas sigan la llamada al sacerdocio o a la vida consagrada,[10] de modo que un florecimiento de vocaciones asegure la difusión y afianzamiento del cristianismo, así como la acción apostólica y misionera en ese querido Continente.

A los jóvenes les dirijo un llamado a hacerse más disponibles en su entrega a Cristo al servicio de la Iglesia.[11] Ellos saben bien que al Señor, si no se le da todo, no se le ha dado nada. Por eso quiero recordar que « tengo una gran confianza en la capacidad que los jóvenes tienen de ser auténticos intérpretes del Evangelio ».[12] Ellos serán los artífices de la Evangelización en el tercer milenio y de ellos depende que América Latina, Continente evangelizado durante estos quinientos años, pase a ser en el tercer milenio un Continente evangelizador que mire a Europa, a Africa y a los Pueblos de Asia, como es el caso de las Islas Filipinas, que fueron evangelizadas por España a través de México.

6. Jesus Cristo, somente Jesus Cristo, « centro do cosmos e da **historia** », há de ser o centro da América Latina. « A única orientaçao do espirito, a única direçao da inteligencia, da vontade e do coraçao para **nos** é esta: na direçao de Cristo, Redentor do hörnern; na direçao de Cristo, Redentor do mundo. Para Ele queremos olhar, porque só n'Ele, Filho de Deus, está a salvaçao... ».[13]

7. Contemplando Jesus Cristo Evangelizador, **nos** aprenderemos a ser auténticos evangelizadores. Como Ele, devemos viver de modo permanente e total a missão de evangelizar. Porém, tenhamos presente que « evangelizar não é para quem quer que seja um ato individual e isolado, mas profundamente eclesial ». Efetivamente, « se cada um evangeliza em nome da Igreja, o que eia mesma faz em virtude de um mandato do Senhor, nenhum evangelizador é o senhor absoluto da sua açâo evangelizadora, dotado de um

[10] Cf. *Pastores dabo vobis,* 82.
[11] Cf. *ibid.*
[12] *Mensaje,* 8.5.1995, 15.
[13] *Redemptor hominis,* 1 e 7.

poder discricionário para realizar segundo criterios e perspectivas individualistas tal obra, mas em comunhão com a Igreja e com os seus Pastores ».

« Existe, portanto, urna ligaçao profunda entre Cristo, a Igreja e a evangelizaçâo. Durante este "tempo da Igreja" é eia que tem a tarefa de evangelizar ». « Evangelizar constitui, de fato, a graça e a vocaçâo **propria** da Igreja, a sua mais profunda identidade. Eia existe para evangelizar » e « não haverá nunca evangelizaçâo verdadeira se o nome, a doutrina, a vida, as promessas, o Reino, o misterio de Jesus de Nazaré, Filho de Deus, não forem anunciados ».[14]

8. «Unxit me evangelizare pauperibus», proclama Jesús.[15] Los evangelizadores deben dedicar una atención preferencial a los pobres. Pobres son también de algún modo quienes carecen del bien fundamental de la salud: una pastoral sanitaria bien organizada forma parte igualmente de la tarea evangelizadora. En América Latina, además, « los más pobres entre los pobres » son los indígenas y los afroamericanos.[16] A ellos la comunidad cristiana debe dedicar su más generosa ayuda.

Para evangelizar a los pobres, es necesario que la misma Iglesia en sus estructuras y en sus planes organizativos, refleje un rostro pobre y sencillo, poniendo su confianza no tanto en la eficacia de los medios materiales, con los que nunca se podrá contar suficientemente, cuanto en la fuerza del Mensaje que es el de Jesús.

Con estas orientaciones y augurando copiosos frutos en vuestras tareas evangelizadoras, invoco sobre todos vosotros la constante protección de la Virgen María, Estrella de la Nueva Evangelización, a la vez que os imparto con afecto mi Bendición Apostólica.

III

Ad quosdam Brasiliae episcopos in visitatione sacrorum liminum.*

Venerados Irmâos no episcopado,

1. Sinto-me feliz em vos acolher por ocasião da vossa visita quinquenal aos Túmulos dos Santos Pedro e Paulo. Como sucessores dos Apostolos, cu-

[14] *Evangelii nuntiandi,* 60, 16, 14 e 22.
[15] *Lc* 4, 18.
[16] Cf. *Puebla,* 2605.

* Die 24 Iunii 1995.

jo testemunho do Senhor Ressuscitado é o fundamento seguro da proclamaçao do Evangelho por parte da Igreja, em todos os tempos e lugares, **vos** viestes a Roma para reconfirmar a vossa comunhão na fé e na caridade com o Sucessor de Pedro. Saúdo a **vos** Bispos dos Regionais Oeste 1 e 2, e abraço de coraçao todos os sacerdotes, os religiosos e os fiéis leigos das Dioceses das Provincias eclesiásticas do Mato Grosso e Mato Grosso do Sul. Agradeço ao Senhor Areebispo de Cuiabá, Dom Bonifacio Piccinini, as cordiais palavras de saudaçao. Juntamente com S. Paulo, « dou graças incessantemente por vós ao meu Deus, pela graça que Ele vos concedeu em Jesus Cristo (...) o Qual vos confirmará até o firn».[1]

No reino da fé, a vossa peregrinaçao a esta Santa Sé representa um encontró com as origens mesmas da Igreja: a missão dos Apostolos e a sua confissão de Jesus como Filho de Deus e Salvador do mundo. Segundo o plano do Pai, foi em Roma que Pedro e Paulo selaram a propria pregaçao com o mais eloquente dos testemunhos, a imitaçao da livre abnegaçao de Cristo: Pedro, aqui junto da Colina Vaticana, e Paulo, fora dos muros da cidade, ao longo do caminho para Òstia. **Nos,** que somos os sucessores dos Apostolos, escutamos Cristo que nos dá o mesmo mandato que lhes deu: « Ide, pois, ensinai todas as naçôes ».[2] Peço a Deus para que a vossa visita ***ad Limina*** vos encoraje na vossa confissão do Senhor e no empenho ao Seu serviço.

2. « Sede perfeitos, assim como vosso Pai celeste é perfeito ».[3]

Aproveitando o encontró de hoje, quereria considerar juntamente convosco, caros Irmäos no episcopado, o mandato em que Cristo näo manifesta apenas um desejo, nem fórmula ou conselho; pelo contrario, utiliza a forma verbal « sede » que indica um mandato imperativo, sem limitaçoes, dirigido a todos: quando pronunciou estas palavras no meio do campo, estariam a escutá-1'0 agricultores e donas de casa, artesäos, mendigos, pequeños comerciantes, doutores da lei, crianças, sacerdotes, doentes... E detrás deles o Senhor veria todos os homens de todas as épocas, nacionalidades e profissöes. Ver-nos-ia a **nos!**

O mundo em que vivemos está atravessando urna grande mudança histórica. Transformam-se os rostos dos Países, o progresso tecnológico faz passos gigantescos na difusáo do bem-estar e da aproximaçâo entre os povos,

[1] *lCorl,* **4.8.**
[2] *Mt* **28, 19.**
[3] *Ibid., 5,* **48.**

as sociedades se adaptam às novas exigencias condizentes com os direitos inalienáveis de todo o ser humano, mas não muda nem perde de atualidade aquele mandato imperativo de Cristo: « Sede perfeitos, assim como o vosso Pai celeste é perfeito ». Hoje, a Igreja sente-se solicitada pela força do Espirito Consolador a difundir com mais força esta mensagem do Redentor dos homens.

Näo obstante as vozes dos profetas do pessimismo, quereria recordar mais urna vez o que o Concilio Vaticano II declarou solenemente: « Todos os cristäos de qualquer estado ou ordern, säo chamados à plénitude da vida crista e à perfeiçâo da caridade. Na pròpria sociedade terrena, esta santidade promove um modo de vida mais humano ».[4] A santidade, já presente e atuante na fase terrena do caminho eclesial, nao é um **privilegio** de uns poucos ou de urna determinada porcäo da Igreja, mas urna chamada dirigida a todos os membros do povo de Deus, sem exceçâo: bispos, sacerdotes, diáconos, religiosos e leigos.

3. Cada visita « ad Limina » é sempre um momento especial de reflexäo acerca dos principáis temas que considerei oportuno abordar, e muitas vezes para retomar a consideraçao de outras mensagens destinadas a cada Igreja particular na sua especificidade, pois « o amor de Cristo nos constrange ».[5] Por isso, foi com muita esperança que concluía a minha homilia em Florianópolis, por ocasiäo da Beatificacäo da Madre Paulina: « 0 Brasil precisa de muitos santos! A santidade é a prova mais clara, mais convincente da vitalidade da Igreja em todos os tempos e em todos os lugares ».[6]

Como näo lembrar aqui a figura do « Apóstolo do Brasil », o Beato José de Anchieta, que tive, com a graça de Deus, a feliz oportunidade de beatificar na ocasiäo da minha primeira viagem à vossa terra? A que serviu sua incansável atividade apostólica? « Havia urna visäo e um espirito: a visäo do hörnern resgatado pelo sangue de Cristo; o espirito do missionàrio que tudo faz para que os seres humanos (...) atinjam a plénitude da vida crista».[7]

O que quería Jesus de Pedro quando o chamou para ser o Príncipe dos Apostolos?

* *Lumen gentium,* 40.
[5] *2 Cor 5,* 14.
[6] 18-X-1991.
[7] *Homilia,* 3-VII-1980.

« Jesus, fixando nele o seu olhar, disse: "Tu és Pedro, filho de Joâo; ehamar-te-ás Cefas, que quer dizer Pedra".[8] O Evangelho não nos **da** a conhecer os pensamentos intimos do futuro Apóstolo, que, **alias,** seriam muito menos úteis, do que as palavras de Cristo. Urna alma apresenta-se diante de Jesus, e Jesus atravessa-a de lado a lado, advinha-a, dá-lhe um nome, consagra-a e, de certo modo, toma posse delà. De maneira analoga, Deus tem os seus planos sobre cada um de nos, porque todos **nos** somos, da parte d'Eie, objeto de urna vocaçâo especial. Ao chamar-nos para urna missäo, Deus näo suprime a nossa atividade; estimula-a. Chama-nos, sem dúvida, mas **nos** temos que corresponder. Pelo nosso batismo, todos **nos** somos « designados » santos, como **Sao** Paulo chamava os seus irmäos. Näo « feitos » santos naquele instante, mas chamados à santidade e capacitados para chegar a eia. O Senhor pergunta-nos: « Queres entrar na vida? ». Queres participar do plano concebido pelo Autor da Vida? Queres realizar a tua parte na obra divina da vida? Queres compreender e dirigir a tua vida, levá-la à plénitude e receber em troca a plénitude da Vida?

Carissimos Irmäos no episcopado, que outro objetivo pode querer o cristäo, quando está totalmente possuído do espirito de Cristo?

4. É evidente que os religiosos e religiosas sao chamados à santidade de urna maneira premente. A via dos conselhos evangélicos, com efeito, é muitas vezes chamada « via de perfeiçao », e o estado de vida consagrada « estado de perfeiçao ». A vocaçâo religiosa é o grande problema da Igreja no nosso tempo. Precisamente por isso é necessario reafirmar com força que eia pertence àquela plénitude espiritual que o mesmo Espirito — o espirito de Cristo — suscita e plasma no Povo de Deus. Sem as ordens religiosas, sem a vida « consagrada », mediante os votos de castidade, pobreza e obediencia, a Igreja näo seria plenamente eia mesma. Os religiosos, com efeito, dizia o Papa Paulo VI, «pelo mais profundo do seu ser, situam-se no dinamismo da Igreja, sequiosa do Absoluto de Deus e chamada à santidade».[9] De resto, em distintos modos, o recente « Sínodo sobre a Vida Consagrada » quis reafirmar que a vida consagrada é o testemunho público da vocaçâo à santidade, vivendo na Igreja a Comunhâo para a Missäo, através do anuncio constante e alegre das verdades do Reino, reveladas por Jesus.

E preciso, porém, chamar a vossa atençao sobre a santificaçâo das pessoas comuns que compöem o Povo de Deus. A antiquissima tradiçâo ecle-

[8] *Jo 1,* 42.

[9] Cf. *Evangelii nuntiandi,* 69.

sial — com profundas raízes evangélicas — de considerar a santidade como um direito e um dever de todos os fiéis, foi aprofundada na primeira metade deste século e retomada, significativamente, pelo Concilio Vaticano II, até o ponto de se poder dizer que o chamado universal à santidade constitui como que o eixo central de todos os seus ensinamentos. « Todos na Igreja, tanto os que pertencem à hierarquia como os que säo apascentados por eia, estâo chamados à santidade, conforme o que diz o Apóstolo: "Porque esta é a vontade de Deus, vossa santificaçâo" ».[10]

Vos, como Pastores, deveis inculcar esta verdade em todos os vossos fiéis: na Igreja há urna gradaçâo hierárquica e diferentes estados, mas há também urna unidade radical: o direito e o dever de procurar ser santo, de amar a Deus com todo o coraçao, com toda a alma e com todas as forças; porque a todos **nos** — sacerdotes, religiosos e leigos — nos foi dito: « sede santos como o meu Pai celestial é Santo ».

Recentemente tive ocasiäo de reafirmar, que nos sacerdotes temos « a obrigaçao de tender para a santidade, a firn de sermos "ministros de santidade" para **os** homens e mulheres confiados ao nosso serviço pastoral».[11] Igualmente, manifestei o desejo que todos os anos, se possível, na festividade do Sagrado Coraçao de Jesus, meditem sobre esse como vente apelo que Jesus lhes faz para a mais eximia santidade, em urna « Jornada pela Santificaçâo do Clero ».[12] No que tange a vida religiosa, dada a sua importancia, desejo reservar um espaço maior por ocasiäo da visita « ad Limina » do **pro**ximo grupo de Bispos. Hoje cabe aos leigos urna consideraçao apropriada, tendo presente que pertencem à grande maioria do Povo de Deus.

5. Os leigos se santificam no meio do mundo.

É o que afirma o Concilio Vaticano II: « A índole secular é pròpria e peculiar dos leigos (...) Por vocaçâo propria, compete aos leigos procurar o Reino de Deus tratando das realidades temporais e ordenando-as segundo Deus. Vivem no mundo, isto é, em toda e qualquer ocupaçao e atividade terrena, e nas condiçoes ordinarias da vida familiar e social, com as quais é como que tecida a sua existencia ».[13]

Quereria chamar a atençao sobre algo extremamente significativo que pouco depois se acrescenta: « Todos os fiéis nas diferentes condiçoes de sua

[10] *1 Tess* 4, 3; *LG,* 39.
[11] *Carta aos Sacerdotes, 1995,* 8.
[12] *Ibid.*
[13] *LG,* 31.

vida, nas ocupações e circunstancias, e precisamente através de todas estas coisas, podem santificar-se dia a dia cada vez mais ».[14] Os religiosos que vivent no mundo mas com urna especial consagraçao a Deus, nunca poderäo pensar que os leigos podem aspirar à santidade apesar das difíceis condiçoes que encontram no mundo, mas, pelo contrario, deverão considerar que precisamente através dessas dificuldades é que eles väo se santificar.

Como toda a realidade terrestre é assumida em Cristo dentro da economia da salvaçao, assim, de maneira específica, o traballio é urna forma muito valiosa de participaçao na Cruz redentora de Cristo. « Todo trabalho, seja ele manual ou intelectual, anda inevitavelmente unido à fadiga».[15] Representa para mim urna alegría imensa evocar com frequentia a todos os homens, mulheres, anciäos e jovens espalhados pelo Brasñ afora, abertos em leque nas mais diversas profissöes, santificando-se nos trabalhos mais variados: as donas de casa que se dedicarti com amor às tarefas estafantes e aparentemente monótonas do lar, täo pouco reconhecidas nos dias de ho je; os estudantes que alegremente se enfronham nas diuturnas atividades escolares, às vezes täo desprovidas de estímulo; os mineiros respirando o ar poluído no fundo dos **tunéis** ou a céu aberto, levando com garbo a sua cruz de cada dia; os pescadores que, com esperança, afrontam os perigos do mar; os agricultores, os pequeños lavradores, os criadores de gado e, por exemplo, os peões das vossas imensas extensoes do Planalto Central e da Planicie do Pantanal; os operarios de fábrica, os homens que fazem um trabalho bracai, executado com intençao reparadora, por vezes em condiçoes excepcionalmente difíceis; enfim, os que se desgastam agarrados ao banco do trabalho intelectual, pensando em colocar Cristo no cimo do saber humano; e os doentes que se débatem contra a dor — isso é também trabalho — em hospitais às vezes tao carentes de calor humano, oferecendo o seu sofrimento pela Igreja. A todos quero lembrar que o trabalho humano leva em si « urna parcela da Cruz de Cristo », e, se realizado com amor, há como « um vislumbrar da vida nova, do novo bem, um como que anuncio dos céus novos e da nova terra, os quais sao participados pelo hörnern e pelo mundo precisamente mediante o que há de penoso no trabalho ».[16]

Não poderia deixar de recordar aqui que o valor intrínseco do trabalho humano deve ser reconhecido pela sociedade e pelos Estados, que se esfor-

[14] *LO,* 41.

[15] *Labor ens exercens,* 27.

[16] *Ibid.*

carao por transformar em leis justas a centralidade do hörnern com relaçao ao capital e ao lucro, garantindo assim urna justa remuneraçao, que assegure a estabilidade da familia constituida, a possibilidade da educaçao da prole e o gozo do legítimo lazer. Justamente porque o trabalho dignifica o hörnern, ele näo pode ser considerado mero meio de produçâo, sujeitando o trabalhador à condiçao de simples mäo-de-obra. Também aqui, é fundamental retomar, no âmbito da evangelizaçâo e do testemunho da Igreja, os valiosos ensinamentos da Doutrina Social da Igreja, já repetidas vezes enunciados por meus Predecessores e por mim mesmo desenvolvidos em algumas de minhas Encíclicas.

6. Aqui aparece numa luz clara e numa perspectiva muito ampla a tarefa do bispo corno pai espiritual do Povo de Deus. O Concilio Vaticano II falava do auxilio que a Igreja se esforça por prestar à atividade humana, através dos cristäos: se a Igreja em todos os seus membros é autentica, entäo « só pela sua simples presença, com todos os dons que possui é urna fonte inesgotável daquelas virtudes de que o mundo de hoje tanto precisa».[17]

Para que isto aconteça, há duas exigencias: o testemunho, primeiramente dos pastores, e o seu ensinamento claro e explícito. « Todos os pastores, bispos e presbíteros, estejam lembrados de que, com o seu comportamento cotidiano e sua solicitude, apresentam ao mundo a face da Igreja, por onde os homens julgam a força da verdade da mensagem crista ».[18]

Mas tudo isto depende duma doutrina sem meias-verdades. Os bispos, aos quais foi confiada a missäo de dirigir a Igreja de Deus, «juntamente com os seus presbíteros, preguem a mensagem de Cristo de tal modo que todas as atividades terrestres dos fiéis sejam banhadas pela luz do Evangelho ».[19]

Näo escapa aqui, como certamente compreenderäo, o imenso panorama que, deste modo, assumirá a tarefa evangelizadora. Vale a pena reafirmar o fato de que « sem santidade de vida todos os talentos e empreendimentos devotados à propagaçâo do Reino de Deus seräo pouco eficazes ».[20] Mas quando a fé, a esperança e o amor estäo bem arraigados no coraçao humano, quando se tornam urna vivencia coerente, transmitem-se facilmente, com a mesma naturalidade e eficacia com que a seiva brota da fibra lenhosa.

[17] *Gaudium et spes,* 43.
[18] *Ibid.*
[19] *Ibid.*
[20] *Discurso,* 29-X-1993.

Inculturar também significa f alar de coraçao a coraçao, do cerne da alma ao fundo cultural que os homens levam gravados no intimo do seu ser. A comunicaçao da verdade — constata-se todos os dias — é o melhor método de inculturaçâo, porque a verdade está nas raizes mais profundas de cada ser humano, independentemente de raça, lingua ou naçâo.

Por esta razäo « a síntese vital que os fiéis souberem fazer entre o Evangelho e os deveres quotidianos da vida, será o testemunho evangelizador mais máravilhoso e convincente »,[21] e o apostolado individual mais rico e eficaz.

Meu pensamento vai dirigido à familia crista brasileira, que apesar dos vossos esforços através da Pastoral da Familia, está submetida a todo o tipo de pressäo laicista, que mais näo visa senäo a desagregaçâo daquele núcleo fundamental da sociedade. Näo poderia deixar, portanto, de mencionar aqui o papel das Universidades no Brasil, especialmente das Universidades Católicas na promoçao do diálogo entre o Evangelho e a sociedade de hoje. Por isso, volto a reafirmar agora a missäo de transcendental importancia que sobretudo as Universidades Católicas têm na difusäo do valor da cultura moderna na medida em que zelam, com estudos apropriados, pelo respeito da familia, « célula primaria de toda a cultura humana ».[22] Reconheço, como de resto já tive ocasiäo de declarar em Salvador da Bahia,[23] o esforço do Episcopado brasileiro na promoçao de urna pastoral universitaria séria e um diálogo consistente entre fé e cultura. Porém, ante o fenómeno inquietante dos atentados contra a unidade familiar e, especialmente, contra a vida, torna-se urgente urna atenta evangelizaçao que faca « florescer e desenvolver-se urna convicta e responsável participaçâo e "pertença" à Igreja enquanto "comunidade de fé" ».[24]

7. Queridos Irmäos Bispos, antes de concluir quero agradecer-vos muito calorosamente a vossa fidelidade a nosso Senhor e Salvador Jesus Cristo, e o vosso profundo sentido de comunhäo com a Igreja universal. Passaram-se quase quatro anos desde a minha segunda visita ao vosso País. Aquela viagem ainda permanece viva na minha mente. E näo é raro que ainda receba cartas do Brasil, recordando aqueles dias de encontró de oraçâo. Permiti-me que hoje evoque de novo o afeto com que os vossos Bispos me expressaram

[21] Exor. ap. *Christifideles laici,* 34.

[22] Cons. ap. sobre as *Universidades Católicas,* 15-VIII-90, 45.

[23] Cf. *Discurso,* 20-X-1991.

[24] Carta enc. *Veritatis splendor,* 109.

— em nome de todo o Episcopado brasileiro — « o vivo desejo de comunhão com o Sucessor de Pedro ». Eu vos agradeço esta manifestaçâo de fé e de adesâo à Sé de Pedro e peço a Deus que a faça florescer mais e mais em realidades fecundas. Confirme-vos o Espirito neste pensamento estimulante! Com a minha Bênçâo Apostólica.

IV

Ad quosdam Brasiliae praesules occasione oblata visitationis « ad limina ».*

Estimados Irmäos no episcopado,

1. E com muito prazer que vos dou as boas-vindas, como Pastores do Regional Nordeste 2, por ocasiäo da vossa visita ***ad Limina.*** Agradeço vossa visita, que é visita aos túmulos dos apostolos. Com alegria quero saudar cada um dos Bispos aqui presentes, em sua qualidade de sucessores dos apostolos que « estäo obrigados, por instituiçao e preceito de Cristo, à solicitude sobre toda a Igreja».[1] Por vosso intermedio, posso também dirigir-me aos queridos sacerdotes, religiosos e leigos das Provincias eclesiásticas de Maceió, Natal, Paraiba, Olinda e Recife, com o firn de assegurar a minha proximidade espiritual e o meu afeto: « Que o Deus da constancia e da consolaçao vos conceda que tenhais uns para com os outros os mesmos sentimientos segundo Jesus Cristo, para que, com um só coraçao e urna só voz, glorifiquéis a Deus, Pai de Nosso Senhor Jesus Cristo ».[2] Agradeço de coraçao as palavras que Dom Edvaldo Gonçalves Amaral quis dirigir-me: nelas vejo refletidos vossos sentimentos de afeto e de uniäo com o Vigário de Cristo. De novo, muito obrigado!

2. Graças ao Espirito que « santifica e governa todo o corpo da Igreja » (Oraçâo Universal da Sexta-Feira da Paixäo), vejo-vos corno «Mestres da perfeiçao » em cada urna das vossas Igrejas particulares, aplicandovos a «promover a santidade de seus clérigos, religiosos e leigos, segundo a vocaçâo peculiar de cada um ».[3]

***Die 11 Iulii 1995.**

[1] Cons. dog. *Lumen gentium,* 23.

[2] *Rm* 15, 5-6.

[3] Decr. *Christus Dominus,* 15.

Os senhores trazem para o encontró com o Papa vossa rica experiencia, « relatando tudo o que Deus fez junto com cada um » em seu pastoreio.[4] Este nosso encontró, além de dar testemunho da vitalidade de cada Igreja particular, dos desafios a serem enfrentados e das dificuldades na acäo pastoral, acontece num momento significativo. De fato, ainda permanece viva em nossa memoria o IX Sínodo dos Bispos, subordinado ao tema « A Vida Consagrada e sua Funçao na Igreja e no Mundo ». Todos vós certamente lembrar-vos-eis da Mensagem Final dos padres sinodais, para que a vida consagrada continue manifestando-se como «presença viva do Espirito (...) espaço privilegiado de amor absoluto a Deus e ao próximo, testemunho do projeto divino de fazer de toda a humanidade, dentro da civilizaçao do amor, a grande familia dos filhos de Deus ». E pois minha intençao apropriar-me destes auspicios, para refletir convosco alguns dos aspectos mais importantes deste dom que a Vida Consagrada constitui para a Igreja.

3. Antes de mais, é digno de ser mencionado o marco representado pela presença no Sínodo de Bispos e Superiores de Congregaçôes religiosas, masculinas e femininas, de todos os Continentes, a expressar seu apreço para com a Vida Consagrada, dom singular do amor de Deus à sua Igreja. Afloraram ali näo poucas preocupaçôes diante dos tempos atuais com seu secularismo, com sua fé tantas vezes enfraquecida, e, às vezes, de urna busca de maior clareza quanto à identidade da Vida Consagrada.

Por outro lado, pude constatar em muitos dos participantes a experiencia comovedora dos percalços sofridos, e que continuam sofrendo, devida à opressäo e toda forma de violencia com seus atrozes sofrimentos psíquicos e físicos, até mesmo com a **doacäo** da **propria** vida de inúmeros coirmäos. Como näo lembrar entäo aquela experiencia dos apostolos que, ao saírem do Sinèdrio e do carcere, « se regozijavam por terem sido achados dignos de softer afrontas pelo Nome (de Jesus) »?[5] Possa este testemunho servir de estímulo para os países que nao conheceram perseguiçao e onde näo raro, mesmo entre muitos consagrados, a alegría e o vigor da fé, sob muitos aspectos, correm o risco de definhar.

Nao há dúvida que o Sínodo enviou a toda a Igreja urna mensagem de otimismo e de confiança. Eu mesmo tive a ocasiäo de comprová-lo na solene concelebraçao eucaristica quando do encerramento daquela Assembléia

[4] *At* 15, 4.
[5] *Ibid.,* 5, 41.

sinodal. A lembrança dos Fundadores e Fundadoras de Congregaçôes religiosas do passado, dos séculos mais recentes e do presente, muitos deles elevados **à** gloria dos altares, atestam a perene vitalidade da Igreja Católica, e nos certificarti a presença inefável do Espirito do Senhor a fecundar continuamente os caminhos da redençâo humana. « Que seria o mundo, antigo e moderno, sem estas figuras — e aquelas de tantos outros? Eles aprenderam de Cristo que "o seu jugo é suave e o seu peso leve"[6] — e ensinaram-no aos outros ».[7]

Precisamente por isto é que, com o espirito de quem se alegra com os que estäo alegres,[8] desejo convidar-vos a vos, e convosco toda a Igreja no Brasil, a repensar com viva esperança nas perspectivas que nos foram abertas, e a empreender as iniciativas para renovar em vosso país tao incalculável dom de Deus, como é o da Vida Consagrada.

4. Para robustecer a Igreja de seu Filho, o Pai chama alguns de entre os fiéis, para participarem mais de perto da santidade e da missäo salvadora de Cristo. Os que abraçam a Vida Consagrada, atraídos por Jesus Cristo, procuram responder a esse singular chamamento do Pai eterno. Por seus votos, recebidos e confirmados pela Igreja, ligam-se mais intimamente a Jesus, e por seu testemunho querem atrair seus irmäos para que adiram mais facilmente **à** pessoa de Jesus e vivam a alegría do Evaiigelho. **Nosso** Venerável predecessor, Papa Paulo VI, dizia que a castidade consagrada testemunha « o amor preferencial para com o Senhor e simboliza, de maneira mais eminente e absoluta, o misterio da uniäo de Corpo Místico com a sua Cabeça, da Esposa [a Igreja] com o seu eterno Esposo »;[9] desta forma, por urna entrega total e incondicional do seu coraçao e do seu ser, os religiosos revelam que Cristo, amado por eles sobre todas as coisas, é o eterno Esposo da Igreja, o único capaz de dar significado absoluto ao amor e ao afeto. Pela pobreza, livremente assumida, testemunha sua amorosa solidariedade com os pobres e deserdados; mas, antes de ser urna condiçao de vida, é opçao de fé. Jesus foi o autentico modelo do pobre, porque entregou de maneira radical a sua vida nas mäos do Pai. Só assim a sua pobreza se tornou um espaço desimpedido, no qual Deus pôde agir livremente. Opçâo por amor, a pobreza torna-se um sinal muito apreciado pelos « nossos contem-

[6] Cf. *Mt* 11, 30.

[7] *Homilia,* 29-X-1994-3.

[8] Cf. *Em* 12, 15.

[9] Exor. ap. *Evangelica testificatio,* sobre a Renovaçào da Vida Religiosa, 29-VI-1971, 13.

porâneos, que interrogara os Religiosos com particular insistencia ».[10] Enfím, a obediencia é sinal de renuncia aos projetos individuáis; é liberdade para aderir a Cristo na busca exclusiva dos interesses que dizem respeito às obras do Pai,[11] e sobretudo, é « entrar nos planos do Pai e capacidade de cumpri-los. Aceitando morrer ao pròprio arbitrio, participa-se dos horizontes da mesma liberdade de Deus (...) Quem faz seus os interesses de Cristo tem necessariamente de se entregar, o mais possível, pela instauraçâo do seu Reino. Neste contexto, urna obediencia que significasse passividade ou falta de responsabilidade seria simplesmente um contra-senso ».[12]

A Igreja que recebe os votos, ou a promessa da virgindade, ve na consagraçao algo que pertence à sua íntima natureza, Podem mudar as formas externas. Mas a Igreja, Esposa do Verbo divino, jamais pode deixar de cultivar em si a radicalidade da fé e do amor que se expressam na consagraçâo. Pela vivencia dos Religiosos e outros consagrados, a Igreja é diante do mundo, mais claramente sinal e certeza da futura bem-aventurança e da **Vitoria** sobre todas as formas de engaño e escravidão.

5. Por outro lado, a oportunidade daquele encontró sinodal ajuda-nos a evocar também o transcendental significado da liturgia da ordenaçao episcopal. O texto sagrado, após a solene invocaçao do Espirito Santo, exorta o candidato a respeito de seus futuros deveres pastorais. E então a liturgia indica a fonte de onde vem a autoridade dos apostolos, a fortaleza dos mártires, a fidelidade dos santos: tudo provém do Pai eterno! Assim concluí o texto citado: «Em nome do Pai, de quem és imagem entre os fiéis; em nome do Filho, cuja missão de mestre, sacerdote e pastor exerces; e em nome do Espirito Santo que dà vida à Igreja de Cristo e fortalece nossa fraqueza ».

Com Jesus, e corno Jesus, o Bispo deve ser imagem do Pai, no meio dos fiéis; ele, certamente, saberá sempre respeitar os assuntos internos de cada Congregaçao religiosa naquilo que é da competencia dos Superiores Maiores ou naquilo que, pela isençao, está diretamente sob a vigilancia do Papa. No entanto, o Bispo é, por ordern divina o pai espiritual de todo o Povo de Deus. « Mestres da perfeiçao, os Bispos apliquem-se a promover a santidade de seus clérigos, religiosos e leigos, segundo a vocaçâo peculiar de cada um, lembrando-se da obrigaçâo que têm de dar exemplo de santidade pela cari-

[10] *Ibid.,* 16.
[11] Cf. *Jo* 10, 25.
[12] *Instrumentum laboris,* 54.

dade, humildade e simplicidade de vida. Santifiquem de tal modo as Igrejas que lhes estäo confiadas, que nelas brühe plenamente o modo de sentir de toda a Igreja de Cristo ».[13]

Com estas premissas, é necessario que nos interroguemos, com toda a perspicacia e sentido sobrenatural, como a vocaçâo religiosa deva ser hoje ajudada a tomar conscientia de si propria e a amadurecer; como deve « funcionar » a vida religiosa no conjunto da vida da Igreja contemporánea.

Já tive ocasiäo de mencionar a necessidade de estreitar sempre mais as relaçôes entre as Ordens e Congregaçôes religiosas com o **Colegio** episcopal, com os Bispos de cada Diocèse e com as Conferencias Bpiscopais.[14] Por um lado, « o Bispo que preside a Igreja particular exerça seu regime pastoral sobre (toda) a porçâo do Povo de Deus a ele confiada (...) Devem, pois, todos os Bispos promover e guardar a unidade da fé e a disciplina comum a toda a Igreja, instruir os fiéis no amor de todo o Corpo Místico de Cristo ».[15] Por outro lado, os religiosos, onde quer que se encontrem, säo com sua vocaçâo, « para a Igreja universal », através da sua vocaçâo « numa determinada Igreja local ». Por isso, a vocaçâo para a Igreja universal realiza-se no ambito das estruturas da Igreja locai.

Nâo é esta a doutrina do Concilio Vaticano II? Näo foi naquela Magna Assembléia onde se assentou solenemente a doutrina segundo a quai as Igrejas particulares sâo formadas à imagem da Igreja universal, e « é nelas e por elas que a Igreja católica una e única existe »?[16] Mas então os Religiosos devem ter urna conscientia cada vez mais clara de que sua « isençâo » os orienta de tal modo para a Igreja universal, que se constituam, também em nome da Igreja universal, eximios instrumentos da renovaçâo constante e da santidade e unidade das Igrejas particulares; desta forma, evitaräo cair na tentaçâo de criar um clima de « igreja paralela », à margem ou, pior, contra o Bispo, legitimo Pastor e Mestre da Igreja particular, na quai os religiosos se devem inserir, afetiva e efetivamente. Faço votos de que os Bispos e os Superiores Maiores retomem as orientaçôes de « Mutuae relationes » para favorecer a riqueza dos carismas e antepor a todos os intéresses individuáis e grupais o verdadeiro bem da Igreja particular e universal. A unidade com a Igreja universal, através da Igreja local: eis a vossa via!

[13] *CD,* 15.
[14] Cf. *Discurso,* 24-XI-1978, 3.
[16] *LG,* 23.
[16] *Ibid.*

6. Na Constituiçâo dogmática sobre a Igreja, o Concilio Vaticano II declara que a vida consagrada, nas suas múltiplas formas, manifesta « a potencia infinita com que o Espirito Santo maravilhosamente atua na Igreja ».[17] De igual modo, o Decreto do Concilio sobre a renovacäo da vida religiosa sublinha que foi « o impulso do Espirito Santo » que deu origem tanto à vida eremítica quanto à fundaçao das «familias religiosas, que a Igreja de boa vontade escolheu e aprovou com a sua, autoridade ».[18]

Quando na sua Igreja Jesus Cristo chama os homens e as mulheres a segui-Lo, faz sentir a sua voz e a sua atraçâo por meio da açâo interior do Espirito Santo, ao qual confia a tarefa de fazer entender o chamamento e de suscitar o desejo de Lhe responder, com urna vida completamente dedicada a Cristo e ao seu Reino. E Ele que desenvolve, no segredo da alma, a graça da vocaçâo, abrindo o caminho requerido para que esta graça atinja o seu objetivo. É Ele o principal educador das vocaçôes. É Ele o guia das almas consagradas no caminho da perfeiçao.

Foi assim no passado, assim é também hoje. Desde sempre na Igreja o Espirito Santo concede a alguns o carisma de Fundadores. Desde sempre faz com que, ao redor do Fundador ou da Fundadora, se reúnam pessoas que compartilham a orientaçâo da sua forma de vida consagrada, o seu ensinamento, o seu ideal, a sua atraçâo de caridade, de apostolado pastoral e de magisterio. Desde sempre o Espirito Santo cria e faz crescer a harmonia das pessoas congregadas, e as ajuda a desenvolver urna vida em comum animada pela caridade segundo a orientaçâo particular do carisma do Fundador e dos seus fiéis seguidores. Foi sob esta perspectiva que o Concilio constatou que a variedade dos Institutos religiosos é como « urna árvore que se ramifica, esplendida e múltipla, no campo do Senhor ».[19]

Por isso, a diversidade de carismas deve ser vivida pelos seus discípulos e discípulas, conservados zelosamente, aprofundados e desenvolvidos, em homogénea continuidade, ao longo dos tempos, seja qual for a circunstancia histórica. Cada Instituto, com efeito, tem « seus fins e seu caráter proprios »,[20] näo somente no que concerne à observancia dos conselhos evangéli-

[17] *LG,* 44.
[18] *PC,* 1.
[19] *LG,* 43.
[20] *CIC,* 598.

eos, mas também em tudo que se relaciona com o estilo de vida de seus membros.[21]

Como vos lembrareis certamente, este foi um dos temas que tive a oportunidade de considerar na minha segunda Viagem Pastoral por vossas terras. « Levando-se em conta — eu dizia naquela ocasiäo — que a formaçao inicial e permanente segundo o pròprio carisma, está nas mäos do Instituto, a formaçao intercongregacional näo pode suprir inteiramente a tarefa da formaçao permanente dos seus membros. Esta deve estar impregnada, em muitos aspectos, das características proprias do carisma de cada um dos institutos».[22]

A conservaçao desta linha de fundamentacäo da vida religiosa, e as consequentias que delà decorrem, moti vam a necessidade de tornar a alertar acerca de certas iniciativas, no que diz respeito à formaçao intercongregacional, que estäo a exigir urna correçâo de rumo. Há casos, näo de fraqueza individual, mas de certa institucionalizaçao de criterios que podem causar muito prejuizo à formaçao dos jovens e das jovens consagradas. Pode-se falar em « Cursos intercongregacionais para no vicos » ou para noviças, separados entre si, mas näo se pode falar de «Noviciado intercongregacional». Além do mais, nenhum Superior Maior, nenhuma Superiora Maior, pode jamais abdicar de seu dever de ser o primeiro responsável pela introduçao das geraçoes novas na maravilhosa experiencia de Deus, concedida aos **pro**prios fundadores. Näo é possível admitir que hajam organizaçoes intermédias para orientar de modo diverso os santos ideáis da Vida Consagrada.

A pràtica recente, sancionada pelo Código de Direito Canònico nos **cano**nes 708 e 709, reconhece a grande utilidade das Conferencias de Superiores Maiores, que se associam para, em unidade de esforços, alcançarem mais facilmente o firn de cada Instituto e estabelecerem idoneos meios de coordenaçâo e cooperaçâo entre os mesmos, e destes com as Conferencias Episcopais e com cada Bispo em particular. Note-se, porém, que tais Conferencias regionais, nacionais ou internacionais, näo podem constituir urna instancia superior de governo da vida consagrada, já que, näo dotadas de poder jurídico, devem servir à autonomia de cada Instituto e respeitar as funçôes proprias e indelegáveis dos seus respectivos Superiores.

Portanto, em quaisquer empreendimentos da Conferencia Nacional dos Religiosos, os Superiores Maiores näo podem se eximir de sua primeira e

[21] Cf. *ibid.,* 598 § 2.

[22] *Discurso,* 18-X-1991, 6.

plena responsabilidade de vigías e mestres. Só assim, a CRB nacional — que, segundo as normas diretivas Mutuae relationes, tem como firn principal «a promoçao da vida religiosa no conjunto da missäo eclesial» (21) — pode se constituir numa grande ajuda nesta abençoada tarefa da formaçao continua.

Esta ajuda näo poderá desconhecer a doutrina conciliar sobre a vida consagrada, nem o constante ensinamento pio Magisterio da Igreja. Ao contrario, as atividades e programas da Conferencia dos religiosos devem primar pelo reverente acatamento e pela especial obediencia ao Sucessor de Pedro e às suas diretrizes, mais ainda por serem todos os consagrados a ele ligados de maneira especial por seu voto de obediencia. Ademáis, os programas devem levar em conta os carismas específicos de cada Instituto, respeitando-os integralmente. Afastar-se-ia de sua finalidade original urna Conferencia de religiosos que se tornasse um mecanismo de pressäo para a introducäo de elementos contrarios às säs tradiçoes e à legítima identidade dos diversos Institutos, subtraindo dos seus legítimos superiores o efetivo governo de suas Comunidades religiosas. As iniciativas tomadas em comum devem contribuir para fomentar a fidelidade e a santidade da vida consagrada. Só assim seräo fecundas, porque abençoadas pelo Senhor, fonte de todo o bem e única razäo de ser da variedade de carismas.

Neste contexto, é meu dever apostólico recordar que todas as iniciativas neste importante setor, tanto as que sao promovidas pela Conferencia nacional, como as demais, empreendidas pelas outras estruturas de coordenaçao regional ou local, devem estar sob a supervisäo e a responsabilidade concreta dos Superiores Maiores e do Bispo diocesano — ou do Bispo delegado pelos Bispos da regiäo. Estes têm urna responsabilidade objetiva e devem ter a possibilidade de um controle e de um efetivo acompanhamento.

Na formaçao das novas geraçôes de Religiosos ou outras pessoas consagradas, trata-se de algo sublime, onde acontece o sagrado diálogo entre a misteriosa graça de Deus e a consciência que, guiada pelo Espirito, se abre aos apelos de Deus.

A vossa autoridade, como pastores de um « pequeño rebanho », está a serviço do amor e da vida em Deus. Nao vos deixeis conduzir por um falso respeito, para näo usar da pròpria autoridade, onde o bem espiritual o exija. Os Bispos amem sempre os Religiosos e Consagrados como expressäo privilegiada da Igreja Santa, Esposa do Verbo eterno. Mas « como vigários e legados de Cristo, os Bispos governam as Igrejas particulares que lhe fo-

ram confiadas, com conselhos, exortaçoes e exemplos, mas também com autoridade e com sacro poder (...) Este poder que eles pessoalmente exercem em nome de Cristo é pròprio, ordinario e imediato »,[23] e serve para edificar a grei de Deus na verdade e santidade.

7. É meu propósito recordar, enfím, que os carismas religiosos « sao peculiares dons do Espirito para o povo de Deus ».[24]

A Relaçao Final do Sínodo Extraordinario de 1985 afirmava que « a eclesiologia de comunhäo é a idéia central e fundamental dos documentos do Concilio» (II, el). Favorecer urna comunhäo eclesial mais intensa entre Religiosos, Clero e leigos, intensificando um específico e pluriforme intercambio de valores espirituais e apostólicos, ajudará nao pouco essa eclesiologia da comunhäo. Mas, de modo particular, vinculará os carismas religiosos a cada urna das Igrejas, onde se exprime a vocaçâo e a missäo dos leigos e do Clero diocesano, produzindo nelas o dinamismo e os valores com que os Religiosos respiram a universalidade da Igreja.

Nâo é esta precisamente urna das aspiraçoes do V Congresso Missionario Latino-Americano que está para ter inicio em Belo Horizonte, e que quer vir a ser um estimulante acontecimento de animaçâo missionaria, destinado a por em evidencia a Igreja particular como su jeito da Missäo universal, favorecendo a participaçâo tanto do Clero diocesano corno de leigos missionarios?

8. Gostaria de concluir este nosso encontró, estimados Irmäos, renovando-vos o meu agradecimento e o meu apreço. Quando regressardes äs vossas diocèses, peço-vos que saudeis cordialmente os vossos sacerdotes, os religiosos e os fiéis. Dizei-lhes que o Papa reza por todos, e especialmente pelos mais necessitados: os pobres, os anciäos, os encarcerados, os doentes; ao mesmo tempo, o Papa reza pelas autoridades dos vossos Estados para que saibam zelar sempre pelo comum do povo que anseia pela paz e pelo bem-estar de cada Comunidade, e de modo particular na defesa da vida desde a sua concepçâo. Peço a Deus, enfim, que vos chamou a ser Pastores do seu rebanho, para que vos sustente na vossa tarefa era beneficio do seu Povo. Confio todos vos e a Igreja inteira deste grande Regional à Virgem Aparecida, e concedo-vos de coraçao a minha Bênçâo Apostólica.

[23] *LO,* 27.
[24] *Discurso,* 26 de novembro de 1993, 7.

V

Ad episcopos Sinenses Taivanianae regionis limina Apostolorum visitantes.*

Dear Brother Bishops,

1. With deep affection in the Lord I greet you, the Bishops of Taiwan, on the occasion of your *ad Limina* visit. Last year marked the seven hundredth anniversary of the arrivai in Beijing of the first evangelizer of that région, the Franciscan John of Montecorvino. Let us begin by thanking God for the remarkable things which this one missionary, impelled by an unshakeable love of Christ, was able to accomplish for the extension of God's kingdom in what is present-day China. It is my prayer that your visit to the tombs of the Apostles Peter and Paul and this meeting with Peter's Successor, who has been especially charged with the solicitude for ali the Churches,[1] will strengthen you in the same mission of proclaiming the Gospel and of shepherding God's flock. May you have a renewed appréciation of God's grâce at work in the Church, and its power to accomplish immeasurably more than we can ever ask or imagine.[2]

2. Such confidence in the surpassing power of God's grâce must be increasingly evident in the lives of Christians as the Church approaches the Third Millennium of Christ's Birth. The Great Jubilee of the Year 2000 is meant to be a Worldwide célébration of the joy of the Rédemption bestowed on humanity in the Incarnation of the only-begotten Son of the Father. Through Christ's Paschal Mystery, the unity of the whole human family has been definitively accomplished, and the Church, established as the sacrament of union with God and as the sign of the unity of ail mankind,[3] has been sent forth to proclaim to the world the reconciliation and hope offered through the Gospel. In convoking the Jubilee, the Church invites all her members to rejoice in the Good News of salvation through Jesus Christ and to work ever more effectively to bring its power to every people and every culture.[4]

* Die 19 Augusti 1995.

[1] Cf. *2 Cor* 11:28.

[2] Cf. *Eph* 3:20-21.

[3] Cf. *Lumen gentium,* 1.

[4] Cf. *Tertio millennio adveniente,* 16.

I am pleased to know that the need for a renewed evangelizatio!! is being emphasized in the novena of years programmed by the Chinese Regional Catholic Bishops Conference in préparation for the, Great Jubilee, and that next year, 1996, will be specifically devoted to the thèmes of Catechesis and Evangelization. A great resource in this regard will be the Chinese translation of the Catechism of the Catholic Church. The Catechism transmits a profound sensé of the unity and cohérence of the Christian message, a message which speaks directly to the hearts and minds of people in every age and situation. The overwhelming response to the Catechism discloses the remarkable thirst for God and for the spiritual life which is présent even in highly secularized societies. When we consider the emptiness and aridity of so much of modem life, can we not see in this interest yet another sign that in our time "God is opening before the Church the horizons of a humanity more fully prepared for the sowing of the Gospel"?[5]

3. As Shepherds of the People of God in Taiwan, you will want to make every effort to encourage your people to pray and work in communion with the whole Church that the spiritual and material préparations being made for the Great Jubilee of the Holy Year 2000 will bear fruit in inner renewal and the growth of an authentic missionary spirit in all the baptized. I am confident that your Conference's Episcopal Commission for the Célébration of the 2000th Anniversary of the Birth of Jesus will seek to make this célébration awaken throughout the Church in Taiwan an ever more lively sense of its links to the Universal Church through communion with the other particular Churches and with this Apostolic See.

In this time of grace for the whole Church, Chinese Catholics too must feel deeply committed to the new evangelization and to the preaching of the Gospel ***ad gentes.*** Both aspects of the Church's missionary mandate are essential to authentic ecclesial renewal. Asia is waiting to hear the Word of God, and it must be above ali Asians themselves who ensure that it takes deep root in the Continent's ancient cultures. In your case, the inculturation of the Gospel in your own culture must show that there can be no opposition or incompatibility between being at one and the same time truly Catholic and authentically Chinese.

4. For this very reason I encourage you to involve ali Taiwan's Catholics in the work of evangelization. I am thinking especially of the sig-

[5] ***Redemptoris missio,*** **3.**

nificant contribution waiting to be made by women, by young people, by men and women Religious, by the Catholic University and the Seminaries, and by Catholic Professionals in the fields of art, science and social communication. The lay faithful need to be encouraged to recognize and overeóme all Separation between their faith in Christ and their daily activities at home, at work and in society.[6] At every level of ecclesial life the Gospel should be experienced and shared as a liberating gift which enables men and women to live in joy and peace, to foster reconciliation and to work with self-giving love for the spiritual and material good of others.

Needless to say, an irreplaeeable role in this great work of renewal falls to the clergy, both diocesan and religious. Today more than ever priests must have the mind and heart of missionaries, especially with regard to those who do not yet know Christ.[7] It is very important to ensure that a missionary spirit is fostered in seminary training and in programmes of permanent formation, so that the priest's life and ministry will reflect the urgency of the mission expressed in those well-known words of Saint Paul: "Woe to me if I do not preach the Gospel!".[8] The core of ali priestly spirituality must be a constant rekindling of the grace reeeived in Holy Orders, an ever closer configuration to Christ and a greater participation in the burning love of his Sacred Heart. Your own example and leadership must inspire your priests to cultívate the virtue of pastoral charity. Thus you and your co-workers will enter more fully into the hopes, needs, problems and situations of the people to whom you minister, in order to find ever more effective ways of proposing the Gospel to ali.[9]

5. I emphasize the need for a renewed commitment to evangelization because you yourselves are aware of the difficulties which this entails, in particular when we consider the declining number of clergy and the increasing pastoral needs of the faithful, especially of those who are stili young in the faith. This situation calis for creative solutions, wise stewardship of présent resources and careful pastoral planning for the future. There is an urgent need to promote vocations to the priesthood and religious life, intensifying the noteworthy efforts being made to help young men and women to recognize and respond to God's cali. Taiwan's numer-

[6] Cf. *Christifideles laici,* 34.
[7] Cf. *Redemptoris missio,* 67.
[8] *1 Cor* 9:16.
[9] Cf. *Pastores dabo vobis,* 70.

ous Religious Communities have been and continue to be a great spiritual and material resource for the life of the Church. All around you there are signs of budding life in the Spirit. As Pastors, it is your task to discern, nourish and develop every new gift and hope.

6. As members of the great Chinese family, the Catholics of Taiwan feel an affectionate closeness to their brothers and sisters in the faith on the Mainland. Indeed, you gladly acknowledge your responsibility to assist them in their difficult spiritual situation. Even more than Catholics in other countries, you sense that you are a Sister Church to the Catholic community there, especially when there is a growing appréciation among them of their need to feel themselves more a part of the universal Catholic Church.

For my part, I know that the Catholic community throughout China, in union of faith with the rest of the Catholic Church, prays for the Pope, recognizing generally in this way the specific nature of the Petrine ministry as an essential aspect of Christ's will for his Church. But the great majority of Chinese Catholics, precisely in order to live this fidelity in fullness, have chosen the path of suffering and silence. With deep affection, our hearts turn to these brothers and sisters of ours who suffer great hardship, thankful for their generous and heroic example. We hope and pray that also the others will work with renewed faith and strength for full communion and unity with the universal Church and the Successor of Peter.

I am well aware that the current situation of the Catholic community is a source of painful concern for all Chinese Catholics. Each of them has a special place in my heart as Pastor of the universal Church, and for all I pray the Lord who has willed that his Church be one, under one Shepherd. Today, through you, I repeat the exhortation which I addressed to them in Manila last January: 'T earnestly invite you to seek paths to communion and reconciliation, paths which draw their light and inspiration from the Truth himself: Jesus Christ".[10] I know that many are wondering how this reconciliation can come about. Ali need to move; all have to turn towards Jesus Christ, who calis us to unity and to communion. Everyone must discover the steps which lead to reconciliation, Everyone must bring along his whole self, his past, his moments of courageous witness and his moments of weakness, his présent sufferings and his hopes for a better future. What we are speaking of is a long and difficult journey. The goal is

[10] *Podio Message to Chinese Catholics,* **14 January 1995.**

clear enough, but the path leading to it seems still obscure. We need to invoke the light of the Spirit and to let ourselves be guided by his inspiration.

You, the Bishops of Taiwan, are called to do all you can to promote harmony, patience and understanding, fraternal love and reconciliation among all the Catholics of the great Chinese family, in a spirit of charity and with full respect for the growth of the Church on the Mainland. At this delicate moment, I ask all of you to pray unceasingly for this intention.

7. Dear Brothers, our meeting brings to mind ali the faithful entrusted to your pastoral care, to whom I feel very close. Please assure the priests, Religious and lay members of your local Churches in Taiwan of my deep affection in the Lord. At the same time, I renew the assurance of my love, encouragement and good wishes to ali the Catholic members of the greater Chinese family. If these brothers and sisters of ours already pray for the Pope and in some way recognize in him the special ministry of Peter, how much longer will it be before he can embrace them and confirm them in faith and unity?

With these sentiments, I commend you and the whole Church in Taiwan to the loving intercession of Mary, Queen of Peace, and I cordially impart my Apostolic Blessing.

VI

Ad quosdam Indiae episcopos in visitatione sacrorum liminum.*

Dear Brother Bishops,

1. In the love of our Lord Jesus Christ I welcome you — the Pastors of the Ecclesiastical Provinces of Bhopal, Calcutta, Cuttack-Bhubaneswar, Delhi and Ranchi. Your visit ***ad Limina Apostolorum*** expresses the profound communion of charity and peace which links the particular Churches in India to this Apostolic See, hallowed by the martyrdom of Saints Peter and Paul. My recent Encyclical Letter ***Ut unum sint*** describes the mission of the Successor of Peter within the Episcopal College as that of a "sentinel" who confirms his brother Bishops so that "the true voice of Christ the Shepherd may be heard in ali the particular Churches" (94). I therefore thank the Father of our Lord Jesus Christ for giving us this occasion to

*** Die 28 Augusti 1995.**

expérience our "partnership in the Gospel"/ in order to draw strength and encouragement from one another according to "the immeasurable riches of his grace".[2]

2. From her birth in the Upper Room at Pentecost, the Church is the visible sign and effective instrument of the communion of God with humanity. As Pastors of God's Church in India you are called to perpetuate in your local Communities the grace of Pentecost and to foster from generation to generation the fidelity to the Gospel, the fraternal life and ardent prayer which characterized the Apostolic community.[3] After two thousand years, the whole Church is still called t o renew herseif in the image of the first community of disciples. As I have written in the Apostolic Letter *Tertio millennio adveniente,* the best préparation for the new Millennium must be a renewed commitment to apply, as faithfully as possible, the teachings of Vatican II to the life of every individuai and of the whole Church.[4] Herein lies the programme of our ministry, individually and as members of the College of Bishops. The Council contains riches of doctrine and spirituality, and directives for formation, pastoral activity and the practical Organization of Church life, which must continue to produce many positive results of evangelization and service. The years between now and the Great Jubilee should serve to incite ali the Church's members, in a special way her ministers, to open their hearts and minds to what the Holy Spirit is doing to lead us "into ali the truth".[5]

3. One of the great achievements of the Second Vatican Council was the strengthening of episcopal collegiality, "that privileged expression of the pastoral service carried out by Bishops in communion with the Successor of Peter".[6] The Church in India is especially graced because in it the traditions of East and West embrace, proclaiming before the world "the divinely revealed and undivided héritage of the universal Church".[7] I am convinced that the witness of harmony and communion between the différent Rites in India is an important part of the realization of God's mysterious

[1] *Phil* 1:5.
[2] *Eph* 2:7.
[3] Cf. *Acts* 2:42.
[4] Cf. 20.
[5] *Jn* 16:13.
[6] *Tertio millennio adveniente,* 19.
[7] *Orientale lumen,* 1.

and gracious will to draw ever more people of your great nation to the light of the Gospel. Whatever Rite the Bishop belongs to, he is first and foremost a son of the one, holy, catholic and apostolic Church. For this reason, the Catholic Bishops' Conference of India, the principal forum through which your collegiality is exercised, is not weakened but enriched by bringing together the Bishops of the various Rites.

When misunderstandings or difficulties arise, solutions must be sought according to the mind of Christ, a mind which St Paul tells us is free from self-interest and pride, ever ready to look first to the welfare of others.[8] May the words of the First Letter of Peter echo in the hearts of all those who carry the bürden of the episcopal office: "Have unity of spirit, sympathy, love of the brethren, a tender heart and a humble mind"(3:8.). I have every confidence that ali the Bishops will realize that they are linked one to the other and that each one, in concert with his fellow Bishops, is responsive for the whole Church.[9]

4. In the beautiful expression of Saint Ignatius of Antioch, the Bishop is "the living image of God the Father".[10] You express this spiritual fatherhood most intensely by conferring the gift of the Holy Spirit in Ordination, thereby associating priests, both diocesan and religious, with your presbyterate. The Second Vatican Council affirms that "on account of this communion in the same priesthood and ministry, the Bishop should regard priests as his brothers and friends".[11] In order to deepen the bonds of communion, you must take care to show genuine spiritual leadership, openness, compassion and co-operation with your brother priests, who share the bürden of the ministry with you.

A clear sign of your local Churches' vitality is the harvest of priestly and religious vocations which many of you are experiencing. Since this is a great blessing but also a responsibility, I can only encourage you to select with care the candidates whom you promote to the priesthood, to watch over the doctrinal soundness of the programme of studies, and to ensure the spiritual and pastoral formation of your seminarians. You will also invite Religious Superiors to do the same in relation to the members of their Institutes. While generously assisted by many others, the Bishop has a per-

[8] Cf *Phil* 2:3-5.

[9] Cf. *Christus Dominus,* 6.

[10] *Ad Troll,* 3:1.

[11] *Presbyterorum ordinis,* 7.

sonai responsioni ty for the priestly formation of candidates from his own Diocèse, a responsibility which he cannot neglect.

It is particularly important that future priests understand clearly and realistically the value of celibate chastity and its relation to the priestly ministry. In this way they will learn to "appreciate, love and live celibacy according to its true nature and according to its real purpose, that is for evangelical, spiritual and pastoral motives".[12] Where a secularistic and materialistic view of life is advancing, ali the Church's ministers are called to be "signs of contradiction", particularly through the practice of the virtue of penance; this includes discipline, mortification, self-sacrifice and generosity towards others. Shared simplicity of life brings joy to the presbyterate and, when accompanied by mutuai trust, facilitâtes the Willing obédience which every priest owes to his Bishop. The unity of a local Church is strengthened when episcopal authority is exercised as selfless service, and priestly obédience is practised as ready co-operation.

5. The lay faithful too look to their Bishops for real and effective spiritual leadership. In the words of the Council: "In exercising his office of father and pastor, a Bishop should stand in the midst of his people as one who serves. Let him be a good shepherd who knows his sheep and whose sheep know him. Let him be a true father who excels in the spirit of love and solicitude for ail".[13] Effective pastoral ministry requires a profound appréciation of the fact that the Spirit endows the members of the Church with différent charisms "for building up the body of Christ".[14] Each has a gift of the Spirit to share; each has need of the gifts of others.[15] I invite you and your priests to pray and work closely with the lay faithful so that each one will bring to finition the good work which God has begun in him.[16]

6. Communion with God and others is intensified in your Churches when the Gospel is proclaimed with fidelity and the Sacraments are celebrated with faith and révérence, according to the liturgical norms in effect. Through these means Christ enables his Church to communicate the power of his Paschal Mystery. The Eucharist — the Sacrament of unity — is the heart of every parish's life. This présence of the Lord in the community is

[12] *Pastores dabo vobis,* 50.
[13] *Christus Dominus,* 16.
[14] *Eph* 4:12.
[15] Cf. *1 Cor* 12:4-31.
[16] Cf. *Phil* 1:6.

"the living source for its upbuilding and the sacramental bond of its being in full communion with the whole Church".[17] No one who "eats this Bread and drinks this Cup" can fail to hear the call to holiness and to the apostolate which lies at the core of the Gospel message.

Furthermore, at the Sacred Banquet the meaning of différences in race, nationality, culture, caste and social status is revealed in its true light. Here the "oneness in Christ Jesus" which characterizes ail those who have been baptized[18] is verified and deepened. Thus the Church resolutely holds that discrimination not only undermines the fundamental equality of ail those created in God's image and likeness and redeemed by his Son's Blood, but also compromises the communion of those joined in the Body of Christ. It is necessary for us to name the e vil of discrimination wherever it exists and to see it as a "structure of sin". Such "structures" are always "rooted in personal sin, and thus always linked to the concrete acts of individuáis who introduce these structures, consolidate them and make them difficult to remove".[19] Only a firm commitment to conversion and prayer for a "new heart" can eradicate the lingering influence of forms of discrimination within the ecclesial body.

7. Nourished by the Eucharist, Indian Catholics are called to bear witness to God's love for ail. True solidarity with one's neighbour is rooted in the conviction that Christ has united himself with each and every person by means of his redemptive Incarnation.[20] The Virgin Mary, who was so deeply imbued with the spirit of the Lord's poor,[21] guides the Church into a growing awareness that "the truth about God who saves, the truth about God who is the source of every gift, cannot be separated from his love of préférence for the poor and humble".[22] I encourage your efforts to ensure that the vast network of Catholic educational and health institutions in India do effectively serve the marginalized and the most needy among you.

It is my fervent hope that the Catholics of the Ecclesiastical Provinces of Bhopal, Calcutta, Cuttack-Bhubaneswar, Delhi and Ranchi will continue to show that "love of préférence for the poor" which is "a special form of primacy in the exercise of Christian charity, to which the whole tradition

[17] *Christifideles laici,* 26.
[18] Cf. *Gal* 3:27-28.
[19] *Sollicitudo rei socialis,* 36.
[20] Cf. *Gaudium et spes,* 22.
[21] Cf. *Llc* 1:46-53.
[22] *Redemptoris Mater,* 37.

of the Church bears witness".[23] When Christians practise the virtue of charity in the specific form of solidarity with the "least of the brethren", who bear the indestructible image of Christ,[24] the gratuity of that love calis forth God's abundant blessings upon the local Church.

8. Dear Brothers in the episcopate: When you return to your Diocèses, I ask you to convey my cordial greetings t o all the priests, religious and lay people with whom and for whom you carry out your ministry. Ali together you are building up the Church of God in India, preparing for the great springtime of Christianity which lies ahead in the Third Millennium, and which will be an important thème of the Special Assembly for Asia of the Synod of Bishops now being prepared. I entrust you to Mary, Mother of the Redeemer, and pray that through her maternal intercession the whole Family of God in India will be ready to meet the Lord who is Coming. With my Apostolic Blessing.

[23] *Sollicitudo rei socialis,* 42.

[24] Cf. *Mt* 25:46.

ACTA CONGREGATIONUM

CONGREGATIO DE CAUSIS SANCTORUM

LYCIEN.

Beatificationis et Canonizationis Ven. Servi Dei Philippi Smaldone sacerdotis, fundatoris Sororum Salesianarum a Sacris Cordibus (1848-1923)

DECRETUM SUPER MIRACULO

Venerabilis Servus Dei Philippus Smaldone Neapoli ortus est die 27 mensis Iulii anno 1848. In archidioecesi Rossanensi incardinatus, ordinationem presbyteralem accepit anno 1871. In urbe patria alacrem explicavit industriam pastoralem peculiarique cum ardore ac peritia curae et humanae christianaeque educationi surdorum se dedidit. Huius propositi causa Lyciae, quo se contulerat, Congregationem condidit anno 1885 Sororum Salesianarum a Sacris Cordibus. Suam deinde sollicitudinem extendit ad puellulas caecas et ad infantiam indigentem. Graves atque diuturnas obiit difficultates et aegritudines, quas fidei vi atque humilitatis superavit. Interiorem aluit vitam coniunctione cum Deo, pietate erga Eucharistiam et Virginem Mariam, deprecatione atque operosa caritate. Patienter longum morbum toleravit, ex quo est mortuus pridie nonas Iunias anno 1923.

Fama sanctitatis claruit in vita, in morte et post mortem; quapropter Episcopus Lyciensis Causam iniit beatificationis et canonizationis anno 1964. Coram Summo Pontifice Ioanne Paulo II, die 11 mensis Iulii anno 1995 promulgatum est super virtutibus heroicis decretum.

Beatificationis respectu, Causae Postulator miram assertam sanationem iudicio Congregationis de Causis Sanctorum permisit, intercessioni ascriptam eiusdem Servi Dei. Casus pertinet ad puerulum Rogerum Aldonem Castriotta Sipontinum, qui septem annorum typho aegrotavit mense Februario anno 1937 quique aliquamdiu est domi curatus. Supervenit postea quoddam **Stomatitis** genus, cui adiunctae erant fortes haemorrhagiae, difficultas se

nutriendi et loquendi imbecillitas. Gradatim eius condiciones in deterius mutatae sunt, quam ob rem, curantibus monentibus, insequentis mensis Aprilis die 3 confestim est in nosocomium paediatricum Studiorum Universitatis Barensis deductus, ubi notata est stomatites ulcerosa tábida, profusis haemorrhagiis perturbata propter lacerationem rami arteriae linguae. Ex praesentia phaenomenorum toxicatorum generalium et aspectu nomatis tabidi prognosis facta est valde suspensa quoad vitam, ob graves linguae ulcerationes cum amplis necrosis zonis. Puer in statu torporis erat cum propter multum amissum sanguinem, tum propter statum toxicatum contagiosum. Parentes iam de filii exsequiis cogitabant, cum Soror Salesiana a Sacris Cordibus, illi parti praeposita, ei reliquias admovit canonici Philippi Smaldone, cuius intercessio est ab ipso infirmo et a praesentibus invocata. Postero die 4 mensis Aprilis puer experrectus coepit xylinum auferre ex ore simulque aliquot texturae toxicatae fragmenta. Celeriter deinde rursus loqui coepit et se alere. Die 10 mensis Aprilis e nosocomio sanus est dimissus et bonis condicionibus generalibus utens. Sanatio, statim intercessioni tributa Venerabili Philippo Smaldone, inquisita est in processu canonico apud Curiam Barensem celebrato annis 1965-1968 et a Congregatione de Causis Sanctorum probato decreto nonis Maiis edito anno 1993. Eiusdem Dicasterii Consilium Medicorum, in sessione calendis habita Iuniis anno 1995, ita affirmavit: Diagnosis: « Magnae haemorrhagiae a vulnere rami arteriae linguae in aegroto affecto gravissimo statu séptico ex stomatite ulcerosa tábida, perturbante febri typhica cum gravi condicionum generalium imminutione »; Prognosis: « Suspensa quoad vitam »; Therapia: « Medica inefficax; chirurgica (obturatio) ex parte efficax »; Sanationis ratio: « Celérrima cum exitu cicatricem obducente. Inexplicabilis "quoad modum" ex quo sanatio est facta; praesertim, lapsum texturae necroticae nulla secuta est haemorrhagiae renovatio ». Die 27 mensis Octobris eodem anno, actus est Consultorum Theologorum Congressus Peculiaris et pridie secutas idus Decembris Sessio Ordinaria Patrum Cardinalium et Episcoporum, Causae Ponente Exc.mo Domino Ottorino Petro Alberti, Archiepiscopo Calaritano.

Et in utroque Coetu, sive Consultorum sive Cardinalium et Episcoporum, posito dubio num de miraculo constaret divinitus patrato, responsum est prolatum affirmativum.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua, vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens, mandavit ut decretum de praedicta mira sanatione conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis hodierna die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Ponente, meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandos, eisque astantibus, Beatissimus Pater declaravit: ***Constare de miraculo a Deo patrato, intercedente Ven. Servo Dei Philippo Smaldone, Sacerdote, Fundatore Sororum Salesianarum a Sacris Cordibus, videlicet de celérrima sanatione pueri Rogeri Aldonis Castriotta ab « imponenti emorragie da lesione di un ramo dell'arteria linguale in paziente con gravissimo stato settico da stomatite ulcero-gangrenosa, complicante una febbre tifoide con grave decadimento delle condizioni generali ».***

Voluit autem Sanctitas Sua ut hoc decretum publici iuris fieret et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referretur.

Datum Romae, die **12** mensis Ianuarii A. D. **1996.**

& Albertus Bovone
archiep. tit. Caesariensis in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. *m* s.

68 Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

OENIPONTANA

Beatificationis seu Declarationis Martyrii Servi Dei Ottonis Neururer, sacerdotis dioecesani (1882-1940)

DECRETUM SUPER MARTYRIO

«Martyrium signum est praeclarum sanctitatis Ecclesiae: fidelitas erga sanctam Dei legem, quam mors testificatur, manifestum est nuntium missionariumque officium usque ad sanguinem, ne veritatis moralis splendor in more atque in personarum societatisque mente obumbretur. Testimonium hoc summi ponderis praebet iuvamen, ne, non modo in civili societatem sed etiam in ipsis communitatibus ecclesialibus, in periculosissimum deveniatur discrimen, quod hominem afficere possit: in confusionem nempe boni et mali, quae condere servareque singulorum societatumque ordinem moralem non patitur» (**IOANNES PAULUS** II, Litt. Encycl. ***Veritatis splendor,*** **93:** ***AAS*** **Lxxxv [1993],** p. **1207).**

Fidelitatis erga veritatem et legem Dei atque Ecclesiae splendidum dedit testimonium parochus Otto Neururer qui, divini Pastoris vestigia secu-

tus (cfr. ***Io*** 10, 11), diligenter sacerdotale suum munus explevit et demum est martyrii coronam adeptus ob defensam matrimonii sanctitatem et sacrum explicatum ministerium inter concaptivos in Buchenvaldensi publicae custodiae campo.

Servus Dei, legitimorum coniugum Aloisii Neururer et Hildegardae Streng duodecimus filius, natus est die 25 mensis Martii anno 1882 in viculo Piller, tunc in dioecesi Brixinensi, nunc vero in Oenipontana sito. Postquam puer orbatus est patre, eius educationi humanae et christianae egregie pia mater prospexit. Anno 1890 primam Communionem accepit et duobus post annis Confirmationem. Ludo in pago patrio confecto et vocationem ad sacerdotium animadversa, anno 1895 ingressus est seminarium minus « Vincentinum » Brixinense, ubi studiorum profectu eminuit et disciplinae observantia. Non aliter se gessit in seminario maiore, etsi incommoda uteretur valetudine. Scientiam theologicam cum pietate coniunxit, fortem nutrivit amorem in Ecclesiam inque missiones atque exemplo fuit aequalibus suis. Post presbyteralem ordinationem, die 29 mensis Iunii acceptam anno 1907, cappellanus fuit in diversis paroeciis, suo ubique ostenso fervore praesertim in catechesi tradenda, in praedicatione et in exsequendis muneribus sacerdotalibus. Iuvenum formationem curavit et assiduitatem praebendam aegrotis, pauperibus et ad extremam societatem detrusis. Anno 1932 nominatus est parochus parvi pagi Götzens, apud Oenipontem. Fide illustratus et caritate motus, sedulo se dedidit animarum curae, quas aluit verbo Dei, sacramentis et ardore pastorali. Cum attentione celebrabat divina mysteria, deprecationem coluit, meditationem, cotidianam liturgiae horarum recitationem et sancti Rosarii; pietatem erga Sacrum Iesu Cor, Virginem Mariam et animas Purgatorii propagavit; Missae participationem, cultum Eucharistiae fovit in populo, cursus disposuit exercitationum spiritalium pro iuvenibus, bona paroecialia ordinavit. Cum in Austria, anno 1938 a Germania occupata, imperium nazisticum, quod dicunt, iniit persecutionem contra Ecclesiam eiusque opera, Servus Dei sacrum suum ministerium perrexit explicare solita cum fidelitate in doctrinam catholicam, solummodo de bono communitatis suae sollicitus. Temporum iniquitatis conscius et gravium periculorum, quae populo christiano imminebant, aperte declaravit se paratum esse ad vitam pro Christo devovendam et praevidit se esse martyrem moriturum. Legi Dei obsequens suoque muneri pastorali, die 8 mensis Decembris anno 1938 puellam paroeciae dissuasit de nubendo cuidam nazistae qui divortium cum uxore fecerat quique ultus est nomen optimi

parochi deferendo ad Gestapo, a qua die 15 mensis Decembris eodem anno est deprehensus. Ad carcerem Oenipontanum ductus non obstitit et affirmavit se nonnisi suo munere esse functum et paratum se esse mori. Mense Martio anno 1939 clausus est in campo Dachaviensi captivis custodiendis atque mense Septembri secuto translatus est ad campum publicae custodiae Buchenvaldensem, apud Vimariam. Animo forti, patienti ac quieto tulit indignationes, persecutiones, plagas, famem, frigus gravesque labores quibus est subiectus. In his rebus adversis repetere solebat: « Sicut Deus vult! ». Cum potuit, concaptivis utilis fuit iisque bona distribuit Redemptionis, morte puniri periclitans. Suo ministerio sacerdotali obtinuit clam conversionem cuiusdam haeretici novatoris Berolinensis, cui sacramenta ministravit, teste parocho Matthia Spanlang. Res cognita est; quapropter sacerdotes illi duo, gravis criminis rei habiti, die 28 mensis Maii anno 1940 clausi sunt in receptáculo loricato campi publicae custodiae. Servus Dei pedibus suspensus est capite inverso sicque, die 30 mensis Maii sancte terrenam suam conclusit peregrinationem atque, martyrii palmam adeptus, vitam est ingressus aeternam. Paucis post diebus, cadavere igni cremato, cineres traditae sunt paroeciae pagi Götzens, qui eos honorifice sepelivit. Namque Servus Dei statim est verus putatus martyr propter fortissimam ministerii pastoralis exsecutionem.

Qua fama augescente, Episcopus Oenipontanus Causam inchoavit beatificationis et canonizationis inquisitione dioecesana celebrata super martyrio martyriique fama; cuius auctoritas probata est a Congregatione de Causis Sanctorum per decretum die 14 mensis Iunii anno 1981 promulgatum. Apparata Positione, disceptatum est an Servi Dei mors verum fuisset martyrium. Die 19 mensis Maii anno 1895 actus est, felici cum exitu, Congressus Peculiaris Consultorum Theologorum. Deinde Patres Cardinales et Episcopi in Sessione Ordinaria diei 21 secuti mensis Novembris, Causae Ponente Em.mo Cardinali Alfonso Maria Stickler, professi sunt sacerdotem Ottonerà Neururer vitam devovisse ut fidelitatem erga Christum suumque pastorale munus testificaretur.

De hisce omnibus rebus, referente subscripto Pro-Praefecto, certior factus, Summus Pontifex Ioannes Paulus II, vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, praecepit ut decretum super martyrio Servi Dei rite conscriberetur.

Quod cum esset factum, accitis hodierna die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Cardinali Ponente meque Antistite a Secretis ceterisque de

more convocandis eisque adstantibus Beatissimus Pater declaravit: ***Constare de martyrio eiusque Causa Servi Dei Ottonis Neururer, Sacerdotis dioecesani, anno 1940 interfecti, in casu et ad effectum de quo agitur.***

Voluit autem Sanctitas Sua ut hoc decretum publici iuris fieret et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referretur.

Datum Romae, die 12 mensis Ianuarii A. D. 1996.

£8 Albertus Bovone
archiep. tit. Caesariensis in Numidia, ***Pro-Praefectus***

ii. m s.

68 Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

CONGREGATIO PRO EPISCOPIS

PROVISIO ECCLESIARUM

Latis decretis a Congregatione pro Episcopis, Ioannes Paulus Pp. II, per Apostolicas sub plumbo Litteras, iis quae sequuntur Ecclesiis sacros Praesules praefecit, videlicet:

die 6 Februarii 1996. — Titulari episcopali Ecclesiae Thizicensi, R. D. Eduinum F. O'Brien, e clero archidioecesis Neo-Eboracensis, rectorem Seminarii maioris Sancti Iosephi in oppido vulgo dicto « Dunwoodie » eiusdem archidioecesis, quem deputavit Auxiliarem Em.mi P. D. Ioannis Iosephi S.R.E. Cardinalis 0'Connor, Archiepiscopi Neo-Eboracensis.

die 10 Februarii. — Metropolitanae Ecclesiae Vercellensi Exc.mum P. D. Henricum Masseroni, hactenus Episcopum Montis Regalis in Pedemonte.

— Abbatiae territoriali Sublacensi R.P.D. Maurum Meacci, O.S.B., hactenus in eodem Monasterio Magistrum noviciorum.

die 13 Februarii. — Metropolitanae Ecclesiae Altensi, Quetzaltenanguensi-Totonicapensi, noviter erectae, Exc.mum P. D. Victorem Hugonem Martínez Contreras, hactenus Episcopum sedis prius Altensis nuncupatae.

die 22 Februarii. — Cathedrali Ecclesiae Claromontanae R. D. Hippolytum Simon, e clero dioecesis Costantiensis, hactenus ibidem vicarium episcopalem.

— Cathedrali Ecclesiae Oriolensi-Lucentinae Exc.mum P. D. Victorium Oliver Domingo, hactenus Episcopum Albasitensem.

— Cathedrali Ecclesiae Segobricensi-Castellionensi R. D. Iosephum Antonium Reig Pia, hactenus Delegatum episcopalem ad operam pastoralem pro familia in archidioecesi Valentina.

NOMINATIO

Lato decreto a Congregatione pro Episcopis Ioannes Paulus PP. II nominavit:

die 6 Februarii 1996. — Ordinarium Militarem Peruvianae Reipublicae, Exc.mum P. D. Hectorem Michaelem Cabrejos Vidarte, Episcopum titulo Belesasensem, hactenus archidioecesis Limanae Auxiliarem.

CONGREGATIO PRO GENTIUM EVANGELIZATIONE

PROVISIO ECCLESIARUM

Ioannes Paulus divina Providentia Pp. II, latis decretis a Congregatione pro Gentium Evangelizatione, singulis quae sequuntur Ecclesiis sacros Pastores dignatus est assignare. Nimirum per Apostolicas sub plumbo Litteras praefecit vel nominavit:

die 2 Novembris 1995. — Cathedrali Ecclesiae Kabindaënsi R. D. Valentinum Masengo NMnda, in eadem dioecesi curionem in urbe vulgo Lusambo.

— Cathedrali Ecclesiae Kasongoënsi R. D. Theophilum Kaboy Ruboneka, e clero Gomaënsi, hactenus Seminarii theologici in urbe vulgo Butembo-Beni pro-rectorem.

— Cathedrali Ecclesiae Kituiensi R. D. Bonifatium Lele, hactenus eiusdem dioecesis Vicarium generalem.

— Cathedrali Ecclesiae Vevensi R. D. Rodulfum Deng Majak, hactenus Administratorem Apostolicum « sede plena et ad nutum Sanctae Sedis » eiusdem dioecesis.

— Cathedrali Ecclesiae Anuradhapurensi Exc.mum R. D. Osvaldum Thomam Colomannum Gomis, hactenus Episcopum titularem Muliensem et Auxiliarem Columbensem.

— Cathedrali Ecclesiae Ratnapurensi, noviter erectae, suffraganeae metropolitanae Ecclesiae Columbensi in Ceylonia, Exc.mum R. D. Albertum Malcolm Ranjith Patabendige Don, hactenus Episcopum titularem Cabarsussitanum et Auxiliarem Columbensem.

— Archiepiscopum coadiutorem Osakensem R. P. Leonem Jun Ikenaga, S.I., iam pridem Societatis Iesu provinciae Iaponiensis Moderatorem, hactenus paroeciae Tokiensis Sancti Ignatii Vicarium paroecialem.

— Episcopum coadiutorem Palmerstonaquilonianum R. D. Eugenium Ioannem Dolan, e clero archidioecesis Vellingtonensis, Moderatorem nationalem Pontificalium Operum Missionalium in Nova Zelandia.

— Exc.mum R. D. Franciscum F. Claver, S.I., Episcopum emeritum Malaibalaiensem, quem constituit Vicarium Apostolicum Bontocensem-Lagavensem.

— Titulari episcopali Ecclesiae Celerinensi R. D. Marcum Sopi, e clero dioecesis Scopiensis-Prisrianensis, pro cura pastorali christifidelium linguae Albaniensis legatum, quem constituit Auxiliarem praefatae circumscriptionis ecclesiasticae.

die 6 Decembris 1995. — Cathedrali Ecclesiae Gorokanae R. P. Franciscum Sarego, S.V.D., olim Societatis Verbi Divini in Papua Nova Guinea et Insulis Salomonis et in praesens in Italia Moderatorem provincialem.

— Cathedrali Ecclesiae Isirensi-Niangaraënsi Exc.mum R. P. Carolum Kambale Mbogha, A.A., hactenus Episcopum Vambaënsem.

— Cathedrali Ecclesiae Kerichoënsi, noviter erectae, suffraganeae metropolitanae Ecclesiae Nairobiensi in Kenya, R. D. Philippum Anyolo, Semi-

narii maioris « St. Mathias Mulumba » in oppido vulgo dicto Tindinyo theologiae dogmaticae professorem.

— Cathedrali Ecclesiae Sinus Sereni R. D. Carolum Henricum Dufour, iam pridem Vicarium generalem et in praesens curionem paroeciae Christi Regis in dioecesi Kingstoniensi.

— Cathedrali Ecclesiae Yamussukroënsi R. P. Paulum-Simonem Ahouanan Djro, O.F.M., paroeciae dictae «Notre-Dame de FAssomption» in oppido vulgo Nouveau Koumassi, dioecesis Bassam Maioris, parochum.

— Episcopum coadiutorem Varriensis R. P. Richardum Burke, Societatis Sancti Patritii pro Missionibus ad Exteros sodalem, hactenus in urbe vulgo Maynooth in Hibernia instituti dicti « St. Patrick's Society Formation House » moderatorem.

— Titulari episcopali Ecclesiae Leptiminensi R. P. Iesum Alfonsum Guerrero Contreras, O.F.M. Cap., alumnorum Caracensis Seminarii theologici Fratrum Capuccinorum rectorem, quem constituit Vicarium Apostolicum Caronensem.

die 15 Decembris. — Cathedrali Ecclesiae Christopolitanae, Exc.mum R. D. Ioannem Hieronymum Cunneen, hactenus Episcopum titularem Enachdunensem et Auxiliarem eiusdem dioecesis.

— Cathedrali Ecclesiae Neo-Redondensi R. P. Robertum Bendito, C.S.Sp., Novitiorum Congregationis S. Spiritus, in oppido vulgo Munhino, archidioecesis Lubangensis, Moderatorem et magistrum.

— Episcopum coadiutorem dioecesis Saurimoënsis R. P. Eugenium Dei Corso, P.S.D.P., eiusdem Instituti religiosi provinciae Angoliensis Moderatorem.

— Episcopum coadiutorem Kvitobiensem R. D. Iosephum Nambi, hactenus Vicarium generalem Benguelensem et curionem in urbe vulgo Catumbela.

— Episcopum coadiutorem Exc.mi P. D. Eugenii Salessu, Episcopi Malaniensis, R. D. Aloisium Mariam Pérez de Onraita, e clero Victoriensi in Hispania, missionarium « Fidei donum » nominatum, hactenus curionem paroeciae dictae « Nossa Senhora das Graças » in dioecesi Luandensi.

— Episcopum coadiutorem Butanum, R. D. Iosephum Banga Bane, e clero dioecesis Buniaënsis, secretarium generalem instituti dicti « Association des Conférences episcopales de l'Afrique Centrale », Kinshasae.

— Titulari episcopali Ecclesiae Zicensi R. D. Aloisium Locati, e clero archidioecesis Vercellensis in Italia, missionarium « Fidei donum », in praesens Decanum Kenianae Missionis Catholicae in oppido vulgo Isiolo, quem constituit primum Vicarium Apostolicum Isiolanum.

— R. P. Antonium Menegazzo M.C.C.I., in praesens Administratorem Apostolicum « sede plena et ad nutum Sanctae Sedis » dioecesis Elobeidensis, titularem Episcopum Mesarfeltensem.

die 11 Ianuarii 1996. — Cathedrali Ecclesiae Kabalenae R. P. Robertum Gay, M. Afr., hactenus eiusdem dioecesis Administratorem Apostolicum « sede vacante et ad nutum Sanctae Sedis ».

— Cathedrali Ecclesiae Raishahiensi R. D. Paulum Costa, e clero archidioecesis Dhakensis, ibique Vicarium generalem atque paroeciae cathedralis curionem.

— Cathedrali Ecclesiae Agartalanae, noviter erectae, suffraganeae metropolitanae Ecclesiae Shillongensi, R. P. Lumen Monteiro, C.S.C., Congregationis a S. Cruce Assistentem provincialem.

— Episcopum coadiutorem dioecesis Suvonensis R. D. Paulum Choi Duk-ki, hactenus eiudem dioecesis pro opere pastorali legatum.

— Titulari episcopali Ecclesiae Durensi R. D. Aloisium Paulum D'Souza, hactenus Seminarii maioris interdioecesani Mangalorensis rectorem, quem deputavit Auxiliarem eiusdem dioecesis.

NOMINATIONES

Peculiaribus datis decretis, Congregatio pro Gentium Evangelizatione ad suum beneplacitum renuntiavit:

die 15 Decembris 1995. — R. P. Timotheum Iosephum Carroll, S.M.A., missionarium in regione Nigeriana dicta « Noth Borgu » et parochum in oppido vulgo Agwara, dioecesis Ilorinensis, primum Praefectum Apostolicum Kontagoranum.

die 1 Ianuarii 1996. — R. D. Augustinum Agus, Vicarium generalem Sangganensem, Administratorem Apostolicum « sede vacante et ad nutum Sanctae Sedis » dioecesis Santangensis.

DIARIUM ROMANAE CURIAE

Il Santo Padre Giovanni Paolo II ha ricevuto in Udienza Ufficiale per la presentazione delle Lettere Credenziali:

Lunedì, 19 Febbraio 1996, S.E. il Signor ANTONIO D'OLIVEIRA PINTO DA FRANCA, **Ambasciatore di Portogallo presso la Santa Sede.**

Ha, altresì ricevuto in udienza:

Giovedì, 15 Febbraio 1996, S.E. il Signor GYULA HORU, **Primo Ministro della Repubblica di Ungheria.**

Sabato, 17 Febbraio 1996, S.E. il Signor RAFIC HARIRI, **Primo Ministro del Libano.**

Da lunedì 5 a lunedì 12 febbraio 1996 il Santo Padre si è recato in Apostolico pellegrinaggio in Guatemala, Nicaragua, El Salvador, Venezuela.

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Con Breve Apostolico il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

22 febbraio 1996. S. E. mons. Peter Stephan Zurbriggen, Arcivescovo tit. di Glastonia, ***Nunzio Apostolico in Mozambico.***

24 » » S. E. mons. Santos Abril y Castellò, Arcivescovo tit. di Tamada, ***Nunzio Apostolico nella Repubblica Federale di Jugoslavia.***

Con Biglietti della Segreteria di Stato il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

11 dicembre 1995. Le LL.EE. i monsignori José Antonio Peteiro Freiré, Arcivescovo di Tangeri; Telesphore P. Toppo, Arcivescovo di Ranchi; Benedict Singh, Vescovo di

Georgetown; Antony Selvanayagam, Vescovo di Penang; Bruno Pius Ngonyani, Vescovo di Lindi; John Chang-Yik, Vescovo di Chun Cheon; Peter Sarpong, Vescovo di Rumasi; Jean Zerbo, Vescovo di Mopti; Joseph Vianney Fernando, Vescovo di Kandy; Kyrillos William, Vescovo di Assiut, Lyopolis dei Copti; Joseph Coutts, Vescovo di Hyderabad; Mounged El-Hachem, Vescovo di Baalbek, Deir El-Ahmar dei Maroniti; Xavier Tabao Manjarimanana, Vescovo di Mananjary; Nicola de Angelis, Vescovo tit. di Remesiana; Joseph Khoury, Vescovo tit. di Conocora, ***Membri del Pontificio Consiglio per il Dialogo Inter-Religioso « ad quinquennium ».***

11 dicembre 1995. Le LL.EE. i monsignori Raymond K. Tanaka, Bernard Bududira, Charles J. Henderson, Paul L. Kalanda, Albert K. Obiefuna, Yves Ramousse, Michel Sabbah, Francisco J. Silota, Joseph J. Gerry, ***Membri del Pontificio Consiglio per il Diàlogo Inter-Religioso « in aliud quinquennium ».***

4 gennaio 1996. S. E. mons. Jan Pawel Lenga, Vescovo tit. di Arba, ***Membro del Pontificio Consiglio per il Dialogo Inter-Religioso « ad quinquennium ».***

11 » » I Padri David Kinnear Glenday, Superiore Generale dei Missionari Comboniani del Cuore di Gesù; Raymond Rossignol, Superiore Generale delle Missioni Estere di Parigi; Marcello Zago, Superiore Generale degli Oblati di Maria Immacolata; il sac. Pietro Turang, ***Membri della Congregazione per l'Evangelizzazione dei Popoli.***

18 » » S. E. mons. Tarcisio Bertone, Arcivescovo em. di Vercelli, Segretario della Congregazione per la Dottrina della Fede, e mons. Victor Saxer, Presidente del Pontificio Comitato di Scienze Storiche, ***Consultori della Congregazione per i Vescovi.***

29 » » L'Em.mo Signor Cardinale Lucas Moreira Neves, ***Consigliere della Pontificia Commissione per l'America Latina « in aliud quinquennium ».***

» » » L'Em.mo Signor Cardinale Giovanni Canestri, ***Membro della Congregazione per i Vescovi « usque ad 80^ annum ».***

» » » Gli Em.mi Signori Cardinali Joseph Ratzinger, William W. Baum, Jozef Tomko, Edmund Casimir Szoka, Franciszek Macharski, John J. O'Connor, ***Membri della Congregazione per i Vescovi « in aliud quinquennium ».***

febbraio 1996. S. E. mons. John Houston Ricard, Vescovo tit. di Rucuma, il sig. Lue Trouillard, e il sig. Michel Benoist, ***Membri del Pontificio Consiglio «Cor Unum» «ad quinquennium »***.

NECROLOGIO

17 gennaio 1996. Mons. Anacleto Cazzaniga, Arcivescovo em. di Urbino ***(Italia).***
18 » » Mons. Joäo Crisostomo, Gomes de Almeida, Vescovo tit. di Gerafì.
26 » » Mons. Thomas J. Brosnahan, Arcivescovo em. di Freetown and Bo ***(Sierra Leone).***
30 » » Mons. Pierre Boillon, Vescovo em. di Verdun ***(Francia).***
2 febbraio » Mons. Bernard Hubert, Vescovo di Saint-Jean-Longueuil ***(Canada).***
3 » » Mons. Ibrahim Hélou, Arcivescovo em. di Saida dei Maroniti ***(Libano).***
8 » » Mons. Derek John Worlock, Arcivescovo di Liverpool ***(Oran Bretagna).***
10 » » Mons. Abramo Freschi, Vescovo em. di Concordia-Pordenone ***(Italia).***
14 » » Mons. Manuel Perez-Gil Gonzalez, Arcivescovo di Tlalnepantla ***(Messico).***
16 » » Mons. Ernest Patili Assi, Vescovo di Kara ***(Togo).***
23 » » Mons. Maurus Gervase Komba, Vescovo em. di Tanga ***(Tanzania).***
25 » » Mons. **Nike** Prela, Vescovo tit. di Rufiniana.
26 » » Mons. Cyril Edward Restiaux, Vescovo em. di Plymouth ***(Inghilterra).***
29 » » Mons. Michel Maître, Vescovo di Bambari ***(Repubblica Centroafricana).***

An. et vol. LXXXVfflI 11 Aprilis 1996 N. 4

ACTA APOSTOLICAE SE

COMMENTARIUM OFFICIALE U

f> V BIBLIOTHECA /J&

Directio: Palazzo Apostolico - Città del Vaticano — *Administratio:* Libreria Editrice Valbiram^ 4"

ACTA IOANNIS PAULI PP. II

CONSTITUTIO APOSTOLICA

De Sede Apostolica vacante deque Romani Pontificis electione.

IOANNES PAULUS PP. II

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Universi Dominici Gregis Pastor est Romanae Ecclesiae Episcopus, in qua Beatus Petrus Apostolus, divina disponente Providentia, Christo per martyrium extremum sanguinis testimonium reddidit. Plane igitur intellegitur legitimam apostolicam in hac Sede successionem, quacum «propter potentiorem principalitatem, necesse est omnem convenire Ecclesiam»,[1] usque peculiari diligentia esse observatam.

Hanc propter causam Summi Pontifices, saeculorum decursu, suum ipsorum esse officium aeque ac praecipuum ius existima verunt opportunis normis Successoris electionem moderari. Sic, proximis superioribus temporibus, Decessores Nostri Sanc-

[1] S. IRENAEUS, *Adv. Haeres.* III, 3, 2: *SCh* 211, 33.

tus Pius X,[2] Pius XI,[3] Pius XII,[4] Ioannes XXIII[5] et novissime Paulus VI,[6] pro peculiaribus temporum necessitatibus, próvidas congruentesque curaverunt regulas de hac quaestione ferendas, ut convenienter procederent apta praeparatio atque accurata evolutio consessus electorum cui, vacante Apostolica Sede, grave omnino que difficile demandatur officium Romani Pontificis eligendi.

Si quidem nunc et Ipsi hoc aggredimur negotium, id certe facimus haud parvi aestimantes normas illas quas e contrario penitus colimus quasque magna ex parte confirmandas censemus, saltem quod ad praecipua elementa et principia primaria attinet quae eas informarunt. Ad hoc suscipiendum movemur propterea quod Nobis sumus conscii mutatas esse condiciones in quibus hodie Ecclesia versatur, atque proinde esse necesse ut canonica lex, funditus retractata, prae oculis habeatur, quae feliciter, cunctis prudentibus Episcopis, primum Codicis Iuris Canonici deinde Codicis Canonum Ecclesiarum Orientalium per editionem et promulgationem ad effectum est adducta. Huic retractationi, quam Concilium Vaticanum II suasit, Nobis deinceps fuit curae ut Romana Curia Constitutione Apostolica *Pastor bonus*[7] accommodantur. Ceterum id quod canon 335 Codicis Iuris Canonici statuit, quodque canon 47 Codicis Canonum Ecclesiarum Orientalium confirmat, officium innuit ferendi atque ad praesentia accommodandi peculiares leges quae canonicam Romanae Sedis provisionem, quavis ratione vacantis, moderentur.

In nova constituenda disciplina, quamquam nostrae aetatis postulata respeximus, ne in re a via declinaremus sapientis et venerandae traditionis usque adhuc servatae curavimus.

[2] Cfr Const. Ap. *Vacante Sede Apostolica* (25 Decembris 1904): *Pii X Pontificis Maximi Acta,* III (1908), 239-288.

[3] Cfr Motu proprio *Cum proxime* (1 Martii 1922): *AAS* 14 (1922), 145-146; Const. Ap. *Quae divinitus* (25 Martii 1935): *AAS* 27 (1935), 97-113.

[4] Cfr Const. Ap. *Vacantis Apostolicae Sedis* (8 Decembris 1945): *AAS* 38 (1946), 65-99.

[5] Cfr Motu proprio *Summi Pontificis electio* (5 Septembris 1962): *AAS* 54 (1962), 632-640.

[6] Cfr Const. Ap. *Regimini Ecclesiae universae* (15 Augusti 1967): *AAS* 59 (1967), 885-928; Motu proprio *Ingravescentem aetatem* (21 Novembris 1970): *AAS* 62 (1970), 810-813; Const. Ap. *Romano Pontifici eligendo* (1 Octobris 1975): *AAS* 67 (1975), 609-645.

[7] Cfr *AAS* 80 (1988), 841-912.

Sine controversia illud videtur principium cuius vi Romanorum Pontificum est proprium modum definiendi, congruentem cum temporum mutatione, secundum quem persona designanda est, quae in Romana Sede ad Petri successionem vocatur. Id ante omnia personarum coetum respicit, cui officium concreditur Romani Pontificis eligendi: secundum millenariam consuetudinem, quam definitae canonicae leges sanxerunt quae expressa vigentis Codicis Iuris Canonici norma quoque confirmantur (cfr can. 349 C.I.C.), ipse e Cardinalium Sanctae Romanae Ecclesiae Collegio constat. Si quidem doctrina est fidei Summi Pontificis potestatem ab ipso Christo oriri, cuius ipse in terris est Vicarius,[8] illud etiam pro certo est habendum talem supremam in Ecclesia potestatem eidem tribui legitima electione ab ipso acceptata una cum episcopali consecratione seu ordinatione.[9] Gravissimum ideo est officium coetus huic electioni deputati. Quapropter admodum certae perspicuaeque esse debent normae quae processum tempérant, ut electio ipsa quam dignissime explicetur et ea consentanea sit officio summae auctoritatis, quam electus per divinam immissionem suo assensu suscipere debet.

Confirmantes idcirco vigentem Codicis Iuris Canonici regulam (cfr can. 349 C.I.C.), in qua plane apparet millenarius Ecclesiae agendi mos, denuo iteramus electorum Summi Pontificis Collegium solummodo constitui ex Patribus S.R.E. Cardinalibus. In iis, quodam quasi mirabili compendio, duae rationes habentur quae figuram officiumque Romani Pontificis designant: scilicet *Romani,* **quia idem est ac Episcopus Ecclesiae quae est Romae, ideoque inter Ipsum et huius Urbis Clerum, cuius personam ferunt Cardinales titulorum presbyteralium et diaconalium Romae nec non Cardinales Episcopos Sedium suburbicariarum, arta intercedit necessitudo;** *Pontificis Ecclesiae*

[8] Cfr CONC. OECUM. VAT. I, Const. dogm. de Ecclesia Christi *Pastor aeternus,* III; CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 18.

[9] *Codex Iuris Canonici,* can. 332 § 1; cfr *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium,* can. 44 § 1

universalis, quoniam visibiliter ad sustinendas partes vocatur invisibilis Pastoris, qui ad vitae aeternae pascua ducit integrum gregem. Ecclesiae porro universalitas ipsa Patrum Cardinalium Collegii compositione demonstratur, quod singularum continentium Purpuratos amplectitur.

In hodiernis historicis adiunctis facies universalis Ecclesiae a Collegio centum et viginti Cardinalium electorum satis iam significari videtur, quod constat ex Purpuratis undique terrarum oriundis diversissimisque culturis. Hunc igitur absolutum Cardinalium electorum numerum confirmamus, dum interea plane dicimus minoris aestimationis argumentum illud videri non debere, servatum scilicet praescriptum a Decessore Nostro Paulo VI statutum, cuius vi electioni non intersunt ii qui ipso die inceptae vacationis Sedis Apostolicae octoginta vitae annos iam expleverunt.[10] Huius namque legis ratio in illa tantum voluntate exquirenda est ne venerandae aetatis ponderi aliud addatur onus, quod secum fert responsalitas eum eligendi qui Christi gregem convenienter secundum temporum necessitates regere debeat. Id tamen non obstat quin Patres Cardinales, qui octoginta annos excesserunt, congressionibus Conclave praeeuntibus intersint, prout infra disponitur. Ab iis proinde peculiariter requiritur ut, Sede vacante ac potissimum Summi Pontificis electione eveniente, quasi duces Dei Populi facti in Patriarchalibus Urbis Basilicis coadunati perinde ac aliis in dioecesium ecclesiis ubique terrarum dispersis, plurima prece et Divino Spiritui supplicationibus electorum opus iuvent, pro eis necessarium lumen deprecantes, ut suum eligendi officium obeant Deum tantum ob oculos habentes et solummodo spectantes ad « salutem animarum, quae in Ecclesia suprema semper lex esse debet ».[11]

Peculiari modo ad Conclavis antiquissimum institutum cogitationem Nostram intendimus: leges latas pariter ac de hac re usus sanxerunt et definierunt sollemnia complurium Decesso-

[10] Cfr Motu proprio *Ingravescentem aetatem* (21 Novembris 1970), II, 2: *AAS* 62 (1970), 811; Const. Ap. *Romano Pontifici eligendo* (1 Octobris 1975), 33: *AAS* 67 (1975), 622.

[11] *Codex Iuris Canonici,* can. 1752.

rum Nostrorum quoque praecepta. Diligens autem historica inquisitio non modo opportunitatem confirmat, quae hoc institutum respicit, propter adiuncta in quibus tempore progrediente ipsum ortum est atque lege definitum, verum etiam eius constantem utilitatem ad eandem electionem ordinate, sollicite et composite agendam, temporibus potissimum occurrentibus contentionis et perturbationis.

Hac prorsus de causa, quamvis conscii Nobis simus de theologorum et omnium aetatum canonistarum iudicio, qui communi sententia hoc institutum putant non necessarium suapte natura ad validam Romani Pontificis electionem, hac Constitutione iubemus eius essentialem structuram manere, quibusdam additis immutationibus, ut eius disciplina hodiernis postulatis accommodetur. Praecipue opportunum esse indicavimus ut, toto electionis tempore, Cardinalium electorum domicilia et illorum qui ad opera praestanda vocantur quibus electio ordinate evolvatur, in convenientibus locis Civitatis Vaticanae collocentur. Quamvis parva, Civitas Vaticana par est, aptis adhibitis quae infra significabuntur rationibus, ad segregationem illam et ideo meditationem intra ipsius moenia conciliandas, quas actus tanti ponderis cuncta pro Ecclesia ab electoribus postulat.

Spectata simul sacra actus indole ideoque etiam necessitate ut idem expleatur convenienti in sede, in qua hinc liturgicae actiones scite cum iuridicialibus formulis coniungantur, atque illinc ut electoribus facilius animos disponendi ad interiores Spiritus Sancti motus suscipiendos potestas detur, decernimus ut electio in Sacello Sixtino futurum in tempus etiam explicetur, ubi omnia Dei praesentiae conscientiam alere iuvant, in cuius conspectu quisque, ut iudicetur, comparere debebit.

Apostolica Nostra auctoritate confirmamus praeterea strictissimi officium secreti servandi de his omnibus quae recte obliquo ve ad electionis actus attinent: hac de re tamen simpliciores reddere normas volumus, praecipua tenentes, ut haesitationes dubitationesque atque conscientiae forte angustiae vitentur illorum qui electioni intersunt.

Formam tandem ipsam electionis censuimus renovandam, hodierna postulata ecclesialia ac sana recentioris hominum culturae proposita ob oculos etiam habentes. Sic visum est electionem per conclamationem factam *quasi ex inspiratione* **non relinqui, quia non idoneam iudicamus ad mentes significandas electi vi collegii iam sic numero amplificati et ortu distincti. Necessarium pariter putamus electionem** *per compromissum* **aboleri non modo quia difficile agitur, quemadmodum normarum cumulus inextricabilis demonstrat quae praeteritis temporibus hac de re latae sunt, sed etiam quia talis est natura, ut quandam electorum officii conscientiam imminutam secum ferat, quippe qui, hoc si ita evenit, ad sua suffragia ferenda non ipsi vocentur.**

Re igitur mature perpensa, decrevimus unam esse formam, per scrutinium scilicet secretum, in qua electores sua suffragia significare possunt ad Summum Pontificem eligendum, quod secundum normas infra descriptas explicatur. Modus namque hic quam optimas praebet perspicuitatem, rectitudinem, simplicitatem, perspicientiam atque praesertim certam et constructivam omnium singulorumque Patrum Cardinalium participationem, qui ad conventum electivum Petri Successoris vocantur.

His quidem permoti animi sensibus, hanc Constitutionem Apostolicam promulgamus, in qua normae continentur quibus, Sede Romana quavis ratione causave vacante, stricte est parendum a Cardinalibus qui ius tenent officiumque Petri Successoris eligendi, qui est universae Ecclesiae visibile Caput atque Servus servorum Dei.

PARS PRIMA
DE SEDE APOSTOLICA VACANTE

CAPUT I
DE POTESTATE CARDINALIUM COLLEGII SEDE APOSTOLICA VACANTE

1. Sede Apostolica vacante, Cardinalium Collegium nullam potestatem aut iurisdictionem habet in ea quae pertinebant ad

Summum Pontificem dum vivebat vel muneribus officii sui fungebatur; ea omnia exclusive uni Pontifici futuro debent reservari. Quapropter invalidum et irritum esse decernimus quidquid potestatis aut iurisdictionis — ad Romanum Pontificem dum vivit pertinentis, vel ad perfunctionem officii ipsius — coetus ipse Cardinalium duxerit exercendum nisi quatenus in hac Nostra Constitutione expresse permittatur.

2. Apostolica Sedes dum vacat, regimen Ecclesiae concreditur Cardinalium Collegio dumtaxat circa negotia ordinaria et ea quae differri nequeunt (cfr n. 6), et circa praeparationem earum omnium rerum quae ad novi Pontificis electionem necessariae sunt, servatis modis et limitibus huius Constitutionis. Omnino excludantur ideo negotia quae — sive lege sive consuetudine — tantum ad Romani Pontificis potestatem pertinent vel normas respiciunt de novo Pontifice eligendo secundum huius Constitutionis praescriptiones.

3. Praeterea statuimus, ne Cardinalium Collegium de iuribus Sedis Apostolicae Romanaeque Ecclesiae ullo modo disponere valeat, nedum de iis sive directe sive indirecte quidquam detrahat, quamvis agatur de componendis discidiis aut de persequendis factis adversus eadem iura perpetratis, post Pontificis obitum vel validam renuntiationem.[12] Curae autem sit omnibus Cardinalibus haec iura tueri.

4. Sede Apostolica vacante, leges a Romanis Pontificibus latas non licet ullo modo corrigi vel immutari, neque quidquam detrahi iis sive addi vel dispensari circa partes earum, maxime eas, quae ad ordinandum negotium electionis Summi Pontificis pertinent. Si quid contra hoc praescriptum fieri vel attentari contigerit, id suprema Nostra auctoritate nullum et irritum declaramus.

5. Si quae autem dubia exoriantur de sensu praescriptionum, quae hac Nostra Constitutione continentur, aut circa ra-

[12] Cfr *Codex Iuris Canonici,* can. 332 § 2; *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium,* can. 44 §2.

tionem qua ad usum deduci eae debeant, edicimus ac decernimus penes Cardinalium Collegium esse potestatem de his ferendi sententiam; propterea, eidem Cardinalium Collegio facultatem tribuimus interpretandi locos dubios vel in controversiam vocatos, statuentes, ut, si de eiusmodi vel similibus quaestionibus deliberari oporteat, excepto ipso electionis actu, satis sit maiorem congregatorum Cardinalium- partem in eandem sententiam convenire.

6. Pariter, cum negotium est expediendum quod ex voto maioris congregatorum Cardinalium partis in aliud tempus nequeat differri, Cardinalium Collegium secundum maioris partis sententiam agat.

CAPUT II
DE CARDINALIUM CONGREGATIONIBUS AD SUMMI PONTIFICIS APPARANDAM ELECTIONEM

7. Tempore Sedis vacantis agentur Cardinalium Congregationes duplicis generis: altera *generalis,* **seu totius Collegii usque ad ineundam electionem, altera** *particularis.* **Congregationibus generalibus omnes Cardinales legitime non impediti interesse debent, simul atque de vacatione Apostolicae Sedis certiores facti sunt. Cardinalibus qui secundum n. 33 huius Constitutionis eligendi Pontificem munere non fruuntur, facultas datur non participandi Congregationes generales.**

Congregatio particularis constat Cardinale Sanctae Romanae Ecclesiae Camerario et tribus Cardinalibus, uno ex quoque ordine, sorte ductis inter Cardinales electores qui Romae tunc adsunt. Horum trium Cardinalium, qui Assistentes appellantur, officium tertio iam die transacto omnino cessat, in eorumque locum, etiam sortitione, alii succedunt post initam quoque electionem, eodem temporis praestituto fine.

Tempore electionis res gravioris momenti, si casus fert, a conventu Cardinalium electorum decernuntur, negotia vero ordinaria a Congregatione particulari Cardinalium pergunt expe-

diri. Cardinales in Congregationibus generalibus et particularibus, Sede vacante, suetam vestem talarem nigram cum torulo et zona rubri coloris deferant, addito galericulo, cruce pectorali atque anulo.

8. In Congregationibus particularibus levioris tantum momenti negotia, in dies seu passim occurrentia, tractentur. Si quid vero gravioris ponderis et altioris indaginis fuerit, id ad Congregationem generalem deferri debet. Praeterea, quae in una Congregatione particulari decreta, persoluta aut denegata fuerint, nequeunt in alia abrogari, mutari aut concedi; id faciendi ius est tantum penes Congregationem generalem, ac quidem per maiorem partem suffragiorum.

9. Cardinalium Congregationes generales in Aedibus Apostolicis Vaticanis habeantur aut, si rerum adiuncta id postulent, in alio opportuniore loco, iudicio ipsorum Cardinalium. His praeest Decanus Sacri Collegii aut, eo absente vel legitime impedito, Subdecanus. Quodsi alteruter vel uterque amplius non fruatur ad normam n. 33 huius Constitutionis iure eligendi Pontificem, Congregationibus Cardinalium electorum in Conclavi habendis praesidebit Cardinalis elector maximus natu secundum generalem ordinem praecedendi.

10. Suffragia in Cardinalium Congregationibus, cum de rebus maioris momenti agitur, non ore sed secreto ferantur.

11. Congregationes generales quae electionis initium praecedunt, ideoque « praeparatoriae » appellantur, cotidie celebrari debent, ac quidem a die quem Sanctae Romanae Ecclesiae Camerarius atque primus Cardinalis elector cuiusque ordinis statuerint, etiam diebus, quibus exsequiae Pontificis defuncti celebrantur. Quod eo consilio fit, ut Cardinalis Camerarius sententiam Sacri Collegii possit exquirere atque cum eo communicare illa quae necessaria vel opportuna iudicaverit, utque singulis Cardinalibus facultas praebeatur mentem suam circa negotia occurrentia aperiendi, de rebus dubiis explicationes petendi, resque proponendi.

12. Caveatur ut in primis Congregationibus generalibus huius Constitutionis exemplar quisque Cardinalis teneat, cuique pariter facultas praebeatur proponendi, si casus venerit, quaestiones de significatione deque exsecutione normarum, quae in ipsa continentur. Praeterea decet huius Constitutionis legatur pars quae ad Sedis Apostolicae vacationem pertinet. Interea omnes Cardinales, qui adsunt, ius iurandum dare debent de observandis praescriptionibus quae in illa continentur et de secreto servando. Hoc ius iurandum, quod praestandum est etiam a Cardinalibus qui, serius advenientes, eiusmodi Congregationibus postmodum intersunt, legatur ad hanc formulam a Cardinale Decano vel ab alio Collegii praeside, secundum normam statutam ad n. 9 huius Constitutionis, ceteris Cardinalibus astantibus:

Nos Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales ordinis Episcoporum, Presbyterorum et Diaconorum, promittimus, vovemus et iuramus nos universos et singulos ad amussim fideliterque observaturos esse cuncta, quae in Constitutione Apostolica **Universi Dominici Gregis** *Summi Pontificis Ioannis Pauli II continentur atque secreto contecturos esse religiose omnia quae ad electionem Romani Pontificis quomodolibet pertinent, vel ex eorum natura, Sede Apostolica vacante, idem secretum postulent.*

Deinde singuli Cardinales dicent: *Et ego N. Cardinalis N. spondeo, voveo ac iuro.* **Et imponentes manum super Evangelium adiungent:** *Sic me Deus adiuvet et haec Sancta Dei Evangelia, quae manu mea tango.*

13. In una e proxime subsequentibus Congregationibus Cardinales, secundum ordinem rerum agendarum praestitutum, de iis decernere debent, quae ad Conclave inchoandum urgentiora sunt, id est:

a) **constituant diem, horam et modum, quo corpus defuncti Pontificis in Basilicam Vaticanam feratur, ibi obsequio fidelium exponendum;**

b) **omnia paranda curent, quae necessaria sunt ad exsequias Pontificis defuncti, quae per novem dies continuos celebrentur;**

earumque initium praefiniant ita ut sepultura fiat, nisi ex peculiaribus rerum adiunctis aliter visum fuerit, inter quartum sextumque post mortem diem;

c) admoneant Commissionem quae constat ex Cardinale Camerario necnon iis Cardinalibus qui Officium Secretarii Status atque Praesidis Pontificiae Commissionis pro Statu Urbis Vaticanae explebant, ut tempestive tum loca disponant in aedibus *Domus Sanctae Marthae* quo convenienter Cardinales electores recipiantur tum etiam cubilia iis omnibus idonea qui huius Constitutionis n. 46 commemorantur, utque ea omnia simul parentur necessaria in Sacello Sixtino, unde singulae partes electionem attingentes expleri possint modo quidem facili, composito et maxima cum secreti custodia prout haec ipsa Constitutio decernit et edicit;

d) duobus solidae doctrinae, eximiae prudentiae moralisque auctoritatis ecclesiasticis viris munus concredant proferendi ante Cardinales ipsos perpensas meditationes duas de Ecclesiae ea ipsa aetate condicionibus deque novi Pontificis colluminata electione; caveant pariter — ratione habita de iis quae n. 52 huius Constitutionis disponuntur — ut dies et hora significentur qua prior meditatio tradatur;

e) comprobent — Sedis Apostolicae Administratione proponente vel, pro sua quidem dicione, Civitatis Vaticanae Praefectura — expensas incurrentes inde a Pontificis obitu ad successoris electionem;

f) perlegant, si quae sint, documenta a defuncto Pontifice Cardinalium Collegio relicta;

g) Anulum Piscatoris et Sigillum plumbeum, sub quibus Litterae Apostolicae expediuntur, curent delenda;

h) constituant ut datis sortibus cubicula electoribus Cardinalibus adsignentur;

i) constituant diem et horam cum incipient suffragii actus.

CAPUT III

DE NONNULLIS OFFICIIS, SEDE APOSTOLICA VACANTE

14. Ad mentem n. 6 Constitutionis Apostolicae cuius initium est *Pastor bonus,*[13] omnes Dicasteriis Romanae Curiae Praepositi, sive Cardinalis Secretarius Status sive Cardinales Praefecti sive Archiepiscopi Praesides sicut etiam eorundem Dicasteriorum Membra occurrente morte Pontificis, a munere suo cessant, exceptis Sanctae Romanae Ecclesiae Camerario et Paenitentiario Maiore, qui ordinaria negotia pergunt expedire, ea Cardinalium Collegio proponentes quae ad Summum Pontificem essent referenda.

Eodem modo, convenienter cum Constitutione Apostolica *Vicariae potestatis* (n. 2 § 1),[14] Cardinalis Vicarius Generalis dioecesis Romanae a munere suo non cessat Sede Apostolica vacante pariterque pro sua quidem dicione non cessat Basilicae Vaticanae Cardinalis Archipresbyter atque Generalis Vicarius pro Civitate Vaticana.

15. Quodsi munus Sanctae Romanae Ecclesiae Camerarii vel Paenitentiarii Maioris, quo tempore Pontifex diem obiit supremum vel ante Successoris electionem, vacare contingat, Cardinalium Collegium quam primum eligere debet Cardinalem vel, si casus ferat, Cardinales, qui usque ad electionem novi Pontificis eiusmodi officia gerant. In singulis casibus memoratis, electio fit per secreta suffragia omnium Cardinalium electorum qui praesentes adsunt; suffragia feruntur ope schedularum, quas viri ecclesiastici a caeremoniis distribuant et colligant, nec non aperiant coram Sanctae Romanae Ecclesiae Camerario ac tribus Cardinalibus Assistentibus, si eligendus est Paenitentiarius Maior; vel coram praedictis tribus Cardinalibus ac Collegii Cardinalium Secretario, si eligendus est Camerarius. Is autem electus habendus est, et *ipso facto* omnibus facultatibus ad munus

[13] Cfr *AAS* 80 (1988), 860.

[14] Cfr *AAS* 69 (1977), 9-10.

pertinentibus praeditus, in quem maior pars votorum seu suffragiorum convenerit. Quodsi forsitan suffragia paria fuerint, ille deputatus habeatur qui fuerit ordine prior, aut, si eiusdem ordinis, qui prius in Sacrum Collegium adlectus. Donec Camerarius eligatur, eius partes gerit Collegii Decanus vel, eo absente aut legitime impedito, Subdecanus vel Cardinalis senior secundum priorum partium usitatum ordinem congruenter cum n. 9 huius Constitutionis, qui sine mora decernere potest prout rerum adiuncta suadeant.

16. Quodsi Vicarium Generalem dioecesis Romanae, Sede vacante, e vivis decedere contigerit, Vices Gerens tunc hoc in officio constitutus, etiam munus Vicarii Generalis exercebit praeter ordinariam iurisdictionem vicariam quae ad eum pertinet.[15] Si vero etiam Vices Gerens deest, Episcopus Auxiliaris electione primus eiusmodi officia exsequetur.

17. Ad Sanctae Romanae Ecclesiae Camerarium spectat, statim ac nuntium obitus Summi Pontificis acceperit, iure recognoscere Pontificis mortem, astantibus Magistro Pontificiarum Celebrationum Liturgicarum, Praelatis Clericis, Secretario et Cancellario Camerae Apostolicae, qui authenticum mortis actum conficiat. Cardinalis Camerarii pariter erit privatis eiusdem Pontificis aedibus sigilla apponere atque statuere ut ministrantibus ex more commorantibusque in privata habitatione liceat permanere usque ad peractam Papae sepulturam, cum scilicet integrae pontificiae habitationi sigilla imponentur; ipsius obitum Cardinali in Urbe Vicario nuntiare, qui de re populum Romanum singulari edicto edocebit; pariter de eadem certiorem facere Cardinalem Basilicae Vaticanae Archipresbyterum; ad Apostolicum Palatium Vaticanum accedere ut huius possessionem capiat, nec non possessionem, sive per se sive per delegatum, utriusque Palatii ad Lateranum et ad Arcem Gandulfi, eorumque custodiam et regimen exercere; statuere, auditis Cardinalibus qui tribus ordinibus praesunt, ea omnia quae perti-

[15] Cfr Const. Ap. *Vicariae potestatis* (6 Ianuarii 1977), 2 § 4: *AAS* 69 (1977), 10.

nent ad sepulturam Pontificis, nisi forte is, dum vivebat, suam hac de re voluntatem manifestavit; ea omnia, nomine et consensu Collegii, curare quae ad iura Apostolicae Sedis tuenda et ad huius administrationem recte gerendam rerum temporumque adiuncta suadebunt. Etenim Cardinali Sanctae Romanae Ecclesiae Camerario, Sede Apostolica vacante, contingit cura et administratio bonorum et iurium temporalium ipsius Sanctae Sedis, auxiliantibus tribus Cardinalibus qui Assistentes appellantur, praehabita, semel circa leviora ac singulis in casibus circa graviora negotia suffragatione Cardinalium Collegii.

18. Cardinalis Paenitentiarius Maior, eiusque officiales, Sede vacante, ea agere et expedire valent, quae a Pio XI Decessore Nostro definita sunt per Constitutionem Apostolicam *Quae divinitus* **die 25 mensis Martii anno 1935 editam,[16] atque a Nobismet Ipsis per Constitutionem Apostolicam** *Pastor bonus.*[17]

19. Decani autem Cardinalium Collegii erit, ubi primum a Cardinale Camerario vel a Praefecto Domus Pontificiae de Pontificis morte fuerit edoctus, omnibus Cardinalibus hanc nuntiare, eosque convocare ad Congregationes Collegii agendas. Item Pontificis mortem is significabit Nationum Legatis seu Oratoribus ad Apostolicam Sedem publice missis, et iis qui in iisdem Nationibus supremam obtinent auctoritatem.

20. Sede Apostolica vacante Substitutus Secretariae Status sicut et Secretarius de rationibus cum Civitatibus et Secretarii Dicasteriorum Romanae Curiae pergunt in moderando proprio cuiusque Officio, de quo Cardinalium Collegio respondent.

21. Item non cessant Pontificiorum Legatorum munus et potestas.

22. Eleemosynarius quoque Sanctitatis Suae opera caritatis exercere pergit, et quidem eadem ratione qua, vivente Pontifi-

[16] **Cfr n. 12:** ***AAS*** **27 (1935), 112-113.**
[17] **Cfr art. 117:** ***AAS*** **80 (1988), 905.**

ce, solebat; est autem Cardinalium Collegio subiectus usque ad novi Pontificis electionem.

23. Sede Apostolica vacante, universa civilis potestas Summi Pontificis circa regimen Civitatis Vaticanae ad Cardinalium Collegium spectat; quod tamen decreta ferre non poterit, nisi urgente necessitate et pro tempore tantum vacationis Sanctae Sedis, in posterum autem valitura solummodo, si a novo Pontifice erunt confirmata.

CAPUT IV
DE DICASTERIORUM CURIAE ROMANAE FACULTATIBUS SEDE APOSTOLICA VACANTE

24. Curiae Romanae Dicasteria, praeter illa de quibus dicitur n. 26 huius Constitutionis, Sede Apostolica vacante nullam potestatem habent in iis, quae *Sede plena* **facere et expedire non possunt, nisi** *facto verbo cum SS.mo* **vel** *ex Audientia SS.mi,* **vel** *vigore specialium et extraordinariarum facultatum,* **quae a Romano Pontifice eorundem Dicasteriorum Praefectis, Praesidibus vel Secretariis solent concedi.**

25. Facultates vero propriae cuiusque Dicasterii, occurrente morte Pontificis, non cessant; verumtamen statuimus, ut Dicasteria iis facultatibus solum ad gratias concedendas, quae minoris momenti sunt, utantur, negotia vero graviora vel in controversiam vocata, quae in aliud tempus possint differri, futuro Pontifici omnino reserventur; quae si nullam moram admittant (sicut ceterum, cum agitur de dispensationibus *in articulo mortis,* **quas Summus Pontifex concedere solet), a Cardinalium Collegio committi poterunt Cardinali qui usque ad obitum Pontificis fuit Praefectus, vel Archiepiscopo ad id temporis Praesidi ceterisque Cardinalibus eiusdem Dicasterii, cui ea Summus Pontifex defunctus probabiliter examinanda mandavisset. Poterunt illi** *per modum provisionis,* **in eiusmodi rerum adiunctis, donec Pontifex eligatur, decernere ea, quae iuribus et traditio-**

nibus ecclesiasticis custodiendis ac tuendis aptiora magisque consentanea censuerint.

26. Supremum Tribunal Signaturae Apostolicae et Tribunal Rotae Romanae, Sancta Sede vacante, negotia sua exsequi pergunt secundum leges sibi proprias, servatis tamen iis, quae art. 18, comm. 1 et 3 Constitutionis Apostolicae *Pastor bonus* **praescribuntur.**[18]

CAPUT V

DE EXSEQUIIS ROMANI PONTIFICIS

27. Romano Pontifice demortuo, Cardinales exsequias pro eius anima per novem dies continuos celebrabunt, secundum *Ordinem exsequiarum Romani Pontificis,* **cuius regulis prout etiam normis** *Ordinis rituum Conclavis,* **fideliter obsequentur.**

28. Si tumulationem in Basilica Vaticana fieri contingit, authenticum eius instrumentum a Notario Capituli eiusdem Basilicae vel a Canonico tabularii praefecto conficitur. Postea vero delegatus a Cardinale Camerario atque delegatus a Praefecto Domus Pontificiae separatim documenta perscribant, quae peractae tumulationis fidem faciant; prior coram Camerae Apostolicae membris, alter coram Domus Pontificiae Praefecto.

29. Si Romanus Pontifex extra Urbem supremum obiit diem, Cardinalium Collegii est omnia disponere, quae necessaria sunt ad dignam ac decoram translationem exanimi corporis ad Vaticanam Basilicam Sancti Petri.

30. Non cuiquam capere ullo instrumento licet Summi Pontificis imaginem sive lecto decumbentis sive iam mortui, neque eius voces quovis apparatu percipere unde postea repetantur. Si quis, Pontifice defuncto, eiusmodi imagines probationis vel testimonii causa, photographice efficere cupit, id a Cardinale Sanctae Romanae Ecclesiae Camerario petere debet, qui tamen

[18] Cfr *AAS* 80 (1988), 864.

Summi Pontificis imaginem luce exprimi non sinet, nisi pontificiis vestibus induti.

31. Post Summi Pontificis sepulturam atque dum novi Pontificis electio habeatur, diaetae privatae Summi Pontificis nulla pars habitetur.

32. Si defunctus Summus Pontifex de rebus suis testamentum fecit litterasque ac tabulas privatas reliquit, atque sui testamenti curatorem designavit, huius est, pro potestate sibi a testatore facta, ea statuere et exsequi quae ad privata defuncti Pontificis bona et scripta pertinent. Qui curator de munere a se gesto uni novo Summo Pontifici rationem reddet.

PARS ALTERA

DE ELECTIONE ROMANI PONTIFICIS

CAPUT I

DE ELECTORIBUS ROMANI PONTIFICIS

33. Ius eligendi Romanum Pontificem ad Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales exclusive pertinet, iis exceptis qui ante diem mortis Summi Pontificis vel ante diem quo Sedes Apostolica vaca vit octogesimum aetatis annum iam confecerunt. Maximus autem Cardinalium electorum numerus centum viginti ne excedat. Prorsus ergo excluditur quodlibet electionis activae ius cuiuspiam alterius ecclesiasticae dignitatis aut laicae potestatis cuiusvis gradus et ordinis interventus.

34. Si quando contingit ut Sedes Apostolica vacet dum aliquod Concilium Oecumenicum aut Episcoporum Synodus sive Romae sive in alio quovis orbis terrarum loco celebrantur, electio novi Pontificis a Cardinalibus electoribus, qui supra sunt dicti, solum et exclusive fieri debet, minime vero ab ipsis Concilio aut Synodo Episcoporum. Quapropter acta, quae quomodocumque rationem electionis faciendae vel collegium electorum

temerario consilio immutare audeant, invalida et irrita declaramus. Quin immo perstantibus confirmatis hac in re cann. 340 et 347 § 2 C.I.C. atque can. 53 C.C.E.O, ipsum Concilium aut Synodus Episcoporum, in quovis statu exsistunt, statim *ipso iure* **suspensa ab accepto certo nuntio Sanctae Sedis vacantis intellegi debent. Itaque, nulla prorsus interiecta mora, cessare statim debent a quibuslibet conventibus, congregationibus, sessionibus et a quibusvis decretis seu canonibus vel conficiendis vel apparandis vel etiam promulgandis etsi confirmatis, sub poena nullitatis eorum; neque ulterius Concilio vel Synodo progredi licet quamlibet ob causam, etsi gravissimam et speciali mentione dignam, donec novus Pontifex canonice electus illa iterum assumi et continuari iusserit.**

35. Cardinalis elector nulla ratione vel causa a Summi Pontificis electione activa et passiva excludi potest, vigentibus tamen iis omnibus quae sub n. 40 huius Constitutionis statuuntur.

36. Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalis, dummodo creatus renuntiatusque in Consistorio sit, hac ipsa de causa ius eligendi Pontificis possidet secundum huius Constitutionis praescriptum in n. 33, etiamsi nondum ipsi pileus est impositus neque anulus creditus neque ius iurandum is pronuntiavit. Non tamen hoc iure fruuntur Cardinales canonice depositi aut qui, consentiente Romano Pontifice, dignitati cardinalitiae renuntiaverunt. Praeterea non licet Cardinalium Collegio, Sede vacante, eos restituere.

37. Praecipimus praeterea ut, ex quo Apostolica Sedes legitime vacat, Cardinales electores praesentes exspectent absentes quindecim solidos dies, facta tamen Cardinalium Collegio potestate electionis initium adhuc proferendi per aliquot dies, si graves obstant causae; tamen viginti diebus ad summum elapsis ab initio Sedis vacantis, cuncti Cardinales electores praesentes ad electionis negotium procedant.

38. Omnes Cardinales electores, a Decano aut ab alio Cardinale illius nomine agente, ad novi Pontificis electionem advoca-

ti, obligatione tenentur, ex virtute sanctae oboedientiae, convocationis nuntio obtemperandi et ad locum sibi designatum pro electione se conferendi, nisi infirmitate vel alio gravi impedimento, a Cardinalium Collegio agnoscendo, detinentur.

39. Attamen Cardinales electores, si *re integra* **supervenerint, id est antequam de Ecclesiae Pastore eligendo sit provisum, in electionis negotium eodem statu, quo ipsum invenerint, admittantur.**

40. Si quis vero Cardinalis, ius suffragii habens, in Civitatem Vaticanam ingredi noluerit ut electionis negotia participet aut deinde postquam ea initium habuerunt, recusaverit permanere ut munere suo fungatur sine manifesta infirmitatis causa, iure iurando medicorum necnon a maiore parte electorum approbata, ipso minime exspectato neque in eiusdem electionis negotium iterum admisso, per ceteros ad eligendum Summum Pontificem libere procedatur. Quodsi, infirmitate superveniente, aliquis Cardinalis elector e Conclavi exire cogetur, poterit, eius suffragio non requisito, ad electionem procedi; sed si is ad Conclave, post sanitatem sibi restitutam aut etiam ante, redire voluerit, rursus admittatur.

Praeterea si quis Cardinalis quamlibet aliam ob gravem causam, a maiore parte electorum comprobatam, e Civitate Vaticana egressus fuerit, poterit reverti, ut electionem participet.

CAPUT II

DE ELECTIONIS SEDE, OFFICIALIBUS ATQUE MINISTRIS ADMISSIS RATIONE HABITA EORUM MUNERIS

41. Conclave ad Summum Pontificem eligendum fiet in Civitate Vaticana, in partibus et aedibus descriptis, extraneis interdictis, ita ut accommodata collocatio atque permansio praebeantur Cardinalibus electoribus iisque quotquot legitimo iure advocantur ut operam dent ipsi electioni recte atque ordine explicandae.

42. Tempore ineundis negotiis electionis Summi Pontificis statuto oportet acceperint et adiverint omnes Cardinales electores opportunam collocationem in vulgo dictis aedibus *Domus Sanctae Marthae* **recens exstructis in Civitate Vaticana.**

Si infirmae valetudinis rationes, ante a statuta Cardinalium Congregatione comprobatae, suadeant ut aliquis Cardinalis elector adducat etiam electionis tempore aegrorum ministrum, caveatur ut ipsi quoque apta detur habitatio.

43. Ex quo initium negotiorum electionis statutum est ad peractae usque Summi Pontificis electionis publicum nuntium vel, utcumque, hoc iusserit novus Pontifex, aedes *Domus Sanctae Marthae,* **pariterque Sacellum Sixtinum atque loci designati liturgicis celebrationibus obserari debebunt, sub auctoritate Cardinalis Camerarii externaque cooperatione Substituti Secretariae Status, omnibus licentia carentibus, prout statuitur in sequentibus numeris.**

Integra regio Civitatis Vaticanae, atque etiam ordinaria industria Ministeriorum quorum sedes stat intra eius fines, ita moderandae erunt, hoc tempore, ut circumspectio in tuto collocetur nec non expedita explicatio actionum ad Summi Pontificis electionem pertinentium. Provideatur peculiariter ut Cardinales electores a nullo conveniantur, dum ab aedibus *Domus Sanctae Marthae* **ad Palatium Apostolicum Vaticanum transvehuntur.**

44. Cardinales electores, ab initis electionis negotiis ad peractam publiceque nuntiatam electionem, se abstineant ab epistularum commercio, telephonii usu vel ab aliis instrumentis communicationis, cum iis qui extranei sunt explicationi eiusdem electionis, nisi hoc requirit confirmata atque urgens necessitas quam Coetus particularis, de quo diximus n. 7, rite agnoverit. Eidem Coetui tribuitur potestas probandi necessitatem et properantiam quas habent communicandi cum suo officio Cardinalis Paenitentiarius Maior, Cardinalis Vicarius pro dioecesi Romana, vel Cardinalis Archipresbyter Basilicae Vaticanae.

45. Ii omnes, qui subsequenti numero indicantur quique, quamvis in Civitate Vaticana iure sint, quemadmodum huius Constitutionis n. 43 sancit, forte electorem quempiam Cardinalem electionis tempore offenderint, qualibet forma, quovis instrumento atque quavis ratione, cum iisdem Cardinalibus sermocinari vetantur.

46. Ut personarum necessitatibus et officii, quae cum electionis cursu nectuntur, occurratur, praesto esse debent ideoque convenientibus locis recepti intra fines quorum in huius Constitutionis n. 43 fit mentio, Secretarius Cardinalium Collegii, qui conventus electi vi Secretarii fungitur munere, Magister Celebrationum Liturgicarum Pontificiarum cum duobus Caeremoniarii» et duobus Religiosis qui Sacrarium Pontificium curant, atque ecclesiasticus vir a Cardinale Decano electus vel a Cardinale vicem gerente, ut in munere explendo eum iuvet.

Nonnulli deinceps Religiosi in promptu sint variarum linguarum ad confessiones excipiendas necnon duo medici ad res inopinatas expediendas.

Tempestive caveatur ut personarum paratarum congruus numerus adsit ad mensas instruendas et munditias faciendas.

Omnes personae, quae hic recensentur, a Cardinale Camerario tribusque Assistentibus in antecessu comprobentur oportet.

47. Omnes personae quae n. 46 significantur huius Constitutionis, quae quavis ratione ac quovis tempore a quocumque resciscunt ea quae ad recte obliquove proprios electionis actus attinent, potissimum quae peracta ipsius electionis scrutinia contingunt, arto secreto tenentur cum qualibet persona ad Collegium Cardinalium electorum non pertinente; hac de causa, antequam incipiat electio, ius iurandum nuncupare debent, secundum modum et formulam, ut subsequens numerus indicabit.

48. Illi omnes, de quibus dicitur n. 46 huius Constitutionis, rite certiores facti circa significationem amplitudinemque iuris iurandi faciendi ante negotiorum electionis initium coram Cardinale Camerario vel alio Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinale

ab eo delegato et coram duobus Caeremoniariis, tempore opportuno pronuntiabunt et subscribent ius iurandum secundum hanc formulam:

Ego N.N. promitto et iuro me inviolate servaturum esse secretum absolutum cum omnibus quotquot participes non sunt Collegii Cardinalium electorum, hoc quidem in perpetuum, nisi mihi datur expresse peculiaris facultas a novo Pontifice electo eiusve Successoribus, in omnibus quae directe vel indirecte respiciunt suffragia et scrutinia ad novum Pontificem eligendum.

Itemque promitto et iuro me nullo modo in Conclavi usurum esse instrumentis quibuslibet ad vocem transmittendam vel recipiendam aut ad imagines exprimendas quovis modo aptis de iis quae tempore electionis fiunt intra fines Civitatis Vaticanae, atque praecipue de iis quae quolibet modo directe vel indirecte attinent ad negotia coniuncta cum ipsa electione. Declaro me editurum esse ius iurandum utpote qui plane noverim quamlibet eius violationem adducturam esse me in spiritales illas canonicasque sanctiones quas futurus Summus Pontifex (cfr can. 1399 C.I.C.) opportunum duxerit ferre.

Sic me Deus adiuvet et haec sancta Dei Evangelia, quae manu mea tango.

CAPUT III

DE ELECTIONIS INAUGURANDAE ACTIBUS

49. Exsequiis defuncti Pontificis rite persolutis et apparatis iis quae requiruntur ad legitimam electionem exsequendam, die constituto — decimo quinto id est a Pontificis morte aut non ultra vicesimum diem, prout n. 37 huius Constitutionis decernitur — Cardinales electores convenient in Basilicam Vaticanam Sancti Petri, vel alium in locum pro temporis et loci opportunitate, ad participandam sollemnem Eucharisticam celebrationem cum Missa votiva pro *eligendo Papa.*[19] **Hoc congruenti tempore**

[19] *Missale Romanum,* n. 4, p. 795.

matutino persolvendum est, ita ut horis postmeridianis impleri possit quod praescribitur sequentibus numeris huius Constitutionis.

50. A Sacello Paulino Palatii Apostolici, ubi congruo pomeridiano tempore Cardinales electores adstiterint, chorali vestimento induti sollemni processione, cantu invocantes *Veni, creator* **Spiritus Sancti assistentiam, se conferent in Cappellani Sixtinam Palatii Apostolici, locum et sedem electionis peragendae.**

51. Elementa essentialia Conclavis servantes, mutantes tamen quasdam minoris momenti rationes, quae rerum mutatione nullius ponderis sunt ad illam rem cui antea proderant, per hanc Constitutionem statuimus et iubemus ut omnes electionis Summi Pontificis actus, secundum praescripta sequentium numerorum, persolvantur tantummodo in Palatii Apostolici Vaticani Cappella Sixtina, quae ideo locus manet omnino reservatus usque ad expletam electionem, ut absolutum servetur secretum de omnibus quae ibi explebuntur aut dicentur quacumque sub ratione directe aut indirecte circa electionem Summi Pontificis.

Quapropter Collegium Cardinalium, agens de auctoritate et officio Camerarii, quem adiuvabit Congregatio particularis de qua in numero 7 huius Constitutionis, curabit ut, intra praefatum Sacellum et in locis contiguis, omnia prius disponantur adiuvante quoque foris Substituto Secretariae Status, ita ut regularis electio eiusdemque secreta indoles in tuto ponantur.

Peculiarem in modum accuratae et rigidae recognitiones peragantur, opem quoque adhibentibus personis rectae fidei et probatae peritiae technicae, ne in praedictis locis subdole instrumenta audivisifica collocentur ad negotia exscribenda et foras transmittenda.

52. Cum Cardinales electores ad Sacellum Sixtinum advenerint, secundum praescriptum n. 50, adhuc coram omnibus qui partes habuerunt sollemnis processionis, ius iurandum dabunt secundum formulam quae sequenti numero describitur.

Cardinalis Decanus aut Cardinalis primus ordine et aetate, servato quidem praescripto n. 9 huius Constitutionis statuto, elata voce formulam leget; post conclusionem vero quisque Cardinalium electorum, Sanctum Evangelium tangendo, leget et enuntiabit formulam, prout in sequenti numero praescribitur.

Iure iurando dato ab ultimo Cardinale electore, Magister Pontificiarum Celebrationum Liturgicarum nuntiabit illud *extra omnes* **atque ad Conclave non pertinentes Sacellum Sixtinum relinquere debebunt.**

In ea manebunt tantum idem Magister Pontificiarum Celebrationum Liturgicarum et ecclesiasticus vir, antea electus ad secundam meditationem habendam coram Cardinalibus electoribus, de qua in numero 13/d, circa gravissimum onus illis impendens et ideo circa necessitatem ut recta intentione procedatur ad bonum Ecclesiae universae *solum Deum prae oculis habendo.*

53. Ratione habita eorum quae praescribuntur in superiore numero, Cardinalis Decanus aut Cardinalis ordine et aetate primus, sequentem iuris iurandi formulam recitabit:

Nos omnes et singuli in hac electione Summi Pontificis versantes Cardinales electores promittimus, vovemus et iuramus inviolate et ad unguem Nos esse fideliter et diligenter observaturos omnia quae continentur in Constitutione Apostolica Summi Pontificis Ioannis Pauli II, quae a verbis « Universi Dominici Gregis» incipit, data die xxii mensis Februarii anno MCMXCVI. *Item promittimus, vovemus et iuramus, quicumque nostrum, Deo sic disponente, Romanus Pontifex erit electus, eum munus Petrinum Pastoris Ecclesiae universae fideliter exsecuturum esse atque spiritualia et temporalia iura libertatemque Sanctae Sedis integre ac strenue asserere atque tueri numquam esse destiturum. Praecipue autem promittimus et iuramus Nos religiosissime et quoad cunctos, sive clericos sive laicos, secretum esse servaturos de iis omnibus, quae ad electionem Romani Pontificis quomodolibet pertinent, et de iis, quae in loco electionis aguntur, scrutinium directe vel indirecte respicientibus; neque idem secretum quoquo modo violaturos sive*

perdurante novi Pontificis electione, sive etiam post, nisi expressa facultas ab eodem Pontifice tributa sit; itemque nulli consensioni, dissensioni, aliique cuilibet intercessioni, quibus auctoritates saeculares cuiuslibet ordinis et gradus, vel quivis hominum coetus vel personae singulae voluerint sese Pontificis electioni immiscere, auxilium vel favorem praestaturos.

Deinde singuli Cardinales electores, praecedentiae ordine servato, ius iurandum interponent sequenti formula:

Et ego N. Cardinalis N. spondeo, voveo ac iuro, **et imponendo manum super Evangelium, adiungant:** *Sic me Deus adiuvet et haec Sancta Dei Evangelia, quae manu mea tango.*

54. Peracta autem meditatione, qui eam protulit de Sacello Sixtino cum Pontificiarum Celebrationum Liturgicarum Magistro egreditur. Cardinales autem electores, recitatis precibus secundum *Ordinem* **peculiarem, Cardinalem Decanum audiant (aut illum qui eius vice fungitur) qui Collegio electorum subiciet in primis quaestionem utrum iam nunc procedere liceat ad incohandos actus electionis an adhuc necesse sit dubitationes dissolvere de normis et rationibus in hac Constitutione statutis, quin tamen liceat, non obstante electorum unanimitate, et hoc quidem sub poena nullitatis ipsius deliberationis, ut quaedam ex iis, quae respiciunt naturam actus ipsius electionis, mutari aut substitui possint.**

Quodsi, de sententia maioris partis electorum, nihil obstat quominus incohentur actus electionis, statim ad ipsos procedendum est, servatis tamen normis in hac eadem Constitutione prolatis.

CAPUT IV

DE SECRETO SERVANDO IN OMNIBUS AD ELECTIONEM PERTINENTIBUS

55. Cardinalis Camerarius atque tres Cardinales pro tempore Assistentes obligatione tenentur ut vigilent diligenter, ne de omnibus in Sacello Sixtino peractis silentium ullo pacto vio-

letur, ubi suffragia feruntur, nec non proximorum locorum, ante, inter et post electionis actus.

Peculiariter duorum technicorum fidei dignorum auxilio tale secretum tuebuntur, dum cavebunt ne ullum instrumentum exceptorium vel emissionis televisificae a quolibet in ante dicta loca, potissimum in Sacellum Sixtinum ubi electionis actus explicantur, inferatur.

Si quid tale contra hanc normam admissum fuerit, sciant auctores se gravibus poenis fore puniendos futuri Pontificis arbitrio.

56. Cum electionis actus peraguntur, Cardinales electores ab epistolarum commercio atque a colloquiis etiam per telephonium vel radiophonium se abstineant cum personis quae legitime officiis sibi servatis non destinantur.

Gravissimae dumtaxat et impellentes rationes, quas Cardinalium peculiaris Congregatio iudicabit, sicut in n. 7 decernitur, haec colloquia sinere possunt.

Quapropter videant Cardinales electores, antequam electionis actus incipiant, ut omnia suppeditent quae ipsius officii vel personarum necessitates requirunt, quae quidem differri sic non possunt, ut necesse non sit haec colloquia permittere.

57. Similiter se abstineant Cardinales a quibuslibet nuntiis accipiendis et mittendis extra Civitatem Vaticanam, dum, ut patet, prohibetur ne iidem nuntii per ullam personam ibidem legitime admissam transvehantur. Cardinales electores praesertim tempore ex quo electionis actus peraguntur, acta diurna vel ephemerides cuiuslibet naturae recipere aeque radiophonicas emissiones auscultare vel emissiones televisificas spectare vetantur.

58. Qui electioni quoquo modo, ad normam n. 46 huius Constitutionis, deserviunt, quique directe vel indirecte secretum violare quomodolibet poterunt — sive per verba, sive per scripta, per signa, aliasve per quasvis rationes — omnino violationem huiusmodi vitare debent, sub poena excommunicationis *latae sententiae,* **Sedi Apostolicae reservatae.**

59. Specialiter autem Cardinalibus electoribus interdicitur, ne ministris, quos forte secum adduxerint, aut aliis quibusvis ea pandant, quae scrutinium directe vel indirecte respiciunt, itemque ea, quae de Pontificis electione acta vel decreta sunt in Cardinalium congressionibus sive ante electionem sive inter ipsam habitis. Obligatio haec Cardinales non electores quoque respicit, qui generalibus Congressionibus intersunt, ad huius Constitutionis normam n. 7.

60. Insuper praecipimus Cardinalibus electoribus, graviter onerata ipsorum conscientia, ut secretum huiusmodi servent etiam post peractam novi Pontificis electionem, memores id nullo modo violari licere, nisi ab eodem Pontifice peculiaris et expressa ad hoc facultas concessa fuerit.

61. Denique, ut Cardinales electores cavere possint ab aliorum imprudentia nec non ab insidiis, quas facultati suo ipsorum utendi iudicio et libertati decernendi fortasse parari contingat, omnino interdicimus, ne in illis locis in quibus electio peragitur introducantur, sub quolibet praetextu, nec, si ibi forte iam exstent, adhibeantur quaelibet genera instrumentorum vocibus vel imaginibus vel scriptionibus mechanice imprimendis, reddendis, transmittendis.

CAPUT V

DE ELECTIONIS EXPLICATIONE

62. Modis abrogatis electionis qui per *acclamationem seu inspirationem* et *per compromissum* dicuntur, electionis forma Romani Pontificis futuro de tempore erit tantum *per scrutinium.*

Decernimus igitur ut Summi Pontificis ad validam electionem duae ex tribus partes suffragiorum requirantur omnium electorum praesentium.

Si ideo Cardinalium numerus praesentium in tres aequales partes dividi non potest, ut valida sit electio Summi Pontificis uno plus requiritur suffragium.

63. Electio peragatur continuo post eas expletas res, quas n. 54 huius Constitutionis fieri iubet.

Si id iam accidit vespere primi diei, unum scrutinium erit; subsequentibus autem diebus, si electio primo die facta non erit, duo suffragia erunt ferenda, tum mane tum vespere, atque suffragia dantur illa hora, sive in praeviis Congressionibus ante statuta, sive dum ipsa agitur electio, secundum rationes tamen, quae in nn. 64 et subsequentibus significantur.

64. Tribus gradibus explicatur scrutinium, quorum primus, qui *antescrutinium* **vocari potest, complectitur: 1) schedularum praeparationem et partitionem per Caeremoniarios, qui earundem saltem duas vel tres cuique Cardinali electori dabunt; 2) ex omnibus Cardinalibus electoribus sortitionem trium Scrutatorum, trium ad infirmorum excipienda suffragia qui destinantur, qui brevitatis gratia** *Infirmarii* **appellantur, et trium Recognitorum; sortes has publice iacit novissimus Cardinalis Diaconus, qui subinde novem nomina depromit illorum qui munia haec sustinere debent; 3) si in extractione Scrutatorum,** *Infirmariorum* **et Recognitorum ducta nomina exierint Cardinalium electorum qui, ob infirmitatem vel aliam ob causam impedientur quominus officia haec gerant, eorum loco alia nomina non impeditorum depromantur. Primi tres sorte educti erunt Scrutatores, alteri tres** *Infirmarii,* **ceteri vero Recognitores.**

65. In hac scrutinii actione hae normae prae oculis habeantur: 1) forma schedulae debet esse rectiangula, in medio autem anterioris eius partis haec verba, si fieri potest typis impressa, contineat: *Eligo in Summum Pontificem,* **in parte vero inferiore a medio liberum sit spatium, ubi electi nomen inscribatur; schedula ergo sic disposita est, ut ambae partes complicentur; 2) schedularum inscriptio secreto ab unoquoque Cardinale facienda est, qui perspicue, scribendi ratione utatur, quantum fieri potest, quae non revelet manum exarantem: cavebit pariter ne plura nomina scribat quoniam tum suffragium nullum est: demum plicabit et iterum complicabit schedulam; 3) dum**

suffragia feruntur, Cardinales electores soli in Sacello Sixtino esse debent; quocirca, statim postquam schedulae distributae sunt et antequam electores in iis scribere incipiant, Secretarius Collegii Cardinalium, Magister Pontificiarum Celebrationum Liturgicarum et viri a caeremoniis ex aula exire debent. Quibus egressis, ultimus Cardinalis Diaconus ianuam claudat, quam aperiat iterumque claudat quoties necessarium est, veluti cum *Infirmarii* **ad suffragia infirmorum colligenda exeunt ac deinde in sacellum revertuntur.**

66. Secundus gradus, qui vere proprieque dicitur *scrutinium,* **complectitur: 1) positionem schedularum in urnam; 2) schedularum mixtionem ac numerationem; 3) suffragiorum diribitionem. Unusquique Cardinalis elector, praecedendi ordine servato, schedulam, postquam eam scripsit et complicavit, elevata manu, ita ut videri possit, ad altare deferat, apud quod sunt Scrutatores et in quo est urna disco cooperta ad schedulas recipiendas. Postquam ibi pervenerit, Cardinalis elector elata voce iuret in hanc formam:** *Testor Christum Dominum, qui me iudicaturus est, me eum eligere, quem secundum Deum iudico eligi debere.* **Post haec schedulam in disco ponat et per hunc in urnam ingerat, quo facto ad altare inclinet et ad suum locum revertatur.**

Si vero quis Cardinalis elector ex iis, qui in sacello praesentes adsunt, ad altare ob infirmam valetudinem pergere nequit, ultimus scrutator ad eum accedit; et elector ille, praedicto iure iurando dato, schedulam complicatam eidem scrutatori tradit, qui eam palam ad altare defert neque ullo iuramento pronuntiat in disco deponit, et per eum in urnam mittit.

67. Si autem aliqui Cardinales electores infirmi sunt in cellis suis, quorum in n. 41 et subsequentibus huius Constitutionis fit mentio, tres *Infirmarii* **ad eos accedunt cum capsula, in cuius parte superiore sit foramen, per quod schedula complicata possit in eam immitti; quam capsulam antequam scrutatores** *Infirmariis* **tradant, palam aperiant, ut ceteri electores possint eam vacuam conspicere, deinde claudant et clavem super altare po-**

nant. Hinc *Infirmarii* **cum capsula clausa et congruenti numero schedularum in parvo disco collocatarum, ministris recto modo comitantibus, ad aedes** *Domus Sanctae Marthae* **apud unumquemque infirmum se recipiunt; qui acceptam schedulam secreto scribat, complicet et, dato antea iure iurando praedicto, in capsulam per foramen mittat. Quodsi quis infirmus scribere non valet, unus e tribus** *Infirmariis* **aut alius Cardinalis elector, ab infirmo deputatus, praestito de secreto servando in manibus ipsorum** *Infirmariorum* **iure iurando, praedicta faciat. Quibus peractis,** *Infirmarii* **capsulam in Sacellum reportant, quae a Scrutatoribus aperietur cum Cardinales adstantes suffragium suum deposuerint et schedulas, quae in ea continentur, numeraverint; et tot repertas, quot sunt infirmi, singillatim in disco ponant, et per hunc simul omnes in urnam immittant. Ne autem scrutinii actio nimis protrahatur,** *Infirmarii* **poterunt proprias schedulas statim post Cardinalium primum conficere et in urna ponere, deinde, dum ceteri electores suam schedulam ponunt, ad infirmos pergere ad accipienda eorum vota eo modo, qui supra est dictus.**

68. Postquam omnes Cardinales electores schedulas suas in urnam immiserunt, primus Scrutator hanc semel iterumque agitet ut schedulae permisceantur; quo facto, ultimus Scrutator statim eas numeret, unamquamque schedulam singillatim ex urna palam sumens et in vase vacuo, ad hoc apparato, deponens. Quodsi schedularum numerus non respondet numero electorum, omnes comburendae sunt, et iterum, id est altera vice, ad suffragia ferenda procedatur; si vero schedularum numerus numero electorum respondet, subsequitur publicatio scrutinii, quae hoc modo fit.

69. Scrutatores ad mensam ante altare positam sedent: quorum primus unam schedulam accipit, explicat et, viso in ea electi nomine, eam secundo Scrutatori tradit, qui, pariter electi nomine perspecto, eandem schedulam tradit tertio, qui illam elata et intellegibili voce legit, ut omnes electores praesentes

suffragium annotare possint in folio ad hoc apparato. Notat autem et ipse nomen e schedula recitatum. Quodsi in suffragiorum diribitione Scrutatores inveniant duas schedulas ita complicatasi ut ab uno tantum datas esse appareat, siquidem unus et idem in utraque electus fuerit, schedulae praedictae pro uno suffragio habeantur; si vero diversa ibi inscripta sint nomina, neutrum suffragium est validum; scrutinium tamen ipsum neutro in casu vitiatur.

Peracta schedularum diribitione, suffragia a Scrutatoribus secundum nomina illorum, qui ea obtinuerunt, in unam summam redigantur et in folio separato notentur. Ultimus vero Scrutator singulas schedulas, postquam eas perlegit, eo loco, ubi est verbum *Eligo,* **acu cum filo perforat et in filo includit, quo cautius conserventur. Finita nominum lectione, fili capita nodo iunguntur et schedulae omnes, ita colligatae, in urna vacua vel in mensae parte ponuntur.**

70. Sequitur tertia et postrema actio, quae *post-scrutinium* **appellatur quaeque complectitur: 1) numerationem suffragiorum; 2) eorum recognitionem; 3) schedularum combustionem.**

Scrutatores in unam summam redigunt suffragia, quae quilibet obtinuit, et si nemo ad duas partes suffragiorum pervenit, non est electus Papa in illo scrutinio; si quis vero duas partes ex tribus accepit, habetur electio Romani Pontificis et quidem canonice valida.

Recognitores, in utroque casu, scilicet sive electio secuta est, sive non, inspicere debent tam schedulas, quam suffragiorum annotationes factas per Scrutatores, ut constet an iidem accurate et fideliter muneri suo satisfecerint.

Statim post recognitionem antequam Cardinales electores e sacello discedant, omnes schedulae comburantur a Scrutatoribus dum adiuvant Secretarius Collegii et Viri a caeremoniis, interim arcessiti ab ultimo Cardinale Diacono. Si tamen secundum scrutinium statim est agendum, schedulae primi scrutinii solum in fine, una cum schedulis secundi scrutinii, comburantur.

71. Omnibus et singulis Cardinalibus electoribus praecipimus, ut, ad secretum tutius servandum, omnis generis scripturas, quas de exitu uniuscuiusque scrutinii apud se habent, Cardinali Camerario vel uni e tribus Cardinalibus Assistentibus una cum schedulis comburendas tradant.

Decernimus insuper ut, completa electione, Cardinalis Sanctae Romanae Ecclesiae Camerarius relationem exaret, etiam a tribus Cardinalibus Assistentibus approbandam, quae suffragiorum exitum declaret in singulis sessionibus latorum. Quae relatio Pontifici tradetur, in tabulario asservanda et clausa in involucro obsignato, quod a nullo resignari poterit, nisi Summus Pontifex id nominatim permiserit.

72. Confirmantes ea, quae Decessores Nostri S. Pius X,[20] **Pius XII**[21] **et Paulus VI**[22] **statuerunt, praescribimus ut — excepto ipso tempore postmeridiano ingressionis in Conclave — sive mane sive vespere, post completum scrutinium, si quidem in eo secuta non sit electio, Cardinales electores statim ad novum scrutinium peragendum procedant, in quo denuo suffragia ferant. Hoc in secundo scrutinio omnes ritus serventur sicut in primo, ita tamen ut electores non teneantur obligatione novum dandi ius iurandum neque novos eligendi Scrutatores,** *Infirmarios* **et Recognitores, cum quae in primo scrutinio hac de re praestita sunt sine renovatione valeant etiam pro secundo.**

73. Haec omnia, quae de scrutinii ritibus sunt exposita, servanda erunt diligenter a Cardinalibus electoribus in omnibus scrutiniis, quae singulis diebus peragi debent mane et post meridiem, peractis sacris ritibus seu precationibus, quae memoratus *Ordo rituum Conclavis* **statuit.**

74. Quodsi contingit, ut Cardinales electores cum difficultate de persona eligendi concordia ineant consilia, tunc per tres dies

[20] Cfr Const. Ap. *Vacante Sede Apostolica* (25 Decembris 1904), 76: *Pii X Pontificis Maximi Acta,* III (1908), 280-281.

[21] Cfr Const. Ap. *Vacantis Apostolicae Sedis* (8 Decembris 1945), 88: *AAS* 38 (1946), 93.

[22] Cfr Const. Ap. *Romano Pontifici eligendo* (1 Octobris 1975), 74: *AAS* 67 (1975), 639.

scrutiniis secundum formam supra descriptam, nn. 62 et sequentibus, frustra peractis, scrutinia ipsa tempore summum unius diei intermittuntur, ut preces Deo admoveantur, electores inter se libere colloquantur fiatque per Cardinalem primum ex ordine Diaconorum brevis adhortatio spiritalis. Post quae, scrutinia secundum eandem formam exsequenda resumuntur; quae, si antequam electio interveniat sint septem, rursus intervallum interponitur, ut precationi, colloquio et adhortationi per Cardinalem primum ex ordine Presbyterorum faciendae sit locus. Demum septem, si casus fert, scrutinia secundum praedictam formam peraguntur; quae si ad irritum ceciderint, denuo orationes ad Deum fundantur, colloquia serantur, adhortatio a Cardinale primo ex ordine Episcoporum electoribus adhibeatur. Exinde scrutinia ad eandem formam rursus peragantur, quae, nisi electio interveniet, erunt septem.

75. Si autem scrutinia ad nihilum reciderint, his peractis rebus de quibus supra dictum est, Cardinales electores consulat Camerarius de modo procedendi, atque agetur prout eorum maior absoluta pars decreverit.

Ne recedatur tamen a ratione ut electio valida evadat aut maiore absoluta parte suffragiorum aut duo nomina tantum suffragando, quae in superiore scrutinio maiorem suffragiorum partem obtinuerunt, dum hoc quoque in casu sola maior absoluta pars poscatur.

76. Quodsi electio aliter celebrata fuerit, quam haec Constitutio statuit, aut non servatis condicionibus pariter hic praescriptis, electio eo ipso est nulla et invalida absque ulla declaratione, ideoque electo nullum ius tribuit.

77. Quae de actis electionem praecedentibus et de ipsa Romani Pontificis electione hactenus dicta sunt, ea omnia servanda esse declaramus, etiam si contingat vacationem Sedis Apostolicae per renuntiationem Summi Pontificis occurrere, secundum can. 332, § 2 C.I.C. et can. 44, § 2 C.C.E.O.

CAPUT VI
DE IIS QUAE SERVANDA VEL VITANDA SUNT IN ELECTIONE ROMANI PONTIFICIS

78. Si in electione Romani Pontificis perpetretur — quod Deus avertat — crimen simoniae, deliberamus et declaramus omnes quotquot fuerint in culpa exstantes in excommunicationem *latae sententiae* esse incursos, nullitatem tamen vel eiusdem simoniacae provisionis irritationem tolli, ne hac de causa — prout a Decessoribus Nostris statutum est — validitas electionis Romani Pontificis impugnetur.[23]

79. Item Decessorum praescripta confirmantes, prohibemus, ne quis, quavis Cardinalatus dignitate praeditus, vivente Romano Pontifice eoque inconsulto, deliberare audeat de ipsius Successoris electione, aut aliquod suffragium polliceri, aut hac de causa, privatis conventiculis factis, quidquam decernere.

80. Item ea confirmata volumus, quae Decessores Nostri sanxerunt, ut omnis externus interventus in electionem Summi Pontificis removeretur. Quam ob rem, iterum ex virtute sanctae oboedientiae et sub poena excommunicationis *latae sententiae,* omnibus et singulis Cardinalibus electoribus, praesentibus et futuris, pariterque Secretario Collegii Cardinalium atque ceteris omnibus partem habentibus praeparationis et exsecutionis rerum quae ad electionem requiruntur, interdicimus, ne, quovis praetextu, a quavis civili potestate munus recipiant veto seu *exclusivam,* uti vocant, etiam sub forma simplicis desiderii, proponendi, neve hoc ipsum veto patefaciant sive universo electorum Collegio simul congregato, sive singulis electoribus, sive scripto sive ore, sive directe ac proxime, sive oblique et per alios, sive ante electionis initium sive ipsa perdurante. Quam prohibitionem extendi volumus ad omnes interventus, interces-

[23] Cfr S. Pius PP. X, Const. Ap. *Vacante Sede Apostolica* (25 Decembris 1904), 79: *Pii X Pontificis Maximi Acta,* III (1908), 282; Pius PP. XII, Const. Ap. *Vacantis Apostolicae Sedis* (8 Decembris 1945), 92: *AAS* 38 (1946), 94; Paulus PP. VI, Const. Ap. *Romano Pontifici eligendo* (1 Octobris 1975), 79: *AAS* 67 (1975), 641.

siones, optata, quibus auctoritates saeculares cuiuslibet ordinis et gradus, vel quivis hominum coetus vel personae singulae voluerint sese Pontificis electioni immiscere.

81. Cardinales electores praeterea abstineant ab omnibus pactionibus, conventionibus, promissionibus aliisque quibusvis obligationibus, quibus astringi possint ad suffragium cuidam vel quibusdam dandum aut recusandum. Quae omnia, si reapse intervenerint, etiam iure iurando adiecto, decernimus ea nulla et irrita esse, neque eadem observandi obligatione quemquam teneri; facientes contra iam nunc poena excommunicationis *latae sententiae* **innodamus. Vetari tamen non intellegimus, ne per tempus Sedis vacantis de electione sententiae invicem communicentur.**

82. Pariter Cardinalibus interdicimus, ne ante electionem capitula conficiant seu quaedam communi consensu statuant, ad quorum observantiam se astringant, si unus ex iis ad Pontificatum assumatur. Has item promissiones, si re vera intervenerint, etiam iure iurando adiecto, nullas et irritas declaramus.

83. Iisdem denique, quibus Decessores Nostri, vocibus Cardinales electores vehementer hortamur, ut in eligendo Pontifice, nulla propensione animi vel aversione ducantur, nullius gratia aut obsequio, non interventu personarum auctoritate gravium, vel coetuum impulsione quadam urgentium, vel suasione utentium instrumentis communicationis socialis, non vi vel metu vel aura populari. Sed unice Dei gloriam et Ecclesiae bonum prae oculis habentes, divino auxilio implorato, in eum, etiamsi extra Collegium Cardinalium versetur, suffragia conferant sua, quem universali Ecclesiae fructuose utiliterque regendae prae ceteris idoneum iudicaverint.

84. Tempore Sedis Vacantis at potissimum dum electio Successoris Petri celebratur, Ecclesia singulari prorsus modo cum sacris Pastoribus et praecipue cum Cardinalibus electoribus Summi Pontificis coniungitur, atque a Deo novum Papam ve-

luti donum eius bonitatis et providentiae implorat. Perinde enim ac prima christianorum communitas, de qua in *Actibus Apostolorum* **(cfr 1, 14) agitur, ita universa Ecclesia, spiritualiter congregata cum Maria, Matre Iesu, unanimiter perseveret oportet in oratione; quo fit, ut electio novi Pontificis non sit quiddam disiunctum a populo Dei et ad solum electorum pertinens Collegium, sed quasi quaedam totius Ecclesiae actio. Quapropter statuimus, ut in omnibus urbibus ceterisque locis, saltem insignioribus, ubi primum nuntius vacationis Sedis Apostolicae ac praesertim obitus Pontificis pervenerit et postquam exsequiae sollemniter pro eo celebratae fuerint, humiles assiduaeque preces ad Dominum fundantur (cfr** *Mt* **21, 22;** *Mc* **11, 24), ut ipse electorum animos illuminet et in eorum munere tam concordes efficiat, ut sollicitam, unanimam et frugiferam electionem, prout animarum salus et totius Populi Dei bonum requirit, fieri contingat.**

85. Haec quidem vehementer et imo ex corde commendamus Venerabilibus Patribus Cardinalibus qui, attenta aetate, iure electionem Summi Pontificis participandi non amplius fruuntur. Ob specialissimum cum Apostolica Sede vinculum quod secum fert Cardinalium purpura, sese praebeant uti ductores Populi Dei, praecipue congregati sive in Patriarchalibus Basilicis Urbis sive in sacris etiam aedibus reliquarum particularium Ecclesiarum, ut assidua ferventique prece, maxime dum electio evolvitur, ab Omnipotenti Deo et a Spiritu assistentia obtineantur et lumen, quae Confratribus electoribus sunt necessaria; ita efficienter et vere gravissimum participabunt officium Ecclesiam universam novo donandi Pastore.

86. Eum vero, qui electus fuerit, rogamus, ne muneris gravitate deterritus, ab eodem subeundo se retrahat, sed potius divinae voluntatis consilio se humiliter subiciat. Deus enim, qui onus imponit, manum etiam supponit, ne ei ferendo sit impar; quippe qui sit oneris auctor, ipse est etiam administrationis adiutor; atque ne sub magnitudine muneris succumbat infirmus, virtutem dat, qui contulit dignitatem.

CAPUT VII
DE ACCEPTATIONE, PROCLAMATIONE ET INITIO MINISTERII NOVI PONTIFICIS

87. Post electionem canonice factam, ultimus Cardinalis Diaconus vocat in aulam electionis Secretarium Collegii Cardinalium et Magistrum Pontificiarum Celebrationum Liturgicarum, atque consensus electi per Cardinalem Decanum aut per Cardinalium primum ordine et aetate, nomine totius Collegii electorum, his verbis requiratur: *Acceptasne electionem de te canonice factam in Summum Pontificem?* **Statimque, post consensum declaratum, electus interrogetur:** *Quo nomine vis vocari?* **Tunc per Magistrum Pontificiarum Celebrationum Liturgicarum, munere notarii fungentem, testibus adhibitis duobus Viris a caeremoniis, qui tunc temporis vocabuntur, instrumentum de acceptatione novi Pontificis et de nomine ab eo assumpto conficitur.**

88. Post acceptationem, electus qui episcopali ordinatione iam pollet est ilico Romanae Ecclesiae Episcopus simulque verus Papa, et Caput Collegii Episcopalis; idemque actu plenam et supremam potestatem in universam Ecclesiam acquirit atque exercere potest.

Quodsi electus charactere episcopali careat, statim ordinetur Episcopus.

89. Deinde, actis de more agendis, prout iubet *Ordo rituum Conclavis,* **Cardinales electores, secundum statutas rationes, accedunt ut novo electo Summo Pontifici obsequium et oboedientiam exhibeant. Deinde gratiae Deo persolvuntur, ac demum populo exspectanti a primo Cardinalium Diaconorum, peracta electio novique Pontificis nomen nuntiantur, qui subinde ex podio Vaticanae Basilicae Apostolicam Benedictionem** *Urbi et Orbi* **impertit.**

Si electus charactere episcopali careat, obsequium et oboedientia eidem praebentur et nuntius populo perfertur tantum postquam ipse sollemniter ordinatus est Episcopus.

90. Si autem electus extra Civitatem Vaticanam degit, normae sunt observandae, quas praedictus *Ordo rituum Conclavis* **continet.**

Episcopalis ordinatio Summi Pontificis electi, qui forsitan nondum sit Episcopus, de qua in nn. 88 et 89 huius Constitutionis mentio habetur, fit de Ecclesiae more a Decano Collegii Cardinalium aut, si hic abest, a Subdecano aut, si hic quoque impeditur, ab antiquiore Cardinale Episcopo.

91. Conclave absolvetur simul ac novus electus Summus Pontifex suae electioni consenserit, nisi quid aliter is statuerit. Et tunc temporis novum adire poterunt Pontificem Substitutus Secretariae Status, Secretarius sectionis de rationibus cum Civitatibus, Praefectus Domus Pontificiae atque quilibet alius, cui cum Pontifice electo est agendum de rebus eo temporis momento necessariis.

92. Pontifex, sollemnibus caeremoniis inaugurationis Pontificatus persolutis, intra congruum tempus Patriarchalis Archibasilicae Lateranensis possessionem ritu praescripto capiet.

PROMULGATIO

Has igitur normas, omnibus rebus graviter perpensis atque Decessorum Nostrorum exemplum secuti, statuimus et praescribimus, decernentes ut nemini hanc Constitutionem et quae in ea continentur qualibet de causa impugnare liceat. Ea quidem ab omnibus religiose servetur, contrariis quibusvis nihil obstantibus, etiam specialissima mentione dignis. Quam volumus plenam et integram vim suam sortiri et obtinere, ut subsidio sit omnibus quorum interest.

Item abrogatas declaramus, ut supra statutum est, omnes Constitutiones et Leges hac de re a Romanis Pontificibus editas, ac pariter declaramus omnino irrita esse quae, a quolibet, quacumque auctoritate praedito, scienter vel inscienter contra hanc Constitutionem fuerint excogitata.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die xxn mensis Februarii, die festo Cathedrae sancti Petri Apostoli, anno MCMXC vi, Pontificatus Nostri duode vicesimo.

IOANNES PAULUS PP. II

CONSTITUTIONES APOSTOLICAE

I

DOMINAE NOSTRAE LIBERATIONIS NOVARCENSIS SYRORUM

Eparchia Novarcensis erigitur pro Syris Foederatarum Civitatum Canadae

IOANNES PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Principis Apostolorum sublimi Nos in cathedra ex Dei ipsius voluntate collocati unum nimirum illud summo procuramus studio ut Ecclesiae catholicae vita et opera quam efficientissime regantur provehanturque ubique gentium pro ipsorum christifidelium commodo maiore spiritalique emolumento. Haec inter cotidiana Nostra consilia singularis quidem momenti ac ponderis sine dubitatione illa numerentur oportet quae ad Orientales spectant Ecclesias, quandoquidem ipsae Nobis merito sunt carissimae tam antiquitate quam venustate antiquarum traditionum ac sanctimoniae christianae speciminibus. Cum igitur Venerabilis Frater Noster Achilles S.R.E. Cardinalis Silvestrini Congregationi pro Ecclesiis Orientalibus praefectus, adnuente libenter Beatissimo Ignatio Antonio Hayek Patriarcha Antiocheno Syrorum una cum Synodo Episcoporum eiusdem Patriarchatus et consentientibus Praesidibus Coetus Episcoporum communitatum tum in Foederatis Americae Septentrionalis Civitatibus tum in Canadae natione necnon Pontificiis Legatis quorum interfuit efflagitaverit ut Communitas fidelium ritus Antiocheni Syrorum in utraque memorata orbis provincia degentium ad gradum eveheretur dignitatemque Eparchiae, Nos cunctis diligenter sane rebus ponderatis id respicientibus, admotis hisce precibus adsensi, confisi simul fore ut totum hoc consilium ac propositum maximam in hominum illo-

rum aeternam cedant utilitatem, ex Nostra auctoritate Apostolica decernimus et edicimus posthac ut Eparchia pro christifidelibus in Americae Septentrionalis Civitatibus Foederatis necnon dicione Canadensi Ecclesiae Antiochenae Syrorum exsistat titulo hoc ***Dominae Nostrae Liberationis Novarcensis Syrorum*** nuncupanda, additis pariter iuribus atque obligationibus quae ad hanc attinent dignitatem et condicionem. Haec praeterea reliquaque singula secundum Codicis Orientalis praecepta plane temperentur. Ceterum, hanc tribuentes honestatem illi dilectae Communitati dilectionem similiter Nostram erga eandem palam testari concupiscimus, minime postmodum dubitantes quin omnes novae huius Eparchiae ministri ac fideles ex hac quidem re spiritalis vitae vehementiora percipiant incitamenta.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die sexto mensis Novembris, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo quinto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

£8 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

ACHILLES card. SILVESTRINI
Congr. pro Eccles. Oriental. Praef.

Eugenius Sevi, ***Protonot. Apost.***
Franciscus Chiaurri, ***Protonot. Apost.***

Loco ® Plumbi
In Secret. Status tab., n. 384.672

II

REZEKNENSIS-AGLONENSIS

In Lettonia nova conditur dioecesis Rezeknensis-Aglonensis.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Ad aptius consulendum spirituali saluti atque regimini Christifidelium, Venerabilis Frater Ioannes Pujats, Archiepiscopus Metropolita Rigensis, ob incolarum copiam in circumscriptione ecclesiastica sua degentium, ab hac Apostolica Sede petivit ut, quibusdam seiunctis territoriis a memorata circumscriptione, nova conderetur dioecesis. Nos, Qui gravissimo fungimur

munere supremi Pastoris totius gregis Dominici, favente quoque eidem rei Venerabili Fratre Iusto Mullor García, Archiepiscopo titulo Volsiniensi et in Lettonia Apostolico Nuntio, de consilio Secretariae Status admotae postulationi libenter concedendum esse putavimus rati id in animarum bonum esse cessurum. Summa igitur Nostra potestate quae sequuntur decernimus. Ab archidioecesi Rigensi separamus decanatus: Daugavpils, Kräslava, Dagda, Aglona, Preili, Livani, Varak¡ani, Rëzekne, Ludza, Nautrëni (Rogovka), Vilaka; atque ex ita distractis territoriis novam constituimus dioecesim ***Rezeknensem-Aglonensem,*** quae iisdem limitatur finibus, quibus praedicti decanatus, simul sumpti, in praesens terminantur. Sic novae dioecesis sedem in urbe «Rëzekne» ponimus, ibique situm paroeciale templum, Deo in honorem Cordis Iesu dicatum, ad gradum et dignitatem Cathedralis ecclesiae evehimus cuique propria insignia, privilegia honoresque tribuimus simulque decoramus titulo ecclesiae Concathedralis, propriis item factis honoribus et privilegiis, sanctuarium Deo in honorem Beatae Mariae Virginis in Caelum Assumptae dicatum maximo quidem religionis sensu quod in urbe « Aglona» exstat. Praeterea Rezeknensi-Aglonensi pro tempore Episcopo honores, insignia, privilegia iuraque tribuimus, eundemque iisdem oneribus et officiis adstringimus, quibus ceteri Praesules Ordinarii locorum fruuntur et adstringuntur secundum singulas ipsas canonum sacrorum normas atque leges. Novam dioecesim suffraganeam facimus metropolitanae Sedi Rigensi eiusque Episcopum metropolitico iuri Archiepiscopi Rigensis subicimus. Mandamus insuper ut quam primum ibi constituatur ad normam iuris communis Collegium Consultorum, qui Episcopo, consilio et opera, valido sint auxilio. Congruae sustentationi Praesulis huiusce dioecesis provideatur Curiae emolumentis, fidelium oblationibus ac portione bonorum, quae ad normam canonis 122 C.I.C. eidem obvenire debent quaeque hactenus ad mensam archiepiscopalem Rigensem pertinuerunt. In iis autem quae respiciunt ad Seminarii dioecesani aedificationem atque sacrorum candidatorum institutionem, serventur praescripta iuris communis, habita praesertim ratione normarum ac regularum a Congregatione de Institutione Catholica statutarum; selecti seminarii alumni, philosophicis ac theologicis disciplinis imbuendi, necnon sacerdotes studia completuri, Romam, si fieri potest, mittantur. Quod quidem attinet ad conditae dioecesis regimen, bonorum ecclesiasticorum administrationem, dioecesani Administratoris « sede vacante » electionem, fidelium iura et onera aliaque id genus, quae sacri canones praescribunt ad amussim serventur. Simul ac dioecesis erectio ad effectum deducta

fuerit, eo ipso sacerdotes illi adscripti censeantur Ecclesiae in cuius territorio ecclesiasticum officium detinent; ceteri vero sacerdotes Seminariique alumni incardinati maneant vel incardinentur Ecclesiae in cuius territorio legitimum habent domicilium. Acta et documenta quae ad noviter constitutam dioecesim eiusque clericos, fideles et forte bona temporalia respiciunt, a Curia Rigensi ad Curiam Rezeknensem-Aglonensem rite transmittantur. Quae decrevimus perficienda committimus memorato Venerabili Fratri Iusto Mullor García, eidem tribuentes necessarias et opportunas facultates etiam subdelegandi, ad effectum de quo agitur, quemlibet virum in ecclesiastica dignitate constitutum, onere imposito ad Congregationem pro Episcopis authenticum exemplar actus peractae exsecutionis remittendi. Hanc denique Constitutionem Nostram nunc et in posterum ratam esse volumus, contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die altero mensis Decembris, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo quinto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

68 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

BERNARDINUS card. GANTIN
Congr. pro Episcopis Praef.

Eugenius Sevi, *Protonot. Apost.*
Franciscus Chiaurri, *Protonot. Apost.*

Loco © Plumbi
In Secret. Status tab., n. 384.514

III

KERICHOËNSIS

In Kenia nova conditur dioecesis Kerichoënsis.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Cum ad aeternam provehendam salutem gregis Dominici in Kenia eiusque regimini facilius et efficacius consulendum nuper esset petitum ut, divisa Nakurensi dioecesi, nova ibidem circumscriptio ecclesiastica constituere-

tur, Venerabiles Fratres Nostri S.R.E. Cardinales atque Praesules, qui Congregationi pro Gentium Evangelizatione sunt praepositi, omnibus mature perpensis habitoque pariter faventi voto Venerabilis Fratris Clementis Faccani, Archiepiscopi titulo Serrensis in Proconsulari et in eadem Natione Pronuntii Apostolici, admotam postulationem censuerunt esse accipiendam. Nos igitur, Qui gravissimo fungimur munere supremi Pastoris universae catholicae Ecclesiae, talem sententiam ratam habentes, summa Nostra potestate haec decernimus. A Nakurensi dioecesi separamus territorium regionis civilis, quae patrio sermone nuncupatur « Kericho »; ex eoque novam constituimus dioecesim ***Kerichoënsem,*** quam metropolitanae Ecclesiae Nairobiensi suffraganeam facimus atque iurisdictioni Congregationis pro Gentium Evangelizatione subicimus, cuius limites iidem erunt ac illi memoratae civilis regionis. Praeterea iubemus Episcopi sedem poni in urbe « Kericho » atque templum Sacri Cordis Iesu ibidem exstans ad dignitatem cathedralis ecclesiae evehimus; cetera vero secundum canonicas leges temperentur. Quae praescripsimus perducet ad exitum Venerabilis Frater Clemens Faccani, quem diximus, quique, re acta, curabit documenta exaranda sincerisque exemplis ad Congregationem pro Gentium Evangelizatione cito mittenda. Hanc denique Apostolicam Constitutionem nunc et in posterum ratam esse volumus, contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die sexto mensis Decembris, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo quinto, Pontificatus Nostri duode vicesimo.

83 **ANGELUS** card. **SODANO**
Secretarius Status

IOSEPHUS card. **TOMKO**
Congr., pro Gentium Evang. Praef.

Marcellus Rossetti, ***Protonot. Apost.***
Angelus Lanzoni, ***Protonot. Apost.***

Loco **£8** Plumbi
In Secret. Status tab., n. 384.817

IV

ISIOLANUS

In Kenia novus conditur Vicariatus Apostolicus Isiolanus.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Ad aptius consulendum evangelizationis operi in Kenia, Venerabiles Fratres Nostri S.R.E. Cardinales atque Praesules Congregationi pro Gentium Evangelizatione praepositi, omnibus mature perpensis habitoque faventi voto Venerabilis Fratris Clementis Faccani, Archiepiscopi titulo Serrensis in Proconsulari atque in eadem Natione Pronuntii Apostolici, censuerunt ibidem novum Vicariatum Apostolicum esse condendum. Nos igitur, Qui gravissimo fungimur munere Pastoris et Patris universi populi Dei, talem sententiam ratam habentes, summa Apostolica potestate sequentia decernimus. In regione patrio sermone «Isiolo» nuncupata novum constituimus Vicariatum Apostolicum ***Isiolanum,*** quem, separatum a dioecesi Meruensi, metropolitanae Ecclesiae Vercellensis curae concredimus atque iurisdictioni Congregationis pro Gentium Evangelizatione subicimus cuiusque Pro-Cathedram episcopalem ponimus in templo Deo in honorem Sancti Eusebii dicato, quod in urbe « Isiolo » exstat. Haec omnia perficienda committimus Venerabili Fratri Clementi Faccani, quem diximus, onere imposito authenticum exemplar actus peractae exsecutionis ad memoratam Congregationem remittendi. Hanc denique Nostram Apostolicam Constitutionem nunc et in posterum ratam esse volumus, contrariis quibuslibet rebus haudquaquam obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die quinto decimo mensis Decembris, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo quinto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

£8 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

IOSEPHUS card. TOMKO
Congr. pro Gentium Evang. Praef.

Marcellus Rossetti, ***Protonot. Apost.***
Angelus Lanzoni, ***Protonot. Apost.***

Loco ffl Plumbi
In Secret. Status tab., n. 384.943

V

BARENTUANA

In Erythraea nova Eparchia conditur nomine Barentuana.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Quia opportunum videtur ut Eparchia Asmarensis in Erythraea, nimis ampla, ita dividatur ut ex ea nova constituatur ad aptius consulendum spirituali saluti atque regimini Christifidelium ritus Alexandrini Aethiopici in ea degentium, Nos, utpote beati Petri Successores de totius Dominici gregis bono solliciti, talem sententiam, a Venerabili Fratre Nostro Achille S.R.E. Cardinale Silvestrini, Praefecto Congregationis pro Ecclesiis Orientalibus, hoc ipso die Nobis relatam, ratam habentes, summa Apostolica potestate sequentia decernimus: quadam detracta parte territorii ab Eparchia Asmarensi, novam condimus Eparchiam ab urbe Barentu, in qua sedem eparchialem poni iubemus, ***Barentuanam*** appellandam, cunctis factis propriis iuribus atque obligationibus. Quam quidem Eparchiam metropolitanae Ecclesiae Neanthopolitanae suffraganeam facimus, mandantes ut eas complectatur regiones, quae olim Gasc-Setit et Barca nuncupabantur. Haec omnia reliquaque secundum normas Codicis Canonum Ecclesiarum Orientalium temperetur. Insuper de eodem absoluto negotio sueta documenta exarentur et ad memoratam Congregationem mittantur. Hanc denique Apostolicam Constitutionem nunc et in posterum ratam esse volumus, contrariis quibuslibet rebus nihil obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die uno et vicesimo mensis Decembris, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo quinto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

68 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

ACHILLES card. SILVESTRINI
Congr. pro Eccles. Oriental. Praef.

Eugenius Sevi, ***Protonot. Apost.***
Franciscus Chiaurri, ***Protonot. Apost.***

Loco 68 Plumbi
In Secret. Status tab., n. 386.023

VI

KERENSIS

Nova Eparchia in Erythraea constituitur Kerensis appellanda.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Communitates in orbe terrarum ecclesiales multiplices variasque prae se ferunt formas, quas legitimas Nos tueri volumus, atque contendimus et studemus, ut floridiorem statum per proprium ritum illae consequantur. Nunc de Asmarensi Eparchia cogitamus deque eiusdem amplo territorio. Itaque, postquam de hac re Congregationis pro Ecclesiis Orientalibus Praefectus rettulit, iudicavimus opportunum nonnulla loca ab eadem distrahere et novam Eparchiam condere. Quapropter Apostolica Nostra de auctoritate novam Eparchiam constituimus ab urbe Keren ***Kerensis*** appellanda, ubi eparchialis sedes locatur, quae deinceps regiones quas Sahel et Senhit appellant complectetur, quamque Eparchiae Metropolitanae Neanthopolitanae suffraganeam facimus. Ad haec tandem perficienda, consuetudines iuraque congrua serventur et quae a Codice Orientali praecipiuntur, nihil quibusvis rebus minime officientibus. Novensilem communitatem demum hanc benignis oculis respicientes, exoptamus, ut novum spiritale iter animose ipsa suscipiat, quae per translaticias consuetudines et fervidam pietatem magnum progressum consequatur et fidelibus salutifera largiter afferat beneficia.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die vicesimo primo mensis Decembris, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo quinto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

83 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

ACHILLES card. SILVESTRINI
Congr. pro Eccles. Oriental. Praef.

Eugenius Sevi, ***Protonot. Apost.***
Franciscus Chiaurri, ***Protonot. Apost.***

Loco £8 Plumbi
In Secret. Status tab., n. 386.029

LITTERAE APOSTOLICAE

I

Ecclesiae cathedrali sancto Iosepho dicatae in dioecesi Sancti Iosephi in California, Basilicae Minoris dignitas tribuitur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Sancti Iosephi cultum libentes sane promovimus, « ut erga universae Patronum Ecclesiae pietas in omnibus christifidelibus augescat necnon in Redemptorem ipsum amor cui ille ceteris praefulgens in exemplum deserviit » ***(Redemptoris custos,*** 1).

Laetantes igitur accepimus postulationem Venerabilis Fratris Rolandi Petri DuMaine, primi Episcopi dioecesis Sancti Iosephi in California, qui enixe petiit ut suum templum cathedrale Sancto Iosepho dicatum ab Apostolica Sede titulo Basilicae Minoris honestaretur. Audito quidem consilio Congregationis de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, certiores facti omnia instituta ad cultum sollemniorem necessaria ibi accommodata esse, Apostolicae Nostrae potestatis plenitudine statuimus ut ecclesia cathedralis Sancto Iosepho dicata in dioecesi Sancti Iosephi in California in posterum dignitate Basilicae Minoris frui possit, iuribus additis et privilegiis huiusmodi templorum propriis, servatis iis quae servanda sunt secundum Decretum « de titulo Basilicae Minoris » die IX mensis Novembris anno MCMLXXXIX evulgatum. Quae vero concedimus, volumus nunc et semper firma esse, contrariis quibuslibet rebus minime obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die XXII mensis Decembris, anno MCMXCV, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

ffi ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco £8 Sigilli
In Secret. Status tab., n. 288.274

II

Omnia tribuuntur iura et liturgicae concessiones, quae Basilicis Minoribus rite competunt, ecclesiae cathedrali archidioecesis Novarcensis in Foederatis Civitatibus Americae Septemtrionalis, quam Summus Pontifex Ioannes Paulus PP. II, per Apostolicam Visitationem in eadem archidioecesi, die IV mensis Octobris anno MCMXCV, titulo ac dignitate Basilicae Minoris « motu proprio » insignivit.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — In Foederatis Civitatibus Americae Septemtrionalis merito sane celebratur ecclesia cathedralis Novarcensis archidioecesis Sacratissimo Cordi Iesu dicata atque magnitudine et artis operibus decora, quae non solum exstat sedes Archiepiscopi Metropolitae ipsius civitatis sed etiam notum est centrum spiritualis vitae operumque evangelizationis et caritatis. Quod templum, ut est cognitum, Nos Ipsi, oblata occasione Nostrae Visitationis in eadem archidioecesi, die iv mensis Octobris hoc anno, titulo ac dignitate Basilicae Minoris « motu proprio » decoravimus. Nunc quidem, instante Venerabili Fratre Theodoro Edgario McCarrick, sacrorum Antistite memoratae archidioecesis, per litteras die xin praeteriti mensis Octobris datas, ratis plane habitis iis, quae Congregatio de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, tributis a Nobis facultatitbus, hac in re egit, summa Apostolica potestate cathedrali ecclesiae, quam diximus, perquam libenter concedimus omnia iura ac liturgicas concessiones, quae templis hoc nomine insignitis rite competunt, iis tamen servatis, quae secundum Decretum « de titulo Basilicae Minoris » die ix mensis Novembris anno MCMLXXXIX editum, servanda sunt. Has denique Litteras nunc et in posterum ratas esse volumus, contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxn mensis Decembris, anno MCMXCV, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

& ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ffi Sigilli
In Secret. Status tab., n. 384.842

ACTA CONGREGATIONUM

CONGREGATIO PRO ECCLESIIS ORIENTALIBUS

PROVISIO ECCLESIARUM

I

Latis decretis a Congregatione pro Ecclesiis Orientalibus, Sanctissimus Dominus Ioannes Paulus Pp. II per Apostolicas sub plumbo litteras iis quae sequuntur Ecclesiis sacros praefecit Praesules:

die 5 Ianuarii 1995. — Cathedrali Ecclesiae Neo-Vestmonasteriensi Ucrainorum R. P. Severianum Yakymyshyn ex Ordine Basiliano S. Iosaphat.

— Titulari episcopali Ecclesiae Trapezuntinae Armenorum R. P. Ioannem Tertsakian ex Ordine Mechitaristarum Venetiarum eumque constituit Exarchum Apostolicum Exarchiae Armenae Foederatarum Civitatum Americae Septemtrionalis et Canadae.

die IS Maii. — Ecclesiae Tellicherriensi nuper elevatae ad gradum metropolitanum Exc.mum P. D. Georgium Valiamattam hucusque ibidem Episcopum.

— Ecclesiae Trichuriensi pariter elevatae ad gradum metropolitanum Exc.mum P. D. Iosephum Kundukulam hucusque ibidem Episcopum.

— Cathedrali Ecclesiae Thamarasserrensi Exc.mum P. D. Iacobum Thoomkuzhy hucusque Episcopum Manantodiensem.

die 12 Octobris. — Titulari Ecclesiae Abilenae Lysaniae R. P. Georgium Kahhale (Zouhairaty) ex Ordine Basiliano Aleppensi Melkitarum eumque constituit Exarchum Apostolicum Caracensis Graecorum Melkitarum atque Visitatorem Apostolicum fidelium Melkitarum in Argentina degentium.

die 6 Novembris. — Cathedrali Ecclesiae nuper erectae Dominae Nostrae Martyrum Libanensium in Civitate Mexicana Maronitarum R. D. Wadih Tayah e clero Ecclesiae Metropolitanae Anteliensis Maronitarum.

die 6 Novembris. — Cathedrali Ecclesiae nuper erectae Dominae Nostrae Liberationis Novarcensis Syrorum R. D. Iosephum Younan e clero Ecclesiae Metropolitanae Kassakensis et Nisibenae.

— Cathedrali Ecclesiae Passaicensi Ruthenorum Exc.mum P. D. Andream Pataki hucusque Episcopum Parmensem Ruthenorum.

— Cathedrali Ecclesiae Saskatoonensi Ucrainorum R. P. Cornelium Pasichny ex Ordine Basiliano S. Iosaphat.

die 21 Decembris. — Cathedrali Ecclesiae nuper erectae Barentuanae R. P. Lucam Milesi ex Ordine Fratrum Minorum Capuccinorum, hucusque Administratorem Apostolicum Vicariatus Apostolici Asmarensis Latinorum, recenter suppressi.

— Cathedrali Ecclesiae nuper erectae Kerensi R. D. Tesfamariam Bedho hucusque Protosyncellum Asmarensem.

die 11 Ianuarii 1996. — Cathedrali Ecclesiae Lugosiensi Ex.mum P. D. Alexandru Mesian, hactenus Coadiutorem eiusdem sedis episcopalis.

die 14 Martii. — Titulari episcopali Ecclesiae Acalissensi R. D. Ivan Ljavinec, hactenus Syncellum Episcopi Presoviensis, quem constituit Exarchum Apostolicum pro christifidelibus catholicis ritus byzantini slavorum noviter erectae Exarchiae in Republica Cecha.

II

Sanctissimus Dominus Ioannes Paulus Pp. II assensum ad normam cann. 182 §§ 3-4 et 185 CCEO sequentibus provisionibus episcopalibus, rite peractis, dedit, nempe:

in synodo Episcoporum Ecclesiae Syrae

die 24 Iunii 1995. — Cathedrali Ecclesiae Cahirensi Syrorum R. D. Iosephi Hannouche e clero eiusdem Ecclesiae.

— Titulari Ecclesiae Arethusiae Syrorum R. D. Iosephi Melki e clero Ecclesiae Metropolitanae Hassakensis et Nisibensis Syrorum.

— Titulari Ecclesiae Bathnensi Syrorum R. D. Eliae Tabe e clero Ecclesiae Metropolitanae Hassakensis et Nisibensis Syrorum.

in Synodo Episcoporum Ecclesiae Graeco-Melkitae

die 31 Iulii 1995. — Metropolitanae Ecclesiae Laodicenae Graecorum Melkitarum R. P. Fares Macaron e Missionariis Sancti Pauli.

die 2 Augusti. — Metropolitanae Ecclesiae Aleppensi Graecorum Melkitarum R. D. Ioannis Clementis Ieanbart e clero eiusdem Ecclesiae.

in synodo Episcoporum Ecclesiae Maronitae

die 10 Iunii 1995. — Cathedrali Ecclesiae Heliopolitanae-Rubrimonasteriensi Maronitarum R. D. Mounged El-Hachem e clero Ecclesiae Gibailensis.

in synodo Episcoporum Ecclesiae Chaldaeae

die 5 Maii 1995. — Metropolitanae Ecclesiae Sehnaënsi tamquam Coadiutoris R. D. Ramzi Garmou ibidem hucusque Protosyncelli.

in synodo Episcoporum Ecclesiae Armenae

die 11 Novembris 1994. — Titulari Ecclesiae Caesariensi in Cappadocia Armenorum R. D. Emmanuelis Batakian e clero patriarchali.

in synodo Episcoporum Ecclesiae Ucrainae

die 3 Februarii 1996. — Cathedrali Ecclesiae Stanislaopolitanae tamquam Coadiutorem R. P. Sofron Mudry, ex Ordine S. Basilii Magni.

III

Sanctissimus Dominus Ioannes Paulus Pp. II benedixit sequentes translationes synodaliter peractas ad normam can. 85 § 2 n. 2:

in synodo Episcoporum Ecclesiae Graeco-M elkitae

die 28 Iulii 1995. — Exc.mi P. D. Georgii Riashi B.C. ab Ecclesia Cathedrali Sancti Michaelis Sydneyensi ad Ecclesiam Metropolitanam Tripolitanam Graeco-Melkitarum.

in synodo Episcoporum Ecclesiae Chaldaeae

die 24 Octobris 1995. — Exc.mi P. D. Yousif Thomas ab Ecclesia Metropolitana Basrensi ad Ecclesiam Cathedralem Berytensem retinentis titulum personalem archiepiscopi.

CONGREGATIO PRO EPISCOPIS

PROVISIO ECCLESIARUM

Latis decretis a Congregatione pro Episcopis, Ioannes Paulus Pp. II, per Apostolicas sub plumbo Litteras, iis quae sequuntur Ecclesiis sacros Praesules praefecit, videlicet:

die 10 Februarii 1996. — Cathedrali Ecclesiae Diacovensi, seu Bosnensi et Sirmiensi, Episcopum Coadiutorem Exc.mum P. D. Marinum Srakic, hactenus Episcopum titularem Cercinitanum et Auxiliarem eiusdem dioecesis.

die 28 Februarii. — Metropolitanae Ecclesiae Uberabensi Exc.mum P. D. Aloisium Rochum Oppermann, hactenus Episcopum Campaniensem in Brasilia.

die 2 Martii — Metropolitanae Ecclesiae Arequipensi Exc.mum P. D. Aloisium Sánchez-Moreno Lira, hactenus Episcopum Praelatum Yauyosensem.

die 6 Martii. — Titulari episcopali Ecclesiae Novensi R. D. Aloisium De Magistris, e clero archidioecesis Calaritanae, Paenitentiariae Apostolicae Regentem.

die 7 Martii. — Cathedrali Ecclesiae Saskatoonensi, R. D. Iacobum Weisgerber, e clero archidioecesis Reginatensis, a secretis Conferentiae Episcoporum Canadae.

die 8 Martii. — Titulari episcopali Ecclesiae Forconiensi R. D. Ansgarium Urbina Ortega, Vicarium episcopalem archidioecesis Bogotensis, quem constituit Auxiliarem eiusdem archidioecesis.

— Titulari episcopali Ecclesiae Mutecitanae R. D. Ferdinandum Sabogal Viana, e clero dioecesis Zipaquirensis, a secretis adiutorem Conferentiae Episcoporum Columbiae, quem constituit Auxiliarem archidioecesis Bogotensis.

— Titulari episcopali Ecclesiae Troyniensi R. D. Octavium Ruiz Arenas, e clero archidioecesis Bogotensis, Congregationis pro Doctrina Fidei officialem, quem constituit Auxiliarem eiusdem archidioecesis.

die 11 Martii 1996. — Cathedrali Ecclesiae Catharensi R. D. Eliam Janjic, curionem et decanum paroeciae in urbe vulgo Herceg Novi.

die 15 Martii. — Cathedrali Ecclesiae Cordubensi Exc.mum P. D. Franciscum Xaverium Martínez Fernández, hactenus Episcopum titularem Volitanum et Auxiliarem Matritensem.

die 16 Martii. — Archiepiscopum Coadiutorem Aquilanum Exc.mum P. D. Iosephum Molinari, hactenus Episcopum Reatinum.

die 25 Martii. — Cathedrali Ecclesiae Siedlecensi Exc.mum P. D. Ioannem Nowak, hactenus Episcopum titularem Gemellensem in Byzacena et Auxiliarem Gnesnensem.

— Titulari episcopali Ecclesiae Letaeae R. D. Iesum Murgui Soriano, episcopalem in archidioecesi Valentina Delegatum, quem constituit eiusdem Ecclesiae Auxiliarem.

— Titulari episcopali Ecclesiae Urusitanae R. D. Iesum Stephanum Cátala Ibáñez, Synodi Episcoporum Officialem, quem constituit archidioecesis Valentinae Auxiliarem.

die 27 Martii. — Metropolitanae Ecclesiae Palmensi in Brasilia, noviter erectae, Exc.mum P. D. Albertum Taveira Correa, hactenus Episcopum titulo Sinnipsensem et archidioecesis Brasiliapolitanae Auxiliarem.

DIARIUM ROMANAE CURIAE

Il Santo Padre Giovanni Paolo II ha ricevuto in Udienza:

Sabato, 2 Marzo 1996, S. E. il Signor JOSÉ MARÍA FIGUERES OLSEN, **Presidente della Repubblica di Costa Rica.**

Giovedì, 7 Marzo 1996, S. E. il Signor ANDREJ STER, **Ministro degli Affari Interni della Repubblica di Slovenia.**

Martedì, 12 Marzo 1996, S. E. il Signor DON MCKINNON, **Ministro degli Affari Esteri della Nuova Zelanda.**

Giovedì, 28 Marzo 1996, S. E. il Signor ANTONIO GUTERRES, **Primo Ministro del Portogallo**

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Con Breve Apostolico il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

4 marzo 1996. Il sac. Hanna Alwan, dei Missionari Libanesi Maroniti, ***Prelato Uditore del Tribunale della Rota Romana.***

6 » » S. E. mons. Lajos Kada, Arcivescovo tit. di Tibica, Nunzio Apostolico in Spagna, ***Nunzio Apostolico nel Principato di Andorra.***

9 » » S. E. mons. Giovanni Tonucci, Arcivescovo tit. di Torcello, ***Nunzio Apostolico nella Repubblica del Kenya.***

18 » » S. E. mons. Rino Passigato, Arcivescovo tit. di Nova di Cesare, ***Nunzio Apostolico in Bolivia.***

» » » S. E. mons. Ambrose B. De Paoli, Arcivescovo tit. di Lares, Nunzio Apostolico in Sud Africa, ***Nunzio Apostolico nella Repubblica di Namibia.***

Con Biglietti della Segreteria di Stato il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

18 gennaio 1996. S. E. mons. Alphonsus Mathias, Arcivescovo di Bangalore; S. E. mons. Bernard **Agre,** Arcivescovo di Abidjan; il rev.do Germain Rasoelison; il dr. Mañana Setiadharma; fratel Anthony Rogers, F.S.C.; il sig. Carlos Custer; la sig.ra Janna Matlary; il prof. Stanley Muschett Ibarra; la sig.ra Nancy E. Wisdo; il sig. Jerome Vignon; la sig.ra Marie-Claire Beccalossi, ***Membri del Pontificio Consiglio della Giustizia e della Pace « ad quinquennium ».***

» ' » » S. B. Michel Sabbah; S. E. mons. Luciano Pedro Mendes de Almeida; S. E. mons. Orlando B. Que vedo; S. E. mons. Oscar Andrés Rodríguez Maradiaga; il prof. Patrick de Laubier; il prof. Ignazio Musu, ***Membri del Pontificio Consiglio della Giustizia e della Pace « in aliud quinquennium ».***

22 » » P. Henry Wansbrough, O.S.B.; rev.do Maurice Hogan; rev.do Jorge Sánchez Bosch; p. Raymond Brown, P.S.S.; rev.do Marc Girard; rev.do Giuseppe Ghiberti; S. E. mons. Vittorio Fusco, Vescovo di Nardo-Gallipoli; p. Willem A.M. Beuken, S.I., ***Membri della Pontificia Commissione Biblica « ad quinquennium ».***

» » » P. Johannes Beutler, S.I.; rev.do Jacques Briend; rev.do Paul Buetubela N. Balembo; mons. Albert Fuchs; mons. Armando Jorge Levoratti; p. José Loza Vera, O.P.; p. Jesu Raja R., S.I.; mons. Lothar Ruppert; p. Adrian Schenker, O.P.; mons. Lech Remigiusz Stachowiak; p. Jean-Luc Vesco, O.P.; p. Albert Vanhoye, S.I., ***Membri della Pontificia Commissione Biblica « in aliud quinquennium ».***

15 febbraio » Rev.do Dosithee Atal sa Angang; rev.do Ghaleb Bader; mons. Pietro Coda; p. Gilles Couvreur; rev.do Michael Fuss; rev.do Simon Hacha; p. Aziz Khallak, S.I.; rev.do Joseph Kim Sung-Tae; p. Etienne Renaud, M. Afr.; p. Joseph Satyanad; p. Francesco Sottocornola, S.X.; p. Alfons S. Suhardi, O.F.M.; rev.do A. Suresh; sig. Gary Yong, ***Consultori del Pontificio Consiglio per il Dialogo Inter-Religioso « ad quinquennium ».***

» » » P. Daniel Acharuparambil, O.C.D.; dott. John Borelli; p. Pierre-François de Béthune, O.C.D.; mons.

Léon Diouf; mons. Medard Kayitakibga; p. Thomas Matus, O.S.B.; suor Marie André Mitchell, S.N.D.; suor Patricia Stowers, S.M.S.M.; p. Augustin Thottakara, C.M.I.; rev.do Ishlemon Warduni; p. Marcello Zago, O.M.I.; p. Augustinus Ichiro Okumura, O.C.D.; p. Paul Tan Chee Ing, S.I., *Consultori del Pontificio Consiglio per il Dialogo Inter-Religioso « in aliud quinquennium ».*

22 febbraio 1996. Mons. Igino Ragni, *Consultore della Segreteria di Stato, nella Sezione per gli Affari Generali.*

marzo S. E. mons. Javier Echevarría Rodríguez e i Padri: Marcel Chappin, S.I.; Pietro Chiocchetta, M.C.C.I.; Willi Henkel, O.M.I.; Carlo Longo, O.P., *Consultori della Congregazione delle Cause dei Santi « in aliud quinquennium ».*

S. E. mons. Lorenzo Antonetti, Pro-Presidente dell'Amministrazione del Patrimonio della Sede Apostolica, *Membro della Pontificia Commissione per lo Stato della Città del Vaticano.*

S. E. mons. Stanislaw Rylko, Vescovo tit. di Novica, Segretario del Pontificio Consiglio per i laici, *Consultore della Congregazione per la Dottrina della Fede.*

L'Em.mo Signor Cardinale Camillo Ruini, Suo Vicario Generale, *Presidente della Conferenza Episcopale Italiana « in aliud quinquennium ».*

Il sac. Dietmar Bader, *Membro della Congregazione per l'Evangelizzazione dei Popoli.*

18 P. Bartholomew Kiely, S.I., *Consultore della Congregazione per la Dottrina della Fede « in aliud quinquennium ».*

21 P. Alberto Vanhoye, S.I., *Segretario della Pontificia Commissione Biblica « in aliud quinquennium ».*

P. José Luis Redrado Marchite, O.H., *Segretario del Pontificio Consiglio della Pastorale per gli Operatori Sanitari « in aliud quinquennium ».*

P. Felice Ruffini, M.I., *Sotto-Segretario del Pontificio Consiglio della Pastorale per gli Operatori Sanitari « in aliud quinquennium ».*

Protonotari Apostolici soprannumerari:

9	agosto	1995.	Mons. Henryk Guzowski (Zielona Góra-Gorzów)
»	»	»	Mons. John Harrington (Springfield)
29	»	»	Mons. Rino Biondi (Volterra)
12	settembre	»	Mons. Martin Luley (Mainz)
10	novembre	»	Mons. Lucjan áwieszkowski (Warszawa-Praga)
11	»	»	Mons. Lawrence J. Corcoran (Columbus)

11	novembre	1995.	Mons. Edward Francis Trenor (Columbus)
13	»	»	Mons. Louis Quinn (Washington)
18	»	»	Mons. Timothy J. Murphy (San Angelo)
»	»	»	Mons. Antoni Kloska (Koszalin-Kolobrzeg)
2	dicembre	»	Mons. Anton Stirling (Eisenstadt)
19	»	»	Mons. Vincenzo Calcagnile (Nardo-Gallipoli)
8	gennaio	1996.	Mons. Raymond J. Wahl (Roekford)
»	»	»	Mons. Sylvester J. Eye (Rockford)

Prelati d'onore di Sua Santità:

12	settembre	1979.	Mons. Kenneth M. Robitaille (Toronto)
27	»	»	Mons. Edward A. Synan (Newark)
14	maggio	1987.	Mons. Giorgio Baccanelli (Bergamo)
»	»	»	Mons. Giuseppe Martinelli (Bergamo)
17	giugno	1995.	Mons. James Mochiah (Sekondi-Takoradi)
»	»	»	Mons. Andreas Ghansah (Sekondi-Takoradi)
»	»	»	Mons. John Mary Akono (Sekondi-Takoradi)
	agosto	»	Mons. Teofilo S. Rustia (Malolos)
»	»	»	Mons. Francis J. Ansbro (New York)
»	»		Mons. Harry C. Barrett (New York)
»	»	»	Mons. Ferdinando C. Berardi (New York)
»	»	»	Mons. James F. Bolger (New York)
»	»	»	Mons. Francis V. Boyle (New York)
»	»	»	Mons. William J. Bradley (New York)
»	»	»	Mons. John J. Budwick (New York)
»	»		Mons. Vincent T. Case (New York)
»	»	»	Mons. Kevin J. Colleran (New York)
»	»	»	Mons. William Collins (New York)
»	»	»	Mons. Francis J. Melican (New York)
»	»	»	Mons. Neil A. Connolly (New York)
	»	»	Mons. Hugh J. Corrigan (New York)
»	»	»	Mons. Edward J. Donovan (New York)
»	»	»	Mons. James J. Dorney (New York)
»	»	»	Mons. James F. Doyle (New York)
»		»	Mons. John J. Ferley (New York)
»	»	»	Mons. Marc A. Filacchione (New York)
»	»	»	Mons. John P. Flynn (New York)
»	»	»	Mons. William J. Foley (New York)
»	»	»	Mons. Philip Franceschini (New York)
»	»	»	Mons. John A. Gallagher (New York)
»	»	»	Mons. Thomas E. Gileece (New York)
»	»	»	Mons. James T. Gorman (New York)
»	»	»	Mons. John K. Graham (New York)
»	»	»	Mons. Neil J. Graham (New York)
»	»	»	Mons. Richard J. Guastella (New York)
»	»	»	Mons. Donald W. Hendricks (New York)

9	agosto	1995.	Mons. Robert P. Hickey (New York)
»	»	»	Mons. Leslie J. Ivers (New York)
»	»	»	Mons. John J. Jenik (New York)
»	»	»	Mons. Donald J. Johnston (New York)
»	»	»	Mons. Charles M. Kavanagh (New York)
»	»	»	Mons. Daniel J. Keehan (New York)
»	»	»	Mons. Patrick J. Keenan (New York)
»	»		Mons. Dominick J. Lagonegro (New York)
»	»	»	Mons. Robert W. Larkin (New York)
»	»	»	Mons. Thomas A. Marinak (New York)
»	»	»	Mons. Joseph A. Martin (New York)
»	»	»	Mons. Francis J. McAree (New York)
»	»	»	Mons. Robert J. McCabe (New York)
»	»	»	Mons. Patrick McCahill (New York)
»	»		Mons. Edward J. McCorry (New York)
»	»	»	Mons. John P. Meier (New York)
»	»	»	Mons. Philip J. Murnion (New York)
»	»	»	Mons. Kevin P. O'Brien (New York)
	»	»	Mons. John J. O'Keefe (New York)
»	»		Mons. Francis E. Oliverio (New York)
»	»	»	Mons. Joseph P. Penna (New York)
»	»	»	Mons. Alfred J. Pucci (New York)
»	»	»	Mons. John J. Quinn (New York)
	»	»	Mons. Edward J. Quirk (New York)
»	»	»	Mons. William E. Reisig (New York)
»	»	»	Mons. Gerald J. Ryan (New York)
»	»	»	Mons. Donald J. Sakano (New York)
»	»	»	Mons. John J. Scanion (New York)
»	»	»	Mons. Thomas F. Seanlon (New York)
	»	»	Mons. John G. Shevlin (New York)
»	»	»	Mons. William J. Smith (New York)
»	»	»	Mons. Francis X. Toner (New York)
»	»	»	Mons. James E. White (New York)
»	»	»	Mons. John V. Wilkinson (New York)
»	»	»	Mons. William E. Williams (New York)
»	»	»	Mons. William J. Beiford (New York)
15	»	»	Mons. Klaus Reinhardt (Freiburg im Breisgau
»	»	»	Mons. Lothar Roos (Freiburg im Breisgau)
»	»	»	Mons. Josef Müller (Freiburg in Breisgau)
22	»	»	Mons. Eduardo de Melo Peixoto (Braga)
29	»	»	Mons. Glenn Gardner (Dallas)
»	»	»	Mons. John Bell (Dallas)
»	»	»	Mons. Lawrence Pichard (Dallas)
»	»	»	Mons. Albert Cuschieri (Dallas)
»	»	»	Mons. Leon Duesmann (Dallas)
»	»	»	Mons. Jerome Duesmann (Dallas)
»	»	»	Mons. Donald Fischer (Dallas)

29	agosto	1995.	Mons. Donald Zimmerman (Dallas)
»	»		Mons. Kilian Broderick (Dallas)
5	settembre		Mons. James Francis Donegan (Brooklyn)
»			Mons. Richard William Ferris (Brooklyn)
»			Mons. Kevin Benson Noone (Brooklyn)
»			Mons. Guy James Puglisi (Brooklyn)
»			Mons. Joseph Rosa (Brooklyn)
»			Mons. Edward Bernard Scharfenberger (Brooklyn)
»			Mons. George Francis Zatarga (Brooklyn)
»			Mons. John Thomas Peyton (Brooklyn)
8			Mons. Laszlo Fejes (Kalocsa-Kecskemét)
»			Mons. Jean Pelletier (Ordinariato Militare Canadese)
»			Mons. Richard E. Marchese (Brooklyn)
»			Mons. John H. Maksymowicz (Brooklyn)
»			Mons. Blase J. Cupich (Omaha)
29			Mons. Hugh J. Rooney (New York)
»			Mons. Kenneth A. Gerathy (New York)
»			Mons. Ernst-Günter Rokahr (Trier)
»			Mons. Giuseppe Macchiarola (Campobasso-Boiano)
			Mons. Vincent F. Clyne (New York)
»			Mons. Jeffrey P. Conway (New York)
»			Mons. Augustine S. Di Blasi (New York)
»			Mons. Peter Paul Narkun (New York)
9	ottobre		Mons. Mieczyslaw Wladyslaw Jablonski (Lublin)
»			Mons. Czeslaw Szczesny (Lublin)
»			Mons. Stanislaw W. Wielgus (Lublin)
»			Mons. Wladyslaw Zakrzewski (Lublin)
»			Mons. Leonard Pivonka (Corpus Christi)
»			Mons. Paul Langeron (Bourges)
»			Mons. Michel Tremine (Bourges)
»			Mons. Nicasio Cempron Melicor (Bacolod)
»			Mons. Owen F. Campion (Nashville)
11			Mons. Thomas G. Bender (Columbus)
»			Mons. James M. Berendt (Columbus)
»			Mons. Carl P. Clagett (Columbus)
»			Mons. Arthur J. Dimond (Columbus)
»			Mons. Clement F.J. Faistl (Columbus)
»			Mons. Anthony N. Missini (Columbus)
»			Mons. Robert R. Schmidt (Columbus)
			Mons. Robert E. Schneider (Columbus)
»			Mons. Mario A. Serraglio (Columbus)
»			Mons. John T. Dittoe (Columbus)
»			Mons. Daniel J. Pohl (Lincoln)
			Mons. John J. McCabe (Lincoln)
»			Mons. Clarence P. Reisdorff (Lincoln)
»			Mons. Robert F. Vasa (Lincoln)
»			Mons. Michael O. Jackels (Lincoln)

11	ottobre	1995.	Mons. Timothy J. Thorburn (Lincoln)
15	»	»	Mons. Antony Balee (Wa)
»	»	»	Mons. Irenaeus B. Songliedong (Wa)
»	»	»	Mons. Francis Baghr (Wa)
18	»	»	Mons. Karl Woschitz (Gurk)
»	»	»	Mons. Anthony Janelli (Fresno)
»	»	»	Mons. John Esquivel (Fresno)
»	»	»	Mons. John Harquindeguy (Fresno)
»	»	»	Mons. Walter Minhoto (Fresno)
»	»	»	Mons. John Moretón (Fresno)
»	»	»	Mons. Ronald Swett (Fresno)
»	»	»	Mons. John Young (Kilmore)
»	»	»	Mons. Charles Robert Gagne (Saint Catharines)
20	»	»	Mons. Tullio Cappelli (Arezzo-Cortona-Sansepolcro)
»	»	»	Mons. Italo Castellani (Arezzo-Cortona-Sansepolcro)
»	»	»	Mons. Angiolo Tafi (Arezzo-Cortona-Sansepolcro)
»	»	»	Mons. Remo Quaranta (Trivento)
28	»	»	Mons. Charles F. Brodersen (Omaha)
»	»	»	Mons. Peter F. Dunne (Omaha)
»	»	»	Mons. John A. Flynn (Omaha)
»	»	»	Mons. Francis P. Kenny (Omaha)
10	novembre	»	Mons. Andrea Bahemuka (Fort Portai)
»	»	»	Mons. Bona venture Kasaija (Fort Portai)
»		»	Mons. Peter Kumaraki (Fort Portai)
13		»	Mons. Kevin J. Farrell (Washington)
	»	»	Mons. W. Ronald Jameson (Washington)
»	»	»	Mons. Peter J. Vaghi (Washington)
16	»	»	Mons. Florentino Baynosa (San Carlos)
»	»	»	Mons. Wilfredo Dejilla (San Carlos)
18	»	»	Mons. Larry J. Droll (San Angelo)
»	»	»	Mons. Antonio L. Obena (Lucena)
»	»	»	Mons. Paul Donald Theroux (Providence)
19	»	»	Mons. Ettore Chiodini (Arezzo-Cortona-Sansepolcro)
22	»	»	Mons. John A. Brennan (Tyler)
»	»	»	Mons. Samuel Sidney Metzger (Tyler)
»	»		Mons. Gerald Alan Priest (Tyler)
»	»	»	Mons. Joseph Edward Strickland (Tyler)
»	»	»	Mons. James E. Young (Tyler)
2	dicembre	»	Mons. Joseph Branson (Plymouth)
13		»	Mons. Timothy J. Moran (Boston)
»	»	»	Mons. Robert P. Deeley (Boston)
»	»	»	Mons. Paul P. Mclnerny (Boston)
»	»	»	Mons. Francis X. Türke (Boston)
»	»	»	Mons. Francis G. O'Sullivan (Boston)
»	»	»	Mons. Francis J. McGann (Boston)
19	»	»	Mons. Paul Gabriel Cook (Baltimore)
»	»		Mons. Robert Albert Bozel (Baltimore)

19	dicembre	1995.	Mons. Victor B. Galeone (Baltimore)
»	»	»	Mons. James B. Hobbs (Baltimore)
»	»	»	Mons. Joseph Liberato Luca (Baltimore)
»	»	»	Mons. James 0. McGovern (Baltimore)
»	»	»	Mons. George Bernard Moeller (Baltimore)
»	»	»	Mons. Thomas Joseph Tewes (Baltimore)
»	»	»	Mons. Frederick Dennis Tinder (Baltimore)
»	»	»	Mons. Arthur Francis Valenzano (Baltimore)
»	»	»	Mons. Francis Aruparayil (Thamarasserry)
»	»	»	Mons. Bede Brian O'Gorman (Christchurch)
21	»	»	Mons. Helmut Moll (Köln)
»	»	»	Mons. Franco Piva (Rimini)
22	»	»	Mons. Felipe Duque Sánchez (Plasencia)
»	»	»	Mons. Anatolis Hej (Minsk-Mohylev)
3	gennaio	1996.	Mons. Walter Theis (Mainz)
»	»	»	Mons. Jürgen Nabbefeld (Mainz)
»	»	»	Mons. Heinrich Hecker (Essen)
»	»	»	Mons. Peter Rafoth (Würzburg)
»	»	»	Mons. Joachim Robrahn (Hamburg)
»	»	»	Mons. Juraj Batel ja (Zagreb)
»	»	»	Mons. Kazimierz Kaczorowski (Elk)
»	»	»	Mons. Michael A. Binsfeld (Rockford)
	»	»	Mons. Thomas L. Dzielak (Rockford)
»	»	»	Mons. Daniel J. Hermes (Rockford)
»	»	»	Mons. John J. Mitchell (Rockford)
»	»	»	Mons. Alphonsus F. Harte (Rockford)
»	»	»	Mons. Philip Eugene O'Neil (Rockford)
»	»	»	Mons. William H. Schwartz (Rockford)
»	»	»	Mons. Edward Wright (Rockford)
»	»	»	Mons. Vincenzo Baldari (Oria)
»	»	»	Mons. Alfonso Bentivoglio (Oria)
»	»	»	Mons. Giuseppe Benvegnù Pasini (Padova)
13	»	»	Mons. Martin Quinlan (Glasgow)
»	»	»	Mons. Daniel J. Taufen (Saint Cloud)
22	»	»	Mons. Salvatore Pennacchio (Aversa)
»	»	»	Mons. Nikola Eterovic (Hvar)
27	»	»	Mons. Paul Joseph Tin Quang Thieu (Phat-Diem)

Cappellani di Sua Santità:

28	gennaio	1984.	Il sac. Alan R.A. McCormack (Toronto)
14	maggio	1987.	Il sac. Tarcisio Ferrari (Bergamo)
»	»	»	Il sac. Marco Locatelli (Bergamo)
»	»	»	Il sac. Giuseppe Rivellini (Bergamo)
»	»	»	Il sac. Valentino Ongaro (Bergamo)
»	»	»	Il sac. Vittorio Maconi (Bergamo)
9	agosto	1995.	Il sac. Ryszard Tomezak (Zielona Góra-Gorzów)

9	agosto	1995.	II sac. Stanislaw Pasyk (Wroclaw)
22	»	»	II sac. Adelino Afonso Salgado (Braga)
»	»	»	II sac. Albano Teixeira (Braga)
»		»	II sac. Alberto José Gonçalves (Braga)
»		»	II sac. Manuel José Gomes da Costa Amorim (Braga)
5	settembre	»	II sac. Alberto Taboada del Rio (Opus Dei)
»	»	»	II sac. Otmar Vieth (Essen)
8	»	»	II sac. Istvan Szabò (Kalocsa-Kecskemét)
21	»	»	II sac. Assunto Scotti (Bergamo)
»	»		II sac. Stefano Migliorelli (Opus Dei)
29	»	»	II sac. Tadeusz Piasecki (Koszalin-Kolobrzeg)
»	»	»	II sac. Jan Turkiel (Koszalin-Kolobrzeg)
»	»	»	II sac. Marian Dziemianko (Koszalin-Kolobrzeg)
»	»	»	II sac. Franciszek Puchalski (Koszalin-Kolobrzeg)
9	ottobre	»	II sac. Marian Kekus (Warmia)
»	»	»	II sac. Aleksy Staszewski (Warmia)
»	»	»	II sac. Rajmund Marek Jodko (Warmia)
	»	»	II sac. Giuseppe Di Matteo (Ariano Irpino-Lacedonia)
»		»	II sac. Antonio Di Stasio (Ariano Irpino-Lacedonia)
»	»	»	II sac. Germano Mancini (Assisi-Nocera Umbra-Gualdo Tadino)
»	»	»	II sac. Daniel Sta Maria (Manila)
»	»		II sac. Anton Miliner (Wien)
11	»	»	II sac. Domenico Sgubbi (Faenza-Modigliana)
»	»	»	II sac. Fortunato R. Brunato (Faenza-Modigliana)
»	»	»	II sac. Mariano Faccani (Faenza-Modigliana)
»	»	»	II sac. David R. Funk (Columbus)
»		»	II sac. J. Colby Grimes (Columbus)
»	»	»	II sac. Joäo Bosco Cartaxo Esmeraldo (Crato)
»	»	»	II sac. Roberto Pialli (Siena-Colle di Val d'Elsa-Montalcino)
»	»	»	II sac. Floriano Vassalluzzo (Siena-Colle di Val d'Elsa-Montalcino)
»		»	II sac 'Umberto Meattini (Siena-Colle di Val d'Elsa-Montalcino)
»		»	II sac. Vivaldo Mecacci (Siena-Colle di Val d'Elsa-Montalcino)
13	»	»	II sac. Maurizio Costantini (Roma)
»	»		II sac. Guerrino Di Tora (Roma)
»	»	»	II sac. Enrico Feroci (Roma)
»	»		II sac. Giuseppe Frigiola (Roma)
	»	»	II sac. Bruno Pirolli (Roma)
»	»		II sac. Pietro Todini (Roma)
18	»	»	II sac. Giovanni Giamboni (Vigevano)
»	»		II sac. Friedrich Coquelin (Köln)
»	»		II sac. Manuel Martin Pozuelo (Köln)
»	»	»	II sac. Heribert Hausen (Köln)
»	»	»	II sac. Franceschino Marco Di Giacomo (Trivento)
20	»	»	II sac. Alvaro Bardelli (Arezzo-Cortona-Sansepolcro)
»	»		II sac. Pietro Bernini (Arezzo-Cortona-Sansepolcro)
»			II sac. Luigi Boninsegni (Arezzo-Cortona-Sansepolcro)

20	ottobre	1995.	II	sac	Ottorino Capannini (Arezzo-Cortona-Sansepolcro)
»	»	»	II	sac	Sante Felici (Arezzo-Cortona-Sansepolcro)
»	»	»	II	sac	Enrico Marini (Arezzo-Cortona-Sansepolcro)
»	»	»	II	sac	Duilio Mengozzi (Arezzo-Cortona-Sansepolcro)
		»	II	sac	Elio Pensatori (Arezzo-Cortona-Sansepolcro)
»	»	»	II	sac	Giancarlo Rapaccini (Arezzo-Cortona-Sansepolcro)
»	»	»	II	sac	Benito Testerini (Arezzo-Cortona-Sansepolcro)
»	»	»	II	sac	Elreo Petti (Trivento)
28	»	»	II	sac	Santino Melzi (Milano)
»	»	»	II	sac	Enrico Civilini (Milano)
»	»	»	II	sac	Luigi Gadda (Milano)
»	»		II	sac	Carlo Mezzera (Milano)
»	»	»	II	sac	Carlo Giussani (Milano)
»	»	»	II	sac	Virginio Poma (Milano)
10	novembre	»	II	sac	Thomas Shannon (Tuam)
»	»	»	II	sac	Hermann Steidl (Innsbruck)
»	»	»	II	sac	Benedito Expedito Mota (São Luis de Montes Belos)
13	»	»	II	sac	José Salvador Torquiaro (Buenos Aires)
»	»	»	II	sac	Gustavo Grandin (Vittorio Veneto)
»	»	»	II	sac	Mario De Luca (Vittorio Veneto)
16	»		II	sac	Ubaldo Speranza (Fermo)
18	»	»	II	sac	Kevin J. Heyburn (San Angelo)
»	»	»	II	sac	Benedict J. Zientek (San Angelo)
»	»	»	II	sac	Frederick G. Nawarskas (San Angelo)
»	»	»	II	sac	Alvin 0. Wilde (San Angelo)
»	»	»	II	sac	Mario Dacrema (Piacenza-Bobbio)
»	»	»	II	sac	Lino Ridella (Piacenza-Bobbio)
»	»	»	II	sac	Renzo Rizzi (Piacenza-Bobbio)
»	»	»	II	sac	Ximenes Azzolini (Reggio Emilia-Guastalla)
»	»	»	II	sac	Mario lotti (Reggio Emilia-Guastalla)
»	»	»	II	sac	Emilio Landini (Reggio Emila-Guastalla)
»	»	»	II	sac	Michael Tobin (Tuam)
»		»	II	sac	Francesco Ravasio (Bergamo)
»	»	»	II	sac	Beato Racelis (Lucena)
»	»	»	II	sac	Leonillo Reynoso (Lucena)
»	»	»	II	sac	Franklin Rivero (Lucena)
»		»	II	sac	Heraclio Fleta (Lucena)
»	»	»	II	sac	Reynaldo Muñe (Lucena)
»	»	»	II	sac	Elias Pedro Muacala (Pemba)
»		»	II	sac	Francisco Górski (Curitiba)
22	»	»	II	sac	Augusto Sobrinho (Curitiba)
»	»	»	II	sac	Alpheu Luiz Martins de Azambuja e Souza (Curitiba)
27		»	II	sac	Luis Posada Maldonado (Santo Domingo)
2	dicembre	»	II	sac	Johann Mollner (Eisenstadt)
»	»	»	II	sac	Joachim Respondek (Opole)
»	»	»	II	sac	Giovanni Giuliani (Foggia-Bovino)
»	»	»	II	sac	Ermes Viale (Subiaco)

19	dicembre	1995.	Il sac. James Edward Harry (Corpus Christi)
»	»	»	Il sac. Stanley Andrew Sliwiak (Corpus Christi)
»	»	»	Il sac. Lawrence Earl White (Corpus Christi)
21	»	»	Il sac. Fernando Rodríguez Velásquez (Medellín)
22	»	»	Il sac. Kazimieras Genkus (Vilkaviskis)
»	»	»	Il sac. Josaz Bulko (Minsk-Mohilev)
»	»	»	Il sac. Carmelino Giaccone (Trieste)
»	»	»	Il sac. Domenico Liuzzi (Fabriano-Matelica)
»	»	»	Il sac. Francesco Millimaçi (Messina-Lipari-Santa Lucia del Mela)
»	»	»	Il sac. Domenico Onore (Benevento)
»	»	»	Il sac. Antonio Vigo (Vicenza)
3	gennaio	1996.	Il sac. Karl Theodor Löckenhoff (Köln)
»	»	»	Il sac. Otto Steinberger (München und Freising)
»	»	»	Il sac. Hermann Theißing (München und Freising)
»	»	»	Il sac. Günther Lipok (München und Freising)
»	»	»	Il sac. Heinz-Peter Miebach (Köln)
»	»	»	Il sac. Heinrich Lanius (Essen)
»	»	»	Il sac. Angelo Bassi (Tortona)
»	»	»	Il sac. Emilio Bovone (Tortona)
»		»	Il sac. Carlo Curone (Tortona)
»			Il sac. Giuseppe De Tommaso (Tortona)
»			Il sac. Bersanofio Vecchio (Oria)
»			Il sac. Giovanni Turrisi (Oria)
»			Il sac. Angelo Principalli (Oria)
»			Il sac. Michele Pastore (Oria)
»			Il sac. Alfonso Antonio Marinotti (Oria)
»			Il sac. Giuseppe Carrozzo (Oria)
»			Il sac. Pietro Chirico (Oria)
»			Il sac. Giovanni Di Mauro (Oria)
9			Il sac. Orlando Lusetti (Modena-Nonàntola)
			Il sac. Igino Baldini (Modena-Nonantola)
			Il sac. Eligio Silvestri (Modena-Nonantola)
			Il sac. Franco Borsari (Modena-Nonantola)
13			Il sac. Robert Coleman (Newark)
»			Il sac. John P. Killeen (Corpus Christi)
22			Il sac. Antonios Aziz Mina (Minya dei Copti)
»			Il sac. Krzysztof Nitkiewicz (Bialystok)
			Il sac. Romano Cappelli (Arezzo-Cortona-Sansepolcro)
»			Il sac. Eraldo Pittori (Camerino-San Severino Marche)
»			Il sac. Vittorio Matteo (Otranto)
»			Il sac. Ezio Olivo Busato (Vicenza)

Gentiluomini di Sua Santità:

8	dicembre	1995.	Il sig. Angelo Balducci (Roma)
			Il sig. Gian Giacomo Bausone (Roma)
			Il sig. Antonio Majo-Orsini (Roma)

8	dicembre	1995.	Il sig. Enrico Pietro Demajo (Roma)
»	»	»	Il sig. Francesco Cantuti Castelvetri (Roma)

Addetti di Anticamera:

8	dicembre	1995.	Il sig. Mauro Fioravanti (Roma)
»	»	»	Il sig. Stefano Gelsi (Roma)
»	»	»	Il sig. Giovanni Gusso (Roma)

ONORIFICENZE

Con Biglietti della Segreteria di Stato il Santo Padre Giovanni Paolo II ha conferito

Il Collare dell'Ordine Piano:

17	novembre	1995.	A S. E. il sig. Carlos Roberto Reina, Presidente della Repubblica di Honduras
20	gennaio	1996.	A S. E. il sig. Jacques Chirac, Presidente della Repubblica di Francia

La Gran Croce dell'Ordine Piano:

22	settembre	1995.	A S. E. il sig. Alain Pierret ***(Francia)***
16	ottobre	»	A S. E. il sig. Pedro López Águirrebengoa ***(Spagna)***
»	»	»	A S. E. il sig. Antonio Augusto de Medeiros Patricio ***(Portogallo)***
»	»	»	A S. E. il sig. Edward Tsu-Yu Wu ***(Cina)***
»	»	»	A S. E. il sig. Gheorghe Pancratiu Iuliu Gheorghiu ***(Romania)***
»	»	»	A S. E. il sig. Raymond L. Flynn ***(Stati Uniti d America)***

Il Cavalierato dell'Ordine Piano:

28	ottobre	1995.	Al sig. Paul Alexander de Jong (Nice)

La Croce di Dama dell'Ordine Piano:

13	ottobre	1995.	Alla sig.ra Litia Kalaba Lavu Mara ***(Fiji)***

La Gran Croce dell'Ordine di S. Gregorio Magno:

9	ottobre	1995.	Al sig. Simon Tuh (Bamenda)
»	»	»	Al sig. Frederick Mubang (Bamenda)
»	»	»	Al sig. John Ngufoncha (Bamenda)
»	»	»	Al sig. Joseph Iban Atanga (Bamenda)
16	»	»	A S. E. il sig. Lingston Lloyd Cumberbatch (Trinidad bago)
»	»	»	A S. E. il sig. Babooram Mahadoo ***(Isola Maurizio)***
»	»	»	A S. E. il sig. Henry Söderholm ***(Finlandia)***
»	»	»	A S. E. il sig. Alfredo Gonçalves Teixeira ***(Capoverde)***
»	»	»	A S. E. il sig. Willy Gjon Kansi ***(Albania)***
»	»	»	A S. E. il sig. Peter C. Black ***(Giamaica)***

16	ottobre	1995.	A S. E. il sig. Tiit Matsulevits *(Estonia)*
28	»	»	Al sig. Carlo Cito Filomarino di Rocca d'Aspro (Milano)
13	gennaio	1996.	Al sig. Akram I. Shammas (Esztergom-Budapest)

La Commenda con Placca dell'Ordine di S. Gregorio Magno:

28	luglio	1995.	Al sig. Giorgio Filibeck (Roma)
9	agosto	»	Al sig. William J. Avery *(Polonia)*
11	settembre	1995.	Al sig. Denys Wibaux *(Francia)*
»	ottobre	»	Al si¿r. Nicola Virgilio (Altamura-Gravina-Acquaviva dell Fonti)
28	»	»	Al sig. Luigi Roth (Milano)
7	novembre	»	Al sig. Antonio Zanardi Landi *(Italia)*
16	»	»	Al sig. Nazareno Gismondi (Fermo)
18	»	»	Al sig. Carlos Alberto Martins Pires da Silva (Braga)
»	»	»	Al sig. José Pinto Cardoso (Braga)
»	»	»	Al sig. Manuel Alves de Aguiar Quintas (Braga)
20			Al sig. Augusto Caravati (Milano)
29	»	»	Al sig. José Manuel Cervera de Góngora *(Spagna)*
23	dicembre	»	Al sig. Pasquale Porena (Roma)

La Placca di S. Gregorio Magno:

12	novembre	1995.	Al sig. Giuseppe Doninelli (Loreto)

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno:

12	settenbre	1980.	Al sig. Gregory T. Evans (Toronto)
»	»	»	Al sig,. Edward J. Shoniker (Toronto)
»	»	1983.	Al sig,. Joseph J. Barnicke (Toronto)
»	»	1986.	Al sig.. Hans G. Abromeit (Toronto)
2	agosto	1990.	Al sig., Giuseppe Cuscito (Trieste)
17	luglio	1995.	Al sig.. Agostino Pepe (Nocera Inferiore-Sarno)
»	»	»	Al sig., Pietro Colella (Nocera Inferiore-Sarno)
23	»	»	Al sig.. Fritz Tresier (Wien)
30	»	»	Al sig., Jon Dumitriu Snagov *(Romania)*
9	agosto	»	Al sig. Luigi Papetti (Brescia)
22	»	»	Al sig. Renato Sebastiani (Perugia-Città della Pieve)
»	»	»	Al sig. Petrus Henricus Van Zeil (Roermond)
»	»	»	Al sig. Nicola Ruggiero (Bari-Bitonto)
29	»	»	Al sig. Do Young-Suck *(Corea)*
1	settembre	»	Al sig. Chenchi Hsu *(Cina)*
5	»	»	Al sig. Marco Francia (Casale Monferrato)
8	»	»	Al sig. Nicolas Gabriel Kahla (Antiochia dei Greci Melchiti)
11	»	»	Al sig. Giancarlo Faticoni (Roma)
»	»	»	Al sig. Rolando Menicucci (Roma)
»	»	»	Al sig. Kenfe Tesfagaber (Roma)
9	ottobre	»	Al sig. Bruno Fernando (Roma)
11	»	»	Al sig. Giuseppe Attanasio (Faenza-Modigliana)

11	ottobre	1995.	Al sig. Gianfranco Missiroli (Faenza-Modigliana)
13	»	»	Al sig. Vitézslav Kresina (Olomouc)
»	»	»	Al sig. Tommaso Di Biasio (Teramo-Atri)
»	»	»	Al sig.Alessandro Serafini (Teramo-Atri)
»	»	»	Al sig. Giuseppe Vernisi (Teramo-Atri)
23	»	»	Al sig. Giuseppe Restelli (Milano)
»	»	»	Al sig. Francesco Baggi Sisini (Milano)
23	»	»	Al sig. Ezio Carrara (Milano)
29	»	»	Al sig. Paolo Dardanelli (Milano)
»	»	»	Al sig. Bernardo Lupani (Milano)
»	»		Al sig. Agostino Monopoli (Milano)
»	»		Al sig. Giuseppe Resta (Milano)
»	»	»	Al sig. Mark Fitzalan (Westminster)
»	»	»	Al sig. Paul Wright (Westminster)
»	»	»	Al sig. Paolo Ghilardi (Crema)
»	»	»	Al sig. Maria Carel A. Klinkenbergh fs-Hertogenbosch)
8	novembre	»	Al sig. Alessandro Scarazzini (Alessandria)
16	»	»	Al sig. Jean-Claude Gaudin (Marseille)
»	»		Al sig. Bruno Fabre (Marseille)
»	»	»	Al sig. Robert Testot-Ferry (Marseille)
»	»	»	Al sig. William Montini (Cremona)
»	»	»	Al sig. Paolo Ziglioli (Cremona)
»	»	»	Al sig. Salvatore Ziglioli (Cremona)
18	»	»	Al sig. Brian James Pollard (Sydney)
21	»	»	Al sig. Thomas Smitham ***(Stati Uniti d'America)***
14	dicembre	»	Al sig George E. Deal (Arlington)
19	»	»	Al sig. Amalindo Pescatori (Volterra)
22	»	»	Al sig Robert T. Culi (Columbus)
»	»	»	Al sig Gerardus J.M. Braks ***(Olanda)***

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Gregorio Magno:

12	settembre	1980.	Al sig Thomas Bradbury (Toronto)
»	»		Al sig Charles A. Cadieux (Toronto)
»	»	»	Al sig Vincent DeMarco (Toronto)
»	»	»	Al sig Lawrence E. Lynch (Toronto)
»	»	»	Al sig Bernard J. McGraw (Toronto)
»	»	»	Al sig B. Edmund Nelligan (Toronto)
»	»	1985.	Al sig Louis Parsons (Toronto)
7	aprile	1995.	Al sig Renzo Nardi ***(Italia)***
»	»	»	Al sig Michele Donvito ***(Italia)***
»	»	»	Al sig Benedetto Barbagallo ***(Italia)***
»	»	»	Al sig Dario Orzan ***(Italia)***
»		»	Al sig Giacomo Milella ***(Italia)***
»	»	»	Al sig Vincenzo Borgia ***(Italia)***
7	luglio	»	Al sig Peter Thomas Fox (Westminster)
8	agosto		Al sig Anthony W.E. Rammelt (Westminster)

9	agosto	1995.	Al sig. Josef Dilli (Istantul degli Armeni)
»	»	»	Al sig. David Glyn Phillips (Menevia)
»		»	Al sig. Gwilym Wyn Rees (Menevia)
22	»	»	Al sig. Gerardus Jacobus E. Berkelmans ('s-Hertogenbosch)
»	»	»	Al sig. Gerardus Johannes A. Schampers ('s-Hertogenbosch)
»	»	»	Al sig. Justice Dermot Kinlen (Dublino)
»	»	»	Al sig. Peter Reid Lealaifuaneva (Samoa-Apia)
29	»	»	Al sig. Alejandro Daneri ***(Argentina)***
»	»	»	Al sig. Alberto Balboa Menéndez ***(Argentina)***
9	ottobre	»	Al sig. Lolito St. Maria Tumbocon (Bacolos)
»	»	»	Al sig. José Yulio Montalvo (Bacolos)
»	»	»	Al sig. Benedict Nchine Mukong (Bamenda)
11	»	»	Al sig. Eric R.I. Aman (Siena-Colle di Val d'Elsa-Montalcino)
»	»	»	Al sig. Robert Crosby (Lincoln)
	»	»	Al sig. Leonard Benes (Lincoln)
»		»	Al sig. Enrico Argnani (Faenza-Modigliana)
18		»	Al sig. Bruno Grobelny (Köln)
»	»	»	Al sig. Henri Zehnacker (Nanterre)
»	»	»	Al sig. Juan Antonio Luis-Yagüe González (Madrid)
28	»	»	Al sig. Régis de Crépy ***(Francia)***
»	»	»	Al sig. Valerio Gildoni (Milano)
»			Al sig. Vezio Ugo Mari (Milano)
»	»	»	Al sig. Robert Vincent (Westminster)
10	novembre	»	Al sig. Jerome Tibamwenda Karugaba (Fort Portai)
»	»	»	Al sig. Peter Pacwa (Fort Portai)
»		»	Al sig. Evaristo Ruyonga (Fort Portai)
13	»	»	Al sig. Norbert Clement Sene (Gibraltar)
»		»	Al sig. Eric Francis Sene (Gibraltar)
»	»	»	Al sig. John Charles Shoreland (Northampton)
18	»	»	Al sig. Antony Kenney (Southwark)
22	»	»	Al sig. Herbert Werner (Rottenburg-Stuttgart)
»			Al sig. Claus Jager (Rottenburg-Stuttgart)
»	»	»	Al sig. Robert Antretter (Rottenburg-Stuttgart)
7	dicembre	»	Al sig. Pierluigi Sassi (Roma)
»	»	»	Al sig. Roberto Sassi (Roma)
13	»	»	Al sig. Luigi Pautasso (Toronto)
14	»	»	Al sig. William John Darby (Westminster)
16	»	»	Al sig. Ramon V. Consing (San Carlos)
»	»	»	Al sig. Mariano Cui Jr. (San Carlos)
»	»	»	Al sig. Nordy Diploma (San Carlos)
»	»	»	Al sig. Alejandro C. Go (San Carlos)
»	»	»	Al sig. Guido Layumas (San Carlos)
»	»	»	Al sig. Rodolfo S. Layumas (San Carlos)
»	»	»	Al sig. Carlos Ledesma (San Carlos)
»	»	»	Al sig. Justo Valmayor (San Carlos)
19	»	»	Al sig. Allan J. Hart (Maitland-Newcastle)
»	»	»	Al sig. Philip E. Wilson (Maitland-Newcastle)

19	dicembre	1995.	Al sig. Pasquale Maiorana (Napoli)
22			Al sig. Antonio C. Oppen (Manila)
»			Al sig. William H. Boodro (Columbus)
»			Al sig. Thomas E. McKiernan (Columbus)
»			Al sig. Francis B. Ryan (Columbus)
			Al sig. Robert E. Ryan (Columbus)
			Al sig. Adrianus M.J. Verdel (Rotterdam)

La Croce di Commenda con Placca dell'Ordine di S. Gregorio Magno:

27	luglio	1995.	Alla sig.ra Marie-Ange Besson (Roma)
»	»	»	Alla sig.ra Flaminia Giovanelli (Roma)
11	settembre	»	Alla sig.ra Alida Navassart ***(Francia)***
28	ottobre	»	Alla sig.ra Colomba Bandera (Cremona)

La Croce di Dama di S. Gregorio Magno:

9	agosto	1995.	Alla sig.ra Patricia O'Rourke (Arlington)
»	»	»	Alla sig.ra Rosemary Rendel (Menevia)
23	»	»	Alla sig.ra Ingrid Grafi ***(Germania)***
8	settembre	»	Alla sig.ra Margarete Anna Adelhardt (Mainz)
13	novembre	»	Alla sig.ra Marilyn Valeria Pryor (Wellington)
16	»	»	Alla sig.ra Maria Boroni Grazioli (Cremona)

La Commenda con Placca dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

29	settembre	1995.	Al sig. Romuald Pekny (Gurk)
28	ottobre	»	Al sig. Giovanni Piazza (Milano)
»	»	»	Al sig. Giuseppe Lombardi (Roma)
»	»	»	Al sig. Gioso Pirolozzi ***(Italia)***
2	dicembre	»	Al sig. Heinz-Joseph Nüchel (Köln)
14		»	Al sig. Willi Thomes (Trier)

La Commenda dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

12	settembre	1980.	Al sig. John C. Lockwood (Toronto)
»	»	»	Al sig. John K. Wilson (Toronto)
9	agosto	1995.	Al sig. Cari Robert Sharek (Washington)
21	settembre	»	Al sig. Wolfgang J. Bandion (Wien)
29	»	»	Al sig. Mario Spinolo (Alessandria)
»	»	»	Al sig. Theddaeus M. Nosek (Arlington)
»	»	»	Al sig. Vincenzo Palazzo (Roma)
11	ottobre	»	Al sig. Bruno Martellotta (Frascati)
12	»	»	Al sig. Flavio Pizzini (Milano)
15	»	»	Al sig. Gian Domenico Serri (Reggio Emilia-Guastalla)
29	»	»	Al sig. Maurizio Salvi (Milano)
8	novembre	»	Al sig. Giuseppe Rizzo ***(Italia)***
13	»	»	Al sig. Calixto Bartolomé Dellepiane (Zarate-Campana)
18	»	»	Al sig. Carlo **Lue** (Vigevano)
»	»	»	Al sig. Gino Benassi (Reggio Emilia-Guastalla)

18	novembre	1995.	Al sig Mario Mazzaperlini (Reggio Emilia-Guastalla)
7	dicembre	»	Al sig Armando Bianchi (Roma)
»	»	»	Al sig Francesco Masellis (Roma)
19	»	»	Al sig Alcide Jacobucci (Roma)
»	»	»	Al sig Hernán Felipe Johnson Hosey (Valparaíso)
22	»	»	Al sig Jozef W. E.M. Mares (Rotterdam)
9	gennaio	1996.	Al sig Paolo Sorzia (Modena-Nonantola)
»	»	»	Al sig Giorgio Bani (Modena-Nonantola)
»	»	»	Al sig Gianfranco Levoni -(Modena-Nonantola)
»	»	»	Al sig Mario Silvestri (Modena-Nonantola)
»	»	»	Al sig Giulio Pignattari (Modena-Nonantola)
»	»	»	Al sig Antonio Barbieri (Modena-Nonantola)

II Cavalierato dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

12	settembre	1980.	Al sig Patrick F. Beirne (Toronto)
»		»	Al sig John L. Bennett (Toronto)
»	»	»	Al sig. F. Wallace Clancy (Toronto)
»	»	»	Al sig Joseph Cooney (Toronto)
»	»	»	Al sig. Roy E. Orlando (Toronto)
»	»	»	Al sig. Joseph E. Pitts (Toronto)
8	agosto	»	Al sig. Wilhelmus H. Arnts ('s-Hertogenbosch)
»	»	»	Al sig. Johannes Maria Meijer (Haarlem)
»	»	»	Al sig. Luciano Bottini (Trivento)
»	»	»	Al sig. Jacques J. M. Meijer (Haarlem)
»	»	»	Al sig. Mijndert Van Dijndert Van Disk (Rotterdam)
»	»	»	Al sig. Cornelis C. Wolff (Rotterdam)
»	»	»	Al sig. Francis Keer (Menevia)
»	»		Al sig. Henricus J. Küster (Roermond)
»	»		Al sig. Fredericus J.L. Romans (Roermond)
16	»	»	Al sig. Rainer Götz (Freiburg im Breisgau)
22	»	»	Al sig. Otto Kitzberger (Linz)
»	»	»	Al sig. Josef Schauer (Linz)
»	»	»	Al sig. Joseph W.M. Corstens ('s-Hertogenbosch)
»	»	»	Al sig. Tommaso Baccarelli (Orvieto-Todi)
»	»	»	Al sig. Riccardo Sciaramenti (Orvieto-Todi)
»	»	»	Al sig. Santino Arieti (Velletri-Segni)
8	settembre	1995.	Al sig. Heinrich Neuhoff (Köln)
»	»	»	Al sig. Pablo Macario Walter (Willemstad)
»	»	»	Al sig. Wilhelmus Jozef M. Scheerder (Willemstad)
21	»	»	Al sig. Peter J.G.M. te Walvaart ('s-Hertogenbosch)
»	»	»	Al sig. Giulio Menenti (Roma)
29	»	»	Al sig. Giovanni Gaggi (Alessandria)
»	»	»	Al sig. Pietro Mazzotta (Oppido Mamertina-Palmi)
»	»	»	Al sig. Antony J.J. Rouw (Utrecht)
»	»	»	Al sig. Antony F.M. Paauwe (Utrecht)

29	settembre	1995.	Al sig. Nicolaas A. Harmsen (Utrecht)
3	ottobre	»	Al sig. Fernando Del Castillo Arguelles, Jr. (Bacolod)
»	»	»	Al sig. Eduardo Gamboa Locsin (Bacolod)
»	»	»	Al sig. Mario Salto Macainan (Bacolod)
»		»	Al sig. Ernesto Miraflores Hilado (Bacolod)
»	»	»	Al sig. Mariano Magbanna Lim (Bacolod)
»	»	»	Al sig. José Maria Baraban Torres (Bacolod)
11	»	»	Al sig. Angelo Tatafiore (L'Aquila)
»	»	»	Al sig. Luigi Fiorucci (Gubbio)
»	»	»	Al sig. Leo Orsini (Gubbio)
»	»	»	Al sig. Vittore Del Favero (Belluno-Feltre)
15	»	»	Al sig. Aldino Stagnini (Reggio Emilia-Guastalla)
»	»		Al sig. Sydney Donald McCrone (Wellington)
18	»	»	Al sig. Paolo Di Flaminio (Teramo-Atri)
»	»		Al sig. Loreto Mariani (Teramo-Atri)
»	»	»	Al sig. Domenico Mattoscio (Teramo-Atri)
28	»	»	Al sig. Giovanni Almagioni (Bergamo)
»	»	»	Al sig. Giovanni Longa (Bergamo)
»	»	»	Al sig. Paolo Matarrese (Conversano-Monopoli)
»	»	»	Al sig. Massimo Benedetti (Milano)
»	»	»	Al sig. Luigi De Gobbi (Milano)
»	»	»	Al sig. Vito Antonio Rosario Dimeda (Milano)
»	»	»	Al sig. Alberto Nembro (Milano)
»		»	Al sig. Hans-Joachim Wolny (Görlitz)
»	»	»	Al sig. Günter Wittig (Görlitz)
»	»	».	Al sig. Cornelis J.W. Van Schaik (Utrecht)
»	»	»	Al sig Adrianus F.J. Bertens ('s-Hertogenbosch)
»	»	»	Al sig. Dietmar Rost (Paderborn)
»	»	»	Al sig Angelo Balcon (Belluno-Feltre)
»	»	»	Al sig. Giulio Bombelli (Crema)
	»	»	Al sig Francisco A. Alba (Manila)
»	»	»	Al sig John Scott (Westminster)
3	novembre	»	Al sig Emanuele Saltalamacchia ***(Italia)***
	»	»	Al sig Mauro Macci ***(Italia)***
»	»	»	Al sig Giuseppe Renna ***(Italia)***
	»	»	Al sig Giuseppe Santodonato ***(Italia)***
13	»	»	Al sig Hubert F.W.M. Grommen (Roermond)
	»	»	Al sig Gunnar Jiva Gard ***(Svezia)***
»	»	»	Al sig Andres Agnemar ***(Svezia)***
	»	»	Al sig Áke Göransson (Stockholm)
»	»	»	Al sig Pier Luigi Morelli (Volterra)
16	»	»	Al sig Valter Clochiatti (Udine)
»	»	»	Al sig Eduardo V. Antonio (San Carlos)
»	»	»	Al sig Johnny M. Lagdamen Jr. (San Carlos)
18	»	»	Al sig Tarcisio Piodi (Vigevano)
22	»	»	Al sig Marco Miliani (Pescara-Penne)
»	»	»	Al sig Enzo Ortolan (Pescara-Penne)

30	novembre	1995.	Al sig. Giuseppe Ambrosone ***(Italia)***
2	dicembre	»	Al sig. Theodor Wöllmecke (Köln)
14	»	»	Al sig. Hermann Brommer (Freiburg im Breisgau)
19	»	»	Al sig. Giuseppe Paganini (Roma)
»	»	»	Al sig. Catello Marra (Crotone-Santa Severina)
22	»	»	Al sig. Paolo Cavalli (Tortona)
»	»	»	Al sig. Rudolf W.A. Van Doorn (Rotterdam)
»	»	»	Al sig. Evert H. Dirk Smit (Haarlem)
»	»	»	Al sig. Cornelis B. Bornewässer (Haarlem)

La Croce di Dama di Commenda con Placca dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

8	settembre	1995.	Alla sig.ra Maria Chiang Yi-Wen (Kaohsiung)

La Croce di Dama dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

9	agosto	1995.	Alla sig.ra Adriana B.I. Bosman (Rotterdam)
»	»	»	Alla sig.ra Elisabeth M. Cooymans-de Groot (Utrecht) ^
»	»	»	Alla sig.ra Petronella Van De Nieuwenhof-Crooymans ('s-Hertogenbosch)
16	»	»	Alla sig.ra Helene Freifrau Von Heyl (Freiburg im Breisgau)
18	ottobre	»	Alla sig.ra Nedden Ute (Köln)
28	»	»	Alla sig.ra Hildegard Kropp (Görlitz)
»	»	»	Alla sig.ra Susanne Krause (Görlitz)
»	»	»	Alla sig.ra Maria Teresa Bandinu (Milano)
»	»	»	Alla sig.ra Adriana Peeters-Van Wezel ('s-Hertogenbosch)
19	dicembre	»	Alla sig.ra Elvia Jatem de Homez (Coro)
»	»	»	Alla sig.ra Femada Colemanares de Zárraga (Coro)

NECROLOGIO

3	marzo	1996.	Card. John Krol, del titolo di S. Maria della Mercede e S. Adriano a Villa Albani.
»	»	»	Mons. Gerard M.F. van Velsen, Vescovo em. di Kroonstad ***(Sud Africa)***
8	»	»	Card. Alfredo Vicente Scherer, del titolo di Nostra Signora de La Salette.
9	»	»	Mons. Paolo Carta, Arcivescovo em. di Cagliari ***(Italia).***

An. et vol. LXXXVIII 13 Maii 1996 N. 5

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

Directio: Palazzo Apostolico - Città del Vaticano - *Administratio:* Libreria Editrice Vaticana

ACTA IOANNIS PAULI PP. II

ADHORTATIO APOSTOLICA POST-SYNODALIS
VITA CONSECRATA

Episcopis et Clero, Ordinibus Congregationibusque religiosis, Societatibus vitae apostolicae, Institutis saecularibus et cunctis fidelibus de vita consecrata eiusque missione in Ecclesia ac mundo

INTRODUCTIO

1. VITA CONSECRATA, quae suas radices in Christi Domini exemplis doctrinisque habet, Dei Patris donum est Ecclesiae ipsius per Spiritum concessum. Evangelicorum enim consiliorum professione ***dotes Iesu propriae*** — virginis pauperis oboedientis — singularem constantemque ***suam obtinent « visibilem formam » in mundo*** simulque fidelium mens ad illud regni Dei mysterium dirigitur quod in historia iam operatur, sed suam in caelis adhuc exspectat consummationem.

Progredientibus quidem saeculis nec viri defuerunt nec feminae qui, Patris vocationi parentes nec non Spiritus instigationi, hanc peculiarem delegerunt sequelam Christi ut se Ei devoverent « indiviso » corde (cfr ***1 Cor*** 7, 34). Omnia et illi dereliquerunt, haud secus atque Apostoli, ut cum Christo manerent seseque Dei et fratrum famulatui sicut ille traderent. Hoc profecto modo aliquid contulerunt sane ad Ecclesiae mysterium munusque demonstrandum, multiplicibus vitae spiritualis apostolicaeque gratiis quas Sanctus Spiritus iis largiebatur, quam ob rem adiuverunt quoque ut hominum societas renovaretur.

De consecrata vita gratiae aguntur

2; Tanti quidem in Ecclesia ponderis sunt consecratae vitae partes, ut Synodum convocari censuerimus, ad eius significationem exspectationesque perscrutandas adventante iam novo millennio. In ipso synodali congressu voluimus ut iuxta Patres pariter praesentes adessent etiam complures consecrati viri ac mulieres consecratae, ne communibus deliberationibus eorum deficerent propriae partes.

Omnes nobis conscii sumus divitiarum quas vitae consecratae donum ecclesiali adfert communitati ex ipsa suorum donorum institutionumque varietate. ***Gratias Deo simul referimus*** pro ordinibus religiosisque Institutis contemplationi aut apostolatus operibus destinatis, pro vitae apostolicae Societatibus, pro saecularibus Institutis, pro ceteris consecratorum coetibus nec non iis universis qui, in pectoris sui penetralibus, peculiari consecratione Deo se dicant.

Intra Synodum ipsam veluti manu tacta est vitae consecratae universalis disseminatio, quae adest in cuiusvis terrarum partis Ecclesiis. Progressionem evangelizationis illa incitat ac comitatur variis in orbis regionibus, ubi non tantum grato animo recipiuntur Instituta a nationibus alienis ingredienda, sed etiam nova instituuntur, permagna cum formarum atque expressionum diversitate.

Ita nempe, si quibusdam in orbis provinciis consecratae vitae Instituta difficiliora transire tempora videntur, aliis tamen locis mirabili quodam vigore efflorescunt, demonstrantes totius sui donationis Deo factae in Christo culturae et cuiusque populi historiae minime repugnare. Neque illa intra Ecclesiam dumtaxat catholicam floret; enimvero vigens ipsa maxime reperitur in Ecclesiarum Orthodoxarum monasticis Institutis tamquam necessaria earum figurae species, atque oriri incipit vel iterum apparere in Ecclesiis et communitatibus ecclesialibus ex Reformatione ortis veluti documentum communis gratiae Christi discipulorum. Hac e rerum comprobatione impulsio proficiscitur ad oecumenismum, quae cupiditatem plenioris usque inter christianos communionis nutrit, «ut mundus credat» ***(Io*** 17, 21).

Concessum Ecclesiae donum consecrata vita

3. Universalis vitae consecratae praesentia atque evangelica eius testificationis proprietas palam testantur — si quidem necesse sit — illam ***haud esse rem solitariam ac seclusam*** verum universam afficere Ecclesiam. Synodi

episcopi hoc crebrius confirmaverunt: « ***de re nostra agitur*** Revera ***in sinu Ecclesiae ipsius consecrata sese collocat vita*** uti decretoria pars pro eius munere, quandoquidem « significat intimam vocationis christianae naturam »[2] nec non totius Ecclesiae-Sponsae intentionem ad coniunctionem unico cum Sponso.[3] Non semel in Synodo adfirmatum est vitam consecratam non modo praeteritis temporibus partes adiuvandi et sustinendi Ecclesiam explevisse, sed necessarium atque magni pretii donum esse quoque praesenti et futuro populi Dei tempore, cum intimo modo ad eius pertineat vitam eiusque sanctimoniam atque operam.[4]

Minime debent hodiernae difficultates, quas certis in orbis regionibus nonnulla experiuntur Instituta, adducere nos ut in incerto habeamus evangelicorum consiliorum professionem esse ***integrantem Ecclesiae vitae partem,*** cui vehementem addat impetum ad maiorem usque evangelicam congruentiam.[5] In ipsa historia accidere poterunt variae eius formae diversae, verumtamen non afficitur electionis substantia quae radicali sui ipsius dono declaratur pro Iesu Domini amore, atque, in Eo, pro unoquoque familiae humanae membro. ***Huic certitudini,*** qua innumerabiles per saecula homines sunt incitati, ***etiam nunc confidere perget Christianus populus,*** cum se deducere posse noverit, ex horum hominum magnanimorum partibus, validissimum adiumentum suo ad patriam caelestem in itinere.

Synodi percipiuntur fructus

4. Obsequentes voluntati significatae a Coetu Generali Ordinario Synodi Episcoporum congregatae ut argumentum ponderaret « De vita consecrata deque eius munere in Ecclesia et in mundo », hac Adhortatione Apostolica exponere in animo habemus curriculi synodalis[6] fructus atque omnibus fidelibus — episcopis et presbyteris, diaconis, personis consecratis et laicis — iisque quotquot audire voluerint ea mirabilia quae consecratam per vitam hodie quoque patrare vult Dominus.

[1] Cfr *Propositio* 2.

[2] CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de activitate missionali Ecclesiae *Ad gentes,* 18.

[3] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 44; PAULUS PP. VI, Adhort. Ap. *Evangelica testificatio* (29 Iunii 1971), 7: *AAS* 63 (1971), 501-502; Adhort. Ap. *Evangelii nuntiandi* (8 Decembris 1975), 69: *AAS* 68 (1976), 59.

[4] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 44.

[5] Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Allocutio in Audientia generali (28 Septembris 1994), 5: *L'Osservatore Romano,* 29 Septembris 1994, p. 4.

[6] Cfr *Propositio* 1.

Perficit haec Synodus, quae priores sequitur Synodos laicis ac presbyteris dedicatas, tractationem illarum proprietatum quae varios signant vitae status quos suae Ecclesiae Dominus Iesus concedere voluit. Si enim a Concilio Vaticano II elata est ecclesialis communionis magna veritas, in qua omnia dona coniunguntur ad Christi corpus exstruendum Ecclesiaeque munus in mundo explendum, superioribus hisce annis necesse esse perceperunt melius ***definiatur qualitas variorum vitae statuum,*** eorum vocatio eorumque peculiaris in Ecclesia perfunctio.

Etenim in Ecclesia communio non est aequalitas, sed Spiritus donatio quae etiam per gratiarum vitaeque statuum varietatem transit. Eo erunt hi status Ecclesiae eiusque operi utiliores, quo magis eorum observabitur proprietas. Omne namque Spiritus donum idcirco conceditur ut pro Domino[7] in ipso fraternitatis operisque augmento adferat fructus.

Spiritus actuositas variis in consecratae vitae formis

5. Ecquis non grato erga Spiritum animo ***de formarum consecratae vitae historicarum abundantia recordatur,*** quas Ipsemet excitavit quaeque adhuc in ecclesiali adsunt structura? Arboris instar praebentur multipliciter ramificatae,[8] quae in Evangelium radices agit copiosumque gignit Ecclesiae omni aetate proventum. Quam mirae divitiae! Exeunte Synodo Ipsi necesse censuimus extollere hoc constans in Ecclesiae historia elementum: fundatorum ac conditricum multitudinem, sanctorum sanctarumque qui ex radicali Evangelii condicione Christum delegerunt atque in fraterno ministerio praesertim pro pauperibus et derelictis.[9] Hoc omnino in ministerio insigniter elucet quomodo ostendat consecrata vita ***indolem unicam mandati amoris,*** in coniunctione insolubili amoris tum Dei tum proximi.

Perpetuam hanc Spiritus Sancti operam memoravit Synodus, qui saeculorum decursu thesauros depromit ipsius observationis consiliorum evangelicorum per multiplices gratias, qua etiam via perpetuo in Ecclesia et orbe terrarum in tempore et spatio praesens reddit Christi mysterium.

[7] Cfr S. FRANCISCUS DE SALES, *Introductio ad vitam devotam,* p. I, c. 3, *Œuvres,* t. III, Annecy 1893, pp. 19-20.

[8] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 43.

[9] Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Allocutio ineunte IX Coetu Synodi Episcoporum habita (29 Octobris 1994), 3: *AAS* 87 (1995), 580.

Monastica vita in Oriente et Occidente

6. Catholicarum orientalium Ecclesiarum Patres synodales nec non legati aliarum Ecclesiarum Orientis in lumine collocaverant ***evangelica bona monasticae vitae,***[10] quae iam primis christianismi initiis apparuit et etiamnum in earum finibus praesertim apud Ecclesias orthodoxas floret.

A primis iam Ecclesiae saeculis viri mulieresque non defuerunt qui vocatos se cognoverunt ut Verbi incarnati imitarentur servi condicionem quique in eius se dederunt sequelam in monastica professione amplectentes peculiari praecipuaque ratione postulata quae proficiscebantur ex baptismali mysterii paschalis mortis eius ac resurrectionis participatione. Hac ratione se crucis gestatores praestantes ***(staurophóroi),*** operam dederunt ut Spiritus evaderent gestatores ***(pneumatophóroi),*** viri ac mulieres verissimo modo spiritales, qui arcanis viis historiam locupletare per laudem et perpetuam intercessionem per ascetica monita et caritatis opera valerent.

Eo quidem consilio ut orbem ac vitam transfiguret in ipsa exspectatione sempiternae visionis Dei vultus, orientalis monachismus praecipuam partem tribuit conversioni, sui ipsius abnegationi cordisque compunctioni, hesychiae, seu pacis interioris conquisitioni precationique perpetuae, ieiunio vigiliisque, pugnae spiritali et silentio, paschali laetitiae ob praesentiam Domini et exspectationem novissimi eius adventus, sui rerumque suarum donationi peractae in sancta coenobii communione vel in eremitica solitudine.[11]

Occidentalis quoque orbis monasticam exercuit vitam primis inde ab Ecclesiae saeculis eiusque magnam agnovit formarum varietatem tum in condicione coenobitica tum in eremitica. Ut nunc res se habent, aspirante praesertim sancto Benedicto, occidentalis monachismus hereditatem consecutus est tot virorum ac mulierum qui, vita secundum saeculi mentem deserta, Deum conquisiverunt eique se ipsi devoverunt « nihil praeponentes Christi amori ».[12] Etiam huius temporis monachi ***congruenter interiorem vitam componere et opus*** student intra evangelicum ipsum officium conversionis morum, oboedientiae et stabilitatis, atque intra assiduam intentionem in Verbi meditationem ***(lectionem divinam),*** liturgiae celebrationem ac precationem. Fuerunt antehac etiamque nunc exstant monasteria in media Ecclesia et in mundi regione eloquens quoddam communionis signum, accepta com-

[10] Cfr SYNODUS EPISCOPORUM, IX Coetus Generalis Ordinarius, *Nuntius Synodi* (27 Octobris 1994), VII: *L'Osservatore Romano,* 29 Octobris 1994, p. 7.

[11] Cfr *Propositio* 5, B.

[12] Cfr *Regula,* 4, 21 et 72, IL

moratio eorum qui Deum et spiritus veritates quaerunt, fidei scholae veraeque officinae studii, dialogi et cultus humani ad vitae ecclesialis aedificationem ipsiusque terrestris civitatis, donec caelestis illucescat.

Virginum Ordo, eremitae, viduae

7. Vera est laetandi beneque sperandi causa quod iterum hodie efflorescere videtur ***antiquus virginum Ordo*** quem« christianae communitates exinde a temporibus apostolicis testificantur.[13] Ab Episcopo dioecesis consecratae, hae virgines peculiare cum Ecclesia vinculum suscipiunt cuius ministerio se dicant, quamquam in mundo remanent. Solae aut consociatae, ***singularem praebent eschatologicam Sponsae caelestis imaginem vitaeque venturae,*** cum denique amorem plenissime erga Christum sponsum vivet Ecclesia.

Eremitae ***mares*** ac ***feminae,*** ad antiquos pertinentes Ordines vel ad nova Instituta, aut etiam directe ab Episcopo pendentes, per interiorem atque exteriorem a mundo segregationem temporalem testantur huius aevi naturam, per ieiunium ac paenitentiam profitentur non solo pane vivere hominem sed Dei Verbo (cfr ***Mt*** 4, 4). Talis « in deserto » vita est etiam invitatio similibus ipsique ecclesiali communitati facta ***ne umquam suprema vocatio de conspectu amittatur,*** quae est ut semper cum Domino commoremur.

Novam recentioribus temporibus consuetudinem accepit etiam consecratio ***viduarum,***[14] tractata iam apostolica aetate (cfr ***1 Tim*** 5, 5.9-10; ***1 Cor*** 7, 8) nec non viduorum. Per castitatis perpetuae votum uti Régni Dei demonstrationem hi suam consecrant condicionem ut precationi atque Ecclesiae famulatui se devoveant.

Contemplationi plene dicata Instituta

8. Ad contemplationem omnino tendentia Instituta, quae ex mulieribus vel viris consistunt, rationem Ecclesiae gaudendi ministrant atque caelestium gratiarum fontem. Sua enim vita et industria sodales religiosi Christum in monte imitantur orantem, dominatum Dei in historiam testificantur, gloriam futuram ante tempus faciunt.

In solitudine et silentio per Verbi Dei auditionem, divini cultus celebrationem, sui ipsorum asceticam exercitationem, per orationem, mortificationem caritatisque fraternae communionem, vitam suam totam navitatemque

[13] Cfr *Propositio* 12

[14] Cfr *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium,* can. 570.

informant ad Dei contemplationem. Ecclesiali itaque communitati insignem amoris Ecclesiae suum erga Dominum testificationem praestant, atque arcana fecunditate apostolica conferunt ad expansionem Populi Dei.[15]

Optare propterea licet ut ***maiorem usque disseminationem iuniores apud Ecclesias*** experiantur vitae contemplativae multiformes rationes veluti declaratio pianae insertionis Evangelii, illis maxime in orbis regionibus ubi latius aliae religiones sparsae sunt. Hoc efficaciter testari sinet vigorem traditionum christianae ascesis atque mysticae doctrinae atque favebit ipsi interreligioso dialogo.[16]

Apostolica vita religiosa

9. In occidentali orbe aliae complures vitae religiosae institutiones aetatum decursu effloruerunt, in quibus innumerabiles homines, saeculum respuentes, per publicam consiliorum evangelicorum professionem Deo sese tradiderunt, pro peculiari charismate et in stabili quadam vitae communis forma [17] ***ad multiplex populi Dei apostolicum ministerium.*** Eiusmodi sunt variae familiae Canonicorum Regularium, Ordines mendicantes, Clerici Regulares atque generatim virorum ac mulierum religiosae Congregationes apostolicae operae missionalique destinatae et operibus multiplicibus quae excitare potuit christiana caritas.

Mirabiliter varia est testificatio, in qua quasi in speculo referuntur multiplicia dona fundatoribus ac conditricibus a Deo distributa, qui, Spiritus Sancti impulsui oboedientes, interpretari temporum signa scierunt ac illuminata mente necessitatibus respondere paulatim exorientibus. Eorum ingredientes vestigiis tot alii sermone et opere studuerunt Evangelium sua in vita quasi corpore induere, ut sua quisque aetate revocarent vivam Iesu praesentiam qui insigniter est Consecratus et Apostolus Patris. Ideo religiosi religiosaeque necesse est quoque saeculo se ipsi in Christo Domino tamquam in speculo contueantur suaque in precatione altam cum Eo sensuum communionem alant (cfr ***Philp*** 2, 5-11), unde omnis eorum vita penetretur animo apostolico et omnis pariter industria apostolica contemplatione pervadatur.[18]

[15] **Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de accommodata renovatione vitae religiosae *Perfectae caritatis,* 7; Decr. de activitate missionali Ecclesiae *Ad gentes,* 40.**

[16] **Cfr *Propositio* 6.**

[17] **Cfr *Propositio* 4.**

[18] **Cfr *Propositio 1.***

Instituta saecularia

10. Spiritus Sanctus mirabilis ipse artifex donorum diversitatis, nostris quidem diebus ***nova consecratae vitae genera*** evocavit, veluti si, ad consilium quoddam providentiae, novis respondere velit postulatis quibus hodie occurrit Ecclesia suum inter homines exsequens munus.

In ***saecularia Instituta*** praeprimis intenditur animus, quorum contendunt sodales ***consecrationem Deo factam complere in terris vivendo*** per evangelicorum consiliorum professionem intra temporalis societatis adiuncta, ut ita quasi fermentum sapientiae sint gratiaeque testes media in ipsa culturali vita oeconomica et politica. Per coniunctionem, quae eorum est praecipua, condicionis saecularis cum religiosa consecratione ipsi ***recentes Regni Christi vires in societatem inicere*** cupiunt ea mente ut intrinsecus terrarum orbem immutent ipsa Beatitudinum virtute. Hoc pacto, dum plena eorum condicio pertinendi ad Deum eos plane servituti Dei devovet, eorum industria communibus in laicorum condicionibus, Spiritu instigante, aliquid imbuendis affectu evangelico saecularibus rebus confert. Adiuvant ita saecularia Instituta ut, secundum cuiusque peculiare charisma, efficax in societate Ecclesiae confirmetur praesentia.[19]

Magni etiam pretii partes sustinent ***saecularia Instituta clericalia,*** in quibus sacerdotes ad presbyterium dioecesanum pertinentes, etiam cum eorum quibusdam tribuitur Instituto in suo incardinatio, Christo consecrantur consilia evangelica perficientes proprio ex charismate. Reperiunt ipsi in sui Instituti spiritalibus divitiis validum adiumentum ut ardenter agant spiritalitatem sacerdotii peculiarem atque sic communionis magnanimaeque apostolicae operae fermento sint inter confratres.

Vitae apostolicae Societates

11. Peculiari deinde dignae sunt commemoratione ***vitae apostolicae Societates*** seu communis vitae, virorum et mulierum, quae suo quaeque genere proprium apostolicum vel missionale persequuntur propositum. Earum in multis, quarum sacra vincula ab Ecclesia publice agnoscuntur, evangelica consilia expresse suscipiuntur. Verumtamen etiam haec earum consecrationis proprietas ab Institutis religiosis et saecularibus Institutis illas distinguit. In tuto est collocanda ac provehenda huius vivendi formae proprietas, quae recentiora per saecula tot tantosque peperit sanctitatis et apostolatus

Cfr *Propositio* **11**

fructus, praesertim in caritatis provincia ac in missionali Evangelii propagatione.[20]

Nova consecratae vitae genera

12. Perennis Ecclesiae iuventus etiam hodie sese ostentare pergit: proximis enim decenniis, post nempe Concilium Vaticanum II, ***novae sive renovatae formae exstiterunt ipsius consecratae vitae.*** Saepenumero de Institutis agitur quae prioribus iam exstantibus similia sunt, verum ex novis spiritalibus et apostolicis impulsionibus enata. Vitalis eorum vigor oportet ab Ecclesiae auctoritate excutiatur, cuius est necessarias experiri probationes quibus et finis concitantis veritas confirmetur simulque nimia institutionum inter se consimilium multitudo vitetur, imminente scilicet periculo ne magno cum detrimento in parvulos manipulos diffringantur. Alias vero de experimentis agitur primis quae propriam quandam in Ecclesia identitatem quaerunt atque praestolantur donec a Sede Apostolica publice agnoscantur, cuius solius est ultimum ferre iudicium.[21]

Testificantur novae hae vitae consecratae formae, quae antiquis subiunguntur, constans illud invitamentum quod plena sui donatio Domino facta, communitatis apostolicae species, ipsius fundationis charismata non cessant exserere in hanc nostram aetatem, et pariter indicium sunt donorum Spiritus Sancti inter se complentium.

Attamen in novitate ipsa non Spiritus sibi contradicit. Hoc inde comprobatur quod nova genera consecratae vitae non dimoverunt praecedentia. Intra sic multiplicem varietatem adservari potuit fundamentalis unitas eandem propter vocationem ut quis perfectam conquirens caritatem Iesum sectetur castum, pauperem atque oboedientem. Quemadmodum in formis iam vigentibus reperitur, haec vocatio etiam ita in illis poscitur quae ut novas se praebent.

Adhortationis Apostolicae finis

13. Operum synodalium uberem Nos colligentes proventum, universam convertimur ad Ecclesiam hac ipsa Apostolica Adhortatione ut non unis consecratis hominibus, verum etiam pastoribus fidelibusque ***fructus compa-***

[20] Cfr *Propositio* 14.

[21] Cfr *Codex Iuris Canonici,* can. 605; *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium,* can. 571; *Propositio* 13.

rationis alicuius stimulantis off eramus, cuius progressionibus invigilare non destitit Sanctus Spiritus sua per veritatis amorisque munera.

His renovationis annis obiit difficile laboriosumque tempus consecrata vita perinde ac ceterum reliquae vivendi viae in Ecclesia. Abundavit eadem haec aetas exspectationibus, conatibus et renovationis propositionibus eo nimirum spectantibus ut consiliorum evangelicorum professio corroboraretur. Verum haud contentionibus laboribusque caruit idem temporis spatium, quo videlicet experientiae vel beneficae non semper secundis consummatae sunt effectibus.

Difficultates tamen ad animi debilitatem minime adducere debent. Oportet potius nova alacritate vires recipere, quia consecratae renovatae vitae ac roboratae Ecclesia eget spiritali apostolicoque auxilio. Hac ideo postsynodali Adhortatione appellare volumus religiosas communitates nec non ipsas consecratas personas eodem quidem animo quo epistula christianis Antiochenis ex Concilio Hierosolymitano data respirabat, dum simul idem illud experiri confidimus liciturum quod tunc descriptum fuit: « Quam cum legissent, gavisi sunt super consolatione» ***(Act*** 15, 31). Nec id solum: speramus enim etiam augescere posse laetitiam totius Dei populi, qui melius vitam consecratam perspiciens, magis conscia mente gratias reddere omnipotenti Deo hoc pro insigni dono poterit.

Animum nostrum benigne quidem Synodi sodalibus aperientes, fructuose utiliterque usi sumus sententiis praestantibus quae per actuosas Synodi sessiones prodierunt, quibus assidue interesse voluimus. Eodem aequabiliter tempore universo Dei Populo ministrare studuimus catechesis institutiones quasdam ordinatas de consecrata vita in Ecclesia. In iis praecepta revocavimus quae iam in documentis insunt Concilii Vaticani II, quod quidem clarum exstitit destinatum subsequentium doctrinalium enucleationum ipsiusque considerationis a Synodo effectae dum eius peragebantur ardentes elaborationes.[22]

Dum sane optamus ut Ecclesiae filii, praesertim vero consecratae personae amanti animo hanc etiam accipiant Adhortationem, vota facimus ut progrediatur pervestigatio ad altius eximium vitae consecratae donum excutiendum triplici illo modo consecrationis communionis et missionis, utque consecratae personae, arte cum Ecclesia cumque eius Magisterio coniunctae nova detegant incitamenta unde spiritali et apostolica ratione nascentibus obviam procedant provocationibus.

[22] **Cfr *Propositiones* 3. 4. 6. 7. 8. 10. 13.. 28. 29. 30. 35. 48.**

CAPUT I
CONFESSIO TRINITATIS
Ad christologicas trinitariasque origines consecratae vitae

Transformati Christi effigies

14. Evangelicum vitae consecratae fundamentum conquirendum est peculiari in illa necessitudine quam Iesus cum quibusdam suis iniit discipulis, quos nempe non solum ut Regnum Dei suam acciperent in vitam est hortatus, verum etiam ut eandem omnem vitam in huius Evangelicae causae ministerium destinarent, omnibus posthabitis rebus et ipsi illius ***vitae formam*** proxime imitantes.

Talis quidem « Christiformis » exsistentia, decursu saeculorum tot baptizatis proposita, duci tantummodo potest singulari ex vocatione et pro spiritus dono proprio. Etenim in illa perducitur baptismalis consecratio ad fundamentalem quandam in Christi sequela responsionem, per consiliorum evangelicorum susceptionem quorum primum necessariumque est castitatis propter Regnum Caelorum sacrum vinculum.[23] Haec autem unica Christi sequela suis in fontibus semper denotat consilium Patris proptereaque fundamentum suapte natura christologicam et pneumatologicam notam praebet, dum trinitariam vitae christianae maxime vividam declarat indolem, cuius iam quodammodo adimpletionem antecedit ***eschatologicam*** ad quam Ecclesia contendit.[24]

Complures inveniuntur in Evangelio Christi voces atque gestus quibus peculiaris huius vocationis collustratur sensus. Ut tamen uno veluti conspectu simul necessariae eius percipiantur notae, utilissimum videtur oculos in splendescentem Christi vultum intendere intra Transfigurationis mysterium. Hanc enim ad « iconem » omnis antiqua refertur spiritalis traditio, quotiens contemplativam vitam coniungit cum Iesu « in monte » oratione.[25] Ad eam praeterea ipsae « actuosae » rationes vitae consecratae quadamtenus

[23] Cfr *Propositio* 3, A et B.

[24] Cfr *Propositio* 3, C.

[25] Cfr S. CASSIANUS: «Secessit tamen solus in monte orare, per hoc scilicet nos instruens suae secessionis exemplo... ut similiter secedamus» *(Conlat.* 10, 6: *PL* 49, 827); S. HIERONYMUS: « Et Christum quaeras in solitudine et ores solus in monte cum Iesu » *(Ep. ad Paulinum* 58, 4, 2: *PL* 22, 582); VILLELMUS ABBAS S. THEODORICI: « (Vita solitaria) ab ipso Domino familiarissime celebrata, ab eius discipulis ipso praesente concupita: cuius transfigurationis gloriam cum vidissent qui cum eo in monte sancto erant, continuo Petrus... optimum sibi iudicavit in hoc semper esse » *{Ad fratres de Monte Dei* I, 1: *PL* 184, 310).

redigi possunt, quandoquidem non una gloriae Christi revelatio est Transfiguratio, verum etiam praeparatio ad eius amplectendam crucem. Prae se enim fert motum quendam « ascendentium in montem » atque « de monte descendentium »: discipuli qui intima Magistri familiaritate usi sunt, aliquantisper trinitariae vitae sanctorumque communionis circumdati fulgore, paene ad aeterni aevi orbem abrepti, repente ad cotidianam reducuntur vitam ubi non cernunt nisi « Iesum solum » in naturae humanae humilitate, atque monentur ut in vallem revertantur ubi cum ipso laborem persolvant ipsius Dei consilii crucisque fortiter suscipiant viam.

« Et transfiguratus est ante eos... »

15. ***Et post dies sex assumit Iesus Petrum et Iacobum et Ioannem fratrem eius et ducit illos in montem excelsum seorsum. Et transfiguratus est ante eos; et resplenduit facies eius sicut sol, vestimenta autem eius facta sunt alba sicut lux. Et ecce apparuit illis Moyses et Elias cum eo loquentes.***

Respondens autem Petrus dixit ad Iesum:

« Domine, bonum est nos hic esse. Si vis, faciam hic tria tabernacula: tibi unum et Moysi unum et Eliae unum ».

Adhuc eo loquente, ecce nubes lucida obumbravit eos; et ecce vox de nube dicens:

« Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui; ipsum audite ».

Et audientes discipuli ceciderunt in faciem suam et timuerunt valde.

Et accessit Iesus et tetigit eos dixitque eis: « Surgite et nolite timere ».

Levantes autem oculos suos, neminem viderunt nisi solum Iesum.

Et descendentibus illis de monte, praecepit eis Iesus dicens:

« Nemini dixeritis visionem, donec Filius hominis a mortuis resurgat » (Mt 17, 1-9).

Transfigurationis eventus ***decretorium momentum in Iesu ministerio*** designat. Revelationis est eventus quae in discipulorum animis fidem corroborat eosque ad Crucis praeparat tragoediam atque resurrectionis antecapit gloriam. Perpetuo hoc mysterium repetit vivendo Ecclesia utpote populus in itinere ad occursum eschatologicum suo cum Domino. Quemadmodum tres praeoptati Apostoli, transformatum Christi vultum contemplatur Ecclesia ut se in fide confirmet et periculum declinet ne ante deformatum ipsius vultum in Cruce perturbetur. Hic et illic illa Sponsa coram Sponso consistit, eius particeps mysterii eiusque luce circumfusa.

Eadem hac luce omnes illius attinguntur filii et filiae, ***cuncti similiter ad Christi sequelam vocati*** in eo supremum propriae vitae sensum reponentes ut cum Apostolo dicere possint: «Mihi vivere Christus est» ***(Philp*** 1, 21). Verumtamen singulariter ***lucem experiuntur ex Verbo incarnato profluentem*** sine dubio homines ad vitam consecratam arcessiti. Evangelicorum enim consiliorum professio ***tamquam signum vaticiniumque*** illos ostendit fratrum communitati ipsique mundo. In iis ideo fieri non potest quin imaginem quandam vocis habeant verba Petri quasi in ecstasi prolata: « Bonum est nos hic esse» ***(Mt*** 17, 4). Quae verba patefaciunt quidem totius christianae vitae christocentricam contentionem. Sed singulari etiam eloquentia ***absolutum*** exprimunt characterem in quo vocationis ad consecratam vitam densatur alta alacritas: « Quam pulchrum est Tecum commorari, Tibi nos dedicare, in Te unum omnem nostram dirigere vitam ». Re vera, qui specialis huius communionis amoris cum Christo recepit donum, eius splendore ut raptum se percipit: Ipse enim est « speciosus forma ... prae filiis hominum» ***(Ps*** 45 [44], 3), Incomparabilis ille.

« Hic est Filius meus dilectus: ipsum audite! »

16. Patris appellatio tres hortatur discipulos in ecstasim captos ut in Eo omnem reponant fiduciam Eumque vitae suae centrum constituant. Novam sane altitudinem a voce e caelo edita comparat invitatio qua Iesus in ipso vitae publicae limine eos ad suam vocaverat sequelam eosque ab usitatis eripuerat negotiis ut in suam admitteret consuetudinem. Ex hac praecipue singulari gratia intimae familiaritatis profluit in vita religiosa et facultas et necessitas donationis plenae sui ipsius in consiliorum evangelicorum professione. Prius et plus quam renuntiatio haec sunt ***propria mysterii Christi receptio,*** in media Ecclesia completa.

Intra enim vitae christianae unitatem diversae vocationes velut radii sunt unici luminis Christi « super faciem Ecclesiae resplendentis ».[26] Pro suae vocationis saeculari natura eatenus ***laici*** referunt Verbi incarnati mysterium quatenus id totius mundi Alpha et Omega exsistit, fundamentum et regula virtutis omnium rerum creatarum. Christi vicissim capitis pastorisque imagines vivae sunt ***ministri sacri,*** qui suum populum hoc tempore illius « iam et nondum » regit, praestolantes eius cum gloria reditum. Concreditur ***consecratae vitae*** officium indicandi Filium Dei hominem factum sicut ***eschatologi-***

[26] **CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 1.**

eam metam ad quam omnia tendunt, splendorem coram quo reliquae omnes expallescunt luces, pulchritudinem infinitam quae sola hominis cordi penitus satisfacere potest. Consecrata igitur vita non tantum illud postulat ut aliquis Christum sequatur toto corde, Eum amando super patrem et matrem, super filium et filiam (cfr ***Mt*** 10, 37), sicut a quolibet exposcitur discípulo, sed ut ea vivatur ratione qua totius exsistentiae assensio Christo accommodata significetur quae universam contentionem prodat praecapientem, prout semper sinunt atque ad charismata propria, eschatologicam perfectionem.

Per consiliorum namque professionem non modo de Christo haurit homo consecratus vitae suae significationem, verum in se redintegrare, quantum fieri potest, nititur « formam quoque vitae, quam Filius Dei accepit mundum ingrediens ».[27] ***Virginitatem*** amplectens suum efficit virginalem Christi amorem quem hominibus confitetur uti unigenitum Filium, unum cum Patre (cfr ***Io*** 10, 30; 14, 11); eius dein ***paupertatem*** imitans, Filium eum profitetur, qui a Patre omnia recipit eique omnia in amore restituit (cfr ***Io*** 17, 7.10); suae libertatis sacrificio adhaerescens ad filialis eius ***oboedientiae*** mysterium, infinito modo et amatum et amantem eum profitetur, qui sola Patris voluntate gaudet (cfr ***Io*** 4,34), quocum coniungitur perfecte et a quo in omnibus dependet.

Hanc « conformati vam » inducens mysterii Christi assimilationem, consecrata vita peculiari titulo implet illam ***« Trinitatis confessionem »*** qua cuncta signatur christiana vita, dum sublimem Dei Patris, Filii et Spiritus Sancti admiratam venustatem agnoscit et cum laetitia testificatur benevolam ipsius dignationem erga omnem hominem.

I. AD TRINITATIS LAUDEM

A Patre ad Patrem: Dei inceptum

17. « Hic est Filius meus dilectus: ipsum audite! » ***(Mt*** 17, 5). Gloriae Domini Iesu contemplatio in Transfigurationis icone ante omnia detegit personis consecratis Patrem omnium bonorum conditorem ac largitorem, qui ad se creaturam quandam suam allicit (cfr ***Io*** 6, 44) singulari quodam amore et ad peculiare quoddam munus. Huic obtemperans invitationi intima cum attractiva virtute coniunctae, vocata persona Dei amori se tradit

[27] ***Ibid.,*** 44.

qui ad suum solius ministerium eam vocat, totamque se Ipsi devovet et eius salutis consilio (cfr ***1 Cor*** 7, 32-34).

Hic vocationis ad vitam consecratam significatio tota consistit: totum Patris ipsius inceptum est (cfr ***Io*** 15, 16), quod ab iis qui electi sunt postulat responsionem.[28] Huius gratuiti Dei amoris experimentum adeo intimum vehemensque est ut eadem persona sibi respondendum esse sentiat absoluta vitae suae donatione, omnia tam praesentia quam futura illius manibus commendans. Hac prorsus de causa, ad sancti Thomae Aquinatis mentem, intellegi potest personae consecratae identitas, initio ducto ab ipsa universitate eius doni, quod holocausto vero par iudicari potest.[29]

Per Filium: in Christi vestigiis

18. Filius, qui ut via ad Patrem ducit (cfr ***Io*** 14, 6), omnes vocat quos dedit ei Pater (cfr ***Io*** 17, 9) eam ad sequelam qua tota ordinatur vita. Ab aliquibus tamen — vitae nempe consecratae sodalibus — deditionem universalem flagitat, quae secum infert omnium rerum abdicationem (cfr ***Mt*** 19, 27) ut intime cum Eo vivant[30] eumque sequantur quocumque ierit (cfr ***Apc*** 14, 4).

In Iesu vultu (cfr ***Me*** 10, 21), qui est «imago Dei invisibilis» ***(Col*** 1, 15), splendor gloriae Patris (cfr ***Heb*** 1, 3), excelsitas percipitur aeterni infinitique amoris qui radices ipsius exsistentiae tangit.[31] Qui eo se sinit capi homo, non potest quin omnia deserat eumque sequatur (cfr ***Me*** 1, 16-20; 2, 14; 10, 21.28). Haud secus ac Paulus arbitratur omnia «detrimentum esse propter eminentiam scientiae Christi Iesu», cuius in comparatione non dubitat affirmare: «Omnia ... arbitror ut stercora, ut Christum lucrifaciam » ***(Philp***'3, 8). Magnopere cupit unum idem cum Illo fieri, eiusque affectus vivendique mores sibi asciscere. Hoc consilium omnia relinquendi ac Dominum sequendi (cfr ***Lc*** 18, 28) rationem efficit omnibus vocatis hominibus valentem omnibusque aetatibus.

Evangelica consilia, quibus nonnullos Christus appellat ut suam virginis vitam secum partiantur et pauperis et oboedientis, poscunt et ostendunt,

[28] Cfr CONGREGATIO PRO RELIGIOSIS ET INSTITUTIS SAECULARIBUS, Instr. *Essentia! éléments in the Church's teaching on Religious Life as applied to Institutes dedicated to works of the apostolate* (31 Maii 1983), 5: *Ench. Vat.,* 9, 184.

[29] Cfr *Summa Theologiae,* II-II, q. 186, a. 1.

[30] Cfr *Propositio* 16.

[31] Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Adhort. Ap. *Redemptionis donum* (25 Martii 1984), 3: *AAS* 76 (1984), 515-517.

in iis quotquot ea complectuntur, ***expressam cupiditatem se Illi penitus conformandi.*** « Vivendo in oboedientia, sine proprio et in castitate »,[32] testificantur consecrati homines Exemplar esse Iesum in quo consummationem suam omnis assequitur virtus. Etenim eius species vitae castae, pauperis et oboedientis elucet ut severissimus modus Evangelii vivendi his in terris, modus qui dici potest ***divinus,*** quoniam receptus est ab Ipso Homine-Deo tamquam significatio eius coniunctionis Filii unigeniti cum Patre et cum Spiritu Sancto. Haec causa est cur in christiana traditione semper factus sit sermo de ***concreta vitae consecratae praestantia.***

Nec vero negari licet consiliorum evangelicorum observationem secum importare viam insigniter intimam ac fecundam communicandi ipsius ***operis Christi*** ad Mariae Nazarethanae exemplum, primae scilicet discipulae, quae in divini consilii ministerium per integram sui ipsius donationem tradere consensit. Omne enim munus eodem incipit animi habitu quem Maria in annuntiatione prodidit: « Ecce ancilla Domini: fiat mihi secundum verbum tuum » ***(Lc*** 1, 38).

In Spiritu: a Spiritu Sancto consecrati

19. «Nubes lucida obumbravit eos» ***(Mt*** 17, 5). Transfigurationis insignita spiritualis explanatio Spiritus Sancti imaginem hac in nube detegit.[33]

Perinde ac omnis christiana vita, etiam ad consecratam vitam vocatio arte cum Spiritus Sancti coniungitur opere. Ipse enim per saecula novos semper allicit homines ut electionis ita obligantis fascinationem percipiant. Eo scilicet agente quadamtenus iterum experiuntur illi prophetae Ieremiae adfectum: « Seduxisti me, Domine, et seductus sum» (20, 7). Spiritus enim responsionis plenae cupiditatem excitat; ipse praeterea facit ut eadem voluntas crescat cum ad maturationem perducit affirmantem responsionem eiusque fidelem sustinet exsecutionem; ille vocatorum animum fingit et conformat Christo casto pauperi et oboedienti eos aptans eosque impellens ut eius munus suum faciant. Cum a Spiritu se duci patiuntur in perpetuo purificationis itinere, fiunt singulos in dies ***homines Christiformes,*** continuatio in historia singularis praesentiae Domini resuscitati.

Intuitu quodam acerrimo Ecclesiae Patres hoc spiritale iter ***phylocaliam*** appellaverunt, sive ***divinae pulchritudinis amorem,*** quae bonitatis divinae

[32] S. FRANCISCUS ASSISIENSIS, *Regula buttata,* I, 1.

[33] « Tota Trinitas apparuit: Pater in voce, Filius in homine, Spiritus in nube clara »: S. THOMAS AQUINAS, *Summa Theologiae,* III, 45, a. 4, ad 2.

est fulgor. Qui Spiritus Sancti virtute ducitur paulatim ad plenam cum Christo conformationem, in se lucis inaccessibilis radium refert suaque in peregrinatione terrestri procedit ad inexhaustum usque lucis Fontem. Hoc modo consecrata vita significatio evadit singulariter profunda Ecclesiae Sponsae, quae a Spiritu instructa ut Sponsi in se repetat lineamenta, se Illi exhibet «gloriosam ... non habentem maculam aut rugam aut aliquid eiusmodi, sed ut sit sancta et immaculata» ***(Eph*** 5, 27).

Idem proinde Spiritus non de hominum historia vocatos a Patre subtrahit, verum eos ad fratrum et sororum servitutem destinat proprias secundum eorum vitae condiciones, eosque dirigit ut munia peculiaria compleant secundum Ecclesiae hominumque necessitates per diversorum Institutorum propria charismata. Hinc quidem multiplices vitae consecratae enascuntur formae, quibus Ecclesia est « variis donis filiorum suorum decorata ... sicut sponsa ornata viro suo (cfr ***Apc*** 21, 2) »[34] et omnibus opibus locupletatur suum in mundo ut officium exsequatur.

Evangelica consilia, Trinitatis donum

20. Ante omnia ideo sunt evangelica consilia ***sanctissimae Trinitatis donum.*** Annuntiatio est vita consecrata earum rerum quas suo amore Deus efficit, sua bonitate et pulchritudine. Nam «status religiosus ... Regni Dei super omnia terrestria elevationem eiusque summas necessitudines peculiari modo patefacit; supereminentem quoque magnitudinem virtutis Christi regnantis atque infinitam Spiritus Sancti potentiam, in Ecclesia mirabiliter operantem, demonstrat ».[35]

Primum illud est vitae consecratae officium ut ***adspectabilia reddat*** mirabilia quae in hominum vocatorum fragili natura operatur Deus. Non verbis, sed transfiguratae vitae suadenti eloquio testantur ipsi haec mirabilia gratiae portenta, quae Dominus exsequitur in iis quos Ille amat, nuntiando hominum stupori respondent illi. Quatenus consecrata persona a Spiritu sinit se perduci ad perfectionis culmen, eatenus exclamare valet: « Pulchritudinem video et considero claritudinem, gratiae fulgorem tuae refero et attonitus hunc contemplor ineffabilem splendorem; de mentis potestate exeo, dum de me ipse cogito; qualis fuerim et quid sim factus video. O rem miram! a me caveo, verecundia reverentia metu abstractus, ut ante te posi-

[34] CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de accommodata renovatione vitae religiosae *Perfectae caritatis,* 1.

[35] CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 44.

tus; nescio quid faciam timidus effectus, ubi eonsistam, ad quid appropinquent ubi haec membra locem quae ad te pertinent, ad quae opera, ad quas actiones eadem destinem, haec divina mirabilia me obstupefacientia ».[36] Fit hoc modo consecrata vita unum quoddam vestigium eorum quae in historia Trinitas relinquit, ut vim rapientem atque cupidinem divinae venustatis homines animadvertere possint.

In consiliis Trinitatis vitae reverberata imago

21. Cum ad sanctam sanctificantemque Trinitatem referuntur evangelica consilia, eorum patescit altior significatio. Declarant enim amorem quem adversus Patrem in Spiritus Sancti unitate habet Filius. Iis in exsequendis vivit consecrata persona vehementiore quadam vi trinitariam et christologicam naturam qua universa signatur christiana vita.

Caelibum virginumque ***castitas,*** quatenus significatio est donationis Deo factae ***indiviso corde*** (cfr ***1 Cor*** 7, 32-34), effectum praebet ***infiniti amoris*** quo in vitae trinitariae secreta altitudine tres iunguntur divinae Personae; amorem hunc Verbum incarnatum usque ad vitae suae effusionem est testificatum; amor hic « in cordibus nostris per Spiritum Sanctum » diffusus est ***(Rom*** 5, 5) atque ad caritatis plenae responsionem incitat erga Deum et fratres.

Deum unicum esse verum hominis thesaurum confitetur ***paupertas.*** Ad Christi specimen, qui « propter nos egenus factus est, cum esset dives » ***(2 Cor*** 8, 9), impleta eadem paupertas declaratio evadit ***integrae donationis sui*** quam mutuo inter se tres divinae Personae efficiunt. Donum est quod in creatione redundat seque plene in Verbi Incarnatione eiusque morte rédemptrice aperit.

Secundum Christi imitationem observata ***oboedientia,*** cuius erat cibus Patris voluntatis procuratio (cfr ***Io*** 4, 34), pulchritudinem liberantem patefacit ***filialis et haud servitis famulatus,*** ubi conscientia propriorum officiorum viget et mutua valet fiducia, quae in historia ***amorosae congruentiae*** inter divinas tres Personas est repercussio.

Quapropter destinatur consecrata vita ad perpetuo perscrutandum evangelicorum consiliorum donum veriore semper maioreque amore ad rationem ***trinitariam:*** erga ***Christum*** amore, qui ad sui ipsius compellat familiaritatem; erga ***Spiritum Sanctum*** a quo ad percipiendos eius impulsus animus

[36] SIMEON NOVUS THEOLOGUS, *Hymni,* II, w . 19-27: *SCh* 156, 178-179.

aptatur; erga ***Patrem,*** qui prima est scaturigo extremaque vitae consecratae meta.[37] Fit igitur confessio simul et Trinitatis declaratio, cuius mysterium Ecclesiae indicatur veluti exemplar atque omnis vitae christianae formae origo.

Ipsa quoque ***fraterna vita,*** cuius auxilio consecratae personae contendunt ut in Christo tales vivant quibus sit « cor et anima una » *(**Act*** 4, 32), sicut eloquens exhibetur Trinitatis confessio. ***Patrem*** enim illa profitetur, qui unam solam omnium hominum fieri vult familiam; ***incarnatum Filium*** fatetur, a quo in unitate colliguntur redempti quibus viam commonstrat exemplo suo, precatione, verbis suis et in primis morte sua, quae fons reconciliationis divisis dispersisque hominibus exsistit; ***Spiritum Sanctum*** confitetur uti Ecclesiae unitatis principium, ubi Ille haud spiritales coetus fraternasque generare desinit communitates.

Ut Christus pro Dei Regno consecrati

22. Sancto impellente Spiritu consecrata vita « pressius imitatur atque in Ecclesia perpetuo repraesentat »[38] speciem vitae quam Iesus, maximus ipse consecratus atque Patris missionarius pro illius Regno, amplexatus est discipulisque sese sequentibus proposuit (cfr ***Mt*** 4, 18-22; ***Me*** 1, 16-20; ***Lc*** 5, 10-11; ***Io*** 15, 16). Sub Iesu consecrationis lumine, detegi potest in Patris incepto omnis sanctitatis originis primarius fons consecratae vitae. Ipse enim Iesus est quem «unxit ... Deus Spiritu Sancto et virtute» *(**Act*** 10, 38), « quem Pater sanctificavit et misit in mundum » *(**Io*** 10, 36). Patris complectens consecrationem, se vicissim Filius Illi devovet propter homines (cfr ***Io*** 17, 19): virginitatis eius vita et oboeditionis et paupertatis filialem eius aperit animum totum Patris consilio deditum (cfr ***Io*** 10, 30; 14, 11). Quandam consecrationis vim omnibus terrestris eventibus vitae illius confert eius absoluta oblatio.

Insignite oboediens Ille est, qui descendit de caelis non suam ut faceret voluntatem verum eius qui misit eum (cfr ***Io*** 6, 38; ***Heb*** 10, 5.7). Suum reponit in Patris manibus vivendi agendique modum (cfr ***Lc*** 2, 49). Filii affectu oboediens, speciem induit famuli: « Semetipsum exinanivit formam servi accipiens, ... factus oboediens usque ad mortem, mortem autem crucis » *(**Philp*** 2, 7-8). Hac in docilitatis affectione erga Patrem Christus, licet vitae coniugalis dignitatem sanctitatemque et sanciat et defendat, virginalis

[37] Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Allocutio in Audientia generali (9 Novembris 1994), 4: *L'Osservatore Romano,* 10 Novembris 1994, p. 4.

[38] CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 44.

tamen vitae figuram suscipit atque revelat ita ***excelsam praestantiam et arcanum spiritalem virginitatis fecunditatem.*** Ipsius animus deditus omnino Patris consilio proditur etiam seiunctione a bonis terrestribus: « Propter vos egenus factus est, cum esset dives, ut illius inopia vos divites essetis » *(2 Cor* 8, 9). ***Paupertatis eius magnitudo*** perfecta ostenditur in omnium quae eius sunt rerum donatione Patri facta.

Viventem memoriam exsistendi et modi agendi Iesu ut incarnati Verbi coram Patre fratribusque constituit revera consecrata vita. Ipsa enim vitae ac nuntii Salvatoris viva exstat traditio.

II. INTER PASCHA ET CONSUMMATIONEM

A monte Thabor ad Calvariam usque

23. Coruscans Transfigurationis eventus tragoediam haud minus gloriosam Calvariae praeparat. Una cum Moyse et Elia intuentur Dominum Iesum Petrus, Iacobus et Ioannes — prout refert evangelista Lucas — quibuscum Ille tractat suum « exodum ... quem completurus erat in Ierusalem» (9, 31). Intenduntur ergo apostolorum oculi in Iesum qui de Cruce cogitat (cfr ***Lc*** 9, 43-45). Virginalis eius erga Patrem amor nec non in omnes homines maxime illic declarabitur; ad omnium rerum destitutionem eius perveniet paupertas; oboedientia eius usque ad vitae donum.

Invitantur discipuli ac discipulae ut exaltatum contemplentur Iesum in Cruce, unde « Verbum a silentio progrediens »,[39] suo in silentio ac solitudine more prophetico perfectam Dei transcendentiam affirmat super cuncta creata, sua praeterea in carne peccatum nostrum vincit atque ad se omnem allicit virum ac feminam, novam resurrectionis vitam singulis largitus (cfr ***Io*** 12, 32; 19, 34.37). In Christi crucifixi contemplatione suum impulsum universae reperiunt vocationes: ex ea, per principale Spiritus donum, dona omnia suam ducunt originem ac praesertim consecratae vitae donum.

Post Mariam Iesu Matrem percipit Ioannes hoc munus, discipulus quem Iesus amabat, testis qui simul cum Maria sub Cruce adstabat (cfr ***Io*** 19, 26-27). Illius consilium totum sese devovendi amoris divini est effectus eum circumdantis, sustentantis eiusque replentis animum. Iuxta Mariam, inter primos Ioannes est magnae multitudinis virorum ac mulierum qui a pri-

[39] S. **IGNATIUS ANTIOCHENUS,** ***Epistula ad Magnesios*** **8, 2:** ***Patres Apostolici,*** ed. F.X. **Funk, II, 237.**

mordiis Ecclesiae usque ad eiusdem finem, amore Dei permoti, se vocari sentiunt ut Agnum immolatum ac viventem, quocumque ierit, sequantur (cfr ***Apc*** 14, 1-5).[40]

Paschalis indoles consecratae vitae

24. Variis sub vitae formis a Spiritu saeculorum decursu excitatis, experitur consecrata persona veritatem Dei-Amoris eo propius et altius quo magis sub Christi Cruce ponitur. Qui hominum oculis sua in morte deformatus videtur omnique venustate ita destitutus ut adstantes suos vultus operiant (cfr ***Is*** 53, 2-3), omnino in Cruce pulchritudinem potentiamque Dei amoris plene aperit. Sic nempe id celebrat sanctus Augustinus: « Pulcher Deus, Verbum apud Patrem. Pulcher ergo in caelo, pulcher in terra; pulcher in utero, pulcher in manibus parentum; pulcher in miraculis, pulcher in flagellis; pulcher invitans ad vitam, pulcher non curans mortem; pulcher deponens animam, pulcher recipiens; pulcher in ligno, pulcher in sepulcro, pulcher in caelo. In intellectum audite Canticum, neque oculos vestros a splendore pulchritudinis illius avertat carnis infirmitas ».[41]

Hunc amoris splendorem refert consecrata vita quia sua fidelitate erga Crucis mysterium se credere confitetur in Patrisque amore vivere et Filii et Spiritus Sancti. Hoc pacto conducit illa ut viva asservetur in Ecclesia conscientia: ***Crucem videlicet amoris Dei esse summam abundantiam super homines effluentis,*** documentum esse magnum salvificae Christi praesentiae. Id vero praesertim in difficultatibus atque tentationibus. Hoc continenter fortiterque usque ad altam admirationem testantur plurimi homines consecrati saepius in adiunctis versantes difficilibus, immo in vexationis ac martyrii condicionibus. Eorum uni Amori fidelitas demonstratur et roboratur in absconditae vitae humilitate, in dolorum receptione ut « ea quae desunt passionum Christi» in carne propria adimpleantur ***(Col*** 1, 24), in tacita abnegatione, in sui commendatione sanctae Dei voluntati, in tranquilla perseverantia etiam deficientibus viribus et propria auctoritate. Proficiscitur ex fidelitate erga Deum etiam donatio sui erga proximum, quam non sine incommodo vivunt consecratae personae continenter pro fratrum necessitatibus precantes, magnanimiter pauperibus et aegrotis f amulantes, aliorum angustias communicantes, sollicito animo angores Ecclesiaeque dolores participantes.

[40] **Cfr *Propositio* 3.**

[41] **S. AUGUSTINUS, *Enarr. in Psal. 44,* 3: *PL* 36, 495-496.**

Christi testes in orbe

25. E paschali pariter mysterio profluit ***missionalis opera*** quae quidem ratio universam Ecclesiae vitam vehementer signat. Praecipue vero in consecrata vita ipsa completur. Namque, praeter etiam omnia charismata propria illorum Institutorum quae sese missioni ***ad gentes*** dedunt aut quae in opera generis proprie apostolici incumbunt, dici potest ***missionalis indoles intrinsecus insidere cuivis vitae consecratae figurae.*** Quatenus vitam uni Patri devotam (cfr ***Lc*** 2, 49; ***Io*** 4, 34), a Christo assumptam (cfr ***Io*** 15, 16; ***Gal*** 1, 15-16), a Spiritu animatam (cfr ***Lc*** 24, 49; ***Act*** 1, 8; 2, 4), vivit consecratus homo, eatenus etiam efficaciter Domini Iesu operi adlaborat (cfr ***Io*** 20, 21) suasque admodum alta ratione partes ad orbem renovandum confert.

Primum vero missionale officium gerunt consecratae personae erga se ipsae, idque animos suos Spiritus Christi motibus aperientes exsequuntur. Eorum enim testimonium adiuvat cunctam Ecclesiam ut reminiscatur primo loco reponi gratuitum Dei famulatum, qui quidem effici potest Christi gratia interveniente per Spiritus donum credentibus communicata. Pax ita a Patre descendens hominibus nuntiatur, devotio quam Filius testificatur, ac laetitia quae Sancti Spiritus est fructus.

Erunt consecrati homines et ipsi missionarii, illam cumprimis conscientiam altius perscrutati a Deo se vocatos electosque esse, ad quem idcirco universam suam dirigere debent vitam et quodcumque sunt vel possident deferre, ab impedimentis se expedientes quae amoris responsionis summam praepedire possint. Hoc quidem modo ***verum Christi inter homines signum*** evadere possunt. Efficere debet etiam eorum vivendi genus ut optima illa species effulgeat quam profitentur, quandoquidem vivum Dei signum se praebent atque eloquentem, licet interdum tacitam, Evangelii praedicationem.

Nullo non tempore, hodierna verum nominatim in societate quae tam saepe adeo saeculari affectu penetratur et tamen signorum percipit sermonem, opera est Ecclesiae danda ut ***quotidianae vitae in adiunctis se adspectabilem praesentemque exhibeat.*** In hanc partem licet Ecclesiae ab hominibus consecratis praecipuum exspectare adiumentum, quippe qui in omnibus vitae condicionibus destinentur ad solidam testificationem reddendam suae ad Christum pertinendi condicionis.

Cum consecrationis plane sit indicium habitus sacer et paupertatis et cum certa quadam religiosa Familia coniunctionis, una cum Synodi Patribus sodalibus religiosis viris ac mulieribus studiose Nos persuademus ut proprium induant habitum, temporum locorumque condicionibus apte ac-

commodatum.[42] Quotiens vero valida id postulant apostolica adiuncta, licebit eis secundum Instituti sui mores regulasque etiam simplex et decorum gestare vestimentum, addito tamen congruo insigni unde eorum agnosci valeat consecratio.

Instituta vero quae a propria origine aut legum suarum vi peculiarem non postulant habitum, curent tamen ut membrorum vestitus sua dignitate et simplicitate vocationis illorum indoli respondeat.[43]

Eschatologica vitae consecratae ratio

26. Cum urgentiores usque appareant hodie apostolicae sollicitudines atque periculum sit ne curatio rerum huius mundi homines magis magisque implicet, consentaneum maxime est oculos et animos in ***eschatologicam vitae consecratae naturam*** convertere.

«Ubi ... est thesaurus tuus, ibi erit et cor tuum» ***(Mt*** 6, 21): unicus Regni thesaurus cupidinem excitat, exspectationem, studium et testificationem. Apud Ecclesiam priscam exspectatum Domini reditum ardentius experiebantur. Hunc spei affectum numquam excolere per saecula desiit Ecclesia: fideles incitare perrexit ut salutem iamiam revelandam respicerent, quandoquidem huius mundi transit figura (cfr ***1 Cor*** 7, 31; ***1 Pe*** 1, 3-Ô;).[44]

Melius hoc in prospectu intellegitur ***momentum eschatologici signi*** vitae consecratae proprii. Revera doctrina persistit qua ipsa veluti Regni venturi anticipatio exhibetur. Repetit hanc doctrinam Concilium Vaticanum II ita asseverans: «Status religiosus ... magis ... resurrectionem futuram et gloriam Regni caelestis praenuntiat ».[45] Hoc praecipue efficit ***virginalis electio,*** a maioribus semper tamquam ***ultimi mundi praegustatio*** percepta, quae iam nunc operatur hominemque integrum transfigurât.

Suam qui Christo dedicant vitam facere non possunt quin viventes convenire Illum cupiant ut cum Eo tandem aliquando in perpetuumque iungantur. Ardens hinc nascitur exspectatio, hinc illa cupiditas « ut in illius amoris focum intus ardentem se mergant quique alius non est nisi Spiritus

[42] **Cfr *Propositio* 25; CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de accommodata renovatione vitae religiosae *Perfectae caritatis,* 17.**

[43] **Cfr *Propositio* 25.**

[44] **Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 42.**

[45] ***Ibid.,* 44.**

Sanctus ipse »,[46] exspectatio atque cupiditas quae nutriunt dona a Domino largiter tributa iis quotquot quae sursum sunt quaerunt (cfr ***Col*** 3, 1).

Res Domini contuitus reminiscitur consecratus homo: «Non ... habemus hic manentem civitatem» ***(Heb*** 13, 14), quia «noster ... municipatus in caelis est» ***(Philp*** 3, 20). Id necessarium unum quaerere: «Regnum Dei et iustitiam eius » ***(Mt*** 6, 33), sine intermissione invocato Domini adventu.

Actuosa exspectatio: officium et vigilantia

27. « Veni, Domine Iesu! » ***(Apc*** 22, 20). Haec exspectatio ***minime quid iners est:*** quantumvis ad Regnum futurum dirigatur, in operam convertitur et industriam, ut etiamnum praesens adsit Regnum per Beatitudinum spiritus restitutionem qui etiam in hominum societate efficaces valeat excitare iustitiae, pacis, solidarietatis et veniae postulationes.

Affatim hoc ex ipsa vitae consecratae historia demonstratur, quae uberrimos semper edidit fructuum proventus pro mundi salute. Suis donis fiunt consecratae personae Spiritus indicium versus novum quoddam venturum tempus, quod fide illustratur atque spe christiana. ***Transit eschatologica intentio in munus,*** ut hic et nunc magis magisque affirmetur Regnum. Petitioni illi: «Veni, Domine Iesu! » altera accedit invocatio: « Adveniat Regnum tuum! » ***(Mt*** 6,10).

Qui vigilans exspectat dum Christi impleantur promissa, spem suis fratribus infundere valet et sororibus, qui de tempore futuro saepius diffidunt et res in pessimam accipiunt partem. Eius spes innititur Dei promissioni quam continet Verbum revelatum: progreditur hominum historia ad « caelum novum et terram novam» ***(Apc*** 21, 1), cum Dominus « absterget omnem lacrimam ab oculis eorum, et mors ultra non erit, neque luctus neque clamor neque dolor erit ultra, quia prima abierunt» ***(Apc*** 21, 4).

Vita consecrata huic extremae divinae gloriae illuminationi deservit, cum salutare Dei omnis caro videbit (cfr ***Lc*** 3, 6; ***Is*** 40, 5). Hanc rationem Oriens christianus extollit cum monachos tamquam ***Dei in terris angelos*** iudicat a quibus mundi in Christo renovatio nuntiatur. In Occidente monachismus est memoriae celebratio et vigiliae: ***memoria*** est miraculorum a Deo effectorum, ***vigilia*** novissimae spei impletionis. Monachismi vitaeque contemplativae nuntius continenter inculcat hominibus Dei principatum esse

[46] **B. ELISABETHA A TRINITATE,** ***Le ciel dans la foi. Traité Spirituel,*** **I, 14:** ***Œuvres complètes,*** **Paris 1991, p. 106.**

pro hominum exsistentia ubertatem significationis ac laetitiae, cum sit homo ad Deum factus inquietusque donec in Ipso quiescat.[47]

Virgo Maria, consecrationis ac sequelae exemplar

28. Ipsa Maria est quae, sine labe originali concepta, pulchritudinem divinam perfectius in se refert. « Tota pulchra » titulus est quo eam invocat Ecclesia. « Coniunctionis necessitudo cum Maria sanctissima, quam suam ob consociationem cum Christo quisque fidelis possidet, magis etiam in vita hominum consecratorum augetur.... Singulis in vitae consecratae Institutis persuasum est primarium quoddam pondus habere Mariae praesentiam tum ad spiritalem cuiusque hominis consecrati vitam tum ad firmitudinem unitatem totiusque communitatis progressionem ».[48]

Maria namque ***perfectae consecrationis excelsum exemplar*** est, tota in sua ad Deum pertinendi condicione atque deditione. A Domino electa, qui in Illa Incarnationis mysterium perficere voluit, commonefacit consecratas personas ***principatus ipsius Dei incepti.*** Eodem autem tempore, cum divino Verbo ipsa consenserit, quod in ea est caro factum, se praestat Maria tamquam ***exemplum receptae gratiae*** ab homine creato.

Cum Iosepho iuxta Christum in abdita Nazarethana vita, adstans Filio decretoriis in publicae eius vitae eventibus, magistra eminet Virgo Maria sequelae sedulaeque servitutis sine ulla condicione. Intra illam, « sacrarium Spiritus Sancti »,[49] sic novae creaturae splendor omnis emicat. Ad Eam respicit consecrata vita velut praecelsum specimen consecrationis Patri factae, coniunctionis cum Filio atque erga Spiritum docilitatis, sibi plane conscia: pertinere « ad genus vitae virginalis ac pauperis »[50] Christi idem prorsus valere ac vitae modum Mariae suum facere.

Praeterea deprehendit in Virgine consecrata persona ***Matrem sub peculiari omnino titulo.*** Nam si nova illa maternitas Mariae in Calvariae loco tributa donum habetur singulis datum christianis, pondus proprium illa adfert iis qui suam Christo vitam plene dedicaverant. «Ecce mater tua» ***(Io*** 19, 27): Iesu verba ad discipulum «quem diligebat» ***(Io*** 19, 26) in consecrati hominis vita vim accipiunt singularem. Vocatur namque ille una cum Ioan-

[47] Cfr S. AUGUSTINUS, *Confessiones,* 1,1: *PL* 32, 661.

[48] IOANNES PAULUS PP. II, Allocutio in Audientia generali (29 Martii 1995): *L'Osservatore Romano,* 30 Martii 1995, p. 4.

[49] CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 53.

[50] *Ibid.,* 46.

ne ut Mariam sanctissimam in sua accipiat (cfr ***Io*** 19, 27), amans videlicet eam imitansque ex vocationis suae extrema altitudine et vicissim unicam quandam experiens matris teneritatem. Illum ei amorem largitur Virgo qui vitam quotidie Christo offerre eum sinit, cum Ipso ad hominum salutem cooperans. Quapropter filialis cum Maria necessitudo viam principalem efficit fidelitatis ipsi vocationi iam receptae et auxilium efficacissimum adfert ut quis in ea procedat eamque plenissime viyat.[51]

III. IN ECCLESIA ET PRO ECCLESIA

« Bonum est nos hic esse »: ad ipsum Ecclesiae mysterium pertinens consecrata vita

29. In Transfigurationis scaena nomine apostolorum loquitur Petrus: «Bonum est nos hic esse» ***(Mt*** 17, 4). Christi gloria, quam percepit, extulit quidem eius animum et praecordia, eum tamen non segrega vit, immo contra altius coniunxit cum illo «nos» discipulorum. Haec illius «nos» ratio nos adducit ut partes consideremus quas in Ecclesiae mysterio consecrata occupat vita. De vitae consecratae indole consideratio theologica proximis hisce annis novas vias pervestigavit ex Concilii Vaticani II magisterio profecías. Eius sub lumine intellegi potuit professionem evangelicorum consiliorum ***sine ulla controversia ad vitam attinere sanctimoniamque Ecclesiae.***[52] Declarat hoc vitam consecratam, ab initio iam praesentem, numquam Ecclesiae deesse posse: est enim veluti pars cui renuntiari non licet et quae eam designat quatenus propriam ipsius exprimit naturam.

Manifesto illud ex eo elucet quod consiliorum evangelicorum professio cum Christi mysterio intrinsecus coniungitur, cum eius sit munus aliquo modo vitae formam ab Eo electam reddere praesentem eamque uti bonum absolutum et eschatologicum indicare. Ipse Iesus, cum quosdam vocavit ut universa desererent eumque sectarentur, hoc induxit vivendi genus quod, impellente Spiritu ipso, paulatim per saecula in multiplices consecratae vitae transiturum erat formas.

Ecclesiae notio ex sacris dumtaxat laicisque ministris consistentis non congruit divini eius Conditoris consiliis quae nobis Evangelia ipsa atque Novi Testamenti libri referunt.

[51] **Cfr *Propositio* 55.**
[52] **Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 44.**

Nova ac peculiaris consecratio

30. In Ecclesiae traditione religiosa professio existimatur tamquam ***unica fertilisque baptismalis consecrationis explicatio*** quatenus eius auxilio arta cum Christo coniunctio, iam Baptismate incohata, per donum enucleatur plenius declaratae atque impletae conformationis per evangelicorum consiliorum professionem.[53]

Ulterior haec consecratio propriam induit qualitatem ad priorem quod attinet, cum qua non simplex est consociatio neque necessarius quidam effectus.[54] Revera omnis in Christo regeneratus vocatur ut, virtute ex Spiritus dono profecta, castitatem vivat quae suo vitae statui respondeat, oboedientiam praeterea erga Deum et Ecclesiam, rationabilem a corporeis rebus separationem, quandoquidem ad sanctitatem omnes vocantur illam quae caritatis perfectione consistit.[55] Verumtamen ex se non importat baptismus ad caelibatum virginitatemve vocationem, neque possessionis bonorum abdicationem nec cuidam superiori oboeditionem, ea in propria evangelicorum consiliorum ratione. Professio igitur horum consiliorum donum Dei praeponit peculiare non universis concessum, quemadmodum de caelibatu voluntario Iesus ipse adfirmavit (cfr *Mt* 19, 10-12).

Huic itaque vocationi ***proprium Sancti Spiritus munus*** respondet, ut suae vocationi operaeque consecrata persona respondere valeat. Hac de causa, sicut tum Orientis tum Occidentis liturgici testificantur ritus, in professionis monasticae aut religiosae actu nec non in virginum consecratione, in electas personas Spiritus Sancti donum devocat Ecclesia, eorumque oblationem cum Christi sacrificio consociat.[56]

Professio evangelicorum consiliorum ***pariter est progressio gratiae in Confirmationis sacramento perceptae,*** sed communia excedit postulata chrismalis consecrationis proprium ob Spiritus donum, quod ad novos

[53] Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Adhort. Ap. *Redemptionis donum* (25 Martii 1984), 7: *AAS* 76 (1984), 522-524.

[54] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 44; IOANNES PAULUS PP. II, Allocutio in Audientia generali (26 Octobris 1994), 5: *L'Osservatore Romano,* 27 Octobris 1994, p. 4.

[55] Cfr CONC. OECUM. VAT II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 42.

[56] Cfr RITUALE ROMANUM, *Ritus Professionis religiosae:* sollemnis benedictio vel consecratio profesjsorum, n. 67, et professarum, n. 72; PONTIFICALE ROMANUM, *Ritus consecrationis Virginum,* n. 38: sollemnis oratio consecrationis; EUCOLOGION sive RITUALE GRAECORUM, *Officium parvi habitum id est Mandiae,* pp. 384-385; PONTIFICALE IUXTA RITUM ECCLESIAE SYRORUM OCCIDENTALIUM ID EST ANTIOCHIAE, *Ordo rituum monasticorum,* Typis Polyglottis Vaticanis 1942, pp. 307-309.

modos adque sanctitatis et apostolatus fructus viam sternit prout vitae consecratae comprobat historia.

Ad presbyteros vero quod spectat evangelica consilia professos, experti ipsi persuadent ***Ordinis sacramentum singularem in hac consecratione invenire fecunditatem,*** cum ponat illa foveatque alicuius interioris cum Domino coniunctionis necessitatem. Sacerdos qui evangelica consilia profitetur praecipue adiuvatur ut mysterii Christi plenitudinem in se denuo* experiatur illam etiam propter peculiarem Instituti sui spiritalitatem simulque apostolicam proprii charismatis naturam. In presbytero enim ad sacerdotium adque vitam consecratam vocationes ad altam quandam et aerem unitatem vertunt.

Inaestimabile etiam est pondus quod Ecclesiae vitae conferunt sacerdotes religiosi qui ex toto suo officio contemplationi destinantur. In eucharistica praesertim celebratione Ecclesiae et pro Ecclesia actionem perficiunt, cui suam ipsorum donationem addunt, in communione cum Christo qui in totius mundi salutem se Patri dedit.[57]

Vitae christianorum necessitudines diversos inter status

31. Multiplices vitae rationes, quibus secundum Domini Iesu consilium ecclesialis vita instituitur, diversas important mutuas necessitudines in quibus aliquamdiu immorari volumus.

Suam propter regenerationem in Christo cuncti christifideles unius communisque participes sunt dignitatis; ad sanctitatem advocantur omnes; ad unici Christi Corporis aedificationem suas partes universi addunt, ex propria quisque vocatione donoque a Spiritu percepto (cfr ***Rom*** 12, 3-8).[58] Aequalis omnium Ecclesiae membrorum dignitas Spiritus opus est, Baptismo nititur atque Chrismatis sacramenti et Eucharistia alitur. Atqui opus pariter Spiritus est etiam multiformitas. Ipse enim in ordinata diversarum vocationum communione, charismatum et ministeriorum constituit Ecclesiam.[59]

[57] **Cfr S. PETRUS DAMIANI, *Liber qui appellatur « Dominus vobiscum » ad Leonem eremitam: PL* 145, 231-252.**

[58] **Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 32; *Codex Iuris Canonici,* can. 208; *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium,* can. 11.**

[59] **Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de activitate missionali Ecclesiae *Ad gentes,* 4; Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 4.12.13; Const. pastoralis de Ecclesia in mundo huius temporis *Gaudium et spes,* 32; Decr. de apostolatu laicorum *Apostolicam actuositatem,* 3; IOANNES PAULUS PP. II, Adhort. Ap. post-synodalis *Christifideles laici* (30 Decembris 1988), 20-21: *AAS* 81 (1989), 425-428; CONGREGATIO PRO DOCTRINA FIDEI, Litterae ad Catholicae Ecclesiae episcopos de aliquibus aspectibus Ecclesiae prout est communio *Communionis notio* (28 Maii 1992), 15: *AAS* 85 (1993), 847.**

Vocationes ad laicalem vitam, ad sacramentale ministerium adque consecratam vitam exemplaria haberi possunt ex eo quod particulares vocationes, uno aliove modo, ad ipsas rediguntur, sive singillatim inspiciuntur sive sumuntur coniunctim, pro Dei donationis divitiis. Inter se praeterea serviunt vicissim, ad Christi Corpus in historia ampliandum et pro eius inter homines munere speciali. Baptismatis et Chrismatis sacramento in Ecclesia omnes consecrantur, verum ministerium ordinatum vitaque consecrata vocationem distinctam poscunt propriamque consecrationis formam ad peculiare quidem opus.

Ad ***laicorum*** munus, quorum « est, ex vocatione propria res temporales gerendo et secundum Deum ordinando, regnum Dei quaerere »j[60] sufficit baptismalis chrismalisque consecratio, quae cunctis Populi Dei membris est communis. Praeter hanc principalem consecrationem ***ordinati ministri*** in ipsa Ordinatione illam recipiunt ut apostolicum in tempore prosequantur ministerium. Consilia evangelica amplexantes ***consecratae personae*** novam peculiaremque percipiunt consecrationem quae etiamsi non est sacramentalis, eas adducit ut suam efficiant in caelibatu, in paupertate et oboedientia vitae formam quam Iesus ipse implevit discipulisque suasit. Licet varia haec genera unum Christi mysterium demonstrent, proprietatem peculiarem quamvis non unicam laici prae se ferunt, saecularitatem nempe, pastores ministeriorum curationem, homines consecrati peculiarem cum Christo virgine paupere oboediente conformationem.

Singulare consecratae vitae bonum

32. Hac in donorum congrua summa, cuique principali statui vitae inditur onus monstrandi, suo proprio in ordine, alterutram unius Christi mysterii faciem. Si enim in Evangelio nuntiando inter temporales causas ***peculiare munus vita laicalis*** induit, intra communionem ecclesialem ***pernecessarium ministerium ab iis procuratur qui in sacro Ordine sunt constituti,*** praesertim vero ab Episcopis. Officio obstringuntur illi ut Dei populum doctrinis verbi pascant Sacramentorumque dispensatione atque potestatis sacrae perfunctione in commodum totius ecclesialis communitatis quae est ordinata et hierarchico instituto disposita.[61]

[60] **CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 31.**

[61] **Cfr *ibid.,* 12; IOANNES PAULUS PP. II, Adhort. Ap. post-synodalis *Christifideles laici* (30 Decembris 1988), 20-21: *AAS* 81 (1989), 425-428.**

Quod vero ad Ecclesiae sanctitatis patefactionem pertinet, ***obiectiva assignanda est vitae consecratae praestantia,*** qua ipse vivendi modus Iesu Christi uti imagine refertur. Hanc videlicet ob causam bona evangelica declarantur uberrime in illa pleniusque Ecclesiae impletur propositum quod est sanctimonia hominum societatis. Praenuntiat consecrata vita et quadamtenus praeripit futurum illud tempus cum, plenitudine illius caelorum Regni adepta quod iam in semine mysterioqüe adest,[62] resurrectionis participes iam non ducent uxores neque nubent, verumtamen angelorum Dei erunt consimiles (cfr ***Mt 22,*** 30).

Etenim castitatis perfectae propter Regnum[63] excellentia, optimo quidem iure tamquam totius vitae consecratae reputata « ianua perpetui Ecclesiae magisterii est argumentum. Ceteroqui vocationem ad matrimonium magni illa aestimat, quo coniuges « fecunditatis Matris Ecclesiae testes et cooperatores exsistunt, in signum et participationem illius dilectionis, qua Christus sponsam suam dilexit Seque pro ea tradidit ».[65]

Hoc sub prospectu cunctae consecratae vitae proprio evolvuntur viae distinctae inter se at quae se complent. ***Penitus contemplationi dediti*** religiosi viri religiosaeque feminae, peculiari ratione fiunt Christi imagines in monte orantis.[66] ***Vitae activae*** consecratae personae eum patefaciunt « turbis regnum Dei annuntiantem vel aegrotos et saucios sanantem ac peccatores ad bonam frugem convertentem, vel pueris benedicentem et omnibus benefacientem ».[67] Peculiare quoddam Regni Dei adventui ministerium praestant consecratae personae in ***Saecularibus Institutis,*** cum singulari compositione devinciant consecrationis saecularitatisque bonum. Suam in saeculo et a saeculo deductae consecrationem agentes,[68] illae « omnia spiritu evangelico imbuere satagunt ad robur et incrementum Corporis Christi ».[69] Participant hanc ob causam Ecclesiae munus evangelizandi per singulare testimonium vitae christianae sive per adiutricem quam praebent operam ad ordinandas

[62] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 5.

[63] Cfr CONCILIUM TRIDENTINUM, sess. XXIV, can. 10: *DS* 1810; Pius PP. XII, Litt. Encycl. *Sacra virginitas* (25 Martii 1954): *AAS* 46 (1954), 174s.

[64] Cfr *Propositio* 17.

[65] CONC. OECUM. VAT. II, Const, dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 41.

[66] Cfr *ibid.,* 46.

[67] *Ibid.*

[68] Cfr Pius PP. XII, Motu proprio *Primo feliciter* (12 Martii 1948), 6: *AAS* 40 (1948), 285.

[69] *Codex Iuris Canonici,* can. 713 § 1; cfr *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium,* can. 563 § 2.

secundum Deum res temporales, suam per cooperationem in communitatis ecclesialis servitium iuxta propriam vitae rationem saecularem.[70]

Beatitudinum Nuntium testari

33. Munus consecratae vitae peculiare etiam est ***in baptizatis conscientiam vivam adservare principalium Evangelii bonorum,*** dum redditur « praeclarum et eximium testimonium ... mundum transfiguran Deoque offerri non posse sine spiritu beatitudinum ».[71] Hoc itaque pacto facit consecrata vita ut in ipsa populi Dei conscientia perpetuo appareat quam sit necessarium per vitae sanctitatem respondere amori Dei in cordibus per Spiritum Sanctum diffuso (cfr ***Rom*** 5, 5), atque moribus propriis ostendere sacramentalem illam consecrationem quae in Baptismate, Chrismate vel Ordine, Deo agente, peracta est. Ut enim a sanctitate in sacramentis communicata ad vitae cotidianae sanctitatem transeatur necesse est. Vita consecrata, ipso suo in Ecclesia exsistendi modo, in famulatum se dedit consecrationis vitae omnium fidelium tum laicorum tum clericorum.

Nec tamen oblivisci licet aliunde et ipsas consecratas personas ex aliarum vocationum testificatione percipere adiumentum aliquod ut vivendo adhaereant omnino Christi atque Ecclesiae mysterio variis in illius partibus. Hanc mutuam ob locupletationem eloquentius fit efficaciusque vitae consecratae munus: illuminare ceteris fratribus ac sororibus veluti metam quandam postremam apud Deum beatitudinem, oculis futuram in pacem conversis.

Ecclesiae-Sponsae efficax imago

34. Singularem in vita consecrata prae se fert vim sponsalis illa significatio, quae Ecclesiae repetit postulationem ut in plena solaque vivat Sponso proprio deditione a quo omnia recipit bona. Hac in sponsali ratione quae praecipua est omnis consecratae vitae, mulier, propriam quasi indolem detegens suae cum Domino coniunctionis, se reperit ipsa.

Praestans hac in re est Novi Testamenti narratio qua Maria exhibetur cum apostolis in cenáculo in oratione praestolans Spiritum Sanctum (cfr ***Act*** 1, 13-14). Vivax ibi perhibetur imago Ecclesiae-Sponsae ad Sponsi nutus animadvertentis atque ipsius donum accipiendum. Fecunditatis ratio praesertim apparet in Petro et ceteris in apostolis eaque in ecclesiali signifi-

[70] Cfr *Codex Iuris Canonici,* can. 713 § 2. Peculiaria verba pro «sodalibus clericis» significantur ipso in can. 713 § 3.

[71] CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 31.

catur ministerio quod fit instrumentum Spiritus ad generationem novorum filiorum per Verbi largitionem, Sacramentorum celebrationem perque pastoralem curam. Sponsalis autem accessionis ratio praecipua exhibetur in Maria cuius vi Ecclesia fertilem reddit in se vitam divinam per totum suum ut virginis amorem.

Maximam partem semper visa est consecrata vita in Mariae virginis sponsae figura. Tali enim ex virginali amore praecipua quaedam profluit fecunditas, quae adiumentum fert ut in animis nascatur vita divina atque augeatur.[72] Mariae, Evae novae, vestigia ingressa, spiritalem suam fecunditatem exprimit consecrata persona se ipsa praebens Verbum excipientem ut sua sine condicionibus devotione vivaque testificatione ad novam perficiendam hominum naturam proprias conferat partes. Plane sic maternitatem suam manifestat Ecclesia tum per divinae operae beato Petro commendatae participationem tum per responsalem divini doni perceptionem, Mariae pariter propriam.

Ipse vicissim christianus populus in ministerio ordinato salutis invenit instrumenta, in vita autem consecrata invitamentum ad plenam amoris responsionem cunctis in multiplicibus diaconiae rationibus.[73]

IV. SANCTITATIS SPIRITU DUCTI

« Transfigurata » exsistentia: ad sanctitatem appellatio

35. « Audientes discipuli ceciderunt in faciem suam et timuerunt valde » ***(Mt*** 17, 6). In Transfigurationis narratione, licet variis cum differentiis, in promptu ponunt synoptici scriptores pavoris sensum a quo discipuli corripiuntur. Transfigurad vultus Christi fascinatio minime impedit quominus prae divina Maiestate in eos impendente formidine corripiantur. Etenim semper homines coram Dei gloria constituti suam experiuntur exiguitatem indeque reformidationis sensum deducunt. Eiusmodi reformidatio ad salutem spectat. Commonefacit homines divinae perfectionis simulque instanti provocatione ad « sanctitatem » eosdem urget.

Cuncti Ecclesiae filii, a Patre vocati ut Christum « audiant », ***altam prorsus*** animadvertunt ***ad conversionem adque sanctitatem expostulationem.*** Quae expostulatio, sicut illustravit Synodus, ad consecratam vitam in primis re-

[72] S. TERESIA A IESU INFANTE, *Manuscrits autobiographiques* B, 2 v: Cupio « tuam esse sponsam, Iesu..., esse, tecum coniunctam, animarum matrem».

[73] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de accommodata renovatione vitae religiosae *Perfectae caritatis,* 8.10.12.

fertur. Hominum enim consecratorum vocatio ad Regnum Dei ante omnia inquirendum est, in primis, adhortatio ad plenam sui conversionem per ipsius abnegationem ut de Domino prorsus vivatur, ut Deus sit omnia in omnibus. Ad contemplandum testificandumque Christi transfiguratum vultum vocati, iidem consecrati ad « transfiguratam » vocantur vitam.

Hac in re plurimum id significat quod in *postrema relatione* alterius Coetus extraordinarii episcoporum Synodi est adfirmatum: «In circumstantiis difficilhmis per totam historiam Ecclesiae semper sancti et sanctae fuerunt fons et origo renovationis. Hodie sanctis vehementer egemus a Deo assidue implorandis. Instituta vitae consecratae per professionem consiliorum evangelicorum conscia sint suae specialis missionis in hodierna Ecclesia, atque nos illis pro ea missione animum addere debemus».[74] Hanc rerum aestimationem suam aequabiliter fecerunt participes huius IX synodalis Coetus cum adseveraverunt: «Per longam Ecclesiae historiam fuit consecrata vita etiam viva praesentia actionis Spiritus, veluti honoratus valde locus amoris consummati in Deum et proximum, testis quoque consilii divini quo totum hominum genus intra amoris civilem cultum, magna evadat Dei filiorum familia ».[75]

Discrevit semper Ecclesia in consiliorum evangelicorum professione viam quandam peculiarem ad sanctitatem. Eaedem enim ipsae locutiones quibus illam describit — Dominici ministerii scholam, amoris scholam sanctimoniaeque, viam seu perfectionis statum — sive efficientiam declarant ubertatemque instrumentorum huius formae evangelicae vitae propriorum, sive singulare officium eorum qui eam suscipiunt.[76] Haud fortuito tot exstant consecrati homines qui per saeculorum decursum sanctitatis praeclara reddiderunt testimonia atque opera insignite magnanima et ardua evangelizationis ministeriique perfecerunt.

Fidelitas erga charisma

36. Intra Christi sequelam et amorem erga ipsius personam quaedam deprehenduntur argumenta quae sanctitatis auctum tangunt in ipsa consecrata vita quaeque ideo peculiari hodie in luce sunt ponenda.

[74] SYNODUS EPISCOPORUM, II Coetus generalis extraordinarius, Relatio finalis *Ecclesia sub verbo Dei mysteria Christi celebrans pro salute mundi* (7 Decembris 1985), II A, 4: *Ench. Vat.* 9, 1753.

[75] SYNODUS EPISCOPORUM, IX Coetus generalis ordinarius, *Nuntius Synodi* (27 Octobris 1994), IX: *L'Osservatore Romano,* 29 Octobris 1994, p. 7

[76] Cfr S. THOMAS AQUINAS, *Summa Theologiae,* II-II, q. 184, a. 5, ad 2; II-II, q. 186, a. 2, ad 1.

Ante omnia postulatum invenitur ***fidelitatis ipsi fundationis charismati*** ac propterea spiritali cuiusque Instituti patrimonio. Hac enim in ipsa fidelitate erga fundatorum ac fundatricum afflatum, Spiritus nempe Sancti donum, facilius deteguntur fervidiusque vivuntur necessaria vitae consecratae elementa.

Suo namque in ortu habet iam quodque charisma triplicem propensionem principalem: ***ad Patrem*** in primis, cuius voluntatem exquirere studet amanti animo perpetuum per actum conversionis in quo fons verae libertatis est oboedientia, castitas cordis intentionem indicat nullo finito amore contenti, paupertas autem illam famem sitimque iustitiae nutrit quam pollicitus est Deus se satiaturum (cfr ***Mt*** 5, 6). Hoc in prospectu uniuscuiusque Instituti charisma consecratam impellet personam ut Deo tota adhaereat, cum Deo et de Deo loquatur quemadmodum de sancto Dominico est dictum,[77] ut experiatur quam sit in omnibus rerum adiunctis bonus Dominus (cfr ***Ps*** 34 [33], 9).

Secum autem etiam inferunt vitae consecratae charismata inclinationem ***ad Filium,*** quocum suadent ut communio intimae laetaeque vitae excolatur, in schola nempe alacris famulatus Dei et fratrum. « Intuitus magis magisque christificatus discit hoc modo ab exterioribus sese seiungere rebus, a sensuum turbine, ab omnibus nempe iis quae homini impediunt levitatem paratam ut a Spiritu se suscipi sinat »,[78] sicque pariter permittit ut cum Christo procedatur ad munus, cum eo opus agendo doloremque perferendo in ipsius Regno prolatando.

Importat demum omne charisma ***ad Spiritum Sanctum*** directionem, quatenus consecratos comparat ut ab eo se gubernari sustentarique patiantur tam suo in spiritali itinere quam in communionis vita inque apostolico opere, ut illo cum serviendi affectu vivant a quo omnis veri christiani electio permoveri debet.

Haec enim semper triplex necessitudo, licet cum distinctis variarum vitae formarum proprietatibus, in omni fundationis charismate emergit, eam ipsam ob causam quod dominatur ibi « profundum animi studium sese Christo configurandi ad aliquem Eius mysterii aspectum testificandum »;[79]

[77] Cfr *Libellus de principiis Ordinis Praedicatorum.* Acta Canonizationis Sancti Dominici: *Monumenta Ordinis Praedicatorum historica* 16 (1935), 30.

[78] IOANNES PAULUS PP. II, Epist. Ap. *Orientale lumen* (2 Maii 1995), 12: *AAS* 87 (1995), 758.

[79] CONGREGATIO PRO RELIGIOSIS ET INSTITUTIS SAECULARIBUS et CONGREGATIO PRO EPISCOPIS, Notae directivae pro mutuis relationibus inter Episcopos et Religiosos in Ecclesia *Mutuae relationes* (14 Maii 1978), 51: *AAS* 70 (1978), 500.

quae quidem ratio necesse est concorporetur atque enucleetur secundum verissimam Instituti traditionem eiusque ad Regulas Constitutiones et Statuta.[80]

Efficiens fidelitas

37. Admonentur ideo Instituta ut magna cum rerum suscipiendarum audacia alacritatem revocent inventionis sanctitatemque fundatorum ac fundatricum ita sane signis temporum respondentes in orbe hodie exorientibus.[81] Haec cohortatio est ante omnia ad perseverandum incitatio in sanctitatis semita per corporis animique difficultates quibus cotidiani notantur eventus. Verum admonitio etiam est ut quis peritiam adsequatur proprio in opere fidelitatemque actuosam exerceat erga proprium munus, dum formas ipsas, quotiens oportet, novis accommodât condicionibus ac necessitatibus, plane semper afflatui divino obsequens nec non Ecclesiae iudicio. Utcumque tamen persuasio vigere debet in quaerenda pleniore usque cum Domino conformatione consistere ipsam sponsionem cuiusvis « renovationis » quae consilio pristino fidelis persistere vult.[82]

Secundum eundem hunc affectum omne compellitur hodie Institutum officio ***denuo sese revocandi ad Regulam,*** quandoquidem in ea atque etiam in Constitutionibus iter concluditur quoddam Christi sequelae, quod proprium charisma ab Ecclesia comprobatum definit. Maior observatio Regulae facere non potest quin consecratis personis regulam certam praestet qua congruas inquirere possint formas testificationis quae temporis praesentis necessitatibus respondeat neque a pristino afflatu recedat.

Precatio et ascesis: spiritale certamen

38. Recipitur ad sanctitatem vocatio atque percoli potest tantummodo ***in adorationis silentio*** coram infinita Dei transcendentia: « Fatendum est nos omnes hoc silentio indigere, adorata praesentia imbuto: theologia, ut sapientialis spiritalisque eius anima plene aestimetur; precatio, ne umquam obliviscatur Deum videre idem valere ac de monte descendere vultu ita splendenti, ut eum cogamur obvolvere (cfr ***Ex*** 34, 33); officium, ut reiciatur periculum certamine quodam concludi sine amore et venia.... Omnibus

[80] Cfr *Propositio* 26.

[81] Cfr *Propositio* 27.

[82] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de accommodata renovatione vitae religiosae *Perfectae caritatis,* 2.

nempe, credentibus et non credentibus, discendum est silentium, quo Alter sinatur loqui, quando et quomodo volet, nobis vero verbum illud intellegere liceat ».[83] Re autem ipsa permagnam hoc prae se fert fidelitatem liturgicae precationi atque privatae, spatiis orationi mentali contemplationique destinatis, recessibus menstruis nec non spiritalibus exercitationibus.

Iterum etiam necesse est ***instrumenta ascetica*** reperiantur spiritalium Ecclesiae traditionum propria atque singulorum Institutorum. Ad veram in sanctitate progressionem illa quidem efficax semper contulerunt et etiamnum conferunt adiumentum. Utpote quae adiuvet ad moderandas gubernandasque inclinationes ipsius naturae humanae peccato sauciatae, pernecessaria revera est ascesis personis consecratis, ut suae fideles persistant vocationi Iesumque in crucis via subsequantur.

Oportet etiam noscantur atque superentur illecebrae quaedam quae, diabolo insidias tendente, sub alicuius boni specie comparent. Ita, verbi gratia, legitimum illud postulatum ut quis hodiernam societatem cognoscat quo facilius eius provocationibus respondeat, suadere potest ut temporis moribus cedatur, spiritali imminuto ardore vel admissa quasi fracti animi affectione. Elatioris institutionis spiritalis facultas instigare personas consecratas potest ut quadamtenus se reliquis fidelibus superiores esse sentiant, dum ex altera parte necessitas debitae legitimaeque praeparationis in immoderatam efficaciter operandi voluntatem transire potest, tamquam si maximam partem a consiliis hominum potius quam a Deo apostolicum pendeat ministerium. Laudabilis cupido sese praebendi ut proximum viris mulieribusque temporis nostri, credentibus et non credentibus, pauperibus ac divitibus, permovere aliquem potest ut saeculare vivendi ineat genus vel bona humana ratione dumtaxat terrestri provehat. Postulationum legitimarum aut cultus humani apud proprium populum ambitum participatio incitare pariter potest aliquem ut formas nationalismi amplexetur aut consuetudinum partes complectatur quas contra purgari et ad Evangelii lumen attolli oportet.

Via ergo quae ad sanctitatem perducit postulat ut ***certamen spiritale accipiatur*** (cfr ***Eph*** 6, 10-17). Grave est officium quod non semper hodie necessaria diligentia respicitur. Saepius dispexit traditio hanc spiritalem contentionem in pugna Iacobi cum Dei mysterio, quam ille ingreditur ut ad benedictionem visionemque suam accedat (cfr ***Gen*** 32, 23-31). Hoc eventu biblicae historiae primordiorum personis consecratis licet colligere signum

[83] **IOANNES PAULUS PP. II, Epist. Ap. *Orientale lumen* (2 Maii 1995), 16: *AAS* 87 (1995), 762.**

quoddam ascetici officii quo iis est opus ut cor dilatent suscipiendisque Domino ac fratribus aperiant.

Sanctitas promovenda

39. Hodie magis quam alias umquam poscitur renovatum sanctitatis studium ab hominibus consecratis etiam ***ut cuiusque christiani ad perfectionem intentio foveatur ac sustineatur.*** « Oportet, ergo, concitetur in unoquoque fideli vehemens sanctitatis impetus, flagrans in conversionem et sui ipsius renovationem desiderium dum precationis usque ardentioris sensus acuitur dumque proximus, indigentissimus praesertim, comiter suscipitur ».[84]

Quatenus suam altius cum Deo amicitiam persequuntur consecratae personae, idoneae eatenus efficiuntur ut fratribus sororibusque opitulentur per solida spiritalia incepta, cuius generis scholae orationis sunt, exercitationes ac recessiones spiritales, dies solitudinis, auditiones et moderationes spiritales. Hoc pacto hominum progressio in oratione expeditur qui deinde melius Dei voluntatem discernere valebunt de se ipsi ac sese tradere consiliis magnanimis, immo vero nonnumquam heroicis, quae postulat fides. Etenim consecrati homines suae «ex ipsa religiosae vitae natura ... inseruntur in dynamicam actionem Ecclesiae, quae Absolutum quod Deus est sitienter expetit et ad sanctitatem vocatur. Huius sanctitatis ipsi sunt testes ».[85] Quod autem omnes vocantur ut sancti et sanctae fiant, hoc facere non potest quin magis incitet alios quibus, propria ex vitae electione, munus instat ut de eo reliquos commoneant.

« Surgite et nolite timere »: fiducia renovata

40. « Et accessit Iesus et tetigit eos dixitque eis: "Surgite et nolite timere" » ***(Mt*** 17, 7). Perinde ac tres apostoli in Transfigurationis eventu, expertae personae consecratae noverunt non semper suam vitam illo vehementi illuminari fervore qui exclamationem evocet: « Bonum est nos hic esse » ***(Mt*** 17, 4). Et tamen semper eorum vita Christi manu tangitur, eius afficitur voce, eius sustinetur gratia.

« Surgite et nolite timere » unicuique christiano haec Domini cohortatio, ut patet, profertur. Potiore autem ratione ei valet qui ut « relinquat om-

[84] **IOANNES PAULUS PP. II, Epist. Ap. *Tertio millennio adveniente* (10 Novembris 1994), 42: *AAS* 87 (1995), 32.**

[86] **PAULUS PP. VI, Adhort. Ap. *Evangelii nuntiandi* (8 Decembris 1975), 69: *AAS* 68 (1976), 58.**

nia » vocatur, ideoque ut pro Christo « omnia periclitetur ». Hoc praesertim accidit quotiens cum Magistro « de monte » quis descendit ut viam a Thabor in Calvariam ducentem ingrediatur.

Cum dicit Lucas Moysen et Eliam cum Christo de paschali ipsius mysterio loqui, consulto et magna cum significatione vocabulum inducit «protectionis» [«éxodos»]: *«dicebant exodum eius quem completurus erat in Ierusalem» (Lc* 9, 31). «Exodus»: praecipua .revelationis vox ad quam tota revocatur salutis historia quaeque altam paschalis mysterii exprimit vim. Carissimum est hoc auctoribus spiritalibus argumentum de vita consecrata cuius sensum probe exprimit. Inibi necessario omnia includuntur quae ad *mysterium Crucis* attinent. Verumtamen arduum hoc « exodi iter », ex prospectu montis Thabor perceptum, tamquam via exstat duabus interiecta lucibus: altera enim lux praenuntiat Transfigurationem, Resurrectionem terminat altera.

Ad vitam consecratam vocatio — intra definientem totius vitae christianae orbem — quamvis abnegationes prae se ferat et probationes immo vero cum eas secum importet, est *« lucis » iter* cui Redemptoris invigilant oculi: *« Surgite et nolite timere ».*

CAPUT II

SIGNUM FRATERNITATIS

Vita consecrata communionis signum in Ecclesia

I. BONA MANSURA

Ad Trinitatis imaginem

41. Terrestri in vita sua quos voluit vocavit Dominus Iesus, ut prope se eos retineret eosdemque ad suae vitae exemplum institueret pro Patre ac pro ab Eo recepta missione (cfr *Me* 3, 13-15). Novam sic ipse incohavit familiam, in quam saeculorum decursu ingressuri erant quotquot parati erant ad « Dei voluntatem faciendam » (cfr *Me* 3, 32-35). Post Domini Ascensionem, Spiritus impulsu donati, circa Apostolos in Dei laude et vero humano communionis usu effecta est communitas fraterna (cfr *Act* 2, 42-47; 4, 32-35). Huius communitatis vita, ac magis artae consuetudinis exercitatio quam Duodecim cum Christo sunt experti, usque fuerunt *exemplar quod Ee-*

desia est imitata, cum originum fervorem repetere voluit atque renovato evangelico vigore suum in historia iter redintegrare.[86]

Reapse, ***suapte natura est Ecclesia mysterium communionis,*** « unitate Patris et Filii et Spiritus Sancti plebs coadunata ».[87] Vita fraterna huius mysterii altitudinem et divitias referre vult, veluti humanum spatium se praebens quod Trinitas occupat, quae hoc modo in historia dona communionis propria trium divinarum Personarum producit. In ecclesiali vita multiplices sunt provinciae et rationes, in quibus communio fraterna enuntiatur. Id vitae consecratae merito adscribitur, quod efficaciter operam dedit ut fraternitatis postulatum in Ecclesia animaretur, tamquam Trinitatis professio. Usque fraternam dilectionem promovendo in vitae communis quoque forma, ipsa significavit ***communionis trinitariae participationem humanas necessitudines immutare posse,*** novum solidarietatis concitando genus. Hoc modo eadem hominibus simul pulchritudinem communionis fraternae ostendit, simul semitas quae re ad illam perducunt. Consecratae namque personae « pro » Deo ac « de » Deo vivunt, eaque de causa virtutem reconciliantis gratiae confiteri possunt, quae motus contrarios dividentesque prosternit qui in hominum corde insident atque in socialibus necessitudinibus.

Fraterna in dilectione vita

42. Vita fraterna, quae veluti vita in amore participata habetur, signum est manifestum communionis ecclesialis. Ea ab Institutis religiosis et Societatibus vitae apostolicae peculiari studio colitur, ubi vita in communitate singularem significationem adipiscitur.[88] At communionis fraternae ratio nec a Saecularibus Institutis nec a formis singularibus vitae consecratae seiungitur. Eremitae, sua in vasta solitudine, non modo sese ab ecclesiali communione non subducunt, sed peculiari suo contemplationis charismate ei serviunt; virgines in saeculo consecratae suam explent consecrationem peculiari quadam communionis ratione cum Ecclesia particulari et universali; similiter viduae et vidui consecrati.

Cunctae personae hae, discipulorum condicionem viventes, adimplere student Domini « novum mandatum » invicem diligentes, sicut ille nos dile-

[86] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de accommodata renovatione vitae religiosae *Perfectae caritatis,* 15; S. AUGUSTINUS, *Regula ad servos Dei,* 1, 1: *PL* 32, 1372.

[87] S. CYPRIANUS, *De oratione Dominica,* 23: *PL* 4, 553; cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 4.

[88] Cfr *Propositio* 20.

xit (cfr ***Io*** 13, 34). Amor Christum compulit ad sui ipsius donationem usque ad summum crucis sacrificium. Inter discipulos quoque ***nulla datur vera unitas citra hunc sine condicione mutuum amorem,*** qui voluntatis alacritatem poscit serviendi profusis viribus, promptitudinem ad alium recipiendum sicuti est, nullo inducto iudicio (cfr ***Mt*** 7, 1-2), potestatem alii etiam « septuagies septies » ***(Mt*** 18, 22) ignoscendi. Personae consecratae « cor et anima una » factae ***(Act*** 4, 32) amore eiusmodi in cordibus per Spiritum Sanctum diffuso (cfr ***Rom*** 5, 5) interiore quadam necessitate compelluntur ut ***omnia habeant communia:*** bona scilicet materialia et experimenta spiritalia, talenta et consilia aeque ac apostolica proposita et caritatis opera: « In vitae communitate Spiritus Sancti vis et efficacia uni tributa simul ad omnes transeat necesse est... Et suo quisque dono fruitur ipsumque multiplicat communicando, ut ex alienis tamquam ex suis fructum capiat ».[89]

In vita proinde communi percipi quodammodo debet communionem fraternam, prius quam certae missionis instrumentum, ***théologale esse spatium*** in quo experiri quis potest Dominum resuscitatum mystice adesse (cfr ***Mt*** 18, 20).[90] Hoc quidem fit per mutuum illorum quotquot communitatis sunt participes amorem qui Verbo et sacra Eucharistia alitur, Reconciliationis Sacramento purificatur, sustentatur unitatis imploratione, quae est peculiare Spiritus donum iis qui ad Evangelium obsequenter auscultandum se comparant. Spiritus ipse animam inducit ad consortionem experiendam cum Patre eiusque Filio Iesu Christo (cfr ***1 Io*** 1, 3), ex qua communione vitae fraternae fons exoritur. A Spiritu communitates vitae consecratae diriguntur ad officium suum inserviendi Ecclesiae cunctisque hominibus pro suo quaeque nativo ingenio.

Hac in re magni momenti obtinent locum « Capitula » sive consimiles congressus, tam particulares quam generales, ubi debet quodque Institutum Superiores aut Anfistitas deligere secundum regulas propriis Constitutionibus firmatas atque etiam, praelucente Spiritus fulgore, modos statuere unde custodiantur efficaciaque reddantur diversis in historiae ac culturae adiunctis charisma proprium et proprium spiritale patrimonium.[91]

[89] S. BASILIUS, *Regulae fusius tractatae,* Interrogatio 7: *PG* 31, 931.

[90] Cfr S. BASILIUS, *Regulae brevius tractatae,* Interrogatio 225: *PG* 31, 1231.

[91] Cfr CONGREGATIO PRO RELIGIOSIS ET INSTITUTIS SAECULARIBUS, Instr. *Essential éléments in the Church's teaching as applied to Institutes dedicated to works of the apostolate* (31 Maii 1983), 51: *Ench. Vat.,* 9, 235-237; *Codex Iuris Canonici,* can. 631 § 1; *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium,* can. 512 § 1.

Auctoritatis officium

43. In vita consecrata ***Praepositorum et Praepositarum munus,*** localium quoque, semper habuit pondus, cum ad spiritalem vitam tum ad missionem magnum. His inquisitionum et mutationum annis nonnumquam necessitas est percepta hoc officium renovandi. At agnoscendum est eos qui auctoritatem habent primarum communitatis sustinendarum partium, ***non posse sese abdicare suo munere*** quippe qui fratrum ac sororum in spiritali atque apostolico itinere sint duces.

In condicionibus illis, ubi sibi quisque uni consulit, difficulter fit ut officium illud agnoscatur et recipiatur quod pro cunctis sustinere debet auctoritas. Oportet tamen ut huius muneris momentum confirmetur, quod omnino est necessarium ut fraterna solidetur communio neve promissa oboedientia irrita evadat. Si auctoritas oportet ante omnia sit fraterna et spiritalis et si, qui ea pollet, hac de causa per dialogum fratres et sorores complecti debet dum de rebus agendis decernitur, memorare tamen iuvat ***spectare ad auctoritatem novissimum verbum,*** eique exinde facultatem esse tribuendam, ut consilia capta curet observentur.[92]

Partes senum

44. Senum aegrotorumque cura in vita fraterna praecipuum obtinet locum, hoc potissimum tempore, quo in nonnullis regionibus numerus augescit consecratarum personarum ingravescentis aetatis. Non est modo caritatis ipsius proprium et grati animi iis tribuere sollicitam curam quam merentur, verum et documentum conscientiae eorum testificationem multum Ecclesiam eorumque Instituta adiuvare eorumque opera valida ac meritoria perstare, etiam cum propter aetatem et valetudinem deserere debuerunt suae navitatis provinciam. ***Multum ii certe tribuere possunt*** sapientia sua ac experientia communitati, si haec attenta et ad audiendum inclinata iis adsidet.

Re quidem vera apostolica opera prius quam ex actione ex testimonio pendet propriae plenae deditionis salvificae Domini voluntati, devotionis videlicet quae precationis et paenitentiae fontibus alitur. Quapropter complures dantur rationes quibus senes ut suam vocationem adimpleant commonentur: oratio assidua, uniuscuiusque condiciones patienter toleratae, prae-

[92] Cfr CONGREGATIO PRO INSTITUTIS VITAE CONSECRATAE ET SOCIETATIBUS VITAE APOSTOLICAE, Instr. *La vita fraterna in comunità « Congregava nos in unum Christi amor »* (2 Februarii 1994), 47-53: Città del Vaticano 1994, pp. 58-64; *Codex Iuris Canonici,* can. 618; *Propositio* 19.

paratie- ad officium sustinendum patris spiritus, confessarii, ductoris precationis.[93]

Ad communitatis apostolicae imaginem

45. Primas agit partes vita fraterna in personarum consecratarum spiritali itinere, tum ut assidue eae renoventur tum ut consummate suam in mundo missionem adimpleant: id quidem ex theologicis rationibus eruitur quae subsunt, idque plane confirmat experientia ipsa. Consecratos consecratasque cohortamur igitur, ut eandem studiose colant, ad priscorum Hierosolymitanorum christianorum exemplum, qui perseverabant in doctrina Apostolorum, in communi precatione, in Eucharistia suscipienda, in bonorum naturae et gratiae participatione (cfr ***Act*** 2, 42-47). Religiosos viros et religiosas mulieres nec non Societatum vitae apostolicae sodales magnopere cohortamur ut mutuum amorem sine condicione experiantur, cumque secundum cuiusque Instituti naturam exprimant, ut omnes communitates tamquam conspicuum habeantur signum novae Ierusalem, quae est « tabernaculum Dei cum hominibus» ***(Apc*** 21, 2-3).

Ecclesia namque universa multum confidit testificationibus communitatum « gaudio et Spiritu Sancto » ***(Act*** 13, 52) repletarum. Cupit ipsa terrarum orbi communitatum exempla exhibere, in quibus mutua observantia adiumentum fert ad solitudinem depellendam, communicatio omnes ad officii conscientiam concitat, venia vulnera sanat, in singulis communionis propositum roborando. In talibus communitatibus charismatis natura vires ordinat, fidelitatem sustentat et omnium apostolicum opus ad unam dirigit causam. Ut hodiernae humanitati veram suam effigiem ostendat, eiusmodi prorsus Ecclesia communitatum fraternarum indiget, quae, prout sunt, emolumento evadunt novae evangelizationi, quandoquidem « novi mandati » fructus modo finito reddunt.

Sentiendum cum Ecclesia

46. Magnum quidem munus ipsi vitae consecratae demandatur etiam sub lumine doctrinae ***Ecclesiae-communionis,*** quam impense Concilium Vaticanum II proposuit. Personae consecratae ut revera communionem expe-

[93] Cfr CONGREGATIO PRO INSTITUTIS VITAE CONSECRATAE ET SOCIETATIBUS VITAE APOSTOLICAE, Instr. *La vita fraterna in comunità « Congregava nos in unum Christi amor »* (2 Februarii 1994), 68: Città del Vaticano 1994, pp 86-88; *Propositio* 21.

riantur spiritalitatemque exerceant[94] impense rogantur, tamquam « testes et illius "communionis propositi" artifices quod in fastigio locatur historiae hominis secundum Deum».[95] Ecclesiologiae communionis sensus, dum explicatur in ***communionis spiritualitatem,*** cogitandi loquendi et agendi rationem promovet quae efficit ut Ecclesia altius latiusque adolescat. Etenim evenit « ut communionis ecclesialis vita ***signum*** mundo evadat et ***vis*** trahens, quae homines ducat ad credendum in Christum... Sic communio, dum se ***missioni*** aperit, ipsa fit missio », immo « cum ***communio communionem generet,*** ex sua ipsius natura ***communionem missionariam*** gignit ».[96]

In conditoribus conditricibusque ***vividus usque Ecclesiae sensus conspicitur,*** qui in eorum ecclesiali vita omnibus rationibus participanda et in sollicita Pastorum oboedientia manifestatur, nominatim Romano Pontifici. Hoc in amoris prospectu erga Sanctam Ecclesiam, quae est « columna et firmamentum veritatis» ***(1 Tim*** 3, 15), optime intelleguntur Francisci Assisiensis in « Dominum Papam » devotio,[97] Catharinae Senensis filialis sollertia in eum quem ipsa « dulcem Christum in terra » vocat,[98] Ignatii Loyolensis apostolica obtemperantia eiusque « sentire cum Ecclesia »,[99] fidei festiva professio Teresiae a Iesu: « Ecclesiae sum filia ».[100] Teresiae Lexoviensis quoque studium percipitur: « In Ecclesiae corde, matris meae, amor equidem ero... ».[101] Hae testificationes ecclesialem perfectam communionem plane patefaciunt, quam sancti et sanctae, conditores et conditrices, aetatibus condicionibusque occurrentibus inter se diversis ac saepe difficillimis, sunt experti. Ad exempla haec continenter se referre debent consecratae personae, ut distrahentes et disicientes motus arceant, qui hodiernis temporibus multum possunt.

Huius communionis ecclesialis significantior pars est mentis cordisque adhaesio Episcoporum magisterio, quae fideliter cunctis personis consecratis est tenenda atque coram Dei populo perspicue testificanda iis cumprimis

[94] **Cfr *Propositio* 28.**

[95] **CONGREGATIO PRO RELIGIOSIS ET INSTITUTIS SAECULARIBUS, *Vita e missione dei religiosi nella Chiesa.* I. *Religiosi e promozione umana* (12 Augusti 1980), II, 24: *Ench. Vat.,* 7, 455.**

[96] **IOANNES PAULUS PP. II, Adhort. Ap. post-synodalis *Christifideles laici* (30 Decembris 1988), 31-32: *AAS* 81 (1989), 451-452.**

[97] ***Regula buttata* I, 1.**

[98] ***Epistulae,* 109.171.196.**

[99] **Cfr *Regulae* « ad rectam sentiendi rationem inducendam de militanti Ecclesia », quas ille ponit sub finem voluminis *Exercitia spiritualia,* praecipue *Regula 13.***

[100] ***Dicta,* n. 217.**

[101] ***Manuscrits autobiographiques* B, 3 v.**

qui in theologica inquisitione tradendaque doctrina, scriptis edendis, in catechesi atque instrumentis communicationis socialis adhibendis versantur.[102] Cum praecipuum locum obtineant in Ecclesia personae consecratae, earum mens animusque magnum pro Dei populo pondus habent. Eorum apostolica opera efficacitatem depromit vimque ex eorum filialis amoris testificatione quae, in ambitu missionis propheticae omnium baptizatorum, per officia plerumque notatur peculiaris cum hierarchia cooperationis.[103] Hoc modo suorum charismatum divitiis praecipuam operam ferunt, ut Ecclesia usque altius suam indolem compleat sacramenti « intimae cum Deo unionis totiusque generis humani unitatis ».[104]

Ecclesiae universalis fraternitas

47. Personae consecratae nimirum rogantur ut communionis missionalis universa in Ecclesia sint fermentum propterea quod multiplicia singulorum Institutorum charismata ad bonum totius mystici Corporis a Spiritu Sancto donantur, cui aedificando ipsi inservire debent (cfr *1 Cor* 12, 4-11). Insigniter «excellentiorem viam» (2 *Cor* 12, 31) caritatem dicit Apostolus, quae « maior ex his » *(1 Cor* 13, 13) exstat, quaeque omnes diversitates componit cunctisque in apostolico studio mutui subsidii tribuit virtutem. Ad hoc quidem intendit ***peculiare communionis vinculum,*** quod variae formae vitae consecratae et Societates vitae apostolicae ***possident cum ministerio unitatis et universalitatis missionalis quod ad Petri Successorem pertinet.*** Spiritalitatis historia hoc conspicue ostendit vinculum dum eius providum opus significat, ut praestetur tum vitae consecratae vera proprietas, tum missionalis Evangelii propagatio. Evangelicae enuntiationis animosa diffusio atque Ecclesiae in tot terrarum locis firma confirmatio itemque christianarum rerum novellis in Ecclesiis validus proventus, intellegi haudquaquam possunt — quemadmodum synodales ipsi Patres dixerunt — sine tot Institutorum vitae consecratae et Societatum vitae apostolicae collata opera. Communionem ipsi saeculorum decursu firmam cum Petri Successoribus servarunt, qui in iis impigram alacritatem reppererunt, cum se prompte ad missionale munus dederent, quod, pro occasione, usque ad heroicum gradum pervenit.

Sic ***universalitatis indoles et communionis*** proditur, quae propria est Institutorum vitae consecratae et Societatum vitae apostolicae. Quandoqui-

[102] Cfr *Propositio* 30, A.

103 Cfr. IOANNES PAULUS PP. II, Adhort. Ap. *Redemptionis donum* (25 Martii 1984), 15: *AAS* 76 (1984), 541-542.

[104] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 1.

dem supra dioeceses sunt ipsa, ob eorum peculiarem cum ministerio Petrino necessitudinem, inserviunt eadem quoque cooperationi inter diversas particulares Ecclesias,[105] inter quas efficaciter « donorum permutationem » provehere possunt, operam suam ad Evangelii inculturationem conferendo, ut omnium populorum culturae mundentur, aestimentur et suscipiantur eorum cum divitiis.[106] Hodie etiam quia in novellis Ecclesiis florent vocationes ad vitam consecratam, planum fit quomodo ea in catholica unitate exprimere valeat diversorum populorum culturarumque postulata.

Vita consecrata et Ecclesia particularis

48. ***Intra quoque Ecclesias particulares*** partes significantes agunt personae consecratae. Haec est ratio quae, initium ducens a conciliari doctrina de Ecclesia prout illa est communio et mysterium, atque a doctrina de Ecclesiis particularibus quae sunt Dei Populi particulae in quibus «vere inest et operatur Una Sancta Catholica et Apostolica Christi Ecclesia»,[107] penitus excussa est et in subsequentibus documentis recepta. Horum ex consideratione rerum scriptarum clarissime patet sociatam personarum consecratarum cum Episcopis operam plurimum conferre ad ordinatum dioecesanae pastoralis rei progressum adipiscendum. Multam quidem operam dant consecratae vitae charismata caritati aedificandae in Ecclesia particulari.

Variae enim species, ad quas evangelica recipiuntur consilia, declarationes sunt atque e spiritalibus donis manant, quae conditores et conditrices receperunt, atque ut tales exstant aliqua « ***Spiritus experientia,*** propriis discipulis tradita, ut secundum eam vivant, eam custodiant altioremque reddant et constanter augeant simul cum Christi Corpore iugiter crescente ».[108] Germana singulorum Institutorum proprietas singulare sanctificationis et apostolatus genus secum fert, quod certis translaticiis condicionibus gradatim firmatur, quas obiectiva elementa designant.[100] Hanc ob causam Ec-

[105] Cfr CONGREGATIO PRO DOCTRINA FIDEI, Litterae ad Catholicae Ecclesiae Episcopos de aliquibus aspectibus Ecclesiae prout est communio *Communionis notio* (28 Maii 1992), 16: *AAS* 85 (1993), 847-848.

[106] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 13.

[107] CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de pastorali episcoporum munere in Ecclesia *Christus Dominus,* 11.

[108] CONGREGATIO PRO RELIGIOSIS ET INSTITUTIS SAECULARIBUS et CONGREGATIO PRO EPISCOPIS, Notae directivae pro mutuis relationibus inter Episcopos et Religiosos in Ecclesia *Mutuae relationes (U* Maii 1978), 11: *AAS* 70 (1978), 480.

[109] Cfr *ibid.*

clesia curat ut Instituta adolescant et incrementum capiant ad Conditorum atque Conditricum mentem adque eorundem rectas traditiones.[110]

Quocirca ***iusta automonia*** singulis Institutis conceditur, per quam sua disciplina uti possunt et integrum servare suum spiritale atque apostolicum patrimonium. Est loci Ordinariorum hanc autonomam custodire ac tueri.[111] Recipere ideo et aestimare vitae consecratae charismata debent Episcopi, in pastoralis actionis dioecesanae propositis dantes iisdem locum. Singularem curam ad iuris dioecesani Instituta conferre debent, quae Ordinarii loci peculiari sollicitudini committuntur. Dioecesis quae vita consecrata careat, praeterquam quod tot spiritalibus donis orbatur, aptis locis Deo perquirendo, peculiaribus apostolicis laboribus et pastoralibus viis, etiam periculum adit ne graviter mens illa missionalis extenuetur, qua maior Institutorum pars ditatur.[112] Quapropter vitae consecratae dono respondere necesse est, quod Spiritus Sanctus in Ecclesia particulari concitat, quodque cum gratiarum actione est accipiendum.

Fertilis et apte composita ecclesialis communio

49. Episcopus pater est et pastor totius particularis Ecclesiae. Eiusdem est singula charismata agnoscere et tueri ipsaque promovere atque ordine disponere. Sua igitur pastorali caritate vitae consecratae charisma recipiet tamquam gratiam quae non respicit tantum Institutum aliquod, sed in totam Ecclesiam perfunditur. Sustentare iuvareque ita studebit personas consecratas ut, in communione cum Ecclesia, ad spiritalia pastoraliaque proposita pateant postulatis nostrae aetatis consentanea, fidelitatem erga fundatoris consilia servantes. Personae vitae consecratae, vicissim, liberaliter sociatam suam operam in Ecclesiam particularem suis pro cuiusque viribus conferent, proprio servato charismate, ***dum Episcopo arte adhaerentes operantur*** in provincia evangelizationis, catechesis, atque paroecialis vitae.

Reminiscendum est Instituta Ecclesiae universalis famulatum conciliando cum Ecclesiae particularis munere congruam autonomiam ipsamque exemptionem, quibus complura ex iis fruuntur,[113] sibi vindicare non posse ut

[110] Cfr *Codex Iuris Canonici,* can. 576.

[111] Cfr *ibid.,* can. 586; CONGREGATIO PRO RELIGIOSIS ET INSTITUTIS SAECULARIBUS et CONGREGATIO PRO EPISCOPIS, Notae directivae pro mutuis relationibus inter Episcopos et Religiosos in Ecclesia *Mutuae relationes* (14 Maii 1978), 13: *AAS* 70 (1978), 481-482.

[112] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de activitate missionali Ecclesiae *Ad gentes,* 18.

[113] Cfr *Codex Iuris Canonici,* cann. 586 § 2 et 591; *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium,* can. 412 § 2.

quaedam electiones iustificentur quae revera dissident ab ordinatae communionis necessitatibus quas recta vita ecclesialis requirit. Oportet contra ut pastoralia personarum religiosarum incepta benevolo et aperto instituto dialogo inter Episcopos et variorum Institutorum Praepositos decernantur et compleantur. Perattenta Episcoporum consideratio in Institutorum vocationem et munus atque ipsa vicissim Institutorum observantia in Episcoporum ministerium, una cum prompta acceptione pastoralium pro vita dioecesana eorum inceptorum, duas formas prae se ferunt illius ecclesialis unius caritatis quae cunctos ad bene constitutae communioni inserviendum compellit — charismaticae atque simul secundum cuiusque officia compositae — universi Dei populi.

Perpetuus dialogus qui caritate animatur

50. Ad mutuam cognitionem promovendam, quae quidem omnino necessaria est ut actuosa adsit in pastorali ambitu cooperatio, peropportunus est ***continuatus dialogus*** Praepositorum Praepositarumque Institutorum vitae consecratae Societatumque vitae apostolicae cum Episcopis. Hos per usitatos conventus Praepositi ac Praepositae Episcopos certiores facient de apostolicis inceptis quae in eorum dioecesibus sunt suscepturi, ut in rebus agendis necessaria statuatur conspiratio. Eadem ratione decet Praepositorum Praepositarumque delegatos invitari ut Congressionibus Conferentiae Episcoporum intersint itemque vicissim Conferentiae Episcoporum sint Congregationum Superiorum Conferentiae maiorum delegati participes, secundum definiendos modos. Hoc rerum in prospectu magnum poterit afferre emolumentum constitutio, ubi nondum exstent, earundemque operatio patria quidem ratione, ***commissionum mixtarum Episcoporum Superiorumque maiorum,***[114] quae una simul negotia perpendant communia. Pleniorem mutuam cognitionem iuvabunt theologia vitaeque consecratae spiritalitas quae in rationem studiorum theologiae presbyterorum dioecesanorum inseruntur, simulque in personis ipsis consecratis educandis theologia congruenter tractata de Ecclesia particulari deque spiritalitate dioecesani cleri.[115]

Solacio tandem afficimur cum memoramus in Synodo non modo innumeras exstitisse de communionis doctrina elocutiones, verum etiam magnam fuisse dialogorum delectationem, qui mutuo sinceroque animi sensu inter Episcopos, religiosos religiosasque praesentes sunt producti. Id effe-

114 Cfr *Propositio* 29, 4.
115 Cfr *Propositio* 49, B.

cit ut vellent « experientiam spiritualem communionis et collaborationis ulterius protrahi in Ecclesia universa » etiam post Synodum[116] celebratam. Idem Nos facimus votum, ut in omnibus mens et communionis spiritalitas adolescant.

In mundo diviso et iniquo fraternitas

51. Vitae consecratae communitatibus peculiare officium concredit Ecclesia ut ***communionis spiritalitatem augescant,*** primum intra se, deinde in ipsa ecclesiali communitate et ultra eius fines, caritatis dialogum usque instituendo vel restituendo, ibi potissimum ubi hodiernus mundus stirpium odio furoribusque mortiferis conflictatur. Diversis in nostri terrarum orbis societatibus — quae saepe cupiditatibus disparibusque studiis tenentur, ad unitatem quidem tendentes, dubitantes tamen de via ingredienda — collocatae consecratae vitae communitates in eas sicut fratres sororesque dissimiles aetate lingua cultuque personae conveniunt, tamquam signum illae se praebent dialogi, qui semper institui potest, nec non communionis quae diversitates aequare valet.

Vitae consecratae communitates per suae vitae testificationem ad fraternitatis christianae dignitatem nuntiandas mittuntur nec non renovantem Boni Nuntii[117] virtutem, qui efficit ut omnes sicut filii Dei agnoscantur atque ad dilectionem in omnes pronam potissimumque in humillimos impellit. Communitates hae loci exstant spei et detectionis Beatitudinum, loci sunt in quibus amor, ex precatione vim hauriens, communionis videlicet a fonte, rogatur ut vitae ratio fiat et laetitiae fons.

Internationalia in primis Instituta, quae nostra aetate quaestionibus illis signatur totum mundum complectentibus ac simul restitutis nationalismi simulacris, animare et testificari debent communionis sensum inter gentes, Stirpes et culturas. Dum fraternitatis mens viget, quaestiones ad totum mundum porrectae minime particulares divitias inhibebunt, nec peculiaris cuiusdam dati obtestatio ceteris vel unitati officiet. Instituta Internationalia id efficaciter complere possunt, quippe quae ingeniose inculturationis provocationem sustinere debeant eodemque tempore peculiarem suam servare naturam.

ne *Propositio* 54.

[117] Cfr CONGREGATIO PRO INSTITUTIS VITAE CONSECRATAE ET SOCIETATIBUS VITAE APOSTOLICAE, Instr. *La vita fraterna in comunità « Congregava nos in unum Christi amor »* (2 Februarii 1994), 56: Città del Vaticano 1994, p. 66,

Inter diversa Instituta communio

52. Fraternam necessitudinem spiritalem ac inter varia Instituta vitae consecratae et Societates vitae apostolicae mutuam cooperationem sensus quidam ecclesialis communionis sustentat alitque. Personae enim quae communi Christi sequelae officio iunguntur atque ab eodem animantur Spiritu, facere non possunt quin, veluti unius vitis palmites, Evangelii amoris plenitudinem visibiliter ostendant. Spiritalis memores amicitiae, quam in terra saepenumero contraxerunt complures conditores et conditrices, ipsae, quamvis erga suum charisma fideles maneant, ad significandam inducuntur illustrem fraternitatem, quae in cotidiano testificationis officio pro Evangelio incitamento sit ceteris ecclesialibus partibus.

Sancti Bernardi de religiosis diversis Ordinibus verba ad nostra usque tempora sunt accommodata: «Laudo omnes... Unum opere teneo, caeteros charitate ». Omnes vicissim aliis indigemus: « Faciet autem charitas ut ne illorum quidem fructu frauder, quorum instituta non sequor... Et quid mirum, si in hoc exilio, peregrinante adhuc Ecclesia, quaedam huiuscemodi sit pluralis, ut ita dixerim, unitas, unaque pluralitas... Sicut itaque illic multae mansiones in una domo, ita hic multi ordines sunt in Ecclesia una: et quomodo hic divisiones gratiarum sunt, idem autem Spiritus, ita ibi distinctiones quidem gloriarum, sed una domus. Porro unitas tam hic quam ibi, consistit in una charitate ».[118]

Institutiones rebus componendis

53. Multum ad Ecclesiae communionem conferre possunt Conferentiae Superiorum maiorum atque Conferentiae Institutorum saecularium. A Concilio Vaticano II[119] confirmatae atque compositae abque subsequentibus documentis,[120] hae institutiones praesertim vitam consecratam in ipsa ecclesialis operae compage provehendam sibi praestituunt.

Earum beneficio Instituta communionem inter se exprimunt adque eam roborandam instrumenta perquirunt, servatis recteque aestimatis diversorum charismatum proprietatibus, in quibus mysterium Ecclesiae ac multi-

[118] *Apologia ad Villelmum Sancti Theodorici,* IV, 8: *PL* 182, 903-904,

[119] Cfr Decr. de accommodata renovatione vitae religiosae *Perfectae caritatis,* 23.

[120] Cfr CONGREGATIO PRO RELIGIOSIS ET INSTITUTIS SAECULARIBUS et CONGREGATIO PRO EPISCOPIS, Notae directivae pro mutuis relationibus inter Episcopos et Religiosos in Ecclesia *Mutuae relationes* (14 Maii 1978), 21.61: *AAS* 70 (1978), 486.503-504; *Codex Iuris Canonici,* cann. 708-709.

formis Dei sapientia referuntur.[121] Vitae consecratae Instituta cohortamur ut in opera complenda consocientur, in nationibus in primis ubi peculiares propter difficultates magna sunt invitamenta ut velint sese concludere in se, ipsius vitae consecratae Ecclesiaeque cum detrimento. Oportet contra in Dei consilio exquirendo inter se iuvent arduo hoc nostro historiae intervallo, quo melius eidem congruentibus apostolicis inceptis respondeant.[122] Hoc in communionis prospectu ad nostri temporis provocationes aperto, Praepositi ac Praepositae, « una cum Episcopis operantes », contendant « ut optimorum cuiusque Instituti cooperatorum opera utantur atque officia praestent non modo ut quidam fines, si forte sint, superentur, verum etiam ut quaedam solida ineatur ratio de vitae consecratae apta institutione ».[123]

Superiorum maiorum Conferentias adhortamur Saeculariumque Institutorum ut sit cum Congregatione pro Institutis vitae consecratae cumque Societatibus vitae apostolicae constans communisque consuetudo, velut earum cum Apostolica Sede significata communio. Actuosa quoque et fiduciae plena habenda est cum Episcoporum Conferentiis cuiusque nationis necessitudo. Ad ***Mutuae relationes*** documentum, opportunum est hunc usum esse stabilem, ut simul ac progrediente tempore apparent incepta, ea constanter et tempestive ordinari possint. Si quidem haec omnia perseveranter perficiuntur, Magisterii mente praescriptisque fideliter servatis, compositionis et communionis institutiones utiles fient ut, pravae interpretationes discidiaque sive ratione sive re expediantur;[124] hoc modo communionis incrementum inter Instituta vitae consecratae et Episcopos non solum illae fulcient, sed obsecundabunt etiam missionis progressum ipsarum Ecclesiarum particularium.

Cum laicis communio et cooperatio

54. Inter fructus his annis tributos doctrinae Ecclesiae prout est communio id adscribitur, quod variae eius partes consciae factae sunt se vires iungere posse et debere, ut socient vires, mutua in cooperatione atque do-

[121] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de accommodata renovatione vitae religiosae *Perfectae caritatis,* 1; Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 46.

[122] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. past. de Ecclesia in mundo huius temporis *Gaudium et spes,* 4.

[123] IOANNES PAULUS PP. II, Nuntius ad XIV Coetum Conferentiae Religiosorum Brasiliensium (11 Iulii 1986): *Insegnamenti* IX/2 (1986), 237; cfr *Propositio* 31.

[124] Cfr CONGREGATIO PRO RELIGIOSIS ET INSTITUTIS SAECULARIBUS et CONGREGATIO PRO EPISCOPIS, Notae directivae pro mutuis relationibus inter Episcopos et Religiosos in Ecclesia *Mutuae relationes* (14 Maii 1978), 63.65: *AAS* 70 (1978), 504-505.

norum permutatione ad Ecclesiae missionem efficacius participandam. Id efficit ut distinctior definitiorque ipsius Ecclesiae sit effigies, praeterquam quod magnis nostrae aetatis provocationibus efficacius respondetur, per diversorum donorum participatam collationem.

Necessitudines cum laicis apud monastica contemplativaque Instituta spiritalem magna ex parte habent speciem, dum contra Instituta in apostolatu versantia pastoralis cooperationis inducunt rationes. Institutorum autem saecularium sodales, sive laici sive clerici, vitae cotidianae ordinarias per formas cum ceteris fidelibus admiscentur. Hodie non pauca Instituta, exstantibus saepe novis condicionibus, pro explorato habent ***suum charisma cum laicis participari posse;*** qui idcirco vehementius invitantur ad spiritalitatem adque ipsius Instituti missionem communicandam. Dici potest, experientia historica praegrediente sicut diversorum saecularium Ordinum vel Tertii Ordinis, novam aetatem in historia respiciente laicorum personarumque consecratarum necessitudinem, incohatam esse, spe nimirum locupletem.

Ad spiritalem apostolicamque alacritatem renovandam

55. Novae hae communionis cooperationisque rationes varias ob causas sustinendae sunt. Ex iis enim ante omnia contingere poterit ut navae spiritalitatis fulgor deducatur qui ipsius Instituti fines transgrediatur, cui deinceps potestas dabitur usque praestandi Ecclesiae quasdam peculiares servitii formas. Sequitur feliciter exinde ut collatis viribus inter personas consecratas et laicos, missione spectata, vehementius opus sustineatur: personarum consecratarum sanctitatis exemplis permoti, laici recta ducentur ad consiliorum evangelicorum sensum experiendum, qui animum addent ut Beatitudinum vim vivant et testificentur ad mundum transformandum secundum Dei cor.[125]

Laicorum participatio non raro facit ut quaedam de illo charismate altius expendantur atque nonnulla inopinata et fecunda detegantur, dum magis spiritalis fit ipsius interpretatio dumque nova indicia renovati apostolici impetus reperiuntur et inculcantur. In quolibet opere munereve versantes, personae consecratae ideo memoria tenebunt se esse debere peritas vitae spiritalis ductrices, atque hoc porro in rerum prospectu « maximi pretii talentum, spiritum scilicet »,[126] colent. Laici vicissim religiosis familiis

[125] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 31.

[126] S. ANTONIUS M. ZACCARIA, *Scritti. Sermone II,* Roma 1975, p. 129.

suam saecularitatem peculiareque ministerium veluti proprium subsidium ministrent.

Laici voluntarii et consociati

56. Insignis quaedam laicalis participationis divitiarum vitae consecratae facies in eo stat quod fideles laici variis Institutis adhaerent nova forma videlicet illa sodalium consociatorum, ut aiunt, vel, secundum hodierna postulata quorundam morum culturalium, personarum illarum quae communicant, ad certum quoddam temporis spatium, vitam communitariam et peculiarem deditionem contemplativam apostolicam ve Instituti operam, dummodo, ut liquet, vitae interioris eius intrinseca peculiaritas nihil patiatur detrimenti.[127]

Iure meritoque hoc voluntarium opus valde aestimatur, quod ex vitae consecratae divitiis oritur; at instituantur illi oportet, ut voluntarii praeter peritiam altas semper supernaturales in suis propositis rationes colant acrioremque communitatis Ecclesiaeque sensum suis in consiliis.[128] Illud quoque est ob oculos habendum, incepta scilicet quibus decernendis et laici implicantur, ut ipsa certo cuidam Instituto adscribantur ipsius persequi debere proposita eademque ipsius sub auctoritate esse complenda. Itaque si laici his rebus praesidebunt, rationem hac de moderatione legitimis Superioribus reddent. Convenit quidem ut haec omnia opportunis singulorum Institutorum normis a maiore auctoritate decernantur, prius comprobatis quae ordine definiant Instituti, communitatis, consociatorum sodalium vel voluntariorum officia.

Personae consecratae, quae a Superioribus mittuntur, quaeque ceteroquin sub eorum auctoritate erunt, ***peculiaribus cooperationis generibus laicorum inceptis*** interesse possunt, in iis praesertim sodaliciis atque institutionibus, quae intimos homines iuvare humanasque aerumnas lenire conantur. Sociata haec opera, si conspicua acrique christiana mente et charismatica animatur et sustentatur atque erga indolem vitae consecratae propriam reverens est, tenebricosioribus humanae exsistentiae condicionibus Evangelii vim fulgentem afferre potest.

His proximis annis, non paucae personae consecratae illorum cuidam ***ecclesialium motuum*** nomen dederunt, qui nostra aetate succreverunt. Hic mos emolumento iis plerumque est, spiritali praesertim considerata renova-

[127] Cfr ***Propositio* 33,** A et C.
[128] Cfr ***Propositio* 33,** B.

tione. Negari tamen non potest, quibusdam in rerum adiunctis, incommoda perturbationesque et singulis et communitatibus inde oriri, tum potissimum cum experientiae hae cum necessitatibus vitae communis et Instituti spiritalitatis contendunt. Curandum igitur erit ut ecclesiales motus suscipiantur charismatica servata proprietate et cuiusque Instituti disciplina,[129] Superiorum de licentia atque subsidiaria data condicione excipiendi eorum decreta.

Mulieris consecratae praestantia et pars

57. Multiformes suas spiritales divitias plane ostendit Ecclesia cum, discriminibus remotis, veluti benedictionem ea dona accipit quae a Deo simul in viros simul in feminas derivantur, eorum dignitatem parem omnium aestimans. Mulieres consecratae peculiari modo invitantur ut suam per deditionem plene laetanterque actam ***signum sint benignitatis Dei erga homines*** atque peculiare testimonium mysterii Ecclesiae, virginis sponsae et matris.[130] Hoc earum munus in Synodo emersit, Cui complures feminae interfuerunt suas enuntiantes sententias quas omnes audiverunt et exsistimarunt. Earum quippe merito quaedam utilia prodierunt ad Ecclesiae vitam eiusque evangelizatricem operam. Certe fieri non potest quin nonnulla iuste vindicentur, quae in diversis socialibus condicionibus ipsaque in Ecclesia ad mulieris statum pertinent. Dici pariter oportet novam feminarum conscientiam viros quoque iuvare ut mentem demutent, rationem sui intellegendi, sese collocandi in historia eandemque interpretandi, modum suum socialem politicam oeconomicam religiosam ecclesialem vitam componendi.

Quandoquidem Ecclesia a Christo accepit liberationis nuntium, munus recepit eundem prophetice diffundendi, animos moresque ad Domini mentem dirigendo. Hoc in prospectu, mulier consecrata, initium capiens ex sua experientia Ecclesiae ac mulieris pariter in Ecclesia, operam suam conferre potest ut quaedam manca curtaque iudicia tollantur, quibus haud liquido ipsius dignitas nec non eius collatum opus in vitam et pastoralem missionariamque actionem Ecclesiae manifestantur et agnoscuntur. Idcirco consentaneum est ut mulier consecrata suam qualitatem, suas facultates, suam operam, sponsionem suam sive in ecclesiali conscientia sive in cotidiana vita agnosci velit.

[129] Cfr CONGREGATIO PRO INSTITUTIS VITAE CONSECRATAE ET SOCIETATIBUS VITAE APOSTOLICAE, Instr. *La vita fraterna in comunità «Congregava nos in unum Christi amor»* (2 Februarii 1994), 62: Città del Vaticano 1994, pp. 75-77; Instr. *Potissimum institutioni* (2 Februarii 1990), 92-93: *AAS* 82 (1990), 123-124.

[130] Cfr. *propositio* 9, A.

Futura quoque evangelizationis aetas, aeque ac cuncta missionalis operis genera, intellegi nequeunt dempto mulierum, in primis mulierum consecratarum, adiumento.

Praesentiae et actionis novae exspectationes

58. Quapropter urget ut quaedam res solidae suscipiantur, recludendo ante omnia ***participationis opportunitates*** mulieribus variis in provinciis omnibusque gradibus, etiam cum quid deliberatur et decernitur, in iis rebus praesertim quae ad eas respiciunt.

Oportet quoque mulierum consecratarum institutio, haud minus quam virorum, novis necessitatibus accommodetur atque congruum tempus et certas institutionis opportunitates praebeat ad ordinatum cultum, qui omnes species a theologico-pastorali ad professionalem complectatur. Pastoralis et catechetica institutio, quae est semper magni momenti, secum fert peculiarem pro nova evangelizatione significationem, quae novas participationis formas a mulieribus exposcit.

Pro certo habendum est institutionalem pervestigationem, dum mulierem consecratam ad sui ipsius dona intellegenda adducit, necessariam officiorum mutuationem intra Ecclesiam concitet. In rebus quoque theologicis, culturalibus et spiritalibus pervestigandis multa efficere potest femineum ingenium non modo in iis quae proprietatem vitae consecratae mulierum respiciunt, verum et fidei intellectum in quavis eius specie. Hac in re plurimum spiritalitatis annales illis debent Sanctis, veluti Teresiae a Iesu atque Catharinae Senensi, primis scilicet mulieribus decoratis nomine Doctoris Ecclesiae, et compluribus similiter aliis mysticis, quod ad Dei mysterii inquisitionem pertinet atque ad explicationem eius actionis in credentem! Multam sane spem in mulieribus consecratis collocat Ecclesia, ut peculiare quiddam conferatur ad doctrinam promovendam, mores, vitam ipsam familiarem socialem que, mulieris dignitate et vitae humanae observantia praesertim-consideratis.[131] Etenim ***«mulieribus tribuitur*** prorsus singulare fortasse et decretorum cogitationis et actionis spatium: ipsarum enim est promovere "novum feminismum" qui agnoscere valeat et proferre veram indolem femininam in quolibet convictus civilis gestu, quin in temptationem incurratur

Cfr ***Propositio*** **9.**

imitandi exemplaria "cultus nimii virilitatis", dum opera datur, ut omnino quodvis genus amoveatur discriminationis violentiae et abusus ».[132]

Sperare quidem licet ex altiore mulieris missionis agnitione mulierum vitam consecratam acriorem usque perceptionem muneris sui suscepturam esse studiosioremque deditionem Dei causae. Id nempe in complura opera converti potest, videlicet in evangelizationis munus, in institutionalem navitatem, in futurorum presbyterorum personarumque consecratarum institutionem participandam, in communitatis christianae animationem, in spiritalem comitatum inque praecipua vitae pacisque bona provehenda. Consecratis feminis earumque sese dedendi eximiae facultati iterum admirationem gratumque totius Ecclesiae animum patefacimus, quae easdem sustinet ut plene laetanterque suas vocationes agant atque vocari se sentiant ad nostrae aetatis mulierem iuvandam et instituendam.

II. PERSEVERANS SPIRITUS SANCTI OPERA: IN NOVITATE FIDELITAS

Clausurae moniales

59. Peculiari sane diligentia monastica vita mulierum et clausura monialium sunt considerandae optimam propter aestimationem quam huic vitae generi tribuit communitas christiana, quod signum est unicae coniunctionis Ecclesiae-Sponsae cum Domino admodum dilecto. Vita namque monialium clausurae, quae praecipue oratione, ascesi fervidoque vitae spiritalis progressu explicatur, « nihil aliud est quam iter ad caelestem Ierusalem et anticipado Ecclesiae eschatologicae in possidendo et contemplando Deo defixae ».[133] Sub huius vocationis missionisque lumine respondet clausura praecipuae necessitati ***manendi cum Domino.*** Circumclusum locum eligentes ubi vivant monachae virgines participes fiunt demissionis ipsius Christi per praecipuam paupertatem quae declaratur non rerum reiectione tantum, sed et « spatii », congressuum, tot bonorum creatorum. Haec singularis donandi «corpus» suum ratio vehementius immittit eas in eucharisticum mysterium. Una cum Iesu se dedunt illae pro mundi salute. Adipiscitur earum oblatio, praeter sacrificii expiationisque speciem, et gratiarum Patri agendarum in dilecti Filii gratiis participandis.

[132] IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Evangelium vitae* (25 Martii 1995), 99: *AAS* 87 (1995), 514.

[133] CONGREGATIO PRO RELIGIOSIS ET INSTITUTIS SAECULARIBUS, Instr, de vita contemplativa et de monialium clausura *Venite seorsum* (15 Augusti 1969), V: *AAS* 61 (1969), 685.

Hac in spiritali intentione radices agens clausura non ratio tantum exstat ascetica prestantissima, sed et ***modus quidam vivendi Christi Pascha.***[134] Vitae affluentia fit ipsa ex « mortis » experientia, atque laeta ponitur nuntiatio et prophetica anticipatio illius potestatis, singulis personis universoque hominum generi datae, pro Deo tantum vivendi in Christo Iesu (cfr ***Rom*** 6, 11). ***Cordis*** igitur ***cellulam*** illam evocat clausura in qua ut cum Domino coniunctionem vivat quisque vocatur. Dum veluti donum suscipitur atque eligitur veluti libera amoris responsio, locus evadit illa spiritalis communionis cum Deo cumque fratribus sororibusque, ubi angustiae spatiorum et rariores hominum consuetudines proficiunt ad animis inserenda evangelica bona (cfr ***Io*** 13, 34; ***Mt*** 5, 3.8).

Claustrales communitates, veluti civitates supra montem positae ac tamquam lucernae super candelabrum (cfr ***Mt*** 5, 14-15), quamvis modesta sit earum vita, metam, ***cunctam communitatem ecclesialem respicientem, manifeste significant,*** « actione ferventem et contemplationi vacantem»,[135] quae in temporis itinere progreditur atque futuram recapitulationem omnium rerum in Christo continenter prospectat, cum Ecclesia « cum Sponso suo apparebit in gloria (cfr ***Col*** 3, 1-4) »,[136] et Christus «tradiderit regnum Deo Patri, cum evacuaverit omnem principatum et omnem potestatem et virtutem... ut sit Deus omnia in omnibus» ***(1 Cor*** 15, 24.28).

Sororibus his carissimis gratum igitur animum significamus, quas pariter cohortamur ut vitae claustrali suo ex charismate fideles perstent. Earum quidem exemplo, hoc vitae genus complures vocationes usque recenset, atque allicit ob altam rationem sponsalis exsistentiae penitus Deo in contemplatione dicatae. Quandoquidem meram dilectionem significat quae plus valet quam quodvis opus, vita contemplativa admodum efficacem apostolicam missionalemque generat vim.[137]

Magnopere extulerunt quidem Patres Synodales clausurae praestantiam, postulata similiter ponderantes quae hinc illinc oriuntur de eius solida disciplina. Quae hac de re significavit Synodus atque nominatim consilium ut ampliorem decernendi facultatem habeant Antistitae Maiores in clausurae derogatione permittenda iustam et gravem ob causam,[138] ordinate considerabuntur, cum renovationis prae oculis habebitur iam hucusque peractum

[134] **Cfr *ibid.,* I: *l.m.,* 674.**

[135] **CONC. OECUM. VAT. II, Const. de sacra liturgia *Sacrosanctum Concilium,* 2.**

[136] **CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 6.**

[137] **Cfr S. IOANNES A CRUCE, *Cántico espiritual,* estr. 29, 1.**

[138] **Cfr *Codex Iuris Canonici,* can. 667 § 4; *Propositio* 22, 4.**

iter, quod inde a Concilio Vaticano II initium cepit.[139] Hoc modo clausura variis suis in formis et gradibus — a papali clausura et constitutionali ad monachicam clausuram — Institutorum contemplativorum monasteriorumque traditionum varietati aptius congruet.

Sicut Synodus ipsa affirmavit, Consociationes praeterea et Foederationes promovendae, quas Pius XII iam commendavit nec non Concilium Oecumenicum Vaticanum II,[140] praesertim ubi alicuius consortionis auxiliique aliae formae efficaces desunt ad vitae contemplativae bona custodienda promovendaque. Sodalicia haec in tuto semper posita legitima monasteriorum autonomia valida subsidia ad quaestiones communes enodandas praestare possunt, ut sunt congrua renovatio, institutio sive prima sive permanens, mutuum oeconomicum auxilium atque ipsorum monasteriorum reconcinnatio.

Religiosi fratres

60. Secundum Ecclesiae translaticiam doctrinam, vita consecrata sua natura ***neque laicalis est neque clericalis,***[141] idcirco « laicalis consecratio », sive virorum sive mulierum, perfectum in se constituit professionis statum consiliorum evangelicorum.[142] Eadem ideo et personae ipsi et Ecclesiae proprium obtinet bonum, ministerio sacro seposito.

Ad Concilii Vaticani II doctrinam[143] Synodus magnam huic vitae generi aestimationem dedit, in qua religiosi fratres, sive intra sive extra communitatem diversa magnique pretii opera obeunt, communicantes sic munus Evangelii enuntiandi idemque per caritatem in cotidiana vita testificandi. Re ipsa aliqua ex his operibus ***ministeria ecclesialia*** haberi possunt, quae legitima auctoritas iis concredit. Id congruentem et universalem institutionem postulat: humanam videlicet, spiritalem, theologicam, pastoralem et professionalem.

[139] Cfr PAULUS PP. VI, Motu proprio *Ecclesiae Sanctae* (8 Iunii 1966), II, 30-31: *AAS* 58 (1966), 780; CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de accommodata renovatione vitae religiosae *Perfectae caritatis,* 7.16; CONGREGATIO PRO RELIGIOSIS ET INSTITUTIS SAECULARIBUS, Instr, de vita contemplativa et de monialium clausura *Venite seorsum* (15 Augusti 1969), VI: *AAS* 61 (1969), 686.

[140] Cfr Pius PP. XII, Const. Ap,. *Sponsa Christi* (21 Novembris 1950), VII: *AAS* 43 (1951), 18-19; CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de accommodata renovatione vitae religiosae *Perfectae caritatis,* 22.

[141] Cfr *Codex Iuris Canonici,* can. 588 § 1.

[142] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de accommodata renovatione vitae religiosae *Perfectae caritatis,* 10.

[143] Cfr *ibid.,* 8.10.

Secundum hodierna vocabula, « Instituta laicalia »[144] appellantur Instituta quae, conditoris voluntate vel legitimae traditionis vi, illam habent indolem et proposita, quae sacri ordinis exercitium non includunt. In Synodo tamen luculenter dictum est non significare verba haec omnibus ex partibus peculiarem indolem vocationis religiosorum horum Institutorum sodalium. Ii namque, quamvis complura opera sustineant quae et fideles laici, tamen ex qualitate consecratarum personarum ea agunt ,atque sic significant rationem donationis summae pro Ecclesia, ad cuiusque charisma.

Hac de causa synodales Patres, ut omnia vitarentur dubia atque cum fidelium laicorum saeculari indole permixtio,[145] appellationem proposuerunt ***Instituta religiosa fratrum.***[146] Quae appellatio significans fit praesertim si perpenditur vocem fratris revocare etiam locupletem spiritalitatem. « Religiosi hi ut sint Christi fratres rogantur, cum Eo penitus coniuncti, qui est "primogenitus in multis fratribus" ***(Rom*** 8, 29), ut inter se sint fratres in mutua dilectione atque in eadem sociata opera ad bonum Ecclesiae praestanda; cuiusque hominis fratres in caritatis testificatione qua Christus omnes complectitur, humiliores praesertim et indigentiores; fratres tandem, ut in Ecclesia maior efficiatur fraternitas ».[147] Christianae ac simul consecratae vitae partem hanc peculiariter experientes, «fratres religiosi» ipsos religiosos sacerdotes in Christo efficaciter commonefaciunt de insigni in Christi condicione fraternitatis, quae inter eos cumque viris mulieribusque cunctis est participanda, atque omnibus Domini verbum enuntiant: « Omnes autem vos fratres estis» ***(Mt*** 23, 8).

His in Fratrum Institutis religiosis ex Capituli generalis dispositione nihil obstat quominus quidam sodales sacris Ordinibus augeantur ut sacerdotes religiosae communitati inserviant.[148] Attamen Concilium Vaticanum II haud explicate hanc rem suadet, quandoquidem exoptat ut fratrum Instituta suae vocationi missionique fidem servent. Id tenendum etiam cum de Superioris munere adipiscendo agitur, quippe quod peculiari modo ipsius Instituti indolem referat.

[144] ***Codex Iuris Canonici,*** **can. 588 § 3; cfr CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de accommodata renovatione vitae religiosae *Perfectae caritatis,* 10.**

[145] **Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 31.**

uè Cfr *Propositio* 8.

[147] **IOANNES PAULUS PP. II, Allocutio in Audientia generali (22 Februarii 1995), 6: *L'Osservatore Romano,* 23 Februarii 1995, p. 4.**

[148] **Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de accommodata renovatione vitae religiosae *Perfectae caritatis,* 10.**

Alia quidem est vocatio fratrum illorum Institutorum quae « clericalia » dicuntur, quia secundum conditoris propositum aut traditionis legitimae vi, Ordinis sacri exercitium secum ferunt, a clericis gubernantur et talia ab Ecclesiae auctoritate agnoscuntur.[149] His in Institutis ministerium sacrum pars necessaria est ipsius charismatis eiusque porro indolem, finem et sensum definit. Quod inibi sunt fratres, id significat Instituti missionem diversimode communicari, dum munera sustinentur sive intra communitatem sive in apostolicis operibus auxilium praestando iis qui ministerium sacerdotale exercent.

Instituta mixta

61. Nonnulla religiosa Instituta, quae ad conditoris primigeniam mentem veluti fraternitates habebantur in quibus omnes sodales — sive sacerdotes sive non sacerdotes — aequales inter se considerabantur, progrediente tempore novam adepta sunt speciem. Instituta haec, quae «mixta» vocantur, fundationis charismate prae oculis habito, perpendant oportet sitne consentaneum et tolerabile ad primigeniam mentem et voluntatem redire. Patres synodales exoptarunt ut in id genus Institutis eadem omnibus religiosis iura officiaque adsignentur, praeter illa quae ex Ordine sacro oriuntur.[150] Ut hac de re quaestiones ponderentur eaedemque solvantur, apposita constituta est Commissio, cuius praestolandae sunt conclusiones, ut aptae depromantur electiones prout legitime statuetur.

Evangelicae vitae nova genera

62. Spiritus, qui diversis temporibus multa vitae consecratae genera suscitavit, Ecclesiam sustinere non desinit, tum in Institutis quae nunc sunt fovendo renovationis officium in fidelitate erga primigenium charisma, tum nova charismata viris mulieribusque nostrae aetatis ministrando, ut institutiones condantur quae hodiernis provocationibus occurrere valeant. Divinae huius actionis signum sunt ***novae Institutiones,*** quibus notae insunt quodammodo novae prae translaticiis proprietatibus.

Novarum communitatum proprietas saepe in eo est quod agitur de coetibus viris mulieribusque constantibus, clericis laicisque, matrimonio iunctis caelibibusque, qui peculiare vitae genus persequuntur, quod modo ex hac, modo ex illa eruitur translaticia forma, vel hodiernae societatis necessitati-

[149] Cfr *Codex Iuris Canonici,* can. 588 § 2.

i» Qf *Propositio* 10; CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de accommodata renovatione vitae religiosae *Perfectae caritatis,* 15.

bus aequatur. Eorum quoque vitae evangelicae munus varie significatur, dum in universum declaratur ad vitam communitariam vehemens ardor, ad paupertatem precationemque. Moderandi munus clerici et laici pro cuiusque facultatibus participant, atque apostolicum opus ad novae evangelizationis necessitates aperitur.

Si quidem hinc est de Spiritus opera laetandum, illinc necesse est ut gressus fiat ad ***charismatum discretionem.*** Ut ,de vita consecrata sermo seri possit, primarium sane principium in eo nititur quod peculiaria novarum communitatum lineamenta et vitae genera praecipuis theologicis canonicisque elementis sustinentur, quae vitae consecratae sunt propria.[151] Haec discretio sive in locali sive in universali ambitu necessaria est, ut uni Spiritui communiter oboediatur. In dioecesibus de vitae testimonio deque conditorum conditricumque harum communitatum recta fide inquirat Episcopus, similiter de eorum spiritali vita, de ecclesiali sensu in missione complenda, de institutionis rationibus atque de modis in communitatem admittendi; si quae sunt infirmitates perpendat et patienter consequentes fructus exspectet (cfr ***Mt*** 7, 16),[152] ut charismatum veritatem agnoscant. Nominatim ipse rogatur ut, ad perspicuas normas, de idoneitate iudicet eorum qui his in communitatibus ad ordines sacros accedere volunt.[153]

Eiusdem principii discretionis virtute, in ipso vitae consecratae genere recenseri non licet illas etiam commendabiles vivendi rationes quas nonnulli christiani coniuges in consociationibus motibusque ecclesialibus accipiunt, quotiens suum amorem ad caritatis consummationem proferre nitentes iam matrimonii sacramento « uti consecrati »[154] confirmant voto quodam obligationem castitatis vitae coniugalis propriae atque minime in filios neglectis officiis, paupertatem et oboedientiam profitentur.[155] Debita circumscriptio ipsius indolis talium experimentorum non eo spectat ut peculiare hoc sanctificationis iter subaestimetur cui scilicet haud desit Sancti Spiritus actio qui donis suis et impulsionibus infinitum in modum est locuples.

Prae tantis divitiis donorum atque incitationum ad novationem, consentaneum videtur ***Commissionem instituti quae quaestiones de vitae consecratae novis formis perpendat,*** ut authenticitatis normas statuat, quae in his decer-

[151] Cfr *Codex Iuris Canonici,* can. 573; *Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium,* can. 410.

[152] Cfr *Propositio* 13, B.

[153] Cfr *Propositio* 13, C.

[154] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. past. de Ecclesia in mundo huius temporis *Gaudium et spes,* 48.

[155] Cfr *Propositio* 13, A.

nendis et iudicandis iuvent.[156] Alia inter munera Commissio haec sub horum novissimorum decenniorum experientiae lumine aestimare debebit quas novas consecrationis formas ecclesiastica auctoritas ex pastorali prudentia et communi emolumento palam agnoscere possit easdemque fidelibus exhibere perfectiori vitae christianae studentibus.

Novae hae vitae evangelicae sodalitates ***minime locum occupant*** illarum institutionum supra memoratarum, quae gradum insignem obtinent, sibi a traditione adsignatum. Etiam novae formae dono Spiritus adscribuntur, ut Ecclesia perenni cum magnanimitatis impetu suum Dominum sequatur, continenter ad Deum vocantem conversa, prout temporum signa significant. Sic mundo se ipsa ostendit sanctitatis operumque speciebus variegatam, veluti « signum et instrumentum intimae cum Deo unionis totiusque generis humani unitatis ».[157] Prisca Instituta, quorum complura per ásperas temptationes transierunt saeculorum decursu fortiter toleratas, dialogum instituendo donaque permutando cum fundationibus quae nostra aetate oriuntur ditescere possunt.

Hac ratione variarum vitae consecratae institutionum vigor, ab antiquissimis ad recentissimas, itemque novarum communitatum vis, erga Spiritum Sanctum fidelitatem fovebunt, qui principium est communionis et perpetuae novitatis vitae.

III. IN FUTURUM AEVUM CONTUITUS

Difficultates et praevisiones

63. Societatum mutationes quae nunc fiunt nec non imminutus vocationum numerus nonnullis in mundi regionibus vitam consecratam deprimunt. Multorum Institutorum apostolica opera eorumque ipsa apud quasdam Ecclesias locales praesentia in discrimine versantur. Quemadmodum iam alias in historia usu venit, sunt etiam Instituta quibus periculum instat ne brevi plane dissolvantur. Universalis Ecclesia infinitas gratias agit propter adiumenta quae ad eiusdem aedificationem per testimonia et famulatum suum contulerunt.[158] Hodiernae aegritudines non auferunt earum merita neque fructus quos ipsarum labores pepererunt.

166 Cfr *Propositio* 13, B.

157 CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm., de Ecclesia *Lumen gentium,* 1.

158 Q£R *Propositio* 24.

Aliis autem Institutis quaestio ponitur de operibus rursus disponendis. Hoc opus, haud facile sane immo non raro etiam acerbum, studium requirit et iudicium sub luce nonnullarum rationum. Sic, ex. gr., proprii charismatis sensus est servandus, vita fraterna provehenda, Ecclesiae tum universalis tum particularis necessitatibus succurrendum, tuenda ea quae mundus neglegit, liberaliter et audacter novae paupertates iuvandae in desertioribus potissimum locis, quamvis id agatur intercessionibus necessario minoris pretii.[159]

Difficultates quae multiplices exsistunt ob imminutos et operarios et incepta, ***nullo pacto efficere debent ut fiducia amittatur de vitae consecratae evangelica virtute,*** quae continenter in Ecclesia aderit et operam dabit. Tametsi singulis Institutis perennitatis nota deest, inter fideles vita consecrata dilectionem in Deum fratresque alere perget. Idcirco ***historica sors*** cuiusque Instituti vel formae vitae consecratae distinguenda est ab ipsa ***ecclesiali missione*** vitae consecratae qua talis. Altera namque mutatis condicionibus mutari potest, altera numquam deerit.

Id simul ad consecratam generis contemplativi vitam valet, simul ad illam quae apostolica opera persequitur. Universim, Spiritu iterum iterumque movente, vita consecrata sine intermissione progreditur veluti praeclara testificatio inseparabilis unitatis amoris Dei et proximi, tamquam videlicet vivida memoria fecunditatis, humanae etiam et socialis, ipsius amoris Dei. Angustiarum condicionibus, quae nunc accidunt, pacato occurrendum est animo illius hominis qui scit ab unoquoque repeti ***non tam successum quam fidelitatis officium.*** Omnino est cavendum ne vita consecrata vere profligetur, quae profligatio non in decrescente sodalium numero consistit sed in spiritali a Domino ac a propria vocatione missioneque defectione. At contra in ea fideliter perstans quispiam prae mundo quoque solidam fiduciam efficacissime profitetur de historiae Domino, in cuius manibus aetates ac sortes sunt personarum, institutionum populorumque ideoque etiam donorum per tempora complendorum. Acerbae condiciones et discrimina consecratas personas fortiter ad fidem de morte deque Christi resurrectione proclamandam impellunt, ut conspicuum fiant ipsae signum transitus a morte ad vitam.

[159] Cfr CONGREGATIO PRO INSTITUTIS VITAE CONSECRATAE ET SOCIETATIBUS VITAE APOSTOLICAE, Instr. *La vita fraterna in comunità « Congregava nos in unum Christi amor »* (2 Februarii 1994), 67: Città del Vaticano 1994, pp. 85-86.

Pastoralis operae vocationalis novus impetus

64. Vitae consecratae missio atque vigor Institutorum pendent certe a retenta fidelitate qua consecrati suae vocationi respondent, at futurum circumspectant tempus ea ratione qua ***alii homines et mulieres prompte Domino vocanti obsequuntur.*** Vocationum quaestio vera est provocatio quae quidem Instituta religiosa apprime compellat, totam tamen Ecclesiam implicat. Pro vocationum pastorali opera ingentes corporales spiritalesque vires effunduntur, at effectus non semper exspectationibus et nisibus congruunt. Sic accidit ut, dum ad vitam consecratam vocationes florent in novellis Ecclesiis atque in illis quae persecutiones a regiminibus omnia imperiose moderantibus passae sunt, in nationibus contra quae ex consuetudine vocationibus etiam missionalibus ditabantur iam rarescant.

Haud felix haec condicio personas etiam consecratas temptat eaeque interdum se ipsae interrogant: potestatemne amisimus novas vocationes alliciendi? In Domino Iesu est reponenda fiducia, qui ad se sequendum continenter vocat, atque Spiritui Sancto confidendum, vitae consecratae charismatum auctori et impulsori. Dum igitur laetamur de actione Spiritus, qui Christi Sponsam in iuvenilem vigorem redigit efficiens ut compluribus in nationibus vita consecrata floreat, plurima prece Dominum messis precari debemus, ut operarios mittat in Ecclesiam suam, ad novae evangelizationis necessitatibus occurrendum (cfr ***Mt*** 9, 37-38). Praeter precationem pro vocationibus provehendam, omnino operari necesse est ut, per claram nuntiationem et consentaneam educationem in hominibus ad vitam religiosam vocatis libera illa eliciatur responsio eademque prompta et alacris, quae vocationis gratiam efficientem reddat.

Iesu invitatio: «Venite et videbitis» ***(Io*** 1, 39), hodiernis quoque temporibus ***regula aurea*** perstat pastoralis industriae pro vocationibus. Vult ostendere ipsa, ad conditorum conditricum exemplum, ***personae Domini Iesu fascinationem*** nec non pulchritudinem integrae sui donationis pro Evangelii causa. Omnium consecratorum consecratarumque capitale munus est animose verbo exemploque sequelae Christi praestantiam exhibere, responsionem deinde sustentantes Spiritus impulsionibus in vocatorum cordibus.

Primae cum Christo congressionis inflammationi subsequi debet, ut liquet, perseverans cotidianae responsionis nisus, quae vocationem in historiam amicitiae cum Domino convertit. Cuius rei causa vocationum actio pastoralis congrua subsidia adhibeat, veluti ***spiritalem moderationem,*** ut personalis illa responsio erga Dominum alatur, quae summi ponderis est ut di-

stipuli eiusque Regni apostoli fiant. Si ergo vocationum flos qui in multis orbis terrarum regionibus comprobatur fiduciam spemque confirmat, earum simul penuria in aliis terrarum regionibus animum frangere non debet neque ad faciles subitaneosque tironum delectus propellere. Oportet promovendarum vocationum opus, ita agatur ut magis magisque ***totius Ecclesiae opus et conspiratio*** appareat.[160] Id proinde pastorum, religiosorum, familiarum et institutorum diligentem sibi vindicat cooperationem, quemadmodum ipsum munus requirit quod pars est necessaria söciatae omnium particularium Ecclesiarum operae. Adsit ideo in omnibus dioecesibus ***hoc commune ministerium,*** quod vires colligat ac multiplicem, quin tamen vocationum actioni cuiusque Instituti ulli sit detrimento, immo eidem emolumento.[161]

Haec totius Populi Dei actuosa cooperatio, quam Providentia sustentat, facere non potest quin superna dona affatim procuret. Christiana solidarietas largiter vocationum instituendarum necessitatibus subveniat in nationibus rerum penuria laborantibus. In his nationibus vocationes a variis Institutis cum Ecclesiis localibus concorditer perquirantur, postquam per productum tempus eorum pastoralis opera actuose agi coepta est.[162] Tum verissime impulsioni Spiritus obsecundatur cum optimae vires in vocationum operam abunde profunduntur, per pastoralem potissimum iuvenum industriam congruenter actam.

Primorum institutionis rudimentorum cura

65. Peculiarem considerationem intendit synodalis Coetus in ***institutionem*** illorum qui se Domino consecrare cupiunt.[163] ***Illuc maxime tendit*** institutorum! iter, ut homo formetur ad se totum Deo in Christi sequela consecrandum, in missionis famulatu. « Affirmativa » responsio Domino vocanti atque dynamismi vocationalis auctionis conscia personalis receptio ad non alienabilem pertinet responsalitatem cuiuslibet vocati, cuius quidem est suae vitae spatium aperire Sancto Spiritui operanti magnoque animo insti-

[160] Cfr *Propositio* 48, A.
[161] Cfr *Propositio* 48, B.
[162] Cfr *Propositio* 48, C.
[163] Cfr *Propositio* 49, A.

tutionale iter adoriri in fide accipiens interventus quos Dominus Ecclesiaque exhibent.[164]

Quapropter institutio altius descendere debet usque ad personam ipsam, ita ut eius singuli mores vel gestus, tum in capitalibus tum in suetis vitae temporibus, plenam laetantemque eius condicionem pertinendi Deo patefaciant.[165] Quia vero vitae consecratae propositum est ***Domino Iesu*** configurari eiusque ***toti oblationi***™ institutio hoc ipsum praecipue consequi vult. De itinere agitur ad Christi erga Patrem sensus pedetemptim adipiscendos.

Si illud est vitae consecratae consilium, ratio quae ad eam ducit ***universalitatis quandam notam*** accipere ac prae se ferre debet. Persona tota formanda est[167] in omnibus suae individualitatis partibus, cum in moribus tum in voluntatibus. Propterea quod ad totam personam transformandam intendit, omnino liquet ***formandi munus numquam desinere.*** Oportet enim usque ad finem consecratis personis facultas detur progrediendi in coniunctione cum charismate missioneque proprii Instituti.

Institutio, ut sit universalis, omnes vitae christianae vitaeque consecratae partes complectetur. Praevidenda idcirco est humana, culturalis, spiritalis pastoralisque educatio, et illud potissimum animadvertatur ut variae res inter se congruenter componantur. Prima instructio, quae tamquam progrediens habetur processus qui omnes uniuscuiusque maturationis gradus decurrit — videlicet a psychologico spiritalique ad theologicum pastoralemque — temporis spatium satis amplum obtinere debet, quod, cum de vocatis ad presbyteratum agitur, convenit et conciliatur cum praestituta studiorum ratione, velut cum amplioris institutorii curriculi parte.

Magistrorum magistrarumque opera

66. Deus Pater, per Christi Spiritusque continuatum donum, ipse est praestantissimus doctor illius qui ei se consecrat. Sed hanc operam explicat Ille humana per instrumenta, prope eum quem vocat locans nonnullos fratres sororesque maiores. Institutio est igitur participatio actionis Patris ipsius qui, per Spiritum Sanctum, in iuvenum cordibus Filii sensus fingit.

[164] Cfr CONGREGATIO PRO INSTITUTIS VITAE CONSECRATAE ET SOCIETATIBUS VITAE APOSTOLICAE, Instr. *Potissimum institutioni* (2 Februarii 1990), 29: *AAS* 82 (1990), 493.

íes çf, *Proposui* 49, B.

[166] Cfr CONGREGATIO PRO RELIGIOSIS ET INSTITUTIS SAECULARIBUS, Instr. *Essentia! éléments in the Church's teaching as applied to Institutes dedicated to works of the apostolate* (31 Maii 1983), 45: *Ench. Vat.*, 9, 229.

[167] Cfr *Codex Iuris Canonici*, can.. 607 § 1

Quocirca Institutores et Institutrices esse debent personae peritae viae Dei exquirendae, ut ceteros quoque hoc in itinere comitari queant. Ad gratiae divinae actionem animum intendentes, obstacula etiam abditiora significare sciant, at ante omnia ostendant Domini sequelae pulchritudinem atque charismatis praestantiam in quo ipsa explicatur. Spiritalis sapientiae luminibus humana instrumenta nectant, quae auxilio sint in vocationibus dignoscendis, in novo homine efformando, ut vere fiat liber. Praecipuum institutionis instrumentum est singulare colloquium, quod certa ratione certisque temporibus est exercendum, veluti necessariae comprobataeque efficacitatis consuetudo.

His quidem pro ministeriis tanti ponderis videtur revera pernecessaria institutio educatorum aptorum, qui in sua industria congruentiam praestent cum totius Ecclesiae itinere. Consentaneum est ut opera condantur ad ***institutores erudiendos,*** praesertim in locis ubi necessitudines dentur cum cultura in qua cuiusque pastorale munus deinceps geretur. Hoc in formandi opere, Instituta aptiore ratione constituta opem Institutis fundatione recentioribus ferant, suos optimos commodando sodales.[168]

Communitaria et apostolica praeparatio

67. Quandoquidem institutio esse debet etiam ***communitaria,*** peropportuna eius locus Institutis vitae religiosae et Societatibus vitae apostolicae communitas est. In ea enim initiatio fit ad laborem adque iucunditatem una simul vivendi. In fraternitate quisque cum eo vivere discit, quem Deus iuxta posuit, potiores eius virtutes accipiens pariterque diversitates et ipsius limites. Dona in primis communicare discit quae ipse omnium aedificandorum causa recepit, quandoquidem «unicuique ... datur manifestatio Spiritus ad utilitatem » ***(1 Cor*** 12, 7).[169] Eodem tempore inde a prima institutione intrinsecam missionalem consecrationis faciem commonstrare debet vita communitatis. Quapropter, primae formationis tempore, in vitae consecratae Institutis utile sane est quaedam re experiri, quae prudenter comitentur educatores atque educatrices, ut per dialogum cum illa cultura quae circa iacet apostolicae exerceantur affectiones, potestas se condicionibus accommodandi, operandi alacritas.

íes Qf, ***propositio*** **50.**

[169] Cfr CONGREGATIO PRO INSTITUTIS VITAE CONSECRATAE ET SOCIETATIBUS VITAE APOSTOLICAE, Instr. ***La vita fraterna in comunità « Congregava nos in unum Christi amor »*** **(2 Februarii 1994), 32-33: Città del Vaticano 1994, pp 39-42.**

Si altera autem ex parte magni refert ut persona consecrata gradatim evangelicam conscientiam consequatur quae bona ac non bona iudicare valeat tum suae culturae tum illius in quam postmodum operans incidet, ex altera quidem se exercere debet in difficili arte vitae unitatis, mutuae coniunctionis caritatis erga Deum atque fratres sororesque, dum experitur precationem esse animam apostolatus, sed etiam precationem apostolatu animari et incitari.

Ratio necessario complenda adque nostram aetatem accommodanda

68. Certum institutionale temporis spatium, quod producitur ad perpetuam votorum professionem, proponitur Institutis quoque mulierum nec non virorum, cum de institutione agitur fratrum laicorum. Idem fere de claustralibus communitatibus dici debet, quibus cordi erit institutarum rationum apta conficere elementa quod pertinet ad authenticam vitae contemplativae formationem adque ipsius in Ecclesia specialem missionem.

Synodales Patres vehementer sunt cohortati cuncta Instituta vitae consecratae et Societates vitae apostolicae ut ***rationem institutionis*** quam primum rédigèrent, institutorium scilicet consilium fundationis charismati conformatum, in quo perspicue dynamiceque iter faciendum ostenderetur ad plene propriae familiae religiosae spiritalitatem perficiendam. ***Ratio haec*** hodie omnino est necessaria: simul enim regulam dat ipsa Instituti spiritum transmittendi, ut idem in germana percipiatur sua bonitate a novis stirpibus, diversitatibus exstantibus culturae locorumque condicionum; simul personis consecratis instrumenta collustrat, ut idem spiritus in variis exsistentiae temporibus sustineatur, dum ad plenam fidei in Christum maturitatem proceditur.

Si ergo verum est vitae consecratae renovationem praecipue ex institutione pendere, aequabiliter verum est hanc institutionem vicissim cum facultate coniungi quandam rationem viamque proferendi spiritali atque paedagogica sapientia ditatam, quae pedetemptim eum qui se consecrare vult ad Christi sensus induendos perducat. Institutio processus est vitalis per quem in Dei Verbum persona se convertit usque ad intimum sui ipsius recessum, eodemque tempore artem discit requirendi in mundo significationes Dei. Hac aetate, qua ex cultura magis magisque religiosi valores exterminantur, processus hic institutorius duplicem ob rationem magni est momenti: per eum persona consecrata non modo pergere potest fidei oculis Deum « videre » in mundo illo, qui ipsius praesentiam ignorat, verum etiam per

sui charismatis testimonium quodam modo eius praesentiam « sensibilem » reddit.

Perpetua institutio

69. Perpetuam institutionem, Instituta tum vitae apostolicae tum vitae contemplativae, intrinsece religiosam propter consecrationem deposcunt. Ut supra dictum est, institutorius processus non contrahitur in primam curriculi partem, quia humanos propter limites numquam persona consecrata putare potest se ad maturitatem illius novi hominis pervenisse, qui intra se, in omnibus vitae rerum adiunctis, eosdem Christi sensus experitur. ***Prima*** igitur institutio copulari debet cum ***perpetua,*** subiectum ita disponens ut singulis vitae diebus formetur.[170]

Idcirco permagni refert ut unumquodque Institutum inducat, veluti partem ***rationis institutionis,*** consilium quantum fieri potest definitum et ordinatum institutionis perpetuae, cuius primarius finis sit singulas consecratas personas comitari quodam rerum indice totam vitam complectente. Nemo quidem ab humani spiritalisque incrementi studio se subducere potest; itemque nemo se efferre potest et per se ipse suam vitam elate moderari. Nulla vitae pars tam secura tamque fervida haberi potest, ut opportunae singularesque curae seponantur unde perseverantia praestetur in fidelitate, sic ut nulla datur aetas qua consummata videri possit personae humanae maturitas.

In fidelitatis dynamica virtute

70. Spiritus iuventa invenitur quae progrediente tempore manet: ipsa enim in eo est quod quisque homo in omni vitae temporis spatio conquirit invenitque diversum officium agendum, peculiarem rationem exsistendi, vivendi et amandi.[171]

In vita consecrata ***primi anni quibus quispiam in vitam apostolicam plene immittitur*** difficiles per se ipsi habentur, cum a vita fere manu ducta transeatur ad ***plenae responsalitatis operis*** condicionem. Multum ideo interest ut frater sororve sustentet et comitetur novellas personas consecratas, ut opem ferat ad plane iuvenilem amorem studiumque erga Christum tenendum.

no Qf, ***Propositio*** **51.**

[171] Cfr CONGREGATIO PRO INSTITUTIS VITAE CONSECRATAE ET SOCIETATIBUS VITAE APOSTOLICAE, **Instr** ***La vita fraterna in comunità « Congregava nos in unum Christi amor »*** **(2 Februarii 1994), 43-45: Città del Vaticano 1994, pp. 52-57.**

Subsequenti tempore ***periculum cuiusdam consuetudinis*** exsistere atque invalescere potest despondendi animi temptatio exiguos propter effectus. Mediae tum aetatis consecrati homines sunt adiuvandi ut sub Evangelii et charismatici sensus lumine primigeniam electionem recognoscant, donationis plenitudinem cum rerum effectarum summa non confundentes. Id novum impetum incendet novaque argumenta ad electionem implendam ministrabit. Temporis aetas est qua essentiales res quaeruntur.

Aetatis maturae tempus, una cum cuiuslibet personae auctu, comportare potest etiam ***periculum ne sibi uni quisque consulat,*** quam rem simul comitatur timor ut quis temporibus sit par, simul quidam habitus alicuius mentis intolerantis clausae laxatae. Perpetua institutio non modo iuvare vult ut recuperetur altior spiritalis apostolicaeque vitae gradus, verum etiam ut huius exsistentiae proprietas intellegatur. In ea namque, quibusdam mundatis personalitatis elementis, sui oblatio maiore cum puritate ac munificentia ad Deum ascendit atque in fratres sororesque sedatior et modestior simulque nitidior gratiisque ditior recidit. Donum quippe est atque experientia paternitatis maternitatisque spiritalis.

Devexa aetas novas quaestiones ponit, quibus per prudentem quandam spiritalem operam est occurrendum. Quod gradatim ab agendo aliquis retrahitur, quibusdam in casibus morbi interventus atque necessaria ab opere cessatio, illam efficiunt experientiam quae summopere erudire potest. Condicio haec saepe acerba, personae consecratae seniori copiam dat sese paschali experientia imbuendi,[172] cum Christo cruci affixo sese configurando, qui Patris voluntatem penitus complet et eius manibus se concredit, donec ei reddit spiritum. Haec configuratio nova est ratio consecrationis experiendae, quae cum efficientia alicuius muneris regendi vel apostolici operis non coniungitur.

Cum autem ***tempus appétit sese coniungendi cum extrema hora passionis Domini,*** consecrata persona intellegit arcanum illum institutorium processum quondam incohatum iamiam Patrem esse completurum. Mors tum exspectabitur et parabitur tamquam summus novissimusque amoris actus suique deditio.

His adiciendum quod, extra varia vitae tempora, omnis aetas, extrariis rebus intervenientibus, in discrimina venire potest — propter locum officiumve immutatum, ob operis difficultates vel apostolicos adversos eventus,

[172] Cfr CONGREGATIO PRO INSTITUTIS VITAE CONSECRATAE ET SOCIETATIBUS VITAE APOSTOLICAE, Instr. *Potissimum institutioni* (2 Februarii 1990), 70: *AAS* 82 (1990), 513-514.

dissensiones, a vita sociali quandam exclusionem, hisque similia — aut quasdam ob causas ad personam ipsam pertinentes — ob corporis animique adversam valetudinem, spiritalem aliquam siccitatem, luctus, inter personas simultates, vehementes temptationes, fidei identitatisve discrimen, vanitatis sensum, et ita porro —. Cum fidelitas difficilior evadit, personae alicuius praesidium validions fiduciae vehementiorisque amoris est praebendum, cum personali tum communitaria ratione. Necesse est tunc ante omnia ut benigne adsit Superior; magnum proinde solacium a quodam fratre vel sorore insigniter auxiliante quoque obveniet, cuius sollicita curiosaque praesentia efficiet ut iterum detegatur foederis sensus quod Deus primus pepigit quodque repudiare non vult. Hoc modo persona probata purificationem accipiet et spoliationem veluti actus summi momenti assensionis Christo cruci affixo. Temptatio ipsa providum institutionis instrumentum in Patris manibus apparebit, veluti certamen non modo *psychologicum,* quod ipsum « ego » quoad se ipsum suasque infirmitates gerit, verum et *religiosum,* quod praesens Deus Crucisque virtus cotidie signant!

Institutionis perpetuae natura

71. Si quidem institutionis subiectum omni vitae tempore est ipsa persona, institutionis finis est universa humana creatura quae ad quaerendum amandumque Deum vocatur ex toto corde, ex tota anima et ex tota fortitudine (cfr ***Dt*** 6, 5) et proximum sicut se ipsum (cfr ***Lv*** 19, 18; ***Mt*** 22, 37-39). Erga Deum fratresque amor valida est vis, quae continenter auctus et fidelitatis cursum pervadere potest.

In Spiritu vita ex natura primas profecto agit partes. In ea persona consecrata suam rursus invenit identitatem et altam tranquillitatem, adolescit in cotidianis provocationibus Dei verbi percipiendis atque germano sui Instituti instinctu duci se sinit. Spiritu impellente, orationis silentii solitudinis tempora acriter defenduntur atque ex Alto enixe sapientiae donum in cotidiano labore deposcitur (cfr ***Sap*** 9, 10).

Humana fraternique indoles sui cognitionem postulat suosque fines intellegit, ut incitamentum fulcimentumque in itinere ad plenam liberationem capiantur. Peculiare quidem momentum induunt, hodiernis in rerum adiunctis, interior libertas personae consecratae, eius affectionum complementum, facultas cum omnibus communicandi in propria potissimum communitate, animi quies, consensio cum dolentibus, veritatis amor, inter dicta et facta consensus.

Apostolica qualitas mentem personae consecratae corque recludit eamque ad constantem actionis nisum comparat, veluti signum amoris Christi qui eam incitat (cfr ***2 Cor*** 5, 14). Re ipsa id adducet ad rationum apostolicorumque operum accommodationem, in fidelitate servata erga spiritum mentemque Fundatoris vel Fundatricis inque traditiones deinceps effectas, dum considerantur mutatae iam condiciones historicae culturalesque, universales et locales, illius loci ubi opus fit.

Cultus munerisque amplitudo, solida praehabita theologica institutione ad iudicium ferendum efficaci, ad praesentia tempora continuatam accommodationem requirit atque postulat ut diversae provinciae, ad quas quodque charisma intendit, peculiari modo animadvertantur. Oportet igitur cuiusque mens aperta maneat et quantum fieri potest versatilis, ut famulatus ad temporum necessitates concipiatur et agatur, instrumentis adhibitis quae culturalis progressus praebet.

In charismatis demum ***amplitudine*** omnia alia postulata colliguntur, sicut synthesi quae propriae peculiaris consecrationis diversis in suis partibus continuam postulat perscrutationem, non tantum in apostolica verum et in mystica et ascetica parte. Id requirit ut quisque sodalis sui Instituti indolem, historiam ac missionem assidue vestiget, ut personalem communitatisque intellectum perficiat.[173]

CAPUT III

SERVITIUM CARITATIS

Consecrata vita amoris Dei erga mundum demonstratio

Ad missionem consecrati

72. Secundum Iesu imaginem, dilecti Filii « quem Pater sanctificavit et misit in mundum » ***(Io*** 10, 36), illi quoque quos ad sui sequelam Deus advocat consecrantur atque inter homines demandantur ut eius exemplum imitentur eiusque opus propagent. Funditus, hoc ad omnem valet discipulum. Verumtamen ad eos singulariter pertinet qui intra propriam consecratae vitae formam vocantur ut Christum « propius » sectentur et in Illo suae vitae « Totum omne » reponant. Eorum idcirco vocatione illa comprehenditur destinatio ut ***muneri totos se dedant;*** quin immo, operante Spiritu Sancto qui omnem gignit vocationem omneque charisma, ipsa consecrata vita

[173] **Cfr *ibid,* 68: *l.m.,* 512.**

quaenam quasi fit missio, qualis tota omnino fuit Iesu vita. Evangelicorum consiliorum professio, quae pro Evangelii causa liberat plane personam, hoc pariter in prospectu pondus suum patefacit. Adfirmari propterea oportet ***pernecessaria™ omni Instituto esse hanc missionem,*** non modo in actuosae apostolicae vitae, verum etiam in vitae contemplativae institutionibus.

Prius enim quam missio ad exteriora opera sese describat, iam explicatur in Christo mundo proponendo per personalem testificationem inter homines. Haec quidem est provocatio, hoc principale vitae consecratae officium! Quo amplius quis sinit se Christo configurari, tanto magis Illum praesentem refert operantemque in mundo ad hominum salutem.

Dici idcirco potest consecrata persona « in missione » iam versari virtute consecrationis suae quam illa testatur ad propositum sui Instituti. Quotiens ipsius fundans charisma pastoralem praecipiat industriam, totiens postuletur oportet tum vitae testificatio tum apostolatus opera hominumque provectio: Christum enim exhibet utraque ratio, qui simul consecratus elucet ad Patris gloriam simul in orbem missus propter fratrum sororumque salutem.[174]

Particeps insuper Christi muneris est religiosa vita ob aliud quoddam peculiare propriumque elementum, quod est ***fraterna in communitate vita ad missionem.*** Quapropter eo magis erit religiosa vita apostolica quanto interius sese Christo Domino devovebit, quanto magis communitaria erit vitae forma fraterna, eo amplius muneri Instituti proprio dedetur.

In Dei hominisque ministerium

73. Propheticum prae se fert consecrata vita officium ***ut commemoret atque Dei consilium consummet super hominibus,*** quemadmodum iam Sacris nuntiatur in Litteris et eminet ex diligenti scrutatione signorum providae Dei actionis per hominum historiam. Consilium est de hominum genere servato ac reconciliato (cfr ***Col 2,*** 20-22). Hoc vero ut convenienter expleant ministerium oportet induant consecrati homines altam Dei experientiam atque provocationum sui temporis sumant conscientiam earumque secretum theologicum sensum percipiant, per discretionem quae fit Spiritu adiuvante. Re quidem vera sub historiae eventibus saepe appellatio Dei latet ut secundum eius consilia efficaciter se gerant homines in nostrae aetatis eventa.[176]

[174] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 46.

[175] ***Propositio* 35, A.**

Signorum temporum aestimatio, proinde ac Concilium confirmat, sub Evangelii lumine peragenda est ut ea « ad perennes hominum interrogationes de sensu vitae praesentis et futurae deque earum mutua relatione respondere possit ».[176] Necesse ideo est animus aperiatur interioribus Spiritus consiliis vocantis ad alta percipienda Providentiae proposita. Consecratam vitam provocat ipse ut novas responsiones hodiernis mundi quaestionibus fingat. Appellationes sunt divinae quas tantum animae quae in omnibus Dei voluntatem quaerere solent fideliter suscipere valent, deindeque fortiter in certas convertere selectiones quae cum pristino consentiant charismate simulque cum postulatis certarum historiae condicionum.

Coram compluribus quaestionibus atque necessitatibus, quae in periculum nonnumquam adducere, immo consecratam vitam evertere videntur, non possunt ipsi vocati facere quin officium animadvertant in animis precationibusque multas gestandi totius orbis postulationes, unaque simul alacriter operam dantes in rerum provinciis ad fundationis charisma pertinentibus. Ut patet, eorum deditus animus ***supernaturali iudicio*** gubernari debebit, quod ea quae a Spiritu procedunt distinguere valet ab iis quae illi sunt contraria (cfr ***Gal*** 5, 16-17.22; ***1 Io*** 4, 6). Idem, per ipsam Regulae atque Constitutionibus fidelitatem, cum Ecclesia plenam observat communionem.[177]

Hac ratione non solum temporum signa consecrata vita leget, verum proderit etiam elaborandis et exsequendis ***novis evangelizationis propositis*** intra hodierna rerum adiuncta. Fiet quidem hoc omne illa in fidei certitudine vel difficillimis interrogationibus posse Spiritum consentaneas reddere responsiones. Hac autem in re expediet ut ea rursus detegantur quae praestantes apostolicae industriae auctores semper tradiderunt: confidere Deo oportet veluti si universa ab Eo dependeant, eodemque tempore magno animo operari tamquam cuncta pendeant ex nobis.

Ecclesialis consociata opera atque spiritalitas apostolica

74. Cum aliis Ecclesiae partibus singula ***in communione ac dialogo*** sunt agenda. Missionis enim provocationes id genus sunt ut sine consociata omnium Ecclesiae sodalium opera iis efficaciter satisfieri nequeat, tum in aestimandis tum in efficiendis rebus. Difficulter namque habent singuli extremam responsionem, quae quidem ex comparatione et collocutione profluere

[176] CONC. OECUM. VAT. II, Const. past. de Ecclesia in mundo huius temporis *Gaudium et spes,* 4.

[177] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 12.

potest. Actuosa communio nominatim varia inter charismata necessario quidem perficiet ut non solum mutuo locupletentur, verum etiam efficacius in missione operentur. Affatim confirmat horum annorum experimentum « caritatis usitato iam nomine colloquium »[178] appellari, praesertim caritatis ecclesialis; adiuvat illud ut veris suis rationibus perspiciantur quaestiones permittitque ut maiore cum successus spe illis obviam procedatur. Idcirco quod vitae fraternae bonum percolit consecrata vita, ipsa proponitur quasi praecellens dialogi experientia. Aliquid conferre idcirco potest generando mutuae tolerantiae animo, in quo ecclesialia varia subiecta, se digno quidem modo aestimari sentientes ob id ipsum quod sunt, in communionem ecclesialem ad magnum universale munus tendentem ex certiore mentis sententia conveniant.

Decet denique ***solida actionis spiritalitas*** excoletur in Institutis quibus una alterave imponitur apostolici ministerii species, dum in omnibus rebus conspiciatur Deus in Deoque res omnes. Etenim « sciendum est quia sicut bonus ordo vivendi est ut ab activa vita in contemplativam tendatur, ita plerumque utiliter a contemplativa animus ad activam reflectitur, ut per hoc quod contemplativa mentem accenderit, perfectius activa teneatur. Debet ergo nos activa ad contemplativam trasmitiere, et aliquando tamen ex eo quod introrsus mente conspeximus contemplativa melius ad activam revocare ».[179] Iesus ipse nobis perfectum tradidit exemplum de ratione per quam cum Patre communio copulari possit cum vita maxime actuosa. Nisi vero hanc ad coniunctionem constanter tenditur, perpetuo insidiatur periculum ne interior homo collabatur distrahatur frangatur. Arta consociatio contemplationis cum actione patietur ut opera difficillima obeantur hodie quemadmodum antehac.

I. AMOR USQUE AD FINEM

Christi corde diligendum

75. «Cum dilexisset suos, qui erant in mundo, in finem dilexit eos. Et in cena ... surgit ... et coepit lavare pedes discipulorum et extergere linteo, quo erat praecinctus » ***(Io*** 13, 1-2.4-5).

Patefacit Iesus amoris Dei erga hominem altitudinem in pedum lavatione: in Ipso sese Deus tradit in hominum famulatum! Revelat Ille, eodem

[178] PAULUS PP. VI, Litt. Encycl. *Ecclesiam suam* (6 Augusti 1964), III: *AAS* 56 (1964), 639.

[179] S. GREGORIUS MAGNUS, *Horn, in Ezech.*, II, II, 11: *PL* 76, 954-955.

tempore, vitae christianae sensus potioreque ratione etiam consecratae vitae quae *vita amoris sese offerentis* est, concreti alacrisque ministerii. Se enim in Filii hominis sequelam committens, qui «non venit ministrari sed ministrare» *(Mt* 20, 28), signata est consecrata vita, melioribus saltem longissimae suae historiae temporibus, hac ipsa « pedum lavatione », id est ministerio praesertim erga pauperiores et indigentiores. Si altera ex parte excelsum Verbi in Patris sinu (cfr *Io* 1, 1) mysterium ipsa contemplatur, idem Verbum ex altera parte sectatur quod caro fit (cfr *Io* 1, 14), quod se demittit seque deicit ut hominibus serviat. Personae Christum in consiliorum evangelicorum semita sequentes hodie quoque illuc procedere cupiunt quo Christus praegressus est idemque efficere quod iam Ipse effecit.

Ad se novos continenter arcessit discipulos, viros ac mulieres, quibuscum per Spiritus effusionem (cfr *Rom* 5, 5) *agapem* divinam communicet suamque rationem amandi, quosque ita compellat ut per humilem sui ipsorum donationem ab omnibus propriis commoditatibus alienam ipsi ceteris famulentur. Petro Transfigurationis luce abrepto exclamantique: « Domine, bonum est nos hic esse » *(Mt* 17, 4), invitatio intenditur ut in mundi redeat vias, ut Regno Dei deservire pergat: « Descende, Petre; requiescere cupiebas in monte, descende, praedica Verbum, insta opportune, importune, argue, hortare, increpa, cum omni longanimitate et doctrina. Labora, desuda, patere aliqua tormenta; ut quod in candidis vestimentis Domini intellegitur, per candorem et pulchritudinem rectae operationis in caritate possideas ».[180] Oculi in Domini vultum conversi haud minuunt in apostolo officium erga homines; contra, dum nova eum instruunt potestate historiam afficiendi, validum eum reddunt ut eandem historiam ab iis omnibus liberet quae eam déformant.

Divinae venustatis inquisitio personas incitat consecratas sibi ut curam sumant divinae imaginis in fratrum sororumque vultibus deformis distortae: hi enim sunt vultus fame detorti, vultus promissis politicis decepti, abiecti vultus eorum qui suam cernunt contemptam culturam, vultus cotidiana atque indiscreta violentia perterriti, conflictati vultus puerorum, feminarum vultus offensarum et spretarum, defatigati migrantium vultus sine congruo hospitio, seniorum denique vultus sine minimis ad vitam dignam necessariis condicionibus.[181] Hac ratione operum eloquentia demonstrat

[180] S. AUGUSTINUS, *Sermo 78,* 6: *PL* 38, 492.

[181] Cfr IV GENERALIS CONFERENTIA EPISCOPORUM LATINO-AMERICANORUM, Documentum *Nova evangelizatio, progressio humana et cultura christiana,* Conclusio, n, 178, CELAM 1992.

vita consecrata divinam ipsam caritatem fundamentum incitamentumque esse gratuiti et actuosi amoris. Hoc sibi penitus persuasum habebat S. Vincentius a Paulo qui Caritatis Filiabus hoc vitae propositum dedit: « Societatis spiritus in eo est ut Deo sese dedant ad Dominum Nostrum amandum Eique serviendum sensibiliter atque in spiritu in pauperum personis, eorum in domibus atque alibi, ut adulescentulas pauperes instituant, pueros, in universum quotquot divina miserit Providentia ».[182]

Inter varia quae fieri possunt caritatis genera illud quod proprio quodam titulo hominibus amorem ostentat « usque in finem », hodie certe est flagrans Iesu Christi nuntiatio iis qui nondum eum noverunt, qui sunt Ipsius obliti, at potissimum pauperibus.

Proprium vitae consecratae tributum evangelizationi additum

76. In eo consistunt propriae consecratorum et consecratarum partes ad evangelizationem collatae in vita usquequaque Deo ac fratribus donata in primis ad amatissimi Servatoris imitationem qui pro hominum amore famulus est factus. In opere enim salutis cooriuntur omnia de participata ***agape*** divina. Sua nempe consecratione planaque deditione visibilem reddunt consecratae personae amantem salutaremque Christi praesentiam, qui Patris est Ipse consecratus in missionem demandatus.[183] Cum enim illi consecrati homines se sinunt ab Eo comprehendi (cfr ***Philp*** 3, 12), comparant item se ut quaedam quasi continuatio eius humanae naturae evadant.[184] Testatur eloquenter consecrata vita, eo melius licere in aliis Ei servire quo magis de Christo vivatur, primas etiam missionis stationes petendo maximaque in se recipiendo pericula.[185]

Evangelizatio prima: gentibus annuntiare Christum

77. Qui Deum amat, omnium hominum Patrem, non potest quin et similes suos amet in quibus tot fratres sororesque agnoscit. Hanc ob causam

[182] *Correspondance, Entretiens, Documents.* Conférence « Sur l'esprit de la Compagnie » (9 Februarii 1653), Coste IX, Paris 1923, p. 592.

[183] Cfr CONGREGATIO PRO INSTITUTIS VITAE CONSECRATAE ET SOCIETATIBUS VITAE APOSTOLICAE, Instr. *Essential éléments in the Church's teaching on religious Life as applied to Institutes dedicated to works of the apostolate* (31 Maii 1983), 23-24: *Ench. Vat.,* 9, 202-204.

[184] Cfr B. ELISABETHA A. TRINITATE, *O mon Dieu, Trinité que j'adore: Œuvres complètes,* Paris 1991, pp. 199-200.

[185] Cfr PAULUS PP. VI, Adhort. Ap. *Evangelii nuntiandi* (8 Decembris 1975), 69: *AAS* 68 (1976), 59.

fieri non potest ut ille neglegentem se praebeat dum animadvertit eorum multos nondum plenam amoris Dei novisse patefactionem in Christo. Hinc in primis, ex oboedientia Christi mandato, missionalis oritur impetus ***ad gentes*** quem quivis conscius sibi christianus cum Ecclesia communicat, utpote quae sit natura sua missionalis. Ardor hic animadvertitur a sodalibus potissimum Institutorum tam contemplativae vitae quam actuosae.[186] Officium enim consecratos consecratasque obstringit etiam inter non christianos[187] repraesentandi castum pauperem oboedientem Christum, missionarium atque orantem.[188] Suo charismati dynamice fidem servantes, ipsi per intimiorem consecrationem Deo factam[189] necessario se implicari sentiunt peculiari cooperatione cum missionali Ecclesiae navitate. Desiderium totiens a Teresia Lexoviensi prolatum, « te diligere ac facere ut diligaris », fervens Sancti Francisci Xaverii anhelitus ut: « Si secum volvant quam rationem Dominus noster Deus petiturus de ipsis sit atque dotibus similiter tributis, eorum multi permoveantur ut instrumenta et Exercitia illa spiritualia adhibeant unde cognoscere intusque in animis suis persentire possint divinam voluntatem cui magis sese accommodantes quam propriis affectibus dicant: Domine, ecce adsum, quid vis faciam? mitte me quo volueris »,[190] similesque aliae innumerabilium animarum sanctarum testificationes, missionariam patefaciunt inextinguibilem contentionem, qua notatur vita consecrata et designatur.

In omni terrarum loco praesentes

78. «Caritas Christi urget nos» ***(2 Cor*** 5, 14): omnis Instituti sodales posse idem repetere debent cum Apostolo, cum vitae consecratae munus sit in omni operari terrarum provincia ad Christi Regnum firmandum et prolatandum, dum quoquoversus, etiam in remotissimas regiones, Evangelii nuntius differtur.[191] Re quidem vera missionalis operis annales testantur magnum beneficium quod evangelizandis populis illi contulerunt: ab antiquis monasticis Familiis ad recentiores etiam Institutiones in missione ***ad gentes***

[186] Cfr *Propositio* 37, A.

[187] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 46; PAULUS PP. VI, Adhort. Ap. *Evangelii nuntiandi* (8 Decembris 1975), 69: *AAS* 68 (1976), 59.

[188] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 44.46.

[189] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de activitate missionali Ecclesiae *Ad gentes,* 18.40.

[190] *Epistula ad socios Romae incolentes,* ex urbe Cochin data die 15 Ianuarii 1544: *Monumenta Historica Societatis Iesu,* 67 (1944), 166-167.

[191] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const.. dogm de Ecclesia *Lumen gentium,* 44.

dumtaxat versantes, a vitae activae Institutis ad alia contemplationi dedita,[192] innumeri homines suas vires collocaverant in hac « primaria Ecclesiae actione essentiali nec umquam conclusa»,[193] quoniam ad multitudinem crescentem destinatur eorum, qui Christum non noverunt.

Pergit etiam hodie idem officium vehementer Instituta vitae consecratae provocare nec non apostolicae vitae Societates: ab iis quam maximas partes poscit Evangelii Christi nuntiatio. Instituta etiam, quae oriuntur atque inter iuvenes Ecclesias operantur, invitantur ut missioni se aperiant inter non christianos, intra extraque suam patriam. Quamvis exsistant perspicuae difficultates quibus Instituta quaedam exponi possunt, peropportune tamen omnes id commonentur: sicut « fides corroboratur eam donando! »,[194] sic consecratam vitam roborat missio ipsa, cui novum studium novasque addit agendi causas cuiusque excitat fidelitatem. Sua quidem ex parte praebet missionalis actuositas latos campos in quos multiplices vitae consecratae formae recipiantur.

Feminis porro consecratis et religiosis fratribus laicis et Institutorum saecularium participibus offert missio *ad gentes* peculiares ac singulares omnino opportunitates ut opus expleant, quod omnino sit efficax. Saecularia deinde Instituta, utpote quae variis in vocationis laicalis propriis regionibus adsint, partem magni momenti agere possunt in evangelizandis locis ac structuris ipsisque legibus quibus humana consortio regitur. Valent praeterea bona evangelica iuxta illos homines testificari, qui nondum Iesu adepti sunt cognitionem et sic propriam conferre utilitatem missioni.

Animadvertendum est eas apud nationes ubi radices egerunt non christianae religiones, summum accipere momentum vitae consecratae exsistentiam, simul per educationis caritatis humanitatis opera, simul per ipsum contemplativae vitae signum. Hanc maxime ob rem incitetur oportet novas inter Ecclesias constitutio communitatum contemplationi incumbentium, «cum ... vita contemplativa ad plenitudinem praesentiae Ecclesiae pertineat ».[195] Instrumentis dein congruis est promovenda aequabilis vitae consecratae partitio multiplicibus sub eius figuris, ut novus inde evangelizationis

192 Qf. IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Redemptoris missio* (7 Decembris 1990), 69: *AAS* 83 (1991), 317-318; *Catholicae Ecclesiae Catechismus,* 927.

193 IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Redemptoris missio* (7 Decembris 1990), 31: *AAS* 83 (1991), 277.

194 *Ibid.,* 2: *l.m.,* 251.

195 CONC. OECUM. VAT. II, Decr.. de activitate missionali Ecclesiae *Ad gentes,* 18; cfr IOANNES PAULUS; PP. II, Litt. Encycl. *Redemptoris missio* (7 Decembris 1990), 69: *AAS* 83 (1991), 317-318.

incendatur fervor, tum missis missionariis viris ac feminis, tum debito collato adiumento a vitae consecratae Institutis dioecesibus egentioribus.[196]

Christi nuntiatio atque inculturatio

79. Christi « nuntius principatum in missione tenet perennem »[197] in Ecclesia, et « ad christianam conversionem spectat, plenum nempe sincerumque obsequium erga Christum et eius Evangelium ».[198] Missionalia inter opera numerantur etiam inculturationis processus et inter religiones dialogus. Inculturationis provocationem recipere consecratae personae debent tamquam hortationem ad frugiferam cum gratia divina cooperationem in ipso concursu cum diversis cultus humani speciebus. De seria hoc coniecturam facit uniuscuiusque praeparatione dotibusque iudicii maturis nec non de fideli consensu cum necessariis doctrinalis orthodoxiae, veritatis et ecclesialis communionis praeceptis.[199] Fundatorum ac fundatricum auxiliante charismate, plures potuerunt consecrati homines ad varias culturas accedere cum ipso Iesu affectu qui « semetipsum exinanivit formam servi accipiens » *(Philp* 2, 7) atque patienter audacterque ad dialogum nitentes frugiferam instituerunt cum maxime variis populis consortionem, salutis viam singulis nuntiantes. Quot ex iis etiam hodie in annalibus singulorum hominum populorumque integrorum quaerere detegereque noverunt praesentis Dei vestigia, qui ad salutiferae suae voluntatis diiudicanda signa universum dirigit hominum genus. Ipsis autem consecratis personis utilis comprobatur haec inquisitio: reperta enim apud diversos humanos civilesque cultus bona excitare in illis possunt ipsius Christianae contemplationis pervestigationem, communitariam participationem, hospitalitatem atque personarum observationem, tum etiam naturae ipsius curationem.

Ad veram inculturationem necessarii omnino sunt habitus sensibus Domini similes, cum incarnatus est et inter nos venit amanti demissoque animo. Hoc modo idoneas maxime reddit vita consecrata personas quae implicatum inculturationis laborem aggrediantur, quandoquidem aptas eas reddit ut a rebus disiungantur, immo vel a tot propriae culturae speciebus. His cum affectibus investigationi sese devoventes atque culturarum intelle-

196 Cfr *Propositio* 38.

197 IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Redemptoris missio* (7 Decembris 1990), 44: *AAS* 83 (1991), 290.

198 Cfr *ibid.,* 46: *l.m.,* 292.

199 Cfr *ibid,,* 52-54: *l.m..,* 299-302.

gentiae, melius in his distinguere valent consecrati vera bona nec non optimum modum ea complectendi et perficiendi suo proprio opitulante charismate.[200] Oblivisci tamen non licet antiquas apud multas culturas adeo ita funditus permisceri religionis significationes ut saepius culturae ipsius transcendentem rationem ipsa religio exprimat. Vera hic inculturatio necessario serium apertumque inter religiones dialogum prae se fert qui «non adversatur ipsi missioni *ad gentes* ... neque liberare ab evangehzationis officio».[201]

Vitae consecratae inculturatio

80. Ex se vita consecrata, quae per se ipsa evangelica bona infert, ubi authentice tenetur peculiare adiumentum afferre potest provocationibus inculturationis. Cum enim sit ea signum principatus Dei Regnique, fit ipsa incitatio, quae per dialogum hominum conscientiam movere potest. Si quidem servat vita consecrata prophetici impulsus suam propriam vim, quandam intra culturam evangelicum fit fermentum habens virtutem eam purificandi et evolvendi. Id nimirum multorum sanctorum sanctarumque fasti demonstrant, qui diversis aetatibus in temporum vices penitius se insinuarunt, iis tamen non sunt absumpti, immo novas semitas suis aevis patefecerunt. Evangelicae vitae ratio insignis est fons ad novum culturae exemplar exhibendum. Quot enim conditores conditricesque, quaedam sui temporis postulata intellegentes, tametsi nonnullis cum limitibus a se agnitis, illis occurrerunt responsione, quae res culturalis innovationis facta est exhibitio.

Religiosorum Institutorum religiosarumque nec non Societatum vitae apostolicae communitates enim certa et significantia culturalia proposita ministrare possunt, quando evangelicam rationem testantur vivendi in diversitate mutuam acceptionem atque exercendi auctoritatem, cum bonorum tum corporis tum animi communionem, internationalem mentem, inter congregationes sociatam operam, virorum mulierumque nostrae aetatis auditiones experiuntur. Ratio namque cogitandi vivendique illius qui Christum propius persequitur, *certam parit firmamque relationis culturam,* id quod contra hominem est collustrat, testificatur Deum unum bonis vim indere et completionem. Vera vicissim inculturatio efficiet ut personae consecratae

[200] Cfr *Propositio* 40, A.

[201] IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Redemptoris missio* (7 Decembris 1990), 55: *AAS* 83 (1991), 302; cfr PONTIFICIUM CONSILIUM PRO DIALOGO INTER RELIGIONES et CONGREGATIO PRO GENTIUM EVANGELIZATIONE, Instr. *Dialogo e annuncio. Riflessioni e orientamenti* (19 Maii 1991), 45-46: *AAS* 84 (1992), 429-430.

evangelica praecepta radicitus teneant, ad cuiusque Instituti charisma adque illius populi ingenium quocum erit necessitudo. Hac e fertili congruentia vivendi genera effluent et pastorales rationes quae fieri poterunt germana opulentia toto pro Instituto, si quidem cum fundationis charismate et cum Spiritus Sancti congregante actione concinent. Hoc in processu, qui discretione audaciaque constat, dialogo evangelicoque impulsu, recti itineris vindex erit Sancta Sedes, cui munus demandatur culturarum evangelizationem cohortandi eiusque progressus confirmandi et effecta, quae ad inculturationem spectant, sanciendi;[202] « officium difficile est hoc magnaeque prudentiae, quia de fidelitate Ecclesiae ipsi Evangelio et Apostolicae Traditioni quaestionem ponit intra perpetuam culturarum progressionem ».[203]

Nova evangelizatio

81. Ut apta ratione obviam procedatur provocationibus quas aetas nostra novae evangelizationi opponit, opus in primis est tali consecrata vita, quae a revelato Verbo continenter se patiatur appellari nec non a temporum signis.[204] Magnorum virorum ac mulierum evangelizantium, qui dari prius fuerunt evangelizati, memoria docet, ut nostri temporis hominibus occurratur, necessarios esse homines Domino eiusque Evangelio amanter deditos. « Suapte vocatione propria moventur consecrati homines ut inter sui evangelizationem ac testificationem unitas compareat, inter renovationem interiorem ac fervorem apostolicum, inter exsistentiam atque actionem, dum clare demonstrant vividam semper vim ex priore binomii illius profluere parte ».[205]

Haud secus atque consueta, evangelizatio nova tum efficax erit cum ex tectis pronuntiare valebit quaecumque in intima cum Domino consortione prius erunt experta. Ad hanc igitur solida flagitantur ingenia sanctorum ardore incensa. A consecratis viris feminisque postulat nova evangelizatio ***'plenam theologici sensus conscientiam provocationum aetatis nostrae.*** Haec postulata ponderentur oportet a diligenti unanimique iudicio, unde missio ipsa renovetur. In Domino Iesu annuntiando fortitudinem comitari debet fi-

[202] Cfr *propositio* 40, B.

[203] IOANNES PAULUS PP. II, Adhort. Ap. post-synodalis *Ecclesia in Africa* (14 Septembris 1995), 62: *L'Osservatore Romano,* 16 Septembris 1995, p. 5.

[204] Cfr PAULUS PP. VI, Adhort. Ap. *Evangelii nuntiandi* (8 Decembris 1975), 15: *AAS* 68 (1976), 13-15.

[205] SYNODUS EPISCOPORUM, IX Coetus generalis ordinarius, *Relatio ante disceptationem,* 22: *L'Osservatore Romano,* 3-4 Octobris 1994, p. 12.

ducia de Providentiae actione, qui in mundo « omnia, adversos etiam humanos casus, in Ecclesiae bonum sapienter» disponit.[206]

Ut in novae evangelizationis processum fructuose Instituta immittantur, magni ponderis partes agunt fidelitas erga fundatoris charisma, cum iis coniunctio qui eidem in Ecclesia operi sese devovent, praesertim cum Pastoribus, atque adiutrix opera cum hominibus cunctis bonae voluntatis consociata. Id secum fert ut Spiritum intellegamus unumquodque Institutum rogantem, sive illis in regionibus ubi magni progressus extemplo non prospiciuntur, sive in aliis regionibus, ubi feliciter res restitui praenuntiatur. Omnibus in locis rerumque adiunctis ardentes sint personae consecratae Dominum Iesum nuntiatrices, conditorum conditricumque menti fideles, paratae ad respondendum cum sapientia postulatis evangelicis quae ex inquieto hominis corde eiusque impellentibus necessitatibus oriuntur.

Studium et amor pro pauperibus atque iustitiae promotio

82. Sui ministerii principio, Nazarethana in synagoga, proclamat Iesus se a Spiritu esse consecratum ut pauperibus evangelizet, captivis remissionem praedicet, caecis visum restituat, contractos in remissione dimittat, annum Domini acceptum praedicet (cfr ***Lc*** 4, 16-19). Ecclesia in se recipiens Domini missionem, Evangelium singulis viris feminisque enuntiat, in se ex toto onus suscipiens eos servandi. Sed peculiari cum studio, vero « dilectu potiore », se convertit ipsa ad eos qui ***in debiliore condicione versantur,*** ideoque graviore in necessitate. « Pauperes » multiplicibus in paupertatis rationibus, sunt oppressi, vitae segreges, senes, aegroti, parvuli; quotquot denique in societate « infimi » habentur et considerantur.

Inest dynamicae ipsi virtuti amoris, qui secundum Christum vivitur, haec pro pauperibus optio. Ea igitur omnes obstringuntur Christi discipuli; qui vero propius sectari Dominum cupiunt eius imitantes habitus, non possunt quin se singulariter omnino implicari eadem re se sentiant. Eorum ex animo responsio amori Christi eos impellit ut pauperum more vivant pauperumque causam suscipiant. Hinc cuique Instituto necesse est ad proprium charisma ***vitae genus demissum austerumque sibi asciscere,*** tam in singulis sodalibus quam universa in communitate. Viva hac testificatione sustentati homines consecrati, rationibus suae vitae electioni congruis atque animis ab omni politica ideologia liberis, iniurias condemnare poterunt quae

[206] **IOANNES PP. XXIII, Oratio aperiendo Concilio Vaticano II (11 Octobris 1962): *AAS* 54 (1962), 789.**

in tot filios filiasque Dei patrantur atque se iustitiae provehendae vovere iis in socialibus rerum adiunctis ubi operantur.[207] Sic hodiernis etiam in condicionibus per innumerabilium consecratarum personarum testimonium repetetur illa fundatorum ac fundatricum propria deditio, qui suam vitam impenderunt ut inter pauperes deversanti Domino famularentur. Namque Christus «hic est egens in pauperibus suis.... Tamquam Deus dives, tamquam homo pauper. Iam et ipse homo dives ascendit in caelum, sedet ad dexteram Patris: adhuc tamen hic pauper esurit, sitit, nudus est ».[208]

Evangelium per caritatem operatur, quae Ecclesiae est gloria eiusque fidelitatis erga Dominum signum. Cuncta vitae consecratae historia id demonstrat, quae videlicet vivens Iesu verbi explicatio considerari potest: « Quamdiu fecistis uni de his fratribus meis minimis, mihi fecistis » ***(Mt*** 25, 40). Complura Instituta, recentioribus potissimum temporibus, idcirco exstiterunt ut pauperum tum his tum illis necessitatibus subvenirent. At etiam cum propositum hoc non est consulto constitutum, cura et sollicitudo pro pauperibus, quas precatio, acceptio, hospitalitas significant, suapte natura cum variis generibus vitae consecratae sunt copulatae, etiam cum contemplativae vitae formis. Quo pacto aliter fieri potest, quandoquidem Christus, qui contemplatione attingitur, idem est qui in pauperibus vivit et patitur? Vitae consecratae historia ditata est, hac in re, claris ingeniosisque interdum exemplis. Sanctus Paulinus Nolanus, qui sua pauperibus dederat bona ut totus se Domino consecraret, sui monasterii cellas supra quoddam hospitium egenis destinatum aedificavit. Laetabatur ipse hanc « donorum reciprocationem » cogitans: pauperes enim quos ille colebat, sua precatione ipsius domus « fundamenta » firmabant, Dei laudi penitus dicatae.[209] Dictitabat, sua ex parte, S. Vincentius a Paulo: quotiescumque aliquis cogitur a precibus secedere ut pauperi necessitate quadam adstricto subveniat, re vera preces non infringuntur, quia « Deus pro Deo relinquitur ».[210]

Pauperibus servire actus est evangelizationis eodemque tempore evangelicae fidelitatis sigillum nec non ad perpetuam conversionem vitae consecratae incitamentum, quia — ut ait S. Gregorius Magnus — « ad alta caritas

[207] Cfr *Propositio* 18.

[208] S. AUGUSTINUS, *Sermo 123,* 3-4: *PL* 38, 685-686.

[209] Cfr *Carmen XXI,* 386-394: *PL* 61, 587.

[210] *Correspondance, Entretiens, Documents.* Conférence « Sur les Règles » (30 Maii 1647), Coste, IX, Paris 1923, p. 319.

mirabiliter surgit, cum ad ima proximorum se misericorditer attrahit; et quo benigne descendit ad infirma, valenter recurrit ad summa ».[211]

Aegrotorum cura

83. Praeclaram persequens consuetudinem, magna consecratarum personarum multitudo, mulierum potissimum, suum apostolatum in sanitatis locis ad cuiusque Instituti charisma agunt. Saeculorum processu multae fuerunt consecratae personae quae ***vitam suam impenderunt*** in deserviendum fratribus morbis contagione vulgatis correptis, demonstrantes deditionem usque ad heroicum modum pertinere ad vitae consecratae propheticam indolem.

Admirans gratiasque referens tot homines consecratos respicit Ecclesia qui aegrotantibus patientibusque assidentes plurimum missionis suae conducunt. Christi enim misericordiae propagant ministerium qui «pertransivit benefaciendo et sanando omnes» ***(Act*** 10, 38). Vestigiis Eius, uti Samaritani divini medicique animorum et corporum,[212] ingredientes atque ex suorum fundatorum ac fundatricum exemplis, consecratae personae, quas iam proprii Instituti dirigit charisma, sua perseverare debent in amoris testificatione erga infirmos quibus se permagna affectione communicationeque dedant. Suis praeterea in consiliis praecipuo iure prosequantur languentes indigentiores magisque derelictos perinde ac senes et impeditos, exclusos et aegrotos insanabiles, medicamentis ac morbis novis obnoxios. In infirmis provehant dolorum propriorum oblationem per consociationem cum Christo cruci affixo et in omnium salutem glorificato,[213] immo in illis conscientiam augeant eos esse ex ipsa oratione et verbi morumque testificatione ***actuosa pastoralis operae subiecta*** per peculiare crucis charisma.[214]

Commonefacit insuper Ecclesia consecratos consecratasque ad eorum pariter missionem pertinere ***evangelizationem sanandis aegris locorum,*** ubi operam navant, dum simul communicandis Evangelii bonis rationem vivendi patiendi moriendique hominum nostrae aetatis illuminare nituntur. Eorum etiam muneris est incumbere ad humaniorem medicinam artem reddendam

[211] ***Regula pastoralis*** **2, 5:** ***PL*** **77, 33.**

[212] **Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Epist. Ap.** ***Salvifici doloris*** **(11 Februarii 1984), 28-30:** ***AAS*** **76 (1984), 242-248,**

[213] **Cfr** ***ibid.,*** **18:** ***l.m.,*** **221-224; Adhort., Ap. post-synodalis** ***Christifideles laici*** **(30 Decembris 1988), 52-53:** ***AAS*** **81 (1989), 496-500.**

[214] **Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Adhort., Ap. post-synodalis** ***Pastores dabo vobis*** **(25 Martii 1992), 77:** ***AAS*** **84 (1992), 794-795,,**

nec non ad disciplinam bioethicam altius investigandam pro ministerio Evangelii vitae. Quapropter observantiam in primis personae ac vitae humanae a conceptione ad finem usque naturalem propugnent, plane consentientes cum morali Ecclesiae doctrina,[215] huius rei gratia sedes institutionis excitantes[216] et fraterno animo cum aliis ecclesialibus institutis operae pastoralis pro sanitate cooperantes.

II. PROPHETICUM CORAM MAGNIS PROVOCATIONIBUS TESTIMONIUM

Vitae consecratae prophetae opus

84. A Patribus synodalibus vehementer prophetica elata est consecratae vitae indoles. Fingitur enim ipsa veluti ***singularis quidam modus participandi propheticum Christi officium*** quod cum universo Dei Populo Spiritus communicat. Hoc prophetae opus vitae consecratae insitum est qua tali propter radicalem sequelae Christi naturam indeque proficiscentem deditionem ipsi missioni qua signatur. Partes quidem signi, quas consecratae vitae Concilium Vaticanum II assignat,[217] testificatione prophetica declarantur de illo principatu quem Deus atque Evangelii bona occupant in vita christiana. Ob tale enim primatum nihil anteferri potest singulari amori in Christum ac pauperes in quibus Ille vivit.[218]

In Elia, animoso propheta Deique amico, Ecclesiae Patres vitae religiosae monasticae exemplar conspexerunt.[219] Coram Deo ille vixit atque tacitus intuitus est ipsius transitum, pro populo intercessit eiusque fortiter voluntatem praedicavit, Dei iura defendit atque in pauperum tutelam insurrexit contra mundi huius potentes (cfr ***1 Reg*** 18-19). In Ecclesiae historia, iuxta ceteros christianos viri mulieresque Deo sacrati non defuerunt, qui, singulari ex spiritus munere, verum propheticum expleverunt ministerium, Dei nomine omnibus loquentes atque etiam ipsis Ecclesiae Pastoribus. ***Ex Deo vera oritur prophetia,*** ex amica cum Eo coniunctione, ex intenta Verbi eius auditione variis in historiae eventibus. Suo in pectore fervere percipit propheta ardens de Dei sanctitate studium, et cum verbum in ipso orationis

[215] Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Evangelium vitae* (25 Martii 1995), 78-101: *AAS* 87 (1995), 490-518.

[216] Cfr *Propositio* 43.

[217] Cfr Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 44.

[218] Cfr IOANNES PAULUS PP. II, habita in durante sollemni concelebratione ob conclusionem IX Coetus Ordinarii Synodi Episcoporum (29 Octobris 1994), 3: *AAS* 87 (1995), 580.

[219] Cfr S. ATHANASIUS, *Vita Antonii,* 7: *PG* 26, 854.

dialogo semel suscepit, id vita sua et labiis gestibusque proclamat, se Dei interpretem exhibens contra malum et peccatum. Assiduam fervidamque Dei voluntatis inquisitionem postulat prophetica testificatio, magnanimam ac necessariam Ecclesiae communionem, exercitationem spiritalis discretionis nec non veritatis amorem. Profertur etiam eorum repudiamone quae divino arbitrio obsistunt novarumque viarum investigatione, unde in historia Evangelium ad effectum perducatur proposito Dei Regno.[220]

Ipsius pondus ad nostri temporis homines

85. Nostro in orbe, ubi saepius amissa videntur Dei vestigia, valida deposcitur prophetica testificatio ex consecratis personis. Ante omnia ***in Dei principatu affirmando versabitur bonorumque venturorum,*** prout ex sequela et imitatione elucet Christi casti pauperis et oboedientis, omnino Patris gloriae dediti nec non fratrum ac sororum amori. ***Prophetia*** iam est ipsa fraterna vita ***agens*** in societate quae, licet huius rei sibi nonnumquam non sit conscia, valde desiderat fraternitatem sine finibus. Proprium erga charisma fidelitas consecratas incitat personas ut omni loco excellens reddant testimonium cum peculiari candore prophetae qui neque vitam periculo obicere dubitat.

Praecipua vero persuadendi vis prophetiae additur ex ***congruentia inter nuntium ac vitam.*** Suo in Ecclesia et mundo muneri fideles erunt consecratae personae, si sincere valebunt sine intermissione recognoscere se ipsas ad Verbi Dei lumen.[221] Hoc proinde modo locupletare poterunt ceteros fideles charismaticis bonis receptis, dum vicissim se permoveri sinent propheticis provocationibus ex aliis Ecclesiae partibus orientibus. His in permutatis donis, ubi ***plena consensio cum Magisterio ac disciplina Ecclesiae*** praestatur, Spiritus actio effulgebit qui illam «in communione et ministratione unificat, diversis donis hierarchicis et charismaticis instruit ac dirigit ».[222]

Ad martyrium usque fidelitas

86. Hoc saeculo haud secus atque ceteris historiae aetatibus, homines consecrati mulieresque ***suae vitae dono*** Christo Domino testimonium tribue-

220 Cfr. *Propositio* 39, A.

221 Cfr. *Propositiones* 15, A et 39, C.

222 Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 4; Decr. de presbyterorum ministerio et vita *Presbyterorum ordinis,* 2.

runt. Aliquot milia sunt qui vexatione regiminum absolutorum vel coetuum acerborum in catacumbas compulsi, impugnati in eorum missionali industria, in operibus pro egenis, in aegrorum et exclusorum curatione, suae consecrationis plenitudinem compleverunt et complent in dolore continuato et heroico saepiusque proprio fuso sanguine funditus Domino cruci affixo conformati. Quibusdam illorum iam publica auctoritate sanctitatem adscripsit Ecclesia eos uti Christi martyres honorans. Suis exemplis nos collustrant, pro nostra fidelitate preces interponunt opperiunturque nos in gloria.

Vehementer quidem optatur ut tot testium recordatio in Ecclesiae conscientia persistat tamquam ad celebrationem imitationemque invitamentum. Ad hoc opus consecratae vitae Instituta vitaeque apostolicae Societates conferant ***nomina ac testimonia colligentes*** omnium consecratorum hominum qui digni sunt qui in vicesimi saeculi Martyrologium inscribantur.[223]

Magnae vitae consecratae provocationes

87. Propheticum munus consecratae vitae illicitur ***tribus praecipuis provocationibus*** Ecclesiae ipsi intentis: sempiterna sunt quidem officia quae tamen novis sub formis proponuntur atque etiam fortasse severioribus, a nostri temporis societate, saltem quibusdam in orbis regionibus. Tangunt ipsa recta via paupertatis castitatis et oboedientiae consilia evangelica, dum Ecclesia simul atque particulatim personas consecratas incitant ut in lucem proferant eorumque ***altum sensum anthropologicum*** testentur. Horum enim consiliorum electio tantum abest ut bona reapse humana minuat ut, contra, se tamquam eorum transformationem exhibeat. Non sunt consilia evangelica habenda velut negatio bonorum in sexus usu insitorum neque in legitima voluntate res possidendi aut de se libere decernendi. Hae inclinationes, quippe quae naturae innitantur, ex se bonae quidem sunt. Humana tamen natura, peccato originali sauciata, periculo exponitur ne illas ad effectum illegitime traducat. Castitatis paupertatis oboedientiae professio admonitio fit ne a peccato originali vulnera inducta subaestimentur, atque bonorum creatorum momentum quidem affirmans, ***illa relativa reddit*** Deum indicans uti bonum absolutum. Ita profecto consilia sectantes evangelica, dum sanctimoniam sibi persequuntur, proponunt ipsi, ut ita dicatur, pro hominum genere « spiritalem curationem », quandoquidem idololatriam rerum creatarum répudiant et Deum vivum quadamtenus visibilem prae-

[223] Cfr *Propositio* 53; IOANNES PAULUS PP. II, Epist. Ap. *Tertio millennio adveniente* (10 Novembris 1994), 37: *AAS* 87 (1995), 29-30.

stant. Vitae humanae atque ipsi etiam ecclesiali vitae benedictio vita consecrata est, praesertim difficilioribus temporibus.

Castitatis consecratae provocatio

88. ***Provocatio prima*** exoritur ***e cultura voluptuaria*** quae ab omni obiectiva morali norma sexus usum dissolvit, quem saepius in lusum ac fructum redigit, dum cuidam instinctus idololatriae indulget, conspirantibus communicationis socialis instrumentis. Huius condicionis consectaria omnium oculis apparent: omnium generum violationes quas innumeri dolores animi et mentis tum in singulis hominibus tum in familiis comitantur. ***Respondet*** consecrata vita praesertim ***castitatem perfectam laetanter exsecuta*** veluti testificationem potentiae amoris Dei in humanae condicionis infirmitate. Testatur consecrata persona quod fieri non posse creditur a pluribus, adiuvante Domini Iesu gratia, effici posse, ac revera homines liberare. Ita, in Christo amare quis Deum toto corde potest, illum omni alii amori praeponens, atque ita cum Dei libertate omnem amare creaturam! Hodie magis quam alias umquam necessaria est haec testificatio idcirco quod tam paulum ab hodiernis hominibus comprehenditur. Omnibus hominibus ipsa praebetur — iuvenibus et sponsis, coniugibus et christianis familiis — ut comprobetur ***amoris Dei vim magna patrare posse*** omnino inter amoris humani fortunas. Testificatio haec pariter crescenti satisfacit necessitati interioris cuiusdam perspicuitatis in hominum necessitudinibus.

Vitam consecratam ostentet oportet nostrae aetatis hominibus castitatis exempla quam viri ac feminae vivant in se aequabilitatem demonstrantes et sui dominationem, alacritatem rerum gerendarum et psychologicam affectivam que maturitatem.[224] Ob hoc testimonium humanum amori additur certum directionis punctum quod consecrata persona attingit trinitarium amorem contemplans in Christo revelatum. Quandoquidem in hoc mergitur mysterio eadem persona sibi videtur ad extremum universumque amorem idonea, qui virtutem ei tribuit dominatus in se nec non disciplinae necessariae ne in sensuum instinctuumque incidat servitutem. Sic laetitiae libertatisque experientia videtur consecrata castitas. Fide in resuscitatum Dominum illuminata nec non caelorum novorum ac terrae novae exspectatione (cfr ***Apc*** 21, 1) praetiosas praestat impulsiones pro educatione ad castitatem debitam in aliis quoque vitae statibus.

[224] **Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de accommodata renovatione vitae religiosae *Perfectae caritatis,* 12.**

Paupertatis provocatio

89. ***Secunda provocatio*** hodie ***ex materialismo possidendi avido nascitur,*** qui necessitates doloresque debiliorum neglegit atque omni caret observantia erga copiarum naturalium aequilibritatem. Ei contra ***respondet*** vita consecrata quae ***paupertatem evangelicam*** profitetur diversis impletam rationibus quamque saepius comitatur actuosa solidarietatis caritatisque provehendae opera.

Educationi et institutioni et praeparationi ad vitae munus quot sese devovent Instituta, idoneos dum iuvenes atque etiam seniores efficiunt ut venturae suae aetatis ipsi actores primarii evadant! Quot consecrati homines se consumunt neque viribus parcunt pro imis terri incolis! Quot praeterea ex iis operam dant ut futuri magistri atque vitae sociales auctores ita conformentur ut amovere opprimentes structuras velint atque studere eodem tempore promovere pro pauperibus solidarietatis operam! Ut fames vincatur eiusque causae illi nituntur, incepta voluntariorum incitant et humanorum auxiliorum instituta, conscia reddunt publica privataque officia ut subsidiorum internationalium aequae partitioni faveant. Plurimum revera nationes referre debent his audacibus caritatis opificibus viris ac feminis, qui indefessa sua liberalitate permultum iam contulerunt et conferunt ad totum orbem humaniorem constituendum.

Evangelica paupertas in pauperum ministerium

90. Re quidem vera priusquam pauperibus deserviat, iam ***in semet paupertas evangelica bonum ipsa est,*** quandoquidem primam omnium Beatitudinum in Christi pauperis imitatione recolit.[225] Primum enim eius officium est Deum testificari uti veras cordis humani divitias. At idcirco hanc ob causam vehementer omnino cultum mammonae denuntiat se ponens tamquam propheticam appellationem ante illam societatem quae in tot orbis opulentioribus partibus in periculo est ne moderationis sensum amittat ipsamque rerum significationem. Ea de causa hodie magis quam antehac respicitur eius admonitio etiam ab iis qui, intellegentes huius orbis opes copiasque circumscribi, rerum creatarum observantiam invocant et custodiam per minorem rerum consummationem, per sobrietatem atque iniunctionem necessariorum frenorum cupiditatibus singularibus.

Cfr *Propositio* 18, A.

Ab hominibus consecratis petitur igitur renovata ac concitata evangelica testificatio abnegationis et sobrietatis intra genus quoddam vitae fraternae quae simplicitatis et hospitalitatis normis gubernetur, etiam uti illis omnibus exemplum qui ad proximorum necessitates se indifferentes gerunt. Comitabitur nimirum hoc testimonium ***potissimus pro pauperibus amor*** declarabiturque illud insigniter participatione ipsa vitae condicionum in quibus versantur maxime destituti. Non paucae communitates vivunt et agunt inter egenos atque exclusos, quorum complectuntur statum, coniunctimque dolores pericula difficultates patiuntur.

Prolixi sunt annales contexti evangelica solidarietate et heroica deditione consecratorum hominum, his potissimum annis altarum in orbe conversionum atque iniuriarum magnarum, spei ac deceptionum, praestantium victoriarum ac tristium calamitatum. Nec minus praestantes sunt conscriptae paginae et adhuc conscribuntur ab innumerabilibus consecratis personis a quibus plene propria ducitur vita «abscondita... cum Christo in Deo» ***(Col*** 3, 3) ad mundi salutem sub signo gratuitae operae et propriae vitae in causis collocatae parum cognitis minusque etiam laudatis. Has per multiplices formas et inter se complentes, particeps est consecrata vita maxime paupertatis Domini ipsius suumque proprium explet munus in salutifero incarnationis Eius mysterio nec non redemptricis mortis.[226]

Libertatis provocatio in oboedientia

91. Ab illis ***libertatis notionibus*** profluit ***tertia provocatio*** quae principalem hanc humanam proprietatem de necessaria ipsius subtrahunt coniunctione cum veritate regulaque morali.[227] Revera libertatis cultus solidum est bonum quod penitus cum personae humanae observantia sociatur. Quis est quin percipiat ad quae enormia iniustitiae, quin immo et violentiae consectaria in singulorum hominum populorumque vita perversus libertatis perducat abusus?

Efficaciter tamen huic rei ***oboedientia respondet, qua consecrata vita distinguitur.*** Oboedientiam enim Christi erga Patrem vivo maxime modo illa revocat, atque ab eius proficiscens mysterio testatur ***inter se oboedientiam ac libertatem haud pugnare.*** Etenim Filii ipse affectus recludit libertatis huma-

[226] **Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Decr de accommodata renovatione vitae religiosae *Perfectae caritatis,* 13.**

[227] **Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Veritatis splendor* (6 Augusti 1993), 31-35: *AAS* 85 (1993), 1158-1162..**

nae arcanum veluti oboeditionis iter voluntati Patris ipsumque oboedientiae mysterium tamquam iter progredientis consecutionis verae libertatis. Hoc ipsum mysterium cupit persona consecrata nominatim suo hoc voto indicare. Eo etiam declarare vult conscientiam filialis necessitudinis, ex qua Patris voluntatem amplectitur velut cibum cotidianum (cfr ***Io*** 4, 34), suam ut firmitudinis petram, suam laetitiam, firmamentum suum et refugium (cfr ***Ps*** 18 [17], 3). Praeterea crescere se demonstrat plena in veritate de se, dum usque colligatur cum suae exsistentiae origine, perindeque maximae consolationis praebet nuntium: «Pax multa diligentibus legem tuam, et non est illis scandalum» ***(Ps*** 119 [118], 165).

Patris voluntas simul perficienda

92. Vim omnino peculiarem haec hominum consecratorum testificatio in vita religiosa prae se fert etiam ***ob communitariam rationem*** qua signatur. Locus enim praecipuus est fraterna vita ubi Dei voluntas discernatur et recipiatur atque iunctis mentibus animisque simul procedatur. Caritate quidem animata oboedientia, alicuius Instituti sodales in eodem coniungit testimonio eodemque in opere, quantumvis donorum subsit varietas atque singulorum propria observetur indoles. Intra fraternitatem a Spiritu concitatam cum ceteris quisque magni pretii agit dialogum ut Patris detegatur voluntas universique agnoscunt in ipsis praesidentibus paternitatis Dei declarationem nec non exercitationem auctoritatis ab Eo receptae ad discretionis et communionis utilitatem.[228]

Communitatis vita insuper signum potissimum est ante Ecclesiam ac societatem illius vinculi quod ex illa vocatione procedit communique voluntate eidem vocationi oboediendi, ultra omnem differentiam stirpis et loquelae et culturae. Adversus dissensionis divisionisque animum effulgent auctoritas et oboedientia demonstrationis instar illius unius paternitatis a Deo exorientis, fraternitatis ex Spiritu nascentis, interioris libertatis eius qui Deo confidit praeter humanos limites eorum qui Dei vices gerunt. Hanc per oboedientiam, quam uti vitae regulam aliqui suscipiunt, percipitur atque profertur in omnium commodum ea beatitudo a Iesu illis promissa «qui audiunt verbum Dei et custodiunt» ***(Lc*** 11, 28). Praeterea qui oboedit se certo novit in missione consistere, Dominum nempe sequentem non vero ad suas decurrentem cupiditates propriasve exspectationes. Ita profecto cogno-

228 Cfr. *Propositio* 19, A; CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de accommodata renovatione vitae religiosae *Perfectae caritatis,* 14.

sci licet se a Domini Spiritu duci atque magnas etiam inter difficultates manu eius firma ac paterna sustineri (cfr ***Act*** 20, 22 s).

Animoswm spiritalis vitae officium

93. Inter saepius prolatas in Synodo curas sollicitudo fuit illa de vita consecrata ***spiritalitatis solidae altaeque fontibus*** enutrita. De principali, re vera, agitur postulato quod in ipsa vitae consecratae essentia inscribitur quoniam, perinde ac alius omnis baptizatus, immo ob graviores etiam causas, qui consilia profitentur evangelica oportet omnibus viribus ad caritatis perfectionem contendant.[229] Hoc officium innumeris sanctorum conditorum ac conditricum totque consecratarum personarum exemplis evocatur, qui Christo fidelitatem usque ad martyrium sunt testificati.

Ad sanctimoniam contendere: haec summa est normarum omnis consecratae vitae illo etiam in prospectu eius renovationis iamiam tertio appropinquante millennio. Inde autem proficiscitur haec vitae ratio, quod quis pro Christo omnia deserit (cfr ***Mt*** 4, 18-22; 19, 21.27; ***Lc*** 5, 11), Illum ceteris rebus cunctis anteponens, ut Ipsius particeps plane evadat mysterii Paschalis.

Perbene illud intellexerat Paulus cum exclamavit: « Existimo omnia detrimentum esse propter eminentiam scientiae Christi Iesu... ad cognoscendum Illum et virtutem resurrectionis Eius» ***(Philp*** 3, 8.10). Iam principio ab Apostolis haec via est designata, quam admodum christiana et Orientis et Occidentis traditio commemorat: « Qui nunc ipsum Iesum sectantur omnia pro Illo relinquentes, in memoriam ipsos Apostolos revocant qui ei invitanti respondentes cetera universa répudiant. Quapropter translaticio more vita religiosa ***apostolica vivendi forma*** dictitatur ».[230] Haec eadem etiam traditio in vita consecrata naturam extulit peculiaris foederis cum Deo, immo vero sponsalis pacti cum Christo cuius Paulus ipse fuit magister suo exemplo (cfr ***1 Cor*** 7, 7) suoque magisterio quod ducente Spiritu est propositum (cfr ***1 Cor*** 7, 40).

Vitam spiritalem, uti vitam in Christo acceptam vitamque item secundum Spiritum, dicere possumus veluti iter fingi fidelitatis usque crescentis in qua consecrata persona a Spiritu dirigitur Christoque conformatur plane coniuncta amore ministerioque Ecclesiae.

[229] ***Propositio*** **15.**

[230] **Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Allocutio in Audientia generali (8 Februarii 1995), 2:** ***L'Osservatore Romano,*** **9 Februarii 1995, p. 4.**

Haec omnia, quae in solidam formam variarum consecratae vitae figurarum transierunt, ***singularem spiritalitatis modum*** pariunt, certum nempe propositum coniunctionis cum Deo cumque ambitu universo quae propriis spiritalibus rationibus signatur nec non operandi consiliis, quae modo hoc modo illud unius Christi mysterii latus illuminant atque repraesentant. Cum quandam vitae consecratae formam agnoscit Ecclesia aut Institutum, fidem facit eius in spiritali apostolicoque charismate omnes necessarias reperiri partes ut evangelica singulorum ipsiusque communitatis perfectio attingatur.

Primo igitur loco collocetur oportet spiritalis vita in toto consilio vitae consecratae Familiarum, ut quodque Institutum et communitas se veluti exhibeant scholas verae spiritalitatis evangelicae. Hac ex primaria electione, quam singulare cuiusque officium communitatisque effecit, fecunditas apostolica pendet nec non magnanimitas in pauperum amore tum etiam invitatio ad vocationes inter posteras generationes. Haec omnino ***spiritalis vitae consecratae proprietas*** percellere valet nostrae aetatis homines, qui et ipsi bona concupiscunt absoluta, dum in afficientem eos convertit testificationem.

Verbum Dei excipientes

94. Primus omnis spiritalis christianae fons est Dei Verbum. Cum Deo vivente singularem necessitudinem ipsa alit cumque eius salutifera voluntate et sanctificante. Qua de causa iam ab ipso vitae consecratae Institutorum ortu, maxime vero monasticae vitae, plurimi aestimata est semper ***lectio divina.*** Eius quidem beneficio transit Dei Verbum in vitam supra quam lumen iacit sapientiae quae Spiritus est munus. Licet omnis Scriptura sit « utilis ad docendum » ***(2 Tim*** 3, 16) atque « vitae spiritualis fons purus et perennis»,[231] Novi tamen Testamenti scripta, cum primis Evangelia, sunt singulariter veneranda, quae « sunt cor omnium Scripturarum».[232] Personis itaque consecratis plurimum proderit suam in perpetuam meditationem destinare evangélicos locos nec non reliqua Novi Testamenti scripta, quae Christi Virginisque Mariae verba atque exempla collustrant nec non ***apostolicam vivendi formam.*** Ad ea continenter fundatores et fundatrices sese revocaverunt vocationes accipientes et charisma munusque sui Instituti discernentes.

[231] **CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Divina Revelatione *Dei Verbum,* 21; cfr Decr. de accommodata renovatione vitae religiosae *Perfectae caritatis,* 6.**

[232] ***Catholicae Ecclesiae Catechismus,*** **125; cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Divina Revelatione *Dei Verbum,* 18.**

Magnae praeterea utilitatis est ***communitaria*** Bibliorum ponderatio. Secundum facultates vitaeque communitatis condiciones peracta ipsa ad laetificam perducit communicationem illarum divitiarum quae ex Dei Verbo hauriuntur et ob quas fratres sororesque simul crescunt et inter se adiuvant ut in spiritali progrediantur vita. Decet immo hanc proponi consuetudinem aliis etiam Populi Dei membris, presbyteris et laicis, consentaneis proprio charismati modis scholas provehendo orationis;, spiritalitatis et lectionis precationis Scripturarum, in qua Deus « homines tamquam amicos alloquitur (cfr ***Ex*** 33, 11; ***Io*** 15, 14-15) et cum eis conversatur (cfr ***Bar*** 3, 38), ut eos ad societatem Secum invitet in eamque suscipiat ».[233]

Ex Verbi Dei ponderatione ac potissimum Christi mysteriorum, quem admodum spiritalis docet traditio, oriuntur contemplationis maior vis atque apostolicae actionis ardor. Tum in religiosa vita contemplativa tum etiam in apostolica, opera magna semper effecerunt viri ac mulieres precationi vacantes veluti veri Dei voluntatis interpretes atque exsecutores. Ex Dei Verbi celebratione necessariam hauserunt lucem ad illam prudentiam singularem atque communitariam unde adiuti sunt ut in temporum signis vias Domini conquirerent. Ita sibi ***genus quasi quoddam supernaturalis instinctus*** sunt adepti, per quem licuit non se accommodare ad saeculi mentem, verum suum renovare animum ut Dei voluntatem dispicerent, quod ei est « bonum et bene placens et perfectum » ***(Rom*** 12, 2).

In communione cum Christo

95. Praecipuum vero instrumentum quo cum Domino alitur efficaciter coniunctio est sine dubitatione ***liturgia sacra,*** at potissimum eucharistica Celebratio nec non Liturgia Horarum.

Ante omnia «in Sanctissima... ***Eucharistia*** totum bonum spirituale Ecclesiae continetur ipse scilicet Christus Pascha nostrum panisque vivus per Carnem suam Spiritu Sancto vivificantem vitam praestans ».[234] Quod in ecclesiali vita est cor idem profecto etiam in consecrata vita. Quo pacto persona per consiliorum evangelicorum professionem vocata ad Christum eligendum uti unicum vitae suae sensum non cuperet non inire cum Eo altiorem usque necessitudinem per cotidianam illius Sacramenti participationem quod eum reddit praesentem, illius sacrificii quo amoris donum in Calvariae loco praestitum completur, tandem convictus qui Dei populum peregrinan-

[233] **CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Divina Revelatione *Dei Verbum,* 2.**

[234] **CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de presbyterorum ministerio et vita *Presbyterorum ordinis,* 5.**

tem nutrit et sustinet? Suapte natura medium vitae consecratae locum obtinet Eucharistia, ut pro singulis sodalibus ita pro communitate. Viaticum cotidianum est spiritalitatisque fons singulis membris et universo Instituto. In ea destinatur unusquisque consecratus ut paschale Christi vivat mysterium utque cum Eo se consociet propriam Patri offerens vitam per Spiritum. Assidua et diuturna Christi in Eucharistia praesentis adoratio iterari sinit quadamtenus Petri experientiam in Transfiguratione: « Bonum est nos hic esse ». Celebrando autem Corporis et Sanguinis Domini mysterium unitas et caritas confirmantur et augentur eorum qui suam Deo devoverunt vitam.

Secundum Eucharistiam, atque arte cum ea cohaerens, ***Liturgia Horarum*** sive in communitate celebrata sive pro cuiusque Instituti natura singillatim, coniuncta cum totius Ecclesiae precatione, vocationem etiam illuminat ad laudem et intercessionem quae consecratarum personarum est propria.

Intimum ad eandem Eucharistiam vinculum indicat etiam officium perpetuae conversionis ac necessariae emendationis quas in ***Reconciliationis sacramento*** consecrati homines perficiunt. Per crebrum hunc cum Dei misericordia congressum purgant renovantque cor suum, et per humilem peccatorum confessionem illustrant sui coniunctionem cum Eo; laetifica condonationis sacramentalis experientia in communi fratrum ac sororum itinere docilem reddit animum et ipsum officium ad maiorem usque fidelitatem incitat.

Permagno auxilio ut quis in Evangelii via progrediatur, praesertim formationis tempore aliisque praestantioribus vitae momentis, est fidens et humilis usus ***consultationis spiritalis*** per quam adiuvatur persona ut Spiritus motibus alacriter respondeat et ad sanctitatem firmiter se dirigat.

Universos denique cohortamur consecratos homines ut secundum proprias traditas consuetudines, cotidie cum Virgine Maria spiritalem communionem renovent cum eaque Filii mysteria, praesertim ***Sanctum Rosarium*** recitantes, denuo percurrant.

III. QUIDAM MISSIONIS AREOPAGI

In educationis provincia praesentes

96. Semper intellexit Ecclesia ***educationem esse muneris sui partem necessariam.*** Ipsius interior Magister est Spiritus Sanctus qui recessus maxime impervios animi cuiusque hominis pervadit arcanamque historiae actionem novit. A Spiritu universa animatur Ecclesia quocum suum procurat edu-

candi opus. Attamen intra Ecclesiam peculiare hac in re officium ad personas attinet consecratas, quae admonentur ut in educationis rationem testimonium extremum bonorum Regni inserant, quae singulis proponuntur hominibus novissimam cum historiae Domino congressionem praestolantibus. Suam ob singularem consecrationem perque Spiritus donorum propriam experientiam, propter sedulam Verbi auditionem et iudicii exercitationem, propter copiosum traditionum educationis patrimonium per aetates a proprio Instituto collectum, ob altiorem veritatis spiritalis cognitionem (cfr ***Eph*** 1, 17), valent quidem consecratae personae educandi actionem insigniter efficacem peragere, simul etiam propria adiumenta inceptis aliorum educatorum et educatricum addentes.

Hoc charismate praemuniti vitam addere possunt sedibus educationis evangelico libertatis caritatisque animo imbutis, ubi adulescentes adiuventur ut, duce Spiritu, in humanitate ipsa crescant.[235] Hoc quidem modo educans communitas communionis ipsius experientia evadit atque gratiarum locus, ubi paedagogicum opus operam dat consociandis in summa consentanea rebus humanis et divinis, Evangelio et cultura, fide et vita..

Inde a prisca aetate ad nostros usque dies abundant Ecclesiae annales mirabilibus hominum consecratorum exemplis qui vixerunt et adhuc vivunt contentionem illam ad sanctitatem per ipsum paedagogicum officium, uti educationis metam eodem tempore sanctitatem proponentes. Complures enim eorum educando attigerunt caritatis perfectionem. Donorum excellentium unum hoc est quae hodie quoque iuvenibus praebere valent consecratae personae eam etiam argumentum constituentes operis paedagogici amore abundantis, secundum sapientem sancti Ioannis Bosco monitionem: « Ne diligantur modo adulescentes, verum diligi se etiam intellegant ».[236]

Renovati hac in educationis regione officii necessitas

97. Iungentes diligentem observantiam cum missionali fortitudine ostentent consecrati consecrataeque fidem de Iesu Christo totum educationis collustrare campum, non minuentem sed contra confirmantem atque extollentem ipsa humana bona. Hoc modo se testes ac potentiae Incarnationis virtutisque Spiritus praestant administros. Eorum hoc officium inter signifi-

[235] **Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Decl. de educatione christiana *Gravissimum educationis,* 8.**
[236] ***Scritti pedagogici e spirituali,* Roma 1987, p. 294.**

eantiores invenitur illius maternitatis declarationes quam, ad Mariae speciem, cunctos erga filios suos filiasque exercet Ecclesia.[237]

Idcirco graviter est cohortata Synodus personas consecratas ut novo studio, ubi fieri quidem potest, educandi denuo suscipiatur munus per omnis generis ordinisque scholas, Studiorum Universitates et superiora Instituta.[238] Nostram huc adiungentes synodalem sententiam, vehementer Institutorum educationi devotorum cohortamur sodales ut fideles charismati suo pristino persistant suisque traditionibus, conscii nempe sibi amorem pauperibus potius faventem insigniter adhiberi ad apta eligenda instrumenta unde a gravi illa miseriae forma homines liberentur, quae est efformationis culturalis religiosaeque lacuna.

Concesso singulari pondere quod in educationis et evangelizationis provincia prae se ferunt Studiorum Universitates ac Facultates catholicae et ecclesiasticae, Instituta quae illas administrant suorum meminerint officiorum atque in illis efficiant ut, dum actuoso modo diverbium cum praesentibus cultus humani condicionibus tractatur, propria catholica indoles adservatur secundum plenam Ecclesiae Magisterio fidelitatem. Praeterea secundum rerum adiuncta parati sint horum Institutorum ac Societatum sodales ut in ipsas educationis structuras apud civitates saeculares ingrediantur. Quod ad opus, praesertim ob peculiarem eorum vocationem, invitantur saecularium Institutorum participes.

Evangelizando, cultura

98. Permagnum effectum semper habuerunt vitae consecratae Instituta ad componendum tradendumque humanitatis cultum. Hoc media aetate evenit, cum coenobia loca facta essent ubi ad cultus divitias praeteritorum temporum accedebatur et nova humana et christiana contexebatur cultura. Hoc vere contigit quotiens in novas nationes culturaeque formas penetravit Evangelii lumen. Culturam plurimae consecratae personae provexerunt saepiusque pervestigaverunt et defenderunt nativas populorum culturas. Necessitas dandi operam ad cultum humanum provehendum nec non inter culturam ac fidem dialogum hodie animadvertitur ab Ecclesia quam maxime.[239]

[237] Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Const. Ap. *Sapientia christiana* (15 Aprilis 1979), II: *AAS* 71 (1979), 471.

[238] Cfr *Propositio* 41.

[239] Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Const. Ap. *Sapientia christiana* (15 Aprilis 1979), II: *AAS* 71 (1979), 470.

Hac necessitate non possunt consecrati homines quin se provocari sentiant. Etiam illi in Verbo Dei annuntiando monentur ut rationes discernant magis idoneas complendis diversorum hominum coetuum postulatis et ubicumque pro munere artes factitantur, ut omnem vitae humanae Christi lux locum pervadat utque salutis fermentum consortionem socialem intrinsecus transfiguret dum adiuvat ut cultura bonis evangelicis perfusa se efferat.[240] Etiam hoc perfungens opera poterit consecrata vita ineunte iamiam tertio millennio christiano suam confirmare congruentiam cum Dei voluntatibus qui cunctis hominibus obviam prodit qui conscio vel inconscio modo tamquam pedetemptim Veritatem ac Vitam conquirunt (cfr *Act* 17, 27).

Verum praeter ministerium aliis praebitum etiam intra consecratam vitam opus est ***renovato quodam amore pro culturali officio,*** animo studiis debito tamquam instrumentis totius formationis atque viis asceticis, maxime hoc tempore necessariis, coram communicationibus multiplicis culturae. Imminutum educationis studium secum importare potest gravia in apostolatum effecta, dum videlicet sensum exclusionis inferiorisque facultatis gignit vel levitatem quandam fovet et in rebus suscipiendis temeritatem.

Intra charismatum varietatem verasque singulorum Institutorum potestates, obligatio ad studia redigi non potest ad praeviam modo institutionem neque ad titulorum dumtaxat accademicorum aut solius professionalis praeparationis consecutionem. Significatio potius est placatae numquam cupidinis magis ac magis pernoscendi Deum, qui est luminis abyssus atque cuiusvis humanae veritatis fons. Quapropter opus hoc non in cultum mentis abstractum includit personam consecratam neque in orbibus strangulantis cuiusdam narcisismi continet; stimulus contra est ad collocutionem et communicationem, conformatio facultatis iudicandi, ad contemplationem orationemque incitamentum in assidua illa inquisitione Dei eiusque actionis in complicatis hodierni orbis negotiis.

Se a Spiritu transfiguran sinens valet persona consecrata fines angustarum cupiditatum humanarum dilatare eodemque tempore altas rationes cuiusque hominis eiusque historiae percipere, ultra omnes aspectus magis visibiles verum saepius secundarios. Innumerabiles hodie oriuntur provocationes variis ex culturis, quae sunt loca nova et antehac plerumque a consecratis hominibus frequentata quibuscum necesse est frugiferas excolere coniunctionis rationes, animo quidem vigilantis censurae sed etiam confi-

Cfr *Propositio* 36.

dentis curae erga eos qui difficultates operum mentis proprias superare student, praesertim cum, datis aetatis nostrae quaestionibus omnino novis, oportet ad novas analyses et syntheses procedere.[241] Novorum locorum seria et efficiens evangelizatio, in quibus cultus humanus perficitur traditur que, compleri haud potest sine actuosa adiutrici opera laicorum ibidem versantium.

In communicationis socialis provincia praesentes

99. Quemadmodum praeteritis temporibus noverant personae consecratae se omnibus rationibus committere evangelizationis ministerio, ingeniose difficultatem vincentes, ita hodie novo quodam modo eas sollicitat ipsa necessitas Evangelii testificandi per communicationis socialis instrumenta. Iam sumpserunt sibi eadem haec instrumenta potestatem res diffundendi per totum cosmum adhibitis artificiis valentissimis, quibus omnis attingi potest orbis particula. Quotiens maxime sui ex Instituti charismate in hac operantur regione consecrati homines, officio tenentur ut amplam cognitionem sibi adipiscantur sermonis ipsius horum instrumentorum proprii, ut de Christo efficaciter alioqui valeant nostri temporis homines, quorum « gaudium et spes, luctus et angor »[242] ab iis enucleentur, sicque pariter societati aedificandae conducere valeant in qua ad Deum peregrinantes omnes fratres se esse percipiant sororesque.

Vigilandum nihilominus est de errato horum instrumentorum usu propter miram persuadendi potentiam qua utuntur. Decet minime tegere difficultates quae hinc in ipsam defluere possunt consecratam vitam; illuminato potius iudicio necesse est occurratur illis.[243] Ecclesiae responsio est in primis institutoria: illuc enim spectat ut modus rectae intellegentiae virium dynamicarum nec non intenta aestimatio ethica divulgationum foveantur, sicut et acceptio sanarum consuetudinum in iis fruendis.[244] Hoc in educandi opere, quod prudentes receptores communicatoresque peritos conformare debet, invitantur personae consecratae ut suam subiungant propriam testificationemde omnium rerum visibilium relativa indole, dum fratres adiuvant ad

[241] Cfr CONC. OECUM. VAT. II, Const. past. de Ecclesia in mundo huius temporis *Gaudium et spes,* 5.

[242] *Ibid.,* 1.

[243] Cfr CONGREGATIO PRO INSTITUTIS VITAE CONSECRATAE ET SOCIETATIBUS VITAE APOSTOLICAE, Instr. *La vita fraterna in comunità « Congregava nos in unum Christi amor »* (2 Februarii 1994), 34: Città del Vaticano 1994, pp. 42-43.

[244] Cfr IOANNES PAULUS PP. II, Nuntius ob XXVIII diem communicationis socialis (24 Ianuarii 1994): *L'Osservatore Romano,* 24-25 Ianuarii 1994, p. 4.

eas secundum Dei consilium recte iudicandas pariterque etiam ut liberentur a captatione rapaci spectaculi huius mundi transeuntis (cfr ***1 Cor*** 7, 31).

Omnis conatus hac in regione nova et tanti momenti sustentandus est ut Christi Evangelium etiam per haec recentiora instrumenta resonet. Ad adiutricem suam praestandam operam parata esse oportet varia Instituta viribus opibus hominibus conferendis, ut variis in socialium communicationum provinciis communia impleantur cogit ata., Praeterea consecratae personae, praesertim saecularium Institutorum sodales, suum libentes adiungant ministerium, pro datis pastoralibus occasionibus, etiam ad religiosam formationem eorum qui praesunt et qui utuntur communicationibus socialibus publicis vel privatis, ut ex altera parte damna fugiantur quae vitiatus instrumentorum usus importat, ex altera vero excellentior divulgationum species adiuvetur, nuntia disseminando legem moralem observantia humanisque christianis bonis opulenta.

IV. **COLLOQUIO CUM OMNIBUS STUDENTES**

Christianorum deservientes unitati

100. Ad Patrem directa a Christo ante Passionem precatio ut discipuli discipulaeque in unitate permanerent (cfr ***Io*** 17, 21-23), in Ecclesiae precibus actionibusque etiam nunc perseverat. Quo modo ad vitam consecratam vocati se non implicari sentire possunt? Disiunctionis vulnus quod inter christifideles adhuc exsistit atque ipsa necessitas precandi et operandi ut omnium christianorum unitas propellatur in Synodo maxime notata sunt. Acutus oecumenicus sensus in consecratis hominibus et mulieribus etiam conscientia incenditur apud alias Ecclesias et christianas Communitates ecclesiales servari et florere monachismum, prout in Ecclesiis Orientalibus fit, aut consiliorum evangelicorum professionem renovari, quemadmodum in Anglicana Communione accidit nec non in Reformationis Communitatibus.

Intimum vitae consecratae vinculum cum oecumenismi causa collustravit Synodus nec non prementem necessitatem intentions hac in re testificationis. Si enim oecumenismi anima est precatio atque conversio,[248] nihil dubii est quin vitae consecratae Instituta nec non apostolicae vitae Societates peculiari teneantur officio hoc opus agendi. Postulatur idcirco vehementer

[245] Cfr **IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl.** ***Ut unum sint*** **(25 Maii 1995), 21:** ***AAS*** **87 (1995), 934.**

ut in vita consecratorum ampliora aperiantur spatia oecumenicae precationi atque testimonio vere evangelico, ut Spiritus Sancti virtute moenia divisionum praeiudiciorumque inter christianos dirui possint.

Oecumenici dialogi formae

101. Communiter peracta ***lectio divina*** in veritate quaerenda, participatio precationis communis in qua Dominus se adfuturum esse pollicetur (cfr ***Mt*** 18, 20), amicitiae ac caritatis dialogus quo quis percipit quam iucundum sit fratres habitare in unum (cfr ***Ps*** 133 [132]), benigna hospitalitas fratribus ac sororibus variarum confessionum christianarum praebita, reciproca comprehensio donorum que permutatio, consociata opera in communibus ministerii ac testimonii coeptis, totidem sunt oecumenici dialogi rationes, communi omnium Patri acceptae significationes nec non voluntatis documenta ut simul ad unitatem perfectam procedatur in veritatis atque amoris semita.[246] Historiae quoque ac doctrinae ac liturgiae cognitio, tum etiam operum beneficorum et apostolicorum, inter alios christianos facere non poterit quin actionem oecumenicam usque efficientiorem sustineat.[247]

Confirmare cupimus illa Instituta quae nativam suam ob indolem vel propter subsequentem vocationem se promovendae christianorum unitati dedunt et idcirco incepta studiorum et actionum concretarum pro ea excolunt. Nullum reapse vitae consecratae Institutum sentire debet eximi ab hoc officio adlaborandi se pro unitate. Animum praeterea convertimus Nostrum ad catholicas Orientis Ecclesias, exoptantes ut etiam per monachicum virorum ac mulierum morem, cuius prosperitas gratia est sine intermissione imploranda, ut unitati proficere valeant cum Ecclesiis orthodoxis, per caritatis dialogum et communis spiritalitatis participationem, quod fuit indivisae Ecclesiae primi millennii patrimonium.

Nominatim vero vitae contemplativae domibus committimus oecumenismum spiritalem precationis et cordis conversionis ipsiusque caritatis. Huius rei causa hortamur ut ibi adsint ubi variarum confessionum communitatis christianae inveniuntur ut eorum tota devotio ei quod « unum est necessarium» ***(Lc*** 10, 42), ad Dei cultum et deprecationem pro hominum salute simul etiam ad eorum evangelicae vitae testificationem secundum propria charismata, omnibus incitamentum evadat ut, secundum Trinitatis

[246] **Cfr *ibid.,* 28: *l.m.,* 938-939.**
[247] **Cfr *Propositio* 45.**

imaginem, vivant in illa unitate quam et voluit Christus et pro omnibus suis discipulis a Patre petivit.

Inter religiones dialogus

102. Quandoquidem «ad Ecclesiae evangelizandi munus pertinet dialogus quoque cum religionum ceterarum sodalibus»,[248] recusare non possunt vitae consecratae Instituta quominus in hac pariter provincia suam navent operam, ex proprio quoque charismate et secundum ecclesiasticae auctoritatis iudicia. Prima evangelizationis via quod attinet ad fratres sororesque alterius religionis ipsa erit vitae pauperis humilis castae testificatio quam fraternus in omnes amor pervadit. Simul autem spiritus libertas, quae ad consecratam vitam proprie pertinet, illi « vitae dialogo »[249] favebit in quo principale missionis nec non Evangelii Christi nuntiationis impletur exemplar. Ut mutuae comprehensioni et reciprocae observantiae nec non caritati prosint, poterunt praeterea colere Instituta religiosa ***congruas dialogi formas,*** benevola amicitia compositas et reciprocanti sinceritate, cum monasticis aliarum religionum sedibus.

Aliam cooperationis regionem cum viris ac feminis alterius religiosae traditionis, communis efficit ***de vita humana sollicitudo,*** quae a misericordia ob dolores corporis et animi procedit usque ad industriam pro iustitia, pace et rerum creatarum custodia. His in partibus in primis vitae activae Instituta consensionem quaerent cum sodalibus aliarum religionum, in illo « operum dialogo »[250] quae ad altiorem quandam communicationem aperit viam.

Peculiaris insuper locus actuosae congressionis cum aliarum traditionum religiosarum hominibus est ***conquisitio et provectio dignitatis feminarum.*** In aequalitatis iustaeque vicissitudinis inter virum ac feminam prospectu, beneficium praestans maxime a mulieribus consecratis adferri potest.[251]

Haec aliaque consecratorum hominum officia erga dialogum inter religiones, idoneam poscunt in prima formatione et continuata educatione

[248] IOANNES PAULUS PP. II, Litt. Encycl. *Redemptoris missio* (7 Decembris 1990), 55: *AAS* 83 (1991), 302.

[249] PONTIFICIUM CONSILIUM PRO DIALOGO INTER RELIGIONES et CONGREGATIO PRO GENTIUM EVANGELIZATIONE, Instr. *Dialogo e annuncio. Riflessioni e orientamenti* (19 Maii 1991), 42, a: *AAS* 84 (1992), 428.

[250] *Ibid.*, 42, b: *l.m.*

[251] Cfr *Propositio* 46.

praeparationem, sicut etiam in studiis et investigationibus,[252] quoniam in hac difficiliore regione opus est ampla christianae rei cognitione tum etiam aliarum religionum, quam solida fides spiritalisque et humana maturitas comitantur.

Spiritalitatis responsio sacrum quaerentibus Deumque desiderantibus

103. Quotquot consecratam vitam viri ac mulieres amplectuntur, ex ipsa eorum electionis natura sese praebent praecipuos illius Dei inquisitionis actores quae hominis iam a principio agitât cor eumque ad multiplices ducit ascesis ac spiritalitatis species. Pluribus hodie locis eadem haec inquisitio vehementer se effert tamquam responsionem cultus humani rationibus quae si non semper negant, certissime submovere religiosam vitae rationem volunt.

Congruenter pleneque exsequentes consecratae personae officia libera voluntate in se recepta, valent responsum suorum aequalium hominum aspirationibus reddere, dum eos expediunt a solutionibus maximam partem fallacibus saepeque negantibus salvificam Christi incarnationem (cfr ***1 Io*** 4, 2-3), quales, verbi causa, a sectis religiosis proponuntur. Factitantes suam atque communitatis ascesim, quae totam expurgat et transfigurât vitam, testificantur consecratae personae proprietates verae inquisitionis Dei contra egocentrismi et sensualitatis illecebras, atque admonent ne illa misceatur cum subtili studio sui ipsius nec non cum effugio in gnosim. Obligatur quisque consecratus homo ut interiorem percolat hominem qui ab historia non se subtrahit neque se retrahit in se. In oboedienti Verbi auditione perseverans, cuius custos atque interpres est Ecclesia, consecrata persona in Christo maximopere dilecto atque in ipso Trinitatis Mysterio obiectum indicat altissimi desiderii cordis humani nec non cuiusvis religiosi itineris portum rebus transcendentibus fideliter patens.

Officium idcirco est consecratis personis ut liberaliter receptionem et comitatum spiritalem iis praebeant qui, Dei siti permoti atque cupidi implendi fidei postulata, ad eas se convertunt.[253]

[252] PONTIFICIUM CONSILIUM PRO DIALOGO INTER RELIGIONES et CONGREGATIO PRO GENTIUM EVANGELIZATIONE, Instr. *Dialogo e annuncio. Riflessioni e orientamenti* (19 Maii 1991), 42, c: *AAS* 84 (1992), 428.

[253] Cf. *Propositio* 47.

CONCLUSIO

Gratuitatis superabundantia

104. Qui dubii hodie sese interrogant complures sane sunt: « Quorsum consecrata vita? ». Cur hoc amplexandum vitae genus, cum tot interea permanent necessitates in caritatis ipsiusque evangelizationis regione, quibus responderi quidem licet nullis vitae consecratae peculiaribus susceptis officiis? Nonne est consecrata vita fortassis genus quoddam virium humanarum « iacturae » quae secundum efficientiae regulam adhiberi ad bonum quoddam maius possunt in totius hominum generis Ecclesiaeque utilitatem?

Crebrius incidunt hodie haec quaesita, quoniam cultura rebus utilibus favens et technocratica arte valens impellit, quae rerum ac ipsarum personarum momentum ex earum aestimare vult comparatione facta cum subita earum «functione». Ad huiusmodi interrogationes semper fuerunt, quemadmodum evangelicus unctionis Bethaniae eventus eloquenter commonstrat: «Maria ergo accepit libram unguenti nardi puri, pretiosi, et unxit pedes Iesu et extersit capillis suis pedes eius; domus autem impleta est ex odore unguenti» ***(Io*** 12, 3). Iudae autem qui pauperum necessitates praetendens de tanta conquerebatur iactura respondit Iesus: « Sine illam » ***(Io*** 12, 7).

Haec semper valet responsio quaestioni, quam bona quidem fide tot homines sibimet ponunt de vitae consecratae commoditate: « Nonne vita propria collocari efficientius et rationabilius posset in societatis efficientis progressibus? ». Ecce Iesus respondet: « Sine illam ».

Cui inaestimabile munus est tributum Dominum Iesum proprius sequendi, manifestum elucet posse Illum ac debere indiviso corde amari Eique omnem devoveri posse vitam, non quosdam dumtaxat actus vel momenta quaedam vel aliqua opera. Pretiosum effusum unguentum tamquam purus amoris actus proindeque ultra omnem « utilitatis » aestimationem indicium ***superabundantiae gratuitatis*** est, prout in vita exprimitur quae ideo ducitur ut Dominus diligatur Eique serviatur et ut quis eius dedicetur personae et eius Mystico Corpori. Verumtamen ex hac vita sine parsimonia « profusa » odor dimittitur quo universa repletur domus. Domus Dei, Ecclesia nempe, hodie haud minus quam heri exornatur et vitae consecratae praesentia ditatur.

Id quod intuentibus hominibus videri potest tamquam iactura, personae Domini pulchritudine ac bonitate intus in animo correptae manifesta amoris responsio est, gratiarum actio exsultans quia peculiari prorsus modo ad-

missa est ad Filii congnitionem eiusque divini in orbe muneris communionem.

« Si cognoscet aliqui Dei filius percipietque amorem divinum et Deum increatum, Deum incarnatum, Deum passum, qui summum est bonum, Ei omnia dabit seque subtrahet non ceteris tantum creaturis immo vero etiam sibi ipsi, et sua cum omni persona hunc Deum amoris amabit ut se totum in Deum-hominem transformet qui supremus est Amatus ».[254]

Consecrata vita Dei Regno famulans

105. « Quid esset de mundo si religiosi ibidem non essent? ».[255] Extra omnes leves functionum aestimationes, in eo habet vita consecrata pondus quod ipsa est ***gratuitatis atque amoris abundantia,*** eoque magis inter homines cum periculum est ne voragine rerum transeuntium suffocentur. « Hoc quidem dempto signo visu manifesto, periculum est ne ipsa caritas, qua Ecclesia universa vegetatur, frigescat, mirabilis ille vulgarique opinioni contrarius nuntius salvificus Evangelii hebescat, "sal" fidei in mundo evanescat, qui hac aetate ad saeculares accedit condiciones ».[256] Indigent Ecclesiae vita et ipsa hominum societas iis hominibus qui totos se Deo devovere valeant et aliis hominibus ex Dei amore.

Nullo prorsus modo Ecclesiae renuntiare licet consecratae vitae, cum ***magna eloquentia intimam eius « sponsalem » essentiam aperiat.*** Ibi enim impetum novum vimque invenit Evangelii nuntiatio omnibus hominibus. Opus namque est iis qui paternam Dei faciem demonstrent maternumque Ecclesiae vultum, qui suam vitam exponant ut alii vitam habeant et spem. Eget consecratorum hominum Ecclesia qui antequam sese obligent ad unius alteriusve nobilis causae curam, gratia Dei se transfigurari patiantur atque Evangelio funditus se conforment.

Suis reperit in manibus Ecclesia hoc praestans donum atque gratissimo animo se vovet ut aestimatione et precatione illud promoveat nec non ut idem aperta cohortatione recipiatur. Multum quidem interest ut episcopi presbyteri diaconi, qui sibi de evangelica huius generis vitae praestantia persuaserunt, operam dent ut detegant ac foveant praedicatione et discretione nec non prudenti auxilio spiritali vocationum germina. Ab universis praeterea christifidelibus constans poscitur precatio pro consecratis personis, ut eorum ardor ac facultas amandi usque augescant unde conducatur

[254] **B. ANGELA A FULGINIA,** ***Liber Beatae Angelae a Fulginia,*** **Grottaferrata 1985, p. 683.**

[255] **S. TERESIA A IESU,** ***Libro de la Vida,*** **c. 32, 11.**

[256] **PAULUS PP. VI, Adhort. Ap.** ***Evangelica testificatio*** **(29 Iunii 1971), 3:** ***AAS*** **63 (1971), 498.**

bono Christi odore (cfr ***2 Cor*** 2, 15) intra hodiernam societatem disseminando. Omnis tandem christiana communitas — pastores, laici, personae consecratae — vitae consecratae officium gerit tum etiam receptionis et sustentationis novis vocationibus oblatae.[257]

Adulescentibus

106. Vobis, adulescentes, dicimus: Si Domini animadvertitis vocationem, ne eam repudiaveritis! Fortiter potius inseritote vos in sanctimoniae motus, quos sancti sanctaeque illustres ad Christi sequelam patefecerunt. Magna aetatis vestrae desideria excolite, verum alacriter etiam Dei consilio de vobis adhaerescite, si quidem vos Ille invitat ut in consecrata vita sanctitatem quaeratis. Omnia Dei opera in orbe admiramini, at oculos in res potius dirigere noveritis quae numquam sunt interiturae.

Beneficium fidei atque industriae multitudinum iuvenum consecratorum exspectat tertium millennium, quo tranquillior reddatur hominum orbis atque aptior ad Deum recipiendum et in Illo cunctos eius filios ac filias.

Familiis

107. Ad vos Nos convertimus, christianae domus. Gratias Domino, parentes, habetote si ad consecratam vitam aliquem vestrum filium filiam ve vocavit. Censendum est, sicut et semper fuit, decus magnum si domum aliquam respexit Dominus indeque quendam eius sodalem elegit, ut eum moveat ad vitam consiliorum evangelicorum ineundam! Voluntatem fovete Domino aliquem vestrorum liberorum donandi, ut inde Dei Amor inter homines crescat. Quis coniugalis amoris fructus hoc ipso pulchrior esse poterit?

Recordari oportet si parentes ipsi bona evangelica vivendo non impleant, adulescentes et adulescentulas difficulter percipere vocationem posse, perspicere sacrificiorum necessitatem ferendorum, pulchritudinem metae attingendae concipere. Accidit enim in familiis ut primum bonorum evangelicorum experimentum iuvenes faciant tum etiam illius amoris qui Deo sese dicat ac ceteris. Pariter necesse est ad responsalem suae libertatis usum instituantur ut possint parati esse ad altissimas vivendas spiritales veritates suam secundum vocationem.

Vos obsecramus, christianae domus, ut per precationem vitamque sacramentalem Domino coniunctae, sedes sitis vocationibus suscipiendis idoneae.

Cfr *Propositio* 48.

Bonae voluntatis viris ac feminis

108. Omnibus viris et mulieribus, qui vocem Nostram audire voluerint, hanc protendere volumus invitationem ut vias ad Deum vivum verumque ducentes etiam in curriculis signatis vita consecrata inquirant. Hoc testificantur personae consecratae: « Quicumque Christum sequitur, Hominem perfectum, et ipse magis homo fit ».[258] Quot ex iis inclinatae sunt perguntque se inclinare veluti boni Samaritani in fratrum ac sororum innumerabilia vulnera quos sua offendunt in via!

Has respicite a Christo arreptas personas quae in ipsa sui dominatione, quam gratia et Dei amor sustentant, remedium demonstrant contra possidendi cupidinem ac fruendi et dominandi. Nolite oblivisci charismatum quae mirabiles « Dei inquisitores » conformaverunt ac hominum benefactores, quae certas straverunt vias iis qui animo sincero Deum quaerunt. Multitudinem intuemini sanctorum hoc genere vitae maturatorum, ponderate beneficia heri hodieque hominibus ab illis adlata qui Deo se dedicaverunt! Nonne egeat orbis hic noster laetis testibus ac prophetis beneiicae Dei amoris potentiae? Nonne etiam virorum feminarum que indiget mundus qui vita sua atque industria serere pacis ac fraternitatis semina noverunt?[259]

Consecratis personis

109. Vobis autem in primis, viri ac feminae consecrati, finem facientes Exhortationis huius Nostrae fidentes Nostram intendimus vocem: penitus vestram exsequimini Deo factam devotionem, ne huic mundo divinae venustatis deficiat radius unde humanae exsistentiae collustratur via. Christiani, in opera huius mundi et curas inserti, sed ad sanctitatem et ipsi vocati, in vobis deprehendere debent purificata corda quae per fidem Deum « vident » dociles nempe homines Spiritus Sancti impulsui qui expedite progrediuntur charismati fideles vocationis ac missionis.

Suscepisse vos probe novistis continuae conversionis iter, deditionis unicae Dei amori ac fratrum, ut gratiam clarius usque testificemini qua christiana commutetur vita. Veros Christi testes mundus quaerit atque Ecclesia. Consecrata autem vita donum est quod Deus profert ut ante omnium oculos « unum necessarium » ***(Lc*** 10, 42) constituatur. Testimonium vita

[258] **CONC. OECUM. VAT. II, Const. past. de Ecclesia in mundo huius temporis *Gaudium et spes,* 41.**

[259] **Cfr PAULUS PP. VI, Adhort. Ap. *Evangelica testificatio* (29 Iunii 1971), 53: *AAS* 63 (1971), 524; Adhort.. Ap. *Evangelii nuntiandi* (8 Decembris 1975), 69: *AAS* 68 (1976), 59.**

propria Christo reddere et operibus et verbis exsistit peculiare vitae consecratae in Ecclesia et orbe munus.

Scitis cui credideritis (cfr *2 Tim* 1, 12): tribuite ei omnia! Se decipi non sinunt adulescentes: ad vos enim accedentes cernere cupiunt quod alibi non conspiciunt. Interminatum vobis in aetatem proximam est officium: iuniores praesertim consecrati suam testantes consecrationem adducere aequales possunt ad eorum renovandam vitam.[260] Flagrans in Iesum Christum amor validum est reliquis iuvenibus invitamentum quos sua ex benignitate vocat ut se proxime ac semper sequantur. Nostrae aetatis homines in consecratis personis dispicere cupiunt laetitiam quae ex eo venit quod cum Domino manent.

Vivite ergo fideles vestro erga Deum officio, consecratae personae, seniores ac iuniores, mutuo inter vos aedificantes vicissimque sustentantes. Quamvis difficultates subsint in quas nonnumquam incidere potuistis, atque vitae consecratae aestimatio secundum certam publicam hominum opinationem decreverit, officio tamen tenemini ut viros ac mulieres nostrorum dierum sursus cohortemini qui oculos in altum tollant neve se cotidianis negotiis obrui patiantur, sed a Deo abripi sinant atque eius Filii Evangelio. Non obliviscemini modo maxime proprio posse vos ac dicere debere non modo vos esse Christi, sed « Christum esse »![261]

In venturum tempus prospectus

110. Non modo superest vobis illustris historia cuius reminiscamini quamque commemoretis, verum *praeclara adhuc exstruenda historia/* In futurum prospicite tempus, quo Spiritus vos proicit ut magna adhuc ex vobis mirabilia efficiat.

Vestram convertite vitam in Christi Iesu ardentem quandam exspectationem, Ei obviam procurrentes tamquam virgines prudentes quae Sponso se obvias dant. Estote semper parati, Christo fideles et Ecclesiae, vestroque Instituto et nostrae aetatis hominibus.[262] Ita profecto a Christo de die in diem renovabimini, ut fraternas cum Eius Spiritu constituatis communitates, ut cum Ipso pauperum abluatis pedes et transformando mundo vestras conferatis partes quibus nihil substitui potest.

260 Cfr *propositio* 16.

261 S. AUGUSTINUS, *In Ioannis Evang.*, XXI, 8: *PL* 35, 1568.

262 Cfr CONGREGATIO PRO RELIGIOSIS ET INSTITUTIS SAECULARIBUS, DOC. *Religiosi e promozione umana* (12 Augusti 1980), 13-31: *Ench. Vat.*, 7, 445-453.

Hic orbis manibus hominis creditus, dum novum iamiam initurus est millennium, utinam magis semper humanus esse possit et iustus, significatio ac praegustatio mundi venturi ubi Ipse, demissus Dominus et glorificatus, egenus et exaltatus, gaudium erit plenum ac perpetuum nobis nostrisque fratribus et sororibus una cum Patre et Spiritu Sancto.

Trinitatis imploratio

111. Laetificato, Sanctissima Trinitas, beata ac beatificans, filios tuos tuasque filias, quos ad amoris tui granditatem confitendam vocavisti, pariterque misericordis bonitatis tuae tuaeque venustatis.

Pater Sancte, filios ac filias sanctificato, qui tibi sunt ob Tui nominis gloriam consecrati. Tua potentia eos comitare ut Te omnium rerum Originem esse ubicumque amoris ac libertatis pontem ipsi valeant testari. De vitae consecratae dono referimus Tibi grates, quae ex fide Te inquirit ac sua in universali missione omnes invitat ut ad Te progrediantur.

Iesu Redemptor, Incarnatum Verbum, quem admodum vitae formam eos docuisti tuam quos vocaveras, ad Te allicere homines pergito qui nostri temporis hominibus misericordiae depositarii sint, tui reditus praenuntii, futurae resurrectionis vivi indices bonorum. A Te tuoque amore illos numquam seiungant ullae angustiae!

Sancte Spiritus, Amor in corda effuse, qui mentibus gratiam tribuis et ardorem, perennis Fons vitae, qui Christi munus numerabilibus charismatibus ad effectum adducis, pro universis consecratis personis Te precamur. Earum repleto animos intima illa ac certa scientia se praeoptatas esse ut diligant, laudent, serviant. Effice ut tuam amicitiam experiantur, eas tua laetitia et consolatione repleto, adiuva eas ut difficultatum supervadant discrimina et fidentes post lapsus resurgant, speculum efficito illas divini decoris. Fortitudinem tribue iis ut nostri aevi occurrant provocationibus et gratiam addito qua benignitatem et humanitatem Salvatoris nostri Iesu Christi (cfr ***Tit*** 3, 4) adferant.

Virginis Mariae invocatio

112. Ecclesiae figura, Maria, Sponsae sine ruga et macula quae Te imitata « virginaliter servat integram fidem, solidam spem, sinceram carita-

tem »,[263] suffulcito consecratas personas ad aeternam èt unicam contendentes Beatitatem.

Visitationis Virgo, Tibi ipsas committimus, ut hominum necessitatibus obviam ire noverint adiumentum at in primis Iesum ipsum adportaturae. Mirabilia proclamare illas doceto quae in orbe Dominus patrat ut gentes cunctae nomen eius extollant. Confirma eas in navitate pro pauperibus, pro esurientibus et spe carentibus, pro extremis relictis tum pro omnibus qui animo candido Filium tuum conquirunt.

Tibi, Mater, quae spiritalem apostolicamque tuorum filiorum ac filiarum exoptas renovationem amore nempe respondentium atque integra sui deditione Christo facta, fidenter nostram destinamus precem. Quae Patris effecisti voluntatem, in oboedientia alacris, in paupertate fortis, in virginitate fecunda hospitalis, a divino impetrato Filio tuo ut, quotquot iam eius sequelae in consecrata vita donum perceperunt, testificari sua transformata vita ipsum sciant, dum laetantes singulis cum fratribus ac sororibus reliquis ad caelestem patriam procedunt adque lucem numquam occasuram.

Hoc Te poscimus, ut in omnibus et in singulis glorificetur honoretur ametur Summus rerum omnium Dominus, qui Pater est et Filius et Spiritus Sanctus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die XXV mensis Martii, in sollemnitate Annuntiationis Domini, anno MCMXC VI, Pontificatus Nostri duode vicesimo.

IOANNES PAULUS PP. II

CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 64.

CHIROGRAPHUM

Quo opus fundatum « Domus Sanctae Marthae » erigitur et constituitur.

IOANNES PAULUS PP. II

Con Chirografo del 10 marzo 1891, il Papa Leone XIII, mio venerato Predecessore, fondava il « Pontificium Hospitium Sanctae Marthae », a fianco della Patriarcale Basilica di San Pietro in Vaticano.

Essendo stato ora costruito un nuovo edificio sull'area in cui sorgeva una parte di detto Ospizio ed in vista della nuova situazione maturata nel frattempo, ho deliberato di sopprimere la precedente Fondazione e di istituire una nuova Fondazione sotto il titolo di « Domus Sanctae Marthae », destinandola ad offrire ospitalità, in spirito di autentica fraternità sacerdotale, al personale ecclesiastico in servizio presso la Segreteria di Stato e, nei limiti del possibile, presso gli altri Dicasteri della Curia Romana, nonché ai Cardinali ed ai Vescovi di passaggio nella Città del Vaticano per rendere visita al Papa o per partecipare ad atti e riunioni predisposte dalla Santa Sede. Tutto ciò compatibilmente con quanto stabilito dalla Costituzione Apostolica « Universi dominici gregis », che riserva i locali dell'edificio ad esclusivo uso dei Cardinali elettori durante il Conclave per l'elezione del Sommo Pontefice.

A tale scopo, in virtù della potestà apostolica nella Chiesa e della sovranità nello Stato della Città del Vaticano, visti i canoni 331, 114, 115 § 3, 116 § 1 e 1303 § 1, n. 1, del Codice di Diritto Canonico, l'art. 1 della Legge Fondamentale della Città del Vaticano del 7 giugno 1929, e l'art. 1 lett. a) della Legge sulle fonti del diritto del 7 giugno 1929 II, decreto la soppressione del « Pontificium Hospitium Sanctae Marthae » ed erigo in persona giuridica canonica pubblica e in persona giuridica civile la Fondazione autonoma « Domus Sanctae Marthae » alla quale concedo in uso il nuovo edificio, sito in Piazza Santa Marta.

La Fondazione sarà retta dalle leggi canoniche e da quelle civili vigenti nella Città del Vaticano, e dall'annesso Statuto che contemporaneamente approvo.

Dal Vaticano, 25 Marzo 1996, diciottesimo di Pontificato.

IOANNES PAULUS II

ALLOCUTIONES

I

Ad quosdam Brasiliae episcopos limina Apostolorum visitantes.*

Prezados Irmäos no episcopado.

1. Aguardei com viva esperança este encontró con vosco, Bispos dos Regionais Nordeste 1 e 4, por ocasiäo da vossa visita ***ad Limina,*** e vos saúdo com palavras de Säo Paulo: « A graça do Senhor Jesus Cristo, o amor de Deus e a comunhäo do Espirito Santo estejam com todos vós »![1] Ao vos dar as boas-vindas, incluo o clero, os religiosos, as religiosas e os fiéis leigos das Provincias eclesiásticas de Fortaleza e de Teresina. Agradeço de coraçao as delicadas palavras do Senhor Cardeal Arcebispo D. Aloisio Lorscheider que, em vossa representaçâo, traçou com competencia o quadro sereno e cheio de esperanças da vida das vossas diocèses.

0 nosso encontró manifesta a profunda comunhäo espiritual e visível que existe entre as vossas Igrejas particulares e a Igreja universal, urna comunhäo que deriva do fato de termos sido « enxertados » em Cristo.[2] **Nos** devemos dirigir-nos constantemente para Aquele que é o Supremo Pastor,[3] a firn de tomarmos conhecimento da « insondável riqueza »,[4] com que Ele nos investiu para a edificacäo da Esposa Imaculada.[5] E a eia que Ele se une mediante urna aliança inquebrantável, e é déla que Ele cuida e nutre.[6] A nossa segurança e esperança reside n'Ele e no poder salvifico do seu Evangelho.[7]

Ao dardes prosseguimento às visitas ***ad Limina*** dos vossos irmäos do Episcopado brasileiro, a vossa presença aqui traz ao vivo a lembrança näo só da vastidäo das vossas diocèses, mas também os inúmeros desafios para

* Die 5 Septembris 1995.

[1] *2 Cor* 13, 13.

[2] Cf. *Rom* 11, 17ss.

[3] Cf. *1 Pd* 5, 4.

[4] *Ef* 3, 8.

[5] Cf. *Ap* 19, 7.

[6] Cf. *Ef* 5, 29; cf. Const. dogm. *Lumen gentium,* 6.

[7] Cf. *Rom* 1, 16.

o anuncio do Evangelho, que foram ressaltados pelas « Diretrizes Gérais da Açao Evangelizadora no Brasil », na reunião deste ano da vossa Conferencia Episcopal. Precisamente, nos encontros anteriores com os representantes das Provincias eclesiásticas do Paraná e de São Paulo, ti ve a oportunidade de refletir acerca de alguns aspectos do seu cuidado pastoral pela Igreja, e encorajei-os a serem sentinelas vigilantes da verdade, pastores que proclamam a verdade de Cristo e da Igreja, promotores da renovaçâo espiritual que se faz sentir necessària em todos os âmbitos das vossas Igrejas particulares.[8] Hoje, o nosso pensamento dirige-se para alguns dos outros aspectos do vosso ministerio.

2. «Que todos sejam um... como **Nos** somos um».[9] Com estas palavras do Apóstolo e Evangelista S. João, desejo reunir-me convosco com o firn principal de encorajar a fé dos nossos irmäos das comunidades diocesanas, de que sois pastores, para que se tornem sempre mais realidade aquelas solenes palavras « que todos sejam um, assim como Tu, ó Pai, estás em Mim e Eu em Ti, para que também eles estejam em **Nos** e o mundo creia que Tu Me enviaste ».[10]

Em diversas ocasiôes a Providencia permitiu-me insistir naquela conclusão básica do Concilio Vaticano II, segundo a qual é « decisão da Igreja assumir a tarefa ecuménica em prol da unidade dos cristãos e de a propor convicta e vigorosamente ».[11] Tem sido, por sinal, marco indelével do meu Pontificado que, como recordarão, quis deixar patente na minha última viagem ao Brasil.[12]

Já tive ocasiäo de comentar, mesmo recentemente, que «não se trata de modificar o depósito da fé, de mudar o significado dos dogmas, de banir deles palavras essenciais, de adaptar a verdade aos gostos de urna época, de eliminar certos artigos do Credo com o falso pretexto de que hoje já não se compreendem. A unidade querida por Deus só se pode realizar na adesão comuni ao conteúdo integral da fé revelada».[13] Falando aos representantes do mundo da cultura em Salvador da Bahia, eu lembrava que « a incultu-

[8] Cf. *Discurso,* 17.02.95; 21.03.95.
[9] *Jo* 17, 21-22.
[10] *Ibid.,* 17, 21.
[11] Cf. Decr. *Unitatis redintegratio,* 1.
[12] Cf. *Discurso,* 18-X-1991.
[13] Carta enc. *Ut unum sint,* 18.

raçao do Evangelho não é urna adaptaçâo mais ou menos oportuna aos valores da cultura ambiente, mas urna verdadeira encarnaçao nesta cultura para purificá-la e remi-la ».[14]

O mesmo vale no campo ecuménico. Com efeito, no campo da inculturacao como do ecumenismo, nota-se urna certa facilidade com que a busca do entendimento, do acolhimento ou da simpatia com outros grupos ou confissöes religiosas tem levado a sérias mutilaçoes[1] na expressão clara do **misterio** da fé católica, na oraçâo litúrgica, ou a concessöes indevidas quanto às exigencias objetivas da moral católica. Ecumenismo não é irenismo.[15] Não se trata de buscar a unidade a qualquer preço. O dialogo ecumenico deve ser alimentado pela oraçâo — definida pelo Concilio Vaticano II — corno a alma de todo movimento ecumenico. Este dialogo, que somente tem sentido se for urna busca sincera da verdade, poderá nos pedir que deixemos de lado elementos secundarios que poderiam constituir um obstáculo de ordern psicológica para nossos irmäos de distintas denominaçôes religiosas. Mas nunca será verdadeiro, autentico, se implicar na mais mínima mutilaçâo duma verdade da fé, no abandono da legítima expressão da piedade tradicional do povo cristão ou no enfraquecimento das exigencias de séculos da disciplina eclesiástica ou das veneráveis tradiçoes litúrgicas do Oriente, da Igreja Romana e outras Igrejas do Ocidente. De resto, « hoje sabemos que a unidade pode ser realizada pelo amor de Deus, somente se as Igrejas o quiserem juntas, no pleno respeito das varias tradiçoes e da necessaria autonomia »,[16]

Em contrapartida, para um exercício fecundo de um autèntico ecumenismo, faz-se necessaria urna adequada formaçao ecumènica e estruturas pastorais — como as comissôes ecuménicas— que colaborem para a promoçao da plena unidade. O « Diretório para a aplicaçâo dos principios e das normas sobre o ecumenismo», publicado em 1993, dá indicaçôes precisas **aplica** veis às distintas situaçôes.

3. Na área latino-americana esta necessidade do diálogo ecuménico temse tornado urgente, ao deparar-nos com o grave problema das seitas que se expandem, como urna mancha de óleo, ameaçando fazer ruir a estrutura de fé de tantas naçoes.

[14] *Discurso.* 20-X-1991, 4.
[15] Cf. Decr. *Unitatis redintegratio* 4 e 11.
[16] Carta ap. *Orientale Lumen,* 20.

Como é lògico, não me refiro neste momento àquelas outras Igrejas e Comunidades cristas detentoras de urna base objetiva, mesmo que imperfeita, de comunhão com a Igreja Católica; estas, como declarou o Concilio Vaticano II, possuem « elementos de santificação e de verdade, os quais, por serem dons pertencentes à Igreja de Cristo, impelem para a unidade católica ».[17] Mais ainda: precisamente porque « a "fraternidade universal" dos cristãos tornou-se urna firme convicção ecuménica »,[18] de vemos viver, estimular e confirmar nossa fé em busca da unidade de todos os cristãos.

Certamente a expansão das seitas « constitui urna ameaça para a Igreja Católica e para todas as Comunidades eclesiais com quem eia mantém dialogo ».[19]

Com toda razão o Episcopado latino-americano, reunido em Santo Domingo, apresentou em cores vivas o desafio pastoral que hoje **sao** as seitas em toda a América Latina. O Documento Final descreveu com clareza e precisão estas seitas e movimentos, mostrou suas características e modos de atuar, deixou claro os intéresses políticos e económicos envolvidos na sua expansão em todo o Continente e apontou os desafios pastorais e os caminhos possíveis para a vossa atuacão neste campo.[20]

Não é agora minha intenção repetir o que todos conheceis tao bem. E notoria a intenção, por vezes virulenta, destas seitas de minar as bases da fé do povo, de modo especial no que diz respeito ao culto do **Misterio** Eucaristico e da Santissima Virgem, à estrutura hierárquica da Igreja e ao primado de Pedro, que perdura no pastoreio universal do Bispo de Roma, e às expressões da piedade popular. Está claro, também, que o éxito de seu trabalho pode ser explicado pela carencia de conhecimentos religiosos do povo, devida, em boa parte, à perda da vivencia religiosa que cultivava nas pequeñas cidades do interior, mas que enfraqueceu quando migrou para a periferia das grandes cidades, num processo quase sempre doloroso de desenraizamento cultural.

4. Não se trata de urna atitude pessimista face à situação reinante: a Igreja Católica, a Esposa Imaculada de Cristo, leva em si a garantía da perenidade que o pròprio Senhor lhe assegurou;[21] porém, mesmo sabendo pos-

[17] Const. dogm. *Lumen gentium,* 8.
[18] Carta enc. *Ut unum sint,* 42.
[19] Carta enc. *Redemptoris missio,* 50.
[20] Cf. *Conclusões da IV Conferencia Cerai do Episcopado Latino-Americano,* 139-152.
[21] Cf. *Mt* 28, 19.

suir, por vontade expressa de Deus, a « plénitude dos meios de salvacao », ou seja, « todos os instrumentos da graça, os seus membros não vivera com todo aquele fervor que seria conveniente».[22] Estou certo de que esta afîrmaçao conciliar não lhes soará como um simples eufemismo à hora de se encararem com a realidade quotidiana do vosso povo, täo afeto para a transcendencia e para os valores cristäos da piedade e da fraternidade. Mais que pela f ria estatística levada pelo movimento pendular de um vai-e-vem de dados, muitas vezes contraditórios entre si, sobre o número dos fiéis praticantes, de veríamos apropriar-nos daquela questão feita na Redaçâo Final do Sínodo Extraordinario dos Bispos de 1985: « A difusão das seitas não nos interroga se tem sido manifestado suficientemente o senso do sagrado? ».[23]

Preocupa-vos, e näo sem razäo, o panorama,de carencia doutrinária e de ignorancia religiosa que deixa o vosso povo à mercé das influencias perniciosas de um ambiente onde reina o permissivismo moral, que o torna extremamente vulnera vel à seduçao das seitas e dos novos grupos religiosos, especialmente quando estes adotam normas exigentes de marcada rigidez disciplinar. O mesmo clima de relativismo moral, que com extrema facilidade é divulgado através dos meios de comunicaçâo social, pöe « o hörnern contemporáneo sob a ameaça de um eclipse da consciéncia » de graves proporcöes,[24] ha ja visto o clima rarefeito que o divorcio, as uniöes ilícitas e outras deformaçôes, acarretam na vida familiar.[25] Por isso, volto a insistir que « urge recuperar e repropor o verdadeiro rosto da fé crista, que näo é simplesmente um conjunto de proposiçoes a serem acolhidas e ratificadas com a mente. Trata-se, antes, de um conhecimento existencial de Cristo, urna memòria viva dos seus mandamentos, urna verdade a ser vivida ».[26] Nesta tarefa, vos cabe um empenho insubstituível: a grande responsabilidade que vos incumbe de serdes « Mestres na fé ». 0 ensinamento e a mesma divulgaçâo do Catecismo da Igreja Católica, mais näo pretende senäo conservar cuidadosamente a unidade da fé e a fidelidade à doutrina católica.

5. Porém, algumas carnadas sociais säo mais vulneráveis. Por um lado, existe a tendencia a fazer crer em soluçoes facéis aos problemas existenciais,

[22] **Decr. *Unitatis redentigratio,* 3 e 4.**

[23] **II, A. 1**

[24] ***Angelus,* 14-111-1982.**

[26] **Cf. Const. past. *Gaudium et spes,* 47.**

[26] **Carta enc. *Veritatis splendor,* 88.**

bastando um pensamento positivo para apaziguar os conflitos gerados pela dor e pela morte, esquecendo-se que o sofrimento humano näo pode ser separado do pecado original, nem do « pano de fundo pecaminoso das açoes pessoais e dos processos sociais na historia do hörnern ».[27] Por outro, há os que esperam urna resposta imediata e simples às suas necessidades inclusive materiais. A busca da saúde a qualquer preço, sem urna garantía de validade dos métodos, é um incentivo à adesäo a algumas denominaçôes pseudoreligiosas.

Preocupa, neste sentido, o fácil aliciamento de novos adeptos, que mesmo submetidos à pressäo psicológica de sustentar sua seita com obrigaçôes financeiras que väo além das proprias possibilidades, aceitam-nas passivamente com a condiçao de conseguir um alivio para os seus males, recebendo promessas tao descabidas quanto temerarias, de cura, ou mesmo de salvaçao, contrarias aos planos de Deus. As seitas causam serios prejuízos religiosos aos seus seguidores. Näo se trata somente de abandonar as suas crenças. Passado o entusiasmo das curas ficticias, verifica-se que nem sempreretornam à fé e abraçam o indiferentismo. Mais ainda, o indiferentismo religioso géra a incoerência nos principios, a ponto de fazer acreditar, falsamente, que é possível manter o nexo íntimo e vivo com a Igreja, com o seu misterio, a sua vida e missäo, conservando intacta a propria fé — nela incluida a piedade litúrgica e sacramental, o dogma e a moral crista — e frequentar outros cultos e denominaçôes religiosas. Deste modo, pretende-se receber os sacramentos mesmo participando e até contribuindo financeiramente à sustentaçao de « igrejas », cultos ou instituiçôes filantrópicas, que pregam, por exemplo, a reencarnaçao.

Mas donde provém, em ùltima análise, esta cisäo interior do hörnern? Dito de outro modo, o que falta na evangelizaçao para assegurar a fidelidade do Povo de Deus, a caminho da **Patria** definitiva?

6. Estou certo que concordareis comigo quanto à existencia de algumas lacunas no processo evangelizador das vossas Igrejas, de resto enfatizadas este ano em Itaici pelo Episcopado brasileiro com a chancela de urgencia, ao propor dar nova vida às diversas formas de celebraçao litúrgica e de comunicacäo da Palavra, incentivando a conservacäo da qualidade pastoral das celebraçôes dos sacramentos.[28]

[27] Carta ap. *Salvifici doloris,* 15

[28] Cf. *Diretrizes Gérais,* 257.

É precisamente na esteira destas linhas de açâo que convém remarcar, por um lado, a perda da visibilidade de vossas comunidades e agentes; por outro, a existencia de falhas no relacionamento humano e no acolhimento das pessoas; enfím, como näo acentuar urna certa timidez e inercia no processo de evangelizaçâo do povo?

Em que poderia consistir a falta de visibilidade de vossas comunidades e ministros?

Todos sabemos que vivemos hoje num mundo onde é tao importante a comunicaçao pela imagem. Os sinais externos da vida crista, sobretudo os mais tradicionais, possuem, hoje como ontem, um grande apelo para o vosso povo, gente simples cuja base cultural foi tao profundamente marcada pela fé católica nestes quatro séculos de evangelizaçâo do Brasil.

Numa das minhas viagens pastorais à vossa terra — dentre as quais nâo posso deixar de recordar o amado povo piauiense e cearense — lembro ainda que quis agradecer ao Todo-Poderoso ter enraizado tao profundamente no coraçao do Povo de Deus deste País, a cruz, a Eucaristia ea «Aparecida».[29]

Compreende-se entäo como o brasileiro gosta dos sinais exteriores da fé! Ele quer ver as Igrejas com as suas características religiosas, com as expressôes auténticas da arte sacra que despertam a piedade e levam à oraçâo, ao recolhimento e à contemplaçâo do misterio de Deus. Eie quer ouvir com alegría bater os sinos de vossas Igrejas convocando-o para as celebraçôes litúrgicas ou convidando-o para as oraçôes do dia ou da tarde em louvor da Virgem Maria! Um sino que toca — e tantos o emudeceram! — leva a muitos ouvidos um sinal de vitalidade eclesial. Eie quer sentir nas músicas de vossas Igrejas o apelo ao louvor de Deus, à açao de graças, à prece humilde e confiante e se sente desconfortável quando esses cantos em sua letra envolvem urna mensagem politica ou puramente terrena, e em sua expressäo musical näo apresentam a característica de música religiosa, mas sao marcadamente profanos no ritmo, na linha melòdica e nos instrumentos musicais de acompanhamento. Vosso povo se sente feliz com a beleza e a dignidade do culto litúrgico, sem pompa e ostentaçâo, mas digno, piedoso, que esteja realmente unido à açao litúrgica, em sintonia com quanto defíniu o Concilio Vaticano II: « quer como expressäo delicada de oraçâo, quer como fator de comunhäo, quer como elemento de maior solenidade nas funcöes sagradas ».[30]

[29] Cf. X Congresso Eucaristico Nacional de Fortaleza, 9-VII-1980.
[30] Const. ap. *Sacrosanctum Concilium,* 112.

Procurai dar um clima de piedade e dignidade às celebraçoes litúrgicas, sabendo fazê-las alegres nos momentos devidos e sempre espiritualmente confortadoras. O ministerio da Palavra, que está intimamente ligado à Liturgia Eucaristica,[31] contenha sempre, do inicio ao firn, urna mensagem espiritual. E certo que há tanta gente que näo possui o suficiente para acalmar a pròpria fome, mas, ordinariamente, o povo tem mais fome de Deus que do päo material, pois entende que « näo só de päo vive o hörnern, mas de toda palavra que sai da boca de Deus ».[32] Ver a Igreja corno Igreja, e näo simples promotora da reforma social. Este é um de ver que promana da fé e näo prèvia exigencia para urna posterior pregaçâo do Evangelho. Assim, e näo distintamente, pode-se entender aquelas palavras do Concilio Vaticano II: « É tao grande a força e a virtude da palavra de Deus que se torna o apoio vigoroso da Igreja, solidez da fé para os filhos da Igreja, alimento da alma, fonte pura e perene de vida espiritual ».[33]

Vosso povo, carissimos irmäos no episcopado, quer ver os padres como verdadeiros Ministros de Deus, inclusive na sua veste e no seu modo externo de proceder. Ele quer ver o hörnern de Deus nos ministros de sua Igreja, urna presença que lhes inspire amor, respeito, confiança. O povo tem diretto e isso pode exigi-lo de seus pastores. O que os homens querem, o que esperam é que o sacerdote com o seu testemunho de vida e com sua palavra, lhes tale de Deus. O caráter conferido pelo sacramento da Ordern, permite que o sacerdote atue «em nome de Cristo cabeça»,[34] participando da autoridade com que Cristo governa a sua Igreja; por outro lado, o ministro sagrado é chamado a exercer o « poder da Ordern para oferecer o Sacrificio, perdoar os pecados e exercer publicamente o oficio sacerdotal em nome de Cristo a favor dos homens ».[35] Por isso, convém que ambas as notas do sacerdocio ministerial conservem sempre seu justo apreço, tendo em vista que «numa sociedade secularizada e de tendencia materialista (...) sente-se particularmente a necessidade de que o presbítero — hörnern de Deus dispensador dos Seus misterios — seja reconhecível pela comunidade, também pelo hábito que traz, como sinal inequívoco da sua dedicaçâo e da sua identidade de detentor de um ministerio público».[36]

[31] Cf. Const. ap. *Sacrosanctum concilium,* 56.
[32] *Mt* 4, 4.
[33] Const. dogm. *Dei Verbum,* 21.
[34] Decr. *Presbyterorum ordinis,* 2.
[35] *Ibid,,* 3.
[36] *Diretório para o ministerio e a vida dos presbíteros,* 66.

7. Cabe agora considerar um outro aspecto, de näo menor importancia. Trata-se do relacionamento das pessoas e do modo de acolhimento no seio de vossas comunidades. A Igreja é do Pai. O vínculo maior de uniäo dos membros da Igreja é o amor, o amor de Deus que se desdobra no amor ao próximo. Foi precisamente este amor fraterno que deu urna enorme capacidade evangelizadora às comunidades primitivas da Igreja através de seu testemunho de vida em comum.

O que vale para todos os povos, tem urna importancia fundamental para vosso povo. Ele é antes de tudo cordial. Ele, na sua carencia afetiva, necessita sentir-se querido e acolhido. O povo é muito sensi vel ao ambiente em que se encontra. Ele espera ver alegría, simplicidade e calor humano. O ser católico, por maior razäo, diante do surgimento das seitas, requer urna atitude de caridade, « caridade para com o interlocutor, humildade para com a verdade que se descobre e que poderia exigir revisäo de afirmaçôes e de atitudes».[37] Näo se trata de recorrer a ataques pessoais, ou assumir posiçôes contrarias ao espirito do Evangelho. Poderia servir de experiencia o que foi proposto como lema pastoral numa das vossas diocèses: « Acolher para evangelizar ». Importa dar atençao pessoal a quem procura a Igreja, manter-se disponí veis, como sinal de consideraçao, escuta e abrigo a necessitados de amparo espiritual. Sem dúvida, vosso trabalho evangelizador teria um grande crescimento, se em vossas comunidades fosse incentivado aquilo que oportunamente definís como « ministerio da acolhida » das pessoas, facilitando o atendimento, e exigindo dos padres e de seus colaboradores urna atitude serena e cordial.

8. Finalmente, onde encontraríamos a falta de ardor e de iniciativa no anuncio evangélico?

A evangelizaçâo a que a Igreja está sendo chamada neste final de **milenio** deve ser, como tantas vezes tenho repetido, nova em seu ardor, seus métodos e sua expressäo. Este ardor, como falei em Santo Domingo, « supöe urna fé sólida, urna intensa caridade pastoral e urna fidelidade robusta que, sob a açao do Espirito, gerem urna mística, um entusiasmo incontido no trabalho de anunciar o Evangelho. Na expressäo do Novo Testamento, é a "parresia" que inflama o coraçao do apóstolo ».[38]

Chama a atençao o proselitismo a qualquer custo, o entusiasmo dos agentes das seitas e de alguns movimentos pseudo-espirituais. Näo estaría

[37] Carta enc. *Ut unum sint,* 36.

[38] *Discurso inaugural,* 10.

havendo urna certa acomodaçao deixando de ir em busca das ovelhas que estão afastadas? Ao contrario da parabola evangélica, não é urna e outra que está tresmalhada, mas é urna parte do rebanho.

Por isso, quis salientar no 25° aniversario do Decreto Conciliar ***Ad gentes,*** que o «anuncio tem a prioridade permanente na missão.... Na realidade complexa da missão, o primeiro anuncio tem um papel central e insubstituível, porque introduz "no misterio do amor de Deus, que, em Cristo, nos chama a urna estreita relaçao pessoal com Ele" e predispõe a vida para a conversão ».[39] Precisamente porque « o amor de Cristo nos constrange »,[40] a « missão é um problema de fé, é a medida exata da nossa fé em Cristo e no Seu amor por nós ».[41]

Isso mostra, carissimos irmãos, que não basta chamar, convocar e esperar que as pessoas venham. Como diz outro lema da açao pastoral de urna das vossas diocèses, de veis ser « urna Igreja que vai ao encontró do Povo »! Deveis ser urna Igreja que procure as pessoas, que as convide não somente no chamado gérai dos meios de comunicaçâo, mas no convite pessoal, de casa em casa, de rua em rua, num trabalho permanente, respeitoso mas presente em todos os lugares e ambientes.

Para isso é importante contar com a generosidade dos fiéis leigos. Refiro-me, de modo especial, aqueles que procuram viver de modo mais intenso a sua consagracäo batismal quer pessoalmente, quer nas tradicionais associaçoes religiosas ou nos novos movimentos leigos que, sob a açao do Espirito Santo, vão surgindo na Igreja. Contai, respeitai o seu caminho espiritual mas não deixeis de convocá-los para o trabalho evangelizador.

9. A vossa tarefa é um desafio missionàrio: preparar a Igreja do terceiro **milenio,** retomando a iniciativa da nova evangelizaçâo mediante esforços redobrados. A luz do mandamento do amor, venerados irmãos no episcopado, sede apostolos intrépidos da verdade e construtores de urna comunidade fraterna, permanecendo na escuta d'Aquele que vos consagrou,[42] a firn de testemunhardes com misericordia a benevolencia divina para convosco.

O Espirito do Redentor, que vos guiou até agora, não vos deixará sozinhos perante estes desafios. A vossa visita ***ad Limina*** felizmente salienta a

[39] Carta enc. *Redemptoris missio,* 44.
[40] *2 Cor* 5, 14
[41] Carta enc. *Redemptoris missio,* 11.
[42] Cf. *Is* 61, 1

vossa uniäo com o Bispo de Roma e a vossa pertença ao **Colegio** episcopal: oxalá isto vos sirva de apoio!

Quería pedir-vos que transmitísseis os meus encoraj amentos afetuosos a todos os servidores do Evangelho das vossas diocèses: aos sacerdotes, aos religiosos e às religiosas, aos leigos que assumem responsabilidades e desempenham muitas tarefas em beneficio da comunidade, assim como a todos os fiéis.

Confio à Virgem Mae, Nossa Senhora Aparecida, os projetos, as esperanças e as dificuldades da hora atual da Naçao. Nesta perspetiva, invoco a Bênçâo do Senhor sobre vos, sobre os sacerdotes, os religiosos, as religiosas e os leigos desta Terra da Santa Cruz que me é muito querida.

II

Laureti in Piceno ad iuventam habita.*

1. Madre di Cristo, Madre della divina grazia, Madre purissima, Vergine prudentissima, Specchio di giustizia, Causa della nostra gioia, Salute degli infermi, Rifugio dei peccatori, Consolatrice degli afflitti, Regina di tutti i Santi, Regina della pace, Regina del mondo.

Queste invocazioni, tratte dalle Litanie Lauretane, ci aiutino ad entrare col cuore di Maria in questa celebrazione eucaristica, che ha radunato a Loreto migliaia di giovani, provenienti da varie regioni d'Europa, in un pellegrinaggio di fede e di amore, orientato dal motto: « In cammino con Maria verso il 2000, per incarnare il Vangelo sulle strade dell'Europa ». A tutti voi, soprattutto a voi giovani pellegrini di tutto il mondo, rivolgo un cordiale benvenuto in questo luogo, in cui si venera la casa che ci ricorda il mistero dell'Incarnazione del Figlio di Dio. Un cordiale benvenuto a tutti!

Saluto il Delegato Pontificio, il carissimo Mons. Pasquale Macchi,'e lo ringrazio per il cordiale indirizzo che mi ha rivolto poc'anzi. Saluto pure, con il Cardinale Eduardo Pironio, gli altri Porporati, gli Arcivescovi e i Vescovi. Uno speciale saluto rivolgo poi al Vescovo Seraphim, Metropolita per la Germania e l'Europa Centrale della Chiesa Ortodossa Rumena, e al Vescovo Sigheteanul, che ha accompagnato a nome del Patriarca di Romania

* Die 10 Septembris 1995.

un gruppo di giovani ortodossi a questo incontro. Il mio saluto s'estende anche al Vescovo Lavrentije del Patriarcato di Serbia, all'Archimandrita delegato del Patriarca di Mosca per la pastorale giovanile e all'Archimandrita rappresentante del Metropolita greco-ortodosso Damaskinos. Un cordiale saluto va inoltre ai sacerdoti, religiosi, religiose e laici impegnati, che prendono parte alla celebrazione. Rivolgo infine un pensiero deferente al Capo del Governo, Presidente Dini, ed alle altre Autorità, che hanno voluto onorare con la loro presenza questo sacro Rito.

Occasione di questo nostro incontro presso il Santuario lauretano è un singolare Giubileo: sono trascorsi infatti sette secoli da quando questo tempio sorse e cominciò ad essere meta di pellegrini non soltanto dall'Italia, ma da tante parti del mondo, specialmente dall'Europa. Tra i numerosi santuari mariani costruiti nel vecchio continente, quello di Loreto possiede un peculiare carattere ed offre un tipico messaggio spirituale. Se, infatti, nei santuari mariani la Madre di Dio viene venerata attraverso un'immagine o un'icona che la rappresenta, qui a Loreto è venerata mediante la Casa nella quale la tradizione riconosce la dimora della Santa Famiglia.

La onoriamo qui come Madre di Cristo, Madre della Santa Famiglia, Sposa di Giuseppe, Patrona di tutte le famiglie e di coloro che sono chiamati alla vita in famiglia, Madre del bell'amore, Madre dell'unità, Madre dell'Alleanza, che unisce e accomuna l'uomo e la donna, come coniugi e genitori, mediante un vincolo imperituro di comunione grazie al quale la famiglia costituisce un insostituibile ambiente di vita e d'amore.

2. Di questo parla l'odierna liturgia, a cominciare dalla seconda lettura, tratta dalla Lettera di san Paolo ai Galati: « Ma quando venne la pienezza del tempo, Dio mandò il suo Figlio, nato da donna... perché ricevessimo l'adozione a figli. E che voi siete figli ne è prova il fatto che Dio ha mandato nei nostri cuori lo Spirito del suo Figlio che grida: Abbà, Padre! ».[1]

Grazie a tale invio, Cristo conta sulla terra un numero incalcolabile di fratelli e di sorelle, come risulta evidente dall'odierno testo evangelico: « Ecco mia madre ed ecco i miei fratelli; perché chiunque fa la volontà del Padre mio che è nei cieli, questi è per me fratello, sorella e madre ».[2] Diventiamo fratelli e sorelle di Cristo nello Spirito Santo, che è Spirito di sapienza. Ne parla anche, nella prima lettura, un testo poetico

[1] *Gal* 4, 4-6.
[2] *Mt* 12, 49-50.

tratto dal Libro del Siracide, dove la sapienza è paragonata ad un grande fiume, che penetra l'intero creato: « Innaffierò il mio giardino e irrigherò la mia aiuola ».[3]

Se ci chiediamo quale analogia con la Casa di Nazaret sia contenuta in queste letture, ecco la risposta: è prima di tutto Maria, in forza della divina maternità, la casa inabitata dall'eterna Sapienza, dal Figlio unigenito del Padre divenuto uomo. Gesù prese dimora in lei, come in un tempio spirituale preparato dal Padre per opera dello Spirito Santo. E grazie a Maria che la Casa di Nazaret è diventata un simbolo così straordinario, essendo lo spazio in cui, dopo il ritorno dall'Egitto, si è sviluppata l'umana vicenda del Verbo Incarnato; il luogo in cui Cristo « cresceva in sapienza, età e grazia davanti a Dio e agli uomini».[4] Il Signore lasciò quella casa a trent'anni, per indicare a tutti la casa del Padre celeste, sempre spalancata, dal sorgere al tramonto del sole, per accogliere ogni uomo e donna, chiamati ad essere membri del popolo di Dio, fratelli e sorelle di Cristo, come voi che qui siete giunti da tante parti del continente europeo.

La Casa di Nazaret si inquadra nel mistero della Incarnazione. Si potrebbe dire che in essa è stato annunciato il vangelo dell'infanzia e della giovinezza del Figlio dell'uomo, e questo ci parla in modo particolarmente efficace, evidenziando che la nostra fede e il nostro cristianesimo rimandano a una casa concreta, nella quale si è compiuto il mistero dell'Incarnazione.

3. Questa grande moltitudine di giovani d'Europa, riuniti per la celebrazione dell'Eucaristia, sullo sfondo del Santuario, è anche l'espressione eloquente di una importante verità storica: da duemila anni il cristianesimo ha posto le radici nelle nazioni del nostro continente ed è diventato il germoglio salvifico della vita, della cultura e della civiltà europea. Questo vale non soltanto per il passato. Se è vero che la civiltà europea, specialmente quella moderna, ha avuto molteplici radici, non è men vero che essa è cresciuta prima di tutto da radici cristiane. E ciò si avverte a tanti livelli. Forse in nessun altro luogo come in Europa la presenza del Vangelo ha potuto esprimersi in modo così ricco, non soltanto attraverso le opere della cultura e dell'arte, presenti dappertutto, ma anche mediante la testimonianza di numerosi santi e beati, cominciando dagli

[3] *Sir* 24, 29.
[4] *Lc* 2, 51.

apostoli Pietro, Paolo, Andrea e Giacomo. Quanti santi sono sorti nel corso dei secoli all'interno delle varie Comunità ecclesiali in Europa! Sono nati sia nel contesto della tradizione occidentale che di quella orientale. Due tradizioni che si completano a vicenda e che sono non soltanto due modelli d'inculturazione del cristianesimo nella vita delle culture e delle nazioni, ma anche come due polmoni con i quali respira l'organismo spirituale della Chiesa di Cristo.

Questo è singolarmente evidente nel nostro secolo, diventato, come agli inizi della Chiesa, un tempo di intere moltitudini di martiri, di testimoni cioè che sigillano con il proprio sangue la loro appartenenza a Cristo. Ecco la verità sull'Europa! Se il secolo attuale è forse, nella storia, quello caratterizzato dalle più grandi negazioni del cristianesimo, esso è divenuto anche il secolo che si distingue per la straordinaria schiera di confessori e di martiri che hanno gettato il seme di una nuova vita in Europa e nel mondo, secondo l'antico principio: Sanguis martyrum — semen christianorum.

4. Cari giovani pellegrini, voi provenite da quasi tutti i paesi del continente europeo. L'appello che oggi rivolgiamo all'Europa, e insieme a tutto il mondo, si potrebbe sintetizzare in questa sola parola: « casa ». Una parola chiave! Pensiamo innanzitutto alla Casa di Nazaret: la Casa nella quale prese dimora il Figlio di Dio, la Casa della Santa Famiglia. Una casa profondamente umana. Essa non è soltanto un grande simbolo, ma una meta che ci è posta innanzi. Siamo venuti qui per chiedere la casa per ogni uomo del nostro tempo, per le famiglie di tutto il mondo: per quanti vivono in patria e per gli emigrati, per i profughi e i perseguitati. Siamo venuti in particolare a chiedere che nessuno manchi di una casa nelle nostre società europee. Domandiamo una casa per tutti gli uomini e per tutte le famiglie.

La casa è anche simbolo di pace. Noi siamo qui per chiedere la pace. Voi giovani non avete fatto l'esperienza della prima e della seconda guerra mondiale ma in primo luogo europea, che portarono devastazioni e morte in tante case del nostro continente. Ma tutti siamo testimoni della guerra nei Balcani, di questa guerra interminabile che ha fatto scempio di ogni umanità e continua a devastare case, scuole, atenei, trasformando quelli che erano sereni luoghi di lavoro e di vita in cimiteri, dove vengono sepolti prima di tutto i giovani, dato che sono principalmente loro a perdere la vita sui fronti di questa inutile guerra. Ci inginocchiamo sulle tombe di tanti giovani insieme con le loro madri e i loro padri in lacrime. E mentre domandiamo per loro il riposo eterno, con il muto linguaggio della loro morte

scongiuriamo tutti i responsabili della guerra, perché si volgano a pensieri di riconciliazione e di pace.

Lo facciamo, sicuri di interpretare i sentimenti di tutte le persone di buona volontà. E necessario che ciascuno s'impegni a far sentire la propria voce e a porre gesti concreti di pace. Va in questo senso, carissimi giovani pellegrini, l'iniziativa che avete preso in favore dei vostri coetanei dell'Erzegovina. E un gesto significativo di solidarietà, che benedico di cuore ed incoraggio, nella speranza che possa produrre frutti auspicabili ed abbondanti.

5. Ripensiamo ancora una volta alle parole di Paolo: « Dio mandò il suo Figlio, nato da donna,... perché ricevessimo l'adozione a figli. E che voi siete figli ne è prova il fatto che Dio ha mandato nei nostri cuori lo Spirito del suo Figlio che grida: Abbà, Padre! Quindi non sei più schiavo, ma figlio; e se figlio, sei anche erede per volontà di Dio ».[5]

Cari giovani pellegrini, che oggi vi siete riuniti da tante parti d'Europa e del mondo intorno alla Casa di Nazaret, ecco la missione particolare a voi affidata: dovete vivere e testimoniare la figliolanza divina; quella figliolanza che è il patrimonio a noi trasmesso dall'unigenito Figlio di Dio. Essa ci sottrae a qualunque pericolo di schiavitù. Ci restituisce la nostra libertà nella forma più alta e più matura. Non disse lo stesso Paolo: « Cristo ci ha liberati perché restassimo liberi »?[6]

Su questo continente, nel quale oltre duecento anni fa si proclamava il programma della libertà, dell'uguaglianza e della fraternità, purtroppo stravolgendolo ed inquinandolo con il sangue di tanti innocenti su questo continente, bisogna che risuoni con una forza nuova il programma **della** libertà, alla quale Cristo ci ha chiamati. Soltanto la libertà per la quale Cristo ci libera può diventare fonte di uguaglianza e di fraternità. Essa non è libertà fine a se stessa, e cioè una libertà assoluta ed egocentrica che — come l'esperienza dimostra — finisce spesso per essere devastante. La vera libertà è mezzo meraviglioso per raggiungere il fine, e questo fine è prima di tutto l'amore che genera la fraternità. Che il vostro pellegrinaggio al mistero della Santa Casa infonda in voi la capacità di una tale libertà. Disponetevi, carissimi giovani, a varcare da uomini « liberi » la soglia del Terzo Millennio nei vari Paesi dell'Europa e del mondo, seguendo Cristo, che è la via, la ve-

[5] *Gal* 4, 4-7.
[6] *Ibid.,* 5, 1.

rità e la vita.[7] Vi attende la costruzione di una grande casa europea. Vi siete riuniti qui, presso il Santuario lauretano, per impetrare la forza necessaria per questa impresa. La Madre di Cristo vi ottenga che la Casa di Nazaret rimanga un fermo punto di riferimento ed un'incessante ispirazione nel vostro generoso impegno.

[7] Cf. *Gv* 14, 6.

ACTA CONGREGATIONUM

CONGREGATIO DE CAUSIS SANCTORUM

i

BRACAREN.

Beatificationis et Canonizationis Servae Dei Alexandrmae Mariae da Costa, Virginis saecularis, Sodalis Associationis Cooperatorum S.D.B. (1904-1955)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

«Vos autem estis corpus Christi, et membra ex parte » ***(1 Cor*** 12, 27).

Corporis Christi membrum vivum fuit Alexandrina Maria da Costa, quae a Domino vocationem accepit communicandi dolores passionis Domini Iesu, qui « humiliavit semetipsum factus oboediens usque ad mortem, mortem autem crucis » ***(Philp*** 2, 8). Divino Sponso coniuncta, illum cum amore secuta est et propter amorem in calvariae via seseque devovit pro conversione peccatorum atque animarum salute, ita suo munere iuncta, quod est ei caelitus commissum, « diligendi, patiendi, expiandi ».

Serva Dei, altera filia naturalis Annae Mariae da Costa, orta est die 30 mensis Martii anno 1904 in loco Gresufes, in paroecia Balasar, intra fines archidioecesis Bracarensis in Lusitania, et baptismum accepit postridie calendas sequentis mensis Aprilis. Mater eius, a sponso relicta cum iam proximae erant nuptiae, onus familiae cum honore sustinuit filiasque cum firmitudine educavit ac diligentia secundum leges Dei et Ecclesiae, atque miro fuit eis exemplo studii deprecationis et operum caritatis, praesertim pro aegrotis. A pueritia Alexandrina duram est experta paupertatem, quandoquidem familia, omnibus bonis amissis, multum contraxerat aes alienum ut propinquum egenum adiuvaret. Per exiguum tempus in pago Póvoa de Verzim ludum frequentavit ubi magno cum gaudio primam fecit Communionem. Ad vicum in quo nata erat reversa in agris laboravit ac suere didi-

cit. Optima praedita erat valetudine, spiritu laeto, festivo, affabili et vivaci. In precatione assidua erat, catechismo studebat, vitam paroecialem participabat inque sua vitia corrigenda incubuit. Libenter pauperibus, aegris et morientibus assidebat. Sabbato sancto anni 1918, ut suam defenderet virginitatem a quibusdam viris qui in domum eius irreperant, e fenestra se deiecit et exinde cum difficultate et dolore ambulavit. Initio medici certam prognosim facere non valuerunt, sed postea compertum est eam myélite compressa medullae affectam esse. Quaevis cura inefficax fuit et dolores acerbiores in dies facti sunt, adeo ut anno 1925 eam lecto affixerint in perpetuum. Artuum paralysis continuo est progressa et demum talis fuit musculorum atrophia ut a quolibet motu eam impedirent. Primis annis morbi, ut par est, instanter precata est ut sanationem obtineret, sed gratia ei data est obsequii erga Dei voluntatem et magis etiam patiendi cupiditatis. Ita eius lectus factus est altare sacrificii, eius corpus templum in quo Deus mirabilia patravit et anima mutata est in flammam caritatis ardentem. Coepit nutrire claram in « Iesum Tabernaculorum captivum » pietatem, dum conscia fiebat apertius usque suae vocationis ut victima esset. Ab ipso Christo erudita ac ducta sapientiam didicit crucis, expiationis victimam se devovit, accepit se esse crucifixam atque Redemptionis operi operam dare per suos cruciatus, qui multi fuerunt, atroces et continui. In carne inque spiritu passionis Iesu dolores experta est et molestos diabólicos incursus, cui additae sunt temptationes, ariditas et tenebrae interiores, dubia contra fidem et mors mystica. Doluit quod se in ecclesiam conferre non poterat nec assiduo se alere Eucharistia, quodque eius mirificae experientiae nimis vulgabantur pariterque laboravit propter incommoda, quae ex multarum personarum visitationibus oriebantur, propter amotionem primi moderatoris spiritalis, propter inquisitiones ecclesiasticas et medicorum, propter reprehensiones eorum, qui eius sinceritatem ac probitatem non credebant. A Deo exstasibus donata est, visionibus, eventuum futurorum cognitione, cordium perscrutatione. Extremis tredecim vitae annis cibum non sumpsit soloque eucharistico Pane se aluit. Quamvis esset infirma, magnum ac fructuosum explicavit apostolatum: amabiliter multos visitatores excipiebat, quos verbis fidei et consolationibus alloquebatur, ad accipienda sacramenta hortabatur Paenitentiae atque Eucharistiae adque Rosarium recitandum, et non raro conversionem obtinuit peccatorum. Diu catechismum puerulos docuit; zelatrix fuit Piae Unionis Apostolatus Deprecationis, fautrix librorum catholicorum et missionalium edendorum; vocationibus favit sacerdotalibus ac religiosis;

Filiis Mariae adhaesit et Cooperatorum Salesianorum Associationi. Largitionibus quas a benefactoribus recipiebat cultum divinum fovit, verbi Dei praedicationem, suam adiuvit paroeciam, missiones, seminariorum alumnos et iuvenes indigentes, pauperes atque eos, qui sine opere erant. Celebrandos curavit dies festos religiosos et Sanctas Missas; ad aedificandas domus contulit pro iis qui illis carebant. Anno 1936 a Summo Pontifice postulavit mundi consecrationem Cordi Mariae Immaculato, quae facta est a Pio XII pridie calendas Novembres anno 1942.

Sui ipsius oblita, solum vixit pro Deo et proximo atque, inter spinas doloris, pulcherrimas ac fragrantissimas coluit christianas virtutes. Fides lux fuit eius cogitationum, eius affectuum, eius verborum atque morum. Iesum Christum firmiter credidit, Evangelium, veritates revelatas et Ecclesiae magisterium. Divina mandata perfecte servavit, prompte Dei voluntate oboedivit instrumentumque fuit docile in manibus eius, arduo munere functa sibi pro bono humani generis concredito. Mersa est in contemplatione magnorum fidei mysteriorum atque in deprecatione, peculiaremque nutrivit pietatem in Sanctissimam Trinitatem, in Eucharistiam necnon in Virginem Mariam. Unum facta est cum Christo cruci affixo, adeo ut affirmaret: «Non ego patior, Iesus patitur in me»; cumque sancto Paulo de se dicere poterat: « Christo confixa sum cruci; vivo autem, iam non ego, vivit vero in me Christus » ***(Gal*** 2, 20), atque addere: «Adimpleo ea quae desunt passionum Christi in carne mea pro corpore eius, quod est Ecclesia» ***(Col*** 1, 24). Cor eius flagrabat amore Dei necnon amore Ecclesiae et animarum. Scripsit: «Iesum in tenebris amabo, amabo in indignitatibus, in doloribus inque animae agoniis; laetanter eum amabo, nitens per omnia eius facere voluntatem ». Simul affirmabat se paratam esse ad patiendum usque ad mundi finem pro peccatorum salute. In sui sepulcri lapide voluit haec inscribí verba, quae eius apostolatum complectuntur: « Peccatores, si corporis mei cineres vobis prodesse possunt ad salutem, appropinquate, supergredimini eos, proterite donec exstinguantur, sed nolite amplius peccare, ne amplius Iesum nostrum offenderitis! Peccatores, multa vobis velim dicere! Hoc coemeterium non sufficiat ad illa scribenda! Convertimini! Iesum ne offenderitis, nolite eum in aeternitatem perdere! Tam bonus is est! Peccatorum iam satis! Amate eum! Amate eum! ». Non minor fuit eius caritas erga matrem atque sororem Deolindam, quae ei benigne assederunt, erga pauperes, aegrotos, Purgatorii animas; quique illi maerorum causa fuerunt, statim eius veniam atque benevolentiam habuerunt. Sincere humilis, se coram Deo

nihil esse putabat et quavis coram hominibus indignam opinione; laudes vitabat et laetabatur spreta. A mundi rebus aliena, cum laetitia temperantiam coluit ac paupertatem, atque in Deo et in Providentia spem suam collocavit continuoque praemium appetivit aeternum, quod se consecuturam esse putabat non suis meritis, sed Christi. Liberam se servavit puramque ab omni inordinato affectu perfecteque observavit castitatem, non levibus superatis temptationibus. Omnibus in casibus supernaturali cum prudentia locuta est et egit. Iusta fuit erga Deum et proximos; in oboedientia superioribus ecclesiasticis fortis fuit, in doloribus corporis et animi, in fidelitate erga munus suum inque cotidiana voluntatis Dei exsecutione. Etiam morte appropinquante, cum dolores ad summum pervenerunt, cum fortitudine ac generositate in sui vitaeque suae devotione perseveravit. Sereno cum animo iter instituit ad aeternitatem, obmurmurans: « Felix sum, quia eo in caelum ». Sacramentis confirmata, suam conclusit viam crucis lucernaque cum accensa domum Dei introivit die 13 mensis Octobris anno 1955.

Populus, qui eam sanctam habebat, affirmavit: « Est pauperum mater mortua, miserorum auxilium; abscessit consolatrix afflictorum ». Multitudo immensa eius corpus visitavit exsequiisque interfuit. Anno 1975 corpus eius est ad ecclesiam paroecialem translatum loci Balasar, ubi etiamnunc quiescit, a fidelibus, qui plurimi eius invocant precationem, veneratum.

Famae sanctitatis magnitudine ac soliditate agnita, qua Serva Dei claruit in vita, in morte et post mortem, Archiepiscopus Bracarensis initium fecit Causae beatificationis et canonizationis per celebratum processum ordinarium informativum (annis 1967-1973), cuius auctoritas et vis probata est a Congregatione de Causis Sanctorum decreto die 16 mensis Novembris promulgato anno 1990. Perfecta Positionis praeparatione, disceptatum est an Alexandrina heroum more virtutes exercuisset. Die 23 mensis Maii anno 1995, felici cum exitu, actus est Consultorum ^Theologorum Congressus Peculiaris. Deinde Patres Cardinales et Episcopi, in Sessione Ordinaria diei 7 mensis Novembris eiusdem anni, Causae Ponente Exc.mo Domino Ottorino Petro Alberti, Archiepiscopo Calaritano, professi sunt Servam Dei Alexandrinam Mariam da Costa heroum in modum virtutes théologales, cardinales iisque adnexas observavisse.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, mandavit ut super heroicis Servae Dei virtutibus decretum conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis ad Se hodierno die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Ponente meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater sollemniter declaravit: ***Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Temperantia et Fortitudine, eisque adnexis, in gradu heroico, Servae Dei Alexandrinae Mariae da Costa, Virginis saecularis, Sodalis Associationis Cooperatorum S.D.B., in casu et ad effectum de quo agitur.***

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referri mandavit.

Datum Romae, die 12 mensis Ianuarii A. D. 1996.

ffi Albertus Bovone
archiep. tit. Caesariensis in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. ffiS.

83 Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

II

GRAECEN. - SECCOVIEN.

Beatificationis et Canonizationis Servae Dei Mariae Clarae Fietz, Sororis professae Congregationis Sororum Scholarum Graecensium III Ordinis S. Francisci (1905-1937)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

« Hoc vere persuasum est mihi: non metam adeptam magni esse momenti, sed cupiditatem; non invenire, sed quaerere. Te solum, Domine, quaeram! ... Te semper quaeram, te solum appetam, nitens te consequi; hoc requiro, ut maximum veluti donum Te, Domine, accipiam ».

Hoc in suo scripsit memoriali libello Serva Dei Maria Clara Fietz, Soror professa Congregationis Sororum Scholarum Graecensium Tertii Ordinis Sancti Francisci Asisinatis. Hicque fuit constans habitus theologalis eius brevis sed impensae vitae terrenae: studiosa Dei quaesitio atque continuum ad plenam cum Amore familiaritatem iter.

In Silesiae Austriacae viculo orta, nempe Nieder-Lindewiese, postridie nonas Ianuarias anno 1905, insequenti die 10 Ianuarii est baptizata, nomi-

nibus sumptis Rosa Maria. A piis parentibus Adolfo Fietz et Iosepha Kirchner, humilibus artificibus et filiorum suorum sapientibus educatoribus, instructa, atque actuosa participatione vitae Communitatis paroecialis, Rosa Maria est ad constans virtutum christianarum exercitium directa. Die 21 mensis Iulii anno 1916, in paroeciali ecclesia pagi Lindewiese, donum accepit Spiritus Sancti in sacramento Confirmationis.

Mira intellegentia praedita fortique voluntate, ludum frequentavit optimis cum fructibus. Idcirco mater eius, quamvis inops erat familia, voluit eam studia pergere apud Sorores Ursulinas loci Freiwaldau.

Deinde, Iesu Christi amore illecta, nulla interposita mora statuit Congregationem ingredi Sororum Scholarum Graecensium III Ordinis Sancti Francisci, inter quas recepta est mense Septembri anno 1919.

Postulans etiam Superiorum permissu Ludum Magistralem frequentavit et anno 1922, optimis cum exitibus, est facultatem adepta in ludis docendi.

Die 30 mensis Augusti anno 1923 vestem religiosam induit et novitiatum incepit nomine sumpto Sorore Maria Clara. Facta subsequenti anno professione temporanea, statim suam incepit magistrae navitatem in ludis, collegarum merens existimationem atque alumnorum affectum. Studia superiora frequentavit apud Universitatem Graecensem et anno 1932 est lauream adepta in philosophia, quaestione disceptata, quam cuncta commissio indagatrix laude dignam iudicavit. Postea toto tempore se tradidit institutioni atque educationi puellarum in lyceo ad scientias pertinente suae Congregationis, altas ostendens dotes paedagogicas atque institutorias necnon singularem voluntatem se dedendi, amabilitatem et patientiam in suas discipulas. Schola peculiaris fuit campus eius apostolatus, quandoquidem praesertim exemplo vitae suae docuit suumque culturae et Domini, « fontis sapientiae », amorem cum aliis communicavit. Simul summa cum alacritate, perseverantia gaudioque spiritali suam coluit consecrationem et cotidie nisa est progredi in cognitione et imitatione Christi, maximi perfectionis exemplaris. Fide illustrata, spe sustenta et caritate infiammata cum Deo ambulavit perfecteque eius fecit voluntatem tum in ordinariis tum in extraordinariis vitae circumstantiis. Ut in familiaritate cresceret cum Domino, bono suo summo, pie Missae intererat, peculiarem nutrivit pietatem erga Eucharistiam et Virginem Mariam, diu precabatur, se abnegavit, peccatum fugit, cum vitiis contendit, castigationem sui exercuit atque paenitentiam, diligenter Regulam ac vota religiosa observavit omniaque negotia et opera in divini Sponsi laudem mutavit, quem tota mente, toto corde, totisque viri-

bus dilexit. Scripsit: «Tam sum audax, ut semper Deum rursus deprecer quo suum det Cor mihi, ut illud sicut meretur amem. Amore divino cupio absorben »; et addidit: « Deus mi, tu me in hortum amoris tui introduxisti, et nunc anima mea sitit omnino dissolvi in te ». Domini amore crescente, crescebat simul cupiditas se iungendi artius cruci eius ac vehementius illius communicandi passionem; idcirco statuit: «Debeo continentiam colere, quia omni, quem accipio, dolore Amatum meum in cruce possum consolari ». Ideo suam accepit parvitatem atque paupertatem, suam semper voluntatem renuntiavit, non observata et neglecta voluit esse mundi et sororum sodalium oculis atque, cum sancto Ioanne Baptista, affirmabat: « Illum oportet crescere, me autem minui » ***(Io*** 3, 30). Ardentissima cupido se totam immolandi pro gloria Dei proque animarum salute non est decepta. Doloribus ac paenitentiis libere cotidie electis addita est phthisis interanea, quam plures annos Serva Dei tacita et in occultatione tulit, ex more sua munia explens ac si commoda uteretur valetudine. Propter Dei amorem parata erat ad vitam pro proximis devovendam: « Si possem animam salvare — scripsit — inferni poenas sustinendo, tunc minime haesitarem ». Sollicita fuit et officiosa in alumnas earumque parentes, in sorores sodales, praecipue in aegrotas ac maerentes. In communitate humillima explicabat munia cum simplicitate, mutuam fovebat concordiam semperque amica esse et serva omnium parata erat: idque cum humilitate et patientia faciebat, vitans ne in conspectum se daret neque laudes honoresque excitaret. Constans fuit in labore, fortis ac patiens in difficultatibus inque diuturno morbo, gravis et aequabilis, casta in loquendo et in agendo, in victu temperans et in potu, pauper in terrestrium bonorum usu, Ecclesiae oboediens, superioribus et Regulae praeceptis vel minimis, erga Deum et proximum iusta.

Ineunte anno 1935 eius valetudo, phthisi debilitata, est in deterius versa. Sectionem est passa, ex qua apparuerunt natura et gravitas eius mali, iam insanabilis. Deinde meliuscule illi fuit, indeque potuit institutionem consuetaque opera redintegrare. Sed cum in peiorem partem esset versa et mutata, est in Domum Principem Eggenbergensem translata, ubi salubrior erat aër. Brevitatis dierum suorum conscia, scripsit: « Parvam victimam suam Dominus consumit. Et haec est mea maxima felicitas ». Ad exitum usque, « parva stulta », sicut gratum erat ei se ipsam definire, plene vixit ex « crucis stultitia », quae est « sapientia et virtus Dei » ***(1 Cor*** 1, 24), per amorem et dolorem sanctitatis culmen adipiscens. A terra alienata, aeternum est praemium consecuta, ad quod semper tetenderat, die 15 mensis Iunii anno 1937.

Eius eminentium virtutum exemplum semper vivum mansit apud Congregationem Sororum Scholarum Graecensium III Ordinis S. Francisci, apud discipulas scholarum, in quibus docuerat, et apud populum Dei. Perdurante fama sanctitatis, Episcopus Graecensis-Seccoviensis Causam iniit beatificationis et canonizationis per processus ordinarii informativi celebrationem (annis 1944-1953), cui additi sunt aliquot processus rogatoriales. Anno 1980 Congregatio de Causis Sanctorum decretum promulgavit super recognitione scriptorum et calendis Octobribus anno 1993 decretum de auctoritate eorundem processuum. Positione praeparata, disceptatum est an Serva Dei virtutes exercuisset heroum in modum. Die 5 mensis Maii anno 1995, felici cum exitu, actus est Congressus Peculiaris Consultorum Theologorum. Deinde Patres Cardinales et Episcopi, in Sessione Ordinaria diei 3 mensis Octobris subsequentis, Causae Ponente Exc.mo Domino Petro Georgio Silvano Nesti, C. P., Archiepiscopo Camerinensi-Sancti Severini in Piceno, professi sunt Sororem Mariam Claram Fietz heroum more virtutes servavisse théologales, cardinales et his adnexas.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, mandavit ut super heroicis Servae Dei virtutibus decretum consçriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis ad Se hodierno die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Ponente meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater sollemniter declaravit: ***Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Temperantia et Fortitudine, eisque adnexis, in gradu heroico, Servae Dei Mariae Clarae Fietz, Sororis professae Congregationis Sororum Scholarum Graecensium III Ordinis S. Francisci, in casu et ad effectum de quo agitur.***

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referri mandavit.

Datum Romae, die 12 mensis Ianuarii A. D. 1996.

£8 Albertus Bovone
archiep. tit. Caesariensis in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. ©S.

£8 Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

III

TAURINEN.

Beatificationis et Canonizationis Servae Dei Florae Manfrinati, Virginis, Fundatricis Operae v. d. « di Nostra Signora Universale » (1906-1954)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

« Praecepto caritatis, quod est maximum mandatum Domini, omnes Christifideles urgentur ad procurandam gloriam Dei per adventum regni eius, et vitam aeternam omnibus hominibus ut cognoscant solum Deum verum et quem misit Iesum Christum » (CONC. OECUM. VAT. II, Decretum de apostolatu laicorum *Apostolicam actuositatem,* 3).

Domini Iesu flagrans amore, Flora Manfrinati cum humilitate et alacritate crucis ac sanctitatis viam percurrit et cotidie pro regno atque gloria Dei simulque pro animarum salute vitam impendit, quibus virtutum suarum exemplo suoque multiplici necnon impenso apostolatu servivit.

Mulier haec simplex et studiosa a Carolo Manfrinati et Elvira Piacentini orta est in paroecia oppidi Tresigallo, intra fines positi archidioecesis Ferrariensis, postridie nonas Iulias anno 1906, et paucos post dies baptismi sacramentum accepit. Circiter tres annos nata, est gravissimis ustionibus contusa, quae ei atroces pepererunt dolores et perpetuas corporis imminutiones eamque impediverunt quominus scholam frequentaret, consuetas haberet sociales consuetudines amicitiasque cum aequalibus coniungeret. Suam infelicem doloris ac solitudinis condicionem forti animo accepit atque serenitate, in deprecatione et in arta cum Domino coniunctione, qui eius fuit comes et amor in vita, invento solacio. Anno 1912 ei collatum est Confirmationis sacramentum et postea cum gaudio primum se aluit Pane eucharistico. Post aliquod tempus ariditatis spiritalis, ob quam multum est passa, pacem interiorem obtinuit a Domino ac multorum purulentorum vulnerum glutinationem quibus laborabat, sed dolor permansit sicut antea, siquidem donum petiverat « patiendi nullo allato dolore ». Sedecim annorum in domum avunculi sacerdotis tamquam famula commigravit Costam Rodigiensem; deinde ad suam se contulit familiam, quae Testonae apud Montem Calerium, in archidioecesi Taurinensi situm, domicilium collocaverat. Ibi se inseruit actuose in Actionem Catholicam et cum cura peritiaque se dedidit

pusis ac puellis educandis et peccatorum conversioni, fructus consequens copiosos. Pietatem fovit in Eucharistiam atque ludum puerilem condendum Palerae, ubi coetum quoque puellarum instituit quas «Apostólas Sanctissimae Trinitatis » vocavit; tamquam ministra infirmorum interfuit peregrinationibus Lapurdum et Lauretum; aegrotos visitabat et senes atque fecundum explicavit apostolatum etiam inter « agrestes matres familias ». Confessarii sui, P. Iacobi Fissore, consilium secuta, facta est humilis, habilis atque indefatigabilis adiutrix Sororum Missionariarum a Consolata in administratione collegii-oratorii Sancti Michaelis Taurinensis, ubi domicilium collocavit splendidumque perhibuit testimonium sollicitudinis de rebus Dei deque proximi bono. Eius industria pro eodem oratorio peculiariter utilis fuit et benefica altero bello totius orbis terrarum, cum Opus servavit ab exitio illudque reiecit et confirmavit post calamitosam pyrobolorum coniectionem. Una cum Lina Prosa deinceps aliisque iuvenibus mulieribus accepit « Domum Operum Religiosorum » dirigendam, Ordini Fratrum Minorum obnoxiam, quae humanam religiosamque educationem curabat puellarum pauperum et convictum, scholam maternam, ludum puerilem atque orphanotrophium comprehendebat. Serva Dei, valetudinis, culturae et opum expers, non autem intellegentiae, roboris, voluntatis, facultatum ordinativarum et in primis fiduciae Providentiae fervorisque apostolici, egregie est munere suo iuncta. Cum sapientia et prudentia formationi consuluit adiutricum, quas appellavit « Educatrices Apostólas » et, non paucis superatis difficultatibus, novam speciem ac novam vitam dedit Domui, eius sanavit condicionem oeconomicam, quaedam de eius propositis et navitate notabiliter immutavit atque campum apostolatus servitiique socialis amplificavit. Ita, ex corde et laboribus Florae novum et florens ortum est Institutum, quod ipsa denominavit « Opera Dominae Nostrae Universalis » quaeque anno 1962 ab Archiepiscopo Taurinensi erecta est in Piam Unionem. Quamvis Operae conditrix esset, lapis angularis et fautrix, Serva Dei, ut solebat, per omnia nitebatur ne attentionem et laudem mundi suscitaret; e contrario occupationem quaerebat, fugiebat laudes, libenter in humilia incumbebat munia feliciumque eventuum meritum gratiae divinae tribuebat et aliis. Moriens affirmavit: « Haec est vocatio mea: in umbra laborare »; et etiam cum reprehendebatur, offendebatur et despiciebatur, perfectam ostendebat sui moderationem magnamque interiorem et exteriorem pacem et laeta dicebat: « Sic Sponso meo, Iesu crucifixo, similis sum ». Cum fortitudine, patientia et mira tranquillitate corporis infirmitates et animi aegritudines tulit, ingrati-

tudines, exprobrationes et impedimenta, quibus ubique quodammodo occurrit in apostolatu. Pro certo habens « scalas sanctitatis ex contradictionibus constare, inclementiis et sacrificiis », cum docilitate et amore suas amplexa est cruces et sine mora, sine pigritia progressa est in viam perfectionis christianae, diligenter voluntatem Dei faciens, diffundens Christi odorem et se pro animarum sanctificatione impendens. Vixit, locuta est et egit semper in lumine fidei, spei atque caritatis. Cum -cordis simplicitate et mentis plene est divinae revelationi et magisterio Ecclesiae assensa et alacriter profecit in cognitione inque amore Christi, qui illi donavit scientiam Dei eamque donis spiritalibus gratiisque peculiaribus replevit. Coniunctionem cum Domino coluit per oboedientiam Evangelio, peccati fugam, sedulam munerum cotidianorum effectionem, ferventem pietatem erga Sanctissimam Trinitatem et Eucharistiam, ex qua vim interiorem hauriebat et inenarrabiles consolationes. Tenerum filialemque nutrivit amorem in Virginem Mariam, quam dominam suam vocabat et matrem universalem. Propter Dei amorem, proximum dilexit eique servivit cum perseverantia, generositate et neglegentia sui, opera faciens misericordiae spiritalis et corporalis. Multimodis parentes adiuvit, puerulos et puellas egenas, aegrotos, pauperes, peccatores, sacerdotes, sorores, familias in difficultatibus versantes et plura Instituta religiosa, et omnibus se ipsam dedit, nullam petens remunerationem. A rebus terrestribus aliena, spem suam in Deo collocavit thesaurumque in caelis cumulavit, quos omnibus suis viribus cupiebat. Omnibus in casibus fulsit etiam prudentia in propria alienaque sanctificatione et in operibus apostolatus; eximie iustitiam coluit erga Deum et proximum inque bonorum usu temperantiam. Indole praedita erat forti et imperiosa, sed tamen semper se docilem ostendit, obsequentem et oboedientem, motuum suorum compotem. Casta fuit in verbis, in sensibus et in actibus atque Dominum dilexit corde indiviso. Crux doloris, quae eam numquam reliquerat, gravior facta est ultimis vitae eius annis, sed Serva Dei perrexit munera sua exsequi solita cum generositate, laeta se usque ad finem consumere pro Dei gloria et Ecclesiae bono. Laboriosum suum terrenum iter conclusit die 12 mensis Martii anno 1954, fama sanctitatis insignis.

Beatificationis et canonizationis Causa inita est apud Curiam Taurinensem per celebrationem processus ordinarii informativi (annis 1960-1978), cuius auctoritas probata est a Congregatione de Causis Sanctorum pridie nonas Octobres anno 1989. Positione confecta, disceptatum est an Serva Dei heroum more virtutes exercuisset. Die 3 mensis Martii anno

1995, prospero cum exitu, actus est Consultorum Theologorum Peculiaris Congressus. Patres Cardinales deinde et Episcopi, in Sessione Ordinaria diei 3 secuti mensis Octobris, Causae Ponente Exc.mo Domino Ottorino Petro Alberti, Archiepiscopo Calaritano, agnoverunt Floram Manfrinati heroum in modum coluisse virtutes théologales, cardinales et his adnexas.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, mandavit ut super heroicis Servae Dei virtutibus decretum conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis ad Se hodierno die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Ponente meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater sollemniter declaravit: ***Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Temperantia et Fortitudine eisque adnexis, in gradu heroico, Servae Dei Florae Manfrinati, Virginis, Fundatricis Operae v. d. « di Nostra Signora Universale », in casu et ad effectum de quo agitur.***

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referri mandavit.

Datum Romae, die 12 mensis Ianuarii A. D. 1996.

ffi Albertus Bovone
archiep. tit. Caesariensis in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. ©S.

8B Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

IV

VICTORIEN, seu SANCTI SEBASTIANI

Beatificationis et Canonizationis Servi Dei Ioannis Vincentii a Iesu Maria (in saec.: Ioannis Vincentii Zengotitabengoa Lasuen), Sacerdotis professi Ordinis Carmelitarum Discalceatorum (1862-1943)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

« Cuiuslibet instituti sodales, Deum prae omnibus et unice quaerentes, contemplationem, qua Ei mente et corde adhaereant, cum amore apostolico, quo operi Redemptionis adsociari Regnumque Dei dilatare nitantur, coniungant oportet » (CONC. OECUM. VAT. II, Decr. de accommodata renovatione vitae religiosae *Perfectae caritatis,* 5).

In suam vocationem fidelis, Servus Dei Ioannes Vincentius a Iesu Maria alacriter ad sanctitatem ambulavit, magno cum fervore ac perseverantia vitam interiorem, Regulae observantiam et apostolicam coleus industriam. Hoc agens modo, dignus hic Sanctae Teresiae a Iesu filius contemplationem cum ardore laboribusque pro animarum salute perfecte coniunxit, quibus cum caritate, humilitate et intellegentia usque ad finem dierum suorum servivit.

Servus Dei ortus est in oppido Bérriz, tunc in dioecesi Victoriensi posito, nunc vero in Flaviobrigensi, die **19** mensis Iulii anno **1862,** a Francisco Zengotitabengoa et Dominica Petra de Lasuen, qui eum secundum legem Dei atque Ecclesiae educaverunt et in eius animo ignem incenderunt pro deprecatione, pro pauperibus proque labore. Eius humanae et christianae formationi contulerunt etiam parochus **j** Sorores Mercedariae et ludi magister, quem parvus Ioannes Vincentius sedulo frequentabat. Quindecim annos natus vocem Dei sequi statuit et Ordinem Fratrum Discalceatorum B. Mariae V. de Monte Carmelo ingredi. Novitiatu confecto, in oppido Larrea professionem simplicem fecit die **10** mensis Decembris anno **1878** et post tres annos professionem sollemnem in conventu loci Marquinae, sede propulsoria navitatis missionalis Ordinis. In eodem conventu laudabiliter in studia theologica incubuit et munus explevit praeceptoris ante et post ordinationem sacerdotalem, quam accepit die **21** mensis Martii anno **1885.** Deinceps professor fuit et prior in conventu Valentino (annis 1877-1889), prior Burgis (annis 1889-1894), magister professorum et praeceptor Marqui-

nae (annis 1894-1897). Tamquam definitur provincialis iussus est conventum eremiticum condere, qui in urbe Herrera est apertus anno 1897, cuius Servus Dei fuit aliquot menses vicarius; dein iterum prior fuit Burgis (annis 1897-1900). Varia munera est exsecutus cum diligentia, prudentia et alacritate, magnum ostendens amorem in Ordinem suum et in suos fratres sodales, quos auctoritate et magis etiam exemplo vitae suae ad exercitium virtutum duxit atque ad Regulae observantiam diligentem. Industrius fuit etiam extra muros domorum in quibus morabatur; namque interfuit actioni pastorali dioecesanae, pietatem carmelitanam propagavit et religionem erga Virginem Carmeli; moderationi spiritali se dedidit et peculiari cum vi, peritia atque efficacia verbum Dei praedicavit, doctrinam socialem Ecclesiae defendit, unitatem politicam catholicorum fovit et bonos libros edendos curavit. Interim fortius usque in corde suo resonare animadvertit Christi mandatum Apostolis iniunctum: « Euntes in mundum universum praedicate Evangelium omni creaturae » ***(Me*** 16, 15). Cogitavit, precatus est, consilium petivit et denique a superioribus postulavit ut sibi liceret navitati missionali omnino se consecrare, potissimum in locis, ubi maiores essent martyrii possibilitates. Ad missiones Indiae destinatus, anno 1900, Hispania relicta, ad archidioecesim Verapolitanam pervenit, in qua multiplicem et enixum explicavit apostolatum, viribus non parcens nec tempori, pro bono illius Ecclesiae particularis, illarum gentium et sui Ordinis religiosi. Principio ei commissa est provincia Kottayamensis, postea procurator fuit missionis, rector orphanotrophii et scholae, in qua artes quaestuosae docebantur, Ernakulamensis, parochus et vicarius foraneus Verapolitanus, Chathiathanus et denuo Verapolitanus, provicarius provincialis et consiliarius Vicariatus, conditor conventus Carmelitani Ernakulamensis, rector aedis scholasticorum internorum eiusdem urbis. Ut facilem redderet iuvenibus missionariis linguae loci cognitionem, anno 1904 edidit grammaticam latinam-malabaricam; eodem anno instituit commentarium « Promptuarium canonico-liturgicum seu Ephemerides Ecclesiastica mensualis ». Ultimum tempus mansionis in India in conventu egit Ernakulamensi, graves animo forti ac patienti dolores ferens morales. In Hispaniam reversus anno 1917, condidit conventum Lucroniensem, cuius factus est superior; nominatus est zelator missionum Carmelitanarum, quod munus sustinuit usque ad annum 1935 summa cum cura, constanti fervore et multis inceptis, in quibus memoramus nunc tantummodo constitutionem Chororum Marianorum et commentarii « La Obra Máxima », participationem congressionum missionalium, acroases, multa

scripta, praedicationem, itinera in Hispania et in America animationis missionalis causa, translationem officii in sedes aptiores, primum Pampilonem, deinde Sanctum Sebastianum. Ubi potuit, amoris ignem accendit erga ecclesiam missionariam et efficaciter fovit evangelizationis mundi cooperationem. Anno 1919-1920 est cum prudentia munere functus visitatoris provincialis Missionis Verapolitanae; ab anno 1921 ad annum 1927 fuit definitur provincialis et anno 1930, iussu Antistitis Generalis, visitationem canonicam explevit communitatis Sancti Sebastiani. Eodem illo anno, exemplum secutus Sanctae Teresiae a Iesu Infante, victimam se Amori Misericordi devovit. Cum, anno 1935, hemiplexia eum obstrinxit navitatem apostolicam externam relinquere, servire missionibus easque adiuvare non desiit, suos dolores suasque preces Domino offerendo pro non christianorum conversione. Christi cruci iunctus, perrexit in via perfectionis progredi atque cotidie suam testificari in Deum et in suam consecrationem fidelitatem. Silentio eminuit, animo intensissimo ad deprecationem et meditationem atque oboedientia fratri sodali infirmorum ministro, quem ei superiores assignaverant. Meritis ornatus, mortem obiit pie in conventu Sancti Sebastiani die 27 mensis Februarii anno 1943.

In vita, in morte et post mortem magna et solida sanctitatis fama claruit tum in Ordine suo tum apud clerum et populum. Qui enim cum eo rationem habuerunt vivo, verum hominem Dei perfectumque Carmelitanum in illo viderunt et illecebram senserunt eminentium eius virtutum, diligenter, alacriter, perseveranter et spiritali cum gaudio cultarum. Fide fulsit, spe et caritate, quae lumen fuerunt et vis eius sacerdotii et apostolatus. Mente et corde est assensus divinae revelationi atque Ecclesiae magisterio, et locutus est, scripsit et egit convenienter ad ea quae credebat. Assidue coluit coniunctionem cum Domino vitamque interiorem per fervidam Missae celebrationem et Liturgiae Horarum, deprecationem personalem et communem, contemplationem, religionem in Eucharistiam, Iesum crucifixum, Virginem Mariam, Sanctum Ioseph ac Sanctos Carmelitanos. Nisus est Dei voluntatem cognoscere eamque sequi etiam in rebus minimis; sapienter talenta caelitus accepta feneravit; bonum fecit, peccatum fugit, cum congruentia et rigore Regulam Ordinis sui votaque religiosa observavit ac fratres sodales idem facere docuit. Deum habuit cardinem suarum cogitationum, suorum affectuum et appetitionum, et omnia fecit pro gloria et regno eius, libenter labores et incommoda suscipiens innumera. Boni Pastoris sedulus imitator, se ipsum impendit pro animarum salute et fidei diffusione in mundo atque,

caritate pastorali motus, largiter bona redemptionis distribuit divina mysteria sancte celebrando, fructuose ministrando Reconciliationis sacramentum, Verbum praedicando et doctrinam catholicam docendo. Clare et animose veritates christianas nuntiavit, adversus vitia erroresque aetatis suae contendit, divinorum mandatorum observantiam fovit atque legum ecclesiasticarum, amorem Ecclesiae et missionum provexit. Etsi indole fortis erat et vehemens, se continuit semperque reverens et docilis fuit cum superioribus atque humilis et mansuetus erga fratres sodales et obnoxios; cum affabilitate et benignitate vitia aliena correxit et in conventibus paci concordiaeque favit; in aegrotos et peccatores misericors fuit et officiosus; sincerus in sermocinationibus; alienus a rebus inanibus mundi, continentiae et paenitentiae amans, in consiliis capiendis inque negotiis prudens, in difficultatibus fortis ac patiens, in Deum et in proximos iustus. In omni vitae casu magnam aluit Providentiae fiduciam et etiam in diuturno morbo, ex quo est mortuus, spe christiana est sustentus et praemii aeterni cupidine.

Tot tantaque praebuit exempla virtutum, ut Episcopus Victoriensis initium fecerit Causae beatificationis et canonizationis per processus ordinarii celebrationem (anno 1950), cui additi sunt rogatoriales Huarazensis, Bracarensis, Carthaginensis, Viiayapuramensis et Burgensis. Anno 1963 promulgatum est decretum super scriptis et anno 1978 decretum super Causae introductione. Processus apostolicus instructus est apud Curiam Sancti Sebastiani (annis 1980-1981) et Pampilonensem (anno 1981). Horum processuum auctoritas probata est a Congregatione de Causis Sanctorum decreto die 31 mensis Martii anno 1984 promulgato. Praeparata Positione, disceptatum est an Servus Dei heroum more virtutes exercuisset. Die 9 mensis Maii anno 1995 actus est, felici cum exitu, Congressus Peculiaris Consultorum Theologorum. Die 17 subsequentis mensis Octobris dein Patres Cardinales et Episcopi, in Sessionem Ordinariam congregati, Causae Ponente Em.mo Cardinali Eduardo Gagnon, fassi sunt Servum Dei Ioannem Vincentium a Iesu Maria heroum in modum virtutes théologales, cardinales et his adnexas coluisse.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, mandavit ut super heroicis Servi Dei virtutibus decretum conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis ad Se hodierno die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Cardinali Ponente meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus

Pater sollemniter declaravit: ***Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia Iustitia, Temperantia et Fortitudine, eisque adnexis, in gradu heroico, Servi Dei Ioannis Vincentii a Iesu Maria (in saec.: Ioannis Vincentii Zengotitabengoa Lasuen), Sacerdotis professi Ordinis Carmelitarum Discalceatorum, in casu et ad effectum de quo agitur.***

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referri mandavit.

Datum Romae, die 12 mensis Ianuarii A. D. 1996.

® Albertus Bovone
archiep. tit. Caesariensis in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. ©S.

83 Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

CONGREGATIO PRO EPISCOPIS

HUMAITANENSIS ET BORBENSIS

DECRETUM

de finium mutatione

Quo aptius christifidelium pastorali curae consuli possit, Exc.mi PP. DD. Iosephus Iuventius Balestieri, Episcopus Humaitanensis, et Iosephus Alfonsus Ribeiro, Episcopus Praelatus Borbensis, unanimi consensu ab Apostolica Sede expostulaverunt ut circumscriptionum sibi concreditarum fines aliquantulum immutarentur.

Congregatio pro Episcopis, praehabito favorabili voto Exc.mi P.D. Alfii Rapisarda, Archiepiscopi titulo Cannensis et in Brasilia Apostolici Nuntii, rata huiusmodi immutationem christifidelium bono profuturam, vigore specialium facultatum sibi a Summo Pontifice Ioanne Paulo, divina Providentia PP. II, tributarum, oblatis precibus annuendum censuit.

Quapropter, hoc Decreto, perinde valiturum ac si Apostolicae sub plumbo Litterae datae forent, a dioecesi Humaitanensi integrum territorium municipii « Manicoré » distrahit idque praelaturae Borbensi adnectit, itidem a praelatura Borbensi integrum territorium municipii « Apui » distrahit idque dioecesi Humaitanensi assignat, mutatis, hac ratione, utriusque ecclesiasticae circumscriptionis finibus.

Ad clerum quod attinet statuit ut simul ac praesens Decretum ad effectum deductum fuerit sacerdotes Ecclesiae illi censeantur adscripti in cuius territorio ecclesiasticum officium detinent; ceteri autem sacerdotes, clerici seminariique tirones circumscriptioni illi incardinati maneant vel incardinentur in cuius territorio legitimum habent domicilium.

Quamobrem documenta et acta praefatorum municipiorum clericos, fideles ac bona temporalia respicientia a Curiis ecclesiasticarum circumscriptionum a quibus seiuncta sunt ad Curias illarum quibus noviter sunt adnexa transmittantur.

Ad haec perficienda Congregatio pro Episcopis deputat memoratum Exc.mum Apostolicum Nuntium vel, ipso a sede absente, negotiorum Sane-

tae Sedis in Brasilia gestorem, necessarias et opportunas eisdem tribuens facultates etiam subdelegandi, ad effectum de quo agitur, quemlibet virum in ecclesiastica dignitate constitutum, onere imposito ad eamdem Congregationem, cum primum fas erit, authenticum exemplar actus peractae exsecutionis remittendi.

Contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romae, ex Aedibus Congregationis pro Episcopis, die 12 mensis Februarii anno 1996.

SB BERNARDINUS card. GANTIN, *Praefectus*

83 Jorge M. Mejía, *a Secretis*

L. © S.

In Congr. pro Episcopis tab., n. 971/95

PROVISIO ECCLESIARUM

Latis decretis a Congregatione pro Episcopis, Ioannes Paulus Pp. II, per Apostolicas sub plumbo Litteras, iis quae sequuntur Ecclesiis sacros Praesules praefecit, videlicet:

die 1 Aprilis 1996. — Cathedrali Ecclesiae Elpasensi Exc.mum P.D. Armandum Xaverium Ochoa, hactenus Episcopum titularem Sitifensem et Auxiliarem archidioecesis Angelorum in California.

die 2 Aprilis. — Titulari episcopali Ecclesiae Quinciensi R.D. Franciscum J. Christian, e clero dioecesis Manchesteriensis ibique Curiae Cancellarium, quem deputavit Auxiliarem Exc.mi P.D. Leonis E. 0'Neil, Episcopi eiusdem dioecesis.

— Cathedrali Ecclesiae Tehuacaniensi R.D. Marium Espinosa Contreras, e clero dioecesis Tepicensis, Theologiae Spiritualis professorem apud ecclesiasticorum studiorum sedem « Facultades Teológica y Filosófica Mexicanas » rectoremque domus pro alumnis sacerdotibus eiusdem studiorum sedis.

die 3 Aprilis. — Titulari episcopali Ecclesiae Citiensi R.D. Franciscum Gil Hellin, e clero archidioecesis Valentinae, quem constituit Pontificii Consilii pro Familia a Secretis.

die 4 Aprilis. — Metropolitanae Ecclesiae Panormitanae Exc.mum P.D. Salvatorem De Giorgi, hactenus Archiepiscopum emeritum Tarentinum necnon Consiliarium Generalem sodalitatis ab Actione Catholica Italica.

die 9 Aprilis. — Cathedrali Ecclesiae Angrensi R.P. Antonium de Sousa Braga, S.C.I., hactenus Vicarium Superioris Generalis Congregationis Sacerdotum a Sacro Corde Iesu.

die 10 Aprilis. — Cathedrali Ecclesiae Brigantiensi de Para R.D. Aloisium Ferrando, paroeciae Sanctae Mariae Gratiarum in dioecesi Placentina-Bobiensi curionem.

— Titulari episcopali Ecclesiae Tuscamiensi R.D. Philippum Santoro, e clero archidioecesis Barensis-Bituntinae, in archidioecesi Sancti Sebastiani Fluminis Ianuarii Instituti Theologici directorem, quem deputavit Auxiliarem eiusdem Ecclesiae.

die 11 Aprilis. — Metropolitanae Ecclesiae Posnaniensi Exc.mum P.D. Iulium Paetz, hactenus Episcopum Lomzensem.

die 12 Aprilis. — Metropolitanae Ecclesiae Mutinensi-Nonantulanae Exc.mum P.D. Benedictum Cocchi, hactenus Episcopum Parmensem.

— Cathedrali Ecclesiae Vollongongensi R.D. Philippum Eduardum Wilson, e clero dioecesis Maitlandensis-Novocastrensis, ibique Tribunalis dioecesani Praesidem.

die 27 Aprilis. — Cathedrali Ecclesiae Sanctae Rosae de Lima, noviter erectae, Exc.mum P.D. Iulium Hamilcarem Bethancourt Fioravanti, hactenus Episcopum Gerontopolitanum.

die 30 Aprilis. — Cathedrali Ecclesiae Tacambarensi R.D. Rogerum Cabrera López, paroeciae vulgo « Nuestra Señora del Perpetuo Socorro » nuncupatae parochum et Vicarium episcopalem pro pastorali actione in dioecesi Queretarensi.

CONGREGATIO PRO GENTIUM EVANGELIZATIONE

PROVISIO ECCLESIARUM

Ioannes Paulus divina Providentia Pp. II, latis decretis a Congregatione pro Gentium Evangelizatione, singulis quae sequuntur Ecclesiis sacros Pastores dignatus est assignare. Nimirum per Apostolicas sub plumbo Litteras praefecit vel nominavit:

die 11 Ianuarii 1996. — Metropolitanae Ecclesiae Giakartanae Em.mum P.D. Iulium S.R.E. Cardinalem Riyadi Darmaatmadja, S.I., hactenus Archiepiscopum Semarangensem.

die 23 Februarii. — Metropolitanae Ecclesiae Endehenae R.D. Longinum da Cunha, Vicarium generalem eiusdem archidioecesis.

— Cathedrali Ecclesiae Anehensi R.D. Paulum Ioannem-Mariam Dossavi, Seminarii maioris interdioecesani Lomensis directorem spiritalem.

die 23 Februarii. — Cathedrali Ecclesiae Nebbensi, noviter erectae in Uganda, R.D. Ioannem Baptistam Odama, e clero Aruaensi ac Seminarii maioris nationalis philosophiae in oppido vulgo dicti Alokolum rectorem.

— Coadiutorem Tuticorensem R.D. Petrum Fernando, Vicarium generalem eiusdem dioecesis.

— Titulari episcopali Ecclesiae Zucchabaritanae Exc.mum P.D. Theotonium Gomes, C.S.C., Episcopum emeritum Dinalpurensem, quem deputavit Auxiliarem archidioecesis Dhakensis.

die 9 Martii. — Metropolitanae Ecclesiae Kigaliensi Exc.mum Thaddaeum Ntihinyurwa, hactenus Episcopum Cyanguguensem et Administratorem Apostolicum « sede vacante et ad nutum Sanctae Sedis » praefatae archidioecesis.

— Cathedrali Ecclesiae Kayanae Exc.mum P.D. Ioannem Baptistam Tiendrébéogo, Episcopum titularem Thuccensem in Numidia et Auxiliarem archidioecesis Uagaduguensis.

die 9 Martii. — Titulari episcopali Ecclesiae Iuliensi R.D. Alfredum Kipkoech arap Rotich, e clero Nakurensi, quem deputavit Auxiliarem Em.mi P.D. Mauricii Michaelis S.R.E. Cardinalis Otunga, Archiepiscopi Nairobiensis et Ordinarii Castrensis in Kenia.

die IS Martii. — Cathedrali Ecclesiae Byumbanae R.D. Servilium Nzakamwita, e clero Kibungensi ac Seminarii praeparatorii nationalis in oppido vulgo dicto Rutongo rectorem.

— Cathedrali Ecclesiae Kabgayensi R.D. Anastasium Mutabazi, e clero Kibungensi ac Seminarii maioris in oppido vulgo dicto Nyakibanda rectorem.

die 29 Martii. — Cathedrali Ecclesiae Mahagianganae Exc.mum P.D. Michaelem Malo, societatis dictae « Istituto del Prado » sodalem, Episcopum titularem Croënsem ed Auxiliarem Antsirananensem.

ACTA TRIBUNALIUM

VICARIATUS URBIS

TRIBUNAL APPELLATIONIS

ROMANA

Nullitatis Matrimonii (Di Via - Khan)

Notificatio edictalis

Ignorandosi il luogo dell'attuale abitazione del sig. Shahid Majid (detto: Paul) Khan, nato il 28 maggio 1954 in Lahore (Pakistan), parte convenuta nella causa di cui in epigrafe, il cui ultimo domicilio conosciuto era « The Audley» 41-43 Mount Street, Londra. W. 1 (UK)

si notifica

a detto Signore che questo Tribunale di Appello, con Decreto emesso il 19 dicembre 1995 e pubblicato il 28 marzo 1996 nella causa sopra intestata, ha deciso:

« Negative, seu causam ad ordinarium alterius gradus examen admittendam esse ».

Il testo del Decreto è a disposizione nella Cancelleria del Tribunale.

Tanto si notifica in forma edittale, a norma di legge (can. 1682 § 2 CIC).

I Vescovi, i Parroci, i Sacerdoti e i fedeli tutti, che in qualche modo abbiano notizia del domicilio del sig. Shahid Majid Khan abbiano cura di informarlo della presente notifica e di comunicare a questo Tribunale il suo indirizzo.

Roma, dalla Cancelleria del Tribunale d'Appello, 28 marzo 1996.

Slavomir Oder, ***Cancelliere***

L. © S.

In Cancellaria Tribunalis, Prot, 7094

DIARIUM ROMANAE CURIAE

Il Santo Padre Giovanni Paolo II ha ricevuto in Udienza Ufficiale per la presentazione delle Lettere Credenziali:

Giovedì, 25 Aprile 1996, S.E. il Signor DOJCILO MASLOVARIC, Ambasciatore della Repubblica Federale di Jugoslavia presso la Santa Sede.

Ha, altresì, ricevuto in Udienza:

Sabato, 13 Aprile 1996, S.E. il Signor ERNESTO PÉREZ BALLADARES, Presidente della Repubblica di Panama.

Venerdì, 19 Aprile 1996, Sua Altezza Reale HASSAN BIN TALAL, Principe ereditario di Giordania.

Sabato, 20 Aprile 1996, S.E. il Signor ZLATKO MATESA, Primo Ministro della Repubblica di Croazia.

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Con Breve Apostolico il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

13 aprile 1996. S. E. mons. Blasco Francisco Collaço, Arcivescovo tit. di Ottava, ***Nunzio Apostolico in Bulgaria.***

» » » S. E. mons. Dominik Hrusovsky, Arcivescovo tit. di Tubia, ***Nunzio Apostolico in Bielorussia.***

27 » » S. E. mons. Patrick Coveney, Arcivescovo tit di Satriano, ***Nunzio Apostolico in Nuova Zelanda, nelle Isole Marshall ed in Toga e Delegato Apostolico per le Isole dell'Oceano Pacifico.***

4 maggio » S. E. mons. Felix Del Blanco Prieto, Arcivescovo tit. di Vannida, ***Nunzio Apostolico in Camerun.***

» » » Mons. Emil Paul Tscherrig, Arcivescovo tit. eletto di Voli, ***Nunzio Apostòlico in Burundi.***

Con Biglietti della Segreteria di Stato il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

21 marzo 1996. Mons. Giuseppe Pasini ed il sac. Elvio Damoli, P.S.D.P., *Membri del Pontificio Consiglio « Cor Unum » « ad quinquennium ».*

25 » » Il sac. Abdo Yaacoub, *Promotore di Giustizia aggiunto con funzioni di Difensore del Vincolo del Tribunale della Rota Romana.*

» » » L'avv. prof. Nicola Picardi,[1] *Promotore di Giustizia aggiunto « ad annum » presso il Tribunale dello Stato della Città del Vaticano.*

2 maggio » S. E. mons. Sergio Sebastiani, Arciv. tit. di Cesarea di Mauritania, Segretario del Comitato e del Consiglio di Presidenza del Grande Giubileo dell'Anno 2000, *Presidente della « Peregrinatio ad Petri Sedem ».*

NECROLOGIO

4 marzo 1996. Mons. Gerhard Schaffran, Vescovo em. di Dresden-Meissen *(Germania).*

15 » » Mons. Ceslaw Domin, Vescovo di Koszalin-Kolobrzeg *(Polonia).*

» » » Mons. Lawrence P. Hardman, Vescovo em. di Zomba *(Malam).*

3 aprile » Mons. Alphonse J. Schladweiler, Vescovo em. di New Ulm *(Stati Uniti d'America).*

11 » » Mons. Carlo Minchiatti, Arcivescovo em. di Benevento *(Italia).*

13 » » Mons. Gilles Bélisle, Vescovo tit. di Uccuia.

» » » Mons. Hugo E. Polanco Brito, Arcivescovo, Vescovo em. di Nuestra Señora de la Altagracia en Higüey *(Repubblica Dominicana).*

15 » » Mons. Biagio V. Terrinoni, Vescovo em. di Avezzano *(Italia).*

16 » » Mons. Giuseppe Fenocehio, Vescovo em. di Pontremoli *(Italia).*

18 » » Mons. Jean Cuminal, Vescovo di Blois *(Francia).*

» » » Card. Mario Luigi Ciappi, del titolo del Sacro Cuore di Gesù agonizzante a Vitinia.

19 » » Mons. Kevin L. Rafferty, Vescovo tit. di Ausuaga.

21 » » Mons. Lucas Olu Chukwuka Nwaezeapu, Vescovo em. di Warri *(Nigeria).*

26 » » Mons. Reginald Arliss, Vescovo Prelato em. di Marbel *(Filippine).*

28 » » Mons. Pierluigi Sartorelli, Arcivescovo tit. di Castello.

2 maggio » Mons. Teopisto V. Alberto, Arcivescovo em. di Caceres *(Filippine),*

3 » » Mons. Maxim Hermaniuk, Arcivescovo em. di Winnipeg degli Ucraini *(Canada).*

Recens nuntiatum est Ernestum De Paula episcopum titulo Hierocaesariensem die 31 m. Decembris a. 1994 et Hieronymum J. Hastrich episcopum emeritum Gallupiensem die 12 m. Maii a. 1995, de vita decessisse.

An. et vol. LXXXVm 5 lumi 1996 N. 6

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

Directio; Palazzo Apostolico - Città del Vaticano - *Administratio:* Libreria Editrice Vaticana

ACTA IOANNIS PAULI PP. II

I

VENETIOLA

In Venetiola Ordinariatus militaris conditur.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

« In Ecclesia omnes, sive ad Hierarchiam pertinent sive ab ea pascuntur, ad sanctitatem vocantur» (Const. dogm. *Lumen gentium,* 39). Nos quidem ad maiorem in dies sanctitatem totius Dominici gregis promovendam vocati, haec Concilii Oecumenici Vaticani II verba recolentes, studiose curamus ut pastoralis caritatis munus erga omnes christifideles secundum Christi mentem exerceatur. Nunc vero de militibus Venetiolanis singulari modo cogitamus atque de iis pastoralem navitatem secundum nostrae aetatis necessitates ordinare volumus. Quapropter, eorum suppleto quorum interest consensu, Apostolica Nostra potestate hasce per Litteras *Ordinariatum Militarem in Venetiola* constituimus, servatis quidem normis generalibus Constitutionis Apostolicae « Spirituali militum curae », propriis statutis ab Apostolica Sede editis nec non legibus ecclesiasticis universalibus. Iura sane ei ac privilegia ceterorum ordinariatuum militarium propria tribuimus.

Haec, quae praescripsimus, committimus perficienda Venerabili Fratri Oriano Quilici, Archiepiscopo titulo Tablensi et in Venetiola Apostolico

Nuntio, necessarias et opportunas ei tribuentes facultates etiam subdelegandi, ad effectum de quo agitur, quemlibet virum in ecclesiastica dignitate constitutum, onere imposito ad Congregationem pro Episcopis authenticum exemplar actus peractae exsecutionis remittendi.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die tricesimo primo mensis Octobris, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo quinto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

68 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

SB BERNARDINUS card. GANTIN
Congr. pro Episcopis Praef.

Marcellus Rossetti, ***Protonot. Apost.***
Angelus Lanzoni, ***Protonot. Apost.***

Loco 83 Plumbi
In Secret. Status tab., n. 386.763

II

KONTAGORANA

In Nigeria constituitur nova Praefectura Apostolica nomine Kontagorana.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Constat in finibus Nigeriae inter alios commorare antiquum populum « Kamberi ». Ad aptius igitur consulendum evangelizationis operi inter illum, Venerabiles Fratres Nostri S.R.E. Cardinales atque Praesules Congregationi pro Gentium Evangelizatione praepositi, re mature perpensa auditisque faventibus votis eorum, quorum interest, censuerunt nuper ibidem novam Praefecturam Apostolicam esse condendam. Nos igitur, qui gravissimo fungimur munere supremi Pastoris totius gregis Dominici, talem sententiam ratam habentes, summa Nostra potestate seiungimus: a dioecesi Ilorinensi districtus civiles patrio sermone nuncupatus New Bussa, Agwara, Shagunu et Babana; a dioecesi autem Minnaënsi districtus civiles Rijau, Magama, Mariga, Zuru, Sakaba, Danko Wasugu, cum parte districtus Wushishi, ad occidentem fluminis Kaduna; a dioecesi demum Sokotoënsi districtus civiles Yauri, Ngaski et districtus Bagudo partem, quae ad meri-

diem fluminis Nigris exstat; atque ex iis constituimus novam Praefecturam Apostolicam ***Kontagoranam,*** quam Provinciae ecclesiasticae Kadunaënsi aggregamus ac pastoralibus curis sodalium Societatis Missionum ad Afros committimus. Quae vero praescripsimus perducet ad exitum Venerabilis Frater Carolus Maria Vigano, Archiepiscopus titulo Ulpianensis atque in eadem Natione Apostolicus Pronuntius; qui, re acta, curabit documenta exaranda sincerisque exemplis ad Congregationem pro Gentium Evangelizatione cito mittenda. Hanc denique Apostolicam Nostram Constitutionem nunc et in posterum ratam esse volumus, contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die quinto decimo mensis Decembris, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo quinto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

ffi ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

IOSEPHUS card. TOMKO
Congr. pro Gentium Evang. Praef.

Marcellus Rossetti, ***Protonot. Apost.***
Angelus Lanzoni, ***Protonot. Apost.***

Loco ffi Plumbi
In Secret. Status tab., n. 386.050

III

AGARTALANA

In India nova conditur dioecesis Agartalana.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Venerabiles Fratres Nostri S.R.E. Cardinales atque Praesules Congregationi pro Gentium Evangelizatione praepositi, re mature perpensa auditisque eorum, quorum interest, votis, nuper censuerunt accipiendam esse postulationem, qua antea petitum est ut in India, dioecesi Silcharina divisa, nova constitueretur Ecclesia Agartalana appellanda, quo aptius provideretur spirituali saluti atque regimini Christifidelium ibidem degentium. Nos igitur uti Successores beati Petri de universo Dominico grege solliciti, talem sententiam ratam habentes, summa Apostolica potestate sequentia decerni-

mus. A Silcharina dioecesi distrahimus territorium regionis civilis « Tripura » nuncupati; ex eoque novam condimus dioecesim ***Agartalanam,*** quam metropolitanae Ecclesiae Shillongensi suffraganeam facimus atque iurisdictioni Congregationis pro Gentium Evangelizatione subicimus. Praeterea Episcopi sedem ponimus in urbe « Agartala » atque ibidem exstans templum, Deo in honorem Sanctae Mariae, Reginae Pacis, dicatum, cathedralem pro tempore iubemus haberi. Cetera autem secundum canonicas leges temperentur. Haec omnia ad effectum adducet Venerabilis Frater Georgius Zur, Archiepiscopus titulo Sestensis et in memorata Natione Apostolicus Pronuntius, qui, re acta, curabit documenta exaranda ac sinceris exemplis ad memoratam Congregationem cito mittenda. Hanc denique Nostram Constitutionem nunc et in posterum efficacem esse foreque volumus, contrariis quibuslibet rebus haudquaquam obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die undecimo mensis Ianuarii, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo sexto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

£8 ANGELUS card. **SODANO**
Secretarius Status

IOSEPHUS card. **TOMKO**
Congr. pro Gentium Evang. Praef.

Marcellus Rossetti, ***Protonot. Apost.***
Angelus Lanzoni, ***Protonot. Apost.***

Loco ffl Plumbi
In Secret. Status tab., n. 388.155

LITTERAE APOSTOLICAE

I

Venerabili Dei Servo Alberto Hurtado Cruchaga Beatorum honores decernuntur.

IOANNES PAULUS PP II

Ad perpetuam rei memoriam. — Iesus, postquam Nazarethanum oppidum petiverat et Synagogam ingressus erat, surrexit, Isaiae locum lecturus, ubi scribebatur: « Spiritus Domini super me; propter quod unxit me evangelizare pauperibus, misit me praedicare captivis remissionem et caecis visum, dimittere contractos in remissione, praedicare annum Domini acceptum » ***(Lc*** 4, 18-19).

Sacrorum Bibliorum haec verba pulchre cum Alberto Hurtado Cruchaga conveniunt Societatis Iesu sodale. Ortus est is in oppido quam Vineam Maris appellant, intra Chiliae fines, die xxn mensis Ianuarii anno MCMI, atque iv annos natus patre orbatus est. Stipendium aliquod eum iuvit ut Iesuitarum Collegium Sancti Iacobi in Chilia adiret. Hic Marianae Congregationis factus est sodalis, et ipse enixe pauperum curae studuit, cum eorum misserrima domicilia singulis diebus dominicis post meridiem frequentaret.

Studiis secundi ordinis anno MCMXVII expletis, opus faciens post meridiem et vesperi, suos sustentavit et in iuris disciplinam incubuit apud Universitatem Catholicam. Die xiv mensis Augusti anno MCMXXIII Novitiatum in oppido Chillan ingressus est apud sodales Societatis Iesu. Duos post annos Cordubam Argentinae petiit, ubi studia humanitatis complevit. Anno MCMXXVII in Hispaniam missus est ad philosophicam et theologicam disciplinam adipiscendam. At persecutionis adversus Iesuitas causa, anno MCMXXXI, in Belgium coactus est confugere et Lo vanii studia perficere, ubi die xxiv mensis Augusti anno MCMXXXIII sacerdos est factus atque exinde anno MCMXXXV in paedagogia et psychologia doctor est renuntiatus. Tertio Drongii, apud Belgas, probationis anno exacto, Chiliam mense Ianuario anno MCMXXXVI repetiit. Eius voluntas posthac operandi in bonum animarum omnia fere munera apostolica gradatim est complexa: fuit enim religionis magister in S. Ignatii Collegio, paedagogiae in Catholica Universitate Studiorum Sancti Iacobi in Chilia et Pontificii Seminarii; exstitit artis educandi christianique ordinis socialis inquisitor et scriptor; Marialis Congregationis alumnorum moderator, dum hi pauperibus catechizandis sociabantur. Spiritales exercitationes temperavit atque multos iuvenes spiritaliter direxit, cum in sacerdotali vocatione sequenda eorum complures comitaretur et laicis christianis instituendis operam studiose navaret.

Anno MCMXLI Pater hic noster librum edidit celeberrimum cui titulus Hispanice: « ¿Es Chile un país católico? ». Eodem anno officium eidem commissum est Moderatoris Actionis Catholicae iuvenum in archidioecesi Sancti Iacobi in Chilia, quod officium insequenti anno ad totam Nationem est prolatum.

Mense Octobri anno MCMXXXXIV, pro pauperibus in eadem urbe Sancti Iacobi commorantibus vagisque potissimum pueris, qui innumeri ibidem grassabantur, adiumentum imploravit. Caritatis scilicet actionem incohavit, ut hominibus tecto carentibus non modo vivendi quendam daret locum, verum et domesticum domicilium: Hispanice « El Hogar de Cristo ».

Postquam in Christi amore ostendendo vitam suam pro pauperibus insumpsit, die XVIII mensis Augusti anno MCMLI ad Eum vocatus est.

Quandoquidem actuosam caritatem pastoralem vehementer explicavit itemque perfectam Dei voluntatem, quoniam interiorem vitam studiose egit et virtutes eximias exercuit, ipse sanctitatis fama vivus mortuusque claruit. Incohata beatificationis canonizationisque Causa anno MCMLXXVII in urbe Sancti Iacobi in Chilia, quod a iure praescribebatur rite actum est, atque die xxi mensis Decembris anno MCMXCI, NOS Ipsi eum exercuisse heroum in modum virtutes théologales, cardinales iisdemque adnexas, declaravimus. Eelici deinde cum exitu annis MCMXCII-MCMXCIII sanatio quaedam, quae mira dicebatur, vestigata est, de qua diligenti atque sollerti quidem ratione canonica inquisitio apud Curiam Sancti Iacobi in Chilia constituta erat. Die xxiii mensis Decembris anno MCMXCIII Nobis coram super miro decretum prodiit. Ideo beatificationis ritum constituimus die xvi mensis Octobris subsequenti anno celebratum iri.

Hodie idcirco in foro ad Vaticanam Basilicam Sancti Petri spectante, inter Missarum sollemnia formulam hanc ediximus:

Nos, vota Fratrum Nostrorum Ioannis Balland, Archiepiscopi Remensis, Caroli Oviedo Cavada, Archiepiscopi Sancti Iacobi in Chile, Eliae Yanes Alvarez, Archiepiscopi Caesaraugustani, Richardi Mariae Caries Gordo, Archiepiscopi Barcinonensis et Camilli Cardinalis Ruini, Vicarii Nostri pro Romana dioecesi, necnon plurimorum aliorum Fratrum in episcopatu multorumque Christifidelium explentes, de Congregationis de Causis Sanctorum consulto, auctoritate Nostra Apostolica facultatem facimus ut Venerabiles Servi Dei Nicolaus Roland, ***Albertus Hurtado Cruchaga,*** Maria Rafols, Petra a Sancto Ioseph Pérez Florido et Iosephina Vannini Beatorum nomine in posterum appellentur eorumque festum: Nicolai Roland die vicesima septima mensis Aprilis; ***Alberti Hurtado Cruchaga*** die decima octava mensis Augusti; Mariae Rafols die quinta mensis Novembris; Petrae a Sancto Ioseph Pérez Florido die decima sexta mensis Augusti et Iosephinae Vannini die decima sexta mensis Octobris in locis et modis iure statutis quotannis celebrari possit.

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti.

Eximius hic cáeles claras dedit religiosae pietatis operumque bonorum testificationes, qui non modo suos apud populares verum et ubicumque terrarum tanquam fulgens habetur exemplar, unde catholica fides usque proferatur et quam plurimos homines attingat, quo cunctae gentes, supernis sustentatae praesidiis, salutifera Domini dona et Evangelii beneficia prolixius adipiscantur.

Quae autem his Litteris decrevimus nunc et posthac rata et firma volumus esse, contrariis rebus minime obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die XVI mensis Octobris, anno MCMXCIV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

£8 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco © Sigilli
In Secret. Status tab., n. 366.036

II

Venerabili Servae Dei Genovefae Torres Morales Beatorum honores decernuntur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — « Infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia» (I *Cor* 1, 27).

Dominus qui exaltat humiles et esurientes implet bonis (cfr *Lc* 1, 52-53) benignis oculis suis prosecutus est dilectionisque suae thesauris ditavit Geno vefam Torres Morales, mulierem litterarum expertem et quidem adversa valetudine affectam, cui munus commisit caritatis et sanctitatis Christi testimonium in terra Hispanica reddendi.

Haec humilis Dei Serva die III mensis Ianuarii, anno MDCCCLXX ortum habuit in oppido Almenara, in dioecesi Segobricensi-Castellionensi. A prima aetate in paupertatis et indelebilis anxietatis condicione versabatur ob immaturam genitorum, quattuor fratrum et sororum mortem. Octavum aetatis annum agens, una cum fratre maiore rerum domesticarum suscepit curam, quae sane eius infirmas vires exsuperabat. Mox vitae asperitas a quacumque lusione et delectatione eam distraxit, immo festinanter ab omni humanae vanitatis affectu abhorrere coepit, dum amore flagrabat in Deum, in Mariam Virginem et exercitia pietatis. Aerumnae multae et incommoda saevierunt in eam, quae tamen mitem, benignam iocabundamque indolem suam custodire potuit. Cum tredecim annos ageret, tumore quodam est correpta atque sinistri cruris amputationem ita indulgenter subiit, ut vulnus numquam ad cicatricem perveniret. Usque ad extremum suae terrenae exsistentiae baculo innisa ambulare debuit. Providentiae consilio obsequens, Valentiam petivit, in Domum Misericordiae, cuius curam gerunt Sorores

Carmelitides a Caritate. Inibi novem annos in pace et labore vitam duxit simulque sive in agnitione Dei sive in exercitio virtutum plurimum est progressa; nihilominus frustra petivit ut excipi posset apud illam Congregationem a qua tot beneficiis donata erat. In saeculum régressa est consilium suscipiens aliquid boni pro Deo atque pro proximo faciendi. Etenim se sociavit cum duabus mulieribus quae senioribus mulieribus assistentiam dabant. Die n mensis Februarii anno MCMXI condidit « Congregationem Sororum a Sacro Corde et a Sanctis Angelis », quae vulgo « Angélicas » appellantur, quaeque moralem et humanam vigilantiam mulieribus solis praestant. Prudentia, animi firmitate et materna caritate promovit solidationem et provectionem Operis a se fundati, quod Archiepiscopus Caesaraugustanus anno MCMXXV ratum habuit. Eodem anno Serva Dei vota religiosa nuncupavit et Superiorissae Generalis munus sumpsit, idque prudentia animique magnitudine usque ad annum MCMLIV est exsecuta. Sororum suarum institutionem tam consilio quam vitae exemplo assidue curavit, constanter incensa amore Crucis et Eucharistiae, caritate, humilitate atque perfecta votorum religiosorum Regulaeque observantia. Fervens exstitit in oratione et cultu erga Cor Iesu, Matrem Dei nec non Sanctos Angelos; fiduciam in Providentia iugiter nutrivit; cor suum mundum custodivit ac liberum a quolibet rerum terrenarum affectu et ab huius mundi illecebris; proximum dilexit eique animo aequo inserviit et multifariam contulit ad animarum salutem; patiens fuit in tribulatione, pertinax in difficultatibus, misericors in eos qui obstaculis adversisque rebus ei adversabantur. Postquam a munere cessavit Superiorissae Generalis, uti quaelibet se gessit soror, oboediens et laeta in abscondita vita. Brevi consumpta morbo, die V mensis Ianuarii anno MCMLVi ad aeternum transiit regnum, ad quod inde a iuventute diligenter se paraverat. Sanctitatis fama, qua Dei Serva in vita refulsit, post mortem increbuit, quapropter Archiepiscopus Caesaraugustanus anno MCMLXXVI Causam incohavit beatificationis et canonizationis. Servatis de iure servandis, Nosmet Ipsi die xxii mensis Ianuarii anno MCMXCI decreto ediximus Servam Dei virtutes théologales, cardinales eisque annexas heroum in modum exercuisse. Interea, anno MCMLXXXIII, Matriti quaedam curatio mira est facta quae intercessioni eiusdem Servae Dei Genovefae Torres Morales est tributa. De hoc miro casu annis MCMXC-MCMXCI processus canonicus rite est instructus. Persolutis suetis inquisitionibus medicis et theologicis, Nobis coram, die II mensis Iulii anno MCMXCIV, promulgatum est decretum super miraculo. Quapropter statuimus ut ritus beatificationis die xxix mensis Ianuarii sequenti anno celebraretur.

Hodie igitur in Basilica Petriana inter Missarum sollemnia formulam hanc protulimus:

Nos, vota Fratrum Nostrorum Sergii Obeso Rivera, Archiepiscopi Ialapensis, Michaelis cardinalis Giordano, Archiepiscopi Neapolitani, Eliae Yanes Alvarez, Archiepiscopi Caesaraugustani, et Angeli Cella, Episcopi Frusinatensis-Verulani-Ferentini, nec non plurimorum aliorum Fratrum in episcopatu multorumque christifidelium explentes, de Congregationis de Causis Sanctorum consulto, auctoritate Nostra Apostolica facultatem facimus ut Venerabiles Servi Dei Raphael Guizar Valencia, Modestinus a Iesu et Maria, ***Genovefa Torres Morales*** et Grimoaldus a Purificatione Santamaria Beatorum nomine in posterum appellentur eorumque festum: Raphaelis Guizar Valencia die vicesima quarta Octobris; Modestini a Iesu et Maria die vicesima quarta Iulii; ***Genovefae Torres Morales*** die quarta Ianuarii; et Grimoaldi a Purificatione Santamaria die decima octava Novembris in locis et modis iure statutis quotannis celebrari possit.

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti.

Haec vero quae hodie statuimus firma usquequaque deinceps esse volumus ac valida fore iubemus, contrariis quibuslibet rebus minime obstantibus, dum certissime futurum esse confidimus ut talis honor talisque simul cultus ab Ecclesia Matre huic ipsi concessus caeliti Beatae plurimum posthac universos quidem christifideles ad imitationem incitet eius quo uberiores ideo spiritales percipere valeant fructus et Christi Domini causam Evangelii inter homines certius defendere ac vehere.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxix mensis Ianuarii, anno MCMXCV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

£8 **ANGELUS** card. **SODANO**
Secretarius Status

Loco ffl Sigilli

In Secret. Status tab., n. 384.873

III

In Republica Mozambici Nuntiatura Apostolica conditur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Quo firmiores reddantur magisque in dies fiant frugiferae necessitudinis rationes inter hanc Apostolicam Sedem et Rempublicam Mozambici hoc ipso die feliciter initae, simulque aptius

provideatur spirituali regimini atque progressioni catholicorum fidelium illic degentium, Nobis peropportunum videtur in memorata Natione Apostolicam Nuntiaturam condere. De communi igitur utriusque partis voto, audita quoque Congregatione pro Gentium Evangelizatione, summa Nostra potestate harumque Litterarum virtute in Republica Mozambici Nuntiaturam Apostolicam constituimus, factis omnibus iuribus, privilegiis, honoribus, praerogativis et indultis, quae huiusmodi Legationum, praesertim in territoriis sub iurisdictione Congregationis, quam diximus, positis, propria sunt. Has denique Litteras, in forma Brevis maioris expeditas, nunc et in posterum ratas esse volumus, contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xiv mensis Decembris, anno MCMXCV, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

68 **ANGELUS** card. **SODANO**
Secretarius Status

Loco ffi Sigilli
In Secret. Status tab., n. 384.873

IV

Ecclesiae cathedrali Assumptionis Beatae Virginis Mariae in dioecesi Pinskensi Latinorum Basilicae Minoris dignitas tribuitur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Maternum Deiparae auxilium merito quaerit populus christianus, praesertim cum variis in necessitatibus versatur: « In caelis enim assumpta salutiferum hoc munus non deposuit, sed multiplici intercessione sua pergit in aeternae salutis donis nobis conciliandis » ***(Lumen gentium,*** 62).

Libentes igitur accepimus postulationem Venerabilis Fratris Nostri Casimiri Swiatek, Archiepiscopi Minscensis-Mohiloviensis atque Administratoris Apostolici Pinskensis Latinorum, qui petiit ut ab Apostolica Sede titulo Basilicae Minoris honestaretur ecclesia cathedralis Beatae Mariae Virgini in caelum Assumptae dicata, in qua omnia instituta ad cultum sollemniorem necessaria accommodata sunt nec non divinae consolationes copiose a populo affluente recipiuntur. Die quidem xi mensis Maii, anno MCMXCV, eidem Praesuli coram Nobis praesenti desideratam gratiam concedimus, quam nunc his Litteris Apostolica Nostra potestate confirmamus, decernentes ut

supra dictum templum dignitate Basilicae Minoris frui possit, iuribus additis et privilegiis huiusmodi templorum propriis, servatis vero iis quae servanda sunt secundum Decretum « de titulo Basilicae Minoris » die IX mensis Novembris anno MCMLXXXIX evulgatum. Contrariis quibuslibet rebus minime obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die VI mensis Februarii, anno MCMXCVI, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

68 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco © Sigilli
In Secret. Status tab., n. 388.127

EPISTULA

Presbyteris universis missa.

LETTERA DEL SANTO PADRE GIOVANNI PAOLO II
AI SACERDOTI PER IL GIOVEDÌ SANTO 1996
NELL'ANNO GIUBILARE
DELLA SUA ORDINAZIONE SACERDOTALE

Carissimi fratelli nel sacerdozio!

« Consideriamo... la nostra vocazione, fratelli » (cfr *Cor* 1, 26). Il sacerdozio è una vocazione, una vocazione particolare: « Nessuno può attribuirsi questo onore, se non chi è *chiamato da Dio» (Eb* 5, 4). La Lettera agli Ebrei fa riferimento al sacerdozio dell'Antico Testamento, per introdurre alla comprensione del mistero di Cristo Sacerdote: « Cristo non si attribuì la gloria di sommo sacerdote, ma gliela conferì colui che gli disse: "Tu sei sacerdote per sempre, alla maniera di Melchisedek" » (5, 5-6).

LA SINGOLARE VOCAZIONE DI CRISTO SACERDOTE

1. Cristo, Figlio consostanziale al Padre, è costituito sacerdote della Nuova Alleanza secondo l'ordine di Melchisedek: anch'egli viene, dunque, chiamato al sacerdozio. E il Padre a « chiamare » il proprio Figlio, da Lui generato con un atto di eterno amore, perché « entri nel mondo » (cfr *Eb*

10, 5) e si faccia uomo. Egli vuole che il suo unigenito Figlio, incarnandosi, diventi « sacerdote per sempre »: l'unico sacerdote della nuova ed eterna Alleanza. Nella vocazione del Figlio al sacerdozio si esprime la profondità del ***mistero trinitario.*** Soltanto il Figlio, infatti, il Verbo del Padre, nel quale e per mezzo del quale tutto è stato creato, può offrire incessantemente in sacrificio al Padre la creazione, confermando che quanto è creato proviene dal Padre e deve diventare un'offerta di lode al Creatore. Così, dunque, il mistero del sacerdozio trova il suo inizio nella Trinità ed è al tempo stesso conseguenza dell'Incarnazione. Facendosi uomo, l'unigenito ed eterno Figlio del Padre nasce da donna, entra nell'ordine della creazione e diventa così sacerdote, unico ed eterno sacerdote.

L'Autore della Lettera agli Ebrei sottolinea che il sacerdozio di Cristo ***è legato al sacrificio della Croce:*** « Cristo, venuto come sommo sacerdote dei beni futuri, attraverso una tenda più grande e più perfetta, non costruita da mano di uomo, cioè non appartenente a questa creazione, entrò una volta per sempre nel santuario... con il proprio sangue, dopo averci ottenuto una redenzione eterna» ***(Eb*** 9, 11-12). Il sacerdozio di Cristo è radicato nell'opera della redenzione. Cristo è sacerdote del proprio sacrificio: « Con uno Spirito eterno offrì se stesso senza macchia a Dio » ***(Eb*** 9, 14). Il sacerdozio della Nuova Alleanza, al quale veniamo chiamati nella Chiesa, costituisce perciò la partecipazione a questo singolare sacerdozio di Cristo.

SACERDOZIO COMUNE E SACERDOZIO MINISTERIALE

2. Il Concilio Vaticano II presenta il concetto di « vocazione » in tutta la sua ampiezza. Parla, infatti, di vocazione dell'uomo, di vocazione cristiana, di vocazione alla vita coniugale e familiare. In tale contesto il sacerdozio costituisce una delle vocazioni, una delle possibili forme di realizzazione della sequela di Cristo, il quale più volte nel Vangelo rivolge l'invito: « Seguimi! ».

Nella Costituzione dogmatica sulla Chiesa ***Lumen gentium,*** il Concilio insegna che tutti i battezzati partecipano del sacerdozio di Cristo; allo stesso tempo, però, distingue chiaramente tra il sacerdozio del popolo di Dio, comune a tutti i fedeli, e il sacerdozio gerarchico, cioè ministeriale. Merita, in proposito, di essere riportato per intero un illuminante passo del citato documento conciliare: « Cristo Signore, Pontefice assunto di mezzo agli uomini (cfr ***Eb*** 5, 1-5), fece del nuovo popolo "un regno e sacerdoti per il Dio e Padre suo" ***(Ap*** 1, 6; cfr 5, 9-10). Infatti, per la rigenerazione e l'unzione dello

Spirito Santo i battezzati vengono consacrati a formare una dimora spirituale e un sacerdozio santo, per offrire, mediante tutte le opere del cristiano, spirituali sacrifici, e far conoscere i prodigi di Colui, che dalle tenebre li chiamò all'ammirabile sua luce (cfr ***1 Pt*** 2, 4-10). Tutti quindi i discepoli di Cristo, perseverando nella preghiera e lodando insieme Dio (cfr ***At*** 2, 42-47), offrano se stessi come vittima viva, santa, gradevole a Dio (cfr ***Rm*** 12, 1), rendano dovunque testimonianza di Cristo e, a chi la richieda, rendano ragione della speranza che è in loro della vita eterna (cfr ***1 Pt*** 3, 15). Il sacerdozio comune dei fedeli e il sacerdozio ministeriale o gerarchico, quantunque differiscano essenzialmente e non solo di grado, sono tuttavia ordinati l'uno all'altro, poiché l'uno e l'altro, ognuno a suo proprio modo, partecipano all'unico sacerdozio di Cristo. Il sacerdote ministeriale, con la potestà sacra di cui è investito, forma e regge il popolo sacerdotale, compie il sacrificio eucaristico in persona di Cristo e lo offre a Dio a nome di tutto il popolo; i fedeli, in virtù del regale loro sacerdozio, concorrono all'oblazione dell'Eucaristia, ed esercitano il sacerdozio con la partecipazione ai sacramenti, con la preghiera e il ringraziamento, con la testimonianza di una vita santa, con l'abnegazione e l'operosa carità

Il sacerdozio ministeriale è a servizio del sacerdozio comune dei fedeli. Il sacerdote, infatti, quando celebra l'Eucaristia e amministra i sacramenti, rende consapevoli i fedeli della loro partecipazione peculiare al sacerdozio di Cristo.

LA CHIAMATA PERSONALE AL SACERDOZIO

3. Appare, pertanto, con chiarezza che, nell'ambito più vasto della vocazione cristiana, quella sacerdotale costituisce una chiamata specifica. E ciò è conforme in genere all'esperienza personale di noi sacerdoti: abbiamo ricevuto il battesimo e la confermazione; abbiamo partecipato alla catechesi, alle celebrazioni liturgiche e, soprattutto, all'Eucaristia. La nostra vocazione al sacerdozio è sbocciata nel contesto della vita cristiana.

Ogni vocazione al sacerdozio ha, tuttavia, una sua storia individuale, che fa riferimento a momenti ben precisi della vita di ciascuno. Chiamando gli Apostoli, Cristo diceva ad ognuno: « Seguimi! » ***(Mt*** 4, 19; 9, 9; ***Me*** 1, 17; 2, 14; ***Le*** 5, 27; ***Gv*** 1, 43; 21, 19). Da duemila anni Egli continua a rivolgere lo stesso invito a molti uomini, in particolare ai giovani. Talora chiama an-

[1] **Cost. dogm. sulla Chiesa *Lumen gentium,* 10.**

che in modo sorprendente, benché non si tratti mai di una chiamata del tutto inattesa. L'invito di Cristo a seguirlo è, di solito, ***preparato nell'arco di tempi lunghi.*** Presente già nella coscienza del ragazzo, anche se offuscato in seguito dall'indecisione o dal richiamo a seguire altre strade, quando l'invito torna a farsi sentire non costituisce una sorpresa. Non ci si meraviglia allora che sia stata proprio questa vocazione a prevalere sulle altre, e il giovane può intraprendere la via indicatagli da Cristo: lascia la famiglia ed inizia la preparazione specifica al sacerdozio.

Esiste una tipologia della chiamata, a cui vorrei ora accennare. Ne troviamo un abbozzo nel Nuovo Testamento. Con il suo « Seguimi! » Cristo si rivolge a varie persone: ci sono pescatori come Pietro o i figli di Zebedeo (cfr ***Mt*** 4, 19. 22), ma c'è anche Levi, un pubblicano, in seguito chiamato Matteo. La professione di esattore delle imposte era ritenuta in Israele peccaminosa' e meritevole di disprezzo. Eppure Cristo chiama nel gruppo degli Apostoli proprio un pubblicano (cfr ***Mt*** 9, 9). Massimo stupore desta certamente la chiamata di Saulo di Tarso (cfr ***At*** 9, 1-19), noto e temuto persecutore dei cristiani, che aveva in odio il nome di Gesù. Proprio questo fariseo viene chiamato sulla via di Damasco: di lui il Signore vuol fare « uno strumento eletto», destinato a soffrire molto per il suo nome (cfr ***At*** 9, 15-16).

Ciascuno di noi sacerdoti riconosce se stesso nell'originale tipologia evangelica della vocazione; al tempo stesso, egli sa che la storia della sua vocazione, il cammino lungo il quale Cristo lo conduce per l'intera esistenza, è in certo senso irripetibile.

Carissimi fratelli nel sacerdozio, dobbiamo sostare spesso in preghiera, meditando il mistero della nostra vocazione, con il cuore colmo di stupore e di gratitudine verso Dio per così ineffabile dono.

LA VOCAZIONE SACERDOTALE DEGLI APOSTOLI

4. L'immagine della vocazione trasmessaci dai Vangeli è particolarmente legata alla ***figura del pescatore.*** Gesù chiamò a sé alcuni pescatori di Galilea, fra i quali Simon Pietro, e definì la missione apostolica riferendosi al loro mestiere. Dopo la pesca miracolosa, quando Pietro gli si gettò ai piedi esclamando: « Signore, allontanati da me che sono un peccatore », Cristo rispose: « Non temere; d'ora in poi sarai pescatore di uomini » ***(Le*** 5, 8. 10).

Pietro e gli altri Apostoli vivevano insieme con Gesù e con Lui percorrevano le strade della sua missione. Udivano le parole che Egli pronunciava,

ne ammiravano le opere, si stupivano per i miracoli che operava. Sapevano che Gesù era il Messia, mandato da Dio per indicare ad Israele e all'intera umanità la via della salvezza. Ma la loro fede doveva passare attraverso il misterioso evento salvifico che Egli aveva più volte preannunciato: « Il Figlio dell'uomo sta per essere consegnato nelle mani degli uomini e lo uccideranno, ma il terzo giorno risorgerà » *(Mt* 17, 22-23). Tutto questo si realizzò con la sua morte e la sua risurrezione, nei giorni che la Liturgia chiama *Triduum sacrum.*

Proprio durante tale evento pasquale Cristo rivelò agli Apostoli che la loro vocazione era quella di diventare sacerdoti come Lui e in Lui. Ciò avvenne quando, nel Cenacolo, alla vigilia della morte in croce, Egli prese il pane e poi il calice del vino, pronunciando su di essi le parole della consacrazione. Il pane e il vino diventarono il suo Corpo e il suo Sangue, offerti in sacrificio per l'intera umanità. Gesù concluse questo gesto ingiungendo agli Apostoli: «Fate questo... in memoria di me» *(1 Cor* 11, 25). Con queste parole affidò loro il proprio sacrificio e lo trasmise, attraverso le loro mani, alla Chiesa per tutti i tempi. Affidando agli Apostoli il Memoriale del suo sacrificio, Cristo li rese partecipi anche del suo sacerdozio. Esiste, infatti, uno stretto ed indissolubile legame tra l'offerta e il sacerdote: colui che offre il sacrificio di Cristo deve avere parte al sacerdozio di Cristo. La vocazione al sacerdozio è, dunque, vocazione ad offrire *in persona Christi* il suo sacrificio, in virtù della partecipazione al suo sacerdozio. Dagli Apostoli, perciò, abbiamo ereditato il ministero sacerdotale.

IL SACERDOTE REALIZZA SE STESSO IN UNA RISPOSTA SEMPRE RINNOVATA E VIGILANTE

5. «Il Maestro è qui e ti chiama» *(Gv* 11, 28). Queste parole si possono leggere con riferimento alla vocazione sacerdotale. La chiamata di Dio sta all'origine del cammino che l'uomo deve compiere nella vita: è questa la dimensione primaria e fondamentale della vocazione, ma non l'unica. Con l'ordinazione sacerdotale, infatti, inizia un cammino che dura fino alla morte e che è tutto un itinerario « vocazionale ». Il Signore chiama i presbiteri a vari compiti e ministeri derivanti da tale vocazione. Ma vi è un livello ancora più profondo. Oltre ai compiti che sono l'espressione del ministero sacerdotale, rimane sempre, al fondo di tutto, la realtà stessa delF« essere sacerdote ». Le situazioni e le circostanze della vita invitano incessantemente

il sacerdote a confermare la sua scelta originaria, a rispondere sempre e di nuovo alla chiamata di Dio. La nostra vita sacerdotale, come ogni autentica esistenza cristiana, è un succedersi di risposte a Dio che chiama.

E emblematica, in proposito, la parabola dei servi che attendono il ritorno del loro padrone. Poiché questi tarda, essi devono vegliare per essere trovati, alla sua venuta, vigilanti (cfr ***Lc*** 12, 35-40). Non potrebbe essere, questa vigilanza evangelica, un'altra definizione della risposta alla vocazione? Questa, in effetti, si compie grazie ad un vigile senso di responsabilità. Cristo sottolinea: « Beati quei servi che il padrone al suo ritorno troverà ancora svegli... E se, giungendo nel mezzo della notte o prima dell'alba, li troverà così, beati loro! » ***(Le*** 12, 37-38).

1 presbiteri della Chiesa latina assumono l'impegno di vivere nel celibato. Se la vocazione è vigilanza, un aspetto significativo di quest'ultima è certamente la fedeltà a tale impegno per l'intero arco dell'esistenza. Il celibato, tuttavia, costituisce soltanto una delle dimensioni della vocazione, la quale si attua, lungo il cammino della vita, nel contesto di impegno globale verso i molteplici compiti che derivano dal sacerdozio.

La vocazione non è realtà statica: possiede una propria dinamica. Carissimi Fratelli nel sacerdozio, noi confermiamo e realizziamo sempre più la nostra vocazione, nella misura in cui viviamo fedelmente il « mysterium » dell'alleanza di Dio con l'uomo e, in particolare, il « ***mysterium*** » dell'Eucaristia; la realizziamo nella misura in cui con crescente intensità amiamo il sacerdozio e il ministero sacerdotale, che siamo chiamati a svolgere. Scopriamo allora che, nell'essere sacerdoti, « realizziamo » noi stessi, confermando l'autenticità della nostra vocazione, secondo il singolare ed eterno disegno di Dio su ciascuno di noi. Questo divino progetto si attua nella misura in cui viene riconosciuto ed accolto da noi, come nostro progetto e programma di vita.

IL SACERDOZIO COME « OFFICIUM LAUDIS »

6. ***Gloria Dei vivens homo.*** Le parole di sant'Ireneo[2] uniscono profondamente la gloria di Dio con l'autorealizzazione dell'uomo. « Non nobis, Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam» ***(Sal*** 113 B [114-115], 1): ripetendo spesso queste parole del Salmista, ci rendiamo conto che il «realizzare se stessi » nella vita ha un riferimento ed un fine trascendenti, contenuti

[2] Cfr ***Adv. haer.,*** **IV, 20, 7;** ***SCh*** **100/2, 648-649.**

nel concetto di « gloria di Dio »: la nostra vita è chiamata a diventare ***officium laudis.***

La vocazione sacerdotale è una speciale chiamata all'« officium laudis ». Quando il sacerdote celebra l'Eucaristia, quando partecipa nella Penitenza il perdono di Dio o amministra gli altri sacramenti, sempre egli rende lode a Dio. Occorre dunque che il sacerdote ami la gloria del Dio vivente e che, insieme con la comunità dei credenti, proclami la gloria divina, che risplende nella creazione e nella redenzione. Il sacerdote è chiamato ad unirsi in modo particolare a Cristo, Verbo eterno e vero Uomo, Redentore del mondo: nella redenzione, infatti, si manifesta la pienezza della gloria che l'umanità e l'intera creazione rendono al Padre in Gesù Cristo.

Officium laudis non sono soltanto le parole del Salterio, gli inni liturgici, i canti del popolo di Dio fatti risuonare al cospetto del Creatore in tante lingue diverse; ***officium laudis*** è soprattutto l'incessante scoperta del vero, del bene e del bello, che il mondo riceve in dono dal Creatore e, insieme, è la scoperta del senso dell'esistenza umana. Il mistero della redenzione ha pienamente compiuto e rivelato questo senso, avvicinando la vita dell'uomo alla vita di Dio. La redenzione, attuatasi definitivamente nel mistero pasquale mediante la passione, la morte e la risurrezione di Cristo, rivela non soltanto la trascendente santità di Dio, ma anche, come insegna il Concilio Vaticano II, svela « l'uomo all'uomo ».[3]

La gloria di Dio è inscritta nell'ordine della creazione e della redenzione; il sacerdote è chiamato a vivere fino in fondo questo mistero per partecipare al grande ***officium laudis,*** che si compie incessantemente nell'universo. Solamente vivendo in profondità la verità della redenzione del mondo e dell'uomo, egli può accostarsi alle sofferenze e ai problemi delle persone e delle famiglie e affrontare senza timore anche la realtà del male e del peccato, con le energie spirituali necessarie per superarla.

IL SACERDOTE ACCOMPAGNA I FEDELI VERSO LA PIENEZZA DELLA VITA IN DLO

7. ***Gloria Dei vivens homo.*** Il sacerdote, la cui vocazione è di dare gloria a Dio, è al tempo stesso profondamente segnato dalla verità contenuta nella seconda parte dell'espressione di sant'Ireneo: ***vivens homo.*** L'amore per la gloria di Dio non allontana il sacerdote dalla vita e da tutto

[3] Cfr Cost. past. sulla Chiesa nel mondo contemporaneo *Gaudium et spes,* 22.

ciò che la compone; al contrario, la sua vocazione lo porta a scoprirne il pieno significato.

Che cosa vuol dire *vivens homo?* Significa l'uomo nella pienezza della sua verità: l'uomo creato da Dio a propria immagine e somiglianza; l'uomo al quale Dio ha affidato la terra perché la soggiogasse; l'uomo segnato da una molteplice ricchezza di natura e di grazia; l'uomo liberato dalla schiavitù del peccato ed elevato alla dignità di figlio adottiyo di Dio.

Ecco l'uomo e l'umanità che il sacerdote ha davanti a sé quando celebra i misteri divini: dal neonato che i genitori portano per il Battesimo, ai bambini e ai ragazzi che incontra per la catechesi o per l'insegnamento della religione. E poi i giovani che, nel periodo più delicato della vita, scelgono la loro strada, la propria vocazione, e s'avviano a formare nuove famiglie oppure a consacrarsi per il Regno di Dio entrando in Seminario o 'in un Istituto di vita consacrata. Occorre che il sacerdote sia molto vicino ai giovani. In questa stagione della vita essi si rivolgono spesso a lui per cercare il conforto di un consiglio, il sostegno della preghiera, un saggio accompagnamento vocazionale. In questo modo il sacerdote può costatare quanto sia aperta e dedita alle persone la sua vocazione. Accostando i giovani egli incontra futuri padri e future madri di famiglia, futuri professionisti o, comunque, persone che potranno contribuire con le proprie capacità a edificare la società di domani. Ognuna di queste molteplici vocazioni passa attraverso il suo cuore sacerdotale e si manifesta come un particolare cammino, lungo il quale Dio guida le persone e le conduce all'incontro con Sé.

Il sacerdote diventa così partecipe di tante scelte di vita, di sofferenze e gioie, di delusioni e speranze. In ogni situazione, suo compito è mostrare Dio all'uomo come il fine ultimo della sua vicenda personale. Il sacerdote diventa colui al quale le persone confidano le cose più care e i loro segreti, a volte assai dolorosi. Diventa l'atteso dagli infermi, dagli anziani e dai moribondi, consapevoli che soltanto lui, partecipe del sacerdozio di Cristo, può aiutarli nell'ultimo passaggio, che deve condurli a Dio. Il sacerdote, testimone di Cristo, è messaggero della vocazione suprema dell'uomo alla vita eterna in Dio. E mentre accompagna i fratelli, egli prepara se stesso: l'esercizio del ministero gli permette di approfondire la sua stessa vocazione a dar gloria a Dio per prendere parte alla vita eterna. Egli procede così verso il giorno in cui Cristo gli dirà: «Bene, servo buono e fedele, ... prendi parte alla gioia del tuo padrone» (*Mt* 25, 21).

IL GIUBILEO SACERDOTALE:
TEMPO DI GIOIA E DI RENDIMENTO DI GRAZIE

8. «Considerate... la vostra vocazione, fratelli» *(1 Cor* 1, 26). L'esortazione di Paolo ai cristiani di Corinto riveste un particolare significato per noi sacerdoti. Dovremmo « considerare » spesso la nostra vocazione, riscoprendone il senso e la grandezza, che sempre ci superano. Occasione privilegiata per questo è il Giovedì Santo, giorno commemorativo dell'istituzione dell'Eucaristia e del sacramento del Sacerdozio. Occasione propizia sono pure gli anniversari dell'Ordinazione sacerdotale e, specialmente, i giubilei sacerdotali.

Carissimi Fratelli sacerdoti, mentre vi partecipo queste riflessioni, penso al mio 50° di Ordinazione sacerdotale, che ricorre quest'anno. Penso ai miei compagni di seminario che, come me, hanno alle spalle un cammino verso il sacerdozio segnato dal drammatico periodo della seconda guerra mondiale. Allora i Seminari erano chiusi e i chierici vivevano in diaspora. Alcuni di essi persero la vita nelle operazioni belliche. Il Sacerdozio raggiunto in quelle condizioni acquistò per noi un valore particolare. Vive nella memoria quel grande momento quando, cinquant'anni or sono, l'Assemblea invocava: *« Veni, creator Spiritus »* sopra noi giovani diaconi, prostrati per terra al centro del tempio, prima di ricevere l'Ordinazione sacerdotale per l'imposizione delle mani del Vescovo. Rendiamo grazie allo Spirito Santo per quella effusione di grazia, che ha segnato la nostra esistenza. E continuiamo ad implorare: *« Imple superna gratia, quae tu creasti pectora ».*

Desidero, cari Fratelli nel sacerdozio, invitarvi a partecipare al mio *Te Deum* di ringraziamento per il dono della vocazione. I giubilei, voi lo sapete, sono momenti importanti nella vita di un sacerdote: rappresentano quasi delle pietre miliari nel cammino della nostra vocazione. Secondo la tradizione biblica, il giubileo è tempo di gioia e di rendimento di grazie. L'agricoltore rende grazie al Creatore per i raccolti; in occasione dei nostri giubilei, noi vogliamo ringraziare l'eterno Pastore per i frutti della nostra vita sacerdotale, per il servizio reso alla Chiesa e all'umanità nei diversi luoghi del mondo, nelle condizioni più varie e nelle molteplici situazioni di lavoro, in cui la Provvidenza ci ha voluti e condotti. Sappiamo di essere « servi inutili » *(Lc* 17, 10), tuttavia siamo grati al Signore perché ha voluto fare di noi i suoi ministri.

Siamo riconoscenti anche agli uomini: innanzitutto a coloro che ci hanno aiutato ad arrivare al sacerdozio ed a coloro che la divina Provvidenza

ha posto sul cammino della nostra vocazione. Ringraziamo tutti, cominciando dai nostri genitori, che per noi sono stati un multiforme dono di Dio: quante e quali ricchezze di ammaestramenti e di buoni esempi ci hanno trasmesso!

Mentre rendiamo grazie, chiediamo anche perdono a Dio e ai fratelli per le negligenze e le mancanze, frutto dell'umana debolezza. Il giubileo, secondo la Sacra Scrittura, non poteva essere soltanto .rendimento di grazie per i raccolti: esso comportava altresì il condono dei debiti. Imploriamo, pertanto, Dio misericordioso perché ci rimetta i debiti contratti nel corso della vita e nell'esercizio del ministero sacerdotale.

«Considerate... la vostra vocazione, fratelli», ci ammonisce l'Apostolo. Stimolati dalla sua parola, noi « consideriamo » il cammino finora percorso, durante il quale la nostra vocazione si è confermata, approfondita, consolidata. « Consideriamo » per prendere più chiara coscienza dell'azione amorevole di Dio nella nostra vita. Non possiamo, al tempo stesso, dimenticare i nostri fratelli nel sacerdozio, che non hanno perseverato nel cammino intrapreso. Li affidiamo all'amore del Padre, mentre assicuriamo per ciascuno di loro la nostra preghiera.

Il « considerare » si trasforma così, quasi inavvertitamente, in preghiera. E in questa prospettiva che desidero invitarvi, carissimi Fratelli nel sacerdozio, ad unirvi al mio rendimento di grazie per il dono della vocazione e del sacerdozio.

PREGHIERA DI GRATITUDINE PER IL DONO DEL SACERDOZIO

9. *«Te Deum laudamus,*
Te Dominum confitemur... »
Noi Ti lodiamo e Ti ringraziamo, o Dio:
tutta la terra Ti adora.
Noi, Tuoi ministri,
con le voci dei Profeti
e con il coro degli Apostoli,
Ti proclamiamo Padre e Signore della vita,
di ogni forma di vita che da Te solo discende.
Ti riconosciamo, o Trinità Santissima,
grembo ed inizio della nostra vocazione:
Tu, Padre, dall'eternità ci hai pensati,
voluti ed amati;
Tu, Figlio, ci hai scelti e chiamati

a partecipare al Tuo unico ed eterno sacerdozio;
Tu, Spirito Santo, ci hai colmati dei Tuoi doni
e ci hai consacrati con la Tua santa unzione.
Tu, Signore del tempo e della storia,
ci hai posti sulla soglia
del terzo millennio cristiano,
per essere testimoni della salvezza,
da Te operata per tutta l'umanità.
Noi, Chiesa che proclama la Tua gloria,
Ti imploriamo:
mai vengano a mancare sacerdoti santi
al servizio del Vangelo;
risuoni solenne in ogni Cattedrale
e in ogni angolo del mondo
l'inno *« Veni, creator Spiritus ».*
Vieni, o Spirito Creatore!
Vieni a suscitare nuove generazioni di giovani,
pronti a lavorare nella vigna del Signore,
per diffondere il Regno di Dio
fino agli estremi confini della terra.

E Tu, Maria, Madre di Cristo,
che sotto la croce ci hai accolti
come figli prediletti con l'apostolo Giovanni,
continua a vegliare sulla nostra vocazione.
A Te affidiamo gli anni di ministero
che la Provvidenza ci concederà ancora di vivere.
Sii accanto a noi per guidarci
sulle strade del mondo,
incontro agli uomini e alle donne,
che il Tuo Figlio ha redento col suo Sangue.
Aiutaci a compiere sino in fondo
la volontà di Gesù,
nato da Te per la salvezza dell'uomo.
O Cristo, Tu sei la nostra speranza!
« In Te, Domine, speravi,
non confundar in aeternum ».

Dal Vaticano, il 17 marzo, quarta domenica di Quaresima, dell'anno 1996, decimottavo di Pontificato.

IOANNES PAULUS PP. II

ALLOCUTIONES

I

Ad quosdam Brasiliae episcopos limina Apostolorum visitantes.*

Prezados Irmäos Bispos!

1. É com imensa alegría que vos dou as boas-vindas, Bispos provenientes das Provincias eclesiásticas da Bahia e de Aracajú: « Graça e paz vos sejam dadas da parte d'Aquele que é, que era e que há de vir ».[1] A vossa presença testemunha a comunhão na graça que vos une, na Igreja Una, Santa, Católica e Apostólica, ao Bispo de Roma, centro visível da unidade em todos os tempos. Ao realizardes a vossa peregrinaçao aos túmulos dos Apostolos, renováis a vossa convicçâo de que a realidade histórica concreta, que é a Igreja, tem a sua origem nos Doze e no nosso Senhor Jesus Cristo, que estabeleceu este Corpo vivo como sacramento da salvaçao,[2] que Ele mesmo nos obteve mediante a Sua morte e ressurreiçâo. Agradeço as palavras do Senhor Bispo D. Paulo Lopes de Faria; elas representam o espirito que acompanha vossos irmäos no episcopado, e refletem a sintonia que norteia a vossa comum missão de Pastores das Igrejas particulares que représentais.

2. Esta certeza acerca da Igreja como sinal efetivo da salvaçao é a fonte dos vossos incansáveis esforços para transmitir o Evangelho a todos os que foram confiados ao vosso cuidado pastoral. Eia é a base do dever urgente, de todos os Pastores da Igreja, de inspirarem e orientarem a ***plantatio Ecclesiae*** e o ulterior desenvolvimento da Esposa de Cristo em todos os lugares e em todas as culturas.

No limiar do terceiro milenio, a missäo apostólica que vos foi confiada encontra-se diante dos formidáveis desafios da Nova Evangelizaçâo, em que a cultura reveste urna importancia primordial. Precisamente na linha destas consideraçóes, ao participar das comemoraçóes do V Centenario da Evangelizaçâo da América Latina, fiz questäo de dar particular ênfase à « cultura crista », onde o Evangelho de Cristo levado aos homens atingisse cada qual

* Die 29 Septembris 1995.

[1] *Ap* 1, 4.

[2] Cf. Const. dog. *Lumen gentium,* 1.

na sua cultura, na esperança de que, por sua vez, a fé dos cristãos fecundasse as culturas emergentes. A América Latina representa quase a metade dos católicos do mundo. O sucesso da Nova Evangelizaçâo dependerá de como a Igreja, e particularmente vos, que levais sobre os ombros a pesada carga de iluminar os caminhos do rebanho que vos foi confiado, sabereis manter esse diálogo entre a cultura e a fé.

Para confirmar vossos esforços e infundir-vos coragem diante de vossos deveres, como já o fiz por ocasiäo das visitas « ad Limina » de vossos co-Irmäos de outros Regionais, permito-me sugerir algumas reflexoes sobre temas que muitos de **vos** compartilhastes comigo e que estäo entre os objetivos prioritarios do vosso ministerio episcopal. E, particularmente convosco, do Regional Nordeste III, desejo ho je entreter-me sobre o estado da renovaçao litúrgica no vosso imenso país e a tarefa de chegar a urna Liturgia romana corretamente inculturada no povo brasileiro.

3. A promoçao da vida litúrgica, no contexto acima acenado, apresenta mais de um desafio. Tenho conhecimento que, nesse setor da vossa responsabilidade, muito foi feito e por isso é necessario dar graças a Deus. A mesa da Palavra de Deus foi abundantemente aberta a todos com traduçôes adaptadas ao uso litúrgico, e a recente publicaçâo do Missal e da Liturgia das Horas na lingua do Brasil oferecem agora à oraçao da Igreja no Brasil pontos de referencias definitivos.

Esta oraçao, que funda suas raízes no tesouro da tradiçao da Igreja e tende a santificar o dia e as obras, deve acompanhar a missão de sacerdotes, diáconos, religiosos e religiosas, e estar sempre mais aberta também aos leigos. A missão da Igreja e a sua atividade apostólica exigem de fato estar unidas à oraçao incessante, segundo o convite e o exemplo de Cristo, para elevar a Deus o mundo que evangelizamos.[3]

Neste sentido, urna palavra faz-se necessària, por ocasiäo da recente publicaçâo, em vosso País, da **edicäo** definitiva da Liturgia das Horas, agora completada. Muitos dos vossos Relatónos Quinquenais indicavam a necessidade de se ajudar os presbíteros a redescobrirem a importancia do Breviàrio para a vida espiritual e ministerio. E, pois, chegado o momento de empreender todos os esforços possíveis para corresponder a esta exigencia, ajudando os vossos sacerdotes a viverem com renovado ardor e entusiasmo, e em espirito de amoroso obsequio ao Senhor, aquela « açao » litúrgica que,

[3] Cf. *Mt* 26, 41; *Me* 6, 46.

como Sacerdotes, sao chamados a oferecer em nome e com toda a Igreja. O dever da recitaçao integral e cotidiana do Oficio Divino[4] deve ser percebido nâo como tria e mecánica norma, mas como urna imperiosa necessidade do pròprio ser sacerdotal, feito «intérprete e veículo da voz universal que canta a glòria de Deus e pede a salvaçao do hörnern ».[5] A sua celebraçao seja diligentemente preparada, instruindo-se os seminaristas acerca da historia e do significado do Breviario; e aos jovens sacerdotes proporcione-se um adequado acompanhamento, no quadro da formaçao permanente, também quanto a este sacrossanto dever.[6]

4. As açôes litúrgicas enquanto « celebraçoes da Igreja, que é "sacramento da unidade" »[7] devem ser disciplinadas unicamente pela autoridade competente e, urna vez que isso foi determinado, exigem da parte de todos grande e respeitosa fidelidade aos ritos e aos textos auténticos.[8]

Visto que a Liturgia, como a experiencia pós-conciliar nos ensinou, tem um grande valor pastoral, em varios livros litúrgicos foi previsto, com indicaçoes precisas nos ***Praenotanda,*** urna margem de adaptaçôes à assembléia e às pessoas, e urna possibilidade de abertura ao gènio e à cultura dos diversos povos. Para vós é chegado o momento de avaliar quanto foi feito até agora nesse campo e a oportunidade de estudar em que formas e em que modo responder ao prescrito por aquelas normas. Toda esta obra deve obter nos ritos aquela nobre simplicidade que ponha em equilibrio a possibilidade de sinais facilmente compreensfveis, sem que isso degenere no empobrecimiento dos mesmos sinais, tornando-os, ao contràrio, mais expressivos das realidades sagradas a que devem servir, e contribuindo, no seu contexto, para a dignidade e a beleza da celebraçao.

Cabe a cada Bispo, como regulador, promotor e guarda de toda a vida litúrgica na comunidade eclesial que lhe foi confiada, fazer frutificar a graça de Deus,[9] e por isso é dever de cada um de vós vigiar a firn de que se observerai com cuidado e diligencia as normas e diretivas que dizem respeito às celebraçoes, sejam essas comuns a todo o territorio da Conferencia episcopal ou particulares à urna diocèse. Urna errada aplicaçâo do valor da criatividade e da espontaneidade nas celebraçoes, mesmo se típica de tantas

[4] Cân. 276 § 2, 3.
[5] *Audiencia Gérai,* 6-VI-1993, 5; cf. *Diretório para o Ministerio e a Vida dos Presbíteros,* 50.
[6] *Ibid.,* 82.
[7] Const. *Sacrosanctum Concilium,* 26.
[8] Cf. *ibid.,* 22.
[9] Cf. Decr. *Christus Dominus,* 15.

manifestacöes da vida do vosso povo, näo deve levar a alterar nem os ritos, nem os textos, nem sobretudo o sentido do misterio que se celebra na Liturgia. A recente Instruçâo da Congregaçâo para o Culto Divino e a Disciplina dos Sacramentos *Varietates legitimae* vos oferece tudo quanto é necessario para poder estruturar, dirigir, examinar e corrigir a revisäo dos vossos livros litúrgicos e poder assim apresentá-los à definitiva aprovaçâo.

5. Näo me é desconhecido, todavia, que a vossa açao de pastoral litúrgica a serviço da nova evangelizaçâo deve tomar em consideraçâo as exigencias de urna sociedade, como a vossa, que é multicultural. Graças à presença de varios grupos culturáis se opera um enriquecimento para a catolicidade da Igreja. Mas o cuidado espiritual para os católicos que sâo, como tive ocasiäo de dizer: « Urna mescla racial e cultural » que « marcou profundamente e continuará a marcar o modo de ser e de exprimir-se do povo brasileiro »,[10] exige particular solicitude pastoral. Muitos vivem ñas áreas urbanas, um ao lado do outro, transformando a sua cultura; para outros, o grau de integraçâo continua a ser limitado, outros enfim continuam a manter a sua cultura original. Este articulado fenomeno implica urna particularmente sensível e partícipe resposta pastoral, confiada à vossa discriçâo e à vossa prudencia apostólica.

Por diversas ocasiöes pude testemunhar este amalgama de raças que convive harmoniosamente em cada Estado da Federaçâo. Esta pacífica convivencia deve ser incentivada, evitando-se tudo aquilo que pode contrapor as raças e culturas, em atitudes estéréis de antagonismo ou de conílitos. A índole do vosso povo, e, mais especialmente, a fé legada pelos primeiros missionarios que foram ao Brasil, consolidou a convicçâo de que se criou as bases de um recíproco entendimento, que deve continuar servindo de exemplo para muitas naçoes afora. « Rezo — como já vos disse — para que a um mundo frequentemente dominado pelas contendas entre povos e raças, o Brasil possa dar ... urna **liçao** essencial, a da verdadeira integraçâo ».[11]

Como compreenderäo, o respeito pelas diversas culturas e a correspondente inculturaçâo evangélica aborda questöes que merecem um destaque a parte. Näo é possível, contudo, descurar aqui a consideraçâo da cultura afro-brasileira no quadro mais amplo da evangelizaçâo « ad gentes », e que ho je é bem presente na reflexäo teológica e pastoral de vossas Igrejas parti-

[10] *Discurso,* **20-X-1991.**
[11] *Discurso,* **1-VII-1980.**

ciliares em terras do Brasil. Trata-se da delicada questão da aculturação, de modo especial dos ritos litúrgicos, ao vocabulario, às expressöes musicais e corporais típicas da cultura afro-brasileira. Sobre este tema tao complexo gostaria de tecer algumas consideraçoes.

Primeiramente, convém perguntar-se acerca da conveniencia de dar ao culto litúrgico urna feiçao afro-brasileira, como tenho constatado em algumas circunstancias, onde o elemento negro é bastante acentuado. Todos sabemos que a interação dos costumes e tradiçoes dos brancos, com a maneira de ser dos escravos negros vindos da África, trouxe ao vocabulario, à sintaxe e à prosodia da lingua portuguesa falada no Brasil urna feiçao **propria**. A presença de elementos negros na arte sacra barroca do período colonial, que deixou tao belos monumentos da arquitetura e escultura religiosa, na música sacra e profana e nos festejos da religiosidade popular, marcou de modo inconfundível as expressöes culturáis mais auténticas desta sociedade multirracial que é o Brasil. Nesta mesma **historia** já se mostram presentes formas válidas de inculturaçào, que, sem trair a verdade da fé e da revelaçào cristas, souberam incorporar a estes legítimos valores e expressöes da cultura popular que, dessa forma, eram evangelizados.

Salta, porém, à vista de que se estaría distanciando da finalidade específica da evangelização, acentuar um destes elementos formadores da cultura brasileira, isolá-lo deste processo interativo **tao** enriquecedor, de modo quase a se tornar necessaria a criação de urna nova liturgia **propria** para as pessoas de raça negra. Mais ainda, quando se pretende dar a um tal rito litúrgico urna apresentação externa e urna estruturação — tanto nas vestes, como na linguagem, no canto, nas cerimônias e objetos litúrgicos — que acabam por assumir elementos provindos dos assim chamados cultos afro-brasileiros, sem a rigorosa aplicação de um discernimento sèrio e profundo acerca da sua compatibilidade com a Verdade revelada por Jesus Cristo. Assim, por exemplo, é preciso manter urna adequada e prudente vigilancia em certos ritos que inspiram a aproximação do augusto **Misterio** Trinitàrio ao panteão dos espíritos e divindades dos cultos africanos, chegando-se mesmo, em certos casos, a modificar as fórmulas sacramentáis em sua referencia trinitaria; mais ainda, deve-se assinalar, corrigindo oportunamente, a introdução no rito sacramental católico — na Santa Missa, mas também em outros sacramentos — de ritos, cantos e objetos pertencentes explícitamente ao universo dos cultos afro-brasileiros. Faz-se necessaria e urgente urna corajosa vigilancia dos Bispos, para a solerte e imediata correção de tais excessus, sempre que eles se manifestem.

A Igreja Católica tributa um sincero respeito em relaçâo aos cultos afro-brasileiros, mas considera nocivo o relativismo concreto de urna pratica entre ambos ou de urna mistura entre eles, como se tivessem o mesmo valor, pondo em perigo a identidade da fé crista católica. Eia sente-se no dever de afirmar que o sincretismo é dañoso ali onde a verdade do rito cristäo e a expressäo da fé podem facilmente ser comprometidas aos olhos do fiéis, em detrimento de urna autentica evangelizaçâo.

A vós Bispos, em diálogo constante e confiante com a Sé Apostòlica, foi entregue a responsabilidade de saber escolher os tempos e os modos de promover a inculturaçâo da fé, através das celebraçoes litúrgicas que a exprimem e sustentam, conscientes que os tempos e os modos requerem urna reflexäo paciente e rigorosa, baseada sobre urna autentica teologia destinada a urna renovaçâo espiritual, que se inspire em principios católicos sobre a inculturaçâo.

Nâo podemos, porém, falar da renovaçâo espiritual das vossas Diocèses, sem examinarmos com atençâo também o estado da fé e da participaçâo na Eucaristia, demonstrado pelos vossos fiéis; a Eucaristía é a fonte, o centro e o ápice da vida da Igreja.[12] **0** « dom sincero » de Si mesmo, feito por Jesus e oferecido na Cruz, é tornado presente e aplicado na Eucaristia, e os presbíteros « unem as preces dos fiéis ao sacrificio da Cabeça e, no sacrificio da Missa, representam e aplicam o único sacrificio do Novo Testamento».[13] Portanto, administrar este grande misterio é um dos maiores privilegios e responsabilidades do vosso munus episcopal. Infelizmente, às vezes pode acontecer que a Liturgia seja alterada, de maneira séria, por omissöes ou acréscimos ilícitos aos textos aprovados. Nestas circunstancias, «compete aos Bispos extirpar estes abusos, pois a regulamentaçâo da Liturgia depende do Bispo, dentro dos limites traçados pelo direito ».[14] A relaçâo verdadeira entre as celebraçoes do **Misterio** Pascal e urna determinada cultura se concretiza no momento em que eia permite ao Evangelho penetrar na pròpria vida da cultura, «superando os elementos culturáis incompatíveis com a fé e coma vida crista e elevando os valores ao misterio da salvaçâo que provém de Cristo ».[15]

A tarefa de adaptaçâo e de inculturaçâo é importante para o futuro do renovamento da vida litúrgica. A Constituiçâo litúrgica anunciou o princí-

[12] Cf. *LG,* 11; *Catecismo da Igreja Católica,* nn. 1324-1327.

[13] *LG,* 28.

[14] Cart. ap. *Vicesimus quintus annus,* [1988] 13.

[15] Exort. ap. *Pastores dabo vobis,* 55.

pio[16] e deu as primeiras indicaçoes de procedimento. A Instructo sobre a « Liturgia Romana e a inculturaçâo » aprofundou o tema, precisou os procedimentos que devem ser seguidos por parte das Conferencias Episcopais, à luz do Direito Canonico e da experiencia do primeiro quarto de século depois da reforma litúrgica.[17]

6. Continuando o esforco necessàrio para enraizar a liturgia romana nas varias culturas, os bispos, assistidos por pessoas competentes e fiéis às orientaçoes do Magisterio que dizem respeito à disciplina da Igreja universal, devem cuidar em conservar sempre o «verdadeiro e auténtico espirito da Liturgia, no respeito à unidade substancial do Rito romano, expressa nos livros litúrgicos ».[18]

Seja-me permitido propor-vos alguns elementos de reflexäo antes de tudo acerca do « verdadeiro e autèntico espirito da Liturgia », e depois acerca do sentido da frase: « no respeito à unidade substancial do Rito romano », expressa nos livros litúrgicos.[19]

Com referencia ao « espirito da Liturgia » nao podemos duvidar que o Concilio Vaticano II entendia referir-se a urna realidade sempre presente na Igreja, mesmo se nem sempre vivida com igual acentuaçâo. Urna coisa sao as acentuaçoes vitáis que ao interno de um mesmo « espirito » a Igreja Ocidental e a Igreja Oriental, nas varias épocas culturáis, sublinharam e favoreceram no Povo de Deus, e outra é o « espirito da Liturgia» no seu núcleo fundante e original. Este « espirito » nao deriva das formas exteriores, que, na maior parte, sao provenientes das culturas nas quais o Cristianismo se difundia, mas é subjacente a elas como aquilo que lhes confere o ser, como instrumento e manifestaçâo exterior de convergencia da açao de Cristo e de sua Igreja a nivel de graça invisível.

É preciso recordar, além disso, que os Padres Conciliares, quando se referiam ao « verdadeiro e auténtico espirito da Liturgia »,[20] tinham presente quanto a Constituiçâo sobre a Sagrada Liturgia enuncia no seu proèmio (1-4) e na primeira parte do primeiro capítulo (5-13). Se a Reforma litúrgica criou as condiçoes e os meios para fomentar no povo de Deus o restabelecimento de um mais profundo sentido da « Igreja em oraçâo » e da « oraçâo da Igre-

[16] **Cf. *SC,* 37-40.**

[17] **Cf. Instr. *Varietates legitimae,* 62 e 65-68.**

[18] **Cart. ap. *Vicesimus quintus annus,* 16.**

[19] ***SC,* 37 e 38.**

[20] ***Ibid.,* 37.**

ja », muito ainda resta por fazer para alcançar aquele objetivo, que sensibilize todos os fiéis de qualquer cultura. Muitos, talvez, se lançaram com ardor no novo, esquecendo-se do antigo. Outros permaneceram ligados às formas exteriores colocando em dúvida a necessidade de renovaçâo, que era bem mais evidente e nâo podia se confundir com os desvíos reprovados nâo somente pela autoridade competente, mas também pela maioria dos fiéis.

Se a Liturgia nâo levasse os fiéis a manifestarem com a vida o misterio salvifico de Cristo, Deus e Hörnern, e a genuina natureza da verdadeira Igreja, onde aquilo que é « humano se ordene ao divino e a ele se subordine, o visível ao invisível, a açâo à contemplaçâo e o presente à cidade futura que buscamos »,[21] nâo se poderia falar de atuaçâo do « verdadeiro e autèntico espirito da Liturgia ».

Devemos firmemente compreender que se é nossa importante tarefa investigar as formas em que é possível e obrigatório inculturar a liturgia, mais importante ainda e igualmente obrigatório é que a obra redentora de Cristo que está presente na sua Igreja, especialmente ñas açôes litúrgicas, seja percebida, atuada e vivida em cada povo e lingua, para a glòria de Deus e a santificaçâo dos homens.[22]

É vosso dever guiar o povo que vos foi confiado que, como todos os povos do Continente Latino-Americano, tem necessidade de sinais expressivos de canto, de sentimento e devoçâo externa, para conjugar o verdadeiro espirito litúrgico com a sua verdadeira religiosidade, com a sua alma mais profunda. **Nao** se devem opor as duas realidades, mas convém assumi-las e fazer que se realizem urna a serviço da outra.

7. O Concilio Vaticano II, usando a expressâo ***servata substantiali unitate Ritus romani,***[23] quería sublinhar que a inculturaçâo, que está em causa, reentra, quanto à parte normativa, naquilo que se refere só ao Rito romano, e que dele de vería continuar a fazer parte cada nova forma adaptada e inculturada segundo o direito e com a aprovaçâo da Sé Apostòlica. Em conformidade com o Concilio, na Carta Apostòlica ***Vicesimus quintus annus***[24] retomei aquele texto agregando a referencia aos livros litúrgicos. Em seguida, a Instruçâo sobre « A Liturgia romana e a inculturaçâo » retomou o tema e oportunamente indicou como a atençâo à substancial unidade do

[21] *Ibid.,* 2,
[22] Cf. *ibid.,* 7.
[23] *Ibid.,* 38.
[24] N. 16.

Rito romano entra, com pleno diretto, entre os « Principia generalia » que devem guiar cada investigaçao e cada açao de inculturar o Rito romano, junto com a finalidade mesma da inculturaçâo e da relaçao com a autoridade competente.[25]

Como no àmbito de urna Igreja locai, além das diferenças existentes no povo de Deus, entre membros da Hierarquia e leigos, entre grupos e culturas, é sempre a Liturgia que deve manifestar e, unir urna Igreja locai,[26] assim, e com maior razâo, as Igrejas nascidas da transmissâo apostolica da tradiçâo romana, näo obstante a variedade de linguas e de culturas, é na Liturgia que devem sentir-se e encontrar-se unidas. A necessidade e a exigencia de unidade, que é urna das notas da Igreja, deve continuar a ser ainda mais presente hoje, no ambito do Rito romano, para sustentar a interna vida da Igreja e sua relaçao com o mundo a evangelizar.

Na obra da inculturaçâo de certas formas consideradas necessarias e úteis, nâo se trata de inspirar-se em formas que já existiram ou existentes em outros Ritos, que a Igreja toda respeita e venera, como parte do proprio patrimonio. E na experiencia religiosa e como parte da cultura de um povo que devem ser buscadas as formas expressivas a harmonizar com o Rito romano e no ámbito do seu gènio peculiar. O resultado desta fusäo deveria ser näo urna simples e externa justaposiçâo de elementos, mas urna síntese nova, sempre reconhecível como parte do Rito que foi levado com a evangelizaçâo.

O Rito romano depois da reforma dése jada pelo Concilio, tem nas suas expressöes litúrgicas urna vitalidade capaz de levar em consideraçâo a sensibilidade e a expressividade das varias culturas, mesmo aquelas mais distantes da área em que originariamente nasceu e se desenvolveu. Se nao se pode aceitar tudo de cada cultura é porque nas expressöes culturáis se associa, frequentemente, urna forma de sincretismo incompatível com a mensagem crista e com o verdadeiro e autentico espirito da Liturgia. Isto quer dizer que, respeitada a finalidade e a estrutura interna de cada celebraçao litúrgica, útil para canalizar as formas e as expressöes no àmbito dos divinos misterios, deve-se descartar ou näo assumir aquelas formas e aqueles modos rituais que näo correspondam à natureza do misterio que se celebra, mormente quando relacionados à Encarnacäo, Paixäo e Morte de Jesus Cristo, para näo citar outros Misterios da Redençâo. Se de um lado näo se-

[25] Cf. Instr. *Varietates legitimae,* 34-36 e 70.

[26] Cf. *SC,* 41.

ria respeitoso para urna determinada cultura manter nos ritos litúrgicos expressôes que sejam abertamente contrastantes com as tradiçoes culturáis dos fiéis, poderia igualmente acontecer näo ser respeitoso para a substancial unidade do Rito romano imprimir na sua inculturaçâo urna dinamica diversa capaz, inclusive, de ferir a sensibilidade religiosa do povo cristäo.

Os votos que vos faço, Bispos do Brasil, é que encontréis em vossos fiéis a colaboraçâo construtiva para serdes sustentados no cumprimento da responsabilidade que vos foi confiada. Abrir gradativamente as portas a urna inculturaçâo do Rito romano no Brasil é servir à plénitude, à vitalidade, à comunitariedade da participaçâo dos fiéis as celebraçoes litúrgicas[27] de maneira que sempre mais sejam edificados como templo santo do Senhor, morada do Espirito Santo até a maturidade em Cristo. A Sé Apostòlica conscia de dever assistir-vos e confirmar-vos na vossa açâo pastoral está disposta a colaborar com espirito confiante, partilhando convosco a responsabilidade.

8. Prezados Irmäos no episcopado, estamos, aos poucos, chegando ao firn do Segundo Milenio da Era Crista. O clima de preparativos para o grande Jubileu da Encarnaçâo redentora de nosso Senhor faz-se sempre mais intenso. Neste sentido, conta acima de tudo, nos diversificados momentos da vida pastoral, fortificar e suscitar um novo ardor de santidade[28] nos sacerdotes, nos religiosos, ñas religiosas e nos leigos. Como Pastores segundo o coraçao de Deus,[29] conduzi os fiéis católicos até as fontes da vida: « E a vida eterna consiste nisto: que Te conheçam a Ti, por único Deus verdadeiro, e a Jesus Cristo, a Quem enviaste ».[30]

Ao invocar a intercessäo de Nossa Senhora da Conceiçâo Aparecida para que guie e ilumine, com a sua proteçao materna, todas as pessoas que estäo sob o vosso cuidado pastoral, vos concedo do íntimo do coraçao a minha Bênçâo Apostólica.

[27] Cf. *SC,* 23.
[28] Cf. Cart. enc. *Redemptoris missio,* 90.
[29] Cf. *Jer* 3, 15.
[30] *Jo* 17, 3.

II

Ad quosdam Brasiliae sacros praesules in visitatione sacrorum Liminum.*

Amados Irmäos no episcopado!

1. Apresento-vos as minhas sinceras boas-vindas por ocasiäo da vossa visita à Cidade Eterna e aos sepulcros dos Apostolos Pedro e Paulo. A vós está confiada a responsabilidade pela Igreja nas Diocèses de um País que, no limiar do Século XXI, estará celebrando o V Centenario do seu descobrimento, devendo, portanto, estar preparada para os imensos desafios que o Povo de Deus espera dos seus Pastores.

Por isso, esta vossa visita ***ad Limina*** está revestida de denso significado histórico: os caminhos de Deus sao insondáveis, mas respeitando-se o curso normal dos acontecimentos, a Providencia vos chama a iluminar as futuras geraçôes de brasileiros, como arautos da Verdade, « se perseverardes fundados e firmes na fé, e inabaláveis na esperança que vos dá o Evangelho

Com reconhecimento para com Deus, penso nos dias cheios de graça, em 1991, quando, respondendo ao vosso convite fraterno, pude realizar a minha segunda Visita Pastoral à Igreja que está no Brasil. Conservo ainda viva a grata recordaçao do testemunho de fé de muitos homens, mulheres e crianças, do acolhimento sincero e cheio de alegría tido em toda a geografia do vosso imenso País. Em todos, pude entrever verdadeiras ansias de bem e de verdade, e um clima de confianca e de respeito pelos seus Pastores. Pelas cartas que continuamente chegam a Roma em busca de luz, conforto e ajuda manifestando sincera devoçâo pelo Sucessor de Pedro, sinto a « alma» do brasileiro. Vós mesmos, quando me escreveis, abris o coraçao expondo lealmente a situaçao e a vida das vossas Igrejas particulares. E meu vivo desejo encorajar-vos e sustentar a vossa obra muitas vezes fatigosa e cheia de desafios. Com a ajuda de Deus haveis de superar as vossas provas, se estiverdes unidos por um espirito fraterno e se testemunhardes abertamente a vossa comunhão com o Papa e com os Irmäos no episcopado.

Saudo de coraçao o Senhor Arcebispo D. Altamiro Rossato que, em representacäo das Provincias eclesiásticas, que compöem os Regionais Sul 3 e

* Die 18 Octobris 1995.

[1] *Coli,* 23.

Sui 4, do Rio Grande do Sul e de Santa Catarina, quis expor o quadro geral das vossas Diocèses, com seus anseios e suas preocupaçoes. Muito obrigado! Que a luz do Divino Consolador vos inspire sempre enquanto desempenhais, com fé e confiança na Providencia, vosso munus episcopal.

2. Os relatónos quinquenais oferecem um quadro objetivo do estado das vossas Diocèses, dos gratos progressus e também de alguns desenvolvimentos que requerem urna cuidadosa ponderaçâo. 0 que acontece hoje na Igreja, em qualquer lugar, tem repercussöes na sociedade em seu conjunto. Num mundo que se encaminha para a unidade, a responsabilidade de todos por todos tornou-se urna experiencia direta. Desempenhai então o vosso ministerio episcopal com consciência e com habilidade; que ele seja cada vez mais também ministerio de unidade da Igreja universal, contribuindo assim à unidade da doutrina da fé e da moral, tal como esta vincula o Magisterio.

A Igreja, com efeito, conserva urna verdade, urna doutrina, urna sabedoria e urna experiencia, das quais as pessoas têm necessidade para percorrer o caminho da sua verdadeira libertaçao, e alcançar o seu bem autentico. Este é o contexto em que se deve compreender a Encíclica ***Veritatis splendor*** que eu quis publicar, movido pela urgencia de reapresentar à luz do Evangelho o ensinamento autorizado da Igreja ante a confusão malsä que muitas pessoas sentem acerca das questöes fundamentáis do bem e do mal, daquilo que é correto e daquilo que é errado. A reafirmaçao do ensinamento moral da Igreja — que é constante e contudo sempre novo — é a resposta necessària do Magisterio à difundida crise ética que atinge a sociedade contemporánea.

Comoveu-me de maneira particular, no recente encontró com a juventude européia em Loreto, ver tantos jovens procurarem ansiosamente amar e servir Cristo na Sua Igreja. Estou certo, porque ja tive ocasiäo de conhecer o seu proprio dinamismo interior, que assim é na vossa Patria. Esses homens e mulheres do Terceiro **Milenio** esperam que os seus Bispos e os seus sacerdotes os ajudem a viver segundo a verdade que representa o dom precioso que Cristo lhes reservou.[2]

Os fiéis olham para os Bispos da Igreja como para « doutores auténticos, isto é, investidos da autoridade de Cristo, que ao povo a eles confiado pregam a fé ».[3] Como Pastores expedentes, estais profundamente conscientes

[2] **Cf. *Gal* 5, 1.**

[3] **Const. dog. *Lumen gentium,* 25.**

da intensidade das consequentias desta crise na vida quotidiana das pessoas, e também conheceis a vossa pròpria responsabilidade, que consiste em oferecer orientaçoes pastorais que estejam em conformidade com a mente de Cristo e da Igreja.

Face ao desafio, sem dúvida doloroso, do abandono da Fé e da Moral nos países cristãos, de vemos renovar continuamente em nos aquele carisma da vigilancia, que levou Santo Agostinho a repordar-nos a seriedade das nossas responsabilidades, quando afirmava: « Além de ser cristão... sou também responsável, e por isso devo prestar contas a Deus do meu ministerio ».*

3. No **amago** da mensagem da *Veritatis splendor* está a reafirmaçâo da relaçao essencial entre a verdade e a liberdade.[5] A verdade universal acerca do bem da pessoa humana e as normas sempre válidas que asseguram a proteçâo daquele bem, säo realmente acessiveis à razâo humana; com efeito, podemos participar no conhecimento de Deus acerca daquilo que devemos ser e fazer, a firn de alcançarmos o objetivo para o qual fomos criados.

Ajudar os homens e as mulheres a redescobrirem « a conexäo inseparável entre verdade e liberdade ».[6] é a premente exigencia do nosso ministerio pastoral, tanto individual como coletivo. Ao assegurarmos o ensino claro das verdades básicas apresentadas pela doutrina moral da Igreja, estaremos promovendo urna nova afirmaçâo da dignidade da pessoa humana, urna correta compreensâo da conscientia, que corresponde à única base sólida para o exercício da liberdade humana, bem como um fundamento para a vida em comum, na solidariedade e na harmonia cívica. Tudo isto é um serviço fundamental em favor do bem comum. Como pode a sociedade moderna libertar-se da decadencia crescente do seu comportamento destruidor — inclusive na violaçâo dos direitos da pessoa humana —, sem recuperar o caráter inviolável das normas moráis que devem, sempre e em todos os lugares, orientar a conduta humana?[7]

É sabido como a nossa época adquiriu urna percepçâo particularmente viva da liberdade. Esta percepçâo, porém, encontrou múltiplas expressöes, que, às vezes, se afastam da verdade do hörnern. Em algumas correntes de pensamento chegou-se a exaltar a liberdade até torná-la um absoluto. Atribuíram-se à conscientia individual as prerrogativas da instancia suprema do

[4] *Sermo* 46: Sobre os Pastores, 2.
[5] Cf. n. 32.
[6] *Ibid.,* 99.
[7] Cf. *ibid.,* 84.

juízo moral. A exigencia da verdade desaparecen a ponto de se ter chegado a urna concepçâo radicalmente subjetiva do juízo moral. Quando se perde a idéia de urna verdade universal sobre o bem, tende-se a conceder à consciência do individuo o privilègio de estabelecer autonomamente os criterios do bem e do mal e agir em consequenda. Esta visão identifica-se com urna ética individualista, na quai cada um se vê confrontado com a « sua verdade », diferente da verdade dos outros; por isso, se compreendem as dificuldades encontradas na recente Conferencia sobre a Mulher em Pequim, por urna afirmacao clara e inequívoca dos valores universais inscritos no coraçao de cada hörnern.

Sempre, mas especialmente no contexto cultural atual, será nosso dever afirmar a referencia à dignidade humana como fundamento da liberdade, da justiça e da paz, e ainda a salvaguarda da familia, o conceito de maternidade e a responsabilidade dos pais na educação dos filhos.

Estes temas sao demasiado importantes para serem deixados de lado. A Igreja nunca cessará de alertar os fiéis, e todos os homens de boa vontade, de quaisquer atentados à dignidade do hörnern e da mulher, proclamando sempre com a devida coragem pastoral os valores perenes da Lei Natural, confirmados por Cristo no Evangelho.

4. Algumas tendencias culturáis hodiernas estão na origem de muitas orientacöes éticas, que colocam no centro do seu pensamento um suposto confuto entre liberdade e lei. Sâo doutrinas que atribuem a individuos ou grupos sociais a faculdade de decidir o bem e o mal.

Esta reivindicaçâo errònea de autonomia também exerceu o seu influxo no àmbito da teologia moral católica, e alguns chegaram a teorizar urna completa soberanía da razäo face às normas moráis relativas à reta ordenaçao da vida neste mundo. Em consequência, chegou-se ao ponto de negar, em contraste com o ensinamento da Sagrada Escritura e a constante doutrina da Igreja, que a Lei Natural tenha a Deus corno autor, e que o hörnern, mediante a sua razäo, participe da lei eterna, que não é estabelecida por ele.[8] Urna autonomia assim concebida nega à Igreja e ao seu Magisterio urna competencia doutrinal específica sobre normas moráis concretas relacionadas com o chamado « bem humano ».

E preciso, porém, recordar constantemente que a liberdade, entendida como arbitrio, separada da verdade e do bem, a liberdade separada dos

[8] Cf. *VS*, 36.

Mandamentos de Deus, torna-se urna ameaça para o hörnern e para a mulher, e leva à escravidão, voltando-se contra o individuo e contra a sociedade. A Igreja, que sempre correu na defesa dos direitos do hörnern, näo se pode calar, mesmo a risco de perder a popularidade. O Concilio ensina-nos: « Nenhuma lei humana pode assegurar a dignidade da pessoa e a liberdade do hörnern, como o faz o Evangelho de Cristo, confiado à Igreja ».[9]

Dou graças a Deus pelas noticias recentes acerca das novas iniciativas no campo dos meios de comunicaçâo social, tanto por parte da Igreja quanto de grupos particulares, para anunciar, com renovado ardor missionàrio, a Verdade revelada. Nao basta, porém, falar às grandes massas muitas vezes polivalentes, se nao se encaram individualmente as pessoas, sabendo que Cristo derramou todo o seu preciosíssimo Sangue por cada urna em particular. A liberdade precisa ser guiada pela conscientia bem formada, que esteja em corídicoes de distinguir o bem e o mal moral e saiba escolher o bem em todas as situaçoes. A liberdade nao é relativismo moral, mas funda-se em criterios moráis claros e transparentes. Os brasileiros, hoje, devem ser bem orientados pelos seus Pastores, para resistirem às tendencias que lhes chegam de varias partes acerca da modernidade e da libertaçao as quais, na realidade, muitas vezes sao destituidas de verdadeiros principios moráis.

5. A Evangelizaçâo é, sem dúvida, o desafio mais forte e sublime, que a Igreja é chamada a enfrentar. 0 momento que estamos vivendo é mais o de um incitamento à « Nova Evangelizaçâo », nova no seu ardor, nos seus métodos e na sua expressão. Mas esta evangelizaçâo « comporta também o anuncio e a proposta moral »[10] vivida na santidade de tantos membros do Povo de Deus.

No contexto da Nova Evangelizaçâo, que deve gerar e nutrir a fé, podemos compreender o lugar que na Igreja compete à reflexão que a Teologia deve desenvolver sobre a vida moral, assim como podemos apresentar a missão e a responsabilidade pròpria dos teólogos moralistas. Se a Nova Evangelizaçâo deve tornar-se preocupaçao de todos, nestes especialmente recai urna grave responsabilidade.

Para que a Igreja possa cumprir a sua missão profética, é necessària urna reflexão cada vez mais profunda da fé, sob a guia do Espirito Santo. E ao serviço desta reflexão e busca que se coloca a vocaçâo do teòlogo na

[9] Const. past. *Gaudium et spes,* 41.
[10] *VS,* 107.

Igreja. Por isso, faço minhas aquelas precisaçoes relativas ao Magisterio da Igreja, cuja tarefa é « discernir, mediante juízos normativos para a consciência dos fiéis, os atos que säo em si mesmos conformes as exigencias da fé e promovem a sua expressäo na vida, e aqueles que, pelo contrario, por sua malicia intrínseca säo incompatíveis com tais exigencias ».[11]

A todos os que ensinam a Teologia Moral, por mandato dos legítimos Pastores, dése jo recordar o grave de ver de instruir os fiéis — especialmente os futuros sacerdotes — com o ensinamento que a Igreja declara com autoridade. De modo particular, todos **nos** devemos empenhar-nos na organizaçao do estudo da teologia, e num desenvolvimento fecundo das Faculdades e dos Institutos Superiores de Teologia. Na Exortaçâo Apostólica pós-sinodal ***Pastores dabo vobis,*** expressei os principios fundamentáis da formaçao científico-intelectual e espiritual dos candidatos ao sacerdocio: « A formaçao intelectual dos candidatos ao sacerdocio encontra a sua específica justificaçâo na propria natureza do ministerio ordenado e manifesta a sua urgencia atual de fronte ao desafio da "Nova Evangelizaçâo", à quai o Senhor chama a Igreja no limiar do terceiro milenio ».[12]

Recomendo-vos, sobretudo, urna particular vigilancia naquilo que se refere à formaçao dos vossos seminaristas no campo da Teologia Moral. Serão eles os futuros formadores de consciências cristas, como confessores, diretores espirituais e animadores de comunidades. Devem, portanto, ser preparados a desempenhar esta importante funçâo do seu sacerdocio, em total sintonia com a doutrina da Igreja. Por isso, é indispensável que manuais e professores de Teologia Moral sejam cuidadosamente escomidos, para não se introduzir nos Seminarios e Faculdades eclesiásticas de teologia, qualquer forma de dissidência, que seria prejudicial em um campo **tao** fundamental.

0 que interessa na formaçao teológica dos futuros sacerdotes, dos professores e de quantos colaboram no ensino da religiâo, é não só a qualidade científica da propria preparaçâo intelectual, mas também o « sentire cum Ecclesia » entre professores e estudantes. Nunca é demais precisar, que cabe de modo especial aos teólogos moralistas expor a doutrina da Igreja, dando exemplo de urna leal adesâo interna e externa, ao ensinamento do **Magiste**rio, tanto no campo do Dogma como da Moral.[13] Há urna responsabilidade intelectual, espiritual e pastoral dos teólogos que devem ensinar a doutrina

[11] Congr. para a Doutrina da Fé, Instr. *Donum veritatis,* 24-V-1990, 16.

[12] N. 51.

[13] Cf. *VS,* 110.

moral da Igreja sem alterá-la em nada. A discordancia com a doutrina moral manifestada por contestaçôes e polémicas, através dos meios de comunicacao social, é contraria à comunhäo eclesial e à sua reta compreensäo da constituiçao hierárquica do Povo de Deus. Urna oposiçâo ao ensinamento do Magisterio da Igreja näo pode ser considerada expressäo da liberdade crista e da diversidade dos dons do Espirito: todos os fiéis — leigos, religiosos ou sacerdotes — tem o diretto de receber a Doutrina Católica na sua pureza e integridade que, neste caso, os Pastores devem fazer respeitar.

Estes pressupostos tornam-se ainda mais atuais à hora de considerarmos o influxo do Magisterio da Igreja articulado para expor, sob a luz do Evangelho, o caminho comum rumo ao desenvolvimento e à libertaçâo integral do hörnern. E óbvio, que a formulaçâo de juízos moráis sobre situaçoes, estruturas e sistemas sociais requer atenta e diligente ponderaçao como, de resto, a Igreja repetidamente tem-se pronunciado na defesa e promoçao dos direitos do hörnern, e eu mesmo o reafirmei na Enciclica ***Centesimus annus.***[14]

Mas será sempre conveniente destacar as palavras que dirigi aos seminaristas de Brasilia na minha ùltima Viagem Pastoral à vossa terra: « Tende sempre como guia, para os estudos, o Magisterio auténtico e universal da Igreja. Só quando o Magisterio é docilmente aceito, com espirito de fé é que se podem evitar as tentaçoes do deslumbramento superficial perante correntes e modas teológicas que deturpam e obscurecem a Verdade ».[15] Urna análise sociológica näo pode ser nunca a instancia suprema na elaboraçao do discurso teológico. Se estabelece urna elaboraçao objetiva de dados e de fatos, nas suas conexöes e na sua causalidade, eia poderá ser um instrumento útil para se conhecer melhor a realidade humana, mas é a Revelaçâo em si mesma, e só eia, que pode oferecer ao teólogo as luzes necessarias para a compreensäo sempre mais profunda da verdade sobre o hörnern, que se encontra intimamente relacionada com a verdade de Deus e sobre Deus. Só assim poder-se-á evitar os riscos de instrumentalizaçâo ideológica da teologia.

Por isso, a Igreja deseja — como foi declarado oportunamente — que os professores dos Centros de formaçao eclesiástica, « aos quais vem confiada a formaçao do clero, sejam escolhidos entre os melhores e possuam urna sólida doutrina e urna conveniente experiencia pastoral, unidas a urna boa formaçao espiritual e pedagógica »; ao mesmo tempo, « é necessario promover

[14] Cf. 22.

[15] *Discurso,* **15-X-1991, 4.**

urna colaboraçao estrita com os professores de moral, de dogmatica e de pastoral para garantir a coerência, a unidade, a solidez do ensino ».[16]

A **vos,** queridos Irmäos no episcopado, vos foi confiado vigiar sobre a transmissäo do ensinamento teológico, e recorrer as medidas oportunas para que os fiéis possam ser preservados de toda a doutrina e teoria a ele contrarias. Nesta tarefa, os Bispos sao ajudados pelos teólogos, mas as opiniöes teológicas nao constituem a regra nem a norma do seu ensinamento; vige aqui o principio segundo o qual o ensinamento do Magisterio — graças à assistência divina — vale mais que a argumentaçao meramente humana. Mais ainda, o pluralismo teològico, invocado às vezes sem critèrio, «não é legítimo a näo ser na medida em que é salvaguardada a unidade da fé, no seu significado objetivo ».[17]

6. Diante de urna sociedade que parece insistir em viver independente dos valores moráis, caracterizando atitudes não apenas contrarias, mas indiferentes a tais valores, resultando naquilo que comumente se chama « civilizacäo da morte », a Igreja não se cansa de defender com firmeza essas normas moráis que, sendo universais e imutáveis, porque oriundas da Lei da pròpria natureza, constituem a condiçâo para a existencia da liberdade. A cultura da morte a Igreja opôe a cultura do amor. Só na observancia de tais normas, que proíbem todo o mal intrínseco e regulam a justa e pacífica convivencia humana, tornam-se possíveis o bom desenvolvimento da estrutura social, o bem público como tal e a harmonia pessoal do ser humano.

E exatamente por isso que as palavras do apóstolo Paulo tornam-se **tao** atuais em nossos dias: « Prega a palavra, insiste oportuna e inoportunamente... porque haverá tempo em que os homens já não suportarão a sä doutrina ».[18] Assim, a missão da Igreja deverà ser sempre a de interpretar a norma moral, propondo-a a todos os homens e mulheres de boa vontade, sem esconder as suas exigencias e compromissos... Mesmo quando a verdadeira doutrina é impopular não nos será lícito buscar urna fácil popularidade!

E evidente que, em sua perene **diligencia** para com os fiéis, a Igreja, Mae e Mestra, tem sempre em mente as situaçoes conflituosas e extremamente complexas da vida do hörnern e da sociedade contemporánea, cujo caminho moral torna-se com frequentia cansativo pelas dificuldades, debili-

[16] *Orientaçoes para o Estudo e o Ensino da Doutrina Social da Igreja na Formaçao Sacerdotal,* Roma [1988], 67,

[17] *DV,* 34.

[18] *2 Tm* 4, 2-3.

dades e situaçoes dolorosas.[19] Porém, em sua solicitude pastoral, a Igreja nao pode esquecer que a genuina compaixäo e a verdadeira compreensäo significam o amor pela pessoa, pelo Bem Supremo e pela autentica liberdade que näo é possi vel separar de urna opcäo fundamental pelo Sumo Bem. Näo será enfraquecendo a verdade moral e negligenciando os verdadeiros valores que a Igreja cumprirá a sua missäo em favor do hörnern.

A Igreja, obediente ao Senhor, que veio näo para julgar mas para salvar, deve manifestar a misericordia para com as pessoas sem, contudo, renunciar ao principio da verdade e da coerência, pelo qual näo se pode chamar bem ao mal e mal ao bem. Näo diminuir em nada a doutrina salvadora de Cristo constitui eminente forma de caridade para com as almas. Näo podemos deixar de ter diante dos olhos, ao longo de todos os séculos, que a força da Igreja está no testemunho dos santos, isto é, daqueles que tornaram como» **propria** a verdade de Cristo. A pergunta « que hei de fazer de bom para alcançar a vida eterna »,[20] a Igreja responde com Maria: « Fazei tudo o que Ele vos disser».[21]

Certamente a todos **nos,** mas especialmente a **vos** Bispos de Santa Catarina, vêm **à** memoria aqueles dias da Beatificaçâo da Madre Paulina que a Providencia me concedeu a graça de realizar. Dizia-vos, naquela ocasiäo, que a «Igreja no Brasil ... precisa, hoje, mais do que nunca, de santos».[22] Mas é precisamente por isto, que a sociedade moderna tem urna extrema necessidade de Verdade, porque só sobre o fundamento da Verdade se pode construir, de modo seguro, o edificio da vida moral e ascética. Só da Verdade nasce a moralidade auténtica, objetiva e universal.

8. Caros Irmäos no episcopado, ao concluir este encontró, quereria confirmar-vos no vosso serviço pessoal **à** Igreja, esta **Mae** de cujo regaço temos « aprendido tudo », e que prefigura a Jerusalem do Alto já presente no meio de nos. Dentre todos os santos, Maria Santissima compartilha a nossa condiçâo humana, mas numa total transparencia **à** graça de Deus. Compreende o hörnern pecador e ama-o com amor de **Mae.** E por isso mesmo está do lado da verdade e compartilha o peso da Igreja ao recordar a todos e sempre as exigencias da Fé. Com esperança, peço **à** Virgem Maria, a quem dais o belo nome de Nossa Senhora da Conceiçâo Aparecida, que interceda todos

[19] Cf. *VS,* 95.
[20] *Mt* 19, 16.
[21] *Jo* 2, 5.
[22] *Homilia,* 18-X-1991, 5.

os dias por vos junto de seu Filho, a fini de que vossa missäo vos dê muita alegría. De coraçao concedo a minha Bênçâo Apostólica a vos, aos sacerdotes, religiosos e religiosas e aos fiéis a vos confiados bem como ao vosso Pais, para que possa ser exemplo e testemunho da Nova Evangelizaçâo de urna América Latina renovada em Cristo.

III

Ad quosdam Brasiliae episcopos occasione oblata visitationis « ad Limina ».*

Caros Irmaos no episcopado

1. Como Bispo de Roma apresento-vos hoje, por ocasiäo da vossa visita *ad Limina* deste ano, as minhas mais cordiais boas-vindas. Em vos, eminentes Pastores da Provincia Eclesiástica do Maranhäo que pertence ao Regional Nordeste 5 da Conferencia Nacional dos Bispos do Brasil, saúdo todos os sacerdotes, os religiosos e os fiéis, que vos representáis. 0 objetivo primario da Visita *ad Limina Apostolorum* é refletir urna vez mais sobre a missäo e sobre as tarefas ligadas ao vosso serviço episcopal, através da visita ao sepulcro dos grandes Apostolos Pedro e Paulo e do encontró pessoal com o Sucessor de Pedro.

Sinto-me feliz em vos acolher, pois este é um momento intenso na vida dos Bispos, no quai a Providencia nos da a ocasiäo de exprimir a nossa solidariedade e de compartilhar o ministerio apostolico, que nos é comum e que nos torna Sucessores dos Apostolos. E este *affectus collegialis* que nos une na oraçao, na celebraçao eucaristica e na compreensäo recíproca, para sentirmos juntos as alegrías e as dificuldades da missäo, para reconhecer os apelos do Senhor, a firn de correspondermos cada vez mais às expectativas que Eie tem a nosso respeito. Por isto, dése jo agradecer as delicadas palavras do Senhor Arcebispo D. Paulo Eduardo de Andrade Ponte, e vos asseguro que de todos me lembro quotidianamente em minhas oraçôes e solicitude pela Igreja.

2. As vossas diocèses envolvem um povo cuja característica marcante é a sua juventude, além do condicionamento evidente ligado aos desafios da pobreza, da saúde e da educaçâo. Pude, pessoalmente, dar-me conta disto

*** Die 23 Octobris 1995.**

por ocasiäo da minha visita pastoral de 1991 à vossa terra, da qual ainda conservo urna recordaçâo viva, alegre e reconhecida.

0 Brasil é chamado o « país do futuro ». Pois bem, eu vos diria que a forjadora desse futuro será a juventude, que tive a felicidade de visualizar de norte a sul do país — urna infinidade de rostos novos, alegres, otimistas, esperançosos, sequiosos da Verdade — e que serão, sem dúvida, « os primeiros protagonistas do terceiro milenio ».[1]

Sabéis muito bem, que a juventude « não é apenas um período da vida que corresponde a urna determinada faixa etária»,[2] mas urna qualidade da alma que se caracteriza precisamente por um idealismo que se abre para o amanhä. No período que habitualmente se denomina juventude, o jovem — corno aquele do Evangelho — « procura a resposta às suas interrogaçoes fundamentáis; näo somente o sentido da vida, mas também um projeto concreto para começar a construir sua vida. E esta a característica mais essencial da juventude ».[3]

Compete a vós dar-lhes essas respostas, colocando diante das suas vidas o mais belo Ideal que se encerra no inigualável amor a Cristo. « Se em cada periodo de sua vida o ser humano deseja afirmar-se, encontrar o amor, na juventude o deseja de forma ainda mais intensa. Mas para isso os jovens precisam de guias ... que caminham junto com eles pelos caminhos que escolheram seguir».[4] Vós, carissimos Irmäos, tendes que ser esses guias, que caminhem diante deles como o Born Pastor, dispostos a darem a propria vida pelas suas ovelhas, encarnando, primeiro, as virtudes que desejam que eles vivam, depois, sem perder nunca a « boa forma » da juventude — näo importando a vossa idade — a vibraçâo espiritual, o entusiasmo e a autenticidade nos vossos ideáis apostólicos.

3. O pastor tem que ser também pedagogo, artista, escultor. Tem que saber plasmar, como colaborador da graça do Espirito Santo e através de um trabalho de formaçao permanente, a figura de Cristo no perfil da personalidade em formaçao. Assim, ele encontrará aquele grande amor: Cristo, de acordo com o lema de Sao Paulo: « Para mim o viver é Cristo ».[5] Näo poupeis esforços em transmitir fielmente à juventude, como fruto do vosso

[1] *Discurso,* 16-X-1991, 2.
[2] *Cruzando o Limiar da Esperança,* 19.
[3] *Ibid.*
[4] *Ibid.*
[5] *Fil* 1, 21.

amor a Cristo, a doutrina católica, a única que poderá satisfazer a sua sede de Verdade e de Amor. Ensinai-lhes a saborear com gosto os ensinamentos fundamentáis da fé crista. Vale aqui o que eu dizia à juventude em Denver em **1993:** « Educar sem um sistema de valores baseado na verdade, equivale a abandonar os jovens à confusão moral, à insegurança pessoal e à manipulaçao fácil ».[6] Não é exagero dizer que a relação do hörnern com Deus e a exigencia de urna « experiencia » religiosa säo o ponto focal de urna profunda crise que atinge o espirito humano. Enquanto continua a secularizaçao de inumeráveis aspectos da vida, há urna nova exigencia de « espiritualidade », como evidencia o aparecimento de numerosos movimentos religiosos, os quais procuram responder à crise de valores na sociedade contemporánea. Se por secularizaçao entende-se perder a perspectiva da vida eterna, viver como se eia não existisse, como se Deus não existisse, não se pode ignorar, em contrapartida, as profundas aspiraçoes que hoje animam o coraçao dos homens. Apesar dos sinais negativos, muitas pessoas têm fome da espiritualidade autèntica e encorajadora. Existe «urna nova descoberta de Deus na sua transcendente realidade de Espirito infinito »[7] e especialmente os jovens procuram um fundamento sólido sobre o qual construir a **propria** vida. Os jovens do Brasil esperam que os guiéis rumo a Cristo, que é a única «resposta existencialmente adequada ao desejo de bem, de verdade e de vida que mora no coraçao de cada hörnern ».[8]

Eles esperam que seus pastores sejam mestres da verdadeira oraçao crista, que conduz à partilha no diálogo filial do **proprio** Filho com o Pai, em conformidade com a maravilhosa expressão de São Paulo, descrita na Carta aos Galatas: « Porque sois filhos, Deus enviou aos nossos coraçôes o Espirito que clama "Abba!" "Pai!" ».[9] **0** auténtico renovamento das vossas diocèses exige um apostolado de oraçao arraigado na fé, fortalecido pela vida sacramental e litúrgica, e operante na caridade.[10]

4. Paralelamente à alimentaçâo da vitalidade espiritual dos jovens — homens e mulheres — está o desafio de lhes apresentar « a plénitude da verdade que Deus nos deu a conhecer de Si mesmo ».[11] E **obvio** que as controversias ideológicas das décadas passadas nao lhes despertam interesse al-

[6] *Discurso de chegada,* 12-VIII-1993, 4.

[7] Carta enc. *Dominum et vivificantem,* 2.

[8] Carta enc. *Centesimus annus,* 24.

[9] *Gal 4,* 6.

[10] Cf, *Catecismo da Igreja Católica,* n. 2558.

[11] Carta enc. *Redemptoris missio,* 5.

gum. Eles näo se inspiram num Evangelho distorcido, falseado ou tornado aparentemente fácil. Devem ser feitos todos os esforços para garantir que os programas de educaçao catequética e religiosa, as escolas e as instituiçôes católicas de ensino superior e, de modo particular, o ministerio da pregaçâo da Igreja, apresentem serena e convictamente — contudo sem embaraço nem compromissos — a integridade do tesouro do ensinamento da Igreja.

E meu desejo também animá-los a perseverarem na formaçao de professores para o ensino da religiäo nas escolas públicas, em cumprimento da norma constitucional brasileira mediante a qual «o ensino religioso, de matrícula facultativa, constituirá disciplina dos horarios normáis das escolas públicas de ensino fundamental ».[12] De resto, « a formaçao da conscientia fica comprometida, se faltar urna profunda educaçao religiosa. Como pode um jovem compreender plenamente as exigencias da dignidade humana, sem fazer Referencia à propria fonte dessa dignidade, Deus criador? Nesta perspectiva, o papel da familia, da Igreja Católica, das Comunidades cristas e das outras instituiçôes religiosas é primordial, e o Estado, atendo-se às normas e Declaraçôes internacionais, deve assegurar e facilitar os seus direitos neste campo».[13] Já vige mutuo e harmonico entendimento entre as diversas confissöes religiosas e, apesar de certas divergencias havidas recentemente com organismos institucionais de algum Estado da Federaçâo, estou certo de que se chegará sempre a um consenso inspirado na colaboraçao leal, que permitirá orientar todo o hörnern e toda a mulher, segundo o plano de Deus.

Neste sentido, o novo Catecismo da Igreja Católica, além de servir, como é natural, « como texto de referencia, seguro e auténtico, para o ensino da doutrina católica »[14] nas mäos dos proprios formadores, representa para vós um instrumento de alto valor para a formaçao integral da personalidade do jovem: a primeira catequese que deveria ser aprendida na « Igreja doméstica», o ensino necessàrio para a Primeira Eucaristia e o Sacramento da Crisma, a preparaçao remota e próxima para o casamento, a orientaçâo do amor e da sexualidade humana e tantos outros capítulos indispensáveis a esse esforco pastoral, sao ampla e profundamente tratados no novo Catecismo.

A falta de formaçao crista, talvez seja o pior dos males que afetam a nossa juventude. E necessario um empenho efetivo para desenvolver com

[12] Art. 210, 2.

[13] *Mensagem para a celebraçao do Dia Mundial da Paz,* 1-1-1991, III.

[14] Const. ap. *Fidei depositum,* n. 4.

profundidade um trabalho formativo riessa idade em que o hörnern projeta os seus ideáis para o futuro.

5. Estes pressupostos däo-nos ensejo para reafirmar urna vez mais a atençao que de veis dar as prioridades pastorais da Familia e da Juventude. Por isso, sugiro-vos que essas duas temáticas, intimamente vinculadas, sejam constante objeto das vossas iniciativas apostólicas.

O futuro da Igreja no Brasil e o bem da mesma Comunidade nacional dependem, em grande medida, da consolidacäo da instituiçao familiar — fundada no matrimonio indissolúvel — e da educaçao de urna juventude arraigada nos valores e ideáis, que a tradiçao católica trouxe à vossa **Patria.**

Embora se ja verdade que no vosso Povo perdura felizmente um sólido sentido de familia, a saber, a conscientia e a estima do seu valor, contudo nao ignorais que, na situaçao atual, podemos notar também algumas « sombras », que descrevi na Exortaçao Apostólica ***Familiaris consortio,*** e que säo sinais negativos da cultura contemporánea: « 0 número crescente de **divorcios**, a praga do aborto, o recurso cada vez mais frequente à esterilizaçâo, a instauraçâo de urna verdadeira e pròpria mentalidade contraceptiva ».[15] Mais ainda, as frequentes separaçoes e a mentalidade divorcista, que aumentam pelos maus exemplos e pelo influxo nocivo de certos meios de comunicaçao social, väo debilitando nos jovens a convicçâo de que o matrimonio é, por sua pròpria natureza e por vontade de Cristo, urna aliança em fidelidade e para sempre. Desse modo pòe-se em perigo o futuro da instituiçao familiar e a subsistencia mesma de urna sociedade sä, harmónica e autenticamente humana.

E bem sabido que a ruptura da vida familiar produz efeitos deletérios sobre os filhos, que säo as primeiras vítimas. A miseria aliada ao fenòmeno, infelizmente bastante frequente, do abandono afetivo e espiritual dos jovens, que se sentem de fato « sem familia », é a causa de males muito graves, que comprometem o desenvolvimento integral da juventude de um país: falta de valores e de normas de vida, desorientaçâo, desapego ao trabalho, vulnerabilidade ante o ambiente de hedonismo e de corrupçâo moral, alcoolismo, droga e delinquência.

Já tive ocasiäo de dizer na primeira Visita ***ad Limina*** aos Bispos do Paraná, que a salvaguarda da familia deve ser um objetivo pastoral permanente para vós. Neste sentido, quero exortar-vos a continuar com todo o

[15] N. **6.**

empenho nesta tarefa plasmando-a em realizaçôes concretas. Trata-se de prosseguir, senâo de dar vida a urna pastoral familiar organica e permanente, destinando para isso os meios que sejam necessarios e preparando para tal objetivo agentes pastorais idóneos, entre os vossos sacerdotes, religiosos e membros do laicato que, com urna formaçao específica nas materias respetantes a este ambito, vos ajudem a enfrentar com criatividade e eficacia este desafio.

6. Não menos importante é a Pastoral da Juventude, que estará sempre atenta — sob a vossa solicita e diuturna vigilancia — às exigencias normativas dos mais novos.

A este respeito, quereria fazer notar que não basta urna resposta maciça e entusiasta dos jovens. É necessàrio também oferecer-lhes urna formaçao sòlida e exigente, apta a assumirem seu papel como « sujeitos ativos, protagonistas da evangelizaçâo e artífices da renovaçâo social ».[16]

Neste sentido, é necessàrio ir ao fundo dos problemas, passar do humano para o divino, dos impulsos sentimentais para as profundas convicçoes religiosas. E isto exige tempo e esforço continuado. A Pastoral da Juventude deve também formar o jovem na sua conscientia política, de acordo com as diretrizes marcadas no Catecismo da Igreja Católica onde claramente se afirma que « a Igreja não se confunde de modo algum com a comunidade política ».[17] Dita formaçao está motivada por um aspecto altamente positivo da personalidade do jovem, que pode sofrer, no entanto, desvíos perigosos: o seu espirito de rebeldía e a sua sede de justiça. Quando eia se desenvolve em funçâo de valores humanos e cristãos, em face de um ideal autentico, o seu inconformismo é como um revulsivo purificador, que impulsiona o progresso e a solidariedade.

Mas, como eu já alertava os jovens em Belo Horizonte em 1980, existe o perigo de instrumentalizar essa nobre rebeldía para finalidades políticas partidaristas.

A Pastoral da Juventude nunca poderá ter urna determinada cor ou emblema político. A Igreja cometería urna traiçâo ao hörnern se, com as melhores intençôes, lhe oferecesse bem-estar social, mas lhe sonegasse ou Ihe desse escassamente aquilo a que tem direito, a que mais aspira (por vezes até sem o perceber), aquilo a que tem direito, que espera da Igreja e que

[16] Exor. ap. *Christifideles laici,* 46.
[17] N. 2245.

só eia lhe pode dar: transmitir como depositaria autentica a palavra revelada; anunciar o Absoluto de Deus; proclamar as bem-aventuranças e os valores evangélicos e convidar à conversão; comunicar aos homens o misterio da graça de Deus nos sacramentos da fé e consolidar esta fé — em urna palavra, evangelizar e, evangelizando, construir o reino de Deus.

Por isso, a Pastoral da Juventude nao deve perder a sua identidade apostólica. Se se desviasse aquele espirito de rebeldia — essa profunda sede de justiça que caracteriza a juventude — para finalidades políticas que, por serem precisamente partidaristas, dividem, comprimem, partem aquilo que é essencialmente dilatado, universal, católico, se desvirtuaría o que é de mais essencial na mensagem de Cristo e o que há de mais belo e mais autèntico no ideal da juventude!

Em tal contexto, não posso deixar de mencionar um importante setor da Pastoral da Juventude, que é chamado a ter fundamental importancia neste limiar do terceiro **milenio.** Refiro-me à Pastoral Universitaria, que, em vosso país, assume urna grande importancia pelo elevado número de jovens que cursam o ciclo de estudos superiores e a influencia que eles teräo, no futuro, sobre os destinos da sociedade. A medida mesma em que descobrirem o amplo horizonte das ciencias e as profundas interrogaçóes que elas apresentam ao ser humano, os jovens universitarios devem poder encontrar na Igreja um ambiente propicio de acolhida, um âmbito de reflexäo que os ajude, à luz da Revelaçâo divina, a iluminar a razäo e as ciencias que delà decorrem, para perceber com clareza o destino último e o significado pleno do ser humano. Lugar especial de diálogo franco e sincero entre ciencia e fé, entre experimentaçao e observaçao científicas, por um lado, e sabedoria religiosa, por outro, a Pastoral Universitaria, se fiel à sua identidade específica e à sua missäo evangelizadora, é chamada a desempenhar funçâo importante na Nova Evangelizaçâo com que a Igreja deve enfrentar os desafios da sociedade moderna.

Os jovens não só säo evangelizados, mas também säo eles mesmos evangelizadores que levam o Evangelho aos seus coetáneos, inclusive às pessoas que se afastaram da Igreja e àquelas que ainda não escutaram a Boa Nova. Já sei que desde há tempo se vem intensificando a açâo ñas Comunidades que, com generosidade e sacrificio, levam a Palavra de Deus e fomentam a vida sacramental, e de igual modo a ajuda caritativa e a promoçâo humana, às populaçoes mais necessitadas de assistentia pastoral. Desejo encorajar, pois, todos os que realizam este meritorio trabalho de Igreja, a conti-

rmarem a intensificar esses gestos de comunhão, até mesmo entre as diversas diocèses. Aqui se insere, sem dúvida, o dinamismo da juventude. Multos jovens **tem** um enorme potencial de generosidade, de dedicaçao e de empenho, e sentem-se atraídos por formas de trabalho voluntario, especialmente quando se trata de servir os necessitados.

Junto, porém, a essa importante face da solidariedade crista, meu pensamento vai com imensa gratidão aos jovens — e já säo muitos, graças a Deus! — que se sentem chamados a ser protagonistas da missão. A conscientia do dever apostolico, que arranca suas origens das mesmas fontes batismais,[18] levou-me à convicçâo de lhes dizer: «Sobretudo **vos,** jovens, sois chamados a tornar-vos missionarios da Nova Evangelizaçâo, testemunhando quotidianamente a Palavra que salva ».[19] As manifestaçoes habituais do que chamaríamos de « ministerio da juventude » — que tém como ponto focal a paróquia — devem prosseguir, a firn de que os leigos näo se sintam isolados da comunidade mais vasta. Todavía, como as vossas proprias experiencias no-lo confirmam, é com frequentia útil estimular esta obra mediante associaçôes, movimentos, centros especiáis e grupos que correspondam às suas exigencias particulares.[20]

7. Para concluir, diletos Irmäos, peço-vos que vivais com grande desvelo a formaçao dos jovens. Seja dada, com particular esmero, a Catequese em todos os níveis etários, sobretudo aos adolescentes, de modo que estes se sintam realmente « enlevados como Jesus aos doze anos no Templo ».[21]

O jovem é essencialmente um ser em formaçao, e vós sois os seus grandes formadores. Ensinai-lhes que o futuro se realiza na medida em que forem fiéis a urna vocaçâo divina a firn de assumirem plenamente « aquilo em que cada um e cada urna se deve tornar: para si — para os homens — para Deus »;[22] ensinai-lhes que essa vocaçâo se vislumbra na oraçâo, se fortalece na Eucaristia; ensinai-lhes, também, o verdadeiro significado do sexo e do amor, da alegría e da dor, da vida e da morte; levai-lhes a mensagem de solidariedade e de justiça para que possam ser fiéis continuadores da obra de Deus na terra; ensinai-lhes o uso correto da pròpria liberdade, sobretudo, que a maior liberdade é o pleno dom de si. E do mesmo modo, que nao

[18] Cf. Carta ap. *Aos jovens e às jovens do mundo,* 9.
[19] *Mensagem para o IX e X Dia Mundial da Juventude,* 21-XI-1993, 3.
[20] Cf. Carta enc. *Redemptoris missio,* 37.
[21] *Carta às enancas,* 13-XII-1994.
[22] Carta ap. *Aos jovens e às jovens do mundo,* 9.

tenham medo de evangelizar nas praças e nas ruas como os primeiros **apos-**tolos, de tornar Cristo conheeido nas modernas métropoles. Éste não é o momento de se envergonharem de testemunhar o Evangelho[23] «por cima dos tetos ».^

8. Através de **vos,** Pastores e Irmäos no episcopado, confío a Maria, Nossa Senhora Aparecida, Padroeira do Brasil, Mäe do Amor Formoso, a juventude brasileira; a Eia, que leva em Si um sinal indelével de juventude e beleza que näo passa jamais. Desejo e peço-vos que aproximéis os jovens dessa **Mae** Amorosa, que Lhe confiéis a vida que se abre diante de si, num futuro esplendoroso, e que A amem com todo o ardor de seu coraçao jovem.[25] O Papa espera do Brasil urna nova primavera de vocaçôes sacerdotais e religiosas, através do modelo d'Aquela que é a imagem viva da entrega completa a Deus!

Ao terminar este encontró, desejo reiterar-vos a minha estima fraterna e pedir-vos que, ao regressardes às vossas diocèses, levéis a saudaçao e o afeto do Papa a todos os vossos diocesanos, às familias cristas, aos sacerdotes, aos religiosos e às religiosas, que com dedicaçao e generosa entrega anunciam a Boa Nova da salvaçao e däo testemunho de serviço, fidelidade e espirito apostòlico. Invoco sobre vós e sobre vossos fiéis a proteçâo do Altissimo e vos concedo a minha Bênçâo.

IV

Ad eos qui plenario coetui Pontificii Consilii de Spirituali Migrantium et Itinerantium Cura interfuerunt coram admissos.*

Signori Cardinali,
Venerati Fratelli nell'episcopato e nel sacerdozio,
Carissimi Fratelli e Sorelle!

1. Vi accolgo con gioia e tutti cordialmente saluto a conclusione della riunione plenaria del Pontificio Consiglio della Pastorale dei Migranti e de-

[23] Cf. *Rm* 1, 16.
[24] *Mt* 10, 27; cf. *Homilia da Missa conclusiva da VIII Jornada Mundial da Juventude,* Denver, 15-VIII-1993.
[25] Cf. *Discurso,* Audiencia Gérai, 2-V-1979, 4.

* Die 27 Octobris 1995.

gli Itineranti. Ringrazio, in particolare, il Presidente del Pontificio Consiglio, l'Arcivescovo Mons. Giovanni Cheli, per le appropriate parole con cui ha interpretato i sentimenti di tutti.

È stata vostra cura in questi giorni riflettere sui problemi delle « persone in situazione precaria nella mobilità umana » e sulle « implicazioni pastorali » che ne derivano. Vi siete perciò soffermati ad analizzare questa realtà drammatica e sempre più estesa, che comprende migranti disoccupati, ansiosi per l'avvenire delle loro famiglie; migranti in situazioni irregolari, che, spaesati e rifiutati, vivono di espedienti senza il supporto di un'autorità attendibile a cui rivolgersi; rifugiati che, perseguitati nei loro paesi, stentano ad ottenere la necessaria protezione prevista dalle convenzioni internazionali; marittimi costretti a fare lunghi lavori straordinari per poter pagare con i loro magri guadagni reclutatori esosi e senza scrupoli; donne che, lusingate da prospettive di successo da parte di inaffidabili agenzie di espatrio, si ritrovano poi vittime di sfruttamento sulla via del disonore; bambini la cui assistenza sanitaria e scolastica risulta del tutto insufficiente ed incerta; ed ancora bambini fatti oggetto di turpe commercio da parte di chi va a caccia, in paesi esotici, di avventure con cui rompere la noia di una vita svuotata dal vizio; anziani che, rimasti soli, sono condannati a trascorrere gli ultimi giorni nell'isolamento e in condizioni abitative del tutto inadeguate; nomadi che si ritrovano ai margini della società perché la loro presenza nella città stride con il silenzio che spesso si cerca di stendere sulle loro condizioni di disagio. E come non pensare poi a bambini, donne, anziani che languiscono nei campi profughi in attesa di finire la loro odissea e di ritornare nei loro paesi di origine per condurre una vita normale in una prospettiva di sicurezza e di pace?

2. Oggi, purtroppo, il già difficile cammino del migrante va subendo un ritardo che accentua la sua emarginazione e la sua esclusione. La stessa crescente disparità economica, esistente fra i popoli in via di sviluppo e quelli industrializzati, tende a riprodursi all'interno delle singole nazioni. Le migrazioni, che un tempo erano viste come fattore di sviluppo economico, sociale e culturale per la nazione ospite, oggi sono sentite sempre più come un peso, un disturbo, un problema. Oggettive difficoltà ingenerano talora un clima di diffidenza, di sospetto e di ostilità nei confronti dei migranti.

Certo, i cittadini di ogni paese hanno il diritto di vivere nella tranquillità, nel rispetto reciproco, nella pace. E interesse innanzitutto dei migranti impegnarsi al rispetto degli ordinamenti che regolano la vita delle società

che li accolgono. Talvolta si verificano episodi di intolleranza, nei quali è doveroso riconoscere effettive responsabilità dei migranti stessi, rei di comportamenti scorretti. E giusto che lo Stato intervenga allora per ristabilire e tutelare l'ordine pubblico. La considerazione, tuttavia, delle situazioni di precarietà e di miseria, in cui versano molti di loro, deve indurre il cristiano a farsi carico di questi esseri umani senza lavoro, senza casa, senza protezione, che attendono da chi sta meglio comprensione ed aiuto.

Non ci si può limitare a porre in evidenza i problemi che la loro presenza suscita, né soltanto esigere che essi si adattino alla vita delle società di arrivo senza contemporaneamente rispettare i loro diritti. La lotta contro il razzismo ha un senso ed una prospettiva di successo, se si accetta il principio dell'uguaglianza in tutti i campi, consapevoli che l'integrazione coinvolge la società nel suo insieme. E infatti un processo comune che interessa sia i migranti che i residenti, e che sarà tanto più spedito ed agevole quanto più positiva sarà l'immagine che i gruppi stranieri offriranno di se stessi. E chiaro che, in questo, i mezzi di comunicazione hanno un grande ruolo ed una grave responsabilità.

3. Carissimi fratelli e sorelle! Con profonda sensibilità pastorale ed umana molte Comunità diocesane, attivando istituzioni ecclesiali, quali la Caritas, l'Azione Cattolica e numerose associazioni di volontariato cattolico, hanno imboccato con decisione la strada della solidarietà e della pacificazione delle etnie, creando strutture di accoglienza e facendosi voce dei deboli per difenderne la dignità e i diritti.

E lo Spirito che parla alle Chiese, suscitando iniziative con cui fare fronte alle esigenze sempre nuove che il variare delle situazioni produce. Anche molte parrocchie hanno trovato nell'impegno per i diseredati una via di autentico rinnovamento.

Sulle strade della mobilità umana, dove si incontrano spesso forme di ingiustizia e di violenza, e dove molti « passano oltre », chiusi nei loro interessi ed assorbiti dai loro compiti particolari, come il sacerdote ed il levita della parabola, la Chiesa sa di dover assumere sempre più integralmente il ruolo del buon Samaritano, facendosi « prossimo » di tutti gli esclusi.[1]

Il senso umanitario verso l'uomo bisognoso si esprime oggi in forme certo più vaste e più organizzate che nei tempi passati, e la Comunità ecclesiale entra volentieri in collaborazione con quanti sono mossi da sentimenti di

[1] Cf. *Lc* **10, 30-37.**

autentico altruismo. Ma a questo impegno umanitario il cristiano deve aggiungere l'elemento specifico che lo caratterizza: la testimonianza e la passione per l'inalienabile dignità dell'uomo, redento da Cristo.

I credenti testimoniano così nei fatti che la buona Novella non si esaurisce nella proclamazione di verità astratte, ma si concretizza nella carità, capace di assumere anche la forma dell'impegno contro le ingiustizie presenti nel mondo. Compito, questo, che non si riduce ad una delega data alle benemerite istituzioni assistenziali, ma porta il segno del contributo personale di quanti si dicono e vogliono essere autenticamente cristiani. Ecco il senso della specificità cristiana dell'opzione per i poveri: vivere la « compassione »[2] evangelica nei confronti di quanti sono nel bisogno, senza tener conto della loro nazionalità, religione e classe sociale.

4. « Nella Chiesa nessuno è straniero e la Chiesa non è straniera a nessun uomo », ricordavo di recente nel Messaggio per la Giornata Mondiale del Migrante.[3] Coerentemente con questo principio la Chiesa mai cesserà di combattere l'emarginazione e l'esclusione. In particolare, essa si batte per la salvaguardia del principio d'uguaglianza e contro ogni forma di discriminazione e di emarginazione.

Carissimi, grazie per quel che voi già fate in questo campo. Continuate con rinnovato impegno questo vostro servizio in un settore tra i più significativi e promettenti dell'azione sociale e pastorale della Chiesa.

II Signore benedica il vostro lavoro e fecondi con la sua grazia i propositi maturati in questi giorni. A ciascuno di voi, come a tutti gli operatori pastorali che si prodigano per le persone costrette a vivere nelle diverse forme della mobilità umana, imparto volentieri la Benedizione Apostolica, auspicio di un sempre più generoso sforzo di evangelizzazione e di promozione umana.

[2] Cf. *Lc* 10, 33.

[3] Cf. *L'Osservatore Romano,* 6 settembre 1995, p. 6.

ACTA CONGREGATIONUM

CONGREGATIO DE CULTU DIVINO ET DISCIPLINA SACRAMENTORUM

URBIS ET ORBIS

DECRETUM

De celebratione Sancti Petri Iuliani Eymard, presbyteri, in Calendario Romano generali inscribenda.

Fons et culmen totius evangelizationis Sanctissima Eucharistia, in qua Divini Redemptoris infinita erga homines caritas luculenter manifestatur, peculiari modo vitam signavit et actionem pastoralem illius presbyteri, qui merito appellari potest eiusdem Eucharistiae eximius apostolus: Sanctus Petrus Iulianus Eymard. Namque ipsius missio in Ecclesia ad hoc tetendit, ut eucharisticum mysterium centrum exstaret totius vitae communitatis christianae. In Gallia natus die 4 februarii anno 1811 in oppido La Mure d'Isère nuncupato dioecesis Gratianopolitanae, presbyter factus est anno 1834 atque ministerium pastorale in dioecesi ferventi zelo exercuit. Deinde intensa erga Deiparam Virginem Mariam devotione permotus veniam impetravit ab Episcopo Societati Mariae Lugduni se addicendi. Vertentibus autem annis in dies melius cognovit missionem, ad quam Deus eum vocabat. In principe templo Lugdunensi Deo in honorem Beatae Mariae Virginis dicato dum precaretur, ipsi a Christo Iesu ea mens iniecta est, ut altaris Sacramentum publico ac perpetuo cultui latius latiusque adorandum proponeret et sodalitatem presbyterorum conderet, qui ad suam ipsorum fideliumque sanctitatem per Eucharistiam peculiariter inflammarentur. Moderatoribus Societatis Mariae sinentibus et Lutetiam Parisiorum profectus initium fecit Congregationis Presbyterorum a SS.mo Sacramento die 6 ianuarii 1857. Ad caelum migravit die 1 augusti 1868, exemplar factus presbyteris, religiosis

et christifidelibus laicis cuiusdam vitae Eucharistiae celebrationi, adorationi et amori totaliter deditae. Cum vero permultae petitiones et postulationes Episcoporum, presbyterorum et fidelium e diversis mundi regionibus ad Sanctam Sedem pervenirent, ut celebratio Sancti Petri Iuliani Eymard, presbyteri, Calendario Romano generali inscriberetur, Summus Pontifex Ioannes Paulus II eandem celebrationem in Calendarium Romanum inseri decrevit, statuens ut memoria ad libitum Sancti Petri Iuliani Eymard, presbyteri, quotannis die 2 augusti ab omnibus peragi possit. Nova igitur memoria cunctis Ordinibus pro Missae et Liturgiae Horarum celebratione erit inscribenda atque eius indicatio ponetur in libris liturgicis cura Coetuum Episcoporum in posterum edendis.

Contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Ex aedibus Congregationis de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, die 9 decembris 1995.

ANTONIUS M. card. JAVIERRE, *Praefectus*

ÊB GERARDUS M. AGNELO, *archiep. a Secretis*

LffiS.

In Congr. de Cultu Divino tab., n. 23i8¡95¡L

Proprium Sanctorum Missalis Romani

Eodem die 2 augusti

SANCTI PETRI IULIANI EYMARD
presbyteri

De Communi pastorum, vel sanctorum: pro religiosis.

Collecta

Deus, qui sanctum Petrum Iulianum,
erga sacra mysteria Corporis et Sanguinis Filii tui,
dilectione decorasti miríﬁca,
concede propitius,
ut, quam ille ex hoc divino convivio percepit pinguédinem,
eandem et nos percipere mereámur.
Per Dominum.

Liturgia verbi

De Communi pastorum, vel sanctorum: pro religiosis.

Lectio I: Act 4, 32-35 ***Cor unum et anima una.***

Ps Resp.: Ps 33, 2-3. 4-5. 6-7. 8-9. 10-11 ***Gustate et videte quoniam suavis est Dominus.***

Alleluia: Io 15, 4a. 5b ***Manete in me et ego in vobis, dicit Dominus; qui manet in me fert fructum multum.***

Evang.: Io 15, 1-8 ***Qui manet in me, et ego in eo, hic feñ fructum multum.***

Proprium Sanctorum Liturgiae Horarum

Eodem die 2 augusti

SANCTI PETRI IULIANI EYMARD,
presbyteri

Natus est in oppido La Mure, in Gallia, anno 1811. Sacerdotio auctus et pastorali curae per aliquot annos addictus, Societatem Mariae ingressus est. Eximius eucharistici mysterii cultor, religiosorum, tum virorum cum mulierum, congregationes ad cultum eucharisticum intendentes instituit, atque ad fovendum apud cuiusvis condicionis gentes amorem erga sanctam Eucharistiam plurima atque aptissima duxit incepta. Mortuus est die prima mensis Augusti 1868, in oppido natali.

De Communi pastorum, vel sanctorum: pro religiosis.

AD OFFICIUM LECTIONIS

Lectio altera

Ex scriptis sancti Petri **Iuliani** Eymard, presbyteri
(La Présence réelle, vol. I, Paris, 1950, pp. 270-271 et 307-308).

Eucharistia: sacramentum vitae

Eucharistia est omnium gentium vita. Eucharistia eisdem vitae principium praebet. Omnes possunt convenire nullo impediménto admisso sive ex natione sive ex sermóne ad Ecclesiae sacra festa celebranda. Eucharistia vitae legem eis tradit, quin immo caritatis, cuius hoc sacramentum est fons: qua de causa ipsa tali ratione conficit inter eosdem **efficit** commune vinculum, quandam christianam propinquitatem. Omnes eundem panem mandu-

eant, omnes sunt Iesu Christi convivae, qui creat inter ipsos supernaturáliter quandam concordiam fraternórum morum. Actus Apostolorum legatis. Qui affirmant multitudinem primorum christianorum, Iudaeorum conversórum et paganorum baptizatorum, ex diversis regionibus provenientium esse ***cor unum et animam unam.*** Curnam? Quia assidui erant in Apostolorum doctrina audienda et perseverantes in fractione panis.

Eucharistia quidem est animae et humanae societatis vita, sicut sol est corporum et orbis terrarum vita. Sine sole terra est sterilis, ille eam laetificat, exornat locupletátque; ille efficacitatem, vim, pulchritudinem corporibus tribuit. Coram his eventibus mirabilibus oportet nos non miramur paganos eundem velut mundi deum excoluisse. Diei astrum enim oboedit et paret summo Soli, Verbo divino, Iesu Christo, qui collustrat omnes homines in hunc mundum venientes et qui ipse per eucharistiam agit, sacramentum vitae, in intimis animis, ita ut hac ratione familias ac nationes infórmet, beata et quidem beatissima **fidelis** ánima quae hunc thesaurum absconditum invenit, quae sitim depéllit de vitae fonte, quae saepe hunc vitae Panem manducat.

Communitas christianorum insuper est familia. Vinculum inter eiusdem membra est Iesus-eucharistia. Ipse est pater qui mensam familiae parat. Fraternitas christiana promulgata est in Cena una cum Iesu Christi paternitate; ipse suos Apostolos appellat ***filiólos,*** scilicet meos pueros, et eisque mandat ut invicem se diligant sicut ille **dilexit** eos.

Apud sanctam mensam omnes sunt pueri qui eundem cibum suscipiunt, et sanctus Paulus ex hoc concludit eosdem familiam constituere, idem corpus, quia omnes de uno pane participantes, qui Iesus Christus est. Eucharistia denique communitáti christianae participat virtutem servandi legem honoris caritatisque erga proximum. Iesus Christus iubet suos fratres còlere ac diligere. Quam ob rem ipse eorundem personam induit: ***Quamdiu fecistis uni de his fratribus meis minimis, mihi fecistis;*** ipse unicuique per sanctam communionem se tradit.

Responsorium Cf. 1 Cor 10, 17; Io 6, 58a

%. Unus panis, unum corpus multi sumus, omnes qui de uno pane participámur. * Hic est panis, qui de caelo descendit.
y. Cibávit nos Dominus ex àdipe fruménti. * Hic est panis.

ORATIO

Deus, qui sanctum Petrum Iulianum, erga sacra mysteria Corporis et Sanguinis Filii tui, dilectione decorasti mirifica, concede propitius, ut, quam ille ex hoc divino convivio percepit pinguédinem, eandem et nos percipere mereámur. Per Dominum.

URBIS et ORBIS

DECRETUM

De celebratione Sancti Petri Claver, presbyteri, in Calendario Romano generali inscribenda

Decursu saeculorum semper in Ecclesia fuerunt homines virtute praeclari, qui divini Magistri mandatum novum secuti, in fratres minimos ac derelictos evangelizandos et sublevandos vitam suam impenderunt. Quos inter merito computatur Sanctus Petrus Claver, in oppido Verdunensi in Catalaunia natus die 26 iunii 1580, e familia religione ac morum integritate spectatissima.

Societatem Iesu iniit Barcinone anno 1602. Sancto Alfonso Rodríguez suadente, anno 1610, etsi nondum sacerdotio initiatus, ad Neogranatense regnum profectus est. Post longam navigationem Carthagenam novam ad oram maris Pacifici eodem anno appulit. Ad hanc civitatem Americae meridionalis in Columbia tempore illo mercatores occidentales confluebant suas vendituri merces ac praesertim Nigritas ex Africa adductos, qui ad durissima quaeque opera nulla humanitatis ratione habita addicebantur. Misérrimos istos homines servitute detentos Sanctus Petrus tanta caritate complexus est, ut illorum apostolus praedicetur. In civitate Santa Fé nuncupata, expleto theologiae curriculo, presbyter est ordinatus anno 1616. Carthagenae vero, postquam eo rediit, sex et quadraginta annos mansit usque ad obitum Nigritis convertendis atque pro ipsis Carthagenensibus pastoralem operam generose navavit. Peste correptus et quattuor per annos pluribus morbis obnoxius, in caelum migravit die 8 septembris 1654.

Die 7 iulii anni 1896 Sanctus Petrus Claver peculiaris apud Deum patronus sacrarum Missionum ad Nigritas a Summo Pontifice Leone XIII constitutus est.

Sanctus Petrus Claver evangelicae caritatis testis mirabilis ac fulgens exemplar elucet nostra quoque aetate, christianos admonens ut liberi a

quaque sui amoris immodici forma strenue allaborent ad societatem constituendam in iustitia, fraternitate ac pace fundatam.

Cum autem permulti e diversis mundi regionibus Excellentissimi Praesules petiissent ut celebratio Sancti Petri Claver, presbyteri, Calendario Romano generali inscriberetur, Summus Pontifex Ioannes Paulus II eandem celebrationem in Calendarium Romanum inseri decrevit, statuens ut memoria ad libitum Sancti Petri Claver, presbyteri, .quotannis die 9 septembris ab omnibus peragi possit.

Nova igitur memoria cunctis Ordinibus pro Missae et Liturgiae Horarum celebratione erit inscribenda atque eius indicatio ponetur in libris liturgicis cura Coetuum Episcoporum in posterum edendis.

Contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Ex aedibus Congregationis de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, die 8 septembris 1995.

ANTONIUS M. card. JAVIERRE, *Praefectus*

& GERARDUS M. AGNELO, *archiep. a Secretis*

L. © S.

In Congr. de Cultu Divino tab., n. 2350/95/

Proprium Sanctorum Missalis Romani

Die 9 septembris

SANCTI PETRI CLAVER
presbyteri

De Communi pastorum, vel sanctorum virorum: pro iis qui opera misericordiae exercuerunt.

Collecta

Deus, qui beatum Petrum servorum servum effecisti
eumque mira in eis iuvandis caritate et patientia roborásti,
eius nobis intercessióne concede,
ut, quae Iesu Christi sunt, quaerentes,
próximos opere et veritate diligámus.
Per Dominum.

Liturgia verbi

De Communi pastorum, vel sanctorum virorum: pro iis qui opera misericordiae exercuerunt.

Lectio I: Is **58, 6-11** ***Frange esurienti panem tuum.***
Ps. Resp.: Ps **1, 1-2. 3. 4** et **6** ***In lege Domini voluntas eius.***
Alleluia: Io **13, 34** ***Mandatum novum do vobis, dicit Dominus, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos.***
Evang.: Mt **25, 31-40** ***Quamdiu fecistis fratribus meis minimis, mihi fecistis.***

Proprium Sanctorum Liturgiae Horarum.

Die **9** septembris

SANCTI PETRI CLAVER
presbyteri

Petrus Claver Verduni in Hispania natus est anno **1580;** litteris et artibus studuit in Studiorum Universitate Barcinonensi et deinde Societatem Iesu ingressus est. Missionariam vocationem exaudivit speciatim ope S. Alfonsi Rodríguez, ianitoris in Collegio Maioricensi. Sacerdotio initiatus in missione Columbiana, ibidem usque ad mortem apostolatum exercuit inter servos Nigritas, factus ex voto « Aethiopum semper servus ». Viribus fractis, Carthagenae in Columbia obiit die **8** septembris **1654.**

De Communi pastorum, vel sanctorum virorum: pro iis qui opera misericordiae exercuerunt.

AD OFFICIUM LECTIONIS

Lectio altera

Ex Epistolis sancti Petri Claver, presbyteri
(Epist, diei **31** maii **1627:** A. Valtierra, S.I., San Pedro Claver, Cartagena, **1964,** pp. **140-141)**

Evangelizare pauperibus, mederi contritis corde, praedicare captivis indulgentiam

Heri, **30** maii huius anni **1627,** in festo Sanctissimae **Trinitatis,** exscendérunt e máxima navi plurimi Nigritae ex fluminibus Africae extrácti. Pro-

cúrrimus, ferentes in binis sportis áurea mala, cítrea, dulciária biscócta et nescio quid **aliud.** Casas eorum adímus. Videbámur Guineani alteram intrásse! per médias catervas perrumpéndum fuit, donec ad aegrotos pervenimus, quorum ingens erat numerus, húmido vel **potius** lutulènto solo decumbéntium — erat autem excogitatum, ne humor nimius esset, aggerem exstrúere, tégulas et latéritia frágmina intermiscéndo — hic ergo erat **eorum** lectus, non hac solum de causa perincómmodus, sed praecipue quia nudi erant, sine ulla vestium protectione.

Pósito igitur **pallio,** comportávimus ex mércium apothéca quidquid ad tabulátum compingéndum suberat: sic locum strávimus in quem, per **medios** manípulos perrumpéntes, aegrotos tandem deportávimus. Dein illos in binos coetus distribúimus: **alios** socius meus cum intérprete **adiit: alios** ipse adórtus sum. Duo erant Nigritae, morti quam vitae propiores, iam frigidi, et in quibus venárum pulsus haud repertus. Prunas ope tégulae contráximus atque in médium contúlimus, prope moribundos; dein in hunc ignem odores proiécimus, quorum duas bursas repletas habebamus, quas omnino hac occasione consúmpsimus. Deinde, ope nostrum palliórum, nam ipsi nihil huiusmodi habent et irrite **alia** ab ipsorum dominis petiissémus, suffiméntum praebúimus, quo aestum et vitalem spiritum recipere visi sunt. Erat videre qua oculórum hilaritáte in nos respicerent!

Hoc modo eos allocúti sumus, non verbis sed manibus et opere: et quidem, persuasum habentibus huc tractos esse ut comederéntur, quilibet **alius** sermo prorsus inutilis evasísset. Consédimus dein vel genufléximus apud ipsos, lavimúsque vino tum facies tum corpora, satagéntes blandítiis eos exhilaráre et pandéntes coram ipsis motiva naturalia quae aegrotos in laetitiam quoquomodo perducere valent.

Post haec aggressi sumus catechismum baptismi explicare, quales scilicet sint eius mirabiles effectus pro corpore et ánima: cum haec, quaestionibus nostris respondentes, visi sunt satis intellexisse, transivimus ad doctrinam fusiórem, de Deo scilicet uno, qui et praemia et poenas iuxta cuiusque mérita distribuit, et reliqua. Rogavimus eiicerent contritionis actum manifestaréntque commissorum detestatiónem. Tandem, cum sat parati visi sunt, declaravimus eis mysteria Trinitatis, Incarnationis et Passionis, et osteńdéntes Christum cruci affíxum, prout depíctus est supra baptismi fontem in quem défluunt ex Christi vulneribus sanguinis rivuli, praefvimus eis recitando, eorum lingua, actum contritionis.

Responsorium Mt 25, 35. 40; Io 15, 12

$L Esurfvi, et dedistis mihi manducare; sitivi, et dedistis mihi bibere; hospes eram, et collegistis me: * Amen dico vobis, quamdiu fecistis uni ex his fratribus meis minimis, mihi fecistis.

y. Hoc est praeceptum meum, ut diligátis invicem, sicut diléxi vos. * Amen dico.

ORATIO

Deus, qui beatum Petrum servorum servum effecisti eumque mira in eis iuvandis caritate et patientia roborásti, eius nobis intercessióne concede, ut, quae Iesu Christi sunt, quaerentes, próximos opere et veritate diligámus. Per Dominum.

URBIS et ORBIS

DECRETUM

De celebratione Sancti Adalberti, episcopi et martyris, in Calendario Romano generali inscribenda

Gratiae et sanctitatis mirabilia, quae Deus in sanctis suis operatur, fulgide elucent in sancto martyre Adalberto (Wojciech), qui fuit episcopus secundus Pragensis. E nobili familia Slavnicoviensi ortus circa annum 956 in Lidice, sacrum diaconatum ac presbyteratum adeptus, in civitate Veronensi anno 983 episcopus est ordinatus. Romae apud monasterium Ordinis Sancti Benedicti in Aventino professionem religiosam peregit ac postea varia loca regionis Gallicae peragravit. Anno 996 proprio Metropolita annuente Poloniam adiit, benevole receptus a principe Boleslao Chrobry. Deinde missionariam peregrinationem in terra Borussiae iniit, usque dum ad Gedanum locum pervenit, paganos baptizans. Etsi minis increpatus, missionem suam continuavit, sed a gente Borussiae die 23 aprilis anno 997 necatus est. Eius exuviae usque ad hodiernum diem in civitate Gnesnensi religiose asservantur. Sanctus Adalbertus, qui e terra Bohémica oriundus missionalem activitatem exercuit in pluribus Europae nationibus, in Bohemia scilicet, Germania, Hungaria, Italia, Gallia, Polonia et Borussia, Evangelii praeco revera est habendus pro tot populis tantisque gentibus. Christianae fidei et civilizationis indefessus **Operator,** in pace et concordia homines diversae originis, linguae et culturae solidali vinculo obstrinxit, hodiernae evangelizationis exsequendae praeclarissimum exemplar.

Eius cultus multum se extendit in Europae centralis nationibus etiam temporibus nostris. Millenario autem anno ab eius martyrio appropinquante, Excellentissimus Dominus Miloslaus Vlk, Archiepiscopus Pragensis et Primas Cecoslovachiae, una cum Coetu Episcoporum Poloniae et aliis Coetibus Episcoporum Europae, enixe postulaverunt ut celebratio Sancti Adalberti Calendario Romano generali inscriberetur. Summus autem Pontifex Ioannes Paulus II eandem celebrationem in Calendarium Romanum inseri decrevit, statuens ut memoria Sancti Adalberti, episcopi et martyris, quotannis die 23 aprilis ad libitum ab omnibus peragi possit. Nova igitur memoria cunctis Ordinibus pro Missae et Liturgiae Horarum celebratione erit inscribenda atque eius indicatio ponetur in libris liturgicis cura Coetuum Episcoporum in posterum edendis.

Contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Ex aedibus Congregationis de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, die 11 iulii 1995, in memoria Sancti Benedicti, abbatis, Europae Patroni.

ANTONIUS M. card. JAVIERRE, *Praefectus*

© **GERARDUS** M. **AGNELO**, *archiep. a Secretis*

L. © S.

In Congr. de Cultu Divino tab., n. 2849/95/L

Proprium Sanctorum Missalis Romani

Eodem die 23 aprilis

SANCTI ADALBERTI
episcopi et martyris

De Communi pastorum, vel unius martyris.

Collecta

Deus, qui sanctum Adalbértum episcopum
zelo animarum succénsum martyrio coronasti,
eius interveniente suffragio concede,
ut nec pastoribus oboedientia gregis
nec gregi desit cura pastorum.
Per Dominum.

Liturgia verbi

De Communi pastorum, vel unius martyris.

Lectio I: 2 Cor 6, 4-10 ***Quasi morientes, et ecce vivimus.***

Ps. Resp.: Ps 30, 3cd-4. 6 et 8ab. 16bc et 17 ***In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum.***

Alleluia: Io 17, 19 ***Pro eis sanctifico me ipsum, dicit Dominus, ut sint et ipsi sanctificati in veritate.***

Evang.: Io 10, 11-16 ***Bonus pastor animam suam ponit pro ovibus.***

Proprium Sanctorum Liturgiae Horarum

Eodem die 23 aprilis

SANCTI ADALBERTI
episcopi et martyris

Natus in Bohemia (Lidice) circa annum 956. Magdeburgi studiis incubuit ibique in confirmatione nomen Adalbertus accepit. In patriam reversus sacerdotio initiatus est et anno 983 secundus in sede Pragensi ad episcopatum provectus est atque ad mores paganos exstirpandos strenue adlaboravit. Cum parum se proficere animadverteret, Romam se contulit et monachus est effectus. Denique ad lucrandas Christo animas, in Prussiam proficiscitur. Sed male acceptus die 23 aprilis 997 martyrio coronatus est.

De Communi pastorum, vel unius martyris.

AD OFFICIUM LECTIONIS

Lectio altera

Ex vita auctore coaevo conscripta.
(Acta Sanctorum, Aprilis, III, pp. 186-187)

Crucem toto corpore complexus est

Congregat se undique iners vulgus, et quid de sancto Adalberto **dominus** villae foret acturus, furibunda voce et canino rictu exspectant. Tunc sanctus vir, quis et unde esset, vel ob quam causam illuc veniret interrogatus, **talia** e contra miti voce respondit: Sum nativitate Bohémus, nomine Adalbértus, professióne monachus, órdine quondam episcopus, officio nunc vester apostolus. Causa nostri itineris est vestra salus, ut relinquéntes simu-

lacra surda et muta, agnoscátis Creatorem vestrum, qui solus et extra quem alter Deus non est; ut credentes in nomine eius vitam habeatis, et atriis immarcescibilibus caelestium gaudiórum praemia percipere mereámini. Haec sanctus Adalbértus. Illi autem iamdudum indignantes, et cum clamóre blasphéma verba adversus eum proclamantes, mortem sibi minántur.

Ad ultimum áffuit pagánicus furor, et irruérunt super eum et socios impetu magno et iniecérunt omnes in vincula. Sanctus Adalbértus stans, contra Gaudentium et alium fratrem ligatum, Fratres — inquit — nolite contristan! Scitis nos, haec pati pro nomine Domini, cuius virtus ultra omnes virtutes, pulchritudo super omnes decores, potentia inenarrábilis, pietas singularis: quid enim fortius, quid pulchrius, quam dulcem pro dulcissimo Iesu fundere vitam?

Prosílit ex furibundo agmine igneus Siggo, et totis viribus ingens iáculum "movens, transfixit eius penetrália cordis. Profluit purpureus sanguis per forámina utriusque láteris. Ille oculis ac manibus stat orans in caelum. Exiit rubens amnis divite vena, et exstráctae hastae septem ingéntia vulnera pandunt.

Ille solutis vinculis extendit manus in modum crucis et suppliciter fusis precibus pro sua et persecutórum salute ad Dominum clamat. Sic illa sancta ánima carcere suo évolat, sic nobile corpus proténta Cruce terram occupat: sic quoque multo sanguine vitam fundens, beatis sedibus et semper carissimo tandem fruitur Christo.

Responsorium 1 Th 1, 8; Gal 4, 19

ÍL Cùpide volebámus tradere vobis non solum Evangelium Dei, sed etiam ánimas nostras: * Quoniam carissimi nobis facti estis,

y. Filioli mei, quos iterum parturio, donec formetur Christus in vobis. * Quoniam.

ORATIO

Deus, qui sanctum Adalbértum episcopum zelo animarum succénsum martyrio coronasti, eius interveniente suffragio concede, ut nec pastoribus oboedientia gregis nec gregi desit cura pastorum. Per Dominum.

CONGREGATIO DE CAUSIS SANCTORUM

MATRITEN.

Beatificationis et Canonizationis Servae Dei Mariae a Monte Carmelo González-Valerio y Sáenz de Heredia, puellae (1930-1939)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

« Ne putaveritis aetatem minorem itineri ad consummatam perfectionem, ad sanctitatem, impedimento esse. "Sancti erunt inter puerulos", affirmavit sanctus decessor Noster Pius X, cum iis Tabernacula Eucharistica aperuit. Is sciebat, sicut et Nos novimus, hoc, iuxta quod "aetas corporalis non praeiudicat animae; unde etiam in puerili aetate homo potest consequi perfectionem spiritalis aetatis". Cum Iesus infantiam spiritalem tamquam condicionem ponat ingressus in Paradisum posteaque roget: "Sinite parvulos venire ad me", numquid negari potest ipsum puerulum posse perfectionem consequi evangelicam? » (Pius XII, *Allocutio: AAS* XL VI [1954], 49).

Vere per saecula plures pueri, a Sapientia divina docti et virtute sustenti Spiritus Sancti, perfectionem evangelicam sunt adepti ac vitae sanctitate Ecclesiam illustraverunt. Ad eorum classem pertinet Maria a Monte Carmelo González-Valerio y Sáenz de Heredia, quae brevem egit vitam in lumine fidei, spei et caritatis, Iesum crucifixum est imitata, victimam se devovit et cum amore propterque amorem doloris crucem usque ad sui sacrificium tulit.

Puellula haec, puro magnoque praedita corde, Matriti orta est pridie idus Martias anno 1930 a Iulio González-Valerio y Aliones et a Maria Carmelitide Sáenz de Heredia y Manzanos. Parentes ei familiam praebuerunt rebus materialibus copiosam et in primis concordem, humano calore locupletem fideque alta, congruenter in actibus cotidianis culta. Ii, cum avia materna et educatricibus eius spiritum imbuerunt et coluerunt in amore Dei et precationis, in pietate erga Sacrum Iesu Cor et Virginem Mariam, duxeruntque in sanctitatis viis, quas puera veloci gradu percucurrit mira cum alacritate intimoque gaudio. Namque gratia Baptismi atque Confirmationis, quam accepit duos annos nata, mature coepit fructus edere abundantes, qui eius pulchras mentis et cordis facultates extulerunt ac perfecerunt. Die 27 mensis Iunii anno 1936, diligenter praeparata, primam recepit Communionem attentissima cum cogitatione et exinde eius cura in sequendo imitandoque Christo impensior facta est et promptior. Ita etiam parvulae Mariae a Monte Carmelo id effectum est, quod Summus Pontifex Ioannes Paulus II scripsit in epistula ad pueros in anno Familiae (1994): «Quot pueris in Ecclesiae historia Eucharistia fons fuit roboris spiritalis, interdum

vel heroici! ». Pane confirmata eucharistico, non amplius sibi vixit, sed Domino, quem dilexit cuique omnibus viribus servivit, et proximo. Ut Iesu placeret prompte et accurate eius voluntatem fecit, divina mandata observavit, libenter mersa est in precatione privata, familiari et communi, crebro et fructuose ad sacramenta Paenitentiae et Eucharistiae accessit atque in Virginem Mariam fervidam filialemque nutrivit pietatem, quam praesertim Rosarii recitatione honoravit. Indoli suae vivaci ac forti est moderata et circa se bonitatem caritatemque circumfudit. Parentes amavit, fratres, propinquos, educatrices, pauperes et peccatores suumque esse animadvertit fidei disseminationi in mundo operam navare. Alienos sentiebat dolores et omni ope nitebatur maerentes consolari. Oboediens fuit, docilis, humilis, sincera, a rebus mundi aliena, in aegritudinibus patiens, prudens in verbis et in moribus, omnemque est nacta occasionem laetam aut acerbam ut in perfectione evangelica progrederetur. Forti voluntate praedita, in bono faciendo perseveravit nec umquam Iesum sequi et Deum laudare destitit totam per vitam suam. Anno 1936 durissimum discrimen domum eius et cor perculit. Saeviente in Hispania bello civili, pater eius, qui catholicorum ius defenderat filios in fide educandi, comprehensus, die 29 mensis Augusti est manuballista necatus. Post hunc calamitosum eventum, Serva Dei alios fecit in sanctitate progressus. Familiae, ut persecutionem fugeret, obeunda fuerunt non pauca nec levia incommoda, quoad Sanctum Sebastianum confugit in aviae maternae domum. Ibi puellula discipula fuit Ancillarum a Sacro Corde posteaque in ephebeum introivit Sororum Hiberniarum in loco Zalla. Munia scholastica est sedulo exsecuta, dum summa cum cura vitam suam spiritalem colebat, se precatione, castigatione et praesertim communione cotidiana aiens. Exemplum secuta Sanctae Teresiae a Iesu Infante, erga quam peculiarem nutriebat religionem, continuo se exercebat in parvis virtutum actibus et non solum patris occisoribus pepercit iisque, qui eius familiae difficultatum ac molestiarum causa fuerunt, sed pro eorum conversione et aeterna salute deprecabatur et omnia patiebatur. Die 6 mensis Aprilis, feria quinta in Cena Domini, anno 1936, orans in ecclesia Boni Pastoris Sancti Sebastiani, secreto se victimam Iesu devovit, probabiliter pro salute peccatorum proque adventu Regni Dei in Hispania odio subversa, violentia atque contra Ecclesiam persecutione. Postquam est in ephebeum reversa et eius valetudo, ad illud usque tempus florida ac robusta, coepit celeriter imminui. Non est compertum illam affectam esse scarlatina, quapropter non sunt tempestive adhibitae necessariae curae. Implicationes supervenerunt quae evaserunt in septichaemiam. Acerbus morbus tres duravit menses, per quos fidelis Christi discipula consciam et plenam ostendit consensionem cum Dei voluntate, continuum precationis spiritum, meditationis pariter et devotionis atque constantem crucis acceptionem. Quaelibet recusavit indoloria et, ne caris suis aegrimoniae causa esset, acerbos suos

dolores occultabat. Qui illi eo tempore affuerunt admiratione affecti sunt propter virtutum eius fulgorem ac soliditatem. In dies se ad vitam aeternam ingrediendam praeparavit magnaque cum pietate Sanctum Viaticum accepit atque, gravitatis morbi sui conscia, voluit sibi ministrari Unctionem Infirmorum. Die 17 mensis Iulii anno 1939, sciens se esse mox hunc mundum relicturam, a familiaribus veniam petivit suarum culparum omnesque est adhortata ut se fraterne diligerent; deinde placide in Domino obdormivit.

Serva Dei fama sanctitatis claruit in vita et praecipue inter morbum inque morte. Haec fama aucta est cum ex eius scriptis cognitum est eam se Deo victimam devovisse. Cum populi admiratio cresceret et eius veneratio, Episcopus Matritensis Causam iniit beatificationis et canonizationis per celebratum processum ordinarium informativum (annis 1961-1982), cuius auctoritas et vis probata est a Congregatione de Causis Sanctorum decreto die 19 mensis Aprilis anno 1985 promulgato. Positione confecta, quaesitum est an Serva Dei heroum in modum virtutes coluisset. Idibus Iuniis anno 1995, prospero cum exitu, actus est Consultorum Theologorum Congressus Peculiaris. Patres Cardinales deinceps atque Episcopi, in Sessione Ordinaria nonis Decembribus habita subsecutis, Causae Ponente Exc.mo Domino Petro Georgio Silvano Nesti, Archiepiscopo Camerinensi-Sancti Severini in Piceno, fassi sunt puerulam Mariam a Monte Carmelo González-Valerio y Sáenz de Heredia heroum more virtutes théologales, cardinales iisque adnexas exercuisse.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, mandavit ut super heroicis Servae Dei virtutibus decretum conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis ad Se hodierno die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Ponente meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater sollemniter declaravit: ***Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Temperantia et Fortitudine, eisque adnexis, in gradu heroico, Servae Dei Mariae a Monte Carmelo Gonzalez- Valerio y Sáenz de Heredia, puellae, in casu et ad effectum de quo agitur.***

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referri mandavit.

Datum Romae, die 12 mensis Ianuarii A. D. 1996.

68 Albertus Bovone
archiep. tit. Caesariensis in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. ©S.

& Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

MONASTERIEN.

Beatificationis seu Declarationis Martyrii Servi Dei Caroli Leisner, sacerdotis dioecesani (1915-1945)

DECRETUM SUPER MARTYRIO

«Ex Apostoli Pauli sententia, praecipuum christianae perfectionis principium hoc praecepto declaratur: "Indmmini Dominum Iesum Christum" *(Rom* **13, 14).** Hoc autem praeceptum, si ad christifideles omnes pertinet, at potiore quodam modo sacerdotes obstringit. Atqui Iesum Christum indui non modo significat ad eius doctrinam mentem dirigere suam, sed novam etiam vitam ingredi, quae quidem ut Thaboris splendoribus fulgeat, Redemptoris nostri debet imprimis, in Calvaria patientis, doloribus angoribusque conformari. Hoc proiecto arduum adsiduumque laborem postulat, quo animus noster quasi victima efficiatur, ut cum Christi sacrificio intima ratione communicet» (Pius XII, Adhort. Apost. *Menti Nostrae,* I: *AAS* XLII [1950], 667).

Christo coniunctus, sacerdote ac victima, iuvenis Carolus Leisner in lumine fidei vixit, sedulo regni Dei interfuit aedificationi, labores obiit atque pericula pro Evangelio et demum crucis sacrificium communicavit, Calvariae viam percurrens acerbam et per martyrium « maximum amoris testimonium coram omnibus, praesertim persecutoribus » (CONC. OECUM. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium,* 42) perhibens.

Intrepidus hic sacerdos ortus est die **28** mensis Februarii anno **1915** in oppido Rees, intra fines posito dioecesis Monasteriensis, et die **3** mensis Martii subsequentis baptismum accepit. A parentibus, Villelmo Leisner, tunc tribunalis cancellario, et Amalia Falkenstein solida est humana christianaque educatione imbutus, qua puer est ad amorem Dei et proximi adque officii conscientiam formatus. In loco Kleve, quo familia commigraverat anno **1921,** diligenter ludum catholicum frequentavit, primam Communionem accepit (anno 1925) atque Confirmationem (anno 1927). Laudabiliter studia continuavit in loci gymnasio-lyceo. Vivax et fortis cum ardore cotidiana explebat munia, naturam diligebat, iocòs sub divo, natationem, musicam et cantum; plectrocymbalum pulsabat, citharam et organum, atque bonorum librorum lectioni libenter se dedebat. Eucharistia et Evangelium ferventis et generosae animae eius alimentum fuerunt simulque studii, quod in motu catholico iuvenili praesertim explicavit, cuius inde a duodecim annorum aetate socius fuit citoque est dux factus certus et dilectus. Alacritatis plenus, sacrificii spiritus egregiisque exornatus facultatibus paedagogicis et ordinativis, multa per incepta iuvenum formationem christianam provexit eorumque in Christum et in Ecclesiam fovit fidelitatem. Nec derisum timuit nec simultates eorum, qui cum perniciosa doctrina consense-

rant nazismi, qui dicebatur, et periculis neglectis, quibus se committebat propter suum apostolatum, in publica fidei professione inque indefatigato animarum servitio perseveravit. Eodem tempore, sub confessoris moderatione, in cognitione, amore et imitatione Christi est progressus, qui vitae eius cardo factus est et eius cogitationum actuumque lux. Liturgia, Missa et Communio cotidiana, sacramentum Paenitentiae, impensa erga Virginem Mariam pietas, exercitationes spiritales, quibus intererat, fortem eum et perseverantem reddiderunt in Dei voluntate facienda necnon in baptismalibus muneribus. Lyceo peracto, statuit ad sacerdotium ascendere et Monasteriense Ephebeum Sancti Caroli Borromeo est ingressus ut in ea urbe philosophica et theologica studia iniret. Eodem anno eius Episcopus, Servus Dei Clemens Augustus von Galen, iurium Ecclesiae nazismo conculcatorum defensor, eum rectorem dioecesanum nominavit motus «Agminum iuvenilium» (Jungschar); duobus annis Carolus, ceteris non omissis officiis, hoc est functus munere summa cum diligentia atque est omnibus omnia factus ut quam plurimos iuvenes Christo lucrifaceret et a nazismi doctrina servaret. Rei publicae vigiles occulti, Ecclesiae infesti, illum inspexerunt et pluries comprehendere nisi sunt. Post operam obligatoriam, quam per sex menses anno 1937 navaverat locis in palustribus et insalubribus, eius valetudo gradatim imminui coepta est. Attamen suam instauravit praeparationem ad sacerdotium et die 29 mensis Martii anno 1939 Ordinem recepit Diaconatus. Paulo post apparuit eum pulmonum phthisi iam progressa esse correptum et est in valetudinarium Sancti Blasii deductus, in quo haud dubia specimina dedit obsequii erga Dei voluntatem, tranquillitatis interioris et fidelitatis in vocationem. Sanitas iam proxima videbatur, cum, ob ineptum verbum quod ex ore eius exierat, die 9 mensis Novembris anno 1939 Gestapo, quae dicebatur, id potuit efficere, quod antea statuerat, eumque in carcerem duxit Friburgensem; inde translatus est ad carcerem Manhemensem et deinceps ad publicae custodiae campos Sachsenhausensem et Dachaviensem (illuc anno 1940, huc annis 1940-1945), eo consilio, ut eius mors excieretur sicque in perpetuum eius apostolatui finis imponeretur inter iuvenes. Familiares eius vertentibus annis pluries auctoritates rogaverunt ut gratiam obtinerent, sed semper postulationibus restiterunt. Interim durissimae vitae condiciones, famem, frigus, salubritatis privatio et curationum medicarum egestas valetudini Servi Dei, iam incommodae, nocuerunt atque causa fuerunt phthisis intentions et denique eius mortis. Omnia aequo animo tulit, cum patientia ac Dei fiducia; suos dolores obtulit pro iuvenum bono illaque aegritudinis loca abiecta suarum eminentium virtutum fulgore illustravit. Namque splendidum perhibuit testimonium fidei vivae, firmae spei et in Deum inque proximum generosae caritatis. Odium et persecutio, quae in illum proruerunt, nihil aliud effecerunt, quam solidiorem reddiderunt et puriorem coniunctionem cum Christo atque id sunt consecu-

ta, ut docile esse et humile in manibus Dei instrumentum vellet. Cum amore et propter amorem est suam crucem amplexus seque ad Christum crucifixum conformavit. Liber dixerat: « Pro Christo nos vivimus semperque parati esse debemus ad monendum pro eo », et in commentariis suis scripserat: « Domine, quo vis eam, illuc ibo, etiam in tenebras, in miseriam, in dolorem », et etiam: «Vitam meam offero in holocaustum »; in carcere ostendit factis verborum suorum sinceritatem atque in dies congruenter ex sua vixit immolatione. Dominus, qui eum custodiebat, ardens eius votum exaudivit, ut esset sacerdos. Etenim, die 17 mensis Decembris anno 1944, consentientibus Episcopis Monasteriensi atque Monacensi et Frisingensi, clam in publicae custodiae campo ordinationem presbyteralem accepit per Episcopum Claromontanum Michaelem Piguet, et ipsum deportatum. Divinae victimae coniunctus, unicam Missam suam celebrare potuit die 26 mensis Decembris, in festo Sancti Stephani protomartyris. A copiis Americanis adepta victoria, Dei Servus liberatus est die 4 mensis Maii anno 1945 et in valetudinarium deductus loci Planegg apud Monacum Bavaricum. Anni in vinculis acti et privationes iam irreparabiliter eius destruxerant valetudinem; quapropter obviam ivit morti animo cum sereno veniaeque cum sensibus pro suis persecutoribus. In commentariis scripserat: «Benedic, Altissime, etiam inimicis meis». Meritis ornatus, intravit cum lucerna accensa in aeternitatem primis horis diei 12 mensis Augusti anno 1945 et statim est fidei martyr habitus. Eius corpus primum est in coemeterio loci Kleve sepultum et postea in crypta templi maximi Santenae. Fama martyrii perdurante, Episcopus Monasteriensis, permissu obtento a Sancta Sede ad normam M. P. « Sanctitas Clarior », initium fecit Causae beatificationis et canonizationis per celebratum processum cognitionalem (annis 1981-1982), cui additi sunt processus rogatoriales Spalatensis, Monacensis et Frisingensis. Annis 1990-1991 Monasterii celebrata est inquisitio dioecesana super martyrio et fama martyrii, cui adiunctae sunt inquisitiones rogatoriales Fuldensis, Linciensis, Spirensis et Friburgensis. Quorum processuum auctoritas et vis pariterque inquisitionum probata est a Congregatione de Causis Sanctorum decreto die 22 mensis Octobris anno 1993 promulgato. Praeparata Positione, disceptatum est super dubio: «An de martyrii eiusque causa constet ». Die 30 mensis Iunii anno 1995 actus est, exitu cum prospero, Congressus Peculiaris Consultorum Theologorum. Deinde Patres Cardinales et Episcopi, in Sessione Ordinaria diei 21 secuti mensis Novembris, Causae Ponente Em.mo Cardinali D. Simone Lourdusamy, professi sunt sacerdotem Carolum Leisner verum fuisse martyrem fidei.

De hisce omnibus rebus, referente subscripto Pro-Praefecto, certior factus, Summus Pontifex Ioannes Paulus II, vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, praecepit ut decretum super martyrio Servi Dei rite conscriberetur.

Quod cum esset factum, accitis hodierna die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Cardinali Ponente meque Antistite a Secretis ceterisque de

more convocandis eisque adstantibus Beatissimus Pater declaravit: ***Constare de martyrio eiusque causa Servi Dei Caroli Leisner, Sacerdotis dioecesani, anno 1945 mortui, in casu et ad effectum de quo agitur.***

Voluit autem Sanctitas Sua ut hoc decretum publici iuris fieret et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referretur.

Datum Romae, die 12 mensis Ianuarii A. D. 1996.

£8 Albertus Bovone
archiep. tit. Caesariensis in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. ©S.

EB Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

NEAPOLITANA

Beatificationis et Canonizationis Ven. Servi Dei Ianuarii Mariae Sarnelli, sacerdotis professi e Congregatione SS.mi Redemptoris (1702-1744)

DECRETUM SUPER MIRACULO

Venerabilis Servus Dei Ianuarius Maria Sarnelli, baronum de Ciorani primogenitus, natus est Neapoli pridie idus Septembres anno 1702. Doctoris gradum adeptus in iure canonico et civili, probe causas dixit in foro eodemque tempore praebendae aegrotis assiduitati se dedidit. Post ordinationem sacerdotalem, anno acceptam 1732, est Sanctum Alfonsum Mariam de' Liguori secutus, cuius amicus fuit fidelis, defensor et indefatigabilis adiutor, et est Congregationem Sanctissimi Redemptoris ingressus. Magnam Neapoli explicavit evangelizatricem industriam atque socialem, praesertim per praedicationem ad populum, contra vitium blasphemiae contentionem, meretricum redemptionem et cleri sanctificationem. Auctor fuit multorum operum naturae pastoralis et asceticae. Fama sanctitatis insignis, navum suum terrenum diem conclusit in urbe patria die 30 mensis Iunii anno 1744.

Beatificationis et canonizationis Causa inita est anno 1861 et, postridie calendas Décembres anno 1906, Summus Pontifex Pius X edixit Servum Dei heroum in modum virtutes théologales, cardinales iisque adnexas observavisse.

Aliquot ante annis in oppido Gargano, ad Neapolitanam provinciam pertinente, coniecta facta erat mira sanatio, intercessioni ascripta eiusdem Servi Dei. Casus, iudicio permissus nuper Congregationis de Causis Sanctorum beatificationis prospectu, ad Antonium Massa attinet, virum 39 annorum, qui postridie calendas Apriles anno 1896 ex improviso animadvertere coepit tremores frigoris et febris. Secutis diebus eius condiciones in peius versae sunt celeriter. Curans qui eum visitavit diagnosim fecit de infiamma-

tione meningis cerebri et Spinae gravi et mortali, cui addita est peripneumonia utriusque lateris. Idem affirmavit alius medicus, in consilium advocatus. Therapiae symptomaticae fuerunt et omnino inefficaces; quapropter aegrotus in deterius mutatus est adeo ut eius mors imminens exspectaretur; multo vespere diei 10 mensis Aprilis ei ministrata est Unctio Infirmorum. Sed iamdiu, casus gravitate visa et scientiae medicae inanitate, Antonii Massa familia auxilium divinum coeperat invocare per intercessionem Venerabilis Ianuarii Mariae Sarnelli, cuius imago in aegroti cubili erat exposita. Primis horis diei 11 mensis Aprilis subito facta est mira sanatio, quae mane eiusdem diei a duobus quoque medicis agnita est, qui eum curaverant.

Apud Curiam Nucerinam Paganorum, annis 1898-1899, instructus est processus apostolicus, cuius auctoritas et vis probata est ab id temporis Sacra Rituum Congregatione anno 1907. Consilium Medicorum Congregationis de Causis Sanctorum, in sessione diei 1 mensis Iunii anni 1995, declaravit sanationem Antonii Massa, ab inflammatione meningis cerebri et spinae cum adiuncta peripneumonia utriusque lateris, subitaneam fuisse, completam, stabilem et pro scientia inexplicabilem. Die 13 subsequentis mensis Octobris actus est Congressus Peculiaris Consultorum Theologorum et nonis Decembribus eiusdem anni Sessio Ordinaria Patrum Cardinalium atque Episcoporum, Causae Ponente Exc.mo Domino Fiorino Tagliaferri, Episcopo Viterbiensi. Et in utroque Coetu, sive Consultorum sive Cardinahum et Episcoporum, posito dubio num de miraculo constaret divinitus patrato, responsum est prolatum affirmativum.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua, vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens, mandavit ut decretum de praedicta mira sanatione conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis hodierna die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Ponente, meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater declaravit: Constare de miraculo a Deo patrato, intercedente Ven. Servo Dei Ianuario Maria Sarnelli, Sacerdote professo e Congregatione SS.mi Redemptoris, videlicet de subitanea, perfecta et mansura sanatione Antonii Massa a « meningite cerebrospinale con sopraggiunta polmonite bilaterale ».

Voluit autem Sanctitas Sua ut hoc decretum publici iuris fieret et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referretur.

Datum Romae, die 12 mensis Ianuarii A. D. 1996.

& Albertus Bovone
archiep. tit. Caesariensis in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. ©S.

Ifi Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

VALLISOLETANA

Beatificationis et Canonizationis Servi Dei Bernardi Francisci de Hoyos, sacerdotis professi e Societate Iesu (1711-1735)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

«Inde a principio Ecclesia in Cor Iesu, in cruce positi, oculos defixit, ex quo exivit sanguis et aqua, sacramentorum signa quae Ecclesiam constituunt; item, in Verbi Incarnati Corde Orientis simul atque Occidentis Patres christiani totius nostrae salutis operis initium viderunt, quod divini Redemptoris amoris est fructus, cuiusque hoc transfixum Cor symbolum est peculiariter efficax... Apud Christi enim Cor addiscit cor hominis verum et unicum vitae suae sensum sortisque suae iter; discit quoque vitae vere christianae momentum, quibus nempe industriis cavendum sit a cordis humani depravationibus, filialem Dei amorem indesinenter cum proximi amore coniungendo» (IOANNES PAULUS II, ***Epistula ad Praepositum Generalem Societatis Iesu,*** in ***Insegnamenti di Giovanni Paolo II,*** Libreria Editrice Vaticana, a. 1986, p. 843).

Apostolus autem, et quidem insignis, huius publici Cordis Christi cultus fuit in Hispania iuvenis Bernardus Franciscus de Hoyos qui, divino incensus amore et desursum speciali munere donatus, se ipsum extremosque brevis vitae suae annos instaurando Regno Cordis Iesu per Hispaniam devovit, efficaciter sic renovationem provehens fervoris religiosi in hominum cordibus.

Dignus hic Sancti Ignatii de Loyola discipulus nobili genere natus est in vico Torrelobatón, intra fines posito dioecesis Palentinae in Hispania, die **21** mensis Augusti anno **1711** atque ibidem post dies sedecim baptizatus; Confirmationis sacramentum octo natus annos accepit. Parentes, Emmanuel de Hoyos Bravo, tabellio, et Francisca Maria de Seña Fuica, diligenter eum educaverunt, qui docilem se praebuit et intellegentia praeditum. Studia, in pago patrio incepta, prosecutus est in ephebeis urbium Medina dei Campo (annis 1721-1722) et Villagarcía de Campos (annis 1722-1726), rectis a Patribus Societatis Iesu, qui eum propter intellectus dotes eximiasque virtutes magni fecerunt. Etenim, in utroque Instituto, ubi etiam eius parva statura commemoratur, praecipue duxisse fertur Bernardus ingenii vivacitate, studiorum cura, vitae probitate atque pietate, quam assidue alebat sacramentis, religione in Virginem Mariam, perseveranti eaque exactissima cotidianorum munium exsecutione. Illis annis statuit se Deo devovere et Societatem Iesu ingredi, sed ei firmiter obstiterunt parentes ipsique Patres Societatis Iesu, qui assentiri debuissent. Sed tandem eius perseverantia atque contentio vicit, et die **11** mensis Iulii anno **1726** in urbe Villagarcía de Campos potuit Bernardus novitiatum inire. Sine mora iter aggressus est ad perfec-

tionem evangelicam summaque cum fidelitate Regulas servavit et Constitutiones necnon superiorum praecepta, perfecte Sanctum Ioannem Berchmans in omnibus aemulatus; immo ostendens se praeditum esse maturitate spiritali aetate superiore. Iam tunc ei peculiaria dona mystica data sunt, quibus est ad altissimos precationis atque contemplationis gradus evectus; cumque haud prudentia destitueretur, miras suas interiores experientias moderatori spiritali et superioribus deferebat, qui eas veras agnoverunt. Die 12 mensis Iulii anno 1728 vota perpetua simplicia emisit, deinde philosophiae in Medina dei Campo studuit (annis 1723-1731), theologiae vero in ephebeo Vallisoletano Sancti Ambrosii (annis 1731-1735). Uti solebat, laudabiliter sua explevit munia opusque suae sanctificationis accurate continuavit, dum pergebat gratias et charismata accipere, quae mysticis cum Domino nuptiis cumulata sunt. Mense Maio anno 1733 revelationes coepit habere de Sacro Iesu Corde, cui se devovit subsequentis Iulii die 12, formula adhibita Sancti Claudii La Colombière. Munere accepto instaurandi in Hispania cultum publicum Sacri Cordis secundum formam Sanctae Margaritae Mariae Alacoque revelatam, magnum excitavit consilium de hac pietatis forma diffundenda, auxilio petito et obtento tum a sodalibus Societatis Iesu auctoritate insignioribus in Provincia Castellana, tum praesertim addito consensu Archiepiscopi Burgensis. Postridie calendas Ianuarias anno 1735 ordinatus est sacerdos et, studiis peractis translatus in ephebeum Sancti Ignatii in eadem urbe, Vallisoleti scilicet situm, ut tertiae probationis annum ibidem conficeret. Ex improviso est febri typhica correptus eiusque valetudinis condiciones in peius celeriter versae sunt. Omnino Dei voluntati obsequens dicebat: « Id tantum cupio, quod Cordi Iesu Sacratissimo placet ». Sacramentis confirmatus, sancte terrenam conclusit vitam die 29 mensis Novembris anno 1735. Cui applicari recte possunt Sapientiae verba: « Consummatus in brevi explevit tempora multa» (4, 13). Namque paucis annis culmen adeptus est perfectionis christianae, cum facilitate, perseverantia spiritalique gaudio virtutes christianas colendo alacriterque operam dando Ecclesiae atque animarum bono. Spiritus Dei plenus sanctique fervoris, fidei lumen ubicumque erat circumfudit, spei etiam et caritatis; atque, nullis rebus conspicuis factis, exemplar fidelitatis exstitit in Dei gratiam, in vocationem inque officia proprii status. Divinam revelationem firmiter credidit, precesque assidue coluit, necnon contemplationem, pietatem eucharisticam et Mariales devotiones; quibus omnibus, nec sine peritia et studio, talenta quae abunde a Domino acceperat, est libenter feneratus. Tenebrarum quoque temporibus ambulare perrexit coram Deo et in oboedientia eius verbis atque afflatibus perseveravit. Difficulter apud fratres sodales flammam celasset caritatis, quae ex verbis, ex actibus et ex scriptis eius apparebat. Affirmavit: « Deum meum amo ex toto corde, ex tota anima, ex totis viribus. In eius amore cor meum ardet, uritur, inceditur et suavissime consumitur». Divini amo-

ris incendium fortius factum est et vehementius post Sacri Cordis Iesu visionem, quod caput fuit eius spiritalitatis et apostolatus fonsque consolationum. Cum Corde Christi, in quo habitabat et vivebat, impetus amoris communicabat; peccata sua humanique generis fiebat et expiabat; pro fidei propagatione in mundo precabatur; maeroribus, morbis et paupertate proximorum movebatur; libenter pro Dei gloria proque animarum salute sanguinem fudisset. Sacerdos factus, fructuose ministerium exercuit praedicationis ac paenitentiae sacramentum ministravit. Bonitate fulsit, dulcedine et indolis aequabilitate, mansuetudine et affabilitate morum, prudentia in loquendo et in agendo, fortitudine in doloribus ferendis, tum spiritus tum etiam corporis, atque vitae communis asperitatibus, iustitia, temperantia, continentiae spiritu ac paenitentiae et sedula religiosorum votorum observantia. A mundi rebus plane alienus, diligenter thesauros cumulavit in caelo, totamque spem suam in Dei misericordia collocavit.

Tam fuit alacer et perfectus in Christo sequendo et imitando, ut fama sanctitatis claruerit in vita, in morte et post mortem ac, volventibus annis, eius virtutum memoria viva manserit in Societate Iesu et per totam Hispaniam pervagata sit; quapropter Archiepiscopus Vallisoletanus initium fecit Causae beatificationis et canonizationis per processus ordinarii informativi celebrationem (annis 1895-1899). Anno 1902 promulgatum est decretum super scriptis; anno autem 1914 decretum super Causae introductione, anno denique 1917 decretum de non cultu. Apud eandem Curiam instructus est processus apostolicus annis 1915-1919; quem secuta est die 31 mensis Maii anno 1961 Sessio Consultorum Historicorum. Disceptatum deinde est an Servus Dei virtutes heroum more exercuisset. Exitu cum prospero die 27 mensis Iunii anno 1995 Congressus Peculiaris est actus Consultorum Theologorum. Patres Cardinales postea et Episcopi in Sessione Ordinaria diei 12 mensis Decembris subsequentis, Causae Ponente Exc.mo Domino Andrea Maria Erba, Episcopo Veliterno-Signino, professi sunt Patrem Bernardum Franciscum de Hoyos heroum in modum virtutes théologales, cardinales iisque adnexas observavisse.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, mandavit ut super heroicis Servi Dei virtutibus decretum conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis ad Se hodierno die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Ponente meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater sollemniter declaravit: ***Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Temperantia et Fortitudine, eisque adnexis, in gradu heroico, Servi Dei Ber-***

nardi Francisci de Hoyos, Sacerdotis professi e Societate Iesu, in casu et ad effectum de quo agitur.

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referri mandavit.

Datum Romae, die 12 mensis Ianuarii A. D. 1996.

© Albertus Bovone
archiep. tit. Caesariensis in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. © S.

© Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

CONGREGATIO PRO EPISCOPIS

BARRAGARTIENSIS, GUIRATINGENSIS et SANCTI FELICIS

de finium mutatione

DECRETUM

Quo aptius christifidelium pastorali curae consuli possit, Exc.mi PP. DD. Antonius Sarto, Episcopus Barragartiensis, Iosephus Foralosso, Episcopus Guiratingensis et Petrus Casaldáliga Pia, Episcopus Praelatus Sancti Felicis, unanimi consensu ab Apostolica Sede expostulaverunt ut circumscriptionum sibi concreditarum fines aliquantulum immutarentur. Congregatio pro Episcopis, praehabito favorabili voto Exc.mi P.D. Alfii Rapisarda, Archiepiscopi titulo Cannensis et in Brasilia Apostolici Nuntii, rata huiusmodi immutationem christifidelium bono profuturam, vigore specialium facultatum sibi a Summo Pontifice Ioanne Paulo, divina Providentia PP. II, tributarum, oblatis precibus annuendum censuit. Quapropter, hoc Decreto, perinde valituro ac si Apostolicae sub plumbo Litterae datae forent, a praelatura Sancti Felicis integrum territorium municipii « Canarana », prout in lege civili nunc exstat, distrahit idque dioecesi Barragartiensi adnectit, a dioecesi autem hac illam partem territorii municipii « Cocalinho » separat, quae ad septemtrionem fluminis « Manacuru dos Antigos » exstat eamdemque praelaturae Sancti Felicis assignat; seiungit insuper a dioecesi Guiratingensi municipii « Pontal do Araguaia » integrum territorium, quod dioecesi Barragartiensi addicit. Ad clerum quod attinet statuit ut simul ac praesens Decretum ad effectum deductum fuerit sacerdotes Ecclesiae illi censeantur adscripti in cuius territorio ecclesiasticum officium detinent; ce-

ter! autem sacerdotes, clerici seminariique tirones circumscriptioni illi incardinati maneant vel incardinentur in cuius territorio legitimum habent domicilium. Quamobrem documenta et acta praefatarum regionum clericos, fideles ac bona temporalia respicientia a Curiis ecclesiasticarum circumscriptionum de quibus seiuncta sunt ad Curias illarum quibus noviter sunt adnexa transmittantur. Ad haec perficienda Congregatio pro Episcopis deputat memoratum Exc.mum Apostolicum Nuntium vel, ipso a sede absente, negotiorum Sanctae Sedis in Brasilia gestorem, necessarias et opportunas eisdem tribuens facultates etiam subdelegandi, ad effectum de quo agitur, quemlibet virum in ecclesiastica dignitate constitutum, onere imposito ad eamdem Congregationem, cum primum fas erit, authenticum exemplar actus peractae exsecutionis remittendi.

Contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romae, ex Aedibus Congregationis pro Episcopis, die 12 mensis Februarii anno 1996.

SB BERNARDINUS card. GANTIN, ***Praef.***

EB G. MEJÌA, ***a Secretis***

L. & S.

In Congr. pro Episcopis tab., n. 1077J96

PROVISIO ECCLESIARUM

die 30 Aprilis 1996. — Metropolitanae Ecclesiae Portlandensi in Oregon Exc.mum P.D. Franciscum Eugenium George, O.M.I., hactenus Episcopum Yakimensem.

die 2 Maii. — Titulari episcopali Ecclesiae Castellanae R.D. Ioannem Danzi, e clero dioecesis Luganensis, Pontificiae Commissionis pro Statu Civitatis Vaticanae a Secretis necnon Vaticanae Civitatis Praefecturae Secretarium Generalem.

die 4 Maii. — Metropolitanae Ecclesiae Kaunensi Exc.mum P.D. Sigitas Tamkevicius, hactenus Episcopum titularem Turudensem et Auxiliarem eiusdem archidioecesis.

die 7 Maii. — Metropolitanae Ecclesiae Tolosanae Archiepiscopum Coadiutorem, Exc.mum P.D. Aemilium Marcus, hactenus Episcopum Nannetensem.

die 10 Maii. — Cathedrali Ecclesiae Sanctae Annae Pocatierensi, Exc.mum P.D. Clementem Fecteau, hactenus Episcopum titularem Talaptulensem et Auxiliarem archidioecesis Quebecensis.

die 14 Maii 1996. — Titulari episcopali Ecclesiae Ursonensi R.D. Caesarem Augustum Franco Martínez, episcopalem in archidioecesi Matritensi Vicarium, quem constituit Auxiliarem eiusdem archidioecesis.

— Titulari episcopali Ecclesiae Cediensi R.D. Iesum Fidelem Herráez Vegas, Vicarium generalem Matritensem, quem constituit Auxiliarem eiusdem archidioecesis.

die 15 Maii. — Titulari episcopali Ecclesiae Tepeltensi R.D. Carolum Verzeletti, e clero dioecesis Brixiensis, curionem paroeciae vulgo « Nossa Senhora de Nazaré » nuncupatae, in urbe Viseu, dioecesi Brigantiensi de **Para** spectanti, quem deputavit Auxiliarem Archiepiscopi Belemensis de **Para.**

die 17 Maii. — Cathedrali Ecclesiae Montis Albani R.D. Bernardum Housset, hactenus Vicarium episcopalem Baionensem.

die 22 Maii. — Cathedrali Ecclesiae Taubatensi R.P. Carminem Ioannem Rhoden, S.C.I., paroeciae Sancti Aloisii Gonzaga in archidioecesi Florianopolitana parochum.

die 24 Maii. — Cathedrali Ecclesiae Reykiavikensi Exc.mum P.D. Ioannem Baptistam Matthiam Gij sen, hactenus Episcopum titularem Mosae Traiectensis et Administratorem Apostolicum « sede vacante et ad nutum Sanctae Sedis » eiusdem dioecesis.

— Cathedrali Ecclesiae Turiasonensi Exc.mum P.D. Ioachimum Carmelum Borobia Isasa, hactenus Episcopum titularem Elotonensem et Auxiliarem Caesaraugustanum.

die 25 Maii. — Cathedrali Ecclesiae Chulucanensi Episcopum Coadiutorem R.P. Danielem Turley Murphy, Ordinis Fratrum Sancti Augustini sodalem, hactenus in eadem dioecesi paroeciae vulgo Pacaipampa nuncupatae curionem.

— Titulari episcopali Ecclesiae Darensi Syrorum Exc.mum P.D. Iosephum Melki, Patriarchatus Antiochensis Syrorum Auxiliarem, hactenus Episcopum titularem Arethusium Syrorum.

— Titulari episcopali Ecclesiae Mardinensi Syrorum Exc.mum P.D. Eliam Tabé, Patriarchatus Antiocheni Syrorum Auxiliarem, hactenus Episcopum titularem Bathnensem Syrorum.

die 25 Maii. — Cathedrali Ecclesiae Fortalexiensi Exc.mum P.D. Claudium Hümmes, hactenus Episcopum Sancti Andreae in Brasilia.

DIARIUM ROMANAE CURIAE

Il Santo Padre Giovanni Paolo II ha ricevuto in Udienza:

Lunedì, 13 Maggio 1996, S. E. il Signor Luiz FELIPE LAMPREIA, **Ministro degli Affari Esteri del Brasile.**

Venerdì, 17 Maggio 1996, S. E. il Signor RAFIC HARIRI, **Primo Ministro del Libano.**

Mercoledì, 22 Maggio 1996, S. E. il Signor GENNADI Y. UDOVENKO, **Ministro degli Affari Esteri dell'Ucraina.**

Da Venerdì 17 a Domenica 19 maggio 1996 il Santo Padre si è recato in Apostolico pellegrinaggio in Slovenia.

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Con Biglietti della Segreteria di Stato il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

1	aprile	1996.	P. Luigi Favero, S. M., ***« Magister » della Pontificia Accademia « Cultorum Martyrum ».***
9	maggio	»	Mons. Francesco Di Felice, ***Sotto-Segretario del Pontificio Consiglio per la Famiglia.***
13	» «	»	Il dott. Stefano Righetti, ***Dirigente per l'ordine e la sicurezza nella Patriarcale Basilica di San Pietro in Vaticano.***
17	»	»	S. E. mons. Agostino Superbo, Vescovo em. di Altamura-Gra vina-Acqua viva delle Fonti, ***Assistente Ecclesiastico Generale dell'Azione Cattolica Italiana « ad triennium ».***
21	»	»	Il sig. Hans-Peter Röthlin, ***Sotto-Segretario del Pontificio Consiglio delle Comunicazioni Sociali « in aliud quinquennium ».***
23	»	»	L'Em.mo Signor Cardinale Carlo Fumo, ***Delegato Pontificio per la Patriarcale Basilica di San Francesco in Assisi.***
24	»	»	Don Anacleto Pavanetto, S.D.B., ***Capo Ufficio nella Sezione per gli Affari Generali della Segreteria di Stato.***

NECROLOGIO

6	maggio	1996.	Card. Leo Jozef Suenens, del titolo di San Pietro in Vincoli.
9	»	»	Mons. Luciano Angeloni, Arcivescovo tit. di Vibo Valentia.
16	»	»	Mons. Francesco Tarcisio Bertozzi, Vescovo di Faenza-Modigliana *(Italia)*
30	»	»	Card. Léon-Etienne Duval, del titolo di Santa Balbina.

An. et vol. LXXXVm 11 Iulii 1996 N. 7

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

Directio: Palazzo Apostolico - Città del Vaticano - *Administratio:* Libreria Editrice Vaticana

ACTA IOANNIS PAULI PP. II

CONSTITUTIONES APOSTOLICAE

I

CAECI ABULENSIS

A dioecesi Camagueyensi quodam distracto territorio, nova conditur Caeci Abulensis appellanda.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Universale Ecclesiae ministerium ab ipso Domino Nobis commissum summa diligentia explicare innitimur, ut eiusdem salutaria beneficia et praecepta omnia loca contingant cunctasque efficaciter gentes. Idcirco Nos res disponere properamus quo facilius commodiusque hoc eveniat. Quocirca cum Venerabilis Frater Adolphus Rodríguez Herrera, Episcopus Camagueyensis, audita Conferentia Episcoporum Cubae, postulaverit ut, ecclesiasticae circumscriptionis sibi commissae territorio quodam seiuncto, nova conderetur dioecesis, favente quoque Venerabili Fratre Beniamino Stella, Archiepiscopo titulo Midilensi et in Republica Cubana Apostolico Nuntio, de Congregationis pro Episcopis consilio, haec Apostolica Nostra potestate usi statuimus et decernimus: a dioecesi Camagueyensi integrum territorium civilis provinciae « Ciego de Avila » seiungimus, cui illa pars addatur civilis provinciae «Sancti Spiritus» populari sermone Jatibonico vocitata. Inde novam dioecesim constituimus, Caeci Abulensis appellandam, quae iisdem ter-

minatur finibus quibus supra memoratum territorium. Novae dioecesis sedem in urbe Ciego de Avila locamus, templumque ibidem situm idemque Deo in honorem Sancti Eugenii «de la Palma» dicatum ad gradum evehimus Ecclesiae Cathedralis, cunctis consentaneis concessis iuribus et privilegiis. Caeci Abulensis Episcopus iisdem fruetur iuribus ceterisque rebus, quibus reliqui Praesules. Novam constitutam Ecclesiam Metropolitanae Sedi Sancti Iacobi in Cuba suffraganeam facimus eiusque Episcopum metropolitico iuri Archiepiscopi Sancti Iacobi in Cuba pro tempore subicimus. Consultores dioecesani deligantur ad iuris normam, qui ipsi Episcopo opem ferant. Congruam Praesulis sustentationem novae dioecesis Curiae emolumenta, fidelium oblationes et portio procurabunt, quae ei obveniet ex divisione, ad normam can. 122 C.I.C., bonorum quae antehac ad mensam episcopalem Camagueyensem pertinuerunt. Quod ad seminarii erectionem atque sacrorum candidatorum formationem praescripta Congregationis de Institutione Catholica serventur. Seminarii quidam tirones itemque sacerdotes ad studia complenda Romam mittantur, si fieri potest. Quod autem ad novae dioecesis regimen pertinet, bonorum ecclesiasticorum administrationem, Administratoris dioecesani, sede vacante, electionem, fidelium iura aliaque horum similia, quae sacri canones praecipiunt serventur. Simul atque novae dioecesis constitutio ad effectum deducta erit, eo ipso sacerdotes Ecclesiae illi censeantur assignati in cuius territorio officium ecclesiasticum habent, ceteri vero sacerdotes, semininariique tirones illi Ecclesiae in cuius territorio legitimum detinent domicilium. Acta et documenta, quae in universum novam dioecesim respiciunt, a Curia Camagueyensi ad Curiam Caeci Abulensis transferantur. Ad haec tandem explenda quae per has Litteras iussimus, ante memoratum Venerabilem Fratrem Beniaminum Stella legamus, facta etiam potestate subdelegandi quemlibet in ecclesiastica potestate constitutum. Re denique ad exitum perducta, documenta apparentur, quorum sincera exempla ad Congregationem pro Episcopis diligenter mittantur, contrariis rebus minime obsistentibus quibuslibet.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die altero mensis Februarii, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo sexto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

ffi ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

SB BERNARDINUS card. GANTIN
Congr. pro Episcopis Praef.

Marcellus Rossetti, ***Protonot. Apost.***
Franciscus Chiaurri, ***Protonot. Apost.***

Loco 83 Plumbi
In Secret. Status tab., n. 386.890

II

ALTENSIS QUETZALTENANGUENSIS-TOTONICAPENSIS

In Guatimala nova Provincia ecclesiastica constituitur Altensis, Quetzaltenanguensis-Totonicapensis, cuius metropolitana Ecclesia erit Sedes eiusdem nominis.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM

De spirituali Christifidelium suorum bono solliciti, nuper sacrorum Antistites Conferentiae Episcoporum Guatimalae ab hac Apostolica Sede unanimo consensu postulaverunt ut, detractis quibusdam territoriis a Provincia Ecclesiastica Guatimalensi, quae multitudine civium ac numero suffraganearum dioecesium eminet, nova Provincia Ecclesiastica constitueretur, cui ecclesia Cathedralis ad hoc usque tempus Altensis nuncupata uti metropolitana Sedes daretur nova sumpta denominatione Altensis, Quetzaltenanguensis-Totonicapensis. Nos quidem, favente quoque eidem rei Venerabili Fratre Ioanne Baptista Morandini, Archiepiscopo titulo Numidensi et in eadem Natione Apostolico Nuntio, de consilio Congregationis pro Episcopis, admotae postulationi libenter concedendum esse putavimus. De plenitudine igitur Apostolicae Nostrae potestatis, sequentia decernimus. Altensem episcopalem Sedem a metropolitico iure Ecclesiae Guatimalensis seiungimus et ad gradum archiepiscopalis metropolitanae Ecclesiae evehimus nomine ***Altensis, Quetzaltenanguensis-Totonicapensis,*** cui proinde iura ac privilegia cuncta conferimus, quibus ceterae metropolitanae Sedes ad normam communis iuris fruuntur. Nova exinde Provincia Ecclesiastica constabit sane ex metropolitana Ecclesia eiusdem nominis et ex dioecesibus Sancti Marci in Guatimala, Sololensi, Quicensi et Gerontopolitana, hactenus ad Provinciam Ecclesiasticam Guatimalensem spectantibus. Insuper Altensem, Quetzaltenanguensem-Totonicapensem pro tempore sacrorum Antistitem archiepiscopali dignitate augemus et gradu Metropolitae insignimus iuribus ac privilegiis cumulatum, quae in catholica Ecclesia sunt secundum canones Codicis Iuris Canonici ceteris Metropolitis, dum aequalibus etiam officiis eundem cumulamus oneribusque obstringimus quibus illi etiam gravantur. Praeterea Venerabilem Fratrem Victorem Hugonem Martínez Contreras, hactenus

Episcopum Altensem, ad archiepiscopalem dignitatem et gradum Metropolitae promovemus, quem iuribus quoque exornamus et privilegiis quibus potiuntur alii per orbem Metropolitae, at oneribus similiter nectimus et officiis quibus illi itidem subiacent. Quae vero praescripsimus, committimus perficienda Venerabili Fratri, quem diximus, eidem tribuentes necessarias et opportunas facultates etiam subdelegandi ad effectum de quo agitur quemlibet virum in ecclesiastica dignitate constitutum, onere imposito mittendi, cum primum fas erit, sincerum exemplar actus peractae exsecutionis ad Congregationem pro Episcopis. Iubemus denique omnia et singula hac Apostolica Constitutione decreta vim sortiri suam sive nunc sive in posterum, quibusvis rebus haud quaquam obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die tertio decimo mensis Februarii, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo sexto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

SB ANGELUS card. SODANO *Secretarius Status* ffi BERNARDINUS card. GANTIN *Congr. pro Episcopis Praef*

Angelus Lanzoni, ***Protonot. Apost.***
Franciscus Chiaurri, ***Protonot. Apost.***

Loco ffi Plumbi
In Secret. Status tab., n. 388.131

III

NEBBENSIS

Nova in Uganda constituitur dioecesis, Nebbensis appellanda.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Cum ad aeternam dominici gregis salutem provehendam aptiusque dioecesium regimini et administrationi consulendum in supremi Pastoris munere simus constituti, novas Ecclesias, ubi sive nimio territorio sunt amplae sive christifidelium numero frequentes, condere properamus. Cum igitur preces admotae sint ut in Uganda nova constitueretur dioecesis, Venerabiles Fratres Nostri S.R.E. Cardinales atque Praesules Congregationi pro Gentium

Evangelizatione praepositi, re mature perpensa, praehabito favorabili voto Venerabilis Fratris Aloisii Robles Díaz, Archiepiscopi titulo Stephaniacensis et in Uganda Apostolici Pro-Nuntii, auditisque eorum quorum interest votis, admotis precibus libenter concedendum esse censuerunt. Nos igitur eiusdem Congregationis sententiam excipientes ratamque habentes, Apostolica Nostra potestate haec statuimus et decernimus. Territorium regionis civilis vulgo dictae Nebbi et pars districtus Aruaënsis vulgo Madi-Okollo usque ad flumen vulgo Anyau, a dioecesi Aruaënsi distrahimus; ex iisque novam constituimus dioecesim ***Nebbensem*** appellandam, quam metropolitanae Ecclesiae Kampalaënsi suffraganeam facimus, atque iurisdictioni Congregationis pro Gentium Evangelizatione subicimus. Iubemus insuper ut Episcopi sedes in urbe vulgo Nebbi ponatur, in templo Immaculato Cordi Mariae dicato, quod simul ad gradum et dignitatem Ecclesiae Cathedralis evehimus cuique propria insignia, privilegia et honores tribuimus. Cetera vero secundum canonicas leges temperentur. Haec omnia ad expedienda Venerabilem Fratrem Aloisium Robles Díaz, quem supra diximus, legamus. Re tandem ad exitum perducta, documenta apparentur, quorum sincera exempla ad Congregationem pro Gentium Evangelizatione diligenter mittantur. Hanc denique Constitutionem Apostolicam ratam esse volumus sive nunc sive in posterum, contrariis rebus quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die tertio et vicesimo mensis Februarii, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo sexto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

ffi ANGELUS card. SODANO
Secretarius Statui

IOSEPHUS card. TOMKO
Congr. pro Gentium Evang. Praef.

Angelus Lanzoni, ***Protonot. Apost.***
Franciscus Chiaurri, ***Protonot. Apost.***

Loco ® Plumbi
In Secret. Status tab., n. 390.199

IV

REIPUBLICAE CECHAE SEU PRAGEN. PRO FIDELIBUS BYZANTINI RITUS

Exarchia Apostolica pro Christifidelibus Byzantini ritus in Republica Cecha commorantibus constituitur.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Quo aptius consuleretur spirituali saluti atque regimini Christifidelium Byzantini ritus in Republica Cecha commorantium, Nos, uti Successores beati Petri de totius Dominici gregis bono solliciti, audito Venerabili Fratre Nostro Angelo S.R.E. Cardinale Sodano, Secretario Status, in Audientia die duodevicesimo mensis Ianuarii hoc anno illi concessa, Exarchiam Apostolicam pro iisdem censuimus esse condendam. Summa igitur Apostolica potestate, quadam detracta parte territorii ab Eparchia Presoviensi, novam constituimus ***Exarchiam Apostolicam pro Christifidelibus Byzantini ritus in Republica Cecha,*** cuius Sedem in urbe Praga poni iubemus suam habentem Cathedralem ecclesiam in templo Sancto Clementi Papae dicato, cunctis factis propriis iuribus atque obligationibus. Haec omnia reliquaque secundum normas Codicis Canonum Ecclesiarum Orientalium temperentur. Insuper de eodem absoluto negotio sueta documenta exarentur et ad Congregationem pro Ecclesiis Orientalibus mittantur. Hanc denique Apostolicam Constitutionem nunc et in posterum ratam esse volumus, contrariis quibuslibet rebus nihil obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die quinto decimo mensis Martii, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo sexto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

© ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

ACHILLES card. SILVESTRINI
Congr. pro Eccl. Oriental. Praef.

Eugenius Sevi, ***Protonot. Apost.***
Franciscus Chiaurri, ***Protonot. Apost.***

Loco ffl Plumbi
In Secret. Status tab., n. 390.109

LITTERAE APOSTOLICAE

I

Venerabili Servae Dei Mariae Poussepin Beatorum honores decernuntur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — « Vidit fecitque quod erat bonum coram Domino; rogavit, vigilavit utique et inimicus non superseminavit zizania in medio domus suae » (cf. ***2 Reg*** 18, 3; ***Mt*** 13, 25). Quae verba, in sepulcro Venerabilis Servae Dei Mariae Poussepin inscripta, manifestant sane ipsam animum moresque suos evangelicis normis plane confirmavisse. Caritate quidem fervens et prudentia vigilans, longae vam traduxit aetatem suam « plena operibus bonis et eleemosynis » ***(Act*** 9, 36).

Venerabilis Serva Dei Maria Poussepin, septem fratrum primogenita, nata est et baptizata die XIV mensis Octobris, anno MDCLIII, in oppido vulgo appellato Dourdan, intra fines dioecesis Carnutensis. Parentes opibus et christiana caritate abundabant: Claudius Poussepin, pater eius, gubernator erat fabricae, ubi serica tibialia conficiebantur; mater autem, Iuliana Fourrier, dispensatricem agebat Sodalitatis cuiusdam beneficae in pauperes aegrotantes, ad sancti Vincentii de Paul imitationem.

Naturalibus intellectus et cordis dotibus insignita atque a parentibus disciplinis optime instituta, Venerabilis Serva Dei, caritate Christi urgente (cf. ***2 Cor*** 5, 14), eidem beneficae Sodalitati nomen dedit et assidue aegrotos curavit. Anno MDCLXXXIII, post patris mortem, fabricae regimen suscepit atque impigro se gessit ingenio, sive in egenis sublevandis, sive in fabrica aptioribus munienda instrumentis. Provida mulier, humanam opificum dignitatem alte persensit et ultro promovit.

Cum ingressa esset in Ordinem de Paenitentia Sancti Dominici, dilatare maluit caritatis spatia. Quapropter, anno MDCXCVI laribus commodisque suis relictis, vicum petiit cui nomen Sainville, sat infrequentem, sociandasque sibi curavit comites « ad utilitatem paroeciae, ad erudiendam iuventutem, ad egenis aegrotisque serviendum », ut ipsamet scripto et facto fassa est. Quod sodalicium, a Caritate dictum, in alia undeviginti loca provexit et regulis communivit omnimoda prudentia refertis: haec ab episcopo Carnutensi anno MDCCXXXVIII rite sunt agnita. Tanta « filia, quam Dei providentia inspiravit », industriosa ratione contulit ad exsequendas in Gallia leges quae

ruricolis in scholis educandis atque aegrotis pauperibus ex morbo recreandis consulebant. Auctoritate Ludovici XV regis Mariae incepta rata fuerunt. Non ei defuerunt rerum adversitas et hominum acerbitas: patientia et oboedientia suffulta, animose illa difficultates omnes est supergressa.

Paupercula ex divite facta, divitis Dei misericordia fisa, plurimis caritatis operibus ac virtutibus adornata, die xxiv mensis Ianuarii, anno MDCCXLIV in vico Sainville placide in Christo requievit.

Famulae Dei veneratio in sancta crevit recordatione, propter non intermissam sanctitatis famam obque ipsius in dies crebrescentem consociationem, quae nunc nomine appellatur Sororum Caritatis Dominicanarum a Praesentatione B.V.M.

Inita est ergo canonizationis Causa, constructi de more fuerunt, ab anno MCMXI ad annum MCMXXVII, apud Curiam Turonensem consueti processus, super fama prius, deinde super virtutibus, quos secuta est cribrata documentorum inquisitio. Peractis omnibus ad normam iuris statutis, Nosmet Ipsi de heroicis Servae Dei Mariae Poussepin virtutibus constare ediximus, lato per Congregationem de Causis Sanctorum decreto die xxi mensis Decembris, anno MCMXCI. Exinde, die xxin mensis Decembris, anno MCMXCIII, promulgatum est decretum super miro, intercessioni Venerabilis Servae Dei assignato, quod et Nos pariter ratum habuimus. Statuimus igitur ut Beatificationis ritus die xx mensis Novembris, anno MCMXCIV, celebraretur. Hodie igitur, in aula Vaticanae Basilicae, inter Missarum sollemnia, hanc pronuntiavimus formulam:

«Nos, vota Fratrum Nostrorum Camilli Cardinalis Ruini, Vicarii Nostri pro Romana dioecesi, Ioannis Honoré, Archiepiscopi Turonensis, Henrici Brincard, Episcopi Aniciensis, Alberti Houssiau, Episcopi Leodiensis et Eugenii Ravignani, Episcopi Victoriensis Venetorum, necnon plurimorum aliorum Fratrum in episcopatu multorumque christifidelium explentes, de Congregationis de Causis Sanctorum consulto, Auctoritate Nostra Apostolica facultatem facimus ut Venerabiles Servi Dei Hyacinthus Maria Cormier, ***Maria Poussepin,*** Agnes a Iesu Galand de Langeac, Eugenia Joubert et Claudius Granzotto, Beatorum nomine in posterum appellentur eorumque festum: Hyacinthi Mariae Cormier die vicesimo primo mensis Maii; ***Mariae Poussepin*** die decimo quarto mensis Octobris; Agnetis a Iesu Galand de Langeac die decimo nono mensis Octobris; Eugeniae Joubert die altero mensis Iulii; et Claudii Granzotto die altero mensis Septembris in locis et modis iure statutis quotannis celebrari possit. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti ».

Quae autem statuta hic sunt, volumus et nunc et in posterum tempus vim habere, contrariis rebus quibusvis nihil obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xx mensis Novembris, anno MCMXCIV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

EB ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco © Sigilli
In Secret. Status tab., n. 386.655

II

Venerabilibus Dei servis Dionysio Pamplona et XII sociis martyribus Beatorum honores decernuntur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — « Beati estis cum maledixerint vobis et persecuti vos fuerint et dixerint omne malum adversum vos, mentientes, propter me. Gaudete et exsultate, quoniam merces vestra copiosa est in caelis ***(Mt*** 5, 11-12). Verba Domini haec tot hominum historiam notaverunt, antiquae et recentis aetatis, qui, ut fidem Eidem servarent, omne genus persecutiones usque ad ipsam necem passi sunt. Historia est quoque XIII Martyrum Ordinis Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum, qui una cum tot aliis testibus cruentatis fidei, vitam suam in religionis persecutione, civili bello saeviente Hispanico annis MCMXXXVI-MCMXXXIX, tradiderunt. « Vos conveniemus iterum in paradiso »: novissima haec fuerunt verba Venerabilis Dei Servi Dionysii Pamplona et fere omnium XII Sodalium Ordinis supra memorati, qui martyrio sunt affecti a mense Iulio ad Decembrem anni MCMXXXVI, dum quoque verba persecutoribus veniae dandae sunt addita.

Eorum martyrium Spiritus Sancti peculiare pro cuncta Ecclesia fuit donum; non fuerunt ipsi héroes humani cuiusdam belli, sed iuvenum institutores ipso quoque et potissimum mortis tempore, quo mortem oppetiverunt ad vitam aeternam consequendam.

Quandoquidem ad Scholas Pias pertinebant, quae Calasanctianum charisma peculiare subministraverunt quod ipsi fidelitate omnique studio explicaverunt, illud facile fuit omnibus identitatis elementum, eo ut, salvis

omnibus aetatum, locorum, personarum facultatum diversitatibus, iis non modo suprema esset communis martyrii testificatio, sed praecipua humanae experientiae et sanctitatis lineamenta: quae fuerunt religiosa consecratio maxima cum fidelitate exacta, sacerdotale ministerium, quod plerique eorum in iuvenes instituendos contulerunt, ministerium educationis, quod omnes pro singulorum peculiari officio sustinuerunt, ut iuvenes christiana humanaque institutione fruerentur.

Hae fuerunt spiritales condiciones, quae ad magnum « martyrii donum » eos expediverunt, quod subsecutum est propemodum post aliquot carceris dies postque saepe moralem materialemque vexationem, etsi adiuncta, loca, tempora discrepabant.

Hi sunt fidei heroici testes: P. Dionysius Pamplona Polo, qui natus in oppido Calamocha archidioecesis Terulensis, die xi mensis Octobris anno MDCCCLXVIII, in oppido Monzón interemptus est die xxv mensis Iulii anno MCMXXXVI;

P. Emmanuel Segura López, natus in oppido Almonacid de la Sierra archidioecesis Terulensis, die xxn mensis Ianuarii anno MDCCCLXXXI, in urbe Gabasa necatus est, die xxvni mensis Iulii anno MCMXXXVI;

Fr. David Carlos Marañón, frater opifex, natus in oppido Asarta archidioecesis Pampilonensis die xxix mensis Decembris anno MCMVII, occisus est in urbe Gabasa die xxvin mensis Iulii anno MCMXXXVI;

P. Faustinus Oteiza Segura, natus in oppido Ayegui archidioecesis Pampilonensis die xi v mensis Februarii anno MDCCCXC, die ix mensis Augusti anno MCMXXXVI in oppido Azanuy oppressus est.

Fr. Florentinus Felipe Naya, in oppido Alquézar natus, dioecesis Oscensis, die x mensis Octobris anno MDCCCLVI, die ix mensis Augusti anno MCMXXXVI in oppido Azanuy interfectus est;

P. Henricus Canadell Quintana, in oppido Olot natus dioecesis Gerundensis die xxix mensis Iunii anno MDCCCXC, in oppido Castellfollit die xvn mensis Augusti anno MCMXXXVI oppressus est.

P. Matthias Cardona Meseguer, in urbe Vallibona natus dioecesis Dertosensis die xxm mensis Decembris anno MCMII, die xx mensis Augusti anno MCMXXXVI exstinctus est.

P. Franciscus Carceller Galindo, in oppido natus Forcall, Dertosensis dioecesis die III mensis Octobris MCMI, in oppido Castellón die II mensis Octobris anno MCMXXXVI exanimatus est;

P. Ignatius Casanovas Perramon, in oppido Igualada dioecesis Vicensis natus die xv mensis Iulii anno MDCCCXCIII, in urbe Odena die xvi mensis Septembris anno MCMXXXVI absumptus est;

P. Carolus Navarro Miquel, in oppido Torrente natus archidioecesis Valentinae die xi mensis Februarii anno MCMXI, in oppido Montserrat (Valentiae) die xxii mensis Septembris anno MCMXXXVI sublatus est;

P. Iosephus Ferrer Esteve, natus in oppido Algemesi archidioecesis Valentinae die xvn mensis Februarii anno MCMIV, in oppido Llombay die ix mensis Decembris anno MCMXXXVI interfectus est;

P. Ioannes Agramunt Riera, in urbe Almazora dioecesis Castellionensis die XIV mensis Februarii anno MCMVII natus, die xiv mensis Augusti anno MCMXXXVI in urbe Almazora interemptus est;

P. Alfredus Parte Saiz, in oppido Cilleruelo de Bricia archidioecesis Burgensis die n mensis Iunii anno MDCCCLXXXXIX natus, in urbe Santander die xxvii mensis Decembris anno MCMXXXVI occisus est.

Martyrii fama perstante, Beatificationis Canonizationisque Causa incollata est atque diversas apud Curias ecclesiasticas processus canonici instituti sunt. Suetis inquisitionibus peractis apud Congregationem de Causis Sanctorum, die xv mensis Decembris anno MCMXCIV Decretum super martyrio Nobis coram prodiit. Statuimus ideo ut Beatificationis ritus die i mensis Octobris anno MCMXCV celebraretur.

Hodie igitur, in foro ad Vaticanam Basilicam Sancti Petri spectante, inter Missarum sollemnia hanc ediximus formulam: « Nos, vota Fratrum Nostrorum Antonii Angeli Algora Hernando, Episcopi Terulensis et Albarracinensis, Francisci Álvarez Martínez, Archiepiscopi Toletani, Iacobi David, Episcopi Rupellensis, Raimundi Malla Call, Episcopi Ilerdensis, Camilli Cardinalis Ruini, Vicarii Nostri pro Romana dioecesi, Raphaelis Tori ja de la Fuente, Episcopi Civitatis Regalensis, Augustini García-Gaseo Vicente, Archiepiscopi Valentini, necnon plurimorum aliorum Fratrum in episcopatu multorumque christifidelium explentes, de Congregationis de Causis Sanctorum consulto, Auctoritate Nostra Apostolica facultatem facimus ut Venerabiles Servi Dei Anselmus Polanco et Philippus Ripoll, Petrus Ruiz de los Paños y Ángel et octo Socii, Ioannes Baptista Souzy et sexaginta tres Socii, ***Dionysius Pamplona et duodecim Socii,*** Petrus Casani, Carolus Eraña, Fidelis Fuidio et Iesus Hita, Angela a Sancto Ioseph Lloret Marti et sedecim Sociae et Vincentius Vilar David Beatorum nomine in posterum appellentur, eorumque festum: Anselmi Polanco et Philippi Ripoll die septima

Februarii; Petri Ruiz de los Paños y Ángel et octo Sociorum die vicesima tertia Iulii; Ioannis Baptistae Souzy et sexaginta trium Sociorum die decima octava Augusti; ***Dionysii Pamplona et duodecim Sociorum*** die vicesima secunda Septembris; Petri Casani die decima sexta Octobris; Caroli Eraña, Fidelis Fuidio et Iesu Hita die decima octava Septembris; Angelae a Sancto Ioseph Lloret Marti et sedecim Sociarum die vicesima Novembris; et Vincentii Vilar David die decima quarta Februarii in locis et modis iure statutis quotannis celebrari possit. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti ».

Quae autem his Litteris decrevimus nunc et in posterum rata et firma esse volumus, contrariis rebus minime obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die **i** mensis Octobris, anno MCMXCV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

£8 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco E8 Sigilli
In Secret. Status tab., n. 381.786

III

Venerabilibus Dei Servis Ioanni Baptistae Souzy et LXIII sociis martyribus Beatorum honores decernuntur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — « Iustorum autem animae in manu Dei sunt,... aestimata est afflictio exitus illorum,... illi autem sunt in pace» ***(Sap*** 3, 1.2.3).

Duo ante saecula, nempe anno MDCCXCIV labente, DCCCXXIX presbyteri dioecesani et religiosi exsulatum ire sunt coacti nec non adducti in urbem vulgo Rochefort. Sola eorum damnationis causa fidelitas exstitit erga Ecclesiam: etenim ius iurandum in « Civilem Cleri Constitutionem » nuncupare respuerant. Hac de re ducti sunt duabus navibus, in portu urbis Rochefort constitutis, quae non in Guianam navigaverunt, sed ad fauces fluminis vulgo Charente contra Insulam Aquarum Sextiarum in ancoris constiterunt. Hi presbyteri vitam in navibus peracerbam duxerunt: exiguis asperisque cibis afflictabantur; interdiu super navis ponte manere cogebantur, quin liceret eis loqui, orare vel a pluviae solisque rigore protegi; nocturno vero tem-

pore eorum condicio deterior fiebat: in sentina densatis illis ne locus quidem aptus erat ad recumbendum; primo mane cuiusque diei, priusquam illum locum relinquerent, picis fumo imbuebantur. Illas propter vexationes aliquot mensium spatio DXLVII personae e vita excesserunt, unde terrifica orta est pestilentia. Tormenta tamen oppetiverunt mortemque obierunt, veniam pro suis persecutoribus implorantes et preces fundentes ad reconciliationis gratiam inter concives Francogallicos obtinendam. Promiserant illi se, si forsitan a vinculis essent liberati, nullo prorsus tempore de perpessis tormentis esse locuturos. Testes quidem fuerunt fidelitatis et reconciliationis et, ut quidam ex illis aiebat, « si tamquam homines miserrimi nos habemus, qua christiani beatissimi sumus ».

Quos inter eminet Ioannes Baptista Souzy, qui natus est die xxiv mensis Martii anno MDCCXXXII. Vicarium generalem egit dioecesis Rupellensis, in cuius dicione sita est Aquarum Sextiarum Insula. Insuper Episcopus Rupellensis eum renuntiaverat « vicarium generalem pro damnatis ad exsilium », cui ministerio cunctis se dedit viribus eo usque ut, instantem persentiens mortem, quinque alios presbyteros eligeret, qui hoc munus pergerent. Caritate refulsit nec non studio morientibus serviendi orationisque spiritu. In navi vinculis custoditus, ad consortionis fermentum plurimum contulit. Die xxvii mensis Augusti anno MDCCXCIV ad aeternum gaudium pervenit. Novissimis eius verbis precatus est ut omnes concives de catholica religione intra patriae fines instaurata olim laetari possent.

Eius **LXin** socii et in fide testificanda et in martyrio subeundo anno MDCCXCIV e vita migrarunt, excepto Nicolao Tabouillet qui sequenti anno obiit.

Ex dioecesi Lemovicensi mortem obierunt:

Antonius Bannassat, parochus, die xvm mensis Augusti;

Ioannes Baptista de Bruxelles, canonicus, die xvm mensis Iulii;

Florentius Dumontet de Cardaillac, vicarius generalis, die v mensis Septembris;

Ioannes Baptista Duverneuil, O.C.D., die i mensis Iulii;

Petrus Gabilhaud, parochus, die xm mensis Augusti;

Aloisius Wulphy Huppy, die xxix mensis Augusti;

Petrus Jarrige de la Morélie du Puyredon, canonicus, die x mensis Augusti;

Bartholomaei Jarrige de la Morélie de Biars, die xin mensis Iulii;

Ioannes Franciscus Jarrige de la Morélie du Breuil, canonicus, die xxxi mensis Iulii;

Ioannes Iosephus Jugé de Saint-Martin, canonicus, die **VII** mensis Iulii;

Marcellus Gaucher Labiche de Reignefort, e Societate Missionariorum Lemovicensium, die xxvi mensis Iulii;

Petrus Yrieix Labrouhe de Laborderie, canonicus, die i mensis Iulii;

Claudius Barnabas Laurent de Mascloux, canonicus, die **VII** mensis Septembris;

Iacobus Lombardie, parochus, die xxn mensis Iulii;

Andreas Iosephus Marchandon, parochus, die xxn mensis Septembris;

Franciscus D'Oudinot de la Boissière, canonicus, die **VII** mensis Septembris;

Raimundus Petiniaud de Jourgnac, vicarius generalis, die xxvi mensis Iunii;

Iacobus Retouret, O. Carm., die xxvi mensis Augusti.

Ex dioecesi Molinensi vita functi sunt:

Paulus Ioannes Charles, cisterciensis, die xxv mensis Augusti;

Augustinus Iosephus Desgardin, cisterciensis, die vi mensis Iulii;

Petrus Sulpicius Christophorus Faverge, F.S.C., die xn mensis Septembris;

Iosephus Imbert, S.I., die ix mensis Iunii;

Claudius Iosephus Jouffret de Bonnefont, P.S.S., die x mensis Augusti;

Claudius Laplace, vicarius paroecialis, die xiv mensis Septembris;

Natalis Hilarius Le Conte, clericus, die xvn mensis Augusti;

Petrus Iosephus Legroing de La Romagère, vicarius generalis, die xxvi mensis Iulii;

Ioannes Baptista Iacobus Aloisius Xaverius Loir, O.F.M. Cap., die xix mensis Maii;

Ioannes Mopinot, F.S.C., die xxi mensis Maii;

Philippus Papon, parochus, die xvn mensis Iunii;

Nicolaus Savouret, O.F.M. Conv., die xvi mensis Iulii;

Ioannes Baptista Ignatius Petrus Vernoy de Mont journal, canonicus, die i mensis Iunii.

Ex archidioecesi Rothomagensi mortem oppetiverunt:

Aloisius Armandus Iosephus Adam, O.F.M. Conv., die xni mensis Iulii;

Carolus Antonius Nicolaus Ancel, e Societate Iesu et Mariae, die xxix mensis Iulii;

Claudius Béguignot, ex Ordine Cartusiensi, die xvi mensis Iulii;

Ioannes Bourdon, O.F.M. Cap., die xxin mensis Augusti;

Aloisius Franciscus Lebrun, O.S.B., die xx mensis Augusti;

Michael Bernardus Marchand, vicarius paroecialis, die xv mensis Iulii;

Petrus Michael Noël, vicarius paroecialis, die v mensis Augusti.

Ex dioecesi Nanceiensi e vita migrarunt:

Gervasius Protasius Brunei, cisterciensis, die xx mensis Augusti;

Franciscus François, O.F.M. Cap., die x mensis Augusti;

Iacobus Gagnot, O.C.D., die x mensis Septembris;

Ioannes Baptista Guillaume, F.S.C., die xxvn mensis Augusti;

Ioannes Georgius Rehm, O.P., die xi mensis Augusti;

Claudius Richard, O.S.B., die ix mensis Augusti.

Ex archidioecesi Senonensi-Antissiodorensi supremum ediderant spiritum:

Franciscus Hunot, canonicus, die vi mensis Octobris;

Ioannes Hunot, canonicus et parochus, die **VII** mensis Octobris;

Sebastianus Loup Hunot, canonicus, die xvn mensis Novembris;

Georgius Edme René, canonicus, die **II** mensis Octobris,;

Lazarus Tiersot, cisterciensis, die x mensis Augusti.

Ex dioecesi Virodunensi ad caelestem patriam pervenerunt:

Scipio Hieronymus Brigéat de Lambert, canonicus, die iv mensis Septembris;

Ioannes Nicolaus Cordier, S.I., die xxx mensis Septembris;

Carolus Arnaldus Hanus, canonicus, die xxvin mensis Augusti;

Nicolaus Tabouillot, parochus, die xxni mensis Februarii anno MDCCXCV.

Ex dioecesi Petrocoricensi e nobis erepti sunt:

Antonius Auriel, vicarius paroecialis, die xvi mensis Iunii;

Elias Leymarie de Laroche, prior, die xxn mensis Augusti;

Franciscus Mayaudon, vicarius generalis, die xi mensis Septembris.

Ex dioecesi Augustodunensi martyrio succubuerunt:

Claudius Dumonet, praeceptor, die xin mensis Septembris;

Ioannes Baptista Laborier du Vivier, diaconus, die xxvi aut die xxvn mensis Septembris.

Ex dioecesi Briocensi animam efflavit:

Gabriel Pergaud, C.R.S.A., die xxi mensis Iulii.

Ex dioecesi Carnutensi ad aeternum Regnum transiit:

Michael Aloisius Brulard, O.C.D., die xxv mensis Iulii.

Ex archidioecesi Bituricensi obviam Domino ivit:

Carolus Renatus Collas du Bignon, P.S.S., die **HI** mensis Iunii.

Ex dioecesi Pictaviensi morti occubuit:

Iacobus Morelle Dupas, vicarius paroecialis, die xxi mensis Iunii.

Ex dioecesi Sancti Deodati vitae cursum confecit:

Ioannes Baptista Ménestrel, canonicus, die xvi mensis Augusti.

Eorum martyrii fama percrebrescente, anno MCMXXXII incohata est Causa beatificationis et canonizationis.

Servatis de iure servandis, die II mensis Iulii anno MCMXCIV Nobis coram Decretum super martyrio prodiit. Itaque decrevimus ut beatificationis ritus die I mensis Octobris anno MCMXCV Romae celebraretur.

Hodie igitur in foro Basilicam Sancti Petri Apostoli Vaticanam prospiciente, hanc inter Sacra formulam ediximus:

« Nos vota Fratrum Nostrorum Antonii Angeli Algora Hernando, Episcopi Terulensis et Albarracinensis, Francisci Alvarez Martínez, Archiepiscopi Toletani, Iacobi David, Episcopi Rupellensis, Raimundi Malla Call, Episcopi Ilerdensis, Camilli Cardinalis Ruini, Vicarii Nostri pro Romana dioecesi, Raphaelis Torija de la Fuente, Episcopi Civitatis Regalensis, Augustini García-Gaseo Vicente, Archiepiscopi Valentini, necnon plurimorum aliorum Fratrum in episcopatu multorumque christifidelium explentes, de Congregationis de Causis Sanctorum consulto, Auctoritate Nostra Apostolica facultatem facimus ut Venerabiles Servi Dei Anselmus Polanco et Philippus Ripoll, Petrus Ruiz de los Paños y Angel et octo Socii, ***Ioannes Baptista Souzy et sexaginta tres Socii,*** Dionysius Pamplona et duodecim Socii, Petrus Casani, Carolus Eraña, Fidelis Fuidio et Iesus Hita, Angela a Sancto Ioseph Lloret Marti et sedecim Sociae et Vincentius Vilar David Beatorum nomine in posterum appellentur, eorumque festum: Anselmi Polanco et Philippi Ripoll die septima Februarii; Petri Ruiz de los Paños y Ángel et octo Sociorum die vicesima tertia Iulii; ***Ioannis Baptistae Souzy et sexaginta trium Sociorum*** die decima octava Augusti; Dionysii Pamplona et duodecim Sociorum die vicesima secunda Septembris; Petri Casani die decima sexta Octobris; Caroli Eraña, Fidelis Fuidio et Iesu Hita die decima octava Septembris; Angelae a Sancto Ioseph Lloret Marti et sedecim Sociarum die vicesima Novembris; et Vincentii Vilar David die decima quarta Februarii, in locis et modis iure statutis quotannis celebrari possit. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti ».

Quae autem his Litteris decrevimus nunc et posthac rata et firma volumus esse, contrariis rebus minime obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die I mensis Octobris, anno MCMXCV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

ffi ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ffl Sigilli
In Secret. Status tab., n. 388.717

IV

Beata Maria Virgo in Caelum Assumpta Patrona apud Deum dioecesis Rezeknensis-Aglonensis confirmatur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Beata Maria Virgo in caelis assumpta salutiferum munus minime deposuit, immo multiplici intercessione in suo pergit officio aeternae salutis dona nobis conciliandi (cf. ***Lumen gentium,*** 62). Nunc vero Venerabilis Frater Ianis Bulis, Episcopus Rezeknensis-Aglonensis, communia etiam vota excipiens, Beatam Mariam Virginem Patronam apud Deum dioecesis suae elegit, atque petivit ut huiusmodi electio ab Apostolica Sede confirmaretur. Nos quidem enixis huius Venerabilis Fratris precibus libentissimo animo obsecundantes, comprobatis iis quae Congregatio de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, facultatibus a Nobis factis, hac in re egit, Apostolica Nostra potestate, harum Litterarum virtute perpetuumque in modum Beatam Mariam Virginem in Caelum Assumptam Patronam apud Deum dioecesis Rezeknensis-Aglonensis confirmamus, omnibus factis iuribus ac liturgicis concessionibus, quae Normis de Patronis constituendis nec non Instructione « de Calendariis particularibus atque Officiorum et Missarum Propriis recognoscendis», n. 30, indicantur. Ceterum volumus ut hae Litterae Nostrae religiose serventur suosque plenos effectus sive nunc sive in posterum consequantur. Contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xvn mensis Februarii, anno MCMXCVI, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

£8 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ffi Sigilli
In Secret. Status tab., n. 388.237

V

Beata Virgo Maria sub titulo Immaculatae Conceptionis Patrona caelestis dioecesis Ielgavensis confirmatur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Beatam Virginem Mariam sub titulo Immaculatae Conceptionis, cui etiam cathedrale templum dicatum est, clerus et Christifideles novae dioecesis Ielgavensis peculiari cultu prosequuntur.

Qua de causa Venerabilis Frater Antonius Justs, Episcopus eiusdem dioecesis, communia cleri et populi fidelis vota excipiens, electionem Beatae Virginis Mariae sub titulo Immaculatae Conceptionis in Patronam apud Deum dioecesis Ielgavensis rite approbavit. Idem vero enixe petivit ut huiusmodi electio ab hac Apostolica Sede confirmaretur.

Nos ergo piis eiusdem Venerabilis Fratris precibus libentissimo animo obsecundantes, comprobatis iis, quae Congregatio de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, tributis a Nobis facultatibus, hac in re egit, Apostolica Nostra potestate, harum Litterarum vi perpetuumque in modum Beatam Virginem Mariam sub titulo Immaculatae Conceptionis Patronam apud Deum dioecesis Ielgavensis confirmamus, omnibus factis iuribus ac liturgicis concessionibus, quae in Normis de Patronis constituendis indicantur et ad normam Instructionis «de Calendariis particularibus atque Officiorum et Missarum Propriis recognoscendis », n. 30. Ceterum volumus ut hae Litterae Nostrae religiose serventur suosque plenos effectus nunc et in futurum consequantur. Contrariis quibuslibet rebus minime obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xvn mensis Februarii, anno MCMXCVI, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

EB ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ffi Sigilli
In Secret. Status tab., n. 388.238

VI

Imago beatae Mariae Virginis titulo « Mare de Déu de Paret-Delgada », quae pie colitur in Sanctuario eiusdem nominis in civitate « La Selva del Camp » intra fines Tarraconensis archidioecesis, pretioso diademate redimiri sinitur « nomine et auctoritate Summi Pontificis ».

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Antiqua quidem et singulari pietate colitur imago beatae Mariae Virginis titulo «Mare de Déu de Paret-Delgada» invocatae, quae, clara miraculis, pie custoditur in Sanctuario eiusdem nominis in civitate « La Selva del Camp » intra fines Tarraconensis archidioecesis. Cuius quidem ad sacras aedes praesertim fideles loci frequentes accedunt tam benignae et amantissimae caelestis Matris validissimum patrocinium deprecaturi variis in necessitatibus vitae. Qua re, cum Venerabilis Frater Raimundus Torrella Cascante, Archiepiscopus Metropolita Tarraconensis, litteris die ix mensis Februarii hoc anno datis, communia cleri populique vota excipiens, petiverit ut imago, quam diximus, Nostro nomine et auctoritate pretioso diademate posset redimiri, Nos, paternae benevolentiae signum istis dilectis Hispaniae filiis cupientes praebere, eius sollertis Pastoris precibus perquam libenter obsecundandum esse putamus. Ratis igitur plane habitis iis, quae Congregatio de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, tributis a Nobis peculiaribus facultatibus, hac in re egit, summa Apostolica potestate concedimus ut gratiosa imago beatae Mariae Virginis memorato titulo invocata Nostro nomine et auctoritate pretioso diademate possit coronari secundum probatum liturgicum ritum. Quod faustum ac felix sit iis omnibus qui eandem venerantur imaginem eosque pariter magis magisque incitet ad colendam praecelsam Virginem, ex qua Dei Filius incarnatus et homo factus est pro aeterna salute totius generis humani. Denique volumus ut hae Litterae religiose serventur suosque effectus nunc et in posterum legitime consequantur, contrariis quibuslibet rebus haudquaquam obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die iv mensis Martii, anno MCMXCVI, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

83 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco 83 Sigilli
In Secret. Status tab., n. 388.370

VII

Imago Beatae Mariae Virginis Dolorosae quae in ecclesia oppidi v.d. Skulsk colitur, pretioso diademate redimitur «nomine et auctoritate Summi Pontificis».

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — In dolorosae Christi Matris vitam «permultae et vehementes passiones confluxerunt in talem nexum et eolligationem, ut non solum fidem eius inconcussam comprobarent, verum etiam ad redemptionem omnium conferrent» *(Salvifici doloris,* 25). Quapropter Ecclesia per saeculorum decursum in rerum angustiis et difficultatibus Dei Genetricis auxilium iugiter invocavit eiusque virtutum contemplatione fidem suam confirmavit.

Cum igitur Venerabilis Prater Bronislaus Dembowski, Episcopus Vladislaviensis, litteris die **II** mensis Februarii datis, communia vota cleri et christifidelium excipiens, postulaverit ut Nostro nomine et auctoritate pretioso diademate redimiri posset pulchra imago Sanctissimae Mariae Virginis Matris Dolorosae quae in ecclesia paroeciali oppidi v.d. Skulsk religiose colitur, Nos huiusmodi piae petitioni libenti animo obsecundare volumus.

Ratis igitur habitis iis, quae Congregatio de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, tributis a Nobis facultatibus, hac in re egit, Apostolica Nostra potestate, petenti Praesuli concedimus ut supra dictae imagini Nostro nomine et auctoritate sollemni modo pretiosam imponat coronam, firma spe ducti fore ut apud populum Marialis cultus fides vitaque christiana maiorem incrementum deducant. Contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxin mensis Martii, anno MCMXCVI, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

83 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco & Sigilli
In Secret. Status tab., n. 388.626

VIII

Imago beatae Mariae Virginis « Matris Adorantis », quae in cathedrali templo metropolitanae Sedis Vratislaviensis pie colitur, pretioso diademate redimiri sinitur « nomine et auctoritate Summi Pontificis ».

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Probe novimus Christifideles Vratislaviae civitatis totiusque archidioecesis singulari pietate colere imaginem beatae Mariae Virginis « Matris Adorantis », quae in eiusdem Ecclesiae cathedrali templo, Sancto Ioanni Baptistae dicato, pie servatur quaeque, uti potior fert opinio, dono tradita fuit a Summo Pontifice Clemente XI Alexandro Sobieski, filio Ioannis III, Poloniae regis, gratam in memoriam augusti genitoris, qui anno MDCLXXXIII urbem Vindobonam a gravissima Turcarum incursione liberavit. Qua re, cum Venerabilis Frater Noster Henricus Romanus S.R.E. Cardinalis Gulbinowicz, Archiepiscopus Metropolita Vratislaviensis, litteris die x mensis Februarii hoc anno datis, communia cleri populique vota excipiens, petiverit ut imago, quam diximus, Nostro nomine et auctoritate pretioso diademate posset redimiri, Nos, paternae benevolentiae signum istis dilectis Polonicis filiis cupientes praebere, eius sollertis Pastoris precibus perquam libenter obsecundandum esse putamus. Ratis igitur plane habitis iis, quae Congregatio de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, tributis a Nobis facultatibus, hac in re egit, summa Apostolica potestate concedimus ut gratiosa imago beatae Mariae Virginis memorato titulo invocatae Nostro nomine et auctoritate pretioso diademate possit coronari secundum probatum liturgicum ritum. Quod faustum sit auspicium pro felici exitu Eucharistici Internationalis Conventus, qui proximo anno in ista Nobis carissima metropolitana Sede celebrabitur pariterque Vratislavienses incitet fideles ad magis magisque colendam praecelsam Genetricem Dei, caelestis Patris, Cuius sapienti ac providentissimo consilio universa gubernantur et in Quo omnia possumus (cf. *Philp.* 4,13).

Volumus ut hae Litterae religiose serventur suosque effectus nunc et in posterum legitime consequantur, contrariis quibuslibet rebus haudquaquam obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxiii mensis Martii, anno MCMXCVI, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

EB ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ffi Sigilli
In Secret. Status tab., n. 388.627

IX

Ecclesiae sancto Paschali Baylon dicatae in loco v.d. Villarreal, in dioecesi Segobricensi-Castellionensi, Basilicae Minoris dignitas tribuitur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Devotio sancti Paschalis Baylon, Eucharistici cultus caelestis Patroni, in limine tertii millennii praecipue oportet confirmetur: etenim «MM annus erit penitus eucharisticus: in Eucharistiae sacramento Salvator, in Mariae sinu abhinc viginti saecula incarnatus, divinae vitae sicut fontem se offerre pergit humanitati » ***(Tertio millennio adveniente,*** 55).

Libentissime igitur recepimus postulationem Venerabilis Fratris Iosephi Mariae Cases Deordal, tunc Episcopi dioecesis Segobricensis-Castellionensis, qui litteris die xxxi mensis Octobris superioris anni datis enixe petiit ut templum in urbe v.d. Villarreal custodiens sancti Paschalis Baylon pretiosas reliquias, quod habetur internationale sanctuarium eucharisticum, ab Apostolica Sede titulo Basilicae Minoris honestaretur. Audito quidem consilio Congregationis de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, certiores facti omnia instituta ad sollemniorem cultum necessaria ibi accommodata esse, Apostolicae Nostrae potestatis plenitudine statuimus ut supra dicta ecclesia dicata sancto Paschali Baylon, dioecesis Segobricensis-Castellionensis atque Eucharistici cultus caelesti Patrono, in posterum dignitate Basilicae Minoris frui possit, iuribus additis et privilegiis huiusmodi templorum propriis, servatis iis quae servanda sunt secundum Decretum « De titulo Basilicae Minoris» die ix mensis Novembris anno MCMLXXXIX evulgatum. Quae vero concedimus, volumus nunc et semper firma esse, contrariis quibuslibet rebus minime obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxv mensis Martii, anno MCMXC vi, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

£8 ANGELUS card. **SODANO**
Secretarius Status

Loco 83 Sigilli
In Secret. Status tab., n. 388.785

X

Memoriae proditur Summum Pontificem Ioannem Paulum II die uno et vicesimo mensis Maii anno MCMXCV, occasione data visitationis Apostolicae in urbe Olomucensi, imaginem coronavisse Beatae Mariae Virginis, quae sub titulo Matris Dei in sacra aede Visitationis loco vulgo dicto « Svaty Kopecek » archidioecesis Olomucensis veneratur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Gaudio exsultamus cum occasio Nobis datur ut Nostram pietatem in Beatissimam Virginem Mariam significemus, quae multiplici intercessione in suo pergit officio aeternae salutis dona nobis conciliandi (cf. *Lumen gentium,* 62). Libenti igitur animo precibus concessimus Venerabilis Fratris Ioannis Graubner, Archiepiscopi Olomucensis, qui, votum expromens suum et Christifidelium sibi concreditorum, rogavit ut Ipsi Nos in Nostra visitatione Apostolica ad urbem Olomucensem gratiosae imagini Beatae Mariae Virginis, quae sub titulo Matris Dei in sacra aede Visitationis loco vulgo dicto « Svaty Kopecek » archidioecesis Olomucensis veneratur, pretiosum diadema imponere dignaremur. Volentes ideo in hanc caelestem Matrem aliud Nostri amoris testimonium dare eiusque cultum augere, die uno et vicesimo mensis Maii anno MCMXCV supra dictam claram imaginem pretioso diademate, benedictione sacrato, sollemni redimiimus ritu. Ut autem huius eventus posteris memoria traderetur atque indicaretur fidelium voluntas continenter Dei Matrem diligendi, sequendi, venerandi, quae auxilium est omnium Christianorum, has Litteras dari iussimus, facti testes verissimas. Rebus quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die XXVII mensis Martii, anno MCMXCVI, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ✠ Sigilli
In Secret. Status tab., n. 390.382

XI

Ecclesia paroecialis Sancti Sepulchri, quae in urbe «Miechów» intra fines dioecesis Kielcensis exstat, ad Basilicae Minoris gradum dignitatemque evehitur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Inter antiquas et illustres sacras aedes Poloniae, dilectae Nostrae Patriae, singulari refulget decore ecclesia paroecialis Sancti Sepulchri exstans in urbe « Miechów » intra fines Kielcensis dioecesis. Quod quidem templum, historia, artis operibus et reliquiis insignibus dives, notum quoque est Sanctuarium. Illuc enim hodie, sicut olim équités Polonici ac pii peregrinatores mediae praesertim aetatis, fideles accedunt veneraturi claram imaginem sculptam Iesu Christi cruci affixi et mirum sacellum eadem forma aedificatum qua Hierosolymitanum Redemptoris Sepulchrum. Quibus de rebus, cum Venerabilis Frater Casimirus Ryczan, Episcopus Kielcensis, litteris sive die xxn mensis Octobris anno MCMXCIV sive die xiv mensis Februarii hoc anno datis, etiam cleri populique sui nomine petiverit ut templum idem titulo ac dignitate Basilicae Minoris honestaremus, Nos, beati Petri Successores, Qui potissimum cum fungebamur munere Archiepiscopi Metropolitae Cracoviensis in memorata sacra aede pluries precati sumus, tam sollertis Pastoris postulationi perquam libenter obsecundandum esse putamus. Ratis igitur plane habitis iis, quae Congregatio de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, tributis a Nobis facultatibus, hac in re egit, summa Apostolica potestate, harum Litterarum virtute perpetumque in modum ecclesiam, quam diximus, ad Basilicae Minoris gradum dignitatemque evehimus, omnibus factis iuribus ac liturgicis concessionibus, quae templis hoc nomine exornatis rite competunt, iis tamen servatis, quae secundum Decretum « De titulo Basilicae Minoris » die ix mensis Novembris anno MCMLXXXIX editum, servanda sunt. Quod faustum ac felix sit isti fiorenti et Nobis carissimae paroeciali communitati, in qua usque ad annum MDCCCXIX permansit sedes generalis Canonicorum Regularium Custodum Sanctissimi Sepulchri Hierosolymitani, et cuius est cotidie praecipua memoria Christi passionem celebrare, Qui per Sanctam Crucem Suam redemit mundum. Has denique Litteras nunc et in posterum ratas esse volumus, contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die x mensis Aprilis, anno MCMXCVI, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

ffi ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ffi Sigilli
In Secret. Status tab., n. 390.692

HOMILIAE

I

In Vaticana basilica habita, ob decretos beatis Mariae Theresiae Scherer, Mariae Bernardae Biiller, Margaritae Bays, Sanctorum caelitum honores.*

1. «Benedirò il Signore in ogni tempo, sulla mia bocca sempre la sua lode ».[1]

La liturgia dell'odierna domenica fa proprie queste parole del Salmo, le quali bene s'intonano alla gioia dell'intera Comunità cristiana che venera quest'oggi tre nuove Beate: Maria Teresa, Maria Bernarda e Margherita.

Gioisce soprattutto la Svizzera, che vede tre figlie della sua terra elevate agli onori degli altari. Con grande cordialità saluto il folto pellegrinaggio della Confederazione Elvetica, che riempie questa Basilica: un particolare pensiero rivolgo ai vescovi, ai sacerdoti, ai religiosi ed ai numerosi laici.

Dio gradisce il cantico di ringraziamento e di lode che oggi sale a lui dalle nuove Beate, insieme con quello della Chiesa. E Dio le ascolta quando invocano aiuto[2] per noi pellegrini sulla terra e quando ci sostengono con la loro premurosa intercessione.

In queste Beate si manifesta la riconciliazione con la quale l'Eterno Padre ha riconciliato a sé il mondo in Cristo.[3] La liturgia lo ricorda nel canto al Vangelo.

Queste Beate posseggono nel cuore « la parola della riconciliazione »,[4] la cui pienezza è Cristo. Nella loro esistenza hanno imitato le donne del Vangelo che seguivano e servivano Cristo, ed in seguito accompagnarono gli Apostoli. Ciò pone in luce come sin dagli inizi le donne abbiano contribuito* a scrivere la storia della Chiesa con il loro peculiare linguaggio: il linguaggio del cuore, dell'intuizione e della dedizione. Nel corso di quest'anno, ciò è stato ricordato più volte ed anche l'odierna beatificazione ne offre un'ulteriore testimonianza.

2. Maria Theresia Scherer hat den guten Kampf gekämpft. Durch ihr Leben und ihr Wirken ruft sie uns die wesentliche Stellung des Geheimnis-

* Die **29** Octobris **1995.**

[1] *Sal* 33, 2.

[2] Cf. *ibid.,* 33, 18.

[3] Cf. *2 Cor* 5, 19.

[4] Cf. *ibid.*

ses des Kreuzes in Erinnerung, durch das Gott seine Liebe kundtut und der Welt das Heil schenkt. Durch den Glauben, die Hoffnung und die Liebe hat der Mensch in seiner ganzen Existenz Anteil am Geheimnis des Kreuzes des Erlösers und gewinnt so Anteil am Geheimnis der Auferstehung. Das Kreuz hat ebenso eine kosmische Weite; es erhebt das ganze Universum zu Christus, dem Herrn der Geschichte.

Seit ihren frühesten Jahren zeigte Maria Theresia eine innere Verfügungsbereitschaft für die Gnade, die sie bisweilen zu schwerer Entscheidung verpflichtet hat, um dem Aufruf zu antworten, den der Herr ihr durch seine Kirche übermittelt hat. Die Dynamik ihrer Persönlichkeit und ihre Lebendigkeit sind indessen kein Gegensatz zu ihrem tiefen Glauben und zu den moralischen Erfordernissen, die ihrem Handeln zugrundelagen; ganz im Gegenteil setzte sie alle ihre Talente ein, um sie vollkommen zu entwickeln und sie fruchtbar werden zu lassen in ihrem persönlichen Leben sowie für die Sendung, die sie für ihre Schwestern und Brüder zu erfüllen berufen war. So entdecken wir das Geheimnis der Verbindung zwischen dem einzelnen Menschen und seinem Gott: die Antwort auf Christi" Ruf, ihm zu folgen, macht in erstaunlichem Maße frei, um die Talente in überreicher Fülle zu entfalten.

Nachdem sie die Leiden und das Schicksal der Kranken wahrgenommen hatte, entschloß sie sich, ihr Leben dem Herrn zu weihen durch das Ordensleben in der Gemeinschaft der Barmherzigen Schwestern vom heiligen Kreuz von Ingenbohl, die sie gegründet hat, zunächst für den Dienst an der Jugend, um sich dann für den Dienst an den Ärmsten und den Entrechteten zu entscheiden, so daß sie schließlich « Mutter der Armen » genannt wurde. Sie stimmte zu, die Lehrtätigkeit, die ihr so sehr Freude bereitete, zu verlassen, um sich dem Willen Gottes zu fügen. Maria Theresia erkannte, daß der Gehorsam « der schnellste Weg ist, um zum Gipfel der Vollkommenheit zu gelangen ».[5] Darin fand sie das wahre Glück, daß sie aus ihrem Leben ein Liebesgeschenk machte für den Herrn und für die von ihm bevorzugten Armen. Besondere Zuneigung und Fürsorge entwickelte sie für die Taubstummen.

Maria Theresia bleibt für uns ein Beispiel. Ihre innere Kraft erwuchs ihr aus ihrem geistlichen Leben: sie verbrachte viele Stunden vor dem Allerheiligsten, wo der Herr seine Liebe allen mitteilt, die in enger Verbundenheit mit ihm leben. Doch wohnt die Liebe nicht im Herzen eines Menschen,

[5] **Theresia von Avila, *Die Gründungen,* N. 5.**

ohne daß nicht auch alle Tugenden sich darin entfalten. Je mehr ihr inneres Leben wuchs, um so sensibler wurde Maria Theresia für die Erfordernisse der Welt ihrer Zeit. In den schwierigen Zeitverhältnissen, die das Europa des 19. Jahrhunderts durchlebte, kam sie den Völkern Mitteleuropas durch ihre zahlreichen Gründungen zu Hilfe. Inmitten ihres unermüdlichen Wirkens zögerte sie nicht zu sagen, daß man « die Hand bei der Arbeit und das Herz bei Gott» haben solle. Besondere Sorge verwandte sie darauf, ihren Verpflichtungen aus der Taufe und den Ordensgelübden treu zu sein. Das Engagement für die Nachfolge Christi ist der Sieg der Liebe Gottes, der sich eines Menschen bemächtigt und verlangt, alle Anstrengungen im Dienst an dieser Liebe zu unternehmen, im Wissen um die menschliche Schwäche. Maria Theresia war sich darüber klar, daß die Garantie für ihre Treue darin bestand, sich der Begrenztheit ihrer Kräfte bewußt zu sein und sich ohne Unterlaß dem kontemplativen Gebet und dem sakramentalen Leben hinzugeben.

3. En esa misma época, otra religiosa, María Bernarda **Butler,** oye una llamada semejante para servir a los pobres y entra en el monasterio de las Franciscanas Misioneras de María Hilf de Altstätten. Como perfecta hija de san Francisco de Asís, desea servir a Dios sirviendo a sus hermanos. Es admirable su generosidad. De forma radical se desprende de todo y arriesga su vida por Cristo, pues su deseo más grande es anunciar al Señor hasta los extremos de la tierra. Abandona definitivamente Suiza para ponerse al servicio de la Iglesia, primero en Ecuador y después en Colombia, donde va a compartir los sufrimientos de la gente, en particular de los pobres, los enfermos y los marginados. Funda en este último País la Congregación de las Franciscanas Misioneras de María Auxiliadora, a las cuales deja como tarea esencial el trabajo por la salvación de los hombres y por el reconocimiento de su dignidad como hijos de Dios.

La fuente de su apostolado fue siempre la oración, y de modo especial la Santa Misa, pilar de su vida espiritual, actualización del sacrificio de Cristo por medio del cual Dios unifica la existencia de cada hombre y transfigura su humanidad. La participación en la Eucaristía realiza la comunión con Dios y la nueva fraternidad en Cristo. En el centro de la existencia de María Bernarda está el amor. Ella estaba convencida de que la virtud principal es la caridad, alma de todas las demás virtudes:[6] el amor

[6] Cf. San Vicente de Paúl, *Avisos y máximas,* n. 46.

a Dios y el amor a los hombres, que la llevaba a perdonar siempre; en efecto, quien recibe el Cuerpo de Cristo no puede despreciar a su hermano. Incluso en la persecución, mostró que el camino que supera todos los caminos es el amor.

Tuvo también una viva conciencia de ser hija de la Iglesia, de «nuestra Santa Madre Iglesia», como le gustaba repetir, pues toda vida cristiana se desarrolla en el seno de la Iglesia, de la cual Cristo es la Cabeza. Y honraba especialmente a los que habían recibido el ministerio sacerdotal, pues participan del poder santificador del Señor, y rezaba para que ejercitasen su ministerio según la voluntad de Dios. Es por la Iglesia y en la Iglesia donde cada uno recibe la plenitud de gracias del Salvador. Vemos pues así que María Bernarda Butler es una perla resplandeciente de la corona de gloria del Señor y de su Iglesia. La nueva Beata nos invita a este mismo amor a Dios y a su pueblo santo, para que seamos siempre artífices de la comunión eclesial, pues « allí donde está la Iglesia, está también el Espíritu de Dios; allí donde está el Espíritu de Dios, está la Iglesia y todas las gracias ».[7]

4. Une autre catholique suisse a, elle aussi, mené le bon combat de la foi. Marguerite Bays était une humble laïque, dont la vie était cachée avec le Christ en Dieu.[8] Il s'agit d'une femme toute simple, avec une vie ordinaire, en qui chacun de nous peut se retrouver. Elle n'a pas réalisé de choses extraordinaires, et, cependant, son existence fut une longue marche silencieuse dans la voie de la sainteté. Dans l'Eucharistie, « sommet de sa journée», le Christ était sa nourriture eè sa force. Par la méditation des mystères du Sauveur, particulièrement du mystère de la Passion, elle est parvenue à l'union transformante avec Dieu. Certains de ses contemporains trouvaient que ses longs moments de prière étaient du temps perdu. Mais, plus sa prière était intense, plus elle s'approchait de Dieu et plus elle était dévouée au service de ses frères. Car seul celui qui prie connaît vraiment Dieu et, en écoutant le cœur de Dieu, il est aussi proche du cœur du monde. Nous découvrons ainsi la place importante de la prière dans la vie laïque. Elle n'éloigne pas du monde. Bien au contraire, elle élargit l'être intérieur, elle dispose au pardon et à la vie fraternelle.

La mission vécue par Marguerite Bays est la mission qui incombe à tout chrétien. Dans la catéchèse, elle s'attachait à présenter aux enfants de

[7] San Ireneo, *Adversus haereses,* 3, 24, 1.
[8] Cf. *Col* 3, 3.

son village le message de l'Évangile, avec les mots que les jeunes pouvaient comprendre. Elle se dévouait sans compter auprès des pauvres et des malades. Sans quitter son pays, elle avait cependant le cœur ouvert aux dimensions de l'Église universelle et du monde. Avec le sens missionnaire qui la caractérisait, elle implanta dans sa paroisse l'œuvre de la Propagation de la foi et de la Sainte-Enfance. En Marguerite Bays, nous découvrons ce qu'a fait le Seigneur pour la faire parvenir à la sainteté: elle a marché humblement avec Dieu, en accomplissant tout acte de sa vie quotidienne par amour.

Marguerite Bays nous encourage à faire de notre existence un chemin d'amour. Elle nous rappelle aussi notre mission dans le monde: annoncer à temps et à contretemps l'Évangile, en particulier aux jeunes. Elle nous invite à leur faire découvrir la grandeur des sacrements de l'Église. En effet, comment les jeunes d'aujourd'hui pourront-t-ils reconnaître le Sauveur sur leur route s'ils ne sont pas introduit aux mystères chrétiens? Comment pourront-ils s'approcher de la table eucharistique et du sacrement de pénitence si personne ne leur en fait découvrir la richesse, comme avait su le faire Marguerite Bays?

5. Maria Theresia Scherer, María Bernarda Butler et Marguerite Bays deviennent aujourd'hui des sœurs aînées pour la vie spirituelle et pour la vie missionnaire de nos contemporains, tout spécialement pour les familles religieuses auxquelles elles appartiennent et pour les catholiques suisses. En cette circonstance, je voudrais saluer cordialement la délégation officielle de la Confédération helvétique, qui représente les Autorités du pays que je remercie vivement. Je me réjouis particulièrement de la nombreuse participation des fidèles suisses, venus en pèlerinage à l'occasion de cette béatification avec tous les membres de la Conférence episcopale. Aux évêques et aux fidèles de Suisse, j'adresse mes vœux chaleureux et mes encouragements. Je souhaite que la fête de ce jour soit pour eux un appel renouvelé à la sainteté personnelle et à la communion ecclésiale, pour la gloire de Dieu, pour l'édification du Corps du Christ qui est l'Église et pour le salut du monde. La vie chrétienne n'est pas inaccessible; elle est à la portée de tous; elle est source de grâce et de joie.

6. La beatificazione odierna ha come sfondo una delle più suggestive parabole evangeliche: quella del fariseo e del pubblicano.

Il fariseo, venuto al tempio per proclamare davanti al Signore la propria giustizia, non esce giustificato. Il pubblicano invece che, fermandosi a distanza e non osando neppure alzare gli occhi al cielo, confessa il proprio

peccato, torna a casa portando con sé il perdono di Dio. È Ini che incarna lo spirito dell'Alleanza: la sua anima infatti «si gloria nel Signore»[9] e non nei propri meriti.

7. Care e venerate Sorelle Maria Teresa, Maria Bernarda e Margherita, nel giorno della vostra beatificazione la Chiesa gioisce con la gioia del pubblicano del Vangelo di Luca,[10] rendendo gloria a Dio, che voi avete servito qui sulla terra con lo stesso spirito da Lui lodato nell'episodio evangelico. La vostra esistenza umile e nascosta ha portato una pienezza di frutti di santità. In voi risplende la gloria dei beati, che hanno seguito le orme di Cristo: « Chi si umilia sarà esaltato ».[11]

Non è forse questa la stessa verità proclamata nel Magnificat di Maria?
« Grandi cose ha fatto in me l'Onnipotente...
ha innalzato gli umili ».[12]
Magnificat anima mea Dominum!

E voi, serve del Signore, che condividete la gloria di Dio nella comunione dei santi, intercedete per noi!

II

Ob decretos beato Eugenio de Mazenod Sanctorum caelitum honores. *

1. La venuta del Figlio dell'uomo è il tema dell'Avvento. Inizia, così, il tempo del nuovo anno liturgico. Guardiamo già verso la notte di Betlemme. Pensiamo a quella venuta del Figlio di Dio che ormai appartiene alla nostra storia, anzi in un modo mirabile l'ha formata come storia dei singoli individui, delle nazioni e dell'umanità. Sappiamo, inoltre, con certezza che, dopo quella venuta, abbiamo per sempre davanti a noi una seconda venuta del Figlio dell'uomo, di Cristo. Viviamo nel secondo Avvento, nell'Avvento della storia del mondo, della storia della Chiesa, e nella celebrazione eucaristica ripetiamo ogni giorno la nostra fiduciosa attesa della sua venuta.

Il beato Eugenio de Mazenod, che la Chiesa oggi proclama santo, fu un uomo dell'Avvento, uomo della Venuta. Egli non soltanto guardò verso

[9] Cf. *Sal* 33, 3.
[10] Cf. *Lc* 18, 9-14.
[11] *Ibid.,* 18, 14.
[12] *Ibid.,* 1, 49.52.

* Die 3 Decembris 1995.

quella venuta, ma, come vescovo e fondatore della Congregazione degli Oblati di Maria Immacolata, dedicò tutta la sua vita a prepararla. La sua attesa raggiunse l'intensità dell'eroismo, fu caratterizzata cioè da un grado eroico di fede, di speranza e di carità apostolica. Eugenio de Mazenod fu uno di quegli apostoli, che prepararono i tempi moderni, i tempi nostri.

2. Il Decreto *Ad gentes* del Concilio Vaticano II tratta anche di questa attività, di cui fu colma la vita e la vocazione episcopale del fondatore degli Oblati.

Fu inviato come Vescovo nella città di Marsiglia, a quella Chiesa delle coste meridionali della Francia. Contemporaneamente però egli aveva la consapevolezza che la missione di ogni vescovo, in unione con la Sede di Pietro, ha carattere universale. La certezza che il Vescovo è mandato nel mondo, come gli Apostoli, si fonda sulle parole del Cristo: « Andate in tutto il mondo e predicate il Vangelo ad ogni creatura ».[1] De Mazenod fu consapevole che il mandato di ogni vescovo e di ogni Chiesa locale è in se stesso missionario e fece in modo che anche l'antichissima Chiesa di Marsiglia, i cui inizi risalgono al periodo subapostolico, potesse adempiere in maniera esemplare la sua vocazione missionaria, sotto la guida del suo Pastore.

In questo consistette l'impegno di sant'Eugenio, in ordine alla seconda venuta di Cristo, che tutti attendiamo con viva speranza. Si può dire che la sua canonizzazione, oggi, nella prima domenica di Avvento, ci aiuta a comprendere meglio il significato della stagione dell'anno liturgico che oggi inizia.

3. Nella liturgia di questa prima domenica di Avvento comincia a parlare il profeta Isaia. Ne ascolteremo la parola ispirata durante tutto questo tempo. « Visione di Isaia, figlio di Amoz, riguardo a Giuda e a Gerusalemme. Alla fine dei giorni, il monte del tempio del Signore sarà elevato sulla cima dei monti e sarà più alto dei colli; ad esso affluiranno tutte le genti. Verranno molti popoli e diranno: "Venite, saliamo sul monte del Signore, al tempio del Dio di Giacobbe, perché ci indichi le sue vie e possiamo camminare per i suoi sentieri". Poiché da Sion uscirà la legge e da Gerusalemme la parola del Signore ».[2]

Nella luce dello Spirito Santo, il Profeta ha una visione universalistica e molto acuta della salvezza. Gerusalemme, la città collocata in mezzo a

[1] *Me* 16, 15.
[2] *Is 2,* 1-3.

Israele, Popolo della elezione divina, ha davanti a sé un grande futuro. Quando il Profeta dice che «uscirà... da Gerusalemme la parola del Signore », già molti secoli prima della venuta di Cristo annunzia l'ampiezza dell'opera messianica.

Lo sguardo di Isaia arricchisce la nostra consapevolezza dell'Avvento. Colui che deve venire, che deve rivelarsi « sino alla fine » proprio in mezzo alla santa città di Gerusalemme, mediante la parola del suo Vangelo, e specialmente mediante la sua croce e la sua risurrezione, sarà inviato a tutte le nazioni del mondo, all'intera umanità. Egli sarà l'Unto di Dio, il Redentore dell'uomo. La sua visita durerà poco, ma la missione da Lui trasmessa agli Apostoli e alla Chiesa durerà fino alla fine dei secoli. Egli sarà mediatore tra Dio e gli uomini, ed a gran voce esorterà le nazioni alla pace, invitando tutti a « forgiare le loro spade in vomeri, le loro lance in falci ».[3] Proprio così inizia l'esortazione di Isaia, rivolta alle genti di tutta la terra, perché dirigano gli occhi e i passi verso Gerusalemme.

A questa esortazione fa eco il Salmo responsoriale, canto dei pellegrini verso la Città Santa. « Quale gioia quando mi dissero: "Andremo alla casa del Signore". E ora i nostri piedi si fermano alle tue porte, Gerusalemme. Là salgono insieme le tribù, le tribù del Signore».[4] E ancora: «Domandate pace per Gerusalemme: sia pace a coloro che ti amano, sia pace sulle tue mura, sicurezza nei tuoi baluardi ».[5]

4. C'est précisément dans cette perspective offerte par la liturgie du premier dimanche de l'A vent que s'inscrit la canonisation du fondateur de la Congrégation des Oblats de Marie Immaculée. Eugène de Mazenod avait, en effet, senti de manière très profonde l'universalité de la mission de l'Église. Il savait que le Christ voulait unir à sa personne le genre humain tout entier. C'est pourquoi il porta toute sa vie une attention particulière à l'évangélisation des pauvres, où qu'ils se trouvent.

Née en Provence, dans sa région d'origine, la Congrégation ne tarda pas à essaimer « jusqu'aux extrémités de la terre ».[6] Par une prédication fondée sur la méditation de la parole de Dieu, elle mettait en pratique les exhortations de saint Paul: « Comment croire sans avoir entendu la parole du Sei-

[3] Cf. *Is* 2, 4.
[4] *Sal* 121 (122), 1.4.
[5] *Ibid.,* 121 (122), 6-7.
[6] *Ac* 1, 8.

gneur? Comment entendre sa parole si personne ne l'a proclamée? ».[7] Annoncer le Christ, c'était, pour Eugène de Mazenod, devenir en plénitude l'homme apostolique dont toute époque a besoin avec la ferveur spirituelle et le zèle missionnaire qui le configurent peu à peu au Christ ressuscité.

5. Par un patient travail sur lui-même, il sut discipliner un caractère difficile et gouverner son diocèse avec une sagesse éclairée et une ferme bonté. Monseigneur de Mazenod amenait les fidèles à accueillir le Christ dans une foi toujours plus généreuse pour vivre pleinement leur vocation d'enfants de Dieu. Toute son action fut animée par une conviction qu'il exprimait en ces termes: «Aimer l'Église, c'est aimer Jésus Christ et réciproquement ».

Frères et Sœurs, Eugène de Mazenod nous invite à le suivre pour nous présenter tous ensemble au Sauveur qui vient, à l'Enfant de Bethléem, au Fils de Dieu fait homme.

6. Il messaggio dell'Avvento è unito alla venuta del Figlio dell'uomo che sempre più si approssima. A questa consapevolezza corrisponde l'esortazione alla vigilanza. Nel Vangelo di san Matteo Gesù dice a chi lo ascolta: « Vegliate, dunque, perché non sapete in quale giorno il Signore vostro verrà... Perciò anche voi state pronti, perché nell'ora che non immaginate, il Figlio dell'uomo verrà ».[8] A questa esortazione, ripetuta più volte nel Vangelo, corrisponde in modo eccellente il passo dalla Lettera di san Paolo ai Romani. L'Apostolo ci scrive in qual modo potremo essere « consapevoli del momento ».[9] L'attesa, volta verso il futuro, ci viene sempre presentata come un « momento » già vicino e presente. Nell'opera della salvezza nulla può essere lasciato per il dopo. Ogni «ora» è importante! L'Apostolo scrive che « la nostra salvezza è più vicina ora di quando diventammo credenti »[10] e paragona questo momento presente all'alba, al momento culminante del passaggio tra la notte e il giorno.

San Paolo trasferisce sul terreno dello spirito il fenomeno che accompagna il risveglio della luce diurna. « La notte è avanzata, — egli scrive — il giorno è vicino. Gettiamo via perciò le opere delle tenebre e indossiamo le armi della luce ».[11] Dopo aver chiamato per nome le opere delle tenebre, l'A-

[7] Cf. *Rm* 10, 14.
[8] *Mt* 24, 42.44.
[9] Cf. *Rm* 13, 11.
[10] *Ibid.*
[11] *Ibid.*, 13, 12.

postolo indica a che cosa alludano «le armi della luce»: «Indossiamo le armi della luce», cioè «rivestitevi... del Signore Gesù Cristo».[12] Egli diventi la norma della vostra vita e del vostro agire, così che in Lui possiate diventare una nuova creazione. Così rinnovati, potrete rinnovare il mondo in Cristo, in virtù della missione, innestata in voi già dal Sacramento del Battesimo.

Oggi la Chiesa rende grazie a Dio per sant'Eugenio de Mazenod, apostolo del suo tempo, il quale, rivestitosi del Signore Gesù Cristo, spese la sua vita nel servizio al Vangelo di Dio. Rendiamo grazie a Dio per la grande trasformazione compiutasi mediante l'opera di questo vescovo. Il suo influsso non si limita all'epoca in cui egli visse, ma continua ad agire anche sul nostro tempo. Infatti il bene compiuto in virtù dello Spirito Santo non perisce, ma dura in ogni « ora » della storia.

Ne siano rese grazie a Dio!

ALLOCUTIONES

I

Ad eos qui plenario coetui Pontificii Consilii « Cor Unum » interfuerunt. *

Messieurs les Cardinaux,
Chers Frères dans l'épiscopat,
Chers amis!

1. Soyez les bienvenus, vous qui exprimez et qui traduisez activement cet amour du Christ qui nous presse de servir les pauvres, ainsi que le dit votre thème de réflexion: « ***Caritas Christi urget nos.***[1] Un engagement en faveur des pauvres ».

Je remercie M. le Cardinal Etchegaray de sa présentation des travaux que vous menez. Et j'adresse un salut très cordial aux membres nouvellement intégrés au Conseil pontifical «Cor unum.» J'aimerais aussi me faire l'interprète de la gratitude de toute l'Église pour l'œuvre accomplie par le Conseil, dont nous célébrerons l'an prochain le vingt-cinquième anniversaire de la fondation par mon prédécesseur le Pape Paul VI. Cette reconnais-

[12] *Rm* 13, 14.

* Die 27 Octobris 1995.
[1] *2 Co* 5, 14.

sance va également à toutes les Organisations caritatives que vous représentez ici: leur activité demeure irremplaçable non seulement en raison de leur assistance généreuse et compétente aux plus démunis, mais aussi en raison de leur rôle d'animation au sein de toute la communauté ecclésiale.

Sur bien des points, votre action s'inspire de la Constitution pastorale sur l'Eglise dans le monde de ce temps, document majeur du Concile Vatican II dont nous nous apprêtons à célébrer le trentième anniversaire de la promulgation. À cette occasion, je tiens à rendre grâce au Seigneur, car la fécondité de cet acte conciliaire a été grande pour le service de l'homme, qui est la vocation de l'Eglise et qui est spécialement votre service.

2. Le choix de votre thème de réflexion répond .directement à l'intention qui a présidé à la création de « Cor unum », car il exprime quelque chose d'essentiel pour les disciples du Christ. Comme je l'ai dit naguère, «toute la vie du Christ fut un continuel enseignement: ... son amour de l'homme, sa prédilection pour les petits et les pauvres » font partie « de l'actuation de sa parole et de l'accomplissement de la Révélation».[2] Oui, l'amour, manifesté dans la parole et la vie du Rédempteur, est premier dans toute vie chrétienne. Nous serons jugés sur l'amour. Il faut avoir le courage de méditer les paroles graves de saint Jean: « Celui qui aime son frère demeure dans la lumière ... Mais celui qui hait son frère est dans les ténèbres, il marche dans les ténèbres, il ne sait où il va ».[3] Pour s'engager en faveur des pauvres, il s'agit donc avant tout d'aimer son prochain sans discrimination. Voulons-nous une civilisation de l'amour qui concerne toute l'humanité, ou une civilisation du repli chacun sur soi, où l'amour est absent et qui conduit inexorablement à un monde qui «ne sait où il va»?

3. Vous vous proposez à juste titre d'étudier les actions possibles pour que le Conseil « Cor unum », grâce à son expérience à l'échelle de toute l'Eglise, participe de manière organique aux instances où s'élaborent les orientations économiques et sociales en vue de lutter contre la pauvreté. Il s'agit notamment de la mise en œuvre des engagements pris solennellement par le Sommet mondial pour le développement social tenu par les Nations unies à Copenhague, en ce qui concerne «l'urgente nécessité de s'attaquer aux problèmes sociaux les plus graves, en particulier la pauvreté, le chômage et

[2] ***Catechesi tradendae,*** 9.
[3] ***1 Jn 2,*** **10-11.**

l'exclusion sociale ».[4] Étant donné l'importance d'un témoignage commun et d'une action concertée, dans la perspective du renouvellement de la collaboration internationale que beaucoup attendent, le Conseil pontifical « Cor unum » est disponible pour aider à l'animation et à la coordination des instances catholiques destinées à promouvoir la solidarité.

Pour l'Église, il est clair que, comme l'a souligné l'encyclique ***Sollicitudo rei socialis,*** « l'amour préférentiel pour les pauvres » est « une forme spéciale de priorité dans la pratique de la charité chrétienne elle s'applique également à nos responsabilités sociales. ... Les responsables des nations et des Organisations internationales, tandis qu'ils ont l'obligation de toujours considérer comme prioritaire dans leurs plans la vraie dimension humaine, ne doivent pas oublier de donner la première place au phénomène croissant de la pauvreté ».[5]

Lutter contre la pauvreté est une exigence de la charité dont les dimensions sont celles de la vie sociale dans le monde entier, c'est-à-dire celles des relations entre les peuples. Cela répond à l'une des intentions manifestées par le Pape Paul VI lorsqu'il fondait le Conseil pontifical « Cor unum ». Il écrivait alors: « Il appartient à notre charge de rappeler à toutes les nations qu'elles ont entre elles le même devoir de solidarité que celui qui s'impose aux hommes pris individuellement ».[6] Il importe donc de conduire la lutte contre la pauvreté sur tous les plans, celui de l'entraide de personne à personne, celui des responsabilités sociales qui incombent à la collectivité nationale et celui de la solidarité internationale, sans laquelle on ne parviendra pas au développement durable, attendu avant tout par un milliard de pauvres dans le monde.

4. Le Saint-Siège apprécie le consensus du Sommet de Copenhague qui a affirmé le devoir de «mieux répondre aux besoins matériels et spirituels des individus, de leurs familles et des communautés dans lesquelles ils vivent ».[7] Et cette assemblée a eu le courage de faire une analyse ample du phénomène de la pauvreté.[8]

Ainsi, tous ceux qui refusent la fatalité de la pauvreté doivent collaborer normalement avec les responsables de leurs pays pour élaborer et

[4] *Déclaration de Copenhague* [version préliminaire], n. 2.
[5] N. 42.
[6] Lettre *Amoris officio,* 15 juillet 1971.
[7] *Déclaration* [version préliminaire], n. 3.
[8] Cf. *Programme d'action* [version préliminaire], ehap. II.

mettre en œuvre des politiques généreuses et contribuer à y impliquer tous les agents sociaux et économiques. Il s'agit de ne jamais accepter que soit bafouée la dignité de tant de frères et sœurs~en humanité qui, à présent, restent démunis pour leur subsistance et leur emploi, leur santé et leur éducation, ou encore leur participation responsable à la vie publique.

L'Église n'entend évidemment pas se substituer aux pouvoirs publics. Il reste que, comme on l'admet de plus en plus, un problème aussi massif que celui de la pauvreté ne pourra trouver de solution sans les initiatives des organisations non gouvernementales. Dans cette perspective, nous pensons nécessaire que les institutions et les associations ecclesiales disposent de la liberté d'agir sans entraves dans la société, notamment dans les pays les plus défavorisés, où le partenariat demeure indispensable entre les initiatives publiques et privées. Et, quand il s'agit de guérir les malades, d'éduquer les enfants, de prendre en charge les orphelins ou d'accueillir les étrangers, nous recherchons évidemment la complémentarité entre les services assurés par l'État et ceux qui sont^pris en charge par l'Église, par les autres chrétiens ou par des adeptes d'autres traditions spirituelles.

On doit évoquer ici le soutien nécessaire aux populations les plus éprouvées par les conflits qui déchirent trop de régions du monde. Je remercie ceux qui font face promptement et avec courage aux situations d'urgence, mais je conjure tous les acteurs de la solidarité de continuer à soutenir ces peuples jusqu'à ce qu'ils parviennent à rebâtir ce qui a été détruit et à assurer leur développement humain intégral, condition indispensable pour consolider la paix.

5. Je tiens à souligner particulièrement un aspect dont on prend de mieux en mieux conscience: l'éradication de la pauvreté ne sera réalisée sérieusement que lorsque les pauvres eux-mêmes pourront prendre leur sort en main, lorsqu'ils seront associés à la conception et à la mise en œuvre des programmes qui les concernent directement. C'est à ce prix qu'ils retrouveront toute leur dignité. Le partenariat fraternel de leurs compatriotes plus favorisés est certes nécessaire, mais, sans agir eux-mêmes, ils ne parviendront pas à développer toutes leurs capacités pour accéder au bien-être matériel et à l'épanouissement spirituel.

6. ***Caritas Christi urget nos:*** la préparation du grand Jubilé de la Rédemption comporte l'insistance sur la vertu théologale de charité. Il est dans votre vocation de contribuer à animer et à coordonner le grand mouvement qui doit porter les chrétiens à se montrer toujours plus fidèles à

l'Évangile de l'amour. Vous le faites au fil des ans, notamment dans les campagnes de Carême; vous aurez à participer spécialement à la préparation de l'année 1999, en liaison avec le Comité central de l'Année Sainte, pour recueillir les fruits d'une expérience bimillénaire de la charité et suggérer les efforts nouveaux que demande notre époque.

Au terme de cet entretien, je voudrais prier avec vous Dieu riche en miséricorde, afin qu'il nous rende toujours plus proches des pauvres et ouverts à toute détresse, qu'il rende nos mains secourables, qu'il fasse de toute l'humanité une communauté de frères et de sœurs unis dans l'amour vrai qu'il a répandu dans nos cœurs par l'Esprit Saint. Dans cette espérance, je vous accorde la Bénédiction apostolique.

II

Ad quosdam Brasiliae sacros praesules limina Apostolorum visitantes. *

Amadissimos Irmäos no episcopado!

1. Com grande alegría recebo-vos hoje, Bispos do Regional Norte 2 do Brasil, neste encontró colegial com o qual terminam, por este ano, as Visitas « ad Limina Apostolorum » do Episcopado brasileiro. Desejo expressar o meu agradecimento ao Senhor Arcebispo, D. Vicente Joaquim Zico, pela saudaçao que acaba de me dirigir em nome dos demais Irmäos Bispos do Regional, fazendo-se porta-voz de todos vós e dos fiéis das vossas diocèses.

Dirigís Igrejas disseminadas nos Estados do Para, do Amapá, que têm em comum urna fisionomia econômico-social e urna realidade pastoral submetidas a constantes desafios, tendo em vista as distancias entre urna Comunidade e outra e os inúmeros problemas que deveis enfrentar: o anuncio da Palavra de Deus que envolva urna realidade sacramental viva e operante; a organizaçao da vida diocesana nos seus múltiplos aspectos estruturais e assistenciais; o fazer germinar «as sementes do Verbo» nas distintas culturas deste povo sedento de Deus — inclusive do indigena — que anseia por novos horizontes de paz, justiça e bem-estar. Para estas Igrejas se dirige agora meu pensamento, para vossos sacerdotes, religiosos e fiéis leigos. Foi para eles que o Senhor vos constituiu « verdadeiros e auténticos mestres da fé ».[1]

* Die 28 Octobris 1995.

[1] Decr. *Christus Dominus,* 2.

Neste momento de intensa comunhao espiritual quería exprimir-vos a minha gratidão pelo incansável trabalho pastoral que andáis desenvolvendo em vossas Igrejas e, ao mesmo tempo, a favor da Igreja universal. O Sucessor do Apóstolo Pedro nesta ocasiäo privilegiada da visita « ad Limina » quer confortar-vos na fadiga do ministerio episcopal, cumprindo assim o mandato do Supremo Pastor.

2. O Concilio Vaticano II, retomando toda urna luminosa tradiçao, «resolveu professar e declarar diante de todos a doutrina sobre os Bispos, sucessores dos Apostolos, que junto com o Sucessor de Pedro, Vigário de Cristo e Cabeça visível da Igreja, regem a casa do Deus vivo ».[2]

A natureza dos Bispos é de ser «sucessores dos Apostolos»,[3] participes da « plénitude do Sacramento da Ordern »,[4] e « membros do colegio episcopal pela sagraçao e pela hierárquica comunhão com o Papa e os demais Bispos ».[5]

A figura do Bispo é definida pelo triplice munus que ele tem no meio da sua comunidade, de ensinar, santificar e de governar.[6] Esta trilogia da forma à sua missão, de modo que, de fato, eie garante a atuaçao plena, na sua Comunidade, da pessoa de Cristo. Esta imensa tarefa se realiza por meio da açao magisterial e profética no anuncio do Evangelho, da açao sacerdotal na celebraçao dos sacramentos e por meio da açao pastoral, colocando a sua vida a serviço dos homens.

0 que Cristo foi para todos os homens, é o Bispo para o Povo da sua diocèse, fiéis e não fiéis. Por meio do Espirito, os Bispos são a presença viva e atual de Jesus, « pastor e supervisor das vossas almas ».[7] Eies são vigários da pessoa de Cristo[8] e não apenas da sua palavra.

Eies constituem o fenómeno visível que o Senhor usa para poder continuar no tempo. Os primeiros Doze que Ele chamou andando ao longo do mar da Galiléia e que depois enviou a pregar o Reino instituindo-os como colegio está vel, eram o rosto humano do Senhor que se espalhava pelas cidades e aldeias da Palestina e que, depois do Pentecostes, começou a pro-

[2] Const. dog. *Lumen gentium,* 18.
[3] *Ibid.,* 20.
[4] *Ibid.,* 21.
[5] *Ibid.,* 22.
[6] Cf. *Ibid.,* 25-27.
[7] *1 Pd* 2, 25.
[8] *LG,* 27.

pagar-se pelo mundo inteiro «para que partícipes do Seu poder, fizessem discípulos Seus todos os po vos ».[9]

A autoridade dos Bispos, vivida « cum Petro et sub Petro »,[10] tem como finalidade dar continuidade no tempo ao rosto do Senhor, que é constituido por toda a Igreja, mas cuidando específicamente que näo sejam alterados os seus traços essenciais e as suas feiçoes específicas que **0** tornam único entre todos os rostos da terra.

Carissimos Irmäos, que grande tarefa nos é confiada! Mas bem sabemos, que o Senhor nos envia o Espirito Consolador, assegurando-nos a sua constante proteçao,[11] para podermos ser suas testemunhas até os confins da terra, e ajudando a discernir o rosto de Cristo na delicada e difícil situaçâo na qual particularmente se encontram as diocèses nas quais vós sois Pastores. Neste trabalho de discernimento sao de grande ajuda as Conclusöes da IV Conferencia do Episcopado Latino-Americano de Santo Domingo, que retomam as precedentes Conferencias do Rio de Janeiro, de Medellín e de Puebla.

Bem conhecendo a dedicaçâo e o zelo apostolico que tendes demonstrado no exercício do ministerio pastoral, de modo especial nas condiçoes adversas de regiöes imensas que deveis habitualmente cobrir, vossa autoridade se configura como um verdadeiro serviço que responde ao mandato de Cristo de governar a sua familia. Este munus pastoral, atuado em nome de Cristo, «é **proprio,** ordinario e imediato, embora seu exercício seja em última instancia regido pela autoridade suprema ».[12] **0** Bispo é o principio e fundamento visível da unidade na Igreja particular confiada ao seu ministerio pastoral,[13] mas para que cada Igreja particular seja plenamente Igreja, nela deve estar presente, corno elemento pròprio, a suprema autoridade da Igreja: o **Colegio** episcopal « juntamente com a sua Cabeça, o Romano Pontifice, e nunca sem ele ».[14]

Corolario desta verdade fundamental é a plena e cabal autoridade do Pastor em cada diocèse, näo havendo possibilidade de ser confundida com a influencia do grei na direçao da vida eclesial. Näo podem admitir-se acentuaçoes unilaterais que, sob influxos teológicos diversos, defenderiam a tese

[9] *Ibid.,* 19.
[10] Decr. *Ad Gentes,* 38.
[11] Cf. *Mt* 28, 20.
[12] *LG,* 27.
[13] *Ibid.,* 23.
[14] *Ibid.,* 22; cf. *Carta aos Bispos da Igreja Católica sobre alguns aspectos da Igreja entendida como Comunhäo* (28-V-1992), 13.

segundo a qual urna assemblerà reunida em nome de Cristo se torna já « comunidade com os poderes da Igreja, incluindo o relativo à Eucaristía; a Igreja, como dizem alguns, nasceria "das bases" ».[15]

Como compreenderão, não me refiro à já reconhecida e oportuna contribuiçâo das Comunidades eclesiais na vida de cada diocèse ou paróquia; o seu dinamismo vem adquirindo sempre mais o valor de urna autentica comunhao eclesial para o despertar do impulso missionàrio[16] ***ad gentes.*** Tratase de reiterar novamente, que « a unidade e a indivisibilidade do Corpo Eucaristico do Senhor implicam a unicidade do seu Corpo Mistico, que é a Igreja una e indivisivel ».[17] Na pessoa dos Bispos, assistidos pelos presbíteros, está presente no meio dos fiéis, e por urna especial efusão do Espirito Santo, Jesus Cristo; só aos Bispos, pela consagraçâo episcopal, lhes säo conferidos os poderes de santificar, ensinar e governar, sempre quando sao exercidos em comunhão hierárquica com o Sumo Pontífice e os membros do **Colegio** episcopal.[18]

Enchei-vos de santo orgulho, queridos Irmäos no episcopado, porque, para desempenhar **tao** elevadas funçôes, fostes revestidos do Alto, e representáis de forma eminente e conspicua o pròprio Cristo, mestre, pastor e pontífice. Levai essa carga com humildade e mansidäo, mas não hesitéis em afirmar corajosamente vossa autoridade para exortar os fiéis tanto ao traballio apostólico e missionàrio, como para a observancia do Magisterio da Igreja divinamente revelado.

3. « Onde dois ou **tres** estiverem reunidos em meu nome, ali estou Eu no meio deles ».[19]

Um encontró entre pastores, mormente um encontró cuidadosamente preparado e com pleno e único interesse pela Igreja, não deve deixar de ser esta presença quase palpável do Mestre entre nós. Não posso deixar de dizer quanto me alegra e conforta vir a saber o esforço que pondes em alcançar a unidade e a comunhao no seio de toda a Igreja e, em especial, na numerosa Conferencia episcopal da qual sois membros, com o único objetivo de possuírem os mesmos sentimentos que houve em Jesus Cristo.[20] Como sempre o faço, a todos desejo dirigir-me hoje para reforçar, na luz do Se-

[15] *Ibid.,* 11.
[16] Cf. Exórt. ap. *Christifideles laici,* 27.
[17] Carta cit. (28-V-1992), 11.
[18] Cf. *LG,* 21.
[19] *Mt* 18, 20.
[20] Cf. *Fil 2,* 5.

nhor, estes vínculos de unidade e de caridade que reinam entre os membros da CNBB.

Todos sabemos a importancia fundamental do testemunho que devem dar os Bispos de mùtua uniäo e colaboraçao entre si, de amor fraterno e efetiva solidariedade. Este testemunho é mesmo imprescindivel para a eficacia do seu trabalho pastoral.

A comunhäo dos sentimentos e afetos, deve corresponder urna comunhäo efetiva, que enfrenta corajosamente os problemas que possam surgir na vida eclesial, as tentaçoes e eventualmente desvíos, para encontrar aquela unidade de diretrizes e de orientaçoes, que leve as Igrejas particulares a viverem sempre mais sua fidelidade ao ensinamento de Cristo, em comunhäo plena com toda a Igreja universal.

A Ordern episcopal é, por sua natureza, de índole colegial; portanto, mesmo tendo plena jurisdiçâo somente na sua diocèse, cada Bispo tem urna viva solicitude sobre a Igreja universal. E esta dimensäo da colegialidade se manifesta de varias formas, urna das quais é constituida pela Conferencia dos Bispos. Trata-se de urna expressäo institucionalizada näo da colegialidade em estrito sentido, mas do « affectus collegialis »,[21] ou seja, do sentido de uniäo com o Romano Pontífice e entre si, que devem viver os Bispos diocesanos no desempenho da pròpria tarefa.

Assim, como afirma o Vaticano II, a Conferencia dos Bispos tem a finalidade de «promover o maior bem que a Igreja proporciona aos homens, principalmente mediante métodos e formas de apostolado aptamente acomodados às circunstancias decorrentes do tempo ».[22] O afeto colegial se traduz numa açao pastoral em conjunto, sobretudo diante dos desafios commis que tocam as varias diocèses dos mesmos territorios onde vivéis. Trata-se de urna relaçao fraterna que, de forma alguma, se substitui ou invade a jurisdiçâo propria de cada Bispo, mas que favorece a sintonia na cura pastoral do Povo de Deus.

Isto se manifesta claramente quando, seja o Bispo, seja a Conferencia dos Bispos seguem nas suas decisöes urna autoridade superior, a autoridade do Romano Pontifice e da Santa Sé. Cada situaçâo tem as suas características proprias que cada Bispo e cada Conferencia devem enfrentar com o seu estilo e a sua sensibilidade **propria;** mas os criterios últimos, sobretudo diante de novos problemas como, por exemplo, a inculturaçâo, säo sempre

[21] *LO,* 23.
[22] Decr. *Christus Dominus,* 38.

« a sintonia com as exigencias objetivas da fé e a abertura à comunhao com a Igreja universal». Por isso vos dizia no Centro de convençoes, em Natal: «À luz desta verdade, é evidente que a unidade nas coisas necessarias é o pressuposto indispensável para que seja legítima a liberdade, e é também condiçao para que a uniäo entre os membros da Conferencia episcopal constitua expressäo da caridade ».[23]

4. Estes criterios ajudam também a resolver o problema proprio de cada Igreja particular como da Igreja universal; é o problema da centralizaçao e de descentralizaçao. Existe um patrimonio objetivo que a Igreja recebe do Senhor por meio da Revelaçao, do quai eia näo é dona, mas ao qual obedece. Este patrimonio caracteriza a «Catholica», a única Igreja espalhada no mundo inteiro; este centro näo é de tipo sociològico, politico ou administrativo, mas dogmatico, corresponde, pois, ao conteúdo da fé. O mesmo conteúdo e o mesmo centro vivem no mundo inteiro, coexistindo nas varias situaçoes e enfrentando de forma originai os varios desafíos que as circunstancias históricas colocam. Näo teria sentido, portanto, falar de « vaticanizaçâo », ou de « romanizaçâo », da Igreja espalhada pelo mundo afora: romanizarle näo significa « vaticanizar-se », mas estimular desde Roma a genuina entranha universal da Igreja. Neste sentido, é plenamente legítima a adaptacäo da única e idéntica experiencia às diversas circunstancias locáis, assumindo o rosto dos povos onde a Igreja vive e, ao mesmo tempo, tentando transfigurar esse rosto à luz do anuncio de Cristo, mas sem nunca perder de vista a universalidade da Igreja, da qual Roma é garantía.

5. Na esteira destas observaçoes, cabe ainda urna ulterior consideraçâo, que quería apresentar-vos neste nosso encontró fraterno: trata-se da retomada do valor da lei canónica na vida pastoral da Diocèse.

Na realidade, a lei canónica é um ato da « potestas legislativa » da Igreja, que tem como sua suprema lei a « salus animarum ».[24] O objetivo da « magna disciplina » da Igreja, é o bem das pessoas e da comunidade eclesial. Todos os canones e leis da Igreja têm sempre urna funçao pastoral para a difusâo do Reino de Deus e a edificaçao do Corpo de Cristo. Longe de querer substituir o primado da graça, do amor e dos carismas na vida dos fiéis, a lei canonica tende a criar na sociedade eclesiástica aquela ordern que torne possível o maior desenvolvimento, seja das pessoas como da comuni-

[23] *Discurso* (13-X-1991), *1-*.
[24] Can. 1752.

dade no seu conjunto. Desta forma, a disciplina eclesiástica, que nasce do atual Código de Direito Canònico, que tive a alegría de promulgar em 1983, é a traduçao, numa linguagem canonistica, da doutrina do Concilio Vaticano II.

Por isso, os Pastores velem para que os presbíteros e Povo de Deus nao negligenciem as leis eclesiásticas por considerá-las imitéis, extrínsecas à vida da fé ou simplesmente repressivas. Neste ponto, também na vida da Igreja paga-se a divida à mentalidade atual que tende a considerar contraria à liberdade e à autonomia humana qualquer tipo de norma. « Nao se trata — como já tive ocasiäo de o dizer — de adaptar a norma divina nem sequer de a ceder ao capricho do hörnern, porque isto significaría a negaçâo mesma daquela, e a degradaçâo deste: trata-se de compreender o hörnern de hoje, de o por em justo confronto com as inderrogáveis exigencias da lei divina ».[25] Na realidade, já no Novo Testamento e até nos escritos paulinos se evidencia a importancia da disciplina para a pràtica da mensagem evangélica. A única lei do « hörnern novo »[26] que é a caridade, tem como característica o seguimento do mandato de Cristo e da Igreja em todos os seus aspectos.

Por outro lado, neste empenhativo esforço de confrontaçâo mediante o qual o ordenamento canónico procura exprimir de maneira visível a alma interior daquela sociedade, exterior simultaneamente mas sempre misticamente sobrenatural que é a Igreja, « esse texto näo seria o instrumento que deve ser na missäo salvifica da Igreja, se aqueles, a quem compete, näo cuidassem com diligencia da sua aplicaçâo ».[27] Tal aplicaçâo estará sempre a exigir quer a correta interpretacäo do texto legislado, quer o bem espiritual das almas. Materias relacionadas, por exemplo, com a admissäo de candidatos ao sacerdocio; a consideraçâo dos erros, tipificados pela legislaçao canonica, que podem invalidar o consentimento matrimonial; a correta aplicaçâo das normas litúrgicas de acordo com o Rito Romano — ou o Oriental — conforme o caso; a faculdade de administrar coletivamente o Sacramento da Penitencia em determinadas e bem precisas circunstancias, por näo citar outras, demandam urna ponderaçâo de vossa parte «graviter et onerata conscientia », pois exprimem razöes de justiça e de caridade para com o Povo fiel. Por isso, queridos Irmäos no episcopado, confirmai os sacerdotes e todo o Povo de Deus neste caminho do seguimento livre e cheio de alegría da lei do Senhor, para que Cristo seja amado em tudo e acima de tudo.

[25] *Discurso,* Abertura do Ano Judiciário (23-1-1992), 3.
[26] *Ef* 4, 24.
[27] *Discurso* (23-1-1992), 3.

Chamaría ainda a vossa atençao para a questão da preparaçâo canonica dos futuros sacerdotes. Por um longo periodo, o antigo texto legislativo, o Código Pio-beneditino, encontrou-se em um estado de continua transformaçao, pela aplicaçao das diretrizes conciliares. Tal fato pode ter dificultado o estudo do Direito Canonico. Com a promulgaçao do atual Código, o curso seminaristico precisa introduzir, em seu curriculo, um espaço suficiente para familiarizar o candidato ao Sacerdocio com o espirito da atual normativa, mas também com o seu conhecimento concreto e com a sua aplicaçao pratica. É necessario cuidar da preparaçâo de bons professores, em sintonia com a mente pastoral e, ao mesmo tempo, jurídica do nosso Código. E preciso rever os conteúdos e os tempos atribuidos ao Direito Canónico no curriculum escolar.

Ainda urna palavra sobre os Tribunais Eclesiásticos, que em vosso País, assumiram urna dimensao regional. Eles sao o instrumento válido da atividade judiciária que é pròpria do Bispo, que os preside por intermedio do seu Vigário Judicial. Como nao ver, na sua atividade, urna importante dimensao pastoral? Sem nada perder do rigor científico e da aplicaçao fiel da norma e procedimentos judiciais, os Tribunais säo chamados a se dedicarem a varios campos da Igreja, das questöes matrimoniáis aos graves problemas penáis ou disciplinares, como expressäo da Justiça, em defesa dos reais direitos dos cristâos ou da propria instituiçao eclesial. E importante e necessario que os Bispos sigam com atençao e interesse aqueles que, em seu nome e por sua autoridade, exercem o serviço da Justiça, proporcionando-lhes a possibilidade de adequada formaçao, velando pela correta execuçao de sua tarefa, proporcionando aqueles meios oportunos para que possam agir com a rapidez de vida.

6. Ante a imensidade da missäo que vos é confiada, jamais vos deixeis subjugar pelo cansaço ou pelo desanimo. O Ressuscitado caminha convosco e torna fecundo todos os vossos esforços. Trata-se de prosseguir urna obra já iniciada, cujo artífice principal é o Senhor; trata-se de oferecer, com humildade e disponibilidade total, o pròprio contributo quotidiano, para que « venha o Reino » de Deus e « seja feita a sua vontade ». Neste instante o meu pensamento dirige-se a todos os brasileiros e, de modo particular, aos vossos sacerdotes, aos religiosos e religiosas, aos membros das instituiçoes e movimentos laicais e a todos os fiéis. A todos digo com o Apóstolo S. Pau-

lo: « Fortalecei-vos no Senhor, pelo Sen soberano poder ».[28] Näo esmoreçais, pois, no vosso trabalho e no vosso testemunho, mas antes, com plena confiança na graça de Deus, tornai Cristo presente em todas as circunstancias da vossa vida. Este é o meu desejo: « E o proprio nosso Senhor Jesus Cristo e Deus, nosso Pai, que nos amou e nos deu, pela graça, eterna consolaçâo e excelente esperança, consolem os vossos coraçoes e os tornem firmes em toda a especie de boas obras e palavras ».[29]

Amadíssimos Irmäos, ao retornardes agora para as vossas Diocèses, sabei que vos acompanha o meu reconhecimento mais vivo pela vossa tarefa, o meu afeto, a minha oraçâo constante, e a Bênçâo Apostólica que vos concedo de coraçao. A Maria, Mäe do Redentor, que com o título de Aparecida invocáis como Padroeira dos brasileiros, recomendó fervorosamente as vossas pessoas, as vossas Igrejas particulares e toda a vossa Naçâo.

III

Ad quosdam Argentinae episcopos.*

Amados Hermanos en el episcopado:

1. Es para mí motivo de gran satisfacción recibiros hoy, Obispos de Argentina, que habéis venido a Roma para « visitar a Pedro »/ reafirmando así vuestra comunión y la de las Iglesias particulares que presidís con la Iglesia de Roma y su Obispo, llamado a confirmar la fe de sus hermanos.[2] Os saludo con afecto y os deseo de corazón « la gracia, la misericordia y la paz que proceden de Dios Padre y de Cristo Jesús, nuestro Señor».[3] A través vuestro, mi saludo se extiende a los sacerdotes, diáconos, religiosos y religiosas, y a todo el pueblo de Dios de vuestras diócesis.

Quiero agradecer, en primer lugar, las amables palabras que el Señor Cardenal Raúl Francisco Primatesta, Arzobispo de Córdoba, me ha dirigido en nombre de todos, haciéndose intérprete de los sentimientos de adhesión y afecto a la persona y al magisterio del Papa.

[28] *Ef* 6, 10.
[29] *2 Tes* 2, 16-17.

* Die 11 Novembris 1995.
[1] *Gl* 1, 18.
[2] Cf. *Lc* 22, 32.
[3] *1 Tm* 1, 2.

Los encuentros de estos días y el diálogo que he mantenido con cada uno me ha permitido constatar el celo que dedicáis a vuestro ministerio, ofreciéndome la oportunidad de compartir los anhelos y esperanzas, preocupaciones y alegrías de vuestro servicio a un «pueblo religioso que, en torno a sus Pastores y en unión con el sucesor del Pedro, está dispuesto a manifestar su fe y a corroborar su compromiso cristiano ».[4]

2. Aunque « la misión salvifica de la Iglesia en el mundo es llevada a cabo no sólo por los ministros en virtud del sacramento del Orden, sino también por todos los fieles laicos »,[5] es indudable que los presbíteros tienen un papel fundamental en dicha misión. Por eso deseo compartir la preocupación por la promoción de las vocaciones al sacerdocio y por la formación de los futuros pastores del Pueblo de Dios.

La importancia de este tema exige una reflexión continua y un nuevo y decidido empeño por parte de todas las comunidades cristianas bajo la guía de aquéllos a quienes « ha puesto el Espíritu Santo como vigilantes para pastorear a la Iglesia de Dios».[6] La pastoral en este campo debe ser enfocada desde el misterio de la vocación, es decir, el llamado al seguimiento y al ministerio que el Señor efectúa de modo personal a través de la fecundidad de la Iglesia y de la profundidad de su vida, alimentada por la pureza de la fe, por la gracia de los Sacramentos, por el espíritu de conversión y por la oración ardiente de los miembros del Cuerpo Místico de Cristo. Todos, por tanto, han de participar de algún modo en la pastoral vocacional, confiando que Dios responderá con sus dones a la fidelidad de su pueblo proporcionándole los ministros necesarios.

Es también importante tener presente que la pastoral vocacional encuentra su prólogo y su contexto en la pastoral juvenil, orientada a la formación doctrinal, espiritual y apostólica de los jóvenes, tanto en las parroquias y colegios, como en los movimientos y obras supraparroquiales. También, donde sea posible, los Seminarios menores, tan recomendados por el Concilio Vaticano II,[7] ofrecen su valiosa contribución al discernimiento vocacional de los adolescentes y jóvenes. Es fundamental en este campo una formación integral y coherente, basada en la intimidad con Cristo, que disponga, a los que sean elegidos, a recibir con gozo la gracia del don.

* *Discurso de despedida en Ezeiza* (12.04.1987).

[5] *Christifideles laici,* 23.

[6] *Act* 20, 28.

[7] Cf. *Optatam totius,* 3.

3. A este respecto, el Seminario ha de ser objeto de vuestra especial solicitud. En él, durante años, los candidatos al sacerdocio van adquiriendo aquella identidad que los configurará como ministros de Cristo Maestro, Sacerdote y Rey, y que luego quedará sellada por la sagrada ordenación, la cual los capacitará para actuar « in persona Christi ». Este proceso formativo es una realidad misteriosa en la que la libertad humana debe responder generosamente a la acción de la gracia.

A los seminaristas se les debe presentar sin ambigüedades la figura del sacerdote y su identidad esencial, que han sido delineadas con claridad por las diversas orientaciones de la Sede Apostólica y que yo mismo he recordado en la Exhortación Apostólica postsinodal ***Pastores dabo vobis.*** Dicha identidad ha de iluminar todo el proceso educativo e inspirar claros criterios de selección, como ya tuve oportunidad de señalar en mi visita a vuestro País, pues « no es el número lo que se ha de buscar principalmente, sino la idoneidad de los candidatos. Necesitamos muchos sacerdotes, pero que sean aptos, dignos, bien formados, santos »,[8] y, como exhorta oportunamente el Concilio Vaticano II, « a lo largo de la selección y prueba de los alumnos, procédase siempre con la necesaria firmeza, aunque haya que deplorar penuria de sacerdotes, ya que si se promueven los dignos, Dios no permitirá que su Iglesia carezca de ministros ».[9]

El testimonio de fidelidad de los sacerdotes, a cuyo ministerio se integrarán los nuevos ordenados, es también un factor importante para la formación de los seminaristas. Respondiendo con generosidad y con un amor indiviso a su « vocación en el sacerdocio », los presbíteros serán modelo de caridad pastoral, de oración y de sacrificada entrega para los jóvenes candidatos a las órdenes sagradas. La preparación de los futuros ministros del Señor debe continuar en la formación permanente cuando ya son miembros del presbiterio diocesano, lo cual es «una exigencia intrínseca del don y del ministerio sacramental recibido ».[10]

4. Me complace saber que estáis preparando la celebración jubilar del año 2000, que ha de ser un momento de gracia y de mayor fervor en el camino de la Iglesia, especialmente en la perspectiva de la nueva evangelización. Estos años que faltan para el bimilenario del nacimiento de nuestro Redentor constituyen una ocasión privilegiada para reafirmar en las mentes

[8] ***Discurso en la sede de la Conferencia episcopal*** **(12.04.1987).**

[9] ***Optatam totius,*** **6.**

[10] ***Pastores dabo vobis,*** **70.**

y. en los corazones la verdad de la fe, revitalizar las comunidades cristianas en el ejercicio de la caridad, examinar los métodos y adaptar los instrumentos pastorales que permitan a la Iglesia en Argentina continuar con renovado ardor la misión que se viene desarrollando desde los comienzos de la evangelización.

La primera fase de la preparación inmediata al Gran Jubileo se presenta como un tiempo propicio para examinar y apreciar debidamente el arraigo de los valores cristianos en la sociedad y los factores que inciden en la acción evangelizadora. En vuestra Patria, como en otras naciones de América Latina, la Iglesia « ha logrado impregnar la cultura del pueblo, ha sabido situar el mensaje evangélico en la base de su pensar, en sus principios fundamentales de vida, en sus criterios de juicio, en sus normas de acción ».[11]

Sin embargo, el ejercicio cotidiano de vuestro ministerio os hace conscientes de la aparición de « una crisis cultural de proporciones insospechadas »,[12] que tiene sus manifestaciones en la difusión de un permisivismo contrario no sólo a las normas cristianas sino a la misma moral natural. En este sentido se difunde una mentalidad antinatalista y a veces una educación errada de la sexualidad; no faltan voces que propugnan que la ley autorice el grave crimen del aborto; se divisa el peligro de la manipulación genética en los medios de reproducción humana. En el ordenamiento educativo se insinúan también tendencias contrarias a la tradición cultural de la nación y, en otro orden de cosas, la corrupción y su impunidad corren el riesgo de generalizarse, con las lamentables secuelas de indiferencia social y escepticismo.

Por eso, en los últimos meses, individualmente o por medio de las competentes Comisiones de la Conferencia episcopal, os habéis pronunciado con claridad y firmeza ante algunos de estos problemas referentes tanto a la educación según las tradiciones culturales del País como a la moralidad pública, los cuales son objeto de debate e inducen a la confusión de los fieles. No ahorréis esfuerzos en el ejercicio de vuestro magisterio, puesto al servicio de la doctrina moral cristiana y de la auténtica dignidad del hombre.[13] Haciéndome eco de la exhortación paulina a Timoteo[14] os digo: ¡Continuad ofreciendo a vuestro pueblo ese valioso testimonio, sin que las incomprensiones o críticas os desanimen!

[11] *Discurso inaugural de la IV Conferencia General del Episcopado Latinoamericano,* 24.
[12] *Ibid.,* 21.
[13] Cf. *Veritatis splendor,* 114.
[14] Cf. *2 Tm* 4, 2.

5. Otra preocupación vuestra, que coincide con un aspecto sobresaliente de la preparación y celebración del Gran Jubileo,[15] es la grave situación económica que aflige a una considerable porción de la comunidad argentina y que tiene una de sus manifestaciones, como sucede también en otros Países, en el incremento del desempleo.

Es oportuno recordar que la situación social no mejora tan sólo aplicando medidas técnicas sino también y sobre todo promoviendo reformas con una base humana y moral, que tenga presente una consideración ética de la persona, de la familia y de la sociedad. Por ello, sólo una nueva propuesta de los valores morales fundamentales, como son la honestidad, la austeridad, la responsabilidad por el bien común, la solidaridad, el espíritu de sacrificio y la cultura del trabajo, en una tierra como la vuestra que la Providencia ha creado fértil y fecunda, puede asegurar un mejor desarrollo integral para todos los miembros de la comunidad nacional.

Vosotros habéis inculcado reiteradamente estos valores y habéis propuesto, ante la emergencia, instituir en favor de los más necesitados una Red de caridad, que consiste en « coordinar y potenciar la valiosa tarea que la Iglesia viene realizando en todas las comunidades a través de sus hijos » y en promover « la cooperación con otras instituciones empeñadas en el mismo propósito ».[16] Me complazco por esta iniciativa y confío que será un signo del amor misericordioso de Dios, encarnado en gestos de fraternidad cristiana y de solidaridad efectiva para con todos los que sufren. A través de vuestra presencia y de vuestra voz quiero estar muy cerca de todos ellos: los padres de familia que no encuentran trabajo, las madres angustiadas por las necesidades del hogar, los niños que no pueden recibir la alimentación o la educación adecuadas, los jóvenes a quienes amenaza la frustración de sus esperanzas, los ancianos, los jubilados y los enfermos. Dirijo también mi pensamiento agradecido a cuantos han respondido y responderán con generosidad a vuestro llamado y, mediante la oración y los gestos concretos de caridad, procuran paliar el sufrimiento de sus hermanos: su ofrenda no quedará sin recompensa, pues « Dios ama a los pobres y, por lo mismo, ama también a los que aman a los pobres; por eso nosotros tenemos la esperanza de que Dios nos ama, en atención a los pobres ».[17]

[15] Cf. *Tertio millennio adveniente,* 51.

[16] *Exhortación de la Comisión Permanente de la CEA* (10.08.1995).

[17] San Vicente de Paúl, *Carta 2 546.*

6. Al concluir este encuentro colectivo deseo expresaros mi gratitud por el trabajo incansable que desarrolláis en todos los ámbitos de la acción pastoral. Os aliento a continuar con renovada esperanza la tarea de conducir al Pueblo de Dios que tenéis confiado hacia la meta de la patria celestial mediante el ejercicio de vuestro ministerio apostólico, brindando también así un excelente servicio a la entera comunidad nacional. Transmitid también mi saludo afectuoso y mi bendición a todos vuestros fieles, especialmente a los que colaboran con mayor dedicación en la obra de la evangelización y a quienes sufren por cualquier causa y que, por ello, ocupan un lugar particular en el corazón del Papa.

7. Accediendo complacido a vuestra petición, voy a bendecir ahora una réplica de la venerada y querida imagen de Nuestra Señora de Lujan, Patrona de Argentina, traída desde su Santuario y que mañana será entronizada solemnemente en la Iglesia Nacional Argentina de Roma. Al invocar su maternal protección, le pido que interceda por la santidad de todos los fieles, por el bienestar de las familias y la prosperidad de vuestro País en justicia y en paz, a la vez que imparto a todos de corazón mi Bendición Apostólica.

IV

Ad eos qui plenario coetui Congregationis de Institutione Catholica interfuerunt.*

1. Sono lieto di rivolgere a tutti voi il mio cordiale saluto e di esprimervi la mia gioia per la vostra presenza, che manifesta in modo singolare la comunione che lega la Sede Apostolica con le Chiese sparse nei diversi Continenti. Ringrazio in particolare il Signor Cardinale Pio Laghi, Prefetto della Congregazione per l'Educazione Cattolica, per le parole che mi ha rivolto con tanta cordialità.

Quest'incontro mi dà l'opportunità di manifestare a tutti voi, membri e officiali della Congregazione, il mio apprezzamento e la mia gratitudine per il vostro lavoro, spesso difficile e nascosto, con cui esprimete l'universale sollecitudine della Santa Sede per la promozione dell'educazione cattolica.

2. L'educazione costituisce certamente uno degli impegni prioritari della Chiesa in questo scorcio di millennio, segnato da ferite dolorose, ma anche

* **Die 14 Novembris 1995.**

aperto a straordinarie possibilità. È un tempo di grazia, in cui lo slancio dell'evangelizzazione ha grandi opportunità per penetrare in ambienti scristianizzati o non ancora cristiani. Presupposto fondamentale di tale opera è l'impegno formativo a tutti i livelli e, in particolare, a livello di Seminari, Università e Scuole Cattoliche. La presenza, infatti, di sacerdoti, religiosi e religiose, laici e laiche ben formati è strumento essenziale per l'annuncio, l'accoglienza e la radicazione del Vangelo.

Il richiamo a questa priorità educativa è una costante, risuonata molte volte in questi ultimi anni in diverse importanti assemblee episcopali. Nel Sinodo del 1990, per esempio, i Padri, facendo eco alle indicazioni ***àelYOptatam totius*** e della Prima Assemblea Generale del Sinodo dei Vescovi del 1967, hanno richiamato l'urgenza di una «preparazione speciale dei formatori (dei Seminari), che sia veramente tecnica, pedagogica, spirituale, umana e teologica».[1] Molto opportunamente, poi, la Congregazione per l'Educazione Cattolica si è fatta carico di questa esigenza ed ha pubblicato le « Direttive sulla preparazione degli educatori nei Seminari » per « promuovere una pedagogia più dinamica, attiva, aperta alla realtà di vita e attenta ai processi evolutivi della persona, sempre più differenziati e complessi ».[2]

A Santo Domingo poi, nel 1992, si è ribadito il ruolo centrale dell'educazione nel processo di nuova evangelizzazione. Inoltre, la recente Assemblea del Sinodo dei Vescovi sulla vita consacrata ha invitato gli Istituti religiosi a non abbandonare l'impegno nelle scuole, nella convinzione che l'opera formativa è parte essenziale della promozione umana ed evangelica. Le celebrazioni per il trentesimo della Dichiarazione ***Gravissimum educationis*** e del Decreto ***Optatam totius,*** infine, sono un ulteriore richiamo, che non vogliamo lasciar cadere, alla decisività dell'impegno educativo.

Perché tale impegno sia fruttuoso è, però, necessario che gli educatori conoscano bene la loro identità e la loro missione e si pongano alla scuola di Gesù.

3. « Conoscerete la verità e la verità vi farà liberi ».[3] Questa espressione di Gesù, consegnataci dal Vangelo di Giovanni, rappresenta un punto di riferimento decisivo per tracciare alcune prospettive del mistero dell'educazione. Nel versetto appena ricordato, Gesù mette in relazione le due componenti — verità e libertà — che, spesso, l'uomo ha fatto fatica a ben coordi-

[1] ***Propositio*** **29.**

[2] **N. 10.**

[3] ***Gv*** **8, 32.**

nare. Si può osservare infatti che, mentre è accaduto nel passato che prevalesse a volte una forma di verità lontana dalla libertà, si assiste oggi di frequente ad un esercizio della libertà lontano dalla verità.

Una persona è invece libera, afferma Gesù, solamente quando riconosce la verità su se stessa. Questo comporta naturalmente un lento, paziente, amoroso cammino attraverso il quale è possibile scoprire progressivamente il proprio vero essere, il proprio autentico volto.

Proprio lungo questo cammino si inserisce la figura dell'educatore come di colui che, aiutando con tratti paterni e materni a riconoscere la verità su se stessi, collabora al conseguimento della libertà, « segno altissimo dell'immagine divina ».[4] In questa prospettiva, compito dell'educatore è, da una parte, di testimoniare che la verità su di sé non si riduce ad una proiezione di proprie idee e proprie immagini e, dall'altra, di avviare il discepolo alla scoperta stupenda e sempre sorprendente della verità che lo precede e sulla quale non ha dominio.

Ma* la verità su di noi è strettamente legata all'amore verso di noi. Solo chi ci ama possiede e conserva il mistero della nostra vera immagine, anche quando esso è sfuggito dalle nostre stesse mani.

Solo chi ama educa, perché solo chi ama sa dire la verità che è l'amore. Dio è il vero educatore perché « Dio è amore ».

Ecco allora il nucleo, il centro incandescente di ogni attività educativa: collaborare alla scoperta della vera immagine che l'amore di Dio ha impresso indelebilmente in ogni persona e che viene conservata nel mistero del suo stesso amore. Educare significa riconoscere in ogni persona e pronunciare su ogni persona la verità che è Gesù, perché ogni persona possa diventare libera. Libera dalle schiavitù che le sono imposte, libera dalle schiavitù, ancor più strette e tremende, che essa stessa si impone.

Il mistero dell'educazione risulta così essere strettamente legato al mistero della vocazione, cioè al mistero di quel «nome» con il quale il Padre ci ha chiamati e predestinati in Cristo ancor prima della fondazione del mondo.

4. Mi piace vedere alla luce di questo insegnamento di Gesù tutto il lavoro del vostro Dicastero e il programma di questi giorni di Congregazione Plenaria.

Il tema principale che avete posto all'ordine del giorno è stato lo studio di un primo « draft » di ***Ratio fundamentalis institutionis diaconalis*** che, dopo

[4] ***Gaudium et spes,*** **17.**

quasi trent'anni dal ripristino del diaconato permanente, si propone come prezioso strumento per armonizzare, nel rispetto delle legittime diversità, i programmi educativi tracciati dalle Conferenze episcopali e dalle Diocesi.

5. Oltre alla formazione iniziale dei diaconi permanenti, la Plenaria ha preso in esame le attività principali e gli indirizzi generali dei quattro Uffici della Congregazione. Dalle relazioni informative si ricava la ricchezza e la complessità dei problemi di cui siete stati chiamati a farvi carico.

L'Ufficio Seminari ha accolto l'invito suggerito dai Padri del Sinodo tenutosi nel 1990, e che io ho riproposto nella ***Pastores dabo vobis,***[5] di raccogliere tutte le informazioni sulle esperienze fatte circa il «periodo propedeutico ». Mi sembra che sia ormai maturo il tempo per comunicare alle Conferenze episcopali i dati finora raccolti. Ho visto poi con soddisfazione il grande impegno profuso nel proseguire le Visite apostoliche ai Seminari di diritto comune e l'acuta sensibilità nell'offrire un orientamento per la soluzione di alcuni rilevanti problemi, quali la creazione di istituti per la formazione dei formatori, l'uso prudente dei test psicologici nel discernimento vocazionale, la verifica della proposta formativa dei Seminari «Redemptoris Mater», la composizione tra necessaria unità e possibile diversità delle istituzioni per la formazione sacerdotale.

6. L'Ufficio Università, dopo aver, pubblicato, in collaborazione con il Pontificio Consiglio per i Laici e il Pontificio Consiglio della Cultura, il documento « Presenza della Chiesa nell'Università e nella Cultura universitaria », sta ora progettando una « Nota illustrativa » sull'insegnamento teologico nelle Università Cattoliche. Mi sembra veramente importante che si promuova l'insegnamento della teologia in ogni Università Cattolica. Ciò contribuirà alla ricerca di una sintesi del sapere, alimenterà il dialogo tra fede e ragione, stimolerà presso i cultori delle varie discipline una riflessione capace di cogliere le implicazioni teologiche, antropologiche ed etiche dei propri metodi conoscitivi e delle proprie acquisizioni.[6]

Auspico, inoltre, che si proceda a completare la situazione statutaria delle Università e delle Facoltà ecclesiastiche e a redigere da parte delle Conferenze episcopali gli « Ordinamenti » applicativi della Costituzione Apostolica ***Ex corde Ecclesiae.*** Merita, infine, un vivo incoraggiamento l'impegno della Congregazione nel promuovere la pastorale universitaria

[5] Cf. n. 62.

[6] Cf. *Ex corde Ecclesiae,* 19.

che costituisce senz'altro un immenso campo di lavoro nell'ambito della missione ecclesiale.

L'Ufficio Scuole, in questi anni di profonda trasformazione culturale, sta guidando efficacemente l'opera educativa delle scuole cattoliche, nonché la formazione religiosa dei giovani nelle scuole pubbliche. Inoltre, esso sta sostenendo gli educatori cattolici, chiamati ad affrontare le nuove sfide provocate dall'indebolimento della forza educativa della famiglia e della società. Sono certo che tutti, spinti dal carisma dei grandi santi educatori, sapranno rispondere con sensibilità e lungimiranza alle attese delle nuove generazioni.

7. La Pontificia Opera per le Vocazioni è impegnata nella preparazione del « Secondo Congresso Continentale sulle Vocazioni di speciale consacrazione per l'Europa », che si celebrerà a Roma nel 1997. Tale iniziativa ha già avviato, nei diversi Paesi del Continente, un intenso lavoro di verifica e di sensibilizzazione della pastorale vocazionale. Ho viva speranza che questo rinnovato impegno porti abbondanza di nuove vocazioni per una nuova Europa. Raccomando che, al cuore di ogni cattività, si abbia cura di dare grande spazio alla preghiera, che rimane il mezzo principale per ottenere e accompagnare le vocazioni.

Infine, la Commissione Interdicasteriale permanente per una più equa distribuzione dei sacerdoti nel mondo, insediata nella vostra Congregazione, sta raccogliendo i dati da tutte le diocesi e comunità religiose per rendere operativo lo scambio dei doni tra Chiese sorelle. Mi auguro che ogni Chiesa possa dare di quello che ha, anche della propria povertà.

8. A conclusione di questo incontro, desidero manifestare di nuovo a tutti voi il mio ringraziamento. La vostra opera costituisce una collaborazione preziosa al ministero di presidenza nella carità che è proprio del Successore di Pietro.

Sappiate che confido molto nel vostro aiuto e che vi accompagno costantemente con la preghiera. E ora sono contento di impartire a voi e, attraverso di voi, a tutti i Seminari e Istituti di studio, la mia Benedizione.

V

Ad eos qui plenario coetui Pontificii Consilii ad Unitatem Christianorum fovendam interfuerunt.*

Monsieur le Cardinal,
Chers Amis!

1. Je suis heureux de vous accueillir alors que se termine la ***Plenaria*** du Conseil pontifical pour la Promotion de l'Unité des Chrétiens, à laquelle vous avez participé. Je veux vous dire combien je vous suis uni alors que, par votre travail au sein du Conseil, vous avez manifesté votre volonté de demeurer fidèles à la parole du Seigneur et de collaborer tous ensemble, pour que se réalise sa prière: «Que tous soient un afin que le monde croie».[1]

Je remercie de tout cœur Monsieur le Cardinal Edward Idris Cassidy, votre Président, pour les paroles qu'il vient de m'adresser et pour les informations qui m'ont été communiquées sur le travail que vous avez accompli au cours de cette semaine.

2. Votre réunion a eu lieu après la publication d'une série de documents importants sur l'œcuménisme et sur ses implications, à l'intérieur de l'Église catholique comme dans nos relations avec nos Frères des autres Églises et Communautés ecclesiales dont nous estimons profondément l'engagement chrétien; c'est avec eux tous que nous désirons avoir toujours plus de contacts, pour nous acheminer ensemble vers le grand Jubilé de l'An 2000.

Le ***Directoire pour l'application des principes et des normes sur l'œcuménisme,*** publié en 1993, avec mon approbation, par le Conseil pontifical pour la promotion de l'Unité des Chrétiens, constitue un guide sûr et éclairant pour tous les catholiques. Il permet que notre marche vers l'unité s'accomplisse dans l'harmonie, par des voies qui peuvent réellement conduire à ce but. Pour ma part, trente ans après la promulgation du décret conciliaire ***Unitatis redintegratio,*** j'ai voulu renforcer et approfondir cette orientation en publiant l'encyclique ***Ut unum sint,*** réaffirmant ainsi la validité des principes que le Concile a établis pour l'engagement œcuménique de l'Église catholique. Cela fut aussi l'occasion pour mettre en évidence des fruits positifs dans nos relations avec les autres chrétiens, que l'application de ces

* Die 17 Novembris 1995.

[1] *Jn* 17, 21.

principes avait produits, et pour en rendre grâce, ainsi que pour redire la détermination de l'Eglise catholique à continuer sur cette voie jusqu'au but désiré. L'expérience a montré que l'effort de renouveau de l'Église et l'effort oecuménique sont inséparables. En effet, le renouveau a permis de jeter un autre regard sur nos frères chrétiens et sur leurs communautés. L'engagement œcuménique nous permet en outre de poursuivre notre renouveau, dans la fidélité, tout en tenant compte de l'attente de nos frères. J'ai voulu et je veux de nouveau encourager cette immense entreprise et raviver sans cesse l'espérance confiante fondée sur la parole du Seigneur. Et nous savons que cette espérance ne peut pas décevoir.[2]

3. Vous avez centré votre travail sur les documents que je viens d'évoquer, dans la perspective soulignée par la Lettre apostolique ***Tertio millennio adveniente*** sur la préparation du grand Jubilé. Ces différents textes forment un ensemble cohérent, apte à favoriser la recherche de la pleine unité entre les chrétiens.

Pour cela, vous avez examiné comment le ***Directoire pour l'application des principes et des normes sur l'œcuménisme*** a été reçu dans les différentes Églises locales, car la réception active des orientations œcuméniques du deuxième Concile du Vatican est plus que jamais nécessaire. L'application du ***Directoire*** doit conduire à l'assimilation des orientations dans toute l'Église catholique, surtout dans les régions où les situations politiques et sociales, ou même les tensions religieuses, n'en ont pas jusqu'ici donné la possibilité.

4. Vous avez étudié en particulier le problème de la formation œcuménique dans les séminaires et les facultés de théologie, qui constitue une des principales préoccupations du ***Directoire.*** Vous avez voulu le faire d'une manière concrète et moderne sur la base des exigences des sciences de l'éducation, qui ne peuvent se limiter à être un simple cours d'information sur le mouvement œcuménique. Je souhaite que les directives pratiques que vous avez évoquées permettent d'insérer la dimension œcuménique dans l'enseignement des différentes disciplines, par l'utilisation de la méthode interdisciplinaire et par la coopération interconfessionnelle, prévues par le ***Directoire*** œcuménique.

Cette formation est d'un enjeu essentiel pour le développement de la recherche œcuménique, pour sa promotion dans les Instituts de formation et dans la vie pastorale. Ainsi, le travail est orienté correctement, il est pleinement constructif, et l'on évite des actions irréfléchies et simplistes.

[2] Cf. *Rm* 5, 5.

5. Approfondissant ces questions, vous avez souligné, à juste titre, le rôle des commissions œcuméniques des Conférences episcopales et des Synodes des Églises orientales catholiques. J'avais moi-même rappelé l'importance de ces structures locales: « Ces initiatives confirment l'engagement concret et général de l'Église catholique dans l'application des orientations conciliaires sur l'œcuménisme: c'est un aspect essentiel du mouvement œcuménique ».[3] Le *Directoire* indique les fonctions de ces commissions,[4] dont le but spécifique est de promouvoir localement les relations avec les autres chrétiens, Jfondées sur le baptême commun. Sauvegarder cet objectif est une condition nécessaire d'une authentique action œcuménique, qui ne peut se réduire à des formes plus générales de contacts plus ou moins superficiels. Ces commissions locales contribuent de manière décisive à la maturation de tous, en vue de la pleine unité. Il est donc nécessaire d'attirer l'attention des évêques diocésains et des Conférences episcopales sur le service que ces commissions ont rendu à la recherche de l'unité et qu'elles doivent continuer à rendre dans les nouvelles situations rencontrées, particulièrement dans certains milieux où il s'agit d'une réelle urgence.

6. Cette semaine de réflexion vous a permis d'aborder avec lucidité la question particulière de l'état de nos relations avec les autres Églises et Communautés ecclesiales. La vue d'ensemble et l'analyse qui en a été faite donneront certainement un nouvel élan aux commissions de dialogue, pour que tous continuent à progresser vers le but ultime, la pleine unité visible, mais aussi pour que ceux qui sont engagés dans cette démarche se sentent poussés à poursuivre leurs efforts en constatant les fruits déjà produits: les convergences réalisées sont un véritable don de Dieu, pour lequel il nous faut le louer. Dans l'encyclique *Ut unum sint,* j'ai ainsi relevé que, dans le dialogue avec les Églises orthodoxes, « la commission mixte a pu faire de substantiels progrès ».[5] En ce qui regarde les Anciennes Églises orientales et les controverses christologiques qui ont marqué le premier millénaire, j'ai constaté avec joie — et j'en ai rendu grâce au Seigneur — que «les contacts œcuméniques ont rendu possibles des clarifications essentielles, ce qui nous permet de confesser ensemble la foi qui nous est commune ».[6]

Avec les Églises et Communautés chrétiennes d'Occident, le dialogue théologique a abordé progressivement les thèmes énoncés par le deuxième Concile du Vatican: « Le dialogue fut et demeure fécond et riche de pro-

[3] *Ut unum sint,* n. 31; cf. *CIC,* can. 755; *CCEO,* can. 902-904.

[4] Nn. 41-52.

[5] N. 59.

[6] N. 63.

messes... On a esquissé des perspectives inespérées de solution et, en même temps, on a compris la nécessité de traiter certains points de manière plus approfondie ».[7] C'est donc dans un incessant approfondissement que l'on pourra parvenir à un véritable accord touchant les questions de foi. Plus cet accord sera authentique, plus nous pourrons reconnaître que sur certains points il existe une unité de la foi, les différences portant sur les expressions, tributaires des traditions spirituelles et intellectuelles qui se sont développées à une époque où nous n'avions pas les relations de dialogue qui se tissent aujourd'hui.

7. Les relations œcuméniques, d'autre part, ne se limitent pas aux dialogues théologiques, mais comportent aussi des contacts et des collaborations qui, non seulement procurent la connaissance réciproque, mais permettent de découvrir la valeur des convictions de nos autres frères chrétiens. C'est une occasion d'enrichissement et de progrès vers cette vraie unité qui doit respecter les diversités légitimes et ne rien exiger au-delà du nécessaire.[8]

Depuis 1965, un Groupe mixte de travail avec le Conseil œcuménique des Eglises fonctionne activement. Il organise la coopération dans les différents domaines où nous sommes invités à réaliser ensemble ce que la foi ne nous oblige pas à faire séparément. Les résultats obtenus renforcent notre volonté de poursuivre l'effort, dans une ferme confiance en Dieu qui guide ses fils vers la réalisation de son dessein dans l'histoire des hommes, par des voies mystérieuses et parfois difficiles et dures, sur lesquelles s'étend l'ombre de la Croix, annonciatrice de l'aube du jour de la Résurrection.

8. L'évaluation de la situation œcuménique et l'engagement à demander une formation œcuménique plus poussée dans les séminaires et les facultés de théologie seront une contribution importante aux aspects œcuméniques de la préparation du grand Jubilé de l'An 2000. Nous désirons ardemment que ce jour-là nous soyons plus près de l'unité et que les représentants de tous les chrétiens puissent faire monter ensemble une grande doxologie vers le Seigneur qui, par son Incarnation, nous a apporté la Rédemption. A Lui, « le même hier, aujourd'hui et toujours », la gloire dans les siècles!

Je vous accorde à tous ma Bénédiction apostolique.

[7] N. 69.

[8] Cf. *Unitatis redintegratio,* 18.

VI

Ad sodales Pontificiae Academiae pro Vita.*

Carissimi fratelli e sorelle!

1. Sono lieto di incontrarmi con voi, illustri Membri della Pontificia Accademia per la Vita, riuniti per la seconda volta in Assemblea Generale, durante la quale intendete compiere un primo approfondimento sulla Lettera Enciclica ***Evangelium vitae,*** per cogliere in essa ispirazione e sostegno nel vostro impegno, insieme con le indicazioni concrete per il vostro futuro lavoro.

Saluto cordialmente il Presidente dell'Accademia, Professor Juan de Dios Vial Correa, che ringrazio per le cortesi parole con le quali ha espresso i sentimenti di tutti i presenti. Rivolgo, inoltre, uno speciale pensiero al Vice Presidente, Mons. Elio Sgreccia, per la cui dedizione a servizio dell'Accademia esprimo affettuoso compiacimento. Accolgo, infine, con soddisfazione ciascuno di voi, che offrite la vostra competente collaborazione alla nobile causa della difesa e promozione della vita umana in tutte le sue fasi.

2. Nell'Enciclica ***Evangelium vitae*** viene esplicitamente definito il ruolo di grande rilievo scientifico, culturale ed ecclesiale della vostra Accademia, istituita con il compito di « studiare, informare e formare circa i principali problemi di biomedicina e di diritto, relativi alla promozione e alla difesa della vita, soprattutto nel diretto rapporto che essi hanno con la morale cristiana e le direttive del Magistero della Chiesa ».[1]

A questo fine ho disposto che essa operi in stretto collegamento col Pontificio Consiglio della Pastorale per gli Operatori Sanitari, collaborando con i Dicasteri della Curia Romana direttamente impegnati a servizio della vita, primi fra tutti la Congregazione per la Dottrina della Fede e il Pontificio Consiglio per la Famiglia, oltre che la Congregazione per l'Educazione Cattolica.[2]

Così inserita, con una propria autonomia, all'interno delle istituzioni ecclesiali, la Pontificia Accademia è chiamata a diventare punto di riferimento anzitutto per gli intellettuali cattolici, per stimolarli a «rendersi attivamente presenti nelle sedi privilegiate dell'elaborazione culturale, nel mondo della scuola e delle università, negli ambienti della ricerca scientifica e tec-

* Die 20 Novembris 1995.

[1] N. 98.

[2] Cf. Motu proprio *Vitae mysterium,* 4; *Statuto,* art. 1.

nica, nei luoghi della creazione artistica e della riflessione umanistica ».[3] Sarà così possibile avviare un ampio dialogo di confronto e di proposta che coinvolga attivamente quanti hanno a cuore la difesa e la promozione della vita umana, anche tra credenti di altre confessioni o religioni e tra coloro che, pur senza professare una specifica appartenenza religiosa, esprimono sincera attenzione ai valori della vita.

3. In questo momento l'Accademia, con la sua organizzazione interna, articolata in gruppi di lavoro, sta muovendo i primi passi. Una volta completata la nomina dei membri effettivi, secondo il numero previsto dallo Statuto, e dopo aver raccolto dalle diverse parti del mondo l'adesione di membri corrispondenti e di qualificati centri di ricerca scientifica ed etica, occorrerà sviluppare un intenso programma di studio, di contatti e di pubblicazioni per divulgare i risultati raggiunti.

Vi attende, dunque, carissimi fratelli e sorelle, un ampio e stimolante campo di lavoro. La vostra Accademia, istituita seguendo anche il suggerimento e l'ispirazione del suo primo Presidente, il compianto Professor Jérôme Lejeune, uomo di grandi meriti scientifici e di Hmpida testimonianza cristiana, è chiamata ad operare in un momento particolarmente importante per l'orientamento della ricerca biomedica e dello sviluppo delle legislazioni sociali.

Le scienze biomediche stanno attualmente registrando, infatti, un momento di rapido e meraviglioso sviluppo, soprattutto in relazione alle nuove conquiste negli ambiti della genetica, della fisiologia riproduttiva e delle neuroscienze. Ma perché la ricerca scientifica sia orientata al rispetto della dignità della persona e al sostegno della vita umana, non è sufficiente una sua validità scientifica secondo le leggi proprie di ogni disciplina. Essa deve anche qualificarsi positivamente dal punto di vista etico, e ciò suppone che i suoi sforzi siano impostati fin dall'inizio in vista del vero bene dell'uomo, inteso come singola persona e come comunità.

4. Ciò avviene quando si opera per eHminare le cause delle malattie, attuando un'autentica prevenzione; o quando si cercano terapie sempre più efficaci per la cura di malattie gravi ancora capaci di stroncare vite umane o di nuocere gravemente alla salute delle popolazioni; o, infine, quando si offrono metodi e risorse per la riabilitazione dei pazienti in via di guarigione. La ricerca scientifica in ambito biologico può contribuire anche ad individuare nuove risorse utili per eliminare o ridurre l'improduttività di tante zone della terra e contribuire validamente nella lotta contro la fame e la miseria.

[3] Enc. ***Evangelium vitae,*** 98.

La qualificazione etica positiva di una ricerca dovrà risultare anche dalle garanzie etiche offerte nelle sperimentazioni, per quanto riguarda sia i fattori di rischio che il necessario consenso delle persone coinvolte. Essa dovrà estendersi, inoltre, anche all'applicazione delle scoperte e dei risultati.

Questa integrazione della ricerca scientifica con le istanze dell'etica in ambito biomedico è un'urgente necessità dell'epoca presente. Se pensiamo che tale ricerca oggi raggiunge le strutture pjù elementari e profonde della vita, come i geni, e i momenti più delicati e decisivi dell'esistenza di un individuo umano, come il momento del concepimento e della morte, nonché i meccanismi di ereditarietà e le funzioni del cervello, ci si rende conto di quanto sia urgente offrire a coloro che operano in questo ambito la luce dell'etica razionale e della rivelazione cristiana.

Non possiamo nascondere il pericolo che la scienza subisca la tentazione del potere demiurgico, dell'interesse economico e delle ideologie utilitariste. In ogni caso, però, il supporto dell'etica dovrà essere offerto nel rispetto dell'autonomo statuto epistemologico di ogni scienza.

5. Nella Costituzione ***Gaudium et spes*** è chiaramente affermato il rispetto della Chiesa per l'autonomia delle scienze umane nel loro specifico campo.[4] Ciò tuttavia non toglie, anzi esige, che nell'analisi dei problemi e nella ricerca delle soluzioni si tenga presente il bene dell'uomo da promuovere e da tutelare, e si inserisca in un'antropologia che, comprendendo tutte le dimensioni della persona, dia senso ai destini della società e della storia umana.

La necessità di un'antropologia, rispettosa dei valori umani e aperta alla trascendenza, è evidente e urgente, anche in relazione al pluralismo etico che minaccia l'universalità dei valori etici fondamentali. Non tutte le visioni etiche sono infatti compatibili con la visione integrale dell'uomo e con la proposta cristiana intorno al valore della vita e della persona umana, come ho ricordato nell'Enciclica ***Veritatis splendor.***[5]

Alla luce di queste considerazioni si comprende quanto importante sia il compito affidato all'Accademia per la Vita, chiamata a favorire l'incontro e la collaborazione tra le scienze biomediche e le discipline etico-filosofiche e teologiche, in vista di un migliore servizio alla vita dell'uomo, oggi così gravemente minacciata. L'armonica composizione della visione e dei risultati delle scienze positive con i valori etici e gli orizzonti dell'antropologia filosofica e teologica costituisce un'urgenza primaria alle soglie del nuovo Millennio.

[4] Cf. n. 59.
[5] Cf. nn. 74-75.

6. Analoga, decisiva importanza assume l'altro ambito di problemi iscritto nelle finalità della stessa Accademia: è quello del diritto. Nel mondo sono state approvate legislazioni che contengono elementi in contrasto con le esigenze e i valori fondamentali dell'uomo. Penso in particolare alla legalizzazione dell'aborto e dell'eutanasia. Nell'Enciclica ***Evangelium vitae*** ho riaffermato che tali leggi sono ingiuste, nocive al bene dell'uomo e della società, e tali da alterare gli stessi concetti di legge e di democrazia.[6]

Il prossimo futuro lascia prevedere nuovi pronunciamenti legislativi circa gli interventi dell'uomo sulla sua stessa vita, sulla corporeità e sull'ambiente. Stiamo assistendo alla nascita del biodiritto e della biopolitica. E quanto mai importante che ci si impegni a far sì che questo cammino avvenga nel rispetto della natura dell'uomo, le cui esigenze sono espresse dalla legge naturale.

Vi esorto, perciò, a lavorare affinché giunga presto il momento in cui scienze positive e scienze umane e giuridiche si incontrino per offrire garanzie rassicuranti sul futuro dell'umanità.

7. Ai credenti, impegnati nella riflessione filosofico-giuridica e nell'azione legislativa, è richiesta una preparazione veramente seria nel loro campo. L'Accademia per la Vita, che deve studiare «le legislazioni urgenti nei vari paesi, gli orientamenti di politica sanitaria e le principali correnti di pensiero che hanno incidenza sulla cultura contemporanea della vita»,[7] potrà utilmente offrire il proprio contributo in questa direzione, grazie anche alla più precisa definizione della metodologia di lavoro e dei propri strumenti operativi.

Molte speranze riponeva nella vostra Accademia il suo animatore e primo Presidente, il Prof. Lejeune, che ha speso la vita per promuovere l'armonia tra le scienze e la fede a favore dell'umanità, specialmente dei malati.

Mentre esprimo il mio apprezzamento per il lavoro finora svolto in questa prima fase di attività dell'Accademia, desidero affidarvi in modo particolare l'Enciclica ***Evangelium vitae.*** Approfonditela nei suoi contenuti specifici e nel suo messaggio di fondo, fatela conoscere all'interno e all'esterno della Chiesa, testimoniatene i valori nel vostro impegno scientifico.

Con tali auspici, mentre invoco su tutti voi e sul vostro lavoro la costante assistenza del Signore della vita, imparto di cuore a ciascuno di voi ed ai vostri collaboratori la Benedizione Apostolica.

[6] Cf. nn. 11 e 68-72.

[7] *Statuto,* art. 2/b.

ACTA CONGREGATIONUM

CONGREGATIO PRO EPISCOPIS

PROVISIO ECCLESIARUM

die 15 Martii 1996. — Cathedrali Ecclesiae Nelsonensi R. D. Eugenium Cooney, e clero dioecesis Calgariensis ibique curionem paroeciae Sacratissimo Cordi Iesu dicatae.

die 30 Maii. — Cathedrali Ecclesiae Ostraviensi-Opaviensi, noviter erectae, Exc.mum P. D. Franciscum Lobkowicz, hactenus Episcopum titularem Catabitanum et Auxiliarem Pragensem.

die 31 Maii. — Titulari episcopali Ecclesiae Cenensi R. P. Amantium Escapa Aparicio, Ordinis Fratrum Discalceatorum B. Mariae V. de Monte Carmelo sodalem, Vicarium generalem archidioecesis Sancti Dominici, quem constituit Auxiliarem eiusdem archidioecesis.

— Titulari episcopali Ecclesiae Vitensi R. D. Paulum Cedano Cedano, e clero dioecesis a Domina Nostra vulgo de la Altagracia in Higüey, institutorem in Seminario maiore Sancti Thomae Aquinatis in archidioecesi Sancti Dominici, quem constituit Auxiliarem archidioecesis Sancti Dominici.

die 7 Iunii. — Cathedrali Ecclesiae Tudensi-Vicensi Exc. mum P. D. Iosephum Diéguez Reboredo, hactenus Episcopum Auriensem.

die 8 Iunii. — Episcopali Ecclesiae Arretinae-Cortonensi-Biturgensi R. P. Flavium Robertum Carraro, ex Ordine Fratrum Minorum Capuccinorum, hactenus secretarium nationalem Ordinis Sancti Francisci sodalium.

die 12 Iunii. — Cathedrali Ecclesiae Eunapolitanae, noviter erectae, R. D. Iosephum Edson Santana Oliveira, paroeciae Domini Passionis in dioecesi Fori S. Annae parochum.

— Titulari episcopali Ecclesiae Rufmianensi R. P. Aloisium Vincentium Bernetti, O.A.D., paroeciae «Sanctae Teresiae» parochum, in dioecesi Palmensi-Beltranensi, quem deputavit Auxiliarem eiusdem Ecclesiae.

die 12 Iunii 1996. — Titulari episcopali Ecclesiae Altonensi R. D. Ioannem Clayton Nienstedt, e clero archidioecesis Detroitensis, curionem paroeciae « Shrine of the Little Flower » nuncupatae in oppido vulgo Royal Oak, quem deputavit Auxiliarem Em.mi P. D. Adami Iosephi S.R.E. Cardinalis Maida, Archiepiscopi Detroitensis.

— Titulari episcopali Ecclesiae Marianopolitanae in Michigania R. D. Alanum Henricum Vigneron, e clero archidioecesis Detroitensis, ibique rectorem Seminarii maioris a Sacro Corde, quem deputavit Auxiliarem Em.mi P. D. Adami Iosephi S.R.E. Cardinalis Maida, Archiepiscopi Detroitensis.

die 13 Iunii. — Cathedrali Ecclesiae Melensi R. D. Nicolaum Cotugno Fanizzi, Societatis Sancti Francisci Salesii sodalem, in archidioecesi Montisvidei parochum.

die 15 Iunii. — Cathedrali Ecclesiae Tolucensi Exc.mum P. D. Franciscum Robles Ortega, hactenus Episcopum titulo Bossensem et Auxiliarem praedictae Ecclesiae.

— Titulari episcopali Ecclesiae Californiensi Exc.mum P. D. Ioannem Iacobum Ward, hactenus Episcopum titularem Brianum.

die 16 Iunii. — Cathedrali Ecclesiae Sancti Ioannis a Rege Exc.mum P. D. Valdemarum Chaves de Araújo, hactenus Episcopum Otonipolitanum.

die 21 Iunii. — Cathedrali Ecclesiae Sancti Benedicti ad Truentum-Ripanae-Montis Alti R. D. Gervasium Gestori, e clero archidioecesis Mediolanensis, Subsecretarium Conferentiae Episcoporum Italiae.

die 24 Iunii. — Cathedrali Ecclesiae Civitatis Altamirensis R. D. Carolum Garsias Merlos, e clero archidioecesis Moreliensis, ibidemque episcopalem Delegatum pro permanenti presbyterorum formatione.

die 26 Iunii. — Cathedrali Ecclesiae Roraimensi Exc.mum P. D. Apparecidum Iosephum Dias, hactenus Episcopum Registrensem.

— Cathedrali Ecclesiae Albasitensi Exc.mum P. D. Franciscum Cases Andreu, hactenus Episcopum titularem Timicitanum et Auxiliarem Oriolensem-Lucentinum.

— Cathedrali Ecclesiae Conchensi R. D. Raimundum Del Hoyo López, hactenus Vicarium generalem Burgensem.

die 28 Iunii 1996. — Cathedrali Ecclesiae Valdiviensi R. D. Richardum Ezzati Andrello, Societatis Sancti Francisci Salesii sodalem, in Congregatione pro Institutis vitae consecratae et Societatibus vitae apostolicae Officialem.

— Titulari episcopali Ecclesiae Elotonensi R. P. Emmanuelem Donoso Donoso, Congregationis Sacrorum Cordium Iesu et Mariae necnon adorationis perpetuae SS.mi Sacramenti altaris sodalem, Moderatorem in Collegio vulgo « de los Sagrados Corazones » nuncupato in archidioecesi Sancti Iacobi in Chile, quem constituit Auxiliarem archidioecesis Serenensis.

— Cathedrali Ecclesiae Maceratensi-Tolentinae-Recinetensi-Cingulanae-Treiensi R. D. Aloisium Conti, hactenus Pontificii Seminarii Romani maioris moderatorem.

die 1 Iulii. — Titulari episcopali Ecclesiae Gadiaufalensi R. D. Antonium Fridericum Gatti, dioecesis Sancti Iusti Vicarium generalem, quem Auxiliarem eiusdem dioecesis constituit.

die 3 Iulii. — Cathedrali Ecclesiae Chascomusensi Exc.mum P. D. Ioannem Carolum Maccarone, hactenus Episcopum titulo Maurianensem et dioecesis Clivi Zamorensis Auxiliarem.

die 6 Iulii. — Titulari episcopali Ecclesiae Suellensi R. D. Albertum Tanasini, hactenus Vicarium generalem archidioecesis Ianuensis, quem deputavit Auxiliarem Exc.mi P. D. Dionysii Tettamanzi, eiusdem Ecclesiae Archiepiscopi.

ACTA TRIBUNALIUM

VICARIATUS URBIS

TRIBUNAL REGIONALE LATII

ROMANA

Nullitatis Matrimonii (Felli-Requiz)

Citatio edictalis

Cum ignoretur locus actualis commorationis dominae Carmelinae Requiz, in causa de qua supra partis conventae, eandem citamus ad comparendum coram hoc Tribunali primae instantiae (Piazza S. Giovanni in Laterano 6 - Roma) aut per se aut per procuratorem legitime constitutum in diem 4 Octobris 1996, hora 9 a.m., pro concordatione sequentis dubii:

«AN CONSTET DE MATRIMONII NULLITATE, IN CASU».

Ordinarii locorum, parochi, fideles quicumque notitiam habentes actualis commorationis praedictae dominae Requiz, curare debent ut ipsa de hac edictali citatione rite moneatur et eius domicilium huic Tribunali communicetur.

Romae, ex aedibus Tribunalis die 4 Iunii a. 1996.

E. Perone, ***Iudex Instructor***

Gargiulo, ***Vice Cancellarius***

L. © S.

In Tribunalis tab., Prot. n. 10253.

DIARIUM ROMANAE CURIAE

Il Santo Padre Giovanni Paolo II ha ricevuto in Udienza Ufficiale per la presentazione delle Lettere Credenziali:

Giovedì, 23 Maggio 1996, le Loro Eccellenze i Signori WILBUR DOVEY, Ambasciatore della Nuova Zelanda presso la Santa Sede; SHERIF FAWAZ SHRET, Ambasciatore della Giordania presso la Santa Sede; STEVEN A. LOYATUM, Ambasciatore del Kenya presso la Santa Sede; GEOFFREY GACHUKU CHIPUNGU, Ambasciatore del Malawi presso la Santa Sede.

Lunedì, 3 Giugno 1996, S.E. il Signor NIKOLAOS KALANTZIANOS, Ambasciatore di Grecia presso la Santa Sede.

Ha, altresì, ricevuto in Udienza:

Sabato, 25 Maggio 1996 S.E. il Signor JULIO MARÍA SANGUINETTI, Presidente dell'Uruguay.

Martedì, 28 Maggio 1996, S.E. il Signor EVGHENIJ PRIMAKOV, Ministro degli Affari Esteri della Federazione Russa.

Sabato, 8 Giugno 1996, S.E. il Signor RENÉ GARCÍA PREVAL, Presidente della Repubblica di Haiti.

Lunedì, 10 Giugno 1996, S.E. il Signor HENRI KONAN BÉDIÉ, Presidente della Repubblica di Costa d'Avorio.

Lunedì, 17 Giugno 1996, S.E. il Signor RODRIGO PARDO GARCÍA-PEÑA, Ministro degli Affari Esteri della Colombia.

Martedì, 25 Giugno 1996, S.E. il Signor JADRANKO PRLIC, Ministro degli Affari Esteri della Repubblica di Bosnia ed Erzegovina.

Da venerdì 21 a domenica 23 Giugno 1996 il Santo Padre si è recato in Apostolico pellegrinaggio in Germania.

Martedì 25 Giugno 1996 si è riunita alla presenza del Santo Padre la Congregazione delle Cause dei Santi.

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Con Breve Apostolico il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

15 giugno 1996. S. E. mons. Adriano Bernardini, Arcivescovo tit. di Faleri, ***Nunzio Apostolico in Madagascar, Maurizio ed Isole Seychelles.***

27 » » P. Silvano Tornasi, C.S., Arcivescovo tit. eletto di Cercina, ***Nunzio Apostolico in Etiopia ed Eritrea.***

28 » » S. E. mons. Felix del Blanco Prieto, Nunzio Apostolico in Camerun, ***Nunzio Apostolico in Guinea Equatoriale.***

2 luglio » Mons. Aldo Cavalli, Arcivescovo tit. eletto di Vibo Valentia, ***Delegato Apostolico in Angola e Nunzio Apostolico in Sâo Tomé e Principe.***

Con Biglietti della Segreteria di Stato il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

21 marzo 1996. Le LL. EE. i monsignori Tarcisio Bertone, Segretario della Congregazione per la Dottrina della Fede; Charles A. Schleck, Segretario Aggiunto della Congregazione per l'Evangelizzazione dei Popoli; Carlo Caffarra, Arcivescovo di Ferrara; Angelo Scola, Rettore Magnifico della Pontificia Università Lateranense; Elio Sgreccia, Vice Presidente della Pontificia Accademia per la Vita; Jorge Enrique Jiménez Carvajal, Vescovo di Zipaquirá e Segretario Generale del CELAM; Luis Reynoso Cervantes, Vescovo di Cuernavaca; p. Pascual Piles, Priore Generale dell'Ordine Ospedaliero di San Giovanni di Dio; sr. Maria Isilda Freitas, Superiora Generale delle Francescane Ospedaliere dell'Immacolata Concezione; sr. Juana Elizondo, Superiora Generale della Compagnia delle Figlie della Carità di S. Vincenzo de Paoli; sr. Philomena Sheerin, Superiora Generale delle Suore Medico-Missionarie di Maria; prof. Walter Osswald, Presidente della Federazione Internazionale delle Associazioni dei Medici Cattolici; dr. Alain Lejeune, Presidente della Federazione Internazionale dei Farmacisti Cattolici, ***Membri del Pontificio Consiglio della Pastorale per gli Operatori Sanitari « ad quinquennium ».***

21 marzo 1996. Gli Em.mi Signori Cardinali José Freiré Falcao, Michele Giordano, Riccardo J. Vidal, John J. O'Connor, George Basil Hume, Antonio Quarracino, Andrzej Maria Deskur; gli Ecc.mi Monsignori Giovanni Battista Re, Francisco Javier Errazuriz Ossa, Miroslav Stefan Marusyn, José Saraiva Martins, Pierre Zevaco, Mariano Vivanco Valiente, Tadeusz Kondrusiewicz, Dionigi Tettamanzi, mons. Ivan Marin-Lopez; fr. Pierluigi Marchesi, O.H.; p. Angelo Brusco, M.I.; sr. Alice-Marie Raveneaux; sr. Teresa Lopez-Beorlegui; la sig.ra Claude Trontin; il barone Albrecht Von Boeselager; il dott. Marcello Sacchetti; il prof. Juan de Dios Vial Correa, ***Membri del Pontificio Consiglio della Pastorale per gli Operatori Sanitari « in aliud quinquennium ».***

18 aprile » Le LL. EE. i monsignori Santo Bartolomeo Quadri, Arcivescovo em. di Modena-Nonantola; Marcello Pinto Carvalheira, Arcivescovo di Paraiba; Bosco Penna, Vescovo Ausiliare di Bombay; la sig.ra Agnese Adjaho Avognon; i sigg. Theodore Ndiaye; Amin •Fahim; Eduardo Ramírez Cato; Vicente Espeche; Nazario Vivero; German Doig; le sig.re Maria Irma Suarez de Pachón; Teresa Chooi; i sigg. Artemio Panganiban; Joseph Kurian; Antoine Chahwan; la sig.ra Arantzazu Aguado; i sigg. José Maria Martin-Sanchez; Jacques Carton; Harald Seidel; Michal Sewerynski; Victor M. Khroul; Manfred Lütz; Jan Zicha; la sig.ra Mary Ann Glendon; il sig. Paul Henderson, ***Membri del Pontificio Consiglio per i Laici « ad quinquennium ».***

» » » Il sig. Thomas Hong-Soon Han; la sig.ra Patricia Jones; i sigg. Marcello Bedeschi; Gerald Arbola, ***Membri del Pontificio Consiglio per i Laici « in aliud quinquennium ».***

25 » » Le LL. EE. i monsignori Luis Martínez Sistach, Vescovo di Tortosa; Michel Dubost, Ordinario Militare di Francia; mons. Patrick Valdrini; sac. Giovanni Fornero; p. Jesus Castellano, O.C.D.; p. Bernard Courteille; sig.ra Simone Gebs; sig. Giuseppe Gervasio; sig.na Maria Da Graça Sales; sig.ra Emerenziana Rossato; sig.ra Jo Grafil, ***Consultori del Pontificio Consiglio per i Laici « ad quinquennium ».***

». » » Le LL.EE. i monsignori Miroslav S. Marusyn; Jorge M. Mejia; Giuseppe Uhac; Francisco J. Errazuriz Ossa; Jozef Michalik; mons. Diarmuid Martin; Luigi

Giussani; sig.ra Chiara Lubich; sig. Kiko Arguello; sig. Andrea Riccardi; sig. Dennis Callagy; sig. Jean Larnaud; sig. Enrique Marius; sig. Giuseppe dalla Torre; sig. Giorgio Feliciani; p. Gianfranco Ghirlanda, S.I.; mons. Lucio Gera; sig.ra Rosemary Goldie; p. Alain Birou, O.P., ***Consultori dei Pontificio Consiglio per i Laici « in aliud quinquennium ».***

2 maggio 1996. Le LL.EE. i monsignori Javier Oses Flamarique, Vescovo di Huesca; Andreas Laun, Vescovo Ausiliare di Salzburg; Jozef Voss, Vescovo Ausiliare di Münster; mons. Tadeusz Styczen; mons. Mauro Cozzoli; sac. Athanase Waswandi; p. Renato di Menna, M.I.; sr. M. Maurizia Biancucci; dott.ssa Carla Giuliana Bolis; m.me Jérôme Lejeune; prof. Antonio Cicchetti; dr. Bernard Nathanson; prof.ssa Marie-Odile Rethore; dr. Michael Shanahan; prof. Amleto Maltarello; sig.ra Ilde Fiordeponti, ***Consultori del Pontificio Consiglio della Pastorale per gli Operatori Sanitari « ad quinquennium ».***

» » » Sig. Bruno Silvestrini; sig.ra Viviane Verlinde-Boutelegier; sig. Adolfo Turano; mons. Italo Taddei; p. Baldo Santi, O.M.D.; sig. Charles Probst; sig.ra Wanda Poitawska; sig. Ugo Obiglio; sig.ra Dina Nerozzi Frajese; sig. Lino Mottironi; sig.ra Cecilia Moloantola; sr. Gratia Setsuko Maihara; mons. Ferdinand Kayavil; sig. Diego Gracia Guillen; rev.do Rudesindo Delgado Perez; mons. Ignacio Carrasco de Paula; sig.na Anna Cappella; mons. James P. Cassidy; p. Bonifacio Honings, O.C.D.; p. Joseph Joblin, S.I.; sig. Franco Splendori; sig. Domenico Di Virgilio; sig. Rino Cavalieri; sig. Alessandro Beretta-Anguissola; sig. Giuseppe Astegiano; sig. Robert L. Walley; mons. Krzysztof Szczygiel; sig. Corrado Manni; sig. Clemente Robles, ***Consultori del Pontificio Consiglio della Pastorale per gli Operatori Sanitari « in aliud quinquennium ».***

3 » » Il can. prof. Charles Munier, e il dott. Vittorio Peri, ***Membri del Pontificio Comitato di Scienze Storiche « ad quinquennium ».***

6 » » Le LL.EE. i monsignori Emanuele Gerada, Arcivescovo tit. di Nomento; Paul Ruzoka, Vescovo di Kigoma; Heinrich Fasching, Vescovo Ausiliare di Sankt Pölten; sig. Peter Cheung Ka Hing, ***Membri del Pontificio Consiglio della Giustizia e della Pace « ad quinquennium ».***

6 maggio 1996. P. Vincenzo discuoio, O.F.M. Cap., ***Consultore delia Congregazione delle Cause dei Santi « ad quinquennium ».***

3 giugno » Mons. Fernando Ocariz, ***Consultore delia Congregazione per la Dottrina della Fede « in aliud quinquennium ».***

» » » P. Jozef Metzler, O.M.I., ***Consultore della Congregazione per l'Evangelizzazione dei Popoli « ad quinquennium ».***

10 » » L'Em.mo Signor Cardinale Henri Schwery, e S. E. mons. Mario Rizzi, Arcivescovo tit. di Bagnoregio, ***Membri della Congregazione delle Cause dei Santi «ad quinquennium ».***

15 » » S. E. mons. Darío Castrillón Hoyos, Arcivescovo em. di Bucaramanga, ***Pro-Prefetto della Congregazione per il Clero.***

21 » » S. E. mons. Jorge Arturo Medina Estévez, Vescovo em. di Valparaíso, ***Pro-Prefetto della Congregazione per il Culto Divino e la Disciplina dei Sacramenti.***

NECROLOGIO

31 maggio 1996. Mons. Jesús Arturo Roldan, Vescovo di San Rafael ***(Argentina).***

4 giugno » Mons. Castor Sekwa, Vescovo di Shinyanga ***(Tanzania).***

7 » » Mons. Richard L. Gully, Vescovo em. di Georgetown ***(Guyana).***

9 » » Mons. Joachim J. Rozario, Vescovo em. di Chittagong ***(Bangladesh).***

11 » » Mons. Peter Kurongku, Arcivescovo di Port Moresby ***(Papua Nuova Guinea).***

» » » Mons. Ivo Gugic, Vescovo em. di Kotor ***(Jugoslavia).***

13 » » Mons. Federico G. Limon, Arcivescovo em. di Lingayen-Dagupan ***(Filippine).***

14 » » Mons. Hanna Kaldany, Vescovo tit. di Gaba.

16 » » Mons. Henricus T.E. Beel, Vescovo tit. di Sucarda.

22 » » Mons. José J. Flórez Hernández, Arcivescovo em. di Ibagué ***(Colombia).***

An. et vol. LXXXVIII 8 Augusti 1996 N. 8

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

Directio: Palazzo Apostolico - Città del Vaticano - *Administratio:* Libreria Editrice Vaticana

ACTA IOANNIS PAULI PP. II

CONSTITUTIO APOSTOLICA

PALMENSIS in BRASILIA

Nova conditur archidioecesis metropolitana Palmensis in Brasilia simulque nova constituitur Provincia ecclesiastica eiusdem nominis.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Maiori spirituali bono Christifidelium studentes consulere, Venerabiles Fratres sacrorum Antistites Regionis Centralis-Occidentalis Conferentiae Episcoporum Brasiliae, una cum Praeside aliisque Praesulibus eiusdem Conferentiae, ab hac Apostolica Sede petiverunt ut, quibusdam distractis territoriis a Provincia ecclesiastica Goianiensi, conderentur et nova metropolitana Sedes in « Palmas », nuper constituta urbe principe Brasiliensis Foederatae Civitatis « Tocantins » et nova simul ecclesiastica Provincia. Nos ergo gravissimo fungentes munere Pastoris et Patris totius gregis Dominici, favente quoque eidem rei Venerabili Fratre Alfio Rapisarda, Archiepiscopo titulo Cannensi atque in eadem Natione Apostolico Nuntio, de consilio Congregationis pro Episcopis admotae postulationi perquam libenter concedendum esse putavimus. De plenitudine igitur Nostrae potestatis quae sequun-

tur decernimus. A dioecesi Portus Nationalis separamus integrum territorium, prout in praesens civili lege circumscribitur, municipiorum, quae patrio sermone nuncupantur: Palmas, Sao Félix do Tocantins, Mateiros, Novo Acordo, Santa Teresa do Tocantins et Lagoa do Tocantins; a dioecesi autem Miracemana Tocantinensi seiungimus integrum territorium, prout in praesens civili lege circumscribitur, municipiorum: Aparecida do Rio Negro, Lageado, Lizarda, Rio Sono et Reserva Xerente, atque ex ita distractis territoriis novam constituimus archidioecesim metropolitanam ***Palmensem in Brasilia,*** quae iisdem limitabitur finibus, quibus memorata municipia, simul sumpta, nunc terminantur. Itemque constituimus novam Provinciam ecclesiasticam eiusdem nominis, quae efformabitur archidioecesi, quam diximus, dioecesibus Portus Nationalis, Miracemana Tocantinensi ac Tocantinopolitana necnon Praelatura territoriali Cristalandiensi, hactenus ad Provinciam Ecclesiasticam Goianiensem spectantibus. Sic conditae archidioecesis sedem in urbe « Palmas » ponimus, templumque, quod ibi hoc ipso tempore aedificatur Spiritui Sancto dicandum, ad gradum ac dignitatem cathedralis ecclesiae evehimus cuique insignia, privilegia et honores tribuimus, quibus ceterae in orbe catholico cathedrales ecclesiae, ad normam iuris, fruuntur. Praeterea archidioecesis Palmensis in Brasilia pro tempore sacrorum Antistiti honores, insignia, privilegia iuraque tribuimus eundemque oneribus atque obligationibus adstringimus, quae sive Praesulum Ordinariorum locorum sive Metropolitarum propria sunt. Mandamus insuper ut quam primum ibi Collegium Consultorum ad normam iuris constituatur, qui Archiepiscopo consilio et opera valido sint auxilio. Congruae quidem ac dignae sustentationi Praesulis novae archidioecesis provideatur Curiae emolumentis, fidelium oblationibus ac portione bonorum, quae ad normam canonis 122 C.I.C. eidem obvenire debent quaeque hactenus ad mensas episcopales dioecesium Portus Nationalis et Miracemanae Tocantinensis pertinuerunt. In iis autem quae respiciunt ad Seminarii dioecesani aedificationem atque candidatorum ad sacerdotium institutionem, serventur praescripta iuris communis, habita praesertim ratione normarum ac regularum a Congregatione de Institutione Catholica statutarum; cum fas erit selecti Seminarii alumni philosophicis ac theologicis disciplinis imbuendi necnon sacerdotes sua studia completuri, Romam mittantur.

Quod vero attinet ad conditae archidioecesis regimen, bonorum administrationem, dioecesani Administratoris « sede vacante » electionem, fidelium iura et onera aliaque id genus, quae sacri canones praescribunt ad amussim

serventur. Simul ac erectio archidioecesis ad effectum deducta fuerit, eo ipso sacerdotes illi adscripti censeantur circumscriptioni in cuius territorio ecclesiasticum officium detinent; ceteri autem sacerdotes Seminariique alumni incardinati maneant vel incardinentur illi in cuius territorio legitimum habent domicilium. Acta et documenta quae ad noviter constitutam archidioecesim eiusque clericos, fideles et bona temporalia respiciunt, a Curiis Portus Nationalis et Miracemana Tocantinensi ad "Curiam Palmensem in Brasilia, quam primum, transmittantur.

Quae praescripsimus perficienda committimus Venerabili Fratri Alfio Rapisarda, quem diximus, vel, ipso a sede absente, ei, qui curat negotia Apostolicae Nuntiaturae in Brasilia, iisdem tribuentes necessarias et opportunas facultates etiam subdelegandi, ad effectum de quo agitur, quemlibet virum in ecclesiastica dignitate constitutum, onere imposito ad Congregationem pro Episcopis authenticum exemplar actus peractae exsecutionis, cum primum fas erit, remittendi. Hanc denique Constitutionem Nostram nunc et in posterum ratam esse volumus, contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud S. Petrum, die septimo et vicesimo mensis Martii, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo sexto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

SB ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

83 BERNARDINUS card. GANTIN
Congr. pro Episcopis Praef.

Marcellus Rossetti, ***Protonot. Apost.***
Franciscus Chiaurri, ***Protonot. Apost.***

Loco EB Plumbi
In Secret. Status tab., n. 390.383

LITTERAE APOSTOLICAE

I

Venerabili Servae Dei Mariae a Sancto Ioseph Alvarado Cardoso honores Beatorum tribuuntur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — «Infirmus fui et visitastis me... Amen, dico vobis. Quandiu fecistis uni ex his fratribus meis minimis, mihi fecistis » *(Mt* 25, 36 et 40).

Haud dubie Maria a Sancto Ioseph (in saeculo Laura Alvarado Cardoso) moriens a Sponso suo divino, cui totam vitam servivit in puellis orbatis parentibus, in senibus, in derelictis, haec audivit verba consolatoria, quae eius fidem atque amorem erga Deum et proximum remunerabantur.

Quattuor fratrum primogenita in vico Choroni, ad Venetiolanam Civitatem Araguensem pertinente, orta est die xxv mensis Aprilis anno MDCCCLXXV a familia humili quidem, sed multa religione praedita. Puera erat cum parentes Maracaiium migraverunt, ubi in studia incubuit puellarum id temporis propria, dum simul domi a matre atque ab avia aegrotos discebat visitare et pauperes adiuvare.

A iuventute propensa ad pietatem et contemplationem, ardenter se Domino consecrare cupiebat in conventu clausurae obnoxio. Quoniam vero varias ob circumstantias propositum hoc non potuit ad effectum adducere, confessario consentiente die VIII mensis Decembris anno MDCCCXCIII septem et decem annos nata votum sumpsit virginitatis perpetuae. Deinceps eius diei itemque baptismi anniversariam memoriam die uno recessus spiritalis celebravit. Exinde nihil aliud cupivit, nisi sancta fieri: « Volo sancta esse, sed vera sancta. Mi Iesu, unicum optatum meum tu es, et solus tu ».

Parochi sui Vincentii López Aveledo hortatui respondens curandis aegrotis se dedidit in parvo valetudinario ab illo sedulo sacerdote aperto ad excipiendos pestilentia correptos, quae in urbe furebat.

Coetus amicarum voluntariarum fautrix erat, quae tamquam « Samaritanae » cognoscebantur.

Sed cordi eius non satis erant aegri valetudinarii. De puellis orbis cogitabat, de senibus, de pauperibus derelictis, et institutum condere exoptabat

ut omnes exciperet. Puellis amicis « Samaritanis » fidebat, paratis ad eam in difficili opere sequendam. Permissu Ioannis Castro, vicarii generalis Caracensis, Serva Dei et coetus amicarum habitu Augustinianum induerunt et Institutum condiderunt, quod postea appellatum est «Agustinas Recoletas del Corazón de Jesús ». Idem vicarius generalis Lauram nominavit antistitam Instituti, quod munus usque ad annum MCMLX sustinuit.

Die XXII mensis Ianuarii anno MCMII Laura suum votum virginitatis confirmavit et die XIII mensis Septembris anni insequentis vota nuncupavit perpetua paupertatis, oboedientiae et castitatis, vocata ex eo die Maria a Sancto Ioseph.

Anno MCMV Maracaii primam domum aperuit pro puellis orbatis, cui aliae celeriter adiunctae sunt. Sicut sancta Teresia a Iesu est peregrina Dei facta ut quolibet ad debiliores ferret amorem et suae caritatis risum Mulier indefatigabilis sollicita eo accurrebat, ubicumque opus erat domo pro senibus vel puellulis orbis. Per longam suam vitam plus triginta domus aperuit receptioni destinatas in variis urbibus et vicis Nationis. Filiis dicere solita erat: « Quos omnes reiciunt, ii nostri sunt; quos nemo vult, ii sunt nostri ».

Curae de pauperibus non eam impedierunt quominus orationi se dederet. Sicut mulieres sanctae mirabiliter coniunxit actionem cum contemplatione, laborem cum precatione.

Eucharistiae amans multum insumebat tempus ante tabernaculum intime cum Iesu colloquens. Ex his altae contemplationis horis vim hauriebat, quam postea in debiliorum servitium suppeditabat.

Item propter amorem Eucharistiae hostias conficiendas suscepit paroeciae Maracaiensi aliisque paroeciis finitimis necessarias, filias adhortans ut hoc servitium gratuito continuarent.

Anno MCMLX in suo antistitae generalis munere substituta secessit in domum Maracaiensem puellarum orbarum, extremusque vitae annos in curandis puellulis consumpsit, in operis humilioribus inque deprecatione.

Longum post morbum, postridie Calendas Apriles anno MCMLXVII filiis eius cantum in honorem Virginis Mariae pro eius voluntate concinentibus, placide in Domino obdormivit.

Morte cognita, multa milia fidelium ex omnibus Venetiolae regionibus convenerunt. Urbs Maracaium diem civitati luctuosum decrevit et per exsequias aeroplanorum turma urbem supervolitavit rosarum folia deiciens super multitudinem.

In infimo altari sacelli Domus Orphanarum Maracaiensium sepulta est eiusque sepulcrum multi peregrinantes venerati sunt, praesertim post innumerabiles gratias eius precibus concessas.

Mater Maria a Sancto Ioseph, quae longam vitam curae condonavit grandium natu ac puerorum egentium in quibus Christum videbat, nuntium nobis reliquit in perpetuum praesens, nempe pauperiores, derelictos, debiliores eodem amore esse accipiendos, quo eosdem Christus accipiebat.

Inita canonizationis Causa anno MCMLXXXIII iisque peractis, quae ius statuit, die VII mensis Martii anno MCMXCII est coram Nobis promulgatum decretum super heroicitate virtutum.

Annis MCMLXXXIII-MCMLXXXVI instructus est Maracaii processus de miro eventu anno MCMLXXXIII patrato et precibus ascripto Venerabilis Servae Dei. Casu inspecto et disceptato a medicis atque a theologis Congregationis de Causis Sanctorum, qui uno ore affirmantem sententiam enuntiaverunt, die XIII mensis Decembris anno MCMXCIII coram Nobis praesentibus est decretum super miro promulgatum. Decrevimus igitur ut beatificationis ritus Romae celebraretur die VII mensis Maii anno MCMXCIIII.

Hodie igitur in foro ad Vaticanam Sancti Petri Apostoli Basilicam vergente inter Missae sollemnia hanc ediximus formulam: « Nos, vota Fratrum nostrorum Ioannis Cardinalis Canestri, Archiepiscopi emeriti Ianuensis et Administratoris Apostolici eiusdem metropolitanae sedis, Iosephi Vincentii Henriquez Andueza, Episcopi Maracayensis, Francisci Iosephi Mariae Wiertz Episcopi Ruremundensis, Brunonis Tommasi, Archiepiscopi Lucensis, et Ioannis Cardinalis Saldarmi, Archiepiscopi Taurinensis, necnon plurimorum aliorum Fratrum in episcopatu multorumque christifidelium explentes, de Congregationis de Causis Sanctorum consulto, Auctoritate Nostra Apostolica facultatem facimus ut Venerabiles Servi Dei Augustinus Roscelli, Maria a Sancto Ioseph Alvarado Cardozo, Maria Helena Stollenwerk, Maria Dominica Brun Barbantini et Iosephina Gabriela Bonino Beatorum nomine in posterum appellentur eorumque festum: Augustini Roscelli die septima Maii; Mariae a Sancto Ioseph Alvarado Cardoso die secunda Aprilis; Mariae Helenae Stollchwerk die vicesima octava Novembris; Mariae Dominicae Brun Barbantini die vicesima secunda Maii; et Iosephinae Gabrielae Bonino die octava Februarii in locis et modis iure statutis quotannis celebrari possit. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti ».

Quae vero decrevimus volumus firma esse ac rata in perpetuum, rebus contrariis minime obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die septimo mensis Maii, anno MCMXCIV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

83 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ffi Sigilli
In Secret. Status tab., n. 386.673

II

Venerabili Servae Dei Margaritae Bays Beatorum honores decernuntur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — « Quae sursum sunt sapite, non quae supra terram. Mortui enim estis, et vita vestra abscondita est cum Christo in Deo! » ***(Col*** 3, 2-3).

Hisce verbis nuntius Margaritae Bays breviter optimeque absolvitur. Etsi laica tantum, omnia quae ad rem deducebat convertebat ad Dominum, eius serva evadere cupiens. In Deo abscondita et a vinculis huius mundi seiuncta, vitam Domino Cruci affixo arte iunctam ducere nitebatur.

Margarita die VIII mensis Septembris anno MDCCCXV orta est a modestis agricolis solida fide christiana praeditis Friburgi in loco vulgo La Pierraz, in paroecia loci Siviriez. Sequenti die baptismi aquis abluta est in templo paroeciali, ubi insequentibus annis sacro chrismate est uncta et ad primum convivium eucharisticum adducta.

Vegeta mente ac peculiari instructa ingenio, in ludum missa est ut primas didiceret litteras. Quindecim annos nata tirocinium exercuit vestificae. Vitam cunctam in terra patria transegit, laborem vestificae exsequens nec non domesticae et rusticae praestans famulatum. Familiae veluti ductrix facta est ex eo quod partes educatricis puerorum sustinebat et iurgia placabat inter fratres sororesque, qui summa dilectione eam prosequebantur. Nec defuerunt contumeliae et aegritudines ex illis iurgiis ortae quas silentio suscepit, omnia Dei amore ducta perferens.

Inter fideles paroeciae suae exemplarem vitam degit, quia non tantum cuiuslibet paroecialis actionis particeps fiebat, verum etiam omnibus se exemplum praebebat summae dilectionis erga Christum Eucharisticum et Passum. Cotidie, etiam tempestate adversante, longam pedibus emetiebatur

viam ut Eucharistico interesset Sacrificio. Singulis diebus dominicis, ritibus liturgicis expletis, diutine coram tabernaculo in oratione morabatur et per integram horam exercitium Viae Crucis peragebat.

Nullo non tempore ab oratione cessabat. Inde a tenellis annis in orationem adeo impense prolabebatur, ut saepe sociarum suarum ludos relinqueret et in solitudinem secederet ut colloquium cum Deo sub silentio susciperet.

E lectulo maturrime surgebat ut oraret,, quod totum per diei spatium non intermittebat ac saepe, exemplum Iesu secuta, totam noctem Dominum precabatur. Ut in orationis ambitu versaretur, Mariale Rosarium assidue recitabat, mente Christi mysteria reputans. Piis peregrinationibus Sanctuaria Beatissimae Virginis Mariae invisebat. Ita vitae suae propositum exsequebatur, perseveranter scilicet coram Deo consistendi, tamen non intermissis domesticis laboribus.

Ex hac eius cum Domino consuetudine ardens oriebatur studium spiritalem ferendi proximis salutem. Quin viribus parceret, christianam doctrinam pueris tradebat, eosque recte orare docebat vitamque sub Iesu conspectu ducere. Aegrotantes et morituros ita alloquebatur: « Infinita est bonitas Dei, quocirca numquam de eius misericordia est dubitandum ». Pauperes, quos « praedilectos Dei amicos » appellabat, misericordi animo excipere consueverat.

Altissimo humilitatis sensu apostolatum explicavit, quamlibet respuens laudem et nesciri cupiens. Ad Regni Dei incrementum etiam propriis doloribus contulit, partes scilicet habens Passionis Domini, qui singularibus donis eam ditavit.

Serva Dei xxvii die mensis Iunii anno MDCCCLXXIX, ab omnibus complorata, piissime in Domino obdormivit, unanimi ex consensu sancta iam existimata. Sanctimoniae fama perstante, Episcopus Lausannensis-Genevensis-Friburgensis anno MCMXXVII causam beatificationis et canonizationis incohavit.

Servatis de iure servandis, Nosmet Ipsi die x mensis Iulii anno MCMXC ediximus Servam Dei heroum in modum virtutes théologales, cardinales iisque adnexas exercuisse. Dein apud Congregationem de Causis Sanctorum eventus quidam mirus examini subiectus est, intercessioni eiusdem Servae Dei adscriptus et anno MCMXL patratus pro quodam sacrorum alumno qui mira prorsus ratione letali casu montano est servatus. Casu felici cum exitu pervestigato, die xxiu mensis Decembris anno MCMXCIII Nobis coram Decretum prodiit super miro. Quocirca statuimus ut beatificationis ritus die XXIX mensis Octobris, anno MCMXCV Romae celebraretur.

Hodie igitur in Vaticana Basilica Sancti Petri Apostoli, inter Missarum sollemnia hanc ediximus formulam: «Nos, vota Fratrum Nostrorum Volfgangi Haas, Episcopi Curiensis, Caroli Iosephi Ruiseco Vieira, Archiepiscopi Carthaginensis in Columbia, Petri Mamie, Episcopi Lausannensis, Genevensis et Friburgensis, necnon plurimorum aliorum Fratrum in episcopatu multorumque christifidelium explentes, de Congregationis de Causis Sanctorum consulto, Auctoritate Nostra Apostolica facultatem facimus ut Venerabiles Servae Dei Maria Teresia Scherer, Maria Bernarda Butler et Margarita Bays Beatarum nomine in posterum appellentur, earumque festum die ipsarum natali: Mariae Teresiae Scherer die decima sexta Iunii; Mariae Bernardae Butler die decima nona Maii; et Margaritae Bays die vicesima septima Iunii in locis et modis iure statutis quotannis celebrari possit. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti ».

Quae vero hisce Nostris Litteris edicta sunt ac decreta, tam in praesens ea singula valere suamque exserere vim volumus quam posterum in tempus et rata firmaque perpetuo, contrariis quibusvis causis rebusque neutiquam obsistentibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxix mensis Octobris, anno MCMXCV, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

83 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ©Sigilli
In Secret. Status tab., n. 392.315

III

Venerabili Dei Servo Hyacintho Mariae Cormier Beatorum honores decernuntur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Praecipua inter optata Concilii Vaticani II agnoscitur « accommodata renovatio vitae religiosae, quae simul complectitur et continuum reditum ad omnis vitae christianae fontes primigeniamque institutorum inspirationem et aptationem ipsorum ad mutatas temporum condiciones... Ideo fideliter agnoscantur et serventur Fundatorum spiritus propriaque proposita necnon sanae traditiones, quae omnia cuiusque instituti patrimonium constituunt» *(Perfectae caritatis,* n. 2). Quod

studium, munus fuit peculiare Venerabilis Servi Dei Hyacinthi Mariae Cormier, LXXVI Magistri Generalis Ordinis Fratrum Praedicatorum, uti liquido patet ex ipsius proposito: « Omnia nostra instaurare in sancto Dominico ». Hic namque Christi servulus sexaginta annos in sacro presbyteratu et in sancta vixit religione, fidelis videlicet dispensator et prudens, constitutus a Domino super familiam suam (cfr ***Lc*** 12, 42), salubri et aequo regimine communiendam.

Aureliae in Gallia die VIII mensis Decembris anno MDCCCXXXII natus est et postridie baptizatus; ei nomem inditum Ludovicus Stanislaus, Henricus. Seminarii dioecesani alumnus, vota castitatis primum, post oboedientiae et paupertatis privatim nuncupavit et in Tertio Praedicatorum Ordine inscribi voluit. Vixdum presbyter, anno MDCCCLVI, a sacrorum Antistite Felice Dupanloup, clarae memoriae viro, veniam petiit ut inter Fratres Ordinis Praedicatorum asccisceretur, paulo ante in Gallia per eximium oratorem Fratrem Henricum Lacordaire restituti et supremo moderamine recti Fratris Vincentii Jandel. Nomem Hyacinthum Mariam accepit et anno MDCCCLVII vota religiosa nuncupavit. Inde novitiorum magistrum, quinquies priorem conventualem terque provincialem Tolosae egit, qua in urbe Praedicatorum Ordo constitutus est. Anno MDCCCXCI Romam accitus, a supremo moderatore Andrea Frühwirth socius est constitutus, et anno MDCCCXCVI procurator generalis apud Sanctam Sedem nominatus est. Regimine autem universo, cui anno MCMiv est praepositus, ad extremum fere vitae est perfunctus. Eodem etiam tempore consultor exstitit Congregationum Sancti Officii et de Propaganda Fide.

Pro fratribus suis in vocatione adhortandis et firmandis, multiplicibus verbis et scriptis ceterisque adiumentis usus est. Divinae laudis canticum potissimum fovit: assiduum sacrae theologiae et, veluti ipsius animae, Scripturae studium auxit, nova promulgata Studiorum Ratione. Efficienter admodum providit scholis biblicis et theologicis, Hierosolymis ac Friburgi in Helvetia paulo ante conditis; idemque auctor fuit ut, secundum Capitulorum generalium postulata, aedibus et disciplinis aptum Collegium, «Angelicum » appellatum, anno MCMVIII Romae fundaretur. Quod ad gradum Pontificiae Studiorum Universitatis a S. Thoma de Urbe est evectum. Quattuor Ordinis provincias restauravit duasque novas condidit. Monialium disciplinam promovit multasque Sororum congregationes Praedicatorum Ordini aggregavit, atque duarum earum alter fuit fundator.

Plura scripsit de re catechetica, liturgica, ascetica, hagiographica, ut Christifidelibus quibusvis, praesertim religiosam vitam eligentibus, perma-

nenti, quae hodie dicitur, formatione sub veniret. Sanctum Dominicum imitatus, « omnes homines largo excepit caritatis sinu, et cum omnes diligeret ab omnibus amabatur». Quattuor Romani Pontifices eum sibi carissimum habuerunt; praecipue sanctus Pius X, qui illum vicissim sanctum ducebat.

Dominus eum in gaudium suum vocavit Romae, die xvu mensis Decembris anno MCMXVI, dum Fratres Praedicatores sollemnia agebant, septima saeculari occurrente memoria ab Apostolica Ordinis confirmatione.

De tanto viro Beatificationis causa apud Urbis Vicariatum anno MCMXXXV incohata est et apud Apostolicam Sedem anno MCMXLV introducta. Super eius virtutibus heroicis decretum Nostra auctoritate, die xrv mensis Maii anno MCMLXXXIII, latum est. Nos ipsi, die xxin mensis Decembris anno MCMXCIII, miraculum per intercessionem Servi Dei patratum, rite recognovimus.

Ideo beatificationis ritum constituimus die xx mensis Novembris subsequenti anno celebratum iri.

Hodie idcirco in Vaticana Basilica Sancti Petri, inter Missarum sollemnia formulam hanc ediximus:

« Nos, vota Fratrum Nostrorum Camilli Cardinalis Ruini, Vicarii Nostri pro Romana dioecesi, Ioannis Honoré, Archiepiscopi Turonensis, Henrici Brincard, Episcopi Aniciensis, Alberti Houssiau, Episcopi Leodiensis et Eugenii Ravignani, Episcopi Victoriensis Venetorum, necnon plurimorum aliorum Fratrum in episcopatu multorumque christifidelium explentes, de Congregationis de Causis Sanctorum consulto, Auctoritate Nostra Apostolica facultatem facimus ut Venerabiles Servi Dei Hyacinthus Maria Cormier, Maria Poussepin, Agnes a Iesu Galand de Langeac, Eugenia Joubert et Claudius Granzotto, Beatorum nomine in posterum appellentur eorumque festum: Hyacinthi Mariae Cormier die vicesima prima Maii; Mariae Poussepin die decima quarta Octobris; Agnetis a Iesu Galand de Langeac die decima nona Octobris, Eugeniae Joubert die secunda Iulii; et Claudii Granzotto die secunda Septembris in locis et modis iure statutis quotannis celebrari possit. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti ».

Quod autem his Litteris decrevimus, volumus et nunc et posterum tempus vim habere, contrariis rebus minime obsistentibus quibuslibet.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xx mensis Novembris anno MCMXCIV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

& ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ffl Sigilli
In Secret. Status tab., n. 378.070

IV

Venerabili Servae Dei Mariae Teresiae Scherer Beatorum honores decernuntur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — « Venite, benedicti Patris mei; possidete paratum vobis regnum... Esuri vi enim, et dedistis mihi manducare...hospes eram, et collegistis me; nudus, et operuistis me; infirmus, et visitastis me; in carcere eram, et venistis ad me... Amen dico vobis: Quamdiu fecistis çuni de his fratribus meis minimis, mihi fecistis » ***(Mt*** 25, 34.36.40).

Inter innumeros « benedictos Patris », qui Evangelium caritatis ad effectum adduxerunt, recensenda prorsus est Serva Dei Maria Teresia Scherer, Confundatrix et prima Antistita Generalis Congregationis Sororum a Caritate Sanctae Crucis ab Ingenbohl, quae, certiores faciens civiles auctoritates de propositis suae Congregationis, testabatur: « acies adimus ut sauciatos curemus; recipimus infirmos etiamsi peste affectos; in carceribus sinimus nos claudi ut ibidem detentos solemur; orphanos excipimus ne sint derelicti. Pauperes et aegrotos prae ceteris dilectos habemus, satiantes eos atque eorum dolores studentes mitigare. Denique adsumus ubique cum prima miseriae humanae necessitas advenit ».

Quae, quarta e septem filiis, nata die xxxi mensis Octobris anno MDCCCXXV in oppido « Meggen », in Helvetiorum pago seu canthone Lucerna, intra fines Basileensis dioecesis, a pauperibus sed probis christianis parentibus, ibidem baptizata est nomenque accepit Annam Mariam Catharinam. Post improvisam mortem Patris, eadem adhuc puera propinquis est tradita, qui eius institutioni consuluerunt. Septimum decimum autem agens annum se transtulit ad valetudinarium canthonale Lucernae ubi in domesticam suam educationem incubuit simulque de pauperibus et aegrotis curam suscepit.

Confecta pia peregrinatione ad celeberrimum mariale Sanctuarium Einsiedlense, religiosam vitam cum statuisset amplecti, mense Martio anno MDCCCXLV ingressa est Institutum Sororum Magistrarum a Sancta Cruce, paulo ante a Patre Theodosio Florentini, O.F.M. Cap., conditum, atque eodem anno prima emisit vota sumpto nomine Maria Teresia; postea, duo fere per lustra, nonnullis officis sibi creditis diligentissime iuncta est. Cum autem anno MDCCCLVI memoratum Institutum in duas distinctas

autonomasque Congregationes esset divisum, Serva Dei electa est Antistita Generalis novi Instituti Sororum a Caritate Sanctae Crucis ab Ingenbohl; quod celeriter crevit cuique ipsa sapiens ac sollicita praefuit usque ad mortem, quae evenit die xvi mensis Iunii anno MDCCCLXXXVIII.

Soror Maria Teresia magno rerum agendarum usu praedita erat sed pariter continuo unita Deo vivebat, operibus spiritualibus et corporalibus dedita: solebat enim dicere: « Manus ad laborem et cor ad Deum ». Graves quoque aerumnas sustinuit sive ob dissensiones habitas cum Patre Fundatore sive ob pondus aeris alieni ab eodem, interea vita functo, relicti; quod quidem, una cum suis sororibus quas in Christo valde diligebat, multis incommodis perpessis plane solvit. Exstitit sane, interdum inter haud paucas nec leves difficultates, mulier inconcussa fide, strenua animi fortitudine et immensa caritate in omnes, praesertim in pauperes, orphanos, debiles, inhabiles; ad quos sublevandos aperuit per Europam nosocomia, hospitia, domos correptionis, scholas. Paucis verbis, vera Mater pauperum fuit et post eius mortem merito appellata est: « regina caritatis » et « monumentum fidei et heroicae Christianae fortitudinis ».

Augescente quidem in dies fama sanctitatis, qua vivens ditabatur, eius Beatificationis et Canonizationis causa inchoata est apud Curiam dioecesanam Curiensem anno MCMXXXI et apud Apostolicam Sedem die xi mensis Decembris anno MCMXLIX. Expletis iure statutis, die II mensis Aprilis anno MCMXCiii, Nos Ipsi declaravimus Servam Dei virtutes théologales, cardinales iisque adnexas heroum in modum coluisse.

Cumque vero die xx mensis Augusti anno MCMLI mira evenisset sanatio eiusdem Servae Dei intercessioni tributa — super qua instructus fuit processus Apostolicus apud Curiam Viennensem, causae Actores subdiderunt sanationem, quae miraculum putabatur, explorationi Congregationis de Causis Sanctorum. Eventu feliciter pervestigato a medicis ac theologis dictae Congregationis, die xxin mensis Decembris anno MCMXCIII evulgatum est Decretum super miro coram Nobis. Quapropter statuimus ut Beatificationis ritus Romae celebraretur die xxix mensis Octobris anno MCMXCV.

Hodie igitur in Patriarchali Basilica Sancti Petri in Vaticano inter Missarum sollemnia hanc protulimus formulam:

« Nos, vota Fratrum Nostrorum Volfgangi Haas, Episcopi Curiensis, Caroli Iosephi Ruiseco Vieira, Archiepiscopi Carthaginensis in Columbia, Petri Mamie, Episcopi Lausannensis, Genevensis et Friburgensis, necnon plurimorum aliorum Fratrum in episcopatu multorumque Christifidelium explentes,

de Congregationis de Causis Sanctorum consulto, Auctoritate Nostra Apostolica facultatem facimus ut Venerabiles Servae Dei Maria Teresia Scherer, Maria Bernarda Butler et Margarita Bays Beatarum nomine in posterum appellentur, earumque festum die ipsarum natali: Mariae Teresiae Scherer die decima sexta Iunii; Mariae Bernardae Butler die decima nona Maii; et Margaritae Bays die vicesima septima Iunii in locis et modis iure statutis quotannis celebrari possit. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti ».

Quae vero per has Litteras decrevimus nunc et in posterum rata esse volumus, contrariis quibuslibet rebus minime obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die XXIX mensis Octobris anno MCMXCV, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

68 ANGELUS card. **SODANO**
Secretarius Status

Loco Su Sigilli
In Secret. Status tab., n. 386.673

V

Templum Deo dicatum in honorem Sanctae Catharinae ab Alexandria, virginis et martyris, in oppido v.d. Pedara, in archidioecesi Catanensi, ad gradum Basilicae Minoris evehitur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Iam a primordiis Ecclesiae revelat Christus « excelsam praestantiam et arcanam spiritalem virginitatis fecunditatem » ***(Vita consecrata,*** 22), cuius sancta Catharina Alexandrina nitens sane est exemplar. Libentes ergo accepimus postulationem Venerabilis Fratris Aloisii Bommarito, Archiepiscopi Catanensis, ut templum paroeciale, ubi sanctae Catharinae ab Alexandria cultus viget eiusque castimoniae et martyrii testimonium plurima iam saecula a sacerdotibus praedicatur et a christifidelibus piissime colitur, dignitate basilicae Minoris exornaretur. Certiores facti hanc aedem aequo modo etiam architectonice et liturgice commendari, eiusmodi petitioni sine mora concedimus, confisi sane fore ut, intercedente sancta Catharina, hoc privilegium ad bonum populi Dei illius regionis et fidei emolumentum haud parum conferat.

De consilio ideo Congregationis de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, potestate Nostra Apostolica per has Litteras statuimus, ut ecclesia paroecialis Deo dicata in honorem sanctae Catharinae ab Alexandria, virginis et martyris, in oppido v.d. Pedara archidioecesis Catanensis titulo et dignitate Basilicae Minoris fruatur, iuribus additis et privilegiis huiusmodi templorum propriis, servatis iis quae iuxta Decretum « De titulo Basilicae Minoris » die ix mensis Novembris, anno MCMLXXXIX datum, servanda sunt. Haec vero nunc et in posterum firma esse volumus, contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xvi mensis Aprilis, anno MCMXCVI, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

•B ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco © Sigilli
In Secret. Status tab., n. 390.385

VI

Sancta Dei Genetrix Maria, cuius imago recolitur in pago Budslaw, Patrona caelestis archidioecesis Minscensis Latinorum-Mohiloviensis Latinorum confirmatur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Sanctam Dei Matrem, cuius gratiosa imago servata in sanctuario Budslaviensi superiore anno Nostro nomine et auctoritate pretioso diademate est redimita, clerus et Christifideles archidioecesis Minscensis Latinorum-Mohiloviensis Latinorum, ut novimus, peculiari assiduoque cultu prosequuntur, atque in difficultatibus et rerum angustiis eius invocant auxilium.

Qua de causa Venerabilis Frater Noster Casimirus Cardinalis áwiatek, Archiepiscopus eiusdem dicionis, communia cleri et populi fidelis vota excipiens, electionem Sanctae Dei Genetricis Mariae de Budslaw in Patronam principalem apud Deum archidioecesis Minscensis Latinorum-Mohiloviensis Latinorum rite approbavit. Idem vero enixe petivit ut huiusmodi electio ab hac Apostolica Sede confirmaretur.

Nos piis eiusdem Venerabilis Fratris Nostri precibus libentissimo animo obsecundantes, comprobatis iis, quae Congregatio de Cultu Divino et Disci-

plina Sacramentorum, factis a Nobis facultatibus, hac in re egit, Apostolica Nostra potestate, harum Litterarum vi perpetuumque in modum Sanctam Dei Genetricem, cuius gratiosa imago in ecclesia dicata Beatae Mariae Virgini in caelum assumptae oppidi v.d. Budslaw religiose colitur, in Patronam principalem apud Deum archidioecesis Minscensis Latinorum-Mohiloviensis Latinorum confirmamus, eiusque sollemnitatem die u mensis Iulii quotannis statuimus celebrandam, omnibus factis iuribus ac liturgicis concessionibus, quae in libello de Normis circa Patronos constituendos indicantur et ad normam Instructionis «de Calendariis particularibus atque Officiorum et Missarum Propriis recognoscendis », n. 30. Volumus ut hae Litterae Nostrae religiose serventur suosque plenos effectus sive nunc sive in posterum consequantur. Contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die undecimo mensis Iunii, anno MCMXCVI, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

£8 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ffl Sigilli
In Secret. Status tab., n. 394.123

ALLOCUTIONES

I

Ad quosdam Indiae episcopos.*

Dear Brother Bishops,

1. Continuing this series of *ad Limina* visits by the Bishops of India, today I have the great joy of greeting the Pastors of the Ecclesiastical Provinces of Agra, Guwahati, Imphal and Shillong: "Grace to you and peace from him who is and who was and who is to come".[1] As the liturgical year draws to a close, Holy Church once again directs her gaze to the glorious coming of the Lord of history, who will, in his own time, bring to fulfilment the promised Kingdom. Until then, God's people on earth walk in faith amid the persecutions of the world and the consolations of God,

* Die 25 Novembris 1995.
[1] *Rv* 1:4.

announcing the Cross and Death of the Lord until he comes.[2] On this pilgrimage the faithful are guided by the Successors of the Apostles, "linked with one another and with the Bishop of Rome by the bonds of unity, charity and peace".[3] We have gathered together today to reflect on the ministry that the Spirit entrusted to us through Episcopal Ordination, and to recommit ourselves to it with full confidence in the grace of our Lord Jesus Christ.

2. The local Churches of India are full ecclesial realities insofar as they arise in and from the universal Church.[4] By recognizing the apostolic ministry of the College of Bishops, involving as it does the unique charism which Christ entrusted to Peter as the Shepherd of his flock,[5] each particular Church reflects fully the one Church of Christ. The Petrine service of unity is intrinsic to each local Church: "All the Churches are in full and visible communion, because all the Pastors are in communion with Peter and therefore united to Christ".[6] Just as the Bishop of Rome is the principal guardian of the Church's unity, my mission also requires me to be the primary advocate of her catholicity, which excludes certain forms of attachment to one's own cultural, regional or national identity which harm the universal openness and love that ought to inspire Christ's followers. I rejoice therefore to see the ways in which, through an exchange of gifts—spiritual and human resources above all—your Dioceses seek to put into practice what the Second Vatican Council stated: "The whole and each of the parts are strengthened by the common sharing of all things and by the common effort to attain to fullness in unity".[7]

3. In a few days time we shall commemorate the 30th anniversary of the Second Vatican Council's Decree on the Missionary Activity of the Church. In the words of that memorable document, the Church's mission to bring the light of the Gospel to every nation is grounded in the eternal love of the Blessed Trinity: "The pilgrim Church is missionary by her very nature, for it is from the mission of the Son and the mission of the Holy Spirit that she takes her origin, in accordance with the decree of God the

[2] Cf. *Lumen gentium,* 8.
[3] *Ibid.,* 22.
[4] Cf. Congregation for the Doctrine of the Faith, *Communionis notio,* 9.
[5] Cf. *Jn* 21:15-17.
[6] *Ut unum sint,* 94.
[7] *Lumen gentium,* 13.

Father".[8] As Pastors of the Church in India, your personal commitment must be to fan into flame the fire of love lit by the Lord's saving Death and Resurrection. You must constantly ask yourselves: How can we more effectively lead people to the discovery and deeper experience of "the unsearchable riches of Christ"?[9]

4. A twofold challenge faces the Catholic community in India. On the one hand, the Holy Spirit is urging you to take the Good News to all those who have not yet heard it. On the other hand, each particular Church, each parish community and each religious institute is being challenged to open itself with fresh fervour to being evangelized anew. I urge you to inspire the faithful to focus their attention on the primary objective of the Great Jubilee of the Year **2000:** "a true longing for holiness, a deep desire for conversion and personal renewal in a context of ever more intense prayer and of solidarity with one's neighbour, especially the most needy".[10] The Holy Spirit will undoubtedly bring forth a rich harvest from your efforts to evangelize, provided that those endeavours are built on sound Christology, soteriology and ecclesiology, authentic inculturation, the tireless dedication of the agents of evangelization and the efficacy of the structures which serve it.

5. In view of our responsibility to meet this immense challenge, I cannot fail to reflect with you on the fact that the Church must — always and everywhere — scrupulously safeguard the truth about her Bridegroom, the truth which alone sets people free.[11] Among the principal duties of Bishops is that of ensuring respect for the right of every person to hear the Gospel of Jesus Christ proclaimed in its fullness and integrity. Here I am thinking particularly of your need to be vigilant with respect to teachings which minimize the universal destination of the Gospel, by playing down the uniqueness of the Revelation which culminated in the new and everlasting Covenant established by the Blood of Christ, and which is faithfully preserved down the ages in the Church's faith and teaching.

Christ, the Son of God made man, is the one, perfect, definitive and unsurpassable Word of the Father. He is the "mediator and fullness of all

[8] *Ad gentes,* 2.

[9] *Eph* 3:8.

[10] *Tertio millennio adveniente,* 42.

[11] Cf. *Jn* 8:32.

Revelation",[12] the only Redeemer of all humanity. "No one, therefore, can enter into communion with God except through Christ, by the working of the Holy Spirit".[13] Likewise, the Church is the universal sacrament of salvation, the divinely chosen sign and instrument through which Christ's saving grace is offered to all. In order for the Church in India to remain steadfast in its fidelity to the Lord, it is essential to ensure that the harmony, beauty and power of the truths of faith are understood and loved, most especially in seminaries, houses of formation and institutes of higher learning.

6. At the same time, the effectiveness of both the new evangelization and the mission ***ad gentes*** depends on proclaiming "the truth of the Gospel"[14] in a way that is persuasive and relevant. Evangelization is inextricably linked to the profound, gradual and exacting process of inculturation, a process which poses a permanent challenge to the Church in all parts of the world. The Good News of Redemption must "take flesh" in the various cultures of your vast sub-continent, so that God's praises may be sung by each people in its own "tongue". Genuine inculturation is achieved only where the core of a culture is enlightened and strengthened by the truths and values of Revelation, and where people respond to the call to holiness by being true to Christ, Eternal Wisdom, who transforms all aspects of life, including our cultural and social heritage. Pastoral efforts to promote inculturation will not just concentrate on externals, as if it were the result of a hasty or superficial adaptation of the customs and values of those to whom the word of God is preached. Rather your efforts in this field must lead to the building of communities whose very existence and unity spring from faith-filled prayer, joyous celebration of the sacraments and life lived in accordance with the demands of the Gospel. Inculturation succeeds particularly well where couples and families embody the Christian vision of their vocation and responsibilities. Bishops—through their attitude of attentive listening, community dialogue and discernment—must ensure that the ways in which the Gospel is expressed and lived among their people are always fully compatible with the apostolic deposit of faith and the bonds of ecclesial communion.[15]

[12] ***Dei Verbum,* 2.**

[13] ***Redemptoris missio, 5.***

[14] ***Gal* 2:14.**

[16] **Cf. *Redemptoris missio,* 54.**

7. As many of your quinquennial reports have mentioned, the experience of your local Churches has convinced you that the success of the Church's mission in India involves bearing united witness to Christ in a programme of pastoral solidarity. People increasingly look first to the messengers, to the authenticity of their lives, before they consider the message itself. In the Upper Room, when the Lord gave his new commandment, he revealed how he would draw people to himself: "By this all men will know that you are my disciples, if you have love for one another".[16] The witness borne by the peace, spirit of co-operation and holiness of each Christian community within itself and in its relations with others intensifies the Church's effectiveness as the sign of God's love. This witness, which ought to be particularly visible in the fraternal union of the Bishops themselves, is indispensable if the task of evangelization is to be carried out as God wills. I urge the whole Church in India to be consecrated in evangelical love, so that, seeing that Christ's disciples live in self-giving service and solidarity, those who have not yet accepted the Good News may come to believe![17]

8. Within your vast country, Christians are a tiny and sometimes beleaguered minority. Yet they are called to be a leaven in the dough[18] and a light on a lampstand.[19] Despite innumerable hardships, many priests, religious and lay people have borne heroic witness to their fidelity to the Lord. I pray that the Holy Spirit, "the principal agent of the whole of the Church's mission",[20] will continue to stir up among the People of God in India the courage, fervour and enthusiasm which marked the first Christian communities! I urge parents, priests, catechists and all those who serve the People of God to foster a new ardour for holiness in order to give fresh impulse to charity.

For their part, religious institutes, especially the many flourishing Congregations of Sisters, play an indispensable part in bringing the Good News to the men and women of our time, in particular to the poor and to those who yearn, often without knowing it, for the fullness of life.[21] Important as it is for religious to give the best of themselves in their apostolic works,

[16] *Jn* 13:35.
[17] Cf. *ibid.,* 17:21-23.
[18] Cf. *Mt* 13:33.
[19] Cf. *ibid.,* 5:15-16.
[20] *Redemptoris missio,* 21.
[21] Cf. *Col* 2:10.

they contribute to evangelization above all by their total consecration to the Lord. They must let themselves be ever more deeply evangelized, so that Christ's light may penetrate their hearts and enable them to radiate that same light to others. Should not those who follow the path of the evangelical counsels bear special witness to a spirituality rooted in loving contemplation, detachment from the world and a spirit of sacrifice?

9. As many of you have said to me, the laity in your particular Churches are becoming increasingly aware that, by virtue of their Baptism and Confirmation, they have a specific mission to build up the Body of Christ. While we cannot forget that "the vocation of the lay faithful to holiness implies that life according to the Spirit expresses itself in a particular way in their involvement in temporal affairs and in their participation in earthly activities",[22] it is also true that lay men and women should be structurally involved in the life of every parish and Diocese. If lay people sometimes feel that their right to participate in Church life is ignored, Bishops must work to establish a climate of confidence and partnership among all members of Christ's Body.

10. I wish you to know, dear Brothers in Christ, of the unceasing prayer I offer for each of you personally and for all your people. As the Third Millennium draws near, we should be convinced that the best preparation for that Great Jubilee "can only be expressed in a renewed commitment to apply, as faithfully as possible, the teachings of Vatican II to the life of every individual and of the whole Church".[23] This is what the Spirit is saying to the Church in India![24] I commend all of you—together with the priests, religious and laity entrusted to your pastoral care—to the maternal intercession of Mary, who lovingly guides our pilgrimage towards the fullness of the Kingdom. With my Apostolic Blessing.

[22] *Christifideles laici,* 17.
[23] *Tertio millennio adveniente,* 20.
[24] Cf. *Rev* 2:7-8.

II

Ineunte peculiari coetu Synodi Episcoporum pro Libano.*

«Ringraziamo con gioia il Padre... ». Così scrive san Paolo nel brano della Lettera ai Colossesi, proclamato nell'odierna Liturgia. « Ringraziamo con gioia il Padre che ci ha messi in grado di partecipare alla sorte dei santi nella luce. E Lui, infatti, che ci ha liberati dal potere delle tenebre e ci ha trasferiti nel Regno del suo Figlio diletto, per opera del quale abbiamo la redenzione, la remissione dei peccati ».[1]

La Chiesa rende oggi grazie al Padre per la regalità di Cristo e per il suo Regno, nel quale l'uomo sperimenta i frutti della redenzione; Regno di verità e di vita, di santità e di grazia, di giustizia, di amore e di pace.[2]

In quest'ultima domenica dell'Anno Liturgico, Solennità di Nostro Signore Gesù Cristo, Re dell'Universo, siamo raccolti nella Basilica di San Pietro per aprire solennemente l'Assemblea speciale del Sinodo dei Vescovi dedicata al Libano. Saluto cordialmente tutti coloro che vi parteciperanno: cardinali, patriarchi, vescovi e sacerdoti, religiosi, religiose e rappresentanti del Popolo di Dio, della Chiesa che è in Libano.

Carissimi fratelli e sorelle! È significativo che l'inaugurazione del Sinodo abbia luogo proprio in questo giorno, nel quale siamo invitati a cantare col Salmista: « Quale gioia, quando mi dissero: « Andremo alla casa del Signore ». E ora i nostri piedi si fermano alle tue porte, Gerusalemme! Gerusalemme è costruita come città salda e compatta. Là salgono insieme le tribù, le tribù del Signore, secondo la legge di Israele per lodare il nome del Signore ».[3]

E, dunque: « Andiamo con gioia incontro al Signore! ».

2. La Liturgia della Solennità odierna si ricollega all'Antico Testamento. Nella prima Lettura, tratta dal secondo Libro di Samuele, ci viene presentata la figura del re Davide, eletto per regnare dopo Saul su Israele. Il Signore gli aveva detto: « Tu pascerai Israele mio popolo, tu sarai capo in Israele ».[4] Questa particolare investitura vede radunati gli anziani di Israele

* Die 26 Novembris 1995.

[1] *Col* 1, 12-13.

[2] Cf *Prefazio.*

[3] *Sai 121 (122),* 1-4.

[4] *2 Sam* 5, 2..

e tutto il popolo intorno a Davide, che stringe con essi un'alleanza davanti al Signore in Ebron e qui viene unto come loro re.

Questo evento dell'Antico Testamento è importante anche per l'odierna celebrazione. Lo evocano le parole udite da Maria di Nazaret all'Annunciazione, quando il messaggero celeste a proposito di Colui che sarebbe stato concepito nel suo grembo e che sarebbe nato da Lei preannunzia: « Il Signore Dio gli darà il trono di Davide suo padre e regnerà per sempre sulla casa di Giacobbe e il suo regno non avrà fine ».[5] Queste ultime espressioni stanno ad indicare quale differenza esista tra Cristo Re e il re Davide. Mentre il regno di Davide era temporaneo, passeggero, il Regno di Cristo non ha fine, è eterno, poiché ha origine dall'eternità e ad essa conduce.

3. Ciò viene spiegato in modo più ampio nella Lettera di san Paolo ai Colossesi: « Egli (Cristo) è immagine del Dio invisibile, generato prima di ogni creatura; poiché per mezzo di Lui sono state create tutte le cose quelle nei cieli e quelle sulla terra, quelle visibili e quelle invisibili... Tutte le cose sono state create per mezzo di Lui e in vista di Lui. Egli è prima di tutte le cose e tutte sussistono in Lui».[6] Dunque, il Regno di Cristo è eterno. Egli è Re a motivo della sua divinità. E Re perché è consostanziale al Padre; è Re perché si è fatto uomo e come tale ha conquistato il Regno mediante la Croce.

Il brano del Vangelo di san Luca che abbiamo poc'anzi ascoltato ci conduce a tale verità, facendoci testimoni della crocifissione di Gesù. La sua agonia sul Calvario è accompagnata dallo scherno dei rappresentanti del Sinedrio che lo apostrofano dicendo: « Ha salvato gli altri, salvi se stesso, se è il Cristo di Dio, il suo eletto ».[7] Lo deridono anche i soldati, che assecondano i membri del Sinedrio: « Se tu sei il re dei Giudei, salva te stesso ».[8] Le loro parole fanno eco a quelle di uno dei due malfattori crocifissi con Lui: « Non sei tu il Cristo? Salva te stesso e anche noi ».[9] Infine, la sentenza iscritta sulla croce in lingua greca, latina ed ebraica: « Questi è il re dei Giudei ».[10]

Ma di fronte a tali oltraggi e maledizioni si alza un'altra voce, quella di uno dei crocifissi con Lui, conosciuto dalla tradizione come « il buon

[5] **Lc 1, 32-33.**
[6] **Coli, 15-17.**
[7] **Le 23, 35.**
[8] ***Ibid.,* 23, 37.**
[9] ***Ibid.,* 23, 39.**
[10] ***Ibid.,* 23, 38.**

ladrone». Egli rimprovera il suo compagno e si rivolge a Gesù: «Ricordati di me quando entrerai nel tuo Regno ».[11] Questo Regno da un lato è oggetto di scherno, mentre dall'altro diventa il contenuto di una professione di fede e di speranza. Ed è significativo che a questa confessione Cristo risponda: « In verità ti dico, oggi sarai con me nel paradiso ».[12]

4. Le Christ crucifié a donc pleinement conscience d'ouvrir les portes de ce Royaume non seulement au bon larron, mais à tous les hommes. C'est le Royaume qu'il s'est acquis au prix du sacrifice de la Croix. Étant éternellement Roi en tant que « Premier-Né de toute créature », en même temps il devient Roi de manière particulière au prix du sacrifice offert sur la Croix.

Cela nous fait donc comprendre les autres expressions de la Lettre aux Colossiens: « Car Dieu a voulu que dans le Christ toute chose ait son accomplissement total. Il a voulu tout réconcilier par lui et pour lui, sur la terre et dans les cieux, en faisant la paix par le sang de sa croix ».[13] Le Christ est Roi, en premier lieu parce qu'il est le Fils consubstantiel au Père; comme homme ensuite, il est Roi par la Croix, sur laquelle il a racheté toute l'humanité; enfin, son pouvoir royal a été confirmé par sa résurrection d'entre les morts.

Dieu a révélé son Règne par la victoire sur la mort: « Il est aussi la Tête du Corps, c'est-à-dire de l'Église: il est le Commencement, le premier-né d'entre les morts, puisqu'il devait avoir en tout la primauté ».[14] Aujourd'hui, nous rendons grâce au Père, parce qu'il nous a fait entrer dans le Royaume de son Fils bien-aimé.

5. « Allons dans la joie à la rencontre du Seigneur ».

Chers frères et sœurs! C'est à vous, qui participez à l'Assemblée spéciale du Synode des Évêques consacrée au Liban, que la liturgie de ce jour adresse de manière spéciale ces paroles. Nous commençons aujourd'hui les travaux de ce synode, en la solennité de notre Seigneur Jésus Christ, Roi de l'univers. Vous arrivez à Rome de cette terre, de ce Liban si souvent mentionné dans les Livres sacrés qui relatent l'histoire du salut. Vous venez de ces lieux tout proches de la Terre sainte où s'est révélé le Règne du Christ: Rèjrne de jrrâce et de vérité,, Rè^ne de justice,, d'amour et de paix. Nous nourrissons l'espoir que les travaux du Synode pourront ap-

[11] *Le* 23, 42.
[12] *Ibid.,* 23, 43.
[13] *Col* 1, 19-20.
[14] *Ibid.,* 1, 18.

porter une contribution significative à votre patrie, si durement éprouvée au long des dernières décennies, et favoriseront le processus en vue d'une paix solide et véritable.

Nous espérons aussi, et pour cela nous prions le Christ Roi, que le Synode des Évoques de l'Eglise libanaise contribuera à renouveler la conscience du sacerdoce royal des chrétiens de votre peuple, leur redonnant cette confiance qui est l'élément indispensable pour pouvoir persévérer dans la foi de leurs ancêtres et pour remplir leur mission particulière au Liban, confiée par la Providence.

Marie, la toute Sainte, prie avec nous son Fils unique, afin qu'il guide le cœur de chacun pour accomplir ce qui est bon et juste, en sorte que nous soyons agréables à Dieu pour toujours!

Amen!

III

Ad eos qui plenario coetui Congregationis pro Clericis interfuerunt.*

Signor Cardinale,
Venerati Fratelli nell'episcopato e nel sacerdozio,
Carissimi fratelli e sorelle!

1. Sono lieto di incontrarvi, in occasione dell'Assemblea Plenaria della Congregazione per il Clero, riunita per esaminare una questione di singolare importanza per la Chiesa: « Il ministero e la vita dei diaconi permanenti ». Saluto con affetto il Cardinale José Sánchez, Prefetto, che ringrazio per le parole rivoltemi. Saluto pure Monsignor Crescenzio Sepe, Segretario, e i Membri della Congregazione, insieme con gli Officiali e gli Esperti che vi prestano la loro preziosa opera.

Sulla base di un ***Instrumentum laboris,*** che ha tenuto conto dei suggerimenti e dei contributi di ogni Conferenza episcopale, avete svolto queste intense giornate di riflessione e di dialogo. Alla soddisfazione per il lavoro compiuto e per i risultati fin qui raggiunti, si unisce l'intenzione di preparare un Documento concernente la vita e il ministero dei diaconi permanenti, simile a quello per i presbiteri, che avete curato nella vostra precedente Plenaria. Si potrà così offrire, in tale campo, un provvidenziale

* Die 30 Novembris 1995.

orientamento pratico sulla scia delle decisioni del Concilio Vaticano II. *In*coraggio e benedico il vostro impegno, animato com'è da profondo amore per la Chiesa e per i nostri fratelli diaconi.

2. Da quando è stato ripreso nella Chiesa latina il diaconato « come un grado proprio e permanente della gerarchia »,* si sono moltiplicate al riguardo le indicazioni e gli orientamenti del Magistero. Basti qui ricordare gli insegnamenti del Papa Paolo VI, ed in particolare quelli contenuti nei Motu proprio,[2] che rimangono un punto di riferimento fondamentale. La dottrina e la disciplina esposte in questi documenti hanno trovato la loro espressione giuridica nel nuovo Codice di Diritto Canonico, a cui deve ispirarsi lo sviluppo di questo sacro ministero. Al diaconato permanente sono state dedicate altresì talune Catechesi che ho rivolto ai fedeli durante il mese di ottobre del 1993.

Riflettendo sul ministero e la vita dei diaconi permanenti, ed alla luce dell'esperienza fin qui acquisita, occorre procedere con attenta indagine teologica e prudente senso pastorale, avendo di mira la nuova evangelizzazione alle soglie del terzo millennio. La vocazione del diacono permanente è un grande dono di Dio alla Chiesa e costituisce, per questo, « un importante arricchimento per la sua missione ».[3]

Ciò che si riferisce alla vita e al ministero dei diaconi potrebbe essere riassunto in un'unica parola: fedeltà. Fedeltà alla tradizione cattolica, testimoniata specialmente dalla *lex orandi,* fedeltà al Magistero, fedeltà all'impegno di rievangelizzazione_ che lo Spirito Santo ha suscitato nella Chiesa. Quest'impegno di fedeltà invita, prima di tutto, a promuovere con sollecitudine, in ogni ambito ecclesiale, un sincero rispetto dell'identità teologica, liturgica, canonica, propria del sacramento conferito ai diaconi, così come delle esigenze richieste dalle funzioni ministeriali che, in virtù della ricezione dell'Ordine, vengono loro assegnate nelle Chiese particolari.

3. Il sacramento dell'Ordine ha, infatti, natura ed effetti propri, qualunque sia il grado in cui viene ricevuto (episcopato, presbiterato e diaconato). « La dottrina cattolica, espressa nella Liturgia, nel Magistero e nella pratica costante della Chiesa, riconosce che esistono due gradi di partecipazione ministeriale al sacerdozio di Cristo: l'episcopato e il presbiterato. Il

[1] *Lumen gentium,* 29.

[2] *Sacrum Diaconatus Ordinem* (18 giugno 1967: *AAS* 59 [1967], 697-704) e *Ad Pascendum* (15 agosto 1972: *AAS* 64 [1972], 534-540).

[3] *Catechismo delia Chiesa Cattolica,* 1571.

diaconato è finalizzato al loro aiuto e al loro servizio (...). Tuttavia, la dottrina cattolica insegna che i gradi di partecipazione sacerdotale (episcopato e presbiterato) e il grado di servizio (diaconato) sono tutti e tre conferiti mediante un atto sacramentale chiamato "ordinazione", cioè dal sacramento dell'Ordine ».[4]

Mediante l'imposizione delle mani del Vescovo e la specifica preghiera di consacrazione, il diacono riceve una peculiare configurazione a Cristo, Capo e Pastore della Chiesa che, per amore del Padre, si è fatto l'ultimo e il servo di tutti.[5] La grazia sacramentale dà ai diaconi la forza necessaria per servire il popolo di Dio nella « diaconia » della Liturgia, della Parola e della carità, in comunione con il Vescovo e il suo presbiterio.[6] In virtù del sacramento ricevuto, viene impresso un carattere spirituale indelebile, che segna il diacono in modo permanente e proprio come ministro di Cristo. Egli non è più, di conseguenza, un laico, né può ridiventare laico in senso stretto.[7] Queste caratteristiche essenziali della sua vocazione ecclesiale devono informare la sua disposizione a donarsi alla Chiesa e riflettersi nei suoi atteggiamenti esterni. Dal diacono permanente la Chiesa si attende una testimonianza fedele della condizione ministeriale.

In particolare, egli deve mostrare un forte senso di unità col Successore di Pietro, col Vescovo e col presbiterio della Chiesa per il servizio della quale è stato ordinato e incardinato. E di grande importanza per la formazione dei fedeli che il diacono, nell'esercizio delle funzioni assegnategli, promuova un'autentica ed effettiva comunione ecclesiale. Le relazioni con il proprio Vescovo, con i presbiteri, con gli altri diaconi e con tutti i fedeli, siano improntate ad un diligente rispetto dei diversi carismi e delle diverse funzioni. Soltanto quando ci si attiene ai propri compiti, la comunione diventa effettiva e ciascuno può realizzare pienamente la propria missione.

4. I diaconi vengono ordinati per l'esercizio di un ministero proprio, che non è quello sacerdotale, poiché a loro « sono imposte le mani non per il sacerdozio, ma per il servizio ».[8] Ad essi competono, pertanto, determinate funzioni, i cui contenuti sono stati ben delineati dal Magistero: «Assistere il Vescovo e i presbiteri nella celebrazione dei divini misteri, soprattutto del-

[4] *Ibid.,* 1554
[5] Cf. *Me* 10, 43-45; *Mt* 20, 28; *1 Pt* 5, 3.
[6] Cf. *Catechismo della Chiesa Cattolica,* 1588.
[7] Cf. *Ibid.,* 1583.
[8] *Lumen gentium,* 29.

l'Eucaristia, distribuirla, assistere e benedire il matrimonio — se delegati dall'Ordinario o dal parroco[9] — proclamare il Vangelo e predicare, presiedere ai funerali, e dedicarsi ai vari servizi della carità.[10]

L'esercizio del ministero diaconale — come quello di altri ministeri nella Chiesa — richiede di per sé, in tutti i diaconi, celibi o sposati, una disposizione spirituale di piena dedizione. Benché in certi casi sia necessario rendere compatibile lo svolgimento del servizio diaconale con altri obblighi, non avrebbe assolutamente senso un'autocoscienza e atteggiamenti pratici di « diacono a tempo parziale ».[11] Il diacono non è un impiegato o un funzionario ecclesiastico a tempo parziale, ma un ministro della Chiesa. La sua non è una professione, bensì una missione! Sono eventualmente le circostanze della vita — prudentemente valutate dal candidato stesso e dal Vescovo, prima dell'ordinazione — a dover essere adattate all'esercizio del ministero, agevolandolo in ogni modo.

In tale luce vanno esaminati i non pochi problemi che ancora restano da risolvere e che molto stanno a cuore ai Pastori. Il diacono è chiamato ad essere uomo aperto a tutti, disposto al servizio delle persone, generoso nello stimolare le giuste cause sociali, evitando atteggiamenti o posizioni che possano farlo apparire come persona di parte. Un ministro di Gesù Cristo deve infatti sempre favorire, anche nella sua veste di cittadino, l'unità ed evitare, per quanto possibile, di essere occasione di disunione o di conflitto. Possa lo studio attento che avete condotto anche in questi giorni fornire indicazioni utili in tale settore.

5. Con la restaurazione del diaconato permanente è stata riconosciuta la possibilità di conferire tale Ordine a uomini in età matura, già uniti in matrimonio che però, una volta ordinati, non possono accedere ad un secondo matrimonio in caso di vedovanza.[12]

« Va però notato che il Concilio ha conservato l'ideale di un diaconato accessibile a giovani che si votino totalmente al Signore anche con l'impegno del celibato. E una via di "perfezione evangelica" che può essere capita, scelta e amata da uomini generosi e desiderosi di servire il Regno di Dio nel mondo, senza accedere al sacerdozio, per il quale non si sentono chia-

[9] Cf *CIC,* can. 1108 § 1.

[10] Cf. *Catechismo della Chiesa Cattolica,* 1570; cf. *Lumen gentium,* 29; *Sacrosanctum Concilium,* 35; *Ad gentes,* 16.

[11] Cf *Direttorio per il ministero e la vita dei presbiteri,* 44.

[12] Cf *Sacrum Diaconatus Ordinem,* 16: *AAS* 59 [1967], 701.

mati, e tuttavia muniti di una consacrazione che garantisca ed istituzionalizzi il loro peculiare servizio alla Chiesa mediante il conferimento della grazia sacramentale. Non mancano oggi di questi giovani ».[13]

6. La spiritualità diaconale «ha la sua sorgente in quella che il Concilio Vaticano II chiama "grazia sacramentale del diaconato".[14] Essa ha come tratto qualificante, in forza dell'Ordinazione, lo spirito di servizio. « Si tratta di un servizio da rendere prima di tutto in forma di aiuto al Vescovo e al Presbitero, sia nel culto liturgico che nell'apostolato (...). Ma il servizio del diacono è rivolto, poi, alla propria comunità cristiana e a tutta la Chiesa, per la quale non può non nutrire un profondo attaccamento, a motivo della sua missione e della sua istituzione divina ».[15]

Per realizzare appieno la sua missione, il diacono ha pertanto bisogno di profonda vita interiore, sostenuta dalla pratica degli esercizi di pietà consigliati dalla Chiesa.[16] L'espletamento delle attività ministeriali e apostoliche, delle eventuali responsabilità familiari e sociali e, infine, della personale e intensa vita di preghiera, richiedono dal diacono — sia celibe che sposato — quell'unità di vita che soltanto si può raggiungere, come insegna il Concilio Vaticano II, mediante una profonda unione con Cristo.[17]

Carissimi fratelli e sorelle! Mentre vi ringrazio per l'attivo impegno dispiegato nel corso di questa Assemblea Plenaria, vorrei insieme con voi deporre nelle mani di Colei che è « Ancilla Domini » il frutto del lavoro al quale vi siete applicati. Prego la Vergine Immacolata di accompagnare lo sforzo della Chiesa in questo importante campo di impegno pastorale in vista anche della nuova evangelizzazione.

Con tali sentimenti, volentieri imparto a tutti la mia Benedizione.

[13] *Catechesi* nell'Udienza generale del 6 ottobre 1993, 7: «L'Osservatore Romano», 7 ottobre 1993, p. 4.

[14] *Ad gentes,* 16 {*Catechesi* nell'Udienza generale del 20 ottobre 1993, 1: «L'Osservatore Romano», 21 ottobre 1993, p. 4).

[15] *Ibid.,* 2.

[16] Cf *Sacrum Diaconatus Ordinem,* 26-27: *AAS* 59 [1967], 702-703.

[17] Cf *Presbyterorum Ordinis,* 14.

IV

Ad quosdam Indiae sacros praesules.*

Your Eminence,

Dear Brother Bishops,

1. With "the affection of Christ Jesus",[1] I greet the Pastors of the Church in the Ecclesiastical Provinces of Bombay, Goa, Hyderabad, Nagpur and Verapoly on the occasion of your visit *ad Limina Apostolorum.* You have come to pray at the Tombs of the Apostles Peter and Paul in the See where they confirmed the truth and fruitfulness of the Gospel by their martyrdom. Here they preached Christ crucified and risen and "made the good confession" of faith.[2] Through the witness of their blood they sanctified this Church, leaving an inheritance to be kept by their Successors, the Bishops of Rome, in whose ministry "ali the Bishops recognize that they are united in Christ and ali the faithful find confirmation for their faith".[3]

In unity, charity and peace we are members of the College of Bishops, which Christ established in order to carry forward his saving work through the ages. Each one, according to the measure of God's gift, has the responsibility of tending the sheep entrusted to him in a particular Diocèse. At the same time we have a collégial responsibility for the whole Church.[4] Like the Apostle Peter, we are^aware of our frailty and sinfulness, but like him also we are comforted by the Lord's words: "Do not be afraid!".[5] Like St Paul, we will "all the more gladly boast of our weaknesses, that the power of Christ may rest upon us".[6] Through our episcopal ministry the Risen Lord, in the power of the Holy Spirit, continues to guide his Church on the way to the Father. Because "we have been approved by God to be entrusted with the Gospel'",[7] we are empowered to show an apostolic

* Die 13 Decembris 1995.

[1] *Phil* 1:8.

[2] *1 Tm* 6:13.

[3] *Ut unum sint,* 97

[4] Cf. *Lumen gentium,* 22.

[5] Lk 5:10.

[6] Cf. *2 Cor* 12:9..

[7] *1 Thes* 2:4.

daring that knows no fear. My fraternal plea to you and ali the Bishops of India is this: always have the courage to declare the Gospel of God no matter how great the opposition![8]

2. The same Spirit given to the Church "through the wounds of the Crucifixion"[9] accompanies you along the path of your mission as shepherds of God's People and heralds of the Gospel to those who have not yet heard it. He will strengthen you in the bonds of unity and charity, so that all together the Bishops of India will be of one mind and heart, exercising effective pastoral solidarity, in order to meet the challenges facing the Catholic community in your country at the approach of the new Millennium.

One of thèse challenges is the résurgence of that mentality which separates people on social and ethnie grounds. With sadness we acknowledge that even in the Christian community such problems persist, in forms of discrimination which go against the very essence of the Gospel message, a message which speaks of God's unbounded love for ail his children, making no distinction. We are ali bound by the Apostle Paul's exhortation: "to lead a life worthy of the calling to which we have been called... eager to maintain the unity of the Spirit in the bond of peace".[10] The prayer of Christ in the Upper Room, which is often applied to ecumenical relations with other Christians, must have its first expression in the life of the Catholic community, in each parish, in each local gathering of the faithful: "That they may ail be one even as you, Father, are in me and I in you; that they also may be in us, so that the world may believe that you have sent me".[11]

3. It was in the Upper Room that the Lord gave his followers the new commandment of mutuai love[12] and instituted the Eucharist as the sacrament which créâtes and signifies the unity of ali his disciples. Through the Eucharist, Christ continues to build up his Body, the Church, and the Holy Spirit accomplishes the "strengthening of the inner man".[13] In India as in Rome and in every other part of the world, the originai model of the community of faith is the one described in the Acts of the Apostles: the

[8] Cf. *1 Thes* 2:2.
[9] *Dominum et Vivificantem,* 25.
[10] *Eph* 4:1-3.
[11] *Jn* 17:21.
[12] Cf. *ibid.,* 13:34.
[13] *Eph* 3:16.

faithful "devoted themselves to the Apostles' teaching and fellowship, to the breaking of bread and the prayers" (2:42). Bishops must always have that model in mind as they strive to consolidate in the same spirit of unity and harmony that portion of the Church committed to their pastoral care. As the high priests of sacred worship and the principal "stewards of the mysteries of God",[14] Bishops must promote liturgical life in their Diocèses, according to the teaching and discipline of the Universal Church. Because the liturgy expresses the faith of the Church, vigilance over the manner of célébration is a solemn duty. Bishops are to guarantee that the ***lex orandi*** of every particular Church reflects the ***lex credendi*** of the universal ***koinonia.***

4. From the Eucharist comes strength to live the Christian life in ali its fullness, and zeal to share that life with others. The Eucharistie Lord sends you into the highways and byways of your nation, to establish for God's glory "the civilization of love, founded on the universal values of peace, solidarity, justice and liberty, which find their full attainment in Christ".[15] For Bishops and their co-workers—priests, religious and committed lay persons—that task includes the teaching of the Church's social doctrine, the proclamation of the Gospel of life, and the fostering of interreligious dialogue and co-operation.

5. "To teach and to spread her social doctrine pertains to the Church's evangelizing mission and is an essential part of the Christian message".[16] In the circumstances of your apostolate the Church's social teaching calis for a courageous commitment to promoting a more just and équitable society, and for a sincere love of the poor expressed in a solidarity which will help them to become the principal agents of their own human development. In your ***ad Limina*** reports you have drawn attention to certain situations which weigh heavily on your communities. Among these are the old and new threats to human life—threats which are sometimes masked as compassion—directed against unborn children, the handicapped, the seriously ili and the dying. Whenever the dignity and rights of individuáis or peoples are threatened, the Church's prophétie voice should ring out in the service of life.

[14] ***1 Cor* 4:1.**

[15] ***Tertio millennio adveniente,* 52,.**

[16] ***Centesimus annus,* 5.**

The "conspiracy against life"[17] takes on many forms in modem society. These include violence fuelled by racial and religious différences, the exploitation of women and children in the workplace, as well as through sexual permissiveness and pornography, pressures to adopt certain methods of population control, and a general weakening of the sense of responsibility for the common good on the part of those who control the economy and public life. The foundations of a just society can only rest on the moral law. The laity in particular should be encouraged and trained to work for a society which will respect and promote the ethical values inscribed in the human heart[18] and revealed by God's wisdom and love, values which in large part are reflected in the moral codes of the world's great religions. Despite the difficulties involved in a society which is overwhelmingly non-Christian, you as Bishops are "the first ones called to be untiring teachers of the Gospel of life".[19] I am confident that you will exhort, educate and encourage priests, theologians, teachers, catechists, parents and ali believers, that they may be ever more committed to their responsibility to be a people for life.

6. Another area of concern and action for the Church in India is the status of women in society and in the ecclesial community. Certainly, the enormous challenge of addressing the problem of the historical oppression of women is a matter for the whole of society. But the Catholic community for its part can do much through its institutions, through the attitudes and behaviour of its members, in particular of the over sixty-five thousand women religious, in order to increase awareness of women's equality in dignity with men, of their fundamental rights and of the complementarity of men and women in God's plan. I am heartened that your Episcopal Conference and many Diocèses are already taking practical steps to respond to the concerns and hopes of women and to find ways to improve their situation. I renew the appeal I made last September, for the whole Church to be Willing to foster feminine participation in every way in her internal life, with the exception of those tasks which belong properly to the priest, by making use of the ampie room for a lay and femmine présence recognized by Church law.[20] By promoting respect for women's true dignity, you will

[17] Cf. *Evangelium vitae,* 17.

[18] Cf. *Rm* 2:15.

[19] *Evangelium vitae,* 82.

[20] Cf. *Angelus Address,* 3 September 1995.

contribute to freeing reserves of wisdom and sensitivity which the Church and society greatly need.

7. In a multi-religious society such as India, Christians need to join hands with other people of good will in the defence of shared human and spiritual values and in the promotion of integrai human development. The Catholic Church in India must meet the challenge of militant religious fundamentalism by fostering interreligious dialogue. From this dialogue will come respect for the "seeds of the Word" sown among the peoples and religions of India, in a sincere récognition of the genuine "spiritual riches" of their "prayer and contemplation, faith and ways of searching for God or the Absolute".[21] The "dialogue of life" with non-Christians will show that genuine religious belief is a source of mutual understanding, fraternal solidarity and social peace.

8. Dear Brothers: with keen expectation the whole Church is getting ready to commemorate the two thousandth anniversary of the Redemptive Incarnation of the Lord in the womb of the Virgin Mary. Besides significant events in préparation for the Jubilee, such as the Special Session for Asia of the Synod of Bishops, Bishops in their own Diocèses — in co-operation with ali sectors of the faithful — are called to promote a profound interior renewal at every le vel of Church life. This is the revolution in the Spirit which should inspire your ministry, in obédience to St Paul's exhortation: "Be renewed in the spirit of your minds, and put on the new nature, created after the likeness of God in true righteousness and holiness".[22] The years leading up to the Jubilee should become a time of hope for the Church in India! Hope pierces the darkness of the Passion with the splendour of the Résurrection. Pastors who walk in the footsteps of the "Shepherd and Guardian of our souls"[23] are icons of this hope for their people. With joyful thanksgiving for the "great things"[24] that God has done for the Church in India, I entrust you and your priests, religious and laity to Mary, the Virgin of the New Advent and the Morning Star who guides the People of God to her Son, Christ the Redeemer. With my Apostolic Blessing.

[21] *Evangelii nuntiandi,* **42.**
[22] *Eph* **4:24.**
[23] **Cf.** *1 Pt* **2:25.**
[24] **Cf.** *Lk* **1:49.**

V

Exeunte coetu Synodi Episcoporum pro Libano.*

1. « Beato il popolo fondato sull'amore ».

A conclusione dei lavori dell'Assemblea Speciale per il Libano del Sinodo dei Vescovi, giungono molto appropriate queste parole dell'odierna liturgia, che abbiamo cantato poc'anzi come ritornello del Salmo responsoriale. Sembra infatti che esse rispondano nel modo migliore alla finalità, che ha orientato i nostri lavori durante le scorse settimane. Le Assemblee sinodali, che riguardano la vita della Chiesa in una nazione o in un continente, per loro natura proprio questo si propongono: cercare i punti d'incontro tra gli uomini, i gruppi sociali e le nazioni per fondarli sulla carità.

Questo sembra essere particolarmente importante per il vicino Oriente, e specialmente per la vostra Patria. Sappiamo bene che il Libano è una terra ricca di varie tradizioni religiose e culturali. Vi abitano cattolici appartenenti a varie Chiese orientali e alla Chiesa latina, insieme a cristiani di altre Chiese e Comunità; con essi vi risiedono musulmani. Per tutti il Libano è un « compito comune ». Tutti hanno bisogno di quella dimensione sociale della carità, che permette agli uomini di costruire insieme. E sappiamo bene quanto il Libano abbia bisogno di costruire e di ricostruire, specialmente in seguito alle dolorose esperienze di molti anni di guerra, nella ricerca di una giusta pace e di sicurezza nei rapporti con i Paesi limitrofi.

Le deuxième Concile du Vatican a rappelé au peuple de Dieu les tâches que l'Eglise, et particulièrement les fidèles laïcs, sont appelés à réaliser dans la communauté sociale et politique. Pour les accomplir, les croyants tirent aussi leur inspiration de la foi: en elle, ils trouvent des motifs spécifiques et très valables pour s'engager dans le service du bien commun de la cité terrestre. Il est évident que cette dimension de l'engagement chrétien est importante pour le Liban, dont les racines historiques sont de nature religieuse. Et c'est précisément en raison de ces racines religieuses de l'identité nationale et politique libanaise que, après les dures années de la guerre, on a voulu et pu mettre en route une Assemblée synodale, afin de rechercher ensemble la voie du renouvellement de la foi, d'une meilleure collaboration et d'un témoignage commun plus efficace, sans oublier la reconstruction de

*** Die 14 Decembris 1995.**

la société. Notre conviction — j'en suis certain — est aussi partagée par nos frères chrétiens qui n'appartiennent pas à l'Eglise catholique, de même que par les musulmans.

2. Maintenant que nous sommes réunis autour de l'autel dans la Basilique Saint-Pierre, afin de rendre grâce à Dieu pour le don du Synode, la liturgie nous rappelle qu'un jour vos ancêtres, très chers Prères de l'Église qui est au Liban, se trouvèrent parmi les foules qui entouraient Jésus pour écouter son enseignement. Ainsi l'écrit saint Luc: « Il y avait là un grand nombre de ses disciples, et une foule de gens venus de toute la Judée, de Jérusalem, et du littoral de Tyr et de Sidon, qui étaient venus l'entendre et se faire guérir de leurs maladies [...]. Regardant alors ses disciples, Jésus dit: "Heureux, vous les pauvres: le royaume de Dieu est à vous! Heureux, vous qui avez faim maintenant: vous serez rassasiés! Heureux, vous qui pleurez maintenant: vous rirez! Heureux êtes-vous quand les hommes vous haïssent [...] à cause du Fils de l'Homme. Ce jour-là, soyez heureux et sautez de joie, car votre récompense est grande dans le ciel" ».*

Il y a deux mille ans, vos ancêtres ont écouté ces paroles du Christ. Mais ne furent-elles pas prononcées aussi pour nous, pour nos contemporains, pour les chrétiens d'aujourd'hui, pour le Liban de notre temps?

Dans ces paroles du Christ, n'y a-t-il pas une sorte de programme fondamental, dans lequel l'Assemblée pour le Liban du Synode des Évêques a dû trouver son inspiration? Demeurons dans l'écoute de ce passage de l'Évangile et essayons de le confronter avec tout ce qui a été dit dans la salle du Synode au cours des jours écoulés.

Nous le faisons en repensant avec émotion au fait qu'autrefois les pieds du Rédempteur du monde ont foulé votre terre,[2] que ses yeux en ont admiré la beauté. La première lecture de la liturgie du jour, tirée du Cantique des Cantiques, évoque cela pour nous. Je voudrais que le regard du Rédempteur, plein d'amour, vous accompagne tous, vous qui avez pris part à l'Assemblée synodale, ainsi que tous les frères et sœurs que vous représentez.

3. «Vous cherchez à obtenir ce qu'il y a de meilleur».[3] Ainsi s'exprime l'Apôtre dans la première Lettre aux Corinthiens. Au moment où nous con-

[1] *Le* 6, 17-23.
[2] Cf. *Mt* 15, 21-28; *Me* 7, 26-36.
[3] *1 Co* 12, 31.

cluons le Synode pour le Liban, nous percevons que ces paroles nous sont aussi adressées. L'Apôtre termine ainsi son «hymne à la charité»: « Ce qui demeure aujourd'hui, c'est la foi, l'espérance et la charité, mais la plus grande des trois, c'est la charité ».[4] Il avait dit peu auparavant des mots que nous n'aurons jamais fini de lire et de méditer: « L'amour prend patience; l'amour rend service; l'amour ne jalouse pas [...]; il ne s'emporte pas; il n'entretient pas de rancune; il ne se réjouit pas de ce qui est mal [...]; il supporte tout, il fait confiance en tout, il espère tout, il endure tout ».[5] Oui vraiment, ainsi est l'amour!

Lorsqu'il proclame aux disciples de la communauté de Corinthe la vérité sur l'amour, saint Paul insiste sur les nombreux fruits que cet amour peut donner et qui se manifestent non seulement dans la vie des personnes ou des familles, mais aussi dans la vie de nations tout entières.

« Bienheureux le peuple enraciné dans l'amour », avons-nous chanté dans le psaume responsorial. Et pour nous, au terme de quelques semaines de travail synodal, ces paroles résonnent avec une richesse de sens particulière: elles nous rappellent que nous devons vraiment méditer l'hymne à la charité de la Lettre aux Corinthiens si nous voulons travailler de manière fructueuse à la reconstruction du Liban, en contribuant à la recomposition du tissu spirituel et moral d'une société aux traditions aussi anciennes et nobles.

Pour cela, n'avons-nous pas besoin d'une grande patience? L'amour est patient. N'est-il pas nécessaire d'oublier le mal subi sous tant de formes? L'amour n'entretient pas de rancune. Ne convient-il pas d'avoir une grande persévérance? L'amour endure tout. Et enfin, une grande espérance n'est-elle pas indispensable? L'amour nous pousse sans cesse à franchir le seuil de l'espérance.

Vénérés et chers frères et sœurs, que demeurent en vous la foi, l'espérance et la charité! Que demeurent en vous ces trois vertus théologales sur lesquelles se fonde la vie chrétienne! Mais n'oublions jamais que la plus grande de toutes est la charité! Au sommet de tout, placez l'amour! Amen.

[4] *1 Co* 13, 13.
[5] *Ibid.,* 13, 4-7.

ACTA CONGREGATIONUM

CONGREGATIO PRO ECCLESIIS ORIENTALIBUS

PROVISIO ECCLESIARUM

I

Latis decretis a Congregatione pro Ecclesiis Orientalibus, Sanctissimus Dominus Ioannes Paulus PP. II per Apostolicas sub plumbo Litteras iis quae sequuntur Ecclesiis sacro praefecit Praesules:

die 9 Aprilis. — Cathedrali Ecclesiae Sancti Michaelis Sydneyensis Graecorum Melkitarum R.P. Issam Darwish, B.S.

die 12 Aprilis. — Cathedrali Ecclesiae Sancti Georgii Martyris Romenorum R.D. John Michael Botean, hactenus Administratorem Apostolicum, sede vacante et ad nutum Sanctae sedis, eiusdem sedis episcopalis.

II

Sanctissimus Dominus Ioannes Paulus PP. II benedixit sequentes nominationes synodaliter peractas ad normam canonum CCEO:

In Synodo Episcoporum Ecclesiae Ucrainae

die 3 Aprilis. — Titulari episcopali Ecclesiae Nisen. in Lycia R.D. Lubomyr Husar quem constituit Exarchum pro christifidelibus catholicis ritus Byzantini noviter erectae Exarchiae archiepiscopalis Kviv-Vyshorod in Ucraina.

— Titulari episcopali Ecclesiae Patarensi R.D. Ivan Chôma, procuratorem in Urbe Archiepiscopi Leopolitani Ucrainorum.

CONGREGATIO PRO EPISCOPIS

PROVISIO ECCLESIARUM

Latis decretis a Congregatione pro Episcopis, Ioannes Paulus Pp. II, per Apostolicas sub plumbo Litteras, iis quae sequuntur Ecclesiis sacros Praesules praefecit, videlicet:

die 3 Iulii 1996. — Titulari episcopali Ecclesiae Tloensi R.P. Antonium Vitalinum Fernandes Dantas, O. Carm., hactenus in Lusitania Superiorem Provincialem Ordinis Fratrum B. Mariae V. de Monte Carmelo, quem deputavit Auxiliarem Patriarchae Lisbonensis.

die 4 Iulii. — Dioecesi Montis Pessulani Coadiutorem dedit, Exc.mum P.D. Ioannem Petrum Ricard, hactenus Episcopum titularem Pulcheriopolitanum et Auxiliarem dioecesis Gratianopolitanae.

die 5 Iulii. — Titulari episcopali Ecclesiae Mattianensi R. D. Georgium Gasparo vic, e clero dioecesis Diacovensis, seu Bosnensis et Sirmiensis, hactenus apud Congregationem pro Gentium Evangelizatione officialem, quem deputavit Auxiliarem eiusdem dioecesis.

die 6 Iulii. — Titulari episcopali Ecclesiae Suellensi R.D. Albertum Tanasini, hactenus Vicarium generalem archidioecesis Ianuensis, quem deputavit Auxiliarem Exc.mi P.D. Dionysii Tettamanzi, eiusdem Ecclesiae Archiepiscopi.

die 9 Iulii. — Cathedrali Ecclesiae Sinus Tortuosi, R.D. Davidem Ludovicum Walker, e clero archidioecesis Sydneyensis, Instituti vulgo « Educational Centre for Christian Spirituality » nuncupati moderatorem in civitate Randwick appellata.

die 11 Iulii. — Episcopali Ecclesiae Cremensi Exc.mum P.D. Angelum Paravisi, hactenus Episcopum titularem Turrensem in Proconsulari et Auxiliarem Episcopi Bergomensis.

die 12 Iulii. — Titulari episcopali Ecclesiae Mallianensi R.D. Ericum Aumonier, Seminarii maioris Parisiensis moderatorem, quem deputavit Au-

xiliarem Em.mi Ioannis Mariae S.R.E. Cardinalis Lustiger, Archiepiscopi Parisiensis. , .

— Titulari episcopali Ecclesiae Pulcheriopolitanae R.D. Michaelem Pollien, Vicarium generalem Parisiensem, quem deputavit Auxiliarem Em.mi Ioannis Mariae S.R.E. Cardinalis Lustiger, Archiepiscopi Parisiensis.

die 13 Iulii. — Cathedrali Ecclesiae Grossetanae Exc.mum P.D. Iacobum Babini, hactenus Episcopum Pitilianerisem-Soanensem-Urbetelliensem.

— Cathedrali Ecclesiae Pitilianensi Soanensi-Urbetelliensi R. D. Marium Meini, e clero dioecesis Volaterranae, hactenus curionem et Instituti Theologici Florentini magistrum.

die 15 Iulii. — Titulari episcopali Ecclesiae Sa§abensi R.D. Ioannem Iosephum Omelia Omelia, episcopalem in archidioecesi Caesaraugustana Vicarium, quem constituit eiusdem Ecclesiae Auxiliarem.

die 16 Iulii. — Cathedrali Ecclesiae Riviascianensi R.D. Gilbertum Jiménez Narváez, e clero dioecesis Sonsonensis-Rivi Nigri, hactenus Sectionis Pastoralis pro Ierarchicis Ministeriis moderatorem apud Secretariatum permanentem Episcopatus Columbiani.

— Metropolitanae Ecclesiae Melburnensi Exc.mum P.D. Georgium Peli, hactenus Episcopum titularem Scalensem et Auxiliarem eiusdem archidioecesis.

die 19 Iulii. — Titulari episcopali Ecclesiae Ierafitanae R.D. Vincentium Apicella, e clero Romano, hactenus paroeciae Sancti Francisci Xaverii in Urbe parochum, quem deputavit Auxiliarem Almae Romanae dioecesis.

die 20 Iulii. — Cathedrali Ecclesiae Coslinensi-Colubreganae, R.D. Marianum Golebiewski, e clero Vladislaviensi, hactenus seminarii maioris eiusdem dioecesis et Academiae Theologicae Varsarviensis professorem.

die 23 Iulii. — Titulari episcopali Ecclesiae Petinensi R.D. Rainardum Marx, e clero archidioecesis Paderbornensis, hactenus Instituti Socialis « Kommende » appellati in urbe vulgo Dortmund moderatorem, quem deputavit Auxiliarem eiusdem archidioecesis.

— Titulari episcopali Ecclesiae Labicanae R.D. Henricum Iosephum Algermissen, e clero archidioecesis Paderbornensis, hactenus in urbe vulgo Bielefeld curionem et decanum regionalem, quem deputavit Auxiliarem eiusdem archidioecesis.

die 23 Iulii. — Titulari episcopali Ecclesiae Croënsi, R.D. Aemilium S. Aullé, Sodalem Societatis S. Francisci Salesii, vices gerentem curionis paroeciae S. Mariae Auxiliatricis Christianorum in archidioecesis Neo-Eboracensi, quem deputavit Auxiliarem Em.mi P.D. Bernardi Francisci S.R.E. Cardinalis Law, Archiepiscopi Bostoniensi.

— Titulari episcopali Ecclesiae Ubazensi, R.D. Franciscum Irwin, e clero archidioecesis Bostoniensis, ibique curionem paroeciae Sanctae Agnetis in oppido vulgo Arlington, quem deputavit Auxiliarem Em.mi P.D. Bernardi Francisci S.R.E. Cardinalis Law, Archiepiscopi Bostoniensi.

die 31 Iulii. — Metropolitanae Ecclesiae Pacensi in Bolivia Exc.mum P. D. Edmundum Aloisium Abastoflor Montero, hactenus Episcopum Potosiensem.

DIARIUM ROMANAE CURIAE

Il Santo Padre Giovanni Paolo II ha ricevuto in Visita Ufficiale:

Giovedì, 4 Luglio 1996, S.E. il Signor ROMANO PRODI, Presidente del Consiglio dei Ministri della Repubblica Italiana.

Ha ricevuto in Udienza Ufficiale per la presentazione delle Lettere Credenziali:

Sabato, 6 Luglio 1996, S.E. il Signor ANDERS THUNBORG, Ambasciatore di Svezia presso la Santa Sede.

Lunedì, 8 Luglio 1996, S.E. il Signor Luís MARÍA RAMÍREZ BoETTNER, Ambasciatore del Paraguay presso la Santa Sede.

Martedì, 9 Luglio 1996, S.E. la Signora HENRIETTA TAMBUNTING DE VILLA, Ambasciatore delle Filippine presso la Santa Sede.

Ha, altresì, ricevuto in Udienza:

Martedì, 2 Luglio 1996, S.E. il Signor PASCOAL MOCUMBI, Primo Ministro della Repubblica del Mozambico.

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Con Biglietti della Segreteria di Stato il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

21 giugno 1996. S. E. mons. Giuseppe Uhae, Arcivescovo tit. di Tharros, *Segretario della Congregazione per l'Evangelizzazione dei Popoli « in aliud quinquennium ».*

24 » » P. Marco Brogi, O.F.M., *Sotto-Segretario della Congregazione per le Chiese Orientali « in aliud quinquennium ».*

26 giugno 1996. L'Em.mo Signor Cardinale Edward Idris Cassidy, *Membro della Congregazione per la Dottrina della Fede, della Congregazione per i Vescovi, della Congregazione per l'Evangelizzazione dei Popoli e dell'Amministrazione del Patrimonio della Sede Apostolica « in aliud quinquennium ».*

» » » S. E. mons. Elio Sgreccia, Vescovo tit. di Zama minore, *Membro del Comitato di Presidenza del Pontificio Consiglio per la Famiglia « in aliud quinquennium ».*

28 » » L'Em.mo Signor Cardinale Edward Idris Cassidy, *Presidente del Pontificio Consiglio per la Promozione dell'Unità dei Cristiani «in aliud quinquennium».*

1 luglio » L'Em.mo Signor Cardinale Pio Laghi, *Prefetto della Congregazione per l'Educazione Cattolica «in aliud quinquennium ».*

» » » L'Em.mo Signor Cardinale Virgilio Noè, *Arciprete della Patriarcale Basilica Vaticana, Vicario generale per la Città del Vaticano e Presidente della Fabbrica di San Pietro « in aliud quinquennium ».*

8 » » S. E. mons. Francesco Gioia, *Segretario del Pontificio Consiglio della Pastorale per i Migranti e gli Itineranti.*

Protonotari Apostolici soprannumerari:

27	gennaio	1996.	Mons. Adalberto Mambelli (Forlì-Bertinoro)
8	febbraio	»	Mons. Luigi Stangarone (Bari-Bitonto)
»	»	»	Mons. Nicola Bonerba (Bari-Bitonto)
10	»	»	Mons. Lussorio Lampreu (Alghero-Bosa)
»	»	»	Mons. Antonio Casieri (Roma)
27	»	»	Mons. Edoardo Marconi (Città di Castello)
8	marzo	»	Mons. Joseph Mausar (Helena)
13	»	»	Mons. Aniello Castiello (Napoli)
28	»	»	Mons. Fernando Guevara Zamora (Tampico)
4	aprile	»	Mons. Stanislaw Bogdanowicz (Gdañsk)
12	»	»	Mons. Aldo De Innocentiis (Chieti-Vasto)
»	»	»	Mons. Gregory Oucharyk (Winnipeg degli Ucraini)
»	»	»	Mons. Alfonso Rojas Rodríguez (Cartago)
5	maggio	»	Mons. Wilhelm Schätzler (Regensburg)
25	»	»	Mons. Mario Isaza Mejía (Manizales)

Prelati d'onore di Sua Santità:

28	luglio	1995.	Mons. Antonio Paglia (Civita Castellana)
»	»	»	Mons. Carlo Crucianelli (Civita Castellana)
»	»	»	Mons. Federico Michelangeli (Civita Castellana)
27	gennaio	1996.	Mons. Pedro Diego Calvisi (Oran)
»	»	»	Mons. Julio Argentino Arguello (Corrientes)

2	febbraio	1996.	Mons.
»	»	»	Mons. Antonio Mennini (Roma)
»	»	»	Mons. Eliseo Ariotti (Cremona)
»		»	Mons.
10	»	»	Mons.
»	»	»	Mons.
»	»	»	Mons. Leopoldo Salvati (Roma)
»	»	»	Mons. Valentino Miserach-Grau (Vic)
»	»	»	Mons.
»	»	»	Mons.
»	»	»	Mons. Antonius Boldans (Riga)
18	»	»	Mons. Nicola Milella (Bari-Bitonto)
»	»	»	Mons. Marco Mancini (Bari-Bitonto)
»	»	»	Mons. Wolfgang Flasch (Wien)
	»	»	Mons.
	»	»	Mons.
»	»	»	Mons.
»	»	»	Mons.
»	»	»	Mons. Norman J. Ferris (Saint Maron of Brooklyn)
27	»	»	Mons. Samuel J. Bianco (Toronto)
»	»		Mons. John A. Boissonneau (Toronto)
»	»	»	Mons. Joseph H. O'Neill (Toronto)
»	»	»	Mons. Mariano F. Polito (Toronto)
»	»	»	Mons. Eduardo Resendes (Toronto)
»	»	»	Mons. Lorenzo Giacchi (Città di Castello)
»	»	»	Mons.
»	»	»	Mons.
2	marzo	»	Mons.
»	»	»	Mons. Franco Givone (Vercelli)
»	»	»	Mons. Hubertus Zomaxk (Görlitz)
»	»	»	Mons.
»	»	»	Mons.
»	»	»	Mons.
»	»	»	Mons.
»		»	Mons. Martinus Springer (Lj ubi Jana)
»	»	»	Mons. Francesco Lambiasi (Latina-Terracina-Sezze-Priverno)
8	»	»	Mons.
»	»	»	Mons.
24	»		Mons.
»	»	»	Mons.
28	»	»	Mons.
»	»	»	Mons.
»	»	»	Mons.
»	»	»	Mons. Léonard Rochon (Ottawa)
»	»	»	Mons.
»	»	»	Mons.
»	»	»	Mons.

28	marzo	1996.	Mons. André Brouin (Ottawa)
»	»	»	Mons. Edward Lunney (Ottawa)
»	»	»	Mons. Emilio Losada Castineiras (Orense)
»	»		Mons. Jesús Pousa Rodríguez (Orense)
»	»	»	Mons. Eligio Majón Rodicio (Orense)
»	»	»	Mons. Fernand Jean-Marie Brisgault (Tours)
»	»	»	Mons. Claude Picard (Blois)
»	»	»	Mons. Martin Bordages (Beaumont)
»	»	»	Mons. Patrick O'Connell (Beaumont)
»	»	»	Mons. John Distefano (Beaumont)
4	aprile	»	Mons. Albin Potracki (Gdansk)
»	»	»	Mons. Jan Majder (Gdansk)
»	»	»	Mons. Francis B. Koper (Wilmington)
12	»	»	Mons. William Joseph Hennessey (Miami)
»	»	»	Mons. Dennis C. Dorney (Tulsa)
»	»	»	Mons. James F. Halpine (Tulsa)
»	»	»	Mons. Robert J. Zamorski (Metuchen)
»	»	»	Mons. Stephen A. Bielen (Metuchen)
»	»	»	Mons. John Nevin Kennedy (Metuchen)
»	»	»	Mons. James P. Moran (Metuchen)
»	»	»	Mons. Armando J. Perini (Metuchen)
18	»	»	Möns. Wladislaw Mielcarek (Gniezno)
»	»	»	Mons. Andrzej Dziuba (Gniezno)
»	»	»	Mons. Silverio Montes Peña (Tepic)
»	»	»	Mons. Ramon Valdes Öchoa (Tepic)
28	»		Mons. Luis Angel Sánchez Peñafiel (Guaranda)
2	maggio	»	Mons. Ludwig Schick (Fulda)
3	»	»	Mons. Emery Kanka (Mbujimayi)
»	»	»	Mons. Marcel Mwepu (Mbujimayi)
»	»	»	Mons. Pius Kolonji (Mbujimayi)
»	»	»	Mons. Jacques Nkongolo (Mbujimayi)
30	»	»	Mons. Jeremy Garratt (Portsmout)
»	»	»	Mons. Declan Lang (Portsmouth)
11	giugno	»	Mons. Pierre Calimé (Autun)

Cappellani di Sua Santità:

9	giugno	1995.	Il sac. Simon Eu-kyu Cheng (Tae Gu)
21	settembre	»	Il sac. Antonio Ferreira da Costa (Braga)
18	ottobre	»	Il sac. Joseph Barnes (Fresno)
»	»	»	Il sac. Ricardo Barajas (Fresno)
»	»	»	Il sac. Michael Braun (Fresno)
»	»	»	Il sac. Raymond Dreilig (Fresno)
»	»	»	Il sac. Stephen Frost (Fresno)
»	»	»	Il sac. Joseph Heffernan (Fresno)
»	»	»	Il sac. Nicolas Herrero (Fresno)
»	»	»	Il sac. Thomas Kleinhans (Fresno)

18	ottobre	1995.	Il sac. Loydell Marth (Fresno)
»	»	»	Il sac. Francis Tasy (Fresno)
»	»	»	Il sac. Edward Poschen (Fresno)
19	dicembre	»	Il sac. Stanislaw Baranowski (Warmia)
13	gennaio	1996.	Il sac. Francisco Figueiro (Campanha)
»	»	»	Il sac. Francisco Sadocde Araujo (Campanha)
»	»	»	Il sac. Ademar Pinto (Campanha)
»	»	»	Il sac. José Ribeiro da Silva (Sobral)
»	»	»	Il sac. Silvestre Felix de Sousa (Campo Maior)
22	»	»	Il sac. Tarcisio Cola (Treviso)
27	»	»	Il sac. Lámar Barreto Calzolari (Campos)
»	»		Il sac. Vitaliano Zanetti (Forlì-Bertinoro)
2	febbraio	»	Il sac. Roman Bartnicki (Warszawa)
»	»	»	Il sac. Kazimierz Kalinowski (Warszawa)
»		»	Il sac. Roman Sadowski (Torun)
»	»	»	Il sac. Francisco Lesniowski (Campo Murao)
»	»	»	Il sac. Alexio Selusniak (Campo Murao)
10	»	»	Il sac. Antonius Smalters (Riga)
»	»	»	Il sac. Roman Wodynski (Drohiczyn)
»	»	»	Il sac. Hipolit Hryciuk (Drohiczyn)
18	»	»	Il sac. Antonius Guber (Wien)
»	»	»	Il sac. Ignace Sadek (Saint Marón of Brooklyn)
»	»	»	Il sac. Mathias Jozef Maria Hanneman (Roermond)
»	»	»	Il sac. Leonardus Humbertus Pelzer (Roermond)
	»	»	Il sac. Vincenzo De Lucia (Napoli)
»	»	»	Il sac. Bernhard Schröder (Paderborn)
27	»	»	Il sac. Michael Lerchenmüller (Freiburg)
»	»	»	Il sac. Ludwing Hönlinger (Freiburg)
»	»	»	Il sac. Heinrich Mayer (Freiburg)
»	»	»	Il sac. Alwin Renker (Freiburg)
»		»	Il sac. Józef **(Lodz)**
»	»	»	Il sac. Eugeniusz Szewc **(Lodz)**
»	»	»	Il sac. Marian Wiewiorowski **(Lodz)**
»	»	»	Il sac. Andrzej Swiatczak **(Lodz)**
»		»	Il sac. Giulio Cii (Città di Castello)
»	»	»	Il sac. Michailov Küpen (Sofia)
»	»		Il sac. Boleslaw Kaluza (Wroclaw)
»	»	»	Il sac. Tadeusz Kula (Wroclaw)
2	marzo	»	Il sac. Gino Perugini (Camerino-San Severino Marche)
»	»	»	Il sac. Ermenegildo Cicconi (Camerino-San Severino Marche)
»	»	»	Il sac. Giovanni Piccioni (Camerino-San Severino Marche)
»	»	»	Il sac. Marcello Fiorgentili (Camerino-San Severino Marche)
	»		Il sac. Orfeo Ciabocco (Camerino-San Severino Marche)
»	»	»	Il sac. Antonius Strukelj (Ljubljana)
»	»		Il sac. Franciscus Sustar (Ljubljana)
»	»		Il sac. Pertus Kvaternik (Ljubljana)
»	»	»	Il sac. Franciscus Petric (Ljubljana)

2	marzo	1996.	Il sac. Wilfred Evertz (Köln)
»	»	»	Il sac. Alberto Albertazzi (Vercelli)
»	»	»	Il sac. Roberto Baruffaldi (Vercelli)
»	»	»	Il sac. Cesare Caggiula (Vercelli)
»	»	»	Il sac. Giuseppino Ferrazotti (Vercelli)
»	»	»	Il sac. Antonino Guasco (Vercelli)
»	»	»	Il sac. Cesare Massa (Vercelli)
»	»	»	Il sac. Giovanni Musazza (Vercelli)
»	»	»	Il sac. Eusebio Regge (Vercelli)
»	»	»	Il sac. Antonio Dente (Avellino)
»	»	»	Il sac. Mario Famiglietti (Avellino)
»	»	»	Il sac. Antonio Testa (Avellino)
»	»	»	Il sac. Carlo Barlassina (Milano)
»	»	»	Il sac. Paolo Masperi (Milano)
»	»	»	Il sac. Ivanhoe Tagliaferri (Milano)
8	»	»	Il sac. Perron Joseph Auve (Yakima)
»	»	»	Il sac. John Aloysius Ecker (Yakima)
»	»	»	Il sac. Roman Kneblewski (Gniezno)
»	»	»	Il sac. Vittorio Grandi (Bologna)
»	»	»	Il sac. Alessandro Barozzi (Bologna)
13	»	»	Il sac. Jan Mach (Krakow)
»	»	»	Il sac. Livin Concina (Concordia-Pordenone)
»	»	»	Il sac. Franciszek Cieslak (Wloclawek)
»	»	»	Il sac. Teodor K. Lenkiewicz (Wloclawek)
»	»	»	Il sac. Zdzislaw Rogalski (Wloclawek)
»	»	»	Il sac. Marian Wlosiñski (Wloclawek)
16	»	»	Il sac. Biagio Russo (San Marco Argentano-Scalea)
»	»	»	Il sac. Erminio Tocci (San Marco Argentano-Scalea)
»	»	»	Il sac. Pasqualino Tamburrino (San Marco Argentano-Scalea)
»	»	»	Il sac. Antonio Baffa (San Marco Argentano-Scalea)
»	»	»	Il sac. Sebastiano Brusco (San Marco Argentano-Scalea)
»	»	»	Il sac. Tolentino Laino (San Marco Argentano-Scalea)
»	»	»	Il sac. Francesco Monetta (San Marco Argentano-Scalea)
21	»	»	Il sac. Angelo Staffini (Napoli)
»	»	»	Il sac. Giuseppe Pellarin (Concordia-Pordenone)
»	»	»	Il sac. Juan Francisco Vega Rodríguez (Cienfuegos)
»	»	»	Il sac. Corrado Pasquantonio (Sulmona-Val va)
»	»	»	Il sac. Luigi Cerchiaro (Vicenza)
28	»	»	Il sac. Barry Egan-Jones (Montreal)
»	»	»	Il sac. Louis Dicaire (Montreal)
4	aprile	»	Il sac. Leopoldus Mathias (Wien)
»	»	»	Il sac. Joseph Gassler (Wien)
»	»	»	Il sac. Otto Maar (Wien)
»	»	»	Il sac. Stanislaw Zieba (Gdañsk)
»	»	»	Il sac. Stanislaw Henryk Zawacki (Gdañsk)
12	»	»	Il sac. Emilio Camboso (Trieste)

12	aprile	1996.	Il sac. Palmino Colecchia (Chieti-Vasto)
»	»	»	Il sac. Ugo De Simeonibus (Chieti-Vasto)
»	»	»	Il sac. Nicola Di Santo (Chieti-Vasto)
»	»	»	Il sac. Giorgio Falzoni (Chieti-Vasto)
»	»	»	Il sac. Armando Mancini (Chieti-Vasto)
»	»	»	Il sac. Antonio Natarelli (Chieti-Vasto)
»	»	»	Il sac. Marco Trevisonne (Teramo-Atri)
»	»	»	Il sac. Antonio Mantovani (Modena-Nonantola)
18	»	»	Il sac. Karl Edelman (Rottenburg-Stuttgart)
»	»	»	Il sac. Paul Fischer (Rottenburg-Stuttgart)
»	»	»	Il sac. Hubertus M.M. Van Megen (Roermond)
»	»	»	Il sac. Günter Tüllmann (Essen)
»	»	»	Il sac. Oreste Cioppi (Prato)
»	»	»	Il sac. Mario Bonacchi (Prato)
»	»	»	Il sac. Basilio **Petra** (Prato)
»	»	»	Il sac. Enzo Coppini (Prato)
»	»	»	Il sac. Carlo Ferino (Udine)
»	»	»	Il sac. Secondo Micone (Udine)
»	»	»	Il sac. Remigio Peres (Udine)
27	»	»	Il sac. Francesco Murgia (Ales-Terralba)
»	»	»	Il sac. Giovannino Pinna (Ales-Terralba)
»	»	»	Il sac. Modesto Floris (Ales-Terralba)
»	»	»	Il sac. Antonio Massa (Ales-Terralba)
28	»	»	Il sac. José Clemente Ignacio (Manila)
»	»	»	Il sac. Roberto Canias (Manila)
»	»	»	Il sac. Anselmo Pamintuam (Manila)
»	»	»	Il sac. Jerónimo Reyes (Manila)
»	»	»	Il sac. Gerardo Santos (Manila)
»	»	»	Il sac. Hernando Coronel (Manila)
»	»	»	Il sac. Jesús Noriel Bandojo (Manila)
»	»	»	Il sac. Mylo Vergara (Manila)
»	»	»	Il sac. Allen Aganon (Manila)
»	»	»	Il sac. Jovito Me j ino (Manila)
»	»	»	Il sac. Rolando De la Cruz (Manila)
»	»	»	Il sac. Angel Aristo Sánchez Bayas (Guaranda)
»	»	»	Il sac. Marek Glownia (Krakow)
»	»	»	Il sac. Mario Boni (Chioggia)
2	maggio	»	Il sac. Werner Diegmüller (Fulda)
7	»	»	Il sac. Rafael Leónidas Felipe Nuñez (Santiago de los Caballeros)
»	»	»	Il sac. Pedro Vinicio Disia Almanzar (Santiago de los Caballeros)
»	»	»	Il sac. Eladio Sancho Cambronero (Ciudad Quesada)
14	»	»	Il sac. Nicolò Parisi (Patti)
»	»	»	Il sac. Filippo Caputo (Patti)
»	»	»	Il sac. Pietro Cappadona (Patti)
»	»	»	Il sac. Antonino Travaglianti (Patti)

14	maggio	1996.	Il sac. Gaetano De Maria (Patti)
			Il sac. Rosario Giordano (Patti)
			Il sac. Delmo Lebole (Biella)
			Il sac. Luigi Leto (Vercelli)
	giugno		il sac. Antonio Cecconi (Pisa)

ONORIFICENZE

Con Biglietti della Segreteria di Stato il Santo Padre Giovanni Paolo II ha conferito:

La Gran Croce dell'Ordine Piano:

27	maggio	1996.	A S.E. il sig. Tadao Johannes Araki ***(Giappone)***

La Gran Croce di Dama dell'Ordine Piano:

18	aprile	1996.	A S.E. la sig.ra Mary Seet-Chena ***(Singapore)***
10	maggio	»	Alla sig.ra Bernadette Chirac ***(Francia)***

La Gran Croce dell'Ordine di S. Gregorio Magno:

18	aprile	1996.	Al sig. William McCann (Newark)
11	maggio	»	A S.E. il sig. Mpumelo Joseph Ndumiso Hlophe ***(Swaziland)***
15	»	»	Al sig. Luigi Federici ***(Italia)***

La Commenda con Placca dell'Ordine di S. Gregorio Magno:

7	gennaio	1996.	Al sig Tarig Michail Abdulaha Sako (Babilonia dei Caldei)
8	»	»	Al sig. Vittorino Barbato (Venezia)
»	»	»	Al sig. Francesco Forchielli (Bologna)
16	»	»	Al sig. Guido Venturoni ***(Italia)***
2	febbraio	»	Al sig. Vincenzo Capasso Torre (Roma)
13	»	»	Al sig. Cesar de Faria Domínguez Moreira ***(Brasile)***
24	»	»	Al sig. Atiliano Gil Losada ***(Uruguay)***
27	»	»	Al sig. Arnaldo Guerri (Civitavecchia-Tarquinia)
8	marzo	»	Al sig. Gustavo Noboa Be jarano ***(Ecuador)***
»	»	»	Al sig. Patrick Mitchell (Aberdeen)
13	»	»	Al sig. Emanuele Lamantia (Napoli)
28	»	»	Al sig. Cesare Maria Sabatucci (Camerino-S. Severino Marche)
3	maggio	»	Al sig. Gianluigi Marrone (Roma)
7	»	»	Al sig. Adolf Müller (Köln)
12	»	»	Al sig. Umberto Petricca Zugaro ***(Venezuela)***
»	»	»	Al sig. Wilfredo José Guerrero ***(Venezuela)***

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno:

5	novembre	1995.	Al sig. Francesco Colucci (Aosta)
3	gennaio	1996.	Al sig. Gilberto De Nitto (Oria)
»	»	»	Al sig. Mario D'Aresta (Oria)
»	»	»	Al sig. Marcello Meucci (Roma)
»	»	»	Al sig. Salvatore Maisano (Roma)
16	»	»	Al sig. Sergio Leuci ***(Italia)***
»	»	»	Al sig. Antonio G.R. Avitabile ***(Italia)***
22	»	»	Al sig. Leopoldo Uccellini (Senigallia)
»	»	»	Al sig. Carlo Beltrame (Vicenza)
»	»	»	Al sig. Antonio Simionato (Vicenza)
»	»	»	Al sig. Fortunato Maresia (Istanbul)
»	»	»	Al sig. Raymond Roat (Istanbul)
»	»	»	Al sig. Antonio Fernandez Olavarrita Aguilera ***(Spagna)***
27	»	»	Al sig. David Benjamin Dabbs (Shreveport)
»	»	»	Al sig. Antoine Said Carnaby (Antiochia dei Siri)
»	»	»	Al sig. Jacques Ardel-Massih Jarjour (Antiochia dei Siri)
2	febbraio	»	Al sig. Sandro Bufacchi (Tivoli)
10	»	»	Al sig. James Graeme Bryson (Liverpool)
14	»	»	Al sig. Antonio Zamprotta (Roma)
27	»	»	Al sig. Francesco Bioli (Città di Castello)
»	»	»	Al sig. Guido Giannini (Roma)
»		»	Al sig. Settimio Bonanni (Roma)
»	»	»	Al sig. José Ferreira de Oliveira (Roma)
2	marzo	»	Al sig. Walter Steffan (Limburg)
»	»	»	Al sig. Giuseppe Galligari (Foligno)
13	»	»	Al sig. Donato De Mitri (Massa Carrara-Pontremoli)
»	»	»	Al sig. Giorgio Ligori (Roma)
15	»		Al sig. Andrea Lusa ***(Italia)***
»	»	»	Al sig. Antonio Subranni ***(Italia)***
21	»	»	Al sig. Alfonso De Deo (Sulmona-Valva)
»	»		Al sig. Umberto Cantelmi (Sulmona-Valva)
28	»	»	Al sig. Frantisek Vnuk (Bratislava-Tmava)
3	aprile	»	Al sig. Fausto Gobbi (Trento)
4	»	»	Al sig. Kevin Joseph Lynch (Sydney)
»	»	»	Al sig. Hamdan Abu Ghannam (Città di Gerusalemme)
»	»	»	Al sig. Edgar Perkins, Jr. (Lake Charles)
12	»	»	Al sig. Maurilio Lunardis (Trieste)
»	»	»	Al sig. Gustavo Vignocchi (Modena-Nonantola)
18	»	»	Al sig. Werner Widmaier (Rottenburg-Stuttgart)
»	»	»	Al sig. Alois Graf Von Waldburg - Zeil (Rottenburg-Stuttgart).

18	aprile	1996.	Al sig. Richard Joseph Menn (Los Angeles)
23	»	»	Al sig. Eamonn Mac Aodha ***(Irlanda)***
28	»		Al sig. Aldo Zelioli (Milano)
3	maggio	»	Al sig. Franco Pallini (Roma)
»	»	»	Al sig. Giorgio Ficola (Roma)
»	»	»	Al sig. Franco Selva (Roma)
»	»	»	Al sig. José Henkens (Liege)
7	»	»	Al sig. Liam Murphy (Meath)
»	»	»	Al sig. William Roe (Meath)
»	»	»	Al sig. Sergio Pattachiola (Rieti)
»	»	»	Al sig. Giuseppe Balloni (Rieti)
»	»	»	Al sig. Renzo Broccoletti (Rieti)
»	»	»	Al sig. Nicolino Alivernini (Rieti)
»	»	»	Al sig. Mario Buzzi (Rieti)
»	»	»	Al sig. José Barroso ***(Mexico)***
»	»	»	Al sig. Philipp Egger (Essen)
»	»	»	Al sig. Wolfgang Brüssemann (Essen)
10	»	»	Al sig. Federico Quinto ***(Italia)***
»	»	»	Al sig. Antonio Ruggiero ***(Italia)***
14	»		Al sig. Eligio Sabani (Roma)
15	»	»	Al sig. Alessandro Varnucchi ***(Italia)***
22	giugno	»	Al sig. José Napoleon Romero (***Venezuela)***
»	»	»	Al sig. Eduardo Antonio Lobo Porra ***(Venezuele***

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Gregorio Magno:

7	ottobre	1994.	Al sig. Vaclav Blàha (Hradec Kralove)
»	»	»	Al sig. Jan Uhlir (Hradec Kralove)
14	dicembre	1995.	Al sig. Alberto Ginobbi (Roma)
13	gennaio	1996.	Al sig. Robert Floriat (La Rochelle et Saintes)
»	»	»	Al sig. Clarence E. DeFreest (San Antonio)
»	»	»	Al sig. Joseph J. Welch (San Antonio)
»	»	»	Al sig. Alfredo M. Fuentes (San Antonio)
»	»	»	Al sig. Minh Phan Dinh (San Antonio)
»	»	»	Al sig. Walter J. Ducan (San Antonio)
»	»	»	Al sig. John A. DesRochers (San Antonio)
	»	»	Al sig. Byron L. LeFlore (San Antonio)
»	»	»	Al sig. Louis J. Richter (San Antonio)
»	»	»	Al sig. Arthur F. Steczkowski (San Antonio)
»	»	»	Al sig. Rosbel Hernández (San Antonio)
»	»	»	Al sig. Ramon A. Guerra (San Antonio)
22	»	»	Al sig. Franco Barbieri (Vicenza)
»	»	»	Al sig. Mario Cattagini (Vicenza)
»	»	»	Al sig. Gino Dianin (Vicenza)
»	»	»	Al sig. Gino Lunardi (Vicenza)

22	gennaio	1996.	Al sig. Giovanni Muraro (Vicenza)
»	»	»	Al sig. Remo Schiavo (Vicenza)
»	»	»	Al sig. Truman Sakarer (Istanbul)
27	»	»	Al sig. Nader Goubran ***(Egitto)***
»	»	»	Al sig. Albert Ibrahim Melki (Antiochia dei Siri)
»	»	»	Al sig. Kamal Joseph Sioufi (Antiochia dei Siri)
»	»	»	Al sig. Theodor Julius Coenen III (Shreveport)
»	»	»	Al sig. Paul Murf O'Neal (Shreveport)
»	»	»	Al sig. Lawrence Waine Pettette, Jr. (Shreveport)
»	»	»	Al sig. Eugene Allen Richardson (Shreveport)
2	febbraio	»	Al sig. Karl-Heinz Lang (Köln)
13	»	»	Al sig. Anthony Bullen (Nottingham)
18	»	»	Al sig. Jimmy LaSalle (Lake Charles)
»	»	»	Al sig. John Brent Meaux (Lake Charles)
27	»	»	Al sig. Jeffrey K. Smith (Toronto)
2	marzo	»	Al sig. Errol John Yates (Westminster)
»	»	»	Al sig. Philippe Kaeppelin (Le Puy-en-Velay)
»	»	»	Al sig. Wilelmus Hans Beermann (Essen)
8	»	»	Al sig. James C. Forte (Providence)
13	»	»	Al sig. Paul Perrouty (Frejus-Toulon)
»	»	»	Al sig. Dominio Song Hung Mao (Kaohsiung)
»	»	»	Al sig. Henric Hermann Lambers (Rotterdam)
21	»	»	Al sig. William Cambrià (Newark)
»	»	»	Al sig. Albert Gamper (Newark)
»	»	»	Al sig. Michael Hurley (Newark)
»	»	»	Al sig. Brian McAuley (Newark)
»	»	»	Al sig. Frank Walde (Newark)
»	»	»	Al sig. Klaus Wittstadt (Münster)
4	aprile	»	Al sig. Seppo Koskinen (Helsinki)
12	»	»	Al sig. Andreas Clemens ***(Città del Vaticano)***
18	»	»	Al sig. Theo Lemmer (Hildesheim)
28	»	»	Al sig. Mario Botta (Lugano)
»	»	»	Al sig. Gaston Recipon (Paris)
»	»	»	Al sig. Yves Boucly (Paris)
	»	»	Al sig. Primo Galtarossa (Chioggia)
»	»	»	Al sig. Adolfo Mario Cavallarin (Chioggia)
»	»	»	Al sig. Maurizio Azzariti (Roma)
»	»	»	Al sig. Giuseppe Agostini (Novara)
3	maggio		Al sig. Renato Buttafoco (Roma)
»	»	»	Al sig. Michael Lucey (Dublino)
7	»	»	Al sig. Giuseppe Galloni (Rieti)
»	»	»	Al sig. Felice Micheli (Rieti)
»	»		Al sig. Johannes Meijs ('s-Hertogenbosch)
»	»	»	Al sig. Michel Ramousse (Monaco)
14	»	»	Al sig. Michael J. Batza (Baltimore)
»	»	»	Al sig. Edward K. Dunn, Jr. (Baltimore)
»	»	»	Al sig. Hilbert D. Stanley (Baltimore)

14	maggio	1996.	Al sig. Andremo Longo (Roma)
»	»	»	Al sig. Alfio Robertetti (Roma)
15	»	»	Al sig. Carmelo Branca ***(Italia)***

La Croce di Dama dell'Ordine di S. Gregorio Magno;

27	gennaio	1996.	Alla sig.ra Alice Baker Holcubek (Shreveport)
10	febbraio	»	Alla sig.ra Margaret McNicholas (Liverpool)
8	marzo	»	Alla sig.ra Marie J. Langlois (Providence)
21	»	»	Alla sig.ra Mary Higgins Clark (Newark)
»	»	»	Alla sig.ra Charles Engelhard (Newark)
»	»	»	Alla sig.ra Maria Garcia (Newark)
»	»	»	Alla sig.ra Isabel Kirchner (Newark)
4	aprile		Alla sig.ra Maria Mariotti (Reggio Calabria-Bova)
18	»	»	Alla sig.ra Gretel Widmaier (Rottenburg-Stuttgart)
7	maggio	»	Alla sig.ra Josephine C. Mandeville (Philadelphia)
14	»	»	Alla sig.ra Margaret Riehl (Baltimore)
28	»		Alla sig.ra Maria Polders (Münster)

La Gran Croce dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

14	febbraio	1996.	Al sig. Luigi Pennelli (Roma)
18	aprile	»	Al sig. Lorenz Menz (Rottenburg-Stuttgart)
22	maggio	»	Al sig. Vicente Irazabal Carrasquel ***(Venezuela)***
»	»	»	Al sig. Manuel Silva Guillen ***(Venezuela)***
»	»		Al sig. José Domínguez Ortega (***Venezuela)***
	»		Al sig. Elias D'Onghia ***(Venezuela)***

La Commenda con Placca dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

27	febbraio	1996.	Al sig. Ryszard January Gabrielczyk (Westminster)
8	marzo	»	Al sig. Pier Giorgio Imbrighi (Roma)

La Commenda dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

13	gennaio	1996.	Al sig. Marcel Jobin (Quebec)
27	»	»	Al sig. Willy De Bie (Anversa)
»	»	»	Al sig. Ferdinand Louis F.N. Rüssel ('s-Hertogenbosch)
2	febbraio	»	Al sig. Marino Liuzzi (Taranto)
»	»	»	Al sig. Carlo Moscatelli (Roma)
»	»	»	Al sig. Maurizio Carlevale (Roma)
»	»	»	Al sig. Gaetano Romani (Roma)
»	»	»	Al sig. Paolo Carloni (Rieti)
14	»	»	Al sig. Antonio D'Angeli (Roma)
»	»	»	Al sig. Mario Vedaldi (Roma)

27	febbraio	**1996.**	Al sig Waclaw Netter (Westminster)
2	marzo	»	Al sig Rudolf Richter (Wien)
»	»	»	Al sig Gerhard Rief (Innsbruck)
»	»	»	Al sig Pasquale Pensabene (Reggio Calabria-Bova)
	»	»	Al sig. Gioacchino Natella (Nocera Inferiore-Sarno)
»		»	Al sig. Angelo Scoppa (Nocera Inferiore-Sarno)
»	»	»	Al sig. Francesco Leorin (Massa Carrara-Pontremoli)
28	»	»	Al sig. Casimiro Corna (Bergamo)
4	aprile	»	Al sig. Alfred Richner (Lugano)
12	»	»	Al sig. Maurizio Muzzarelli (Modena-Nonantola)
»	»	»	Al sig. Giovanni Battista Cavazzuti (Modena-Nonantola)
28	»	»	Al sig. Giuliano Aldrovandi (Milano)
»	»		Al sig. Giovanni Giussani (Milano)
»	»	»	Al sig. Gianni Muraro (Milano)
»	»	»	Al sig. Pier Dario Martino Rovelli (Milano)
8	maggio		Al sig. Carlo Alberto Barbi (Roma)
7	»		Al sig. Francisco del Cueto y **Donde** ***(Mexico)***
»	»		Al sig. Gerhard Banco (St. Pölten)
	»	»	Al sig. Agostino Boccanera (Rieti)
»	»	»	Al sig. Ciro Cocozza (Rieti)
»	»	»	Al sig. Giancarlo Citti (Rieti)
11		»	Al sig. Franco Bartolini ***(Italia)***
14	»	»	Al sig. Otto Larcher (Innsbruck)
22	»	»	Al sig. Ennio Tzarr ***(Venezuela)***
»	»	»	Al sig. Raúl del Prette ***(Venezuela)***
»		»	Al sig. Heriberto Pacheco (***Venezuela)***

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

14	dicembre	**1995.**	Al sig. Massimo Porfiri (Roma)
»	»	»	Al sig. Nicolò Adelman (Roma)
»	»	»	Al sig. Emilio Conte (Roma)
13	gennaio	**1996.**	Al sig. Raymond Anthony Harriss (Wellington)
»	»	»	Al sig. Giuseppe Beeler (Lugano)
»	»	»	Al sig. Carlo Franciscini (Lugano)
22		»	Al sig. Silvano Pastori (Tortona)
27	»		Al sig. Gino Intindoli (Roma)
»	»	»	Al sig. Bruno Moioli (Roma)
»		»	Al sig. Marco Avoni (Bologna)
»	»	»	Al sig. Angelo Fantazzini (Bologna)
»	»	»	Al sig. Enea Gualandi (Bologna)
»	»	»	Al sig. Enrico Martelli (Bologna)
10	febbraio	»	Al sig. Petras Kisielius (Chicago)
14	»	»	Al sig. Michele Screnci (Roma)
»	»	»	Al sig. Sergio Seri (Roma)

18	febbraio	1996.	Al sig Joseph Berton Daigle (Lake Charles)
27	»	»	Al sig Wladislaw Maiczyk (Westminster)
»	»	»	Al sig Amir Najib Azuz (Mossul dei Caldei)
2	marzo	»	Al sig Roberto Bello (Vercelli)
»	»	»	Al sig Enzo Pozzolo (Vercelli)
»	»	»	Al sig Emilio Raisaro (Vercelli)
»	»	»	Al sig Luciano Vietti (Vercelli)
8	»	»	Al sig Ettore Scalici (Roma)
»	»	»	Al sig Clive Corderoy (Armidale)
13	»	»	Al sig Tjitte Bouke Bootsma (Groningen)
»	»	»	Al sig Peter JA. Thöni (Utrecht)
»	»	»	Al sig Johannes A.M. Klompenhouwer (Rotterdam)
»	»	»	Al sig Peter Thys (Mechelen-Brussel)
21	»	»	Al sig Luigi De Mattia (Roma)
»	»	»	Al sig Francesco Faggioni (La Spezia-Sarzana-Brugnato)
4	aprile	»	Al sig Mattheus B.H. Visker fs-Hertogenbosch)
12	»	»	Al sig Paolo Ciana (Trieste)
»	»	»	Al sig Franziskus Karlen ***(Città del Vaticano)***
»	»	»	Al sig Stefan Meier ***(Città del Vaticano)***
18	»	»	Al sig Giorgio DAquino (Udine)
»	»	»	Al sig Giuseppe Zampicchiatti (Udine)
»	»	»	Al sig Gianpaolo Proscia (Udine)
»	»	»	Al sig Willy Lensen (Liege)
»		»	Al sig Luc Van Eeckhoudt (Mechelen-Brussel)
28	»	»	Al sig Antonio Carraro (Milano)
»	»	»	Al sig Federico Cazzaniga (Milano)
»	»	»	Al sig Maurizio Pappalardo (Milano)
»	»	»	Al sig Giuseppe Rizzani (Milano)
8	maggio	»	Al sig Marco Adobati (Roma)
»	»	»	Al sig Luciano Calabro (Roma)
»	»	»	Al sig Giancarlo Welby (Roma)
»	»	»	Al sig. Mauro Venditti (Roma)
4		»	Al sig. Joseph Ernst (Liege)
»	»	»	Al sig. Bernard Joseph Tollman (Utrecht)
7	»	»	Al sig. Dino Ciccotti (Rieti)
»	»	»	Al sig. Ciro Rosetta (Rieti)
11	»	»	Al sig. Alessandro Casarsa ***(Italia)***
»	»	»	Al sig. Angelo De Luca ***(Italia)***
»	»	»	Al sig. Umberto Saccone ***(Italia)***
»	»	»	Al sig. Pasquale Bruno ***(Italia)***
»	»	»	Al sig. Sestino Gigliotti ***(Italia)***
14	»	»	Al sig. Felix Sturny ***(Svizzera)***

Croce di Dama dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

22 maggio 1996. Alla Sig.ra Mercedes Ascanio Du Pulido ***(Venezuela)***

NECROLOGIO

25 giugno 1996. Mons. Xavier Morilleau, Vescovo em. di La Rochelle ***(Francia)***
4 luglio » Mons. Oscar Angel Bernal, Vescovo di Girardota ***(Colombia)***
14 » » Mons. Manuel S. Salvador, Arcivescovo tit. di Zama
19 » » Mons. Jan Wosiñski, Vescovo tit. di Abaradira
22 » » Mons. Bruno Frattegiani, Arcivescovo em. di Camerino-San Severino Marche ***(Italia)***

An. et vol. LXXXVIII 10 Septembris 1996 N. 9

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

Directio: Palazzo Apostolico - Città del Vaticano - *Administratio:* Libreria Editrice Vaticana

ACTA IOANNIS PAULI PP. II

CONSTITUTIO APOSTOLICA

SANCTAE ROSAE DE LIMA

In Republica Guatimalensi nova conditur dioecesis Sanctae Rosae de Lima appellanda.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Ad satius consulendum spiritali Christifidelium utilitati in territorio archidioecesis Guatimalensis, Venerabilis Frater Prosperus Penados del Barrio, eiusdem Sedis sacrorum Antistes, audita Conferentia episcopali Reipublicae Guatimalensis, ab hac Apostolica Sede petivit ut, ecclesiasticae circumscriptionis sibi concreditae dismembrato territorio, nova conderetur dioecesis. Nos, qui gravissimo fungimur munere Supremi Pastoris totius Dominici gregis, favente quoque eidem rei Venerabili Fratre Ioanne Baptista Morandini, Archiepiscopo titulo Numidensi et in memorata Natione Apostolico Nuntio, de consilio Congregationis pro Episcopis admotae postulationi libenter concedendum esse censuimus. De Nostra igitur Apostolica potestate, ab archidioecesi Guatimalensi integrum distrahimus territorium civilis regionis quae vulgo appellatur « Departamento Santa Rosa » ex eoque novam condimus dioecesim ***Sanctae Rosae de Lima*** appellandam, iisdem circumscriptam finibus quibus praefatum territorium in praesens terminatur. Sic conditae dioecesis sedem in urbe vulgo ***Cuilapa*** ponimus ibique exstans

templum, Domino Nostro Iesu Christo sub titulo «Niño Dios» dicatum, ad gradum et dignitatem Ecclesiae Cathedralis evehimus, eique insignia, privilegia et honores tribuimus, quibus ceterae in orbe catholico Cathedrales Ecclesiae fruuntur. Praeterea hanc novam dioecesim « Sancta Rosa de Lima » suffraganeam facimus Metropolitanae Sedi Guatimalensi eiusque Episcopum metropolitico iuri Archiepiscopi illius Sedis pro tempore subicimus iisdem iuribus, privilegiis, insignibus honoribusque ornatum atque oneribus officiisque adstrictum, quae Episcoporum residentium sunt propria. Mandamus etiam ut quam primum ibi Collegium Consultorum ad normam iuris constituatur qui Episcopo, consilio et opera, valido sint auxilio. Congruae sustentationi Praesulis novae dioecesis provideatur Curiae emolumentis, fidelium oblationibus et portione ei ob veniente ex divisione, ad normam canonis 122 Codicis Iuris Canonici facienda, bonorum quae hucusque ad mensam episcopalem Guatimalensem pertinuerunt. Ea quae respiciunt ad novae dioecesis regimen, bonorum ecclesiasticorum administrationem, Administratoris dioecesani « sede vacante » electionem, fidelium iura et onera, aliaque id genus quae sacri canones praescribunt, ad amussim serventur. Quod vero attinet ad Seminarii dioecesani aedificationem nec non sacrorum alumnorum institutionem, serventur praescripta iuris communis, prae oculis habitis normis et regulis a Congregatione de Institutione Catholica statutis; selecti quidem iuvenes sacerdotes, sua studia completuri, Romam, si fieri potest, mittantur. Simul ac dioecesis erectio ad effectum deducta fuerit, eo ipso sacerdotes Ecclesiae illi adscripti censeantur in cuius territorio ecclesiasticum habent officium; ceteri vero clerici Seminariique tirones Ecclesiae illi incardinati maneant vel incardinentur in cuius territorio legitimum habent domicilium. Acta et documenta quae novam dioecesim eiusque clericos, fideles et bona temporalia respiciunt, ad Curiam dioecesis Sanctae Rosae de Lima quam primum transmittantur. Quae statuimus perficienda committimus Venerabili Fratri Ioanni Baptistae Morandini, quem memoramus, vel, eo absente, illi, qui in Guatimala Apostolicae Nuntiaturae curat negotia, eisdem tribuentes necessarias et opportunas facultates etiam subdelegandi, ad effectum de quo agitur, quemlibet virum in ecclesiastica dignitate constitutum, onere imposito ad Congregationem pro Episcopis authenticum exemplar actus peractae exsecutionis, cum primum fas erit, remittendi. Hanc denique Constitutionem Nostram nunc et in posterum ratam esse volumus, contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud S. Petrum, die septimo et vicesimo mensis Aprilis, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo sexto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

ꟷB ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

83 BERNARDINUS card. GANTIN
Congr. pro Episcopis Praef.

Marcellus Rossetti, ***Protonot. Apost.***
Antonius Macculi, ***Protonot. Apost. s.n.***

Loco ffi Plumbi
In Secret. Status tab., n. 392.204

LITTERAE APOSTOLICAE

I

Venerabili Dei Servo Ioanni Nepomuceno de Tschiderer Beatorum honores decernuntur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — « Episcopus, missus a Patrefamilias ad gubernandam familiam suam, ante oculos teneat exemplum Boni Pastoris, qui venit non ministrari sed ministrare (cf. ***Mt.*** **20, 28;** ***Me.*** **10, 45)** et animam suam pro ovibus ponere» (cf. ***Io.*** **10, 11;** CONC. OECUM. VAT. II, ***Lumen gentium,*** **27).** Iesum Christum, aeternum pastorem, persecutus est et imitatus Venerabilis Dei Servus Ioannes Nepomucenus de Tschiderer, qui libenter vitam suam ad animabus serviendum tradidit, quibus affatim Redemptionis beneficia ministravit atque clarum reddidit testimonium eximiae pastoralis caritatis necnon sincerae humilitatis. Nam dicebat: « Si quid in me inest iusti bonique, volo id mundo ignotum notumque sit Deo ».

Minister hic Christo dignus, die xv mensis Aprilis anno MDCCLXXVII a nobilibus Iosepho Maria de Tschiderer et Catharina Giovannelli Bauzani natus est, quae urbs tunc temporis ad dioecesim Tridentinam pertinebat. Bauzani in Franciscalium schola, ubi prima litterarum initia tradebantur, institutus est, atque deinceps ad altiorem doctrinam adipiscendam Aenipontem petiit, ubi morum integritate religionisque studio eminuit. Cum se ad sacerdotium vocari animadverteret, omnia reliquit, in theologica studia diligenter incu-

buit atque anno MDCCC presbyterali ordine auctus est. Sacri ministerii veluti socius pastorale opus in parvis montanisque paroeciis obiit, spiritalis studii, impendii sui ipsius et pauperum sollicitudinis praebens exemplum. Iussus theologiae moralis pastoralisque in Seminario Tridentino tradendae munus suscepit. Nonnullos post annos parochi sustinuit officium in ampla montanaque paroecia Sarentinensi deinde idem ministerium Meranensi in oppido, populi aestimationem et affectionem, sibi concilians. Anno MDCCCXXVI canonicus renuntiatus est Tridentinae Cathedralis et paulo post provicarius generalis pro Germanice loquentibus illius amplae dioecesis, additis peculiaribus officiis ad sacerdotes instituendos spectantibus. Anno MDCCCXXXII Brixinensis Episcopus eum elegit vicarium generalem pro longinqua provincia Voralbergensi, cui officio dignitas Episcopi Auxiliaris nectebatur, sede posita Campitemplensi in urbe. Ne Episcopus quidem suum vivendi se verum morem immutavit atque apostolatui enixe se dedidit. Duobus post annis, ei magna Tridentina dioecesis concredita est, ubi eius vitae sanctitas, bonitas, facilitas, alta humilitas, paupertas atque paterna de Dei grege sollicitudo enituerunt, in cuius beneficium docendi, sanctificandi et gubernandi mirabiliter praestitit officium. Eucharisticum marialemque cultum tuitus est atque Petri Sedi parere contendit. Pro pauperibus et miseris singulariter caritatis opera explicavit, pro adulescentibus collegia et pro surdis mutisque institutum condidit. Sollicite studuit ut sacerdotes erudirentur et spiritaliter instituerentur. Varias congregationes sive virorum sive mulierum in eorum missionalibus operibus sustinuit. Firmavit et opem tulit gentibus, naturae calamitatibus morbisque ingruentibus, S. Caroli Borromaei exemplum secutus. Animose se gessit, cum politicae socialesque difficultates exstabant. Mutuae necessitudini inter regionis varias **Stirpes** favit. Pastoralem suam actionem precatione suique impendio sustinuit atque usque ad vitae exitum Christum imitatus est et virtutes coluit. Postremis annis cruciatibus correptus est, quos, quamvis interdum vehementes, tam mirabili firmitate perpessus est, ut omnia sua officia obiret. Dei voluntati obsequens, quae vitae norma fuit, die III mensis Decembris anno MDCCCLX de hoc mundo demigravit, sanctitatis circumfusus solida amplaque fama, quae annorum decursu increbruit.

Beatificationis canonizationisque Causa anno MDCCCLXXIII apud Curiam Tridentinam est incohata. His completis a iure statutis rebus, Decessor Noster Paulus VI, die iv mensis Iulii anno MCMLXVIII, declaravit Episcopum Ioannem Nepomucenum de Tschiderer virtutes théologales, cardinales, iis-

que adnexas, heroum in modum exercuisse. Congregatio deinceps de Causis Sanctorum de quadam sanatione, quae mira dicebatur quaeque, Venerabilis Dei Servi intercessioni adscripta, anno MDCCCXCI occurrit, inquisivit. Felici cum exitu peractis vestigationibus, Nobis coram die xxi mensis Decembris anno MCMXCII decretum super miraculo prodiit.

Statuimus igitur beatificationis ritus die xxx mensis Aprilis anno MCMXCV ut celebraretur, Nostrum cum susciperemus pastorale iter in Tridentinam archidioecesim.

Hodie idcirco, inter Missarum sollemnia formulam hanc protulimus:

« Noi, accogliendo il desiderio dei nostro Fratello Giovanni Maria Sartori, Arcivescovo di Trento, di molti Fratelli nell'episcopato, di molti fedeli, e dopo aver avuto il parere della Congregazione delle Cause dei Santi, concediamo, con la nostra Autorità Apostolica, che il Venerabile Servo di Dio Giovanni Nepomuceno de Tschiderer d'ora in poi sia chiamato Beato e che si possa celebrare la sua festa, nei luoghi e secondo le regole stabilite dal diritto, ogni anno, il 4 dicembre. Nel nome del Padre e del Figlio e dello Spirito Santo ».

Quae autem his Litteris decrevimus nunc et posthac rata et firma volumus esse, contrariis rebus minime obstantibus.

Datum Tridenti, sub anulo Piscatoris, die xxx mensis Aprilis, anno MCMXCV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

£8 ANGELUS card. **SODANO**
Secretarius Status

Loco EB Sigilli
In Secret. Status tab., n. 384.532

II

Sanctus Michael Archangelus Patronus caelestis Provinciae ecclesiasticae Minscensis Latinorum — Mohiloviensis Latinorum confirmatur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Universae Bielorussiae catholicae clerus et christifideles sanctum Michaelem Archangelum veluti defensorem suum et custodem singulari cultu venerantur.

Quam ob rem Venerabilis Frater Noster Casimirus S.R.E. Cardinalis Swiatek, Archiepiscopus Metropolita Minscensis Latinorum - Mohiloviensis Latinorum, communia cleri et populi fidelis vota excipiens, electionem sancti Michaelis Archangeli in Patronum apud Deum Provinciae ecclesiasticae Minscensis Latinorum - Mohiloviensis Latinorum rite approbavit, atque petivit ut huiusmodi electio ab hac Apostolica Sede confirmaretur.

Nos vero enixis eiusdem Venerabilis Fratris Nostri precibus libenter obsecundantes, comprobatis iis, quae Congregatio de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, factis a Nobis facultatibus, hac in re egit, Apostolica Nostra potestate, harum Litterarum vi perpetuumque in modum Sanctum Michaelem Archangelum Patronum caelestem Provinciae ecclesiasticae Minscensis Latinorum - Mohiloviensis Latinorum confirmamus, omnibus factis iuribus ac liturgicis concessionibus, quae in Normis de Patronis constituendis indicantur *(AAS,* vol. LXV, 1973, pp. 276-279). Ceterum volumus ut hae Litterae Nostrae religiose serventur suosque plenos effectus sive nunc sive in posterum consequantur. Contrariis quibusvis rebus minime obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xi mensis Iunii, anno MCMXC vi, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

£B ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco 6B Sigilli
In Secret. Status tab., n. 394.124

III

Imago Beatae Mariae Virginis Gratiarum, quae sub titulo «Matki Bozej Laskawej » in sanctuario loci v.d. Krzeszów pie colitur, pretioso diademate redimiri sinitur « nomine et auctoritate Summi Pontificis ».

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Silesiae antiquissima Deiparae Virginis suavis imago, quae a multis iam saeculis in ecclesia loci v.d. Krzeszów custoditur, populi renovata devotione volumus cumuletur. Etenim cunctis credentibus « se praestat Maria tamquam exemplum receptae gratiae ab homine creato» *(Vita consecrata,* 28). Quamobrem libentes concedimus petenti Venerabili Fratri Thaddaeo Rybak, Episcopo Legnicensi, qui litteris die xn

mensis Februarii hoc anno datis communia vota cleri et christifidelium expromit, ut pulchra multisque gratiis praeclara imago Beatae Mariae Virginis Gratiarum, quae sub titulo « Matki Bozej Laskawej » in sanctuario loci v.d. Krzeszów ab antiquis temporibus pie colitur, Nostro nomine et auctoritate pretioso diademate redimiri possit. Spem insuper de hoc firmam habemus fore ut Mater divinae gratiae imploret recens constitutae dioecesi Legnicensi fidei et caritatis augmentum. Contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die v mensis Iulii, anno MCMXCVI, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

83 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco 83 Sigilli
In Secret. Status tab., n. 392.453

CHIROGRAPHUM

quo mulieres quoque honoris insignibus decorantur.

Mulieribus honores et ornamenta si quidem tribuere consueverunt Decessores Nostri, Nos quoque superiora sectantes instituta et proferentes, amplitudinem dignitatemque iisdem merito ultroque agnoscere volumus. Qui multimodis earum aestimationem apostolico Nostro magisterio demonstravimus iustaque officia in eas sustinuimus et docuimus.

Quandoquidem autem Ecclesia sapienter prudenterque peculiares honorum titulos iis impertire ac decernere solet qui vigili ingenio excellentes complura sunt aggressi et perfecerunt tum christianam tum civilem societatem promoturi, placet eosdem titulos et mulieribus praestare, quae sive ob res gestas in Catholica Ecclesia munerumque insignium procurationes, sive claris aliis de causis dignae exstiterunt quae publico Apostolicae Sedis testimonio decorarentur.

Cum enim ipsae pari dignitate facultateque polleant ac viri, ad ulteriora patranda virtutesque impensius excolendas aeque ac illi concitantur, ut hominum genus totum cunctumque christianum nomen maiora beneficia adipiscantur et uberiorem progressum consequantur.

Itaque his habitis rationibus, volumus ut mulieres quoque designari possint:

1. Domina Ordinis Piani

2. Domina S. Gregorii Magni

3. Domina S. Silvestri Papae

In his singulis ordinibus ceteri etiam gradus statuuntur, videlicet:

1. Domina torque insignita Ordinis Piani.

2. Domina a magna cruce S. Silvestri Papae j S. Gregorii Magni \ Ordinis Piani.

3. Domina cum numismate S. Silvestri Papae / S. Gregorii Magni \ Ordinis Piani.

i. Domina commendataria S. Silvestri Papae / S. Gregorii Magni / Ordinis Piani.

Insignia mulierum eiusmodi honoribus exornatarum similia erunt atque virorum prout alibi singillatim describuntur; vestimenta peculiaria non videntur necessaria.

Iuvat nunc maxime confirmare et plane edicere mulierum momentum atque pondus in Ecclesia et in civitate, sicut sane saepissime alias agnita sunt earum eximia officia ac munera. Exoptamus ideo ut honoribus sic honestatae, de re catholica hominumque societate optime meritae, fiduciam et exspectationem quas excitarunt cumulate posthac sustineant, ut simul decori sint suo ipsarum ordini, simul ampla beneficia in proximum conferre valeant.

Ex Aedibus Vaticanis, die xxv mensis Iulii, anno MCMXCVI, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

IOANNES PAULUS II

HOMILIA

In Vaticana basilica habita ob decretis Dei servis Danieli Comboni et Vidoni Mariae Conforti, episcopis, Beatorum caelitum honores.*

1. « ...È così perché si manifestassero in lui le opere di Dio ».[1]

In questa domenica di Quaresima la Chiesa canta: « Il Signore è il mio pastore... mi conduce... mi rinfranca, mi guida per il giusto cammino».[2] La Liturgia quaresimale traccia un significativo cammino di preparazione al Battesimo, quasi una grande catechesi battesimale. Ogni giorno di questo « tempo forte », e ciò vale specialmente per la domenica, segna un'ulteriore tappa dell'itinerario formativo verso la celebrazione del mistero pasquale. Cristo, Buon Pastore, fa sì che nell'uomo si rivelino i disegni salvifici: «le grandi opere di Dio ».

Si sono manifestate, queste « grandi opere di Dio », nell'Antico Testamento. Una di esse è stata certamente l'elezione e l'unzione di Davide, il più piccolo dei figli di lesse il Betlemmita. Come abbiamo ascoltato nella prima Lettura, Dio chiamò Davide ad essere capo e re del suo popolo, Israele[3] e vincolò definitivamente alla sua discendenza la promessa messianica: il Messia sarebbe sorto dalla stirpe di Davide.

« Le grandi opere di Dio » si sono manifestate poi nel Nuovo Testamento. La Liturgia ce ne ha oggi presentata una particolarmente significativa: la guarigione del cieco nato. Come racconta in modo ampio e dettagliato san Giovanni nell'odierno brano evangelico,[4] Cristo restituì a quel giovane la vista fisica e spirituale.

La riflessione su questa pericope giovannea costituisce già di per sé una singolare catechesi battesimale. Essa, infatti, ci mostra il cammino graduale che conduce alla fede, quasi un passaggio attraverso fasi successive dalla cecità alla capacità di vedere. Cristo, « luce del mondo »,[6] conduce progressivamente il cieco nato ad accogliere questa luce nella quale sta la salvezza dell'uomo.

* Die 17 Martii 1996.
[1] *Gv* 9, 3.
[2] *Sai* 22, 1.2-3.
[3] Cf *1 Sam* 16, 11-13.
[4] Cf *Gv* 9, 1-41.
[6] Cf *ibid.,* 8, 12.

2. Domenica scorsa, un altro elemento caratteristico della celebrazione battesimale si trovava al centro della Liturgia della parola: l'acqua. Anche oggi non mancano accenni a questo fondamentale elemento: « Va' a lavarti nella piscina di Siloe », dice Gesù al cieco;[6] e nel Salmo responsoriale il pastore « conduce ad acque tranquille » la pecorella che si affida a lui.[7] Anche un altro elemento importante viene posto in primo piano nelle Letture di questa domenica: l'unzione. Samuele unge Davide; il Pastore eterno cosparge di olio il capo del suo fedele.[8]

Scopo ultimo di tutti questi messaggi è di sospingere chi ascolta verso quel risveglio spirituale a cui san Paolo fa riferimento nella seconda Lettura: «Svegliati, o tu che dormi, destati dai morti e Cristo ti illuminerà».[9] È questa, infatti, la questione centrale della grande catechesi battesimale. Bisogna che il catecumeno riconosca in Cristo Colui che è la luce del mondo, il Buon Pastore, in grado di condurre l'umanità, anche attraverso le « valli oscure »[10] dell'esistenza terrena, verso la luce della vita eterna.

3. Carissimi fratelli e sorelle! Proprio a questo scopo supremo — condurre l'umanità verso la luce della vita eterna — hanno mirato, seguendo l'esempio luminoso del Buon Pastore, due generosi apostoli dell'evangelizzazione: il Vescovo Daniele Comboni, fondatore dei Missionari Comboniani del Cuore di Gesù e delle Suore Missionarie Pie Madri della Nigrizia, ed il Vescovo Guido Maria Conforti, fondatore dei Missionari Saveriani.

Il Comboni, innanzitutto: fin dalla sua formazione alla vita sacerdotale nell'Istituto fondato dal servo di Dio Nicola Mazza, Daniele Comboni si sentì chiamato al dono della propria vita per l'annuncio evangelico in terra d'Africa. Questa consapevolezza lo accompagnò per tutta l'esistenza, lo sostenne nelle fatiche missionarie e nelle difficoltà pastorali. Si sentiva confortato in questa sua dedizione dalla parola udita dal Papa Pio IX: « Labora sicut bonus miles Christi pro Africa ».[11]

La modernità e l'audacia della sua opera si espressero nella preparazione e nella formazione dei futuri presbiteri, nell'instancabile animazione missionaria anche attraverso scritti e pubblicazioni, nella fondazione di due Istituti — maschile e femminile — esclusivamente dediti alla missione « ad

[6] *Gv* 9, 7.
[7] *Sal 22,* 2.
[8] Cf *ibid.,* 22, 4,
[9] *Ef* 5, 14.
[10] Cf *Sal 22,* 4.
[11] Scritti, N. 4085.

gentes », lottando per l'abolizione della terribile tratta degli schiavi e operando attivamente «per la rigenerazione dell'Africa mediante se stessa». Queste intuizioni del nuovo Beato hanno portato grandi frutti per l'evangelizzazione del continente africano, preparando la strada all'attuale consolante sviluppo della Chiesa in Africa.[12]

« Portare l'umanità alla luce della vita eterna »: l'ideale di Daniele Comboni prosegue ancora oggi nell'apostolato dei suoi figli e delle sue figlie spirituali. Essi continuano a mantenere forti legami in Africa e, in particolare, con il Sudan, dove il loro Fondatore ha speso gran parte delle sue energie di infaticabile evangelizzatore e dove si è spento, ancora in giovane età, consumato dalle fatiche e dalla malattia. L'incondizionata fiducia che egli ebbe nella potenza dell'orazione[13] trova valida espressione nei « Cenacoli di preghiera missionaria », che stanno sorgendo in numerose parrocchie e costituiscono un significativo strumento di animazione e di rinnovamento della spiritualità missionaria.

4. La missione « ad gentes » è stato uno dei punti fondamentali dell'azione apostolica anche di Guido Maria Conforti. Portare a tutti la luce di Cristo fu l'impegno che ne orientò tutta la vita. Egli poté vivere in pienezza le tre situazioni in cui si svolge l'unica missione evangelizzatrice della Chiesa: la cura pastorale della Chiesa locale, l'impegno per la missione « ad gentes » e l'evangelizzazione di coloro che hanno perduto il senso della fede.[14]

Chiamato ad essere Pastore di una porzione del popolo di Dio in una zona in cui si registrava un preoccupante abbandono della fede, Guido Maria Conforti scoprì nella via della missione « ad gentes » un provvidenziale cammino per « far scorrere una nuova corrente di vita divina nelle anime dei credenti, accrescendo in esse il fuoco del grande zelo missionario ».[15]

Davanti alle difficoltà il nuovo Beato era solito richiamare a sé ed agli altri l'invito di Gesù a Pietro: « Prendi il largo... Non temere ».[16] Egli era infatti convinto che uno dei modi più efficaci per rinvigorire la fede nelle terre di antica evangelizzazione fosse quello di adoperarsi nell'annunciare il Vangelo a quanti ancora non lo conoscevano. La validità della vocazione

[12] Cf Esort. Post.. *Ecclesia in Africa,* nn. 33-38.

[13] Cf Scritti, N. 2324.

[14] Cf *Redemptoris missio,* n. 33.

[15] Discorso all'Unione Missionaria del Clero, in «Unione Missionaria dei Clero», p. 181.

[16] *Lc* 5, 4.10,

missionaria « ad vitam », ribadita dall'Enciclica ***Redemptoris missio,***[17] fu da lui proposta in modo radicale ai suoi missionari mediante il voto di missione. E non pochi suoi figli spirituali hanno mantenuto fede a quest'impegno fino al martirio.

Ma qual era la sorgente da cui traevano vigore il suo instancabile zelo e la sua totale dedizione alla missione « ad gentes »? Era la Croce di Cristo, fonte di amore inesauribile in chi fa dono di se stesso ai fratelli vicini e lontani. Questo nuovo Beato costituisce così un luminoso esempio di spiritualità sacerdotale, animata sempre da fede viva e da indomito spirito missionario. Modello di autentica carità pastorale, che seppe invitare i credenti ad aprire il cuore ai lontani, pur senza dimenticare le necessità delle Comunità locali, perché a tutti sia annunciato Cristo Redentore dell'uomo.

5. I novelli Beati, Daniele Comboni e Guido Maria Conforti, ci invitano a guardare al mistero pasquale. Ogni domenica di Quaresima rappresenta un'ulteriore tappa che ci avvicina alla Settimana Santa, Settimana della passione, morte e risurrezione di Cristo. L'odierno Vangelo lascia intuire l'addensarsi di nubi ostili sulla persona di Gesù. I farisei accusano: « Quest'uomo non viene da Dio, perché non osserva il sabato »,[18] dunque è « un peccatore ».[19] Sono le prime avvisaglie di quel temporale che tra poco si abbatterà su di Lui: la passione e la crocifissione sul Golgota.

Fra tali minacce Cristo procede però sicuro nel suo cammino messianico: « Io sono venuto in questo mondo per giudicare, perché coloro che non vedono vedano e quelli che vedono diventino ciechi ».[20] Parole sconvolgenti!

Così si manifestano negli uomini le « grandi opere di Dio », di cui parla l'odierno Vangelo.

Insieme al cieco nato, Daniele Comboni, Guido Maria Conforti e l'immensa schiera celeste dei santi e dei beati ripetono: Signore Gesù, tu sei veramente la luce del mondo. E noi ci uniamo ad essi per rendere lode alla Santissima Trinità.

Ti ringraziamo, Iddio, per la santità di questi nuovi Beati; Ti preghiamo fiduciosi, per intercessione di Maria, Regina dei Santi: fa' risplendere su di noi la luce della vita affinché possiamo a nostra volta diffonderla in mezzo agli uomini.

Amen!

[17] **Cf n. 66.**

[18] ***Gv* 9, 16.**

[19] ***Ibid.***

[20] ***Ibid., 9,* 39.**

EPISTULA

Em.mo P.D. Poenitentiario maiori missa: de humilitate et integritate confessionis, de proposito seu sincera voluntate vitandi peccata, necnon de spe veniae.

Al Signor Cardinale William W. Baum
Penitenziere Maggiore

1. Volgendo a conclusione il corso sul foro interno, che codesta Penitenzieria Apostolica suole da alcuni anni promuovere per novelli sacerdoti o prossimi candidati al sacerdozio, desiderosi di prepararsi a meglio esercitare il mandato salvifico del Signore che perdona, mi è caro far giungere a tutti i partecipanti, per il suo gentile tramite, Signor Cardinale, uno speciale messaggio che testimoni loro il mio compiacimento, e ne orienti al tempo stesso l'impegno a servizio dei fratelli.

In precedenti occasioni ebbi modo di sviluppare la tematica del sacramento della Penitenza sotto diverse angolazioni, illustrando le funzioni del Confessore sotto il profilo dottrinale, ascetico e psicologico in ordine all'adempimento per quanto possibile perfetto di questo suo altissimo compito.

2. Vorrei ora passare alla esplicita considerazione, certo non esaustiva, di alcuni aspetti concernenti colui che è il beneficiario del sacro rito della Penitenza: egli, nella confessione sacramentale, può e deve rinnovare, consolidare, dirigere alla santità la sua vita cristiana, la vita cioè della carità soprannaturale, che si attinge e si esercita nella Chiesa verso Dio, nostro Padre, e verso gli uomini, nostri fratelli.

Nel sacramento della Penitenza, sacramento della confessione e della riconciliazione, si rinnova come storia personale di ogni anima la vicenda evangelica del pubblicano, che se ne andò dal Tempio giustificato: « Il pubblicano, invece, fermatosi a distanza, non osava nemmeno alzare gli occhi al cielo, ma si batteva il petto dicendo: o Dio, abbi pietà di me peccatore. Io vi dico: questi tornò a casa sua giustificato, a differenza dell'altro, perché chi si esalta sarà umiliato e chi si umilia sarà esaltato ».[1]

Riconoscere la propria miseria al cospetto di Dio non è avvilirsi, ma vivere la verità della propria condizione e così conseguire la vera grandezza della giustizia e della grazia dopo la caduta nel peccato, effetto della mali-

[1] *Lc* 18, 13-14.

zia e della debolezza; è assurgere alla più alta pace dello spirito, entrando in rapporto vitale con Dio misericordioso e fedele. La verità così vissuta è la sola che nell'umana condizione ci rende veramente liberi: lo attesta la Parola di Dio,[2] che, in riferimento alla nostra condizione morale, esplicita la luce portata all'uomo dal Verbo Eterno nel « kairós » della pienezza dei tempi.

3. La verità, che viene dal Verbo e deve portarci a Lui, spiega perché la confessione sacramentale debba derivare ed essere accompagnata non da un mero impulso psicologico, quasi che il sacramento sia un surrogato di terapie appunto psicologiche, ma dal dolore fondato su motivi soprannaturali, perché il peccato viola la carità verso Dio Sommo Bene, ha causato le sofferenze del Redentore e procura a noi la perdita dei beni eterni.

In questa prospettiva appare chiaro come la confessione debba essere umile, integra, accompagnata dal proposito solido e generoso dell'emenda per l'avvenire e finalmente dalla fiducia di conseguire questa medesima emenda.

Quanto all'umiltà, è evidente che senza di essa l'accusa dei peccati sarebbe un inutile elenco o, peggio, una proterva rivendicazione del diritto di commetterli: il « Non serviam », per cui caddero gli angeli ribelli e il primo uomo perdette sé e la sua discendenza. L'umiltà invero si identifica con la detestazione del male: « Riconosco la mia colpa, il mio peccato mi sta sempre dinanzi. Contro di te, contro te solo ho peccato, quello che è male ai tuoi occhi, io l'ho fatto; perciò sei giusto quando parli, retto nel tuo giudizio ».[3]

4. La confessione deve poi essere integra, nel senso che deve enunciare « omnia peccata mortalia », come espressamente, nella sessione XIV, al capitolo V, afferma il Concilio di Trento, che spiega questa necessità non nei limiti di una semplice prescrizione disciplinare della Chiesa, ma come esigenza di diritto divino, perché nella stessa istituzione del sacramento così il Signore ha stabilito: «Ex institutione sacramenti paenitentiae....... universa Ecclesia semper intellexit, institutam etiam esse a Domino integram peccatorum confessionem, et omnibus post baptismum lapsis iure divino necessariam exsistere, quia Dominus noster Iesus Christus, e terris ascensurus ad caelos, sacerdotes sui ipsius vicarios reliquit, tamquam praesides et iudices,

[2] ***Gv* 8, 31-34.**
[3] ***Sal* 51/50, 5-6.**

ad quos omnia mortalia crimina deferantur, in quae Christi fideles ceciderint... ».[4]

I canoni 7 ed 8 della medesima sessione enunziano in precisa forma giuridica tutto ciò:

Can. 7 — Si quis dixerit in sacramento paenitentiae ad remissionem peccatorum necessarium non esse iure divino confiteri omnia et singula peccata mortalia, quorum memoria cum debita et diligenti praemeditatione habeatur, etiam occulta, et quae sunt contra duo ultima decalogi praecepta, et circumstantias, quae peccati speciem mutant; sed eam confessionem tantum esse utilem ad erudiendum et consolandum paenitentem, et olim observatam fuisse tantum ad satisfactionem canonicam imponendam; aut dixerit eos, qui omnia peccata confiteri student, nihil relinquere velle divinae misericordiae ignoscendum; aut demum non licere confiteri peccata venialia: an.s.[5]

Can. 8 — Si quis dixerit, confessionem omnium peccatorum, qualem Ecclesia servat, esse impossibilem, et traditionem humanam a piis abolendam; aut ad eam non teneri omnes et singulos utriusque sexus Christi fideles iuxta magni Concilii Lateranensis constitutiones, semel in anno et ob id suadendum esse Christi fidelibus ut non confiteantur tempore Quadragesimae: an.s.[6]

5. In parte per la errata riduzione della valenza morale alla sola così detta « opzione fondamentale », in parte per la riduzione parimenti errata dei contenuti della legge morale al solo precetto della carità, spesso inteso vagamente con esclusione degli altri peccati, in parte ancora — ed è forse questa la più diffusa motivazione di tale comportamento — per una interpretazione arbitraria e riduttiva della « libertà dei figli di Dio », voluta come preteso rapporto di privata confidenza prescindendo dalla mediazione della Chiesa, purtroppo oggi non pochi fedeli accostandosi al sacramento della penitenza non fanno l'accusa completa dei peccati mortali nel senso ora ricordato del Concilio Tridentino e, talvolta, reagiscono al sacerdote confessore, che doverosamente interroga in ordine alla necessaria completezza, quasi che egli si permettesse una indebita intrusione nel sacrario della coscienza. Mi auguro e prego affinché questi fedeli poco illuminati restino convinti, anche in forza di questo presente insegnamento, che la norma per cui si esi-

[4] ***Denzinger-Schönmetzer,*** **1679.**

[5] ***Ibid.,*** **1707.**

[6] ***Ibid.,*** **1708.**

ge la completezza specifica e numerica, per quanto la memoria onestamente interrogata consente di conoscere, non è un peso imposto ad essi arbitrariamente, ma un mezzo di liberazione e di serenità.

È inoltre evidente di per sé che l'accusa dei peccati deve includere il proponimento serio di non commetterne più nel futuro. Se questa disposizione dell'anima mancasse, in realtà non vi sarebbe pentimento: questo, infatti, verte sul male morale come tale, e dunque non prendere posizione contraria rispetto ad un male morale possibile sarebbe non detestare il male, non avere pentimento. Ma come questo deve derivare innanzi tutto dal dolore di avere offeso Dio, così il proposito di non peccare deve fondarsi sulla grazia divina, che il Signore non lascia mai mancare a chi fa ciò che gli è possibile per agire onestamente.

Se volessimo appoggiare sulla sola nostra forza, o principalmente sulla nostra forza, la decisione di non più peccare, con una pretesa autosufficienza, quasi stoicismo cristiano o rinverdito pelagianismo, faremmo torto a quella verità sull'uomo dalla quale abbiamo esordito, come se dichiarassimo al Signore, più o meno consciamente, di non aver bisogno di Lui. Conviene peraltro ricordare che altro è l'esistenza del sincero proponimento, altro il giudizio dell'intelligenza circa il futuro: è infatti possibile che, pur nella lealtà del proposito di non più peccare, l'esperienza del passato e la coscienza dell'attuale debolezza destino il timore di nuove cadute; ma ciò non pregiudica l'autenticità del proposito, quando a quel timore sia unita la volontà, suffragata dalla preghiera, di fare ciò che è possibile per evitare la colpa.

6. E qui ritorna la considerazione della fiducia, che deve accompagnare la detestazione del peccato, l'umile accusa di esso, la ferma volontà di non peccare più. Fiducia è esercizio, possibile e doveroso, della Speranza soprannaturale, per cui attendiamo dalla divina Bontà, per le Sue promesse e per i meriti di Gesù Cristo Salvatore, la vita eterna e le grazie necessarie per conseguirla. E atto anche di quella stima che dobbiamo a noi stessi, in quanto creature di Dio, che ci ha resi già per natura nobili al di sopra di tutto il creato materiale, ci ha elevato alla Grazia, ci ha misericordiosamente redento; è stimolo a impegnarci con tutte le nostre forze, laddove la sfiducia è scetticismo e gelo paralizzante.

E, in proposito, di decisivo valore l'insegnamento che ci offre il Vangelo circa la tragedia conclusiva del tradimento di Giuda e la riparazione salvatrice di Pietro. Giuda si pentì. Il Vangelo è in proposito esplicito: « Allora Giuda, il traditore, vedendo che Gesù era stato condannato, si pentì e ri-

portò le trenta monete d'argento ai sommi sacerdoti e agli anziani, dicendo "Ho peccato, perché ho tradito sangue innocente" ».[7] Egli però non legò questo pentimento alla parola che Gesù gli aveva detto, proprio mentre Giuda consumava il tradimento: « Amico »;[8] non ebbe fiducia e si tolse la vita. Pietro era caduto, quasi con altrettanta gravità, per ben tre volte, ma confidò e, avendo fatto dopo la Pasqua la trina riparazione mediante l'amore, fu confermato da Cristo nel suo ministero. San Giovanni mirabilmente ci dà la ragione, la forza, la dolcezza delle nostre speranze: « Noi abbiamo riconosciuto e creduto all'amore che Dio ha per noi. Dio è amore. Chi sta nell'amore dimora in Dio e Dio dimora in lui ».[9]

7. Rivolgendomi ai partecipanti al Corso, ho presente al mio spirito tutti i sacerdoti del mondo. Al ministero di tutti noi sacerdoti sono dedicate le riflessioni ora svolte, affinché non solo generosamente ci prestiamo per ascoltare le confessioni sacramentali dei fedeli, ma costantemente, nella omelia liturgica, nella catechesi, nella direzione spirituale, in ogni possibile forma del nostro servizio alla verità, li formiamo a profittare di questo grande dono della misericordia di Dio, che è il sacramento della Penitenza, con le migliori disposizioni. Questa stessa grazia chiediamo al Signore per noi, che, fratelli tra fratelli, dobbiamo, per santificarci, emendarci dal peccato, ricorrendo a quel medesimo Sacramento come penitenti.

Nell'affidare alla materna intercessione della Vergine Santissima il futuro ministero dei giovani che con tanto impegno hanno preso parte al Corso, su tutti invoco i favori della benevolenza divina, in pegno dei quali invio con affetto una speciale Benedizione Apostolica.

Dal Vaticano, 22 Marzo 1996.

IOANNES PAULUS PP. II

[7] *Mt* 27, 3-4.
[8] *Ibid.*, 26, 48.
[9] *1 Gv* 4, 16.

ALLOCUTIONES

I

Ad Patres cardinales et Romanae Curiae praelatos habita.*

1. ***Puer natus est nobis, filius datus est nobis.***[1]

Queste parole del profeta Isaia risuonano ogni anno durante la santa Messa della notte di Natale. Si dice di Isaia che sia quasi un evangelista dell'Antico Testamento. Lo sguardo ispirato della sua anima penetra attraverso i secoli, scorge gli eventi futuri e ci permette di contemplarli alla luce di Dio.

Puer natus est nobis!

Saremo testimoni proprio di questo, dopodomani a mezzanotte, nella solenne celebrazione eucaristica che caratterizza la straordinaria Liturgia del Natale del Signore. Ascolteremo la lettura del Vangelo di san Luca, che descrive questo evento dettagliatamente; e poi, durante la Messa « dell'Aurora » e in quella « del Giorno », i nostri occhi si apriranno sempre più largamente fino alla luce che ci viene dal Prologo del Vangelo di Giovanni.

«Filius datus est nobis»! Filius: il Verbo eterno, il Figlio consostanziale al Padre. « In principio era il Verbo, e il Verbo era presso Dio e il Verbo era Dio ».[2] Così inizia il Vangelo di Giovanni e, poco dopo, ancora dal Prologo, ascoltiamo: « E il Verbo si fece carne e venne ad abitare in mezzo a noi ».[3]

Filius datus est nobis.

Preannunciato dal profeta Isaia il Puer nato a Betlemme, Figlio di Maria Vergine, è il Figlio del Dio eterno, « Dio potente, Padre per sempre, Principe della pace »,[4] « Dio da Dio, Luce da Luce, Dio vero da Dio vero ». Questo Figlio il Padre ci ha donato! « Dio, infatti, ha tanto amato il mondo da dare il suo Figlio unigenito ».[5] Nella notte di Natale fu elargito all'umanità il sommo ed ineffabile dono, il dono di Dio stesso. Questa elargizione non è soltanto generosa; è anche irrevocabile. Contiene in sé la munificenza di Dio, che non torna indietro nel suo disegno eterno. « E il Verbo si fece

* Die 22 Decembris 1995.

[1] *Is* 9, 5.

[2] *Gv* 1, 1.

[3] *Ibid.,* 1, 14.

[4] /s 9, 5.

[5] *Gv* 3, 16.

carne e venne ad abitare in mezzo a noi... A quanti l'hanno accolto, ha dato potere di diventare figli di Dio ».[6]

2. È per questo che il Natale del Signore costituisce un invito a scambiarsi dei doni. Gli uomini, ai quali Dio offre e dona il suo Figlio eterno nell'unità dell'umana natura, sentono di dover rispondere a questo dono di Dio offrendosi gli uni gli altri dei regali. Se la disponibilità a donare rappresenta una caratteristica costante della vocazione cristiana, nel periodo di Natale essa è come se andasse alla ricerca di particolari simboli.

Questi simboli sono anzitutto gli incontri per lo scambio degli auguri. Il primo luogo di tali incontri è la famiglia, specialmente nella cena della vigilia di Natale, quando si incontrano i genitori, i figli, tutti i membri della comunità familiare, insieme alle persone care e ai conoscenti. Nel Paese da cui provengo, all'incontro della vigilia è legata la tradizione di spezzare la cosiddetta ostia natalizia, cioè il pane della vigilia. Questa usanza richiama il pane che deponiamo sull'altare e che, mediante la consacrazione eucaristica, diventa il Corpo di Cristo. Per i credenti, lo spezzare il pane, la ***fractio panis,*** richiama le più antiche tradizioni cristiane e possiede un carattere profondamente religioso. Spezzando il pane con un'altra persona, si intende esprimerle non soltanto una formale benevolenza, ma la piena disponibilità a volere e a compiere ogni bene per essa.

In tal modo, lo spezzare il pane bianco di Natale nella vigilia ci riporta in un certo senso alla definizione che dell'uomo ha dato il Concilio Vaticano II, della cui conclusione ricordiamo quest'anno il trentesimo anniversario. Il Concilio insegna che l'uomo non può ritrovare pienamente se stesso se non attraverso un dono sincero di sé.[7] La tradizione della condivisione del pane della vigilia, usanza in cui è ravvisabile un riflesso della liturgia eucaristica, ricorda che il Figlio di Dio incarnandosi si è fatto per noi dono; allo stesso tempo, essa intende sottolineare la nostra disponibilità a diventare noi stessi dono per gli altri.

Dopo il momento solenne dello spezzare il pane di Natale inizia la cena, durante la quale i commensali conversano. Questa conversazione riveste un carattere particolare, perché concerne le relazioni esistenti fra le persone: si parla di ciò che le unisce e di quanto eventualmente le separa. E se si riscontrano delle incomprensioni, si cercano insieme i modi per superarle. Si

[6] ***Ibid., 1,*** **14.12.**

[7] **Cf *Gaudium et spes,* 24.**

ricordano le persone care, in particolare gli assenti, i vivi e i defunti. Incontrarsi a mensa rappresenta un'occasione privilegiata per stringere legami, per favorire la riconciliazione e la comunione. Alla tavola della vigilia, in un certo senso, c'è posto per tutti.

3. Signori Cardinali, Venerati Fratelli nell'episcopato e nel sacerdozio, Religiosi e Religiose, carissimi fratelli e sorelle, a tutti rivolgo il mio saluto cordiale. Nelle calorose parole del Signor Cardinale Decano, che vivamente ringrazio, ho sentito vibrare il sentimento sincero di ciascuno di voi e ne ho tratto conforto. Tutti voi avete la vostra personale esperienza dell'atmosfera che si respira la vigilia di Natale. Vogliamo che quest'atmosfera caratterizzi in qualche modo anche l'odierno nostro ritrovarci insieme. Questo momento, questo tradizionale incontro per lo scambio degli auguri serve alla nostra comunità della Curia, perché anche noi ci sentiamo una famiglia. Infatti la Sede Apostolica e la Curia Romana non soltanto svolgono i propri compiti connessi con il ministerium petrinum del Vescovo di Roma, ma radunano e uniscono persone provenienti da ogni continente per lavorare insieme al servizio del Regno di Dio. E questo permette loro di essere in vari modi Fun per l'altro un dono reciproco.

Carissimi fratelli e sorelle, i compiti e il servizio che quotidianamente svolgete nei vari Dicasteri della Curia Romana sono di enorme aiuto per il Papa. Di ciò mi rendo conto ogni giorno e non tralascio occasione per sottolinearlo. Quanto valgono la vostra competenza, il vostro zelo e il vostro amore per la Chiesa! Intendo oggi ribadirlo in modo tutto particolare, mentre mi è gradito rinnovare il grazie più sincero per tale vostra insostituibile collaborazione. Desidero dirvi quale dono importante sia per me ciascuno di voi e quanto prezioso sia il compito che ciascuno adempie nell'Organismo centrale della Chiesa cattolica.

La Costituzione Apostolica che regola la struttura e l'attività della Curia Romana comincia con le parole *Pastor bonus.* Queste parole testimoniano l'esigenza e la volontà che Egli, il Buon Pastore, sia sempre presente in mezzo a noi per ispirare le nostre azioni e la nostra vita di persone chiamate ad un particolare servizio nel suo gregge.

4. La Sede Apostolica ha le porte spalancate. Qui convengono persone di tutto il mondo: rappresentanti di Stati, di Organizzazioni internazionali, rappresentanti della cultura, della scienza, dell'arte e di singole professioni. Vengono membri delle Famiglie religiose, maschili e femminili; vengono sacerdoti e, soprattutto, Vescovi, le cui visite costituiscono gran parte della

quotidiana attività del Papa. Specialmente le visite ***ad Limina*** mi permettono di adempiere sistematicamente il servizio fraterno nei riguardi di tutte le Chiese particolari del mondo.

Quale gioia è per me incontrare questi Fratelli nel ministero episcopale, non soltanto durante l'Udienza ufficiale, ma anche prima, alla mensa eucaristica, durante la concelebrazione della Santa Messa e, dopo, durante l'agape fraterna condivisa insieme.

Quanto è grande la mia gioia, quando essi mi esprimono la loro soddisfazione per la buona accoglienza che ricevono nei singoli Dicasteri, per il profitto che traggono dagli incontri con i Signori Cardinali e con i loro collaboratori! Essi avvertono la loro disponibilità a servire, e l'eccellente preparazione d'ogni riunione. Tornano alle loro Comunità confortati, secondo quanto il Signore Gesù disse a Pietro: « Conferma i tuoi fratelli ».[8] Tutti sappiamo che è possibile offrire simile conforto soltanto se ciascuno di noi sa essere veramente un dono per gli altri.

5. Ci incontriamo in prossimità del Natale del Signore, ripensando alle esperienze dell'anno che volge ormai al termine. Vi ha fatto cenno il venerato Cardinale Decano. Torna alla mente anzitutto l'immensa moltitudine radunatasi a Manila nel gennaio scorso per l'Incontro Mondiale della Gioventù, alla quale ha fatto eco, in Europa, il pellegrinaggio dei giovani a Loreto, svoltosi nel mese di settembre in occasione del settimo centenario della Santa Casa.

Penso poi al cinquantenario della fine della seconda guerra mondiale e a quello della nascita dell'Organizzazione delle Nazioni Unite. Commemorare la conclusione della più tremenda guerra della storia dell'umanità ha significato rinnovare il ripudio per la guerra come mezzo di soluzione dei conflitti e raddoppiare gli sforzi per far cessare le guerre di oggi, anzitutto quella nei Balcani. Dopo quattro anni di preghiere e di incessanti sforzi si intravvedono finalmente in Bosnia positive prospettive di intesa, che speriamo stabile e duratura. Possa il Signore portare a compimento questo faticoso cammino di riconciliazione e di pace!

Anche nel discorso da me recentemente rivolto all'Assemblea generale dell'ONU ho sentito il dovere di richiamare alcuni valori di fondo sulla base dei quali il mondo può nuovamente sperare nella pace e vincere la ricorrente tentazione dello scoraggiamento e della paura.

Lc 22, 32.

Sono, inoltre, vivi nella mia mente e nel mio cuore gli incontri che il Signore mi ha dato di avere con le popolazioni di Papua Nuova Guinea, Australia e Sri Lanka, delle Repubbliche Ceca e Slovacca, del sud della mia Polonia, del Belgio, del Camerun, Sud Africa e Kenia, degli Stati Uniti d'America. I Viaggi Pastorali sono sempre occasioni privilegiate per testimoniare la vitalità della Chiesa e per annunciare al mondo l'intramontabile novità del Vangelo.

Nell'arco dell'anno, col vostro aiuto, ho avuto modo di pubblicare importanti documenti, tra i quali ricordo le Lettere encicliche ***Evangelium vitae* e *Ut unum sint,*** la Lettera alle donne, la Lettera apostolica ***Orientale Lumen,*** quella per il quarto centenario dell'Unione di Brest e quella post-sinodale ***Ecclesia in Africa.***

Recentemente, poi, si è svolta in Vaticano l'attesa Assemblea Speciale del Sinodo dei Vescovi per il Libano, preceduta dall'incontro con i Vescovi dell'Ucraina. A tale proposito, vorrei ricordare che proprio in questa sala, il 23 dicembre del 1595, il mio predecessore Clemente VIII ricevette i Vescovi rappresentanti della Metropolia di Kiev, ristabilendo con quella Comunità ecclesiale la piena comunione. Domani, dunque, ricorre esattamente il quarto centenario di tale importante avvenimento, passato alla storia come « Unione di Brest ».

Questa prospettiva storica ci aiuta anche a leggere i citati incontri sinodali come tappe del cammino del popolo cristiano che oggi, nel solco tracciato dal Concilio Vaticano II, si sta preparando al Grande Giubileo dell'anno 2000.

6. Nei giorni scorsi, per imprimere un rinnovato impulso all'evangelizzazione, in vista precisamente dell'appuntamento del terzo millennio, ho annunciato una grande missione per i fedeli della Chiesa di Roma. Sono molte le energie vive presenti in questa Chiesa, da quelle più propriamente diocesane a quelle degli Istituti religiosi e dei movimenti laicali nazionali e internazionali, a quelle direttamente collegate al ministero universale del Successore di Pietro. A tutte e a ciascuna chiedo il massimo impegno, anzitutto nella preghiera e nella concreta cooperazione, per preparare e realizzare questa iniziativa che, proseguendo il cammino avviato col Sinodo diocesano, vuole offrire a tutti la possibilità di un incontro personale e vivo con Cristo e con il suo Vangelo.

Due sono gli obiettivi della missione. Il primo è raggiungere capillarmente la gente di ogni quartiere e borgata, anche quella che abitualmente è indifferente o lontana dalla pratica della fede cristiana, con uno stile mis-

sionario che coinvolga ogni parrocchia e comunità. Occorre un'azione pastorale coraggiosa ed aperta, che consenta di rendere permanente la necessaria opera della nuova evangelizzazione.

L'altro obiettivo è parlare alla città nel suo complesso, alla sua anima o cultura collettiva, riprendendo il discorso iniziato, nel corso del Sinodo, mediante il « Confronto con la città », al fine di incarnare il Vangelo di Cristo nella vita sociale e culturale. Si tratta certamente di un'impresa ardua, ma da affrontare con la fiducia di chi confida nella forza, soave e misteriosa, di Cristo, redentore dell'uomo. Occorrerà, a tale scopo, individuare con cura sia gli ambiti e gli snodi che possono avere maggior rilievo nel favorire o nell'ostacolare il rapporto di Roma con il messaggio cristiano, sia le presenze di cristiani che, singolarmente o associati, già operano a diverso titolo nei vari settori della vita cittadina. E infatti importante avvalersi del loro impegno e nello stesso tempo stimolarli, rimotivandoli dove necessario, per dar loro il senso e il respiro più ampio di una missione comune.

Chiediamo al Signore che questa missione cittadina costituisca un autentico passo avanti nella preparazione del grande Giubileo, così da rappresentare una proposta interessante, pur nella diversità delle situazioni, per altre Chiese diocesane.

7. Vorrei concludere questa panoramica menzionando il Messaggio per la prossima Giornata Mondiale della Pace, che ha per tema « Diamo ai bambini un futuro di pace! ». Gesù, Dio fatto bambino per noi, ottenga questo dono alla famiglia umana!

Cristo, il divino Neonato venuto al mondo nella stalla di Betlemme, ci insegna come essere dono per gli altri, Lui, che si fece dono per noi. Lo ringraziamo durante le Feste natalizie soprattutto per questo.

E, come la Liturgia del Natale ci invita a fare, ritorniamo idealmente nel luogo dove « il Verbo si fece carne »,[9] torniamo a Betlemme dove, insieme alla nascita del Salvatore, furono annunziate la gloria di Dio e la pace celeste agli uomini che Egli ama.[10]

Possa, carissimi, questo annunzio natalizio realizzarsi nuovamente nella vita di tutti. È questo il mio augurio, che volentieri formulo a ciascuno di voi, avvalorandolo con un particolare ricordo nella preghiera.

A tutti la mia Benedizione. Buon Natale!

[9] *Gv* 1, 14.
[10] Cf *Lc* 2, 14.

II

Ad episcopos Syros-Malabarenses Indiae in Synodo congregatos habita.*

Your Eminence,
Dear Brother Bishops,

1. Today the Bishop of Rome rejoices with the Bishops of the Syro-Malabar Church, gathered around your Major Archbishop, Cardinal Antony Padiyara, for the célébration of your Synod meeting. I welcome each one of you with the prayer of the Apostle Paul: "Grâce to you and peace from God our Father and the Lord Jesus Christ".[1] I have followed the préparation of this Synod with fraternal and pastoral interest, conscious that the Petrine ministry constitutes a "permanent and visible source and foundation of unity of faith and fellowship".[2] In the Communion of Saints, I make prayerful remembrance of the late Archbishop Mar Abraham Kattumana who devoted his best énergies to serving the Church, and the Syro-Malabar Church in particular, sparing no pains until the very last. I cherish a vivid memory of our meeting a few hours before his death, as sudden as it was unexpected.

2. The Syro-Malabar Church, born into the faith from the preaching of the Apostle Thomas, is one of the ecclesial families in which the rieh variety of the Christian East is articulated. The East Syrian tradition was distinguished for the préservation of the Christian faith, sometimes at the price of relentless persécution, for the wealth of its monastic life, for its schools and académies where Christian doctrine was explained and sung with marvellous inspiration, as well as for a missionary zeal which brought the Good News of salvation in Jesus Christ all the way to your native India, and even to distant China. For many centuries you lived this ecclesial héritage with pride and enthusiasm, enriching it with specific and original aspects of your own culture and sensitivity.

When other Christians from the West reached your lands, you gave them generous hospitality. For you, they represented a new openness to the Church's universality. At the same time, however, a lack of under-

* Die 8 januarii 1996.

[1] *Rom* 1:7.

[2] *Lumen gentium,* 18.

standing of your cultural and religious héritage caused much suffering and inflicted a wound which has only been partially healed, and which today stili requires a very high degree of holiness and wisdom on the part of the Pastors of the Church, chiefly responsible for building peace and fellowship among all Christ's followers.

3. After the reconstitution at the beginning of this Century of a hierarchy formed by Pastors from your own lands, the Syro-Malabar Church set out with détermination to fulfil its role as a part of the héritage of the Christian East, on which I recently reflected in my Apostolic Letter ***Orientale lumen.*** Récognition of your Church's achievements led me, in December 1992, to consider that the time was ripe to raise your Church to the rank of a Major Archepiscopal Church. That act was meant as an expression of gratitude for what you are and for your commitment to grow still further in fidelity to the Lord Jesus Christ, through whom we have ali received reconciliation.[3] I have desired to be particularly close to you during these years. As the one who "presides over the whole assembly of charity",[4] my affectionate attention towards you has the sole purpose of helping you to take the steps needed to overeóme the difficulties of the présent.

4. The Synodal structure of the Eastern Churches is a particularly eloquent way of living and manifesting the mystery of the Church as communion. Communion is a gift of the Holy Spirit; it is participation in the life of the Trinity. It therefore has to be the fruit of prayer, and requires great effort. It is built up day after day. To leave someone behind on the way is a failure for all. To walk together in step is a victory for all, and a victory for faith and love. The Bishop of Rome does not wish to leave you alone on this path. He wants to be a help, a bridge, a means of communion. He will continue to walk each step with you, not in order to deny you your just autonomy, but to fulfil to the utmost the ministry which Christ entrusted to Peter: to strengthen the brethren and to confimi them in faith and communion.[5]

This Synod thus marks an important though not a definitive stage in the process of your Church's growth towards ever greater union and peace, towards the sharing of a common journey. In the not too distant future I

[3] Cf. *Rom* 5:11.

* Cf. *Lumen gentium,* 13.

[6] Cf. *Lk* 22:32.

shall ask you to return here to Rome, to share the fruit of your work with the Pope, to evalúate together the path undertaken.

5. During the Synod you will give careful attention to many fundamental questions, including the place of the Liturgy in the éducation of the faithful, especially in the training of future priests, and of men and women religious. With regard to your missionary commitment, the universal Church cannot but be grateful for the dedication of the many sons and daughters of the Syro-Malabar Church who are generously involved in proclaiming the Gospel, often in difficult circumstances. This they do through the Religious Institutes belonging to your own Church as well as in Latin-rite Institutes. Herein lies a further fruitful expression of ecclesial communion, as I recalled in my Letter to the Bishops of India, of 28 May 1987: "In (the) process of evangelization there has always existed a generous collaboration on the part of priests, religious and laity baptized in the Syro-Malabar rite, and in recent years also on the part of the Syro-Malabar Church herself in certain áreas of the north. This collaboration should not be forgotten, for it points to a willingness, on the part of ail concerned, to accept the age-old adage: ***salus animarum suprema lex***".[4]

6. Also of great importance is the question of spiritual assistance to the Syro-Malabar faithful living outside the territory over which your direct Jurisdiction is exercised. In my letter quoted above, I recalled how important it is to pro vide such assistance, in constant dialogue with the Bishops of the Latin Church in India. Great availability and reciprocai understanding are imperative. The first form of communion is that which unités all believers in Christ, children of the one Church of Christ. AU things must be undertaken in an atmosphère of trust and common purpose, examining the various situations with objectivity and seeking to résolve them in a spirit of heartfelt collaboration. Conflicts must be banned, since no good can come except from love. Only thus will the Lord bless our efforts.

It is my intention to share these and other aspects of your pastoral work with you, gathered at the Synod, but also with each one of you individually on the occasion of your visit ***ad Limina Apostolorum.*** May Mary, Mother of the Church, protect and help you. May Elias Kuriakose and Alphonsa, whom I had the joy of adding to the number of the Beati in the

[4] No. 2.

land which. gave them birth, intercede for you and for the beloved priests, religious and laity of the Syro-Malabar Church. God bless your Synodal labours!

III

Ad Oratores nationum habita.*

Excellences,

Mesdames, Messieurs,

1. Je vous remercie de votre présence et des vœux formulés par votre Doyen, avec une grande délicatesse de sentiments et d'expression. Veuillez recevoir à votre tour les souhaits fervents que je forme pour que Dieu vous bénisse, avec vos familles et vos nations; qu'il accorde à tous une année heureuse!

C'est avec joie que je vois chaque année augmenter le nombre de pays qui entretiennent des relations diplomatiques avec le Saint-Siège. Ils sont aujourd'hui plus de cent soixante. Un tel développement nous paraît montrer la réelle considération que beaucoup portent au Siège apostolique et à sa mission au sein des nations. Cela constitue, pour le Pape et ses collaborateurs, un appel constant à coopérer toujours plus intensément avec le plus grand nombre de personnes et d'organisations qui, dans le respect de la morale et du droit, s'efforcent de faire en sorte que régnent sur notre terre la justice et la paix. C'est dire par là combien j'ai apprécié les paroles de Monsieur l'Ambassadeur Joseph Amichia qui, en votre nom, a bien voulu souligner quelques-unes des initiatives grâce auxquelles le Pape et, avec lui, le Saint-Siège se sont faits les interprètes de tous ceux qui dans le monde aspirent ardemment à la paix, à la sérénité et à la solidarité.

2. Nous ne pouvons que nous réjouir aujourd'hui de voir ici, pour la première fois, le Représentant du Peuple palestinien.

Depuis plus d'un an, comme vous le savez, le Saint-Siège entretient des relations diplomatiques avec l'État d'Israël. Nous attendions cet heureux état de choses, car il est le signe éloquent que le Moyen-Orient a résolument pris le chemin de la paix annoncée aux hommes par l'Enfant né à

* Die 13 Ianuarii 1996.

Bethléem. Veuille Dieu aider Israéliens et Palestiniens à vivre désormais les uns à côté des autres, les uns avec les autres, en paix, dans l'estime réciproque et dans une collaboration sincère! Les générations futures le demandent et toute la région en bénéficiera.

Mais laissez-moi vous confier que cette espérance pourrait se révéler éphémère s'il n'était pas donné aussi une solution équitable et adéquate au problème particulier de Jérusalem. La dimension religieuse et universelle de la Ville sainte réclame un engagement de toute la communauté internationale pour qu'elle conserve sa spécificité et qu'elle demeure une réalité vivante. Les Lieux saints, chers aux trois religions monothéistes, sont certes importants pour les croyants, mais ils perdraient beaucoup de leur signification s'ils n'étaient entourés de manière permanente par des communautés actives de juifs, de chrétiens et de musulmans, jouissant d'une authentique liberté de conscience et de religion et développant leurs propres activités de caractère religieux, éducatif et social. L'année 1996 devrait voir commencer des négociations sur le statut définitif des territoires sous administration de l'Autorité nationale Palestinienne et également sur la délicate situation de la Ville de Jérusalem. Je souhaite que la Communauté internationale offre aux partenaires politiques plus directement concernés par ce problème des instruments juridiques et diplomatiques susceptibles d'assurer que Jérusalem, unique et sainte, soit vraiment un « carrefour de paix ».

Cette recherche sereine et résolue de la paix et de la fraternité contribuera sans nul doute à donner à d'autres problèmes régionaux persistants des solutions qui répondent aux aspirations de peuples encore inquiets sur leur sort et sur leur avenir. Je pense en particulier au Liban, dont la souveraineté reste menacée, et à l'Iraq, dont les populations attendent toujours de mener une existence normale, à l'abri de tout arbitraire.

3. Un climat de paix semble également s'instaurer en certaines parties de l'Europe. La Bosnie-Herzégovine a pu bénéficier d'un accord qui devrait — nous l'espérons — sauvegarder sa physionomie tout en tenant compte de sa composition ethnique. Sarajevo en particulier, autre ville symbole, devrait devenir elle aussi un carrefour de paix. Ne l'appelle-t-on pas d'ailleurs la «Jérusalem d'Europe»? Si le déclenchement de la première guerre mondiale est lié à cette ville, il faut que son nom devienne désormais synonyme de ville de la paix, et que les rencontres et les échanges culturels, sociaux et religieux y fécondent la convivialité pluriethnique. Il s'agit d'un processus qui sera long et qui n'est pas sans difficultés. Je vou-

drais à ce sujet relever qu'une paix durable dans la région des Balkans ne pourra s'établir que si certaines conditions sont respectées: libre circulation des personnes et des idées; libre retour des réfugiés dans leurs foyers; préparation d'élections véritablement démocratiques; et enfin une persévérante reconstruction matérielle et morale, à laquelle sont appelées à concourir sans réserve non seulement la communauté internationale mais encore les Églises et les communautés religieuses. Si cette guerre, que j'ai souvent qualifiée d'« inutile », semble être terminée, l'œuvre de la paix à construire et à consolider apparaît comme un immense défi lancé en premier lieu aux Européens — mais pas à eux seuls —, afin que l'indifférence ou l'égoïsme n'en viennent pas à entraîner un pan entier de l'Europe dans un naufrage aux conséquences imprévisibles.

L'Irlande du Nord continue, elle aussi, à cheminer vers un avenir plus serein et le processus en cours permet d'espérer une paix stable et durable. Tous sont désormais appelés à bannir à jamais deux maux qui ne sont point inéluctables: l'extrémisme sectaire et la violence politique. Puissent les catholiques et les protestants de cette terre se respecter, construire ensemble la paix et collaborer dans la vie quotidienne!

Parmi les signes encourageants, je ne puis manquer d'évoquer l'évolution politique de l'Amérique du Sud, où vivent des populations majoritairement catholiques, dont la vitalité spirituelle constitue une richesse pour l'Église. De nombreux processus électoraux ont eu lieu ces mois derniers et se sont déroulés dans des conditions que les observateurs internationaux ont jugées normales. Mais les inégalités sociales sont encore très criantes et le problème de la production et du commerce de la drogue demeure irrésolu. Ce sont autant d'éléments qui doivent inciter les responsables politiques et économiques de ce continent à une gestion de la chose publique et de l'économie toujours plus attentive aux aspirations et aux nécessités réelles des populations. Ce type de conduite, ne l'oublions pas, a permis aux processus de paix en Amérique centrale de progresser. Au Nicaragua et au Salvador, les armes se sont tues. Au Guatemala, la réconciliation est en bonne voie. Certes, la cessation des hostilités ne signifie pas toujours la pacification de la société. La démilitarisation est difficile à imposer et le respect des droits de l'homme n'est pas total. Mais, là encore, un nouveau climat s'instaure peu à peu. Pour sa part, l'Église catholique ne manque pas d'y contribuer.

Il faut que ce nouveau climat, porteur d'espérance, qui se développe grâce au travail acharné de négociateurs courageux auxquels va notre grati-

tude, ne soit pas seulement une trêve. Entre des extrémismes menaçants, la paix doit être une réalité. Et s'il en est ainsi, elle sera contagieuse.

4. Mais il y a encore trop de foyers de conflits, plus ou moins larvés, qui tiennent des populations sous le joug insupportable de la violence, de la haine, de l'incertitude et de la mort.

Je pense bien sûr, tout près de nous, à l'Algérie, où le sang coule presque tous les jours: nous ne pouvons que souhaiter ardemment voir enfin s'instaurer, dans le juste respect des différences, une logique de la concertation et un projet national où chacun puisse être tenu pour un partenaire.

Toujours dans la région méditerranéenne, je voudrais mentionner une île divisée depuis 1974: Chypre. Aucune solution n'a été encore trouvée. Une telle situation, qui empêche des populations séparées ou dépossédées de leurs biens de construire leur avenir, ne peut être maintenue indéfiniment. Que les négociations entre les parties concernées s'intensifient et soient animées d'une sincère volonté d'aboutir!

La coopération en Méditerranée est un facteur indispensable à la stabilité et à la sécurité européennes, comme l'ont affirmé les participants au récent Sommet européen de Barcelone. Dans ce contexte, nous ne devons pas oublier les identités, les territoires et les voisinages, ainsi que les religions: autant d'éléments à concilier pour faire de cette zone un espace de coopération culturelle, religieuse et économique dont tous les peuples riverains ne pourraient que bénéficier.

5. Si nous portons notre regard vers l'Orient, nous devons encore constater, hélas, que les combats se poursuivent en Tchétchénie. L'Afghanistan est toujours dans une impasse politique, tandis que la population se trouve traitée sans respect et plongée dans la plus grande détresse. Au Cachemire et au Sri Lanka, les combats ont continué à décimer les populations civiles. Les habitants du Timor-Oriental continuent eux aussi à attendre des propositions susceptibles de permettre la réalisation de leurs légitimes aspirations à voir reconnaître leur spécificité culturelle et religieuse.

Il faut admirer et soutenir le courage de tant d'hommes et de femmes qui parviennent à sauver l'identité de leurs peuples et qui transmettent aux jeunes générations le flambeau de la mémoire et de l'espérance.

6. Nous tournant vers l'Afrique, nous sommes contraints de déplorer la persistance de foyers de guerre et de conflits ethniques qui constituent un handicap permanent pour le développement du continent. La situation au

Libéria ou en Somalie, que l'aide internationale n'a pas encore réussi à pacifier, demeure régie par la loi de la violence et des intérêts particuliers. Une action armée diffuse a plongé aussi la Sierra Leone dans un climat de tension, aggravant l'insécurité. Le Sud-Soudan reste une région où le dialogue et la négociation n'ont pas droit de cité. Nous aimerions également pouvoir constater des progrès plus décisifs en Angola, où les antagonismes politiques et la décomposition sociale empêchent de parler de normalisation. Le Rwanda et le Burundi sont encore tentés par un repli ethnico-nationaliste, dont les populations ont pourtant éprouvé les tragiques conséquences.

L'an passé, en pareille occasion, j'avais sollicité un peu plus de solidarité internationale pour l'Afrique et, dans les circonstances présentes, je ne puis que renouveler instamment cet appel. Mais, aujourd'hui, je voudrais m'adresser tout particulièrement à la conscience des responsables politiques africains: si vous ne vous engagez pas plus résolument en faveur d'un dialogue national démocratique, si vous ne respectez pas plus nettement les droits de l'homme, si vous ne gérez pas de manière rigoureuse les fonds publics et les crédits extérieurs, si vous ne dénoncez pas l'idéologie ethnique, le continent africain demeurera toujours en marge dans la communauté des nations. Pour être aidés, les gouvernements africains doivent être politiquement crédibles. Les Évêques africains réunis en Assemblée spéciale du Synode des Évêques ont souligné l'urgence d'une bonne gestion des affaires publiques et de la bonne formation de responsables politiques — hommes et femmes — qui « aiment leur peuple jusqu'au bout et qui désirent servir plutôt que se servir

7. Ces situations de conflit, auxquelles je viens de faire brièvement allusion, ne sont pas des fatalités. Les développements positifs qu'ont connus certaines régions, prises elles aussi dans les filets de la violence, montrent qu'il est possible de retrouver la confiance en l'autre, qui est en réalité confiance en la vie. La paix assurée et courageusement sauvegardée est victoire sur les forces de mort toujours à l'affût.

Dans cet esprit, je ne puis qu'encourager la reprise des travaux à Genève, dans quelques jours, de la Conférence de révision de la Convention sur les armes conventionnelles causant des souffrances excessives, et la conclusion, au cours de l'année **1996,** du traité sur l'interdiction des essais nucléaires. À cet égard, le Saint-Siège est d'avis que, dans le domaine des armes nucléaires, l'arrêt des essais et du perfectionnement de ces armes, le

[1] Cf. Exhort, apost. *Ecclesia in Africa,* n. 111.

désarmement et la non-prolifération sont intimement liés et doivent être au plus tôt réalisés sous un contrôle international effectif. Ce sont là des étapes vers un désarmement général et complet auquel la Communauté internationale dans son ensemble devrait parvenir sans retard.

8. Comme j'ai eu l'occasion de le rappeler plusieurs fois, ce que la Communauté internationale rassemble, ce ne sont pas seulement des Etats mais des Nations, formées d'hommes et de femmes qui tissent une histoire personnelle et collective. Ce sont leurs droits qu'il s'agit de définir et de garantir. Mais il faut, à l'image de ce qui se passe dans une famille, les nuancer en rappelant l'importance des devoirs corrélatifs. A l'occasion de ma récente visite au siège des Nations Unies à New York, j'ai employé l'expression de « famille des nations ». Je faisais alors remarquer que « le concept de "famille" évoque immédiatement quelque chose qui va au-delà des seuls rapports fonctionnels et de la seule convergence des intérêts. Par sa nature, la famille est une communauté fondée sur la confiance réciproque, sur le soutien mutuel, sur le respect sincère. Dans une famille authentique, il n'y a pas de domination des forts: au contraire, les membres les plus faibles sont, précisément en raison de leur faiblesse, doublement accueillis et servis ».[2]

C'est le vrai sens de ce que le droit international érige en théorie, par la notion de « réciprocité ». Chaque peuple doit être disposé à accueillir l'identité de son voisin: nous sommes aux antipodes des nationalismes dominateurs qui ont déchiré et déchirent encore l'Europe et l'Afrique! Chaque nation doit être prête à partager ses ressources humaines, spirituelles et matérielles pour venir en aide à ceux qui sont plus démunis que ses membres. Rome se prépare justement à accueillir, en novembre prochain, le Sommet mondial de l'alimentation, convoqué par l'Organisation pour l'Alimentation et l'Agriculture. Je souhaite que le sens de la solidarité et du partage inspire ses travaux, d'autant plus que 1996 a été décrétée par l'Organisation des Nations Unies « Année de l'Éradication de la Pauvreté ».

9. La reconnaissance de l'autre et de son patrimoine, ce dernier terme étant entendu dans son sens large, s'applique évidemment aussi à un domaine particulier des droits de la personne humaine: celui de la liberté de conscience et de religion. Je considère en effet de mon devoir de revenir une fois de plus sur cet aspect fondamental de la vie spirituelle de millions

[2] *Discours à l'Assemblée générale,* 5 octobre 1995, n. 14.

d'hommes et de femmes, car la situation — et je le dis avec une réelle tristesse — est loin d'être satisfaisante.

Comme les pays de tradition chrétienne accueillent les communautés musulmanes, certains pays à majorité musulmane accueillent eux aussi généreusement les communautés non islamiques, leur permettant même de construire leurs propres édifices cultuels et d'y vivre selon leur foi. D'autres, cependant, continuent à pratiquer une discrimination à l'égard des juifs, des chrétiens et d'autres familles religieuses, allant jusqu'à leur refuser le droit de se réunir en privé pour prier. On ne le dira jamais assez: il s'agit là d'une violation intolérable et injustifiable non seulement de toutes les normes internationales en vigueur, mais de la liberté humaine la plus fondamentale, celle de manifester sa foi, qui est pour l'être humain sa raison de vivre.

En Chine et au Viêt-Nam, dans des contextes certes différents, les catholiques sont en butte à des obstacles constants, surtout en ce qui regarde la manifestation visible du lien de communion avec le Siège Apostolique.

On ne peut indéfiniment opprimer des millions de croyants, les soupçonner ou les diviser sans que cela entraîne des conséquences négatives, non seulement sur la crédibilité internationale de ces Etats, mais aussi à l'intérieur même des sociétés concernées: un croyant persécuté aura toujours de la peine à faire confiance à l'Etat qui entend régenter sa conscience. Au contraire, de bons rapports entre les Eglises et l'Etat contribuent à l'harmonie de tous les membres de la société.

10. Mesdames, Messieurs, ces simples réflexions avaient pour but d'actualiser les vœux que nous échangeons. Elles ont tracé un cadre fait de lumières et d'ombres, à l'image de l'âme humaine.

Mais c'est l'impérieux devoir du Successeur de Pierre que de rappeler aux responsables des nations, que vous représentez ici avec compétence, que la stabilité mondiale ne peut faire l'économie de certaines valeurs telles que le respect de la vie, de la conscience, des droits humains les plus fondamentaux, de l'attention aux plus démunis, de la solidarité, pour n'en citer que quelques-unes.

Le Saint-Siège, souverain et indépendant parmi les nations et, pour cela, membre de la Communauté internationale, désire offrir sa contribution spécifique à cet engagement commun. Sans ambition politique, il est soucieux avant tout que le chemin de l'humanité soit éclairé par la lumière de

Celui qui, en venant en ce monde, s'est fait notre compagnon de route, lui « en qui sont cachés les trésors de la sagesse et de la connaissance ».[3]

A Lui, une nouvelle fois, je confie vos personnes, vos familles et vos nations, en particulier les jeunes générations auxquelles j'ai pensé en lançant cet appel: « Donnons aux enfants un avenir de paix ».[4] Sur tous, j'invoque, pour l'année qui commence, d'abondantes Bénédictions divines.

IV

Ad episcopos Syros-Malabarenses et Syros-Malankarenses Indiae in visitatione sacrorum liminum.*

Your Eminence,
Dear Brother Bishops,

1. At the conclusion of your ***ad Limina*** visit, I wish to assure you again of the heartfelt affection and fraternal esteem in which I hold the venerable Oriental Catholic Churches présent in India, the Syro-Malabar Church and the Syro-Malankara Church. Your common origins go back to the very beginnings of Christianity, to the prèaching of the glorious Apostle Thomas. Today, the dynamic nature of your communities bears witness to the continuai présence of the Holy Spirit in the life of each particular Church founded on and sustained by the apostolic tradition. "We are bound to give thanks to God always for you, brethren loved by the Lord, because God chose you from the beginning to be saved, through sanctification by the Spirit and belief in the truth",[1] With affection in the Lord I congratulate Cardinal Antony Padiyara, the Major Archbishop of the Syro-Malabar Church, who in December celebrated the fiftieth anniversary of his ordination to the priesthood.

I extend a special welcome to Cyril Mar Baselios, recently appointed Metropolitan Archbishop of Trivandrum of the Syro-Malankara Church. In your person I greet the whole Syro-Malankara Church, which so effectively blends fidelity to its Oriental tradition with a vigorous commitment to the

[3] *Col* 2, 3.
[4] *Message pour la célébration de la Journée mondiale de la paix,* 1er janvier 1996.

* Die 18 Ianuarii 1996.
[1] *2 Thes* 2:13.

apostolato. Présent in our thoughts at this happy moment are the figures of two unforgettable Pastors, Mar Ivanios, who led you on the path of rediscovered full communion with the See of Peter, and Mar Gregorios, who so wisely directed the development of your Church. I am confident that you will follow in their footsteps, guiding your Church ***"fortiter et suaviter".***

2. In his wisdom the Lord has granted to your Churches many signs of his benevolence. Among these we must count the abundant vocations to the priesthood and religious life which he continues to raise up in your families and communities. This gif t constitutes a fundamental challenge and responsibility for you as Pastors. It calis for judicious sélection of candidates, careful attention to their training, in harmony with your Oriental tradition and in accordance with the guidelines issued in recent years by the compétent Congrégations of the Holy See. Priestly formation should be a precious time of prayer in a peaceful atmosphère of study, reflection and fraternal charity. In such surroundings a vocation flourishes and progresses daily in freedom marked by complete self-giving in response to God's constant fidelity. I exhort you to guard these vocations with great care, never allowing conflicts within a community to affect the integrity of the formation process. I appreciate the fact that an important point has been reached in the Syro-Malabar Synod, which has just taken place, namely, agreement on the need to give special care, solemnity and completeness to the liturgy in your seminaries, with a view to the homogeneous and consistent formation of the clergy.

3. I have followed with keen interest the work of the Synod of the Syro-Malabar Church. You have examined the Synod procedure itself and the all-important question of the nature of communion among its members. An enhanced understanding of the "organic" nature of hierarchical communion, which demands a juridical form and is simultaneously animated by charity,[2] is the proper context in which to address the difficulties which présent themselves along the path of your Church's growth and development.

There is one result of your Synod which I have noted with particular joy and for which I give you my full support: the unanimous agreement of all the Bishops regarding the steps to be taken by ali in order to foster greater unity in conceiving and celebrating the liturgy. I am grateful to you for the efforts you have made in order to reach this point, and I en-

[2] Cf. *Lumen gentium,* Preliminary Explanatory Note.

courage you to do everything necessary to make this agreement a reality in all your Eparchies.

4. You have also reached further consensus regarding missionary activity and the pastoral care of the faithful in other parts of India and elsewhere in the world. My ***Letter to the Bishops of India*** of 28 May 1987 had already given certain indications in this regard. At that time, the dicasteries involved worked with common accord, and concrete results were achieved. It is now necessary to continue that work, in constant dialogue with the Latin-rite Bishops of India. Great openness and mutual understanding are required on the part of all concerned, in the knowledge that the salvation of souls — ***salus animarum*** — is the supreme law of pastoral action.

5. Today marks the beginning of this year's Week of Prayer for Christian Unity. Your Churches themselves are living proof of the fact that "legitímate diversity is in no way opposed to the Church's unity, but rather enhances her splendour and contributes greatly to the fulfilment of her mission".[3] I encourage you to persevere in the dialogue of love and the theological dialogue with your brethren not in full communion with us. In the end, the unity of all Christ's followers is a grâce which we must ardently pray for and which we must strive to merit through humble and generous fidelity to the Gospel.

6. During your ***ad Limina*** visit you have made présent, at the tombs of the Princes of the Apostles, Peter and Paul, and to the heart of the Successor of Peter, the achievements, the hopes and the generous commitment of the priests, religious and lay faithful of the Syro-Malabar and Syro-Malankara Churches. As you return to your Eparchies and seek, through the generous fulfilment of your spiritual and pastoral mission, to strengthen the Christian life of your communities, I exhort you to put all your trust in the Lord: "Unless the Lord builds the house, those who build it labour in vain. Unless the Lord watches over the city, the watchman stays awake in vain".[4] Let us never forget that the Holy Spirit is the principal architect of the Church's life amid the vicissitudes of history and the events of every day. Perhaps it is not superfluous to recali that the solution of many problems affecting the Church in every time and place lies in

[3] ***Ut unum sint,*** **50.**

[4] ***Ps*** **127:1.**

listening intently to the voice of the Holy Spirit as he guides us to the whole truth.[5] He makes known that truth to the simple of heárt, whose eyes of faith see that which remains hidden to the "wise and understanding".[6]

May the intercession of Mary, Mother of the Church, strengthen you and ali the faithful for the important work that still lies before you. May the Lord sustain you "in such harmony with one another, in accord with Christ Jesus, that together you may with one voice glorify the God and Father of our Lord Jesus Christ".[7]

V

Ad Romanae Rotae iudices habita.*

1. La ringrazio di cuore, Monsignor Decano, per le significative parole con le quali ha voluto interpretare i sentimenti di tutti i presenti. Insieme con Lei, saluto con affetto i Prelati Uditori, i Promotori di giustizia, i Difensori del vincolo, gli Officiali della Cancelleria, gli Avvocati rotali e gli Alunni dello Studio Rotale. All'inizio del nuovo Anno Giudiziario rivolgo a tutti il mio fervido augurio di pace e di proficua attività nell'impegnativo campo dell'approfondimento e della concreta applicazione del diritto.

È per me sempre una grande gioia accogliervi in occasione di questo nostro tradizionale incontro, nel quale ho la possibilità di esprimervi la mia viva riconoscenza ed il mio apprezzamento per la fedeltà e l'impegno coi quali svolgete il vostro peculiare servizio ecclesiale.

Nel suo indirizzo Monsignor Decano ha sottolineato i problemi che, nell'esercizio della potestà giudiziaria, si impongono all'intelligenza, alla coscienza e al cuore dei Giudici Prelati Uditori. Sono problemi che trovano in me piena comprensione. Su di essi vorrei, anzi, soffermarmi per qualche considerazione.

Prenderò l'avvio da alcuni concetti fondamentali circa la vera e genuina natura dei processi di nullità di matrimonio, per poi parlare del compito, proprio del Giudice canonico, di attendere alla peculiarità di ogni singolo caso, nel contesto della specifica cultura in cui esso s'inquadra.

[5] Cf. *Jn* 16:13.
[6] Cf. *Mt* 11:25.
[7] *Rm* 15:5-6.

* Die 22 Ianuarii 1996,

2. L'autentica natura dei processi di nullità di matrimonio è desumibile, oltre che dal loro oggetto proprio, dalla stessa loro collocazione all'interno della normativa canonica che regola l'instaurarsi, lo svolgersi e il definirsi del processo.

Così il Legislatore, mentre da una parte ha stabilito alcune norme specifiche per le cause di nullità di matrimonio,[1] dall'altra ha disposto che, per il resto, in esse debbano applicarsi i canoni «de iudiciis in genere et de iudicio contentioso ordinario ».[2] Nello stesso tempo, ha espressamente ricordato che si tratta di cause attinenti allo stato delle persone, cioè alla loro posizione in rapporto all'ordinamento canonico[3] e al bene pubblico della Chiesa.[4]

Non sarebbe possibile, senza queste premesse, intendere varie prescrizioni di entrambi i Codici, sia latino che orientale, in cui appare prevalente l'attività del pubblico potere. Si pensi, ad esempio, al ruolo che svolge il Giudice nel guidare la fase istruttoria del processo, supplendo anche alla negligenza delle stesse parti; oppure all'indispensabile presenza del difensore del vincolo, in quanto tutore del sacramento e della validità del matrimonio; oppure, ancora, all'iniziativa esercitata dal promotore di giustizia nel farsi parte attrice in determinati casi.

Nello stesso tempo, tuttavia, l'attuale legislazione della Chiesa mostra viva sensibilità per l'esigenza che lo stato delle persone, se messo in discussione, non resti troppo a lungo soggetto a dubbio. Da ciò deriva la possibilità di adire diversi tribunali in ordine ad una maggiore facilità istruttoria;[5] così pure, in grado di appello, l'attribuzione di competenza su nuovi capi di nullità da giudicare « tamquam in prima instantia »;[6] od anche il processo abbreviato di appello, dopo una sentenza che dichiari la nullità, eliminate tutte le formalità processuali e con decisione data con semplice decreto di ratifica.[7]

3. Ma su tutto sovrasta la natura pubblicistica del processo di nullità di matrimonio ed insieme la specificità giuridica di accertamento di uno stato, che è la costatazione processuale di una realtà oggettiva, dell'esistenza cioè di un vincolo valido oppure nullo.

[1] Cf can. 1671 ss. C.I.C.; can. 1357 ss. C.C.E.O.
[2] Can. 1691 C.I.C.; can. 1376 C.C.E.O.
[3] Cf can. 1691 C.I.C.
[4] Cf can. 1691 C.I.C.; can. 1376 C.C.E.O.
[5] Cf can. 1673 C.I.C.; can. 1359 C.C.E.O.
[6] Cf can. 1683 C.I.C.; can. 1369 C.C.E.O.
[7] Cf can. 1682 C.I.C.; can. 1368 C CE.O.

Questa qualificazione non può essere oscurata, nella procedura effettiva, dall'essere il processo di nullità inserito nel più ampio quadro processuale contenzioso. Occorre, inoltre, ricordare che i coniugi, ai quali peraltro compete il diritto di accusare la nullità del proprio matrimonio, non hanno però né il diritto alla nullità né il diritto alla validità di esso. Non si tratta, in realtà, di promuovere un processo che si risolva definitivamente in sentenza costitutiva, ma piuttosto della facoltà giuridica di proporre alla competente autorità della Chiesa la questione circa la nullità del proprio matrimonio, sollecitandone una decisione in merito.

Ciò non toglie che ai coniugi medesimi, trattandosi di questione attinente alla definizione del proprio stato personale, siano riconosciuti e concessi gli essenziali diritti processuali: essere ascoltati in giudizio, addurre prove documentali, peritali e testimoniali, conoscere tutti gli atti istruttori, presentare le rispettive « difese ».

4. Mai, tuttavia, dovrà dimenticarsi che si tratta di un bene indisponibile e che finalità suprema è l'accertamento di una verità oggettiva, che tocca anche il bene pubblico. In questa prospettiva, atti processuali quali la proposizione di certe « questioni incidentali », o comportamenti moratori, estranei, ininfluenti o che addirittura impediscono il raggiungimento di detto fine, non possono essere ammessi nel giudizio canonico.

Pretestuoso, quindi, appare, in questo quadro generale, il ricorso a querele fondate su presunte lesioni del diritto di difesa, come pure la pretesa di applicare al giudizio di nullità di matrimonio norme di procedura, valevoli in processi di altra natura, ma del tutto incongruenti con cause le quali non passano mai in cosa giudicata.

Sono principi, questi, che occorre elaborare e tradurre in chiara prassi giudiziaria, soprattutto ad opera della giurisprudenza del Tribunale della Rota Romana, così che non sia fatta violenza alla legge universale e particolare, né ai diritti delle parti legittimamente ammesse in giudizio, sollecitando anche correttivi dal legislatore ovvero una normativa di attuazione specifica del Codice, così come già è avvenuto nel passato.[8]

5. Confido che queste riflessioni valgano a rimuovere ostacoli che si potrebbero frapporre alla sollecita definizione delle cause. Ma, per un congruo giudizio su di esse, non meno rilevanti ritengo alcuni richiami circa la

[8] Cf Instructio S. Congregationis de disciplina Sacramentorum *Provida Mater Ecclesia,* 15 augusti 1936.

necessità di valutare e deliberare su ogni singolo caso, tenendo conto della individualità del soggetto e insieme della peculiarità della cultura in cui esso è cresciuto ed opera.

Già all'inizio del mio Pontificato, volendo enucleare la verità sulla dignità umana, sottolineavo che l'uomo è un essere uno, unico e irripetibile.[9]

Tale irripetibilità riguarda l'individuo umano, non astrattamente inteso, ma immerso nella realtà storica, etnica, sociale e soprattutto culturale, che lo caratterizza nella sua singolarità. Va, comunque, riaffermato il principio fondamentale e irrinunciabile della intangibilità della legge divina sia naturale sia positiva, autenticamente formulata nella normativa canonica sulle specifiche materie.

Non si tratterà mai, quindi, di piegare la norma oggettiva al beneplacito dei soggetti privati, né tanto meno di dare ad essa un significato ed un'applicazione arbitrari. Parimenti deve essere tenuto costantemente presente che i singoli istituti giuridici definiti dalla legge canonica — penso in modo particolare, al matrimonio, alla sua natura, alle sue proprietà, ai suoi fini connaturali — hanno e debbono sempre ed in ogni caso conservare la propria valenza ed il proprio contenuto essenziale.

6. Ma poiché la legge astratta trova la sua attuazione calandosi in singole fattispecie concrete, compito di grande responsabilità è quello di valutare nei loro vari aspetti i casi specifici per stabilire se e in qual modo essi rientrino nella previsione normativa. E appunto in questa fase che esplica il suo ruolo più proprio la prudenza del Giudice; qui egli veramente « dicit ius », realizzando la legge e la sua finalità, al di fuori di categorie mentali preconcette, valevoli forse in una determinata cultura ed in un particolare periodo storico, ma certamente non aprioristicamente applicabili sempre e dovunque e per ogni singolo caso.

Del resto, la stessa giurisprudenza di codesto Tribunale della Rota Romana, tradotta poi e quasi consacrata in non pochi canoni della vigente legislazione codiciale, non avrebbe potuto esplicarsi, perfezionarsi ed affinarsi, se non avesse coraggiosamente, seppur prudentemente, posto attenzione ad una più articolata antropologia, ossia ad una concezione dell'uomo derivante dal progredire delle scienze umanistiche, illuminate da una visione filosofica e teologica chiara ed autenticamente fondata.

[9] *Ci AAS* 71, 1979, 66.

1. Così la vostra delicatissima funzione giudiziaria si situa e, in qualche modo, si incanala nello sforzo secolare con cui la Chiesa, incontrandosi con le culture di ogni tempo e luogo, ha assunto quanto ha trovato di essenzialmente valido e congruente con le immutabili esigenze della dignità dell'uomo, fatto a immagine di Dio.

Se queste riflessioni hanno valore per tutti i Giudici dei Tribunali che operano nella Chiesa, tanto maggiormente esse sembrano adattarsi a voi, Prelati Uditori di un Tribunale al quale, per definizione e per primaria competenza, sono devoluti in appello i processi da tutti i Continenti della terra. Non, quindi, per una questione di pura immagine, ma per coerenza con il compito che vi è affidato, il primo articolo delle Norme della Rota Romana prevede che il Collegio dei Giudici sia costituito da Prelati Uditori « e variis terrarum orbis partibus a Summo Pontifice selecti ». Tribunale internazionale, quindi, è il vostro che raccoglie in sé gli apporti delle più diverse culture e li armonizza nella superiore luce della verità rivelata.

8. Sono certo che queste riflessioni troveranno piena adesione nel vostro animo di Giudici prudenti ed illuminati, come pure in quello di quanti collaborano con l'attività giudiziaria della Rota: Promotori di giustizia, Difensori del vincolo, Avvocati rotali. Tutti esorto a nutrire identici intenti, sia per quanto riguarda le iniziative processuali sia per quanto concerne l'approfondimento dello studio delle singole cause.

Nell'auspicare per voi l'abbondanza delle grazie e dei lumi, invocati dallo Spirito di verità nella liturgia che ha dato inizio a questo giorno inaugurale dell'anno giudiziario, a tutti imparto, quale segno di apprezzamento per la generosa dedizione a servizio della Chiesa, una speciale Benedizione Apostolica.

VI

Ad quosdam Brasiliae episcopos limina Apostolorum visitantes.*

Amados Irmaos no episcopado,

« Graça e paz vos sejám dadas, da parte de Deus nosso Pai e do Senhor Jesus Cristo

1. É com muito prazer que vos acolho, Bispos do Regional Centro-Oeste da Conferencia Nacional dos Bispos do Brasil. Este nosso encontró de hoje

* **Die 29 Ianuarii 1996.**

[1] *2 Cor* **1, 2.**

é caracterizado pela especial circunstancia que, com ele, se dá por encerrada a série de visitas, iniciadas em 1995, que o Episcopado brasileiro realizou em Roma, para visitar Pedro.[2] A vossa peregrinaçao ***ad limina Apostolorum*** é um ato de matiz extremamente pessoal para cada um de vós. Ao virdes aqui, confessais a fé apostólica perante o mundo e proclamais que a Igreja é a Esposa do divino Redentor e o seu instrumento para a salvaçao da humanidade. Ao prestardes contas do vosso governo episcopal, repetís com força « gratias tibi Deus, gratias tibi », e louvais a bondade do Senhor por tudo aquilo que Ele se dignou realizar mediante **vos,** pedindo ao Todo-Poderoso que vos dé forças para retornardes aos vossos trabalhos pastorais com a certeza da esperança que näo confunde.[3] Pelas palavras que o Senhor Cardeal José Freiré Falcäo quis dirigir em vosso nome, e a quem sou grato pelas expressöes de afeto colegial que externou ao Sucessor de Pedro, vejo o fulcro dos vossos anseios e desafíos que assumistes em cada urna das Igrejas particulares que presidis, para difundir o fermento da Palavra que salva, com redobrado ardor missionario.

2. Vossa peregrinaçao aos túmulos dos Santos Apostolos está marcada, também, por um evento de particular relevo. De fato, a Igreja universal encontra-se naquela fase fervilhante de preparaçao para « reavivar no povo cristão a consciéncia do valor e significado que o Jubileu do Ano 2000 reveste na historia humana».[4] Por isso, näo posso deixar de elevar o coraçao em açao de graças a Deus-Pai, pela acolhida no Brasil da celebraçao jubilar, especialmente na perspectiva da Nova Evangelizaçâo, tendo tido conhecimento de numerosas iniciativas pastorais promovidas em vossas diocèses a este firn.

Nos coloquios pessoais que manti ve convosco durante estes dias, pude apreciar mais urna vez a vitalidade das vossas Igrejas particulares, vossa solicitude de Pastores, a dedicaçao dos vossos colaboradores no ministerio apostólico e a fidelidade a este centro da unidade, que é a Sé de Pedro. Tal como já o tenho recordado em ocasiöes semelhantes, a reuniäo de hoje evoca espontaneamente minhas viagens pastorais ao vosso país nascido à sombra da Cruz, abençoado desde as suas origens pela pregaçao do Evangelho e pelo dom do Batismo, e que continua a ser o imenso campo de trabalho ao

[2] Cf. *Gal* **1, 18.**
[3] Cf. *Rm* **5, 5.**
* Carta ap. *Tertio millennio adveniente,* **31.**

qual sois enviados e no quai desenvolvéis com abnegaçâo o vosso ministerio episcopal.

Este empenho missionario recebe agora um novo impulso, diante da celebraçâo do Segundo Milenio do nascimento do Redentor, e constitui urna ocasiäo privilegiada para reafirmar no coraçao e na mente de cada brasileiro a verdadeira fé, revitalizar as comunidades cristas no exercício da caridade, examinar métodos e adaptar os instrumentos pastorais que permitam à Igreja que está no Brasil continuar, com renovado ardor, a missäo que vem desenvolvendo desde os inicios da evangelizaçâo.

3. Se o Jubileu do Ano 2000 pretende vir a ser urna grande oraçao de louvor e agradecimento sobretudo pelo dom da Encarnaçâo do Filho de Deus e da Redençâo, de modo especial cabera agradecer o « dom da Igreja fundada por Cristo como o sacramento ou sinal, e o instrumento da intima uniäo com Deus e da unidade de todo o genero humano ».[5]

Os que pertencem à Igreja estäo unidos entre si, formando um só corpo espiritual, místico, cuja cabeça é Cristo. Desta maneira, näo formam urna mera comunidade humana, näo constituem simplesmente urna pessoa moral ou jurídica de indole religiosa, mas, pelo contrario, participam de urna unidade íntima que os compromete numa mesma vida, denominada vida sobrenatural ou vida da graça. « Na pessoa moral — dizia meu venerável predecessor, Papa Pio XII —, o principio de unidade näo é senäo o fim comum e a cooperaçâo de todos na realizaçao deste fim por meio da autoridade social, enquanto que, no corpo mistico, a esta cooperaçâo acrescenta-se outro principio interno que (...) ultrapassa imensamente todos os vínculos de unidade que servem para a uniäo do corpo fisico ou moral. É este um principio näo de ordern natural, mas sobrenatural; mais ainda, absolutamente infinito e incriado em si mesmo, a saber: o Espirito Santo ».[6]

Mas a Igreja tampouco se reduz a urna pura comunidade de espirito, mística e interna. Todo ser humano é chamado a fazer parte delà, que se configura, externamente, como urna verdadeira comunidade social histórica: o Povo de Deus. « A Igreja terrestre — proclama a Constituiçâo ***Lumen gentium*** do Concilio Vaticano II — e a Igreja ornada com dons celestes nâo se devem considerar como duas entidades, mas como urna única realidade

[5] *TM A*, 32.
[6] Enc. *Mystici Corporis: AAS* 35 (1943) 222.

complexa, formada pelo duplo elemento divino e humano ».[7] Na raiz de tudo, encontra-se a grande analogia com o misterio do Verbo Encarnado: « Assim como a natureza assumida serve ao Verbo divino de instrumento vivo de salvaçao (...), de modo semelhante a estrutura social da Igreja serve ao Espirito de Cristo, que a vivifica, para o crescimento do corpo ».[8] Velar, pois, por confirmar, com o proprio ministerio pastoral e santidade de vida, esta igualdade da única Igreja de Cristo, é missäo vossa de grande repercussäo e responsabilidade.

4. Desde o inicio do meu Pontificado convidei a Igreja universal a dirigir seu olhar para o começo do terceiro milenio, agora já iminente; tive, inclusive, a oportunidade de frisar que näo se trata « de induzir a um novo milenarismo »,[9] como urna tentaçâo de pressentir nele mudanças substanciáis na vida das coletividades e de cada individuo. A vida humana continuará, os homens seguiräo conhecendo sucessos e fracassos, momentos de gloria e de decadencia, e Cristo Nosso Senhor continuará sendo, até o firn dos tempos, a única fonte de salvaçao.

Mas o tempo tem, também, importancia fundamental, pois a salvaçao chegou-nos mediante as açoes cumpridas na **Historia** pelo Verbo Encarnado. A fé católica, por seu lado, nao nos tira do mundo, mas nos estimula a perceber as chamadas que Deus nos faz, ou, dito de outro modo, a «suscitar urna particular sensibilidade por tudo quanto o Espirito diz à Igreja e às Igrejas ».[10]

Assim sendo, decorrido este tempo de graça para a Igreja que está no Brasil, ao concluir-se mais um ciclo de visitas ***ad Limina*** — tempo de açao de graças, de reflexäo e de decisöes pastorais —, estou certo de que cada um de vós farà proprias esta e as demais mensagens que dirigi ao Episcopado brasileiro, e se perguntará acerca daquela « particular sensibilidade » a que antes me referia, para levar a cabo, em cada Igreja particular, as indicaçoes que gradualmente quis assinalar ao longo dos nossos encontros pessoais ou coletivos. Neste sentido, nascerà a «alegría da conversäo, a "metanoia" (...) que é a condiçâo preliminar para a reconciliaçâo com Deus tanto dos individuos como das comunidades »,[11] mas que atinge cada um dos Pas-

[7] **N. 8.**

[8] ***Ibid.***

[9] ***T MA*, 23.**

[10] ***Ibid.***

[11] ***Ibid.*, 32.**

tores de forma incessante, quando se trata de velar pelo bem espiritual das suas ovelhas.

5. « E vos mesmos, como pedras vivas, sede edificados sobre Ele como edificio espiritual ».[12]

Sim, carissimos Irmäos no episcopado, a Igreja é um « edificio espiritual » constituido de « pedras vivas » que a levantam. Jesus é a « pedra angular, escomida e preciosa », sobre cujo fundamento a Igreja, sob a açao do Espirito, vai-se edificando a si mesma ao longo dos sáculos. Quase a alertar-nos das recorrentes tentaçoes da superficialidade e do clamor, ou também da desilusão e do cansaço, a Primeira Carta de Pedro recorda-nos que a essência verdadeira da Igreja está no seu fundamento: Cristo, crucificado e ressuscitado. Mais ainda: «A Igreja, — com palavras do Doutor de Hipona —, "prossegue a sua peregrinaçao no meio das perseguiçoes do mundo e das consolaçóes de Deus", anunciando a cruz e a morte do Senhor até que Ele venha ».[13] A força de Cristo é a nossa esperança. Não deveis, näo podéis esmorecer! Cristo ressuscitado velará pelo ministerio dos seus Pastores, até o dia em que Se manifestar, no final dos tempos, no esplendor da sua majestade.

Mas deveis ser também « pedras vivas » para o povo de Deus ansioso por conhecer, por penetrar de modo mais profundo neste misterio de Cristo e da sua Igreja. Neste caminho interior da graça, nós, Bispos e sacerdotes, temos urna grande responsabilidade. Como näo recordar aqui, que junto a um desejo sincero de possuir a verdade que liberta, há como um clima rarefeito de « indiferença religiosa, que leva tantos homens de hoje a viverem corno se Deus näo existisse»? E o que poderá dizer-se a respeito «da difusa perda do sentido transcendente da existencia humana e do extravio do campo ético, até mesmo em valores fundamentáis como os da vida e da familia »?[14] É notorio que se o « príncipe deste mundo »[15] não pode prevalecer sobre Cristo e sua Igreja, farà assim mesmo de tudo para perder as almas, pois o « demonio, vosso adversario, anda ao redor como um leäo que ruge, buscando a quem devorar».[16]

[12] *1 Pd* 2, 5.
[13] *LO,* 8.
[14] *T MA,* 36.
[15] *Jo* 14, 30.
[16] *1 Pd 5,* 8.

Neste momento de desorientaçâo, « que se difunde também por causa da crise de obediencia ao Magisterio da Igreja»,[17] deveis mostrar-vos firmemente como « mestres da fé »[18] e, de modo especial, deveis procurar manter-vos, com a graça de Deus e docilidade de espirito, fiéis depositarios da Verdade revelada, empenhados, concretamente, em preservar a unidade da Igreja com a promoçao da sua disciplina comum e a observancia de todas as leis eclesiásticas.[19] Desta forma estaréis comprometidos, ainda mais, na grande missão que vos espera no limiar do terceiro milenio da Redençao: ajudar a comunicar aos homens os frutos da salvaçao de Cristo[20] ensinando-os a redescubrir e amar a Igreja Una, Santa, Católica e Apostólica.

6. Bem sabéis, como « a Igreja peregrina é, por sua natureza, missionaria »;[21] e, por isso, é necessàrio renovar incessantemente o espirito de missão em todos os seus membros, a partir do progressivo amadurecimento de cada um na pròpria fé batismal. Para obter urna participaçao ativa de cada membro da Igreja na missão que, embora de maneira diversa, compete a todos, impöe-se dedicar urna atençao prioritària e efetuar um intenso esforco para levar multidôes inteiras de batizados — afastados da pràtica religiosa, ou que talvez, nem sequer tenham sido educados nela — a urna consciéncia mais clara e explicita da sua identidade católica e da sua pertença à Igreja, à pràtica assidua da vida sacramental e à sua integraçâo nas proprias comunidades cristas. Com paciencia, com pedagogia paternal, mediante um itineràrio catequético permanente, através de missôes populares e de outros meios de apostolado, ajudai esses fiéis a aperfeiçoarem sua consciéncia de pertencer à Igreja. À inserçao material na comunidade eclesial, pelo Batismo, devem seguir-se urna adesäo consciente e urna participaçao ativa e generosa, de maneira que seja reforçada a pròpria identidade com Cristo-Cabeça que, através dos Bispos, sucessores dos Apostolos, governa toda a Igreja. Delà auferirão os indispensáveis mananciais da graça que, mediante os sacramentos e a Boa Nova da Palavra de Deus, anunciada evangelicamente, se constitui em instrumento de salvaçao para os que créem.

Sao precisamente essas multidôes que conservam a fé do seu batismo, embora provavelmente debilitada pelo desconhecimento das verdades reli-

[17] *T M A,* 36.
[18] Decr. *Christus Dominus,* 2.
[19] Cf. *CDC,* can. 392.
[20] Cf. *LG,* 8.
[21] Decr. *Ad gentes,* 2.

giosas, as mais vulneráveis ante o embate do secnlarismo e do proselitismo das seitas, aos quais em diversas ocasiöes quis referir-me ao longo do ano passado, nos varios encontros com o Episcopado brasileiro. Sem urna integraçâo plena na vida eclesial e nas suas estruturas visíveis, ou seja, sem urna participaçâo viva da Palavra e nos Sacramentos, a fé tende a esmorecer e difícilmente poderá resistir ao clima dessacralizador que reina e que convida a deixar a Deus de lado e a desconhecer a importancia da religiâo para a existencia quotidiana dos homens.

Os fiéis querem ver nos seus Bispos e nos seus padres um hörnern de Deus, « outro Cristo », que os levem pelos caminhos da fé, dispostos a reconduzir ao Pai os que estavam dispersos;[22] eles anseiam por contemplar a Cristo nos seus Pastores através da sua santidade e da dignidade de vida, mais do que pela sua popularidade, alcançada, talvez, por causa de tendencias ideológicas ou sociais, ensinando a amar seus semelhantes, solidarizando-se com os que mais sofrem. A Igreja perdería seu mais genuino sentido sobrenatural, querido por seu Fundador,[23] se pretendesse atribuir preferentemente à sua estrutura visível urna orientaçâo voltada para assuntos temporais, com o risco de agravar urna divisäo no seio da sociedade já exasperada e perplexa ante a falta de orientaçâo positiva sobre o seu destino. O « fundamento da comunidade querida por Deus no Seu designio eterno é a obra da Redençâo, que liberta os homens da divisâo e da dispersao produzidas pelo pecado ».[24] Cristo, mediante Seu sacrificio redentor, culminado pela morte na cruz, é a fonte da nova unidade dos homens, chamados n'Ele a recuperar a dignidade de filhos de Deus.

O capítulo de intolerancia, de violencia nas cidades e no campo, de que tenho noticia, com as graves formas de injustiça e de marginalizaçâo social que atingem vossa sociedade, só será superado mediante urna catequese que, ao inspirar retos criterios de justiça social, leve a urna conversão dos coraçoes para Deus, e a urna consciência mais viva da realidade sobrenatural da pròpria vida. Por isso, nâo é demais insistir que « quando a Igreja anuncia ao hörnern a salvaçâo de Deus, quando lhe oferece e comunica, através dos sacramentos, a vida divina, quando orienta a sua vida segundo os mandamentos do amor a Deus e ao proximo, contribuí para a valorizacäo da dignidade do hörnern. Mas como nunca poderá abandonar esta sua

[22] Cf. *Or. Eue,* III.
[23] Cf. *Jo* 18, 36.
[24] *Audiencia Oeral,* 31-VII-1991, 7.

missão religiosa e transcendente a favor do hörnern, eis porque se empenha sempre com novas forças e métodos na evangelização que promove o hörnern todo ».[25]

O anuncio central, a verdadeira novidade da pregação e da açao da Igreja é a Bedenção do hörnern, operada por Jesus Cristo.[26] Este já bem conhecido aspecto soteriológico não poderá jamais ser esquecido ou descuidado; pelo contrario, ele deve ocupar o lugar central, também quando a Igreja, no desempenho da sua específica missão religiosa, fala sobre as realidades temporais, iluminando-as com sua Doutrina Social. Somente a Redenção, obtida por Jesus Cristo e acolhida com fé no coraçao do hörnern, libertando-o do pecado, poderá superar as últimas e mais profundas barreiras do mal e da inj **Ustica,** assegurando urna sociedade melhor, na realização de urna civilização do amor.

7. Mas, concretamente, que podéis realizar em cada urna das vossas Igrejas?

Da leitura dos vossos relatórios, que preparastes, e da experiencia que me provém do « ministerio petrino » que se estende a toda a Igreja, desejo sugerir fraternalmente algumas diretrizes, que julgo válidas não só para vós, mas para todos os Pastores em gérai.

a) E necessàrio empenhar-se ativamente na Nova Evangelização, cuja absoluta urgencia para os cristãos da nossa época saliento há muito tempo. Cuidai, de modo metòdico e capilar, da instruçao religiosa, do catecismo das crianças e dos jovens, do estudo completo e formativo para jovens e adultos, dando especial ênfase à compreensão da saeralidade do matrimonio, e do respeito pela vida. Insisti nos imutáveis fundamentos da fé: Deus, Jesus Cristo, o Espirito vivificante e a Igreja; só Jesus Cristo é a verdade, e só na graça do Espirito há verdadeira salvaçao; incuti na alma de cada fiel, um terno amor à Mâe de Deus, a Virgem Maria. Formai-lhe a consciéncia, reta, coerente e corajosa. Deixai-me, deste modo, insistir sobre a conveniencia de valerem-se todos do Catecismo da Igreja Católica—-significativo reflexo da « natureza colegial do Episcopado »,[27] decorridos **tres** anos desde quando autorizei a sua publicação —, para urna correta interpretaçao destas, e de outras verdades da nossa fé.

[25] Carta enc. *Centesimus annus,* 55.

[26] Cf. Carta enc. *Redemptor hominis,* 18.

[27] Const. ap. *Fidei depositum,* 2.

b) Em segundo lugar, ante a insuficiencia do clero para atender a urna populaçâo em continuo aumento, é urgente urna grande promoçao de vocaçôes sacerdotais. De maneira justa, os Bispos e Agentes de Pastoral Vocacional, reunidos no Primeiro Congresso Continental Latino-Americano de Vocaçôes, de 23 a 27 de Maio de 1994, em Itaici, diziam no começo de sua Declaraçao Final que « despertar, discernir, animar e apoiar as vocaçôes de especial consagraçâo » é «a causa fundamental da Igreja». Os jovens de hoje procuram urna Igreja que se identifique com as verdades sobrenaturais e com os misterios de Deus. Esta Igreja nao é só Povo de Deus, facilmente reduzido a urna categoria **socio**-cultural ou político-partidaria. A verdadeira característica deste Povo de Deus é a sua participaçao no « sacerdocio règio de Cristo», é ser «Esposa do Verbo encarnado» e «familia de Deus ». A Igreja de Deus, « Corpo Mistico de Cristo », é enviada ao mundo somente na medida em que participa na divina missäo do Filho de Deus feito hörnern, e vivencia sua pròpria identidade na celebraçâo dos divinos misterios na liturgia. Neste sentido, urge que todos descubram a liturgia como tesouro primordial na formaçao da vida consagrada. Näo é a historia de um povo que se celebra, mas o misterio de Cristo que é o conteúdo mais profundo da Igreja em busca de seu destino definitivo. Cabe, então, reiterar aquela pergunta por mim formulada recentemente: « É vivida a liturgia como "fonte e cume" da vida eclesial, segundo o ensinamento da *Sacrosanctum Concilium»?* [28]

c) Finalmente, como näo poderia deixar de ser, a **vos,** « ministros de Cristo e dispensadores dos misterios de Deus »,[29] väo minhas últimas recomendaçoes. Deus Nosso Senhor, chama seus Pastores a urna inexprimível uniäo de Amor consigo mesmo. E Ele, que nos amou primeiro, deve poder exigir de seus « administradores » e « amigos » um coraçao constante, ardente e heroico, de cujas profundezas possa afirmar, com absoluta sinceridade: « Senhor, Tu sabes que Te amo ».[30] Este amor evangélico que o Espirito Santo derrama nos nossos coraçôes,[31] deve constituir a força animadora de todas as vossas atividades pastorais, em beneficio do Povo de Deus.

Cristo escolheu-vos e enviou-vos para que anunciéis a todos, com a vossa palavra e com a vossa vida, a sua mensagem e a sua verdade salvifica.

[28] *TM A,* 36.
[29] *LG,* 21.
[30] *Jo* 21, 17.
[31] Cf. *Rm* 5, 5.

Como educadores na fé e « mestres auténticos »,[32] a vossa oraçâo e a escuta da Palavra häo de ser assíduas e atentas, para poderdes transmiti-la aos demais e, assim, descobrirdes em cada acontecimento os designios de Deus.[33] A vossa pregaçâo deve ser sempre um testemunho do vosso encontró pessoal com Cristo e da vossa entrega, sem reservas, a difundir o Evangelho e a edificar o Reino de Deus em comunhäo eclesial.

8. Enquanto este milenio se aproxima do seu firn, a Igreja prossegue a sua peregrinaçao; eia está vigilante e aguarda o seu Senhor, o Alfa e o Omega, Aquele que renova todas as coisas.[34] Ao concluir os nossos encontros, por ocasiäo das vossas visitas *ad Limina,* quería convidar toda a Igreja do Brasil a implorar do « Pai de misericordias »[35] a graça do Espirito, a firn de näo se conformar com este século,[36] mas de ser sempre conforme à « imagem de Seu Filho ».[37] Deus queira que na aurora do terceiro milenio, quando a inteira Naçao brasileira estiver celebrando os quinhentos anos de descobrimento, floresçam na Terra da Santa Cruz frutos abundantes de graça e de santidade neste povo bom e generoso, que de vós espera a manifestaçâo do Espirito e a virtude de Deus.[38]

Ao retornardes às vossas diocèses, peço-vos que transmitais aos vossos sacerdotes, religiosos, religiosas, seminaristas, catequistas e fiéis, a saudaçâo afetuosa do Papa, que em todos pensa e por todos ora com grande afeto e firme esperança. A intercessâo da Santissima Virgem, Nossa Senhora Aparecida, confio as vossas pessoas, as vossas intençôes e propósitos pastorais, para que o nome de Cristo esteja sempre presente no coraçao e nos labios de cada brasileiro.

Com estes sentimentos vos acompanham a minha prece e a minha Bénçâo Apostòlica.

[32] *LG,* 25.
[33] Cf. Decr. *Apostolicam actuositatem,* 4.
[34] Cf. *Ap* 21, 5.
[35] *2 Cor 1,* 3.
[36] Cf. *Rm* 12, 2.
[37] *Ibid.,* 8, 29.
[38] Cf. *1 Cor 2,* 4.

ACTA CONGREGATIONUM

CONGREGATIO PRO EPISCOPIS

PROVISIO ECCLESIARUM

Latis decretis a Congregatione pro Episcopis Ioannes Paulus Pp. II, per Apostolicas sub plumbo Litteras, iis quae sequuntur Ecclesiis sacros Praesules praefecit, videlicet:

die 2 Augusti 1996. — Metropolitanae Ecclesiae Senonensi Exc.mum P.D. Georgium Gilson, hactenus Episcopum Cenomanensem.

— Praelaturae territoriali Missionis Galliae seu Pontiniacensi Exc.mum P.D. Georgium Gilson, Archiepiscopum metropolitam Senonensem.

— Cathedrali Ecclesiae Valleguidonensi R.D. Armandum Maillard, hactenus Vicarium episcopalem in dioecesi Sancti Deodati.

die 5 Augusti. — Cathedrali Ecclesiae Rupellensi Exc.mum P.D. Georgium Pontier, hactenus Episcopum Diniensem.

die 8 Augusti. — Cathedrali Ecclesiae Coloratensi, noviter erectae Exc.mum P. D. Aemilium Laurentium Stehle, hactenus Episcopum Praelatum Coloratensem.

die 12 Augusti. — Titulari episcopali Ecclesiae Traguriensi R.D. Petrum Farine, e clero dioecesis Lausannensis, Genevensis et Friburgensis, hactenus archipresbyterum et in oppido vulgo Bernex curionem, quem deputavit Auxiliarem eiusdem dioecesis.

die 14 Augusti. — Metropolitanae Ecclesiae Tlalnepantlanae, Exc.mum P.D. Richardum Guízar Díaz, hactenus Episcopum Atlacomulcanum.

die 19 Augusti. — Cathedrali Ecclesiae Hearstensi, Exc.mum P.D. Andream Vallée, P.M.E., hactenus Episcopum titularem Sufasaritanum et Ordinarium Castrensem in ditione Canadensi.

die 20 Augusti 1996. — Metropolitanae Ecclesiae Hermosillensi, Exc.mum P.D. Iosephum Ulixem Macías Salcedo, hactenus Episcopum Mexicalensem.

die 26 Augusti. — Dioecesi Tehuantepecensi Episcopum coadiutorem Exc.mum P.D. Philippum Padilla Cardona, hactenus Episcopum Huaiuapanensem.

die 28 Augusti. — Titulari episcopali Ecclesiae Turrensi in Numidia R.D. Franciscum de Paula Victor, Vicarium episcopalem in archidioecesi Brasiliapolitana ibique seminarii professorem, quem deputavit Auxiliarem eiusdem archidioecesis.

die 6 Septembris. — Metropolitanae Ecclesiae Auxitanae R.P. Mauritium Fréchard, C.S.Sp. sodalem.

— Cathedrali Ecclesiae Sancti Dionysii in Francia R.D. Olivarium de Berranger, societatis dictae « Institut du Prado » sodalem, hactenus Commissionis Episcoporum Galliae pro Missionibus secretarium ac Pontificalium Operum Missionalium nationalem moderatorem.

CONGREGATIO PRO GENTIUM EVANGELIZATIONE

PROVISIO ECCLESIARUM

Ioannes Paulus divina Providentia Pp. II, latis decretis a Congregatione pro Gentium Evangelizatione, singulis quae sequuntur Ecclesiis sacros Pastores dignatus est assignare. Nimirum per Apostolicas sub plumbo Litteras praefecit seu nominavit:

die 13 Martii 1996. — Coadiutorem Exc.mi P.D. Aloisii Nganga a Ndzando, Episcopi Lisalaënsis, Exc.mum P.D. Aloisium Nkinga Bondala, C.I.C.M., hactenus Episcopum Kolensem.

die 22 Aprilis. — Cathedrali Ecclesiae Bondukuensi R.D. Felicem Kouadjo, Vicarium generalem Yopugonensem.

— Cathedrali Ecclesiae Patheinensi Exc.mum P.D. Carolum Maung Bo, S.D.B., hactenus Episcopum Lashioënsem.

die 22 Aprilis 1996. — Cathedrali Ecclesiae Popokabakaënsi R.D. Aloisium Nzala Kianza, e clero eiusdem dioecesis, Zairiatanae Episcoporum Conferentiae Secretarium generalem adiunctum.

die 14 Iunii. — Metropolitanae Ecclesiae Verapolitanae R.P. Danielem Acharuparambil, O.C.D., in praesens professorem Philosophiae et Theologiae Spiritualitatis in Pontificia Universitate Urbaniana.

— Archiepiscopum coadiutorem Nairobiensem Exc.mum P.D. Raphaelem S. Ndingi Mwana'a Nzeki, hactenus Episcopum Nakurensem.

— Cathedrali Ecclesiae Bhagalpurensi R.D. Thomam Kozhimala, Seminarii minoris regionalis « St. John's » nuncupati in oppido vulgo Champanagar rectorem.

— Cathedrali Ecclesiae Neyyattinkaraënsi, noviter erectae in India, suffraganeae metropolitanae Ecclesiae Verapolitanae, R.D. Vincentium Samuel, e clero dioecesis Trivandrensis, Seminarii pontificii Sancti Iosephi in oppido vulgo dicto Alwaye pro-rectorem.

die 5 Iulii. — Cathedrali Ecclesiae Dinaipurensi R.P. Moysem Costa, C.S.C., Magistrum novitiorum Congregationis a S. Cruce in urbe vulgo dicto Dhaka.

— Cathedrali Ecclesiae Uahiguyaënsi R.D. Philippum Ouedraogo, e clero dioecesis Kayanae, Directorem nationalem Pontificalium operum Missionalium et curionem paroeciae Assumptioni Beatae Mariae dicatae in oppido vulgo Pissila.

— Cathedrali Ecclesiae Yolaënsi Exc.mum P.D. Christophorum S. Abba., hactenus Episcopum Minnaënsem.

— Cathedrali Ecclesiae Minnaënsi R.D. Martinum Uzoukwu, e clero dioecesis Ilorinensis, Seminarii praeparatorii interdioecesani in oppido vulgo dicto Eruku rectorem.

— Cathedrali Ecclesiae Ambikapurensi R.P. Patras Minj, S.I., Provinciae Madhya Pradesh nuncupatae Societatis Iesu praepositum.

— Titulari episcopali Ecclesiae Gigthensi R.D. Ioannem Moore, S.M.A., paroeciae archidioecesis Iosensis in oppido vulgo Kabwir curionem, primum Vicarium Apostolicum Bauchianum, circumscriptionis sitae in Nigeriana regione.

die 5 Iulii 1996. — Titulari episcopali Ecclesiae Quaestorianensi P. Emmanuelem Valerezo Luzuriaga, O.F.M. Praefectum Apostolicum Galapagensem.

die 16 Iulii. — Metropolitanae Ecclesiae Gruardensi-McLennanpolitanae Exc.mum P. D. Henricum Goudreault, O.M.I., hactenus Episcopum Labradorpolitanum-Scheffervillensem.

II

NOMINATIO

Peculiari dato decreto, Congregatio pro Gentium Evangelizatione ad suum beneplacitum renuntiavit:

die S Iulii 1996. — Exc.mum P. D. Patricium Franciscum Sheehan, O.S.A., hactenus Episcopum Yolaënsem, primum Vicarium Apostolicum Kanensem, in Nigeriana regione.

DIARIUM ROMANAE CURIAE

Venerdì 6 e Sabato 7 settembre 1996 il Santo Padre si è recato in Apostolico pellegrinaggio in Ungheria.

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Con Breve Apostolico il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

24 agosto 1996. Mons. Edward Joseph Adams, Arcivescovo tit. eletto di Scala, ***Nunzio Apostolico in Bangladesh.***

i

Con Biglietti della Segreteria di Stato il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

4 luglio 1996. S.E. mons. Mario Francesco Pompedda, e Don Donato Valentini, S.D.B., ***Consultori della Congregazione per la Dottrina della Fede « ad quinquennium ».***

5 » » Il Sig. Francisco Javier Trusso, ***Consultore onorario della Pontificia Commissione per lo Stato della Città del Vaticano.***

8 » » Il sac. Edward Chau King Fu; p. Roman Stäger, M. Afr.; p. Hans Vocking, M. Afr., ***Consultori del Pontificio Consiglio per il Dialogo Inter-Religioso « ad quinquennium ».***

24 » » P. Bonifacio Honings, O.C.D., ***Consultore della Congregazione per la Dottrina della Fede « in aliud quinquennium».***

» » » Le LL.EE. i monsignori Bernard Panafieu, Arcivescovo di Marseille e Patrick D'Rozario, Vescovo di Chittagong, ***Membri del Pontificio Consiglio per il Dialogo Inter-Religioso « ad quinquennium ».***

» » » Il sac. Gerard McKay, ***Difensore del Vincolo presso il Tribunale della Rota Romana.***

25 » » Mons. Michel Berger, ***Consultore della Congregazione per le Chiese Orientali « ad quinquennium ».***

15	agosto	1996.	P. Gaspar Calvo Moralejo, O.F.M., ***Presidente della Pontificia Accademia Mariana Internazionale << ad quinquennium ».***
»	»	»	P. Stefano Cecchin, O.F.M., ***Segretario della Pontificia Accademia Mariana Internazionale « ad quinquennium ».***
20	»	»	S. E. mons. James Francis Stafford, Arcivescovo em. di Denver, ***Presidente del Pontificio Consiglio per i Laici « ad quinquennium ».***

NECROLOGIO

28	luglio	1996.	Mons. José Pedro De Araujo Costa, Arcivescovo tit. di Marcelliana.
1	agosto	»	Mons. Pierre Claverie, Vescovo di Oran, ***(Algeria).***
2	»	»	Mons. Anibal Maricevich Fleitas, Vescovo em. di Concepción en Paraguay.
»	»	»	Mons. James Joseph Byrne, Arcivescovo em. di Dubuque ***(Stati Uniti d America)***
3	»	»	Mons. Józef Rozwadowski, Vescovo em. di Lódz ***(Polonia).***
8	»	»	Card. Joseph Asajirö Satowaki del titolo di Santa Maria della Pace.
10	»	»	Mons. Adriano Mandarino Hypólito, Vescovo em. di Nova Iguaçu ***(Brasile).***
18	»	»	Mons. Jaime Brufau Macia, Vescovo em. di San Pedro Sula ***(Honduras).***
22	»	»	Mons. Dominio J. Conway, Vescovo em. di Elphin ***(Irlanda).***
»	»	»	Mons. William J. Moran, Vescovo tit. di Centuria.
23	»	»	Mons. Lorenzo Bellomi, Vescovo di Trieste ***(Italia).***
2	settembre	»	Mons. Eugène Ernoult, Arcivescovo em. di Sens ***(Francia).***

«-vor v

An. et vol. LXXXVIII 10 Octobris 1996 1 ^

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

Directio: Palazzo Apostolico - Città del Vaticano - *Administratio:* Libreria Editrice Vaticana

ACTA IOANNIS PAULI PP. II

CONSTITUTIONES APOSTOLICAE

I

PREMISLIENSIS-VARSAVIENSIS ritus BYZANTINI UCRAINORUM

In Polonia Eparchia Premisliensis ritus Byzantini Ucrainorum ad gradum et dignitatem Archieparchiae Metropolitanae Premisliensis-Varsaviensis ritus Byzantini Ucrainorum evehitur itemque Provincia ecclesiastica conditur eiusdem nominis ac ritus quibus memorata nova Archieparchia Metropolitana.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Ad aptius providendum spirituali saluti atque regimini Christifidelium ritus Byzantini Ucrainorum in dilecta Polonia commorantium, Nos, beati Petri Successores de totius Dominici gregis bono solliciti, summa Apostolica potestate sequentia decernimus: Eparchiam Premisliensem ritus Byzantini Ucrainorum ad gradum et dignitatem Archieparchiae Metropolitanae ***Premisliensis-Varsaviensis ritus Byzantini Ucrainorum*** evehimus itemque Provinciam ecclesiasticam condimus eiusdem nominis ac ritus quibus memorata nova Archieparchia Metropolitana. Sic conditae ecclesiasticae Provinciae uti suffraganeam damus Eparchiam Vratislaviensem-Gedanensem ritus Byzantini Ucrainorum. Praeterea sedem huiusce Archieparchiae Metropolitanae in

urbe Premislia poni iubemus dum ibi exstans templum Sanctissimi Cordis Iesu et Sancti Ioannis Baptistae cathedralis ecclesia esse perget. Nova Archieparchia Metropolitana hos decanatus amplectetur: Premisliensem, Cracoviensem-Crynicensem (sine paroeciis: Gliwice et Katowice), Olstinensem et Elbingensem (sine paroecia Gdansk), hucusque ad Eparchiam Premisliensem ritus Byzantini Ucrainorum pertinentes. Insuper, quoniam nova Archieparchia Metropolitana ab Eparchia Vratislaviensi Gedanensi flumine Vístula est divisa, pastorales ob rationes statuimus ut incolae urbium quae prope idem flumen degunt, secundum fines civiles pertineant ad ipsam Archieparchiam Metropolitanam. Ceterum Venerabilem Fratrem Ioannem Martyniak, hactenus Episcopum Eparchiae Premisliensis ritus Byzantini Ucrainorum, a Nobis selectum inter candidatos propositos a Synodo Episcoporum Ecclesiae Byzantinae Ucrainorum, Archiepiscopum Metropolitam Archieparchiae Metropolitanae, quam diximus, renuntiamus, cunctis factis propriis iuribus et oneribus tali muneri adnexis. Haec omnia reliquaque secundum normas Codicis Canonum Ecclesiarum Orientalium temperentur. Quae vero iussimus ad effectum rite adducantur deque absoluto negotio sueta documenta exarentur et ad Congregationem pro Ecclesiis Orientalibus mittantur. Hanc denique Apostolicam Constitutionem nunc et in posterum ratam esse volumus, contrariis quibuslibet rebus nihil obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die primo mensis Iunii, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo sexto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

ffi ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

ACHILLES card. SILVESTRINI
Congr. pro Ecclesiis Oriental. Praef.

Angelus Lanzoni, ***Protonot. Apost.***
Archangelus Moscone, ***Protonot. Apost. s.n.***

Loco ffi Plumbi
In Secret. Status tab., n. 394.595

II

VRATISLAVIENSIS-GEDANENSIS ritus BYZANTINI UCRAINORUM

Nova constituitur Eparchia Vratislaviensis-Gedanensis ritus Byzantini Ucrainorum.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM

« Ecclesia catholica affirmat duobus milibus annorum historiae suae se esse in unitate servatam cum omnibus bonis, quibus Deus Ecclesiam suam donare vult: et hoc, quamquam multa fuerunt discrimina» ***(Ut unum sint,*** 11). Supremo Dominici gregis regendi munere fungentes, conamur Ipsi varia ratione omnium christifidelium unitatem et spiritale bonum provehere. Quam ob rem summa Apostolica Nostra potestate, novam condimus ***Eparchiam Vratislaviensem-Gedanensem*** ritus Byzantini Ucrainorum appellandam, cuius Sedem in urbe Vratislavia ponimus, quamque novae Archieparchiae Metropolitanae Premisliensi-Varsaviensi ritus Byzantini Ucrainorum subicimus. Noviter instituta Eparchia constat decanatibus Vratislaviensi, Coslinensi et Viridimontanensi, nec non paroeciis Glivicensi et Katovicensi (ex decanatu Cracoviensi-Crynicensi), atque Gedanensi (ex decanatu Elbingensi), ex Eparchia Premisliensi ritus Byzantini Ucrainorum distrahendis. Nova Eparchia Vratislaviensis-Gedanensis seiungitur ab Archieparchia Metropolitana Premisliensi-Varsaviensi flumine Vistula. Ob rationes tamen pastorales, fideles urbium quae prope idem flumen incolunt, secundum fines civiles pertinent ad Archieparchiam Metropolitanam. Templum dicatum Exaltationi Sanctae Crucis et Sancto Iosaphat Martyri in ipsa urbe Vratislavia exstans ad gradum et dignitatem Ecclesiae cathedralis evehimus, eique insignia, privilegia et honores tribuimus quibus ceterae in orbe catholico Cathedrales Ecclesiae fruuntur. Quod vero attinet ad novae Eparchiae regimen, fidelium iura et onera aliaque id genus, quae Corpus Canonum Ecclesiarum Orientalium praescribit adamussim serventur. Quae vero iussimus ad effectum rite adducantur deque absoluto negotio sueta documenta exarentur et ad Congregationem pro Ecclesiis Orientalibus mittantur.

Has denique Litteras Nostras firmas esse nunc et in posterum volumus, quibuslibet rebus haudquaquam obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die primo mensis Iunii, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo sexto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

ꝶ ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

ACHILLES card. SILVESTRINI
Congr. pro Ecclesiis Oriental Praef.

Angelus Lanzoni, ***Protonot. Apost.***
Archangelus Moscone, ***Protonot. Apost. s.n.***

Loco ffi Plumbi
In Secret. Status tab., n. 394.597

LITTERAE APOSTOLICAE

Venerabilibus Dei Servis Anselmo Polanco et Philippo Ripoll Beatorum honores decernuntur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — « Cum autem omnium, id est episcoporum et clericorum et laicorum, est commune periculum, hi qui aliis indigent non deserantur ab his quibus indigent. Aut igitur ad loca munita omnes transeant, aut, qui habent remanendi necessitatem, non relinquantur ab eis, per quos illorum est ecclesiastica supplenda necessitas, ut aut pariter vivant, aut pariter sufferant quod eos paterfamilias volet perpeti » (POSSIDIUS, ***Vita Augustini,*** 30, 11). Quod Episcopo Honorato suadebat S. Augustinus idem est quod Christus dicebat et exemplo exhibebat, qui nempe docuit bonum pastorem periculo instante et necessitate gregem deserere non debere, immo paratum ad vitam pro ovibus tradendam esse debere (cfr ***Io*** 10, 11). Sic se gessit Anselmus Polanco episcopus, qui Dei spiritu germanaque pastorali caritate repletus, aerumnas poenasque cum suo populo participare eundemque sustentare voluit, odio ac vi saevientibus, qui tandem non dubitavit se ipsum tradere, ut erga divinum Pastorem atque Ecclesiam fidelitatem testaretur. In ipsa crucis gloriaeque via eum prompte secutus est vicarius generalis, scilicet Philippus Ripoll sacerdos, qui una cum episcopo fidem est animose testificatus et martyrii coronam consecutus. Hi Dei fortes ministri in Hispania orti sunt, alter die XVI mensis Aprilis anno MDCCCLXXXI in oppido provinciae Palentinae quod Buenavista de Valdavia

appellant, alter die XI mensis Septembris anno MDCCCXXVIII in oppido quod Teruel dicunt. Uterque humiles ac vere christianos habuit parentes, uterque a pueris studiose Deo vocanti paruit.

Venerabilis Anselmus Polanco Ordinem S. Augustini ingressus, vota temporanea anno MDCCCXCVII et perpetua anno MCM nuncupavit. Presbyterali ordine anno MCMIV auctus, in Germania politiore doctrina institutus, patriam repetivit atque humanas et theologicas disciplinas docuit, qui simul prior fuit claustri Vallisoletani. Anno MCMXXIX in Insulas Philippinas missus est veluti Consiliarius Provincialis et paulo post Prior Provincialis electus est. Suum prompte et prudenter explevit officium, Regulae observantiam, fraternam communionem et missionalem spiritum inculcans. Summus Pontifex Pius XI anno MCMXXXV Episcopum Terulensem et Administratorem Apostolicum Albarracinensem eum renuntiavit. Cum novum munus inciperet dixit: « Veni ut vitam pro ovibus traderem », qui reapse omnibus viribus fidelium, sacerdotum, Seminarii tironum, religiosorum, sororum et laicorum bono penitus se dicavit. Catechesim, sacram Eucharistiam, Virginem Mariam coluit atque pauperes et aegrotos curavit. Mala tempora currebant, cum Hispania intestino bello et adversus Ecclesiam persecutione conflictaretur. Terulensis urbs oppugnata est et Episcopus in sua sede manere decrevit et eandem sortem participare atque ipse populus, quamquam ei effugiendi dabatur facultas. Dicebat enim: « Pastor suum gregem deserere non debet, cum potissimum sic ille magnis in periculis versatur, quibus mea dioecesis includitur ». Augescente discrimine in Seminarium una cum nonnullis sacerdotibus confugit, inter quos vicarius generalis annumerabatur, Philippus Ripoll, qui familiares dimittens dixit: « Meum esse censeo in Seminarium ire una cum episcopo ». Is presbyter renuntiatus erat anno MCMI atque inde ab initio ad Seminarii tirones instituendos operam suam contulit, quorum fuit et professor et rector. Canonicus quoque fuit et Cathedralis archidiaconus. Sanctitati cum studerei, Societatem Iesu ingressus est, at eius valetudo cum illius generis vita non congruebat, ideo novitiatum intermisit et in dioecesim rediit, ubi fuit studiosus et prudens paenitentiarius atque alacriter Actionis Catholicae aliarumque Consociationum sacrum ministerium explevit. Vir fuit Dei, humilis, pauper, modestus, facilis, sacrae Eucharistiae devotus et deprecationi assiduus. Polanco episcopus eum vicarium generalem elegit atque inter eos germana animorum communio orta est. Mense Ianuario anno MCMXXXVIII Terulensem urbem oppugnatores ceperunt. Episcopus in vincula coniectus est, quem sponte secutus est

fidus Philippus Ripoll. Carcerem plus anno Valentiae et Barcinone perpessi sunt, mirum praebentes exemplum mansuetudinis, patientiae, christianae fortitudinis, fidei firmiter servatae ac promptae in vinculorum socios ipsosque persecutores caritatis. Episcopus porro constanter invitamenta respuit, ut subnotationem tolleret, quam in epistola quadam posuerat, qua Hispani Episcopi religiosam persecutionem in Ecclesiam palam reprehenderant. Die **VII** mensis Februarii anno MCMXXXIX duo Christi fideles, ad caelum iam parati, manuballista in loco quem « Can Tretze » dicunt, dioecesis Gerundensis, cum aliis captivis necati sunt. Continuo habiti sunt iure fidei martyres, idcirco Terulensis Episcopus beatificationis canonizationisque Causam anno MCML incohavit. Cunctis a iure statutis peractis rebus, Nobis coram die u mensis Iulii anno MCMXCIV super martyrio prodiit decretum. Statuimus igitur ut beatificationis ritus Romae die **I** mensis Octobris subsequentis anni ageretur.

Hodie igitur, in foro ad Vaticanam Basilicam Sancti Petri spectante, inter Missarum sollemnia hanc ediximus formulam: Nos, vota Fratrum Nostrorum Antonii Angeli Algora Hernando, Episcopi Terulensis et Albarracinensis, Francisci Alvarez Martínez, Archiepiscopi Toletani, Iacobi David, Episcopi Rupellensis, Raimundi Malla Call, Episcopi Ilerdensis, Camilli Cardinalis Ruini, Vicarii Nostri pro Romana dioecesi, Raphaelis Torija de la Fuente, Episcopi Civitatis Regalensis, Augustini García-Gaseo Vicente, Archiepiscopi Valentini, nec non plurimorum aliorum Fratrum in episcopatu multorumque christifidelium explentes, de Congregationis de Causis Sanctorum consulto, auctoritate Nostra Apostolica facultatem facimus ut Venerabiles Servi Dei Anselmus Polanco et Philippus Ripoll, Petrus Ruiz de los Paños y Angel et octo Socii, Ioannes Baptista Sousy et sexaginta tres Socii, Dionysius Pamplona et duodecim Socii, Petrus Casani, Carolus Eraña, Fidelis Fuidio et Iesus Hita, Angela a Sancto Ioseph Lloret Marti et sedecim Sociae et Vincentius Vilar David Beatorum nomine in posterum appellentur, eorumque festum: Anselmi Polanco et Philippi Ripoll die septima Februarii; Petri Ruiz de los Paños y Angel et octo Sociorum die vicesima tertia Iulii; Ioannis Baptistae Souzy et sexaginta trium Sociorum die decima octava Augusti; Dionysii Pamplona et duodecim Sociorum die vicesima secunda Septembris; Petri Casani die decima sexta Octobris; Caroli Eraña, Fidelis Fuidio et Iesu Hita die decima octava Septembris; Angelae a Sancto Ioseph Lloret Marti et sedecim Sociarum die vicesima Novembris; et Vincentii Vilar David die decima quarta Februarii in locis et modis iure statutis quotannis celebrari possit. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti.

Quae autem his Litteris decrevimus nunc et in posterum rata et firma esse volumus, contrariis rebus minime obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die i mensis Octobris, anno MCMXCV, Pontificatus Nostri septimo decimo.

£8 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ffi Sigilli
In Secret. Status tab., n. 384.762

ALLOCUTIONES

I

Ad sodales Comitatus ad Iubilaeum anni MM parandum, coram admissos.*

Signori Cardinali,
Venerati Fratelli nell'episcopato e nel sacerdozio,
Carissimi fratelli e sorelle!

1. Vi accolgo tutti con grande gioia e riconoscenza! Saluto, in particolare, il Signor Cardinale Roger Etchegaray, Presidente del Comitato Centrale del Grande Giubileo del Duemila, ringraziandolo per le cortesi parole che, a nome vostro, mi ha indirizzato. Con lui saluto gli altri Cardinali Membri del Consiglio di Presidenza, come pure Mons. Sergio Sebastiani, Segretario Generale del Comitato Centrale, e i delegati delle Conferenze episcopali del mondo intero, presenti a quest'incontro.

Rivolgo uno speciale benvenuto ai rappresentanti delle Chiese e Comunità ecclesiali non cattoliche che, con la loro presenza, rendono più concreto l'auspicio di celebrare i duemila anni dalla nascita di Cristo « se non pienamente uniti, almeno più vicini »[1]

Queste due giornate di intenso lavoro sono state senz'altro utili per meglio mettere a fuoco la strategia pastorale indispensabile per la preparazione

* Die 16 Februarii 1996.

[1] *Omelia* nella S. Messa a conclusione della Settimana di preghiera per l'unità dei cristiani, 25 gennaio 1996, n. 4.

dell'Anno Santo, ormai vicino. Volge, infatti, al termine la fase anteprepa-ratoria, e con il 1997 inizierà quella propriamente preparatoria. Le iniziative, già avviate da molte diocesi e parrocchie, fanno sperare in una piena e fruttuosa partecipazione dell'intero Popolo di Dio a questo evento straordinario.

2. Come è stato ripetuto anche in questi giorni, ogni programmazione in vista del Giubileo deve rifarsi, in primo luogo, alla ricchezza del Concilio Ecumenico Vaticano II, « evento provvidenziale, attraverso il quale la Chiesa ha avviato la preparazione prossima al Giubileo del secondo Millennio ».[2]

Il Concilio, infatti, rappresenta quasi la « porta santa » di quella nuova primavera della Chiesa che dovrà essere rivelata dall'evento giubilare. L'Assise conciliare si è concentrata sul mistero di Cristo e della sua Chiesa, aprendosi al mondo per offrire la risposta evangelica all'evoluzione della società contemporanea:[3] la sua « lezione » è fondamentale per la preparazione e la celebrazione del Grande Giubileo del Duemila.

A Cristo dovrà guardare in questi anni la Comunità dei credenti: è Lui il cuore della Chiesa, la ragione della sua esistenza, il contenuto sempre attuale della sua vita, del suo annunzio e della sua testimonianza. Il Giubileo, straordinario evento spirituale, è tempo dedicato a Dio, che ha donato il suo Figlio perché gli uomini « abbiano la vita e l'abbiano in abbondanza ».[4] Occorre, pertanto, porre in atto ogni sforzo perché i pur necessari impegni organizzativi non ne offuschino questa fondamentale dimensione. « La ricorrenza giubilare dovrà confermare nei cristiani di oggi la fede in Dio rivelatosi in Cristo, sostenere la speranza protesa nell'aspettativa della vita eterna, ravvivare la carità, operosamente impegnata al servizio dei fratelli ».[5]

3. Il Giubileo si propone, quindi, come un provvidenziale evento ecclesiale. In ogni parte della terra la Sposa del Signore è chiamata ad innalzare il ringraziamento al Padre per il mistero dell'Incarnazione del Figlio, fondamento di unità e superamento di ogni divisione nell'uomo e nell'umanità. Si realizza, così, quanto suggerisce l'apostolo Paolo: « Un solo corpo, un solo

[2] *Tertio millennio adveniente,* n. 18.
[3] Cf *ibid,*
[4] *Gv* 10, 10.
[5] *Tertio millennio adveniente,* n. 31.

Spirito, come una sola è la speranza alla quale siete stati chiamati; un solo Signore, una sola fede, un solo battesimo. Un solo Dio Padre di tutti ».[6]

Lo stato di disorientamento e di incertezza, che vive non di rado il mondo contemporaneo, stimola a comprendere quanto sia urgente per i cristiani testimoniare, in modo comunitario, la libera e piena adesione a Cristo, Verità dell'uomo. Questa adesione, peraltro, pur essendo un atto personale, è sempre anche un atto ecclesiale. Come ben osserva il Catechismo della Chiesa Cattolica, è la Chiesa, nostra Madre, che risponde a Dio con la sua fede e che ci insegna a dire « Io credo », « Noi crediamo ».[7] Più la catechesi riuscirà a creare nei credenti la coscienza di essere Chiesa e più crescerà in ognuno di essi l'ansia apostolica e missionaria.

4. Consapevoli di essere tutti parte della stessa ed unica Famiglia spirituale, non ci stancheremo mai di ripetere: questo è il tempo della nuova evangelizzazione per imprimere, all'inizio del terzo millennio, un impulso rinnovato all'annunzio del Vangelo. Non si tratta per la Chiesa di un contributo facoltativo, ma di un « dovere che le incombe per mandato del Signore Gesù, affinché gli uomini possano credere ed essere salvati ».[8] Questo annunzio, per essere credibile, domanda però umiltà, capacità di ascolto, coraggio e disponibilità nel ricercare senza sosta e nel compiere con generosità la volontà di Dio.

Il mio venerato predecessore, il Servo di Dio Paolo VI, nell'Esortazione apostolica ***Evangelii nuntiandi,*** « magna charta » dell'evangelizzazione dei tempi moderni, ricordava: « Evangelizzatrice, la Chiesa comincia con l'evangelizzare se stessa. Comunità di credenti, comunità di speranza vissuta e partecipata, comunità d'amore fraterno, essa ha bisogno di ascoltare di continuo ciò che deve credere, le ragioni della sua speranza, il comandamento nuovo dell'amore. Popolo di Dio immerso nel mondo, e spesso tentato dagli idoli, essa ha sempre bisogno di sentir proclamare « le grandi opere di Dio », che l'hanno convertita al Signore e d'essere nuovamente convocata e riunita da Lui. Ciò vuol dire, in una parola, che essa ha sempre bisogno d'essere evangelizzata, se vuol conservare freschezza, slancio e forza per annunziare il Vangelo ».[9]

[6] *Ef* 4, 4.
[7] Cf n. 167.
[8] *Evangelii nuntiandi,* n. 5.
[9] N. 15.

Come non auspicare, allora, alla luce di queste prospettive ascetiche ed apostoliche, che le Comunità ecclesiali di ogni Nazione sentano la preparazione al Giubileo come un'occasione di conversione e di verifica dell'impegno pastorale? Possano questi anni, che ci conducono al Duemila, costituire per tutti un tempo di ascolto della parola di Dio e di attenzione ai fratelli, quasi un prolungato corso di « esercizi spirituali » da vivere in ogni diocesi, in ogni parrocchia, in ogni comunità, associazione, movimento e nelle famiglie cristiane.

5. Carissimi fratelli e sorelle! La Chiesa, dal 1997 al 1999, è chiamata a contemplare il Mistero trinitario, rivelato in Gesù di Nazaret. Tenendo fisso lo sguardo su « Gesù Cristo, unico Salvatore del mondo, ieri, oggi e sempre », nell'anno 1997 ci porremo in ascolto di Lui, maestro ed evangelizzatore, per riscoprire di essere come Lui inviati « per annunziare ai poveri un lieto messaggio, per proclamare ai prigionieri la liberazione e ai ciechi la vista; per rimettere in libertà gli oppressi, e predicare un anno di grazia del Signore ».[10] Il rinnovato interesse per la Bibbia, l'assiduità all'« insegnamento degli Apostoli »[11] e alla catechesi, porteranno i cristiani ad approfondire la fede nel Figlio di Dio, incarnato, morto e risorto, come condizione necessaria per la salvezza, e il Battesimo come fondamento dell'esistenza cristiana. La Vergine Santa, modello dei credenti, contemplata nel mistero della sua divina maternità, sosterrà la paziente e operosa ricerca dell'unità tra i battezzati, in conformità all'ardente preghiera di Cristo nel Cenacolo.[12]

Il 1998 sarà dedicato allo Spirito Santo, anima del popolo cristiano. Guardando a Lui, che « attualizza nella Chiesa di tutti i tempi e di tutti i luoghi l'unica Rivelazione portata da Cristo agli uomini, rendendola viva ed efficace nell'animo di ciascuno »,[13] e che è « anche per la nostra epoca l'agente principale della nuova evangelizzazione »,[14] i cristiani ne scruteranno l'azione particolarmente nel sacramento della Confermazione e si sforzeranno di valorizzare i molteplici carismi e servizi, da Lui suscitati nella Comunità ecclesiale. Riscopriranno, altresì, lo Spirito «come Colui che costruisce il Regno di Dio nel corso della storia e prepara la sua piena manifestazione in Gesù Cristo, animando gli uomini nell'intimo e facendo germogliare all'in-

[10] *Lc* 4, 18-19.
[11] *At* 2, 42.
[12] Cf *Gv* 17, 1-26.
[13] *Tertio millennio adveniente,* n. 44.
[14] *Ibid.,* n. 45.

terno del vissuto umano i semi della salvezza definitiva che avverrà alla fine dei tempi ».[15] Approfondendo tali « semi » presenti nella Chiesa e nel mondo, essi, sostenuti dalla virtù della speranza, si metteranno alla scuola di Maria per divenire dappertutto costruttori di unità, di pace e di solidale fraternità.

Nel terzo ed ultimo anno preparatorio, il 1999, i credenti, dilatando gli orizzonti secondo la prospettiva del Regno, saranno invitati ad un grande atto di lode al « Padre che è nei cieli »,[16] un prolungato Magnificat, che li condurrà, guidati dalla Madre del Signore, a fare quello che Gesù dirà loro.[17] Si tratta di un cammino di autentica conversione, che avrà il suo culmine nella celebrazione del sacramento della Penitenza. Quest'itinerario spirituale spingerà i fedeli ad aderire in pienezza a Cristo, perché la Chiesa « permanga degna Sposa del suo Signore e non cessi, con l'aiuto dello Spirito Santo, di rinnovare se stessa, finché attraverso la Croce giunga alla luce che non conosce tramonto ».[18] Il rinnovato amore verso Dio porterà la famiglia dei battezzati a dare voce ai poveri della terra, testimoniando la premurosa cura del Padre celeste verso ogni essere umano. La stimolerà al dialogo con i fratelli nella medesima fede di Abramo e con i rappresentanti delle grandi religioni, al fine di proclamare il primato assoluto di Dio nella vita degli uomini, evitando però ogni sincretismo o facile irenismo.

6. Carissimi fratelli e sorelle! Questo esigente itinerario di preparazione al Grande Giubileo del Duemila chiama in causa ogni fedele e la Chiesa nel suo insieme, invitati ad approfondire sempre più lo spirito delle Beatitudini. «Beati i poveri,... beati gli afflitti,... beati i miti,... beati gli affamati ed assetati della giustizia,... beati i misericordiosi,... beati i puri di cuore,... beati gli operatori di pace,... beati i perseguitati per causa della giustizia». Le parole di Cristo diventino orientamenti sempre più concreti per le scelte dei credenti, sì che la loro esistenza sia improntata alla povertà di spirito, all'afflizione per la lontananza da Dio, alla mitezza, alla fame e alla sete di giustizia, alla misericordia, alla purezza di cuore, a desideri concreti di pace, alla fedeltà a Dio e al suo progetto anche di fronte alle persecuzioni.[19]

La Chiesa, allora, mentre si dispone a varcare la soglia del terzo millennio, rinnovata nella fede, nella speranza e nella carità, oltre che nei metodi

[15] *Ibid.*
[16] *Mt 5,* 45
[17] Cf *Gv 2,* 5.
[18] *Lumen gentium,* 9.
[19] Cf *Mt* 5, 1-12.

pastorali, potrà annunciare con rinnovato ardore agli uomini e alle donne del nostro tempo che Gesù Cristo è l'unico Salvatore del mondo, ieri, oggi e sempre.

7. La via privilegiata di quest'annunzio rimangono certo l'incontro personale ed il dialogo attento e paziente con quanti incontriamo sul nostro cammino. L'epoca attuale, però, presenta altre modalità di comunicazione, diventate ormai rilevanti per la società contemporanea, in rapida e costante evoluzione. Mi riferisco alle potenzialità dei mezzi della comunicazione sociale sempre più avanzate e sorprendenti. Si tratta di strumenti di enorme diffusione che possono senz'altro facilitare le relazioni tra gli uomini rendendo il mondo un « villaggio globale » e ponendo perciò in termini nuovi l'urgenza dell'evangelizzazione.

Occorre, pertanto, considerare con saggio discernimento le nuove tecnologie multimediali, che influiscono in misura determinante sul modo di pensare e di agire della gente nonché sulla formazione delle nuove generazioni. Attraverso di esse hanno modo di entrare nelle case messaggi e proposte di vita talvolta lontani dal Vangelo, sconvolgendo tradizioni e consuetudini secolari. Al tempo stesso è possibile servirsene per alimentare l'intesa e la solidarietà fra gli individui ed i popoli.

A nessuno sfugge il ruolo che tali strumenti possono svolgere nella preparazione e nella celebrazione del prossimo Giubileo, il primo dell'era telematica. All'inizio del secondo millennio, la Chiesa contribuì in maniera decisiva alla diffusione del Vangelo e alla civilizzazione dei popoli, ponendo a loro servizio, soprattutto attraverso i monasteri, oltre ai tesori della spiritualità cristiana, quelli della cultura classica. Nell'attuale svolta epocale che, con l'avvento del terzo millennio, assume il volto di un'autentica rivoluzione tecnologica e telematica, la Comunità cristiana, ricca di fede ed esperta in umanità, è chiamata a prendere coscienza delle nuove sfide e ad affrontarle con coraggio, animando cristianamente questo nuovo areopago. Ponendo al servizio del Vangelo ogni più moderno strumento di comunicazione, i credenti cammineranno al passo coi tempi e non faranno mancare il loro peculiare apporto per costruire la civiltà dell'amore in un mondo più attento all'uomo perché più fedele a Dio. Possa la preparazione al Grande Giubileo del Duemila vedere congiungersi gli sforzi di tutti, perché si faccia di Cristo il cuore del mondo.

8. Venerati Fratelli nell'episcopato, carissimi fratelli e sorelle! Riferendo l'episodio della Sinagoga di Nazaret, san Luca nota che, dopo la lettura del

testo di Isaia, « gli occhi di tutti erano fissi su di Lui ».[20] Auspico che la celebrazione giubilare susciti nell'uomo d'oggi lo stesso atteggiamento, orientando a Cristo le attese e le speranze dell'intera umanità.

Affido alla Madre del Redentore, modello e sostegno della Chiesa, le vostre persone ed il prezioso lavoro che state svolgendo in preparazione al Grande Giubileo del Duemila. Da parte mia vi assicuro un costante e grato ricordo nella preghiera, mentre imparto di cuore la Benedizione Apostolica a voi, alle vostre Comunità ed a quanti in ogni angolo della terra operano con generosa dedizione per preparare questo storico appuntamento della fede cristiana.

II

Ad Tanzaniae episcopos limina Apostolorum visitantes.*

Dear Brother Bishops,

1. It gives me great joy to welcome you, the Bishops of the Church in Tanzania on your ***ad Limina*** visit, which manifests and strengthens the bonds of fraternal hierarchical communion which unite each of you with the Successor of Peter. With you, you bring the hopes and joys, the burdens and sorrows of all your people. May your prayer at the tombs of the Holy Apostles Peter and Paul, whose martyrdom sealed this See as the centre of the universal ***koinonia,*** renew your zeal in caring for the flock entrusted to you by the Holy Spirit,[1] in order that the priests, Religious and lay faithful of Tanzania may increasingly grow "into a holy tempie in the Lord".[2]

Building on the foundation of the witness and sacrifice of the missionaries who brought the Gospel to you more than a Century ago, the Family of God in Tanzania, in union with the rest of the Church, is preparing to cross the threshold of the new Millennium with renewed commitment to the cause of the Gospel. The "new Advent" — the years of final préparation for the Great Jubilee — is a time for God's People to radiate ali the

[20] *Le* 4, 20.

* Die 20 Februarii 1996.

[1] Cf. *Acts* 20:28.

[2] *Eph* 2:21.

freshness, enthusiasm and courage which mark the lives of those who have "put on the Lord Jesus Christ".[3] The vocation to holiness of life — to the "eternai life" of communion with Father, Son and Holy Spirit — is the supreme duty at this time of grâce, a duty incumbent on all the Church's members, and first and foremost upon Bishops, who shepherd God's People as living instruments of the Eternai High Priest. As we travel the path of conversion and renewal we are to be "examples to the flock":[4] "in speech and conduct, in love, in faith, in purity".[5] We can give no more convincing testimony to the saving truth of the Gospel than the witness of holiness in our own lives.

2. The Bishop is the Bridegroom of his Church and must faithfully tend her as did his Master. I urge you to love, as a father and eider brother, ali those whom God has placed in your care: priests, deacons, men and women religious, catechists, families, every individuai. By clear preaching and révèrent célébration of the Sacraments, inspire them with "a true longing for holiness, a deep desire for conversion and personal renewal".[6]

Every member of the community needs to be fbrmed "according to the mind of Christ".[7] We cannot overstate the importance of comprehensive programmes of catechesis for all groups in your Diocèses: children, young people and adults. The goal of these efforts must be a thorough Christian formation, embracing human maturity, doctrinal soundness and spiritual growth. Two valuable resources will assist you in fostering "the surpassing worth of knowing Christ Jesus the Lord":[8] the ***Catechism of the Catholic Church,*** now translated into Kiswahili, and the Post-Synodal Apostolic Exhortation ***Ecclesia in Africa,*** which charts the course for the Church's evangelizing mission for the Third Christian Millennium.

3. In the light of our meetings together, I warmly encourage the pastoral attention which you are devoting to catechists, youth and families. I join you in praising the Father of mercies that the dedicated work of catechists is bearing such good results in your Churches. These generous men and women are "irreplaceable evangelizers" and the basic strength of your

[3] *Rm* 13:14.
[4] *1 Pet* 5:3
[5] *1 Tm* 4:12.
[6] *Tertio millennio adveniente,* 42.
[7] Cf. *Gal* 2:5.
[8] Cf. *Phil* 8.

Christian communities.[9] You must continue to ensure that catechists will be "equipped for every good work"[10] — suitably prepared to meet the challenges posed by the empty promises and erroneous teachings of certam sects which are spreading confusion among your people. This you are already doing by providing opportunities for planned and systematio training through special programmes for catechists, as well as through days of prayer and courses of renewal.[11]

Continue to help young Tanzanians to respond generously to the ideáis of the Gospel. All over the world I have seen young people waiting for the Church to harness their joyful enthusiasm by challenging them without compromise to be worthy of the noble tasks to which Christ calis them. Your ministry to youth, which "must clearly be part of the overall pastoral plan of Diocèses and parishes",[12] should prepare young Tanzanians to place their gifts at the service of the Church by becoming evangelizers of their peers and by assuming their rightful place in parish and diocesan life.

4. Another priority of your ministry is the promotion of the holiness and stability of the family, as you help Christian married couples to build their lives on the solid basis of the sacramental grâce which makes marriage and family life the normal path of holiness for the majority of the faithful. Tanzanian families must be helped to preserve their noble values and traditions, especially their characteristic spirit of sharing and hospitality. Effective pastoral care of the family includes the provision of adequate marriage préparation. This must clearly and convincingly présent the Church's teaching on the unity and indissolubility of the marriage bond, as well as her teaching on responsible procréation and the use of natural methods of regulating fertility.[13] The aim of your initiatives must be to help the families in your Diocèses to fulfil their vocation to be the first schools of discipleship and of evangelization, where parents are the first catechists of their children and where ali members share in the mission to "guard, reveal and communicate love".[14]

5. Ail catechesis should include sound formation in the Church's social doctrine, a formation which will enable the laity to fulfil their specific mis-

[9] Cf. *Redemptoris missio,* 73.
[10] *2 Tm* 3:17.
[11] Cf. Congrégation for the Evangelization of Peoples, *Guide for Catechists,* 29-30.
[12] *Ecclesia in Africa,* 93.
[13] Cf. *Evangelium vitae,* 97.
[14] *Familiaris consortio,* 17.

sion of bringing "to bear upon the social fabric an influence aimed at changing not only ways of thinking but also the very structures of society, so that they will better reflect God's pian for the human family".[15] With the help of well trained lay men and women, you must continue to address the vital ethical and moral questions affecting your people's development: honesty in public life, justice in economie matters, the crushing bürden of poverty, the safeguarding of human rights, and ali that undermines the dignity of conjugal love. Listen to the anguished cry of the poor, and instil in your communities a deep "hunger and thirst for righteousness".[16] Each locai Church "must be an energetic witness to justice and peace in her structures and in the relationships among her members".[17]

Effective Christian witness must also include co-operation and dialogue with other religious traditions. Ecumenical and interreligious activities should therefore be encouraged so that mutuai understanding and respect may give rise to a common effort among ali people of goodwill to work for human progress and development at every le vel of society.

The poorest of the poor among you are the more than seven hundred thousand refugees from Rwanda and Burundi. I ask you to continue to show them compassion and generosity, with a prpfound spirit of self-sacrifice which does not hesitate in the face of your limited possibilities. Please God, conditions of peace and security will return to those troubled countries, thus permitting the return of the refugees to their homes and lands. I am fully aware of the seriousness of their situation, and I have not failed to appeal to the international community on their behalf. While we are thankful for the assistance being provided, we are ali saddened to see that the best efforts of agencies and volunteers cannot cope with the urgent needs of so many people. We are especially disappointed to note that those responsible for the continuing violence seem to ignore the voice of right and justice. In spite of the difficulties involved, I ask you to be sensitive to the needs of these brothers and sisters, and I make a special appeal for the Diocèses of Rulenge and Kigoma, whose human and material resources are severely taxed by efforts to assist the refugees. In the Church's ñame I thank you for what you have done so far.

[15] *Ecclesia in Africa,* 54.
[16] *Mt* 5:6.
[17] *Ecclesia in Africa,* 106.

6. Dear Brothers: with your effective guidance the Institutes of consecrated men and women in your Diocèses, especially those of more recent foundation, must be helped to foster an unfailing commitment to holiness and a renewed dedication to the apostolate. Only if Religious deepen their personal friendship with God and bear practical witness to a fraternal life in community — in which the members are "servants of one another"[18] — will they be able to share with the local Church that gift of grace which is represented by each Institute's charism. The consecrated life in Tanzania will continue to give "splendid and striking testimony that the world cannot be transfigured and offered to God without the spirit of the Beatitudes",[19] as long as men and women Religious avoid the pitfalls of a secularized style of living and, instead, inspire in the Christian community a yearning for conversion and perfection, a love of prayer, both personal and liturgical, and a firm commitment to solidarity with others, especially the poor. Well-rounded programmes of continuing formation are essential if Religious are to be effective agents of an evangelization based on "a new 'ardour for holiness'".[20] Bishops, as those primarily responsible for the Church's life, and with due respect for the legitímate internal autonomy of religious communities, should help to ensure that candidates are carefully selected, and that they receive an initial formation which prepares them for the total consécration of themselves to God and their specific mission in the Church.

7. How can we fail to mention the dedicated ministry of the vast majority of your priests, who truly live and work as authentic "servants of Christ and stewards of the mysteries of God"?[21] In our meetings you have mentioned the deep joy you expérience at seeing the presbyterate flourish with the addition of new members. That joy must of course be accompanied by necessary discernment, as the Apostle Paul wams: "Do not be hasty in the laying on of hands".[22] It remains the Bishop's personal responsibility to see to it that seminarians are formed in the likeness of Christ, the Spouse and Head of the Church. Thus, "the Bishop should make a point of visiting them often and in some way 'being' with them, as a way

[18] *Gai* 5:13.
[19] *Lumen gentium,* 31
[20] *Redemptoris missio,* 90.
[21] *1 Cor* 4:1.
[22] *1 Tm* 5:22.

of giving significant expression to his responsibility for the formation of candidates for the priesthood".[23] I likewise urge you to exercise great care in the choice of the staff of your seminaries. AU those responsible for formation should be of proven human and spiritual maturity and dedication.

As you know, authentic priestly spirituality involves the development of attitudes, habits and practices that will continue after Ordination, and this must be the goal which you set for all formation programmes. Such programmes, sustained by the power and wisdom of Christ Crucified,[24] must be based upon fervent prayer, firm discipline, **Willing** obédience, generous service of others, a missionary attitude and celibate chastity. With respect to this last point, the Special Assembly for Africa of the Synod of Bishops recalled that seminarians "should acquire affective maturity and should be both clear in their minds and deeply convinced that for the priest celibacy is inseparable from chastity".[25] Celibacy is a journey of absolute trust in God, which enables priests to serve Christ and his Church with an undivided heart;[26] it is a call to radical discipleship.

8. At every stage of their li ves, your priests count on you for clear-sighted pastoral leadership and fraternal concern. Bishops should encourage their priests to be models of simple living. They should be particularly close to those priests who may be faltering in fidelity to their vocation, and they must not tire of insisting that the ministerial priesthood is not a profession or a means of social advancement. It is a sacred ministry, the interior configuration of a man who is thus empowered to act ***in persona Christi.*** Obédience to the Gospel demands that Bishops should deal promptly, frankly and resolutely with any situation that scandalizes the flock or weakens the credibility of the Church's witness. Following the example of Christ the Good Shepherd,[27] they must seek out those in difficulty and gently "admonish them as their beloved children".[28] Above ali, Bishops must pray without ceasing for their priests, that the gift of God that is within them through the laying on of hands[29] may be constantly rekindled.

[23] *Pastores dabo vobis,* 65.
[24] Cf. *1 Cor* 1:23-24.
[25] *Ecclesia in Africa,* 95.
[26] Cf. *1 Cor* 7:32-34,,
[27] Cf. *Lk* 15:3-7.
[28] Cf. *1 Cor* 4:14.
[29] Cf. *2 Tm* 1:6.

9. Beloved Brothers in Christ: as the day draws near when she will cross the threshold of the new Millennium, the Church turns her gaze to the Lord in whose hands lie the history and destiny of ali peoples and nations. This is a time to be "renewed in the spirit of your minds, and put on the new nature, created after the likeness of God in true righteousness and holiness".[30] May Mary, Mother of the Redeemer, assist you as you lead God's people in Tanzania to this saving encounter. With my Apostolic Blessing.

III

Ad eos qui plenario coetui Pontificii Consilii de Communicationibus Socialibus interfuerunt.*

Your Eminences,
Your Excellencies,
Dear Friends in Christ,

1. Once more I have the pleasant opportunity of greeting the members of the Pontificai Council for Social Communications on the occasion of your Plenary Meeting. As always, I am particularly glad to see your President Emeritus, Cardinal Deskur. I thank your President, Archbishop Foley, for his words of introduction, and I express to you ali, and to the officiais of the Council, my appréciation of your efforts to ensure an ever more responsable and active présence of the Church in the world of social communications.

2. Twenty-five years ago, in response to a mandate from the Second Vatican Council, the then Pontifical Commission for Social Communications published the Pastoral Instruction *Communio et Progressio,* aimed at guiding Christians in their attitudes to the media and at making them more eager to commit themselves in this important field.[1] That document was received with general satisfaction, and it has been the basis of a fruitful reflection and exchange of views throughout the Church, leading to a deeper understanding of the media as a providential divine gift for the proclamation of the Gospel and the advancement of humanity. Twenty years later,

[30] *Eph* 4:24.

* Die 7 Martii 1996.

[1] Cf. 2.

in view of rapid developments in communications technology and in related public policies, the Pontifical Council for Social Communications published the Pastoral Instruction *Aetatis Novae,* which offers a mature and extensive reflection on problems and opportunities in the field of communications at the dawn of a new era: the end of one Christian millennium and the beginning of another.[2]

These two Pastoral Instructions présent the principies and guidelines which continue to govern the Church's approach to the communications media at the service of the Good News of salvation in our Lord and Saviour Jesus Christ, and at the service of the unity and advancement — *communio et progressio* — of the entire human family. But in a sector of human activity which is undergoing change and development at an accelerated pace these principies and guidelines are eonstantly in need of further study and adaptation. Your Plenary Assembly does just this; and herein lies the specific contribution which you make to the universal pastoral ministry of the Successor of Peter, a contribution for which I am deeply grateful.

3. I note that the thème of your meeting this year is "Evangelizing through Media". Having examined what is happening in this field, you know that evangelization in the media of social communications is accomplished not only through a truthful and compelling présentation of the message of Jesus Christ. It is also fostered by presénting news about what the Church is doing in the name of J,esus, in all her many différent activities in every corner of the world: in schools, in hospitals, in refugee relief programmes, in care for the poorest and most easily forgotten members of society. Evangelization is reinforced by a good Catholic press and good Catholic broadcasting, which explain and défend the teaching of Christ's Church and which help to deepen the commitment of the faithful by continuing the work of adult Christian éducation. It is aided by films and radio and television programmes which uplift the human spirit and, in this way, help to open the doors to the Redeemer.

Among ali the many messages which travel on the wings of these extraordinarily powerful instruments, what message is more important to the human family as a whole, and to every individual, than the truth concerning our Very existence: the truth of where we come from, where we are go-

[2] Cf. *Address to Plenary Assembly of the Pontifical Council for Social Communications,* 20 March 1992.

ing and how to get there — our origin in création by God, our destiny in heaven with God, and our acceptance and following of Jesus Christ, the Way, and the Truth and the Life?

4. This year, your Assembly has given particular attention to a question which has enormous practical implications for individuáis and families, as well as for society as a whole: the question of ethics in advertising. In order to grasp the complexity of the moral questions posed by this influential aspect of the world of broadcasting, Publishing and communicating, it is enough to recali the imperative of respect for the truth in ali human relations, or the importance for society of avoiding the pitfalls of an artificial and manipulative consumerism.

As Pastors and as members of the Catholic laity involved in the science and art of social communications, you will wish to encourage ail efforts genuinely aimed at bringing to the media a renewed sensé of public service and higher standards of decency. Not infrequently we hear complaints from families and from men and women of goodwill all over the world that films, television programmes and advertisements often include violent and sexually explicit scènes which erode moral and cultural values, and this even in children's programmes. Young viewers themselves frequently admit that they are deeply disturbed at thèse trends. More and more, people are giving voice to their desire for greater accountability on the part of the media in the construction of a more decent and just society, a society respectful of religious and moral values and vigilant in protecting religious liberty.

6. The approach of the Third Christian Millennium is stirring many people to hope for a world in which there will be true peace, justice and solidarity. The Catholic media, and Catholics in the media, are being challenged to proclaim, with renewed dedication and commitment, the name of Jesus, his truth and his love, as the key not only to a more just society but to a glorious eternity.

As you continue your reflections, I promise you my prayers, and I gladly impart to you and your lo ved ones my Apostolic Blessing.

IV

Ad Maliae episcopos limina sacra visitantes.*

Chers Frères dans Vépiscopat,

1. C'est avec grande joie que je vous reçois dans cette maison au moment où vous accomplissez votre visite *ad Limina.* A travers vous, Pasteurs de l'Eglise qui est au Mali, c'est tout votre peuple que je voudrais saluer, gardant encore en mémoire le souvenir de l'accueil chaleureux qu'il m'a réservé lors de ma venue à Bamako. J'adresse un salut particulier aux prêtres, aux religieux et aux religieuses, aux catéchistes et à tous les laïcs de vos diocèses qui, petite minorité fervente, témoignent avec générosité de l'Évangile du Christ au milieu de tous leurs frères et sœurs maliens. Les aimables paroles que Mgr Julien-Marie Sidibé, Evêque de Ségou, m'a adressées en votre nom attestent de l'attachement que portent vos communautés au Successeur de Pierre. Je vous en remercie vivement.

2. Le pèlerinage aux tombeaux des Apôtres est l'occasion pour les Pasteurs de l'Eglise, dans la communion avec l'Évêque de Rome, de raviver leur souci missionnaire afin que soit annoncé l'Evangile du Christ jusqu'aux limites de la terre. Cette année, notre rencontre a lieu alors que vous venez de célébrer solennellement le centenaire du diocèse de Ségou. Et je suis heureux de m'associer à la joie et à l'espérance de son Évêque et de tous ses diocésains. Votre visite vient aussi dans le prolongement de ce grand événement de l'Eglise universelle qu'a été l'Assemblée spéciale pour l'Afrique du Synode des Evêques, que vous avez préparée et vécue avec beaucoup de zèle, en y associant vos communautés. Je souhaite que l'exhortation apostolique *Ecclesia in Africa* que j'ai promulguée l'an dernier lors de mon voyage sur votre continent, au cours de la phase **celebrative** de ce Synode, soit, pour chacun de vos diocèses, une source de renouveau dans l'attachement au Christ et l'engagement missionnaire de tous les chrétiens, et, pour votre nation, un appel fraternel à regarder l'avenir avec confiance.

3. La vitalité de l'Eglise dans votre pays s'exprime particulièrement par le développement de *Communautés ecclesiales de base* qui réalisent chaque

* Die 8 Martii 1996

jour l'engagement exprimé dans votre lettre pastorale de 1990, intitulée ***Une Église communion fraternelle;*** par la suite, vous avez opportunément jalonné le chemin à travers plusieurs autres documents pastoraux.

Alors que l'Église au Mali entre dans son deuxième siècle d'existence, vous voulez inciter vos fidèles à prendre en main le présent et l'avenir de l'Evangile sur votre terre. Cela nécessite une véritable conversion du cœur et de profonds changements de mentalité. Les obstacles à l'accueil de la foi sont souvent considérables en raison de l'influence de certaines pratiques traditionnelles, des difficultés socio-économiques, ou encore des distances entre les lieux où vivent les communautés chrétiennes ou des chrétiens isolés.

Chers Frères, je vous encourage à construire des communautés ecclesiales qui soient vivantes, rayonnantes et ouvertes aux autres. Que s'y manifeste l'amour universel du Christ qui surpasse les barrières des solidarités naturelles![1] Que partout où se trouvent les disciples du Christ soient rendus visibles les signes de l'amour de Dieu pour les hommes d'aujourd'hui! L'engagement des chrétiens dans la société, pour une vie plus fraternelle, en collaboration avec tous leurs compatriotes, en est une expression de grande signification.

Dans les mutations actuelles de la société, la jeunesse, malgré les tentations de découragement ou de fuite dans une vie facile, cherche à bâtir un monde plus humain et plus juste, plus conforme à ses aspirations. Soyez pour les jeunes un appui fraternel, leur permettant de découvrir la valeur du don de soi pour le bien de tous, aidez-les à prendre leur place dans la vie de l'Église et de la nation.

4. Comme je l'ai rappelé dans l'exhortation post-synodale, « le Synode considère ***Vinculturation*** comme une priorité et une urgence dans la vie des Églises particulières pour un enracinement réel de l'Évangile en Afrique, "une exigence de l'évangélisation", "un cheminement vers une pleine évangélisation", l'un des enjeux majeurs pour l'Église dans le continent à l'approche du troisième millénaire ».[2] L'enracinement de l'Évangile dans votre culture est une tâche difficile qui exige la fidélité au message évangélique dans toute sa force, tout en respectant les valeurs africaines authentiques.

Dans cette perspective, la famille est l'un des lieux les plus importants où peut se développer cette inculturation. L'attention que vous portez de-

[1] Cf. ***Ecclesia in Africa,*** n. 89.
[2] ***Ibid.***

puis plusieurs années au mariage, afin de permettre que les réalités de votre société soient profondément pénétrées par les valeurs chrétiennes, est une heureuse contribution à l'évangélisation de la vie familiale. Dans vos diocèses, en collaboration avec les prêtres et les religieuses, un effort appréciable est fait pour la préparation des futurs couples aux engagements qu'ils prendront pour toute leur vie. J'invite les jeunes chrétiens à entrer avec générosité dans cette démarche. C'est leur avenir qui s'y dessine. Et je voudrais souligner ici la mission particulière qui revient aux familles des catéchistes, notamment par rapport aux jeunes, de manifester la grandeur du mariage chrétien comme voie de sainteté pour répondre à la vocation baptismale. L'exemple quotidien des couples unis nourrit souvent le désir de les imiter. Qu'ils soient en toute occasion de vrais défenseurs de la vie! Qu'ils soient des modèles par leur respect de la dignité de la femme et qu'ils témoignent du sens de la responsabilité des parents dans l'éducation humaine et chrétienne de leurs enfants!

5. Chers Frères, «un autre défi reconnu par les Pères synodaux porte sur les diverses formes de divisions qu'il faut apaiser par une pratique honnête du dialogue. Il a été remarqué avec raison qu'à l'intérieur des frontières héritées des puissances coloniales la coexistence de groupes ethniques, de traditions, de langues et même de religions différentes rencontre souvent des difficultés dues à de graves hostilités réciproques [...] C'est pourquoi l'Église en Afrique se sent appelée précisément à réduire ces fractures ».[3] À cet égard, comme Pasteurs de tout le troupeau- qui vous est confié, vous êtes attentifs à toutes les formes de division qui, dans votre pays, peuvent être des obstacles à la paix et vous savez rappeler les devoirs de justice envers ceux qui ne peuvent encore rejoindre le sol national, menant la vie difficile des réfugiés.

Fort heureusement, les relations entre la communauté chrétienne et les croyants de l'Islam sont faites, le plus souvent, de convivialité et d'estime réciproque. C'est un chemin difficile, il est vrai, que celui d'une véritable rencontre de l'autre. Les obstacles qui peuvent s'y dresser devraient inciter les croyants à donner à leurs rapports mutuels une intensité plus grande, capable de dépasser les causes de discorde. Comme vous l'avez souvent souligné, le dialogue de vie que les chrétiens entretiennent avec les musulmans va beaucoup plus loin que la simple cohabitation, convaincus que vous êtes

[3] *Ecclesia in Africa*, n 49

de constituer une communauté de destin enracinée dans votre tradition. Dans les engagements que vous menez en commun pour développer la solidarité dans la société, le dépassement significatif d'une tolérance confuse, comprise comme la simple acceptation de l'autre, conduit peu à peu à construire une communauté de frères qui s'estiment et qui s'aiment.

C'est ainsi que les croyants témoignent de Dieu « ...dans le respect des valeurs et des traditions propres à chacun, travaillant ensemble pour la promotion humaine et le développement à tous les niveaux. Loin de vouloir être celui au nom duquel on tuerait d'autres hommes, il engage les croyants à se mettre ensemble au service de la vie, dans la justice et la paix ».[4] Le témoignage de l'Eglise doit ainsi manifester la gratuité de l'amour de Dieu offert à tous sans distinction, notamment à travers les relations d'amitié et de collaboration tissées au long des jours et des événements de la vie.

6. Pour que vos communautés soient toujours plus fortes dans la foi et plus généreuses dans la charité, vous donnez à juste titre une grande place à la formation. Dans vos diocèses, vous avez un grand souci des vocations sacerdotales et religieuses, notamment dans la pastorale de la jeunesse et grâce à la prière assidue de tous les fidèles. La formation permanente de vos collaborateurs dans la pastorale est une nécessité croissante, dans tous les domaines qui touchent à la vie du peuple de Dieu, à son évangélisation et à son témoignage. Soyez proches de vos prêtres, qu'ils trouvent en vous des Pasteurs prêts à les écouter, dans des relations de confiance et d'amitié.[5] La formation de laïcs animateurs doit tenir une place centrale dans les préoccupations de vos communautés. Laissez-moi vous féliciter pour les nombreuses structures et initiatives que vous avez mises en place à différents niveaux: la formation première des enfants et des catéchumènes, la formation des catéchistes et des responsables de communauté, sans oublier l'initiation au dialogue entre chrétiens et musulmans. Une bonne connaissance des langues et des cultures locales permet aussi une rencontre en vérité avec le message évangélique. Car, en définitive, c'est chaque chrétien qui doit recevoir ce qui lui est nécessaire, selon sa vocation particulière au sein de la communauté, pour connaître sa foi et en vivre pleinement. « L'Eglise en Afrique, pour être évangélisatrice, doit "commencer par s'évangéliser elle-même [...] Elle a besoin d'écouter sans cesse ce qu'elle doit croire,

[4] *Ecclesia in Africa,* n. 66.

[5] Cf. *Christus Dominus,* n. 16.

ses raisons d'espérer, le commandement nouveau de l'amour. Peuple de Dieu immergé dans le monde et souvent tenté par les idoles, elle a toujours besoin d'entendre proclamer les grandes œuvres de Dieu" (Paul VI, ***Evangelii nuntiandi,*** n. 15) ».[6]

7. Alors que se profile la célébration du grand Jubilé de l'an 2000, je voudrais vous inviter à vous tourner vers le nouveau millénaire en vous engageant résolument à renouveler votre adhésion au Christ, l'unique Rédempteur de l'homme. En lui trouvent leur achèvement les attentes et les espérances de toute l'humanité. Que la préparation de cet anniversaire soit l'occasion pour l'Eglise qui est au Mali de rendre encore plus forte sa foi et son témoignage au Christ! Ce sont les vœux que je confie à la maternelle sollicitude de la Vierge Marie, Notre-Dame du Mali, si vénérée dans votre pays. Je lui demande tout particulièrement d'être votre guide dans le ministère episcopal que vous exercez avec abnégation au service du peuple qui vous a été confié. Et de grand cœur je vous donne ma Bénédiction apostolique, à vous, à vos prêtres, aux religieux et aux religieuses, aux catéchistes et à tous les fidèles du Mali.

V

Ad sodales Pontificiae Academiae Socialium Scientiarum coram admissos.*

Monsieur le Président,
Mesdames et Messieurs les Académiciens,

1. La deuxième session plénière de l'Académie pontificale des Sciences sociales, par laquelle vous inaugurez le travail normal de votre institution après une première période d'organisation, me donne l'occasion de vous exprimer toute ma gratitude. Mes remerciements s'adressent tout d'abord à vous, Monsieur le Président, pour vos paroles courtoises. Je tiens à vous dire toute mon estime, car vous veillez à mettre en place une méthode de travail rigoureuse et une collaboration intense entre les membres de l'Académie, pour favoriser une recherche fructueuse. J'adresse mes salutations cordiales à tous les membres de votre nouvelle institution; je les remercie

[6] ***Ecclesia in Africa,* n. 76**

*** Die 22 Martii 1996**

d'avoir accepté de scruter, avec compétence et avec une grande disponibilité intellectuelle, les réalités sociales modernes, dans le but d'aider l'Eglise à remplir sa mission auprès de nos contemporains.

2. Constatant l'augmentation rapide des inégalités sociales, entre le Nord et le Sud, entre les pays industrialisés et les pays en voie de développement, mais aussi au sein même des nations habituellement considérées comme riches, vous avez choisi comme premier thème de réflexion celui de l'emploi. Cela est particulièrement opportun dans la société contemporaine où les bouleversements politiques, économiques et sociaux nécessitent une nouvelle répartition du travail. J'apprécie ce choix, qui répond à un souci constant de l'Église; comme je le rappelais dans l'encyclique *Laborem exercens,* par le travail, « non seulement l'homme transforme la nature en l'adaptant à ses propres besoins, mais encore il se réalise lui-même, comme homme et même, en un certain sens, il devient plus homme ».[1] Cette préoccupation était l'un des axes de l'encyclique *Rerum novarum,* où Léon XIII affirmait avec force que, dans la vie économique, il est primordial de respecter la dignité de l'homme.[2]

Dans votre démarche, vous prenez soin de relier la Doctrine sociale de l'Église avec les aspects scientifiques et techniques. Vous manifestez ainsi le véritable statut de la Doctrine sociale, qui n'a pas de propositions concrètes à présenter et qui ne se confond pas « avec des attitudes tactiques ni avec le service d'un système politique ».[3] L'Église n'entend pas se substituer aux Autorités politiques ni aux décideurs économiques, pour engager des actions concrètes qui relèvent de leurs compétences ou de leur responsabilité dans la gestion du bien public. Le Magistère veut rappeler les conditions de possibilité, sur le plan anthropologique et éthique, d'une démarche sociale qui doit placer en son centre l'homme et la collectivité, pour que chaque personne s'épanouisse pleinement. Il offre « des principes de réflexion, des critères de jugement et des directives d'action », manifestant que la Parole de Dieu s'applique à « la vie des hommes et de la société comme aussi aux réalités terrestres qui s'y rattachent ».[4]

3. C'est donc d'abord une anthropologie qui appartient à la longue tradition chrétienne que les scientifiques et les responsables de la société

[1] N. 9.
[2] Cf. n. 32.
[3] Paul VI, *Evangelii nuntiandi,* n. 38.
[4] *Sollicitudo rei socialis,* n. 8.

doivent pouvoir accueillir; car « toute action sociale engage une doctrine ».[5] Cela n'exclut pas la pluralité légitime des solutions concrètes, dans la mesure où les valeurs fondamentales et la dignité de l'homme sont respectées. L'homme de science ou celui qui a une responsabilité dans la vie publique ne peut fonder son action uniquement sur des principes tirés des sciences positives; ceux-là font abstraction de la personne humaine, mais considèrent les structures et les mécanismes sociaux. Ils ne peuvent pas rendre compte de l'être spirituel de l'homme, de son désir profond de bonheur et de son devenir surnaturel, dépassant les aspects biologiques et sociaux de l'existence. S'en tenir à cette attitude, légitime comme instance épistémologique, serait traiter l'homme « comme un instrument de production ».[6] Tout ce qui a trait au Bien, aux valeurs et à la conscience excède la démarche scientifique et relève de la vie spirituelle, de la liberté et de la responsabilité des personnes qui, de par leur nature, sont portées à rechercher le bien.

De ce fait, la prospérité et la croissance sociales ne peuvent se réaliser au détriment des personnes et des peuples. Si le libéralisme ou tout autre système économique ne privilégie que les possesseurs de capitaux et ne fait du travail qu'un instrument de production, il devient source de graves injustices. La concurrence légitime, qui stimule la vie économique, ne doit pas aller contre le droit primordial de tout homme à avoir un travail qui puisse le faire vivre avec sa famille. Car, comment une société peut-elle se juger riche si, en son sein, de nombreuses personnes manquent du nécessaire vital? Tant qu'un être humain sera blessé et défiguré par la pauvreté, c'est, d'une certaine manière, toute la société qui en sera blessée.

4. En ce qui concerne le travail, tout système économique doit avoir comme principe premier le respect de l'homme et de sa dignité. « Le but du travail [...] reste toujours l'homme lui-même».[7] Il convient de rappeler à ceux qui, à un titre ou à un autre, sont des pourvoyeurs d'emplois les trois grandes valeurs morales du travail. Tout d'abord, le travail est le moyen principal d'exercer une activité spécifiquement humaine. Il est « dimension fondamentale de l'existence humaine, par laquelle la vie de l'homme est construite chaque jour, où elle puise sa propre dignité spécifique ».[8] C'est aussi pour toute personne le moyen normal de couvrir ses besoins matériels

[5] Paul VI, *Populorum progressio,* n. 39.

[6] Pie XI, *Quadragesimo anno.*

[7] *Laborem exercens,* n. 6.

[8] *Ibid,,* n. I, 1.

et ceux de ses frères placés sous sa responsabilité. Mais le travail a encore une fonction sociale. Il est un témoignage de la solidarité entre tous les hommes; chacun est appelé à apporter sa contribution à la vie commune et aucun membre de la société ne devrait être exclu des circuits du travail ni marginalisé. Car l'exclusion des systèmes de production entraîne presque inéluctablement une exclusion sociale plus large, avec en particulier des phénomènes de violence et des fractures familiales.

Dans la société contemporaine où l'individualisme est de plus en plus fort, il importe que les hommes prennent conscience que leur action personnelle la plus humble et la plus discrète, en particulier dans le monde du travail, est un service de leurs frères en humanité et une contribution au bien-être de la communauté tout entière. Cette responsabilité relève du devoir de justice. En effet, chacun reçoit beaucoup de la société et il doit être en mesure de donner à son tour, en fonction des talents qui sont les siens.

5. L'absence de travail, le chômage et le sous-emploi conduisent beaucoup de nos contemporains, dans les sociétés industrielles comme dans les sociétés à économie traditionnelle, à douter du sens de leur existence et à désespérer de l'avenir. Il convient de reconnaître que, pour que le progrès soit vraiment au service de l'homme, il faudrait que tous les hommes soient organiquement insérés dans les processus de production ou de service du corps social, afin d'en être les auteurs et d'en partager les fruits. Cela est particulièrement important pour les jeunes qui souhaitent justement gagner leur vie, s'insérer dans le tissu social et fonder une famille. Comment peuvent-ils prendre confiance en eux et être reconnus par autrui si les moyens ne leur sont pas donnés de s'insérer dans les réseaux professionnels? Dans les périodes où le plein emploi n'est plus possible, l'État et les entreprises ont le devoir de réaliser une meilleure répartition des tâches entre tous les travailleurs. Les institutions professionnelles et les travailleurs eux-mêmes doivent savoir, pour le bien de tous, accepter ce partage et peut-être une perte relative d'avantages acquis. C'est un principe de justice humaine et de morale sociale tout autant que de charité chrétienne. Personne ne peut raisonner dans une perspective purement individualiste ou dans un esprit trop fortement corporatiste; chacun est invité à tenir compte de l'ensemble de ses frères. Il convient donc d'éduquer nos contemporains, afin qu'ils puissent prendre conscience du caractère limité de la croissance économique, pour ne pas induire la perspective erronée et illusoire que semble offrir le mythe du progrès permanent.

6. Vous avez souhaité élargir votre recherche à ses implications politiques et démographiques. Vos appréciations sur la situation internationale seront une contribution précieuse pour faire apparaître les nombreux facteurs liés au développement économique. Devant la mondialisation des problèmes, j'apprécie votre souci de proposer une démarche qui tienne davantage compte de la répartition démographique du travail et de la situation des pays en voie de développement, qui ne peuvent pas être ignorés dans le choix des stratégies internationales; devant les difficultés qu'ils rencontrent dans leurs lentes transitions politiques et économiques, on ne peut se désolidariser.

7. Mesdames et Messieurs les Académiciens, à l'occasion de votre deuxième session plénière, je tiens à vous renouveler ma confiance et mon estime. L'Église compte sur vous pour être éclairée dans des domaines où se font de plus en plus sentir l'urgence et la nécessité de décisions qui ouvriront un avenir plus solidaire et plus fraternel au sein des nations et entre tous les peuples de la terre. En vous exprimant mes vœux fervents pour vos travaux, j'invoque sur vous l'assistance de l'Esprit de vérité et les Bénédictions du Seigneur.

VI

Ad Coreae sacros praesules in visitatione liminum Apostolorum.*

Your Eminence,
Dear Brother Bishops,

1. "I thank God in all my remembrance of you ... making my prayer with joy".[1] With these words of St Paul, and in that same spirit of thanksgiving and joy, I greet you, the Bishops of Korea, on the occasion of your visit *ad Limina Apostolorum.* You have come to Rome, to the tombs of the Apostles Peter and Paul, in order to express your communion and that of the whole "household of God"[2] in Korea with the Successor of Peter who "presides over the universal communion of charity".[3]

* Die 26 Martii 1996.

[1] *Phil* 1:3

[2] *Eph* 2:19.

[3] Cf. St Ignatius of Antioch, *Ad Romanos,* préface.

Your ***ad Limina*** visit comes as the Holy Season of Lent is drawing to a close. After our meetings you will return to your Diocèses to lead the faithful in the célébrations that commemorate the most sacred events of our salvation: our Lord's Passion, Death and Résurrection. These most holy of mysteries cannot fail to inspire us as we seek to fulfil with fidelity and diligence our duties as Shepherds of God's People, nor can they fail to shape my reflection with you today. "For Christ, our Paschal Lamb, has been sacrificed. Let us, therefore, celebrate the festival, not with the old leaven, that of malice and e vil, but with the unleavened bread of sincerity and truth".[4]

2. In the context of the Paschal Mystery we understand more clearly that "a Bishop should stand in the midst of his people as one who serves",[5] for Christ himself came not to do his own will but the will of the One who sent him.[6] A Bishop must be a good shepherd who knows his sheep and whose sheep knöw him, to the point that this bond leads him to be ready to lay down his life for his sheep.[7] He must be a true father who shows love and concern for all, so that the whole family of bebe vers may be gathered together and "grow in the grâce and knowledge of our Lord and Saviour Jesus Christ".[8] This then is the calling which the Lord renews to us each day. Our response can never be that of the "hired servants", but must always be the totally committed response of the Apostles,[9] called to be the very foundation of the whole édifice of the Church.[10]

As Bishops and shepherds of souls, this response of ours becomes a living witness, drawing into more intimate communion with the Lord those already in the sheepfold, and drawing to Christ and his Church those who do not yet know the full truth of the Gospel, "the power of God for salvation to every one who has faith".[11] In your homeland, this saving power of God is being clearly manifested: the overall number of Catholics continues to grow, programmes of formation for catechumens and néophytes are well attended, and vocations to the priesthood and consecrated life are numer-

[4] *1 Cor* 5:7-8.
[5] *Christus Dominus,* 16; cf. *Mt* 20:28.
[6] Cf. *Jn* 6:38.
[7] Cf. *ibid.,* 10:14-15.
[8] *2 Pt* 3:18
[9] Cf. *Mk* 1:20.
[10] Cf. *Eph* 2:20.
[11] *Rm* 1:16.

ous. Responding to the signs of the times, the lay faithful are becoming ever more actively involved in the Church's life and apostolate, in parishes and associations, in evangelization, catechesis and the study and application of the Church's social doctrine. Above ali, through their witness of Christian living according to the standards of the Gospel and through their responsible involvement in the nation's social, cultural, politicai and economie life, the laity are assuming their specific role in the transformation of the temporal order in the perspective of God's Kingdom, by promoting human dignity, building solidarity and serving the common good. There is no question of the many spiritual gifts with which the Lord is blessing your Churches. Your task is to cultívate these gifts, nourishing, refining and directing them, so that the whole of human reality will be more fully imbued with Christ's saving présence and love. In this way the Church will truly serve "as a leaven and a kind of soul for human society".[12]

3. And is there not a great need for the Church in Korea to take on this role with ever increasing vigour and zeal? As you yourselves point out, your society's economie development is accompanied by a certain materialistic view of reality, which is coming to the fore and even seems to dominate people's outlook, especially among the younger generation. Not in Korea alone, but throughout your whole région of Asia, certain cultural influences are gaining ground which are in contrast with some of the more authentic human values upon which your society has hitherto based itself. As Pastors of the Church, you are well aware that a great effort of discernment is called for in relation to this phenomenon. *You have a specific contribution to make through your vigorous efforts to implement pastoral initiatives and programmes which adequately address the crisis of values which is being widely feit.

Among the specific tasks of your ministry in this respect, I encourage you never to tire of proclaiming, teaching and defending the inviolable sanctity of human life from conception t o natural death. Be spokesmen of the culture of life, seeking effective co-operation with all those who share your deep concern for the "extraordinary increase ... of threats to the life of individuáis and peoples, especially where life is weak and defenceless".[13]

4. We must all be convinced that the coming Jubilee marking the 2000th anniversary of the Birth of our Saviour is a providential opportuni-

[12] *Gaudium et spes,* 40.
[13] *Evangelium vitae,* 3.

ty for the whole Church to reflect on what has been achieved so far and on what is required for a deeper, more generous following of the Lord. In your particular Churches you have already begun a pastoral programme of préparation for that year of grace. It will be most important to help everyone—priests, religious and laity—to grasp the true significance of this event. Its justification, content and purpose are well expressed in the words of the Council's Pastoral Constitution on the Church in the Modem World: "The Church believes that Christ, who died and was raised up for all, can through his Spirit offer man the light and the strength to measure up to his supreme destiny.... She likewise holds that in her most benign Lord and Master can be found the key, the focal point, and the goal of ali human history".[14] This whole period therefore must be a time of conversion, grace and renewal, centered on the living présence of the Redeemer.

Among those who have a special claim on your pastoral concern and charity are those Catholics who for one reason or another have drifted away from the practice of the faith. Likewise, you will be making special efforts to involve young Catholics in the préparation and célébration of the Jubilee. This is essential, since it is they who will carry the Church into the next Century and into the next Millennium: Christ expects great things from young people.[15]

5. In a similar context, I also encourage you to continue your missionary outreach, within your own country and beyond. This remains, after all, an essential feature of the Church's life in every generation and in every part of the world. It is therefore a fundamental part of our role as Successors of the Apostles, who themselves preached the Good News to ali without distinction. The Church in Korea is in a unique position in your région to make known "the unsearchable riches of Christ".[16] In this regard, I am grateful to you for your generosity in sending religious personnel to certain parts of Asia where circumstances make this particularly necessary, and for your willingness to receive candidates from elsewhere into your own seminarles, a tangible sign of your commitment to "missionary co-operation".[17]

[14] *Gaudium et spes,* **10.**
[15] **Cf.** *Tertio millennio adveniente,* **58,**
[16] *Eph* **3:8.**
[17] **Cf.** *Redemptoris missio,* **85.**

On another level, I wish to commend the Korean Church's efforts to show solidarity with your brothers and sisters in the North, especially in response to the recent floods which devastated several provinces.

6. In fulfilling all of your various pastoral responsibilities, you are assisted by your brother priests, who are your "necessary helpers and counselors" in the sacred ministry.[18] I rejoice with you that your Diocèses are blessed with many devoted priests and thàt priestly vocations continue to increase.

Since the "first représentative of Christ in priestly formation is the Bishop",[19] you must strive to ensure that candidates possess sound motives, genuine piety and sufficient talent, and that they seriously strive to become men of irreproachable moral character. "An extremely important élément of a priest's éducation"[20] is his spiritual formation, the necessary foundation of ali the rest. But this formation does not end with priestly ordination, since, as every priest knows, faithfulness to the priestly ministry involves "a process of continuai conversion".[21] By making provision for the spiritual support and continuing formation of your priests, you will help them to acknowledge at all times their true dignity and express in the lives their priestly identity as "men of God", "servants of the Church", ***"alter Christus".***[22]

The annual "Day for the Sanctification and Renewal of the Clergy", which you have established, is an invitation to the faithful to pray for the holiness, dedication and fidelity of their ordained. ministers. Thus clergy and laity together will raise a common prayer to the Lord of the harvest that his promise may be fulfilled in your own local Churches: "I will give you shepherds after my own heart, who will feed you with knowledge and understanding"[23]

7. My reflection would hardly be complete without an affectionate mention of the consecrated men and women—religious and members of Secular Institutes—whose special consécration to the Lord enables them to bear a particularly effective witness to God's love for his people. In each locai

[18] ***Presbyterorum ordinis,*** **7.**
[19] ***Pastores dabo vobis,*** **65.**
[20] ***Ibid.,*** **45.**
[21] ***Ibid.,*** **70.**
[22] **Cf. *ibid.,* 5.**
[23] ***Jer*** **3:15.**

Church, they are living signs of the truth that "the Kingdom of God is at hand".[24] You know how much the Church in your country dépends on their generous service. I urge you to be close to them and to cherish their charisms as an extraordinary gift of the Lord. Within a few days I will issue the Post-Synodal Apostolic Exhortation which présents the fruits of the 1994 Synod of Bishops on the role and mission of the consecrated life in the Church and the world. I entrust this document to you and to the consecrated men and women of your Diocèses, as a token of the love, trust and expectation with which the whole People of God looks to them at this particular moment of salvation history.

8. Dear Brother Bishops, thèse are some of the thoughts which your visit inspires. I thank you once more for the generosity and commitment with which you discharge your pastoral duties. With Passiontide almost upon us, let us continue to look to him who freely laid down his life that he might take it up again.[25] I pray unceasingly for you that you may faithfully fulfil your apostolic task of "preaching the word, convincing, rebuking, exhorting and being unfailing in patience and teaching".[26] And the same prayer I ask of you, that the Lord may strengthen me in my ministry as primary guardián of the deposit of faith, for the good of the Church throughout the world.

I commend ail of you to Mary, our Sorrowful Mother at the foot of the Cross, and entrust to her the needs and hopes of the Church in Korea, as well as the burdens and joys of your own ministry. To each of you and to ali the priests, religious and lay faithful of your Diocèses I cordially impart my Apostolic Blessing.

[24] ***Mk* 1:15.**

[25] **Cf. *Jn* 10:17.**

[26] **Cf. *2 Tm* 4:2.**

ACTA CONGREGATIONUM

CONGREGATIO PRO ECCLESIIS ORIENTALIBUS

PROVISIO ECCLESIARUM

I

Latis decretis a Congregatione pro Ecclesiis Orientalibus, Sanctissimus Dominus Ioannes Paulus PP. II per Apostolicas sub plumbo litteras iis quae sequuntur Ecclesiis sacros praefecit praesules:

die 18 Aprilis 1996. — Titulari Ecclesiae Acarassensi R.D. Stephen Soroka quem constituit Auxiliarem Ecclesiae Vinnipegensis Ucrainorum.

die 3 Maii. — Cathedrali Ecclesiae Parmensi Ruthenorum R.P. Basil Myron Schott ex Ordine Fratrum Minorum.

die 1 Iunii. — Metropolitanae Ecclesiae Premisliensi-Varsaviensi Ucrainorum, noviter erectae, Exc.mum P.D. Ivan Martyniak, hactenus Episcopum Eparchiae Premisliensis ritus Byzantini Ucrainorum.

— Cathedrali Ecclesiae Vratislaviensi-Gedanensi Ucrainorum, noviter erectae, R.D. Teodor Majkowicz, hactenus Protosyncellum Eparchiae Premisliensis Ucrainorum.

II

Sanctissimus Dominus Ioannes Paulus PP. II assensum sequentibus provisionibus episcopalibus ad normam cann. CCEO, rite peractis, dedit, nempe:

In Synodo Episcoporum Ecclesiae Chaldaeae.

die 21 Aprilis 1996. — Cathedrali Ecclesiae Basrensi Chaldaeorum R.P. Djibrail Kassab.

In Synodo Episcoporum Ecclesiae Maronitae.

die 19 Iulii 1996. — Cathedrali Ecclesiae Sidoniensi Maronitarum, noviter erectae, R.D. Tanios Khoury.

— Cathedrali Ecclesiae Ptolemaidensi Maronitarum et Terrae Sanctae, noviter erectae, R.D. Paul **Nabu** Sayah.

III

Lato decreto a Congregatione pro Ecclesiis Orientalibus, Sanctissimus Dominus Ioannes Paulus PP. II per Apostolicas sub plumbo litteras ei quae sequitur Ecclesiae Administratorem Apostolicum ad nutum Sanctae Sedis constituit:

die 19 Maii 1996. — Cathedrali Ecclesiae Luceoriensi Ex.mum P.D. Marian Jaworski, Archiepiscopum Leopolitanum Latinorum.

CONGREGATIO PRO EPISCOPIS

PROVISIO ECCLESIARUM

Latis decretis a Congregatione pro Episcopis Ioannes Paulus PP. II, per Apostolicas sub plumbo Litteras, iis quae sequuntur Ecclesiis sacros praesules praefecit, videlicet:

die 31 Ianuarii 1996. — Ordinariatui Militari Italiae Reipublicae, Exc.mum P.D. Iosephum Mani, Archiepiscopum titularem Zabaënsem in Numidia, hactenus Auxiliarem in Urbe.

die 10 Februarii. — Cathedrali Ecclesiae Limericiensi Exc.mum P.D. Donai Murray, hactenus Episcopum titularem Glendalacensem et Auxiliarem Dublinensem.

die 25 Aprilis. — Praelaturae territoriali Batanensi et Babuyanensi R.D. Iosephum Salazar, Ordinis Fratrum Praedicatorum sodalem, hactenus pro Universitate Divo Tomae Aquinati dicata in civitate Manilensi parochum.

die 25 Maii 1996. — Metropolitanae Ecclesiae Liverpolitanae Exc.mum P.D. Patricium Kelly, hactenus Episcopum Salfordensem.

die 13 Iunii. — Coadiutorem Exc.mi P.D. Friderici Escaler Praelaturae territorialis Ipilensis Praelati R.D. Antonium Ledesma, Societatis Iesu sodalem, hactenus in Universitate Sancto Francisco Xaverio dicata in civitate Cagayan de Oro vulgo nuncupata Vices Praesidis gerentem.

die 10 Septembris. — Titulari episcopali Ecclesiae Maurianensi R.D. Nicolaum A. Di Marzio, e clero archidioecesis Novarcensis, ibique Vicarium pro operibus humanitariis, quem deputavit Auxiliarem eiusdem archidioecesis.

die 24 Septembris. — Cathedrali Ecclesiae Vallis Paradisi Exc.mum P. D. Franciscum Xaverium Errazuriz Ossa, hactenus Archiepiscopum titularem Holarensem et Congregationis pro Institutis vitae consecratae et Societatibus vitae apostolicae a Secretis, archiepiscopali tamen dignitate ad personam servata.

die 28 Septembris. — Cathedrali Ecclesiae Gerontopolitanae Exc.mum P.D. Rodulfum Franciscum Bobadilla Mata, Congregationis Missionum sodalem, hactenus Episcopum titularem Laritanum et Vicarium Apostolicum de El Petén.

DIARIUM ROMANAE CURIAE

Da Giovedì 19 a Domenica 22 Settembre 1996 il Santo Padre si è recato in Apostolico pellegrinaggio in Francia.

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Con Brevi Apostolici il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

28 settembre 1996. Mons. Stanislaw Dziwisz, ***Protonotario Apostolico « de numero participantium »***

1 ottobre » S.E. mons. Silvano Tornasi, Arcivescovo tit. di Cercina, ***Delegato Apostolico in Gibuti.***

Con Biglietti della Segreteria di Stato il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

4 settembre 1996. S.E. mons. Francesco Marehisano, Arcivescovo tit. di Populonia, ***Presidente della Pontificia Commissione di Archeologia Sacra « in aliud quinquennium ».***

10 » » Il dott. Francesco Buranelli, Direttore del Reparto di Antichità etrusco-italiche dei Musei Vaticani, ***Reggente della Direzione Generale dei Monumenti, Musei e Gallerie Pontificie.***

12 » » Il prof. Guzmán Carriquiry, ***Sotto-Segretario del Pontificio Consiglio per i Laici « in aliud quinquennium ».***

16 » » S.E. mons. Geraldo Majella Agnelo, ***Segretario della Congregazione per il Culto Divino e la Disciplina dei Sacramenti « in aliud quinquennium ».***

NECROLOGIO

2 settembre 1996. Mons. Eugène Ernoult, Arcivescovo di Sens ***(Francia).***

9 » » Mons. Joachim Ruhuna, Arcivescovo di Gitega ***(Burundi).***

12 » » Mons. Gregory Singkai, Vescovo di Bougainville ***(Papua Nuova Guinea).***

» » » Mons. Josef Stimpfle, Arcivescovo em. di Augsburg ***(Germania).***

An. et yol. LXXXVOI 5 Noverai™ 1996 \BÍ.
——————;——————;——————:——————£ :

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

Directio: Palazzo Apostolico - Città del Vaticano - *Administratio:* Libreria Editrice Vaticana

ACTA IOANNIS PAULI PP. II

CONSTITUTIONES APOSTOLICAE

I

KANENSIS

In Nigeria Missio, sui iuris Kanensis ad gradum et dignitatem Vicariatus Apostolici attollitur immutatis finibus et nomine.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Cum Missio sui iuris Kanensis, sodalium Societatis Missionum ad Afros curis concredita, haud parva incrementa passim suscepisset, ut iisdem ministris Evangelii meritum tribueretur testimonium laudis simulque eorum animi confirmarentur ad novos maioresque in dies exanclandos labores necnon ut Ecclesia illic firmius constabiliretur, Venerabiles Fratres Nostri S.R.E. Cardinales atque Praesules Congregationi pro Gentium Evangelizatione praepositi, re mature perpensa auditoque pariter eorum, quorum interest, faventi voto, censuerunt nuper ut memorata Missio ad gradum et dignitatem Vicariatus Apostolici eveheretur. Nos vero de totius Dominici gregis bono solliciti, talem sententiam ratam habentes, summa, qua fungimur, potestate Missionem sui iuris Kanensem ad gradum et dignitatem Vicariatus Apostolici attollimus immutatis finibus et nomine; quem quidem Provinciae ecclesiasticae Kadunaënsi aggregatum facimus et sollicitis curis So-

cietatis Missionum ad Afros, uti adhuc, committi volumus. Haec omnia perducet ad exitum Venerabilis Frater Carolus Maria Vigano, Archiepiscopus titulo Ulpianensis et in Nigeria Apostolicus Pronuntius, cui iniungimus onus authenticum exemplar actus peractae exsecutionis ad Congregationem, quam diximus, remittendi. Hanc denique Nostram Constitutionem nunc et in posterum ratam esse volumus, contrariis quibuslibet rebus haudquaquam obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die quinto decimo mensis Decembris, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo quinto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

© ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

IOSEPHUS card. TOMKO
Congr.. pro Gentium Evang. Praef.

Eugenius Sevi, ***Protonot. Apost.***
Marcellus Rossetti, ***Protonot. Apost.***

Loco 83 Plumbi
In Secret. Status tab., n. 395.332

II

OSTRAVIENSIS - OPAVIENSIS

Quibusdam ab archidioecesi Olomucensi distractis territoriis nova constituitur dioecesis Ostraviensis-Opaviensis appellanda. i

IOANNES PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Ad Christifidelium spirituali bono tutius consulendum, Venerabilis Frater Ioannes Graubner, sacrorum Antistes archidioecesis Olomucensis, ratione habita de catholicorum fidelium numero operibusque religiosis auctis, ab hac Apostolica Sede petivit ut, quodam distracto territorio eiusdem archidioecesis, nova exinde erigeretur ecclesiastica circumscriptio. Nos vero existimantes id in animarum bonum esse cessurum, favente quoque eidem rei Venerabili Fratre Ioanne Coppa, Archiepiscopo titolo Sertensi et in Republica Cecha Apostolico Nuntio, de consilio Secretariae Status, admotae postulationi libenter concedendum esse censuimus. Summa igitur Nostra pote-

state, ab archidioecesi Olomucensi separamus decanatus: Bílovec, Bruntál, Frydek, Hlucín, Jeseník, Karviná, Krnov, Mistek, Novy Jicin, Opava, Ostrava, atque ex ita distractis territoriis novam dioecesim ***Ostraviensem-Opaviensem*** appellandam iisdem circumscriptam finibus quibus praefati decanatus simul sumpti in praesens terminantur, constituimus et erigimus. Huius novae dioecesis sedem in urbe Ostrava statuimus templumque paroeciale ibi exstans, Deo in honorem Divini Salvatoris dicatum, ad gradum et dignitatem Ecclesiae Cathedralis evehimus, eique insignia, privilegia et honores tribuimus quibus ceterae in orbe catholico Cathedrales Ecclesiae fruuntur. Atque templum Deo in honorem Beatae Mariae Virginis in caelum Assumptae in urbe Opava exstans dicatum, titulo ac fastigio Ecclesiae Concathedralis decoramus, cum omnibus iuribus, honoribus et privilegiis nec non oneribus et obligationibus quae huiusmodi Ecclesiis sunt propria.

Ostraviensi-Opaviensi pro tempore Episcopo honores, insignia, privilegia iuraque tribuimus, eundemque iisdem oneribus et officiis adstringimus quibus ceteri Praesules Ordinarii locorum gaudent et adstringuntur. Novam erectam dioecesim suffraganeam constituimus Ecclesiae Metropolitanae Olomucensis eiusque Episcopum metropolitico iuri Archiepiscopi Olomucensis subicimus. Mandamus insuper ut quam primum ibi Collegium Consultorum ad normam iuris communis constituatur qui Episcopo, in eius Ecclesiae regimine, consilio et opera valido sint auxilio. Congruae quidem ac dignae sustentationi Praesulis novae dioecesis provideatur Curiae emolumentis, fidelium oblationibus ac portione bonorum, quae eidem obvenire debent ex eorum divisione ad normam canonis 122 Codicis Iuris Canonici facienda quaeque hactenus ad Mensam episcopalem Olomucensem pertinuerunt. Quod attinet ad Seminarii dioecesani aedificationem atque sacrorum candidatorum institutionem serventur praescripta iuris communis, ratione habita normarum et regularum a Congregatione de Institutione Catholica statutarum; suoque tempore selecti Seminarii alumni, philosophicis et theologicis disciplinis imbuendi, nec non sacerdotes ad studia complenda Romam, si fas est, mittantur. Quod vero attinet ad novae dioecesis regimen, administrationem bonorum, Administratoris dioecesani « sede vacante » electionem, fidelium iura et onera aliaque id genus, quae sacri canones praescribunt, ad amussim serventur. Simul ac Ostraviensis-Opaviensis dioecesis erectio ad effectum deducta fuerit, eo ipso sacerdotes Ecclesiae illi adscripti censeantur in cuius territorio ecclesiasticum detinent officium; ceteri vero sacerdotes seminariique tirones Ecclesiae illi incardinati maneant vel incardinentur in

cuius territorio legitimum habent domicilium. Acta et documenta quae erectam dioecesim eiusque clericos, fideles et forte bona temporalia respiciunt, a Curia Olomucensi ad Curiam Ostraviensem-Opaviensem rite transmittantur. Haec, quae statuimus, perficienda committimus Venerabili Fratri Ioanni Coppa, quem diximus, necessarias et opportunas eidem tribuentes facultates etiam subdelegandi ad effectum de quo agitur quemlibet virum in ecclesiastica dignitate constitutum, onere imposito ad Congregationem pro Episcopis authenticum exemplar actus peractae exsecutionis remittendi.

Hanc denique Constitutionem Nostram nunc et in posterum ratam esse volumus, contrariis quibuslibet rebus minime efficientibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die tricesimo mensis Maii, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo sexto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

© ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

6B BERNARDINUS card. GANTIN
Congr. pro Episcopis Praef.

Marcellus Rossetti, ***Protonot. Apost.***
Franciscus Chiaurri, ***Protonot. Apost.***

Loco ffi Plumbi
In Secret. Status tab., n. 394 370

III

EUNAPOLITANA

Nova dioecesis conditur in Brasilia, Eunapolitana appellanda.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Apostolicum munus ab ipso Domino Nobis commissum summa diligentia explicare contendimus, ut eiusdem salutaria beneficia et praecepta omnia loca contingant cunctasque efficaciter gentes. Idcirco Nos res disponere properamus ut hoc facilius commodiusque eveniat. Quocirca cum Venerabiles Fratres Antonius Eliseus Zuqueto, Episcopus Taxensis-Carabellensis, et Paulus Lopes de Faria, olim Episcopus Itabunensis, consentiente Conferen-

tia Episcopali Brasiliensi, postulaverint ut ex suo territorio quibusdam detractis partibus nova conderetur dioecesis, favente quoque Venerabili Fratre Alfio Rapisarda, Archiepiscopo titulo Cannensi et in Brasilia Apostolico Nuntio, de Congregationis pro Episcopis consilio, haec Apostolica Nostra potestate usi statuimus et decernimus: a dioecesibus Taxensi-Carabellensi et Itabunensi distrahimus integrum territorium, quod in praesentiarum lege civili circumscribitur municipiis illis, quae populari loquela vocantur Eunápolis, Belmonte, Porto Seguro, Guaratinga, Itagimirim, Itabela, Itapebi et Santa Cruz Cabrália, quibus nova dioecesis constituitur, ***Eunovpolitana*** appellanda, quae iisdem terminatur finibus quibus supra memorata municipia simul sumpta circumscribuntur. Novae dioecesis sedem in urbe Eunapoli locamus, templumque ibidem paroeciale idemque Beatae Mariae Virgini « Auxiliadora » dicatum ad gradum evehimus Ecclesiae Cathedralis, cunctis consentaneis concessis iuribus et privilegiis. Eunapolitanus Episcopus iisdem fruetur iuribus ceterisque rebus, quibus reliqui Praesules. Novam constitutam Ecclesiam Metropolitanae Sedi Sancti Salvatoris in Brasilia suffraganeam facimus eiusque Episcopum metropolitico iuri Archiepiscopi illius Sedis pro tempore subicimus. Consultores dioecesani deligantur ad iuris normam, qui ipsi Episcopo opem ferant. Congruam Praesulis sustentationem novae dioecesis Curiae emolumenta, fidelium oblationes et portio procurabunt, quae ei obveniet ex divisione, ad normam can. 122 C.I.C., bonorum quae antehac ad Mensas Episcopales (quae vulgo « Mitras » vocantur) Taxensem-Carabellensem et Itabunensem pertinuerunt. Collegium Consultorum instituatur, qui validam opem ipsi Episcopo ferant. Quod ad Seminarii institutionem atque sacrorum candidatorum formationem praescripta iuris communis et Congregationis de Institutione Catholica serventur. Seminarii quidam tirones itemque sacerdotes ad studia complenda Romam ad Pontificium Collegium Pium Brasiliense mittantur, si fieri potest. Quod autem ad novae dioecesis regimen pertinet, bonorum ecclesiasticorum administrationem, Administratoris dioecesani, sede vacante, electionem, fidelium iura aliaque horum similia, quae sacri canones praecipiunt serventur. Simul atque novae dioecesis constitutio ad effectum deducta erit, eo ipso sacerdotes Ecclesiae illi censeantur assignati in cuius territorio officium ecclesiasticum habent, ceteri vero sacerdotes, Seminariique tirones illi Ecclesiae in cuius territorio legitimum detinent domicilium. Acta et documenta quae in universum novam dioecesim respiciunt, a Curiis Taxensi-Carabellensi et Itabunensi ad Curiam Eunapolitanam sollicite transferantur. Ad haec tandem

explenda quae per has Litteras iussimus, Venerabilem Fratrem Alfium Rapisarda legamus, quem antea memoravimus, facta etiam potestate subdelegandi quemlibet in ecclesiastica potestate constitutum. Re denique ad exitum perducta, documenta apparentur, quorum sincera exempla ad Congregationem pro Episcopis diligenter mittantur, contrariis rebus minime obsistentibus quibuslibet.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die duodecimo mensis Iunii, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo sexto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

& ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

68 BERNARDINUS card. GANTIN
Congr. pro Episcopis Praef

Angelus Lanzoni, *Protonot. Apost.*
Franciscus Chiaurri, *Protonot. Apost.*

Loco ffi Plumbi
In Secret. Status tab., n. 394.547

IV

NEYYATTINKARAENSIS

In India meridionali nova conditur dioecesis Neyyattinkaraënsis.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Ad aptius provehendum evangelizationis opus in India meridionali Venerabiles Fratres Nostri S.R.E. Cardinales atque Praesules, qui Congregationi pro Gentium Evangelizatione sunt praepositi, re mature perpensa auditoque pariter faventi voto eorum quorum interest, censuerunt ibidem novam condendam esse dioecesim. Nos igitur, Qui gravissimo fungimur munere supremi Pastoris universae catholicae Ecclesiae, talem sententiam ratam habentes, auctoritate haec decernimus. A Trivandrensi Latinorum dioecesi separamus partes orientales nuncupatas « Nedumangad Taluk » et « Neyyattinkara Taluk » excepta parte litoris « Padroado »; ex iisque novam constituimus dioecesim *Neyyattinkaraënsem,* quam metropolitanae Ecclesiae Verapolitanae suffraganeam facimus atque iurisdictioni Congregationis pro Gen-

tium Evangelizatione subicimus. Praeterea iubemus Episcopi sedem poni in civitate « Neyyattinkara » atque templum inibi exstans, Deo in honorem Sanctae Mariae Conceptionis Immaculatae dicatum, ad dignitatem cathedralis ecclesiae evehimus; cetera vero secundum canonicas leges temperentur. Quae praescripsimus perducet ad exitum Venerabilis Frater Maria Callistus Soosa Pakiam, Episcopus Trivandrensis Latinorum, qui, re acta, curabit documenta exaranda sincerisque exemplis ad Congregationem pro Gentium Evangelizatione cito mittenda. Hanc denique Nostram Constitutionem nunc et in posterum ratam esse volumus, contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die quarto decimo mensis Iunii, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo sexto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

83 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

IOSEPHUS card. TOMKO
Congr. pro Gentium Evang. Praef.

Angelus Lanzoni, ***Protonot. Apost.***
Franciscus Chiaurri, ***Protonot. Apost.***

Loco ® Plumbi
In Secret. Status tab., n. 395.015

V

BAUCHIANUS

Vicariatus Apostolicus conditur in Nigeriae finibus, Bauchianus appellandus.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Laudamus Dominum « quia aperuisset gentibus ostium fidei » ***(Act*** 14, 27) et sollicitam adhibeamus curam continenter ut Dei salutaria beneficia et praecepta omnia loca contingant omnesque nationes. Ideo nullam Nos interponere moram volumus quin cuncta disponamus ut hoc facilius commodiusque eveniat. Cum quidem in Nigeriana terra Spiritus Sancti afflatu fides catholica constantem demonstret emolumentum, de consilio Congregationis pro Gentium Evangelizatione, iis quoque quorum interest rogatis sen-

tentiam, haec statuimus et decernimus: novum Vicariatum Apostolicum condimus ***Bauchianum*** appellandum, qui districtus civiles comprehendit, ab archidioecesi Iosensi distractos, vulgo Akko, Alkaleri, Balanga, Bauchi, Billirri, Darazo, Dass, Dukku, Gamawa, Gankuwa, Gombe, Itas/Gadau, Jama'are, Kaltungo, Katagum, Misau, Nafada, Nigi, Shiri, Tafawa-Balewa, Toro, Tamaltu/Deba et Zaki, id est territorium regionis civilis Bauchianae. Haec omnia ad expedienda Venerabilem Fratrem Carolum Mariam **Vigano**, Archiepiscopum titulo Ulpianensem et Pro-Nuntium Apostolicum in Nigeria legamus, facta videlicet facultate quemvis alium virum in ecclesiastica dignitate constitutum subdelegandi; re tandem ad exitum perducta, documenta apparentur, quorum sincera exempla ad Congregationem pro Gentium Evangelizatione diligenter mittantur. Contrariis rebus quibusvis minime officientibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die quinto mensis Iulii, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo sexto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

83 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

IOSEPHUS card. TOMKO
Congr. pro Gentium Evang. Praef.

Eugenius Sevi, ***Protonot. Apost.***
Marcellus Rossetti, ***Protonot. Apost.***

Loco ® Plumbi
In Secret. Status tab., n. 395.294

VI

Imago Beatae Mariae Virginis Immaculatae, quae sub titulo « Nuestra Señora de Monterrey » in ecclesia cathedrali Monterreyensi pie colitur, pretioso diademate redimitur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Primi Americae continentis evangelizatores Beatae Virginis Mariae cultum ubique propagaverunt, pro certo habentes sane caelestem Reginam sibi auxilium praebituram. Inter antiquissimas autem Immaculatae Dei Genetricis imagines enitet illa vulgo dicta « Nuestra Señora de Monterrey », quadringentos iam annos in urbe Monter-

reyensi devote servata, quae praesertim a christifidelibus autochthonibus patrona et tutrix invocatur.

Rogante igitur Venerabili Fratre Nostro Adolfo Antonio S.R.E. Cardinali Suárez Rivera, Archiepiscopo Monterreyensi, qui litteris die xiv mensis Martii hoc anno datis communia vota cleri et christifidelium expromit, concedimus libentes ut pulchra multisque gratiis praeclara imago Beatae Mariae Virginis Immaculatae sub titulo « Nuestra Señora de Monterrey » in ecclesia cathedrali eiusdem archidioecesis pie venerata Nostro nomine et auctoritate pretioso diademate redimiri possit, persuasum habentes porro Marialem cultum in populo Metropolis Monterreyensis ad christianae fidei et caritatis florem haud parum conferre posse. Contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xi mensis Iunii, anno MCMXCVI, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

£8 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ffi Sigilli
In Secret. Status tab., n. 394.632

VII

Templum Deo dicatum in honorem S. Laurentii martyris et S. Zdislavae, in dioecesi Litomericensis ad gradum Basilicae Minoris evehitur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Gaudemus sane quotiescumque occasio Nobis datur significandi Nostram pietatem in sanctos, qui multiplici intercessione in suo perstant officio aeternae salutis dona conciliandi. Ideoque, cum Venerabilis Frater Iosephus Koukl, Episcopus Litomericensis, sanctorum cultum alere ac fovere cupiens, cleri populique sibi concrediti vota interpretatus, petierit ut templum Deo dicatum in honorem s. Laurentii martyris et s. Sdislavae in oppido vulgo dicto Jablonné v Podjestedi, in dioecesi Litomericensi, ad dignitatem Basilicae Minoris eveheretur, petitioni libenti animo obsecundare volumus. Itaque de Congregationis de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum consultu, Apostolicae potestatis Nostrae plenitudine, statuimus ut sacra aedes quam diximus ad titulum ac dignitatem Basilicae Minoris evehatur, omnibus adiectis iuribus et privilegiis, quae

templis hoc nomine insignibus rite competunt, secundum Decretum « De titulo Basilicae Minoris », die ix mensis Novembris anno MCMLXXXIX datum. Contrariis quibusvis non obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxv mensis Iunii, anno MCMXC vi, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

EB ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ©Sigilli
In Secret. Status tab., n. 394.475

VIII

Templum cathedrale Deo dicatum in honorem S. Stephani Protomartyris in dioecesi Pratensi ad gradum Basilicae Minoris evehitur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Nos Ipsi, decem ante annos, in itinere Nostro Apostolico veneratione atque obsequio prosecuti sumus Beatam Mariam Virginem, cuius pretiosa reliquia, Sacrum scilicet Cingulum, cathedrali in templo Pratensi asservatur. Nunc vero, prae oculis habentes spiritale bonum omnium christifidelium qui illam sacram aedem Deum adprecaturi petunt, libenti animo obsecundare volumus petitioni Venerabilis Fratris Gastonis Simoni, Episcopi Pratensis, qui, cleri populique sibi concrediti vota interpretatus, rogavit ut memoratum templum cathedrale Deo dicatum in honorem S. Stephani Protomartyris titulo Basilicae Minoris exornaretur. Itaque de Congregationis de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum consultu, Apostolicae potestatis Nostrae plenitudine, statuimus ut sacra haec aedes ad titulum ac dignitatem ***Basilicae Minoris*** evehatur, omnibus adiectis iuribus et privilegiis, quae templis hoc nomine insignibus rite competunt, secundum Decretum « De titulo Basilicae Minoris », die ix mensis Novembris anno MCMLXXXIX datum. Contrariis quibusvis non obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxxi mensis Iulii, anno MCMXC vi, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

£8 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ffi Sigilli
In Secret. Status tab., n. 388.835

IX

Sanctuarium Deo dicatum in honorem sanctae Annae in oppido Scrantonensi ad gradum Basilicae Minoris evehitur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Dum sanctae Annae consideramus vitam spiritalemque altitudinem, nova ratione ad perfectam cum Christo unionem id est ad sanctitatem incitamur. Ideo, cum Venerabilis Frater Iacobus Cliffordus Timlin, Episcopus Scrantonensis, matris Beatae Mariae Virginis cultum alere ac fovere cupiens, cleri populique sibi concrediti vota interpretatus, petierit ut sanctuarium Deo dicatum in honorem sanctae Annae in oppido Scrantonensi, ad dignitatem Basilicae Minoris eveheretur, Nos huic petitioni libenti animo obsecundare volumus. Itaque de Congregationis de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum consultu, Apostolicae potestatis Nostrae plenitudine, statuimus ut sacra, quam diximus, aedes ad titulum ac dignitatem Basilicae Minoris evehatur, omnibus adiectis iuribus et privilegiis, quae templis hoc nomine insignibus rite competunt, secundum Decretum « De titulo Basilicae Minoris », die ix mensis Novembris anno MCMLXXXIX datum. Contrariis quibusvis non obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxix mensis Augusti, anno MCMXCVI, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

✠ ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco ✠ Sigilli
In Secret. Status tab., n. 396.048

ALLOCUTIONES

I

Tuneti ad episcopos congregatos habita.*

Chers Frères dans Vépiscopat,

1. C'est avec joie que je vous rencontre pour la première fois dans cette région où vous exercez votre ministère pastoral, Évêques de la Conférence episcopale régionale du Nord de l'Afrique.

Je remercie Monseigneur Fouad Twal, pasteur de l'Église qui est en Tunisie, pour l'accueil prévenant qu'il m'a réservé, avec toute la communauté chrétienne qui, sur cette terre tunisienne, rend témoignage à l'amour universel du Christ, avec beaucoup de vitalité.

Il y a dix ans, j'étais heureux de faire ma première visite au Maghreb, à Casablanca. Je garde dans ma mémoire le souvenir de l'accueil chaleureux que j'ai reçu de la part des Autorités et du peuple marocains. J'ai pu à cette occasion apprécier le dynamisme des communautés diocésaines du Maroc rassemblées autour de leurs Évêques.

Ma pensée se tourne naturellement vers vous, chers Frères dans l'épiscopat, pasteurs de l'Église qui est en Algérie. ,Avec vous, permettez-moi aussi de mentionner le vénéré Cardinal Du val, une grande figure de l'Église et de votre pays. À chacun de vous et à chacun des membres de vos communautés, je redis mon affectueuse proximité en ces moments si difficiles pour l'Église et pour le peuple algérien dont vous vous êtes faits proches, avec une grande générosité, parfois jusqu'au sacrifice de la vie. Je prie avec vous le Seigneur pour que, sur la terre d'Algérie, vienne rapidement le temps de la réconciliation et de la paix, dans le juste respect des différences.

Ma pensée va encore vers la communauté chrétienne de Libye et son Évêque, une communauté formée de personnes d'origines très diverses, qui témoigne de l'Évangile avec ardeur et dévouement, dans une société qui les accueille avec considération. Elle aussi partage les privations imposées au peuple libyen par un embargo qui affecte si gravement la vie quotidienne des populations.

*** Die 14 Aprilis 1996.**

Ce sont toutes les communautés chrétiennes du Maghreb que, depuis Tunis et à travers vous, je souhaite saluer au nom du Christ.

2. À l'occasion de ma visite en Tunisie, je voudrais vous encourager dans votre service de l'Evangile sur cette terre du Nord de l'Afrique. C'est de l'Eglise dans cette région que se sont levés Cyprien, Perpétue et Félicité, Augustin, les Papes Victor, Miltiade et Gélase, et tant d'autres grandes figures du christianisme des premiers siècles. C'est aussi sur cette terre que, très tôt, ont été envoyés les disciples de saint François d'Assise, de saint Dominique ou de saint Vincent de Paul. Plus récemment, c'est de l'expérience de l'Église au Maghreb que sont nées les intuitions missionnaires du Cardinal Lavigerie ou la spiritualité de Nazareth du Frère Charles de Foucauld. Depuis ses origines, l'Église qui est en Afrique du Nord a été la source d'une grande richesse spirituelle pour l'Église entière. Aujourd'hui, c'est une nouvelle page de l'histoire de cette Église que vous écrivez, dans un contexte bien différent de celui qu'ont connu vos Pères dans la foi, la page du dialogue et de la collaboration entre croyants de religions différentes. Cette vocation ecclésiale particulière est aussi une richesse pour l'Église universelle. Je vous encourage à partager avec elle ce que vous découvrez ici de l'œuvre de Dieu.

3. Dans votre témoignage, la relation avec les croyants de l'Islam a une place particulière. Vous faites souvent l'expérience de la vulnérabilité du petit troupeau et vous endurez parfois des épreuves qui peuvent conduire jusqu'à l'héroïsme. Mais vous faites aussi l'expérience de la gratuité du don de Dieu, qu'à votre tour vous voulez vivre avec tous. Ce dont vous témoignez ainsi dans la foi vous fortifiera pour une relation fraternelle avec les Musulmans, toujours plus profonde, plus spirituelle, vous conduisant à découvrir avec eux les bienfaits de Dieu, à les accueillir et à les partager.

Là où sévit la violence et la discorde, soyez des messagers de la paix qui vient de Dieu et de la réconciliation, voie qui conduit vers Lui. Nul ne peut tuer au nom de Dieu, nul ne peut accepter de donner la mort à son frère. Avec les hommes et les femmes de bonne volonté, construisez les liens de la fraternité qui annoncent le Royaume de Dieu qui vient. Rendez visible votre conviction que Dieu est le Dieu de la vie, qu'il recherche la vie de l'homme et non sa mort. Malgré les difficultés et les incompréhensions, allez à la rencontre de vos frères et de vos sœurs, sans distinction d'origine ni de religion. C'est le Seigneur qui vous envoie vers eux. « Sa-

chant que pour beaucoup de missionnaires et de communautés chrétiennes, la voie difficile et souvent incomprise du dialogue constitue l'unique manière de rendre un témoignage sincère au Christ et un service généreux à l'homme, je désire les encourager à persévérer avec foi et amour, là même où leurs efforts ne rencontrent ni attention ni réponse. Le dialogue est un chemin vers le Royaume et il donnera sûrement ses fruits, même si les temps et les moments sont réservés au Père (cf. *Ac* 1, 7) »[1]

4. La rencontre avec les Musulmans doit aller au-delà d'un simple partage de vie. Elle doit permettre de véritables collaborations. « Dieu veut que nous témoignions de lui dans le respect des valeurs et des traditions religieuses propres à chacun, travaillant ensemble pour la promotion humaine et le développement à tous les niveaux ».[2]

Je connais les nombreux engagements de vos communautés dans des œuvres communes au service de l'homme. Mais permettez-moi de souligner ici le rôle important des religieuses en faveur de la femme, de sa dignité et de sa place dans la société.[3] Et je voudrais redire ici ma reconnaissance à toutes les personnes consacrées, religieux, religieuses et laïques qui dans vos pays se donnent avec tant de générosité pour les pauvres, les malades, les femmes, l'éducation des jeunes, avec une fidélité qui les a parfois conduits jusqu'au martyre. A travers la promotion des personnes et des communautés humaines, elles mettent en œuvre la tendresse de Dieu auprès de tous les hommes.

Comme je l'écrivais encore dans l'Encyclique *Redemptoris missio,* « l'Église eduque les consciences en révélant aux peuples le Dieu qu'ils cherchent, en révélant la grandeur de l'homme créé à l'image de Dieu, en leur révélant l'égalité entre tous les hommes comme fils de Dieu, leur empire sur la création qui est mise à leur service, leur devoir de s'engager pour le développement de tout l'homme et de tous les hommes ».[4]

5. Dans votre mission, la rencontre des cultures prend une place importante. L'Église regarde avec respect les cultures de tous les peuples. Par votre engagement au service de l'éducation, de la formation et des échanges intellectuels, vous voulez manifester ce respect de l'Église pour ces cultures qui façonnent les hommes et les femmes de vos pays. L'an dernier, devant

[1] *Redemptoris missio,* n. 57.
[2] *Ecclesia in Africa,* n. 66.
[3] Cf. *Vita consecrata,* nn. 57-58.
[4] N. 58.

l'Organisation des Nations unies, j'affirmais déjà que «notre respect pour la culture des autres est ainsi fondé par notre respect des recherches que font toutes les communautés pour répondre au problème de la vie humaine ».[5]

6. Pour vivre la rencontre et la collaboration avec les autres, les chrétiens doivent avoir une foi assurée. Je suis heureux de constater la vitalité spirituelle de vos diocèses au Maghreb. Pour rencontrer le prochain en vérité, une réelle conversion du cœur est nécessaire. Chers frères, je vous encourage à former des communautés qui manifestent le Christ parce qu'elles l'auront elles-mêmes rencontré sur leur route. Ce temps de Pâques nous invite à nous rappeler que nous devons être avant tout des témoins du Ressuscité, du Christ vivant dont nous faisons l'expérience concrète dans nos existences. L'Eucharistie est le bien précieux qui vous est offert pour construire de véritables communautés. Soyez des communautés eucharistiques, prêtes à vivre chaque jour leur offrande « en mémoire du Seigneur ». Que les chrétiens prennent le temps de l'adoration du Seigneur, Lui le Très-Haut qui s'est fait l'un de nous pour que tous aient la vie. Alors vous pourrez être des assemblées fraternelles qui révéleront aux yeux des hommes ce qu'est « le monde nouveau, la terre nouvelle » que nous attendons, et dont le germe et le commencement sont dans le Mystère pascal du Christ.

N'ayez pas peur d'être une Église rayonnante, dans le respect des autres traditions humaines et spirituelles, mais qui révèle clairement et sans crainte ce qu'elle est. C'est une exigence redoutable pour le chrétien que d'exprimer ce qu'il est devenu par son baptême.

7. Église du Christ au Maghreb, vous êtes aussi une part de l'Église qui est en Afrique. À ce titre vous avez participé à l'Assemblée spéciale pour l'Afrique du Synode des Évêques. Ce fut pour vous l'occasion d'un partage avec les Pasteurs des autres Églises locales de ce continent. Avec eux, vous assumez une même responsabilité, celle d'annoncer la Bonne Nouvelle aux hommes et aux femmes de ce continent. Vous êtes affrontés à des questions communes, notamment la rencontre avec les croyants de l'Islam. Des jeunes africains sont en formation dans les universités de vos pays, d'autres sont de passage pour des raisons de travail ou de voyage. Je vous engage à développer les échanges entre Églises du continent, notamment en envisageant une solidarité plus grande pour un partage du personnel apostolique.

[5] N. 10.

L'Exhortation apostolique post-synodale ***Ecclesia in Africa*** est désormais pour vous la charte de votre mission commune au service de l'Évangile.

Cette solidarité avec les autres communautés chrétiennes, vous voulez aussi la concrétiser avec les Églises du Moyen-Orient qui, comme vous, sont présentes dans des sociétés à majorité musulmane et avec lesquelles vous avez des affinités culturelles. Je vous encourage à développer ces liens fraternels, à promouvoir des échanges d'expérience et à favoriser les rencontres et les collaborations entre les personnes engagées au service de l'Évangile dans cette région.

8. En terminant, je vous invite à vous tourner vers l'avenir avec confiance. Vous demeurez un petit troupeau fragile. Mais vous êtes l'Église du Christ sur cette terre du Nord de l'Afrique. C'est en Lui seul que vous devez mettre votre espérance. Laissez-vous conduire par l'Esprit Saint sur les chemins ardus de l'Évangile. Que Dieu vous donne l'audace des témoins de la Bonne Nouvelle, qu'il vous aide à scruter les voies mystérieuses de l'Esprit, pour que vous vous laissiez conduire par Lui à la vérité tout entière![6]

A la sollicitude maternelle de la Vierge Marie, Notre-Dame de Carthage, Notre-Dame d'Afrique, je confie votre ministère, que vous exercez avec abnégation et courage au service du peuple dont vous avez été chargés. Je lui confie aussi chacune de vos communautés qui vivent généreusement leur témoignage au milieu des peuples de cette région. Je lui demande tout particulièrement d'être votre soutien au milieu des difficultés et de vous guider vers son Fils. Et de grand cœur, je vous donne ma Bénédiction apostolique, à vous, à vos prêtres, aux religieux et aux religieuses et à tous les fidèles de vos diocèses.

II

Ad Lesothi episcopos in visitatione sacrorum liminum.*

Dear Brother Bishops,

1. It is with great joy that I greet you, the members of the Lesotho Catholic Bishops' Conference who, like the Apostle Paul in the early days

[6] Cf. *Jn* 16, 13; *Redemptoris missio,* n. 87.

* Die 16 Aprilis 1996

of the Church, have come to see Peter.[1] Your visit ***ad Limina Apostolorum*** gives concrete expression to the ties which bind the whole Church of God in communion and fellowship, making us all "one in Christ Jesus".[2] In greeting you, I embrace the clergy, the men and women religious and the lay faithful of your Diocèses. In the full joy of the Easter season we must raise our voices in prayer and thanksgiving to God, for "by his great mercy we have been born anew to a living hope through the Résurrection of Jesus Christ from the dead".[3]

This living hope, this faith, emboldens us to proclaim that "there is salvation in no one else, for there is no other name under heaven given among men by which we must be saved".[4] This must ever be the basis of our preaching and teaching as we tend Christ's flock and seek to lead new disciples to him. My predecessor, Pope Paul VI, said it well: "There is no true evangelization if the name, the teaching, the life, the promises, the Kingdom and the mystery of Jesus of Nazareth, the Son of God, are not proclaimed".[5] The power of the Holy Spirit sustains us as we fulfil our obligations in this regard. The work of evangelization, once begun, must not be interrupted. People everywhere thirst for the transcendent dimension which the Good News brings to their lives; new générations await the proclamation of the Gospel.

2. The Church has a duty to présent the Gospel in such a way that it can be grasped and understood by people of every background. Thus, each particular Church ought to develop "the ability to express Christ's message in its own way" and at the same time foster "a living exchange ... between the Church and the diverse cultures".[6] This is the inculturation which is necessary "for a fírm rooting of the Gospel in Africa".[7] It is a twofold process, involving "the intimate transformation of authentic cultural values through their integration into Christianity" and "the insertion of Christianity into the various human cultures".[8] Your task as Bishops is to oversee this effort and to guarantee its genuineness. In Africa, as I have had the

[1] **Cf. *Gal* 1:18**
[2] ***Ibid.,* 3:28.**
[3] ***1 Pt* 1:3.**
[4] ***Acts* 4:12.**
[5] ***Evangelii nuntiandi,* 22.**
[6] ***Gaudium et spes,* 44.**
[7] ***Ecclesia in Africa,* 59.**
[8] ***Redemptoris missio,* 52.**

privilège to note personally on many occasions, including my most recent visit last year, there are many éléments in the life of the continenti peoples which can serve as Channels to make the Gospel message better known and understood. These same éléments, once imbued with the spirit of the Gospel, bring about the transformation of situations and circumstances which require healing. Such contact with the boundless grâce of Christ[9] is what the people of Lesotho long for, and it is what you are called to help them achieve.

Yes, dear Brothers in the episcopate! "From his fullness we have ail received, grâce upon grâce".[10] This must be the object and substance of your proclamation, as you constantly remind your people of the hope which is ours in Christ Jesus.[11] "For we have not a High Priest who is unable to sympathize with our weaknesses".[12] The compassion, comfort and peace of Christ must be your faithful and consistent message to the people of Lesotho, especially to those who face some of the more difficult situations which you have referred to in your *ad Limina* reports: the migrant workers who are forced by economie conditions to earn a living far from home, often for long periods of time; the women who must bring up their children on their own; the married people who must cope with the loneliness caused by a spouse's long absence; the children who are without the loving care and influence of one of their parents; the labourers and professional people coming home only to find increasing unemployment and hardship.

3. I am aware that in addressing these and other situations you work in close contact and co-operation with the other Ecclesial Communities présent in your country, especially within the framework of the Christian Council of Lesotho. Without losing sight of the ultimate aim of ecumenical dialogue, which is the search for the full unity of Christ's disciples, there is already ample room for joint action in the defence of human dignity and freedom, in the service of the common good, and in bringing assistance and relief to those in need.

4. In fulfilling your pastoral responsibilities, you are assisted by the priests, consecrated "for building up the Body of Christ",[13] whom God has

[9] Cf. *Rom* 5:17,20
[10] *Jn* 1:16.
[11] Cf *1 Tm* 1:3; 4:10.
[12] *Heb* 4:15
[13] *Eph* 4:12.

given you as your co-workers. As "a true father who excels in the spirit of love and solicitude",[14] a Bishop should encourage and sustain his priests. Nothing can replace the personal role which you play in helping them to "rekindle the gift of God which is within them through the laying on of hands".[15] Support them as they strive for continuai conversion and seek to deepen their identification with Christ the High Priest.

I am confident that, notwithstanding all the demands made on your resources, you will continue to give priority to the training of candidates to the priesthood, especially in what concerns that deep faith and Christian virtue which will enable them to be crédible witnesses, in word and deed, to the Good News of Salvation in Jesus Christ. Saint Augustine's Major Seminary is a precious asset of the Church in Lesotho. I am certam that the Rector, directors, teachers and students, who form "a kind of family",[16] will make every effort to be a true community of faith, imbued with "harmony in spirit and behaviour".[17] Do not hesitate to send your best priests to serve in the Seminary;[18] in every aspect of seminary life, candidates need to see the true identity of the priest, configured to Christ the Good Shepherd and called to make the Lord's love présent for all.[19]

5. Consecrated men and women too have a particular claim on your pastoral care. Encourage them in their way of life and their loving service, that they may continue to be outstanding heralds of the Gospel. It is especially through the work of Religious in éducation and health care in the Kingdom of Lesotho that the Church is able to make a significant contribution to the improvement of society. I would recommend to you, and ask you to recommend to your Religious, the recently published Post-Synodal Apostolic Exhortation ***Vita consecrata,*** as an instrument for reflection on their specific vocation in the Church: "a precious and necessary gift for the présent and future of the People of God, since it is an intimate part of her life, her holiness and her mission".[20]

When I remember my pastoral visit to the Church in Lesotho, I have a vivid recollection of the catechists and lay leaders, who have such a deter-

[14] *Christus Dominus,* 16.
[15] Cf. *2 Tm* 1:6.
[16] *Optatam totius,* 5.
[17] *Ibid.*
[18] Cf. *ibid.*
[19] Cf. *Pastores dabo vobis,* 21-23.
[20] *Loc. cit.,* 3.

minative role in the implantation and expansion of the Church in Africa.[21] I would like to express a special word of gratitude and appréciation to them. May they always find in you the help they need to obtain a proper formation and to develop a clear awareness of their particular role in the Church and in society.

As for the laity, they should be strengthened in their Catholic identity, so that they may bear convincing witness to Christ and his truth, in the home, in the workplace and in society at large. This is true above all of the Christian family, the "domestic church". No effort should be spared in supporting and defending this first and vital cell of society. Couples in mixed marriages need particular pastoral attention, in order that there may be no weakening of faith. In the task of securing a revitalization of faith, small Christian communities can be particularly effective in fostering knowledge of God's word and active involvement in parish life and community service. They are especially useful in helping the Church to respond to the pastoral needs of the young, who have to feel the support of the ecclesial family if they are to meet the challenges presented by new cultural models. If young men and women are encouraged to play a more active role in the life of the Church, more of them will be led to respond to the grâce and call of Christ to follow him in a vocation to priesthood or the religious life. i

6. The aim of all your pastoral efforts is that "serious deepening of the faith" which is particularly necessary today, given the modern phenomena of "family uprooting, urbanization, unemployment and materialistic séductions of all kinds".[22] In this regard, Lesotho's Catholic Schools are one of your greatest assets, and one of your principal pastoral concerns. I encourage your efforts to seek a better understanding with the Government in order to overeóme the difficulties currently being experienced in the Lesotho school system. The effectiveness of your schools in serving the needs of the nation's children dépends greatly on their maintaining a specific Catholic identity. The Church's présence in éducation, as well as in the áreas of social service and health care, is the practical expression of Christian love, a love which has to expand to meet ever new challenges. The current socio-economie situation of your country is creating difficulties for virtually ali sections of the population, thus making charity and soli-

[21] Cf. *Ecclesia in Africa,* 91.
[22] *Ibid.,* 76.

darity ali the more necessary. An authentic witness of spiritual and material service is always the test of the credibility of Christ's followers.

7. With the Great Jubilee of the Year 2000 drawing ever nearer, the whole Church is called to prepare for the special grâces which that commémoration will surely bring.[23] To this end, I encourage you to consider how you can lead your people to a more intense expérience of the Church as Christian fellowship, a living unity wherein ail members share their spiritual gifts and make visibly présent the one divine life of the Father, Son and Holy Spirit. I ask you to take back to your Diocèses my warm greetings and the assurance of my prayers and concern for them. I commend the Catholics of Lesotho to the loving intercession of Mary and of your own Blessed Joseph Gérard, and I willingly impart my Apostolic Blessing as a pledge of strength and peace in our Risen Saviour.

III

Ad Boliviae episcopos limina Apostolorum visitantes.*

Queridos Hermanos en el episcopado:

1. En medio de la alegría del tiempo pascual, me llena de gozo recibiros hoy en este encuentro colectivo con el que culmina vuestra visita ***ad Limina.*** Habéis venido para reafirmar vuestra comunión y la de las Iglesias particulares que presidís con el Sucesor de Pedro, llamado a confirmar la fe de sus hermanos.[1] Os saludo, pues, con todo afecto y os deseo de corazón « gracia y paz de parte de Dios, Padre nuestro, y del Señor Jesucristo ».[2] A través de vosotros, deseo que mi saludo llegue a los sacerdotes, diáconos, religiosos y religiosas, y a todo el pueblo fiel de vuestras comunidades eclesiales.

Quiero agradecer, en primer lugar, las amables palabras que Mons. Edmundo Luis Flavio Abastoflor, Obispo de Potosí y Presidente de la Conferencia Episcopal Boliviana, me ha dirigido haciéndose intérprete de los sentimientos de adhesión y afecto a la persona y al magisterio del Papa.

[23] Cf. *Tertio millennio adveniente,* 15.

* Diei 22 Aprilis 1996.

[1] Cf. *Lc* 22, 32.

[2] *2 Co* 1, 2.

Los encuentros de estos días me han permitido constatar el celo con que os dedicáis a vuestro ministerio y compartir también los anhelos y esperanzas, las preocupaciones y alegrías que experimentáis en vuestro servicio al pueblo boliviano, el cual, como pude comprobar especialmente en mi Visita Pastoral de 1988, se distingue por « un profundo humanismo, sentido de la solidaridad, amor a la hospitalidad y aprecio por la amistad ».[3]

2. Vosotros, queridos Hermanos, estáis llamados a alimentar la fe del pueblo creyente con la predicación constante de la Palabra de Dios, ayudándolo a crecer en gracia y santidad mediante la celebración de la liturgia y las demás acciones de la Iglesia, así como a propiciar que la caridad y las demás virtudes cristianas rijan la vida y actividad de los hermanos confiados a vuestro servicio pastoral.

Los fíeles esperan de vosotros orientaciones adecuadas y precisas sobre las situaciones de cada momento, de modo que dispongan de criterios cada vez más maduros en lo que se refiere a su vida cristiana y a sus responsabilidades en la sociedad. Asimismo esto les proporcionará la solidez doctrinal necesaria para hacer frente a mentalidades y sistemas que no están de acuerdo con la fe profesada genuinamente. Por eso, me complace saber que no dejáis de ejercer vuestro servicio a la Palabra de vida y os animo a seguir por ese camino, insistiendo «a tiempo y a destiempo... con toda paciencia y doctrina ».[4]

A este respecto quiero destacar la unidad que manifestáis como Pastores, lo cual se traduce en la unidad de fe y comunión con la Sede Apostólica, hacia la cual siempre habéis manifestado afecto y completa adhesión; en unidad con la Iglesia universal, expresada visiblemente en los frecuentes contactos con Iglesias hermanas para el intercambio, la colaboración recíproca y la ayuda mutua recibida y ofrecida. Afrontáis así con solidaridad ejemplar las esperanzas y problemas de vuestras comunidades eclesiales. Actuando de modo concorde, vuestra palabra es escuchada en Bolivia con atención tanto al dar directrices comunes para la acción pastoral, como al delinear las normas y principios que deben inspirar la vida litúrgica, como también al llamar la atención de toda la Nación sobre los problemas que afectan al desarrollo de la sociedad.

En los últimos meses he seguido con atención la situación en que se halla la arquidiócesis de La Paz, que ha atravesado momentos difíciles y

[3] *Discurso* en el aeropuerto de El Alto, 9.5.1988, 3.

[4] *2 Tm* 4, 2.

delicados. Estoy seguro de que el nuevo Arzobispo que será nombrado podrá contar con la solidaridad fraterna de todos vosotros, que estaréis cerca de él con el apoyo concreto y la simpatía humana, de modo que esa comunidad eclesial, también con la colaboración de sus sacerdotes y fieles, pueda resolver su condición presente.

3. En el ejercicio de vuestro magisterio, en la última Asamblea Plenaria, coincidiendo con el xxx aniversario del Decreto conciliar ***Presbyterorum Ordinis,*** habéis tratado el tema « Acompañamiento a los presbíteros en su vida y su ministerio ». Me alegra, pues, saber que los sacerdotes, a los que el Concilio presenta como vuestros colaboradores diligentes, ayuda e instrumento, al servicio del Pueblo de Dios,[5] tienen un lugar privilegiado en vuestras preocupaciones pastorales.

A ellos les debéis recordar que de la llamada que cada uno ha recibido se derivan diversos compromisos, entre los que sobresalen la predicación de la Palabra y la celebración de los sacramentos. Las situaciones y circunstancias de la vida de cada sacerdote le llevan a empeñarse en muchos campos, pero nada ha de ofuscar la respuesta a la invitación incesante que el Señor les dirige constantemente a « ratificar su opción originaria, a responder siempre y de nuevo a la llamada de Dios ».[6] Para favorecer esa respuesta recordadles que, ante todo, deben mantenerse unidos a Jesucristo, de cuyo sacerdocio participan, por medio de la oración y los sacramentos, especialmente la celebración cotidiana de la Eucaristía y de la Liturgia de las Horas; animadles a acudir frecuentemente al sacramento de la Reconciliación para recibir la gracia que les hace agradables a los ojos de Dios y a la vez intensifica su intimidad con el Señor; invitadles a custodiar con amor y vigilancia evangélica el don recibido y los compromisos asumidos con la Iglesia, entre los cuales está el celibato por el Reino durante toda la vida.

La formación permanente del clero, a nivel intelectual, espiritual y pastoral, debe ocupar un lugar privilegiado en la vida de los sacerdotes, y que vosotros debéis seguir y favorecer. Para ello es importante el estudio de la Palabra de Dios, de modo que pueda ser presentada a los fieles « no sólo de manera abstracta y general, sino aplicando la verdad perenne del Evangelio

[5] Cf. ***Lumen gentium,*** 23.

[6] ***Carta a los sacerdotes en el Jueves santo de 1996,*** 5.

a las circunstancias concretas de la vida »,[7] y la profundización en las diversas disciplinas teológicas.

Es menester asimismo estar cercano de cada sacerdote, sostenerlo en las dificultades, prestarle toda la ayuda necesaria para que nunca se sienta solo y encuentre en su Obispo al padre y pastor que le ayuda a superar los momentos difíciles y le lleva a redescubrir la grandeza de la entrega total de sí mismo a la propia misión.

La preocupación por cada sacerdote ha de tener presente también su justa sustentación, pues, el obrero del Evangelio merece su salario.[8] Es cierto que el ejemplo de desprendimiento y pobreza de muchos de ellos es motivo de admiración para los fieles al verles compartir la situación que aflige a tantos hermanos. Por tanto, os invito a seguir buscando, con vuestros sacerdotes y fieles, los cauces más adecuados para ofrecerles medios de vida satisfactorios, que respeten la justicia y la necesaria sobriedad que deben caracterizar la vida de los presbíteros.

4. La nueva evangelización requiere numerosos y cualificados evangelizadores. Por eso una de vuestras preocupaciones fundamentales ha de ser la de « fomentar al máximo las vocaciones sacerdotales y religiosas »,[9] a lo cual contribuye mucho la pastoral juvenil y vocacional. Es deber vuestro, de los sacerdotes y de los demás agentes de pastoral, suscitar en los jóvenes el deseo de seguir a Cristo en el camino del sacerdocio o de la vida consagrada, convirtiéndose así en sembradores de justicia y mensajeros de esperanza para el pueblo boliviano.

Es consolador conocer que en el último quinquenio ha aumentado el número de seminaristas y se han abierto nuevos seminarios. Me alegro con vosotros por esa realidad, que debéis de cuidar con todo celo y dedicación. La misión propia y específica del Seminario, es decir, la educación de los jóvenes aspirantes al sacerdocio, exige que los formadores sean oportunamente seleccionados para la importante tarea de preparar a los futuros presbíteros.

A los seminaristas se les ha de proporcionar una preparación integral, una sólida base espiritual, moral e intelectual, y exigirles una adecuada disciplina y espíritu de sacrificio y entrega. Sólo así se podrá responder a las necesidades de las comunidades eclesiales de Bolivia, que esperan que sus

[7] *Presbyterorum Ordinis,* 4.
[8] Cf. *1 Tm* 5, 17-18; *1 Co* 9, 13-14.
[9] *Christus Dominus,* 15.

sacerdotes sean, ante todo, maestros en la fe y testigos del amor a Dios y al prójimo. Se les debe presentar sin ambigüedades la figura del sacerdote y su identidad esencial, como han sido delineadas con claridad en los diversos documentos de la Sede Apostólica y que yo mismo he recordado en la Exhortación Apostólica postsinodal ***Pastores dabo vobis. A*** este respecto enseña oportunamente el Concilio Vaticano II: « En todo lo que se refiere a la selección y prueba de los alumnos hay que proceder siempre con la debida firmeza, aunque haya que lamentar la falta de sacerdotes, pues Dios no permitirá que su Iglesia carezca de ministros si se promueven los que son dignos; a los no idóneos hay que orientarlos a tiempo y paternalmente hacia otras funciones y ayudarles a que, conscientes de su vocación cristiana, se comprometan con entusiasmo en el apostolado seglar ».[10]

5. Son muchos los religiosos y religiosas que viven su consagración en la Iglesia en Bolivia, siendo herederos de los primeros evangelizadores del Continente. Trabajando en las tareas apostólicas en conformidad con el carisma de cada Instituto, gozan de la estima y simpatía del pueblo boliviano. En comunión con el Obispo diocesano, primer responsable de la propia comunidad cristiana, contribuyen a la edificación del pueblo de Dios y al crecimiento de la Iglesia local. Muchos de ellos vinieron como misioneros en épocas de escasez de clero y son por ello merecedores de reconocimiento y aprecio, pues, además del testimonio de su vida y de la aportación de su labor concreta, han contribuido a dar una imagen más clara de la universalidad de la Iglesia.

Recientemente he publicado la Exhortación apostólica postsinodal ***Vita consecrata.*** Espero que su estudio y aplicación ayude a los consagrados en Bolivia a continuar con renovado entusiasmo y con mayor conciencia de su identidad la misión que el divino Maestro les confió, y que todos, Pastores y fieles, encuentren en ella motivos para apreciar más aún ese estilo de vida que pertenece a la santidad de la Iglesia.

6. Es deber de la Iglesia anunciar el Evangelio e iluminar con sus principios las situaciones concretas de la vida. A este respecto, habéis reflexionado sobre la realidad de vuestro País, anunciando a todos la llamada que el Señor dirige a cada cual para afrontar con espíritu evangélico las realidades cotidianas. Observando la sociedad boliviana, tradicionalmente tranquila y pacífica, habéis notado en varias ocasiones el aumento de acti-

***Optatam totius,* 6.**

tudes de intolerancia y falta de diálogo. La paz social es un valor muy importante y delicado que no puede ser puesto en peligro y por eso merece atención y admiración la voluntad de contribuir a su mantenimiento, favoreciendo iniciativas de promoción y de desarrollo adecuadas al momento presente. En este sentido no se puede olvidar la situación social en Bolivia. Es elevado el número de personas que por diversos factores no consiguen vivir con niveles mínimos humanamente aceptables.

En este contexto hay que considerar además el problema específico de la producción incontrolada y tráfico de estupefacientes, que propagan de manera irreparable la cultura de la muerte en la sociedad. Frente a ello se debe proclamar y difundir la cultura de la vida. Es cierto que la sociedad boliviana tiene el mérito de haber asumido un compromiso en la lucha contra el narcotráfico, que genera comportamientos sin escrúpulos, propios de verdaderos « mercaderes de muerte ». Por eso, es de desear que, entre otras medidas, las diversas instancias públicas promuevan alternativas de trabajos útiles y honestos capaces de garantizar a los obreros y a sus familias una situación concorde con su dignidad de personas e hijos de Dios.

No dudo que, con vuestra sensibilidad de Pastores, seguiréis iluminando a vuestras comunidades eclesiales, a la luz del Evangelio, presentándoles planteamientos éticos y viables que ayuden a la superación de tantos problemas de la sociedad boliviana.

7. Queridos Hermanos, toda la Iglesia se prepara para el gran Jubileo del año 2000, lo cual es un aliciente para el compromiso evangelizador y para reafirmar su esperanza en el Señor Resucitado que ha prometido estar con nosotros todos los días hasta el fin del mundo.[11] En el Señor hay que seguir edificando y consolidando las comunidades cristianas que se reúnen en su nombre. Que Nuestra Señora de Copacabana, a la que invocáis como Madre y Patrona, os acompañe en ese camino eclesial y que os sirva de aliento la Bendición Apostólica que os imparto a vosotros y a todos los amados fieles de Bolivia.

[11] Cf. *Mt* 28, 20.

IV

Ad quosdam Colombiae sacros praesules limina Apostolorum visitantes.*

Queridos Hermanos en el episcopado:

1. Bendigo y doy gracias de todo corazón al Señor que me permite reunirme con vosotros, Obispos de las Provincias eclesiásticas de Bogotá, Tunja e Ibagué, venidos para la *visita ad Limina.* Os acojo con gran alegría y por medio de vosotros tengo presente con profundo afecto a los fieles de vuestras Diócesis y, en general, a todos los amados colombianos.

Agradezco a Mons. Pedro Rubiano Sáenz, Arzobispo de Bogotá y Presidente de la Conferencia Episcopal, las palabras que me ha dirigido interpretando los sentimientos de cada uno de vosotros. En ellas se ha referido a la esperanza que os anima en el afrontar, con caridad pastoral y decidido compromiso, los desafíos que el momento actual presenta a la acción de la Iglesia.

2. Las celebraciones del V Centenario de la llegada de la fe al amado Continente americano han impulsado la « Nueva Evangelización », que no es una estrategia aislada en un momento de la Iglesia, sino un proceso nunca concluido. Este proceso busca, de una parte, incrementar la madurez en la fe de los fieles católicos y, de otra, impregnar la cultura misma de los pueblos con la luz y el vigor del Evangelio.

Por eso debemos trabajar con renovado esfuerzo por tener creyentes y comunidades que sean testigos genuinos de la verdad trascendente que entraña la vida nueva en Cristo. La madurez cristiana implica la acogida personal del don de la gracia, el dar razón de nuestra esperanza,[1] la celebración de la Liturgia y demás acciones sagradas, la superación de toda ruptura entre fe y vida, la disponibilidad para la caridad y el compromiso en favor de la justicia, el empeño responsable en la consolidación de las propias comunidades eclesiales, el ardor apostólico que lleva a comunicar la propia experiencia de fe a través de la misión. En una palabra, la madurez cristiana se encuadra en la realización total de la existencia personal y comunitaria en el seguimiento de Jesús.

* Die 30 Aprilis 1996.

[1] Cf. i P 3, 15.

Conscientes del grave deber de llevar a los fieles, a través de un proceso orgánico y progresivo de evangelización, a la madurez en la fe, y constatando la real situación de la Iglesia en vuestra Patria, así como el creciente avance de una cultura cada vez más secularizada, os reitero la invitación a aprovechar el próximo año para un « descubrimiento del Bautismo como fundamento de la existencia cristiana»,[2] de modo que los fieles, reflexionando sobre este sacramento, puedan acoger con renovado vigor a Cristo el Señor, la sola Luz que puede iluminar el sendero de los hombres.

3. Dado que la Evangelización tiene que iluminar los valores fundamentales, las líneas de pensamiento y los criterios de juicio, así como promover un cambio en los modelos de vida que están en contraste con los principios cristianos, os invito, queridos Hermanos, a proponer con claro discernimiento y a la luz de la Palabra de Dios respuestas adecuadas e iniciativas válidas que permitan a la Iglesia el cumplimiento de su misión en la sociedad colombiana, que presenta tantos cambios en esta etapa de su historia. En Colombia la nueva Constitución Nacional trata de reorganizar las estructuras cívicas y jurídicas; los fenómenos sociales y políticos actuales están revelando nuevas cosmo visiones y jerarquías de valores; los procesos educativos están generando una nueva mentalidad en los jóvenes. Ante estos retos la Iglesia ha de responder con la audacia de una acción evangelizadora, también nueva en su actitud, en su esfuerzo y en su programación.

La Iglesia ha de estar presente en un período en que decaen y mueren viejas formas, según las cuales el hombre había hecho sus opciones y organizado su estilo de vida, y ha de inspirar las corrientes culturales que están por nacer en este camino hacia el Tercer Milenio. No podemos llegar tarde con el anuncio liberador de Jesucristo a una sociedad que se debate, en un momento dramático y apasionante, entre profundas necesidades y enormes esperanzas. Se trata de una coyuntura socio-cultural que se presenta como ocasión privilegiada para seguir encarnando los valores cristianos en la vida de un pueblo, e impregnar todos los ambientes con el anuncio de una salvación integral. Ningún aspecto, situación o realidad humana, puede permanecer fuera de la misión evangelizadora.

Ante el reciente y preocupante diagnóstico, hecho por vosotros mismos, de que vuestro País « está moralmente enfermo »,[3] os animo a que vuestra

[2] *Tertio millennio adveniente,* 41.

[3] *Mensaje de la CEC,* 16.03.1996, 2.

acción evangelizadora asuma sin tardar un renovado esfuerzo de orientación moral. Ante el peligro de un relativismo que afecta tanto a la verdad como a las costumbres, ante la corriente secularista imperante, ante la difusión de comportamientos de corrupción, de injusticia y de violencia, que socavan los fundamentos mismos de la convivencia humana, se hace especialmente urgente la cuestión moral.

La Iglesia, que se ha autodefmido « experta en humanidad »,[4] cumple su misión al servicio de la causa del hombre cuando constata la triste perplejidad de la persona humana que, a menudo, ya no sabe lo qué es, de dónde viene ni a dónde va, llegando a situaciones de progresiva autodestrucción; cuando denuncia ante los ojos de todos el desprecio de la persona, la violación de los derechos humanos fundamentales y la inicua destrucción de bienes necesarios para una existencia digna; cuando, lo que es aún más grave, advierte que el hombre duda de que sólo en Cristo puede encontrar la salvación.

La Iglesia, en su respuesta al interrogante de la verdad sobre el hombre, no puede substraerse a la obligación de enseñar a la sociedad a caminar hacia el verdadero bien. Por tanto, debe proclamar sin titubeos las normas morales que garantizan el camino de la auténtica libertad a los hombres, protegiendo su inviolable dignidad, ayudando a la conservación misma del tejido social y a su desarrollo recto y fecundo. En este sentido, las reglas morales fundamentales de la vida social comportan unas exigencias a las que deben atenerse tanto los poderes públicos como los ciudadanos. Especialmente en este momento de la historia de Colombia, es urgente recordar la observancia de los principios morales, fundamento mismo de la convivencia política y sin los cuales toda la vida social se ve progresivamente comprometida, amenazada y abocada a su disolución.[5]

4. Pero para que la verdad ilumine la inteligencia y modele la libertad de los hombres y los pueblos, primero es necesario que el « esplendor de la Verdad» se manifieste en la vida de la Iglesia. Como se afirmó en la III Conferencia General del Episcopado Latinoamericano, « sin el testimonio de una Iglesia convertida serían vanas nuestras palabras de pastores ».[6] Se necesita, pues, una profunda y permanente conversión para poder, en nombre

[4] *Populorum progressio,* 13.
[5] Cf. *Veritatis splendor,* 101.
[6] *Puebla,* 1.221.

y con la autoridad de Jesucristo, exhortar, enseñar, corregir y confortar a un pueblo que se debate en la incertidumbre sobre la objetividad moral.

La Iglesia es la primera que está llamada, ante la disociación de fe y vida que existe en la sociedad, a mostrar en el cotidiano testimonio de sus Obispos, de los Presbíteros, de los religiosos y laicos, cómo « la fe tiene también un contenido moral: suscita y exige un compromiso coherente de vida; comporta y perfecciona la acogida y la observancia de los mandamientos divinos ».[7] Por tanto, os animo a hacer realidad lo que habéis escrito en vuestro Plan Global de Pastoral 1993-1999, proponiendo afrontar el nuevo milenio trabajando para que brille en el rostro de la Iglesia su vocación a la santidad.

Esto exige cambios en la forma de vida, en las opciones y métodos pastorales, en las formas de presencia en la sociedad, en los fines y actividades de tantas instituciones eclesiales. Cambios que es preciso promover, pues sólo viviendo en la Verdad se tiene la autoridad y libertad para anunciar la nueva vida en Cristo, la capacidad para denunciar la mentira, que de tantas formas quiere imponerse en vuestro seno, y la valentía necesaria « para no desvirtuar la Cruz de Cristo ».[8]

5. Otro desafío pastoral, que exige lo mejor de nuestra solicitud pastoral, es £¡\ de la familia. Ya tuve ocasión de escribir, con motivo del Año de la familia, que « entre los numerosos caminos, la familia es el primero y el más importante. Es un camino común, aunque particular, único e irrepetible, como irrepetible es todo hombre; un camino del cual no puede alejarse el ser humano ».[9]

Bien conocéis la gravedad de las múltiples amenazas que sufre la familia por todas partes y que habéis constatado particularmente en vuestras mismas comunidades diocesanas. La difusión del divorcio, visto incluso como un legítimo recurso por un cierto número de católicos, y la recurrente propuesta de ley sobre la legalización del aborto, que falsamente pretende dar derecho a una ascendente y escalofriante perpetración de este « crimen abominable »,[10] son males a los que se suman, entre otros, la dolorosa problemática de la acelerada desintegración familiar que se viene constatando en Colombia en las dos últimas décadas, la alarmante proliferación de la pros-

[7] *Veritatis splendor,* 89.
» *1 Col,* 17.
[9] *Carta a las familias,* 2.
[10] *Gaudium et spes,* 51.

titución, la violencia que de diversas maneras afecta a tantos hogares, la falta de preparación y de compromiso de los padres para dar una verdadera formación cristiana a sus hijos, la situación cultural, social y económica, realmente infrahumana, en que viven tantas familias. Pero, «no obstante los problemas que en nuestros días asedian al matrimonio y la institución familiar, ésta como célula primera y vital de la sociedad puede generar grandes energías, que son necesarias para el bien de la humanidad. Por eso, hay que anunciar con alegría y convicción la buena nueva sobre la familia».[11]

Es una verdad fundamental que el matrimonio y la familia no son una realidad efímera y transitoria como las modas y costumbres cambiantes de una sociedad, sino que vienen de Dios. Bajo esta luz se ha de enfocar la relación esencial de la familia con su origen divino, en el cual, mediante el sacramento del matrimonio, el amor humano quiere reflejar fielmente el amor de Dios y prolongar su poder creador, salvaguardando la unidad, la indisolubilidad y la fidelidad de los esposos.

6. Sé que en repetidas ocasiones vosotros, como Obispos, habéis tenido importantes intervenciones en defensa y promoción de la institución familiar. Sin embargo, dado que esta problemática continúa agudizándose cada vez más, se impone una evaluación objetiva de sus causas a fin de que la evangelización fomente una mayor formación de los fieles y, al mismo tiempo, haga oír la voz de la Iglesia en los ambientes sociales, culturales y jurídicos llamados a preservar la institución familiar. Urge intensificar una reflexión serena y profunda que ayude, en las presentes circunstancias, a promover y crear un modelo de familia que posibilite un núcleo auténticamente humano, que encarne los valores del Evangelio y luego los irradie como base de una nueva sociedad.

Si en la familia se fragua el futuro de la humanidad, no se deben ahorrar esfuerzos en favorecer una pastoral más orgánica y audaz para preparar a los jóvenes para el matrimonio; una pastoral creativa para sostener y ayudar a las « familias incompletas », desafortunadamente cada día más numerosas en vuestro País; una pastoral de acompañamiento constante de los esposos católicos que luchan, en medio de los ataques de una sociedad permisiva y materialista, por construir sus hogares según el designio de Dios; una pastoral de animación espiritual que tenga presente la situación particular de los divorciados, los separados y de quienes viven en unión libre;

[11] *Discurso* en Santo Domingo, 12.10.92, 18

una pastoral coordinada que logre aunar fuerzas y aprovechar bien todo el potencial de tantas iniciativas y movimientos apostólicos que den respuestas efectivas a todos los problemas que aquejan a las familias colombianas. La dramática situación que atraviesa la familia es en cierto sentido causa, pero también consecuencia, de la crisis cultural que vivimos. Esto induce a pensar que es preciso situar la pastoral familiar dentro del cuadro más amplio de la Nueva Evangelización.

7. Yo quisiera que este encuentro suscitara un verdadero estímulo que reavive en cada uno de vosotros el compromiso de entrega cada vez más plena a la propia grey y que al mismo tiempo compartierais conmigo la « solicitud de todas las Iglesias »[12] en el esfuerzo de defensa común del patrimonio de los valores humanos y cristianos.

Ciertamente vuestras fuerzas pueden parecer desproporcionadas ante la inmensa misión que pesa sobre vuestros hombros, pero nuestra fuerza se apoya siempre en la de Cristo a quien, especialmente en este gozoso tiempo pascual, contemplamos glorioso y vencedor del mal, que nos envía y nos promete que seremos « revestidos de poder desde lo alto ».[13] Por eso, mi última palabra es de segura confianza en la promesa del Supremo Pastor: « con vuestra perseverancia salvaréis vuestras almas ».[14] Con estos sentimientos y esperanzas, e invocando la protección de la Santísima Virgen de Chiquinquirá, a quien tanto ama y venera el pueblo colombiano, imparto de corazón sobre vosotros y sobre todos los miembros de vuestras comunidades eclesiales la Bendición Apostólica.

[12] *2 Co* 11, 28.
[13] *Lc* 24, 49.
[14] *Ibid.,* 21, 19.

V

Ad eos qui plenario coetui Congregationis de Cultu Divino et disciplina Sacramentorum interfuerunt coram admissos.*

Signor Cardinale Prefetto,
Venerati Fratelli nell'episcopato e nel sacerdozio,
fratelli e sorelle nel Signore!

1. Sono lieto di incontrarmi con voi in occasione della Plenaria del vostro Dicastero. Il mio affettuoso pensiero va innanzitutto ai Signori Cardinali qui presenti ed in modo particolare al Prefetto della Congregazione Card. Antonio Maria Javierre Ortas, che ringrazio per le cortesi parole poc'anzi rivoltemi. Saluto il Segretario Mons. Geraldo Majella Agnelo, i Membri, gli Officiali, i Consultori e quanti prestano la loro opera nelle Commissioni speciali. Desidero ringraziarvi tutti per la competenza e la generosità con cui svolgete il vostro apprezzato servizio alla Santa Sede in un settore tanto importante per la vita della Comunità ecclesiale.

In questi giorni vi siete soffermati in un attento esame dell'attività ordinaria del quinquennio trascorso, richiamando i problemi incontrati e le soluzioni adottate e cercando, al tempo stesso, di prevedere quanto resta da incrementare e promuovere per il futuro. Siamo nella fase antepreparatoria del cammino verso il Grande Giubileo del 2000. Nella Lettera apostolica ***Tertio millennio adveniente,*** rilevando che « nell'Assise conciliare la Chiesa, proprio per essere fedele al suo Maestro... ha provveduto alla riforma della liturgia "fonte e culmine" della sua vita »/ sottolineavo la necessità di esaminarsi sulla « ricezione del Concilio » in particolare per quanto concerne la liturgia.[2]

2. Essa infatti nel suo insieme, e in special modo nella Celebrazione eucaristica, costituisce il culmine a cui tende l'intera azione della Comunità ecclesiale e insieme la fonte dalla quale promana la glorificazione di Dio, unitamente alla progressiva santificazione del credente nel concreto contesto delle circostanze in cui vive. Era dunque necessario che la liturgia venisse

* Die **3** Maii **1996.**
[1] **N. 19:** ***AAS*** **87 (1995), 17.**
[2] **Cf n. 36:** ***l.c,*** **28.**

resa più consona a rispondere alle attese degli uomini di oggi e più assimilabile dalle diverse culture.

A questo proposito mi preme tuttavia ricordare che anche per la riforma della liturgia, in particolare del Rito Romano, vale quanto più in generale ho avuto modo di osservare nella ***Tertio millennio adveniente*** riguardo al Concilio: « Si ritiene spesso che il Concilio Vaticano II segni un'epoca nuova nella vita della Chiesa. Ciò è vero, ,ma allo stesso tempo è difficile non notare che l'Assemblea conciliare ha attinto molto dalle esperienze e dalle riflessioni del periodo precedente, specialmente dal patrimonio del pensiero di Pio XII. Nella storia della Chiesa, il "vecchio" e il "nuovo" sono sempre profondamente intrecciati tra loro. Il "nuovo" cresce dal "vecchio", il "vecchio" trova nel "nuovo" una sua più piena espressione ».[3] Come non ricordare allora che la riforma liturgica è il frutto di un lungo periodo di riflessione che risale fino all'azione pastorale di san Pio X e che ha trovato un singolare impulso nell'Enciclica ***Mediator Dei*** di Pio XII,[4] della quale il prossimo anno ricorderemo il cinquantesimo anniversario di pubblicazione ***ì***

Scopo di quanto è stato fatto per la vita liturgica, sia prima del Concilio Vaticano II che nel periodo dei lavori conciliari e poi della riforma liturgica che ne è scaturita come autorevole applicazione, era di facilitare l'assimilazione dello « spirito della liturgia » e, partendo da questo, la comprensione delle azioni liturgiche nel loro giusto ed essenziale valore.

Era evidente che lo spirito della liturgia non poteva essere ritrovato grazie ad una semplice riforma. Era necessario un vero e profondo rinnovamento liturgico. Uno « spirito », infatti, in quanto intrinsecamente legato ad « azioni » liturgiche, non può risiedere se non negli « agenti umani » della liturgia, chiamati ad « esercitare il sacerdozio di Cristo ». Ciò tuttavia non significa che possano essere trascurate le forme mediante le quali il sacerdozio di Cristo si esprime e si esercita, cioè quei « segni sensibili » dai quali la liturgia non può prescindere.

3. Il Concilio Vaticano II ha risposto alle attese degli uomini del nostro tempo chiamando i credenti, come ho ricordato nella Lettera apostolica ***Orientale lumen,*** « a mostrare con parole e gesti di oggi le immense ricchezze

[3] **N. 18:** *I.e.,* **16.**
[4] ***AAS*** **39 (1947) 521-595.**

che le nostre Chiese conservano nei forzieri delle loro tradizioni ».[5] Uno di questi « forzieri » è sicuramente il ***Missale Romanum,*** del quale state preparando la ***tertia editio typica.*** In esso la ***lex orandi*** ha racchiuso, per il Rito Romano, l'esperienza di fede di intere generazioni, insieme con molti tratti caratteristici di culture che sono state progressivamente trasformate in civiltà cristiane.

La riforma liturgica ha voluto che si attuasse, su più vasta scala e con modalità diverse secondo i tempi e le necessità, quanto già si era verificato altre volte nella storia della Chiesa, come ad esempio nella straordinaria impresa pastorale dei santi Cirillo e Metodio, giacché « la rivelazione si annuncia in modo adeguato e si fa pienamente comprensibile quando Cristo parla la lingua dei vari popoli, e questi possono leggere la Scrittura e cantare la liturgia nella lingua e con le espressioni che sono loro proprie ».[6]

4. ***U editio typica tertia*** del Messale Romano vi offre l'opportunità di riflettere su alcune caratteristiche di questo rinnovamento. Al riguardo, vale la pena richiamare quanto scrivevo nella Epistola apostolica ***Dominicae cenae:*** « Sebbene in questa tappa di rinnovamento sia stata ammessa la possibilità di una certa autonomia "creativa", tuttavia essa deve strettamente rispettare le esigenze dell'unità sostanziale. Sulla via di questo pluralismo (che scaturisce tra l'altro già dall'introduzione delle diverse lingue nella liturgia) possiamo proseguire solo fino a quel punto in cui non siano cancellate le caratteristiche essenziali della celebrazione dell'Eucaristia e siano rispettate le norme prescritte dalla recente riforma liturgica».[7] Ed aggiungevo: « Occorre compiere dappertutto lo sforzo indispensabile, affinché nel pluralismo del culto eucaristico, programmato dal Concilio Vaticano II, si manifesti l'unità di cui l'Eucaristia è segno e causa ».[8]

So bene che il vostro Dicastero è impegnato a promuovere la massima fedeltà alle leggi liturgiche, richiamando alla memoria di tutti i principi che, al riguardo, ha formulato il Concilio Ecumenico Vaticano II: « Regolare la sacra liturgia compete unicamente all'autorità della Chiesa, che risiede nella Sede Apostolica e, a norma del diritto, nel Vescovo... Perciò nessun

[5] N. 4: *AAS* 87 (1995), 748.
[6] *OL,* 7: *l.c,* 75L
[7] N. 12: *AAS* 72 (1980), 143.
[8] *Ibid.*

altro, anche se sacerdote, aggiunga, tolga o muti alcunché di sua iniziativa in materia liturgica ».[9]

5. Dev'essere, pertanto, a tutti chiaro che, se gli esperti con il loro apporto possono illuminare utilmente le scelte operabili, le decisioni in materia liturgica restano sottoposte alla diretta responsabilità dell'autorità ecclesiastica, la quale mira soltanto a favorire la partecipazione liturgica del popolo alla glorificazione di Dio e, insieme, a rendere più accessibili e fruttuose per ogni credente le possibilità di santificarsi.

Alle esigenze e finalità della vita cristiana può rispondere solo una liturgia che produca nel cuore in ascolto della Parola e proteso verso l'Eucaristia quel « silenzio carico di presenza adorata » di cui ho avuto modo di parlare nella recente Esortazione postsinodale sulla Vita consacrata.[10] In un mondo pervaso da messaggi audiovisivi di ogni genere è necessario ricuperare zone di silenzio che permettano a Dio di far sentire la sua voce e all'anima di comprendere ed accogliere la sua Parola.[11] E quanto insegna il luminoso esempio di innumerevoli Santi e Beati, che ci hanno preceduto glorificando Dio con il raccoglimento orante della loro vita, e di Martiri, che hanno scelto per amore « il silenzio » del dono totale dell'esistenza quale risposta all'amore di Dio percepito nella Parola e nell'Eucaristia.

6. Ecco perché risulterà di grande aiuto alla vita cristiana l'insieme delle riflessioni che avete sviluppato sia circa il culto dei Beati, sia circa il Martirologio Romano, in quanto libro liturgico, che contribuisce in modo singolare all'interscambio della venerazione dei Santi tra le Chiese, come comunicazione di doni, nello spirito della comunione dei santi. So bene che si tratta di un lavoro lungo e delicato, che occupa da molti anni la riflessione e il lavoro della vostra Congregazione. È arrivato il momento di portare a termine questa importante opera, così che il Martirologio si unisca agli altri libri liturgici già rinnovati. Apparirà così chiaramente che la parsimonia con la quale il Calendario Romano generale ha fatto spazio alle memorie dei Santi, per dare la precedenza al Giorno del Signore e alla celebrazione del suo Mistero, non significa affatto minor considerazione per tutti coloro che, a cominciare da Maria Santissima, rendono testimonianza con la loro vita alle meraviglie operate dalla grazia, in modo che i fedeli non solo comme-

[9] Cost. sulla Saera Liturgia, *Sacrosanctum Concilium,* 22„

[10] Cf n. 38: *L'Osservatore Romano,* 29 marzo 1995, p. 5.

[11] Cf *OL,* 16, *l.c,* 762.

morino e meditino i misteri della Redenzione, ma anche li raggiungano personalmente, vi prendano parte e vivano dì essi.[12]

Nell'auspicare che i lavori dell'Assemblea Plenaria contribuiscano ad una sempre più profonda vita liturgica del Popolo di Dio invoco sul vostro Dicastero la costante protezione di Maria, modello insuperabile di perfetta Orante.

Con tali voti, mentre vi ringrazio ancora una volta per la vostra generosa collaborazione, imparto con affetto a ciascuno di voi una speciale Benedizione Apostolica. -*

VI

Ad Italiae episcopos habita.*

« La sera di quello stesso giorno, il primo dopo il sabato, (...) venne Gesù, si fermò in mezzo a loro e disse: Pace a voi! Detto questo, mostrò loro le mani e il costato. E i discepoli gioirono al vedere il Signore. Gesù disse loro di nuovo: Pace a voi! Come il Padre ha mandato me, anch'io mando voi ».[1]

Carissimi Fratelli nell'episcopato!

1. Con voi gioisco della venuta del Signore risorto che si rende presente in mezzo a noi. Ogni nostro riunirci in assemblea è un rivivere quell'esperienza originaria e fondante della Chiesa che rievochiamo, con intensità ed efficacia particolare, in questo periodo pasquale, mentre attendiamo fiduciosi e in preghiera il dono di una rinnovata effusione dello Spirito Santo.[2]

Ciascuna delle nostre Chiese, in comunione con tutte le altre, è immagine viva ed eloquente della comunità degli Apostoli riunita nel cenacolo. E chiamata dunque ad accogliere il Signore crocifisso e risorto e a lasciarsi plasmare dal dono del suo Spirito per diventare « un cuor solo e un'anima sola»[3] e proiettarsi con rinnovato slancio nell'annuncio e nella testimonianza delle grandi cose fatte da Dio per la salvezza di tutti gli uomini.

[12] Cf Pio XII, Lett. enc. *Mediator Dei, AAS* 39 (1947), 580.

* Die 9 Maii 1996.

[1] *Gv* 20, 19-21.

[2] Cf *ibid., 20, 22.*

[3] Cf *At* 4, 32.

Saluto con affetto ciascuno di voi. Saluto e ringrazio il vostro Presidente, il Signor Cardinale Camillo Ruini, da poco confermato nel suo incarico, i Vicepresidenti, il Segretario Generale Mons. Ennio Antonelli. A tutti auguro un ministero ricco di consolazioni spirituali, nella propria Diocesi e nel comune servizio della Conferenza Episcopale.

2. Nell'itinerario di fede della Comunità ecclesiale in Italia, il Convegno celebrato a Palermo lo scorso novembre ha • rappresentato un passaggio di grande rilievo ed ha suscitato in tutti i credenti viva speranza. Nella presente Assemblea avete esaminato e approvato il documento che ha raccolto, vagliato e tradotto in autorevoli linee di impegno pastorale i frutti di quel Convegno. Ne risulta così approfondito e rilanciato nella prospettiva del Giubileo dell'anno 2000 il grande tema del « Vangelo della carità » che guida in questo decennio il cammino della Chiesa in Italia.

Si tratta di aprire la mente e il cuore ai doni dello Spirito Santo per vivere la propria esistenza nella sequela esigente e liberante di Cristo crocifisso e risorto, e nel servizio ai più piccoli tra i fratelli,[4] accogliendo l'invito all'universale vocazione alla santità, alla perfezione della carità, che è rivolta a tutti e, con la grazia di Dio, per tutti concretamente possibile.

3. Dalla contemplazione del mistero di Dio che si rivela a noi in Gesù Cristo si sprigiona quella visione dell'uomo, della sua vocazione terrena ed escatologica, delle sue relazioni sociali, che è il principio di una cultura e di una civiltà^cristiane. E ciò che insegna il Concilio Vaticano II, quando invita a riconoscere in Gesù Cristo « la chiave, il centro e il fine dell'uomo nonché di tutta la storia »,[5] per rispondere così, partendo dalla vocazione divina ed eterna dell'uomo, alla grande transizione culturale che investe l'intera famiglia umana. Il Vangelo, infatti, è forza rinnovatrice anche delle realtà terrene.

Molto opportunamente, perciò, nel Convegno di Palermo avete posto le basi di un progetto culturale orientato in senso cristiano, che ora intendete sviluppare e progressivamente attuare. È questo un punto di vitale importanza per l'evangelizzazione: alle correnti di scristianizzazione che investono anche una terra di bimillenaria tradizione di fede come l'Italia, si può rispondere efficacemente soltanto attraverso un più incisivo annuncio di Cristo. In tale opera sarà di valido sostegno la contestuale proposta di una

[4] Cf *Mt 25,* 40.

[5] *Gaudium et spes,* n. 10.

cultura rinnovata che sappia interpretare alla luce del Vangelo le domande e le istanze dell'epoca che stiamo vivendo.

Questo è anche il principale contributo che i cristiani possono offrire alla vita sociale e politica dell'Italia. Nell'assumere le proprie responsabilità temporali i fedeli laici hanno bisogno di saldi riferimenti spirituali e culturali, che consentano loro di non smarrire la propria identità e di operare con fiducia e coraggio per un progetto di società ispirato alla dignità e vocazione trascendente della persona.

Il bene comune e il progresso sempre solidale della diletta Nazione italiana — seppur secondo modalità nuove — richiedono, oggi non meno di ieri, la testimonianza chiara dei credenti e la loro capacità di proporre e di difendere quella grande eredità di fede, di cultura e di unità che costituisce il patrimonio più prezioso di questo popolo.[6]

4. Nel cammino di attuazione degli indirizzi del Convegno di Palermo e di preparazione al grande Giubileo del terzo millennio, una tappa privilegiata sarà il Congresso Eucaristico Nazionale che verrà celebrato a Bologna nel settembre del prossimo anno. Il tema scelto è quello stesso del primo anno della fase preparatoria del Giubileo: « Gesù Cristo, unico salvatore del mondo, ieri, oggi e sempre ».[7] Vissuto con cura nella Diocesi che lo ospita e dall'intero popolo cristiano, esso costituirà un invito a meditare sulla centralità di Cristo nella vita personale e comunitaria e a sviscerare le implicazioni di questo immenso dono per la vita culturale e sociale. L'Eucaristia racchiude infatti in sé tutta la straordinaria potenzialità rinnovatrice e santificatrice della risurrezione del Signore Gesù: vivere di essa significa diventare costruttori appassionati di unità, di libertà e di pace. Con questo spirito di fedele adesione a Cristo e di fraterna solidarietà la Chiesa che è in Italia si prepara ad accogliere ed ospitare i tanti pellegrini dell'Anno Santo. Ogni comunità ecclesiale deve predisporsi ad essere sempre più come la « città posta sul monte »,[8] per l'esemplarità nella fede, per la perseveranza nella reciproca carità che contraddistingue i discepoli di Cristo, per lo spirito di ospitalità e cordialità, per la generosità con cui vorrà mettere a servizio di tanti fratelli e sorelle provenienti da ogni angolo del mondo le bellezze e ricchezze di fede e di carità, di cultura e di arte, di cui lo spirito evangelico ha dotato le città e popolazioni italiane.

[6] Cf *Lettera ai Vescovi italiani* del 6 gennaio 1994, n. L

[7] Cf *Eb* 13, 8.

[8] Cf *Mt* 5, 14.

5. La celebrazione del Grande Giubileo del 2000 riveste una significativa prospettiva missionaria, che ha trovato ampio riscontro nei lavori della vostra Assemblea. Notevole è stato sempre lo sforzo compiuto dalla Chiesa che è in Italia al servizio della missione universale. Sono state scritte, in proposito, pagine di autentico martirologio. Anche oggi continua l'eloquente testimonianza di molti missionari alle frontiere dell'evangelizzazione. Risuonano ancora nel nostro animo gli echi della beatificazione in San Pietro di due grandi Vescovi italiani che si sono distinti nel campo della « missio ad gentes »: Mons. Comboni e Mons. Conforti. Mentre rendiamo grazie a Dio e onore ai tanti missionari e missionarie, sacerdoti, religiosi e religiose, laici, uomini e donne, ci sentiamo impegnati a conservare gelosamente e a sviluppare, adattandola profeticamente ai tempi nuovi, questa preziosa eredità missionaria, che è il segno della vitalità di fede del popolo di Dio che ci è affidato.

Restino le nostre Chiese sempre disponibili nei confronti delle altre Comunità cristiane che ci tendono la mano, nella certezza che Dio non si lascia vincere in generosità. Un nuovo e ardimentoso slancio missionario rappresenterà una incalcolabile occasione di evangelizzazione per le comunità ecclesiali in Italia ed in particolare per i giovani. Questo, poi, sarà anche il frutto più tangibile del Giubileo: riscoprire, rinvigorire e gustare la bellezza della propria fede, condividendola con altri, lontani e vicini, che aspettano talora con ansia, talora persino senza esserne consapevoli, questo dono immenso.

6. Venerati Fratelli nell'episcopato! Affidiamo a Maria Santissima, Madre di Cristo e Madre della Chiesa, le prospettive e i propositi emersi in questi giorni dalla comune preghiera, dalla riflessione, dal dialogo fraterno.

La memoria del mistero pasquale ce la mostra ai piedi della croce, partecipe della passione del Figlio. Ai piedi della croce il discepolo la riceve, quale inestimabile dono, dalle mani del Crocifisso.[9] Da quel momento, Ella vive nel cuore della Chiesa, custode efficace della comunione dei discepoli e stella radiosa dell'evangelizzazione.

Con lei invochiamo il dono dello Spirito di verità e di amore per noi e per tutti i credenti: sarà Lui a prepararci all'incontro con il Signore che viene!

Con questi sentimenti ed auspici benedico di cuore ciascuno di voi e il popolo affidato alla vostra sollecitudine pastorale.

[9] Cf *Gv* 19, 27.

NUNTIUS

R.D. Rectori generali Societatis Apostolatus Catholici: II expleto saeculo ab ortu sancti Vincentii Pallotti.

Al Reverendissimo don Seamus Freeman
Rettore generale della Società dell'Apostolato Cattolico

1. La ricorrenza del bicentenario della nascita di san Vincenzo Pallotti (1795-1995), sacerdote Romano e fondatore dell'Unione dell'Apostolato Cattolico, mi offre l'opportunità di esprimere un cordiale saluto a tutta la benemerita Famiglia Pallottina, unitamente all'auspicio che tale evento segni un tempo di rendimento di grazie a Dio per il dono fatto alla Chiesa di quel testimone della fede cristiana che visse in pienezza l'amore evangelico. E bello costatare che la celebrazione avvenga in un momento in cui la cristianità intera si sta preparando al terzo Millennio della nascita del Salvatore; ciò conferisce alla ricorrenza una particolare significazione. Perciò il ringraziamento si eleverà al Signore, come ho affermato nella mia Lettera apostolica ***Tertio millennio adveniente,*** anche per tutti i « frutti di santità maturati nella vita di tanti uomini e donne che in ogni generazione ed in ogni epoca storica hanno saputo accogliere senza riserve il dono della Redenzione

Con questo animo mi unisco alla preghiera di lode della grande Famiglia Pallottina — sacerdoti, fratelli, suore e fedeli laici — ed esprimo il mio compiacimento per le iniziative promosse allo scopo di ridestare il carisma peculiare lasciato in eredità dal venerato Fondatore. Questo dono dello Spirito sia di stimolo per ognuno a rinnovare la vita spirituale e per unire gli sforzi apostolici al fine di testimoniare al mondo la presenza del Dio vivente, che è Amore infinito.

2. Il messaggio che voglio affidare ai carissimi fratelli e sorelle dell'Unione dell'Apostolato Cattolico è lo stesso che ripeterebbe in questi nostri tempi san Vincenzo Pallotti: conservate la fede cristiana, annunziatela con parole ed opere, aiutate gli altri a credere che Dio è il Padre misericordioso di tutti gli uomini, che Gesù Cristo è il Salvatore, nel quale siamo rigenerati

[1] **N. 32,.**

alla vita nuova, che lo Spirito Santo è la forza della nostra vita; che la fede «opera per mezzo della carità» *(Gal* 5, 6).[2]

Con gioia affido nuovamente questo carisma di fondazione a tutta la Famiglia Pallottina, perché sia fonte di ispirazione in risposta ai bisogni odierni della Chiesa e del mondo. L'attualità di questo messaggio appare evidente alle soglie del terzo Millennio; infatti, in un mondo che rischia di scristianizzarsi, quale contributo più significativo potrebbero offrire i membri dell'Unione dell'Apostolato Cattolico se non quello di essere vivamente impegnati nella nuova evangelizzazione? Occorre, dunque, che ognuno si interroghi sull'efficacia del proprio impegno nel ravvivare la fede in una società, in cui l'indifferenza religiosa «porta tanti uomini... a vivere come se Dio non ci fosse o ad accontentarsi di una religiosità vaga, incapace di misurarsi con il problema della verità e con il dovere della coerenza ».[3]

La Chiesa oggi ha bisogno di testimoni coerenti e annunciatori attendibili della fede affinché i cristiani facciano esperienza della vita in Cristo e sappiano discernere le realtà divine e umane secondo lo Spirito di Dio. Come afferma il Catechismo della Chiesa Cattolica « per vivere, crescere e perseverare nella fede sino alla fine, dobbiamo nutrirla con la Parola di Dio, dobbiamo chiedere al Signore di accrescerla, essa deve operare "per mezzo della carità" *(Gal* 5, 6) essere sostenuta dalla speranza e radicata nella fede della Chiesa ».[4] Di tutto ciò era ben persuaso San Vincenzo quando diceva che «la religione... deve essere difesa dai suoi seguaci con l'esempio e con la rettitudine delle parole, dimostrandone ancora la ragionevolezza ».[5] Ma per annunciare il Vangelo mediante la testimonianza della vita e della parola, occorre una profonda formazione cristiana, nutrita e sostenuta dal continuo contatto con Cristo per mezzo della preghiera, della celebrazione liturgica, della vita fraterna, della pratica della carità e della riflessione teologica.

Un aspetto particolare dell'annuncio della fede merita ancora attenzione. San Vincenzo Pallotti fu grande sostenitore dell'impegno dei fedeli in favore della missione « ad gentes ». Una sfida della nuova evangelizzazione è quella di far arrivare il Vangelo di Cristo là dove non è ancora conosciuto. In questo nostro tempo non si può dimenticare l'appello del Fondatore: « nulla più sicuramente vuole favorire la gloria di Dio, e il bene spirituale

[2] Cf *Opere complete* X, 198-199.
[3] *Tertio millennio adveniente,* n. 36.
[4] N. 162.
[5] *Opere complete* XI, 837.

del prossimo, quanto le missioni in quei luoghi, ove ancora non è giunta la luce del Vangelo, e dove la vastità del territorio, e la deficienza di operai lascia i nuovi fedeli quasi in abbandono ».[6] So bene quanto i Pallottini siano impegnati nell'azione missionaria; essi sappiano che la Chiesa è profondamente grata per tale prezioso servizio.

L'annuncio della fede porta alla riscoperta di Dio che è amore.[7] Questo fu un tema della continua e instancabile predicazione di san Vincenzo Pallotti, che ebbe il suo fondamento nell'esperienza personale di sentirsi amato da Dio, senza condizioni e senza limiti. Le sue meditazioni non cessano di risuonare nel cuore dei suoi figli spirituali. Dio, l'Amore infinito, è presente sempre e dappertutto. Dio, Carità per essenza, creò « l'uomo a sua immagine e somiglianza »:[8] l'uomo « non è un'immagine dipinta in tela, né un'immagine di legno, di pietra, di metallo ma una sostanza vivente, ragionevole, spirituale »;[9] Gesù Cristo è la manifestazione dell'amore di Dio che ha dato « il suo Figlio unigenito »[10] per ristabilire con l'uomo peccatore un'alleanza nuova; vivere in Cristo, quindi, è vivere nell'amore del Padre.[11] E alla luce di queste convinzioni che il Santo scelse come motto le parole di San Paolo: « L'amore del Cristo ci spinge ».[12]

3. In questa occasione desidero esortare ciascuno dei Membri dell'Unione a contribuire in modo concreto alla realizzazione del desiderio del Fondatore, espresso con queste parole: «Nel vedere, o pensare ai poveri... vorrei diventare vitto, bevanda, liquore, vestimenta... vorrei essere trasformato nella luce per i ciechi, loquela per i muti, udito per i sordi, salute per gli infermi ».[13] L'amore per i poveri dovrà, quindi, costituire un'esigenza intrinseca e primaria dell'Unione. Sarà perciò particolare impegno di ciascuno quello di favorire i fratelli abbandonati ed emarginati e di difendere la vita dei giovani, degli anziani e degli esclusi; di promuovere le azioni caritative destinate a soccorrere il prossimo nelle proprie necessità corporali e spirituali; come pure di istruire, consigliare, consolare, confortare, perdonare e sopportare con pazienza. Queste sono le opere con le quali san Vincenzo testimoniò la carità fraterna e contribuì all'edificazione della civiltà dell'amore.

[6] *Opere complete* V, 80.
[7] Cf *1 Gv* 4, 8.
[8] *Opere complete* III, 151.
[9] *Iddio VAmore infinito,* Roma 1936, p. 30.
[10] Cf *Gv* 3, 16.
[11] Cf *Opere complete* III, 34-40.
[12] *2 Cor* 5, 14.
[13] *Opere complete* X, 15-16.

Da parte mia, non posso non esprimere i miei rallegramenti per l'impegno dimostrato nel promuovere e sviluppare questa visione profetica, che costituisce la carta d'identità dei Pallottini nella Chiesa. Nel Documento finale della XVII Assemblea Generale del 1993, è stato riaffermato che « l'Unione dell'Apostolato Cattolico, dono dello Spirito Santo, è una comunione (communio) di singole persone e comunità che, secondo il carisma di san Vincenzo Pallotti, promuove la corresponsabilità di tutti i battezzati per ravvivare la fede e riaccendere la carità nella Chiesa e nel mondo e così portare tutti all'unità in Cristo».[14] A questa scuola ciascuno si ispiri per essere sempre più fervido annunciatore della fede viva e apostolo della carità operosa. Si impegni nella realizzazione dei fini propri dell'Unione dell'Apostolato Cattolico, che il Santo Fondatore voleva promuovere, stabilire e propagare, «perché sia perpetuamente nella Chiesa di Gesù Cristo come tromba evangelica che chiama tutti, che invita tutti, che risveglia lo zelo e la carità in tutti i fedeli ».[15]

4. Accompagno ed avvaloro questi pensieri e voti con la preghiera, affinché Maria Santissima, Regina degli Apostoli, tenga uniti gli appartenenti all'Unione come gli Apostoli nel Cenacolo. Riferendosi all'evento di Pentecoste il Santo Fondatore scrisse: « In qualunque luogo mi troverò intendo figurarmi (e procurerò di ritrovare spesso questo sentimento) di stare io e tutte quante le creature nel Cenacolo di Gerusalemme, ove gli Apostoli ricevettero lo Spirito Santo... ».[16] Auspico che tutte le comunità dell'Unione dell'Apostolato Cattolico siano veri « Cenacoli », dove si senta il vento dello Spirito Santo e da dove si diffondano sempre di più il fuoco del suo Amore e la luce della sua Sapienza.

La Benedizione Apostolica, che ora imparto di gran cuore, scenda abbondante su di Lei e su tutti i membri dell'Unione, in lieto pegno di grazie e di conforti celesti.

Dal Vaticano, 21 aprile 1995.

IOANNES PAULUS PP. II

[14] N. 16.
[15] *Opere complete,* I, 5.
[16] *Ibid.,* X, p. 86.

ACTA CONGREGATIONUM

CONGREGATIO DE CULTU DIVINO ET DISCIPLINA SACRAMENTORUM

DECRETUM

de celebratione Sancti Ludovici Mariae Grignion de Montfort, presbyteri, in Calendario Romano generali inscribenda.

Inter praeclaros Dei apostolos procul dubio adnumerandus sanctus Ludovicus Maria Grignion de Montfort (1673-1716) qui, totus innixus in divinae Sapientiae consilio et beatae Dei Genetricis Mariae servus effectus, strenue adlaboravit, ut per stultitiam crucis mundi sapientiam confunderet et ad evangelicam vitam populum christianum adduceret. In diversis Galliae dioecesibus per urbes et pagos, per compita et nosocomia apostolicum ministerium prosecutus est, praedicans amorem erga *Deum solum,* Christi Crucifixi aeternae et incarnatae Sapientiae mysterium, consecrationem Iesu per Virginem Mariam, baptismalium promissionum renovationem, inexhaustas piae precationis Rosarii divitias, quod quidem assequi potuit ignito verbo sed et potissimum fulgore virtutum. Cantica sacra composuit et alia scripta, inter quae percelebrem tractatum *De vera devotione erga beatam Virginem,* ut fidelium animae ad Iesum per Mariam ducerentur. In Litteris Encyclicis *Redemptoris Mater* Summus Pontifex Ioannes Paulus II de germana spiritualitate mariali pertractans, quae est expressio non solum doctrinae fidei sed etiam vitae ex fide, peculiarem mentionem fecit de sancto Ludovico Maria Grignion de Montfort: « *Spiritualitas* marialis, perinde atque ei congruens *devotio,* uberrimum fontem habet in experientia historica variarum communitatum christianarum, quae inter diversos populos et nationes in toto degunt orbe terrarum. Ad hoc quod attinet, iuvat nos, inter tot testes et magistros huiusmodi *spiritualitatis,* commemorare sanctum Ludovicum Mariam Grignion de Montfort, qui christifidelibus proposuit consecrationem Christo, per manus Mariae praestandam, ut efficax subsidium ad vivendum fideliter secundam promissiones baptismales» (n. 48: .4.4$ 79 [1987] 427-428).

In seminariis et novitiatibus totius orbis terrarum, innumeri presbyteri, viri ac mulieres Deo consecrati necnon christifideles laici, ex doctrina mariali sancti Ludovici Mariae Grignion de Montfort, tamquam ex saluberrimo fonte spiritalis vitae praecepta haurientes, se formaverunt. Haud pauci sancti et beati, in quibus eminet beata Maria Ludovica a Iesu Trichet, in spiritualitate montfortana alimentum invenerunt quo pietatem erga Christi et Ecclesiae Matrem enutrirent. Nostra quoque aetate coetus et associationes mariales, quae ubique terrarum florent, ad sancti Ludovici Mariae doctrinam se referunt.

Itaque Summus Pontifex Ioannes Paulus II, cum perpendisset quantum sancti Ludovici scripta et exempla ad pastorum, religiosorum, christifidelium veram devotionem erga Deiparam fovendam profecissent et adhuc proficerent, non solum ad doctrinam sed etiam ad vitam christianam quod attinet, decrevit ut nomen sancti Ludovici Mariae Grignion de Montfort, presbyteri, in Calendario Romano Generali inscriberetur et eius memoria ad libitum quotannis die 28 mensis Aprilis ab omnibus peragi posset. Nova igitur memoria cunctis Ordinibus pro Missae et Liturgiae Horarum celebratione erit inscribenda atque eius indicatio ponetur in libris liturgicis cura Coetuum Episcoporum in posterum edendis.

Contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Ex aedibus Congregationis de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, die 20 mensis Iulii 1996.

ANTONIUS M. card. **JAVIERRE**, ***Praefectus***

& GERARDUS M. **AGNELO**
Archiep. a Secretis

L. ©S.

In Congr. de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum tab., n. 1208¡96L

PROPRIUM SANCTORUM MISSALIS ROMÀNI

Eodem die 28 aprilis

S. **Ludovici Mariae Grignion de Montfort, presbyteri**

De Communi pastorum: pro missionariis.

Collecta

Aeternae Deus sapientiae,
qui sanctum Ludovicum Mariam presbyterum
plenae Christo, Filio tuo, deditiónis
per eius beatae Matris manus
eximium testem et magistrum effecisti,
concede nobis, ut eandem spiritalem viam sectántes,
regnum tuum in mundum extendere valeamus.
Per Dominum.

Liturgia verbi

De Communi pastorum: pro missionariis.

Lectio I: ***1 Cor 1, 18-25*** Placuit Deo per stultitiam praedicationis salvos facere credentes.
Ps. resp.: ***Ps 39, 2 et 4ab. 7-8a. 8b-9. 10*** Ecce venio Domine ut faciam voluntatem tuam.
Alleluia: ***Lc 4, 18*** Evangelizare pauperibus misit me Dominus, praedicare captivis remissionem.
Evang.: ***Mt 28, 16-20*** Euntes docete omnes gentes.

PROPRIUM SANCTORUM LITURGIAE HORARUM

Eodem die 28 aprilis

S. **Ludovici Mariae Grignion de Montfort, presbyteri**

Natus in vico Montfort in Britannia Minore et Parisiis sacerdotio initiatus, Ludo vicus Maria Grignion, a Clemente Papa Undecimo missionarius

apostolicus renuntiatus, partes Galliae occidentales peragravit, evangelizando mysterium Sapientiae aeternae, Christum incarnatum et crucifixum, viam sanctitatis ad Iesum per Mariam docendo, operi suo consocians presbyteros, fratres et, una cum beata Maria Ludovica Trichet, sorores. In civitate Saint-Laurent-sur-Sèvre, dioecesis Lucionensis, die 28 aprilis 1716 obiit, plurima relinquens scripta, praesertim de mariali spiritualitate.

De ***Communi pastorum: pro presbyteris, vel De Communi sanctorum.***

Ad Officium lectionis

Lectio altera

Ex Tractatu « De vera devotione erga beatam Virginem » sancti Ludovici M. Grignion de Montfort, presbyteri (nn. 120-121.125-126: ***Œuvres complètes,*** Seuil, Paris 1966, 562-563.566-567)

Totus tuus

Cum summa nostrae perfectionis in eo consistat, ut Iesu Christo conformes, eidem coniuncti atque consecrati efficiamur, maxima haud dubitánter devotio ea est quae magis perfecte Iesu Christo nos conformes reddit atque ei iungit ac consecrat. Cum vero Maria inter omnes creaturas sit Filio suo plenissime conformis, idcirco prae ceteris devotionibus, illa quae máxime consecrat atque conformem reddit animam quandam Dómino nostro **devo**tio est erga Sanctissimam Virginem Matrem eius; et quo magis ánima Mariae consecrata, eo magis eadem Iesu Christo consecrata erit.

Perfecta ergo Iesu Christo consecratio nihil aliud est quam summa et plena Sanctissimae Virgini sui ipsius consecratio, et haec est devotio quam dóceo.

Haec autem devotionis forma **optime** vocari potest perfecta renovatio votorum vel promissionum sancti Baptismatis. In ea etenim christifidelis totum Beatissimae Virgini se donat, ita ut per Mariam totus Christi sit.

Ex hoc efficitur ut simul quis Beatissimae Virgini se consecret et Iesu Christo: Virgini autem Mariae, cum aptissima via sit quam Iesus ipse **elegit** ad unionem nobiscum ineundam et ad nos sibi uniendos; Dómino vero Iesu cum noster finis ultimus sit, cui totum id quod sumus debemus, quia Redemptor et Deus noster est.

Insuper considerandum est quod omnis homo, cum baptizatur, ore proprio vel patrini et matrinae sollemniter Sátanae abrenúntiat eiusque tentationibus et operibus, et Iesum Christum Magistrum suum et summum Dominum eligit, illi parens sicut servus ex amóre. Hoc autem revéra fit et in hac devotione: christianus abrenúntiat daemónio, mundo, peccato et semetipsa atque totus Iesu Christo se donat per manus Mariae.

In Baptismate quisquis, saltem explicite, non sese dat Iesu Christo per manus Mariae neque Dómino meritum suorum bonorum operum dat. Etiam post Baptisma christianus omnino liber est applicandi huiuscemodi meritum aliisve vel pro se retinendi. In hac vero devotione explicite christifidelis sese dat Dómino nostro per manus Mariae atque ipsi ex toto consecrat propriae actuositatis virtutem.

Responsorium ***Ps 115, 16-18.***

R. Dómine, ego servus tuus et filius ancillae tuae. * Tibi sacrificábo hostiam laudis, alleluia.

V. Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo eius. * Tibi.

Oratio

Aeternae Deus sapientiae, qui sanctum Ludovicum Mariam presbyterum plenae Christo, Filio tuo, deditiónis per eius beatae Matris manus eximium testem et magistrum effecisti, concede nobis, ut eandem spiritalem viam sectántes, regnum tuum in mundum extendere valeamus. Per Dominum.

CONGREGATIO DE CAUSIS SANCTORUM

BARCINONEN.

Beatificationis et Canonizationis Servae Dei Teresiae Gallifa Palmarola fundatricis Servarum a Passione (1850-1907)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

«Maternis Ecclesiae curis committitur idcirco quisque homo propter Verbi Dei mysterium quod est caro factum (cf. ***Io*** 1, 14). Quam ob rem fieri non potest quin omnis dignitatis hominum vitaeque ipsius minatio tam-

quam vocis imaginem in Ecclesiae intimo excitet animo, quin eam intra propriam fidem de redimente Filii Dei incarnatione percutiat, quin implicet illam suo in officio ***Evangelium vitae*** universum per orbem omnique proferendi creaturae (cf. ***Mc*** 16, 15) » (Ioannes Paulus II, Litt. Encycl. ***Evangelium vitae,*** 3: ***AAS*** 87 [1995], 403).

Huius maternae Ecclesiae sollicitudinis de omni humana vita, Verbi Incarnatione sacra reddita, singularis testis fuit Serva Dei Teresia Gallifa Palmarola, vera mulier fortis (cf. ***Prv*** 31, 10), pia uxor et fidelis, tenera mater et duriter exercitata, vidua vigilans et industria, novae Congregationis religiosae conditrix, omnino vitae humanae in omnibus suis momentis defensioni atque tutelae dedita.

Orta ea est die 21 mensis Iunii anno 1850 Sancti Hippolyti de Voltregá, in dioecesi Vicensi sito, intra fines Hispaniae, a coniugibus Hippolyto Gallifa et Magdalena Palmarola eodemque die est baptizata. Pater eius textor xylini erat et magno cum labore poterat necessitatibus familiaribus prospicere, propter oeconomicum discrimen illo in campo. Altis virtutibus christianis coniuges iungebantur, qui filios suos fide imbuerant, serena cum Providentiae fiducia, etsi in maxima versabantur paupertate. Teresia quinque vix erat annorum cum est patre orbata, curis atque matris educationi commissa. Ob familiae indigentiam nequi vit ludum frequentare, sed confestim coepit matrem in opere adiuvare, non neglecta frequentia paroeciae catechesis causa necnon praecipuarum religionum erga Eucharistiam, Domini Passionem et Virginem Perdolentem, magnos missionarios imitans eius aetatis Catalonienses, Sanctum Antonium M. Claret (annis 1807-1870) et Beatum Franciscum Coli, O. P. (annis 1812-1875). Hac in condicione Teresia, quae Confirmationem acceperat duos menses nata, primum novem annorum ad Eucharistiam accessit, contra temporis consuetudines. Exinde instanter animadvertit oportere se fieri catechismi apostolam inter aequales ac puellas egeniores.

Post attentam inquisitionem de sua vocatione, matre pioque sacerdote suadentibus, consilium cepit de vita matrimoniali desponsaque est iuveni fabro caementario Emmanueli Benedicto Codolosa. Matrimonium celebratum est die 27 mensis Iunii anno 1868, cum Teresia duodeviginti annorum erat et sponsus unius et viginti. Eorum familia vere christiana fuit, praesertim ob curam Servae Dei, quamquam nec umbrae defuerunt nec tempora difficilia propter indolem arduam Emmanuelis, qui postea humilis factus est et mansuetus. Eorum coniugium septem est laetificatum filiis, sed unus

tantum ad adolescentiam pervenit, cum ceteri in pueritia ad Deum reversi sint. Partus et luctus continuati sunt in vita matrimoniali Teresiae, quae idcirco quam maxime sollicita fuit de comparanda natis suis inaestimabili sancti baptismi gratia. Hi acerbi casus animam eius corroboraverunt, peropportune eandem praecolentes ad futurum munus, dum iam se sentiebat summopere Iesu Passioni coniunctam.

Teresia paulo plus triginta annos nata erat eique duo postremi pueruli restabant, cum maritus phthisi aegrotavit ex incommodis laboris sui atque privationibus dignae, sed verae paupertatis. Serva Dei perdiligens et sedula aegri ministra fuit, quae etiam Emmanuelem spiritualiter ad magnum transitum expedivit. Obitus accidit die 13 mensis Iulii anno 1882, post quattuordecim matrimonii annos.

Teresia, cum duobus puerulis, in aere alieno fuit, derelicta et spreta, sed ne temporis quidem punctum Dei fiduciam amisit. Post aliquot menses fuit ei Sanctus Hippolytus relinquendus ut ad urbem Vicensem migraret operam quaesitura atque collocationem natis suis aptiorem. Providus fuit hac in re occursus cum P. Valentino **Moria,** C.M.F., qui fuit ei consiliarius et moderator spiritus, praesertim respectu eius futuri muneris.

Extremae paupertatis perdurante condicione, in precaria opera incubuit, praesertim curam puerorum, non relicto apostolatu communi inter ancillas parvulorum custodes, operarías et fámulas. Alius religiosus Claretianus ei suasit ut studia adoriretur artis obstetriciae, quo diploma in ea adipiscentur et utilem explicaret apostolatum pro infantia proque matribus in difficultatibus se habentibus. Ita gratia illa peculiaris delineabatur, quam Serva Dei erat cultura suaeque traditura tamquam pretiosam hereditatem Congregationi, pro servitio nempe vitae humanae in variis eius aspectibus inde a conceptione. Novam iniit professionem, quam verum ducebat apostolatum, in oppido Manlleu (ad provinciam Barcinonensem pertinente) anno 1884, secum ducto unico filio superstite, Iacobo, qui mortuus est anno 1896. Tamquam fundamentum totius laboris Teresia impensam alebat vitam spiritalem, per cotidianam Eucharistiae participationem ac maiorem in dies pietatem in Domini Passionem atque in Virginem Perdolentem.

Natum est anno 1885 consilium de condendo instituto religioso assiduitati praebendae puellis matribus ac saluti tot infantium extra matrimonium conceptorum. Hortationibus gravibus inducta in primis se praemunivit publico diplomate obstetricis apud Studiorum Universitatem Barcinonensem, certis difficultatibus superatis in studiorum cursu, tituloque adepto anno

1886. Barcinone evenit adventus primae adiutricis Servae Dei anno 1891, sicque inchoata est vita communis in domo vocata « Asylum Visitationis ». Post plures in urbe sedis mutationes, die 8 mensis Decembris anno 1894 votis religiosis privatis se obstrinxit una cum duabus primis sociis. Vocationum incrementum Congregationem amplificavit Servarum Passionis, sed multis in discriminibus et obstantiis, quas Serva Dei firma cum constantia et immensa Domini fiducia superavit, qui ei jniecerat operis spiritualitatem et propositum. Nonnisi anno 1904 Institutum approbatum est ab Episcopo Barcinonensi tamquam Pia Unio et multos annos post mortem Servae Dei approbationem habuit pontificiam, cum iam plene eius explebatur peculiare charisma, iuxta quod Servae Passionis esse deberent in ministerio maternitatis et infantiae periclitantis.

Longus condendi operis labor iam magnum aperit prospectum super Servae Dei virtutes, quae in diversis vitae condicionibus continuum invenit incitamentum pro suis spiritualibus ascensionibus. Fides omnimodis exercitata vitam eius a pueritia illustravit; illi inconcusso fulcimento fuit in acerba uxoris et matris septem filiorum, omnium quidem immature ex eius affectu abreptorum, experientia; dux eius fuit in viduitate impigra et ad servitium maternitatis vitaeque nascentis directa. Eucharistia, Iesu Passio, pietas in Virginem Perdolentem eam sustinuerunt seque potissimum aperuerunt in diuturnis deprecationis horis et praecipue in casibus vitae decretoriis. Providentiae fiducia eius actionem notavit vel difficillimis temporibus inque extrema paupertate.

Strenua futurorum bonorum spes abalienavit Teresiam ab omni terrena cupiditate, namque unice esse sancta exoptavit et se sanctificare, sicut potissimum conditum eius ostendit Institutum. In rebus adversis inque spiritualibus ariditatibus eius Dei fiducia numquam defecit, qui illi laetitiam ac serenitatem dedit interiorem etiam temporibus maximi humani doloris in subsequentibus uxoris, matris et conditricis statibus. Quam ob rem eius vita continuus progressus fuit in caritate ad Dominum suum et ad proximum, praesertim ad egentiorem et in periculo spiritali versantem. Adeo cum Deo coniuncta vixit, praecipue per Eucharistiam et Passionem, ut peculiaria acceperit dona contemplationis atque locutionum ulteriorum, quae totam eius terrenam exsistentiam distinxerunt. Spiritus fundationis Instituti Servarum Passionis eam induxit ad subveniendum animis periclitantibus puellarum matrum, ut omnem fugerent illecebram abortionis utque infantibus conceptis donum pro videret vitae et baptismi. Proprietas ac fidelis

exsecutio singularis huius vocationis, in tot obstantiis atque discriminibus, argumentum haud dubium sunt eius fortissimae caritatis. Solummodo matris cor tam exercitatae poterat amore Dei et proximi indigentioris sic flagrare.

Mater Teresia Gallifa admodum exemplo fuit etiam in exercitio virtutum cardinalium et his adnexarum, in variis vitae statibus. Patet eius prudentia in familiae rationibus et in suo officio uxoris et matris, cum nihil praetermisisset, quod ad eam pertineret, pro bono propinquorum; sed ante omnia tamquam conditrix egit vera cum spiritus prudentia, consulendo et oboediendo moderatoribus spiritalibus et Ordinariis dioecesanis, quamvis alacriter spectaret ad exsecutionem consilii divini de Congregatione Servarum Passionis. Iusta fuit erga Deum et erga proximum, in labores non intendens nec in incommoda, laeta semper, etiam cum valetudinis periculo, donare. Sed summum opus est fortitudinis vita Servae Dei simulque eius navitas apostolica, quandoquidem a pueritia dolore exercitata est, paupertate, labore necnon oppositu, cum agebatur de voluntate Patris facienda. Vera « mater perdolens » septem filiorum et mariti mortem accepit in lumine arcani consilii Dei, qui eam ducebat, ut esset mater secundum spiritum et Providentiae instrumentum pro tot creaturis in periculis versantibus et derelictis. Semper laeta fuit in temperantia et in paupertate ardua, quodammodo insita in eius spiritu bona altiora appetente et a rebus creatis abalienato. Heroum more oboedientiam coluit, tamquam virtutem et tamquam votum, etsi haec poterat esse continuum cilicium acutum et gravis crux cotidiana; sacerdotibus, episcopis, summo Pontifici, quem est venerata in persona Leonis XIII per peregrinationem in urbem Romam, semper obsequens fuit. Heroibus digna fuit eius castitas iuvenilis, coniugalis et vidualis, postea voto consecrata, quam coluit colendamque cum gaudio, serenitate et impetu filiis suis spiritalibus suasit. Fundamentum totius eius aedificii spiritalis summa humilitas fuit, cum se miseranti duceret peccatricem, continuo misericordia divina indigentem seseque in ultimis collocaret, pro mandato evangelico et exemplo divini Magistri, ignominia usque ad mortem crucis notati.

Hoc cum ornatu virtutum terrenum suum iter confecit, dicto illo ad effectum adducto: Per crucem ad lucem. Quamvis corpore fortis esset, ab ineunte anno 1901 ingravescere coeperunt in Matre Teresia consuetae perturbationes asthmatis, infirmitas cordis et arteriarum infiammatilo chronica, tametsi nitebatur gravibus suis oneribus consulere. Sed a mense Octobri anni 1905 astricta est in sella iacere, rotulis acta, usque ad mortem, etiam

propter renum vitium. Exeunte mense Novembri anno 1906 sollemniter Sanctum Viaticum accepit et Unctionem Infirmorum, plene ac serene divinae obsequens voluntati tamque fortis, ut filias suas dolentes consolaretur flentesque. Pluries etiam gratia sacramentorum confirmata die 17 mensis Martii, multo tempore postmeridiano, anno 1907, in Domino obdormivit, oculis defixis in Virginis Perdolentis imagine. Nondum quinquagesimum septimum aetatis annum expleverat.

Mirum eius manet exemplum et nuntius ad praesentia accommodatus, quia « in aetatis nostrae statu sociali, signato gravi contentione inter "culturam vitae" et "culturam mortis", oportet altus inducatur criticus sensus, ut vera dignoscantur bona germanaeque necessitates siquidem in omnibus «nova exstruenda est vitae cultura» (*Evangelium vitae,* 95: *ibid.,* p. 509).

Quamquam in vita et post mortem Serva Dei vera sanctitatis fama claruerat, ob rationes omnino Causae externas, in primis ob Instituti Servarum Passionis paupertatem, nonnisi anno 1977 celebrari potuit apud Curiam Barcinonensem processus cognitionalis, in quo multa sunt collecta testimonia multaque instrumenta. Praeparata Positione, iam a Consultoribus Historicis Congregationis de Causis Sanctorum probata, die 26 mensis Septembris anno 1995 actus est Congressus Peculiaris Consultorum Theologorum, qui de virtutibus Servae Dei heroum in modum cultis disceptaret. Patres Cardinales deinde et Episcopi, in Sessione Ordinaria diei 6 mensis Februarii anni 1996, Causae Ponente Exc.mo Domino Petro Georgio Nesti, C.P., Archiepiscopo Camerinensi-Sancti Severini in Piceno, agnoverunt Servam Dei heroum in modum coluisse virtutes théologales, cardinales iisque adnexas.

Facta demum de hisce omnibus rebus, die 3 mensis Maii hoc eodem anno, Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, mandavit ut super heroicis Servae Dei virtutibus decretum conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis ad Se hodierno die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Ponente meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater sollemniter declaravit: *Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Temperantia et Fortitudine, eisque adnexis, in gradu heroico, Servae Dei Tere-siae Gallifa Palmar ola, Fundatricis Congregationis Servarum a Passione, in casu et ad effectum de quo agitur.*

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referri mandavit.

Datum Romae, die 25 mensis Iunii A. D. 1996.

68 Albertus Bovone
archiep. tit. Caesariensis in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. © S.

& Eduardus Nowak
archiep. tit. Lunensis, ***a Secretis***

LEOPOLITANA LATINORUM seu VARSAVIEN.

Beatificationis et Canonizationis ven. Servae Dei Mariae Marcellinae Darowska confundatricis Congregationis Sororum Immaculatae Conceptionis B.M.V. (1827-1911).

DECRETUM SUPER MIRACULO

Venerabilis Serva Dei Maria Marcellina Darowska in loco Szulaki, ad Podoliam pertinente, orta est, die 16 mensis Ianuarii anno 1827. Postquam est in viduitate relicta eiusque filius primogenitus mortuus, se Deo votis privatis consecravit; deinde altera conditrix facta est Congregationis Sororum Immaculatae Conceptionis Beatae Mariae Virginis, cuius sapiens fuit atque diligens antistita generalis. Sedulo formationem curavit Sororum suarum et sui Instituti propagationem in Polonia. Optime de Ecclesia deque patria sua merita est fructuoso explicato apostolatu pro feminina iuventute proque mulieribus. Non paucas animi vigore atque Providentiae fiducia superavit difficultates. Fama sanctitatis clara, mortem obiit nonis Ianuariis anno 1911.

Beatificationis et canonizationis Causa inita est apud archiepiscopalem curiam Varsaviensem anno 1951. Summus Pontifex Ioannes Paulus II die 15 mensis Decembris anno 1994 Servam Dei virtutes théologales, cardinales iisque adnexas coluisse heroum in modum declaravit.

Nuper Congregatio de Causis Sanctorum, Postulationis rogatu, coniectam miram sanationem inspexit, intercessioni tributam eiusdem Venerabilis Servae Dei et in loco Nowy Sacz intra fines posito dioecesis Tarnoviensis patratam. Sanatio pertinet ad puerum Bernardum Jirnov, asphycticum natum die 10 mensis Iunii anno 1985, qui paucis post ortum mensibus quandam ostendere coepit incrementi psychomotorii retardationem; namque ea-

put tollere non poterat contractionesque musculorum debiles erant. Variis peractis medicorum inspectionibus, inventum est eum affectum esse cerebri atrophia corticali et subcorticali; inde iudicatum est agi de polyencephalite cerebri puerili cum prognosi suspecta quoad valetudinem. Quam ob rem medici matrem certiorem fecerunt puerum inhabilem futurum esse ad sedendum et ad ambulandum eiusque auctum brevissimum. Medio mense Aprili anni 1986 pueri mater aliaeque personae, in quibus Sorores Immaculatae Conceptionis Beatae Mariae Virginis quae communitatem habebant in loco Nowy Sacz, sacrum novendiale inceperunt in honorem Servae Dei Mariae Marcellinae Darowska. Die 24 mensis Aprilis ex improviso puer solus sedere coepit, surgere et labris cisii niti. Exinde iustum habuit incrementum psychomotorium.

De sanatione, statim mira habita, apud curiam episcopalem Tarnoviensem anno 1991 canonica est instructa inquisitio, cuius auctoritas probata est a Congregatione de Causis Sanctorum decreto die 12 mensis Martii promulgato anno 1993. Consilium Medicorum eiusdem Dicasterii pridie calendas Décembres anno 1995 uno ore hoc est effectum: Diagnosis: « paralysis cerebri anoxyco-ischaemica ex malo ante ortum et in ortu accepto »; Prognosis: « quam maxime suspecta quoad valetudinem »; Therapia: « nulla »; Sanationis ratio: « mutatio in melius repentina, inexplicabilis quoad modum; auctus psychophysicus rectus post novem annos ». Calendis Martiis anno 1996 actus est Consultorum Theologorum Congressus Peculiaris et ñoñis Maiis subsequentibus Patrum Cardinalium et Episcoporum Sessio Ordinaria, Causae Ponente Eminentissimo Cardinale Andrea Maria Deskur. Et utroque Coetu, sive Consultorum sive Cardinalium et Episcoporum, posito dubio an de miraculo constaret divinitus patrato, responsum est prolatum affirmativum.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, die 10 mensis Iunii hoc eodem anno, Sanctitas Sua, vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens, mandavit ut decretum de praedicta mira sanatione conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis hodierna die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Cardinale Ponente, meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater declaravit: ***Constare de miraculo a Deo patrato, intercedente Ven. Serva Dei Marcellina Darowska, Confundatrice Congregationis Sororum Immaculatae Conceptionis B.M.V., videlicet de subitanea et perfecta sanatione pueri***

Bernardi Jirnov a «paralisi cerebrale anossico ischemica da sofferenza prenatale e perinatale ».

Voluit autem Sanctitas Sua ut hoc decretum publici iuris fieret et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referretur.

Datum Romae, die 25 mensis Iunii A. D. 1996.

© Albertus Bovone
archiep. tit. Caesariensis in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. © S.

© Eduardus Nowak
archiep. tit. Lunensis, ***a Secretis***

MATRITEN.

Beatificationis et Canonizationis ven. Servae Dei Mariae Annae Mogas Fontcuberta, fundatricis Congregationis sororum Tertiariarum Franciscalium a Matre Divini Pastoris (1827-1886).

DECRETUM SUPER MIRACULO

Venerabilis Serva Dei Maria Anna Mogas Fontcuberta in pago orta est Corrò del Val, intra fines posito archidioecesis Barcinonensi in Hispania, idibus Ianuariis anno 1827. Pro puellularum educatione proque assiduitate pauperibus aegrotisque praebenda Congregationem Sororum Tertiariarum Franciscalium a Matre Divini Pastoris condidit, cuius indefatigata ac prudens Antistita Generalis fuit usque ad mortem. Sodalium Sororum formationem diligenter coluit easdem adhortando ad ardorem apostolicum necnon ad amorem Christi, Virginis Mariae, Ecclesiae et vitae contemplativae. Caritate erga proximum effulsit atque patientia fortitudineque qua difficultates superavit et aerumnas pertulit. A se aliena et ab inanibus mundi rebus spem suam in divina misericordia inque Providentia collocavit. Vitam terrenam conclusit sancte in oppido Fuencarral, ad provinciam Matritensem pertinenti, die 3 mensis Iulii anno 1886, fama sanctitatis clara.

Beatificationis et canonizationis Causa inita est anno 1949 apud Curiam episcopalem Matritensem. Rebus peractis iure statutis, Summus Pontifex Ioannes Paulus II die 15 mensis Decembris anno 1994 edixit Servam Dei heroum in modum virtutes théologales, cardinales iisque adnexas observavisse.

Deinde Causae Postulatio Congregationis de Causis Sanctorum iudicio permisit coniectam miram sanationem, eiusdem Venerabilis Servae Dei in-

tercessioni ascriptam ac Badalonae in Hispania patratam anno 1953. Casus pertinet ad Isabellam Cortijos Martínez quae, viginti septem annos nata, iam phthisi urinali correpta, est nephrotomia dextera secta. Post tres annos in pleuritidem incidit et inter illum morbum gravidata est. Ultimo praegnationis mense, cum simul essent alta azothaemia et baculum Koch in urina, sectio Caesarea effecta est et die 24 mensis Decembris anno 1953 infantem peperit vivum et sanum. Biduo post ex improviso apparuit abdomen acutum cum febri cumque azothaemia, utraque alta, anuriae signa et sensorii obnubilatio. Die 30 mensis Decembris eius condiciones tam graves sunt factae, ut curantes prognosim infaustam fecerint quoad vitam brevi tempore. Familiares idcirco statuerunt aegrotam domum reducere iam in cornate versantem, extenuatione cordis sanguinisque vasculorum, anuria et interclusione intestinorum completo. Interea quaedam Tertiariae Franciscanae a Matre Divini Pastoris, valetudinario praepositae in quo Isabella iacebat, invocare coeperant Dei auxilium per deprecationem Matris Annae Mariae Mogas Fontcuberta, cuius imago posita est in subucula qua aegrota erat induta. Domum reversa, non solum non est mortua, uti omnes exspectabant, sed sine ulla therapia tam celeriter convaluit, ut postridie, nempe die 31 mensis Decembris, nulla morbi sui ostenderet indicia. Calendis Ianuariis medici factam sanationem reppererunt. De miro eventu annis 1989-1990 apud Curiam Barcinonensem facta est canonica inquisitio, a Congregatione de Causis Sanctorum probata decreto pridie idus Februarias anno 1993 promulgato. Consilium Medicorum eiusdem Dicasterii in sessione diei 14 Iunii anni 1995 uno ore ita est elocutum: Diagnosis: « Péritonites acuta sectionem subsecuta in aegrota phthisi praesenti correpta. Condicio mortis agonem praecedens »; Prognosis: « Infausta quoad vitam »; Therapia: « Apta sed inefficax »; Sanationis ratio: « Celérrima, completa et stabilis. Pro scientia inexplicabilis ». Die 10 mensis Novembris anno 1995 Congressus Peculiaris Consultorum Theologorum est actus et die 5 mensis Martii anno 1996 Sessio Ordinaria Patrum Cardinalium et Episcoporum, Causae Ponente Eminentissimo Cardinali Eduardo Martínez Somalo. Et in utroque Coetu, sive Consultorum sive Cardinalium et Episcoporum, posito dubio num de miraculo constaret divinitus patrato, responsum est prolatum affirmativum.

Facta demum de hisce omnibus rebus, die 3 mensis Maii hoc eodem anno, Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua, vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens, mandavit ut decretum de praedicta mira sanatione conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis hodierna die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Cardinali Ponente, meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater declaravit: ***Constare de miraculo a Deo patrato, intercedente Ven. Serva Dei Maria Anna Mogas Fontcuberta, Fundatrice Congregationis Sororum Tertiariarum Franciscalium a Matre Divini Pastoris, videlicet de celérrima, completa et stabili sanatione Isabellae Cortijos Martínez a « peritonite acuta post-operatoria in paziente affètta da tubercolosi in atto. Stato preagonico ».***

Voluit autem Sanctitas Sua ut hoc decretum publici iuris fieret et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referretur.

Datum Romae, die 25 mensis Iunii A. D. 1996.

SB Albertus Bovone
archiep. tit. Caesariensis in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. 83 S.

83 Eduardus Nowak
archiep. tit. Lunensis, ***a Secretis***

SIEDLCEN. seu PODLACHIEN.

Beatificationis seu Declarationis Martyrii Servorum Dei Vincentii Lewoniuk et XII **Sociorum Christifidelium laicorum in odium fidei, uti fertur, interfectorum** (t **1874).**

DECRETUM SUPER MARTYRIO

« Et ipsi tamquam lapides vivi aedificamini domus spiritalis in sacerdotium sanctum offerre spiritales hostias acceptabiles Deo per Iesum Christum », ***(1 Pt*** 2, 5).

Ecclesiae lapides vivi, quae est aedificatio Dei (cf. ***1 Cor*** 3, 9), fuerunt laici Vincentius Lewoniuk et XII Socii, qui nec minas timuerunt nec eorum cesserunt illecebris, qui illos ab Ecclesia Catholica separare volebant ac denique se ipsos offerre Deo in odorem suavitatis non dubitaverunt.

Ii ad paroeciam vici Pratulin pertinebant, in dioecesi Chelmensi positi, quae anno 1596, una cum aliis dioecesibus, ab Ecclesia Orthodoxa discesserat ut se cum Ecclesia Catholica coniungeret, sua hierarchia retenta suoque ritu Byzantino Slavo. Saeculo XIX harum communitatum ecclesialium vita peculiariter difficilis facta est, quandoquidem auctoritates Russicae, quae in

illam dominabantur Poloniae partem, omni ope nisae sunt eas ad Orthodoxam Ecclesiam reducere. Multi coercitionibus succubuerunt atque violentiis. In iis vero qui sua effulserunt in Ecclesiam Catholicam fidelitate annumerandi sunt haud dubie paroeciae pagi Pratulin fideles. Quamvis humiles essent personae et ea iniqua tempestate parocho carentes, recta via non deerraverunt et, luce Spiritus interiore ducti, animose iniustis restiterunt civilium auctoritatum postulationibus. Cum mense Ianuario anno 1874 exercitus intervenit eos cogens ecclesiae suae paroecialis claves tradere, ii qui potuerunt, quamquam gravium periculorum quae adibant conscii erant, libere suis relictis domibus se concordes circa sacrum aedificium congregaverunt, suae fidei symbolum suaeque cum Ecclesia Catholica coniunctionis ad defendendum parati. Firmiter enim pro certo habebant ecclesiae traditionem pastori non catholico idem esse ac propriam deponere fidem. Vi petiti, lapidibus se defenderunt atque baculis. Ut tumultum coërceret renisumque Uniatum flecteret exercitus igneis glandibus multitudinem coepit ferire, quae, potius quam fugeret, uti potuerat, lapides abiecit et bacula, immobilis mansit in loco, genibus nixa est et hymni religiosi iniit cantum. Inermium catholicorum cantu atque deprecatione in caelum ascendentibus, multi eorum vulnerati sunt ac tredecim viri iuvenesque occisi. Alii ex his statim mortui sunt, alii, propter gravia vulnera, martyrii coronam sunt paulo post consecuti. Omnes agricolae erant vel parvorum praediorum possessores, qui secundum Ecclesiae leges vivebant beneque audiebant in populo. Hi fuerunt:

1. Vincentius Lewoniuk, viginti quinque annorum, matrimonio coniunctus;
2. Daniel Karmasz, quadraginta septem annorum, matrimonio coniunctus;
3. Lucas Bojko, unum et viginti annos natus, caelebs;
4. Bartholomaeus Osypiuk, triginta annos natus, matrimonio coniunctus;
5. Onuphrius Wasiluk, unum et viginti annos natus, matrimonio coniunctus;
6. Philippus Geryluk (vel Kiryluk), quadraginta tres annos natus, matrimonio coniunctus;
7. Constantinus Bojko, quadraginta septem annorum, matrimonio coniunctus;
8. Michael Nicephorus Hryciuk (vel Gryciuk), undeviginti annos natus, caelebs;
9. Ignatius Franczur, quinquaginta annos natus, matrimonio coniunctus;
10. Ioannes Andrzejuk, viginti quinque annorum, matrimonio coniunctus;

11. Constantinus Lukaszuk, quadraginta quinque annos natus, matrimonio coniunctus;

12. Maximus Hawryluk, triginta trium annorum, matrimonio coniunctus;

13. Michael Wawrzyszuk, unum et viginti annos natus, caelebs.

Inde a die mortis suae fortissimi hi Christi testes veri habiti sunt fidei martyres. Idem senserunt cum populus, tum auctoritates ecclesiasticae, in quibus commemorandi sunt Summi Pontifices Pius IX, Leo XIII, Pius XII et Ioannes Paulus II. Canonizationis Causa inchoata est anno 1919, cum Episcopus dioecesis Podlachiensis, hodie Siedlcensis, parochos iussit omnes nuntios de persecutionibus quas Uniates subierunt colligere. Processus canonicus instructus est annis 1938-1939 et 1964; cuius auctoritas et vis est a Congregatione de Causis Sanctorum per decretum die 18 mensis Novembris anno 1994 promulgatum probata. Positione super martyrio apparata, actus est Consultorum Theologorum Congressus Peculiaris die 26 mensis Ianuarii anno 1996. Patres Cardinales deinde atque Episcopi, in Sessione Ordinaria die 16 insequentis mensis Aprilis habita, Causae Ponente Eminentissimo Cardinale Achille Silvestrini, professi sunt Vincentii Lewoniuk atque duodecim Sociorum mortem verum fuisse martyrium.

De hisce omnibus rebus, referente subscripto Pro-Praefecto, certior factus, die 10 mensis Iunii hoc eodem anno, Summus Pontifex Ioannes Paulus II, vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, praecepit ut decretum super martyrio Servorum Dei rite conscriberetur.

Quod cum esset factum, accitis hodierna die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Cardinale Ponente meque Antistite a Secretis ceterisque de more convocandis eisque adstantibus Beatissimus Pater declaravit: ***Constare de martyrio eiusque causa Servorum Dei Vincentii Lewoniuk et XII Sociorum, Christifidelium laicorum, anno 1874 interfectorum, in casu et ad effectum de quo agitur.***

Voluit autem Sanctitas Sua ut hoc decretum publici iuris fieret et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referretur.

Datum Romae, die 25 mensis Iunii A. D. 1996.

£8 Albertus Bovone
archiep. tit. Caesariensis in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. ©S.

£8 Eduardus Nowak
archiep. tit. Lunensis, ***a Secretis***

ONITSHAËN.

Beatificationis et Canonizationis Venerabilis Servi Dei Cypriani Michaelis Iwene Tansi, Sacerdotis professi, Ordinis Cisterciensium Strictioris Observantiae (1903-1964)

DECRETUM SUPER MIRACULO

Venerabilis Servus Dei Cyprianus Michael Iwene Tansi ortus est a parentibus non christianis anno 1903 in pago *Igboezunu* apud *Aguleri,* in archidioecesi Onitshaènsi. Anno 1912 baptismum accepit et anno 1937 sacerdos ordinatus est. Magno cum fervore, caritate atque sacrificii spiritu negotiis pastoralibus se dedidit, prius tamquam cooperator et postea tamquam parochus diversis in locis. Vita illectus contemplativa, rebus omnibus relictis monasterium Trappistarum ingressus est Montis Sancti Bernardi, in comitatu Licestriensi in Anglia. Erga suam consecrationem fidelis se ipsum abnega vit, diligenter Regulam observavit et officia monastica, continuo est in via perfectionis progressus et cum amore est Christum Dominum secutus. In aeternitatem introivit die 20 mensis Ianuarii anno 1964.

Fama sanctitatis, qua insignis fuit ex quo parochus erat in Africa, etiam post mortem duravit; quapropter Archiepiscopus Onitshaënsis anno 1986 Causam iniit beatificationis et canonizationis.

Quae iure statuuntur peractis, Summus Pontifex Ioannes Paulus II die 4 mensis Iulii anno 1995 edixit Servum Dei heroum in modum virtutes théologales, cardinales et his adnexas coluisse.

Aliquot ante annos Onitshae facta est coniecta mira sanatio, intercessioni tributa eiusdem Servi Dei. Casus, nuper iudicio permissus Congregationis de Causis Sanctorum, beatificationis respectu Patris Cypriani Michaelis Iwene Tansi, ad Philomenam Udebuluzo Emeka pertinet, quae anno 1983, sedecim annos nata, coepit doloribus abdominis laborare; deinde apparuerunt vomitio, anorexia, progrediens ponderis imminutio et in deambulatione difficultates. Mense Iulio anno 1986 laparotomia est facta, quae ostendit massam retroperitonaealem, duram, fibratam, solide parieti abdominis adhaerentem. Biopsis sivit diagnosim fieri de « fibrosi retroperitonaeali ». Massa auferri nequivit et aegrotae, quandoquidem nulla sanationis spes erat, non est therapia specifica praescripta, sed tantum cura symptomatica. Postquam est e valetudinario dimissa, crevit symptomatologia dolorifera, quae impossibilem fere reddebat deambulationem. Mense Octobri eiusdem anni

aegrota novendiale inchoavit sacrum ad Patrem Cyprianum Michaelem Iwene Tansi et eius deprecationi aliae se iunxerunt personae. Die 17 eiusdem mensis, quamvis multum doleret, Onitsham ducta est, ubi reditus in patriam celebrabatur corporis Servi Dei. Aegra feretrum tangere potuit et osculari ac statim sensit se esse sanatam, liberatam a doloribus et gradi posse solam. Inspectiones clinicae patefecerunt effectam sanationem. De miro eventu apud Curiam Onitshaënsem, annis 1989-1990, instructa est inquisitio dioecesana, a Congregatione de Causis Sanctorum probata per decretum die 22 mensis Novembris anno 1991 promulgatum. Consilium Medicorum, in sessione diei 14 mensis Iunii anni 1995, una voce declaravit: ***Sanationis ratio:*** « Regressio clinica repentina cum imminutione subtotali novae formationis. Sanatio stabilis, inexplicabilis quoad modum ». Die 27 mensis Octobris subsequentis actus est Consultorum Theologorum Congressus Peculiaris et die 23 mensis Ianuarii anno 1996 Sessio Ordinaria Patrum Cardinalium et Episcoporum, Causae Ponente Eminentissimo Cardinali Francisco Arinze. Et in utroque Coetu, sive Consultorum sive Cardinalium et Episcoporum, posito dubio num de miraculo constaret divinitus patrato, responsum est prolatum affirmativum.

Facta demum de hisce omnibus rebus, die 3 mensis Maii hoc eodem anno, Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua, vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens, mandavit ut decretum de praedicta mira sanatione conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis hodierna die infrascripto Pro-Praefecto necnon Cardinali Causae Ponente, meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater declaravit: ***Constare de miraculo a Deo patrato, intercedente Ven. Servo Dei Cypriano Michaele Iwene Tansi, Sacerdote professo Ordinis Cisterciensium Strictions Observantiae, videlicet de repentina et stabili sanatione Philumenae Udebuluzo Emeka ab « estesa neoformazione retroperitoneale sinistra, con sintomatologia dolorosa, vomito, disturbi della deambulazione e decadimento delle condizioni generali ».***

Voluit autem Sanctitas Sua ut hoc decretum publici iuris fieret et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referretur.

Datum Romae, die 25 mensis Iunii a.D. 1996.

SB Albertus Bovone
archiep. tit. Caesariensis in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. EB S.

£8 Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

PATAVINA

Beatificationis et Canonizationis Servae Dei Liduinae Meneguzzi Religiosae professae ex Instituto Sancti Francisci Salesii (1901-1941)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

« Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet; si autem mortuum fuerit, multum fructum affert » ***(Io*** 12, 24).

Imperiosi huius Divini Magistri praecepti insuperabili vi pervasa Soror Liduina Meneguzzi, Instituti Patavini Sororum Sancti Francisci Salesii religiosa professa, iuvenem ac vehementem vitam suam amoris donum reddidit pro fratribus, ita Ecclesiae et mundo huius aetatis, tot lacerato divisionibus et discordiis, testimonium perhibens clarum atque magnum Evangelii caritatis.

Soror Liduina Meneguzzi, in baptismo appellata Elisabetha Angela, in oppido Aponi Fonte orta est, intra fines provinciae Patavinae, pridie idus Septembres anno 1901 in familia magna quidem et habitu pecuniarum tenui, sed admodum bona et christiana. Ut ad modestam familiae condicionem conferret operam suam adiutricis domesticae praestitit apud quasdam locupletes familias eiusdem loci et postea etiam in variis Aponi Fontis deversoriis.

Anno 1926 accepta est in Instituto Sororum Salesiarum Patavinarum. Postulans ut illius familiae religiosae sodalis esset, Elisabetha Angela, quae deinde novo nomine Liduina est vocata, sperabat fore ut in terram longinquam missionaria mitteretur. At vero in domo principe Patavina mansit usque ad annum 1937, humilibus fungens muneribus vestiplicae, ministrae infirmorum et aedituae.

Mense Iulio anno 1937 est, magno cum cordis gaudio, ad missionem Dire-Dauensem missa in Aethiopia sitam. Quattuor ibi mansit annos, beneficam et exemplarem operam ministrae infirmorum primum navans in valetudinario « Parini », ac deinceps aegrotis valetudinarii militaris Domus quondam Lictoriae.

Laboribus confecta, torrido Africano caelo et praesertim diversis morbis (palustri morbo, abdominis typho, ulceribus tropicis, uteri tumore), brevem terrenam conclusit vitam sancte postridie calendas Décembres anno 1941, sincere desiderata ab eis, qui eius sunt beneficiis affecti quique primi fuerunt graves testes sanctitatis vitae humilis sancti Francisci de Sales discipulae, ab omnibus « caritatis martyris » habitae.

In eins vita non mirabilia invenimus facta vel res. Eius exsistentia in maxima est acta simplicitate, etsi inopinanter singularis nobis videtur munus caritatis quod sustinuit, in primis aegrotis serviendo.

A primis vitae annis Serva Dei constanter ad Dominum intenta fuit, tam simplici ac certa agens ratione, ut omnibus videretur nihil aliud facere, nisi officium suum. Suum fecit propositum sancti Francisci de Sales: « ***Ex toto corde faciam, quod ex toto corde facere nolim*** ».

Modestia, industria, benignitas in commercio habendo cum omnibus, iucunditas, deprecationis et sacrificii studium vitae eius propria inde ab ingressu inter Sorores Salesias fuerunt. Religiosa facta, omnia fecit cum vere admiranda alacritate et perseverantia, maxima cum serenitate etiam reprehensiones a superioribus excipiens atque Sororum sodalium neglectionem. Semper, laborans vel precans, mente et corde cum Deo erat coniuncta.

Amor in Deum vero in amorem erga proximum mutabatur inque continuam cupiditatem ad eius salutem proiiciendi. Iterare solebat: « ***Omnibus laetitia, mihi dolor et labor*** ».

Sororis Liduinae caritas immensa fuit. Pluries periculum obiit pyrobolorum coniectionum, ut apud monentes et sauciatos maneret, eorum levaret dolores iisdemque assideret in supremo discrimine. Numquam aegrotis, morbis contagiosis vel fastidiosis renuit adesse. Omnes fratres habebat et tractabat: Italos aut Aethiopes, albos aut nigros, christianos aut Macometanos. Omnes erant ei animae salvandae, personae in carne sua signa ferentes Passionis Domini.

Omnino missionaria, suum esse animadvertebat potissimum fratres ad Deum reducere, qui ab eo recesserant. Tum eius caritas, una cum agendi ratione humili atque indulgenti, quasi magnes fiebat omnes alliciens et fascinans.

Qui eam viderunt sine exceptionibus se dedere, strenuissimo cum ardore noctu diuque, morborum suorum immemorem, cum constantia, amabilitate, patientia, mansuetudine, fortitudine, plane Dei voluntati permissam, adeo aedificabantur et commovebantur, ut aliqui secum quaererent: « Sororne est an angelus? ».

Nuntius, quem Soror Liduina Ecclesiae affert et mundo per omnium christianarum virtutum fortissimum exercitium, est idcirco spei et amoris nuntius: spei quidem, quae hominem vindicat ab immoderato amore sui atque ab aberrantibus violentiae generibus; amoris, qui fit ad mutuam necessitudinem hortatio, ad communicationem et ad servitium pro Christi exem-

pio, qui venit non ministrari sed ministrare et dare animam suam redemptionem pro omnibus (cf. ***Mt*** 20, 28).

Cum extremo vitae suae morbo iuvenis ad mortem ducebatur Soror Liduina, per actum supremi in fratres amoris, Martyris divini exemplum secuta qui nos docuit « maiorem hac dilectione » neminem habere, « ut animam suam ponat quis pro amicis suis» ***(Io*** 15, 13), victimam se devovit pro mundi pace mortemque excepit seraphica cum laetitia, ultima verba pronuntians animum moventia: ***«Domine, parata sum, tu scis... Domine, laeta sum... Omnia, omnia pro te ».***

Fama sanctitatis est fruita in vita, in morte et post mortem; quam ob rem Episcopus Patavinus Causae beatificationis et canonizationis initium fecit per celebratum processum informativum (annis 1963-1965), cui additus est processus rogatorialis apud Vicariatum Apostolicum Hararensem. Anno 1968 est super scriptis decretum promulgatum et decem post annis decretum super Causae introductione. Dein, annis 1979-1981, processus apostolicus est instructus apud eandem Curiam Patavinam. Die 3 mensis Decembris anno 1982 Congregatio de Causis Sanctorum decretum promulgavit de horum processuum auctoritate et vi. Positione praeparata, disceptatum est an Serva Dei virtutes coluisset heroum in modum. Postridie idus Novembres anno 1995 actus est exitu cum prospero Congressus Peculiaris Consultorum Theologorum. Patres postea Cardinales et Episcopi, in Sessione Ordinaria habita die 20 mensis Februarii anno 1996, Causae Ponente Eminentissimo Cardinali Eduardo Gagnon, professi sunt Servam Dei Sororem Liduinam Meneguzzi heroum more virtutes théologales, cardinales iisque adnexas observavisse.

Facta demum de hisce omnibus rebus, die 3 mensis Maii eodem anno, Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, mandavit ut super heroicis Servae Dei virtutibus decretum conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis ad Se hodierno die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Cardinali Ponente meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater sollemniter declaravit: ***Constare de virtutibus, theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Temperantia et Fortitudine, eisque adnexis, in gradu heroico, Servae Dei Liduinae Meneguzzi, Religiosae professae ex Instituto Sancti Francisci Salesii, in casu et ad effectum de quo agitur.***

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referri mandavit.

Datum Romae, die 25 mensis Iunii A. D. 1996.

£8 Albertus Bovone
archiep. tit. Caesariensis in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. ©S.

£8 Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

CONGREGATIO PRO EPISCOPIS

PROVISIO ECCLESIARUM

Latis decretis a Congregatione pro Episcopis Ioannes Paulus Pp. II, per Apostolicas sub plumbo Litteras, iis quae sequuntur Ecclesiis sacros Praesules praefecit, videlicet:

die 10 Octobris 1996. — Cathedrali Ecclesiae Nannetensi Exc.mum P.D. Georgium Soubrier, P.S.S., hactenus Episcopum titularem Achollitanum et Auxiliarem archidioecesis Parisiensis.

die 15 Octobris. — Metropolitanae Ecclesiae Manizalensi Exc.mum P.D. Fabium Betancur Tirado, hactenus Episcopum Aureatensem-Guaduensem.

die 16 *Octobris.* — Metropolitanae Ecclesiae de Pouso Alegre Exc.mum P.D. Richardum Patrum Chaves Pinto Filho, O. Praem., hactenus Episcopum Leopoldinensem.

die 26 Octobris. — Cathedrali Ecclesiae Lomzensi Exc.mum P.D. Stanislaum Stefanek, hactenus Episcopum titularem Foropopuliensem et Auxiliarem Sedinensem-Caminensem.

— Titulari episcopali Ecclesiae Scilitanae R.D. Eduardum Janiak, in Facultate Theologica Vratislaviensi Professorem Theologiae Moralis, quem deputavit Auxiliarem Vratislaviensis archidioecesis.

CONGREGATIO DE INSTITUTIONE CATHOLICA (DE SEMINARIIS ATQUE STUDIORUM INSTITUTIS)

DECRETUM

quo in Austria Institutum Theologicum Internationale pro Studiis de matrimonio et familia erigitur.

« Habita semper familia est prima ac principalis socialis naturae hominis declaratio. Nec suo in nucleo essentiali hic rerum prospectus immutatus est hodie » (Litterae Ioannis Pauli II « ***Gratissimam sane*** » die II m. Februarii a.D. MCMXCIV datae, n. 7). ***Oecumenicum Concilium Vaticanum II iam apertis expressit verbis salutem personae et societatis humanae ac christianae arcte cum fausta condicione communitatis coniugalis et familiaris connecti*** (cfr ***GS*** 47). Idem, conscium non ubique vero huius institutionis dignitatem eadem claritate illucescere, « christianos hominesque universos illuminare et confortare intendit, qui nativam status matrimonialis dignitatem eiusque eximium valorem sacrum tueri et promovere conantur » ***(ibid.).***

Exc.mi quidam Episcopi veneratae Austriae nationis, pastorali commoti cura, cum ipsorum sit munus tuendi ac promovendi matrimonium familiamque Summi Pontificis quoque optatis libenter obsequentes, litteras huic Congregationi de Institutione Catholica exhibuerunt quibus petiverunt ut in loco vulgo Gaming in Austria inferiore et in territorio dioecesis Sancti Hippolyti sito, Institutum Theologicum Internationale pro studiis de matrimonio et familia sub protectione S. Zdislavae Bohemiae, familiarum patronae earumque auxiliatricis, erigeretur.

Haec Congregatio de Institutione Catholica (de Seminariis atque Studiorum Institutis), attentis his litteris postulatoriis, sententia quoque universae Conferentiae Episcopalis Austriacae atque Ordinarii loci habita, comperiens peculiarium Studiorum curriculum academicis rationibus aptatum esse; re undique perpensa, ad normam art. **61** Constitutionis Apostolicae « Sapientia Christiana », petitionem laudatorum Praesulum libenter excipiens,

INSTITUTUM THEOLOGICUM INTERNATIONALE
pro Studiis de Matrimonio et Familia

hoc Decreto erigit erectumque declarat, ad quinquennium experimenti gratia, facta eidem potestate academicos gradus, scilicet Baccalaureatus, hoc in casu « Master » nuncupati, et Licentiae et Doctoratus cum adnotatione « Studiorum Theologicorum de matrimonio et familia » conferendi iuxta vigentem academicam Ecclesiae legem; servatis Statutis eiusdem Instituti ab hac Congregatione approbatis necnon iis quae in memorata Constitutione Apostolica « Sapientia Christiana » eiusque adnexis Ordinationibus atque in ceteris documentis Sedis Apostolicae de Universitatibus et Facultatibus Ecclesiasticis praescribuntur.

Insuper haec Congregatio ad normam art. 6.1 Statutorum peculiarium Exc.mum D.num Christophorum Schönborn, O.P., Archiepiscopum Viennensem,

MAGNUM CANCELLARIUM

Instituti « ad quinquennium » nominat atque renuntiat, omnibus eidem agnitis tributisque iuribus et officiis huiusmodi muneri iuxta vigentem in Ecclesiae legem inhaerentibus; eidemque mandans ut Institutum promoveat ac tutetur; ceteris servatis de iure servandis; contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romae, ex aedibus eiusdem Congregationis, die i mensis Octobris, in memoria S. Teresiae a Iesu Infante, a.D. MCMXCVI.

PIUS card. LAGHI, ***Praef.***

© **IOSEPHUS SARAIVA MARTINS,** ***a Secretis.***

L. © S.

In Congr. de Institutione Catholica tab. n. 070/95

DECRETUM

quo Matriti Facultas Sacrae Theologiae sub titulo Sancti Damasi erigitur.

Congregatio de Institutione Catholica (de Seminariis atque Studiorum Institutis), de studiis academicis ecclesiasticis valde sollicita; attentis litteris postulatoriis Exc.mi ac Rev.mi Archiepiscopi Matritensis ad hanc Congregationem instanter missis, quo aptius hodiernis necessitatibus pastoralibus eiusdem Archidioeceseos provideretur; perspecta favorabili sententia Commissionis Permanentis Conferentiae Episcopalis Hispanicae die xui mensis Iunii, a.D. MCMXCVI manata; re undique perpensa; petitioni sibi allatae pro munere annuens, ad normam art. **61** Constitutionis Apostolicae « Sapientia Christiana » Institutum Superius Theologiae Centri Studiorum Theologicorum Matritensis sub titulo Sancti Damasi, Facultati Theologicae Pontificiae Universitatis Salmanticensis a die x mensis Augusti, a.D. MCMXC aggregatum, in

FACULTATEM SACRAE THEOLOGIAE
sub titulo Sancti Damasi

hoc Decreto erigit erectumque declarat, facta eidem potestate academicos gradus conferendi iuxta vigentem academicam Ecclesiae legem; servatis Statutis eiusdem Facultatis ab hac Congregatione approbatis; ceteris servatis de iure servandis, praesertim quae in Constitutione Apostolica « Sapientia Christiana » atque annexis Ordinationibus ceterisque Apostolicae Sedis documentis de Studiorum Universitatibus et Facultatibus Ecclesiasticis adimplenda praescribuntur.

Insuper haec Congregatio Exc.mum ac Rev.mum Archiepiscopum Matritensem « pro tempore »

MAGNUM CANCELLARIUM

ipsius Facultatis nominat atque renuntiat, omnibus eidem agnitis tributisque iuribus et officiis huiusmodi muneri inhaerentibus; eidemque mandans ut Facultatem promoveat ac tutetur; servatis de iure servandis; contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Datum Romae, ex aedibus eiusdem Congregationis, die xix mensis Septembris, a.D. MCMXCVI.

PIUS card. LAGHI, ***Praef.***

83 IOSEPHUS SARAIVA MARTINS, *a Secretis.*

L. « S .

In Congr. de Institutione Catholica tab. n. 135/96

DIARIUM ROMANAE CURIAE

Il Santo Padre Giovanni Paolo II ha ricevuto in Udienza Ufficiale per la presentazione delle Lettere Credenziali:

Venerdì, 4 Ottobre 1996, S.E. il Signor HISAKAZU TAKASE, Ambasciatore del Giappone presso la Santa Sede; S.E. il Signor MOHAMED HUSEIN SAID ELSADR, Ambasciatore della Repubblica Araba d'Egitto presso la Santa Sede; S.E. il Signor RAYMOND R.M. TAI, Ambasciatore della Repubblica di Cina presso la Santa Sede; S.E. il Signor GIJSBERT NICOLAAS WESTEROUEN VAN MEETEREN, Ambasciatore dei Paesi Bassi presso la Santa Sede.

Ha, altresì, ricevuto in Udienza:

Mercoledì, 30 Ottobre 1996, S.E. il Signor WOLFGANG SCHUSSEL, Ministro degli Affari Esteri e Vice-Cancelliere dell'Austria.

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Con Breve Apostolico il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

15 ottobre 1996. S.E. mons. Patrick Coveney, Arcivescovo tit. di Satriano, Nunzio Apostolico in Nuova Zelanda, Isole Marshall, Tonga e Samoa Occidentale, ***Nunzio Apostolico nelle Isole Fiji, in Kiribati, nelle Isole della Micronesia ed in Vanuatu.***

Con Biglietti della Segreteria di Stato il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

24 agosto 1996. L'Em.mo Signor Cardinale Carlo Fumo, ***Membro della Pontificia Commissione per lo Stato della Città del Vaticano.***

28 settembre 1996. Gli Em.mi Signori Cardinali Nicolas De Jesús López Rodríguez e Roger Michael Mahony, ***Membri del Pontificio Consiglio delle Comunicazioni Sociali « in aliud quinquennium ».***

30 » » Il sac. Charles Scicluna, ***Promotore di Giustizia sostituto presso il Supremo Tribunale della Segnatura Apostolica.***

7 ottobre » S.E. mons. Pasquale Macchi, Arcivescovo Prelato em. di Loreto, ***Membro, del Comitato Centrale del Grande Giubileo delVAnno 2000.***

21 » » S.E. mons. Jorge Arturo Medina Esté vez, Pro-Prefetto della Congregazione per il Culto Divino e la Disciplina dei Sacramenti, ***Membro della Congregazione per i Vescovi.***

» » » Gli Em.mi Signori Cardinali Camillo Ruini e Pio Laghi ***Membri della Congregazione per i Vescovi « in aliud quinquennium ».***

24 » » Mons. Antonio Silvestrelli, ***Sotto-Segretario della Congregazione per il Clero.***

31 » » S.E. mons. Javier Lozano Barragán, Vescovo di Zacatecas, ***Presidente del Pontificio Consiglio per la Pastorale degli Operatori Sanitari « ad quinquennium a calendis Ianuariis proximi anni ».***

NECROLOGIO

7 ottobre 1996. Mons. Michael Murphy, Vescovo di Cork and Ross ***(Irlanda).***

19 » » Mons. Mark Gerbermann, Vescovo tit. di Pinhel.

20 » » Mons. Manuel Nunes Gabriel, Arcivescovo em. di Luanda ***(Angola).***

23 » » Mons. Hanna Markho, Eparca di Arbil, Erbil dei Caldei ***(Iraq).***

29 » » Mons. Maximino Romero de Lema, Arcivescovo tit. di Cittanova.

30 » » Mons. Christophe Munzihirwa Mwene Ngabo, Arcivescovo di Bukavu ***(Zaire).***

3 novembre » Mons. Jean-Marie Cissé, Vescovo di Sikasso ***(Mali).***

» » » Mons. Joseph Carroll McCormick, Vescovo em. di Scranton ***(Stati Uniti d America).***

An. et vol. LXXXVIII 5 Decembris 1996 N. 12

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

Directio: Palazzo Apostolico - Città del Vaticano - *Administratio:* Libreria Editrice Vaticana

ACTA IOANNIS PAULI PP. II

LITTERAE DECRETALES

Quibus beato Ioanni Sarkander Sanctorum honores decernuntur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — « Mementote sermonis, quem ego dixi vobis: Non est servus maior domino suo. Si me persecuti sunt, et vos persequentur; si sermonem meum servaverunt, et vestrum servabunt» *(Io* 15, 20).

Haec Divini Magistri verba sacerdotali muneri Ioannis Sarkander apte congruunt, eiusque in conscientia singulari vehementia resonarunt cum martyrium oppetivit et Christi vestigia secutus pro grege suo sanguinem effudit. Hic igitur sacerdos, qui pastoralem explicavit actuositatem cum discidium inter christianos ineunte saeculo XVII in Europa magis in dies concitabatur illique in insidiis, abdicationibus et persecutionibus religiosis et politicis versabantur, constanter arcessebatur ad summam exhibendam erga ministerium, praesertim erga sigillum sacramentale fidelitatem. Beatus Ioannes Sarkander in loco Skoczów in Silesia die xx mensis Decembris anno MDLXXVI ortus est e parentibus Gregorio Matthia et Helena Gurecka, quae nuptias secundo inierat. Pater anno MDLXXXIX vita functus est: tunc mater quinque cum liberis in urbem vulgo Pribor in Moravia se transtulit apud filium Matthaeum, ex prioribus nuptiis natum. Ibi enim Ioannes scholam paroecialem Cecam frequentavit. Tribus post annis ad Latinas sodalium Societatis Iesu scholas est missus, primum Olomucii, deinde Pragae, ubi anno MDCII titulo Magistri in Philosophia est honestatus. Anno MDCIV in facultatem theologicam Gradeciensem ascribi se voluit, at paulo post studia intermittere debuit ut civile munus adiret. Deinde theologica cum resumpsisset

studia, die xxu mensis Martii anno MDCIX sacro presbyteratus ordine est insignitus. Pastorale ministerium exsecutus est diversis in dioecesis Olomucensis locis usque ad annum MDCXVI quo parochus constitutus est urbis Holesov, quae sedes erat legati Moraviae, catholici nempe viri Ladislai Popel de Lobkovic. Hac in regione, post expletam seditionem adversus Imperium Asburgicum nobilium Bohemiae quorum plerique erant protestantes, Ioannes, gravibus versans in angustiis, suum ministerium laboriose est persecutus. Deinde quando idem vir Lobkovic in carcerem ductus est, parochus Ioannes in Poloniam, ad Sacrarium Beatae Mariae Virgini de Częstochowa dicatum, peregrinationem suscepit; hic eventus improbus ei factus est, quoniam de quadam coniuratione cum exercitu Polonico inita est accusatus, ac si adversus turbulentos optimates protestantes Bohemiae missus esset. Suspicio confirmari videbatur eo quod milites, cum Moraviam praedati essent, urbi Holesov pepercerant. Novus iudex supremus, protestans vir Vaclav Bitovsky, hoc eventu nisus, parochum Ioannem prehendi et Olomucii in carcerem condi iussit, ubi innumeras interrogationes durissimaque tormenta subire est coactus. Die xvni mensis Februarii anno MDCXX, iudex quidam eum cogere conatus est ut omnia declararet quae a viro Lobkovic in reconciliationis sacramento audivisset; suspicabatur enim ille iudex praedictum virum sermonem cum presbytero instituisse de proposito quodam militaris incursionis in Moraviam faciendae. Ioannes affirmavit nihil id genus sibi declaratum esse in confessione et, etiamsi quaedam huiusmodi cognosceret, nullo prorsus tempore se revelationem facturum esse. Iterum in carceris celiami coniectus est, ubi ob susceptos cruciatus supervivere non potuit; ita, postquam per integrum mensem pertulit cruciatus et dolores, cum Deo tamen semper coniunctus, fideliter dum legeret Breviarium, die xvn mensis Martii anno MDCXX piissimo obitu ad aeternum praemium transiit. Excessus eius notitia celeriter est diffusa, quae in medio posuit famam martyrii, atque ad venerationem in dies vividiorem ad nostra usque tempora contulit, praesertim in Moravia, in Silesia omnibusque in ex-Imperii Austriaci regionibus. Christifideles contuebantur eum verum fidei martyrem atque intrepidum sigilli sacramentalis defensorem. Processus beatificationis et canonizationis anno MDCCXV est initus. Incommodae tamen rerum vicissitudines illius temporis iter produxerunt Causae usque ad diem xi mensis Septembris anno MDCCCLIX, quo Decessor Noster Pius IX per Apostolicas Litteras eum in beatorum album rettulit. Sollemnis ritus Romae celebratus est die vi mensis Maii anno MDCCCLX. Recenti vero tempore, quia sacri Praesules dioecesium Olomuciensis et Katovicensis petiverunt ut Causa canonizationis restauraretur, apud Curiam dioecesanam Katovicensem recognitio facta est

cuiusdam mirae sanationis, anno MCMLXXIX patratae et Beati Sarkander precibus adscriptae. Haec mira sanatio suetis inquisitionibus medicis et theologicis apud Congregationem de Causis Sanctorum est subiecta et felici quidem cum exitu. Ita Nobis coram die II mensis Aprilis anno MCMXCIII decretum super miro est evulgatum. Subinde, nempe die V mensis Aprilis eodem anno, celebratum est Consistorium, in quo decrevimus ut Canonizationis ritus Olomucii in Republica Ceca, occasione Nostrae pastoralis visitationis, die XXI mensis Maii anno MCMXCV celebraretur.

In Nostra igitur ad Rempublicam Cecam visitatione, inter Missarum sollemnia quae Olomucii celebravimus, multis adstantibus fratribus Nostris Episcopis, sacerdotibus, nec non plurimis christifidelibus, auxilio Spiritus Sancti invocato, haec verba pronuntiavimus:

Ke cti Nejsvětější Trojice, pro povznesení katolické víry a vzrůst křesťanského života, autoritou našeho Pána Ježíše Krista, svatých apoštolů Petra a Pavla a Naší, po dlouhém uvažování a častém vzývání Boží pomoci, po vyslechnutí mínění mnoha našich bratří z biskupského sboru, prohlašujeme s konečnou platností svatými blahoslaveného Jana Sarkandra a blahoslavenou Zdislavu a zapisujeme je do seznamu svatých. Ustanovujeme, aby spolu s ostatními svatými byli v celé církvi zbožně uctíváni. Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.

Consueta etiam habita de vita virtutibusque Sancti, quem diximus, oratione, eundem sumus venerati ac summa cum religione primi invocavimus.

Datum Olomucii, die XXI mensis Maii anno MCMXCV Pontificatus Nostri septimo decimo.

EGO IOANNES PAULUS
Catholicae Ecclesiae Episcopus

Eugenius Sevi, ***Protonot. Apost.***

Loco & Plumbi
In Secret. Status tab., n. 388.288

CONSTITUTIO APOSTOLICA

COLORATENSIS

In Aequatoriana Natione praelatura territorialis Coloratensis ad gradum ac dignitatem dioecesis evehitur servatis iisdem finibus et nomine.

IOANNES PAULUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Cum hisce recentioribus annis Praelatura territorialis Coloratensis catholicorum fidelium numero operibusque religiosis et civilibus auctis haud modicum incrementum cepisset, Venerabilis Frater Iosephus Marius Ruiz Navas, Archiepiscopus Metropolita Portus Veteris atque Conferentiae Episcopalis Aequatorianae Praeses, eadem Conferentia audita, ab hac Apostolica Sede petivit ut haec praelatura territorialis ad gradum et dignitatem dioecesis eveheretur. Nos vero existimantes id in animarum bonum esse cessurum, favente quoque eidem rei Venerabili Fratre Francisco Canalini, Archiepiscopo titulo Valariensi et in memorata Natione Apostolico Nuntio, de consilio Congregationis pro Episcopis admotae postulationi libenter concedendum esse putavimus. Summa igitur Nostra potestate, Praelaturam territorialem Coloratensem ad gradum et dignitatem dioecesis attollimus, servatis iisdem finibus, quibus nunc ipsa terminatur, et eodem Curiae nomine ***Coloratensi.*** Sic conditae dioecesis sedem in urbe « Santo Domingo de los Colorados » ponimus, ibique exstans praelaticium hucusque templum, Domino Nostro Iesu Christo in caelum ascendenti dicatum, ad gradum et dignitatem ecclesiae cathedralis evehimus. Praeterea dioecesim Coloratensem suffraganeam confirmamus metropolitanae Sedi Portus Veteris dum Venerabilem Fratrem Aemilium Laurentium Stehle, hactenus Episcopum Praelatum Coloratensem, Episcopum dioecesanum Coloratensem nominamus, iisdem iuribus, privilegiis, insignibus honoribusque ornatum atque oneribus officiisque adstrictum, quae Episcoporum residentium, ad normam iuris, propria sunt. Congruae sustentationi Praesulis novae dioecesis provideatur Curiae emolumentis, fidelium oblationibus atque bonis temporalibus cunctis, quae ad dictam praelaturam pertinuerunt. Simul ac dioecesis erectio ad effectum deducta fuerit, eo ipso clerus, eidem praelaturae adscriptus, novae dioecesi

incardinatus censeatur. Quod vero attinet ad conditae dioecesis regimen, administrationem bonorum, dioecesani Administratoris « sede vacante » electionem, fidelium iura et onera aliaque id genus, quae sacri canones praescribunt ad amussim serventur. Haec omnia perficienda committimus Venerabili Fratri Francisco Canalini, quem diximus, vel, absente eo, illi, qui curat negotia Apostolicae Nuntiaturae in Aequatoria; eisdem tribuentes necessarias et opportunas facultates etiam subdelegandi, ad effectum de quo agitur, quemlibet virum in ecclesiastica dignitate constitutum, onere imposito ad Congregationem pro Episcopis authenticum exemplar actus peractae exsecutionis, cum primum fas erit, remittendi. Hanc denique Constitutionem Nostram nunc et in posterum ratam esse volumus, contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud S. Petrum, die octavo mensis Augusti, anno Domini millesimo nongentesimo nonagésimo sexto, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

ffi ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

68 BERNARDINUS card. GANTIN
Congr. pro Episcopis Praef.

Marcellus Rossetti, ***Protonot. Apost.***
Franciscus Chiaurri, ***Protonot. Apost.***

Loco 83 Plumbi
In Secret. Status tab., n. 395.978

LITTERAE APOSTOLICAE

I

Ecclesiae paroeciali Nativitati Beatae Virginis Mariae et sancto Nicolao episcopo dicatae in dioecesi Drohiczinensi Basilicae Minoris dignitas tribuitur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Populus christianus continuo invocat Immaculatae Dei Genetricis tutelam sanctorumque potens auxilium qui in Christo « non desinunt apud Patrem pro nobis intercedere » ***(Lumen gentium,*** 49). Libentes igitur accepimus postulationem Venerabilis Fratris Antonii Pacifici Dydycz, Episcopi Drohiczinensis, qui petiit titulo Basilicae Minoris honestaretur ecclesia paroecialis in oppido v.d. Bielsk Podlaski Na-

tivitati Beatae Mariae Virginis et sancto Nicolao episcopo dicata, in qua omnia instituta ad cultum sollemniorem necessaria accommodata sunt nec non divinae consolationes copiose a populo affluente recipiuntur. Confisi sane fore ut, intercedente Sanctissima Deipara et sancto Nicolao, hoc privilegium ad spiritale bonum fideique emolumentum populi Dei illius regionis plurimum proficiat, petitioni libenter concedimus.

De consilio ideo Congregationis de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, potestate Nostra Apostolica per has Litteras statuimus, ut ecclesia paroecialis Deo dicata in honorem Nativitatis Beatae Mariae Virginis et sancti Nicolai, episcopi, in oppido v.d. Bielsk Podlaski in dioecesi Drohiczinensi, titulo et dignitate Basilicae Minoris fruatur, iuribus additis et privilegiis huiusmodi templorum propriis, servatis iis quae iuxta Decretum « De titulo Basilicae Minoris» die ix mensis Novembris, anno MCMLXXXIX datum, servanda sunt. Haec nunc et in posterum firma esse volumus, contrariis quibuslibet rebus non obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxix mensis Augusti, anno MCMXCVI, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

& **ANGELUS** card. **SODANO**
Secretarius Status

Loco **68** Sigilli
In Secret. Status tab., n. 395.790

II

Imago Beatae Mariae Virginis, quae sub titulo « Consolatrix Afflictorum » in ecclesia paroeciali loci v. d. Miedzna in dioecesi Drohiczinensi pie colitur, pretioso diademate redimitur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Lucis Matrem fecundam et Virginem purissimam omnis populus christianus firmiter confitetur Reginam caelestem, ad quam sane constanter in omnibus necessitatibus confugit, « quia nihil nos Deus habere voluit, quod per Mariae manus non transiret » (S. Bernardus, *Sermo III in Vig. Nativ. Domini,* 10; *PL* 183, 100).

Instante igitur Venerabili Fratre Antonio Pacifico Dydycz, Episcopo Drohiczinensi, vota cleri et christifidelium expromente, concessimus die

xxvn superioris mensis Iulii ut gratiosa imago Beatae Mariae Virginis, quae sub titulo « Consolatrix Afflictorum» in ecclesia paroeciali loci v.d. Miedzna pie colitur, Nostro nomine et auctoritate pretioso diademate redimiri posset. Nunc autem, ut huius Nostrae concessionis sollemnisque istius imaginis coronationis memoria in posterum perennis vigeat ac pariter fidelibus incitamentum sit ad hoc Immaculatae Dei Genetricis Mariae sanctuarium devote invisendum, has Litteras Apostolicas dari iubemus, testes verissimas tam fausti eventus, contrariis quibuslibet rebus nihil obstantibus.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die v mensis Septembris, anno MCMXCVI, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

83 ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco 83 Sigilli
In Secret. Status tab., n. 395.337

III

Templum Sancto Michaeli Archangelo dicatum in dioecesi Altunensi-Iohnstoniensi ad gradum dignitatemque Basilicae Minoris evehitur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — Sua initia faustaque prorsus primordia respiciens veneratur iam duo saecula communitas Lauretana in Altunensi-Iohnstoniensi dioecesi suum quendam quasi patrem ac proprium conditorem ipsum presbyterum Demetrium Augustinum Gallitzin qui missionalis fere excursoris studio motus alienigena ibidem primum excitavit fidei Catholicae locum ac templum ibidemque quadraginta operatus est fructuosissime annos ibidemque hodie tumulatus publice honoratur.

Aedificatio idcirco sacra, Sancto Michaeli Archangelo dedicata, quae eodem ipso sublimis tollitur in loco, non tantum sedes praecipua vitae industriae Catholicae ducentos annos habita est totius regionis illius verum hodie quoque commemoratae dioecesis veluti cor atque centrum communiter aestimatur. Rem proinde maxime quidem congruam et templi dignitati convenientem effecit Venerabilis Frater Iosephus Victor Adamec, Praesul ipse Altunensis-Iohnstoniensis, cum ab hac suo tempore postularet Sede Apostolica ut illa aedes titulo exornaretur decoreque Basilicae Minoris. Gra-

tulantes autem Nos de universo hoc incepto libenterque simul ea singula confirmantes, quae in hanc sententiam Congregatio de Cultu Divinó et Disciplina Sacramentorum iam legitime constituit, Apostolica Nostra usi potestate sacrarium S. Michaeli Archangelo devotum Altunensis-Iohnstoniensis dioecesis apud « Loretto » in numero recensemus esseque iubemus Basilicarum Minorum in Ecclesia Catholica, iuribus ei nimirum cunctis additis necnon privilegiis huic rei respondentibus. Servari tamen volumus decretum « De titulo Basilicae Minoris » die ix mensis Novembris foras emissum anno MCMLXXXIX. Contrariis quibuslibet rebus haudquaquam obsistentibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die ix mensis Septembris, anno Domini MCMXCVI, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

68 **ANGELUS** card. **SODANO**
Secretarius Status

Loco 88 Sigilli
In Secret. Status tab., n. 395.704

IV

Imago Beatae Mariae Virginis de Fatima, quae in ecclesia paroeciali oppidi v.d. Trzebinia in archidioecesi Cracoviensi colitur, pretioso diademate redimitur.

IOANNES PAULUS PP. II

Ad perpetuam rei memoriam. — «Mater pulchrae dilectionis, christianis tertii millennii in magnum Iubilaeum procedentibus quoddam erit Sidus, quod firmiter gressus Domino obviam moderabitur» ***(Tertio millennio adveniente,*** 59). Gaudemus ideo quod populus fidelis Redemptoris Matrem semper augescente devotione veneratur atque Nos Ipsi conamur eidem ubique in orbe favere.

Petenti igitur Venerabili Fratri Nostro Francisco Macharski, Archiepiscopo Cracoviensi, Successori Nostro in illa nobili Sede, qui litteris die xvn mensis Iunii hoc anno datis communia vota cleri et Christifidelium exprompsit, tam libentius concedimus ut gratiosa multisque gratiis praeclara imago Beatae Mariae Virginis de Fatima, quae in ecclesia paroeciali Sacratissimi Cordis Iesu oppidi v. d. Trzebinia pie colitur, Nostro nomine et auctoritate pretioso diademate redimiri possit, firma spe ducti fore ut Marialis cultus plurimos homines illius regionis magis magisque ad fidem et

Dei mandatorum observantiam inducere valeat. Contrariis quibuslibet rebus minime obstantibus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die IX mensis Septembris, anno MCMXCVI, Pontificatus Nostri duodevicesimo.

6B ANGELUS card. SODANO
Secretarius Status

Loco 83 Sigilli
In Secret. Status tab., n. 395.705

HOMILIAE

I

In foro S. Petri habita occasione oblata beatificationis septem Servorum Dei.*

« Se mi amate osserverete i miei comandamenti ».[1]

1. Quest'oggi, sesta domenica del tempo di Pasqua, la Chiesa ci invita a lodare Dio, confermando con la solenne liturgia di Beatificazione la venerazione verso i Servi di Dio Alfredo Ildefonso Schuster, Filippo Smaldone, Gennaro Maria Sarnelli, Maria Raffaella Cimatti, Cándida María de Jesús Cipitria y Barrióla, María Antonia Bandrés y Elósegui.

È ad essi che si riferiscono le parole dell'odierno Vangelo: « Se mi amate osserverete i miei comandamenti ». I nuovi Beati hanno osservato la Parola di Cristo e in questo modo Gli hanno dimostrato il loro amore.[2]

Si è compiuto in loro quanto il Signore aveva promesso ai discepoli: « Se uno mi ama, osserverà la mia parola e il Padre mio lo amerà e noi verremo a lui e prenderemo dimora presso di lui ».[3]

Questi Servi di Dio furono tempio vivente della Santissima Trinità; adesso si trovano nella sua dimora per l'eternità: « In quel giorno voi saprete che io sono nel Padre e voi in me e io in voi ».[4]

Hanno adorato Cristo nei loro cuori, come insegna san Pietro, «pronti sempre a rispondere » a chiunque domandasse ragione della speranza che

* Die 12 Maii 1996.
[1] Cf. *Gv* 14, 15.
[2] Cf. *ibid.* 14, 15.21.
[3] *Ibid.* 14, 23.
[4] *Ibid.* 14, 20.

«era in loro ». Con dolcezza, rispetto e retta coscienza si sono dimostrati pronti — se questa era la volontà di Dio — a « soffrire operando il bene », piuttosto che fare il male.[5]

Quanto annuncia la liturgia pasquale si è in loro pienamente attuato, secondo la specifica vocazione di ciascuno.

2. « Se uno mi ama, osserverà la mia parola e il Padre mio lo amerà e noi verremo a lui.[6]

L'amore per Cristo, espresso in un instancabile servizio alla Chiesa, costituisce il cuore della spiritualità e dell'attività apostolica di Alfredo Ildefonso Schuster, per lunghi anni infaticabile Pastore dell'Arcidiocesi di Milano. « Uomo di preghiera, di studio e d'azione — lo definì Mons. Giovanni Battista Montini nel discorso tenuto in occasione dell'ingresso nell'Arcidiocesi —, di non altro sollecito che della salvezza spirituale del suo popolo ».[7]

Lo spirito di preghiera e di contemplazione, proprio della tradizione benedettina nella quale era stato formato, animò il suo ministero pastorale. La spiritualità monastica, sorretta dalla quotidiana meditazione della Sacra Scrittura, venne così come dilatata sia nell'attiva collaborazione con la Santa Sede sia nel generoso servizio alla Comunità Ambrosiana, « da lui sino alla fine edificata e confortata con la celebrazione assidua e devota dei Sacri Misteri e l'esempio di una vita limpida e coerente ».[8]

Il Cardinale Schuster offrì al Clero milanese un luminoso esempio di come possano essere armonizzate la contemplazione e l'azione pastorale. Egli continua ancora oggi ad indicare ad ogni sacerdote e ad ogni persona chiamata a lavorare nella vigna del Signore, il supremo valore dell'amore verso Dio, fondamento della comunione fraterna e dell'apostolato. « Alla fine — egli scrisse — ciò che conta per la vera grandezza della Chiesa e dei suoi figli è l'amore ».[9]

3. « Chi mi ama sarà amato dal Padre mio e anch'io lo amerò e mi manifesterò a lui ».[10] La carità verso Dio e verso il prossimo è stata intensamente vissuta ed incarnata anche dal sacerdote leccese Filippo Smaldone, la cui esistenza fu contrassegnata da costante attenzione verso i poveri e da

[5] Cf. *1 Pt* 3, 15-17.
[6] *Gv* 14, 23; cf. Canto al Vangelo.
[7] Rivista diocesana Milanese, gennaio 1955, 9.
[8] *Messale ambrosiano,* Prefazio della memoria.
[9] Scritti, p. 27.
[10] *Gv* 14, 21.

straordinario slancio apostolico. Questo grande testimone della carità intuì di dover adempiere la propria missione nel Mezzogiorno d'Italia, rivolgendosi in modo particolare alla cura ed all'educazione dei non udenti per inserirli attivamente nella società.

La sua intensa e solida spiritualità sacerdotale, nutrita di preghiera, di meditazione e di penitenza anche corporale, lo spinse ad un servizio sociale aperto a quelle intuizioni precorritrici che l'autentica carità pastorale sa suscitare.

Questo generoso sacerdote, perla del Clero meridionale, fondatore delle Suore Salesiane dei Sacri Cuori, impegnate in modo prioritario nell'educazione dei sordomuti, viene oggi proposto alla venerazione della Chiesa universale, affinché tutti i fedeli, seguendone l'esempio, sappiano testimoniare il Vangelo della carità nel nostro tempo, in particolare mediante la sollecitudine verso i più bisognosi.

4. « Adorate il Signore, Cristo, nei vostri cuori ».[11] Queste parole della Lettera di san Pietro ben pongono in luce l'intensa e feconda attività apostolica che Gennaro Maria Sarnelli, Redentorista, svolse sia attraverso la predicazione al popolo che con i numerosi scritti. L'intima comunione personale che egli intratteneva con Cristo fu la costante sorgente del suo instancabile zelo pastorale.

La sua vicenda umana e religiosa, come quella di sant'Alfonso Maria de Liguori di cui fu amico e collaboratore, si espresse in modo particolare, in una spiccata sensibilità verso i poveri, avvicinati ed accolti nella luce della loro realtà di figli di Dio.

La sua fu un'azione evangelizzatrice caratterizzata da grande dinamismo: egli seppe conciliare l'impegno missionario con l'attività di scrittore e col ministero, non meno impegnativo, di consigliere e guida spirituale. Pur procedendo secondo gli schemi culturali del tempo, il nuovo Beato non trascurò mai di cercare forme rinnovate di evangelizzazione per rispondere alle sfide emergenti. E per questo, pur essendo vissuto in un periodo storico sotto molti aspetti distante dal nostro, Gennaro Maria Sarnelli può essere indicato alla comunità cristiana di oggi, alle soglie del nuovo millennio, quale esempio di apostolo aperto ad accogliere ogni utile innovazione per un annuncio più incisivo del perenne messaggio della salvezza.

[11] *1 Pt* 3, 15.

5. Sia benedetto Dio... non mi ha negato la sua misericordia.[12] La Misericordia divina è la chiave di lettura della spiritualità semplice e profonda di Maria Raffaella Cimatti, religiosa delle Suore Ospedaliere della Misericordia. Alla infinita misericordia di Dio, di cui parla il salmista, ella ispirò la sua azione, specialmente nel servizio ai poveri ed ai sofferenti. Questa donna, che oggi viene elevata agli onori degli altari, consumò se stessa nella totale consacrazione a Dio e nel silenzioso e diuturno servizio agli ammalati. Visse con spirito di sacrificio e con sempre pronta disponibilità sia le umili mansioni quotidiane, sia l'ascolto e l'accoglienza di quanti a lei ricorrevano in cerca di consiglio o di conforto, sia i compiti di responsabilità ai quali fu ripetutamente chiamata.

Nel nostro tempo, segnato non di rado dall'indifferenza e dalla tentazione di chiudersi di fronte alle necessità del prossimo, questa umile religiosa costituisce un luminoso esempio di femminilità pienamente realizzata nel dono di sé. Essa annuncia e testimonia la speranza evangelica, manifestando a quanti soffrono nel corpo e nello spirito il volto di « Dio, Padre misericordioso e Dio di ogni consolazione, il quale ci consola in ogni nostra tribolazione ».[13]

6. Guardar los mandamientos de Jesús es la prueba suprema del amor a El.[14] Así lo entendió la Madre Cándida María de Jesús Cipitria y Barrióla, que ya en su juventud decía: « Yo sólo para Dios », y en el momento de su muerte afirmaba: « de los cuarenta años de mi vida religiosa, no recuerdo un solo momento que no haya sido para Dios ». Su profunda experiencia del amor de Dios a cada una de sus criaturas la llevó a corresponder con generosidad y entrega. Plasmó su caridad con el prójimo en la fundación de la Congregación de las Hijas de Jesús, con el carisma de la educación cristiana de la infancia y juventud. Las atenciones que prodigaba a sus religiosas, a los bienhechores de sus obras, a los sacerdotes, a las alumnas, a los necesitados, hasta hacerse universal, son una manifestación visible de su amor a Dios, de su seguimiento radical de Jesús y de su consagración total a la causa de su Reino.

La Madre Cándida dijo un día a una alumna de su Colegio de Tolosa: « Tú serás Hija de Jesús ». La joven era María Antonia Bandrés Elósegui, que hoy sube con la Fundadora a la gloria de los altares. Enamorada de

[12] *Sal* 65, 20.
[13] *2 Cor* 1, 34.
[14] Cf. *Jn* 14, 21.

Jesús, procuró que los demás también lo amasen. Como catequista, formadora de obreras, misionera en el deseo siendo ya religiosa, gastó su breve existencia en compartir, amar y servir a los demás. En su enfermedad, unida a Cristo, nos dejó un ejemplo elocuente de participación en la obra salvadora de la cruz.

El testimonio de las vidas de estas dos nuevas Beatas llena de gozo a la Iglesia y ha de mover a su Congregación, extendida por tantos Países de Europa, América y Asia, a seguir sus ricas enseñanzas, el modelo de su entrega y la perseverancia en su fidelidad al carisma recibido del Espíritu.

7. « Acclamate a Dio da tutta la terra,
cantate alla gloria del suo nome,
date a lui splendida lode.
Dite a Dio: Stupende sono le tue opere ».[15]

Tra le meraviglie che Dio compie continuamente, riveste singolare importanza l'opera meravigliosa della santità, perché riguarda direttamente la persona umana.

La santità è la pienezza della vita: ***Gloria Dei vivens homo.*** La gloria di Dio è l'uomo vivente. ***Vita autem hominis visio Dei:*** ma la vita dell'uomo è la visione di Dio.[16]

Grandi sono le tue opere, o Signore! Nella vita e nella fede di Maria, Madre della Chiesa; nella vita e nella fede di questi nostri fratelli e sorelle, oggi proclamati Beati, contempliamo le meraviglie del tuo amore.

Insieme con loro acclamiamo: Gloria e lode a te, o Cristo, Redentore del mondo. Amen!

[15] ***Sal*** **65, 1-3**

[16] Cf. S. **Ireneo,** ***Adv. haer.,*** **IV, 20, 7.**

II

In foro S. Petri habita ob decretis beatis Ioanni Gabrieli Perboyre, Aegidio a S. Ioseph et Ioanni Grande Román, Sanctorum caelitum honores.*

1. «Dio ha tanto amato il mondo da dare il suo Figlio unigenito».[1]

Nell'odierna solennità della Santissima Trinità, terminato ormai con la Pentecoste il tempo pasquale, la Chiesa quasi abbraccia ancora una volta, in un'unica celebrazione, l'intero contenuto salvifico della Pasqua. Essa alza lo sguardo verso il sommo Mistero della vita trinitaria: uno sguardo colmo di riconoscenza e di lode.

« Gloria al Padre e al Figlio e allo Spirito Santo: a Dio che è, che era e che viene ».[2]

Egli viene perché « ha amato il mondo ».

Viene nel Figlio, che il Padre ha dato « perché il mondo si salvi per mezzo di lui ».[3]

Chi crede in Lui, cioè in Gesù Cristo, ha la vita eterna.[4]

2. In questa domenica della Santissima Trinità la Chiesa desidera rendere gloria al Padre, al Figlio e allo Spirito Santo mediante la canonizzazione dei beati: Jean Gabriel Perboyre, Egidio Maria di San Giuseppe e Juan Grande Román.

La Liturgia di canonizzazione costituisce una solenne professione di fede nella vita eterna, divenuta parte integrante della vita degli uomini. Questi nostri fratelli in Cristo, che mediante il Battesimo ricevuto nel nome del Padre, del Figlio e dello Spirito Santo, sono stati resi partecipi della Vita divina, hanno realizzato nel corso della loro vicenda umana la pienezza di questa Vita. Essi sono così divenuti « gloria di Dio ».

« Gloria Dei vivens homo », « L'uomo vivente è la gloria di Dio ».

« Vita autem hominis visio Dei », « e la visione di Dio è la vita dell'uomo ».[5]

3. Jean-Gabriel Perboyre, prêtre de la Congrégation de la Mission, a voulu suivre le Christ évangélisateur des pauvres, à l'exemple de saint Vin-

* Die 2 iunii 1996.

[1] *Gv* 3, 16.

[2] Canto del Vangelo, cf. *Ap* 1, 8.

[3] *Gv* 3, 17.

[4] Cf. *ibid,* 3, 16.

[5] S. Ireneo, *Adv. haer.* IV, 20, 7.

cent de Paul. Après avoir exercé le ministère de formateur du clergé en France, il partit pour la Chine. Il y témoignera ardemment de l'amour du Christ pour le peuple chinois. « Je ne sais pas ce qui m'est réservé dans la carrière qui s'ouvre devant moi: sans doute bien des croix, c'est là le pain quotidien du missionnaire. Et que peut-on souhaiter de mieux, en allant prêcher un Dieu crucifié? »,[6] écrivait-il alors qu'il était aux portes de la Chine. C'est la Croix du Christ qu'il trouvera sur les chemins où il est envoyé. Par l'imitation quotidienne de son Seigneur, dans l'humilité et la douceur, il s'identifiera pleinement à lui. Le suivant pas à pas dans sa Passion, il le rejoindra pour toujours dans sa gloire. « Une seule chose est nécessaire: Jésus Christ », aimait-il à dire. Son martyre est le sommet de son engagement à la suite du Christ missionnaire. Après avoir été torturé et condamné, reproduisant avec une extraordinaire similitude la Passion de Jésus, il ira comme lui jusqu'à la mort et la mort sur une croix. Jean-Gabriel avait une unique passion, le Christ et l'annonce de son Evangile. C'est par fidélité à cette passion que lui aussi a été mis au rang des humiliés et des condamnés, et qu'aujourd'hui l'Eglise peut proclamer solennellement sa gloire dans le choeur des saints du ciel.

A la mémoire de Jean-Gabriel Perboyre que nous célébrons aujourd'hui, nous voulons unir la mémoire de tous ceux qui ont témoigné du nom de Jésus Christ sur la terre de Chine au cours des siècles passés. Je pense en particulier aux bienheureux martyrs dont la canonisation commune, souhaitée par de nombreux fidèles, pourrait un jour être un signe d'espérance pour l'Église présente au sein de ce peuple, dont je demeure très proche par le cœur et par la prière.

4. « A te la lode e la gloria nei secoli! ».[7]

La Chiesa oggi proclama la gloria di Dio manifestata nella santità di vita di Egidio Maria di san Giuseppe. Autentico figlio spirituale di san Francesco d'Assisi, Egidio attinse dalla contemplazione dei misteri di Cristo l'ardore di una carità senza confini, ispirando il proprio cammino spirituale all'umiltà dell'Incarnazione ed alla gratuità dell'Eucaristia.

Egli seppe farsi attento ai bisogni delle persone che incontrava sia nello svolgimento dei compiti più umili della fraternità sia nel servizio ai poveri. Nelle sue quotidiane peregrinazioni per le strade di Napoli, dove visse lun-

[6] **Lettre 70.**

[7] **Salmo Responsoriale, cf,** ***Dan*** **3, 52**

garriente, portò l'evangelica parola di riconciliazione e di pace in un ambiente percorso da tensioni sociali e segnato da situazioni di estrema povertà sia economica che spirituale.

Nessuno era escluso dalla sua premurosa attenzione. Manifestava questo calore spirituale con l'esortazione evangelica: « Amate Dio, amate Dio! », invitando così tutti alla conversione del cuore verso Dio « misericordioso e pietoso, lento all'ira e ricco di grazia e di fedeltà »[8] che, come proclama l'odierno brano evangelico, « ha tanto amato il mondo da dare il suo Figlio unigenito ».[9]

Messaggio quanto mai attuale quello che richiama l'amore e la fedeltà di Dio! Il mondo ha urgente bisogno di credere all'amore di Dio! Sant'Egidio si meritò, con la sua esistenza umile e lieta, l'appellativo di « Consolatore di Napoli ». La sua memoria è ancor oggi viva ed il suo esempio invita i cristiani del nostro tempo a vivere pienamente il Vangelo delle Beatitudini, rispondendo con la santità all'amore di Dio riversato nei nostri cuori dallo Spirito Santo.

5. San Juan Grande llega hoy, fiesta de la Santísima Trinidad, a la gloria de los altares. En su testamento nos deja esta preciosa confesión: Que el Señor « guarde mi entendimiento para creer como siempre he creído y creo el misterio incomprensible de la Santísima Trinidad, Padre, Hijo y Espíritu Santo, tres personas y una esencia divina que vive y reina por siempre sin fin ». Adorador asiduo de Dios, Uno y Trino, revelado por Jesucristo, el nuevo Santo hablaba del misterio trinitario con tal altura y devoción que causaba admiración en quienes le oían y se sentían llamados a reverenciar y contemplar con mayor fe tan augusto misterio dando a Dios la gloria y el honor que le son debidos.

San Juan Grande alimentaba su espiritualidad en la práctica constante de la oración. Era una oración afectiva, con la que expresaba su amor a Dios sin que se cansase de repetirle cuánto lo amaba. En su vida de hospitalario los Hermanos tenían que sacarlo a rastras de la capilla para llevarlo a su celda y dar por concluida la oración de la noche. Su oración manifestaba que Dios era el amor de su corazón, el centro de su vida, la verdadera base sobre la que descansaba su voluntad y su acción, el principio y fundamento de su conciencia y de sus decisiones.

[8] *Es* 34, 6.
[9] *Gv* 3, 16.

Dios mandó a su Hijo al mundo para que el mundo se salvara por Él.[10] San Juan Grande encontró a Dios, lo amó, se sintió amado y en el corazón de Dios, Padre de todos, amó a todos los necesitados, especialmente los pobres, los enfermos, los afligidos, los que sufrían de algún modo o por cualquier causa. De este modo, sirvió al prójimo de día y de noche, pidiendo por todos, llamando a las puertas, diciendo que no se puede ser indiferente ante la suerte de los pobres y que su servicio es « una cuestión de conciencia ».

Fue para la ciudad de Jerez un don de Dios. Como Patrono de esa diócesis, es su más insigne abogado y protector. Los Hermanos de San Juan de Dios tienen en el nuevo Santo un modelo de santidad, de cercano servidor de los pobres y enfermos, que apoya con su intercesión la asistencia y la pastoral hospitalarias.

6. « Fratelli, state lieti », scrive san Paolo alla Comunità cristiana di Corinto. Ed aggiunge: « Tutti i santi vi salutano ».[11]

Il saluto da parte dei santi, di tutti i santi e, in modo particolare, di coloro che oggi sono canonizzati, riveste una profonda dimensione trinitaria.

L'Apostolo prosegue con le parole rese familiari dal loro utilizzo nella Liturgia eucaristica: « La grazia del Signore Gesù Cristo, l'amore di Dio Padre e la comunione[12] dello Spirito Santo siano con tutti voi ».[13]

I tre termini usati qui da san Paolo esprimono i doni appropriati alle tre Persone divine.

L'amore, perché Dio Padre ha tanto amato il mondo da dare il suo Figlio. La grazia del Signore Gesù Cristo, perché per opera del Figlio ed in virtù della redenzione da lui operata, siamo realmente divenuti figli di Dio. Il comunicarsi dello Spirito Santo, perché la presenza e l'attività dello Spirito nella vita dell'uomo e della Chiesa è fonte di santificazione e di santità.

La persona umana che vive della pienezza della vita divina — *vivens homo* — costituisce all'interno del mondo creato una singolare realizzazione della gloria di Dio — *gloria Dei.*

« Fratelli, state lieti... Tutti i santi vi salutano».

Anche noi, in questa solennità della Santissima Trinità, ci rallegriamo ed esultiamo. Insieme con Jean Gabriel Perboyre, Egidio Maria di San Giuseppe, Juan Grande Román, in comunione con Maria, Regina di tutti i

[10] Cf. *Jn* 3, 17.
[11] *2 Cor* 13, 11.12.
[12] In latino *communicatio,* cioè il comunicarsi.
[13] *2 Cor* 13, 13.

santi, e con quanti ci hanno preceduto nella gloria eterna di Dio, proclamiamo le meraviglie compiute dal Signore.

« Gloria al Padre, al Figlio ed allo Spirito Santo: in principio, ora e per sempre ».

Amen!

III

Berolini habita, occasione oblata beatificationis martyrum Bernardi Lichtenberg et Caroli Leisner.*

Liebe Schwestern und Brüder!

1. »Fürchtet euch nicht vor denen, die den Leib töten, die Seele aber nicht töten können«.[1]

Die einst von Christus an seine Jünger im Heiligen Land gerichteten Worte beziehen sich auf alle Christen über die Jahrhunderte hinweg. Sie gelten für alle geographischen Längen- und Breitengrade. Sie gewannen eine besondere Bedeutung für jene Jünger Christi, deren Seligsprechung wir heute in Berlin feiern: Bernhard Lichtenberg und Karl Leisner.

Diese Feier ist eine Gnadenstunde für die Kirche von Berlin und von Münster. Und sie ist auch eine Gnadenstunde für das ganze deutsche Volk. In der großen Danksagung der Kirche, der Eucharistie, dürfen wir am heutigen Tag einen zusätzlichen und besonderen Dank sagen. Es ist der Dank an Gott, der seiner Kirche und der Welt zwei Menschen geschenkt hat, die in der bedingungslosen Nachfolge Jesu Christi Zeugnis abgelegt haben für den Sieg des Glaubens.

Die Geschichte stellte beide auf eine harte Probe, aber sie fürchteten sich nicht »vor denen, die den Leib töten«. Das furchtbare totalitäre System gestattete mit einer Großzügigkeit sondergleichen den Tod für die, die sich dem System nicht unterwarfen. Auf diese Weise versuchte man, die Seelen zu beherrschen. Unsere Seligen jedoch schöpften aus den Worten Christi die Gewißheit, daß jene »die Seele nicht töten können«. Von hier aus ist ihr Sieg zu verstehen. Sie haben diesen Sieg errungen, indem sie Christus vor den Menschen bekannten: »Wer sich (...) vor den Menschen zu mir

* Die 23 iunii 1996.

[1] *Mt* 10, 28.

bekennt, zu dem werde auch ich mich vor meinem Vater im Himmel bekennen«.[2]

Der vor den Menschen bekannte Christus war ihre Stärke. Christus blieb ihnen auch nach dem Märtyrertod treu. Er ist ihr Zeuge vor dem Vater, und in diesem Zeugnis ist das »Urteil ihrer Heiligkeit« enthalten - das »Urteil«, das heute im Olympiastadion von Berlin von der Barche öffentlich bekannt gemacht wird. Genau an dem Ort, wo das nationalsozialistische Regime vor 60 Jahren die Feier der olympischen Spiele zu einem Triumph für seine menschenverachtende Ideologie nutzen wollte, an dem Ort, wo der Idealismus der Jugend mißbraucht und Menschen statt zum friedlichen Miteinander zu Haß und Feindschaft angestachelt wurden, triumphieren heute zwei selige Märtyrer.

Wir grüßen euch, unerschrockene Diener Christi, des Königs mit der Dornenkrone. Möge diese Stadt, die Zeugin des Kampfes Bernhard Lichtenbergs gegen die Macht des Bösen und Zeugin des Gefängnisses, der Folter und des Todes wurde, heute Zeugin eurer Erhöhung in der Kirche des lebendigen Gottes werden.

2. Um die Umstände zu verstehen, unter denen unsere beiden Seligen von heute ihren geistlichen Kampf gekämpft haben, greift die Liturgie auf den Propheten Jeremia zurück: »Hörte ich doch das Flüstern der Vielen: Grauen ringsum! Zeigt ihn an! Wir wollen ihn anzeigen«.[3] Diese Worte wurden vor zweitausendfünfhundert Jahren geschrieben — aber sie klingen, als würden sie sich auf die jüngste Zeit beziehen. Das System bediente sich der Methode »Terror aller Orten«, um freie Menschen in Denunzianten zu verwandeln.

Jeremia ist die Gestalt Christi und durch Christus die Gestalt aller, die sich nicht betören ließen;[4] aller, die auf die Macht Gottes vertrauten und so den Sieg davongetragen haben. »Der Herr steht mir bei wie ein gewaltiger Held. Darum straucheln meine Verfolger und kommen nicht auf«.[5] Der Herr »rettet das Leben des Armen aus der Hand der Übeltäter«.[6]

Im Text des Propheten Jeremia finden wir einen hinreichend klaren Bezug auf die zwei Seligen von heute: Bernhard und Karl. Sie lebten in

[2] *Mt* 10, 32.
[3] 20, 10.
[4] Vgl. *Jer* 20, 10.
[5] *Ibid. 20,* 11.
[6] *Ibid. 20,* 13.

Zeiten des systematischen Terrors. Durch ihren Glauben und durch ihr Bekenntnis haben sie gesiegt.

Nicht der Beifall der Welt, sondern das treue Bekenntnis zu Jesus Christus ist der Ausweis einer echten Nachfolge Christi. Der Herr verlangt von seinen Jüngern kein Allerweltsbekenntnis, sondern ein Glaubensbekenntnis, das bereit ist, auch Opfer zu bringen. Dieses Bekenntnis haben Bernhard Lichtenberg und Karl Leisner abgelegt, nicht nur mit Worten, sondern mit ihrem Leben und ihrem Sterben. Sie haben sich in einer unmenschlich gewordenen Welt zu Christus bekannt, der allein der Weg, die Wahrheit und das Leben ist.

3. Christus ist der Weg. Bernhard Lichtenberg und Karl Leisner haben dies in einer Zeit bezeugt, in der viele den rechten Weg verlassen hatten und aus Opportunismus oder Angst in die Irre gegangen sind. Wer den Weg der beiden Märtyrer betrachtet, weiß: Ihr Martyrium war kein zufalliges Mißgeschick auf ihrem Lebensweg, sondern die letzte und zwangsläufige Konsequenz eines Lebens, das in der Nachfolge Christi gelebt wurde.

Schon in früher Jugend haben sich beide auf den Weg gemacht, auf den Gott sie gerufen hat und den er mit ihnen gehen wollte. »Christus, du hast mich gerufen. Ich spreche bescheiden und bestimmt: "Hier bin ich, sende mich"«, schreibt Karl Leisner zu Beginn seines Theologiestudiums. Er, der frühzeitig den antichristlichen Charakter der damals herrschenden Partei erkannt hatte, fühlte sich berufen, durch den angestrebten Dienst als Priester den Menschen den Weg Gottes zu lehren und keine Zugeständnisse an die sogenannte »völkische Weltanschauung« zu machen. Noch bevor er in Dachau gefangen war, entwickelte er bereits eine tiefe Marienverehrung, zu der er von Pater Kentenich und der Schönstattbewegung angeregt worden war.

Sein Glaubensmut und seine Begeisterung für Christus sollen vor allem den jungen Menschen, die in einem weithin von Unglauben und Gleichgültigkeit geprägten Umfeld leben, Anstoß und Vorbild sein. Denn nicht nur politische Diktatoren schränken die Freiheit ein; es braucht ebenso Mut und Kraft, sich gegen den Sog des Zeitgeistes zu behaupten, der sich an Konsum und egoistischem Lebensgenuß orientiert oder gelegentlich mit Kirchenfeindschaft, ja sogar mit militantem Atheismus liebäugelt. Der Dienst an den Menschen verlangte von Bernhard Lichtenberg seinen ganzen Einsatz und seine ganze Hingabe. Sein unerschütterlicher Glaube gab ihm dazu die Kraft. »Er stand mit jeder seiner Faser hinter jedem

Wort: er predigte durch sich selbst ... Er hatte den Glauben, der Berge versetzt« schreibt einer seiner Zeitgenossen später über ihn.

Bernhard und Karl ermuntern uns, auf dem Weg zu bleiben, der Christus heißt. Wir dürfen nicht müde werden, auch wenn dieser Weg manches Mal dunkel erscheint und Opfer verlangt. Hüten wir uns vor den falschen Propheten, die uns andere Wege weisen wollen. Christus ist der Weg, der ins Leben führt. Alle anderen Wege werden sich als Umwege oder Irrwege erweisen.

4. Christus ist die Wahrheit. Dafür hat Bernhard Lichtenberg bis zum letzten Atemzug Zeugnis abgelegt. Gegen die Lüge der nationalsozialistischen Ideologie bekannte Lichtenberg darum mutig: »Mein Führer ist Christus!«. Jeden Tag betete er in den Fürbitten des Abendgebetes »für die schwerbedrängten "nichtarischen Christen", für die verfolgten Juden, für die Gefangenen in den Konzentrationslagern...«.

Daß der neue Selige ein Heiliger des fürbittenden Gebetes war, zeigt sich nicht nur in diesem Gebet für die Juden und die Häftlinge in den Konzentrationslagern, es zeigt sich ebenso in seinem Gebet für die geistlichen Berufe. Er war ein unermüdlicher Förderer des Apostolats für Priesterberufe. Seine Seligsprechung soll deswegen ein Anruf sein, den Welttag und die monatlichen Gebetstage für geistliche Berufe mit neuer Hingabe und Zuversicht zu begehen. Ich möchte Euch auch ermutigen, in den Gemeinden und besonders im Päpstlichen Werk für geistliche Berufe im Sinn Bernhard Lichtenbergs die Sorge der Kirche mitzutragen.

Bernhard Lichtenberg erkannte klar, daß dort, wo die Wahrheit Gottes nicht mehr geachtet wird, auch die Würde des Menschen verletzt wird. Wo die Lüge herrscht, regiert auch immer das falsche und böse Handeln: »Die Taten eines Menschen sind die Konsequenzen seiner Grundsätze. Sind die Grundsätze falsch, werden Taten nicht richtig sein ... Ich bekämpfe falsche Grundsätze, aus welchen falsche Taten entstehen müssen«, schreibt er im Protokoll seiner ersten Vorführung vor den Nazirichtern. Und er nannte auch einige dieser falschen Grundsätze klar und deutlich beim Namen: »...die Beseitigung des Religionsunterrichtes an den Schulen. Kampf gegen das Kreuz..., Verweltlichung der Ehe, absichtliche Tötung angeblich lebensunwerten Lebens (Euthanasie), Judenverfolgung...«. Auf der Basis seiner klaren Grundsätze sprach und agierte Bernhard Lichtenberg eigenständig und unerschrocken. Dennoch war er von Glück und Freude fast überwältigt, als ihm sein Bischof Konrad von Preysing beim letzten Besuch im Ge-

fangnis Ende September 1943 eine Botschaft meines Vorgängers Pius XII. überbrachte, in der ihm dessen innigstes Mitgefühl und väterliche Anerkennung bezeugt wurde. Wer sich nicht auf billige Polemik beschränkt, weiß sehr wohl, was Pius XII. über das Naziregime dachte und wieviel er unternommen hat, um unzähligen Menschen; die von jenem Regime verfolgt wurden, zu helfen.

Für Bernhard Lichtenberg war das Gewissen »der Ort ...der heilige Raum, in dem Gott zum Menschen spricht...«.[7] Und die Würde des Gewissens beruhte für ihn immer auf der Wahrheit.[8]

Liebe Schwestern und Brüder! Das Beispiel des seligen Bernhard ruft uns auf, »Mitarbeiter für die Wahrheit«[9] zu werden. Laßt Euch nicht beirren, wenn Gott und der christliche Glaube auch in unseren Tagen schlecht gemacht oder verspottet werden. Bleibt der Wahrheit treu, die Christus ist. Meldet euch mutig zu Wort, wenn falsche Grundsätze wieder zu falschen Taten führen, wenn die Würde des Menschen verletzt oder die sittliche Ordnung Gottes in Frage gestellt wird.

In diesem Zusammenhang zeigt uns die zweite Lesung an die Römer in gewissem Sinne eine tiefere Dimension der Wirklichkeit, in die das Leben und die Berufung der beiden Seligen eingebettet war. Es handelt sich um die Wurzeln des Bösen selbst in der Geschichte der Abstammung von Adam, (»durch einen einzigen Menschen kam die Sünde in die Welt und durch die Sünde der Tod«[10]).

»Doch anders als mit der Übertretung verhält es sich mit der Gnade; sind durch die Übertretung des einen die vielen dem Tod anheimgefallen, so ist erst recht die Gnade Gottes und die Gabe, die durch die Gnadentat des einen Menschen Jesus Christus bewirkt worden ist, den vielen reichlich zuteil geworden«.[11]

Zu Zeiten, als sich »die Sünde« durch das System absoluter Gewalttätigkeit und Grausamkeit als Herrin aufspielte, gewinnen diese beiden Zeugen Christi, die aus seiner Gnade die Kraft zum Sieg schöpfen, eine besondere Bedeutung. Die heutige Seligsprechung ist Beweis dafür. In ihr drückt sich »die Erinnerung« der Kirche aus: »die Taten Gottes nicht vergessen«.[12] Mit

[7] *Enzyklika Veritatis splendor,* 58.

[8] Vgl. *ebd.,* 63.

[9] *Joh* 8

[10] *Rom* 5, 12

[11] *Ibid.* 5, 15.

[12] *Ps* 77 (78), 7.

Gottes Hilfe werden wir dann wie Bernhard Lichtenberg und wie der Apostel Paulus vor den kommenden Generationen sagen können: »...wir haben ihnen nicht nachgegeben, damit euch die Wahrheit des Evangeliums erhalten bleibe«.[13]

5. Christus ist das Leben: Das war die Überzeugung, für die Karl Leisner gelebt hat und für die er schließlich starb. Er hat sein Leben lang die Nähe Christi gesucht im Gebet, in der täglichen Schriftlesung und in der Meditation. Und er hat diese Nähe schließlich in besonderer Weise gefunden in der eucharistischen Begegnung mit dem Herrn. Das eucharistische Opfer, das Karl Leisner nach seiner Priesterweihe im Konzentrationslager Dachau dann doch noch als Priester feiern durfte, war für ihn aber nicht nur Begegnung mit dem Herrn und Kraftquelle für sein Leben. Karl Leisner wußte auch: Wer mit Christus lebt, tritt ein in die Schicksalsgemeinschaft mit dem Herrn.

Karl Leisner und Bernhard Lichtenberg sind nicht Zeugen des Todes, sie sind Zeugen des Lebens: eines Lebens, das über den Tod hinausgeht. Sie sind Zeugen für Christus, der das Leben ist, und der gekommen ist, damit wir das Leben haben und es in Fülle haben.[14] In einer Kultur des Todes haben beide Zeugnis abgelegt für das Leben.

Wie die beiden Seligen sind wir alle dazu berufen, für das Leben Zeugnis zu geben. Darum haltet fest am Leben, das Christus ist. Widersteht der Kultur des Hasses und des Todes, unter welchem Gewand sie auch immer auftritt. Und werdet nicht müde, Euch gerade für die einzusetzen, deren Leben und Lebenswürde bedroht ist: die Ungeborenen, die Schwerstkranken, die Alten und die vielen Notleidenden unserer Welt. In ihrem Sterben haben Bernhard Lichtenberg und Karl Leisner das Leben sichtbar gemacht, das Christus ist und das Christus gibt. Die Kirche wird sie und ihr Zeugnis für immer in Ehren halten.

6. Das Zeugnis, das die beiden Seligen abgelegt haben, war ihnen nicht zuletzt möglich durch das leuchtende Beispiel, das ihnen ihre eigenen Bischöfe gegeben haben: Konrad von Preysing in Berlin und Clemens August von Galen in Münster. Gerade in einer Zeit und Umwelt, die den Wert des christlichen Glaubens oftmals nicht mehr erkennen kann oder will und damit auch die Grundlage ihrer Kultur in Frage stellt, ist ein solches Zeugnis nötig. Dabei geht es nicht nur um das Zeugnis des Wortes, sondern eben

[13] ***Gal* 2, 5**

[14] Vgl. ***Joh* 10, 10.**

um das Zeugnis eines Lebens, das in Gottes Wort seinen Grund hat, so wie es Karl Sonnenschein, der Berliner Großstadtapostel, bereits 1927 formuliert hat: »Vor den heidnischen Menschen der Großstadt ist Apologetik des Wortes fruchtlos... Nur eines reicht an diese Menschen heran, die das Christentum auch nicht mehr aus den Erzählungen ihrer Väter kennen, auch nicht mehr vom Rosenkranz ihrer Mutter, auch nicht aus dem Rezigionsunterricht der eigenen Schulzeit...: Die am eigenen Leibe, an eigener Seele, an eigener Not erlebte Güte dieser Religion in ihren Vertretern.« Dieses Zeugnis des Wortes und des Lebens haben nicht nur in dieser so lange Zeit zweigeteilten Stadt, sondern auch in dem Gebiet der ehemaligen DDR Bischöfe und Laien in großer Treue gegeben. In Dankbarkeit nenne ich die Berliner Bischöfe Wilhem Weskamm, Julius Kardinal Döpfner, Alfred Kardinal Bengsch und schließlich — unter uns weilend — Joachim Kardinal Meisner. Ich sage ebenso an diesem Tag einen herzlichen Dank den vielen Laien, Frauen und Männern, ja auch Kindern und Jugendlichen, die über Jahrzehnte in der Unterdrückung dem katholischen Glauben und ihren Gemeinden treu geblieben sind.

7. Liebe Schwestern und Brüder! Unser Weltauftrag verlangt von uns Christen nicht, daß wir zu angepaßten und bequemen Zeitgenossen werden und dafür unsere Identität preisgeben. Er verlangt vielmehr, daß wir Christen bleiben, daß wir unseren Glauben bewahren und leben und als wesentlichen Anteil in die menschliche Gesellschaft einbringen. Darum dürfen — wir an diesem Auftrag durch niemanden gehindert werden, auch nicht durch den Staat. Bei Wahrung gegenseitiger Freiheit und Unabhängigkeit ist das Verhältnis zwischen Kirche und Staat in Deutschland auf Kooperation hin angelegt und nicht auf Trennung. Die geschichtlich gewachsene Beziehung verpflichtet den Staat zum Schutz der Institutionen, die gesellschaftlich wichtige Aufgaben wahrnehmen, und verbietet jegliche Form von staatlichem Eingriff. In diesem Zusammenhang ist darauf zu achten, daß der vollen Durchsetzung des Grundgesetzes sowohl dem Geist als auch dem Buchstaben nach auch in den neuen Bundesländern Rechnung getragen wird. Unter Berücksichtigung der Dienstfunktion des Staates ist die Religionsfreiheit zu gewährleisten, vor allem im erzieherischen Bereich und in der religiösen Erziehung. Neutral ist der Staat und nicht der Rehgionsunterricht!

8. Meine besondere Verbundenheit bekunde ich in dieser Stunde dem Erzbischof von Berlin, Georg Maximilian Kardinal Sterzinsky, sowie den anwesenden Kardinälen, dem Bischof von Münster als Heimatbischof von

Karl Leisner, dem Herrn Vorsitzenden der Deutschen Bischofskonferenz und den Bischöfen aus Deutschland und den Nachbarländern, allen Priestern, Diakonen und Ordensleuten. Sehr herzlich begrüße ich den Herrn Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland, die Frau Präsidentin des Deutschen Bundestages, den Herrn Bundeskanzler, die Minister der Bundesregierung, den Herrn Regierenden Bürgermeister von Berlin mit Mitgliedern des Senats, die Ministerpräsidenten der Bundesländer Brandenburg, Mecklenburg-Vorpommern, Saarland und des Freistaates Thüringen sowie Repräsentanten der Landesregierungen und Landesparlamente, der übrigen Verfassungsorgane und die zahlreichen Vertreter des Diplomatischen Corps.

Schließlich grüße ich Euch alle, die zahllosen Gläubigen, und danke für Euer Kommen und für die Mitfeier. Besonders begrüße ich die Angehörigen unserer zwei neuen Seligen, wie auch die Gruppe ehemaliger Häftlinge der Konzentrationslager, Frauen und Männer.

Vor allem grüße ich auch die große Zahl von Jugendlichen. Ihr habt die vergangene Nacht gewacht und gebetet und seid heute früh mit dem Kreuz des Heiligen Jahres, das zum Symbol der Weltjugendtreffen wurde, ins Stadion gezogen. Ich danke Euch von Herzen für dieses mutige Bekenntnis Eures Glaubens! Wie könnte ich in die sem Augenblick vergessen, daß ich mich im August nächsten Jahres zu einer erneuten Begegnung mit der Jugend der Welt nach Paris begeben möchte. Schon heute lade ich Euch alle herzlich zu diesem großen Fest ein. Kommt selbst und bringt viele Eurer Altersgenossen mit. Die Welt Jugendtreffen sind für alle, die sich einfinden, immer eine Stunde außergewöhnlicher Gnade.

Ferner begrüße ich die große Zahl meiner Landsleute. Eure heutige Anwesenheit in Berlin und die gemeinsame Feier ist ein beredtes Zeichen der Aussöhnung zwischen Deutschen und Polen, zu deren Gelingen die Bischöfe und Gläubigen in beiden Ländern wesentlich beigetragen haben. Es würde mich freuen, zahlreiche Schwestern und Brüder aus Deutschland im Mai nächsten Jahres in Breslau anläßlich des eucharistischen Weltkongresses wieder begrüßen zu können.

9. Der ganzen Kirche in Deutschland möchte ich Mut machen, unserer christlichen Sendung treu zu bleiben und stets auf das Vorbild der beiden seligen Märtyrer Bernhard Lichtenberg und Karl Leisner zu blicken. »Mater habebit curam« — die himmlische Mutter wird sorgen! Mit diesem hoffnungsfrohen Wort Karl Leisners empfehle ich Euch der Fürsprache Mari-

ens, die als erste Christin ihr Jawort zum unbegreiflichen Willen Gottes gesagt hat.

Von Herzen segne ich Euch alle in der Liebe unseres Herrn Jesus Christus, dem Dank sei und die Ehre in Ewigkeit.

ALLOCUTIONES

I

Ad sodales Pontificalium Operum ad missiones fovendas habita.*

Signor Cardinale,
Venerati Fratelli nell'episcopato e nel sacerdozio,
Carissimi fratelli e sorelle/

1. A tutti ed a ciascuno porgo il mio cordiale e caloroso saluto, cominciando dal Signor Cardinale Prefetto della Congregazione per l'Evangelizzazione dei Popoli, che ringrazio per le gentili espressioni rivoltemi a nome di tutti e per le interessanti informazioni circa le attività delle Pontificie Opere Missionarie.

Estendo il mio grato pensiero a Mons. Charles Schleck, Segretario aggiunto di codesto Dicastero e Presidente del Consiglio Superiore delle Pontificie Opere Missionarie, ai Segretari Generali, ai Direttori Nazionali ed a quanti prestano la loro opera a servizio delle Pontificie Opere Missionarie.

L'odierno incontro si svolge nel contesto dell'Assemblea annuale del Consiglio Superiore delle Pontificie Opere Missionarie, a cui è affidato, come è stabilito negli Statuti, il compito di promuovere « lo spirito missionario universale in seno al Popolo di Dio... mediante una cooperazione spirituale e materiale all'opera di evangelizzazione. Esse creano un fondo centrale di solidarietà per sostenere un programma di assistenza universale Venendo dai vari continenti, voi vi fate interpreti delle attese dei popoli ai quali, attraverso le Pontificie Opere Missionarie, vi sforzate di far pervenire il Vangelo « tino agli estremi confini della terra ».[2]

2. L'animazione missionaria, che costituisce il vostro compito primario, è dunque importante e quanto mai urgente. Voi vi prendete cura degli

* Die 11 Maii 1996.

[1] *Cap.* I, n. 3.

[2] *At* 1, 8.

evangelizzatori, sostenete l'azione coraggiosa dei missionari e non trascurate alcuna occasione per trasmettere a tutti la consapevolezza della missione. In particolare, vi dirigete ai piccoli per infondere in loro, « fin dall'infanzia, uno spirito veramente universale e missionario ».[3]

Carissimi fratelli e sorelle, proseguite in questo sforzo apostolico valorizzando ogni apporto per l'opera dell'evangelizzazione e prestando singolare attenzione alla preghiera dei piccoli ed al contributo prezioso di quanti soffrono. Il primo servizio che possiamo rendere alla diffusione del Regno di Dio, come l'esempio della vostra patrona S. Teresa del Bambino Gesù rende ben visibile, è la preghiera. Gesù ha chiesto « di pregare il padrone della messe, perché invii operai nella sua messe ».[4] Riceviamo da lui la fede, come il dono più prezioso. E dono che va custodito gelosamente e responsabilmente approfondito; dono che si conserva e cresce nella misura in cui viene condiviso e comunicato ai fratelli.

A tal proposito, risulta indispensabile il compito dei missionari giacché, come ricorda san Paolo, « la fede dipende dalla predicazione ».[5] Attraverso ogni mezzo a disposizione suscitate, carissimi fratelli e sorelle, vocazioni generose per la missione; incoraggiate e sostenete quanti il Signore chiama a consacrarsi per la propagazione del Regno di Dio. Il mondo ha fame e sete di Cristo e del suo amore misericordioso. L'organizzazione delle vostre quattro Opere contribuisce notevolmente a far prendere coscienza a tutti i cristiani che « ciascuno, in realtà, è chiamato a cooperare a tale missione ».[6]

3. Sono nate proprio per questo le Pontificie Opere Missionarie. I loro fondatori e fondatrici intesero operare per il bene delle Chiese locali di tutto il mondo; si dettero da fare perché ogni Comunità ecclesiale potesse giungere ad una fede adulta, fosse provvista di clero autoctono ed organizzata in strutture rispondenti alla cultura del luogo. Voi continuate a camminare in questo solco, con dedizione e lungimiranza. E vi preoccupate anche di assicurare i mezzi finanziari indispensabili per la realizzazione dei vostri progetti.

Nei vari stadi dell'attività missionaria che il Decreto conciliare *Ad gentes* descrive,[7] possono vedersi in qualche modo rispecchiate le finalità che le vostre diverse Opere intendono perseguire. La Pontificia Opera della Santa

[3] *Ad gentes,* 38.
[4] Cf. *Mt* 9, 37.
[5] *Rm* 10, 17.
[6] *Discorso all'Udienza generale,* 19 aprile 1995.
[7] Cf. n. 6.

Infanzia si preoccupa dell'inizio o plantatio della coscienza missionaria; FOpera della Propagazione della Fede rivolge la sua attenzione all'educazione nella vita di fede; l'Opera di San Pietro Apostolo si dedica alla formazione della comunità locale, con clero e membri di vita consacrata originari del luogo. Lo sviluppo delle vocazioni sacerdotali e religiose, come pure la creazione di strutture utili alla cooperazione missionaria mediante il lavoro di sacerdoti e di consacrati, è affidato alle fatiche clell'Unione Missionaria.

Ringrazio il Signore per quello che voi avete compiuto e vi incoraggio a intensificare le iniziative e gli sforzi missionari. Ampio è infatti il lavoro da svolgere considerando i territori in cui la Chiesa non è stata ancora fondata, o in cui il numero di cristiani è molto esiguo. Sottolineavo nell'Enciclica ***Redemptoris missio,*** che « il numero di coloro che ignorano Cristo e non fanno parte della Chiesa è in continuo aumento, anzi dalla fine del Concilio[8] è quasi raddoppiato ».[9] Nella recente Esortazione post-sinodale ***Ecclesia in Africa,*** ho avuto modo di richiamare « l'esplicita raccomandazione dei Padri sinodali perché si stabiliscano le quattro Pontificie Opere Missionarie in ciascuna Chiesa particolare e in ciascun Paese, come mezzo per realizzare una solidarietà pastorale organica in favore della missione "fino agli estremi confini della terra" ».[10] Sì, carissimi fratelli e sorelle, il vostro compito non è ancora terminato: la Chiesa ha bisogno di voi! Andate avanti nella vostra attività. Essa — lo so bene — non è facile, ma ricca di speranze.

4. Grazie al vostro impegno, le Chiese di antica fondazione potranno dirigere la loro solidarietà verso i più urgenti campi dell'evangelizzazione. Nel secolo scorso, le Opere Missionarie europee sostennero le Chiese dell'allora Nuovo Mondo americano; oggi sono queste ultime ad aiutare le Comunità cristiane di recente fondazione. Così, il Popolo di Dio cresce e si sviluppa. Resta, però, l'esigenza della missione ad gentes, la quale « ha davanti a sé un compito immane che non è per nulla in via di estinzione »." Essa è addirittura ancora agli inizi.[12] E necessario, pertanto, un rinnovato fervore per rispondere adeguatamente alle sfide dell'epoca contemporanea. Al coraggio e all'audacia degli Apostoli si ispirarono i fondatori delle Opere Missionarie. Lo stesso entusiasmo sia vostro oggi, sapendo che l'attività missionaria rap-

[8] **Vaticano** II.
[9] **N. 3.**
[10] **N. 135.**
[11] ***Redemptoris missio,*** 35.
[12] **Cf.** ***ibid.*** **40.**

presenta ancor oggi una grande sfida per la Chiesa.[13] Siate ardimentosi ed abbiate fiducia. Cristo ha assicurato: « Io sono con voi tutti i giorni, fino alla fine del mondo ».[14]

Vi accompagni in questo cammino la Vergine Santissima, Regina delle Missioni, e sostenga ogni vostra fatica nel promuovere la coscienza e la collaborazione missionaria.

Con tali sentimenti, mentre ringrazio voi e tutti quelli che cooperano a questa nobile causa, di cuore imparto a ciascuno l'Apostolica Benedizione.

II

Ad quosdam Colombiae episcopos limina Apostolorum visitantes.*

Amados Hermanos en el episcopado:

1. Es para mí motivo de profunda alegría daros la bienvenida en esta visita vuestra al Sucesor de Pedro. Habéis venido a Roma, Obispos de las Provincias eclesiásticas de Cartagena, Barranquilla, Nueva Pamplona y Bucaramanga y del Ordinariato castrense, para venerar los sepulcros de los Santos Apóstoles Pedro y Pablo, y reafirmar la profunda comunión con esta Sede Apostólica.

Esta misma comunión se manifiesta y fortalece en el hecho de compartir con el Obispo de Roma las alegrías y esperanzas, las experiencias y dificultades de vuestro ministerio episcopal en estas jornadas de encuentro y reflexión, que tienden a reforzar la unidad en la misma fe, esperanza y caridad, así como a dar a conocer y apreciar cada vez más el inmenso patrimonio de valores espirituales y morales que la Iglesia difunde en todo el mundo.[1] A través de vosotros quiero saludar también a todo el clero, comunidades religiosas y laicos de vuestras diócesis, deseándoles gracia y paz abundantes en el Señor resucitado.[2]

Agradezco las amables palabras de Mons. Carlos José Ruiseco Vieira, Arzobispo de Cartagena, con las cuales se ha hecho intérprete de los senti-

[13] Cf. *Redemptoris missio,* 40.
[14] *Mt* 28, 19.

* Die 11 Maii 1996.
[1] Cf. *Pastor bonus,* Anexo I, 3.
[2] Cf. i P 1, 2.

mientos de todos. Esa gratitud la expreso también por vuestra sincera adhesión y por la incansable dedicación al ministerio que os fue confiado y que ejercéis enseñando, santificando y rigiendo al Pueblo de Dios que camina en Colombia.

2. La presencia y el compromiso de los presbíteros y laicos en la comunidad diocesana es un aspecto fundamental puesto que, de una parte, pertenece a la naturaleza y estructura mismas de la Iglesia y, de otra, afecta al anuncio del Evangelio, que sería impensable sin el ministerio de pastores idóneos y sin el testimonio y la acción de seglares bien formados y comprometidos en los diversos campos del apostolado. La misión del presbítero y del laico dentro de la comunidad eclesial responde a una vocación especial recibida del Señor como don: « No me habéis elegido vosotros a mí, sino que yo os he elegido a vosotros, y os he destinado para que vayáis y deis fruto y que vuestro fruto permanezca ».[3] La iniciativa es siempre de Dios, que espera de aquellos que ha elegido la respuesta de una entrega generosa en cada momento de la existencia.

Las diversas vocaciones sobre las que se articula la vida eclesial participan de una dignidad común; todas son un llamado a la santidad y cooperan a la edificación del único Cuerpo de Cristo según los diversos dones que cada uno ha recibido del Espíritu.[4] La igual dignidad de todos los miembros de la Iglesia no anula la variedad de formas, ya que el Espíritu Santo constituye la Iglesia como una comunión en la diversidad de vocaciones y ministerios.[5]

Como enseña el Concilio Vaticano II, «el mismo Señor, para que los fieles formaran un solo cuerpo, en el que todos los miembros no tienen la misma función,[6] instituyó a algunos como ministros que, en el grupo de los fíeles, tuvieran la sagrada potestad del orden ».[7] Además de la consagración bautismal, los presbíteros reciben en la Ordenación una nueva consagración para continuar en el tiempo, como colaboradores del Obispo, el ministerio apostólico. De este modo, en el armonioso conjunto de dones de la Iglesia, se confía a los laicos y a los presbíteros la misión de manifestar una u otra de las dimensiones del único misterio de Cristo: los laicos anunciando el

[3] *Jn* 15, 16.
[4] Cf. *Rm* 12, 3-8.
[5] Cf. Exhort, ap. *Vita consecrata,* 31
[6] *Rm* 12, 4.
[7] *Presbyterorum ordinis,* 2.

Evangelio en medio de las realidades temporales y los presbíteros apacentando al Pueblo de Dios con la enseñanza de la Palabra, la administración de los Sacramentos y el ejercicio de la potestad sagrada al servicio de la comunión eclesial.

3. La formación y el cuidado de los presbíteros ha sido una preocupación permanente en la historia de la Iglesia. Preocupación lógica si se piensa en la misión imponderable que han recibido para la edificación de la Iglesia y en su importante responsabilidad como instrumentos vivos de Cristo, lo cual llevó a los Padres Conciliares a afirmar que «los sacerdotes están especialmente obligados a alcanzar la perfección ».[8]

Ante los retos a nivel eclesial, social y cultural que se plantean hoy en Colombia, y que deben ser objeto de la nueva Evangelización, os invito a dedicar vuestras mejores energías como Obispos a la urgente tarea de la formación de los sacerdotes, siguiendo el ejemplo del Señor, que ocupó gran parte de su ministerio público en preparar a los Apóstoles.[9]

Conocéis bien los vacíos que en una parte de vuestro clero han dejado los períodos de transición, y las dificultades que cada día han de afrontar los presbíteros. Por ello es preciso asumir sin titubeos la atención pastoral a los sacerdotes como una de las primeras responsabilidades de cada Obispo en su Iglesia particular. Es un verdadero desafío para la Conferencia episcopal y para cada Obispo buscar y aplicar en este campo, como justamente hicisteis en vuestra Asamblea Plenaria del año pasado, respuestas decididas, oportunas y eficaces.

Los sacerdotes son vuestros primeros e indispensables colaboradores por ser los más directos « administradores de los misterios de Dios ».[10] Debéis amarlos mucho y cada vez más. No hay ocupación en la que el Obispo pueda emplear más fructuosamente su tiempo, su corazón y su actividad, que en la formación, escucha y animación de su clero. Es necesario sostener a los sacerdotes en sus tribulaciones y necesidades; prevenir con prudencia y caridad pastoral las situaciones difíciles; encontrar soluciones a los problemas morales que afligen a algunos; tomar medidas precisas ante un estilo de vida secularizado y la participación en actividades o compromisos políticos.

4. Quiero referirme también a la selección y formación de los candidatos al sacerdocio. Me consuela saber que estáis haciendo en Colombia serios es-

[8] *Ibid.*, 12.

[9] Cf. Exhort. *Pastores dabo vobis*, 1-10.

[10] *1 Co* 4, 1.

fuerzos en la promoción de las vocaciones sacerdotales, con resultados apreciables, que llenan el alma de gozo y esperanza. Es un gran desafío para vosotros, pues sabéis bien que de la calidad de la formación dada a quienes serán los pastores del próximo siglo depende en buena parte el futuro de la Iglesia en vuestro País. En efecto, no basta que siga creciendo el número de sacerdotes jóvenes en vuestros presbiterios, es necesario atender sobre todo a su formación, ya que ésta es siempre garantía de fecundidad apostólica, mientras que una formación incompleta comporta con frecuencia dificultades y sufrimientos para la vida de las comunidades diocesanas y de los mismos sacerdotes.

Cuando ciertas coyunturas puedan llevar a algunos jóvenes a elegir el sacerdocio como medio de autoafirmación personal o promoción social, tenéis que ser conscientes de la grave responsabilidad que pesa sobre vosotros en su selección. Esta debe hacerse teniendo en cuenta varios criterios, como son: las circunstancias familiares de los candidatos; sus cualidades humanas; su manifiesta actitud de servicio; su vinculación eclesial a través de las parroquias o grupos de apostolado. No conviene, pues, admitir en el Seminario a jóvenes con motivaciones vocacionales inadecuadas o sin haber comenzado un proceso serio de discernimiento y maduración espiritual.

Llegando a este punto quiero alentar la iniciativa emprendida por varios Obispos de Colombia de organizar en sus respectivas circunscripciones un Seminario propio. Se trata de una opción no sólo legítima sino también laudable. Sin embargo, es preciso en estos casos recordar la enseñanza del Evangelio, que nos invita a medir con prudencia las fuerzas y los recursos.[11] En efecto, una multiplicación de « Seminarios Mayores », que no vaya acompañada en las diversas Diócesis de las adecuadas estructuras pastorales y formativas, que respalden y soporten el camino de preparación al sacerdocio, no podrá solucionar los problemas y dificultades que vosotros mismos habéis detectado hoy en los Seminarios y Presbiterios de Colombia.

5. Otro tema a considerar es la presencia y el papel propio de los laicos en la comunidad diocesana. A este respecto, la III Conferencia General del Episcopado Latinoamericano presentaba su identidad como hombres de Iglesia en el corazón del mundo y como hombres del mundo en el corazón de la Iglesia.[12] Especialmente en los últimos tiempos, ellos han sido convo-

[11] Cf. *Lc* 14, 28-32.
[12] Cf. *Documento de Puebla,* 786.

cados a la comunión y participación en la vida de la Iglesia, como lo hizo el Concilio Vaticano II en un vehemente llamado que es siempre actual: « El sacrosanto Concilio ruega encarecidamente en el Señor a todos los laicos que respondan de buen grado, con generosidad y prontitud de corazón, a la voz de Cristo, que en esta hora los invita con particular insistencia... de modo que en las diversas formas y maneras del único apostolado de la Iglesia, en constante adaptación a las nuevas necesidades de los tiempos, se ofrezcan a El como cooperadores, trabajando siempre con generosidad en la obra del Señor ».[13]

La formación y organización de los laicos reviste, pues, gran importancia. Es preciso que el laicado se revigorice congregando almas generosas, espíritus jóvenes y fuertes, hombres y mujeres de pensamiento y acción, deseosos y capaces de animar cristianamente a la sociedad colombiana. Hoy más que nunca el laicado católico de Colombia está llamado a contribuir decisivamente en la regeneración moral de la nación, en la búsqueda y promoción del bien común, en la implantación y defensa de los valores cristianos.

Esta es una gran inquietud que llevo en el corazón y que hoy, en este encuentro, quiero confiar también encarecidamente a vuestra responsabilidad pastoral. Es necesario multiplicar los esfuerzos para brindar a los laicos una formación sólida, orgánica y permanente, que los capacite para ser evangelizadores. Este es uno de los requisitos para poder contar con comunidades eclesiales vivas y comprometidas en su misión, en las que los laicos eviten el peligro de « dos vidas paralelas: por una parte la denominada vida "espiritual", con sus valores y exigencias; y, por otra, la denominada vida "secular", es decir, la vida de familia, de trabajo, de las relaciones sociales, del compromiso político y de la cultura ».[14]

6. No quisiera concluir sin señalar que esta importante tarea de animación y formación de los presbíteros y de los laicos, temas en los que he centrado mi reflexión, exige siempre un contexto eclesial. Sólo en el ámbito de la Iglesia, que es madre y maestra del hombre, es posible delinear el modelo de pastor y de laico que queremos configurar en el umbral del Tercer Milenio.

La Iglesia particular es el espacio privilegiado donde el sacerdote debe encontrar los medios específicos para su santificación y los recursos adecua-

[13] *Apostolicam actuositatem,* **33.**

[14] Exhort, ap. *Christifideles laici,* **59.**

dos para superar sus límites y dificultades. Se deben, pues, valorar las iniciativas encaminadas a fortalecer la identidad propia del presbiterio diocesano, favoreciendo la comunión y el ejercicio de la caridad fraterna entre sus miembros. Igualmente es necesario dar a los Consejos presbiterales la consistencia y la funcionalidad establecida por la ley canónica,[15] y orientar la formación permanente del clero desde el interior de la vida y misión de la propia Iglesia particular, para poder ofrecer las respuestas adecuadas a las necesidades concretas de cada momento y lugar.

Es también en la Iglesia particular donde las asociaciones laicales y los movimientos pueden encontrar el ambiente propio de formación y los medios más idóneos para su orientación. Fomentando desde la Diócesis el apostolado seglar y un clima de comunión entre los diversos carismas peculiares de la vida laical, se favorece la comunión eclesial y se evita así el peligro del alejamiento de fieles hacia distintas sectas o grupos pseudorreligiosos. Es necesario, pues, promover iniciativas adecuadas para coordinar la actividad de las parroquias y comunidades eclesiales, injertándolas en la pastoral diocesana de conjunto, de modo que los laicos puedan vivir la grandeza de su vocación y brindar todo su aporte desde la misión que les es propia.

En este sentido, conviene seguir trabajando para hacer más operantes los caminos de la comunión y la participación a nivel local, potenciando todas las riquezas y posibilidades de la Iglesia particular. Así, emprendiendo con entusiasmo un camino de renovación orgánica, acompañado siempre por la oración, la ascesis y la conversión de los corazones, se darán sin duda abundantes frutos de dinamismo y fecundidad apostólicas. Es mucho lo que se está haciendo, pero debemos pensar que se puede hacer aún mucho más.

7. Queridos Hermanos, con estas reflexiones he querido testimoniar el aprecio que me une a vosotros, Pastores de la Iglesia en Colombia, y a vuestros fieles. Os tengo siempre presentes y, desde la oración y la responsabilidad pastoral del ministerio de Sucesor de Pedro, os acompaño en vuestros trabajos y fatigas al servicio del Evangelio. A todos os recuerdo que, como enseña el Apóstol, « nos gloriamos hasta en las tribulaciones, sabiendo que la tribulación engendra la paciencia; la paciencia, virtud probada; la virtud probada, esperanza, y la esperanza no falla, porque el amor

[15] Cf *C.I.C,* 495-502.

de Dios ha sido derramado en nuestros corazones por el Espíritu que nos ha sido dado ».[16]

Con estos sentimientos invoco de Dios, mediante la intercesión de Nuestra Señora del Rosario de Chiquinquirá, a quien suplico infunda un renovado dinamismo en las Diócesis de Colombia, copiosos dones de su gracia para vosotros, para los sacerdotes, las comunidades religiosas y para todos los fieles a vosotros confiados. Que os conforte la Bendición Apostólica que de corazón os imparto.

III

Ad quosdam iuris peritos coram admissos.*

Signori Cardinali,
Venerati Fratelli nell'episcopato,
Illustri Signori!

1. Sono lieto di porgere il mio cordiale benvenuto a ciascuno di voi.

Rivolgo il mio pensiero innanzitutto a quanti prendono parte al Simposio su « Evangelium vitae e Diritto », organizzato dai Pontifici Consigli per la Famiglia e per l'Interpretazione dei Testi Legislativi, in collaborazione con la Pontificia Accademia per la Vita.

Saluto il Signor Cardinale Alfonso Lopez Trujillo e lo ringrazio per i sentimenti espressi a nome anche di quanti hanno partecipato ai lavori. Saluto, inoltre, Monsignor Julian Herranz, Monsignor Elio Sgreccia, i qualificati rappresentanti degli Atenei Pontifici dell'Urbe, nonché gli illustri Docenti e Ricercatori delle oltre duecento Università e Facoltà di Scienze giuridiche di tutto il mondo, intervenuti al Convegno.

Esprimo vivo compiacimento per l'iniziativa congiunta dei tre Organismi Pontifici, che hanno reso possibile l'incontro nel comune intento di approfondire un aspetto fondamentale dell'insegnamento proposto nella Lettera Enciclica ***Evangelium vitae,*** quello, cioè, dei rapporti tra « cultura della vita » e ambito del Diritto dal punto di vista della ricerca filosofica, dell'im-

[16] ***Rm*** **5, 3-5.**

*** Die 24 Maii 1996.**

pegno docente e dell'operatività legislativa. È un tema complesso, sul quale mette conto di riflettere con impegno.

2. Saluto poi Monsignor Angelo Scola, Rettore della Pontificia Università Lateranense, ed i qualificati studiosi provenienti da ogni continente, che si sono dati convegno per discutere del rapporto tra Etica e Diritto nell'ambito della formazione dei moderni ordinamenti giuridici.

Questo tema costituisce una delle questioni fondamentali che, in ogni tempo, hanno messo alla prova le migliori energie del pensiero umano. Pertanto, studiare i moderni ordinamenti giuridici conduce a riformulare, con chiarezza, un adeguato e pertinente nesso tra etica e diritto, facendo costante riferimento ai principi fondamentali della persona umana, chiaramente puntualizzati nell'Enciclica ***Evangelium vitae.***

3. L'Enciclica ha inteso infatti riaffermare la visione della vita umana che scaturisce con pienezza dalla rivelazione cristiana, ma che, nel suo nucleo essenziale, è attingibile anche dalla ragione umana. Lo ha fatto non senza tener conto degli arricchimenti che la riflessione razionale è venuta maturando nel corso dei secoli. Di fatto, riconoscere il valore della vita dell'uomo, dal concepimento alla sua fine naturale, è una conquista della civiltà del diritto che deve essere tutelata come un bene primario della persona e della società. Oggi, tuttavia, in non poche società non è raro assistere ad una sorta di regresso di civiltà, frutto di una incompleta e a volte distorta concezione della libertà umana, che spesso trova pubblica legittimazione nell'ordinamento giuridico statuale. Avviene cioè che al rispetto dovuto all'inalienabile diritto alla vita di ogni essere umano si contrappone una concezione soggettivistica della libertà, svincolata dalla legge morale. Questa concezione, fondata su gravi errori relativi alla natura stessa della persona e dei suoi diritti, è riuscita, avvalendosi delle regole maggioritarie, ad introdurre non di rado nell'ordinamento giuridico la legittimazione della soppressione del diritto alla vita di esseri umani innocenti non ancora nati.

E utile pertanto mettere in rilievo, in prospettiva sia filosofica che giuridica, l'intimo rapporto che intercorre tra le Encicliche ***Veritatis splendor*** e ***Evangelium vitae:*** nella prima è posto in evidenza l'influsso che esercitano, nel sovvertimento dell'ordine morale e del diritto, « correnti di pensiero che finiscono per sradicare la libertà umana dal suo essenziale e costitutivo rap-

porto con la verità».[1] Nella ***Evangelium vitae,*** parlando della urgenza di promuovere una « nuova cultura della vita » e del « nesso inscindibile tra vita e libertà », viene ribadita la necessità di riscoprire « il legame costitutivo che unisce la libertà alla verità », perché « sradicare la libertà dalla verità oggettiva rende impossibile fondare i diritti della persona su una solida base razionale ».[2]

Affermare un diritto della persona alla libertà, prescindendo dalla verità oggettiva sulla stessa persona, rende di fatto impossibile la stessa costruzione di un ordinamento giuridico intrinsecamente giusto, perché è proprio la persona umana — così come essa è stata creata — il fondamento e il fine della vita sociale a cui il Diritto deve servire.

4. La centralità della persona umana nel Diritto è espressa efficacemente dall'aforisma classico: « Hominum causa omne ius constitutum est ». Ciò equivale a dire che il Diritto è tale se e nella misura in cui pone a suo fondamento l'uomo nella sua verità. Chi non vede come questo principio basilare di ogni giusto ordinamento giuridico sia seriamente minacciato da concezioni riduttive dell'essenza dell'uomo e della sua dignità, quali sono quelle di ispirazione immanentistica e agnostica? Simili concezioni hanno fornito, nel secolo che sta per concludersi, legittimazione a gravi violazioni dei diritti dell'uomo, in particolare del diritto alla vita.

In occasione del « Symposium » giuridico, promosso per celebrare il 10° anniversario della promulgazione del nuovo Codice di Diritto Canonico, osservavo che « come al centro dell'ordinamento canonico c'è l'uomo redento da Cristo e divenuto con il battesimo persona nella Chiesa..., così le società civili sono invitate dall'esempio della Chiesa a porre la persona umana al centro dei loro ordinamenti, mai sottraendosi ai postulati del diritto naturale, per non cadere nell'arbitrio di false ideologie. I postulati del diritto naturale sono infatti validi in ogni luogo e per ogni popolo, oggi e sempre, perché dettati dalla recta ratio, nella quale, come spiega san Tommaso, sta l'essenza del diritto naturale: "omnis lex humanitus posita infantum habet de ratione legis, inquantum a lege naturae derivatur" ».[3] Questo concetto era già stato in antecedenza ben compreso dal pensiero giuridico classico. Cicerone così lo esprimeva: « Est quidem vera lex recta ratio, naturae congruens, diffusa in omnibus, constans, sempiterna quae vocet ad officium iu-

[1] **N. 4, *AAS* 85 (1993), 1136.**
[2] **N. 96, *AAS* 87 (1995), 510.**
[3] ***Summa Theol.,*** I-II, **q. 95, a. 2: *AAS* 86 (1994), 248.**

bendo, vetando a fraude deterreat, quae tamen neque probos frustra iubet aut vetat, nec improbos iubendo aut vetando movet ».[4]

5. Gli elementi costitutivi della verità oggettiva sull'uomo e sulla sua dignità si radicano profondamente nella recta ratio, nell'etica e nel diritto naturale: sono valori che precedono ogni ordinamento giuridico positivo e che la legislazione, nello Stato di diritto, deve sempre tutelare, sottraendoli all'arbitrio dei singoli ed all'arroganza dei potenti.

Di fronte all'umanesimo ateo, che misconosce o addirittura nega la dimensione essenziale dell'essere umano, connessa con la sua origine divina e col suo destino eterno, è compito del cristiano, e soprattutto dei Pastori e dei teologi, annunciare il Vangelo della vita, secondo l'insegnamento del Concilio Vaticano II, che, toccando con frase lapidaria il fondo del problema, ha affermato: « In realtà, solamente nel mistero del Verbo incarnato trova vera luce il mistero dell'uomo ».[5]

Tale urgente impegno interpella in modo singolare i giuristi cristiani, spingendoli a far emergere, nei settori di loro competenza, il carattere intrinsecamente debole di un Diritto precluso alla dimensione trascendente della persona. Il fondamento più solido di ogni legge che tutela l'inviolabilità, l'integrità, la libertà della persona risiede, infatti, nel suo essere creata ad immagine e somiglianza di Dio.[6]

6. A tale riguardo, un problema che direttamente investe il dibattito fra biologi, moralisti e giuristi è costituito dai diritti fondamentali della persona, che devono essere riconosciuti ad ogni soggetto umano in tutto l'arco della vita, e particolarmente fin dal suo sorgere.

L'essere umano — come ha richiamato l'Istruzione ***Donum vitae*** e riconfermato l'Enciclica ***Evangelium vitae*** — « va rispettato e trattato come persona fin dal suo concepimento e, pertanto, da quello stesso momento gli si devono riconoscere i diritti della persona, tra i quali anzitutto il diritto inviolabile di ogni essere umano innocente alla vita ».[7]

[4] *De re publica,* 3, 33: LACT, Inst. VI, 8, 6-9.

[5] *Gaudium et spes,* 22.

[6] Cf. *Gn* 1, 27.

[7] Lett. enc. *Evangelium Vitae,* n. 60: *AAS* 87 (1995), 469; cf. Istr. *Donum vitae,* 1: *AAS* 80 (1988), 79.

Questa affermazione trova piena corrispondenza nei diritti essenziali propri dell'individuo, riconosciuti e tutelati nella Dichiarazione Universale dei Diritti dell'Uomo.[8]

Pur nella distinzione fra le scienze coinvolte e, riconoscendo che l'attribuzione del concetto di persona appartiene ad una competenza filosofica, non possiamo non assumere come punto di partenza lo statuto biologico dell'embrione che è un individuo umano, avente la qualità e la dignità propria della persona.

L'embrione umano ha dei diritti fondamentali, cioè è titolare di costitutivi indispensabili perché l'attività connaturale ad un essere possa svolgersi secondo un proprio principio vitale.

L'esistenza del diritto alla vita quale costitutivo intrinsecamente presente nello statuto biologico dell'individuo umano fin dalla fecondazione costituisce, pertanto, il punto fermo della natura anche per la definizione dello statuto etico e giuridico del nascituro.

La norma giuridica, in particolare, è chiamata a definire lo statuto giuridico dell'embrione quale soggetto di diritti, riconoscendo un dato di fatto biologicamente inconfutabile ed in sé evocatore di valori che non possono essere disattesi né dall'ordine morale né dall'ordine giuridico.

Per la stessa ragione, ritengo di dovermi ancora una volta fare interprete di questi diritti inviolabili dell'essere umano fin dal suo concepimento per tutti gli embrioni che non raramente sono sottoposti a tecniche di congelamento (crioconservazione), diventando in molti casi oggetto di pura sperimentazione o, peggio, destinati ad una programmata distruzione con l'avallo legislativo.

Ugualmente, confermo come gravemente illecito per la dignità dell'essere umano e del suo essere chiamato alla vita, il ricorso ai metodi di procreazione che l'Istruzione ***Donum vitae*** ha definito come inaccettabili per la dottrina morale.

L'illiceità di questi interventi sull'inizio della vita e su embrioni umani è già stata affermata,[9] ma è necessario che vengano assunti anche a livello legale i principi sui quali si fonda la stessa riflessione morale.

Faccio quindi appello alla coscienza dei responsabili del mondo scientifico ed in modo particolare ai medici perché venga fermata la produzione di embrioni umani, tenendo conto che non si intravvede una via d'uscita mo-

[8] Art. 3.

[9] Cf. Istr. *Donum Vitae,* I, 5; II.

raímente lecita per il destino umano delle migliaia e migliaia di embrioni « congelati », i quali sono e restano pur sempre titolari dei diritti essenziali e quindi da tutelare giuridicamente come persone umane.

La mia voce si rivolge anche a tutti i Giuristi perché si adoperino affinché gli Stati e le Istituzioni Internazionali riconoscano giuridicamente i diritti naturali del sorgere stesso della vita umana ed altresì si facciano tutori dei diritti inalienabili che le migliaia di embrioni « congelati » intrinsecamente hanno acquisito dal momento della fecondazione.

Gli stessi Governanti non possono sottrarsi a questo impegno, perché venga tutelato fin dalle sue origini il valore della democrazia, la quale affonda le proprie radici nei diritti inviolabili riconosciuti ad ogni individuo umano.

7. Illustri Signori, bastano questi brevi cenni per sottolineare quanto sia prezioso il vostro contributo per il progresso non solo della società civile, bensì e innanzitutto per la comunità ecclesiale, impegnata nell'opera della nuova evangelizzazione, alle soglie ormai del terzo millennio dell'era cristiana. E questa la grande sfida posta alla responsabilità dei credenti dall'impoverimento etico delle leggi civili nella tutela di certi aspetti della vita umana.

La concezione positivistica del diritto, insieme col relativismo etico, non solo tolgono alla convivenza civile un sicuro punto di riferimento, ma sviliscono la dignità della persona e minacciano le stesse strutture fondamentali della democrazia. Sono certo che con coraggio e chiarezza ciascuno saprà compiere quanto è nelle sue possibilità, affinché le leggi civili rispettino la verità della persona, la sua realtà di essere intelligente e libero, come pure la sua dimensione spirituale ed il carattere trascendente del suo destino.

Auspico di cuore che entrambi i Simposi, nei quali confluiscono i risultati delle ricerche compiute nei rispettivi Dicasteri e Istituzioni Accademiche, possano favorire la comprensione di come la dottrina della Chiesa, circa il rapporto tra Etica e Diritto, alla luce dell'Enciclica ***Evangelium vitae,*** sia esclusivamente al servizio dell'uomo e della società.

Auspico altresì, che grazie all'impegno di tutti la Chiesa possa « far giungere il Vangelo della vita al cuore di ogni uomo e donna e immetterlo nelle pieghe più recondite dell'intera società ».[10]

Con tali voti imparto di cuore a voi, qui convenuti, ai vostri collaboratori ed a quanti vi sono cari la Benedizione Apostolica.

[10] ***Evangelium vitae,*** **80.**

IV

Ad quosdam Colombiae sacros praesules in visitatione sacrorum liminum.*

Queridos Hermanos en el episcopado:

1. Me es grato recibiros en este encuentro colectivo que culmina vuestra visita ad Limina, y saludaros con afecto después de haber compartido con cada uno de vosotros las alegrías y las preocupaciones experimentadas en el ejercicio de vuestro ministerio como Pastores de las Provincias eclesiásticas de Popayán, Medellín, Manizales, Cali y Santa Fe de Antioquia.

La cercanía de la solemnidad de Pentecostés en que se conmemora y actualiza la venida del Espíritu sobre la comunidad apostólica constituye un providencial marco de vuestra visita y un especial motivo para revivir y fortalecer el ministerio apostólico. En efecto —nos recuerda San Ireneo—, « todos a una, los discípulos alababan a Dios en todas las lenguas, al reducir el Espíritu a la unidad los pueblos distantes y ofrecer al Padre las primicias de todas las naciones ».[1]

También vosotros, al peregrinar a la tumba de Pedro, habéis querido reavivar el ardor que el Espíritu infundió en los Apóstoles para predicar el Evangelio abiertamente,[2] gozosos de seguir la misma suerte del Maestro[3] sufriendo por cumplir la misión encomendada con inquebrantable fidelidad al Evangelio recibido. A su vez, al estrechar los lazos de unidad con el sucesor de Pedro y ser confirmados en la fe,[4] hacéis brillar en la Iglesia la acción del Espíritu Santo, que « la une en la comunión y el servicio, la construye y la dirige con diversos dones ».[5]

Agradeciendo las bondadosas palabras que, en nombre de todos y como gesto elocuente de adhesión a la Sede de Pedro, me ha dirigido Mons. Alberto Giraldo Jaramillo, deseo referirme a algunos aspectos de la realidad en que vive el pueblo colombiano, objeto siempre de mi afecto y de mi oración.

* Die 25 Maii 1996.
[1] *Adv. haer.*, 3, 17, 2.
[2] Cf. *Hch* 4, 13.
[3] Cf. *ibid.* 5, 41; *Mt* 10, 17-20.
[4] Cf. *Lc* 22, 32.
[5] *Lumen gentium*, 4.

2. Hay motivos que permiten esperar en un proceso de progresiva toma de conciencia de solidaridad social en vuestra Patria, con nuevos mecanismos de participación democrática y una mayor cobertura asistencial, tan necesaria para los más desfavorecidos, y una más sentida exigencia de honradez y de justicia en la administración pública, para que ésta busque totalmente la promoción del bien común. Sin embargo, subsisten otras realidades que preocupan aún vuestra conciencia de Pastores.

Quisiera referirme particularmente a la situación de violencia que lamentablemente perdura desde hace décadas y que, al sembrar dolor y terror, impide la paz social y frena un desarrollo equilibrado en la Nación. Una violencia que se manifiesta en muy diversas formas: el abominable crimen del aborto y los malos tratos en la familia, el enfrentamiento entre las guerrillas y las Fuerzas Armadas Regulares, la actuación de los grupos paramilitares, la delincuencia común y el bandidaje, así como los asesinatos relacionados con el tráfico de drogas.

Cuando el número de víctimas de la violencia alcanza ya cifras altísimas y aumenta el clima general de zozobra; cuando se atenta contra la vida incluso de los obreros de la paz, como ha sido el caso de sacerdotes y religiosas, ha de alzarse también con renovada energía la voz de quienes proclaman el Evangelio de la vida y de la paz, y deben multiplicarse los esfuerzos en favor de una convivencia serena basada en la justicia, la reconciliación y el amor, por parte de quienes han recibido y son portadores del saludo del Señor Resucitado: « La paz con vosotros ».[6] En este sentido os habéis comprometido en diversas iniciativas, como la Comisión de Conciliación Nacional, que desea ofrecer sus buenos oficios para un diálogo entre las diversas partes, en espera de que se llegue pronto a la paz completa y estable en vuestro País.

La misión que incumbe a la Iglesia de proclamar y contribuir a construir la paz, don inestimable del Espíritu, proviene de su fe inquebrantable en Dios, Padre Providente, y de su firme adhesión a Cristo, único Reconciliador de todas las cosas[7] y vencedor de todo poder que pudiera esgrimirse contra la dignidad de la persona humana y sus posibilidades de plena realización.

Al ser la paz un signo concreto de la presencia del Reino de Dios en el mundo, que conoce situaciones cambiantes a través de la historia, debe ins-

[6] *Lc* 24, 36; *Jn* 20, 19-20.
[7] Cf. *Col* 1, 20.

pirar, iluminar y apoyar los esfuerzos para construir la paz política y social. No ha de confundirse, por tanto, la paz con la pasividad o el conformismo y, mucho menos aún, con la calma que ilusoriamente se espera obtener con el solo empleo de la fuerza. Exige más bien un compromiso activo, serio y creativo por alcanzar nuevas metas de convivencia humana y de orden social, de respeto por la dignidad de los pueblos y los derechos inalienables de la persona.

3. Soy bien consciente de la profunda transformación que se produce en vuestro País y de la complejidad de sus problemas. Vosotros, como Pastores, apremiados por el amor de Cristo,[8] habéis de responder a la situación de violencia que quiere instaurarse con una movilización general de las conciencias que, alimentadas con una cultura de la vida y del amor,[9] las lleve a trabajar en favor de la paz. El amor de Dios, expresado en el don de su Hijo, el cual amándonos « hasta el extremo »[10] nos ha enseñado también su verdadera medida, es nuestra señal de identidad y el criterio que nos orienta. Sólo el amor puede oponerse eficazmente a la violencia y desarmarla en su misma raíz. Sólo el amor sabe encontrar las verdaderas sendas de la paz y nos ayuda a caminar por ellas.

4. La violencia muestra su lado más perverso en el desprecio de la vida[11], a la que amenaza de múltiples maneras. La Iglesia se enfrenta a ella poniéndose al servicio de la vida humana en todas sus etapas y anunciando la presencia del Dios de la Vida en la cultura actual, de la que tantos « signos de muerte »[12] intentan apoderarse. Los motivos que la alientan en esta tarea van más allá de las razones que provienen de la ciencia, la mera compasión o la simple filantropía. Sus raíces profundas se encuentran en la fe en Dios que no sólo llama a la existencia, sino que la recrea luego con la gracia, para acogerla al final en la comunión trinitaria.[13] Por eso la vida de cada persona, aún la que pudiera parecer más inútil o marginada, tiene un valor infinito por ser hija de Dios y objeto de su inmenso amor.

La hondura de tales motivos ha de hacerse visible también en las consecuencias que conlleva el compromiso en favor de la vida. Así, el respeto por

[8] Cf. *2 Co 5,* 14.

[9] Cf. *Evangelium vitae,* 95.

[10] *Jn* 13, 1.

[11] Cf. *Evangelium vitae,* 10.

[12] Cf. *Dominum et vivificantem,* 57-58.

[13] Cf. *Evangelium vitae,* 2.

el derecho básico de la vida debe llevar a la promoción de la dignidad de la persona, creada a imagen y semejanza de Dios. Al favorecimiento de la calidad de vida, a la que tantos y tan meritorios esfuerzos se dedican desde el campo económico, político, sanitario y cultural, no debe faltar también el de la creatividad, el encuentro consigo mismo, la interioridad y la capacidad de entrega, para hacer así a la persona un ser capaz de asumir plenamente su vocación en la tierra y abierto a su dimensión trascendente, pues la auténtica promoción humana no puede prescindir de la comunión con Dios, que es la razón más alta de la dignidad de cada persona.[14]

Frente a tantas sombras que en la sociedad actual parecen empañar el amor y el respeto de la vida, es preciso ofrecer signos concretos de esperanza y promover iniciativas que disipen el abatimiento y el desánimo, devolviendo la alegría a los rostros de los hombres, especialmente de los niños y los jóvenes. Estas iniciativas han de favorecer el ambiente acogedor de las familias; han de propiciar las condiciones necesarias para un crecimiento sereno y una educación integral; han de potenciar ambientes y comunidades cristianas en las que se pueda experimentar la posibilidad real de compartir la existencia teniendo « un solo corazón y una sola alma »[16] y de vivir la gozosa certeza de que el futuro y la auténtica plenitud del hombre está en Dios.

5. Ante la urgencia de los desafíos del momento presente vuestra sensibilidad de Pastores no dejará de inspiraros los gestos necesarios que infundan en la cultura, con toda claridad y firmeza, una impronta cristiana. La acogida total del Espíritu os dará la audacia de los primeros Apóstoles para que, dejando toda desavenencia y egoísmo, y venciendo la tentación del fatalismo y la sensación de impotencia, estéis a la altura de la misión que hoy os corresponde afrontar.

En esta tarea es de suma importancia tener presente que nuestra seguridad nos viene de Dios.[16] La Iglesia ha recibido de su Señor el mandato de hacer lo mismo que El hizo[17] y tenemos el ejemplo claro de cómo Jesús anuncia la Buena Nueva del Reino de Dios: llama a los hombres a la conversión, manifiesta una solidaridad real con los más desheredados, lucha contra la injusticia, la hipocresía, la violencia, los abusos de poder, el afán desmedido de lucro y la indiferencia ante los pobres.

[14] Cf. *Lumen gentium,* 19.
[15] *Hch* 4, 32.
[16] Cf. *Is* 49, 5.
[17] Cf. *Jn* 13, 15.

6. Con la certeza de la protección de Dios y la seguridad que nos brinda el ejemplo de Jesús, el Espíritu os guiará en el necesario discernimiento de lo que Dios espera de vosotros y de la Iglesia en Colombia.[18]

En efecto, el Espíritu « hace rejuvenecer a la Iglesia y la renueva constantemente »,[19] guiando sus pasos como se hizo patente en los primeros momentos y llevándola en ocasiones a tomar posturas audaces ante realidades consideradas difíciles e incluso inéditas para la mentalidad de aquellos tiempos.[20] En un contexto social y cultural cambiante, es preciso superar también la rémora de la inercia que se contenta con seguir los senderos trillados, para abordar con creatividad, arrojo y honestidad los retos que la Palabra de Dios presenta a nuestro mundo de hoy. En la continua revitalización de las comunidades eclesiales para que lleven una más intensa y consciente vida de fe y de compromiso cristiano, hay que tener en cuenta también a los que no frecuentan los sacramentos o no acuden regularmente a los templos, y llevar así el Evangelio a todas las personas.

7. El discernimiento exige de todos que, por encima de cualquier interés particular, impere un espíritu de servicio y de comunión. En efecto, no se puede tener otra motivación que la de servir a Dios y al hombre. No se puede vivir con otra actitud que no sea la de comunión, construida pacientemente con un diálogo constante, honesto y veraz. Vuestras comunidades eclesiales serán motivo de esperanza si son capaces de dar testimonio de la dulzura de la fraternidad cristiana en una sociedad caracterizada por la dispersión y el individualismo. Al mismo tiempo, en un momento en que los problemas exigen soluciones que sobrepasan con frecuencia las capacidades individuales o las intervenciones de una sola parte, la colaboración de todos permitirá « dar respuestas a los grandes retos de nuestro tiempo con la aportación coral de los diferentes dones ».[21]

Las circunstancias actuales exigen también un proyecto orgánico y de conjunto en el que toda la Iglesia esté comprometida, superando iniciativas aisladas y esporádicas. Un proyecto en el que ningún nivel eclesial quede aislado y ninguna persona o institución permanezca indiferente y del que ninguna iniciativa pastoral quede desconectada. De este modo la Iglesia,

[18] Cf. *Rm* 12, 2.
[19] *Lumen gentium,* 4.
[20] Cf. *Hehll,* 18.
[21] *Vita consecrata,* 54.

aunando todas sus fuerzas, aprovechará mejor la ocasión de contribuir al desarrollo de una cultura troquelada por los ideales del Evangelio.

Finalmente, ante las condiciones infrahumanas en que viven tantos hijos de Dios, los programas de pastoral social, a nivel diocesano y nacional, han de ser concretos, tangibles y évaluables. Deben ser un signo claro de la real solicitud de la Iglesia por los pobres y oprimidos. Estos programas serán la mejor manera de formar la conciencia social en todos, especialmente en los responsables de las diversas instancias sociales de la comunidad nacional.

8. Os deseo que sintáis esta visita como un nuevo Pentecostés en que se renueva vuestro ardor apostólico en favor « de toda la grey, en medio de la cual os ha puesto el Espíritu Santo como vigilantes para pastorear la Iglesia de Dios ».[22] Haced llegar a las Iglesias que presidís en la caridad mi cordial saludo y compartid con ellas, sacerdotes, personas consagradas y fieles laicos, la gozosa experiencia de fe y comunión que habéis vivido estos días, para que todos ellos tengan también la dicha de sentirse, en el corazón de la Iglesia, piedras vivas y colaboradores de su edificación coherente en el amor.[23]

Como signo de fraterna caridad y de la continua solicitud del Pastor de la Iglesia universal, a la vez que invoco la materna intercesión de Nuestra Señora de Chiquinquirá, como aliento para el futuro y en prenda de la constante asistencia divina, os imparto de corazón la Bendición Apostólica.

V

Ad episcopos Indonesiae coram admissos.*

Dear Brother Bishops,

1. With fraternal love I welcome you — the Bishops from Indonesia on your ***ad Limina*** visit — making my own this prayer of the Apostle Paul: "May the God of our Lord Jesus Christ, the Father of glory, give you a spirit of wisdom, that you may know what is the immeasurable greatness

[22] *Hch* 20, 28.
[23] Cf. *1 P 2,* 5.

* Die 3 Iunii 1996.

of his power in us who believe!".[1] May the Trrane God ever more strengthen in us the "spirit of power"[2] which we have received through our Episcopal consécration! Your pilgrimage to the tombs of the holy Apostles who offered in Rome the supreme witness of shedding their blood for Christ links your particular Churches to the See of Peter with ties of affection and loyalty. Through you I greet the whole Church in your vast Archipelago, of which I have such treasured memories from my Pastoral Visit in 1989. I give thanks to Almighty God for your faithfulness to the Gospel, your longing for holiness, and your vigour in evangelizing.

When the Holy Spirit carne down upon the Apostles in the Upper Room, he gave them the power to carry out their mission of bringing the Good News "to the end of the earth".[3] From the outset they accomplished this task in the "unity of the Spirit",[4] in a communion of grace more profound than the bonds of family, race or language. This same Spirit has been bestowed in a special way upon ali those who have received the fullness of the Apostolic Ministry. The service of God's People is to be carried out in a spirit of collegiality — modelled on the "one heart" and "one mind" of the first community.[5] Your communion must be a sign to ali of how to pian wisely and work together in mutuai respect, for the building up of the Body of Christ.

Within the Episcopal College each of you bears personal responsibility for the particular Church over which you preside in love. At the same time fraternal bonds which unite you to one another expand your horizon to embrace the weif are of other particular Churches. In this ***koinonia*** no community can isolate itself. Your spirit of **Willing** coopération bears witness before your people to the marvellous unity in the richness of diversity created by the Spirit.[6]

2. The Church in Indonesia is still a "little flock".[7] For that very reason it is particularly precious in the Lord's sight. The demands of the episcopal ministry are weighty, but those who bear this bürden are comforted

[1] **Cf. *Eph* 1: 17-19.**
[2] ***2 Tim* 1:7.**
[3] ***Acts* 1:8.**
[4] ***Eph* 4:3.**
[5] **Cf. *Acts* 4:32.**
[6] **Cf. *1 Cor* 12:4-6**
[7] ***Lk* 12:32.**

by the Lord's words that he has chosen us as his "friends".[8] Even more, he has promised to use our weakness, "lest the Cross of Christ be emptied of its power".[9] In all our human designs and programmes we must not lose sight of the fact that Christ Jesus draws us to himself when he is lifted up from the earth.[10] It is the "folly" and "scandal" of the Cross which reveal the power and wisdom of God.[11]

The fears which people harbour and which impede their Coming to full human and spiritual stature[12] have their antidote in the grâce that flows from the pierced side of the Saviour.[13] No matter how heavy the burdens of our ministry, we must trust in God's providencial care for his création, "which will be set free from its bondage to decay and obtain the glorious liberty of the children of God".[14] Let us not be afraid, for it is the Risen Lord himself who is with us![15]

In this first meeting with the members of your Conference I wish to speak to you about your pastoral charge to be "stewards of the grâce of the supreme priesthood"[16] and to ensure that the word of God is faithfully taught to God's people.[17]

3. Since you are above ali the spiritual guides of your flocks I especially urge you to develop a truly "contemplative outlook".[18] Such an outlook.is nourished by prayer and the sacramentai life and it strives to penetrate life's deepest meaning. This spirit is in harmony with the cultural and religious expérience of the peoples of Asia. Your Continent's ancient spiritual traditions challenge the whole Church to focus on what is absolutely primary for the faith: to share in the very life of the Eternai One as his beloved children.[19] May the Church in Indonesia become ever more a communion of contemplation and prayer in which the Blessed Trinity dwells.[20]

[8] Cf. *Jn* 15:15.
[9] *1 Cor* 1:17.
[10] Cf. *Jn* 12:32.
[11] Cf. *1 Cor* 1:21-24.
[12] Cf. *Eph* 4:13.
[13] Cf. *Jn* 19:34.
[14] *Rom* 8:21.
[16] Cf. *Mt* 28:20.
[16] Cf. *Lumen gentium,* 26.
[17] Cf. *Veritatis splendor,* 116.
[18] Cf. *Evangelium vitae,* 83.
[19] Cf. *1 Jn* 3:1.
[20] Cf. *Jn* 14:23.

The safeguarding and promotion of the integrity, beauty and ordered célébration of the Sacraments is the way to refresh the faithfuT with the "Irving water" flowing from the Heart of Christ.[21] It is for you to encourage active and devout participation in the Eucharist, fréquent reception of the Sacrament of Reconciliation — especially by preaching its necessity and assuring its ready availability — a comprehensive catechesis for the reception of the Sacraments of Initiation, and a thorough programme of marriage préparation, which must be especially intense for those planning an interfaith wedding.

4. The inculturation of the Liturgy is a matter which also deserves close pastoral attention. Duly regulated liturgical adaptations — which respect the substantial unity of the Roman Rite — are a significant dimension of the full immersion of the Gospel in the life of each people and its culture. This process is the fruit of a progressive maturing in faith. Thus it is a complex undertaking, "a slow journey",[22] one calling for careful discernment. I encourage your efforts to bring the liberating power of the Good News to the heart of the rich cultural mosaic of the Archipelago. Inculturation involves more than a simple adaptation of traditional customs or current trends. It is a process rooted in a genuine exchange between people of proven faith and their culture. Dear Brothers, it is for you to inspire, guide and judge the delicate process of inculturation which enhances the catholicity of Christ's Body.

5. Moreover, as Bishops, you are called to "bear witness to the truth",[23] ensuring that your people come to know the truth which sets them free.[24] The safeguarding of the doctrinal integrity of catechesis and the promotion of genuine Catholic éducation are responsibilities of those entrusted with the faithful préservation of the deposit of faith. The working out of the implications of the Gospel for Christian life in the world, as well as its applications to new situations, are also essential components of caring for the apostolic preaching. One effective way for Bishops to share with their flocks "the unsearchable riches of Christ" is through the individuai and

[21] Cf. *Jn* 7:38.
[22] *Redemptoris missio,* 52.
[23] *Jn* 18:37.
[24] Cf. *1 Tim* 2:4; *Jn* 8:32.

joint publication of Pastoral Letters. Courageous, forthright and persuasive teaching fosters in the People of God knowledge of Christ Jesus their Lord.[25]

From your pastoral expérience you know that formation in the faith takes place in various ways: in parishes, associations and communities with specific needs. Above all I encourage your efforts to assist parents in handing on the faith to their children.[26] Do ali you can to foster the theological and spiritual formation of the laity, directing the efforts of ali involved to the true purpose of ali catechesis: the "fullness of life" in Christ,[27] an interiorization of the gifts of the Spirit.

6. The Church in Indonesia is rightly proud of the contribution made by Catholic schools to the spiritual and temporal well-being of individuáis and of society itself. It is my fervent hope that, in a society that is undergoing rapid transformation, you will continue to support this educational mission by ensuring that it is rooted in the values of the Gospel. Whenever éducation is restricted to learning scientific and technological skills it fails to meet the noble objective which the Church sets for it: the integral development of the human person and the création of a just and peaceful social order.[28] I urge you to continue along the path you have so wisely chosen: strengthen the Catholic identity of your schools, clarifying their specific mission and fostering the pastoral care of students and teachers in the educational institutions under your care. Also deserving of your encouragement are the programmes of solidarity which are becoming more common, whereby schools with more resources share them with those which have less.

7. Indonesia as a nation has been blessed by a history of tolérance and religious freedom, a situation dependent upon respect for ***Pancasila*** as the noble expression of its traditional wisdom. The deepest motivation for interreligious harmony cornes from the interior message of religion: the search for God and respect for others. The Church teaches that any form of religious intolérance and proselytism compromises the fundamental right to freedom of religion. In your Diocèses, therefore, interreligiousdialogue should be "part of the Church's evangelizing mission".[29] Interreligious coopération begins with the dialogue of life, which fosters reciprocai knowl-

[25] Cf. *Phil* 3:8.
[26] Cf. *Familiaris consortio,* 52.
[27] Cf. *Jn* 10:10.
[28] Cf. *Gravissimum educationis,* 8.
[29] *Redemptoris missio,* 55.

edge and respect. This in turn leads to the dialogue of action, which promotes solidarity in the cultural, economie and social fíelds. Practical co-operation créâtes mutual esteem among all believers in God and stimulâtes the desire to learn from others and to work with them.

As "authentic teachers of the faith",[30] Bishops have a special role in overseeing the theological dimension of interreligious dialogue. In particular, they must not lose sight of the universality and uniqueness of Rédemption in Christ: the only beloved Son of the Father is "the Saviour of ali, the only one able to reveal God and lead to God".[31] Fruitful interreligious dialogue dépends on a spirit of fraternal charity, of respect for the demands of conscience on both sides, and a profound love for the truth. The situation of Indonesia calis you to special efforts to ensure that the dialogue between Christianity and Islam will lead to closer ties among believers in the One and Merciful God.

8. Dear Brothers, you are now in the midst of préparations for the Asian Synod, that great assembly which will guide the pilgrimage of your Churches into the Third Christian Millennium. The Synod promises to be a significant milestone for the whole Church in Asia. Your visit ***ad Limina*** is likewise part of your préparation for the Jubilee of the Year 2000. May the Holy Spirit enable the People of God in your country to celebrate the Great Jubilee "by renewing their hope in the definitive coming of the Kingdom of God, preparing for it daily in their hearts, [and] in the Christian community to which they belong".[32] I invite you to instil in those whom you serve an earnest desire for conversion and a longing for communion with the Father, Son and Holy Spirit.[33] Entrusting you and ali the priests, religious and lay faithful of your particular Churches to the intercession of Mary, whose materna médiation guides your path to the Heart of her Son, I cordially impart my Apostolic Blessing.

[30] ***Christus Dominus,*** **2.**

[31] ***Redemptoris missio,*** **5.**

[32] ***Tertio millennio adveniente,*** **46.**

[33] **Cf.** ***1 Jn*** **1:3.**

ACTA CONGREGATIONUM

CONGREGATIO PRO DOCTRINA FIDEI

NOTIFICATIO

De scriptis et operibus dominae Vassulae Ryden.

Molti Vescovi, sacerdoti, religiosi, religiose e laici, si rivolgono a questa Congregazione per avere un giudizio autorevole sull'attività della signora Vassula Ryden, greco-ortodossa, residente in Svizzera, che va diffondendo negli ambienti cattolici di tutto il mondo con la sua parola e con i suoi scritti, messaggi attribuiti a presunte rivelazioni celesti.

Un esame attento e sereno dell'intera questione compiuto da questa Congregazione e proteso a « mettere alla prova le ispirazioni per saggiare se provengono veramente da Dio» (Cfr ***1 Gv*** 4, 1), ha rilevato — accanto ad aspetti positivi — un insieme di elementi fondamentali che devono essere considerati negativi alla luce della dottrina cattolica.

Oltre ad evidenziare il carattere sospetto delle modalità con cui avvengono tali presunte rivelazioni, è doveroso sottolineare alcuni errori dottrinali in esse contenute.

Si parla fra l'altro con un linguaggio ambiguo delle Persone della Santissima Trinità, fino a confondere gli specifici nomi e funzioni delle Persone Divine. Si preannuncia in tali presunte rivelazioni un imminente periodo di predominio dell'Anticristo in seno alla Chiesa. Si profetizza in chiave millenaristica un intervento risolutivo e glorioso di Dio, che starebbe per instaurare sulla terra, prima ancora della definitiva venuta di Cristo, un'era di pace e di benessere universale. Si prospetta inoltre l'avvenire prossimo di una Chiesa che sarebbe una specie di comunità pan-cristiana, in contrasto con la dottrina cattolica.

Il fatto che negli scritti posteriori della Ryden i sopraddetti errori non appaiano più, è segno che i presunti « messaggi celesti » sono solo frutto di meditazioni private.

Inoltre, la signora Ryden, partecipando abitualmente ai sacramenti della Chiesa cattolica, pur essendo greco-ortodossa, suscita in diversi ambienti

delia Chiesa cattolica non poca meraviglia, sembra porsi al disopra di ogni giurisdizione ecclesiastica e di ogni regola canonica e crea di fatto un disordine ecumenico che irrita non poche autorità, ministri e fedeli della sua propria Chiesa, mettendosi fuori della disciplina ecclesiastica della medesima.

Atteso che, nonostante alcuni aspetti positivi, l'effetto delle attività svolte da Vassula Ryden è negativo, questa Congregazione sollecita l'intervento dei Vescovi affinché informino adeguatamente i loro fedeli, e non venga concesso alcuno spazio nell'ambito delle proprie diocesi alla diffusione delle sue idee. Invita infine tutti i fedeli a non considerare come soprannaturali gli scritti e gli interventi della signora Vassula Ryden e a conservare la purezza della fede che il Signore ha affidato alla Chiesa.

Dalla Città del Vaticano, 6 ottobre 1995.

© **IOSEPH** card. **RATZINGER**, ***Prefetto***

© Tarcisio Bertone, S.D.B.
arciv. em. di Vercelli, ***Segretario***

CONGREGATIO DE CAUSIS SANCTORUM

CALARITANA

Beatificationis et Canonizationis Servi Dei Nicolai a Gesturi (in saec.: Ioannis Medda) laici professi ordinis fratrum minorum capuccinorum (1882-1958)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

« Fidelis fuit assecla Christi,
divitias sprevit et honores,
in castitate vixit, in humilitate et oboedientia ».

Haec verba, ex Liturgia Horarum excerpta, vitam contrahunt atque perfectionem Nicolai a Gesturi, in saeculo Ioannis Medda.

In parvo rustico pago ***Gesturi,*** ad provinciam Calaritanam pertinente adque Arborensem dioecesim, Servus Dei secundo loco ortus est nonis Augustis anno 1882 estque postridie in ecclesia paroeciali baptizatus.

Quattuor annorum est patre orbatus, sed mater primos eius ad vitam gressus custodiebat cum amore et christiana pietate. Puer primas ludi clas-

ses frequentavit, postea operibus agrestibus se dedidit in possessione paterna, etiam rem pecuariam faciens. Tredecim annos nato ei mater quoque est mortua, administratione bonorum patrimonialium fratribus maioribus natu relicta. Quattuordecim annorum aetatem agens, die 18 mensis Decembris anno 1896 primam recepit Communionem impensa cum meditatione et deprecatione, vehementissimam sentiens sanctificationis cupidinem. Ex eo die singulis matutinis ecclesiam frequentavit ut sanctam Communionem acciperet sacrisque interesset; octavo quoque die peccata sua confitebatur; temporibus dierum profestorum vacuis in piorum librorum lectionem incumbebat.

Matre mortua, operarium se obtulit familiae sororis suae, maioris natu, matrimonio coniunctae. Cum sedecim esset annorum in eius corde vocatio provenit ad vitam religiosam atque sacerdotalem, sicut sorori patefecit, quam is non est derelinquere ausus praesertim postquam, mortuo marito, versata est cum decem filiis educandis et ad vitam instituendis. Hanc peculiarem vocationem, in familia religiosa exortam, iuvenis agricola defendit contra quamlibet iuvenilem levitatem.

Duodetriginta annorum, cum parocho consentiens, qui illum utilem suae paroeciae fidelem habebat, Ioannes Medda statuit se Domino tamquam religiosum consecrare, quamvis iuvenis esse sacerdos cupiisset. Mensis Martii die 31 anno 1911 ***Gesturi*** reliquit et ostium pulsavit conventus Fratrum Minorum Capuccinorum Calaritanorum, ubi receptus est ut postulans et oblatus.

Die 30 mensis Octobris anno 1913 vestem induit Franciscanam nomenque cepit Fratrem Nicolaum a Gesturi. Anno peracto novitiatus, calendis Novembribus anno 1914 priorem fecit professionem et die 16 mensis Februarii anno 1919 sollemnem. Primos decem vitae religiosae annos in diversis egit Sardiniae conventibus, ubi plerumque muneribus functus est coqui et adiutoris coqui. Anno 1924 Calarim est translatus, ubi 34 mansit annos, cum munere proprio mendici urbis.

Mendicare occasio fuit Fratri Nicolao obviam se dandi vulgo. Plus dabat quam accipiebat. Eius vita, eius gradiendi et ambulandi modus, invitatio omnibus erant ad conversionem, ad deprecationem, ad Dominum amandum eique serviendum ac fratribus. ***« Plus quaerebatur, quam quaerebat ».***

Ab anno 1924 ad annum 1958 igitur omnibus anni temporibus cotidie tacitus, modestus vias transiit Calaritanas, stipem non petens pro Fratribus; populus enim statim intellexit illum virum esse singularem sponteque ei vel pecuniam largiebatur vel res. Plurimi se ipsos Fratri Nicolao aperiebant, precationem postulantes pro gratiis spiritalibus vel temporalibus; usu

venit ut ad lectos vocaretur aegrotorum, tum in eorum domus, tum in valetudinaria et in sedes clinices; illuc Servus Dei se conferebat permissu et interdum etiam iussu Superiorum. Mirae factae sunt sanationes; intellectum est in paupere Fratre « digitum Dei » agere. Fama sanctitatis et potestatis thaumaturgicae, a Deo Fratri Nicolao concessae, universa fuit inter doctos et indoctos, adultos et pueros, laicos et ecclesiasticos.

Per suum continuum silentium Servus Dei docebat; etenim in viis inque publicis vehiculis continenter precabatur vel paginas legebat spiritales; factis docebat « porro unum necessarium » esse. Interdum paucis verbis docebat; per singulares congruentias verborum suorum supputatorum, saepe Divinarum Litterarum dictorum vel Sacrae Liturgiae, cum condicionibus interioribus collocutorum, ostendebat se charismate frui perspicientiae cordium; novissima commemorabat; morum conversionem inculcabat.

Frater Nicolaus professus est et coluit fidem impensissimam: quod quidem patet ex eius vita in universum considerata; ex Fidei declarationibus aperte ab eo perhibitis; patet ex continua deprecatione, praesertim ex pietate eucharistica; cotidie enim uni vel pluribus intererat Sanctis Missis, Sanctam accipiebat Communionem; multas ante Tabernaculum terebat horas precans. Fides nitet ex continenti adhortatione ad precandum, quacum eum adeuntes affabatur. Fides lucet etiam ex cura lectionum asceticarum-mysticarum: quamquam enim exiguarum erat litterarum, cognovit tamen, existimavit, assiduo adhibuit magnos spiritalitatis auctores, in primis Sanctam Teresiam Lexoviensem. Peculiarem Fidem testantur etiam mentiones biblicae et liturgicae admodum accommodatae quae, a Servo Dei recta cum usurpatione prolatae, assiduitatem significabant in meditatione, pervestigationem spiritalem, animi perceptionem supernaturalem de proximorum spiritalibus necessitatibus. Solidissimae et evidentes Servi Dei religiones: in Virginem Mariam, continua Rosarii recitatione indicata; in Sanctos, potissimum in sanctum Franciscum Asisinatem; in defunctorum animas. Per suam, cum saecularis tum religiosi vitam, semper Paradisum aspexit et ex Iesu fiducia vim traxit ferendi omnia quae doloris pertulit utque fidelis esset baptismalibus officiis atque religiosae professioni. Eius Spei demonstratio posita est in electione vitae religiosae, quinquaginta fere annos actae plena cum sedulitate et singulari sacrificio atque constanti auxilii Domini pertugio omnibus in circumstantiis; in serenitate imperturbata ad omnes difficultates; in neglectione cuiusvis, quamvis liciti, usus terrestrium bonorum, nempe in castigatione extrema quoad victum, vestes, somnum, inque clara ac declarata Vitae aeternae, tamquam unici praemii, exspectatione.

Tota Servi Dei vita, praecipue tempore quo sodalis fuit Fratrum Capuccinorum, dedita est servitio Dei propter amorem, atque mira assiduitas meditationis interioris, moribus externis manifestata, ostendit hanc curam fuisse amoris plenam. Frater Nicolaus semper habuit Deum cogitationum suarum cardinem suorumque affectuum. Hinc precatio semper erat in ore eius tum in ecclesia, tum in conventus vestibulis, tum in Calaritanis viis per mendicationem. Eius quietis fons fuit alacritas in voluntate Dei facienda. Et in loquendo et in agendo divinam continuo voluntatem spectabat, cui suam dicabat deprecationem, dolorem suum, suum laborem. In caritate fundamentum iecit sanctificationis suae, indigentes adiuvando, iisdem spiritaliter ac materialiter subveniendo. Eius cum aliis commercium semper plena notabatur facilitate; numquam in qualibet, ubi vixit, communitate querimoniae auditae sunt de eo; numquam de ore eius improbationis verba exierunt, numquam de proximo iudicium severum vel contumeliosum dictum. Paratus ad iniurias obliviscendas verbis caritatis excusabat eos, qui errabant vel male se gerebant.

In exercitio quoque virtutum cardinalium Servus Dei omnibus diversus videbatur et singularis. Semper egit ut qui optima eligit instrumenta ad finem ultimum, aeternam nimirum salutem, consequendum. Quapropter magna cum prudentia se gessit a iuventute. In sua agendi ratione semper se praebuit moderatum, aequabilem, gravem in verbis; similiter pericula semper vitavit.

Constanter in Deum iustus et in proximum, de Dei gloria et honore sollicitus fuit. In servandis Dei et Ecclesiae praeceptis atque status sui officiis attentissimus fuit; semper proximi observans, tum Fratrum sodalium, tum populi. Omnem fugiens propriarum rerum sufficientiam aut superbae fidelitatis, semper agebat coram Deo, Deo semper cum simplicitate dans quae Dei sunt. Fortitudinis virtus potissimum apparet ex eius habitu continuo solumque intento ad Dei faciendam voluntatem, ex Regula sequenda quam se observaturum promiserat exque rigidae vitae Capuccinorum exsecutione, ex fidelitate erga munus mendici urbis, quamvis imbecillus esset valetudine, ex tolerandis aequo animo rebus adversis cum corporis, tum spiritus.

Quod ad virtutem spectat temperantiae, sobrius fuit semper in cibo, in potu, in somno, in sua indole moderanda. Omni tempore aequus fuit nec umquam signa apparuerunt in eo amoris proprii, vanitatis aut inordinati motus. Eius austeritates numquam ex naturae nimietate profectae sunt, quandoquidem omnem fugiebat ostentationem. Vir erat serenus et laetus in Deo cogitando; numquam tristis visus est aut molestia affectus.

Frater Nicolaus fidelis fuit Sancti Francisci discipulus in perfecte se donando, per vitam vere castam, pauperem et oboedientem, Christo. A puero oculis modestissimus fuit inque tractandis personis, in loquendo et in agendo diligentissimus. Ex quo tempore erat in saeculo despectionem acerrimam ostendit bonorum terrestrium; quae paupertas magis notabatur cum is in conventu erat; rerum omnium, quas mendicando accipiebat, rationem reddebat superioribus religiose. Prompto cum obsequio semper oboedivit, docili atque laetanti, in fidei spiritu, quia in superiorum iussu Dei videbat voluntatem manifestam.

Si verum est humilitatem omnis vitae spiritalis esse radicem, tota Servi Dei vita continuus fuit progressus in hac virtute. Numquam est de aliqua re gloriatus; ius numquam vindicavit; laudis significationes quaslibet vitabat; in omnes fuit officiosus et idcirco magna suscipiebat onera erga omnes.

Frater Nicolaus mortem obiit die 8 mensis Iunii anno 1958, post paucos morbi dies postque enterocelis implicitae sectionem. Magna cum pietate sacramenta petivit et recepit et, cum suae mentis erat, nihil aliud fecit, nisi precatus est suamque cum Dei voluntate consensionem significavit.

In morte sanctitatis fama, quae per decennia humilem fratrem erat Comitata, miro est significata modo. Plura milia personarum, a maximis auctoritatibus ad populum sine nomine, ad corpus honorandum se contulerunt. Exsequiae et comitatus ad sepulcrum magna fuerunt laudatio.

Ob diffusam ac solidatam sanctitatis famam Archiepiscopus Calaritanus initium Causae beatificationis et canonizationis fecit Processu ordinario informativo annis 1966-1971 celebrato. Die 15 mensis Iunii anno 1977 promulgatum est decretum de Causae introductione. Annis 1978-1982 est Processus cognitionalis instructus. Processuum auctoritas est a Congregatione de Causis Sanctorum probata decreto, die 23 mensis Ianuarii anno 1986 promulgato. Apparata Positione, disceptatum est an Servus Dei heroum in modum virtutes coluisset. Die 24 mensis Octobris anno 1995 exitu cum prospero Consultorum Theologorum Congressus Peculiaris est actus. Patres Cardinales postea et Episcopi in Sessione Ordinaria diei 5 mensis Martii anni 1996, Causae Ponente Exc.mo D. Fiorino Tagliaferri, Episcopo Viterbiensi, professi sunt Nicolaum a Gesturi heroum more virtutes théologales, cardinales iisque adnexas exercuisse.

Facta demum de hisce omnibus rebus, die 3 mensis Maii hoc eodem anno, Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum

excipiens rataque habens, mandavit ut super heroicis Servi Dei virtutibus decretum conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis ad Se hodierno die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Ponente meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater sollemniter declaravit: ***Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Temperantia et Fortitudine, eisque adnexis, in gradu heroico, Servi Dei Nicolai a Gesturi (in saeculo: Ioannis Medda), Laici professi Ordinis Fratrum Minorum Capuccinorum, in casu et ad effectum de quo agitur.***

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referri mandavit.

Datum Romae, die **25** mensis Iunii A. D. 1996.

83 Albertus Bovone
archiep. tit. Caesariensis in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. ©S.

& Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

CAESENATEN. seu MUTILEN.

Beatificationis et Canonizationis Servae Dei Mariae Teresiae Lega, Fundatricis Instituti Sororum a S. Familia, HI Ordinis S. Francisci (1812-1890)

DECRETUM SUPER VIRTUTIBUS

« Secundum Iesu imaginem, dilecti Filii "quem Pater sanctificavit et misit in mundum" ***(Io*** 10, 36), illi quoque quos ad sui sequelam Deus advocat consecrantur atque inter homines demandantur ut eius exemplum imitentur eiusque opus propagent» (**IOANNES PAULUS** II, Adhortatio Apost. Post-**synodalis** ***Vita consecrata,*** n. **72),** praesertim in pauperum servitio atque dolentium.

Continuo generosarum animarum gregi quae, Dei amore incensae, omni tempore se, cum gaudio atque plena cum alacritate, ministerio fratrum dediderunt in deteriore condicione positorum, Ecclesia adnoverare laetatur Mariam Teresiam Lega, Sororum a S. Familia Tertii Ordini S. Francisci Asisinatis conditricem.

Haec Serva Dei, in religione Maria Teresia ab Exaltatione S. Crucis, in oppido ***Brisighella,*** ad Ravennatem agrum pertinente, orta est idibus Ianuariis anno 1812, ex tredecim coniugum Michaelis Lega et Gentilis Tondini filiis tertio loco nata. Tertio post ortum die est Baptismatis aqua regenerata, quod accepit in paroecia S. Michaelis in oppido ***Brisighella.*** Septem annorum primum admissa est ad Reconciliationis sacramentum. Die 30 mensis Maii anno 1824 Spiritus Sancti donum in Confirmatione recepit et insequenti die Domini natali cum fervore ad eucharisticam mensam accessit.

Die 20 mensis Octobris anno 1824 excepta est tamquam educanda in Ephebeo Emiliani loci ***Fognano,*** in Ravennate provincia siti, a Sororibus Dominicanis recto. Honesto matrimonio recusato, quod parentes ei moliti erant, pridie calendas Novembres anno 1833 monasticam loci ***Fognano*** Communitatem ingressa est, hilare a Sororibus Dominicanis accepta et existimata. Ei deinceps quaedam concredita sunt alicuius momenti munera communitatis, qualia moderatricis operum picturae, graphicae et plumariae artis, alumnarum magistrae et postea, cum triginta trium erat annorum, novitiarum magistrae.

Multos post annos vitae quietae, actuosae et probae in monasterio actos loci ***Fognano,*** postque occursum cum Papa Pio IX mense Iunio anno 1857, confessario monente superatisque non paucis difficultatibus et repugnantiis Serva Dei licentiam obtinuit in oppido ***Brisighella*** pium caritatis opus pro puellis pauperibus condendi. Suo Monasterio relicto, in quo duodequadraginta gesserat annos, postridie nonas Iunias anno 1871 Serva Dei Mutuum se contulit atque operis diu appetiti initium fecit, statim tribus acceptis puellis orbis ac duabus probandis. Cognita deinde Regula Tertii Ordinis Franciscani, Sancti Augustini Regulam deseruit, quam ad illud usque tempus erat secuta, et Seraphici Pauperis Regulam adhibuit, cuius post fidelis fuit imitatrix et filia.

Die 19 mensis Iulii anno 1874 Maria Teresia primaeque eius sociae vestem religiosam receperunt consiliorumque evangelicorum professionem fecerunt die 8 mensis Septembris anno 1877. Ita natum est Institutum a Sacra Familia Tertii Ordinis S. Francisci, quod, ab ecclesiasticis civilibusque potestatibus magni habitum, est approbationem pontificiam consecutum pridie idus Iunias anno 1888.

Per undeviginti annos recto Instituto, apertis etiam domibus Sancti Arcangeli Flaminiae, Arcis Sancti Casciani et Caesenae, sed in primis sine intermissione curata sororum sodalium atque alumnarum formatione, labori-

bus confecta, doloribus atque incommodis, paralysi correpta, Serva Dei est ad praemium aeternum vocata die 27 mensis Ianuarii anno 1890, a filiabus et a Caesenate populo desiderata, qui concursum fecit officium et cultum «matri pauperum» tributurus munerique forti animaeque eminenter ecclesiali.

Cotidiana cum Eucharistia necessitudo sane « schola » fuit in qua Maria Teresia didicit se ipsam pro fratribus praeter modum dedere suamque exsistentiam reddere vitam amoris oblativi, servitii veri generosique ultimis praebiti. In suis commentariis Serva Dei scribit: « Cum coepissem post Communionem quodam modo Dominum eiusque amorem cognoscere erga me, cupidine incensa sum eum toto corde redamandi ».

Postquam, undesexaginta annos nata, Mutuum pervenit, cum alacritate et se devovendi studio munus inchoavit suum, in imitatione Christi pauperis atque crucifixi vivere nitens, exemplum secuta Francisci Asisinatis, pro certo habens Deum solas esse hominis divitias. Ita per impensam vitam spiritalem et apostolicam culmen est adepta heroicitatis christianae in omnibus virtutibus colendis inque fideli consiliorum evangelicorum observantia.

Eius in Amorem Crucifixum fidelitas se ostendit seque confirmavit in vitae absconditae humilitate et praecipue in acceptione variarum difficultatum, in quas incidit iter faciens atque multiplicium aerumnarum, quas semper adscivit sanctae Dei voluntati se permittens, in tacito sacrificio, in serena fidelitate etiam decrescentibus viribus, in diligenti discriminum Ecclesiae communicatione.

Servae Dei vita potest cum arbore frondosa comparari, e cuius radicibus, propter absolutam incepto Dei assensionem, truncus crevit eius familiae spiritalis atque vim recipit praecipuus eius amoris nuntius in pauperes inque dolentes, qui Ecclesiae quoque nostrae aetatis provocatio fit simulque humani civilisque cultus amoris prophetia.

Spiritalis Servae Dei experientia est insuper iis fortis incitatio, quos Deus vocat ad suum sequendum Filium, ne sinant se nostrae societatis bonis fluxis temperari, sed res aspiciant numquam occasuras, prompte et animose consilio Dei se astringentes.

Consecratos quoque Serva Dei Maria Teresia Lega vehementer hortatur ad vitam vivendam soli Patri deditam, a Christo captam et a Spiritu Sancto animatam, ut efficaciter muneri intersint Domini Iesu (cf. ***Io*** 20, 21) et ad mundi renovationem conferant.

Serva Dei, ob eminentes suas virtutes christianas, fama claruit sanctitatis tum in vita tum post mortem; quapropter Episcopus Mutilensis Causam

iniit beatificationis et canonizationis per celebratum processum ordinarium informativum (annis 1939-1949), cui additus est rogatorialis Mediolanensis (anno 1942 celebratus), quorum auctoritas probata est a Congregatione de Causis Sanctorum decreto die 20 mensis Aprilis anno 1990 promulgato. Praeparata ***Positione,*** disceptatum est an Serva Dei heroum in modum virtutes coluisset. Die 19 mensis Decembris anno 1995, secundo cum exitu, actus est Consultorum Theologorum Congressus Peculiaris. Patres Cardinales deinde atque Episcopi, in Sessione Ordinaria die 26 mensis Martii habita anno 1996, Causae Ponente Eminentissimo Cardinali Achille Silvestrini, professi sunt Servam Dei Mariam Teresiam Lega heroum more virtutes théologales, cardinales iisque adnexas servavisse.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, die 10 mensis Iunii hoc eodem anno, Sanctitas Sua vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens rataque habens, mandavit ut super heroicis Servae Dei virtutibus decretum conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis ad Se hodierno die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Cardinali Ponente meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater sollemniter declaravit: ***Constare de virtutibus theologalibus Fide, Spe et Caritate tum in Deum tum in proximum, necnon de cardinalibus Prudentia, Iustitia, Temperantia et Fortitudine, eisque adnexis, in gradu heroico, Servae Dei Mariae Teresiae Lega, Fundatricis Instituti Sororum a S. Familia, III Ordinis S. Francisci, in casu et ad effectum de quo agitur.***

Hoc autem decretum publici iuris fieri et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referri mandavit.

Datum Romae, die 25 mensis Iunii A. D. 1996.

83 Albertus Bovone
archiep. tit. Caesariensis in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. 83 S.

83 Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

CREMONEN.

Beatificationis et Canonizationis Ven. Servi Dei Henrici Rebuschini Sacerdotis Ordinis Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis (1860-1938)

DECRETUM SUPER MIRACULO

Venerabilis Servus Dei Henricus Rebuschini natus est in oppido ***Gravedona,*** ad Comensem dioecesim pertinente, die 28 mensis Aprilis anno 1860. Ordinem Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis ingressus, presbyteratum accepit et religiosam fecit professionem anno 1889. Alacrem et efficacem explicavit apostolatum in Veronensibus civili ac militari valetudinariis. Cremonam translatus, ubi ad mortem usque mansit, cappellanus Filiarum Sancti Camilli fuit, domus suae religiosae et valetudinarii oeconomus; aliquamdiu antistes etiam fuit communitatis suae. In Christi imitatione inque via perfectionis est continuo progressus. Ecclesiae, Ordini suo, animis atque aegrotis cum simplicitate atque humilitate servivit et ob eminentes virtutes effulsit. Meritis ornatus et fama sanctitatis clarus, terrestre iter pie conclusit die 10 mensis Maii anno 1938.

Episcopus Cremonensis Causam iniit beatificationis et canonizationis anno 1947. Summus Pontifex Ioannes Paulus II die 11 mensis Iulii anno 1995 declaravit Servum Dei heroum in modum virtutes coluisse théologales, cardinales iisque adnexas.

Eius beatificationis respectu, a Congregatione de Causis Sanctorum Causae Postulatio petivit ut assertam perpenderet miram sanationem intercessioni ascriptam eiusdem Venerabilis Servi Dei. Casus pertinet ad Iosephum Losi in quo, die 10 mensis Novembris anno 1949, inventi sunt exitus endocarditis rheumaticae et tonsillarum inflammatio diuturna. Post plures recognitiones diagnosis facta est de pancardite rheumatica. Die 25 mensis Novembris eodem anno ex improviso est dyspnoea correptus ingravescente atque cordis conturbatione; forti dyspnoeae sunt pulmonum singultus additi, venarum pulsus citatus atque filiformis, cyanosis, hypotonia, sensorii obnubilatio. Impensae curae, quibus est medicatus, inanes fuerunt. Condicionis gravitate animadversa, frater eius, Ordinis Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis religiosus, cum fiducia intercessionem postulavit Patris Henrici Rebuschini, cuius reliquiae positae sunt in aegroti vestibus; qui quidem, post pauca vestigia temporis repentina et subita salubri mutatione

est affectus. Conturbationis acutae momento superato gradatim ea mutatio in melius etiam est versa, donec completa facta est et decretoria.

Peractae sanationis documenta collecta sunt tum in processu ordinario, Cremonae celebrato de sanctitatis fama (annis 1954-1955), tum in inquisitione dioecesana ad hoc ipsum instituta, apud eandem curiam episcopalem instructa annis 1989-1990. Instrumentorum auctoritas et vis probata est a Congregatione de Causis Sanctorum per decretum die 4 mensis Martii anno 1994 promulgatum. Consilium Medicorum, in sessione habita pridie nonas Iulias anno 1995, agnovit Iosephum Losi, pancardite ex recidiva morbi rheumatici affectum cum cordis conturbatione acuta et oedemate pulmonum, gradatim consanuisse a pancardite, repente vero ab oedemate et a conturbatione. Idem Consilium affirmavit insuper sanationem pro scientia inexplicabilem fuisse. Die 19 mensis Ianuarii anno 1996 Consultorum Theologorum actus est Congressus Peculiaris et postridie insequentes calendas Apriles Sessio Ordinaria Cardinalium atque Episcoporum, Causae Ponente Excellentissimo Domino Andrea Maria Erba, Episcopo Veliterno-Signino. Et in utroque Coetu, sive Consultorum sive Cardinalium et Episcoporum, posito dubio an de miraculo constaret divinitus patrato, responsum est prolatum affirmativum.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, die 10 mensis Iunii hoc eodem anno, Sanctitas Sua, vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens, mandavit ut decretum de praedicta mira sanatione conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis hodierna die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Ponente, meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater declaravit: ***Constare de miraculo a Deo patrato, intercedente Ven. Servo Dei Henrico Rebuschini, Sacerdote Ordinis Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis, videlicet de perfecta et duratura sanatione Iosephi Losi a «pancardite da recidiva di malattia reumatica con scompenso acuto ed edema polmonare».***

Voluit autem Sanctitas Sua ut hoc decretum publici iuris fieret et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referretur.

Datum Romae, die 25 mensis Iunii A. D. 1996.

83 Albertus Bovone
archiep. tit. Caesariensis in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. 83 S.

83 Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

PARISIEN, seu MASSILIEN.

Beatificationis et Canonizationis Venerabilis Servi Dei Friderici Ozanam, Viri Laici (1813-1853)

DECRETUM SUPER MIRACULO

Venerabilis Servus Dei Fridericus Ozanam Mediolani ortus est, in Italia, die 23 mensis Aprilis anno 1813, sed totam fere vitam egit in Gallia. Interfuit institutioni Societatis Sancti Vincentii de Paul, cuius vicarius praesidis fuit, pro assiduitate pauperibus praebenda. Doctor magni habitus fuit apud Studiorum Sorbonensem Universitatem Lutetiae Parisiorum et per culturam fidei veritates defendit ac propagavit. Matrimonio coniunctus, exemplaris fuit maritus et pater familiamque suam parvam fecit domesticam ecclesiam. Semper cum Deo ambulavit emintentibusque christianis virtutibus effulsit.

Longum post morbum mortem obiit die 8 mensis Septembris anno 1853 Massiliae.

Fama sanctitatis, qua claruit in vita, post mortem duravit; quapropter Archiepiscopus Parisiensis anno 1925 Causae beatificationis et canonizationis initium fecit. Coram Summo Pontifice Ioanne Paulo II, pridie nonas Iulias anno 1993, decretum promulgatum est super virtutibus heroum more servatis.

Deinceps Congregatio de Causis Sanctorum, Causae Postulationis rogatu, coniectam miram sanationem inspexit, intercessioni tributam eiusdem Venerabilis Servi Dei, de qua apud Curiam Sancti Sebastiani Fluminis Ianuarii instructa est inquisitio dioecesana anno 1994, cuius auctoritas est ab eodem Dicasterio probata per decretum die 11 mensis Novembris promulgatum eodem anno. Mirus eventus pertinet ad infantem Ferdinandum Aloisium Benedictum Ottoni, duodeviginti menses natum, Novi Friburgi habitantem apud Flumen Ianuarii in Brasilia, qui, nocte diei 31 mensis Ianuarii anni 1926 agitationem ostendit, insomniam et tussim irritabilem. Subsequenti mane a medico est visitatus, qui magnas repperit maculas guttur afficientes, ob quas difficilis efficiebatur respiratio et tussis stridula. Medicus, diphtherithem suspicans, iniectiones praescripsit. Postridie alius medicus diagnosim confirmavit et tertiam praescripsit iniectionem. Interim infantis condiciones in deterius versae sunt, quapropter prognosis infausta facta est

quoad vitam. Avus, télégraphiée certior factus, qui Niteroiam incolebat, vespere diei 2 mensis Februarii, statim magna cum fiducia intercessionem imploravit Servi Dei Friderici Ozanam. Eodem tempore aegrotus convalescere coepit, obdormivit et postridie sanatus erat.

Instrumentis inspectis inquisitionis dioecesanae, Consilium Medicorum Congregationis de Causis Sanctorum in sessione die 22 mensis Iunii habita annuo 1995 edixit Ferdinandum Ottoni ex improviso, perfecte, stabiliter et modo pro scientia inexplicabili ad sanitatem revertisse ex gravi diphtherithis genere cum status generalis discrimine. Die 24 mensis Novembris eodem anno Congressus Peculiaris est actus Consultorum Theologorum et die 21 mensis Maii anno 1996 habita est Patrum Cardinalium atque Episcoporum Sessio Ordinaria, Causae Ponente Eminentissimo Cardinali Eduardo Francisco Pironio. Et in utroque Coetu, sive Consultorum sive Cardinalium et Episcoporum, posito dubio an de miraculo constaret divinitus patrato, responsum est prolatum affirmativum.

Facta demum de hisce omnibus rebus Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, die 10 mensis Iunii hoc eodem anno, Sanctitas Sua, vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens, mandavit ut decretum de praedicta mira sanatione conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis hodierna die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Cardinali Ponente, meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandos, eisque astantibus, Beatissimus Pater declaravit: ***Constare de miraculo a Deo patrato, intercedente Ven. Servo Dei Friderico Ozanam, viro laico, videlicet de subitanea, perfecta et mansura sanatione infantis Ferdinandi Aloisii Benedicti Ottoni a « grave forma di difterite con compromissione dello stato generale ».***

Voluit autem Sanctitas Sua ut hoc decretum publici iuris fieret et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referretur.

Datum Romae, die 25 mensis Iunii A.D. 1996.

& Albertus Bovone
archiep. tit. Caesariensis in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. ***m*** s.

£B Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

RHEGINEN. - BOVEN.

Beatificationis et Canonizationis Venerabilis Servi Dei Caietani Catanoso, sacerdotis dioecesani et parochi, Fundatoris Congregationis v. d. « Suore Veroniche del Volto Santo » (1879-1963)

DECRETUM SUPER MIRACULO

Venerabilis Dei Servus Caietanus Catanoso ortum duxit Chorii Sancti Laurentii, in archidioecesi Rheginensi, in Italia, postridie idus Februarias anno 1879. Sacerdotio initiatus anno 1902, disciplinae praefectus in Seminario factus est, deinde parochus parvi vici Pentidactyli et postea ecclesiae Sanctae Mariae a Purificatione Rhegii Iulii, ubi zelo praestitit adeo, ut fiducia praepositorum ei alia munera commiserit, inter quae canonici paenitentiarii et moderatoris spiritualis Seminarii. Maximam pietatem in Vultum Iesu patientis fovit et per totam vitam sese impendit multimodis in cultum hunc diffundendum et inter sacerdotes atque laicos in expiationis peccatorum apostolatum provehendum. Anno 1934 Congregationem Sororum Veronicarum a Vultu Sancto nuncupatam instituit in servitium paroeciarum praesertim pauperum et derelictarum. Verus Dei vir constanter vitam interiorem coluit et sine intermissione in perfectionis via ambulavit, se dedens magna cum caritate pastorali, humilitate et comitate saluti animarum et confessionum ministerio ita ut appellaretur confessor Ecclesiae Rheginensis. Auxilio venit seminarii alumnis egenis, sacerdotibus, pauperibus, in carcere clausis et nemini cordis sui ostia praeclusit. Meritis ornatus et magna fama sanctitatis insignis, aeternitatem die 4 mensis Aprilis anno 1963 ingressus est.

Incepta anno 1981 Causa beatificationis et canonizationis apud Curiam Archiepiscopalem Rheginensem, die 3 mensis Martii anni 1991 Summus Pontifex Ioannes Paulus II declaravit sacerdotem Caietanum Catanoso virtutes théologales, cardinales iisque adnexas in gradu heroico exercuisse.

Prae oculis beatificationem habens, Postulatio Causae recenter Congregationis de Causis Sanctorum iudicio submisit praesumptam miram sanationem eiusdem Dei Servi deprecationi tributam. Casus pertinet ad Mariam Paulinam Ligato, Sodalem Instituti Sororum Veronicarum a Vultu Sancto, quae usque ab aetate alterius et viginti annorum incepit laborare ex asthmate arteriarum, tussis impetu frequenti significato, excreatibus, contractionis thoracis sensu, dyspnoea gravi, respiratione sibilanti et febri. Plu-

ries necesse fuit ut in valetudinarium reciperetur, sed curae variae effectae tantum beneficia manca et temporanea attulerunt. Volventibus annis status aegrotae peior factus est nec defuit qui timeret ne Soror morte improvisa propter gravem respirandi insufficientiam corriperetur. Die 3 mensis Aprilis anno 1963, post noctem maxime incommodis asthmaticis vexatam, voluit se conferre in domum principalem suae Congregationis ut Patrem Catanoso iam morientem reviseret. Ilico pii Fundatoris post mortem, quae evenit hora prima noctis sequentis diei, Soror Maria Paulina genibus procubuit iuxta corpus et magna cum fide iterum atque iterum hanc precem adhibuit: « Pater, qui nunc in gloria Dei es, precare Dominum pro mea sanatione, ut pro bono animarum laborare possim ». Sorores quoque, quae aderant, invocationibus se consociaverunt. Post aliquot horas sensit se omnino esse sanatam et exinde nullo iam incommodo asthmatico laboravit et in suas actiones potuit ex solito incumbere.

Haec sanatio, statim Dei Servi intercessioni tributa, annis 1993-1994 est canonice inquisita apud Curiam Rheginensem-Bovensem, in qua Soror sanata est testificata. Decretum super validitate processus die 10 mensis Februarii anno 1995 promulgatum est a Congregatione de Causis Sanctorum. Die 5 mensis Octobris eiusdem anni habita est sessio Consilii Medicorum eiusdem Dicasterii, quod unanimiter declaravit sanationem Mariae Paulinae Ligato ab asthmate arteriarum cryptogenetico cum gravibus crisibus dyspnoicis per 21 annos producto fuisse repentinam, completam, duraturam et pro scientia inexplicabilem.

Die mensis Novembris 24, eodem anno, Consultorum Theologorum Congressus Peculiaris est actus et die 20 mensis Februarii anno 1996 Patrum Cardinalium et Episcoporum Sessio Ordinaria, Causae Ponente Exc.mo D.no Ottorino Petro Alberti, Archiepiscopo Calaritano. Et in utroque Coetu, sive Consultorum sive Cardinalium et Episcoporum, posito dubio num de miraculo constaret divinitus patrato, responsum est prolatum affirmativum.

Facta demum de hisce omnibus rebus, die 3 mensis Maii hoc eodem anno, Summo Pontifici Ioanni Paulo II per subscriptum Pro-Praefectum accurata relatione, Sanctitas Sua, vota Congregationis de Causis Sanctorum excipiens, mandavit ut decretum de praedicta mira sanatione conscriberetur.

Quod cum rite esset factum, accitis hodierna die infrascripto Pro-Praefecto necnon Causae Ponente, meque Antistite a Secretis Congregationis ceterisque de more convocandis, eisque astantibus, Beatissimus Pater declaravit: ***Constare de miraculo a Deo patrato, intercedente Ven. Servo Dei Caietano***

Catanoso, Sacerdote dioecesano, Parocho et Fundatore Congregationis v. d. « Suore Veroniche del Volto Santo », videlicet de repentina, completa et duratura sanatione Sororis Mariae Paulinae Ligato ab « asma bronchiale criptogenetica con gravi crisi dispnoiche durata oltre 21 anni ».

Voluit autem Sanctitas Sua ut hoc decretum publici iuris fieret et in acta Congregationis de Causis Sanctorum referretur.

Datum Romae, die 25 mensis Iunii A. D. 1996.

83 Albertus Bovone
archiep. tit. Caesariensis in Numidia, ***Pro-Praefectus***

L. 83 S.

83 Eduardus Nowak
archiep. tit. Lünen., ***a Secretis***

CONGREGATIO PRO EPISCOPIS

PROVISIO ECCLESIARUM

Latis decretis a Congregatione pro Episcopis Ioannes Paulus Pp. II, per Apostolicas sub plumbo Litteras, iis quae sequuntur Ecclesiis sacros Praesules praefecit, videlicet:

die 9 Novembris 1996. — Praelaturae territoriali ab Alma Domo Lauretana atque Delegationi Pontificiae in Sanctuario Lauretano Exc.mum P.D. Angelum Comastri, Episcopum emeritum Massanum-Plumbinensem, quem archiepiscopali dignitate cohonestavit.

die 16 Novembris. — Titulari episcopali Ecclesiae Accensi R.D. Ioannem Claudium Périsset, e clero dioecesis Lausannensis, Genevensis et Friburgensis, quem deputavit Pontificii Consilii ad Unitatem Christianorum fovendam Secretarium adiunctum.

die 19 Novembris. — Titulari episcopali Ecclesiae Achollitanae, R.D. Gregorium Michaelem Aymond, e clero archidioecesis Novae Aureliae, rectorem Seminarii maioris Dominae Nostrae in eadem archidioecesi dicati, quem deputavit Auxiliarem Exc.mi P.D. Francisci B. Schulte, Archiepiscopi Novae Aureliae.

— Cathedrali Ecclesiae Iunellensi, R.D. Michaelem Warfel, e clero archidioecesis Ancoragiensis, ibique curionem paroeciae Dominae Nostrae de Guadalupe.

die 21 Novembris. — Cathedrali Ecclesiae Trifluvianensi, Exc.mum P.D. Martinum Veillette, hactenus Episcopum titularem Valabriensem et Auxiliarem eiusdem dioecesis.

die 23 Novembris. — Titulari episcopali Ecclesiae Centuriensi R.D. Petrum Libera, e clero archidioecesis Katovicensis, Adiutorem apud Apostolicam Nuntiaturam in Polonia, quem deputavit Auxiliarem memoratae archidioecesis.

die 27 Novembris. — Metropolitanae Ecclesiae Monctonensi, R.D. Ernestum Léger, hactenus eiusdem sedis Administratorem dioecesanum.

die 29 Novembris. — Titulari episcopali Ecclesiae Abaradirensi R.D. Ferdinandum Torres Duran, hactenus curionem paroeciae vulgo « San Juan María Vianney » in archidioecesi Panamensi et Conferentiae episcopalis Nationalis Secretarium Auditorem, quem constitui Auxiliarem eiusdem archidioecesis.

die 30 Novembris. — Cathedrali Ecclesiae Guarensi, nuper erectae, R.D. Gustavum Guarda Naranjo, hactenus Vicarium generalem dioecesis Maracayensis.

— Cathedrali Ecclesiae Reatinae, R.D. Delium Lucarelli, e clero dioecesis Fanensis-Forosemproniensis-Calliensis-Pergolanae, hactenus in Italia Pontificalis Operis Missionalis a S. Petro Apostolo Secretarium generalem.

DIARIUM ROMANAE CURIAE

Il Santo Padre Giovanni Paolo II ha ricevuto in Udienza:

Martedì, 12 Novembre 1996, S.E. il Signor PASCAL LISSOUBA, Presidente della Repubblica del Congo.

Giovedì, 14 Novembre 1996, S.E. il Signor ANTONIO MASCARENHAS MoNTEiRO, Presidente della Repubblica delle Isole di Capo Verde.

Giovedì, 14 Novembre 1996, S.E. il Signor SAM NUJOMA, Presidente della Repubblica di Namibia.

Giovedì, 14 Novembre 1996, S.E. il Signor NORBERT RATSIRAHONAMA, Presidente della Repubblica del Madagascar.

Venerdì, 15 Novembre 1996, S.E. il Signor CHEDDI B. JAGAN, Presidente della Repubblica di Guyana.

Venerdì, 15 Novembre 1996, S.E. il Signor BENJAMIN WILLIAM MKAPA, Presidente della Repubblica di Tanzania.

Venerdì, 15 Novembre 1996, S.E. il Signor HEYDAR ALIRZA OGLY ALIYEV, Presidente della Repubblica di Azerbaigian.

Venerdì, 15 Novembre 1996, S.E. il Signor IDRIS DEBY, Presidente della Repubblica del Ciad.

Venerdì, 15 Novembre 1996, S.E. il Signor ALPHA OUMAR KONARE, Presidente della Repubblica del Mali.

Sabato, 16 Novembre 1996, S.E. il Signor NEGASSO GIDADA, Presidente della Repubblica di Etiopia.

Martedì, 19 Novembre 1996, S.E. il Signor FIDEL CASTRO Ruz, Presidente del Consiglio di Stato e del Consiglio dei Ministri della Repubblica di Cuba.

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Con Breve Apostolico il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

12 novembre 1996. Il sac. Giordano Caberletti, ***Prelato Uditore del Tribunale della Rota Romana.***

Con Biglietti della Segreteria di Stato il Santo Padre Giovanni Paolo II ha nominato:

29 ottobre 1996 L'Em.mo Signor Cardinale William W. Baum; Le LL.EE. i monsignori Jorge Arturo Medina Estévez, Arcivescovo, Vescovo em. di Valparaiso; Alberto Bovone, Arcivescovo tit. di Cesarea di Numidia; Darío Castrillón Hoyos, Arcivescovo em. di Bucaramanga; James Francis Stafford, Arcivescovo em. di Denver, ***Membri del Pontificio Consiglio per l'Interpretazione dei Testi Legislativi « ad quinquennium ».***

» » » Gli Em.mi Signori Cardinali Simon D. Lourdusamy e Jozef Tomko; le LL.BB. i Patriarchi Stéphanos II Ghattas; Raphael I Bidawid; Jean Pierre XVIII Kasparian; S.E. mons. Emilio Eid, ***Membri del Pontificio Consiglio per l'Interpretazione dei Testi Legislativi « in aliud quinquennium ».***

» » » L'Em.mo Signor Cardinale Anthony Joseph Bevilacqua, ***Membro del Pontificio Consiglio della Pastorale per i Migranti e gli Itineranti « in aliud quinquennium ».***

1 novembre » S.E. mons. Remigio Ragonesi, Arcivescovo tit. di Ferento, ***Membro della Congregazione delle Cause dei Santi « ad quinquennium ».***

5 » » S.E. mons. Darío Castrillón Hoyos, Arcivescovo em. di Bucaramanga, ***Membro del Consiglio Cardinalizio dell'Amministrazione del Patrimonio della Sede Apostolica.***

» » » S.E. mons. Pasquale Macchi, Arcivescovo, Prelato em. di Loreto, ***Consultore del Pontificio Consiglio delle Comunicazioni Sociali « ad quinquennium ».***

» » » S.E. mons. Francesco Gioia, Arcivescovo em. di Camerino-San Severino Marche, ***Membro del Comitato Centrale del Grande Giubileo dell'Anno 2000.***

8 novembre 1996. Il dott. ing. Daniele Dalvai, ***Direttore della Direzione dei Servizi Generali del Governatorato dello Stato della Città del Vaticano.***

11 » » Gli Em.mi Signori Cardinali Anthony Joseph Bevilacqua, e Virgilio Noè, ***Membri della Congregazione delle Cause dei Santi « in aliud quinquennium ».***

15 » » Mons. Domenico Lugli, ***Vice Officiale del Tribunale regionale del Lazio per le cause di nullità di matrimonio « ad quinquennium ».***

18 » » Gli Em.mi Signori Cardinali José T. Sánchez ***« usque ad 80° annum »*** e Alfonso López Trujillo ***« in aliud quinquennium », Membri della Congregazione per i Vescovi.***

» » » Le LL.EE. i monsignori Jorge Arturo Medina Estévez, Arcivescovo, Vescovo em. di Valparaiso, e James Francis Stafford, Arcivescovo em. di Denver, ***Membri della Congregazione per la Dottrina della Fede « ad quinquennium ».***

» » » S.E. mons. Darío Castrillón Hoyos, Arcivescovo em. di Bucaramanga, ***Membro della Congregazione per l'Educazione Cattolica «ad quinquennium ».***

» » » L'Em.mo Signor Cardinale Georg Maximilian Sterzinsky, ***Membro della Congregazione per l'Educazione Cattolica « in aliud quinquennium ».***

21 » » Il sac. Luca Sansalone, ***Difensore del Vincolo del Tribunale Regionale del Lazio per le cause di nullità di matrimonio « ad quinquennium ».***

27 » » S.E. mons. Piergiorgio Silvano Nesti, Arcivescovo em. di Camerino-San Severino Marche, ***Segretario della Congregazione per gli Istituti di Vita Consacrata e le Società di Vita Apostolica «ad quinquennium».***

Protonotari Apostolici soprannumerari:

30 maggio 1996. Mons. Tadeusz N. Nowicki (Tonni)
3 giugno » Mons. Antonio Torres Herrera (San Luis Potosí)
» » » Mons. Patrick F. Cremin (Kerry)
10 » » Mons. John J. McEneaney (Sioux Falls)
» » » Mons. Richard J. Mahowald (Sioux Falls)
20 » » Mons. Seza Valentiny (Esztergom-Budapest)
5 luglio » Mons. Zygmunt Lewicki (Bialystok)
» » » Mons. Lucjan Näiot (Bialystok)
» » » Mons. Stanislaw Piotrowski (Bialystok)
12 » » Mons. Ramiro Lizcano (Bucaramanga)
14 » » Mons. Giuliano Bertoli (Venezia)
20 » » Mons. Antonio L. Farfarana (Massa Carrara-Pontremoli)
1 agosto » Mons. Nicola Petronelli (Cerignola-Ascoli Satriano)

1	agosto	1996.	Mons. Giovanni Portora (Cerignola-Ascoli Satriano)
»	»	» •	Mons. Samuele Cioffi (Cerignola-Ascoli Satriano)
3	»	»	Mons. Aldo Aimi (Fidenza)
8	»	»	Mons. Ramon Rene Bach (Madrid)
24	»	»	Mons. Marcelino Montemayor (Manila)
19	settembre	»	Mons. Bruno Ancilli (Siena-Collevaldelsa-Montalcino)
»	»	»	Mons. Alois Hörmer (St. Pölten)

Prelati d'onore di Sua Santità:

28	marzo	1996.	Mons. Robert Latour (Ottawa)
»	»	»	Mons. Piergiorgio Pozzi (Bergamo)
»	aprile	»	Mons. Wincenty Kochanowski (Czçstochowa)
»	»	»	Mons. Józef Slomian (Czçstochowa)
3	maggio	»	Mons. Louis Antonelli (Chalan Kanoa)
22	»	»	Mons. Giovanni Battista Giallombardo (Palermo)
»	»	»	Mons. Patrick Akoi (Konongo Mampong)
»	»	»	Mons. Thomas Addae (Konongo Mampong)
30	»	»	Mons. Alois Nussbaumer (St. Pölten)
»	»	»	Mons. Bruce R. Allison (Erie)
»	»	»	Mons. William E. Biebel (Erie)
»	»	»	Mons. John M. Dollinger (Erie)
»	»	»	Mons. Edward J. Feeney (Erie)
»	»	»	Mons. Robert M. Malene (Erie)
»	»	»	Mons. Lawrence T. Speice (Erie)
8	giugno	»	Mons. Angelo Caruso (Sault St. Marie)
10	»		Mons. Andrew E. Foley (Sioux Falls)
»	»	»	Mons. Carlton P. Hermann (Sioux Falls)
»	»	»	Mons. Donald J. Kettler (Sioux Falls)
»	»	»	Mons. Marvin E. McPhee (Sioux Falls)
»	»	»	Mons. James F. Andraschko (Sioux Falls)
»	»	»	Mons. Stephan T. Barnet (Sioux Falls)
	»	»	Mons. Edward P. Burian (Sioux Falls)
»	»	»	Mons. James M. Doyle (Sioux Falls)
»	»	»	Mons. Francesco Pomelli (Iglesias)
»	»	»	Mons. Nicolaus Ly (Taipeh)
16	»	»	Mons. Wladislaw Raczka (Legnica)
»	»	»	Mons. Dennis G. Falk (Boise City)
»	»	»	Mons. John V. Anderson (Denver)
»	»	»	Mons. Edward T. Madden (Denver)
»	»	»	Mons. Frank G. Morfeld (Denver)
»	»	»	Mons. Arthur Roche (Leeds)
»	»	»	Mons. Raymond Jones (Denver)
»	»	»	Mons. R. Walker Nickless (Denver)
»	»	»	Mons. Edward M. Hoffmann (Denver)
»	»		Mons. Edward M. Buelt (Denver)
»	»	»	Mons. Ivan Cadavid Ospina (Sonsón-Rionegro)

16	giugno	1996.	Mons. Román Gómez Gómez (Sonsón-Rionegro)
»	»	»	Mons. Manuel Aristizábal (Sonsón-Rionegro)
»	»	»	Mons. José D. García Duave (Sonsón-Rionegro)
»	»	»	Mons. Gonzalo Ospina Londoño (Sonsón-Rionegro
»	»	»	Mons. Mons. C. Gómez Gómez (Sonsón-Rionegro)
»		»	Mons. Hernando Vélez Vélez (Sonsón-Rionegro)
»	»	»	Mons. Héctor Salsh Zuleta (Sonsón-Rionegro)
19	»	»	Mons. Ferenc Egresits (Györ)
»	»	»	Mons. Tamas Vereczkey (Györ)
»	»	»	Mons. László Németh (Györ)
»	»	»	Mons. Calixcto Carrasco Rio ja (Cartagena)
»	»	»	Mons. Jose Martín Sanz (Segovia)
»	»	»	Mons. Josif, Svidnickij (Russia Europea)
»	»	»	Mons. Jose M. de Celis Fernandez (Santander)
»	»	»	Mons. Nedo Mannucci (Prato)
27	»	»	Mons. Bernard Dubasque (Aire et Dax)
»	»	»	Mons. Jean Lesclaure (Aire et Dax)
»	»	»	Mons. Pedro Iturralde (Nezahualcoyotl)
»	»	»	Mons. Noè Aguirre González (Nezahualcoyotl)
2	luglio	»	Mons. Vittorio Formenti (Brescia)
5	»	»	Mons. Adam Krasinki (Bialystok)
»	»	»	Mons. Hubert Sedlmair (Speyer)
»	»	»	Mons. Hugo Büchler (Speyer)
»	»	»	Mons. Bronislaw Kuculis (Warmia)
»	»		Mons. Hans-Josef Becker (Paderborn)
»	»	»	Mons. Johann Staufer (Regensburg)
»	»	»	Mons. Willibald Meiler (Regensburg)
12	»	»	Mons. Gonzalo Martínez Ramírez (Bucaramanga)
»	»	»	Mons. Nestor Jaimes Flórez (Bucaramanga)
»	»	»	Mons. Nestor Navarro Barrera (Bucaramanga)
»	»	»	Mons. Gino Reali (Spoleto-Norcia)
»	»	»	Mons. Emilio Biasio v Burcul (Caracas)
»	»	»	Mons. Johan R. Butler (Adelaide)
14	»	»	Mons. Jean Nsengimana (Kabgayi)
»	»	»	Mons. André Sibomana (Kabgayi)
»	»	»	Mons. Neil J. Van Loon (Scranton)
»	»	»	Mons. Bernard E. Yarrish (Scranton)
»	»	»	Mons. Guido Charvault (Roma)
»	»	»	Mons. Natalino Zagotto (Roma)
20	»	»	Mons. Manuel J. Diaz (Malta)
25	»		Mons. Charles Gusmer (Newark)
27	»	»	Mons. Francis J. Caldwell (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. Patrick J. Armshaw (Rockville Centre)
	»	»	Mons. Richard C. Bauhoff (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. James A. Brassil (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. John J. Byrne (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. Thomas D. Candreva (Rockville Centre)

27	luglio	1996.	Mons. Joseph E. Curie, (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. John R. Dreasen (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. Daniel E. Fagan (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. Charles R. Fink (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. Dominick T. Graziadio (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. Charles A. Guarino (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. Robert E. Guglielmone (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. Ronald E. Hayde (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. James M. McDonald (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. Michael Manzelli (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. Francis S. Midura (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. Joseph M. Murray (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. Daniel A. Picciano (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. Ronald A. Richardson (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. Pabro Rodríguez (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. Vincent T. Rush (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. Robert J. Schneider (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. John P. Sullivan (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. James P. Swieder (Rockville Centre)
»		»	Mons. Edward L. Tarrant (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. Ellsworth R. Waiden (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. Paul Walsh (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. Edward Wawerski (Rockville Centre)
»	»	»	Mons. Joseph W. Apuri (Navrongo-Bolgatanga)
»	»	»	Mons. Roegr Aboteyuure (Navrongo-Bolgatanga)
1	agosto	»	Mons. Potito Ferrante (Cerignola-Ascoli Satriano)
»	»	»	Mons. Luigi Fares (Cerignola-Ascoli Satriano)
»	»	»	Mons. Tommaso Dente (Cerignola-Ascoli Satriano)
2	»	»	Mons. John L. Fitzgerald (Baltimore)
»	»	»	Mons. Rino Guerreschi (Fidenza)
7	»	»	Mons. Stanley J. Longaric (Kansas City in Kansas)
»	»		Mons. Raffaele Russo (Napoli)
»	»	»	Mons. Luigi Tabasco (Napoli)
»	»	»	Mons. Paolo Vinascia (Napoli)
»	»	»	Mons. Domenico Mazza (Napoli)
»	»	»	Mons. Filippo Luciani (Napoli)
»	»	»	Mons. Antonino Pale (Napoli)
»	»	»	Mons. Mathias Richter (Napoli)
24	»		Mons. Josefino Ramírez (Manila)
28	»	»	Mons. Sabarimuthan Thomas (Trivandrum)
»	»	»	Mons. Saul Aramburo (Cali)
»	»	»	Mons. Luis A. Molina (Cali)
»	»	»	Mons. Margarito R.Gonzaga (Tagbilaran)
»	»	»	Mons. Leonardo D. Mateo (Tagbilaran)
»	»	»	Mons. Ranulfo F. Nazareno (Tagbilaran)
»	»	»	Mons. Placido N. Cahoy (Tagbilaran)
»	»	»	Mons. Basilio M. David (San Fernando Pampanga)

28	agosto	1996.	Mons. Ruben Perera (Ratnapura)
1	settembre	»	Mons. Alexander Payyampally (Tiruvalla)
»	»	»	Mons. Mario L. Deleone (Buenos Aires)
»	»	»	Mons. Carlos F. Guillot (Buenos Aires)
13	»	»	Mons. Ireneusz Skubis (Częstochowa)
»	»	»	Mons. Patrick S. McDonnell (Miami)
19	»	»	Mons. Lawrence Dominik (Akka)
»	»	»	Mons. Josef Wansch (St. Pölten)
»	»	»	Mons. Czeslaw Bartnik (Lublin)
»	»	»	Mons. Franciszek Przytula (Lublin)
1	ottobre	»	Mons. Peter W. Stonier (Birmingham)
»	»	»	Mons. John M. Moran (Birmingham)
»	»	»	Mons. Peter J. Ryall (Birmingham)
»	»	»	Mons. Alfonso Zapata Acosta (Yucatán)
»	»	»	Mons. José Cruz Camacho Rodríguez (Monterrey)
»	»	»	Mons. Juan F. Esparza (Monterrey)
»	»	»	Mons. Miguel N. Gonzalez Alvarez (Monterrey)
»	»	»	Mons. Francisco Fernanoz Ocadiz (Monterrey)
»	»	»	Mons. Juan Hinojosa Vela (Monterrey)
»	»	»	Mons. Jesus A. Martínez Banda (Monterrey)
»	»	»	Mons. Hector Peña Gonzalez (Monterrey)
»	»		Mons. Yves De Mallmann (Parigi)
»	»	»	Mons. Michel Golfier (Parigi)
»		»	Mons. Maurice de Germiny (Parigi)
»	»	»	Mons. Michel Guyard (Parigi)
»	»	»	Mons. Philippe Breton (Parigi)
»	»	»	Mons. Elie Soularue (Tulle)
»	»	»	Mons. Rodolfo Rodríguez Sepulveda (Monterrey)
»	»	»	Mons. Andrés Sánchez Barco (Monterrey)
»	»	»	Mons. Herman G. Zambrano Margain (Monterrey)
14	»	»	Mons. Massimo Camisasca (Roma)
29	»	»	Mons. Juozas Poskus (Vilnius)

Cappellani di Sua Santità:

5	aprile	1996.	Il sac. Seorg Strupf (Regensburg)
11	»	»	Il sac. Pero Tunjic (Vrhbosna)
28	»	»	Il sac. Zdzislaw Skrzek (Czestochowa)
»	»	»	Il sac. Jan Wilk (Czestochowa)
»	»	»	Il sac. Teofil Siudy (Częstochowa)
22	maggio	»	Il sac. William J. Lewis (Roseau)
»	»	»	Il sac. Ivo Baldi (Huari)
»	»	»	Il sac. Lorenzo Zoppa (Velletri-Segni)
27	»	»	Il sac. Robert J. Brennan (Rockville Centre)
30	»	»	Il sac. Daniel K. Arnold (Erie)
»	»		Il sac. John T. Carter (Erie)
»	»	»	Il sac. Edward J. Kosik (Erie)

30	maggio	1996.	Il sac. John J. Lucas (Erie)
»	»	»	Il sac. E. Magraw (Erie)
»	»	»	Il sac. Desmond McGee (Erie)
»	»	»	Il sac. Gerald L. Orbanek (Erie)
»	»	»	Il sac. Joseph V. Wardanski (Erie)
»	»	»	Il sac. Giovanni Giampetruzzi (Bari-Bitonto)
»	»	»	Il sac. Florian Schweitzer (St. Pölten)
»	»	»	Il sac. Karl Datzberger (St. Pölten)
10	giugno	»	Il sac. Daniele Agus (Iglesias)
»	»	»	Il sac. Antonio Romano (Salerno-Campagna-Acerno)
»	»	»	Il sac. Vincenzo Carratu (Salerno-Campagna-Acerno)
»	»	»	Il sac. Ennio Fasano (Salerno-Campagna-Acerno)
12	»	»	Il sac. Omes Brugnettini (Urbino-Urbania-S. Angelo in Vado)
»	»	»	Il sac. Sergio Campana (Urbino-Urbania-S. Angelo in Vado)
»	»	»	Il sac. Ermoli Cartoceti (Urbino-Urbania-S. Angelo in Vado)
»	»	»	Il sac. Antonio Cecchini (Urbino-Urbania-S. Angelo in Vado)
»	»	»	Il sac. Ugo Del Moro (Urbino-Urbania-S. Angelo in Vado)
»	»	»	Il sac. Carmine Giorgini (Urbino-Urbania-S. Angelo in Vado)
»	»	»	Il sac. Giuseppe Gostoli (Urbino-Urbania-S. Angelo in Vado)
»	»	»	Il sac. Paolo Guidarelli (Urbino-Urbania-S. Angelo in Vado)
»	»	»	Il sac. Licio Guidi (Urbino-Urbania-S. Angelo in Vado)
»	»	»	Il sac. Corrado Leonardi (Urbino-Urbania-S. Angelo in Vado)
»	»	»	Il sac. Angelo Pierantoni (Urbino-Urbania-S. Angelo in Vado)
»	»	»	Il sac. Gino Loppi (Urbino-Urbania-S. Angelo in Vado)
»	»	»	Il sac. Giulio Sani (Urbino-Urbania-S. Angelo in Vado)
»	»	»	Il sac. Aldo Tacchi (Urbino-Urbania-S. Angelo in Vado)
16	»	»	Il sac. Vincenzo Malgieri (S. Angelo dei Lombardi-Conza-Nusco-Bisaccia)
»	»	»	Il sac. Duilio Corgnali (Udine)
»	»	»	Il sac. Pierluigi Mazzocato (Udine)
»	»	»	Il sac. Ippolito Corridori (Pitigliano-Sovana-Orbetello)
»	»	»	Il sac. Bronislaw Goldewicz (Legnica)
»	»	»	Il sac. Józef Kolodziej (Legnica)
»	»	»	Il sac. Jan Pryszczewski (Legnica)
»	»	»	Il sac. Jan Sycz (Legnica)
»	»	»	Il sac. Heribertue Radi (Vienna)
»	»	»	Il sac. Matthias Roch (Vienna)
»	»	»	Il sac. Bruno Guiotto (Roma)
»	»	»	Il sac. Konrad Valdhör (Linz)
27	»	»	Il sac. Giuseppe Pistoia (Pisa)
»	»	»	Il sac. Aurelio Chiari (Pisa)
»	»	»	Il sac. Carlo Borriero (Pisa)
»	»	»	Il sac. Sergio Callegari (Pisa)
»	»	»	Il sac. Angelo Innocente (Pisa)
»	»	»	Il sac. Giovanni Arrigoni (Pisa)
»	»	»	Il sac. Luigi Basilico (Pisa)

27	giugno	1996.	Il sac. Luigi Bonanomi (Pisa)
»	»	»	Il sac. Benianino Cappelletti (Pisa)
»	»	»	Il sac. Enrico Fumagalli (Pisa)
»	»	»	Il sac. Angelo Genoni (Siena-Collevaldelsa-Montalcino)
»	»	»	Il sac. Bruno Forte (Napoli)
»	»	»	Il sac. Luigi Gallo (Napoli)
»	»	»	Il sac. Mariano Imerato (Napoli)
»	»	»	Il sac. Vincenzo Mago (Napoli)
»	»	»	Il sac. Raffaele Ponte (Napoli)
5	luglio	»	Il sac. Sebastiano Morsicati (Patti)
»	»	»	Il sac. Everhard Groóte (Köln)
»	»	»	Il sac. Klemens J. Hofschulte (Köln)
»	»	»	Il sac. Josef Sauerborn (Köln)
»	»	»	Il sac. Earl-Ferdi Vater (Köln)
»	»	»	Il sac. Wojciech Lazewski (Bialystok)
»	»	»	Il sac. Ryszard Winkievicz (Bialystok)
»	»	»	Il sac. Hans P. Arendt (Speyer)
»	»	»	Il sac. Erwin Bersch (Speyer)
»	»	»	Il sac. Alois Lamott (Speyer)
»	»	»	Il sac. Piergiorgio Bertoldi (Milano)
»	»	»	Il sac. Maurizio Bravi (Bergamo)
6	»	»	Il sac. Dieudonné Datonou (Cotonou)
»	»	»	Il sac. Luca Lorusso (Taranto)
»	»	»	Il sac. Luciano Russo (Aversa)
»	»	»	Il sac. Marek Zalewski (Lomza)
12	».	»	Il sac. Sergio Virgili (Spoleto-Norcia)
»	»	»	Il sac. Tommaso Chianella (Spoleto-Norcia)
14	»	»	Il sac. Mauro Viani (Lucca)
»	»	»	Il sac. Alessandro Ambrosini Nobili (Lucca)
»	»	»	Il sac. Giovanni Adelmo Tardelli (Lucca)
»	»	»	Il sac. Sebastiäo Pereira Arantes (Campanha)
»	»	»	Il sac. Mario Scala (Roma)
»	»	»	Il sac. Mario Torregrossa (Roma)
»	»	»	Il sac. Antenor Salvindde Arauho (Caico)
»	»	»	Il sac. Ausonio Tercio De Araujo (Caico)
»	»	»	Il sac. Gennaro Antonini (Roma)
»	»	»	Il sac. Carmelo Giarratana (Roma)
»	»	»	Il sac. Pietro Lamperti (Roma)
»	»	»	Il sac. Domenico Lugli (Roma)
»	»	»	Il sac. Hubert Kimmig (Freiburg)
»	»	»	Il sac. Erich Hensler (Freiburg)
»	»	»	Il sac. Peter Guggenberger (Augsburg)
»	»	»	Il sac. Rupert Gläser (Augsburg)
»	»	»	Il sac. Helmut Mayr (Augsburg)
»	»	»	Il sac. Johann Wagner (Augsburg)
»	»	»	Il sac. Josef Heigl (Augsburg)
20	»	»	Il sac. Guerrino Bulfon (Udine)

20	luglio	1996.	II sac	Maurizio Malvestiti (Bergamo)
»	»	»	II sac	Pietro Savino Giuseppini (Massa Carrara-Pontremoli)
»	»	»	II sac	Rainer Lewald (Osnabrück)
»	»	»	II sac	Franz Brauer (Osnabrück)
»	»	»	II sac	Norbert Blome (Osnabrück)
»	»	»	II sac	Fedele Arnaldo Mauro (Crotone-S.Severina)
»	»	»	II sac	Modesto Palopoli (Crotone-S. Severina)
1	agosto	»	II sac	Orazio Braschi (Cerignola-Ascoli Satriano)
»	»	»	II sac	Leonardo Cautillo (Cerignola-Ascoli Satriano)
»	»	»	II sac	Nunzio Galantino (Cerignola-Ascoli Satriano)
»	»	»	II sac	Giacomo Cirulli (Cerignola-Ascoli Satriano)
2	»	»	II sac	Serd Lohaus (Essen)
»	»	»	II sac	Ugo Uriati (Fidenza)
»	»	»	II sac	Remigio Maluisi (Fidenza)
»	»	»	II sac	Mario Corradi (Fidenza)
»	»	»	II sac	Lodovico Colombi (Fidenza)
»	»	»	II sac	Ottorino Davighi (Fidenza)
»	»	»	II sac	Luigi Cattadori (Fidenza)
»	»	»	II sac	José Dandas de Seuza (Umuarama)
»	»	»	II sac	Antonio L. Catelan Ferreira (Umuarama)
»	»	»	II sac	Claudir Martinelli (Umuarama)
»	»	»	II sac	Wilson Galiani (Umuarama)
»	»	»	II sac	Julio D. Botia Aponte (Sonson-Rionegro)
12	»	»	II sac	Stanislaw Orzechowski (Wroclaw)
»	»	»	II sac	Wincenty Tokarz (Wroclaw)
23	»	»	II sac	Giorgio Raigosa Alpate (Medellin)
»	»	»	II sac	Alfredo Pros Jorda (Tortosa)
»	»	»	II sac.	Walter Hlinka (Wien)
»	»	»	II sac.	Robert Bergman (Kansas City)
28	»	»	II sac.	Michael Dylag (Greensburg)
»	»	»	II sac.	Alex Opiniano (Palo)
31	»	»	II sac.	Pietro Magnini (Sassari)
»	»	»	II sac.	Diego Serra (Sassari)
»	»	»	II sac.	Giovanni Marras (Sassari)
1	settembre	»	II sac.	Daniele Muzi (Rieti)
10	»	»	II sac.	Zdzislaw Virwicki (Pelplin)
»	»	»	II sac.	Piotr Wysga (Pelplin)
19	»	»	II sac.	Ulrich Küchl (St. Pölten)
»	»	»	II sac.	Johann Oberbauer (St. Pölten)
»	»	»	II sac.	Kazimierz Szymonik (Czestochowa)
»	»	»	II sac.	Adolf Baia (Lublin)
»	»	»	II sac.	Henryk Misztal (Lublin)
»	»	»	II sac.	Józef Kras (Lublin)
»	»	»	II sac.	Zbigniew Czerwinski (Lublin)
»	»	»	II sac.	Ryszard Lis (Lublin)
»	»	»	II sac.	Edward Walewander (Lublin)
»	»	»	II sac.	Stanislaw Mojek (Lublin)

19	settembre	1996.	II sac. Mieczyslaw Cislo (Lublin)
»	»	»	II sac. Virgilio Guidi (Cesena-Sarsina)
»	»	»	II sac. Ernesto Giorgi (Cesena-Sarsina)
»	»	»	II sac. Sauro Rossi (Cesena-Sarsina)
30	»	»	II sac. Pius Kpeglo (Accra)
»	»	»	II sac. Jonathan T. Aykai Ankrah (Accra)
1	ottobre	»	II sac. José Novelo Carrillo (Yucatán)
»	»	»	II sac. Reinhard Heidt (Paderborn)
»	»	»	II sac. Francisco E. Almonte Valdez (La Vega)
»	»	»	II sac. Fausto R. Mejía Vallejo (La Vega)
»	»	»	II sac. Ramón B. Angeles Fernández (La Vega)
»	»	»	II sac. Roberto García Blay (Ponce)
»	»	»	II sac. Graham Wilkinson (Birmingham)
24	»	»	II sac. Bellino Di Lieto (Nocera Inferiore-Sarno)
»	»	»	II sac. Natale Ferraioli (Nocera Inferiore-Sarno)
»			II sac. Domenico La Guardia (Nocera Inferiore-Sarno)
»	»	»	II sac. Franco Alfano (Nocera Inferiore-Sarno)
29	»	»	II sac. Jan Kasiukevic (Vilnius)
»	»	»	II sac. Edvardas Rydzikas (Vilnius)

ONORIFICENZE

Con Biglietti della Segreteria di Stato il Santo Padre Giovanni Paolo II ha conferito:

La Gran Croce dell'Ordine Piano:

18	luglio	1996.	A S.E. il signor Wissan Shawaket Alzahawie ***(Iraq)***
1	settembre	»	Al sig. Sixto Duran-Ballén ***(Ecuador)***
3	ottobre	»	A S.E. il signor Léonard H. Legault ***(Canada)***
»	»	»	A S.E. il signor Henri Antoine Turpin ***(Senegal)***
»	»	»	A S.E. il signor Christoph Cornaro ***(Austria)***
»	»	»	A S.E. il signor Filadelfo Chamorro Coronel ***(Nicaragua)***
»	»	»	A S.E. il signor Youssef Arsanios ***(Libano)***
»	»	»	A S.E. il signor Shmuel Hadas ***(Israele)***
»	»	»	A S.E. il signor Anton Neuwirth ***(Slovacchia)***

La Gran Croce dell'Ordine di San Gregorio Magno:

18	aprile	1996.	Al sig. William McCann ***(Stati Uniti d'America)***
14	luglio	»	Al sig.
20	»	»	Al sig.
12	agosto	»	A S.E.
16	»	»	Al sig.
23	»	»	A S.E.
1	settembre	»	Al sig.
19	»	»	Al sig.
»	»	»	Al sig.
8	ottobre	»	A S.E.
»	»	»	A S.E.

La Commenda con Placca dell'Ordine di San Gregorio Magno:

18	aprile	**1996.**	Al sig. Richard I. Menn (Monterrey in Cahfornia)
22	maggio	»	Al sig. Richard Alway (Toronto)
»	»	»	Al sig. Joseph J. Barnicke (Toronto)
30	»	»	Al sig. Donald J. Lydon (Raphoe)
5	luglio	»	Al sig. Philip Louis Daniel (Westminster)
8	»	»	Al sig. Ivo Silvestri ***(Italia)***
20	»	»	Al sig. Marcel Clement (Paris)
»	»	»	Al sig. Francesco Romano Gargarella (Lanciano-Ortona)
»	»	»	Al sig. Pietro Mastrangelo (Lanciano-Ortona)
24	»	»	Al sig. Ohib Anwar El-Soukkary ***(Egitto)***
26	»	»	Al sig. Stefano Righetti (Roma)
28	agosto	»	Al sig. Dante Toffano (Padova)
19	settembre	»	Al sig. Ernst Höger (St. Pölten)
20	»	»	Al sig. Csongor Szerdahelyi ***(Ungheria)***
1	ottobre	»	Al sig. Pier Paolo Mignani (Milano)
»	»	»	Al sig. Adriano Riva (Milano)
»	»	»	Al sig. Vincenzo Ventura (Milano)
9	»	»	Al sig. Leopoldo Mastrella (Albano)
17	»	»	Al sig. Francesco Carnaggio (Bari)

La Commenda dell'Ordine di San Gregorio Magno:

22	maggio	**1996.**	Al sig. Richard Alway (Toronto)
»	»	»	Al sig. Joseph J. Barnicke (Toronto)
30	»	»	Al sig. Mario Marzucchi (Siena-Collevaldelsa-Montalcino)
10	giugno	»	Al sig. Rodrigo Jesús **Diaz** Albonico ***(Cile)***
20	»	»	Al sig. Richard Gerstenecker ***(Austria)***
»	»	»	Al sig. Jorge Hevia Sierra ***(Spagna)***
24	»	»	Al sig. Sylvain Beraud (Gerusalemme Patriarcato latino)
4	luglio	»	Al sig. Salvatore Provenza (Roma)
5	»	»	Al sig. Joseph Philippe (Arras)
»	»	»	Al sig. Adib Kassis (St. Maron of Brooklyn)
11	»	»	Al sig. Fabio Colombo (Lugano)
14	»	»	Al sig. Casparus L.M. De Quay fs-Hertogenbosch)
18	»	»	Al sig. Alfred Händler ***(Austria)***
20	»	»	Al sig. Guglielmo Lulli (Palestrina)
»	»	»	Al sig. Hans August Lucker (Augsburg)
»	»	»	Al sig. Karl Kling (Augsburg)
»	»	»	Al sig. Otello Iannelli (Roma)
23	»	»	Al sig- Alexis Paul Stephanou ***(Grecia)***
1	agosto	»	Al sig. Nadjib K. Riphat ***(Indonesia)***
2	»	»	Al sig. Hans Stercken (Aachen)
»	»	»	Al sig. Luciano Santini (Prato)
»	»	»	Al sig. Umberto Ricasoli (Prato)
»	»	»	Al sig. Mario Santi (Prato)

2	agosto	1996.	Al sig. Renzo Desti (Prato)
»	»	»	Al sig. Roberto Faggi (Prato)
»	»	»	Al sig. Giorgio Massai (Prato)
7	»	»	Al sig. Karl Hock (Mainz)
12	»	»	Al sig. Myles McDermott Tempany (Westminster)
»	»	»	Al sig. Vincenzo Costigliola (Malines-Bruxelles)
»	»	»	Al sig. José Sandonato (Montevideo)
»	»	»	Al sig. Michel Gauducheau (Nantes)
»	»	»	Al sig. Pierre Daigné (Nantes)
16	»	»	Al sig. Mario Arlotti (Roma)
»	»	»	Al sig. Stefano Marino (Roma)
»	»	»	Al sig. Giuseppe Facchini (Roma)
28	»	»	Al sig. Amleto Sonaglia (Città di Castello)
»	»	»	Al sig. Max Gögler (Rottenburg-Stuttgart)
1	settembre	»	Al sig. Publio H. Banzy Torres ***(Venezuela)***
»	»	»	Al sig. Angelo Maria Blasetti (Rieti)
19	»	»	Al sig. Ernst Bernard Schebesta (St. Pölten)
»	»	»	Al sig. Johann Hadrbolec (St. Pölten)
»	»	»	Al sig. Werner Scholz (St. Pölten)
»	»	»	Al sig. Karl Goldschwend (St. Pölten)
24	»	»	Al sig. Francesco Schepis ***(Italia)***
25	»	»	Al sig. Giorgio Cancellieri ***(Italia)***
26	»	»	Al sig. Vincenzo Parma ***(Italia)***
1	ottobre	»	Al sig José Ley-Elias (Milano)
»	»	»	Al sig Ferruccio Mazzola (Milano)
»	»	»	Al sig Antonio Ottaviani (Milano
»	»	»	Al sig Carlo Valentini (Milano)
	»	»	Al sig Wolodymyr Maximowitsch (Germania, Esarcato Apostolico Bizantino)
»	»	»	Al sig Bernardus A. Schmitz (Haarlem)

Cavalierato dell'Ordine di San Gregorio Magno:

8	gennaio	1996.	Al sig Cosimo Pesce (Oria)
»	»	»	Al sig Nicola Birtolo (Oria)
»	»	»	Al sig Antonio Benvenuto (Oria)
11	aprile	»	Al sig Peter Quendler (Gurk)
22	maggio	»	Al sig H. Hamilton Smith (Atlanta)
»	»	»	Al sig Walter Dyer (Menevia)
»	»	»	Al sig Geoffrey Bulton Smith (Portsmouth)
»	»	»	Al sig Tony Britten (Birmingham)
»	»	»	Al sig Henri Garrich (Port-Louis)
30	»	»	Al sig Frederick Seaborn (Brentwond)
»	»	»	Al sig. William Henry Ahrens (New York)
»	»		Al sig Alfiero Galandi (Siena-Collevaldelsa-Montalcino)
»	»	»	Al sig Silvano Becattelli (Siena-Collevaldelsa-Montalcino)
»	»	»	Al sig Robert L. Brugger (Erie)

30	maggio	**1996.**	Al sig. Stephen J. Cash (Erie)
»	»	»	Al sig. R. Leo Ferraro (Erie)
»	»	»	Al sig. Donald C. Georgino (Erie)
»	»	»	Al sig. Jonson S. Gray (Erie)
»	»	»	Al sig. William Hilbert (Erie)
»	»	»	Al sig. John D. Sipple (Erie)
»	»	»	Al sig. Mathieu Alphonse H. Giesberts (Rotterdam)
8	giugno	»	Al sig. Emmanuel Falla (Liegi)
»	»	»	Al sig. Peter Schitz (Köln)
»	»	»	Al sig. Jeremiah Murphy (Sioux Falls)
10	»	»	Al sig. Peter Louis Smith (Shrewsbury)
»	»	»	Al sig. Peter F. Durnin (Armagh)
»	»	»	Al sig. Mario Ciolfi (Trivento)
»	»	»	Al sig. Donald A. Downes (Galway)
16	»	»	Al sig. Hugo Ott (Freiburg)
20	»	»	Al sig. Ihor Zachary (S. Giosafat in Parma)
27	»	»	Al sig. Malachy Powell (Dublino)
5	luglio	»	Al sig. Reinhard Richardi (Regensburg)
»	»	»	Al sig. Alan Scouller (Westminster)
»	»	»	Al sig. Antoine Marcel (Westminster)
»	»	»	Al sig. John Jack Ferguson (Westminster)
»	»	»	Al sig. Paul Coggins (Westminster)
»	»		Al sig. Johannes B. Hermans (Rotterdam)
»	»	»	Al sig. Kornel Ernö Polgar (Rotterdam)
»	»	»	Al sig. Anselmo Villahermosa Marrero (Ponce)
»	»	»	Al sig. Giovanni Greco (Roma)
8	»	»	Al sig. Raffaele Scerbo (Lamezia Terme)
»	»		Al sig. El Sayed Abdel Hamid Mohamed Aly ***{Egitto)***
14	»	»	Al sig. John White (Nottingham)
»	»	»	Al sig. Raffaele Squarcio (Albano)
»	»	»	Al sig. Lamberto Machin (Roma)
»		»	Al sig. Giovanni Comparato (Roma)
	»		Al sig. Frank Olson (Scranton)
»		»	Al sig. Ambrose Mgbako (Scranton)
20	»	»	Al sig. Ezio Berard (Aosta)
»	»	»	Al sig. Augusto A. Martirez (Manila)
»	»	»	Al sig. Richard White (Liverpool)
»	»	»	Al sig. Rudolf Brauckmann (Augsburg)
»	»	»	Al sig. Alfons Mayer (Augsburg)
»	»	»	Al sig. Otto Kobel (Augsburg)
»	»	»	Al sig. Kevin Kelly (Arundel and Brighton)
2	agosto-	»	Al sig. Gualtiero Zanolini (Roma)
7	»	»	Al sig. Tommaso Bufalo (Roma)
»	»	»	Al sig. Guido Miragoli (Roma)
»	»	»	Al sig. Antonio Lazzari (Roma)
8	»	»	Al sig. Bruce Gerald Robert (Nassau)
»	»	»	Al sig. Julian Baczynskyj (Stamford)

8	agosto	1996.	Al sig. Harry Polche (Stamford)
»	»	»	Al sig. Iwan Sierant (Stamford)
12	»	»	Al sig. Stephen F. Frowen (Westminster)
16	»	»	Al sig. Giovanni Scarpellini (Roma)
23	»	»	Al sig. Otto Meyer (Wurzburg)
»	»	»	Al sig. Mario Mari (Orvieto-Todi)
»	»	»	Al sig. Philip J. Clarke ***(Cile)***
28	»	»	Al sig. Alexander Grupp (Rottenburg-Stuttgart)
1	settembre	»	Al sig. Carmine Caracciolo (Rieti)
6	»	»	Al sig. Manlio Sternini ***(Italia)***
19	»	»	Al sig. Enrique P. Syquia ***(Filippine)***
26	»	»	Al sig. Gianfilippo Albini (Roma)
»	»	»	Al sig. Augusto Coali (Roma)
»	»	»	Al sig. Giuseppe D'Amico (Roma)
»	»	»	Al sig. Aristide Tulini (Roma)
»	»	»	Al sig. Gianfranco Maritan (Roma)
»	»	»	Al sig. Egildo Biocca (Roma)
»	»	»	Al sig. Franco Chei Gamacchio (Roma)
»	»	»	Al sig. Emilio Brancaccio (Roma)
»	»	»	Al sig. Vittorio Jesu ***(Italia)***
1	ottobre	»	Al sig. Jacques Lonchampt (Bayeux et Lisieux)
»	»	»	Al sig. Paolo Funari (Milano)
»	»	»	Al sig. Michele Permeili (Velletri-Segni)

La Oran Croce di Dama dell'Ordine di San Gregorio Magno:

25	luglio	1996.	A S.E. la sig.ra Madina Ly-Tall ***(Mali)***
11	settembre	»	Alla sig.ra Josephina Durán-Ballén ***(Ecuador)***
3	ottobre	»	A S.E. la sig.ra Aija Odina ***(Lettonia)***

La Croce di Dama di Commenda con Placca dell'Ordine di S. Gregorio Magno:

19	settembre	1996.	cAlla sig.ra Liese (St. Pölten)
28	ottobre	»	Alla sig.ra Susana Ruiz Cerutti ***(Argentina)***

La Croce di Dama dell'Ordine di San Gregorio Magno:

30	maggio	1996.	Alla sig.ra Alice Brugger (Erie)
»	»	»	Alla sig.ra Elizabeth Gray (Erie)
»	»	»	Alla sig.ra Martha Hilbert (Erie)
»	»	»	Alla sig.ra Patricia J. Liebel (Erie)
»	»	»	Alla sig.ra Marjorie Sipple (Erie)
»	»	»	Alla sig.ra Cecily Saunders (Southwark)
»	»	»	Alla sig.ra Joyce Nolan Ahrens Ahrens (New York)
20	luglio	»	Alla sig.ra Anne Abel Bauer (Freiburg)
23	»	»	Alla sig.ra Ursula Bartoli ***(Germania)***
8	agosto	»	Alla sig.ra Mary Anna Robert (Nassau)

Oran Croce dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

26 settembre 1996. Al sig. Camillo Cibin (Roma)

Commenda con Placca dell'Ordine di San Silvestro Papa:

14 luglio 1996. Al sig. Bernardo Level Osuna ***(Venezuela)***
10 ottobre » Al sig. Settimio Mazzilis (Roma)

La Commenda dell'Ordine di San Silvestro Papa:

30 maggio 1996. Al sig. Francesco Ocera (Siena-Collevaldelsa-Montalcino)
» » » Al sig. Pietro Marroni (Siena-Collevaldelsa-Montalcino)
» » » Al sig. Georgs Debruyn (Malines-Bruxelles)
3 giugno » Al sig. Josef Brunner (München und Freising)
» » » Al sig. Emil Wächter (Freiburg)
10 » » Al sig. Antonio Lombardi (Amalfi-Cava de' Tirreni)
» » » Al sig. Giorgio Quirino (Teramo-Atri)
» » » Al sig. Giuseppe Cingoli (Teramo-Atri)
» » » Al sig. Lino Di Bonaventura (Teramo-Atri)
27 » » Al sig. Luigi Valentini (Pisa)
» » » Al sig. Aldo Masini (Pisa)
» » » Al sig. Gastone Sbrana (Pisa)
2 luglio » Al sig. Vito Angelo Giuliani (Bologna)
» » » Al sig. Marco Battaglia (Bologna)
3 » » Al sig. Serafino Liberati ***(Italia)***
20 » » Al sig. Eric Buschle (Nova Iguaçu)
» » » Al sig. Salvatore Lumine (Venezia)
3 agosto » Al sig. Pedro Arce Cervantes (Chilpacingo Chilapa)
7 » » Al sig. Franco Ciano (Roma)
8 » » Al sig. Fausto Moneta (Como)
12 » » Al sig. Bernardus L.P. Stadelmaier ('s-Hertogenbosch)
» » » Al sig. Zbigniew M. Michael Swidzinski (Southwark)
23 » » Al sig. Max Harreiner (Regensburg)
31 » » Al sig. Otto Preising (Paderborn)
1 settembre » Al sig. Vincenzo Marchioni (Rieti)
» » » Al sig. Antonio Mario Carofalo (Rieti)
» » » Al sig. Bruno Angiolas (Rieti)
2 » Al sig. Giuseppe Ambrogini ***(Italia)***
» » » Al sig. Fernando Gassi ***(Italia)***
» » » Al sig. Felice Pantone ***(Italia)***
» » » Al sig. Glauco Modolo ***(Italia)***
» » » Al sig. Sergio Santucci ***(Italia)***
25 » » Al sig. Felice Caramia ***(Italia)***
26 » » Al sig. Raoul Bonarelli (Roma)
» » » Al sig. Leandro Bragalone (Roma)
» » » Al sig. Bruno Luti (Roma)

1	ottobre	1996.	Al sig Eugenio Galli (Milano)
»	»	»	Al sig Domenico Mangano (Milano)
»	»	»	Al sig Giacomo Valentini (Milano)
»	»	»	Al sig Franco Morini (Bologna)
9	»	»	Al sig Aurelio Rossi (Sabina-Poggio Mirteto)

Cavalierato dell'Ordine di San Silvestro Papa:

29	maggio	1996.	Al sig Roberto Rinaldi (Rieti),
30	»	»	Al sig. Alvaro Porcari (Siena-Collevaldelsa-Montalcino)
»	»	»	Al sig. Vinno Savelli (Siena-Collevaldelsa-Montalcino)
»	»	»	Al sig. Carlo Frati (Siena-Collevaldelsa-Montalcino)
8	giugno	»	Al sig. Gottfried Baum (Aachen)
»	»	»	Al sig. Ulrich Koch (Aachen)
7	»	»	Al sig. Jacques Legrand (Liegi)
»	»	»	Al sig. Francesco Scalici (Gubbio)
10	»	»	Al sig. Carlo Vicario (Novara)
20	»	»	Al sig. Luigi Praino (Pescara-Penne)
»	»	»	Al sig. Daniele Imperato (Pescara-Penne)
»	»	»	Al sig. Giuseppe Lodato (Pescara-Penne)
»	»	»	Al sig. Antonio Mele (Pescara-Penne)
27	»	»	Al sig. Giampiero Di Fusco (Isernia-Venafro)
5	luglio	»	Al sig. Alfred Klein (Speyer)
»	»	»	Al sig. Herbert Klein (Speyer)
»	»	»	Al sig. Johann Jelemenski (Wien)
14	»	»	Al sig. Marius Johannes A. Albers (Utrecht)
20	»	»	Al sig. Antonino Repaci (Crotone-Santa Severina)
2	agosto	»	Al sig. Antoni Sobanski (Poznan)
7	»	»	Al sig. Flaviano Vitali (Roma)
»	»	»	Al sig. Alfonso Antonuzzi (Roma)
»	»	»	Al sig. Alessandro Filippi (Roma)
»	»	»	Al sig. Mario Amore (Roma)
»	»	»	Al sig. Giuseppe Picca (Roma)
»	»	»	Al sig. Francesco Prugnoli (Roma)
8	»	^ »	Al sig. Gianfranco Rispoli (Pitigliano-Sovana-Orbetello)
12	»	»	Al sig. Henricus A.G. Peters (Utrecht)
»	»	»	Al sig. Jozef Van Look (Antwerpen)
»	»	»	Al sig. Bruno Marinozzi (Roma)
»	»	»	Al sig. Henricus Vanden Boom (Roermond)
»	»	»	Al sig. Joannes CM. De Beer ('s-Hertogenbosch)
28	»	»	Al sig. Dominico Herrera C. (Willemstad)
»	»	»	Al sig. Joseph J. Pettickal (Vicariato Apostolico d'Arabia)
»	»	»	Al sig. Peter Trapski (Hamilton)
»	»	»	Al sig. Stefan Kamiski (Monterey in California)
»	»	»	Al sig. Jesus Siozon (Palo)
1	settembre	»	Al sig. Mario Carta (Rieti)
ô	»	»	Al sig. Mario Vignola ***(Italia)***

6	settembre	1996.	Al sig. Mario Stanzione *(Italia)*
»	»	»	Al sig. Carlo Pendola *(Italia)*
»	»	»	Al sig. Giuseppe Benedettis *(Italia)*
»	»	»	Al sig. Augusto Gatti *(Italia)*
»	»	»	Al sig. Franco Falchi *(Italia)*
»	»	»	Al sig. Alessandro Teglia *(Italia)*
»	»	»	Al sig. Paolo De Chirico *(Italia)*
»	»	»	Al sig. Enrico Arcangeli *(Italia)*
»	»	»	Al sig. Sabino De Angelis *(Italia)*
»	»	»	Al sig. Generoso Pirone *(Italia)*
»	»	»	Al sig. Giovanni Ciarnella *(Italia)*
19		»	Al sig. Wilhelmus The M. Van der Velden (Rotterdam)
»	»	»	Al sig. Herbert Schid (Wien)
25	»	»	Al sig. Franco Preite *(Italia)*
»	»	»	Al sig. Roberto Giacalone *(Italia)*
»		»	Al sig. Giancarlo Cortese *(Italia)*
»	»	»	Al sig. Mario Dell'Osso *(Italia)*
»	»	»	Al sig. Alessandro Gentili *(Italia)*
1	ottobre	»	Al sig. Giovanni Antonio Fiorelli (Pescara-Penne)
»	»	»	Al sig. Angelo Bacci (Milano)
»	»	»	Al sig. Francesco Malagnini (Milano)
	»	»	Al sig. Giacomo Bacchi Reggiani (Bologna)
»	»	»	Al sig. Achille Coccolini (Bologna)
»	»	»	Al sig. Tarcisio Monari (Bologna)
»	»	»	Al sig. Antonio Monti (Bologna)
»	»	»	Al sig. Angelo Tolomelli (Bologna)
»		»	Al sig. Hendrikus F.M. van der Kroon (Haarlem)
»	»	»	Al sig. Flavio Eleuteri (Roma)
»	»	»	Al sig. Riziero Martella (Velletri-Segni)
»	»	»	Al sig. Alfonso De Luca (Velletri-Segni)
»	»	»	Al sig. Ghazi M. Hammoud *(Libano)*
28	»	»	Al sig. Roland Richichi (Izmir)
»		»	Al sig. Noel Micaleff (Izmir)
»	»	»	Al sig. Jean Zacharie (Izmir)

La Croce di Dama di Commenda con Placca dell'Ordine di San Silvestro Papa:

24	aprile	1996.	Alla sig.ra Momoko Kouchi (Tokyo)

Croce di Dama dell'Ordine di San Silvestro Papa:

10	giugno	1996.	Alla sig.ra Teresa Hung Chin Shan (Taipeh)
5	luglio		Alla sig.ra Traudì Langfelder (Wien)
»	»		Alla sig.ra Gisela Büttner (Speyer)
20	»		Alla sig.ra Edeltraud Wohlfahrt (Augsburg)

NECROLOGIO

12	novembre	1996.	Mons. Stephen Nweke Ezeanya, Arcivescovo em. di Onitsha ***(Nigeria)***
14	»	»	Card. Joseph L. Bernardin, del titolo di Gesù Divin Lavoratore, Arcivescovo di Chicago ***(Stati Uniti d'America)***
15	»	»	Mons. Longhms Atundo, Vescovo di Bungoma ***(Kenia)***
»	»	»	Mons. Maurice Choquet, Vescovo tit. di Diospoli inferiore.
23	»	»	Mons. Joseph Bilal Nyekindi, Vescovo em. di Wau ***(Sudan).***
2	dicembre	»	Card. Jean Jérôme Hamer, del titolo « pro hac vice » di S. Saba.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

I

INDEX GENERALIS ACTORUM

(AN. ET VOL. LXXXVIII)

I - ACTA IOANNIS PAULI PP. II

II - ACTA CONGREGATIONUM

III - ACTA TRIBUNALIUM:

IV — DIARIUM ROMANAE CURIAE:

II

INDEX DOCUMENTORUM CHRONOLOGICO ORDINE DIGESTUS

I — ACTA IOANNIS PAULI PP. II

I - ADHORTATIONES APOSTOLICAE POSTSYNODALES

II - EPISTULA APOSTOLICA

III - CONSISTORIA

IV - LITTERAE DECRETALES

V - CONSTITUTIONES APOSTOLICAE

VI - LITTERAE APOSTOLICAE

VII - EPISTULAE

VIII - DECLARATIO COMMUNIS

IX - CHIROGRAPHA

X - HOMILIAE

XI - ALLOCUTIONES

XII - NUNTII

XIII - ITINERA APOSTOLICA
SUMMUS PONTIFEX HAS NATIONES INVISIT:

II — ACTA CONGREGATIONUM

I - CONGREGATIO PRO DOCTRINA FIDEI

II - CONGREGATIO PRO ECCLESIIS ORIENTALIBUS

III - CONGREGATIO DE CULTU DIVINO ET DISCIPLINA SACRAMENTORUM

IV - CONGREGATIO DE CAUSIS SANCTORUM

V - CONGREGATIO PRO EPISCOPIS

VI - CONGREGATIO PRO GENTIUM EVANGELIZATIONE

VII - CONGREGATIO DE INSTITUTIONE CATHOLICA

III - ACTA TRIBUNALIUM

TRIBUNAL APPELLATIONIS URBIS VICARIATUS:

TRIBUNAL REGIONALE LATII:

ni
INDICES NOMINUM

I - INDEX NOMINUM PERSONARUM

(OMITTUNTUR NOMINA ACTIBUS SUBSCRIPTA)
(CUM PARVA CRUX f ADEST, DE NUNTIO MORTIS AGITUR)
(NOMINA SANCTORUM ET BEATORUM LATINO SERMONE REDDITA PRAECEDUNT COGNOMINA)

A

B

C

D

E

H

I

J

K

L

M

N

T

U

V

II - INDEX NOMINUM DIOECESIUM VICARIATUUM, ETC.

D

E

F

G

H

I

K

L

Q

R

S

T

U

V

Y

Z

IV

INDEX RERUM MAIORIS MOMENTI

A

B

F

N

P

R

S

T

U

V

CORRIGENDA DELENDA ADDENDA
An. et vol. LXXXVII (1995)

pag. 323 linea 5: loco ***Antistates*** legatur ***Antistites***

pag. 323 linea 17: loco ***Paderbornensi*** legatur ***Coloniensi***

An. et vol. LXXXVIII (1996)

pag. 721 linea prima: loco ***23*** legatur ***24***

pag. 721 linea 2: loco ***Aulle*** legatur ***Aïluè***

pag. 721 linea 3: loco ***archidioecesis*** legatur ***archidioecesi***

pag. 725 linea prima: loco ***Brouin*** legatur ***Drouin***

pag. 727 linea 19: loco ***Grandi*** legatur ***Gardini***

OCTOGESIMUM OCTAVUM VOLUMEN
COMMENTARII OFFICIALIS « ACTA APOSTOLICAE SEDIS »
ABSOLVITUR DIE XXXI DECEMBRIS MCMXCVI
TYPIS VATICANIS